

ULYSSES

BY

JAMES JOYCE

Ulysses

James Joyce

Çeviren: Nevzat Erkmen

"Joyce, Ulysses'i yazarken, ilk olmasa bile, yeni bir yazınsal biçem kullanmak istemiştir.

Dublin'de, 1904 yılında yaşayan ortamın altındaki sınıftan kişileri almış, haziran ayının başlangıcındaki bir gün boyunca, sadece neler yapmış olduklarını değil, neler düşünmüş olduklarını da anlatmıştır. "Bana öyle geliyor ki, Joyce, şaşırtıcı bir başarıyla, sürekli olarak değişen kaleidoskopik bilinç ekranında, hem sıradan malzemeyi, hem de pek derinlerdeki (bilinçaltı) malzemeyi yansıtabilmiştir."

Bu satırlar bir eleştiri yazısından değil: Yargıç John M. Woolsey'in, 8 Aralık 1933 günü, ABD hükümetinin "müstehcen'lik gerekçesiyle toplatma kararı aldığı Ulysses için verdiği aklama kararından.

"Ulysses bir yolculuk. (...) Hepimizin yaşam serüvenini simgeleyen bir Tinsel-Tensel

Yolculuktur bu.

*"Ulysses 'ı çevirmek de biryolculuktur-hiç
bitmeyecek. O tanımsız labirentte acımasız
devlerle kapıştım, fettan deniz kızlarıyla
oynaştım, Dublin insanlarıyla ne oyunlar
oynadım, sokaklarıyla yoldaş oldum, Joyce'un
ulyssesini dinledim de dinledim, bir Mr. Bloom
olup çıktım."*

Bu satırlar da "Ulyssesce"yi "Türkçe"ye
çeviren Nevzat Erkmen'den.

Kırk yıldır süren bu yolculuk, bitti nihayet.
Gerçek bir "klasik" (: herkesin bildiği, kimsenin
okumadığı)
nihayet Türkçede:şimdi ve burada:
işi gücü bırakıp okuyacaklar için!

James Joyce

ULYSSES

Kâzım Taşkent Klasik Yapıtlar Dizisi - 26 ISBN

975-363-148-0

Ulysses/James Joyce Özgün adı: Ulysses

Çeviren: Nevzat Erkmén

Redaksiyon: Enis Batur

1. baskı: Ekim 1996 2. baskı: 3500 adet,

İstanbul, Mart 1997

Yayına Hazırlayan: Selahattin Ozpalabıyıklar

Kapak Tasarım: Mehmet Ulusel

Ofset Hazırlık: Nahide Dikel

Düzelti: Selahattin Ozpalabıyıklar

Yayın Koordinatörü: Aslıhan Dinç

Baskı: Altan Matbaacılık Ltd. Şti.

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve

Sanayi A.Ş., 1996

İçindekiler

 n-Söz (Enis Batur) • 7

Arka-Söz (Enis Batur) • 23

 evirenin Sözü (Nevzat Erkmen) • 27

 N-SÖZ

JOYCE'un KULESİ

"Ulysses"i çevirmeye kalkışmak başlıbaşına bir çılgınlık; yayımlamaya, daha doğrusu çevirtmeye kalkışmak da öyle; ya, çevrilmiş, yayına hazır edilmiş "Ulysses" için bir önsöz yazmaya kalkışmak? Bunun birden fazla tehlikesi var:

Önce "had" sorunu geliyor. Joyce'un şüphesiz bıyık altından yorumu, "yüz yıl boyunca eleştirmenlerin ve akademisyenlerin başına belâ kesilmek" yolundaki öngörüsü gerçekleşti, biliyoruz: Sayısız inceleme, araştırma, çözümleme ile modern zamanların üzerinde en fazla kafa patlatılan kitabı olma unvanını kazandı bu roman; dahası, çağın fetiş romanı haline geldi, yayımlanır yayımlanmaz. Bunca bilirkişi, uzman, eleştirmen varken benim bir önsöz kaleme alışımin çok yalın bir nedeni olduğunu anımsatmak istiyorum: "Ulysses"in yayımlanma sürecini başlatan oluşumun kıvılcımı, kararı, cüreti, onu nasıl

adlandırmak adlandıralım, yönlendiricisi konumunda olduğum bir kurumun kurulundan gelmişti - böyle bir hak bundan tanındı bana, bu hakkı kullanmakta sakınca görmedim. Bir de, belki eklemek gerekir, biraz kimse yükün altına girmek istemediği için, biraz da Nevzat Erkmen'in dileğine uyarak, "Ulysses" in redaksiyonunu üstlenmek, onu yayına hazırlamak durumunda kaldım: Çevirmenini saymazsak, romanın Türkçe "versiyon "unu en iyi tanıyan okur, "şimdilik" benim.

Sonra, "had" sorununa bağlı biçimde ortaya çıkan "hudud". sorunu geliyor: "Ulysses"i tanımak için kırk fırın gerektiği bilinen gerçek. Anglosakson kültürüyle içice yetişmiş olmak, İngiliz dilinin uçlarına yolculuk etmiş olmak yetmiyor bu romanı yerliyerine koymak için: Modern edebiyat ve sanatın güzergâhını yakından izlemiş, Antik kültürün girdisini çıktısını bilen, Joyce'un efsun deposunu enikonu didiklemiş biri gerek, dörtdörtlük bir önsöz yazarı olarak. Okur-yazar kimliğim çerçevesinde, Joyce'la kurduğum ilişkinin

boyutlarına bakarak, kendimde, bir kez daha vurgulamak isterim, bu türden bir nitelik görmedim elbette. "Ulysses" i, onu yalnız bırakmayacak bir yayınevinin günışığına çıkardığını bilmem beni bu bağlamda rahatlatı: Yapı Kredi Yayınları, hem romana, hem yazarının dünyasına ışık tutacak yan yayımların hazırlığı içinde nicedir: "Ulysses"i ve Joyce'u kuşatmak, onlara ışık tutmak bir önsözün sınırlarından zaten taşıyor.

Kalıyor son, ola ki daha özel, kişisel yanları ağır basan, "Ulysses"e önsöz yazmaya kalkan kalemşörün optiğini bağlayan sorun: Bunca didiklenmiş bir yapıta özgün sayılabilecek bir perspektiften bakma olasılığı var mıdır? En uygun çözümün, eklektik bir bakışağısına dayanan, "Ulysses" konusunda yetke sayılmış kişilerin görüşlerinin karmasına dayanacak bir önsöz kaleme almaktan geçtiğı hemen akla gelebilir. Başkalarını bilemem ama, bir okur olarak Joyce'la ilişkim, baştan bu yana yan okumalara bağılı olarak gelişti. Ellman'ın dev biyografisi, Stuart Gilbert'in anahtar-okuması,

Frank Budgen ya da Harry Levine'in başvuru niteliği ağır basan kitapları, ve Michael Groden'in "Ulysses in Progress" gibi temel çalışmaları herkesi bu labirentte nasıl beslemişse beni de beslemiştir. Şüphesiz Joyce'un şu anda bile önümde duran üç ciltlik mektubatı, Sylvia Beach'in ya da Beckett'in tanıklıkları, Pound'un ya da Jung'un roman hakkında söyledikleri de ayrı bir depo oluşturmuştur "Ulysses "severlerde. Yılların içinde tortu belirginleşir, ya da tam tersine, sallandıkça bulanır. Bu tür kitaplarla, aslında, her yeniden ilişkiye girişinizde, sıfırdan başlarsınız.

Bu uygun çözüm yerine uygunsuz bir çözümü yeğleyişimin öyküsü, 1996 yılının Bloomsday 'inden biriki hafta sonrasında, Paris'te bir akşamüstü yürüyüşünde başladı: Odeon'da, "Ulysses, 1922'de bu evde baskıya verildi" yazılı mermer levhanın altında fotoğrafa durduğumda bir ampul yandı kafamda: Haddini bilmenin en sağlam yolu onu zorlamaktan geçiyordu.

Montaigne'in kulesine yeni gitmiş, zihnim kulenin "Denemeler"iyle dolu, imgenin etrafında fırdönüyordum. Birden iki kule biribirine geçti. Onları başka kulelere bağladım ve gecenin sonunda Babil Kulesi'ne vardım. Yol nedir ki: Başladığınız noktaya ergeç dönersiniz.

Hem herşey, Dublin 'deki kulede başlamamış mıydı?

Mimarî bir yapı ya içinde yer aldığı çevreyle bütün bütüne uyumlu olacaktır, ya da büsbütün onunla çelişkiye düşecektir diye bir kural koymak ne denli doğru bir yaklaşım doğurur bilemiyorum; bana kalırsa, bu iki ucun arasında sayısız ara-duruş biçimiyle karşılaşırız, yapılar söz konusu olduğunda; ne ki burada, uçlardan birine dönmek üzere öbür uçtan hareket etmeyi seçmek zorundayım, değıl mi ki sonunda, en sonunda, dönüp dolaşıp gene iki uç arası iz sürdüğümü göreceğimi şimdiden öngörebiliyorum, böylesi en doğrusu olacak, sanıyorum:

Aslına bakılırsa, çevresiyle hepten çelişkili yapılar üzerine yıllardır, neredeyse yirmi yıldır

başka bir metin kurma çabası içinde olduğumdan bundan önce sık sık, söz ettim, farkındayım: "Mimarın Düşü"nün bütünlenmesinin bunca uzun süren bir sürece yayılması bir bakıma iyi de oldu - yılların içinden geçerken, pek çok karşıtlamsal yapı (edifice paradoxale) ile yüzyüze geldim ya, bu karşılaşmalar düşüncelerimi, umuyorum, biraz daha sağlam bir temele oturtmamı sağladı.

Çevresiyle hepten çelişkili yapı, en eski çağlardan bu yana insanoğlunda tanımlanması güç bir "cezbe hali" yaratıyor: Ya hayranlık, ya büyük bir itki, kimsenin onlara kayıtsız kalamadığı apaçık gerçektir.

"Dünyanın Yedi Harikası"ndan Postacı Cheval'in "ideal Saray"ına ya da Gaudi'ye, Steiner'in Goethe için diktiği "tapınak-yapı"lardan Piano'nun, Bofill'in yapılarına uzanan "Mimarın Düşü"nün öncesine ya da sonrasına halka olsun bu deneme.

Bu denemenin konusu mu "kule"? Sorunun yanıtını, biriki temel figürün içinden geçmeye çalışarak arayacağım, aramak istiyorum.

Hızla, üzerinden hızla geçmek üzere, ilk ucun üzerine gidiyorum önce, öyleyse.

Tekvin'in 11. babı söylüyor:

"Ve bütün dünyanın dili bir, ve sözü birdi. Ve vaki oldu ki, şarkta göç ettikleri zaman, Şinar diyarında bir ova buldular; ve orada oturdular. Ve birbirlerine dediler: Gelin, kerpiç yapalım, ve onları iyice pişirdim. Ve onların taş yerine kerpiçleri, ve harç yerine ziftleri vardı. Ve dediler: Bütün yeryüzü üzerine dağılmayalım diye, gelin, kendimize bir şehir ve başı göklere erişecek bir kule bina edelim, ve kendimize bir nam yapalım. Ve âdem oğullarının yapmakta oldukları şehri ve kuleyi görmek için RAB indi. Ve RAB dedi: işte, bir kavındırlar, ve onların hepsinin bir dili var; ve yapmaya başladıkları şey budur; ve şimdi yapmaya niyet ettiklerinden hiçbir şey onlara men edilmeyecektir. Gelin, inelim, ve birbirinin dilini anlamasınlar diye, onların dilini orada karıştıralım. Ve RAB onları bütün yeryüzü üzerine oradan dağıttı; ve şehri bina etmeği bıraktılar. Bundan dolayı onun adına Babil

denildi; çünkü RAB bütün dünyanın dilini orada karıştırdı; ve RAB onları bütün yeryüzü üzerine oradan dağıttı".

Babil'in kelime anlamı: Gökyüzünün kapısı. Ama bbl kökünden geliyor: Karış(tır)mak fiiliyle soy birliği taşıdığını biliyoruz. Karışıklığın kaynağı Yahve'nin bir kararına dayanıyor demek: Madem benimle boy ölçüşmeye kalkıştılar, bundan böyle anlaşıma-sınlar. Cıva gibi bölünüyor diller. Âdemoğlu'na indirilen ilk cezaları düşünürsek (Cennet'ten kovulma, Nuh tufanı, Ninova'nın ya da Lût'un yerlebir edilmesi, vb.), en güçlü, etkisi en kalıcı cezanın bu olduğu tartışma gerektirmiyor:

Biribirinizi doğru dürüst anlayamayacak, biribirinizle kesin biçimlerde anlaşmaya varamayacaksınız.

Yer'den Arş'a uzanma çabasını Tann'yla, tanrılarla boy ölçüşme saymak, inanılır bir gerekçe mi, Babil cezası bağlamında?

Bütün tektanrılı dinlerde, tapınaklar yükseklik esasına dayanır: ibadet topos'u, sivil mimarînin

öteki örneklerine göre daha güçlü, görkemli tutulmuş, asıl Erk'in gökyüzüne ait olduğu gerçeği vurgulanmıştır. Şüphesiz, çan kulesi ya da minare, bir yandan da çağrı sesinin olabildiğince uzaklara, en kuytu noktalara dek ulaşabilmesini sağlamak amacıyla yüksek tutulmuştur; bir yandan da, ama, ilâhî güce yakışır bir boyut tutturulmak istenmiştir.

Başlangıçta, tektanrılı dinlerle çoktanrılı inancın toplumsal düzeyde çekiştikleri biliniyor oysa: Babil efsanesinin, Babilonya'da herbiri ayrı bir tanrı adına dikilmiş farklı kuleler oluşuyla, dahası, büyük olasılıkla bir ana tanrı için öngörülmüş dev bir zig-guratın inşa edilmiş olmasıyla ilintisi üzerinde duruyor tarihçiler.

Şöyle ya da böyle, ayrım önemli: Tanrı'ya yaklaşmak, ona yakarmak için yakınlaşmak ereği mi ağır basıyor yerden arşa yükselen yapıda, onunla yarışma, gücünü hiçe sayma eğilimi mi?

Karşıtlamsal yapı, neresinden baksak, bir büyükleme işareti. Kendini "harika" katına koyma isteği belirgin. Kişinin, sınıfın, toplumun,

uygarlığın yücelik edasını gösteriyor. Yeryüzünün gökyüzüne bir bakıma diklenişi okunuyor bu çabada. Babil, gerçekten de kilit bir simge: Onda insanoğlunun kolektif kibiri tanımlanıyor. Piramitlerde olduğu gibi bireyin, iskenderiye fenerindeki gibi bir şehrin erk gösterisinden taşan bir azamet tasa(rı)sı.

Bu uçta, Kule, haddini aşma imi.

İmdi, "harika", sözgelimi Asma Bahçeler'de karşımıza çıkıyor bu, yanlamasına bir büyüklük, yatay bir büyüme ve büyüklenme çabası da göstermiştir - daha rahim, dişi bir girişimdir bu, doğrudan Erk alanına müdahale olarak okunmamıştır.

Kule öyle mi: Kesinkes erk, erkek, eril bir cüret taşıyor yeryüzünden arşa dikilen.

Klâsik metinlerin tanıklıklarından hareketle yapılmış eski ziggurat gravürlerinde de, Brueghel gibi ustaların fırçasından Babil tasarımlarında da çok açık değil belki ama, Kule, orada, ifadesiyle de, anlamıyla da kafa tutuyor, işlevi yeryüzüne, kendi çevresine

dönük değil: Gökyüzüne doğru, sınır tanımayan bir edayla yükseltiliyor. Cezanın gerekçesi işte: Yeryüzüne yönelik bir işlev sözko-nusu olsa, sınırını bilirdi - demeye getiriyor Kutsal Yazı.

Yıkmacla yetinemez miydi Rab? Metne dikkatle bakıyorum: Yıkmacla kalkışmıyor bile. Ekolojist yorumları unutmuyorum: Tanrı'nın kentleşmeye karşı çıktığı, insanoğlunu Doğa'nın içinde yaşamaya çağırıldığı yollu görüşlerin elbette güçlü bir estetiğı var. Gene de, Babil'in simgesine bir karşı-simge ile yanıt aranmış olması daha sağlam bir töz barındırıyor.

Yıkılma, yeniden yapılabilirdi. Metne bakıyorum: Yıkılmıyor Babil Kulesi, bırakılıyor.

Bıraktırılıyor, demek en uygunu sanıyorum. Yarıda, yarım kalmış yapıtlara, bireysel girişimlere gönderme yapmakla yetiniyorum. Kolektif bir girişim karşısında olduğumuzu unutmamak gerek: Kule'nin yapımı konusunda anlaştırmış insanlar yekdilde konu-şuyorlar-mış, yapımı yarıda kesmelerini sağlamak için

düzene çomak sokuluyor topu topu: Birden, farklı dillerde kendilerini ifade etmeye başlayan insanlar: Bu imge ürpertici bir güzellik taşıyor.

Hakikat ile Efsane arasındaki mesafe bir noktadan sonra kapatılamaz. Bulmacanın o denli yitik parçası vardır ki, tek çözüm yolu imgeleme başvurmaktan geçer. Bize ulaşmış en eski Babil Kulesi imgesi, "model"i, 1370 dolaylarında resimlendiği bilinen, Enikel'in "Yeryüzü Tarihi"ndedir: Dörtgen, ince uzun bir kule döneminin mimarî özelliklerinden yola çıkmış bir ressamın bakış açısını getirir. XVI. yüzyıldan başlayarak uzun bir dönemin ürünlerinde kendini çeşitleyen, en ünlü örneğine Brueghel'de rastladığımız (biri kaybolmuş üç versiyon yapmıştır ressam), sarmal kule bugüne dek Babil'in prototipi olma özelliğini korumuştur.

1991'de Bamberg'de açılan küçük ama derin bir sergi, "Babil Kule Yapılan", çoğu az bilinen tanınan, biri yanlış tanınan bilinen (Haarlem'in sanılan) Babil resimlerinin kökeninde, Irak

sınırları içindeki IX. yüzyıl kulesinin yattığını gözler önüne sermiştir.

Tuğladan, sarmal düzenle yükselen, Samarra'daki Malwiya kulesinin Avrupalı ressamların imgelerini etkilediği, Batılı sanat tarihçilerinin doğruladığı bir konu. Babil Kulesi'ni silindir biçiminde geniş bir tabandan halka halka küçülerek gökyüzüne tırmandıran onca resimden ikisi üzerinde durmak gerekiyor.

Cornelis Anthoniszoon'un 1547'de yaptığı gravür, adı üzerinde, "Babil Kulesi'nin Yıkılışı"nı konu ediniyor: Bir kerede, hemen, inen bir ceza. Yanlış yorum. Öteki resim, Brueghel'inki, insanların Kule'yi olduğu gibi, olduğu yerde bırakıp gidişlerini gösteriyor. Sınırınız budur, öteye geçemeyeceksiniz, öteye geçmek için aranızda anlaşmanız artık elinizde olmayacaktır.

Pek az kaynakta üzerinde duruluyor: Babil Kulesi, bir de yeraltında ilerlermiş: Yerkürenin merkezine inen bir kuyu açmaya çalışıyorlarmış aynı anda - efsane doğru,

mantıklı; hakikat yanlış, mantıksızdır.

Bugün görebildiğimiz, ulaşabildiğimiz çok sayıda kule, Ortaçağ'dan kalmadır. İşlevleri açıktır: Düşmana karşı uyanık kalmak, olabildiğince uzaktan onu görerek siteyi savunmak. Simgeselliği de öyle: inanca bel bağlamış bir güç durumunu dile getiriyor. Kulenin içindeki her basamak, kulenin her katı bir evreyi temsil edermiş: Derece derece artan bir sağlamlık.

Dönüp çevremize baktığımızda, Kızkulesinden Galata'ya, Yedikule'den gökdelenlere uzanan zamandizinde her uygarlığın, inanın, çağın bir kule tasarımı geliştirdiğini farketmemiz güç olmuyor.

Ortaçağın kulesi, hemen akla Montaigne'i getiriyor. Dil-Kule bağlamında, Babil'den sonra canahcı bir halka.

Neden "Denemeler"ini yazmak için, o soluklu projeyi besleyecek okumalarını gerçekleştirmek için bu alçakgönüllü tapınağı seçiyor Montaigne, büyük ve elverişli şatosundan yüz metre kadar uzaklaşarak?

Belli ki ayrılmak, iki dünyayı biribirinden ayırmak istiyor. Kulenin giriş katında dua odası; orta katında Kütüphane ve yazı masası; en üstte bir döşek: "Yalnız yatmak için", diyor. Bir keşif-yazar. Çalışma odasında sevdiği kitaplar, yazdığı Kitab, o da yetmemiş: Tavandaki putrellere kazılmış, seçme 54 özdeyiş.

Montaigne'in kulesi, kişisel bir dilin, elbette bir opus magnum çatısında oluşması için uygun görülmüş bir yarımada: Şatoya, köye, oradan da yöneticisi olduğu kente bağlanıyor da.

Montaigne'in kulesi, yakından bakınca "Denemeler"in bir kule olduğu gerçeğini aydınlatıyor: Her basımında, bir önceki baskının sayfalarının derkenarına aldığı notlarla sarmal düzende, yeni basamaklarıyla yükselen bir kule.

Orada, belki beyhude, gene de Babil cezasına dikleniyor, okuyabiliyoruz.

Pre-modernlerle birlikte kaynağa dönüş başlar; kule de yeniden eğretilme olur,

"Neşideler Neşidesi"nden tohumu alıp: "Turris Eburnea. Romantiklerin en siyahı, Gerard de Nerval, modern zamanlara da sıçrayan bir imge kurmuştur: "Bize kalan tek sığınak, kalabalıktan gitgide uzaklaşmak için durmadan tırmandığımız fildişi kuleydi".

Yaratı adamının kapanışı, çekilişi ilk çöl keşifleriyle, ya da Mallarme'nin Verlaine'e yazdığı yaşamöyküsel mektupta değindiği gibi imbiğinin başındaki simyacıyla karşılaştırılabilecek türden bir ayrılma mıdır?

Fildişi kule, özellikle çağımızda, bağımlı edebiyat, sanat yanlılarının ters çevirdiği bir koşulu yansıtır: Toplumsal durumdan soyutlanmayı seçen, sokakların sefaletine onu paylaşarak diklenmektense yalıtılmış bir hayatı yeğleyenler için kullanılan bir mermidir; sınıfsal ricadı, ekonomik ayrıcalığı pekiştiren bir mekân olarak Kule'de karar kılınmıştır.

Şüphe yok ki, kimi örneklerde doğrulanabilir bu yaklaşım: Rantiye Flaubert, sanayici Svevo, Roussel ya da Larbaud gibi müflis milyarderlere bakıp. Gene de, kulede ne

yapıldığı daha önemlidir. Ote yandan, kimi örneklerde fildişi çatlar: Nerval'in nasıl yaşadığını ve öldüğünü anımsamak gerekir. Burada da, kulede ne yapıldığına eğilmek işimiz.

Değiştiremediği dünyayı seyretmekle yetinmez Kule'ye kapanan: Onu orada dönüştürür, harfler kulesi her seferinde yeni, farklı, doğru bir hayatın aranişına kanıtlar taşır: Gerçek, gerçeklik, Hakikat dümdüz değildir, ona doğru tırmanmak sert iniş çıkışlar, kavisler, merdiven boşlukları ile yüzleşilmesini bekler, ister. Bir seferinde sokağa çıkılır ve geri dönölmez.

Kulede kaybolanı, onun kayboluşunda bizi sızlatmayı sürdüren "Deliliğin Arifesi"ndeki şiirleri unutamayız: Tübingen'de bir kulede kapalı, kaskapalı, 'sadık hizmetkârımız' Scardanelli.

İlk modernler "son romantikler"di - öyle demiyor muydu, Thoor Ballylee sakini Yeats?

Kuleyi yaşadı ve yazdı o irlandalı, adanın kendisinden genç yazarlarına Kule'nin yolunu

açarken dönüp arkasına bakmayı bilmişti: "Kan ve Ay"ı on yıl boyunca her yaz içinde yaşadığı, onarıp yaşanılır kıldığı, şiirlerini yazdığı, şiirini yazdığı kulesinde kaleme almıştı: iskenderiye Feneri'nden Babil'e, oradan Shelley'in kulelerine taşıyordu sözü: "Benim simgem bu kule".

Gerçekten de evi saymıştı Yeats, Ballylee Kulesi'ni: "İçsavaş Günleri Üstüne Düşünceler" gibi bir anaşiir vurgular bunu; eşinin anısına diktiği taşın üzerine kazdırttığı satırlar da. Daha çarpıcısı: Ölümünden bir hafta önce tamamladığı son şiiri "Kara Kule"nin kalın sis perdesinin ardından bir gizleyip bir açığa vurduğu büyük giz gücüdür: Şair, yaşlı ve kaçık bir aşçıyla özdeşleşir orada, herkes uykudayken kulenin tepesine tırmanır ve yepyeni bir çağın muştusunu taşıyan boru sesine kulak verir orada.

Yeats'in yapıtında Kule'nin merkez niteliği taşıdığı hemen her yorumcunun dikkatini çekmiştir. Beckett'in "More Pricks"de değindiği kuleler, Joyce'un Martello'su ile

buluşturulduğunda, Yeats'in kulesinden başlayan bir modern simge geleneğinin halkaları peşpeşe dizilir.

Joyce'un Ruskin'den bir hayli etkilendiği, gençlik yıllarında onun mimarî ağırlıklı sanat tarihi okuyuşuna öykündüğü biliniyor. Ruskin'in bir kitabı bina okur gibi okumalı, bir binayı kitap gibi okumalıyız sözü Joyce'un zihnine kalıcı damgasını vurmuştu.

"Ulysses" in bir kule olduğunu görmemek, öyleyse, elde mi? Herşeyin, hâlâ Dublin'de sessiz bir söz yumağı gibi dikili duran Martello Kulesi'nde başladığı, orada bittiği apaçık ortada değil mi?

Ortaçağdan Yeniçağa geğesiye, dikilen kulelerden bugüne ne kaldı? Firas'ın kanatlarını takıp doruğundan kendisini saldığı Rusafa'dan iz kalmamış. Pisa Kulesi, Magritte'in tüyüne karşın göçüp gidecek belki de. Collioure'un *phallique* çan kulesi gibi gökyüzüne hâlâ davrananlar ne kadar dayanabilecek?

Modernler, Romantiklerin peşisıra gittiler, kendi kulelerine doğru. Gök tırmalandı önce, delindi sonra. Manhattan'dan Chicago'ya, Tokyo'dan Paris'e yeni, yepyeni kulelerle tanışıldı.

Öncüleri bir çelik korse: Barthes'ın karşıtlamsal yapı ulamına sokmakta gecikmediği Eyfel Kulesi bir çağın başladığını gösteren ilk asrî harikaydı. Boullée'nin çoğu kağıt üzerinde kalan tasa-rı(m)larına baktığımızda, ilk modern kuleleri onun düşündüğünü görüyoruz aslında. Ne ki, bu dili konuşmaya kimse yanaşmamıştır -bazıları erken düş gördükleri için yalnız kalmışlardır.

Özel Ansiklopedi'min "Kule" maddesi yıllar öncesine götürüyor beni: "Babil Kulesinden Sears Kulesine", 1985'de Tarih ve Toplum'da yayımlandı ve hiçbir kitabıma girmede: içimde bir nabız, yazıdan sonra da atmaya devam etmiş, önümde açılan sarmal merdivenin boşluğunu dolduran karanlıkta bir kör gibi, bir kör kadar, kalakalmıştım. Peşin bir vertigoydu yaşadığım: Taşlar üstüste, harfler üstüste ile

karşılıklı kefelere, henüz terazi dengeden çok uzaktı: Adımlarıma güven duyunca Babil'den başlayan kargaşayı bugüne yarına taşıyabilirim, düşüncesinin hizasına gelip dayandım.

Aklımda, Tokyo'da yaşanan büyük deprem sonrası, onca kurban bir yana, sonsuz bir sabırsızlıkla binasının dayanıp dayanmadığını tutuşmuş merakıyla öğrenmek için bekleyen mimar vardı.

Yazmıştım:

"XIX. yüzyılda, Batı dünyasında sanayileşme hızı olağanüstü bir ivme kazandı. Yüzyıl başında, Birleşik Devletler'deki Michigan gölünün kıyısında kurulan Chicago kenti, 1871'de, 300 bin kişilik bir nüfusu barındırdığı sırada, inanılması güç büyüklükte bir yangın geçirmiş ve ahşap binaların tümünün yanmasıyla neredeyse yok olmuştu. Şehrin yeniden inşası söz konusu olduğunda iki önemli sorun çıktı ortaya: Yeni bir yangın olasılığı ahşap mimarî fikrini bütünüyle gündem-dışı

bırakıyordu, demek ki zengin kereste kaynağına sahip bölgede bambaşka yöntemler uygulanacaktı; öte yandan hızlı sanayileşmenin doğal bir sonucu olarak geniş çapta fabrika, büro, ticarî merkez, sosyal konut gereksinmesi vardı, yayılmadan şehrin dokusunu düzenlemek gerekecekti.

Mimarî tarihinde, sonradan "Chicago Okulu" olarak adlandırılacak akım bu iki sorundan kaynaklandı. Böylelikle, bir bakıma "gökdelenler çağı" da açılmış oluyor ve Chicago bu çağın merkezinde yer alıyordu. Gökdelenlerin çekirdeğini oluşturan metalik strüktürlü ilk yüksek yapı 1879'da Jenney tarafından gerçekleştirildi. Mimarî tarihçisi Benevolo, Jenney'in tekniğini şöyle betimlemiştir: "Çelik çatıklı strüktür birinci kattaki taşıyıcıların aşırı ağırlığından çekinmeksizin yüksekliği artırmayı ve duvarlar boyunca, binayı derinlemesine aydınlatacak şekilde hemen hemen sürekli pencereler açmayı sağlamaktaydı."

Yüksek yapılarla birlikte ek bir sorun çıktı

ortaya: 15-20 katlık binalara nasıl çıkılacaktı? 1857'de Otis tarafından New York'da gerçekleştirilen ilk buharlı asansör, 1864'de Chicago'ya getirildi. Baldwin'ın 6 yıl sonra ilk hidrolik asansörü icat etmesi, 1887'de elektrikli asansörün devreye girmesi ile bu büyük soruna çözüm getirilmiş oldu. Kaldı ki, hemen hemen aynı yıllarda telefon ve pnömatik posta işlemi de gündeme gelmişti."

Daha da yazmıştım:

"Jenney'nin gökdelen "felsefesi"ni bir başka ünlü mimar, Burnham "Bütün binayı özenle dengelenmiş, sağlam ve yanmaz kılınmış bir metalik strüktüre dayandırmak" sözleriyle tanımlamıştır. Bu ilkeden yola çıkarak, 1879'da Leiter binası yapıldı; bunu "Home Insurance"ın 1885'de yapılan merkez binası izledi. 1890'da Jenney ilk kez 16 katlı bir bina yaptı. Manhattan Building, iki yıl sonra 22 katlı ünlü "Capitol" gerçekleştirildi. Artık, Chicago'nun ticarî merkezi Loos'ta gökdelenlerin saltanatı başlamıştı.

Chicago'yu New York izleyecek, gökdelenler yavaş yavaş kendi çerçevesine sığamayan pek çok çağdaş kentin ufuğunu yırtmaya başlayacaktı. Tokyo, Brasilia, Cape Town bunlardan yalnızca birkaçıdır. 1920'li yıllardan sonra yepyeni teknik olanakların da devreye girmesiyle her bir yanda dev yapılar yükseldi: 1921'de Van der Rohe tümüyle çelik ve camdan bir gökdelen tasarladı. 1931 ile 1947 arasında inşa edilen Rockefeller Merkezi 50 bin metrekarelik bir alana yayılıyordu. New York hızla Chicago'nun üstünlüğünü ele geçirmeye başlamıştı: Chrsyler binasının ardından 1931'de yapılan ve yıllarca dünyanın en yüksek yapısı sayılan Empire State Building geldi: 102 katlı bu bina 381 metre yüksekliğindeydi.

1960'la 1979 arasında 142 gökdelen inşa edildi. Bir yandan New York ile Chicago'nun çekişmesi sürüyor, bir yandan başka kentler de yarışa katılma çabası gösteriyorlardı. 1970-72 arasında inşa edilen "World Trade Center" 110 katıyla dünyanın en yüksek yapısı

unvanını ele geçirdiyse de, bir yıl sonra, Chicago'daki Sears binasıyla John Hancock Center bu unvanı yeniden "gökdelenin anavatanı"na getirdiler. Sears'in yüksekliği, TV antenleriyle birlikte 475 metreyi aşmaktadır."

Daha da yazabilirdim, yazılabılırdi:

Modern mimarî açtı post-modern parantezi. Onlar yeni kuleler tasarlarken, Barthes'ın deyimiyle Babil kompleksinin mühründen sıyrılamadıklarını görebildiler mi? Tasarlanmış, gerçekleştirilememiş kule önerilerine bakıyorum: Hans Hollein'ın 1958'de çizdiği kalafat-kule, Peter Cook'un 1978-79'da çizdiği antoloji-kule, Kevin Roche'un 1988'de Denver için düşündüğü çifte surat-kule... hemen hepsinde Joyce'un kulesinin bir çeşitlemesi, binlerce yıllık geçmişinden bir cezayı eritme, ona karşı dikilme eğilimi göze çarpmıyor mu?

Bu sorular, bizi, Barthes'ın Eyfel'e bakarken üzerinde konakladığı Kule-Anlam-îşlev üçgenine götürüyor. Sahici anlamını elimizin altında bulunduramıyor olsak bile, Babil Kulesi

için sayısız yorum dizebiliyoruz, yanyana. Kadîm Zamanlar'dan Asrî Za-man'lara izine rastladığımız her kule, iyi-kötü bir anlam denklemi kuruyor önümüzde, kimi zaman yamanmış bir işleve dayandığı görülse de.

Bugünden yarına bakmaya yönelen mimarların tasarıları, ressamların (örneğin Markus Lüpertz'in Babilonya İkizlisi) yapıtları ya düpedüz hurufî bir yönseme içindeler, ya da semantik boyutları herhangi bir tartışma gerektirmeyecek ölçüde apaçıklık taşıyor: Yerden göğe karmaşık bir dil tırmanıyor hâlâ. Yetkin bir kule tasarlanabilir mi?

Yetkin'in tanımı, sınırları, anlamsal ve imlemsel haddi hududu üzerinde kavrulmaya çağıran bir soru cümlesi kuruyorum, farkındayım.

Bu cümleyi kuruyorsam, öncüller olduğu için. Yetkin'in çerçevesi yok: Kusursuz, eşsiz, herşeyden önce: Bir başka model gerektirmeyecek kadar tamamlanmış, bütüncül kılınmış.

Ademoğlu, ne yazık ki, bu çılgın düşüncenin

yalnızca negatif örneğini yaratabilmiştir, çok yakın bir geçmişte: Auschwitz'in bacası, Babil söylencesinin tohumunu taşıyanların konuştuğu dilin dumanını püskürtürken.

Umberto Eco, "Kusursuz Dilin Peşinde"yi yayımladığı günlerde yaptığı bir söyleşide altını çizmişti: "Yahudi düşmanlığının bir gerekçesi de dil kökenlidir. Yahudiler kendi aralarında, kimsenin ne anlayabildiği, ne de okuyabildiği bir dil konuşuyorlardı." Bir dilin ayrıcalıklı, özel, üstün olma vehmini bir başka dil, kültür, ırk için kuruntular besleyenler kurutmak istemişlerdir.

Eco, kusursuz dil ile yeni, yapay, evrensel dilin düş ortaklığını karşılaştırırken Etiemble'ın yıllar önce yazdıklarından beslenir. Descartes'dan Leibniz'e giden çizgide filozofların, esperanto'fan. volapük'e, neo'dan arulo'ya pek çok yapay dil yaratıcısının meta-dil'in ardına takılmaları da; Latince'nin, Çince'nin, ingilizce'nin yek dil olarak benimsenmesini önerenlerin de Babil karmaşasına bir çözüm getiremedikleri bellidir

ya, bu arayışın kesintisiz süreceğini çıkarsamak da güç olmasa gerektir.

Sözü, çeyrek yüzyıldır üzerinde çalıştığı Joyce'a getirir Eco: "Joyce da, Dante gibi, yeni bir Adem olmak istiyordu. Tıpkı onun gibi, bütün dilleri biraraya getirip hamur eden bir dilin karanlık düşü peşindeydi".

Yapı, yapıt.

Taş üstüne taş: Kule.

Yapı: Yapıt.

Taş üstünde taş kalmamış: Babil.

Harf üstüne harf, harf harf üstünde: "Ulysses", "Finnegans Wake".

James Joyce'un içine gömüldüğü, bizi içine gömmek için çağırdığı, gömü içinde gömü: Diller dil içre. Önümde, Kevin Mc. Carthy'nin 1971'de Joyce Quarterly'de yayımladığı bir inceleme duruyor: "Finnegans Wake'de Türk/çe Göndermeleri". Gülümsüyorum. Birazdan kapağını açacağınız "Ulysses"deki Müthiş Türk kim ola ki? ilk sayfalarda, satırlarda kapısından içeri girdiğinizi neden sonra farkedeceğiniz Kule'de ne bekliyor bizi?

Kule'den ne(resi) görülür?

Ağustos-Eylül 1996
Levent

ARKA-SÖZ

1922'de Bir "Ulysses", 1984'de Bir Başka "Ulysses"

XX. yüzyılın ilk yarısında yayımlanan üç "anıt-roman", modern anlatının çehresini belirledi: Proust'un "Yitirilmiş Zamanın Ardında" adlı 7 ciltlik kitabı üslûp farklılığıyla olduğu kadar ruhsal çözümlemelerinin derinliğiyle de tartışılmaz bir etki yaptı çağdaşlarımız üzerinde; Musil'in yarım yüzyıla yakın bir süre üzerinde çalıştığı ve bitiremeden öldüğü "Niteliksiz Adam" başlıklı romanının yayımlanmamış taslak-bölümlerinin birkaç bin sayfalık bir yumak oluşturduğunu açıkladı yayıncıları; Joyce'un ilk kez 1922'de basılan "Ulysses"i ise kelimenin tam anlamıyla, tek başına 'kültür devrimi' etkisi yaratmış bir roman oldu. Son 50 yıl içinde, yalnız Batı dünyasında değil, dünyanın pek çok ülkesinde, dil ve ifade düzleminde, perspektif ve cüret düzleminde bu üç romanın kaçınılmaz çıkış noktaları olarak değerlendirildikleri görüldü.

Joyce'un "Ulysses"inin bu üç roman arasında bile ayrıcalıklı bir yer tuttuğu bilinir: Yalnızca romancıların değil, başta şairler olmak üzere tüm yazarlarının "mutlu karabasanı" olmuştur, çıkar Çıkmaz. Şairin ve yazarın, dil ve anlatım sorunlarıyla yaşadığı yüz-yüze mücadelede büyük bir kırılma oluşturmıştır "Ulysses"; öte yandan, bir başka boyut daha kazanmıştır özgünlüğüyle: Bugüne dek yayımlanmış olan romanlar arasında, üzerine en fazla deneme ve eleştiri yazısı yayımlanan, en çok inceleme konusu edilen yapıt olmuştur. Tüm zorluklara karşın, birçok dile çevrilen "Ulysses"in son bölümü Yeni Dergi'nin "Bilinç Akışı" özel sayısında, Joyce'a ışık tutan birkaç yazının eşliğinde yayımlanmıştı. Türk okuru "Ulysses"i pek tanımıyor gerçi, ama Joyce'un yabancısı değil bütün bütüne: "Sanatçının Genç Bir Adam Olarak Portresi", Murat Belge'nin yetkin çevirisiyle dilimize kazandırılmış, yazarın "Dubliners" adlı tek öykü kitabından yapılmış iki ayrı derleme kitap halinde yayımlanmış,

Selçuk Yönel de tek oyunu "Sürgünler"i dilimize aktarmıştı.

"Ulysses", modern çağların en çarpıcı, özgün, çığır açıcı yapıtlarından biri olma niteliğini koruyadursun, 13 Haziran 1984 günlü Milliyet'te, Herald Tribune kaynaklı bir haber yer aldı. Pek çok kişinin gözünden kaçan bu haber metninde yer alan bilgiler, yazın tarihçileri ve eleştirmenleri açısından olduğu kadar, "Ulysses" okurları açısından da son derece sarsıcı bir yan taşıyordu: "Dünya edebiyatında bir çığır açan Ulysses adlı roman, uluslararası bir uzman grubunun yıllar süren araştırmalarının ardından, önemli değişikliklerle yeniden yayımlanıyor" cümlesiyle başlayan haber metninden 1922'de ilk basılışından bu yana yüzlerce kez basılmış, çeşitli dillere çevrilmek üzere asıl tutulmuş "versiyon"un artık geçersiz sayılabileceğini öğreniyorduk: Çünkü, "Ulysses"in bu yeni basımı, bir bakıma yepyeni bir "versiyon"unu getiriyordu romanın: 5000'i aşkın eksiklik, atlama, yer değişikliği, yazım değişikliği ile gerçekleştirilen bu yeni

"Ulysses" ile ilgili olarak, Joyce uzmanları "getirilen değişikliklerin, yalnız belli paragraflara değil, kitaptaki birçok bölüm ve karaktere yeni bir ışıık tutacağı" görüşünde olduklarını belirtiyorlardı.

Neden bu denli eksik, yanlış bir basımı yapılmıştı "Ulysses"in? Bilindiği gibi, Joyce'un romanı ilk kez Paris'te, Sylvia Be-ach'in ünlü "Shakespeare and Company" kitabevi tarafından; Hemingway, Stein, Fitzgerald, Larbaud, Pound gibi 1920'li yılların Avrupa kültür çevrelerini derinden etkileyen ABD kökenli ya da Amerikalı yazarların bir bakıma merkezi olan bir yayınevi tarafından yayımlanmıştı. Joyce'un neredeyse okunaksız sayılabilecek bir elyazmasıyla kitabı teslim etmiş olması, baskı öncesinde dizilen metne yaklaşık 100 bin kelime ekleyivermesi (!), üstelik onları da aynı okunaksız elyazısıyla provaların üstüne yazması "Ulysses"deki "errata" çizelgesinin bu ölçüde büyümesine yol açmıştı. Ama, Joyce'u aşan bir neden daha vardı, yanlışlar konusunda: Böylesine güç bir

metni harf harf dizme durumunda olan Dijon'daki basımevinin 26 dizgicisinden hiçbirisi, tek kelime olsun, ingilizce bilmiyordu!

Nedenleri ne olursa olsun, "Ulysses" bu yarım haliyle ortaya çıktığında kültür çevrelerini kasıp kavurmuş, okurlarına zorlu saat-lar, hatta günler geçirtmiş, daha iyisi; üzerine yüzlerce araştırma yapılmasını, bir o kadar yorumun geliştirilmesini sağlamıştı.

"Ulysses", eski versiyonuyla 704 sayfada, bir tek günü, 16 Haziran 1904'ün Dublin'inde Leopold Bloom'un "prizma"sını verir. Joyce'severler tarafından "Bloom günü" olarak adlandırılan 16 Haziran'ın tam 80. yaş gününde, 16 Haziran 1984'de "Ulysses" in yeni versiyonu yayımlandı. Eski versiyonu da içeren bu yeni versiyon, bu nedenle toplam 1919 sayfadan oluşuyor.

"Ulysses" in önemini kavramış, ancak bugüne kadar bu zorlu yapıtı okuma fırsatını çeşitli nedenlerle bulamamış okurlar için sevindirici bir haber bu. Ama "Ulysses" i okumak için enikonu zaman ve emek harcamış, çoğu zaman

bununla da yetinmeyerek, kitabı çözmek için onunla ilgili yan çalışmaları taramış, onlarca inceleme devirmiş okurlar ne yapacak? "Ulysses", kısa sürede moderni-min klâsiği olmuştu; öte yandan, Stuart Gilbert'in romanla aynı adı taşıyan incelemesi de eleştiri alanında bir klâsik sayılmaya başlanmıştı. Şimdi herşey yeniden mi başlayacak?

"Ulysses" ten sonra, Joyce, tam 17 yıl üzerinde çalışacağı yeni romanına başlamıştı. Arada, "Ulysses" nedeniyle büyük ilgi topladığı için, ne yazdığı merak ediliyor, bu bakımdan, yeni romanından parçaları belli aralarla dergilerde, "Süren Yapt"ı başlığı altında yayımlıyordu. "Süren Yapt" Joyce'un ölümüyle bitti, tamamlandı sandı çağdaşlarımız. Büyük yazarlar böyledirler işte: Kitaplarını hiçbir zaman bitiremeyiz.

Enis Batur
1984

ÇEVİRENİN SÖZÜ

"... olay, İngilizce yazılmış bir yapıtı Türkçe'ye çevirmek değil, Ulyssesce'yi Türkçe'ye çevirmektir."

-Ayşenur Güvenir

Ulysses bir yolculuk. Homeros'un Odysseia'sı da. Hepimizin yaşam serüvenini simgeleyen bir Tinsel-Tensel Yolculuk'tur bu.

Ulysses'i çevirmek de bir yolculuktur-hiç bitmeyecek. O tanımsız labirentte acımasız devlerle kapıştım, fattan denizkızlarıyla oynadım, Dublin insanlarıyla ne oyunlar oynadım*, sokaklarıyla yoldaş oldum, Joyce'un ulusesini dinledim de dinledim, bir Mr. Bloom olup çıktım.

Ulysses'in Türkçeye gelmesine önayak olan Enis Batur'a ve YKY'ye teşekkürler. Boğaziçi Üniversitesi III. Yazın Çeviri Semineri'ne, beni bu konuda konuşmacı olarak çağıran Doç. Dr. Suat Karantay'a, araştırmalarımda yardımcı olan Dublin Writers Museum yönetmeni Mr. Robert Nicholson'a, araştırma yapabilmem için beni İsviçre'ye davet eden ve elindeki tek İtalyanca çeviriyi bana gönderen Zürich James Joyce Foundation başkanı Mr. Fritz Senn'e ve bana değerli bilgiler sağlayan Boston James

Joyce Research Center yönetmeni Mr. John Kidd'e yürekten teşekkürler.

Bugün, 91. Bloomgünü'nde (Bloomsday) bir önerim var: Şu son günlerde Ulysses'in Türkçe çevirisinin doğumu sancıları yüzünden, PEN Yazarlar Derneği Olağan Genel Kurulu'na katılamadığım için seslendiremediğim bu önerimi şimdi ve burada cümle âleme duyururum:

Sayısız eski metinlerde İzmirli Homeros diye anılan büyük Anadolu ozanının anıtsal Akdeniz-Ege yolculuk serüveninin güncesi sayılan Odysseia'nın izleğini, Ulysses'te çağdaş (1904) Dublin'e uyarlayan, daha doğrusu kendi yarattığı o yepyeni tensel-tinsel yolculukta yapısal bir geştalt olarak kullanan Joyce'un bu yapıtın-daki başkahramanı, Mr. Bloom'dan, Stephen'dan, Molly'den önce Dublin kentinin ta kendisidir. Odysseia ile Ulysses nasıl kardeş baş-yapıtlarsa, Homeros ile Joyce nasıl kardeş başustalarsa, onların kentleri izmir'le Dublin de kardeş kentler olsun!

Budur benim önerim. Bir de dileğim var: Joyce'un Dublin'i anlattığınca, çağdaş izmir'i anlatacak çıksın bir yazar daha!

**Leopold Bloom,
Pardon,**

Nevzat Erkmen

* Dünya Zekâ Oyunları Şampiyonaları bağlamında Türk Beyin Takımı'nın kaptanı olduğumu bilenler, nasıl olup da böyle bir yazın işine girişmiş olduğumu sorduklarında şu anekdotu dinlerler: Vittorio Gassman, Catherine Deneuve ile oynadıkları Anima Nera filminde, Ulysses'i kitaplığın edebiyat rafına yerleştiren başkadınoyuncuya alaylı bir şekilde güler. Niçin güldüğünü ve kitabı hangi rafa koyması gerektiğini soran oyun arkadaşına Gassman'ın yanıtı şöyledir: "Bulmaca ve Sözcük Oyunları rafına koymalısın!"

James Joyce

ULYSSES

I

1

SARMAN, BABAÇ BUCK MULLIGAN, ÜZERİNE BİR AYnayla bir ustura haçvari konulmuş tıraş sabunu köpüğü dolu taşıyla merdiven başında belirdi. Sarı, kuşağı bağlanmamış ropdöşambırı tatlı sabah yeliyle ardında hafif hafif yalpalanıyordu. Tıraş tasını yukarı kaldırıp, okudu:

—Introibo ad altare Dei.

Durdu, loş merdiven sarmalından aşağıya bakarak ayı gibi ünedir

—Çıksana, Kinch. Gel yahu, kansız

düzenbaz.

Ağır ağır ilerleyerek atış platformunda durdu. Dönüp, ağırbaşlı, kuleyi, etrafındaki kırları ve uyanmaktaki dağları üç kez kutsalı. Sonra, gözü Stephen Dedalus'a ilişti, hançeresinden hırlar, başını sallarken, ona doğru eğilip havada art arda haçlar imledi. Stephen Dedalus, sıkkın ve mahmur, kollarıyla merdivenin üst bölümüne yaslandı ve sallana hırlaya kendisini kutsayan beygirimsi upuzun suratla tıraşsız tüylü, meşe odunu renginde pul pul tepesine yüz vermeksizin baktı.

Buck Mulligan bir an aynanın altından bir göz attı, ardından tıraş tasını güzelce örttü.

—Haydin kodese, dedi sertçe.

Vaaz verircesine de ekledi:

—İşte budur, Ey aziz dostum, gerçek Efkaristiya: Bedeniyle, ruhuyla, kanıyla, yarasıyla. Müzik yavaşlasın, lütfen. Gözlerinizi kapatın, baylar bayanlar. Bir saniye. Şu akyuvarlarla başımız dertte biraz. Susun, hepiniz.

Buck Mulligan yandan yukarıya bir baktı ve

uzun, peşten bir ısıklık çaldı, sonra muntazam beyaz dişlerindeki altın noktalar yer yer parıldayadursun, bir süre esrik bir dikkatle duraladı. Chrysostomos. Sessizliğin içinden şiddetli iki keskin düdük sesi yanıt verdi.

—Sağ ol, ahbap, dedi canlıca. Şimdi oldu işte. Elektriği kapat, tamam mı?

Sonra sekerek satış platformundan çıktı, ropdöşambrının uçuşan eteğini bacaklarına dolarken kendisini izlemekte olan Dedalus'a dingin gözlerle baktı. Ablak kasvetli yüzü, sarkık değirmi gerdanı bir piskoposu, ortaçağdaki bir sanat hamisini andırıyordu. Dudaklarında cana yakın bir gülümseme açtı hafiften.

—Bak şu işe, dedi keyifle. Senin şu saçma adın, eski bir Yunanlı!

Buck Mulligan parmağını şaka yollu arkadaşına doğru uzattı,kendi kendine gülererek korkuluğa yanaştı. Stephen Dedalus onu tembel tembel birkaç adım izledi ve Mulligan aynasını korkuluğun üzerine yerleştirip fırçasını tasa daldırarak yanaklarını ve

boynunu sabunlarken, atış platformunun kenarına oturdu.

Buck Mulligan neşeli sesiyle sürdürdü.

—Benim adım da saçma: Malachi Mulligan, eski bir Yunan vezninde. Ne ki, Helenistik bir tınısı var, değil mi? Dağkeçisi gibi çevik, uçarı hem de. Atina'ya gitmeliyiz biz. Halamdan yirmi papel koparabilirsem gelir misin sen de?

Mulligan fırçayı bir yana bıraktı, gülerek sevinçle bağırdı:

—Gelir miymiş? Yavan kakavan sen de.

Sonra döndü, özenle tıraş olmaya başladı.

—Baksana, Mulligan, dedi Stephen usulca.

—Evet, aşkım?

—Haines bu kulede daha ne kadar kalacak?

Buck Mulligan omzunun üzerinden tıraşlı yanağını gösterdi.

—Tanrım, felaket herif, değil mi? Dedi içtenlikle. İç karartıcı bir Saksonyalı. Ona göre sen bir centilmen değilmişsin. Tanrım, şu Allanın cezası İngilizler. Para sıçıyor kabız herifler. Kendisi Oxfordlu ya. Sen, Dedalus, senin tavrı hareketlerin tam Oxfordlu. O

anlayamaz seni. Ha, benim sana taktığım ad en iyisi: Ustura Kinch.

Mulligan, dikkat kesilmiş, çenesini tıraş etmekteydi.

—Tüm gece bir kara pantere takmış, saçmaladı durdu, dedi Stephen. Tabancasının mahfazası nerde onun?

—Durumu içler acısı sapığın, dedi Mulligan. Ödün patlamıştır garanti?

—Patladı ya, dedi Stephen coşarak ama artan bir korkuyla. Orada karanlıkta, tanımadığım gözü dönmüş bir adam kara bir panteri vuracağını söyleyip figan ediyor. Senin insanları boğulmaktan kurtarmışlığın var. Ama, benim kahramanlığım yok. O burada kalırsa ben çeker giderim.

Buck Mulligan yüzünü ekşiterek usturasındaki köpüğe baktı. Oturduğu yerden aşağıya doğru sıçrayarak pantolonunun ceplerini karıştırmaya başladı.

—Hay Allah, diye bağırırdı boğuk bir sesle. Sonra atış platformuna yanaşıp, elini Stephen'ın mendil cebine sokarken, dedi ki:

—Mendilini ödünç alalım da usturamızı silelim.

Stephen, Mulligan'ın, kirli, kırış kırış mendilini çekerek bir ucundan tutup göstere göstere sallamasına göz yumdu. Buck Mulligan usturasını özenle sildi. Ardından, gözlerini mendile dikerek, dedi ki:

—Ozan mendiline bakın. İrlandalı şairlere yepyeni sanatsal bir renk: Sümük yeşili. Gelmiyor mu içinden tadına bakıvermek, söyle Allah aşkına?

Mulligan gene korkuluğa çıkıp oturdu ve açık meşerenkli saçları hafifçe dalgalanırken, gözlerini Dublin körfezine dikti.

—Tanrım, dedi yavaşça. Deniz, Algy'nin dediğı gibi değil mi tıpkı: Engin, güzel bir anne. Taşakbüzen deniz. Epi oinopaponton. Ah, Dedalus, Yunanlılar. Öğretmem gerek sana. Orijinallerinden okumalısın onları. Thalatta! Thalatta! Bizim engin güzel anamız. Gel de bak.

Stephen kalkarak korkuluğa doğru geldi. Korkuluğa yaslanıp aşağıdaki sulara,

Kingstown limanının ağızından uzaklaşan posta vapuruna baktı.

—Kudretli anamız bizim! Dedi Buck Mulligan.

Birden, gri arayan gözlerini denizden Stephen'in yüzüne çevirdi.

—Halam, ananı öldürdüğünü sanıyor senin, dedi. O yüzden benim seninle görüşmemi istememesi.

—Birisi onu öldürdü, dedi Stephen, üzüntülü.

—Anan ölüm döşegindeyken dua etmeni istediğinde diz çöküverseydin ya, Allahın cezası, Kinch, dedi Buck Mulligan. Ben de hiperboreliyim senin kadar. Ama ananın son nefesinde sana diz çöküp onun için dua edesin diye yalvardığını düşününce. Senin kılın bile kıpırdamıyor. Sende uğursuz bir şey var...

Buck Mulligan sustu, öbür yanağını yeniden sabunladı. Dudakları bir hoşgörü tebessümüyle kıvrıldı.

—Ama sevimli bir soytarı, diye kendi kendine mırıldandı. Kinch, soytarılardan en sevimlisi.

Çıt çıkarmadan, efendi efendi, güzelce ve özenle tıraşını oldu.

Stephen, bir dirseği kertikli granite dayalı, alnını avucuna yaslayarak gözlerini ceketinin parlak siyah kolunun erimiş kenarına dikti. Bir buruntu, henüz aşkın ıstırabına dönüşmemiş bir ağrı kemirmekteydi yüreğini. Sessizce, bir rüyada gelmişti annesi ona ölümünden sonra, balmumuyla pelesenkağacı kokusu yayan erimiş bedeni bol kahverengi kefeninin içinde, Stephen'ın üzerine put gibi, sitem dolu, biraz ıslanmış kül kokulu, eğilmişti. Tiftiklenmiş kol ağzının doğrultusundan yanındaki besili sesçe engin güzel bir ana diye esenlenen denize baktı. Körfezle ufkun çizdiği halka donuk yeşil bir sıvı kütlesini çeviriyordu. Annesi ölüm döşeyindeyken başucunda, bağrını yırtarcasına öğüre öğüre çırpınmalarla çürüyen karaciğ erinden kopara kopara kustuğu yeşil, bulanık safranin durduğu beyaz bir porselen kâse vardı.

Buck Mulligan usturasının ağzını yeniden sildi.

—Ah, zavallı çömezim, dedi sevecen bir sesle. Sana bir gömlekle birkaç mendil vereyim

bari. Elden düşme pantolon ne durumda?

—Üstüme tam oturdu, diye yanıtladı Stephen.

—Bak şu işe, dedi Mulligan ağzı dört köşe, götten düşme denmesi lazım. Kim bilir hangi frengili ayyaştan kalmadır. Gri, ince çizgili şahane bir pantolonum var. Çok alengirli duracak üzerinde. Şaka yaptığım yok, Kinch. Doğru dürüst giyindiğin zaman esaslı görünüyorsun.

—Sağ olasın, dedi Stephen. Griyse, giyemem.

—Giyemezmiş. Buck Mulligan aynadaki yüzüyle konuşmaktaydı. Görgülülük başka şey, canım. Adam anasını öldürüyor ama gri pantolon giyemiyor.

Mulligan usturasını güzelce katladı, parmak uçlarıyla pürüzsüz cildini yokladı.

Stephen gözlerini denizden ayırıp fıldır fıldır oynayan dumanmavisi gözlü dolgun yüze çevirdi.

—Dün gece Ship'te bir arkadaşım, dedi Buck Mulligan, senin G. D. F.'ye yakalandığını

söylemişti. Dottyville'deki Conolly Norman'ın yanında çalışıyor. Genel delilik felci.

Artık denizin üzerini ısıtan güneşin ışıklarını, aynasını havada yarım daire oynatarak parıl parıl dört bir yana muştuladı. Bükülen tıraşlı dudakları, bembeyaz pırıldayan dişlerinin uçları gülmekteydi. Kahkahası, tokmak gibi güçlü gövdesinin her yanını sallamaya başladı.

—Bak şu haline, dedi, ozan bozuntusu sen de.

Stephen öne eğilerek ona tutulan, kavisli bir çatlakla ikiye ayrılmış aynaya dikkatle baktı, tüyleri diken diken oldu. O da, başkaları da böyle görüyor beni. Kim seçti bu yüzü bana? Bu kurtulunası tiksiniç çömez. O da sormakta bana.

—Temizlikçi kadının odasından yürüttüm onu, dedi Buck Mulligan. Oh Olsun! Halamız, Malachi'ye bakmak için hep çehre züğürdü hizmetçiler tutar. Adamı baştan çıkarmasınlar. Adı da Ursula.

Gene gülerek, aynayı Stephen'ın gözlerinden ayırdı.

—Aynadaki yüzünü tanıyamayan Caliban'ın öfkesi, dedi. Wilde sağ olup da görseydi seni.

Stephen geriye yaslanırken parmağını uzattı, acı acı dedi ki:

—İrlanda sanatının bir simgesi bu. Bir hizmetçi kadının çatlak aynası.

Buck Mulligan birden Stephen'ın koluna girdi ve usturasıyla aynası, onları sokuşturduğu cebinde takırdadayadursun, onu kulenin çevresinde dolaştırdı.

—Seni böyle tiye almam haksızlık, Kinch, değil mi? Dedi sevecence. Allah bilir senin tinsel gücün herkeslerden fazladır.

Kaçamak gene. Benim onun sanatının neşterinden korktuğum denli korkuyor o da benimkinden. Soğuk çeliği kalemin.

—Bir hizmetçinin çatlak aynası. Sen git onu alt kattaki öküz hazretlerine anlat, hem de bir ginesini ihvarla. Çocuk para içinde yüzüyor, senin de bir centilmen olmadığın kanısında. Babası küpünü, Zululara müshil otu satarak ya da bin türlü pis numara çekerek doldurmuş. Tanrım, Kinch, senle ben birlikte çalışsaydık

bu adaya bir katkıda bulunabilirdik. Adamızı Helenize ederdik.

Cranly'nin kolu. Onun kolu.

—Düşün, bir de bu domuzlardan para dilenmek mecburiyetinde kalıyorsun. Senin kim olduğunu bilen bir ben varım. Bana niçin biraz daha güvenmiyorsun? Nedir benimle alıp veremediğin? Haines yüzünden mi? Şayet burada zırlı çıkarmak olursa, Seymour'u da getiririm, Clive Kempthorpe gibi onun da sucuğunu çıkarırız.

Clive Kempthorpe'un dairesinde varlıklı seslerin genç yaygarası. Solukbenizler: Kasıklarını tuta tuta gülüyorlar birbirlerini kucaklayıp, Ah, vallahi öleceğim! Aubrey, haberi kızcağıza usulca veresin! Elinde terzi makasıyla peşinde koşan Magdalen'in Ades'i, pantolonu topuklarına düşmüş gömleğinin yırtıkları havada şerit şerit çırpına çırpına masanın etrafında zıplıyor, seke seke hopluyordu. Marmelatla sıvaşık, ürkmüş bir buzağı suratı. Yolunmak istemem! Sersem kaz numarası yapma bana!

Açık pencereden gelen feryatlar, meydana inen akşamı ürktüyor. Önlüklü, hık demiş Matthew Arnold'un burnundan düşmüş sağır bir bahçıvan, gözlerini kısmış, danseden çimen kıyıntılarını izleyerek çim biçme makinesini kuytu çimenlikte sürüyor.

Kendimize... neo-paganizm... omphalos.

—Kalsın isterse, dedi Stephen. Geceleri hariç yok bir zararı

—Öyleyse derdin ne? Buck Mulligan sabırsızlanarak sordu. De bakalım. Çok samimiyim. Benden bir şikâyetin mi var?

Durdular. Uyuyan bir balinanın başı gibi suya serilmiş basık Bray Head burnuna doğru baktılar. Stephen usulca kolunu çekti

—Anlatayım mı sana? Diye sordu.

—Evet, neymiş? Diye yanıt verdi Buck Mulligan. Ben bir şey hatırlamıyorum.

Konuşurken, Stephen'ın yüzüne bakmaktaydı. Taranmamış kumral saçlarını yumuşakça savuran ve gözlerindeki güneş rengi kaygı beneklerini kaynaştıran hafif bir yel alnını yalıyordu.

Stephen, kendi sesinden bunalırcasına, dedi ki:

—Annemin ölümünden sonra sizin eve geldiğim o ilk günü anımsıyor musun?

Buck Mulligan hemen kaşlarını çattı, karşılık verdi:

—Ne? Nerede? Bir şey hatırlamıyorum. Sadece fikirler, duygular hatırladıklarım. Neymiş? Allah aşkına söyle, ne oldu?

—Sen çay demliyordun, dedi Stephen, ilave sıcak su getirmek için sahanlığa çıkmıştın. Annenle bir konuğunuz salondan çıktılar. Annen sana odadaki kim diye sordu.

—Ya? Dedi Buck Mulligan. Ben ne cevap verdim? Unuttum da.

—Sen dedin ki, diye yanıtladı Stephen, Ha, Dedalus canım, annesi hunharca ölen.

Buck Mulligan'ın yanaklarına, onu daha genç ve cana yakın gösteren bir kırmızılık yayıldı.

—Dedim mi öyle? Diye sordu. Ama? Bundan ne çıkar ki.

Sıkıntısından kurtulmak amacıyla sinirlice devindi.

—Üstelik, ölüm nedir, diye ekledi, anneninki ya da seninki ya da benimki? Sen sırf kendi annenin ölümünü gördün. Ben, Mater'de ve Richmond'da her gün bir çoğunun mortladığını görüyorum, otopsi odasında cesetlerini kesip biçiyorum. Hunharca bir şey bu, aynen öyle. Ama yok ki bir önemi. Sen kendin, ölüm döşegindeki anan sana yalvardığı halde diz çöküp dua etmemişsin.Niçin? içinde o lanet olası cizvit damarı var çünkü, tersine çalışan.Bana sorarsan bütün bunlar saçmalık ve hunharlık. Kadının beyin loplari çalışmıyor.Doktoru Sir Peter Teazle'ı çağırıyor ve yorganın üzerinden düğün çiçekleri topluyor.Adam, işi bitine dek ağız tamburası çalıyor.Sen onun ölmeden önceki son isteğini yerine getirmediğin halde.Lalouette'ten tutulmuş bir cenaze bekçisi gibi zırıldamadık diye surat asıyorsun.Fasarya! Demişimdir herhalde.Annenin anısına saygısızlık etmek istemedim.

Kendi konuşmaları Buck Mulligan'ı yüreklendirmişti.Stephen, dinlediği sözlerin

kalbine açtığı yaraları göstermemeye çalışarak, son kerte duygusuz, dedi ki:

—Mesele anneme saygısızlık etmen değil ki.

—Nedir mesele, öyleyse? Diye Buck Mulligan sordu.

—Beni incitmen, yanıtını verdi Stephen.

Buck Mulligan topuğunun etrafında döndü.

—Ayy, çekilmezsin vallai! Diye ünledi.

Hızla yürüyerek korkuluğa geçti. Stephen istifini bozmadan karanın denizle birleştiği yere bakmasını sürdürdü. Denizi, karayı ayırt edemiyordu artık. Gözlerindeki seğirmeler manzarayı bulandırıyordu; yanaklarının yandığını duyumsuyordu.

Kulenin içinden yüksek bir ses ünledi:

—Orda mısın, Mulligan?

—Geliyorum, diye yanıtladı, Buck Mulligan.

Sonra Stephen'a dönerek dedi ki:

—Denize bak. Saygısızlıklar, incitmeler umurunda mı onun? Siktir et Loyola'yı, Kinch, gel inelim.Saksonyalımız beykınılı kahvaltısını istiyor.

Merdivenin tepesinde başını, tavanla bir

hizaya geldiğinden, bir an geri tuttu:

—Takma kafanı, dedi. Aldırma sen bana.
Bırak surat asmayı.

Başı görünmez oldu ama, alçalan sesinin
tekdüze homurtusu merdiven boşluğunda
gümbürdüyordu:

—İçine dert olmasın

Acı gizemi aşkın

Bak, Fergus arabasını

Sürmekle doludizgin

Stephen'ın bakmakta olduğu merdiven
başından denize doğru uzanan ormanların
gölgesi sabah sessizliğinde uslu uslu
kımıldandı. Kıyıda da, açıkta da su ayna gibi
aklaştı, tez canlı ayakların hafif tepmeleriyle
depreşti. Karanlık denizin aydınlık koynu.
İkişer ikişer kucaklaşan vurgular. Harp tellerini
kucaklaşan akorları kaynaştırarak çalan bir
el.Kabaran denizin karanlığında titreşen
karınmış dalgaakı sözcükler.

Bir bulut yavaşça güneşi örtmeye başladı,
körfezi daha da koyu yeşille gölgelendirip.
Stephen'ın az ötesinde uzanan bir acı sular

çanağıydı körfez. Fergus'un şarkısı: Bu şarkıyı evde yalnızken söylüyordum, uzun hüznü akorlarını uzata uzata. Kapısı açıldı: Şarkımı dinlemek istiyordu. Dehşetten dilim tutulmuş, acıyarak başucuna yaklaştım. Sefil yatağında yatmış, ağlıyordu. Ah şu sözcükler, Stephen: Acı gizemi aşkın. Şimdi nerede?

Gizleri: kilitli çekmecesinde misk kokuları yayan kuş teleğinden yapılmış eski yelpazeler, püsküllü danskuponları, kehribar boncuklardan bir takı. Genç bir kızken evinin güneş gören penceresine astığı bir kuş kafesi. Kızlığında gittiği Müthiş Türko'nun pantomiminde emektar Royce'u dinlemiş de, adam şu şarkıyı söylerken, herkesle birlikte gülmüş:

**Benim, görünmezliğin
Tadını çıkaran
O civan.**

Düşsel bir cümbüş, kayboldu gözden:
Miskkokulu.

İçine dert olmasın.

Oyuncaklarıyla birlikte, evrenin belleğindeki yerine kaldırıldı. Anılar, Stephen'ın tasalı beynini kuşattı. Annesi kutsal ekmeği aldıktan sonra, mutfaktaki musluktan ona getirdiği bir bardak su. Karanlık bir sonbahar akşamı ocağın çıkıntısında annesine pişirdiği, ortası oyularak esmer şekerle doldurulmuş elma. Çocukların gömleklerindeki bitleri ezerken kanlanarak kıpkırmızı olmuş mevzun tırnakları.

Bir rüyada, annesi sessizce gelmişti ona, balmumuyla pele-senkağacı kokusu yayan erimiş bedeni kahverengi kefeninin içinde, Stephen'ın üzerine put gibi, bilinemez sözcükler dolu, biraz ıslanmış kül kokulu, eğilmişti.

Annemin camlaşan gözlerindeki bakış, ölümün derinliklerinden, beni sarsmak ve ruhumu imana getirmek için. Yalnızca benim üzerimde. Hayaletinin elindeki mum hayalifener yüzündeki hayal kırıklığını ısıtan. Kıygın

yüzünde yalgınımsı ışıma. Herkes dizlerinin üzerinde dua ederken boğuk, derin soluğu yıldıyla hırıldamakta. Gözleri üzerimde, beni dize getirmek için. Liliata rutilantium te confessorum turma circumdet: lubilantium te virginum chorus excipiat.

Gulyabani! Ölüer yamyamı!

Bırak, anne. Karışma bana, bu hayat benim.

—Kinch, heeyt!

Buck Mulligan'ın sesi kulenin içinde yankılandı. Merdiven boşluğuna yaklaşıp bir daha ünledi. Ruhundaki hıçkırımlarından hâlâ ürperen Stephen, ardına ılıkça vuran güneş ışığı havadaki sevecen sözcükleri dinledi.

—Dedalus, in aşağı, paşa paşa. Kahvaltı hazır. Haines, dün gece bizi uyandırdığı için özür diliyor. Mesele kalmadı.

—Geliyorum, dedi Stephen, dönüp.

—Haydi, Allah aşkına, dedi Buck Mulligan. Benim aşkıma ve hepimizin aşkına. Başı kayboluverdi, sonra gene belirdi.

—İrlanda sanatıyla ilgili simgeni ona anlattım. Çok akıllıca buldu. Ondan bir kayme kopar,

tamam mı? Yani bir gine.

—Daha bu sabah aldım paramı, dedi Stephen.

—Okul aylığını mı? dedi Buck Mulligan. Ne kadar? Dört papel mi? Birini bize tosla.

—Verdim gitti, dedi Stephen.

—Dört ingiliz lirası, diye sevinçle bağırdı Buck Mulligan. Öyle görkemli bir içki âlemi yapacağız ki, eski Kelt büyücülerinin akli duracak. Dört kadirimutlak İngiliz lirası.

Buck Mulligan ellerini havaya kaldırarak taş basamaklardan aşağıya doğru zıplaya zıplaya inerken Londralı ağzıyla bir türkü tutturdu:

—Oh, çok neşelenicez

Viski, bira, şarap içicez,

Taç giyme töreninde

Taç giyme töreninde.

Oh, çok neşelenicez

Taç giyme töreninde.

Güneşin ılık ışıkları denizin üzerinde neşeli. Korkulukta unutilan nikel tıraş tası parıltıyor. Onu ne diye alıp aşağıya götürecekmışim? Ya da bütün gün orada bırakacak, unutilan

dostluk?

Stephen tasa doğru ilerledi, serinliğini duyumsayarak, fırçanın yapışıp kaldığı sabun köpüğünün sivaşık salyamsı kokusunu alarak bir süre elinde tuttu. İşte, Clongowes'te buhurdanı taşıyan bendim. Şimdiyse bir başkasıyım ama gene de aynı kimseyim. Üstelik bir hizmetli. Bir hizmetçinin bendesi.

Kulenin kasvetli, kubbeli salonunda Buck Mulligan'ın ropdöşambrlı silueti, parlak sarılığını bir gizleye bir açā, ocağın çevresinde kıpır kıpır deviniyordu. Yumuşak gün ışığından iki mızrak yüksek gözleme kulesindeki deliklerden, taş zemine uzanmaktaydı: Huzmelerin birleştiği yerde bir kömür dumanı ve yanmış yağ buhurları bulutu döne döne uçuşmaktaydı.

—Boğulacağız, dedi Buck Mulligan. Haines, şu kapıyı açar mısın?

Stephen tıraş tasını dolabın üzerine bıraktı. Uzun boylu biri, oturduğu hamaktan kalktı, antreye giderek iç kapıları açtı.

—Anahtar sende mi? Diye sordu bir ses.

—Dedalus'ta, dedi Buck Mulligan. Boğulucam, billahi! Gözlerini ocaktan ayırmaksızın ürüdü:

—Kinch!

—Anahtar kilitte, dedi Stephen, az öne ilerleyip.

Anahtar sertçe gıcırdayarak iki kez döndü; alâmet kapı iyice açılınca, içerisi, ışık ve temiz havayla neşelendi. Haines kapının eşiğinde durmakta, dışarıya bakmaktaydı. Stephen, dikine duran valizini masaya sürükleyip üzerine oturdu ve bekledi. Buck Mulligan, pişirdiği yumurtaları yanındaki servis tabağına boca etti. Sonra, tabakla büyük bir çaydanlığı masaya götürerek, üzerine küttecek bıraktı, rahatlamışçasına göğüs geçirdi.

—Eriyorum, dedi, mumun dediği gibi ne zaman ki... Ama susss! Bu konuda bir kelime dahi yok. Kinch, uyuma. Ekmek, tereyağı, bal. Haines, gelsene. Kayıntı hazır. Ey Tanrım, kutsa bizi, bu nimetlerini de. Şeker nerde? Vay namussuz, süt kalmamış.

Stephen dolaptan ekmeği, bal kavanozunu

ve tereyağı kabını getirdi. Buck Mulligan, birden nevre dönmüş, oturuyordu.

—Bu ne halттır? dedi. Saat sekizde damlamasını söylemiştim kadına.

—Sütsüz içeriz biz de, dedi Stephen. Dolapta bir limon var.

—Hay sana da, Paris züppeliklerine de, dedi Buck Mulligan. Ben Sandycove sütünü isterim. Haines antreden geldi, sakın sakın dedi ki:

—Sütçü kadın buraya çıkıyor.

—Allah ne muradın varsa versin, diye haykırdı Buck Mulligan, oturduğu yerden zıplayarak. Otursana. Koy çayını surdan. Şeker torbada. Buyur, bu deyyus yumurtalarla uğraşmaya niyetim yok. Mulligan, servis tabağındaki yumurtaları üçe ayırıp üç tabağa boca etti, bir yandan da okudu:

—In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Haines, çay koymak için oturdu.

—Size ikişer şeker veriyorum, dedi. Ama vallahi, Mulligan, senin yaptığın çay da çok koyu oluyor hani.

Buck Mulligan, somundan kalın dilimler

keserek, yaşı bir kadının tatlıdilliliğini andıran bir sesle dedi ki:

—Yaşı Grogan ananın dediği gibi, ben çay yaparsam çay yaparım, çış yaparsam da çış yaparım.

—Vay canına, çay bu işte, dedi Haines.

Buck Mulligan kesmesini ve yaşı kadın öykünmesini sürdürdü:

—işte böyle, Bayan Cahili, diyor kadıncağz. Bayan Cahili diyor ki, Allah rızası için Baayan, ikisini de aynı kabın içinde yapmayın da.

Mulligan, bıçağına geçirdiği kalın birer dilim ekmeği sofraya arkadaşlarına sırayla uzattı.

—Haines, senin kitabın için en âlâ eşhas, dedi son kerte içten. Dundrum yerlilerine ve balıktanrılarına dair beş satırlık bir metinle on sayfalık bir not. Büyük fırtına yılında kader tanrıçalarınca basılmıştır. Sonra, Stephen'a döndü ve kaşlarını kaldırarak pek meraklı bir sesle sordu:

—Hatırlıyor musun dostum, Grogan ananın çay ve çış kabı Mabinogion'da mı yoksa Upanişadlarda mıydı?

—Sanmıyorum, dedi Stephen ağırbaşlı.

—Sahi mi? Diye sordu Buck Mulligan aynı ses tonuyla. Gerekçelerin nedir, söyle ne olursun?

—Kanımca, dedi Stephen bir yandan yiyerek, Mabinogion'un içinde de dışında da yoktu bu. Grogan ana, olsa olsa, Mary Ann'in bir hışmıdır.

Buck Mulligan'ın ağzı kulaklarına vardı. Sesini tatlılaştırmaya çalışarak:

—Enfes, dedi bembeyaz dişlerini gösterip gözlerini şaka yollu kırıştıtırıp.

Sonra, birden suratı değişti, somunu hırsla doğrarken boğuk çatlak bir sesle homurdandı:

—Sokak kızı Mary Ann

Her şeye omuz silken,

Ama, kilotunu çekerken..

Buck Mulligan ağzına tıktığı lokmayı çiğniyor, habire vırıyordu. İçeriye giren bir siluet kapının girişini gölgeledi.

—Sütünüz, beyim.

—Gir içeri, teyze, dedi Mulligan. Kinch, tencereyi getirsene.

Yaşlı bir kadın yaklaşıarak Stephen'ın yanında durdu.

—Ne güzel bir gün, beyim, dedi. Şükür Tann'ya.

—Kime? Diye sordu Mulligan, kadına şöyle bir bakıverip. Ha, elbet.

Stephen arkaya uzanıp, dolaptan süt tenceresini aldı.

—Adalılar, dedi Mulligan Haines'e fütursuzca, gulfe koleksiyoncusunu dillerinden düşürmüyorlar.

—Ne kadar, beyim? Diye sordu yaşlı kadın.

—Bir litre, dedi Stephen.

Kadının, kendisinin olmayan, mis gibi bembeyaz sütü ölçeğe sonra da tencereye döküşünü izledi. Kupkuru sarkık memeleri. Ardından bir ölçek dolusu daha ve biraz da cabası. O yaşlılığı ve gizemiyle bir sabah dünyasından gelmişti içeriye, belki de bir haberci. Sütün güzelliğini övüyordu, dökerek sunduğu. Şafak sökerken bitek bostanında çömelmiş, zehirli mantarının üzerinde bir cadı, kırış kırış parmaklarıyla hayvanın

memelerinden ha babam süt fışkırtıyor. Bildikleri bu kadına değgindi bğrşmeleri şebnemli atlas ineklerin. Çayır imen incisi ve zavallı yaşlı kadın, derlermiş ona eski zaman içinde. Yrk bir kocakarı, kendisini fethedene de, oyuna getiren sefihe de saçını süpürge etmiş, ikisinin de ortak avradı bir ilahenin kurumsuz sureti, sabah gizinin bir habercisi. nnde eğilsin mi, horlasın mı yoksa? Bilemedi bir türlü: Ama onun ltfunu dilemek gelmedi içinden.

—Gerçekten yle, hanımteyze, dedi Buck Mulligan, sütü fıncanlarına dökerken.

—Bakın tadına, beyim, dedi kadın.

Mulligan kadının isteğini yerine getirdi.

—şayet biz böyle sağlıklı gıdalarla beslenseydik, dedi kadına sesini hafifçe yükselterek, o zaman memleket çürük dişlilerle, kokuşmuş bağırsaklılarla dolmazdı. Yaşadığımız yer pis bir bataklık, yediğimiz şeyler çöpten farksız, sokaklarımız dize kadar tozla, at tersiyle, veremlilerin balgamlarıyla kaplı.

—Siz tıp öğrencisi misiniz, beyim? Diye sordu yaşlı kadın.

—Evet, teyze, diye yanıt verdi Buck Mulligan.

Stephen aşağısayıcı bir sessizlikle dinlemekteydi. Aksaçlı başını ona tepeden bakan herkesin - çıkıkçısının, otacısının önünde eğiverir: Beniyse önemsemez. Tann'nın suretinde değil de insan teninden hakedildiği, şeytanın kurbanı olduğu için kadınlığının günahkâr karnı dışında, tüm bedenini yıkayıp günahlarını çıkararak onu mezara hazırlayacak olan kimsenin önünde de. Şu anda, gözlerinde kararsız bir şaşkınlık, onu suskuya davet eden yüksek sesin önünde de.

—Söylediklerini anlıyor musun? Diye sordu Stephen.

—Fransızca mı konuştuğunuz, beyim? Dedi yaşlı kadın, Haines'e.

Haines, ilgiyle, kadına bu kez daha uzun bir şeyler söyledi.

—İrlanda dili, dedi Buck Mulligan. Galce bilir misin?

—İrlandaca olduğunu anlamıştım, dedi kadın. Siz batılı mısınız, beyim?

—Ben İngilizim, yanıtını verdi Haines.

—İngiliz o, dedi Buck Mulligan, İrlanda'da İrlanda dilini konuşmamız gerektiği kanısında kendisi.

—Bence de doğrusu bu, dedi yaşlı kadın, ben kendim İrlandaca bilmediğime utanıyorum. Çok güzel bir dilmiş bilenlerin söylediğine göre.

—Çok güzel de laf mı, dedi Buck Mulligan. Harika demek lazım. Çaylarımızı tazelesene, Kinch. Sen de ister misin, teyze?

—Hayır, teşekkür ederim beyim, dedi yaşlı kadın, süt güğümünün halkasını koluna geçirip gitmeye hazırlanırken.

Haines, kadına dedi ki:

—Hesabı çıkardın mı? Parasını ödesek, Mulligan, ne dersin?

Stephen üç fincanı yeniden doldurdu.

—Hesabınız, beyim? Dedi kadın, duraklayıp. Bakayım, yedi sabah yarımşar litre iki peniden yedi kere iki bir şilin iki peni bir de bu üç sabahki litresi dört peniden üç litre diyelim bir

şilin bir şilin iki peni daha eder iki iki, beyim.
Buck Mulligan derin bir soluk aldı ve iki yanını
bolca tere-yağladığı kızartılmış ekmeği ağzına
tıkıştırdı; bacaklarını öne doğru uzatıp
pantolonunun ceplerini aramaya başladı.

—Öde, ama surat asmadan, dedi ona
Haines, gülümseyerek.

Stephen, fincanını üçüncü kez bu defa yağlı
mis gibi sütle doldurdu, bir kaşık koyu çay
ekleyip hafifçe renklendirdi.

—Bir mucize!

Parayı masanın üzerinden yaşlı kadına
doğru kaydırırken dedi ki:

—**Tatlım, benden isteme bir şey daha.**

Cebimde ne varsa verdim sana.

Stephen parayı kadının kararsız eline
tutuşturdu.

—iki peni borçluyuz, dedi.

—Acelesi mi var, beyim? Dedi kadın parayı
cebine koyarken. Acelesi mi var? Hoşça kalın,
efendim.

Sütçü kadın boyun kırıp çıkınca, Buck
Mulligan sevecen sesiyle bir şarkı tutturdu:

**—Kalbimin kalbi, olsaydı daha
Sererdim dahasını ayaklarının altına.**

Sonra, Stephen'a dönerek dedi ki:

—Vallahi, Dedalus, meteliksizim. Bi koşu okuluna git de biraz para getir bize. Zira bugün ozanların kafayı tütsüleyip ziyafet çekmeleri şart. irlanda bu günde herkesin görevini ifa etmesini bekliyor.

—Bu da, dedi Haines kalkarak, bugün sizin milli kütüphanenizi ziyaret etmem gerektiğini getiriyor aklıma.

—Önce yüzelim, dedi Buck Mulligan.

Stephen'a dönerek uysalca sordu:

—Bugün senin aylık banyonu yapma günün mü, Kinch?

Ardından, Haines'e dedi ki:

—Bu cenabet ozanlar ayda bir yıkanmaya büyük özen gösterirler.

—Tüm irlanda Golfstrim'le yıkanır, dedi Stephen bir dilim ekmeğin üzerine azar azar bal damlatırken.

Haines, tişörtünün açık yakasına bir fuları gevşekçe bağladığı köşeden söze karıştı:

— İzin verirsiniz, sizin bu özlü sözlerinizi bir defterde derleyeceğim.

Bana söylemekteydi.Yıkıyor, ovalıyor, temizleniyorlar.Vicdan azabı. Bulunç. Gene de bir leke kalmış.

—Bir hizmetçi kadının çatlak aynası irlanda sanatının simgesi demiştin ya, çok tuttum bunu.

Buck Mulligan masanın altından Stephen'ın ayağını tekmelerken ılık bir sesle dedi ki:

—Sen onu bir de Hamlet'ten döktürürken dinlemelisin, Haines.

—Ciddi söylüyorum, diye sürdürdü Haines Stephen'la konuşmasını. O zavallı ihtiyar geldiğinde bunu düşünmekteydim tam.

—Para kazandırır mı bu bana? Diye Stephen sordu.

Haines yumuşak gri şapkasını hamağın kancasından alırken gülerek dedi ki:

—Bilemeyeceğim, vallahi.

Haines kapıya doğru birkaç adım attı. Buck Mulligan, Step-hen'e doğru eğilerek hoyratçasına ürüdü:

—Bok ettin bi çuval inciri. Ne diye öyle dedin ki?

—Ne yapayım? Dedi Stephen. Sorun, parayı bulmak. Kimden? Sütçü kadından ya da ondan. Ya yazı ya tura, hepsi bu.

— Ben onu işliyor, seni ayyuka çıkarıyorum, dedi Buck Mulligan, sonra sen o pis bilgiçliğinle, sıkıcı cizvit şaklabanlığınla çıkıyorsun ortaya.

—Pek umudum yok, dedi Stephen, ne ondan ne de öbüründen.

Buck Mulligan acınası bir ah çekerek elini Stephen'ın koluna dayadı.

—Benden, Kinch, dedi.

Ansızın ses tonu değişerek ekledi:

—Doğrusunu söylemek gerekirse sen haklısın. Canları cehenneme kerataların. Ben onlarla nasıl oynuyorsam sen de öyle yapsana. Canları cehenneme. Haydin gelin, çıkalım şu kodesten biraz.

Ropdöşambrının kuşağını çözerek soyunurken ayağa kalktı ve teslimiyetle duyurdu:

—Mulligan giysilerini çıkarmıştır.

Ceplerindekileri masanın üzerine yığıdı.

—Bak senin sümükbezine, dedi.

Kolalı yakasıyla anarşist kravatını taktıktan sonra, onlarla ve saatinin sallanıp duran kösteğiyle konuştu, onları payladı. Temiz bir mendil aradığını söylerken, ellerini sandığın içine daldırmış her şeyi altüst ediyordu. Vicdan azabı. Tanrım, bu adamı giydirmek zorundayız. Yanık kahverengi eldivenlerle yeşil potin isterim. Çelişki. Ben kendimle mi çelişmekteyim? Pekâlâ, çelişirsem çelişeyim. Tanrıların habercisi Malachi. Konuşan ellerinden siyah ve sölpük bir roket fırlayıverdi.

—İşte senin Quartier Latin külahın.

Stephen, yerden aldığı şapkayı giydi. Haines, antreden onlara seslendi:

—Geliyor musunuz, delikanlılar?

—Ben hazırım, diye yanıtladı Buck Mulligan kapıya doğru yürüyerek. Haydi çık, Kinch. Bizden artan ne varsa, yemişsindir, garanti. Sonra boş verip ağır ağır söylenerek ve yürüyerek dışarıya çıktı; handıysa yaslı bir

sesle dedi ki:

—Dışarıya çıkarken Butterly'ye rastladı.

Stephen, duvara dayalı duran dışbudak bastonunu aldı, ötekiler merdivenden ineditler, ağır demir kapıyı çekerek kilitledi ve onlara katıldı. Koskoca anahtarı iç cebine koydu. Merdivenin dibinde Buck Mulligan sordu:

—Anahtarı aldın mı?

—Aldım, dedi Stephen, onların önüne geçip.

Yürüyerek ilerledi. Ardında, Buck Mulligan'ın kalın banyo havlusuyla eğretilerinin sürgünlerini, otların uçlarını kamçıldığını işitmekteydi.

—Aşağıya, bayım! Ne cesaretle, bayım!

Haines sordu:

—Bu kuleye kira ödüyor musunuz?

—On iki sterlin, dedi Buck Mulligan.

—Harbiye nazırlığına, diye ekledi Stephen omzunun üzerinden.

Haines kuleyi incelerken onlar da durdular. Sonunda Haines:

—Kışın buz kesilir herhalde, dedi. Martello

mu diyorsunuz buraya?

—Billy Pitt yaptırmış bunları, diye karşılık verdi Buck Mulligan, Fransızlar denizden kuşatınca. Ama bizimki omphalos.

—Hamlet hakkında fikrin nedir? diye Haines Stephen'e sordu.

—Yoo, yoo, diye haykırdı Buck Mulligan incinikli. Thomas Aquinas'ın da, kuramını dayandırdığı elli beş nedenin de üstesinden gelebilecek yetenekte değilim ben. Önce birkaç bardak bira yuvarlayana dek sabredin hele.

Stephen'a döndü, çuhaçiçeği rengindeki yeğinin uçlarını özenle çekerken dedi ki:

—Üç bardaktan önce kıvıramazsın, Kinch, değil mi?

—Uzun zamandır bekliyor, dedi Stephen kayıtsızca, biraz daha beklesin.

—Beni meraklandırıyorsun, dedi Haines, cana yakın. Paradoks filan mı bu?

—Pöf! Dedi Buck Mulligan. Wilde da paradokslar da mazide kaldı. Çok basit bir şey bu. Adam, Hamlet'in torununun Shakespearean büyükbabası olduğunu, kendisinin de kendi

babasının hayaleti olduğunu cebirsel yolla kanıtlıyor.

—Ne? Dedi Haines, işaretparmağını Stephen'a doğru uzatarak. Kendisi mi?

Buck Mulligan havlusunu bir etol gibi boynuna doladı, gülmekten kırılarak Stephen'ın kulağına doğru eğildi ve dedi ki:

—Ey, ata Kinch'in ruhu! Bir baba arayışındaki Japhet!

—Sabahları hep yorgun oluruz, dedi Stephen Haines'e. Üstelik anlatması uzun sürer.

Buck Mulligan, ilerlemesini sürdürerek, ellerini havaya kaldırdı.

—Dedalus'un dilini olsa olsa kutsal bir arjantin çözebilir, dedi.

—Demem şu ki, diye Haines Stephen'a açıkladı ikisi Mulligan'ı izlerken, bu kule, denize inen bu dik yamaçlar da bana Elsinore'u anımsatıyor bir bakıma. Kaidesinden ta denizin içine sarkan, ya size?

Buck Mulligan birden bir anlığına Stephen'a doğru döndü ama bir şey demedi. O apaydınlık sessizlik anında Stephen onların capcanlı

giysileri arasında kendi ucuz hırpani matem kılığındaki imgesini gördü.

—Görkemli bir öyküdür o, dedi Haines onları yeniden durdurarak.

Gözleri, rüzgârın tazelediği deniz gibi berrak, daha da berrak, sabit ve uyanık. Denizler hâkimi, Haines gözlerini körfezin üzerinden güneye doğru dikti, posta vapurunun duman sorgucu hariç ıpıssız, parlak çevren çizgisi bulanık, Muglins açıklarında orsa eden bir yelkenli.

—Teolojik bir yorumunu okumuştum bir yerde, diye sürdürdü, dalgıncasına. Baba ve Oğul kavramları. Oğul, kendini Babasıyla özdeş kılmaya çalışıyor var gücüyle.

Buck Mulligan'ın yüzü hemen neşeli güleç bir ifadeyle açtı. Yanındakilere baktı, düzgün ağzı sevinçle açık, olanca kurnazlığını yitiriveren gözlerini çılgın bir şetaretle kırıştırtarak. Bir oyuncak bebeğin başını ileri geri oynatıyordu, hasır şapkasının kenarı titreyedursun, mutlu umursamaz bir sesle çığırmaya başladı:

—***Bulunmaz bencileyin garip bir delikanlı.***

**Anam Yahudi benim, babamsa bir kuş.
Marangozun Yusuf'la başım değil hoş.
İçelim biz o halde havarilerle Golgota 'ya.
Şahadet parmağını, uyarırcasına kaldırdı.
—Kutsal olmadığım sanırsa kimse
İçemez bir damlasın şarap ürettiğimde
Kalır su içmek zorunda da ister duru
olmasın**

Şarabı su kılınca ben onu da yaparım.

Mulligan, elveda dercesine Stephen'ın bastonunu çektiği gibi uçurumun kıyısına doğru koştu, yüzgeç ya da kanatlarını çırparak havalanmaya çalışan bir balık ya da kuş gibi ellerini iki yanında çırpı ve çığırdı:

—Eyvallahın, eyvallahın! Ne dedimse bir yere yazın

Ölümü yendiğimi tüm dostlara anlatın.

Tanrı 'nın himmetiyle evvelallah uçarım

Zeytin Dağı'nın rüzgârıyla... , eyvallahın, eyvallahın!

Mulligan, arkadaşlarının önünde coşkuyla zıplayarak, ellerini kanat gibi çırpı çırpı, serin

serin esen, Mulligan'ın çıkardığı kısa martı ılıına benzeyen sesleri gerisingeriye onlara getiren yelin titreştirdiği Merkürvari şapkasıyla kırk ayak derinliğindeki çukura doğru alak adımlarla yaklaştı.

Gölmesini tutmaya alışan Haines, Stephen'in yanında yürürken ona dedi ki:

—Gölmemiz gerekir, diyorum, Sözleri küfürden ibaret. Bak, ben kendim dindar sayılmam. Ama, neşesi, söylediklerini bir bakıma zararsız kılıyor, ne dersin? Ne diyordu demincek? Marangozun Yusuf mu?

—şakacı isa'nın türküsü, diye yanıtladı Stephen.

—Ne, dedi Haines, daha önce işitmiş miydin?

—Günde üç kez, yemeklerden sonra, dedi Stephen istihzalı.

—Sen Tanrı'ya inanmıyorsun, değil mi? Diye sordu Haines. Yani, kelimenin dar anlamıyla bir mümin değilsin. Hiç yoktan yaratılış, mucizeler ve müşahhas bir Tanrı.

—Sözcüğün sadece tek anlamı var gibi gelir bana, dedi Stephen.

Haines durarak, üzerinde yeşil bir taşın ışıdığı parlak bir gümüş tabaka çıkardı. Başparmağıyla basıp açtığı tabakayı Stephen'a uzattı.

—Sağ ol, dedi Stephen, bir sigara alıp.

Haines de bir sigara aldıktan sonra, tabakayı bir çırpıda kapattı. Yan cebine koyup, yeleğinin cebinden bir nikel kav çakmak kutusu çıkardı, onu da çakıverdi; sigarasını yaktı, alevli kavi ellerini kovuk edip Stephen'a doğru tuttu.

—Evet, haklısın, dedi, gene yürümeye koyulduklarında. Ya inanıyorsundur ya da inanmıyor, öyle değil mi? Ben şahsen, müşahhas bir Tanrı fikrini sindiremiyorum. Eminim, sen de tutmuyorsun bunu, he?

—İçimi görüyorsun, dedi Stephen son kerte tedirgin, özgür düşüncenin iğrenç bir örneği.

Stephen, Haines'in ne diyeceğini bekleyerek ve bastonunu yanı sıra sürükleyerek yürümesini sürdürdü. Bastonun ucundaki demir patikaya hafifçe değiyor, tıngır mıngır Stephen'ın topuklarını izliyordu. Tanışım, ardından Steeeeeeeeeeeeeephen diye

ünleyenim. Patika boyunca salınan bir çizgi. Bu gece üzerinde yürüyecekler, karanlıkta buraya gelip. Anahtarı istiyor o. Oysa anahtar benim. Kirayı ben ödedim. Şimdi tuzlu ekmeğini yiyorum onun. Bir de anahtarı vereyim. Tamam. Onu isteyecek. Gözlerinden okudum.

—Gene de, diye başladı Haines...

Stephen döndü ve kendisini tartan o soğuk bakışın salt kötü niyetli olmadığını gördü.

Gene de, kendini özgür kılabilirdiğine eminim. Kanımca, kendi başına buyruksun sen.

—İki efendiye hizmet ediyorum, dedi Stephen, biri ingiliz öteki italyan.

—İtalyan mı? Dedi Haines.

Çılgın bir kraliçe, yaşlı ve kıskanç. Diz çok önümde.

—Bir üçüncüsü daha var ki diye ekledi Stephen, ayak işleri gördürmek istiyor bana.

—İtalyan mı? Dedi gene Haines. Ne demek istiyorsun?

—Britanya imparatorluğu, diye yanıtladı Stephen yüzü allaşıp ve kutsal Roma Katolik ve Papalık Kilisesi. Haines konuşmadan önce

altdudağından kimi tütün kıyınlarını ayıkladı.

—Seni anlayabiliyorum, dedi dingin. Bir ırlandalının böyle düşünmesi gerek, kuşkusuz. Biz de ingiltere'de size pek hakçasına davranmadığımıza inanırız. Kanımca bunun suçlusu tarihtir.

Stephen'ın belleğinde mağrur azametli unvanlar çınliyordu tunçtan çanlarının utkusuyla: et unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam: Ayinlerin ve inakların kendi özel düşünceleri gibi yavaşça gelişimi ve değişimi - bir yıldızlar simyası. Papa Marcellus'un ayininde havarilerin imanlarını ikrar etmeleri, seslerinin alaşımı, bir başına yüksek sesle inancını yırlıyor: Mamalarının ardında kilise militanının müheyya meleği silahlarını bırakarak mezhep sapkınlarına gözdağı verdi. Çarpık piskopos başlıklarıyla kaçan bir mezhep sapkını güruhu: Photius ile, Mulligan'ın da dahil olduğu alaycılar takımı, Oğul'un Baba'yla aynı cevherden halk edildiği düşüncesine karşı yaşam boyu savaş veren Arius, isa'nın dünyevi bedenini tekmeleyen

Valentine ve Baba'nın Kendisinin Onun kendi Oğlu olduğunu iddia eden kurnaz Afrikalı mezhep sapkını Sabellius. Mulligan'ın demincek bir yabancıya söylediği alaycı sözler. Fuzuli şaklabanlık. Rüzgârı dokuyan herkesi bekliyor elbet boşluk: Kilisenin o savaşkan meleklerinden bir meydan okuma, bir silahsızlandırma ve bir yengi. Mikail'in çatışma anında mızrakları ve kalkanlarıyla onu her zaman koruyan askerleri.

Yaşasın! Yaşasın! Sürekli alkışlar. Zut! Nom de Dieu!

—Tabii ben Ingilizim, dedi Haines'in sesi, duygularım bir In-giüzinki. Ülkemin Alman Yahudile rinin eline düştüğünü de görmek istemem. Ne yazık ki, bizim ulusal sorunumuz bu şu sıralarda.

Uçurumun hemen kıyısında iki adam durmuş, bakıyorlardı: biri işadımı, biri denizci.

—Bullock limanına doğru gidiyor.

Denizci başını körfezin kuzeyine döndürüp hafif aşağısıyarak salladı.

—Orası beş kulaçtır, dedi. Bir saat sonra

deniz kabarcınca o tarafa sürüklenecek. Bugün dokuzuncu gün.

Boğulan adam. Bir yelkenli ıpissız körfezde dönüp duruyor, şişmiş bir bohçanın ansızın su yüzüne çıkıvermesini bekliyor -tuzdan bembeyaz kesilmiş balon gibi bir suratın güneşin altında hafif hafif sallanmasını, işte geldim.

Kıvrıntılı patikayı izleyerek küçük koya indiler. Buck Mulligan bir kayanın üzerinde durdu, ceketini çıkarmış gömleğiyle, kravatı omzundan arkaya pır pır uçuşarak. Yakınındaki bir kayanın çıkıntısına tutunan genç bir adam yeşil bacaklarını suyun jelatinimsi derinliğinde kurbağa gibi yavaş yavaş devindirmekteydi.

—Ağabeyin yanında mı, Malachi?

—Westmeath'ta. Bannonlarda.

—Hâlâ orda mı? Bannon'dan bir kart geldi. Orada güzel bir kız bulmuş. Foto kız diyor ona.

—Enstantane, desene? Kisa poz.

Buck Mulligan potinlerini çözmek için oturdu. Kayanın çıkıntısına yakın bir yerden yaşlıca bir

adam fırlayıverdi kırmızı nefes nefese bir yüz. Kayalıktan tırmanıyordu, başında ve çelenkvari kır saçlarında parıldayarak su, göğsünden ve göbeğinden oluk oluk, sarkık siyah peştamalından şarıl şarıl akarak su.

Buck Mulligan, kayalara tutuna tutuna tırmanıp geçmesi için adama yol verirken, gözleri Haines'le Stephen'da, başparmağının tırnağıyla kaşlarından dudaklarına ve iman tahtasına sofuca bir haç çıkardı.

—Seymour şehre dönmüş, dedi genç adam, kayadaki çıkıntısını yeniden kavrayarak. Tıbbı bırakmış, askere yazılacakmış.

—Ah, hay Allah, dedi Buck Mulligan.

—Haftaya talimleri başlıyormuş. Hani Carlisle'deki o kızıl saçlı kız var ya, Lily?

—Evet.

—Dün gece iskelede onunla kırıştırmışlar. Babası kirli çıkı.

—Kız direğe tırmanmış mı?

—Sen onu Seymour'a sor artık.

—Seymour, hıyar bi zabıt ha! Dedi Buck Mulligan.

Pantolonunu çıkarırken başını önüne doğru eğdi, sonra ayağa kalkıp basmakalıp bir cevher yumurtladı:

Kızıl saçlı kadınlar keçiler gibi kızışık olurlar.

Birden dehşetle durdu, pır pır ederek dalgalanan gömleğinin altından bğrn yokladı.

_On ikinci kaburgam yok olmuş, diye bağırdı. stinsanım ben. Dişsiz Kinch ve ben, supermen.

Gömleğini zar zor çıkararak arkaya, giysilerinin durduğu yere fırlattı.

—Buraya girecek misin, Malachi?

—Evet, yatakta yer a bana.

Genç adam kendini suyun içinden geriye doğru fırlattı ve iki uzun usturuplu kulata küçük koyun ortasına ulaştı. Haines bir taşın üzerine oturmuş, sigara içmekteydi.

—Sen girmeyecek misin? Diye sordu Buck Mulligan.

—Daha sonra, dedi Haines. Yeni kahvaltı ettim.

Stephen yürümeye başladı.

—Mulligan, ben gidiyorum, dedi.

—Anahtarı bize bırak, Kinch, dedi Buck Mulligan, şömizim uçmasın. Stephen anahtarı ona verdi. Buck Mulligan onu giysi yığınının üstüne koydu.

—İki peniyi de, diye ekledi, bir arjantin parası. Buraya at.

Stephen yumuşak giysi kümesinin üzerine iki peni attı. Giyinme, soyunma. Buck Mulligan dimdik, ellerini önünde birleştirerek ağırbaşlılıkla dedi ki:

—Fakirden gaspeden Tann'ya ödünç verir. Böyle demiştir Zerdüşt.

Dolgun gövdesi suya daldı.

—Görüşürüz, dedi Haines, Stephen o çılgın ırlandalıya gülümseyerek patikadan yukarıya doğru giderken ona dönüp.

Boğanın boynuzu, atın çiftesi, Saksonyalının gülücüğü.

—Gemide, diye haykırdı Buck Mulligan. On iki otuz.

—İyi, dedi Stephen.

Yukarıya doğru kıvrılan patikadan çıktı.

**Liliata rutilantium.
Turma circumdet.
Iubilantium te virginum.**

Sakına sakına giyindiği hücredeki papazın kurşuni halesi. Bu gece burada kalmayacağım. Eve de gidemem.

Tatlı tınılı, kesiksiz bir ses denizden seslendi ona. Kavsi dönüp elini salladı. Gene çağırdı ses. Ta açıklarda, yuvarlacık kaypak kestanerengi bir baş, bir fok başı.

Gaspçı.

—SEN, COCHRANE, ONU HANGİ ŞEHİR
ÇAĞIRMIŞTI?

—Tarentum, efendim.

—Çok güzel. Sonra?

—Bir çarpışma oldu, efendim.

—Çok güzel. Nerede?

Çocuğun bomboş suratı bomboş pencereye
sormaktaydı.

Belleğin kızlarınca öykülenmiş. Gene de belli
bir biçimdeydi belleğin öykülendiğince olmasa
bile. O halde, bir sabırsızlık tümcesi, Blake'in
ifratçı kanatlarının vuruşu. Tekmil uzayın
harabiyetini, camların kırıldığını ve duvarların
yıkıldığını işitiyorum, ve nihai bir morartılı alev
anını. Ne kalır bize o zaman?

—Yerini unutmuşum, efendim. I.O. 279.

—Asculum, dedi Stephen, mızrak yaralı
kitaptaki adla tarihe göz atıp.

—Evet, efendim. Ve demiştir ki: Böylesi bir zafer daha kazanırsak, halimiz haraptır.

Dünyanın belleğine işlenmiş bir sözdü bu. Zihninde vurdumduymaz bir hoşnutluk. Cesetlerle kaplı ovaya bakan bir tepede bir general, harbesine dayanmış subaylarıyla konuşuyor. Herhangi bir general herhangi bir subay grubuna. Kulak kesilmişler.

—Sen, Armstrong, dedi Stephen. Pyrrhus'un akıbeti ne olmuştu, biliyor musun?

—Pyrrhus'un akıbeti mi, efendim?

—Ben biliyorum, efendim. Bana sorun, efendim, dedi Comyn.

—Dur. Sen, Armstrong. Pyrrhus hakkında bildiğin bir şey var mı?

Armstrong'un çantasında bir torba incir turtası paşa paşa kurulmuş duruyordu. Arada bir, oğlan, bir parçasını ayalarının arasında topaklıyor ve sessizce yutuyordu. Kırıntılar dudaklarına yapışmıştı. Bir oğlanın tatlılaşmış nefesi. Tuzu kuru insanlar, büyük oğulları donanmada diye övünüyorlar. Vico yolu, Dalkey.

—Pyrrhus mu, efendim? Pyrrhus, bir iskeledir.

Herkes güldü. Neşesiz, yüksek sesli yılışık kahkahalar. Armstrong dönüp, profilden alıkçasına sevinçli, sınıf arkadaşlarına baktı. Az sonra, üzerlerinde otorite kuramadığının ve babalarının ödediği okul ücretlerinin bilincinde, daha da azıtacaklar.

—Söyle bakalım, dedi Stephen çocuğun omzunu kitapla dürterek, nedir bir iskele.

—İskele, efendim, dedi Armstrong. Suya uzanan bir şeydir. Bir çeşit köprü. Kingstown iskelesi, efendim.

Kimileri gene güldü: Neşesiz ama manidar. Arka sırada iki kişi fısıldaşıyordu. Evet. Biliyorlardı: Hiç öğrenmeksizin ve akılları ermediği halde. Hepsi. Gıptayla yüzlerine baktı: Edith, Ethel, Gerty, Lily. Benzerleri: Onların nefesleri de çayla reçelle tatlanmış, çırpındıkça bilezikleri kıkırdayan.

—Kingstown iskelesi, dedi Stephen. Evet, düş kırıklığına uğramış bir köprü.

Bu sözleri işiten öğrenciler şaşkın şaşkın

baktılar.

—Nasıl olur, efendim? Diye sordu Comyn. Köprü, bir nehrin üstünden geçer.

Haines'in not defterine layık bir söz. İşitecek kimse yok burda. Bu gece kafalar tütsülenip de muhabbet koyulaşınca punduna getirip zihninin perdahlanmış zırhını delelim. Ya sonra? Efendisinin sarayında bir soytarı, hoşgörülle karşılanan ve küçümsenen, merhametli efendisinin övgüsüne mazhar olmuş. Niçin hepsi de bu rolü seçmişti? Sırf tatlı okşayışlar için değil. Onlar için de tarih, sık sık anlatılan herhangi bir masaldan farklı bir şey değildi, ülke-leriyse bir tefeci dükkânı.

Pyrrhus, Argos'ta bir cadaloz tarafından yere serilmeseydi ya da Jül Sezar hançerlenip öldürülmeseydi. Düşünerek değişmez bu gerçekler. Zaman onları dağlamış bukağılamış dışladıkları sonsuz olasılıklar odasına yerleştirmiştir. Ama hiç olmadıklarına göre gerçekleşmiş olabilir miydi bütün bunlar? Yoksa gerçekleşen şeyler miydi mümkün olan sadece? Ör, rüzgâr dokuyan sen.

— Bize bir hikâye anlatsanıza, efendim.

— Ah, anlatın, efendim. Bir hortlak hikâyesi.

— Bunun neresinden başladınız? Diye sordu Stephen, başka bir kitabı açarak.

— Artık ağlama, dedi Comyn.

— Devam et bakalım, Talbot.

— Ya hikâye, efendim?

— Sonra, dedi Stephen. Oku bakalım, Talbot.

Esmer bir oğlan bir kitabı açtığı gibi çanta siperliğinin altına payandalayıverdi. Metne kesik kesik bakarak dizeleri sarsıla sarsıla okudu.

— Artık ağlama, yaslı çoban, artık ağlama

Yas tuttuğun Lycidas ölmedi, zira,

Sudan örtünün altına batmıssa da....

O halde bir devinim olmalı, olasının olası olarak bir gerçekleştirimi. Aristo'nun tümcesi viyaklanan dizelerin içinden biçimlendi ve yükselerek onu okuduğu yere, her gece Paris'in günahlarından korunduğu Saint Genevieve kütüphanesinin arı gibi çalışkan sessizliğine kavuştu. Yanı başında nahif bir Siyamli bir sevkülceyş kitabına dalmıştı.

Çevresinde beslenmiş ve besleyen beyinler: Elektrik lambalarının altında mecalsizce debelenen duyargaları mıhlанmış: Ve zihnimin karanlığında yeraltı dünyasının bir tembelhayvanı, gönülsüz, ışıktan ürken, pullu ejderha kıvrımlarını kıpırdatan. Düşünce düşüncenin düşüncesidir. Dingin duruluk. Ruh, olduğu her şeyin biçemindedir. Duruluk, apansız, engin, akkorlaşmış: Biçimler biçimi.

Talbot yineledi:

—O'nun aziz kudretiyle dalgaların üzerinden yürüdü,

O'nun aziz kudretiyle...

—Sayfayı çevir, dedi Stephen yavaşça. Bir şey göremiyorum.

—Ne, efendim? diye sordu Talbot saflıkla, öne doğru eğilip.

Eliyle sayfayı çevirdi. Arkasına dayandı ve okumasını sürdürdü. Dalgaların üzerinden yürüyen anlatan. Burada da bu ürkek kalpler üzerinde ve alaycı kalple dudakların ve benim üzerimde de onun hayaleti dolaşıyor. Ona haraç yedirenlerin şevkli yüzleri üzerinde

dolaşıyor. Sezar'ınki Sezar'a, Tanrı'nınki Tanrı'ya. Kara gözlerden uzun bir bakış, kilisenin tezgâhlarında ilelebet dokunacak bir muamma cümlesi. Ya.

***Bilmece, bilmece, bildirmece.
Babam bana tohum verdi ekmece.***

Talbot kitabını kapattığı gibi çantasına sokuverdi.

—Hepsini dinledim mi? Diye sordu Stephen.

Evet, efendim. Onda hokey var, efendim.

—Yarım gün, efendim. Perşembe.

—Bir bilmecem var, kim bilebilecek? Diye sordu Stephen.

Hepsi, kalemleri takırdı, sayfa ları haşırdı, kitap larını toplayıp kaldırdılar. Bir araya toplaşarak çantalarının askılarını taktılar tokalarını tutturdular, hepsi birden sevinçle yaygarayı bastılar:

—Bilmece mi, efendim? Bana sorun, efendim.

—Ay, bana sorun, efendim.

- Zor olsun, efendim.
—İşte bilmece, dedi Stephen:

***Horoz öttü
Gök maviydi:
Cennetteki çanlar
On ikiyi vuruyordu.
Bu zavallı ruhun artık
Cennete gitme vakti gelmişti.***

Bilin, nedir?

- Nedir, efendim?
—Gene, efendim. Biz işitmedik.

Dizeler yinelenirken çocukların gözleri irileşti.
Bir sessizlikten sonra Cochrane dedi ki:

- Nedir o, efendim. Bizden pes.
Stephen boğazı kaşınarak, yanıtladı.

—Tilki büyükannesini bir çobanpüskülü
çalısının dibine gömüyor.

Stephen ayağa kalkarak asabi bir kahkaha
patlatınca çocukların bağrıışları hayal
kırıklıklarını yankıladı.

Kapıya bir değnek vurdu ve koridordaki bir

ses ünlledi:

—Hokey!

Çocuklar sıralarından yan yan çıkararak, onların üzerinden aşarak dağılıverdiler. Çabucak gitmişlerdi; malzeme odasından hokey sopalarının takımlarıyla bir ayak sesi seli ve bağırıtı yaygarası taşmaktaydı.

Oyalanan tek Sargent kalmıştı; yavaş yavaş ilerleyip açık bir defteri gösterdi. Gür saçları ve sıska boynu ağırkanlılığını imliyor, yukarıya doğru kaldırdığı şaşkın gözleriyle gözlüğünün sisli camlarından yakarırcasına bakıyordu. Solgun kansız yanağında hurma şeklinde ve bir salyangozun taze ve nemli izini andıran bir mürekkep lekesi vardı.

Defterini uzattı. Sayfanın tepesinde Toplama Ödevi yazıyordu. Altında yampiri rakamlar, en altta da eğri büğrü düğüm düğüm kördüğüm bir imza ile bir de mürekkep lekesi. Cyril Sargent: Adı ve mührü.

—Mr. Deasy bunların hepsini tekrar yapmamı sonra da size göstermemi söyledi, efendim, dedi.

Stephen defterin kenarlarına dokundu. Nafile.

—Şimdi bunların nasıl yapıldığını anladın mı? Diye sordu.

—On birden on beşe kadar, diye yanıtladı Sargent. Mr. Deasy bunları karatahtadan kopya etmemi söyledi, efendim.

—Bunları kendi başına yapabilir misin? Diye sordu Stephen.

—Hayır, efendim.

Çirkin ve nafile: Zayıf boyunlu, kirpi saçlı, bir de mürekkep lekesi, sümüklüböcek izi. Gene de bir kadın onu sevmiş, kucagında ve yüreğinde taşımıştı. O kadın olmasaydı, bütün dünya onu kemiksiz bir salyangozu ezercesine, ayaklarının altında çiğner geçerdi. Kendi bedeninden ona aktardığı özsüz, sulu kanını sevmişti. Gerçek bu muydu o halde? Hayattaki tek gerçek şey? Anasının tükenmiş bedeni üzerinden coşkulu Columbanus kendini kutsal ceht içinde aşırı. Yoktu artık anası: Ateşte yanan bir çalının kıvranan iskeleti, bir gülağacı rayihası ve ıslanmış küller. Anası onu ayaklar altında çiğnenmekten kurtarmış, sonra

da göçmüştü, gençliğine doyamadan. Cennete giden zavallı bir ruh: Kırpışan yıldızların altında bir çalılıktaki tilki, çapul kokan kızıl kürküyle, acımasız parlak gözleriyle toprağı eşeledi, dinledi, yerde bir çukur açtı, dinledi, kazdı, kazdı.

Stephen çocuğun yanma oturarak problemi çözdü. Shakespeare'ın hayaletinin Hamlet'in büyükbabası olduğunu cebir yoluyla kanıtlıyor. Sargent eğik duran gözlüğünün ardından kuşkuyla baktı. Malzeme odasında hokey sopaları takırdadı: Dışarıdan bir topun kof sadmesiyle çağırtilar.

Sayfada simgeler, yabansı kareli küplü başlıklar giymiş hurufattan bir maskaralar alayı bir baştan bir başa ağır aksak mağribi danslarında ilerliyorlardı. Ver elini, halka da boynundan, eşini selamla: Böyle: Eğlence düşkünü mağribi kopilleri. Ibni Rüşt ile Moses Maimonides, tavırları hareketleri karanlık, alaycı ayinelerinde dünyanın esrarengiz ruhunu yalabitan, aydınlığın kavrayamadığı bir aydınlıkla ışıyan bir karanlık bu iki insan da

çekip gitmiş bu dünyadan.

—Şimdi anlıyor musun? ikincisini kendin yapabilir misin?

—Evet, efendim.

Sargent elinin yavaş, sarsak hareketleriyle ödevini yazdı. Hep bir yardım sözcüğü bekleyerek, donuk teninin altında kıpırdayan belirsiz bir utanç renklenmesi, eli kararsız simgeleri kılı kılına izleyerek çizmekteydi. Amor matris: Öznel ve nesnel tamlayan. Anası özsüz kanıyla, kesikekşi sütüyle onu beslemiş ve onun kundakbağlarını başkalarının gözünden saklamıştı.

Onun gibiydim ben de, bu düşük omuzlar, bu zarafetsizlik. Çocukluğum yanı başımda eğilmiş duruyor. Elimle bir kez hafifçe de olsa onu okşamayacağım denli uzakta. Benimki uzak onunki gizli gözlerimiz denli. Sessiz, kaskatı gizler, kalplerimizin muzlim kâşanelerine kurulmuşlar: Zorbalıklarından usanmış gizler: Alaşağı edilmeye istekli zorbalar.

Toplama tamamlanmıştı.

—Çok kolay, dedi Stephen kalkarak.

—Evet, efendim. Sağ olun, diye yanıtladı Sargent.

İnce bir kurutma kağıdıyla sayfayı kuruladı ve defterini sırasına götürdü.

—Sopanı alıp öbürlerine katılsana, dedi Stephen çelimsiz kılığını kapıya doğru izlerken.

—Evet, efendim.

Koridorda, oyun alanından adının çağrıldığı işitilmekteydi.

—Sargent!

—Koş, dedi Stephen. Mr. Deasy seni çağırıyor.

Sundurmada durarak sünepenin, tiz bağırtiların hırılaştığı derme çatma sahaya doğru telaşla ilerlemesini izledi. Takımlara ayrılmışlardı; Mr. Deasy getrli ayaklarıyla öbek öbek çimenlerle kaplı sahayı adımlaya adımlaya yaklaştı. Binanın girişine ulaştığında gene çekişen çocuklar ona seslendi. Mr. Deasy ak bıyığını öfkeyle çevirdi.

—Şimdi de ne var? Diye sürekli bağırdı dinlemeksizin.

—Cochrane'la Halliday aynı tarafta, efendim, dedi Stephen.

—Yazıhanemde bekler misin biraz beni, dedi Mr. Deasy, ben şunları zapturapt altına alasıya kadar.

Azametle sahayı gerisingeriye arşınlayarak yaşlı sesiyle haşlarcasına bağırdı:

—Ne oluyor? Şimdi de ne var?

Dört bir yanında hırçın sesler bağrıışmaktaydı: Çocuklar her kılıktan boy boy etrafını sarmışlardı, yakıcı güneş ışığı kötüboyah saçlarının balrengini açıyordu.

Yazıhanenin kokuşuk dumansı havası, yıpranmış kasvetli deri koltukların kokusuna karışmıştı. Benimle burada pazarlık yaptığı ilk günkü gibi. Başlangıçta nasıl idiyse, şimdi de öyle. Büfenin üzerinde Stuart dönemi sikkeleriyle dolu bir tabla, aşağılık bir bataklık definesi: Hep de öyle kalacak. On iki havari tüm putperestlere vaaz vermişler, solgun firfiri pelüş kutusunda asude: Dipsiz dünya.

Taş zeminli sundurmada ve koridorda hızlı adımlar. Mr. Deasy seyrek bıyıklarını üfleyerek

masasına ulaştı.

Önce, şu küçük hesabımızı halledelim, dedi.

Ceketinin cebinden deri bir tokayla bağlı cüzdanını çıkardı. Sak diye açılan cüzdanından birisi ortasından yapıştırmış iki banknot çıkardı ve dikkatlice masanın üzerine koydu.

İki, dedi, tokasını kapattığı cüzdanını cebine yerleştirirken.

şimdi de altınlarını sakladığı hazine odası. Stephen'ın sinirli eli soğuk taş havanın içindeki deniz kabuklarının üzerinde gezindi: Salyangozlar, midyeler ve yılanbaşları: Ve bu, bir emirin sarığı gibi sarmal, ve şu, Aziz James'in tarağı. Yaşlı bir hacının devşirdikleri, ölü define, boş kavgılar.

Masa örtüsünün yumuşak, havlı yüzeyine bir ingiliz altını düştü, parlak gıcır gıcır.

—Üç, dedi Mr. Deasy küçük para kutusunu elinde çevirerek. Bunlar faydalı şeyler. Bak. Burası altınlar için. Burası şilinler için. Altı peniler, yarım kronlar. Buraya da kronlar. Bak.

İki kronla iki şilini yuvalarından sürdürü.

—Üç on iki, dedi, sanırım doğru saydım.

—Sağ olun, efendim, dedi Stephen, paraları sıkılğan bir telaşla derleyip tümünü pantolonunun cebine koyarken.

—Teşekküre ne hacet, dedi Mr. Deasy. Bunu hak ettiniz.

Stephen'ın gene boş kalan eli boş kabuklara yöneldi. Güzellik ve güç simgeleri üstelik. Cebimde bir şişkinlik: Aç gözlülükle ve sefaletle kirlenmiş simgeler.

—Paranı öyle taşıma, dedi Mr. Deasy. Bir yerde çıkarırken düşürürsün. Bu kutulardan bir tane aliver. Son derece pratiktir, göreceksin. Bir yanıt vermeli.

—Benimki çoğu zaman boş kalırdı, dedi Stephen.

Aynı odada aynı saatte, aynı akliselim: Ben de aynıyım. Bununla üç kez. Beni buraya bağlayan üç düğüm. E? istersem şu anda onları çözebilirim.

—Tasarruf etmiyorsun da ondan, dedi Mr. Deasy, parmağını uzatarak. Para nedir bilmiyorsun henüz. Para kuvvettir. Sen de

benim yaşıma geldiğinde. Biliyorum, biliyorum. Gençlik bilseydi. Ama ne demiş Shakespeare? Kesenı doldur para.

—Iago, diye mırıldandı Stephen.

Bakışlarını anlamsız kabuklardan kaldırıp yaşlı adamın nazarlarına çevirdi.

—Para nedir biliyordu o, dedi Mr. Deasy. Çok para kazanıyordu. Bir şairdi, evet, ama bir İngilizdi de. İngilizlerin medarı iftiharı nedir, bilir misin? Bir İngilizin ağzından işitebileceğın en gururlandırıcı kelime nedir, bilir misin?

Denizlerin hâkimi. Denizsoğuşu gözleriyle ıpissız körfeze bakıyordu: Kabahat tarihte olsa gerek: Bana, ve sözlerime, garezsiz.

—Yani imparatorluğunda, dedi Stephen, güneş asla batmaz.

—Yoo! Diye bağırdı Mr. Deasy. İngilizler değil. Bunu bir Fransız Kelti söylemiş.

Parakutusuyla hafif hafif başparmağının tırnağına vurdu.

—Ben söyleyeyim, dedi alayişle, onu en çok gururlandıran iftiharını. Hiç kimseye borcum yok.

Ağzını öpeyim, ağzını öpeyim.

—Hiç kimseye borcum yok. Hayatımda bir filin bile ödünç almış değilim. Bunu hissedebiliyor musun? Hiç borcum yok benim. Söyle, ha?

Mulligan, dokuz sterlin, üç çift çorap, bir çift potin, kravatlar. Curran, on gine. McCann, bir gine. Fred Ryan, iki şilin. Temple, iki öğle yemeği. Russell, bir gine, Cousins, on şilin, Bob Reynolds, yarım gine, Koehler, üç gine, Mrs. MacKernan, beş haftalık pansiyon kirası. Cebimdeki şişkinlik bir işe yaramaz.

—Şu an için, hayır, diye yanıtladı Stephen.

Mr. Deasy keyifli keyifli gülerек parakutusunu kaldırdı.

—Bunu tahmin etmiştim, dedi ağzı kulaklarında. Fakat bir gün hissetmelisin bunu. Biz gani gönüllü insanlarız fakat adil olmamız da lazım.

—Bu büyük laflar ürkütüyor beni, dedi Stephen, bizleri böyle mutsuz kıldıklarından.

Mr. Deasy şöminenin rafına doğru, İskoç kumaşından eteklik giymiş yakışıklı bir adam

figürüne bir süre sert sert baktı: Albert Edward, Galler Prensi.

—Sana göre ben eski kafalı bir ihtiyar, bir muhafazakârım, dedi düşünceli sesi. O'Connell'in zamanından bu yana üç nesil görmüşüm ben. Kırk altıdaki kıtlığı hatırlıyorum. Orange localarının O'Connell'dan evvel veya mezhebinizin ruhani liderlerinin onu demagojiyle itham etmelerinden yirmi sene evvel ittifadın lağvedilmesi için tahrikâta giriştiğini biliyor muydun? Siz Fenianlar bazı şeyleri unutuyorsunuz.

Görkemli, imanlı, ölümsüz bellek. Armagh'daki muhteşem Elmas locası, papacıların cesetleriyle donatılmış. Sömürgeciler paktı, böğürtülü, maskeli ve silahlı. Fanatik kuzeyliler ve hakikatli emektar İncil. Kirpi saçlı asiler yere serilmiş.

Stephen elini sertçe devindirdi.

_Bende de asi kanı var, dedi Mr. Deasy. Anne cihetinden. Fakat ben birleşme lehine rey veren Sir John Blackwood'un sul-bündenim; Hepimiz İrlandalıyız, kral oğluyuz hepimiz.

—Yazık, dedi Stephen.

—Pervias rectas, dedi Mr. Deasy kesenkes, onun şıarıydı. Reyini ona verdi, bu uğurda çizmelerini giyip atını Ards of Down'dan, Dublin'e sürdü.

Dıgıdık dıgıdık gider at Dublin'in yolları taş.

At sırtında parlak çizmeli çatık çehreli bir ağa oğlu. Hava güzel, Sir John! Hava güzel, Devletlu Efendimiz... Hava!.... Hava!.... İki çizme silkinerek Dublin'e doğru tırışta. Dıgıdık dıgıdık gider at. Dıgıdık dıgıdık dıgıdık da.

—Bak ne hatırlattı bu bana, dedi Mr. Deasy. Senden bir ricada bulunacağım, Mr. Dedalus, sizin edebiyatçılarla aranız iyidir. Gazete için bir yazı hazırladım. Bir dakika oturun. Kopyasını bitirmeme çok az kaldı.

Pencere yakınındaki masasına geçerek iskemlesini iki kez çekti ve yazı makinesinin şaryosundaki kâğıttan kimi sözcükleri okudu.

—Sen otur. Affedersin, dedi omzunun

üzerinden, akliselimin icapları. Bir dakkacık.

Gür kaşlarının altından dirseği hizasındaki yazıyı inceledi, ve mırıldanarak, daktilonunun sert tuşlarını yavaş yavaş dürtüklemeye başladı. Kimileyin bir hayatı silmek amacıyla şaryoyu çevirirken oflayıp pofluyordu.

Stephen bu necabetli huzurda çıt çıkarmaksızın oturdu. Duvarlarda çepeçevre maziye intikal etmiş çerçeveli at resimleri uysal başları dik, saygı duruşundalar: Lord Hastings'in Repulse'x, Westminster Dükü'nün Shotover'ı, Beaufort Dükü'nün Ceylotfu, Prix de Paris, 1866. Üzerlerinde bücür biniciler, bir işaret beklentisinde. Onların hızlarını, onları tutan kralın sancaklarını görüyor, haykıra-rak maziye karışan kalabalıkların çığlıklarına katılıyordu.

—Nokta, dedi Mr. Deasy tuşlarına. Fakat bu pek mühim meselenin derhal vuzuha kavuşturulması...

Çabucak zengin olma hulyasıyla Cranly'nin beni götürdüğü çamura bulanmış çalçırpı gereltelerin arasında, müşterek bahisçi

tezgâhçıların feryatlarıyla köftecilerden yayılan pis kokuların ortasında ve tüm o balçık deryasının göbeğinde favorilerini aradığı o yer. Fair Rebel! Fair Rebel! Favoriyi bilene koyduğunun iki katı, öbürlerini bilene on katı. At nallarının, yanşan keplerle ceketlerin peşinde koşar adım barbutçularla üçkâğıtçıların sonra da bir kasabın karısı, burnunu susamışçasına soyduğu portakala gömen o etsuratlı kadının önünden geçişimiz.

Oyun alanından oğlanların keskin çığlıkları çınladı, bir de zırlayan bir düdük.

Gene: Bir gol. Ben onların arasındayım, çarpışan girift gövdelerinin arasında, yaşam dövüşü. Yani hafif kırbalı görünen şu çarpıkbecaklı ana kuzusu mu? Dövüşenler. Zamana karşı tepmeler, şok üstün şok. Dövüşenler, çamur deryası ve savaşların velvelesi, boğazlananların donmuş ölükusmuğu, sivri uçlarında yem gibi kanlı insan bağıracağı takılı mızrakların tangirtisi.

— Ya, işte, dedi Mr. Deasy kalkarak.

Kâğıtları iğneyle tutturarak masaya geldi.

Stephen kalktı.

—Meseleyi hulasaten yazdım, dedi Mr. Deasy. Ayak-ve-ağız-hastalığı hakkında. Şöyle bir okuyuver. Bu meseleye dair başka bir mülahaza serdedilemez zaten.

Değerli sütunlarınızı ihlal edebilir miyim? Tarihimizde sık sık tekerrür eden şu laissez faire doktrini. Büyükbaş hayvan ticaretimiz. Tüm eski endüstrimizin ahvali. Galway limanı projesini akamete uğratan Liverpool çetesi. Avrupa'daki kızılca kıyamet. Boğazın dar sularından sevkedilen tahıl ikmali. Tarım bakanlığının miş-ligeçmiş vurdumduymazlığı. Klasik bir kinayenin bağışlanması. Cassandra. Şöhreti şaibeli bir kadın tarafından. Gelelim bahis konusu meseleye.

—Bir muğlaklık yok yazdıklarımda, değil mi? diye sordu Mr. Deasy, Stephen okumasını sürdürürken.

Ayak-ve-ağız-hastalığı. Koch preparatı diye anılır. Serum ve virüs. Aşılanan atların yüzdesi. Sığır vebası. Aşağı Avusturya'daki Mürzsteg'de imparatorun atları. Veteriner

cerrahlar. Mr. Henry Blackwood Price. Adil bir yargılama için âlicenap bir teklif. Akliselimin icapları. Pek mühim bir mesele. Kelimenin tam manasıyla boğayı kuyruğundan yakalamak. Sütunlarınızı açtığınızdan dolayı teşekkürler.

—Bunun basılmasını ve okunmasını istiyorum, dedi Mr. Deasy. Bir daha patlak verirse göreceksin, ırlanda sığırlarına ambargo koyacaklar. Halbuki tedavisi mümkün. Tedavisi bulunmuş. Yeğenim Blackwood Price, Avusturya'da hayvan doktorlarının bu hastalığı artık kolayca tedavi ettiklerini yazıyor. Buraya gelmeyi teklif etmişler. Bakanlığın bu meseleyle ilgilenmesine çalışıyorum. Şimdi de meselenin umuma açıklanmasına çalışacağım. Her yanım engellerle çevrili, falancanın entrikalarıyla, filancanın dalavereleriyle, efendime söyleyim filancanın...

Konuşmasını sürdürmeden önce ihtiyar bir adam edasıyla işaretparmağını kaldırarak havada salladı.

—Hatırla bu sözümü, Mr. Dedalus, dedi. İngiltere Yahudilerin elinde. Bütün yüksek

makamlarda: Maliyesiyle, matbuatıyla. Bu vaziyet bir milletin zevalinin emareleridir. Temerküz ettikleri her yerde. Milletin hayatiyetini silip süpürürler. Senelerdir bunun başımıza geleceğini biliyordum. Adım gibi biliyorum, Yahudi tüccarları şu anda canımıza okumaktadırlar. Koca İngiltere can çekişiyor.

Birkaç hızlı adım attı, geniş bir güneş huzmesinden geçerken gözleri gök mavisi canlılığına büründü. Gene yüz geri etti.

—Can çekişiyor, dedi tekrar, şayet canı çoktan çıkmış değilse bile.

Çılgılığı sokak sokak aşüftenin Dokuyor kefenini koca İngiltere'nin.

Gözlerini iri iri açarak ortasında durduğu güneş huzmesinin içinden pürdikkat baktı.

—Tüccar dediğin, dedi Stephen, ucuza alıp pahalıya satan bir kimsedir, ister Yahudi olsun ister olmasın, öyle değil mi?

—Işığa karşı günah işlediler, dedi Mr. Deasy ağırbaşlılıkla. Gözlerindeki zulmeti görebilirsin.

Bu güne kadar dünya üzerinde başıboş dolaşmalarının nedeni de budur.

Paris Borsasının basamaklarında altıntenli adamlar mücevherli parmaklarıyla fiyatları bildiriyorlar. Kazların yanşaklığı, ipekten sakil başlıklarının altında kafaları daniska entrikalar çeviredursun, bir vaveyla, hamhalat, tapınağın önünde toplastılar. Onların değil: Bu giysiler, bu söylem, bu tavırlar. Sakıngan batı gözleri, sözlerini, şevkli ve masum jestlerini yalanlıyordu, ama kendilerine yöneltilen devasa boyutlardaki kinin bilincindeydiler ve coşkunlukları beyhudeydi. Yığın yığın biriken beyhude sabır. Zaman dağıtacak hepsini kuşkusuz. Yol kenarına yığılmış bir istif: Yağmalanan ve tükenen. Sabırlı gözlerinde göçebe yıllarının ve soylarına vurulan damganın bilinci.

—Herkes öyle değil mi? dedi Stephen.

-Ne demek istiyorsun? Diye sordu Mr.

Deasy.

Bir adım öne ilerleyerek masanın yanında durdu. Altçenesi yana doğru düşerek açıldı

ikircikli. Yaşlıların bilgeliği mi bu? Benden işitmek istiyor.

—Tarih, dedi Stephen, uyanarak kurtulmaya çalıştığım bir karabasandır benim.

Oyun alanında oğlanlar bir yaygara kopardılar. Vızıldayan bir düdüğü: Gol. Ya o karabasan seni arkandan tekmelerse?

—Yaradan'ın işleri hiç de bizim işlerimize benzemez, dedi Mr. Deasy. Tüm insanlık tarihi tek bir gayeye doğru ilerlemektedir, Tann'nın tezahür etmesi.

Stephen başparmağını pencereye doğru sallayarak dedi ki:

—Tanrı bu, işte.

Yaşşa! Hey! Hooop!

—Ne? diye sordu Mr. Deasy.

—Sokaktaki bir çığlık, yanıtını verdi Stephen, omuzlarını silkerek.

Mr. Deasy gözlerini indirerek, parmaklarının arasına kısırdığı burun kanatlarını bir süre tuttu. Gene yukarıya bakarak, burnunu bıraktı.

—Ben daha mutluyum senden, dedi. Pek çok hata yapmışız, pek çok günah işlemişizdir. Bu

dünyaya günahı bir kadın getirmiş. Şöhreti şaibeli bir kadın, Menelaus'un, onu terkeden karısı Helen uğruna, Yunanlılar on yıl boyunca Truva'da savaştı. Yabancıları ilk kez burada kıyılarımıza sadakatsiz bir kadın, MacMurrough'nun karısıyla karısının dostu Breffni prensi O'Rourke getirmişti. Parnell'i gözden düşüren de bir kadındı. Pek çok hata, pek çok kusur ama bir tek günah yok. Hayatımın şu son günlerinde dahi mücadelem devam ediyor. Olsun, hak için sonuna kadar mücadele edeceğim.

Ulster savaş verecek Ulster hakka erecek.

Stephen elindeki kâğıtları yukarıya doğru kaldırdı.

—O halde, efendim, diye başladı...

—Tahminime göre, dedi Mr. Deasy, sen bu işte pek uzun bir süre kalmayacaksın. Öğretmenlik yok senin tıynetinde, galiba. Belki de yanılıyorum.

—Bir öğrenen daha çok, dedi Stephen. Sonra burada ne öğrenilir ki? Mr. Deasy başını salladı.

-Kim bilir? dedi. Öğrenmek için mütevazı olmak gerek. Ancak hayat en büyük bir öğretmendir. Stephen kâğıtları gene hışırdattı.

—Bunlara gelince, diye başladı...

-Evet, dedi Mr. Deasy. Orada iki kopya var. Şayet hemen yayımlatabilirsен.

Telegraph. Irish Homestead.

-Çalışacağım, dedi Stephen, yarın bildiririm size. Birazcık tanıdığım iki editör var.

-Pekâlâ, dedi Mr. Deasy çevikçe. Dün gece milletvekili Mr. Field'e yazdım. Bugün City Arms otelinde büyükbaş hayvan tacirleri birliğinin bir toplantısı var. Mektubumu o toplantıda herkese okumasını ondan rica ettim. Şayet siz de iki gazetenize onları koyabilirsiniz. Neydi onlar?

—Evening Telegraph...

—Tamam, dedi Mr. Deasy. Kaybedilecek vaktimiz yok. Şimdi yeğenimin mektubuna cevap yazmam lazım.

—İyi sabahlar, efendim, dedi Stephen, kâğıtları cebine koyarak. Teşekkür ederim.

—Estağfurullah, dedi Mr. Deasy yazı masasındaki kâğıtları karıştırırken. Seninle tutuşmak isterdim, her ne kadar yaşlıysam da.

—iyi günler, dedi, Stephen bir daha, sırtını hafif eğerek.

Açık sundurmaya çıktı ve oyun alanından gelen ılıklarla sopa takırtılarını dinleyerek ağaçların gölgelediğı çakıl yolda ilerledi. Bahçe kapısından çıkarken önünden geçtiğı sütunların üzerinde kurulmuş aslanlar: Dişsiz korkuluklar. Bir de ona omuz vereceğim onun savaşımında. Mulligan yeni bir ad takacak bana: Sığırsever Şair.

—Mr. Dedalus!

Arkamdan koşmakta. Başka mektup vermez, inşallah.

—Sadece bir dakika.

—Evet, efendim, dedi Stephen bahçe kapısına dönüp.

Mr. Deasy durdu, güçlükle soluyup nefesini yutarak.

—Bir de söylemek istedim, dedi, irlanda, derler ki, Yahudilere hiç zulmetmemiş olan biricik ülke olma şerefine sahiptir. Bunu biliyor muydun? Hayır. Nedenmiş, biliyor musun?

Parlak gün ışığında kaşlarını haşince çattı.

—Neden, efendim? Diye sordu Stephen, gülümsemeye başlayarak.

—Zira, onları hiç içeri sokmamış da, dedi Mr. Deasy ciddiyetle.

Gırtlğından zıplayan bir kahkaha topağı, hırıltılı bir balgam zincirini de ardından sürükledi. Çabucak geriye döndü, kollarını havaya kaldırıp sallarken bir öksürüyor bir gülüyordu.

—Onları hiç içeri sokmamış da, diye kahkahasının arasından ünledi gene getrli ayağını patikadaki çakıllara vururken, işte ondan.

Ferasetli omuzlarında yaprakların ekose aralıklarından güneş ışııl ışııl pullar, danseden sikkeler saçmaktaydı.

GÖRÜLEBİLENİN KAÇINILMAZ KIPLIĞI:
 EN AZINDAN bu, gözlerimin düşüncesi.
 Burada okuyadurduğum her şeyin, yaklaşan
 meddin getirdiği denizcanlılarının ve
 denizenkazının, şu partal pabucun imzaları.
 Sümük yeşili, gökgümüşi, pas rengi: Renkli
 imler. Saydamlığın sınırları. Ama ekliyor:
 Bedenlerde. O halde bedenlerin, renklerinden
 önce varmıştı bilincine. Nasıl? Kafasıyla onlara
 toslayarak, elbet. Yavaş gel. Hem keldi hem de
 milyoner, maestro di cotor che sanno.
 Saydamlığın sınırı içre. Niye içre? Saydam,
 saydam olmayan. Beş parmağınızı içine
 sokabiliyorsanız bir geçit, aksi takdirde bir
 kapıdır. Gözlerini kapat da gör.

Stephen, potinleriyle deniz kabuklarını ve
 yosunlarını ezerken çıkan çatırtıyı dinlemek
 amacıyla gözlerini yumdu. Şöylesi-böylesi,

onları ığneyip gidiyorsun. Her kezinde bir adım. Çok kısa boşluk zamanları arasında çok kısa bir zaman boşluğu. Beş, altı: Nacheinander. Kesinlikle: bu da işitilebilenin kaçınılmaz kipliği. A gözlerini. Hayır. Tanrım! Dip tarafı çıkıntılı uçurumdan düşersem, kaçınılmazcasına nebeneinander, çarpmış olurum! Karanlıkta ne güzel gidiyorum. Dişbudak kılıcım belimde asılı. Irganmada: Öylece, iki ayağım onun potinlerinde bacaklarımla ucundaki, nebeneinander. Gayet net: Los Demiurgos tokmağının vuruşu. Sandymount sahili boyunca sonsuzluğa mı yürümekteyim? Kriş, kras, krik, krik. Yaban deniz sikkeleri. Deasy Hoca iyi bilir bunları.

Sandymount'a gebene, Kısrağım Madeline!

Tartım başlıyor, görüyorsunuz, işitiyorum. Eski Yunan vez-mindeki bir katalektik tetrametrenin geçişi. Ama, dörtnala: rağım

Madeline.

Şimdi gözlerini aç. Açayım. Bir anlığına. Yok mu olmuş her şey? Şayet açarsam ve hep saydam olmayanın karanlığında kalıyorsam. Basta! Bakalım görebilecek miyim?

Şimdi gör. Her şey sen olmadan da hep orada ve sonsuza dek olacak, dipsiz dünya.

Leahy's Terrace'tan çıkıp basamakları ihtiyatla indiler, Frauenzimmer: şevlikten aşağı sahile hımbıl hımbıl yürüyerek, yayvan ayaklarıyla kum birikintisine bata çıka ilerlediler. Bencileyin, ve Algy gibi, kudretli anamıza inmekte. Bir numaralı ebe çantasını tembel tembel sallıyor, öbürünün şemsiyesi kumsala dürtülmüş. Mahalleleri Liberties'den çıkmışlar bütün gün seyrana. Bride Sokağı'ndaki Mrs. Florence MacCabe, merhum Patk MacCabe'in hayatta kalan eşi, bitmeyen yasında. Bacılarından biri beni viyaklata viyaklata söküp yaşama çıkarmıştı. Hiçlikten yaratılış. Çantasında ne vardır? Kırmızı yünlülere sarmalanmış, sarkan bir göbek kordonuyla bir düşük. Herkesin

kordonları uç uca geçmişe bağlanıyor, tüm tenleri birleştiren büküm büküm bir halat. Bu yüzden ya gizemci keşişlerin. Tanrılaşacak mısınız? Omphalosunuza dalınız. Alo! Kinch konuşuyor. Beni Havvakent'e bağlar mısın. Alef, alfa: sıfır, sıfır, bir.

Âdem Kadmon'un zevcesi ve hayat arkadaşı: Havva, Çıplak Eva. Göbeği yoktu onun. Dalınç. Kusursuz bir karın, hamile ipiri, gergin tirşeden bir kalkan, yo, ak bir buğday yığını, doğusal ve ölümsüz, ezelden ebede baki kalan. Günah batını.

Karanlık günah batınındaydım ben de, vücuda getirilmemişken. Onlar tarafından, benim sesime, benim gözlerime sahip o adamlar nefesinde küller bir hayaletkadın. Karındılar ve birbirinden koptular, çiftleşme istencinin buyruğunu yerine getirdiler. Çağlar öncesinden istemişti benim O ve artık isteyemez benim başka bir şey ya da hiç olmamı. Onda temellenmiştir bu lex eterna. O halde bu, Baba ve Oğul'un eşözölü olarak yer aldığı ilahi töz mü ola ki? Zavallı Arius'çuk, kiminle tutuşacak?

Yaşamı boyunca eşgörmöteyahudigümteklği uğruna savaş vermiş. Yıldızıldüşük mezhep sapkını! Bir Yunan apteshanesinde son nefesini vermişti: Euthanasia. Mücevher bezeli tacı ve asasıyla, tahtına postu sermiş, omophorionü çemrenmiş, mabadında pıhtılar, boşalmış bir orunun dolu.

Etrafında esintiler onu hırpalarcasına oynaşıyordu, ısıricı, sabırsız esintiler. Gelmehteler, dalgalar. Akyeleli denizatları, kemire kopara, yaldırakyeldizginli, Mananaan'ın küheylanları.

Adamın gazetelere verilecek mektubunu unutmamalı. Sonra da? Ship'e, yarımda. Aman evlat, bu parayı terbiyıklı bir ebleh gibi temkinli harcayasın. Evet, muhakkak.

Hızı hafif kesildi. Buradan. Sara yengeme gidiyor muyum,gitmiyor muyum? Eştözlü babamın sesi. Sanatçı kardeşin Stephen'dan bir haber var mı şu sıralar? Yok mu? Strasburg Terrace'ta Sally teyzesinde değildir kuşkusuz? Birazcık daha yüksekten uçamaz mıydı, ha? Haa, şey şey şey nasıl, Stephen, Si amca, o

nasıl? Ah Tanrı acısın bana, ne dert açmışım başıma evlenmekle! Samanlıktaki kopiller. Ayyaş tıfıl kâtibefendiyle borazancı ağabeysi. Son kerte itibarlı gondolcular! Şaşığöz Walter da babasını efendimlemekte, daha ne olsun! Efendim. Evet, efendim. Hayır, efendim. İsa ağlıyordu: Şaşmamak gerekir, Mesih olunca!

Küçük, pancurlu evlerinin zınlıdak çingırağını çekiyorum: Bekliyorum. Bir alacaklı geldi sanıyorlar, müsait bir yarıktan beni gözetleyip.

—Ben Stephen'ım, efendim.

—Buyursun. Stephen'ı içeri alsana oğlum.

Bir kol demirinin çekilişi ve Walter beni buyur ediyor.

—Seni başkası zannettik. .

Richie dayı yayla gibi yatağında, yastık, battaniye tekmil, güçlü kolunu dizlerinin tümseğinden aşırıyor. Göğsü temiz pak. Belden yukarısı yıkanmış.

—Hayırlı sabahlar, yeğen. Otur da, sonra gezersin.

Üzerinde Mr. Goff ve Mr. Shapland Tandy için hazırladığı gider hesaplarını kaydettiği,

uzlaşma belgelerini, sözlü anketleri ve Duces Tecum ilamlarını dosyaladığı diz tablasını bir yana koyuyor. Saçsız başının üzerinde meşe abanozundan bir çerçeve: Wilde'in Requiscat'i. Öylesine çalıverdiği ıslığın vızıltısı Walter'i karşısına getiriyor.

—Evet, efendim?

—Richie'yle Stephen'a viski, söyle annene. Nerede o?

—Crissie'yi yıkıyor, efendim.

Beybasının minik kuşu. Aşk yumağı.

—Hayır, Richie dayı...

—Bana Richie desene. Sana da madensuyuna da! insanı halsizleştirir. Viyskii!

—Richie dayı, gerçekten...

—Otur şuraya, yoksa alırım ayağımın altına, çattık yahu! Walter gözlerini kısmış, olmayan bir iskemleyi arıyor.

—Nereye otursun ki, efendim.

—Yani koyacak bi yer yok, demek istiyorsun, salak. Chippendale sandalyemizi getirsene. Bir şeyler atıştırmak ister misin? Sizin o kahrolası çıtkırıldım âdetleriniz yoktur

bizde, ince kıyılmış yağlı jambonla kızartılmış ringa balığı? Hayır mı? Emin misin? Şükür yahu. Bu evde sırtağrısı haplarından başka bi şey bulunmaz zaten.

All'erta!

Ferrando'nun aria di sortitasından birkaç ölçü mırıldanıyor. En güzel parça, Stephen, tüm operadaki. Dinle.

Yeniden çalmaya başladığı hoş ıslığın ayırtıları soluduğu havayla daha da tatlılaşırken, yorganla örtülü dizlerini bilekleriyle kocadavul çalar gibi tokmaklıyor.

Şu an rüzgâr daha bir tatlılaştı.

Batmış ocaklar, benimki, onunki, cümlemizinki. Clongowes'da millete bir amcanın yargıç, bir amcanın da orduda general olduğunu sendin söyleyen. Bırak bunları, Stephen. Güzellik orada değil. Ne de, Joachim Abbas'ın farımış kehanetlerini okuduğun Marsh kitaplığının ölgün koyunda. Kime hayırı dokunmuş ki o kehanetlerin? Katedral avlusundaki yüzbaşı ayaktakımına. insanlardan kaçarak delilik ormanına sığınan,

uzun gür saçları ayışığında köpük köpük, gözyuvarları yıldız yıldız bir merdümğiriz. Houyhnhnm, beygirkalaklı. Oval beygirimsi suratlar, Temple, Buck Mulligan, Foxy Campbell, Inceuzunçeneliler. Abbas baba, celallibaşpapaz, beyinlerini hangi zılgıt tutuşturmuştu? Kütt! Descende, calve, ut ne amplius decalveris. Cehennemlik başında ağarmış saçlar çelenkvari, kutsal ekmek kabını kavramış, şahmarangözleriyle görüyorum onun ben sunağın son basamağını güçbela inişini (descende!). İn aşşaa, dazlakherif! Sunağın iki yanında duran bir koro, kafalarının tepeleri kazınmış yağlanmış ve kırpılıp kuşa benzetilmiş, buğday kilyelerinin özüyle semirmiş, beyaz cüppelerinin içinde ırganan irikiyım köypapazlarının hımhım Latincesi, ilahilerini birbirlerine tehditkârane yankılamaktalar.

Ola ki hemen o anda bir papaz onu yukarı kaldırmaktadır. Çıngırmıngır! iki sokak ötedeyse bir başkası onu bir vitrine koyup kilitlemektedir. Çıngırdamıngır! Başka birisi de

küçük bir Meryemanakilisesinde tek başına Komünyon töreni yapmaktadır. Çıngırmıngır! Aşağı, yukarı, öne, geriye. Gözü pek bilgin Dan Occam düşünmüştü bunu. Puslu bir ingiliz sabahında bu şeytanca uknum onun beynini gıdıklayıvermişti. Kutsal ekmeğini indirerek diz çökerken kilisenin bir kanadındaki ikinci çan sesiyle (kendisinininkini kaldırırken) birinci çan sesinin kaynaştığını ve, kalkarken (şu anda kaldırmaktayım) iki çan sesinin (diz çökmekteyken) bir diftong halinde birleştiğini işitti.

Yeğen Stephen, asla bir eren olamayacaksın. Azizler adası.Sen son derece mübarek bir insandın, değil mi? Burnun kırmızılaşmasın diye yakarırdın Meryem Ana'ya. Serpentine Avenue'da şeytana dua ederdin, önünde yürüyen tombul dul sokaktaki su birikintisinden geçerken eteklerini daha da kaldırsın diye. O si, certo! Sat ruhunu, sat, bir karının sarındığı cafcacılı çaputları uğruna. Anlat daha, anlat anlat! Howth tramvayının üst katından bir başına yağmura karşı bağırışın:

Çıplak kadınlar! Çıplak kadınlar! Buna ne dersin, ha?

Ne demem lazımmış? Başka ne için icat edilmiş ki onlar?

Ya, her gece yedi kitabın her birinden ikişer sayfa okuyorsun? Aynada kendi önünde reverans yapar, yüzünde romantik ifadeler, alkışlayanlarına doğru vakarlı ilerlerdin. Yaşasın, allahıncezası hıyar! Y'şşa! Kimse görmedi: Kimseye söyleme. Adları tek harften ibaret kitaplar yazacaktın. F'sini okudunuz mu? Elbette, ama ben Q'yu yeğlerim. Gerçekten, ama W bir şaheser. Ya, evet, W. Yeşil değirmi yapraklara yazdığın, hani sen öldükten sonra iskenderiye kitaplığı dahil dünyanın tüm büyük kütüphanelerine gönderileceğini düşlediğin epipnanyleri, o derin mi derin kurguları anımsıyor musun? Birkaç bin yıl -bir mahamanvantara- sonra, oralarda birisi onları okuyacaktı. Pico della Mirandolavari. Vallahi, tıpkı bir balina gibi. Çoktan yitip gitmiş birinin bu yabansı sayfalarını okuyan bir insan bir eski zaman kişisiyle bir olduğunu duyumsar...

Ayaklarının altındaki pütürlü kumsal bitmişti. Potinleri yeniden denizçakılları, sayısız çakıllara sürtünerek gıcırdayan çakıltaşları, gemikurtlarının kalbura çevirdiği yitik Armada'nın tahtalarından oluşan yaş çatırtılı bir yığıntıyı çiğnemeye başladı. Nefes nefes lağım soluyan, sönmüş bir ateşin külleri altında kavrulmuş yosunlarla yer yer mezbeleliğe dönüşmüş tekinsiz kumsal, arşınlayan tabanlarını yutmaya hazırlanıyormuşçasına beklemekteydi. Sakına sakına onları kıyın kıyın geçti. Küspemsi kum hamuruna beline dek saplanmış bir biraşışesi dimdik durmaktaydı. Bir gözcü: Ürkünç bir susuzluk adası. Sahilde kırılmış çemberler; daha beride kirli şeytanisi bir ağlar dolangacı; epey ötelerde tebeşirişaretli arkakapılar ve kumsalın yukarısında bir çamaşır ipinde çarmıha gerilmiş iki gömlek. Ringsend: Yağız dümencilerle usta denizcilerin alacıkları, insan kavkıları.

Stephen durdu. Sara yengenin evine giden yolu geçmişim. Oraya gitmiyor muyum? Galiba

gitmiyorum. İn cin top oynuyor. Kuzeydoğuya döndü ve kumların pekleştiği alanı geçerek Pigeonhouse'a yöneldi.

— Qui vous a mis dans cette fichue position?

— C'est le pigeon, Joseph.

Sıla iznindeki Patrice'le, MacMahon'un tavernasında lık lık ılık süt içtik. Yabankazı Paris'li Kevin Egan'ın oğlu. Babam bir kuştur benim, delikanlı nefis lait chaudyu körpecik pembe diliyle lap lap içmekte. Dolgun bir tavşan surat. Lap, lapın. Emeli gros lotsu kazanmak. Michelet'de kadınların doğasına değgin bir şeyler okumuş. Ama bana M. Leo Taxil'in La Vie de Jesus'sünü gönderecek. Bir arkadaşına vermişmiş.

— C'est tordan t, vous savez. Moi, je suis socialiste. Je ne crois pas en l'existence de Dieu. Faut pas le dire a mon pere.

— Ilcroit?

— Mon pere, oui. Schluss. Laplaplıyor.

Quartier Latin şapkam. Tanrım, bu adamı iyice donatmamız gerekir. Yanık kahverengi eldiven de isterim. Sen bir öğrenciydin, değil

mi? Neydi öğrenim dalın, öbür şeytanın hakkı için? Peseen. P.S.N., yahu: physiques, chimiques et naturelles. Hımm. Geçiren faytoncularla omuz omza, ah kazanların kaydığı tencerelerin oynadığı, o eski günler, mou en civet aşını kaşıklayışın. Sesinin en doğal tonuyla, ben Paris'te, boul'Mich'teyken şöyle şöyle yapardım, deyiver bir. Evet, şayet bir yerde yakalanır da cinayetden tutuklanırsan, suç işlendiği anda başka yerde bulunduğunu kanıtlamak amacıyla zımbalanmış biletlere atmazdın. Adalet. Tutuklu, on yedi şubat 1904 gecesini iki tanık tarafından görülmüştür. Öbür adamın işi bu: Öbür ben. Şapka, kravat, palto, burun. Lui, c'est moi. İşin işmiş orda, zahir.

Çalımlı yürüyorken. Kimin yürüyüşüne öykünmekteydin? Unut: Tığteber ortada kalmışsın. Elinde annenin sekiz şilinlik para havalesi, kapıcının suratına çarparak kapattığı postane kapısının gümleyişi. Açlık diş ağrısı. Encore deux minutes. Bak saat. Almam lazım. Ferme. Satılmış köpek! Av tüfeğini alacaksın bamm bin parça edeceksin herifi, duvarlar

adamin saçılan kıyım kıyım etleri pirinç düğmeleriyle kaplanacak. Bin bir parça parramparrrrça her şey yerli yerinde. Uf mu oldu? Oo, bişeyciğin kalmaz. Ver elini, işte, gördün mü? Oo, bişeyciğin kalmaz. El sıkışalım gel. Oo, bişeyciğin kalmaz, canım.

Harikalar yaratacaktın, ha? Coşkulu Columbanus'tan sonra bir misyoner daha Avrupa'ya. Fiacre ile Scotus gökyüzünde cevrücefataburelerine kurulmuşlar, arjantinleri taşadursun, yaygaralılatinkahkahalarını koparıyorlar: Euge! Euge! Newhaven'da vıcık vıcık çamurlu rıhtım boyunca valizini sürüklerken, hamal üç peni ya, bozuk İngilizceyle konuşuyormuşsun numarası yapman. Comment? Paha biçilmez ganimetler getirmiştin dönerken; Le Tutu, Pantolon Biane et Culotte Rouge'un yırtık pırtık beş sayısı, bir de mavi Fransız telgrafı, antika şeyler:

-Annen ölüyor çabuk gel baban.

Halam anneni senin öldürdüğün kanısında. Bu yüzden sana karşı.

**O halde Mulligan 'in halası şerefine,
Anlatayım sizlere jestimin sebebi ne.
Ahlaki bir yaşantı sürdürmüştür her
daim
Hannigan ailesi, onun sayesinde.**

Güney duvarının taşlarını izlerken, ayakları kum karıklarını birden çalımli bir tartımla arşınladı. Gururla baktı onlara, istif edilmiş taştan mamut kafatasları. Denizde, kumda, taşlarda altın ışıklar. Güneş orda, ince uzun ağaçlar, limonsarısı evler.

Paris sabah mahmurluğunda, limonsarısı sokaklarda hoyrat güneş ışığı. Dumanı üstünde ayçörekleri, kurbağayeşili pelinler, Paris'in sabah buhuru havayla cilveleşmekte. Belluomo, karısının âşığının karısının yatağından kalkıyor, başörtülü evkadını, elindeki fincan tabağında asetik asit fır dönüyor. Rodot'nun Yeri'nde Yvonne ile Madeleine, ağızları flan breton pusuyla sararmış, altın dişleriyle chausson çöreklerini öğüterek sırra kadem basan güzelliklerini

yeniden canlandırmaktalar. Parisli erkek yüzleri geçmekte, afsunlanmış füsünkârlar, kâküllü conquistadores.

Öğle ımızganması. Kevin Egan matbaa mürekkebine bulanmış parmaklarıyla barut sigaraları sarmakta; Patrice'in beyaz perisini içtiği gibi o da yeşil perisini yudumlamakta. Çevremizde pisboğazlar acılı lobyaları çalakaşık mideye indirmekteler. Un demi setier! Parlak kaptan fışkıran kahve buharı. Egan'ın bir işaretiyle, garson kız masama geliyor. Il est irlandais. Hollandais? Non fromage. Deux irlandais, nous, Irlande, vous savez? Ah, oui! Hollandais peyniri istediğini sanmıştı kız. Postprandialiniz, bu sözcüğü biliyor musunuz? Postprandial. Bir zamanlar Barselona'da bir adamla tanışmıştım, tuhaf bir adamdı, postprandaialim derdi ona. Yaa: Slainte! Tahta masaları çevreleyen şaraplı nefesler ve oburca tıkınma gurultuları girift olmuş. Egan'ın soluğu salçayabulanmış tabaklarımızın üzerinde salmıyor, dudaklarının arasından yeşil perili kazmadişi fırlamış.

İrlanda'dan, Dalcaslılardan, umutlardan
komplolardan, Şimdi de değerli bir önder,
pimander Arthur Griffith'ten (AE) dem
vurmaktayız. Beni de kendi boyunduruğuna
koşsun diye, kıyalarımız ortak davamızmış.
Babanın oğlusun sen. Bu sesi tanıyorum.
Kanrengiçiçekli dimi gömleğinin ispanyol
püskülleri, gizlerini açarken nasıl da tirilderdi.
M. Drumont, ünlü gazeteci Drumont, kraliçe
Viktorya'ya ne diyor, biliyor musun? Sarı dişli
moruk cadaloz. Dents jaunesli bir vieille
ogresse. Maud Gonne, güzel kadın, la Patrie,
M. Millevoye, Felix Faure, nasıl öldüğünü biliyor
musun? Şehvet düşkünü herifler. Upsala'daki
kaplıcada erkek çıplaklığını oğuşturana froeken,
bonne a tout faire, demişti, tous les messieurs.
Ama bu monsieurye çalışmaz, dediydim ben
de. Pek sefih âdetler bunlar. Oysa yıkanmak
son kerte özel bir şey. Kardeşimin, kendi öz
kardeşimin bile istemem, pek sefih bir şey.
Yeşil gözler, seni görüyorum. Kazmadiş,
farkındayım. Sefih insanlar.

Ellerinin arasındaki mavi fitil can çekişerek

yanmakta, sonra berrak yanıyor. Gevşek sarılmış tütüncüyüntıları tutuşuyor: Bir alev ardından sert bir duman köşemize doğru. Konspiratör şapkasının gölgelediği vahşi elmacıkkemikleri. Başkan nasıl kaçmıştı, gerçek hikâyesi. Genç bir gelin gibi giyinip, güvey, duvak, portakalçiçekleri tekmil, Malahide yolunu tuttular, inan olsun, böyle. Sonra yitik önderlerden, hıyanete uğrayanlardan, destansı firarlardan. Tebdili kıyafetler, enselenenler, sırra kadem basanlar, yok artık.

Reddedilen âşık. O zamanlar filinta gibi bir dadaştım, billâ. Bir gün gösteririm fotoğrafımı sana. Anam avradım olsun, göreceksin. Aşıkmiş, sevgilisinin uğruna uruğunun veliahtı albay Richard Burke'le, Clerkenwell surlarının dibinde dönenmiş durmuş; çöktükleri yerden gördükleri intikamcı alevler onları sisli havaya fırlatmış. Camlar kırılıyor ve duvarlar yıkılıyor. Şen Pağı'ye gizleniyor, Parisli Egan olup çıkıyor, benden başka arayanı da yok. Her gün belli yerleri turluyor: Külüstür hurufatkasası,

uğradığı üç meyhane, geceleyin kısa bir süre uyuduğu Monmartre'daki izbesi, dünyasından geçmişlerin mendebur suratlarıyla kokorozlu rue de la Goutte-d'Or. Aşksız, vatansız, eşsiz. Madame, avantüriye erkeğinden âri, kanaryası ve iki levent kiracısıyla gül gibi geçiniyor rahat. Şeftali yanakları, yollu etekliği, taze gelinler gibi kıpırdak mı kıpırdak haspam. Aşağılanmış, morali sıfırlanmış. Pat'a beni gördüğünü söyle, emi? Bir zamanlar zavallı Pat'a bir iş bulmak istemiştim. Monfils, Fransızın askeri. Ona, Kilkenny'nin dadaşları kükreden yiğitler aslan gibi türküsünü öğretmiştim. Eski bir türküdür, bildin mi? Patrice'e onu öğrettim. Ey Kilkenny, ey: Eren Canice, Nore kıyısındaki Strongbow'un şatosu. Şöyle başlar. O, O. Napper Tandy elimden tutuyor.

O, O Kilkenny'nin Dadaşları...

Elimi tutan zayıf güçsüz bir el. Kevin Egan'ı unutmuşlar, ama o onları unutmadı. Seni

anıyoruz, ey Siyon.

Deniz kıyısına iyice yaklaşmıştı, kumlu dalgacıklar potinlerini saplatıyordu. Taptaze hava karşıladı onu, şahlanan sinirlerini okşayarak, nurluluk tohumlarından fışkıran vahşi hava rüzgârları. Dur, Kish'i'n fenerkulesine gitmiyorum, değil mi? Ansızın durdu, ayakları ağır ağır deprenen kumsala batmaya başlamıştı. Geri dön.

Dönerken, ayakları yavaş yavaş yeni açılan yuvalara batadur-sun, gözleriyle güney sahilini taradı. Kulenin kubbeli soğuk odası beni beklemekte. Gözleme kulesindeki deliklerden giren gün ışığından mızraklar, ayaklarımla ağır ağır batması gibi, zeminin kadranında akşamkaranlığına doğru muttasıl sürünmekteler. Alacakaranlık mavi, günbatışı, lacivert gece. Kubbenin kör karanlığında bekliyorlar, sandalyeleri geriye kaykılıtılmış, anıtkaya valizim, kaldırılmamış bir sofranın çevresinde. Kim kaldıracak? Anahtar onda. Bu gece gelende ben orada yatmayacağım. Sessiz bir kulenin kapalı kapısı, panterlisahip

ile zağarının duygusuz bedenlerini kefen gibi örtecek. Seslen: Yanıt yok. Ayaklarını, batan kumlardan çekerek kayalık mendirekten geriye döndü. Her şeyi kavra, her şeyi kavza. Ruhum benimle birlikte yürüyor, biçimler biçimi, işte, ayın gözcülüğünde, Elsinore'un ayartıcı tufanını dinleyerek, gümüşü samur siyahı kayaların üzerindeki geçiyolunu arşınıyorum.

Kabaran deniz peşimde benim. Hızla yaklaştığını burdan görebiliyorum. O halde Poolbeg yolundan ordaki sahile dönerim. Stephen ayakotlarının, yılanbalığımsı kürekyosunlarının arasından tırmanarak bir kaya düzlüğüne oturdu, dişbudak bastonunu bir kaya yarığına yasladı.

Şişmiş bir köpek leşi keselidenizyosunlarının üzerine serilmiş yalpalanmakta. Az önünde bir sandalın suya gömülmüş küpeştesi. Un coche ensable diye betimlemişti Louis Veuillot, Gautier'in biçimi-ni. Bu devasa kumlar, meddücezrin ve rüzgârın buraya sayladığı ince eleye sık dokuya buraya serdiği dildir. Bunlar da, kadim Tanrıların kurganları, gelincik

sıçanlarının kaynaştıkları mahal. Orada altın vardır. Arasana. Biraz buldum. Kumlar, çakıllar. Geçmişle yüklü. Sir Lout'un oyuncakları. Gözünü aç da çarpmasın başın. Bir dudağı yerde bir dudağı gökte zalim bir devim ben haa, bütün O Allahın gazabı kayaları yuvarlarım yaa, üstlerine basa basa okyanusların aşarım daa. Yihuuhahahaa. Buynuma biy lylandalıyın kan kokusuy geliyoy.

Bir zağar, capcanlı bir köpek, kumlu düzlükten koşa koşa beliriveriyor. Tanrım, bana saldıracak mı? Bırak özgürce koşsun. Başkalarının efendisi de olma, kölesi de. Bastonum elimde. Sıkı dur. Ta uzakta, köpük taçlı dalgaların önünden kıyıya doğru yürüyen karaltılar, iki kişi. iki meryemler. Kamışların arasında, gözlerden irak gizlemişler onu. Ce'e. Sizi gördüm. Yo, köpeği. Dönmüş koşuyor onlara doğru. Kim bunlar?

Lochlannlar, yağma peşinde gagasıkanh pruvalarını ergimiş kalay gibi ışılan dalgaların üzerinden sığığa doğru kaydırarak kadırgalarını burda kumsala vuruyorlar.

Malachi altın gerdanlığını takarken, Danimarka vikingleri, göğüslerinde asılı ışıltı ışıltı baltalarıyla. Kızgın öğle saatinde karaya vurmuş bir balina sürüsünün, tepelerinden buhar fışkırtarak sıgılıkta debelenişleri. Çok geçmiyor, çitlerle çevrili aç biilaç kentten hırkalı bir göttenbacaklılar güruhu, benim halkım, deriyüzme bıçaklarıyla koşup geliyor, balinayı yüzüyor, yeşil yağlı balinaetlerini ha bire doğruyorlar. Açlık, veba, kıyım. Taşıdığın onların kanı, yüreğinde çalkalanan onların tutkuları. Donmuş Liffey üzerinde onların arasında dolanırdım, bense, perilerin getirdiği bir çocuktum, cızırdayan reçine ateşlerinin içinde. Kimseyle konuşmadım: Kimse de benimle.

Köpeğin havlayışları yaklaşılmaktaydı, durdu, geriye doğru koştu. Düşmanımın köpeği. Orda öylece kaldım benzim soluk, suskun, havlama sesiyle sinmiş. Terribilia meditans. Sırtında çuhaçiçeğisarısı hırkası, kaderin bir oyunbazı, korkuşuma gülümsüyor. İstediyin şey şakşaklarının ürümesi mi? Tahtta hak iddia

edenler: Hayatlarını yaşıyorlar, Bruce'un erkek kardeşi, Thomas Fitzgerald, nazik şövalye, gülbeyazı fildişi ipek pantolonuyla bir süre herkesin ilgisini çekmiş olan York'un haramzadesi Perkin Warbeck ve Lambert Simnel, peşine taktığı sokak süpürgeleri ve baldırıçıplaklarla, tahttan düşme bir bulaşıkçı. Kral oğlu hepsi de. O gün de bugün de tahtta hak iddia edenlerin cenneti. O, insanları boğulmaktan kurtarmıştı, oysa sen bir it havladı diye tir tir titriyorsun. Ne var, Or San Michele'de Guido'yla alay eden saraylılar, kendi evlerindeydiler. Evleri... Senin bu ortaçağa değgin muammalarına karnımız tok. Onun yaptığını yapar mısın sen de? Yakınlarında bir sandal varsa, bir de cankurtaran simidi. Natürlich, oraya koyuvermişler senin için. Yapar mıydın, yapmaz mıydın? Dokuz gün önce Maiden kayalığı açıklarında boğulan adam. Şimdi onu arıyorlar. Gerçeği itiraf et. Kurtarmak isterdim. Denerdim bunu. Güçlü bir yüzücü sayılmam. Su soğuk yumuşak. Clongowes'da yüzümü

leğendeki suya daldırdığımda. Göremezdim ki! Kim var arkamda? Çabuk dışarı, çabuk! Kabaran suların hızla dört bir yana aktığını, kumsaldaki düzlükleri hızla kavkıkahverengine bürüdüğünü görmüyor musun? Ayaklarım yere bassa, neyse, isterim ki, onun yaşamı onun olsun, benimki de benim. Boğulan bir insan. O insan gözleri haykırıyor bana ölümüyle yüz yüze gelmenin dehşeti içinde. Ben... Onunla birlikte dibe... Kurtaramazdım onu. Sular: Ölüm, tüyler ürpertici: Yitiş.

Bir kadınla bir adam. Kadının eteğini görüyorum, kısacık. Beline dolamış, garanti.

Köpekleri, kumların seyrekleştığı bir bayırda koşarak, dört bir yanı koklayarak kırmıyordu. Geçmiş bir yaşamda yitirilmiş bir şeyleri ararcasına. Ansızın, kulaklarını dikip, bir tavşan gibi zıplayarak yeri koklayarak uçan bir martının gölgesini kovalamaya başladı. Adamın ıslığı sarkık kulaklarını kabarttı. Döndü, zıplaya zıplaya adama yaklaştı, çalak adımlarla kırındı. Kahverengimsi turuncu bir açıklıkta bir geyik, geçiyor, soylu, soyunuk. Kabaran denizin

oyalıkenarsüsünde önyaklarını berkiterek duruyor, kulakları denize yönelik. Burnunu kaldırarak dalgahengâmesine, mors sürülerine doğru, böğürdü. Onun ayaklarına doğru yılankavi dolanıyor, sanla sanla tırmanıyor, bin bir dorukta çözölüyor, her dokuzuncusu çarpa çarpa, serpe serpe, ta uzaklardan, taa ötelerden, dalgalar, dalgalar.

Midyetoplayıcıları. Suyun içinde bir süre ağır ağır ilerlediler, sonra eğilerek, torbalarını suya daldırdılar, gene kaldırıp karaya çıktılar. Köpek kesik kesik havlayarak onlara doğru koştu, şahlanarak önyaklarıyla onları deşeledi, dört ayağı üzerine düşüp onların karşısında dilsiz patavatsız kuyruk sallayarak yeniden sustaya kalktı. Karşılık görmeyince, onlar kumların daha kuru bir yerine geledursunlar, ağzından sarkan soluksoluğakıpkızıl bir kurt dili caput, peşlerine takıldı. Benekli gövdesi adamların kadının önlerinde kırındı, ardından uzun adımlarla bir buzağı gibi seğirtti. O leş, yolunun üzerindeydi. Durdu, kokladı, çevresinde azametle dolandı, kardeş, daha yakından

kokladı, yine dolandı, ölü köpeğin şişmiş leşini tepeden tırnağa hızlı hızlı kokladı bir köpek gibi. Köpekkellesi, köpekkoklayan, gözler toprakta, bir ulu sona doğru gidiliyor. Ah, zavallı köpekölüsü! Burda yatmaktadır zavallı köpekölüsünün mevtası.

—Hoşt! Bırakonu, pis hayvan!

Zılgıt onu ürke ürke efendisine doğru yöneltti, yavaşça vurulan pabuçsuz bir tekme onu, yarasız beresiz bir kum kümesine yolladı, korkuyla sindi hayvan. Bir yay çizerek sıvıştı. Beni gördüğü yok. Aylak aylak mendireğin kıyısını izledi, oyalandı, bir kayayı kokladı ve artayaklarından birini kaldırıp o kayaya işedi. Öne doğru fırladı, artayağını yeniden kaldırıp, koklamadığı bir kayaya biraz çiş daha saldı. Yoksulların yalın zevkleri. Artayaklarıyla kumları eşeledi: Ardından, önayaklarıyla kumları dağıttı, yeri oydu. Bir şey gömdü oraya, büyükannesini. Kumları deşti, deşeledi, dağıttı, yeri oydu, sonra durup kulak kesildi, kumları pençeleriyle gene çılgıncasına eşeledi, bir ara durdu, bir leopar, zina ürünü bir panter,

yırtıcı bir kuş gibi ölüyü parçalıyor.

Dün gece beni uyandırdıktan sonra aynı düş
yoksa o muydu? Bekle. Açık sundurma.
Aşüfteler sokağı. Anımsa. Harun el Reşit.
Handıysa ordayım. Bana yol gösteren o adam,
konuşuyordu. Kork-mamıştım. Elindeki kavunu
yüzüme doğru tutmuştu. Gülümseyerek:
Kaymakkokusu meyvenin. Kural böyleymiş,
dedi. içeri. Gel. Kırmızı halı serilmiş.
Göreceksin, kimmiş.

Torbalarını sırtlayıp ağır ağır ilerlediler, kızıl
tenli Kiptiler. Sıvanmış paçalarından çıkan
morarmış ayakları çamurlaşmış kumsalı
şaklatıyordu, soluk tuğla renkli bir atkr da kıllı
boynunu sıkıca sarıyordu. Ardında, tin tin
adımlarıyla karısı: Karmanyolacıyla peşinden
ayak sürten şıfıntısı. Çalıntılarını sırtında
taşıyor. Çıplak ayakları pürtüklü kumlarla
denizkabukukırıklarından kabuk kabuk.
Rüzgâr kavruğu yüzünün çevresinde saçları
uçuşuyor. Efendisinin ardında yoldaşı,
toplamışlar tası tarağı, tutmuşlar Romeville
yolunu. Vücundaki ayıplarını gizleyen gece

gelende kestanerengi şalına bürünüp,
köpeklerin halt karıştırdıkları bir kemeraltından
müşterilerine göz süzer. Belalı, Blackpittsli
O'Loughlin'in meyhanesinde iki Royal Dublin
parlatıyor. Öö poni, sii koni serkeşlerin yabansı
lehçelerinde, zira, Ah, bademgözlü yufkayürekli
fındıkçım! Çişkokulu paçavralarının altında bir
dişişeytan beyazlığı. O gece, Fumbally yolu:
Tabakhane kokuları.

**Ellerin bembeyaz, dudakların al
Endamın narin senin.
Gel yat, uyu benimle derhal.
Karanlığında karılıp öpüşelim
gecenin.**

Şişgöbek Aquinas bunu marazı hazlar diye
betimliyor, frate porcospino. Cennetten
kovulmadan önce Adem koçardı, ama sefiğ
değildi. Okusun türküsünü: Endamın narin
senin. Onunkinden bir nebze bile daha kötü
değil bu dil. Göbeklerinin üzerinde keşişke-
lamı, meryemanatesbihi anlamsızca çan çan

eder: Ceplerinde külhanbeygırı, kaskatı
külçeler dangırdar durur.

İşte geçiyor.

Hamlet şapkama göz ucuyla bakıyor.
Şuracıkta otururken birden çırılçıplak
oluverseydim? Değilim ama. Tüm dünyanın
çöllerini aşarak, peşlerinde güneşin alev alev
yanan kılıcı, batıya, akşam diyarlarına doğru
yola revan olmuşlar. Sirtında yüküyle kadın
ağır ağır ilerlemekte, schlepp ve de train
etmekte, yayan yapıldak gitmekte, hemcileyin
trascine eylemekte. Ayınçektığı, batıya doğru
vükselen sular, kadını önüne katmış. Kadının
içindeki onbinlerceadacıklı metler, benim
olmayan kandan, oinopaponton, şarapkarası
bir deniz. Merhaba, sen, ayın hizmetkârı.
Uykusunda, bir ıslak im söyler ona eşref
saatinin geldiğini de, kalkmasını fısıldar.
Gelinyatağı, çocukşiltesi, hayaletşamdanlı
ölüm döşeği. Omnis caro ad te veniet.
Fırtınanın içinden gözleri, beti benzi atmış bir
hortlak yarasa yelkenlerinden denizi kana
bulayarak gelmekte, ağzıyla öperek emmeye

onun ağzını.

İşte. Yakala şunu, haydi aslanım. Tabletlerim. Ağzıyla öperek onun ağzını. Yo. ikisi de olmalı. Yapıştır onları. Ağzıyla öperek emmeye onun ağzını.

Dudaklarını, havanın düşsel dudaklarına uzattı, emdi: Ağzıyla onun maammını. Maamm, herşeyrahimhanesiehram. Ağzıyla biçimlendirerek soluk verdi, dillenmemiş: Uuiihaa: Patlayan gezegenlerin gümbürtüsü, alev alev, gümbürdeyen kor kürraakürreeküreler. Kâğıt. Banknotlar, kahrolasıca. Bunak Deasy'nin mektubu, burda. Konukseverliğinize teşekkür ederek şu yazısız kısmını yırtalım. Sırtını güneşe vererek eğildi, iyice uzanıp taş bir masada kimi sözcükler karaladı. Kütüphaneden fış araklamayı ikinci unutuşum bu.

Stephen eğildikçe gölgesi kayalara vuruyor, noktalanıyor. Ne diye sonsuz değil, en uzak yıldıza dek uzamaz? Bu ışığın ardında kör karanlıktaki Cassiopeia üçgeni, aydınlığın içinde ışıyan karanlık dünyalar. Elinde kâhin

asası, ayağında ödünç çarıkları, gün ortasında kurşun renkli denize karşı gözlerden irak oturan, menekşe gecenin fütursuz yıldızları altında yürüyen ben. Çevremdeki bu kaçınılmazcasına insanbiçimindeki hayali çemberi kırıyorum, sonra geri çağırıyorum onu. Sınırsız, benim olabilir miydi, biçiminin biçimi? Kim görür beni burda? Yazdığın bu sözcükleri kim nereden bilecek? Ak bir yüzeydeki imler. Bir yerde bir kimseye en tatlı sesinle. Muhterem Cloyne piskoposu tapınak tülünü küreğimsi başlığından çıkardı: Üzerinde ince çizgilerle yer yer renkli belirtkeler. Sıkı durun. Bir yüzeyde renk renk: Evet, gerçekten. Bir zlük görmekteyim, sonra düşünüyorum - uzaklık, yakın, uzak, düzlüğü görüyorum, doğu, arka. Ah, şimdi görüyorum! Birden yuvarlanıyor, stereoskopta donupkalmışçasına. Az çaba sarf et, budur marifet. Çapraşık buluyorsunuz sözlerimi. Çapraşıklık bizim ruhumuzda öyle değil mi? Daha tatlı bir sesle. Ruhlarımız, günahlarımızın utancıylayarak, kene gibi yapışır bize,

sevgilisine yapışan bir kadın gibi, daha da daha da.

Narin elli, gözler uzunkirpikli, bana güvenen kadın. Ben şimdi onu tülün ötesinde ne cehenneme götüreyim? Kaçınılmaz görseiliğin kaçınılmaz kipliğine: O, o, o kadın. Hangi kadın? Pazartesi günü Hodges Figgis'in vitrininde, yazacağın abece kitaplarından birini arayan bakire. Amma bakmıştın kıza. Bileğini şemsiyesinin örgülü kordonuna geçirmiş. Leeson Park'ta kaygılı başı ve sade suya tiritayıyla yaşayıp giden kültürlü bir taze. Sen onu benim külahıma anlat, Stevie: Fingirdeğinteki. Allanın cezası o korsa jartiyerlerinden kullanıyor, yamru yumru yün örgüyle yamalı sarı çoraplar giyiyordur, garanti. Konumuz elma köfteleri, piuttosto. Katalavengos?

Okşa beni. Tatlı bakışlım. Yumuşak yumuşak yumuşacık ellerinle. Ben yalnızım burada. Ah, hemen dokun bana, şimdi. Herkesin bildiği o sözcük neydi? Burada bir başımayım, sessiz. Ağlamaklı da. Dokun,

dokun bana.

Sivri kayaların üzerine sırt üstü boylu boyunca uzandı, karaladığı notlarıyla kalemini cebine tikiştirip şapkasını gözlerine doğru indirdi. Kevin Egan'ın şekerleme yaptığı gibi ben de başımı eğip, biraz kestireceğim. EtviditDeus. Et erant valde bona. M'haba! Bonjour. Mayıs çiçekleri gibi sefa geldiniz. Siperliğinin altında tavus-kıpraşmasındaki kirpiklerinin arasından güneyleyen güneşe baktı. Bu sahnenin ateşi beni de tutuşturdu. Pan'ın saati, direysel öğlen. Tunçsarısı suların üzerinde tepsi gibi yaprakların yayıldığı yerlerdeki tutkalkıvamlı yılanotları, sütsızan yemişler arasında. Acılardan uzak.

İçine dert olmasın.

Kütburunlu potinlerine takılan gözleri dertlendi, zoptik heri-560 fin partalları, nebeneinander. Başka birinin ayağına sıcacık yuvalık eden örselenmiş derinin kırıışıklarını saydı. Kilise rakslarında tepinen o tiksindiğim

ayağına. Ama, Esther Osvalt'ın ayakkabısı sana tam geldiğinde ne sevinmiştin: Hani Paris'te tanıdığım kız. Tiens, quel petit pied? Hakikatli dost, kardeş gibi: Wilde'm, adını telaffuz dahi etmekten çekindiği aşkı. Onun kolu: Cranly'nin kolu. Beni terk ediyor artık. Ya suç? Benim gibi. Benim gibi. Hepsi ya da hiçbirisi.

Cock gölünden sular upuzun kementler gibi, kabara taşa akmakta gür, yeşilaltınsı kum lagünlerini örte örte. Bastonumu götürecek akıntı. Bekliyorum. Yo, geçiyor sular, kayalara vura çarpa geçiyor, girdap girdap geçiyorlar. Şu iş bitiversin hele. Dinle: dörtsözcüklü bir dalgadili: Şşiiisuu, hrşs, rşiyayss, uuus. Denizyılanlarının, şahlanan atların, kayaların göbeğinde suların canhıraş soluğu. Bardak bardak kayalarda şorluyor: Faşır, fosur, şırak: Kovuklarda gümbürdüyor. Tükeniyor, sonra da, sesi kesiliyor. Akıyor şırıl şırıl, yamyassı yayılarak, kaynaşan köpükkuyusu, açmaktaki çiçek.

Stephen, yükselen denizin altında, ırganan

denizotlarının ağırdan ala ala, kollarını nazlı nazlı kıvırtıp kilotlarını çektiklerini, fısıldayarak salınan suların içinde gümüş renkli eğreltilerin yüzlerini mahcup mahcup yukarılara çevirdiklerini gördü. Gün gün ardına: Geceler boyunca: Depreşilmek, sellere boyun eğmek, sonra da yere serilmek. Tanrım, harap olmuşlar; kulaklarına fısıldanınca da, ah ü vah çekiyorlar. Eren Ambrose, beklerken, zamanlarının dolmasını bekliyorken yaprakların ve dalgaların iç çekişlerini işitmişmiş, diebus ac noctibus iniuriaspatiens ingemiscit. Gayesizce toplaşırlar; nahak yere dağılırlar, akarberi, döner geri: Ay mekiği. Âşıkları, safa pezevenklerini, koyunda sudan ağını çeken ışıl ışıl çıplak bir kadını görmekten de bıkmış.

Şu açıktaki beş kulaç derinlikte. Tam beş kulaç dibinde baban yatıyor senin. Saat birde, dedilerdi. Boğulmuş halde görmüşler. Dublin kumsalında yaman yükselir deniz. Katar önüne öbek öbek moloz, sürüsepet balıkları, şaşkın şavalak denizkabuklarını, ha babam de babam

sürükler. Anaforlardan kopup yükselen tuzbeyazı bir ceset, sanki domuzbalığı, bir inecik bir çıkacık karayadoğru ilerliyor, işte orda. Takın kancayı, çabuk. Çekin. Ta diplere batmıştı, ama kurtuldu şimdi. Aman dikkat.

Kerih salamura ya bastırılmış boklugaz tulumu. Galyanbalıklarının ifildemesi, ilik gibi aş yağları, açık pantolonyırtmacının aralıklarından taşıyordu. Tanrı dönüşür olur insan olur balık olur bernak kazı olur kuştüyüyatak. Yaşayan ben soluyorum ölü nefeslerimi Çiğniyorum ölü topraklarını, zıkkımlanıyorum her cins ölünün idrarh böbrekciğerdalağını. Küpeşteye çekilmiş şallak mallak, cüz-zamh burundeliği güneşe horlayadursun, yosunlu mezarının leşko-kusunu havaya salıyor.

Bir denizdönüşümü bu, kestanerengi gözler tuzmavi. Denizö-Urr»ü, insanların bildiği tüm ölümler arasında en evlası. Koca Derya Babamız. Prix de Paris: Taklitlerinden sakının. Bir kez denemeniz lazım. Vallahi çok eğlendik.

Haydi kalk.. Çok susadım. Gökyüzü bulutlandı. Kara bulut yok ama, var mı yoksa?

Fırtına kopacak. Apaydınlık çakıyor, mağrur şimşegi anlığın, Lucifer dico, qui nescit occasum. Hayır. Kavkımsı şapkamla asam, bir de onun edik çarığım. Nereye? Akşam diyarlarına. Akşam kendini bulur.

Dişbudak bastonunun kabzasından kavradı, hafif hafif sallayarak biraz daha oyalandı. Elbet, akşam kendini bende bulacak, bana sormaksızın. Vardır herhal her günün bir sonu. Ha, önümüzdeki salı en uzun gün olacak. Bütün o mutlu yeni seneler arasında, anne, nay nay hoptiri nay. Çimen Tennyson, çelebi ozan. Giâ. Sarı dişli moruk cadalozun şerefine. Bir de, centilmen gazeteci Mösyö Drumont'un. Giâ. Dişlerim berbat durumda. Acaba neden? Bak. O da yolcu. Kavkılar. Dişçiye gitmem gerek, ama nasıl, bu parayla mı? işte bu. Bu da. Dişsiz Kinch, supermen. Allah allah, neden acep, yoksa başka bir anlamı mı var?

Ceplerini boş yere karıştırdı. Yok, almamışım. Yenisini almalı.

Burundeliğinden çıkardığı sümük kurusunu bir kaya çıkıntısına özenle bıraktı. Aman sen

de, kim görürse görsün.

Arkamda. Belki de birisi var.

Yüzünü omzunun üzerinden çevirip peşini nigâh eyledi. Yelkenleri gurcatalarına haçvari istinga edilmiş, limana dönen, akıntıya karşı ağır ağır yol alan serenleri havayı yara yara ilerleyen üçdirekli, sessiz bir gemi.

MR. LEOPOLD BLOOM KASAPLIK HAYVANLARIN SAKAtatıyla kümes hayvanlarının iç organlarını büyük bir iştiha ile yerdı, içine ciğeri kıyılmış koyu kıvamlı tavuk çorbasına, yenilmesi ktır ktır taşlıklara, fırında yürek dolmasına, dilinip ekmekkırıntısına bulanarak kızartılmış karaciğere, morinabalığı yumurtasının tavasına bayılırdı. Hepsinden çok, damağını belli belirsiz yakan hafif idrar kokulu koyun böbreğı izgarasını severdi.

Karısının kahvaltı şeylerini yuvalı tepsiye yerleştirmek amacıyla mutfakta patırtı çıkarmadan dolanırken böbrekleri düşünmekteydi. Mutfağın loş havası çivi kesiyordu ya, dışarda tatlı bir yaz sabahı

kucaklıyordu her yanı. O yüzden içi kazınmaya başlamıştı bir parça.

Kömürler korlaşmaktaydı.

Bir dilim tereyağlı ekmek daha: Üç, dört: Yeter. Molly, tabağının tepeleme doldurulmasından hoşlanmaz. Tamam. Mr. Bloom tepsiyi bırakıp ocaktaki çaydanlığı kaldırdı ve hafif eğerek suyu kaynamaya bıraktı. Çaydanlık, sağır ve gebeş, kurulduğu yerden gagasını uzatmıştı. Çayımız az sonra hazır. iyi. Ağzım kurumuş.

Kedi, kuyruğunu dikmiş, masanın bir ayağını kasıla kasıla döndü.

—Mkgnau!

—O, sen misin? Dedi Mr. Bloom, ocaktan başını çevirip.

Kedi mırnavlayarak yanıt verdi ve mırnavlaya mırnavlaya masanın bir ayağını gene kasıla kasıla döndü. Yazı masamın üzerinde de böyle kasılarak yürüyor kâfir. Grr. Ensemin kaşı. Grr.

Mr. Bloom merakla, rikkatle bu kemiksiz siyah gövdeye baktı- Mükemmel hayvan: ipek kürkünün parlaklığı, kuyruğunun dip altındaki

beyaz düğmesi, yeşil par par gözleri. Elleri dizlerinde, kediye doğru eğildi.

—Minnoşun sütü, dedi.

—Mrkgnau! Diye ünledi kedi.

Aptal derler bir de. Onlar söylenenleri bizden iyi anlıyor. İş ne gelen ne varsa anlıyor. Bir de kinci olurlar. Hain. Doğası böyle. Tuhaf, farelerin cıyakladığı olmaz. Bundan hoşlanıyor ihtimal. Ben ona nasıl görünüyorum acaba. Kule gibi yüksek? Yo, üstümden atlayabilir.

—Tavuklardan korkuyor kerata, dedi latifeten. Gıtgitgidaklarından korkuyor. Bu minnoş kadar aptal bir minnoş görmedim vallahi.

—Mrkgnau! Diye carladı kedi.

Sütbeyazı dişlerini göstere göstere sızlanarak ve uzun uzun miyavlariken, istekli utangaççakapattığı gözlerini yukarıya doğru çevirip kırptı. Mr. Bloom kedinin, açgözlülükten yeşim taşına dönene dek kıstığı koyu gözlerine baktı. Sonra dolaptan, Hanlon'un sütçüsünün daha yeni doldurduğu tencereyi alarak, ılıkköpüklü sütü bir fincan tabağına döküp

yavaşça yere koydu.

—Gurrhr! Diye guruldayarak koştu, diliyle yalamaya başladı.

Kedi üç kez eğilip usul usul yalarken, Mr. Bloom onun bıyıklarının zayıf ışıktaki tel tel pırıldayışına baktı. Onları kesersen artık fare peşinde koşmadıkları doğru mu acep. Niçin? Karanlıkta parıldar, kuşkusuz, uçları. Karanlıkta bir bakıma dokunaçtır, belki de.

Kedinin yalayışını dinledi. Jambonlu yumurta, istemez. Bu sıcaklarda iyi yumurta hak getire. Şöyle temiz güzel bir su içeyim. Perşembe: Buckley'den koyun böbreği de alınmaz bugün. Tereyağında pişirirdim, karabiberli falan. En iyisi, Dlugacz'dan domuz böbreği almak. Çayın suyu kaynayadursun. Kedinin yalayışları yavaşladı, fincantabağını tertemiz yapmış. Dilleri niçin sert olur öyle? Daha iyi yalayabilsin, tüm girintilerini kabın. Yiyebileceği bir şey? Çevresine bakındı. Yok.

Ayağında hafifçe gıcırtilı potinler, merdivenlerden sofaya çıktı, yatak odasının önünde duraladı. Kahvaltıda güzel bir şeyler

ister. Sabahları ince dilinmiş ekmekle tereyağına bayılır. Ama bakarsın: Arada bir de.

Tamtakır sofada sesini alçaltarak dedi ki:

—Ben köşeye kadar gidiyorum. Bi dakkada dönerim.

Kendi söylediklerini işittikten sonra ekledi:

—Kahvaltıda istediğin bi şey yok, di mi?

Uykulu yumuşak bir somurdanma yanıtladı:

—Mn.

Yok. Bir şey istemiyormuş. Ardından ılık derin bir ıhlamanın yükseldiğini, sonra, karısı yatakta karyolanın laçka pirinç halkalarını şingirdatarak dönerken yatıştığını işitti. Şunları sıkıştırmalı vallahi. Yazık. Ta Cebelitarık'tan buraya. Bildiği az bir İspanyolcayı unuttu. Babası kaç a almıştı acaba. Antika. Ha, evet! tabii. Valinin müzayedesinden almış. Hafif bir çekiç darbesi yemiş. Pazarlıkta üstüne yok, koca Tweedy hey! Elbet, ya. Plevne'de miydi. Doğru ben alaylıyım, efendim, iftihar ederim bununla. Gene de pulculukla köşeyi dönmüş. Basiret sahibi adam.

Yakası L.B. işlemeli hantal paltosuyla kayıp

eşya bürosundan satın aldığı elden düşme yağmurluğu asılı kancadan şapkasını aldı. Pulculuk: Sırtı zamklı resimler. Yükünü tutan subayların sayısı da pek az değil hani. Helal olsun. Şapkasının terden yağ bağlamış tepesindeki yazı ona ketumlukla ansıttı: Plasto Lüks Şapk. Deri bandın içine telaşlı bir göz attı. Beyaz bir pusula. Emniyette.

Kapının eşiğinde arka cebini yoklayıp anahtarını aradı. Orda yok. Çıkardığım pantolonda. Ordan almalıyım. Patatesimiz var. Gardırop gıcırdar. Kadını rahatsız etmeye gerek yok. Demincek dönüp dalmıştı. Ardından sofa kapısını usulca çekti, bir az daha, kapının alt pervazı eşiğe güzelce oturana dek, kapandı mı kapandı. Kapalı görünüyor ya. Zaten biraz sonra döneceğim, bir şeycik olmaz.

Yetmiş beş numaranın bodrum penceresinin rezesinden çıkık kanadından sakınarak yolun güneşli tarafına geçti. Güneş, Saint George kilisesinin çan kulesine yaklaşmaktaydı. Bugün hava sıcak olacak herhalde. Özellikle bu siyah elbisenin içinde iyice pişerim. Siyah iletkenidir,

ışığı yansıtır (ışın kırılması mıydı?). Ama o yazlık elbiseyle gidilmez. Piknik değil ki bu. Güzelim ılık havada yürürken gözkapakları ağır ağır kapanıyordu sıkça. Boland'ın ekmek kamyoneti, tepsi tepsi rızkımızı taşımakta ama Molly bayat ekmeği sever, kafaları kızartılmış kıtır kıtır sıcak, insanı gençleştiriyor. Doğuda bir yerlerde: Sabah erken: Şafak sökmekte. Güneşin önünden seyahat etsen, bir gün çalarsın ondan. Bunu hep sürdürürsen, bir gün bile yaslanmazsın teorik olarak. Bir kumsalda yürüsen, yabancı bir ülkede, kentin kapısına gelsen, muhafız orada, hem de yaşlı bir asker, bizim koca Tweedy gibi posbıyıklı, yaslanmış uzun bir çeşit mızrağına. Tentelerin gölgelediği sokaklarda dolaşıyorum. Her yanımda sarıklı insanlar. Loş izbelerden halı dükkânları, çam yarması biri, Müthiş Türk, bağdaş kurmuş oturmakta, yilankavi çubuğunu tüttürüyor. Sokaklarda satıcı çığırışmaları. Rezene kokulu sular, şerbetler içiyorum. Bütün gün aylak aylak dolaşıyorum. Bir iki hırsıza rastlıyorum belki. Tanışın, öyleyse. Güneş batmak üzere.

Camilerin gölgeleri sütunlar arasından: Elinde parşömen bir tomarla bir din adamı. Ağaçlarda bir ürperme, akşam rüzgârının habercisi. Geçiyorum. Solmakta altın sema. Bir anne kapı aralığında bana bakmakta. Bilinmedik dillerinde çocuklarını eve çağırıyor. Yüksek surlar: Ötelerde inleyen sazlar. Geceleyin gökyüzü, ay, menekşe, Molly'nin yeni jartiyerlerinin rengi. Dinle. Bir kız o sazlardan birini çalmakta ne denirdi onlara: Santur. Geçiyorum.

Aslında pek böyle değildir, ya. Hep okuduğumuz şeyler: Güneşin izinde. Başsayfasında doğan bir güneş. Gülümsedi, kendinden memnun. Freeman'da başyazının tepesindeki vinyete ilişkin Arthur Griffth demişti ki: ırlanda kıyılarının ardındaki dar bir yolun kuzeybatısından yükselen bir özerklik güneşi. Halinden memnun gülümsemesini uzattı. Yavdi işidir garanti: Kuzeybatıdan yükselen özerklik güneşi.

Larry O'Rourke'nin meyhanesine yaklaşmıştı. Mahzen penceresinin kafesinden

sölpüyerek taşan siyah bira fışkırmaktaydı. Mahzenin açık kapısından zencefil, çaytozu, çörekhamuru kokuları yayılmaktaydı, iyi bir yer, gene de: Kent trafiğinin hemen sonunda. Örneğin oradaki M'Auley'in meyhanesi: Konum itibariyle beş para etmez. Tabii hayvanpazarından Kuzey-Dönemeci tarikiyla rıhtımlara doğru bir tramvay hattı uzatsalar değeri fırlayıverirdi.

Jaluzi storun üst yanında dazlak bir kafa. Çarıklı erkânıharp, tonton bir ihtiyar. Ondan reklam alamayız nasıl olsa. Ama kendi işinin ehli. İşte orda, vallahi, bizim kaltaban Larry, ceketini fora etmiş şekerkasasına yaslanarak önlüklü kominin paspas ve kovayla yerleri silmesini izliyor. Simon Dedalus'un gözlerini oynata oynata bir taklit edişi var onu. Bak ne diycem sana, dinle! Neymiş o, Mr. O'Rourke? Bak ne diycem! Bu Ruslar var ya, Japonlar iki saat içinde işini bitirirler onların.

Durup bir çift laf et: Cenaze töreni hakkında. Zavallı Dignam, ne acı değil mi, Mr. O'Rourke?

Dorset Sokağı'na dönerken kapının ağzından

canlıca selamladı:

- Günaydın, Mr. O'Rourke.
- Günaydın sana da.
- Güzel hava, değil mi?
- Doğru dediğin.

Nereden bulurlar parayı? Leitrim yöresinden gelme kızıl saçlı komiler mahzendeki boş bardakları ve yarım bırakılmış arjantinleri çalkalıyorlar. Vee, aman efendim, büyüyüvermişler de karşınızda Adam Findlaters ya da Dan Tallons olarak arzı endam eylemekteler. O zaman rekabete bak. Evrensel susuzluk. Dublin'i bir baştan bir başa katedecek ama hiçbir meyhanenin önünden geçmeyeceksin - iyi bulmaca olur. Tutumlulukla olmaz bu iş. Ayyaşları yoluyorlar herhalde. Üç koy beş yürüt. Ne olacak, ordan bir şilin burdan bir şilin, damlaya damlaya. Ola ki toptan siparişlerde. Turistleri kaparozlayarak. Sen patronunu hallet, kırışırız parsayı, anladikoz.

Sırf biradan ne tutar acaba bir ayda? Diyelim ki on fıçı. Payına vüzde on düşse. Daha fazla

ya da. On beş. Saint Joseph Maarif Okulu'nu geçti. Yumurcakların yaygarası. Pencereleler açık. Taze hava zihni açar. Ya da bir tekerleme. Abecece deefe geyumşakge haiijeke lemeneoö pereseşetee. Oğlan mı bunlar? Evet. İniştürk. İnişark. İnişboffin. Coğrafi okuyarlar. Benimki. Bloom dağları.

Dlugacz'ın vitrininin önünde durarak sucuk kangallarını, siyah beyaz salamları inceledi. On beşle çarpalım. Zihninde silikleşen, çözümsüz kalan rakamlar: Canı sıkılarak bıraktı, uçup gitsinler. Baharatlı kıymayla tıka basa doldurulmuş pırıl pırıl kangallara doya doya baktı, domuzların pişmiş baharatlı kanından yayılan rayihayı mutlulukla içine çekti.

Çin porseleni desenli tepside kandamlaları sızan bir böbrek: Sonuncusu. Tezgâhta komşu evin hizmetçi kızı -yanında durdu. O da mı alacaktı böbreği, elindeki listeden istediklerini sayarken? Ellerinde çatlaklar: Çamaşırsodası. Ve bir buçuk libre yassı küçük Denny sosislerinden. Gözleri kızın dolgun kalçalarına takılıp kaldı. Adamın adı Woods. Ne iş yapıyor

acaba. Karısı yaşılanıyor. Fıkır fıkır. Peşine takılmak yasaktır. Kolları güçlü. Çamaşırıpindeki halıyı dövmekten. Hem de nasıl dövüyor, vallahi. Her vuruşunda yampiri eteği nasıl da yalpalanır.

Farebakışlı domuzkasabı sosispembesine bulanmış parmaklarıyla kesip ayırdığı sosisleri topladı. Sırf et mübarekler: Ahırdasemirtilmiş düve gibi.

Kesilmiş gazete kâğıtlarından birini aldı: Tiberias gölü kıyısındaki Kinnereth'te örnek çiftlik, ideal kış sanatoryumu yapmaya elverişli. Moses Montefiore. Tahmin etmiştim. Çiftlikleri duvarla çevrili, otlayan inekler seçilemiyor. Gazeteyi az uzağına tuttu: İlgnç: Daha yakından oku, başlığı, pek seçilemeyen inekler otluyor, kağıt hışırdamakta. Beyaz yavru bir düve. Hayvanpazarındaki o sabahlar, ağıllarında böğüren hayvanlar, dağlanan koyunlar, lap diye yere düşen hayvan tersleri, kabaralı çizmelerini saman döküntüleri üzerinde sürüye sürüye dolaşan bakıcılar, ellerinde kabuğu soyulmamış değnekler, bir

dananın dolgunetli buduna bir tokat şaklatıyor, işte kalite et bu. Mr. Bloom gazeteyi sabırla indirdi, lahavle çekerek dişini sıktı, renk vermeden sırasını bekledi. Yampiri etek sallanmakta, her vuruşta yalpa - yalpa da yalpa yalpa.

Domuzkasabı desteden iki tabaka çekip hizmetçi kızın ekstra ekstra sosislerini sardı ve kırmızı suratını ekşitti.

—Başka, bayan, dedi.

Kız yüz­süzce gülümseyerek kalın bileğini uzattı, parayı verdi.

—Sağ ol, bayan. Bir şilin üç peni geriye. Lütfen siz, bayım.

Mr. Bloom telaşla böbreği gösterdi. Kız yavaş yürüdüğü takdirde yetişip kızın arkasından, devingen butlarının ardından onu izlemek istiyordu. Sabah sabah seyredebilecek ilk şey olarak fena değil. Elini çabuk tut, kahrolası herif. Fırsatı kaçırma bana. Kız dükkânın önünde güneşli sokakta durdu ve sağa dönerek ağır ağır ilerledi. Mr. Bloom burnundan soluyarak inledi: Hiç anlamazlar ki.

Çamaşırsodasından çatlamış elleri. Ayak tırnakları da kabuk kabuk sertleşmiş. Sırtındaki hırkanın paçavrası çıkmış, iki açıdan savunmakta onu. Hafifsemesinin duyumsattığı sızı yüreğinde giderek belirsiz ılık bir zevk yumağına dönüştü. Başkası mı yesin: izinli bir zabıta memuru yumuluyor ona Eccles Lane'de. Kallavi olsun isterler. Ekstra ekstra sosis. Ah lütfen, memur bey, ormanda kayboldum da.

—Üç peni, lütfen.

Eline uzatılan nemli körpe guddeyi alıp yancebine kaydırıldı. Sonra pantolonunun cebinden üç peni çıkararak lastik çıkıntılarla kaplı altlığa bıraktı. Bırakılan paralar çarçabuk incelendi ve sikke sikke, çarçabuk çekmeceye kaydırıldı.

—Sağ olun, bayım. Gene bekleriz.

Tilkgözlerde çakan şevkli kısa bir kıvılcım teşekkür etti ona. Bir an geçti, Mr. Bloom bakışlarını kaçırdı. Hayır:

Vazgeç: Başka zaman.

—iyi günler, dedi, uzaklaşarak.

—iyi günler, efendim.

Kimse yok. Gitmiş. Ne oldu ki?

Ağır ağır okuyarak Dorset Street boyunca ilerledi. Agendath Netaim: Plantasyon Şirketi. Türk hükümetinden okaliptüs ağacı yetiştirmeye müsait satılık vasi kumluk araziler. Gölge, yakıt ve kereste olarak şahane. Yafa'nın kuzeyinde portakal bahçeleri ve muazzam karpuz bostanları. Seksen mark ödediğiniz takdirde zeytin, portakal, badem ya da ağaçkavunu yetiştirilen bir dönümlük arazi sizin namınıza tahsis edilecektir. Zeytin daha ucuza: Portakal ayrıca sulanmaya ihtiyaç gösteriyor. Her yıl size mahsul gönderilecektir. Peşinat olarak on mark bakiyesini de senelik taksitler halinde ödeyebilirsiniz. Bleibtreustrasse 34, Berlin, W. 15.

Vazgeç. Ama fena fikir değil hani.

Eyyamı bahurun gümüşü sıcaklığındaki ineklere baktı. Gümüş pudralı zeytinağaçları. Asude uzun günler: Budanıyor, erginleşiyor. Zeytinleri kavanozlara koyarlar, hi? Andrews'tan almıştım, birkaç ne kalmış. Molly tükürüp

atıyordu zeytinleri. Artık tadını öğrendi Portakalları ince kâğıtlara sarıp kasalarlar. Ağaçkavunlarını hakeza Saint Kevin Töreni'ndeki zavallı Citron hayatta mıdır hâlâ? Ya emektar kitarasıyla Mastiansky? Ne güzel eğlenirdik akşamları. Molly, Citron'un hasırkoltuğunda. Ne güzel tutarsın, serin sapsarı meyve, tut elinde, tut burnuna kokla rayihasını. Öyle ki, yoğun, tatlı, yakıcı rayihası. Hep aynı şey, yıllar boyunca, iyi para ediyormuş, Moisel söylemişti. Arbutus Place: Pleasant Street: Ah o eski günler. Kusursuz olmak, demişti. Ta oralardan buraya: ıspanya, Cebelitarık, Akdeniz, Levant'tan. Kasa kasa istiflemişler Yafa rıhtımına, adamın biri defterine çetele çekiyor, kirli tulumlu yalınayak hamallar kasaları taşımakta. Surda neydiadıfalanfestekiz. Merhab! Görmedi. Selamdan öte bir tanışıklığımız yok, ruh karartıcı herif. Sırtı tıpkı o Norveçli kaptanındaki gibi. Ona rastlar mıyım acaba bugün. Arozöz yolu sulamakta. Yağmuru fişteklemeye. Yerde de gökteki gibi.

Bir bulut ağırdan güneşi örtmeye başlıyor, örttü. Kurşuni. Uzak.

Yo, öyle değil. Çorak bir arazi, dımdızlak bir çöl. Volkanik göl, ölü deniz: Balıksız, yosunsuz, yerin dibine batık. O dalgaları, kurşuni metal, zehirli pus yüklü suları hangi rüzgâr karıştırabilir? Kükürt yağmuru yağarmış orada: Ova kentler: Sodom, Gomore, Edom. Ölü adlar hepsi. Ölü bir toprakta ölü bir deniz, kurşuni ve kadim. Şimdi kadim. En eski, ilk ırkın beşiği. Cassidy'den çıkan iki büküm bir kocakarı, boynundan kavradığı bir şişeyle karşı kaldırıma geçmekte. En eski insanlar. Dünyanın dört bir köşesine dağılmışlar, esaretten esarete, çoğalarak, ölerek, doğa doğa her yerde. O topraklar şimdi orada. Artık doğuramadan bir daha. Ölü: yaşlanmış bir kadının: arzın gri çökmüş ferici.

Viranelik.

Umutsuz bir dehşetle kavruldu tüm bedeni. Gazeteyi katlayarak cebine soktu ve Eccles Street'e dönerek hızlı adımlarla evine doğru yürüdü. Damarlarında soğuk yağlar dolaştı

kanını dondurdu: Yıllar onu kireçten bir kabukla kaplamakta. Neyse, şimdi burdayım. Evet, şimdi burdayım. Sabah sabah feci düşler. Sol tarafımızdan mı kalktık? Şu Sandow egzersizlerine yeniden başlamam lazım. Çek sınavını. Bakımsız kahverengi tuğla evler, seksen numara hâlâ kiralanmadı. Neden acaba? Kirası sadece yirmi sekiz. Towers Battersby North, MacArthur: Ön pencereler sıvama ilan kaplı. Ağrıyan göze kaçan sıva parçacıkları. Demlenmiş çay buharının latif kokusu tavadan yayılan duman, cızırdayan tereyağı. Onun yayla gibi yataksıcağı vücudunun yanında olmak. Evet, evet.

Berkeley Road'dan koşarak gelen ivecen ılık güneş ışığı, tam yol, zarif sandallarıyla, aydınlanan yaya kaldırımı boyunca. Koşuyor, benimle buluşmaya, rüzgârın dağıttığı altın saçlarıyla genç bir kız.

Giriş zemininde iki mektupla bir kartpostal durmakta. Mr. Bloom eğilip onları alıyor. Mrs. Marion Bloom. Hızlanan kalp atışları yavaşladı. Elyazısı pervasız. Mrs. Marion.

—Poldy!

Gözlerini hafifçe kıсарak yatak odasına girdi ve ılık sarı loşluktan geçerek Molly'nin dağınık saçlı başına doğru ilerledi.

—Kimeymiş mektuplar?

Mr. Bloom mektuplara baktı. Mullingar. Milly.

—Milly'den bana bir mektup, dedi ihtiyatlı, sana da bir kart. Bir de mektup sana.

Kartla mektubu, karısının bükülü dizlerinin ucuna kabarmış çarşafın üzerine bıraktı.

—Storu aralayım mı?

Kısa kısa tartarak stor perdeyi yarıya kadar açarken gözünün ucuyla karısının mektuba bir göz atıp yastığının altına saklayıverdiğini gördü.

—Kâfi mi? Diye sordu, dönerek.

Molly, dirseğine dayanmış, kartpostalı okumaktaydı.

—Her şeyi almış, dedi kocasına.

Mr. Bloom, karısı kartpostalı bir yana bırakıp galesizce esnerken yavaşça geriye doğru kıvrılana dek bekledi.

—Çabuk getir şu çayı, dedi, içim kavruluyor.

—Çaydanlık ocakta, dedi Mr. Bloom.

Ama Mr. Bloom oyalanarak koltuğun üstündekileri topladı: Karısının yollu jüponunu, atıverilmiş kirli iç çamaşırlarını: Sonra hepsini kucaklayıp yatağın ayakucuna koydu. Mutfığa inerken, karısı seslendi:

—Poldy!

—Ne?

—Çay iyi demlensin.

Nasıl da kaynıyor: Su kabının ağzında buhardan bir sorguç. Isıtıp sıcak suyla çalkaladıktan sonra dört kaşık dolusu çay koydu, kabını eğip çaydanlığa sıcak su aktardı. Sonra demlenmeye bırakıp, tavayı kor kömürlerin üzerine bastıra bastıra oturttu ve tereyağı parçasının kayarak eriyişine baktı. Böbrek paketini açarken kedi acından ölürcesine ona doğru miyavladı. Eti fazlaca verirsen fare peşinden koşmaz. Domuz yemez derler. Koşer. Al bakalım. Kanabulanmış kâğıdı kedinin önüne atıp böbreği cızırdayarak eriyen tereyağma boca etti. Karabiber. Kırık yumurta fincanından aldığı bir tutam karabiberi

parmaklarının arasından böbreğin üzerine halka halka serpti.

Sonra zarfı yırtarak, mektuba yukarıdan aşağı göz gezdirdi. Sağ olasin: Yeni bere: Mr. Coghan: Loch Owel'de piknik: Genç öğrenci: Blazes Boylanı'nın sahildeki kızları.

Çayımız demlendi. Gülerek, bıyıklı Crown Derby taklidi bardağını doldurdu. Terelelli Milly'nin doğumgünü armağanı. Daha beş yaşındaydı o zaman. Yo, dur: Dört. Amber taklidi kolyeyi almıştı ona, kırmıştı. Ambalaj kâğıdından parçalar keser, katlar, mektup kutusuna koyardım Milly için. Fincanını doldururken, gülümsedi.

Ah, Milly Bloom, cantmstn sen benim.

Geceden sabaha ay namsın benim.

Meteliksiz de olsan seni, güzelim,

**Malına da mülküne de Katey Keogft'un,
yeğlerim.**

Zavallı yaşlı Profesör Goodwin. Umutsuz bir vaka. Gene de nazik bir ihtiyardı. Ya silindir

şapkasındaki küçük ayna. Milly'nin şapkayı salona getirişi. Aa, bakın, Profesör Goodwin'in şapkasında ne buldum! Hepimiz gülmüştük. Daha o zaman baş göstermişti cinselliği. Ne haspa şeydi yumurcak.

Böbreğe çatalı batırıp pat diye öbür tarafını çevirdi: Sonra çaydanlığı tepsiye oturttu. Kaldırırken kapağı kapaklandı. Her şeyi koyduk mu? Tereyağlı ekmek, dört dilim, şeker, kaşık, kreması, lamam. Başparmağı çaydanlığın sapına takılı, tepsiyi yukarıya götürdü.

Kapıyı diziyle iterek, tepsiyi götürdü karyolanın başucundaki koltuğun üzerine bıraktı.

—Nerdesin allah aşkına! Dedi Mrs. Bloom.

Bir dirseği yastıkta çevik bir hareketle kalkmaya davranınca pirinçler yeniden şangırdamaya başladı. Mr. Bloom, ayakta, sükûnetle karısının tombul gövdesini ve geceliğinin içinde dişi bir keçinin memeleri gibi sallanan dolgun yumuşak göğüslerini inceledi. Yatağından yeni çıkmış bedeninin ısısı etrafa

yayıldı, fincanına döktüğü çayın rayihasıyla kucaklaştı.

Yassılmış yastığın altından açılmış bir zarf ucu görünmekteydi. Mr. Bloom tam çıkacakken durup yatak örtüsünü düzeltmeye başladı.

—Mektup kimdenmiş? Diye sordu.

Pervasız el yazısı. Marion.

—Şey, Boylan'dan canım, dedi karısı. Programı getirecekmiş de.

—Sen hangi şarkıyı söyleyeceksin?

—J. C. Doyle ile La ci darem, dedi Mrs. Bloom, bir de O Güzel Aşk Şarkıları.

Etil dudaklarıyla çayını içerken gülümsedi. O günlük yapraklarının kokusu ertesi gün biraz bayatlaşıyor. Çiçek vazosunda kokuşmuş gibi.

—Pencereyi açayım mı bir parça?

Mrs. Bloom bir dilim ekmeği ikiye katlayarak ağzına sürerken sordu:

—Cenaze töreni kaçta?

—On bir, galiba, diye yanıtladı Mr. Bloom. Gazeteye bakmadım daha.

Karısının, parmağıyla imlemesi üzerine

yatağın üzerindeki kirli çamaşırlar arasından bir kilotu bir paçasından tutarak kaldırdı. Değil? O halde, tabanı kırışmış, parlak bir çoraba sarılmış büküm büküm bir gri jartiyer.

—Hayır. Şu kitabı.

Çorabın öbür teki. Jüponu.

—Yere düşmüştür herhalde, dedi kadın.

Mr. Bloom bir orayı bir burayı yokladı. Voglio e non vorrei. Acaba bu sözcüğü doğru telaffuz ediyor mu: Voglio. Yatakta değil. Aşağı kaymış olmalı. Yere eğildi ve karyolanın fırırını kaldırdı. Kitap, düşmüş, turuncukenarlı şişkarınlı lazımlığın yanı başında serilip kalmış.

—Tut bakayım, dedi karısı, işaret koymuştum. Bir sözcük vardı sana sormak istediğim.

Kulpundan tutmadığı fincanından bir yudum çay içti ve, parmak uçlarını battaniyeye şıpınışi siliverip, firketesiyle sözcüğü bulana dek sayfayı taramaya başladı.

—Metenin nesi dedin? Diye sordu Mr. Bloom,

—İşte, dedi kadın. Ne demek bu?

Mr. Bloom eğilerek karısının başparmağının

ojeli tırnağı yarandaki sözcüğü okudu.

___Metempsychosis?

___Evet. Kimmiş bu sarı çizmeli memedaa?

___Metempsychosis, diye tekrarladı, Mr. Bloom alnını kırıştırıp.Yunanca bir sözcük: Yunanca kökenli. Ruhların göçü anlamına geliyor.

___Laf ola beri gele! Dedi Mrs. Bloom. Şunu anlıcağmız şekilde anlatsana.

Mr. Bloom gözücüyla karısının müstehzi gözlerine bakarak gülümsedi. Hep o genç gözler. Pantomim oyunundan sonraki o ilk gece. Dolphin's Barn. Kirlenmiş sayfaları çevirdi. Ruby: Sirkin Medarı İftiharı. Oh efendim oh. Bir resim. Elinde arabacıkırbacı Herkül gibi bir italyan. Medarı iftiharları Ruby olmalı sahnedeki bu çıplak. Ödünç bir çarşaf bulmuş. Canavar Maffei kurbanının işini bitirip lanetleyerek bir yana fırlattı. Acımasızlıklarla dolu. Uyuşturucu verilmiş hayvanlar. Hengler Sirki'ndeki trapezciler. Görmemek için başımı çevirmiştim. Hayretten milletin ağzı açık kalmıştı. Senin boynun kırılsın, biz gülmekten

kırılalım. Aileler halinde. Küçük yaştan eğitilirler ki metampsikozlayabilsinler. Ölümden sonraki yaşamımız. Ruhlarımız. Öldükten sonra bir insanın ruhu, Dignam'ın ruhu...

--Bitirdin mi? diye sordu.

—Evet, dedi Mrs. Bloom. Belden aşağı bir şey yok kitapta. Kadın ilk sevgilisine âşık mı gene hep?

—Okumadım ki. Başka kitap ister misin?

—Evet. Paul de Kock'un başka bir kitabını. Ne güzel adı var.

Mrs. Bloom, bir gözü akan çayda, fincanını yeniden doldurdu.

Capel Street kitaplığına gidip kitabın tarihini uzatmalı, yoksa kefilim Kearney'e yazacaklar. Ruhgöçü: işte bu sözcük.

—Bazı kimseler, dedi Mr. Bloom, öldükten sonra yaşamımızı başka bir bedende sürdürdüğümüze, daha önceleri de yaşamış olduğumuza inanırlar. Buna Ruhgöçü diyorlar. Hepimiz binlerce yıl önce bu dünyada ya da başka bir gezegende yaşamışız. Bunu unuttuğumuzu söylüyorlar. Geçmiş

yaşamlarını anımsadıklarını ileri sürenler de var.

Kıvamlı krema, çayının içinde pıhtı pıhtı sarmallaşıyordu. Bu sözcüğü ona hatırlatsam iyi olacak: Metempsychosis. En iyisi bir örnek vermek. Bir örnek?

Karyolanın üzerindeki Orman Perisinin Banyosu. Photo Bits'in Paskalya sayısı ile ek olarak verilmişti: Sanatkârane renkler, muhteşem bir şaheser. Henüz krema katılmamış çay rengi. Çözülmüş saçlarıyla ona benzemiyor değil: Daha ince. Çerçeveletmek için üç şilin altı peni ödemiştin. Karyolanın üzerinde iyi durur demişti. Çıplak periler: Yunanistan: örneğin o zamanlar yaşamış olan tüm insanlar.

Sayfaları geriye doğru çevirdi.

—Metempsychosis, dedi, eski Yunanlıların buna verdiği ad. Onlar insanın bir hayvana ya da, örneğin, bir ağaca dönüşebileceği, ne inanırlardı. Örneğin, peri dedikleri şey de.

Mrs. Bloom şekeri karıştırmayı bıraktı. Gözlerini önüne doğru dikerken, burun

deliklerini kabartarak soludu.

—Bir yanık kokusu var, dedi. Ateşte bir şey mi bıraktın?

—Böbrek! Diye haykırdı Mr. Bloom birden.

Kitabı ceketinin iç cebine sokuşturdu ve, ayak parmaklarını hurdası çıkmış konsola çarparak, kaçışan leylek bacaklarıyla merdivenden apar topar indi, kokuya doğru koştu. Tavanın bir yanından keskin kokulu bir duman sütunu hiddetle fışkırmaktaydı. Çatalın bir ucunu böbreğin alt tarafına geçirdiği gibi altüst ediverdi. Pek fazla yanmamış. Böbreği tavadan bir tabağa boca ederek kalan azıcık yanık yağını üzerine akıttı.

Şimdi de çayımızı koyalım. Masaya oturdu, bir dilim ekmek kesip üzerine tereyağı sürdü. Böbreğin yanık tarafını kesip kedinin önüne attı. Ardından, iri bir parçayı çatalla ağzına götürdü, lezzetli esnek böbreği hakkını vere vere çiğnedi. Ağzınıza layık. Bir yudum da çaydan. Sonra kopardığı bir parça ekmeği yağa banıp ağzına attı. Genç öğrenci ve piknikten mi bahsediyordu? Mektubu açıp yan

tarafa koydu, bir yandan lokmasını çiğner, yağa bir parça ekmek daha banar ve gövdeye indirirken, bir yandan da aheste aheste mektubunu okudu.

Canım Babacığım

O güzel doğum günü armağanı için sonsuz teşekkürler. Başıma tam oturdu. Herkes yeni beremin bana çok yakıştığını söylüyor. Annemin gönderdiği sütlü çikolata kutusunu da aldım, ona da yazacağım. Çok güzeldi. Benim foto işim çok iyi gidiyor. Mr. Coghlan benim bir resmimi çekti, develope edince karısı gönderecek. Dün burda işler epey sıkıştı. Hava güzeldi ve bütün o soba borusu bacaklı kadınlar gelmişti. Pazartesiye birkaç arkadaşla Loch Owel'e piknik yapmaya gideceğiz. Anneye selamlar sevgiler, Ha kocaman bir öpücük ve teşekkürler. Aşağıdan piyano sesleri geliyor. Cumartesi günü Greville Arms'da bir konser verilecek. Bazı akşamlar buraya gelen Bannon adlı genç bir öğrenci var

yeğenleri mi nedir son derece sosyetikmiş hem de Boylan'ın (nerdeyse Blazes Boylan'ın diye yazıyordum) o sahildeki kızlar şarkısını övlüyor. Ona terelelli Milly selamlarını gönderdi dersin. Şimdilik son vereyim kucak dolusu sevgiler

Seni seven
kızın
Milly

Not: Yazım kötü oldu bağışla acelem var.
Baybay.

M.

Dün on beşine bastı. Tuhaf, ayın da on beşi. Evden uzak geçirdiği ilk doğum günü. Ayrılık. Doğduğu o yaz sabahını anımsıyorum, Denzille Street'e koşup Mrs. Thornton'un kapısını çalıyım. Ne iyi kadındı. Pek çok bebeğin dünyaya gelişine yardımcı olmuş. Daha baştan Rudy'nin yaşamayacağını

anlamıştı. Allah ne buyurduysa o olur, efendim. Hemen anlamıştı. Yaşasaydı şimdi on bir yaşında olacaktı.

İfadesiz yüzüyle yüreği burkularak mektuptaki nota baktı. Yazım kötü oldu bağışla. Acelem var. Aşağıdan piyano sesleri. Kelebek kozasından çıkıyor. XL Cafe'de bilezik yüzünden onunla hırlaşmamız. Ne pastasını yemiş ne konuşmuş ne de başını kaldırmıştı. Münasebetsiz bızdık. Kalan lokmaları da birer birer yağa banıp, atıştırdığı böbrek parçalarının ardından teker teker midesine indirdi. Haftada on iki şilin altı peni. Fazla sayılmaz. Ona da şükür. Music Hall'de figüran. Genç öğrenci. Yemeğinin üstüne ılıyan Çayından bir yudum içti. Sonra mektubu tekrar okudu: ikinci kez.

Ne yapalım: Kendini korumasını bilir. Ya bilmezse? Yo, bir Şey olmamıştır. Olabilir de ama. Olana dek beklenecek çaresiz. Ateş parçası, incecik bacaklarıyla merdivenlerden yukarıya koşuşu. Mukadderat. Artık olgunlaşıyor. Fettan. Çok hem de.

Tasalı bir sevecenlikle mutfak penceresine doğru gülümsedi. Onu sokakta yanaklarını daha da pembeleşsin diye çimdiklerken yakaladığım gün. Bir parça kansız. Memeden geç kesilmişti. O gün Kish'in ordaki Erin's King'e binişimiz. Kahrolası köhne salapurya ceviz kabuğu gibi yalpalanmıştı. Renk vermemişti hiç. Açık mavi eşarbiyle saçlarının rüzgârda uçuşması.

**Gamzeli yanaklarında perçemler,
Baş döndürücü yıldızlar.**

Sahil kızları. Açılmış zarf. Ellerini pantolon ceplerine sokmuş faytoncu bugün izinli, türkü söylüyor. Aile dostu. Yanaklarında, diyor. iskelenin ışıkları, yaz akşamı, orkestra.

**Ah kızlar, ah o kızlar,
Sahildeki güzel kızlar.**

Milly de öyle. Toyca öpüşmeler: İlkinici. Aradan çok zaman geçti. Mrs. Marion. Şimdi

yatmış sırt üstü, okumakta, parmaklarını saçlarının tellerine dolayarak, gülümseyerek, örereken.

Sırtında yukarıya doğru akan belirsiz bir eziklik, acınma, artaraktan. Bu olacak, evet. Önlesem. Beyhude: Ne yapabilirim ki? Güzel körpe kız dudakları. O da olacak. Sırtından yükselen ezincin tüm vücuduna yayıldığını duyumsadı. Şimdi ne yapsam faydasız. Dudaklar öpülecek, öpecek, öpüşecek. Dolgun yapışkan kadın dudakları.

Orda olması daha iyi: Uzakta. Oyalanır. Vakit geçirmek için bir köpek istemişti. Oraya uzanmalı bir. Ağustosta bir gün resmi tatil var, gidiş geliş sadece üç şilin altı peni. Daha altı hafta var, tüh. Bir basın pasosu uydurmalı. M'Coy'a söyleyim bir.

Tekmil tüylerini temizleyen kedi böbreğe bulanmış kâğıda dönerek onu kokladı ve kapıya doğru azametle yürüdü. Başını çevirdi, miyavlayarak Mr. Bloom'a baktı. Çıkmak istiyor. Bir kapının önünde beklersen açılır bazen kapı. Beklesin bakalım. Yerinde

duramıyor. Elektrik. Havadaki şimşekler. Arka ayağıyla kulağını nasıl temizleyip durmuştu sırtını şömineye verip ooh.

Bir şişkinlik hissetti, bir ağırlık: Sonra bağırsaklarında tatlı bir mülayimlik. Kalktı. Pantolonunun kemerini gevşetti. Kedi miyavladı ona bakıp.

—Miyav! Diye yanıtladı kediyi. Bekle hazırlanayım.

Üzerine ağırlık çöktü: Sıcak bir gün olacak. Şu merdiveni çıkmak sahanlığa kadar bitap düşürdü beni. Gazete gelmiş. Aptes yaparken okumayı severdi. Ben bu haldeyken zırtapozun biri damlayıp kapıyı çalmasa bari.

Masanın çekmecesinde Tıdbits'in eski bir sayısını buldu. Koltuğuna sıkıştırıp kapıya gitti, açtı. Kedi sessiz sıçrayışlarla yanına geldi. Ah, şimdi yukarı çıksa, yatağında kıvrılıp yatıverseydi.

Kulak kabarttı, karısının sesini işitti:

—Gel, gel pisi pisi. Gel.

Mr. Bloom arka kapıdan bahçeye çıktı: Durup, kulak kabar-k bitişik bahçeyi dinledi. Çıt

yok. Belki de çamaşır asıyordun Hizmetçi kız bahedeydi. Güzel bir sabah.

Duvarın dibinde yetişen cılız bir nane filizine bakmak için eğildi. Buraya bir kameriye yapmalı. Barbunya fasulyesi. Frenksarmaşığı. Her taraftan gübrelemek ister, kıraç toprak. Bir kat potasyum sülfit. Hayvan tersi gerek böyle toprağa. Mutfak artıkları. Pekmeztoprağı, neydi öyle miydi? Bitişik bahçedeki tavuklar: ımkırıkları toprak yüzeyi için en l gübre. En iyisi ama sığır gbresidir hele kspeyle kftnle beslenmişlerse. Humuslu gübre. Hanımların oğlakderisi eldivenlerini temizlemekte üstüne yok. Temizleyen pislik. Kl de iyidir. Burayı baştan aşağı işlemeli. şu köşede bezelye yetiştirirsin. Marul. O zaman devamlı yeşil sebze yersin taze taze. Bahelerin de mahzuru yok değil. Paskalya tatilinde buradaki arı mı peygamberdevesi miydi.

Yürüdü. Bak yahu. şapkam nerede benim? Gene kancaya astım galiba. Bak işte, hatırlayamadım. Portmantoda bir ben yoğum.

Dört şemsiye, onun yağmurluğu. Herhalde mektupları alırken. Drago'nun mağazasında ziller çalıyor. Tuhaf, şu anda aklımdan bunu geçiriyordum. Yakasının üzerine dökülmüş briyantimli kahverengi saçlar. Apar topar yıkanıp taranmış. Bu sabah bir banyo yapacak zamanım var mı acaba? Tara Street. James Stephens'ın kaçmasına yardım eden gişede duran çocukmuş, diyorlar. O'Brien.

Dlugacz denilen herifin sesi de pes mi pes. Agendath mıydı ne? Başka, bayan. Kârgüzar.

Helanın kurada kapısını tekmeleyip açtı. Dikkatli olalım da cenaze törenine kirli pantolonla gitmeyelim. Başını eğerek basık lentonun altından geçip içeriye girdi. Kapıyı ardına kadar açık bıraktı, küf bağlamış badana ve salkımış örümcek ağlarının bayat kokuları arasında askılarını çözdü. Oturmadan önce bir yarıktan yukarıya bitişik komşunun pencerelerine baktı. Kral, altınlarını saymak için hazine dairesine girdi. Sıfıra sıfır, elde var sıfır.

Oturağa yerleşip gazetesini çıkardı, çıplak

dizlerinin üzerinde sayfalarını çevirmeye başladı. Yeni ve mülayim bir şeyler. Aceleye ne hacet. Tut bir süre bakalım. En birinci parçamız: Matcham'ın Unutulmaz Darbesi. Yazan, Mr. Philip Beaufoy, Tiyatroseverler Kulübü, Londra. Yazara ödenen telif sütun başına bir ginedir. Üç buçuk. Üç sterlin üç... Üç sterlin, on üç şilin altı peni.

Kendisini sıkarak sessizce okuyordu, birinci sütunu sonra, hafif bıraktı ama tutaraktan, ikincisine geçti. Yarılayınca, koyuverdi kendini o okurken bağırsakları kendi kendine rahatlasın diye, hâlâ sabırla okuyordu çünkü az bir kabızlığı kendini salıp giderken. Keşke basurları çıkaracak denli kazulet olmasa gene. Yo, bu iyi. Tamam. Oh! Peklik yapıcı. Bir cascara sagrada tableti. Yaşam da böyle olabilir. Onu tahrik etmiş ya da etkilemiş değil ama bak göz açıp kapayıncaya kadar oluverdi işte, hem de harika. Şu sıralar basmadıkları şey yok. Ölü mevsim. Yükselen kokusunun ortasında dingin oturmuş, okumasını sürdürdü. Harika vallahi. Matcham gülen büyücü kadını

fethettiği o unutulmaz darbesini sık sık anımsar; o kadın ki artık. Başlangıcı da bitiş de ahlak kurallarına uygun. El ele. Bak bu iyi. Okuduğu bölüm üzerinde yeniden göz gezdirdi, küçük suyunu zahmetsizce bırakışını duyumsarken, onları yazan ve üç sterlin, on üç şilin altı peniyi cebe indiren muhterem Mr. Beaufoy'u gıptayla düşündü.

Bir öykü de ben yazabilirim. Yazarlar, Mr. ve Mrs. L. M. Bloom. Bir atasözü üzerine bir öykü uydurabilinir. Hangisi mesela? Bir zamanlar giyinirken söylediklerini unutmasın diye manşetime yazmaya çalışırdım. Birlikte giyinmekten hoşlanmam. Tıraş olurken hafif sıyırmışım. Altdudağını ısırarak, etekliğinin yırtmacını ilikliyor. Saat tutuyorum. 9:15. Roberts borcunu ödemedi mi hâlâ? 9:20. Gretta Conroy ne giymişti? 9:23. Hangi akılla gidip buldum bu tarağı ben? 9:24. O lahana karnımı şişirdi. Rugan ayakkabısının üzerinde bir toz zerresi: Haydi, iki ayakkabısının da her yanını çoraplı baldırına art arda sıkı sıkı silmeler. May'ın orkestrasının saatlerin dansını

çaldığını kermesteki danstan sonraki sabah. Şöyle anlatayım: Sabah olmuş, öğle, sonra akşam olmakta, ardından gece vakti. Dişlerini fırçalıyor. Bu daha ilk gece. Akli dansta, fıkır da fıkır. Yelpazesinin çubukları tıklar da tıklar. Şu Boylan zengin mi? Adam lort gibi. Nasıl yani? Dansederken nefesinin çok güzel koktuğunu fark ettim de. Gevelemeye hacet yok o halde. Açık açık söyle. Dün gece müzik ne sihirliydi öyle. Gölgede kalmıştı ayna. El aynasını sallanan iri göğüslerini sıkıca örten yünlü giysisine dayamış var gücüyle sürtüyordu. Merakla bakarak. Gözlerinde çizgiler. Nasıl emin olabilir insan.

Akşam vakti, gri organzeli kızlar. Ardından gelen gece: hançerleri, maskeleriyle kapkara. Şairane fikir: Pembe, sonra altın sarısı, sonra kurşuni, sonra siyah. Yaşama da uygun düşüyor. Gündüz sonra da gece.

Gözde hikâyenin yarısını cart diye yırttı ve kışını sildi. Sonra tolununu çekerek askısını geçirdi ve önünü ilikledi. Dingildek ir bozuntusunu çekip helanın kasavetinden açık

havaya ıktı.

Güneşli bahçede içi hafifledi yüreği tazelendi, siyah pantolunu dikkatle gözden geçirdi: Paalarını, dizlerini, diz arkalarını. Cenaze töreni saat kaçta? Gazeteye bakayım bir.

Ta yükseklerde bir gacırtı, kasvetli bir uğultu. Saint George kilisesinin anları. Saati vurmaktalar: Battal tarrakası demirin.

Amanın! Yandım!

Amanın! Yandım!

Amanın! Yandım!

eyrek var. Bir daha: Peş peşe ınlamalar havada. Üçüncüsü. Zavallı Dignam!

MR. BLOOM ÖLÇÜLÜ ADIMLARLA SIR JOHN ROGERSON rıhtımı boyunca dizili kamyonların yanından ilerledi, Windmill Lane'i, Leask'ın ketentohumu ezimevini ve postaneyi geçti. Bu adresi de verebilirdim bak. Denizciler Evi'ni de geçti. Rıhtım civarının sabah hayhuyunu ardında bırakıp Lime Street'e saptı. Brady kondularının orda bir tabakhane çırağı, koluna geçirdiği sakatat kovaıyla, çiğnenmiş bir izmariti tüttürerek siftinmekte. Daha küçükçe bir kızcağız, kırık bir fıçı çemberini isteksizce tutmuş, alnındaki mayasıl kabuklarının altından gözlerini dikmiş ona bakmakta. Sigara içtiği takdirde gelişemeyeceğini söyle ona. Amaan, bırak içsin! Yaşamı sanki güllük gülistanlıktı da pek. Meyhane kapılarında beklermiş babası çıksın da eve götürsün diye. Hadi boba, annem evde

bekliyo. Bu saatte ortalık sakın: Kimsecikler yok. Townsend Street'ten, sonra da Bethel'in suratsız alnacını geçti. El, evet: Evi: Alef, Beth. Nichols cenaze işleri evini de geçti. On birde. Daha epey var. Sanırım O'Neill'e işi Corny Kelleher kıvırmıştır. Gözlerini kapatıp öyle söyler şarkısını. Corny. Bir keresinde parkta rastlamıştım karıya. Ortalık kapkara. Ne cümbüştü ya, kikiri kakara. Gammazın teki. Adını adresini söylediği de benimkiyle hoppa nina nina nay nina nay nom. O kıvırmıştır, garanti. Gömüverin nederlerozımbırtının içine bedavadan ucuzuna. Benimkiyle hoppa nina, hoppa nina, hoppa nina, hoppa nina.

Westland Dow'da, Belfast and Oriental Tea Company'nin vitrini önünde durdu ve kurşun varaklı paketlerdeki etiketleri okumaya başladı: Mükemmel Harman, En Üstün Kalite, Ailenizin Çayı. Hava iyice ısındı. Çay. Tom Kernan'dan isteyim biraz. Cenazede de söylenmez ki. Gözleri hâlâ etiketlere dalmış okurken şapkasını çıkardı, briyantın kokusunu hafifçe içine çekti, sağ elini zarıf bir hareketle kaşının

ve saçının üzerinde ağır ağır gezdirdi. Sabah sabah bu sıcak. Ağırlaşan gözkapaklarının altından bakarak "lüks şapk"ının içinde deri bandın üzerindeki küçük boğumlu yeri buldu. Orda duruyor. Sağ elini şapkasının içine soktu. Parmakları bandın arkasında hemencecik bulunduğu bir kartı yeleğinin cebine aktardı.

Bu ne sıcak böyle. Sağ elini kaşının ve başının üzerinde ağır asır gezdirdi yeniden. Sonra gene şapkasını giydi, rahatlamıştı: Okudu gene: Mükemmel Harman, En Üstün Kalite Seylan Çaylarından Hazırlanmıştır. Uzakdoğu. Kim bilir ne güzel yerlerdir: Dünyanın cenneti, koskoca tembel yaprakların üzerinde kendini akıntıya bırakırsın, kaktüsler, çiçekli çayırlar, o yılankavi liana dedikleri. Sahiden öyle mi acep. Güneşin altında dölce far niente boş oturan Seylanlılar, bütün gün kıçlarını kaldırmadan. On iki ayın altısında uyurlar. Hırlaşmak istemezler o sıcakta, iklimin etkisi. Uyuşukluk. Amaçsızlığın çiçekleri. Çoğu havadan beslenir. Azotlar. Botanik bahçelerindeki limonluklar. Duyarlı bitkiler.

Nilüferler. Taçyapraklarının gücü yok şey yapacak. Uyku hastalığı kol geziyor. Gülyapraklarını çiğne geç. işkembeyle dana paçası yemeye çalıştığını düşün insanın bir de. Bir yerde görmüştüm o resimdeki adamın nerdeydi? Ha evet, Lût Gölü'nde sırt üstü yatmış yüzerken açmış güneş şemsiyesini, kitabını okuyor. İstesen de batmazsın: Öyle kesif ki tuzdan. Zira suyun ağırlığı, yo, su kitlesinin ağırlığı eşittir neyin ağırlığıydı? Ya da hacim eşittir ağırlığı mı olacaktı? Onun gibi bir kanun vardı. Lisedeki Vance parmaklarını kütürdeterek veriyor dersini. Maarifin müfredat programı. Marifetli müfredat. Ağırlık dediğin zaman nedir ağırlık aslında? Saniyede saniyede otuz iki ayak. Düşen cisimler kanunu: Saniyede saniyede. Hepsi de yere düşer. Arza. Arzın yerçekimi gücüdür ağırlık.

Dönerek yolun karşısına doğru acelesiz yürüdü. Sosisleriyle nasıl yürüyordu kız? Şöyle yaparaktan.Yürüyedursun, cebinde katli duran Freeman'ı çıkarıp açtı, uzunlamasına boru gibi kıvrıp, rahatça attığı her adımda gazeteyle

pantolonunun paçasını tıptışladı. Havada bir miskinlik: Girip bir bakmalı. Saniyede saniyede. Saniyede yani her bir saniye süresince demek. Kaldırımda durup postane kapısından içerisini keskin nazarlarla iskandil etti. Son gelen mektuplar gözü. Giden mektuplar. Bir şeycik yok. Girelim.

Gişenin pirinç çubuklarından içeriye kartını uzattı.

--Bana gelen mektup var mı? diye sordu.

Postane müdiresi bir gözü ararken Mr. Bloom da tepeden tırnağa silahlı resmi geçit yapan askerleri gösteren orduya çağrı afişini inceledi: Gazete bastonunun ucunu burnuna doğru tutup yenibasılmış samankâğıdını kokladı. Cevap veren yok galiba. Geçen kez fazla ileri gittik.

Postane müdiresi parmaklıkların arasından kartıyla bir de mektup uzattı. Mr. Bloom kadına teşekkür etti ve derhal zarftaki daktilo yazısına bir göz attı.

Sayın Henry Flower
Westland Row Postanesi eliyle

Şehir

Cevap yazmış meğer. Kartla mektubu yan cebine kaydırды resmi geçit yapan askerleri gene gözden geçirdi. Koca Tweedy'nin alayı nerede? Çürüğe çıkarılmış asker. Orada: Ayıpostundan kalpağı ve tüy sorgucu. Yo, o bir kumbaracı askeri. Devrik manşetler, işte şurada: Royal Dublin silahendazları. İngiliz askerleri. Pek gelgelli. Kadınları peşlerinden koşturan da bu herhal. Üniforma. Askere yazılıp talim yapmak daha kolay. Maud Gonne'un, geceleri O'Connell Street'ten çekilmelerine ilişkin mektubu: İrlandamızın başkenti için yüzkarası. Griffith'in gazetesi de şimdi aynı şeyi yapıyor: Zührevi hastalıktan kırılan bir ordu: şaribülleyl vennehar bir imparatorluk. Hamhalat suratlar: Sultani tembel kavatlar. ileri bak. Uygun adım. Karavanaya: aravanaya. Koğuşlara: oğuşlara. Kraliyet alayı. Bir itfaiyeci ya da bir polis kıyafetiyle göremezsiz onu hiç. Ne ki, farmason giysisiyle, elbet.

Postaneden çıkıp sokağı arşınladı ve sağa saptı. Lafü güzaf: Sanki meseleler hallolunuv erecek. Elini cebine sokup işaretparmağını zarf kapağının aralığına geçirdi, kesik hareketlerle yırtarak açtı. Kadınlar epey temkinli olur derlerse de, sanmam. Parmaklarıyla mektubu çekip zarfını cebinde kırıştırdı. Mektuba iğnelenmiş bir şey var: Fotoğraf belki. Saç mı? Değil.

M'Coy. Çabuk kurtul şundan. Alıkoyacak yolumdan. Ne sinir şey birisinin karşısına çıkıvermesi tam sen.

—Merhaba, Bloom. Nereye böyle?

—Merhaba, M'Coy. Hiç vallaha.

—"Keyifler nasıl?

—İyidir. Ya sen?

—Yuvarlanıp gidiyoruz işte, dedi M'Coy.

Gözleri siyah kravatlı giysilerde, sesini alçaltıp edeplince sordu:

—Hayrola... Bir mazarrat yoktur inşallah? Baktım da, öyle...

—Yo, yo, dedi Mr. Bloom. Zavallı Dignam, bilirsin. Cenazesi bugün kalkıyor.

—Ha, evet, zavallı adamcağız. Demek böyle. Saat kaçta?

Fotoğraf kesin değil. Belki de bir rozet.

—On birde, diye yanıt verdi Mr. Bloom.

--Bir yolunu bulup gitmeliyim oraya, dedi M'Coy. On birdi, değil mi? Daha dün gece öğrendim. Kim söylemişti? Holohan. Hoppy'yi tanır mısın?

—Elbet tanırım.

Mr. Bloom'un gözleri yolun karşısındaki, Grosvenor'un önüne çekilmiş üstü açık arabaya takılmıştı. Kapıcı valizi kaldırarak bagaj verine bıraktı. Kadın bir yanda durmuş, bekliyor, adam da, kocası, ağabeyi, kadına benzeyen, ceplerini karıştırarak bozuk para arıyordu. Halka yakalı şık bir manto giymiş, battaniye gibi kumaşı, bu güzel havada insanı terletir. Elleri dıştan ekleme ceplerinde, fütursuz öyle duruşu. Polo maçındaki o kibirli yaratık gibi. Kadınların burnu hep havadadır, sen hassas noktalarına dokunana dek. Ayinesi iştir kişinin. Kendilerini naza çekerler, teşnedirler oysa. Muhterem hanımefendi,

Brütüs de muhterem bir zat idi. Kadınla bir kere yat, teklif tekellüf kalmaz aranızda.

—Bob Doran'laydım da, gene sızaki nöbetlerinden birine girmiş, kimdi o, Bantam Lyons'la birlikte. Na, surdaydık, Conway'in meyhanesinde.

Doran Lyons'la Conway'in orda. Kadın eldivenli elini saçına götürdü. Hoppy de çıkageldi. Bulut gibi. Başını geriye çekip gözlerini kısarak uzaktan kadının sabah güneşiyle menevişlenen cildine, süslü gerdanına baktı. Bugün her şey net görünüyor. Havadaki nem belki uzağı görmeni sağlayan. Havadan sudan konuşmalar. Hanımın eli. Hangi taraftan binecek?

—Sonra dedi ki: Zavallı dostumuz Paddy 'nin öyle yazık yazık! Dedim ki: Zavallı Paddy Dignamcık!

Taşraya gidiyorlar: Broadstone'a belki. Ayak bileklerini saran, bağcıklarının uçları sallanan kahverengi çizmeler. Biçimli güzel ayaklar. Herifçioğlu veremedi gitti avucundaki bozuklukları! Ona baktığımı gördü. Gözleri hep

başka bir erkektedir, iyi sigorta. Bakarsın lazım olur. El altında bulunsun.

—Niçin? Dedim. Nesi var bu adamın? Dedim.

Kibirli: Varsıl: ipek çoraplar.

—Evet, dedi Mr. Bloom.

Hafif dönerek, M'Coy' un su kaçırان suratıyla bir hizaya geldi. Biraz sonra binecek.

—Nesi mi var? Dedi M'Coy. Adam öldü, yahu, diye ekledi. Vallahi o da içiyordu. Paddy Dignam mı? Dedim ben. İnanasım gelmemişti de işittiğimde. Arch'ta buluştuğumuz geçen cumadan yoksa perşembeden miydi bu yana görüşmemiştim onunla. Evet, dedi M'Coy. Göçtü. Pazartesi günü öldü zavallı adamcağız.

Bakın! Bakın! ipek parıltısı koyu jartiyer ak. Bak!

Dangıl dungul bir tramvay çanını çala çala girdi araya.

Gitti bizim manzara. Kahrolası dangalak hırt. Tam zamanıydı. Cehennem zebanisi. Hep böyle olur zaten. Tam da kadın. Pazartesi miydi Eustace Street'teki kız jartiyerini

düzeltirken. Arkadaşı da önüne geçmiş manzarayı kapatıyor. Esprit de corps. Ne o, ağzını açmışsın öyle şapşal şapşal?

—Ha, evet, dedi Mr. Bloom tasalı bir ah çekip. Bir kayıp daha.

—En iyilerinden biri, dedi M'Coy.

Tramvay çekip gitmişti. Kadının şık eldivenli eli çelik tutamakta, Loopline Köprüsü'ne doğru yollandılar. Fır fır da pır pır: Şapkasının tülü güneş ışığında: Pır pır da fır.

—Yengânım iyidir inşallah? dedi M'Coy sesini değiştirip.

—Ha, evet, dedi Mr. Bloom. Çok iyi, sağ ol. Boru gibi kıvırdığı gazetesini ağır ağır açtı ve ağır ağır okudu:

Plumtree Et Konservesi

Bulunmayan ev nedir?

Natamam.

Bulunan ev ise, bir mutluluk yuvası.

—Bizim hanım yeni bir konser angajmanı yaptı. Daha kesin değil ama.

Valiz mavalı gene. Ama yok bir zararı. Sıramı savdım nasıl olsa, şükür.

Mr. Bloom irigözkapakh gözlerini telaşsız bir dostlukla çevirdi.

—Benim karım da, dedi. Yirmi beşinde. Belfast'taki Ulster Hall'de alengirli bir baloda söyleyecek.

—Öyle mi? Dedi M'Coy. Memnun oldum bu habere, azizim. Kim kalkışmış bu işe?

Mrs. Marion Bloom. Henüz kalkmamıştır. Kraliçe, yatağında ekmeğini yiyor ve. Kitap değil. Uyluğu boyunca yedişerden dizdiği kirli iskambil kâğıtları. Esmer dam ve sarışın fanti. Mektup. Kedinin tüyleri siyah top top. Açılmış bir zarf ucu.

Eski.

Güzel.

Aşk.

Şarkısı.

Ah o eski a-aşk...

---Ayrıda bir turne bu, anlarsın ya, dedi Mr.

Bloom ciddiyet-Güzeeeeel ask şarkısı. Bir komite yürütüyor bu işi. Masraflar da kâr da ortak.

M'Coy bıyığının uçlarını çekiştirerek onayladı.

---Oo, iyi, dedi. iyi haber bu.

Gitmek için davrandı.

---Ya seni böyle formunda görmekten memnun oldum, dedi. Yakında görüşürüz.

—Elbet, dedi Mr. Bloom.

---Bak ne diycem, dedi M'Coy. Cenaze töreninde benim adımı da koyuver, olur mu? Gelmek istiyorum ama belki de vakit bulamayacağım. Sandycove'da bir boğulma vakası olmuş, ceset bulunduğu takdirde tahkikat memuruyla oraya gitmem lazım. Ben gelmemişsem sen benim adımı yazıver, olmaz mı?

---Yazarım elbet, dedi Mr. Bloom ayrılmak için davranırken. Sen merak etme.

---Yaşa, dedi M'Coy sevinçle. Sağ olasın, dostum, imkân bulursam mutlaka gelirim. Tamam. Dingdang. C. P. M'Coy deyiver, kâfi.

—Merak etme sen, dedi Mr. Bloom kararlı bir sesle.

Yutturamadı o dolmayı bana. Ciğerine işlemiş. Enayi dümbeleği. Vız gelir bana. Valizlere karşı zaafım vardır. Meşin. Köşeler takviyeli, kenarlar perçinli, çifte emniyet manivela kilitli. Bob Cowley kendisinininkini geçen yıl Wicklow denizcilik bayramı konseri için ödünç veriydi de o mübarek günden bu güne dek ses seda çıkmadı.

Mr. Bloom, ulaşız adımlarla Brunswick Street'e doğru ilerlerken gülümsedi. Bizim hanım yeni bir. Çatlak sesli çilli soprano. Sivri burunlu. Kendi çapında fena sayılmaz: Hafif şarkılarda. Haçeresi zayıf. Sen ve ben, anlarsın ya: Durumlarımız aynı. Yağ çekiyor. Nasıl da basar insanın damarına. Farkını işitmiyor mu? Galiba biraz o yöne meyyal. Çileden çıkarıyor beni. Belfast'ta yola gelir sanıyordum, inşallah ordaki çiçek salgını daha da kötüleşmez. Orda, kendini aşlatmaz gene muhakkak. Senin karın ve benim karım.

Ulan bu adamın sevdası karısını bize peşkeş

mi çekmek?

Mr. Bloom köşebaşında durdu, gözlerini rengârenk afişlerin üzerinde gezdirdi. Cantrell ve Cochrane Gazozları (Hoş Kokulu). Clery'de indirimli yaz satışları. Merhaba. Bu gece Leah. Mrs. Bandmann Palmer. Onu bu oyunda bir daha izleyebilsem. Hamlet'i dün gece oynamıştı. Erkek kılığında. Ola ki bir kadındı o. Ophelia'nın intihar nedeni. Zavallı babam! O roldeki Kate Bateman'ı nasıl da anlatırdı. Londra'da Adelphi'nin önünde bütün gün beklemiş içeri girmek için. Yani benim doğumumdan bir yıl önce: Altmış beş. Ya Viyana'daki Ristori. Neydi onun adı? Mosenthal'dı. Rachel miydi, yoksa? Hayır. Yaşlı kör Abraham'ın sesini tanıyıp da parmaklarıyla yüzüne dokunduğu sahneyi anlatırdı hep.

Nathan'ın sesi! Oğlunun sesi! Terk ettiği babasının kollarımda acısından kahrından ölmesine neden olan, baba evini terk eden ve babasının Tanrısını terk eden Nathan'ın sesini işitiyorum.

Her kelime pek derindir, Leopold.

Zavallı babam! Zavallı adam! iyi ki odaya girip onun yüzüne bakmamıştım. O gün! Ah, zavallı! Vah, zavallı! Öföff! Eh, belki de onun için böylesi daha iyi.

Mr. Bloom köşeden saparak fayton durağındaki yorgun atları geçti. Şu M'Coy denilen herife rastlamasaydım keşke.

Daha da yaklaşıncaya yalap yalap yulafların çiğnendiğini, dişlerin usul usul devinişini işitti. Tatlı yulafımsı atsidiği buhurlarının içinden geçerken, ceylan gözleri onu izledi. Eldoradolarında. Zavallı zırtullahıkermaniler! Upuzun burunlarını yem torbalarına sokmuşlar dünyadanbihaber ya da umurlarındaydı dünya. Konuşamayacak denli tok. Gene de yemleri ve ahırları hazırdır, iğdiş de edilirler: Sağrılarının altından sarkan siyah sölpük kauçuktan bir sucuk parçası. Ola ki böyle de mutludurlar. Zararsız biçare hayvancıklar görünüşte. Ama kişnemeleri kimileyin deli eder insanı.

Cebinden mektubu çekerek, elindeki gazetenin içine yerleştirdi. Burda karşıma

ıkıverir. Yan sokak daha emin.

Faytoncuların kulübesini geçti. Faytoncuların yaşamı ne ilginç. Yaz kış demeden, her yere, her saatte ya da belli saatlerde, kendi istençleri dışında. Voglio e non. Arada bir onlara bir sigara tutmaktan hoşlanırım. Yarenlik. Faytonlar geçerken bir iki nota çığı-rayım. Yırladı:

La ci darem la mano
La la lala la la.

Döndü, Cumberland Street'e girdi, birkaç adım attıktan sonra istasyon duvarının rüzgârsız tarafında durdu. Kimsecikler yok. Meade kereste deposu, istiflenmiş kirişler. Viraneler, salaş barakalar. Dikkatli adımlarla yere çizili bir kaydırak oyunu alanıyla unutulmuş bir kaydıraktaşının üzerinde ilerledi, in cin yok. Kereste deposunun orda bir ocuk çömelmiş, tek başına, misket oynuyor, bilyesini oyun çizgisine acarbaşparmağıyla gönderiyor. Bir bilge sokak kedisi göz kırpan bir sfenks,

sıcacık eşiğinden bakmakta. Onları rahatsız etmek, yazık. Muhammet, kediyi uyandırmasın diye binişinin bir parçasını kesmiş. Açsanıza. Bir zamanlar ben de misket oynardım o ihtiyar kadının okuluna giderken. Muhabbetçiçeğine bayılırdı. Mrs. Ellis'in. Ya Mr.? Gazetesinin içine katladığı mektubu açtı.

Bir çiçek. Bu galiba bir. Taçyaprakları yassıltılmış sarı bir çiçek. Öyleyse darılmamış? Bakalım neler diyor?

Sevgili Henry

Yazdığın son mektubu aldım çok teşekkür ederim. Bundan önceki mektubumu beğenmeyişine üzüldüm. Niçin pul gönderdin ki? Beni son derece kızdırdın. Bu yüzden seni cezalandırmak istiyorum. Sana yaramaz çocuk deyişimin nedeni öbür dünyayı, şey lafı sevmediğimden dolayı. O sözcüğün hakiki manasını açıklar mısın lütfen bana? Sen yuvanda mutlu değil misin seni gidi yaramaz çocuk? Keşke senin için bir şeyler

yapabilseydim. Bu zavallı dostun hakkında neler düşündüğünü yaz. Sık sık senin o güzel adını düşünüyorum. Sevgili Henry, ne zaman buluşacağız? Seni düşünmediğim an yok inan. Şimdiye kadar hiçbir erkek beni bu şekilde kendisine çekememiştir. Bu bana çok endişe veriyor. Lütfen bana uzun bir mektup yaz ve her şeyi anlat. Yazmazsan seni cezalandıracağımı unutma. Böylece sana ne yapacağımı öğrenmiş oldun, seni yaramaz çocuk, yazmadığın takdirde. Ah, öyle özlüyorum ki seni. Henry sevgilim, sabrım tükenmeden bu isteğimi yerine getirirsin inşallah. O zaman sana her şeyi anlatırım. Şimdilik hoşça kal, yaramaz sevgilim, başım da öyle ağrıyor ki. bugün, ve bekletmeden cevap veresin seni özleyen

Martha

Hamiş: Karının nasıl bir parfüm kullandığını da yaz. Bilmek istiyorum.

xxxxxx

Çiçeği iğneyle tutturulduğu yerden özenle söktü handıysa uçup gitmiş kokusunu kokladı ve kalbinin üzerindeki cebine yerleştirdi. Çiçeklerin dili. Kimse işitemez de ondan sever kadınlar. Ya da erkekten kurtulmak amacıyla zehirli bir buket vermek ona.Sonra yavaşça yürürken, zaman zaman bir sözcüğü mırıldanarak mektubu yeniden okudu. Sevgili erkekçiçeğim sana kızgın lalelerim şayet lütfen unutma beni yazmazsan kaktüsünü cezalandıracağım seni çok menekşeler özlüyorum sevgili güller yakında numançiçeği bütün yaramaz gecesarmaşıkları karın Martha'nın parfümüyle buluşalım. Mektubu bitirince gazetenin içinden çıkarıp gene yancebine soktu.

Dudakları belirsiz bir sevinçle aralandı, ilk mektubundan bu yana değişmiş. Acaba kendisi mi yazmıştır. Hiddetlenmiş pozunda: Bencileyin iyi bir aile kızı, muhterem bir şahsiyet. Bir pazar duadan sonra buluşabiliriz. Teşekkür ederim: Ben almayayım. Aşıkların mutat atışmaları. Ardından sulh olmalar. Molly

ile dalaşları denli kötü. Purunun sakinleştirici bir etkisi var. Narkotik. Bir dahaki sefere daha ileri git. Yaramaz çocuk: Cezalandırarak. Sözcüklerden korkuyor, elbet. Biraz hırpala, ne zararı olacak? Gene de denemeli. Azar azar hani.

Cebindeki mektubu parmaklarıyla yoklayarak iğneyi kâğıttan çekip çıkardı. Alelade bir iğne, he? İğneyi yere attı. Giysilerinin bir yerinden çıkarmıştır: İğneyle tutturulmuş. Kadınların kullandığı iğnelerin sayısı inanılmaz. Dikensiz gül de olmaz.

Dublin sesleri kopuk kopuk, kulaklarını çınlatıyordu. Geçen gece Coombe'da yağmurun altında birbirine sarılmış o iki sürtük.

**Mairy Mairy kopmuş
donunun uçkuru.**

**Şimdi onun sorunu
Nasıl örtsün orasını,
Nasıl örtsün orasını.**

Orasını? Oralarını. Başım ne de kötü ağrıyor.

Aybaşı olmuştur. Ya da bütün gün oturup daktilo yazıyordun Gözlerin odaklanması mide sinirlerine iyi gelmezmiş. Karın ne parfümü kullanıyor. Nasıl çıkılır böyle bir işin içinden?

Nasıl örtsün orasını.

Martha, Mary. O tabloyu bir yerde görmüştüm şimdi unuttum nerde eski bir ustanın elinden mi çıkmış yoksa antik süsü mü verilmiş. Onların evinde oturmakta, konuşmakta. Acayip. Coombe'daki iki sürtük de can kulağıyla dinliyorlar.

Nasıl örtsün orasını.

Akşam vakti duygusu güzel. Artık orda burda sürtmek yok. cıkta otur dur: Akşam karanlığı, çıt yok: Sat anasını. Unut gitsin. Gezdiğin yerleri anlat, yabansı âdetler. Öteki kadın, başında s,nmlek Oian, akşam yemeğini getirmekte: Yemişler, zeytin, kuyudan ekilmiş yürek tazeleyici soğuk su, Ashtown'daki taş

duvarın kovuğu denli soğuk. Bir daha sefere koşulara giderken kâğıt bardak almalıyım yanıma. İri siyah gözlerinde tatlı bakışlarla dinlemekte kız. Anlat ona: Daha daha: Hepsini. Sonra bir inleyiş: Sükût. Uzun uzun upuzun dinleniş.

Demiryolu köprüsünün altından geçerken zarfı çıkarıp sabırsızca küçük parçalar halinde yırtarak sokağa doğru fırlattı. Kâğıt parçaları uçuşarak nemli havanın içinde asılı durdu: Beyaz bir titreyiş, sonra hepsi yere yapıştı.

Henry Flower. Yüz sterlinlik bir çek de aynı şekilde yırtmak mümkün. Adi bir kâğıt parçası. Lord Iveagh bir zamanlar İrlanda bankasında bir milyonluk yedi rakamlı bir çek bozdurmuş. Bira işinden ne paralar kazanıldığını gösterir. Kardeşi Lord Ardilaun'un da günde dört kez gömlek değiştirdiğini söylerler. Deriden biten bitler falan. Bir milyon sterlin, dur bi dakika bakayım. Yarım litresi iki peniden, bir litresi dört peni, bir galon bira eder sekiz peni, yo, bir galon bira bir sterlin dört peni eder. Yirmide kaç kere bir sterlin dört peni: On beş kadar. Evet,

tastamam. On beş milyon fıçı bira.

Ne fıçısı canım? Galon yani. Aşağı yukarı bir milyon fıçı eder, aynı hesap.

Köprünün üzerinden bir tren, beynini sarsan bir gürültüyle, vagon vagon geçti. Zihnindeki fıçılar birbirine bindirerek gümbürdedi: Fıçılardaki yavan biralar taşıtı ve çalkalandı. Fıçıların kapakları açıldığı gibi her yanı nehir gibi taşan yavan bira selleri kapladı, seller birleşti, çamurderyasının içinden kıvrıla kıvrıla akararak tüm ovalığı bastı, içkinin girdabına yakalanan yaprak yaprak köpükleri çevire çevire ağırdan döndü.

All Hallows kilisesinin arka kapısına varmıştı. Sundurmaya geçerek şapkasını çıkardı, cebindeki kartı alıp gene deri bandın ardına gizledi. Hay Allah! M'Coy'dan, Mullingar'a bir paso uydurmasını isteyecektim.

Kapıda aynı duyuru. Pek muhterem John Conmee S. J.'nin, Azız Peter Claver S. J. ve Afrika'daki Misyonerliği Üzerindeki Vaizi. Gladstone, bilincini yitirmek üzereyken, onun katolikliğe dönmesi için ne dualar ettilerdi.

Protestanlar da aynı şey. Dr. William J Walsh D. D.'yi gerçek dine döndürmesi. Çin'deki milyonlar kurtarılacak. Bunu dinsiz Çinliye nasıl izah edecekler acaba. Bir onsluk afyonu yeğler. Göksel imparatorluğun kulları. Zındıklık onlar için en büyük günah. Tanrı saydıkları Buda müzede yan gelmiş yatmakta. Çenesini eline dayamış rahatında. Buhurlu kamışlar yanmakta. Ecce Homo'ya benzer yanı yok. Dikenlerden ve haçtan bir taç. Eren Patrik yonca yaprağını iyi düşünmüş. Çin çubukları? Conmee: Martin Cunningham tanır onu: Çelebi görünümlü. Tüh Molly'yi kilise korosuna almaları için hiç de görüldüğü gibi budala olmayan Peder Farley yerine ona başvursaydım keşke. Onlara öğretiliyor bu. Mavi gözlüklerini takıp alnından terler aka aka zencileri vaftiz etmeye koşmuyor herhalde, değil mi. Gözlükler pek ilginç gelirdi onlara, öyle bir yanıp bir sönüp. Halka şeklinde oturmuş şiş dudaklarıyla, vecit halinde dinlerken görmek isterdim onları. Natürmort. Lık lık süt içer gibi, herhal.

Kutsal taşların soğuk kokusu çekmekteydi onu. Aşınmış basamakları tırmanarak iki tarafa açılır kapanır kapıyı itti ve arka taraftan usulca içeriye girdi.

Bir toplantı var: Bir hayır cemiyeti. Yazık, pek kalabalık değil. Bir kızın yanında oturulacak güzel تنها bir yer. Yanımda kim var? Hafif müzik çaldıkları zaman hıncahınç doluşurlar. Gece ayınındeki o kadın. Arşı âlâ. Boyunlarında koyu kırmızı yularlar. Başları öne eğik diz çökmüş kadınlar. Mihrapparmaklığının önünde diz çöken bir küme. Rahip, ellerinde tuttuğu şeyle onların arasında mırıldanarak dolaşıyor. Her birinin yanında durarak, bir kutsal ekmek alıyor, bir iki kez sallıyor (sudan mı çıkıyor ki?) ve el uzluğuyla kadının ağzına koyuveriyor. Kadının şapkası, başı öne düşüveriyor. Ardından bir sonraki. Şapkası birden düşüveriyor öne. Ardından bir başkası: Ufak tefek yaşlı bir kadın. Rahip, kutsal ekmeği kadının ağzına koymak için eğiliyor, mırıldanma berdevam. Latince. Sonra öbürü. Gözlerini kapat, ağzını aç. Niçin? Corpus:

Vücudu. Ceset. Latince, iyi buluş. Once onları afallatıyor. Bir ölüm hazırlığı. Çiğnedikleri yok pek: Sadece yutuyorlar. Tuhaf fikir: Bir cesedin ufak ufak parçalarını yemek. Yamyamların bu fikri tutması da bundan.

Bir kenara çekilip, kör maskeleriyle ara geçitten birer birer ilerleyerek yerlerini arayan bu insanlara baktı. Bir sıraya yaklaşarak köşedeki ucuna oturdu, şapkasıyla gazetesini kucağına yerleştirdi. Giymek zorunda kaldığımız bu saksılar. Başımızın şekline uygun düşen şapkalar giymeliyiz. Koyu kırmızı yularlanyla başları eğik, kutsal ekmek midelerinde erisin diye bekleşip durmaktalar önünde ardında oturan şu insanlar. Hamursuz gibi bir şey: O türden bir ekmek: Mayasız sebtmekmeği. Bakın şunlara. Mutlu kılıyor onları garanti. Naneşekeri. Bu kesin. Elbet, meleklerin ekmeği derler buna. Önemli bir kavram yatar bunun ardında, Tanrı'nın ülkesi sizin içinizdedir türünden bir duygu. İlk kudas törenine katılanlar. Sırma telli ketenhelvam, çomağı bir liraya. Derken herkes bir aile

toplantısındaymış, aynı truptanmış gibi hissetmeye başlar, cümbür cemaat. Bu kesin. Bundan eminim. Yalnız sayılmayız. Kardeşler birliğimizde. Sonra da vur patlasın çal oynasın. İstim salarız biraz. Gerçekten inanıyor muyuz buna ona bak sen. Şifalı Lourdes, nisyan ırmakları, Knock'taki hayaletler, kanayan heykeller. Günah çıkartma hücresinin önünde uyuyan yaşlı adam. Hırlama sesleri ordanmış. Körü körüne inanç. Atideki salahın kucağında huzurlu. Acıları teskin eder. Seneye bu saatte uyan.

Rahibin kutsal ekmek kâsesini vitrinine, ta gerilere koyduğunu sonra onun önünde, işlemeli giysisinin altından fotininin geniş tozlu tabanını göstererek bir an için diz çöktüğünü gördü. Ya uçkuru kopsaydı? Olurdu onun bir sorunu. Başının ardında çıplak bir alan. Sırtında kimi harfler: İ. N. R. İ.? Hayır: İ. H. S. Molly söylemişti ona sorduğumda. İyi Hıristiyan Softası: Değil miydi yoksa: İşkenceyi Hiç Sevmem, galiba. Ya öbür harfler? İsayı Namussuzlar Ruhsuzca İnlettiler.

Bir pazar duasından sonra buluşalım. İsteğimi kırma. Yüzünde tül peçesi ve siyah çantasıyla çıkagelir. Batan güneşin önünde durmuş, ardında ışıklar. Buraya boynunda bir kurdeleyle de gelebilir ve öbür şeyi sezdirmeden pekâlâ yapabilirdi. Tıynetlerinde var bu. Invincibles örgütünü ele veren o herif her sabah, adı Carey'di, kutsal ekmek törenine kardırmış. Hem de bu kilisede. Peter Carey, evet. Yo, Peter Claver'di kastettiğim. Denis Carey. Düşünün bir kere. Evde karısıyla altı çocuğu. Hep o cinayeti planlamakla meşgul. O mahut karindeşenler, tam onlara göre bir ad, zaten suratları meymenetsizdir bu heriflerin. Dürüstçe bir iş yaptıklarını göremezsın. A, nerede o: Çiçek: Yok, yok. Dur bakayım, yırtmış mıydım o zarfı? Evet: Köprünün altında.

Rahip kutsal kaseyi duruladı: Sonra canlıca sallayarak dibindeki damlaları akıttı. Şarap. Tabii, milletin her gün içtiği mesela siyah Guinness birası ya da Sweatley'in şerbetçiotlu Dublin birası ya da Cantrell ve Cochrane'ın zencefilli (aromatik) gazozundan Çok daha

aristokratik. Ama şarap vermezler hiç: Sebt şarabı: Sadece ötekini. Allah mübarek eyleye. Dindarca bir hile ama haklılar: kısı takdirde her biri birbirinden kötü bir sürü kandil bir fırt dilenmek için birbirlerini ezerlerdi. Tüm havası bambaşka olurdu şeyin. Havasını bulurdu. Çok iyi olurdu yani.

Mr. Bloom dönüp koro yerine baktı. Müzik yok bugün demek. Yazık. Orgcusu kim buranın acaba? Yaşlı Glynn konuşturmasını bilirdi o sazı, vibrato: Gardiner Street kilisesindeki yıllığı elli sterlinmiş derlerdi. O gün Molly'nin sesi bir açılışın, Rossini'nin Stabat Mater'i. Ondan önce Peder Bernard Vaughan'ın vaizi. İsa yada Pilatus? İsa, ama bütün gecemizi almana gerek yok ki. Müzik istiyor herkes. Ayak vurmalar duruveriyor. Çıt çıkmıyor. Sesini yükseltirken o köşeye doğru dönmesini söylemiştim ona. Havadaki lerzeyi hissedebiliyorum, dopdolu, insanlar başlarını kaldırıp bakıyorlardı.

Quis esthomo.

O eski kutsal müziğin kimi parçaları şahane. Mercadante: Son yedi sözcük. Mozart'ın on ikinci ayını: Hele Gloria. Eskiden papalar müzikten, sanattan, ne bileyim, heykelden, resimden falan anırlarmış. Örneğin Palestrina da. O dönemler çok eğlenceli bir yaşam sürmüşler. Hem de sağlıklı, şarkı söyleyerek, düzenli yaşayarak, sonra içkilerini damıtarak. Benedictine. Yeşil Chartreuse. Ne ki, korolarında hadımlara yer vermeleri biraz hödükçe kaçıyor. Nasıl bir sesti o? Kendi güçlü pes seslerinden sonra bir parça tuhaf gelirdi kulağa kuşkusuz. Erbabı onlar. Ardından bir şey hissetmemeleri gerek. Dingince. Kayıtsız. Şadman. Yağ mı bağlarlar, desek? Ha bire tıknırlar, boyları uzun, bacakları uzun. Kim bilir? Hadımlar. Bu da bir çıkış yolu.

Rahibin eğilerek mihrabı öptüğünü, sonra da dönerek herkesi kutsadığını gördü. Herkes haç çıkararak ayağa kalktı. Mr. Bloom çevresine bir baktıktan sonra, yükselen şapkaların üzerinden bakarak o da ayağa kalktı, incili Şerif

okunurken elbet ki ayağa kalkılacak. Ardından herkes gene diz çöktü ve sessizce sırasına yerleşti. Rahip elindeki şeyi önünde tutarak mihraptan indi: Rahiple koroda yer alan bir çocuk aralarında Latince bir şeyler konuştular. Sonra rahip diz çökerek bir karttan okumaya başladı:

—Ey Tanrım, sana sığındık, gücümüzü senden...

Mr. Bloom söylenenleri işitebilsin diye başını öne doğru uzattı, İngilizce. At önlerine bir kemik. Hayal meyal hatırlıyorum. Bir Katolik ayinine en son gidişimden bu yana ne kadar geçti? Muhteşem ve lekesiz Meryemana. Hazreti Yusuf, zevci. Petrus ve Paul. Neden bahsettiklerini anlarsan daha ilginç oluyor. Muazzam bıf teşkilat şüphesiz, saat gibi işliyor. Günah çıkartma. Herkesin ihtiyacı var. O takdirde her şeyi anlatayım size. Tövbe istiğfar. Beni cezalandırın, lütfen. Ellerinde büyük bir silah. Doktorlardan, avukatlardan daha güçlü. Kadınlar kış atıyorlar. Sonra efendim ben şeşeşeşeşeyaptım. Hıı, şeşeşeşeşey de

yaptın mı? Ne diye yaptın bakalım? Bir mazeret bulmak için başını eğip yüzüğüne bakmalar. Fısıltılı galeri duvarlarının kulağı var. Kocasını beklenmedik bir sütte öğreniyor. Tanrı'nın küçük bir şakası. Sonra kadın dışarı çıkar iliklerine işleyen bir nedametle. Tatlı bir utanç. Git mihraba duanı et. Selam sana Meryemana, ey Mukaddes Meryem. Çiçekler buhur kokuları, mumlar erimekte. Kızaran yüzünü gizleyen. Selamet Ordusu çığırtağlarından farksız. Tövbekar fahişe topluluğa hitap edecek. Doğru yolu nasıl buldum? Romadaki muhterem zevat pek keşkekaleyhisselam değiller kuşkusuz: Tüm olayı döndüren onlardır. Para kesiyorlardır mübarekler! Sonra gelsin bağışlar: P. P.'ye daimi olarak mutlak tasarrufu için. Benim ruhumun sükûn bulması için kapılarını açacaklar ve âleme karşı ayinlerini yapacaklar. Tüm o manastırlar ve rahibe okulları. Fermanagh'ın vasiyet davasında tanık sandalyesine oturtulan rahip. Onu yıldırma mümkün değil. Ne sorulursa sorulsun, hazırды

cevabı. Mukaddes Meryemana kilisemizin
erkinliğı ve de yüceliğı. Kilise babaları: Onlar bu
ilahiyatı külliyyen ve kâffeten nizama
sokmuşlardır.

Rahip dua etti.

—Kutsal Cebrail, ey başmelek, ihtilaf anında
bizi koru. Seylan'ın (Tanrı'nın onu zaptetmesi
için naçizane dua ederiz!) şerrinden ve
fesadından bizleri esirge: Ve sen ya Rabbim,
ey semavi âlemlerin sultanı, o ulu gücünle
Şeytan'ı ve onunla birlikte bu dünyada
dolaşarak masum insanların mahvına sebep
olan öbür günahkâr ruhları da yere çalıp
cehennemine gönder.

Rahip ile korodaki çocuk ayağa kalkarak
ordan gittiler. Her Şey bitti. Kadınlar hâlâ orada
duruyorlardı: Şükranlarının ifadesi.

Kıpırdamalı biraz. Şimdi para toplarlar. Belki,
ellerinde çanaklarla. Paskalya vergisini öde
bakalım.

Ayağa kalktı. Merhaba. Yeleğimin bu iki
düğmesi açık mıydı nep? Kadınlar bundan
hoşlanırlar. Hiç söylemezler sana. Oysa biz.

atfedersiniz bayan, bir (ymm!) küçük bir (ymm!) tüy var  uranızda. Ya da arkadan etekli inin kop ası açılmış. Aydan görüntüler, S ylemesen bozultur. Niye daha önce söylemedin. Da ınıkken daha bir ho sun, iyi ki daha güneyde değildi. Sezdirmeksizin ilikleyerek orta geçitten ilerledi, giriş kapısından gün i ı ına  ıktı. Soğuk siyah mermer kurnanın başında bir süre bir şey görmeden dururken, önünde ve ardındaki iki dinib t n, iyice sı la mı  kutsal suyun içine ellerini hırsızlama daldırdılar. Tramvaylar: Presscott Boyahaneleri cihetinden geliyor. Yas t l yle bir dul. Ben de ya tuttu umdan dikkatimi çekiyor. Daha zamanım var. O losyonu yaptırsam iyi olacak. Neredeydi. Ha evet, geçen defa. Swenv Lincoln Place'te. Eczaneler nadiren yer de i tirir. Yeşil ve sarı kavanozları yerlerinden kımıldatılmayacak denli ağır. Hamilton Long eczanesi Nuh nebiden kalma. Fransız Protestanlarının me. zarlı ı o eczaneye yakın. Bir gün ziyaret etmeli.

Westland Row boyunca güneye doğru

yürüdü. Tüh, reçetesi öteki pantolonda. Bak, kapı anahtarını da unutmuştum. Bu cenaze işi de sıkı. Yazık canım, zavallı adamcağız, onun suçu değil ki. En son ne vakit yaptırmıştım? Dur bakayım. Hatırladım, bir İngiliz altını bozdurmuştum. Demek ki ayın biriydi ya da ikisi. Hah, kayıt defterinden bulabilir.

Eczacı sayfaları çevirip durmaktaydı. Nahoş kavruk bir koku yayılıyor adamdan. Kurukafa, ihtiyarlık. Filozof taşının peşinde. Simyacılar. İlaçlar insanı bir süre canlandırır ama yaşlanmayı hızlandırır. Atalete sevk eder. Niçin? Reaksiyon. Bir ömrü bir geceye sığdır. Giderek naturanı değiştirir. Bütün gün bitkilerin, merhemlerin, dezenfektanların arasında. Zambak gibi apak kaymaktaşından kaplar. Havan ve havaneli. Aq. Dist. Fol. Laur. Te Virid. Dişçinin zır zırı gibi buranın da kokusu handıysa sağaltır insanı. Doktor Şırlatan. Kendisine de bir iki ilaç yazsa iyi olacak. Macun ya da subye kıvamında. Şifa bulmak için ilk otu koparan vatandaşın tarihe geçmesi lazım. Otacılık. Aman dikkatli olalım. Havada

bizi bayıltmaya yeterli ecza dolaşıyor. Deney: Mavi turnusol kâğıdını kırmızıya çevirir. Kloroform. Aşırı dozda lavdanom. Uyku vericiler. Aşk iksirleri. Kâfurlu afyon tentürü içeren iksirler öksürüğü azdırıyor. Ciltteki mesamatı tıkıyor, balgam sökölmesini önlüyor. En iyi sağaltıcılar, zehirler. Hiç ummadığın yerden şifa. Aşkolsun şu doğaya.

—Yaklaşık on beş gün önce mi, efendim?

—Evet, dedi Mr. Bloom.

Eczalardan, süngerlerden ve banyo liflerinden yayılan keskin, yakıcı kokuları azar azar teneffüs ederek tezgâhta bekledi. İnsanın, ağrılarını sızılarını anlatarak geçirdiği onca zaman.

—Tatlı bademyağı ve aselbent tentürü, dedi Mr. Bloom, bu de portakalçiçeği suyu...

Gerçekten de Molly'nin cildine öyle narin balmumu gibi bir beyazlık veriyor.

—Bir de beyaz balmumu, dedi.

Gözlerinin siyahlığını iyice ortaya çıkarıyor. Bana bakarak çarşafı gözlerine tutmuş, İspanyol, kendisini koklaması, ben kol

düğmelerimi iliklerden. Bu kocakarı ilaçları bazen en iyisi: Dişler için çilek: Isırganotuyla yağmur suyu: Ayrana bastırılmış yulaf ezmesi. Cildi besler. Eski kraliçenin oğullarından birinin, Albany Dükü müydü? derisi bir katmış. Leopold, evet. Bizimkiler üç kattır. Siğiller, nasırlar ve sivilceler işi daha da güçleştirir. Parfüm de gerekir ama Karının nasıl bir parfüm? Peau d'Espagne. Şu portakalçiçeği suyundaki tazelik. Bu sabunlar ne güzel kokuyor. Saf Marsilya sabunu. Şu köşede bir banyo alacak zamanım var. Hamam. Türk. Masaj. Top top kirler göbeğinde toplanır. Seni güzel bir kız keselese daha güzel. Bir de herhalde ben. Evet ben. Banyoda yapayım bir. içimde tuhaf bir özlem. Su suya karışsın, işle zevk bir arada. Masaj için zamanım yok yazık. Bütün gün dipdiri olurdum. Cenaze töreninde bir sürü ekşi surat.

—Evet, efendim, dedi eczacı, iki şilin dokuz peni tutuyor. Şişe getirdiniz mi?

—Hayır, dedi Mr. Bloom. Siz hazırlayın, lütfen. Öğleden sonra gene uğrarım, şimdi bu

sabunlardan bir tane alıyorum. Fiyatı nedir?

—Dört peni, efendim.

Mr. Bloom bir kalıp sabunu kaldırıp burnuna tuttu. Latif limonumsu balmumu.

—Bunu alıyorum, dedi. Hepsi üç şilin ve bir peni.

—Evet, efendim, dedi eczacı. Tekrar geldiğinizde, efendim, hepsini birden ödeyebilirsiniz.

—Peki, dedi Mr. Bloom.

Dürdüğü gazetesi koltuğunun altında, sabunun sarıldığı kâğıdın serinliğini elinde duyumsayarak, telaşsız adımlarla dükkândan çıktı. Omzuna dokunan bir el ve kulağının dibinde bir ses, Bantam Lyons'un:

—Merhaba, Bloom, iyi haberler var mı? Bugünkü mü bu? Bi dakkacık bakalım şuna.

Bıyığını tıraş etmiş gene, ilahi! Üstdudağı soğuk uzun. Genç görünecek. Fena olmamış hani. Benden daha genç.

Bantam Lyons'un karatırnaklı sarı parmakları dürülü gazeteyi açtı. Yıkanması da lazım. Kaba kirlerini götürsün. Günaydın, Pears sabunu

kullandınız mı hiç? Omuzlarında kepekler. Başının derisini yağla ovması gerek.

—Bugün yarışacak olan o Fransız atına bakmak istiyorum, dedi Bantam Lyons. Nerde bu pezevenk, yahu?

Katlanmış sayfaları hışırdatarak açarken, çenesini dik yakasının üzerinde sağa sola oynatıyordu, iğneli fıçı. Yakası sıkıyor saçları dökülecek. En iyisi, gazeteyi onda bırakmak, kurtulmuş olurum heriften.

—Sende kalsın gazete, dedi Mr. Bloom.

—Ascot. Altın Kupa. Bekle, diye mırıldandı Bantam Lyons Yarım da. En fazla bi saniye.

—Zaten atmak üzereydim, dedi Mr. Bloom.

Bantam Lyons birden başını kaldırdı, gözlerinde kurmaz ışıllar, hafifçe gülümsedi.

—Ne dedin? Diye sordu anlamışçasına.

—Gazete sende kalsın dedim, diye yanıt verdi Mr. Bloom, Zaten o sırada gazeteyi atmak üzereydim. Sen de oku, sonra at gitsin.

Bantam Lyons bir an duraladı, arsız arsız güldü: Sonra açık duran gazeteyi Mr. Bloom'un kollarına doğru atıverdi.

—Şansımı deneyeceğim, dedi. Al, sağ olasin.

Sonra, Conway's Corner'in yolunu tuttu. Uğurlar olsun, yeter ki git.

Mr. Bloom gazetesini düzelterek dörde katladı ve gülümseyerek, sabunu gazetenin içine yerleştirdi. O herifin dudakları ne tuhaftı. Müşterek bahis. Son günlerde salgın haline geldi. Telgraf dağıtan oğlanlar altı peni çırpıp hemen bahislere yatırıyorlar. Ağzınıza layık koskoca hindi kızartmasını kim kazanacak diye. Mükellef Noel ziyafeti sadece üç peniye. Jack Fleming zimmetine geçirdiği paralarla kumar oynadıydı da sonra Amerika'ya kaçtıydı. Orda bir otel işletiyor. Geri dönmezler hiç. Ah kazanların kaydığı tencerelerin oynadığı o eski günler.

Neşeli adımlarla banyo camiine doğru yürümeye başladı. Camiye benziyor, kırmızı tuğlaları, minareleri. Bugün kolej sporları yarışması var, demek. College Park'ın girişinde asılı at nalı şeklindeki afişe baktı. Çömlekte marinabalığı gibi iki büküm

bisikletçiler. Berbat bir reklam. Bakın, bir çark gibi yuvarlak yapmış olsalardı. Ve her bir tekerlek parmağında: Sporları, sporları, sporları: Göbekteyse koskoca: Kolej. Gözünü çekiverirdi insanın.

Kapıcı kulübesinde Hornblower durmakta. Bir gün işim düşer: Bakarsın o da bir selam çakar. Nasılsınız Mr. Hornblower? İyi misiniz, efendim?

Havanın güzelliğine bak. Hayat hep böyle olsaydı. Kriket havası. Tentelerin altında otur. Art arda servisler. Aut. Burda oynanmaz ama. Altıya sıfır. Buna karşı, Kaptan Culler'in alanın karşı köşesine yolladığı top Kildare Street Kulübü'nün camını kırmıştı Donnybrook fuarı onların faaliyet alanına girer. M'Carthy su koyuverince gırtlak gırtlığa gelivermiştik. Sıcakdalgası. Çok sürmez. Geçiyor hep, akışı yaşamın, ki yaşamın akışındaki noktamız paha biçilmeeeez hazinemiz.

Şimdi keyifli bir banyo yapalım: Küvette temiz su, emayenin serinliği. Lıkır lıkır akıyor ılık. Benim vücudum bu.

Vücutunun çırılçıplak, bir rahim sıcaklığında boydan boya atırılmış olduğunu, kokulu sabunlarla ovulduğunu, itinayla yıkandığını düşledi. Gövdesinin, kol bacak tüm azasının daladalga suda hafif hafif yükseldiğini, yüzeye limonsarısı serildiğini gördü: Göbeğı, et tomurcuğı: Ve kasiğındaki girift kara kıvrır kıvrır kılların salındığını, akan suyla birlikte gelecek kuşakların miskin babasının mahmurca salınan bir ieğın çevresinde oynaştığını gördü.

MARTIN CUNNINGHAM, ÖNDEN SİLİNDİR ŞAPKALI kafasını gıcırdayan arabanın içine soktu, çevik bir hareketle içeriye girip oturdu. Ardından, Mr. Power, boynunu eğmeye çalışarak arabaya girdi.

—Haydi, Simon.

—Önce siz buyurun, dedi Mr. Bloom.

Mr. Dedalus çabucak toparlandı, arabaya girerken dedi ki:

—Evet, evet.

—Hepimiz burda mıyız? Diye sordu Martin Cunningham. Haydi girsene, Bloom.

Mr. Bloom girerek boş kalan yere oturdu. Kapıyı arkasından çekerek sıkıca kapanana dek iki kez çarptı. Kolunu tutunma kayışına geçirerek arabanın açık penceresinden ağaçlı yoldaki indirilmiş ıstırlara hüzünle baktı. İstırlardan biri yarı açıldı: Yaşlı bir kadın dışarısını gözetlemekteydi. Cama yapıştırdığı

burnu yassılmış ak. Sırasını bu kez de atlatmış olduğuna şükrederek. Bir ölüye karşı duyulan bu olağandışı ilgi. Dünyaya gelirken onlara verdiğimiz acılardan ötürü göçüşümüzü görmekten memnun. Tam onlara göre bir meşgale. Köşe başlarında fiskoslar. Ölüyü uyandırmamak için terliklerini sürüye sürüye yürümeler. Sonra da ölüyü hazırlarlar. Ölü yatırılır. Molly ile Mrs. Fleming yatağı yaparlar. Sana doğru çek biraz. Kefenimiz. Ölüne kimler dokunacak bilemezsin. Sabunla, şampuanla. Galiba tırnakları ve saçları keserler. Bir kısmım bir zarfa koyup saklarlar. Sonra gene uzarlar. Pis işler.

Herkes bekleyişte. Kimse konuşmuyor. Çelenkleri yüklüyor-lardır. Sert bir şeyin üzerine oturmuşum. Ha, o sabun: Arka cebimde. Ordan çıkarsam iyi olacak. Bir fırsatını kolla.

Herkes bekleyişte. Sonra önden tekerlek sesleri işitildi, dönen: Sonra daha yakından: Ardından nal sesleri. Bir sarsıntı. Araba gıcırdaya sallana ilerlemeye başladı. Arkadan

öbür nal sesleri ve tekerlek gıcırtiları gelmeye başladı. Ağaçlı yoldaki istorlar geçildi, dokuz numaranın ardına kadar açık, siyah krep bağlanmış tokmaklı kapısıda. Yürür gibi yavaş.

Virajı alıp tramvay yoluna girdiklerinde, dizleri sallana sallana beklemekteydiler hâlâ. Tritonville Road. Kestirme. Parke dönemeçte ilerlerken tekerlekler takır takır, camlar da çal oynasın, çerçevelerinde zangır zangır bir hengâme.

—Bizi hangi yoldan götürüyor? Diye sordu Mr. Power her iki pencereden.

—Irishtown'dan, dedi Martin Cunningham. Ringsend, sonra, Brunswick Street.

Mr. Dedalus dışarıya bakıp onayladı.

—Bu çok güzel bir gelenek, dedi. Hâlâ uygulanmasına sevindim.

Hepsi de bir süre pencerelerinden, gelip geçenlerin kasketlerini, şapkalarını çıkarmalarını izlediler. Saygı sunuyorlar. Araba, tramvay yolundan saparak, Watery Lane'den sonraki daha düzgün şoseye girdi. Mr. Bloom bakınırken, geniş kenarlı şapkası ve

yas giysileri içinde dal gibi bir delikanlı gördü.

—Dedalus, bak, bir dostun geçiyor surda, dedi.

—Kimmiş o?

—Oğlun ve varisin.

—Göstersene, nerede? Dedi Mr. Dedalus, öbür kapıya uzanarak.

Araba, bakımsız apartmanların önündeki hendekler ve tümseklerle dolu yoldan geçerken, sarsılarak bir köşeyi döndü ve, tekrar tramvay yoluna saparak, çatırdayan tekerleklerinin hengâmesi yeniden başladı. Mr. Dedalus arkasına doğru dönerek dedi ki:

—O Mulligan iti de yanında mıydı? Fidus AchatesW

—Hayır, dedi Mr. Bloom. Yalnızdı.

—Sally halasına gitmiştir, herhalde, dedi Mr. Dedalus, Goul-ding hordası, ayyaş tıfıl kâtibefendiyle, Crissie beybasının minik boku, kendi babasını tanıyan cin gibi bir çocuk.

Mr. Bloom Ringsend Road'da acı acı gülümsedi. Wallace Bros: Şişe fabrikası: Dodder Bridge.

Richie Goulding ve onun kontratlarla dolu evrak antası. Goulding, Collis ve Ward der hep bürosuna.  sakaları da iyice soğuk-
'a maya başladı artık. Bir zamanlar ma allahı vardı. Bir pazar sabahı Ignatius Gallaher ile Stamer Street'te vals yapmışlardı, başında da Pansiyoncu kadının iki şapkası üst üste. Bütün gece o bar senin u bar benim f nk atmışlardı. Korkarım, acısı şimdi çıkıyor, sırt ağırları  yle. Karısı sırtını  t lermi . Haplarla geçeceğini sanıyor. Ekmekkirıntısı hepsi. Yüzde altı yüze yakın k r.

—Menhus insanlarla d   p kalkıyor, diye hırladı Mr. Dedalus. O Mulligan denilen ahl ksız neresinden baksan ka arlanmış anasının gözü bir hergeledir. Tüm Dublin'de onun adını i iten suratını ek itiyor. Ama Allah'ın ve Kutsal Meryemana'nın izniyle i  edinip  u yakınlarda bir gün onun anasına mı ya da halasına mı, bir mektup yazıp öyle bir d  eneceğim ki gözleri fal ta ı gibi açılacak. Başına her türlü belayı açacağım onun, bana inanasınız.

Tekerleklerin patırtısını bastırırcasına yükseltti sesini:

—O piç yeğeninin oğlumu mahvetrnesine göz yummayacağım. Tezgâhtarın enciği. Kuzenim Peter Paul M'Swiney'in mağazalarında makara filan satıyor. Vallahi göz yummam.

Sesi kesildi. Mr. Bloom yan gözle, onun öfkeli bıyığının ucundan Mr. Power'in mülayim yüzüyle Martin Cunningham'ın gözlerine ve ağır ağır sallanan sakalına doğru baktı. Yaygaracı, direngen bir adam. Varsa oğlu yoksa oğlu. Haklı da. Ona bir şeyler versin istiyor. Minik Rudy yaşasaydı. Büyüdüğünü görür gibiyim. Evde onun sesini işitir gibiyim. Eton kıyafetiyle Molly'nin yanında yürürdü. Oğlum. Gözlerinde yansıyan ben. Benzersiz bir duygu olurdu bu. Benim kanımdan. Bir olasılık işte. O sabah Molly, Raymond Terrace'ta pencereden, kilise duvarının dibinde iki köpeğin o işi yapışını seyrederkendi galiba. Bekçi de yukarıya doğru bakıp sırtıyordu. Molly'nin üzerinde, bir türlü onarmadığı yırtıklı o

krem rengi sabahlık vardı. Biraz ellesene, Poldy. Tanrım, ölesiye istekliyim. Böyle başlıyor hayat.

Sonra hamile kaldı. Greystones konserini reddetmek zorunda kaldı. Karnında oğlum. Ona destek sağlayabilirdim bu hayatta. Yapabilirdim bunu. Kendi ayakları üzerine dikedim onu. Almanca da öğrenirdi.

—Geciktik mi? Diye sordu Mr. Power.

—On dakika, dedi Martin Cunningham, saatine bakarak.

Molly. Milly. Anasına çekmiş. Oğlan çocukları gibi haşarı. Ne ağızlar: Haydi anam babam! Koçum benim, yürrü! Ama, küçük sevgili bir kız yine de. Yakında bir kadın olacak. Mullingar. Sevgili babacığım. Genç öğrenci. Evet, evet: O da bir kadın. Hayat, hayat.

Araba dördünün de gövdesini savurarak yana doğru yattı ve düzeldi.

—Corny bize daha rahat bir kağrı verebilirdi, dedi Mr. Power

—Tabii, dedi Mr. Dedalus, şaşkalozluktan

mustarip olmasaydı. Anlarsın ya?

Sol gözünü kapadı. Martin Cunningham uyluklarının altında ekmekkirıntılarını eliyle süpürmeye başladı.

—Bunlar da nesi, Allah aşkına? Kırıntı?

—Birileri burda piknik yapmış herhalde, bizden önce, dedi Mr. Power.

Hepsi de uyluklarını kaldırıp suratlarını buruşturarak koltukların küf bağlamış düğmeleri kopmuş deri döşemesine baktılar. Mr Dedalus, burnunu kıvrarak, aşağıya doğru bakarken hiddetle dedi ki:

—Şayet yanılmıyorsam bu... Sen ne dersin, Martin?

—Şimdi aynı şeyi düşünüyordum, dedi Martin Cunningham.

Mr. Bloom yerine yerleşti, iyi ki banyo almışım. Ayaklarım tertemiz. Mrs. Fleming de şu çorapları doğru dürüst yamasaydı keşke.

Mr. Dedalus, çaresiz, içini çekti.

—Öte yandan, dedi, dünyada bundan daha tabii bir şey yok.

—Tom Kernan gelmiş miydi? Diye sordu

Martin Cunningham, sakalının ucunu hafifçe kıvrarak.

—Evet, diye yanıt verdi Mr. Bloom. Ned Lambert ve Hynes ile arkadaki arabada.

—Ya Corny Kelleher'in kendisi? diye sordu Mr. Power.

—Mezarlıkta, dedi Martin Cunningham.

—Bu sabah M'Coy'a rastlamıştım, dedi Mr. Bloom. Gelmeye çalışacağını söylemişti.

Araba birden durdu.

—Ne oluyor?

—Durdurdular.

—Neredeyiz ki?

Mr. Bloom başını pencereden dışarıya uzattı.

—Grand Canal, dedi.

Havagazı tesisleri. Boğmacaya iyi gelir derler. Şükür Milly hiç yakalanmadı. Zavallı yavrucuklar! Öksürükten katılır mosmor kesilirler. Reva mı yani? Hastalıktan yana nispeten ucuz atlattı sayılır. Sadece kızamık. Ketentohumu lapası. Kızıl, grip salgınları. Azrail kol geziyor. Bu fırsatı kaçırma. Sokak köpekleri barınağı surda. Zavallı yaşlı Athos!

Athos'a iyi davran. Leopold, son dileğim budur. Hiç merak etme sen. Onlar ölene dek dinleriz. Ölüm döşeginde kargacık burgacık yazısı. Dünyası zindan olmuş, gözünde fer kalmamıştı. Durgun bir hayvan. Yaşlı insanların köpekleri böyle oluyor ekseri.

Şapkasına bir yağmur damlası düştü. Boynunu kıstı ve bir an kurşuni kaldırım taşlarının üzerindeki serpinti izlerini gördü. Aralıklı damlacıklar. Tuhaf. Sanki kevgirden geçmiş. Bekliyordum zaten. Fotinlerim gıcırdıyordu şimdi anımsıyorum.

—Hava değişiyor, dedi sakince.

—Yazık uzun sürmedi güzel hava, dedi Martin Cunningham.

—Çiftçiler için lazım, dedi Mr. Power. Bakın, güneş gene çıkıyor.

Mr. Dedalus, gözlüklerinin ardından puslu güneşe sessiz bir beddua fırlattı.

—Bebek götü de anca bu kadar kaypak olur, dedi.

—Gidiyoruz gene.

Arabanın sünepe tekerlekleri yeniden

dönerken içerdekiler ağır ağır salındılar. Martin Cunningham sakalının ucunu kıvrmasını hızlandırdı.

—Tom Kernan muazzamdı dün gece, dedi. Paddy Leonard'ın da adamın yüzüne karşı dalga geçmesi öyle.

—Haydi, anlatıver Martin, dedi Mr. Power canlanarak. Simon, şimdi dinle bak, Ben Dollard The Croppy Boy şarkısını nasıl söylüyor.

—Muazzam, dedi Martin Cunningham azametle. O alelade şarkıyı söyleyip, Martin, tüm yaşamım boyunca işitmiş olduğum yorumlamaların en zarplısıdır diyebilirim.

—Zarplısı, diyerek güldü Mr. Power. Bunu demeden edemiyor. Bir de, makabline şamil aranjmanlar.

—Dan Dawson'un konuşmasını okudun mu? Diye sordu Martin Cunningham.

—Okuyamadım, dedi Mr. Dedalus. Nerdeydi?

—Bu sabah gazetede.

Mr. Bloom iç cebinden gazeteyi çıkardı.

Molly'nin kitabını değiştirecektim.

—Yo, bırak, dedi Mr. Dedalus abucak. Sonra, lütfen.

Mr. Bloom'un nazarları gazetenin kenarından aşağıya doğru, ölüm haberlerini tarayarak gezindi: Callan, Coleman, Dignam, Fawcett, Lowry, Naumann, Peake, hangi Peake bu? Crosby ve Alleyne'de çalışan adamcağız mı yoksa? değil, Sexton, Urbright. Kıvrılarak yıpranan gazetenin hızla aşınan yazıları. Little Flower'a teşekkürler. Hasretinle yanıyoruz. Tarifsiz acılar içindeyiz. Uzun süren zahmetli bir hastalıktan sonra 88 yaşında. Ayini ayın sonunda. Quinlan. Allah ruhunu şadeyleye.

**Bir ay oldu sevgili Henry geli
Cenneti lya geceli
Ağlayıp inlerken ardından ailesi
Bir gün onunla buluşmak tesellileri.**

Zarfı yırtmış mıydı? Evet. Banyoda mektubunu okuduktan sonra nereye koymuştum? Yelekcebini tıpışladı. Tamam burada. Sevgili

Henry göçeli. Sabrım tükenmeden evveli. Maarif okulu. Meade'ın kereste deposu. Fayton durağı. Şimdi sadece iki araba kalmış. Uyukluyorlar. Kene gibi şişkin. Başları amma kemikli. Öbür araba yok, müşteri bulup gitmiş. Bir saat önce burdan geçiyordum. Faytoncular kasketlerini çıkardılar.

Bir makasçı birden sırtını doğrultarak, Mr. Bloom'un penceresine yakın bir tramvay direğine yaslandı. Otomatik bir şeyler icat etseler de tekerlekler kendiliklerinden öyle daha pratik olmaz mı? iyi ama o zaman bu adam işinden olmaz mı? iyi ama o zaman yeni icadı üretme işi de bir başka kimseye yaramaz mıydı?

Antient konser salonları. Bir faaliyet yok. Saman rengi elbisesinin kolu siyah pazıbendi bir adam. Pek yaşlı görünmüyor. Yarı buçuk bir matem. Uzaktan akrabası herhalde.

St. Mark kilisesinin kasvetli kulesini geçip demiryolu köprüsünün altından, ordaki Queen's Tiyatrosu'nu da geride bıraktılar: Hiç konuşmadan. Tiyatro afişleri: Eugene Stratton,

Mrs. Bandmann Palmer. Bu gece Leah'ı görmeye gidebilir miyim acaba. Çok isterdim yani. Ya da Lily of Killarney'i? Elster Grimes Opera Kumpanyası. Yepyeni harika bir gösteri. Önümüzdeki haftanın afişleri henüz kurumamış pırıl pırıl. Fun on the Bristol. Martin Cunningham, Gaiety için bir paso uydurabilir. Bir iki içki ısmarlamam lazım. Ayvaz kasap hep bir hesap.

Herif bugün öğleden sonra geliyor. Hanım şakıyacak.

Plasto. Sir Philip Crampton'un büstü, fıskiyeli anıt. Kimdi o, yahu?

—Nasılsınız? dedi Martin Cunningham, elini kaşına doğru kaldırıp selamlarken.

—Görmedi bizi, dedi Mr. Power. Bak surda zülüflerini havalandırıyor.

Tam o anda geçirmekteydim onu.

Mr. Dedalus selamlamak için uzandı. Red Bank'ın kapısından bir hasır şapkanın beyaz çemberi selamlarcasına çakıp söndü: Filinta gibi: Gözden kayboldu.

Mr. Bloom sol elinin, sonra da sağ elinin

tırnaklarını gözden geçirdi. Tırnaklar, evet. Onda ne görüyorlar ki onlar karım? Gelgelli. Dublin'in en aşağılık adamı. Onu ayakta tutan da bu. Kimi zaman bir insanın ciğerini okurlar, içgüdü. Ama öyle bir herif. Tırnaklarım. Sadece bakmaktayım onlara: Düzgünce kesilmiş. Ya sonra: Düşünerek, bir başıma. Vücudu eskisi kadar sıkı değil artık. Dikkat ettim de: Eski halini anımsıyorum. Niçin böyle oluyor? Kilo kaybedince herhalde derisi hemen sıkılaşamıyor insanın. Ama mihrabı yerinde. Endamı hâlâ yerinde. Omuzları. Kalçaları. Balıketi. Dans gecesi giyinirken, iki kışının arasına sıkışan kombinezonu.

Ellerini dizlerinin arasında kenetledi ve ordakilerin yüzlerine ifadesiz gözlerle baktı.

Mr. Power sordu:

—Konser turu ne âlemde, Bloom?

—Ha, çok iyi, dedi Mr. Bloom. Haberler fevkalade. Fikir çok iyi doğrusu...

—Sen de gidecek misin?

—Sanmıyorum, dedi Mr. Bloom. Doğrusunu söylemek gerekirse özel bir iş için County

Clare'e kadar uzanmam gerekiyor. Başlıca kentleri dolaşmayı planlıyorlar. Birinde kaybettğini ötekinde telafi edebilirsin.

—Doğru, dedi Martin Cunningham. Mary Anderson da turnede, iyi sanatçılarınız var mı?

—Emprezaryosu Louis Werner, dedi Mr. Bloom. Elbet var, bütün kodamanlar bizim trupta. J. C. Doyle ve John MacCormack yanılmıyorsam ve. Hulasa, en iyileri.

—Ve Madame, dedi Mr. Power gülümseyerek. Onu en başta saymamız lazımdı.

Mr. Bloom mülayim bir nezaket jestiyle kenetli ellerini çözdü, sonra gene kenetledi. Smith O'Brien. Birisi şuraya bir buket çiçek koymuş. Bir kadın. Kocasının ölümgünü herhalde. Nice mutlu senei devriyelere. Araba Farrell'in heykeli önünden geçerken dizleri kendiliklerinden birbirlerine sokuldu.

Cıık!.. Bağcık!.. Pejmürde kılıklı bir adam kaldırımda mallarını tutmuş, açmış ağzını: Cıık!..

—Dört bağcık bir peniye.

İşte kaderin süresini yemiş biri. Hume Street'te

bürosu vardı. Binanın adı da Molly'ninkiyle adaş, Tweedy, Waterford kraliyet savcısı. Başındaki silindir şapka o zamanlardan kalma, ikbal günlerinin yadigârı. Üstelik yas tutmakta. Kötü kaymış hayatı, zavallı adamcağız! Elâlemin maskarası olmuş. O'Callaghan bir ayağı çukurda.

Ve Madame. On biri yirmi geçiyor. Kalkmıştır. Mrs. Fleming gelmiş temizliyordur. Saçlarını tararken mırıldanır. Voglio e non vorrei. Değil. Vorrei e non. Kırılmış mı diye saçlarının uçlarına bakıyordur. Mi trema un poco il. O treyi söylerken sesi bir güzelleşiyor: Ağlamaklı bir titrem. Bir ardıçkuşu. Bir ötleğen. Bunu ifade eden bir ötleğen sözcüğü vardır.

Gözlerini usulca Mr. Power'in yakışıklı yüzünde dolaştırdı. Kulaklarının üzerinde kırılaşan saçları. Madame: Gülümsüyor. Ben de gülümsüyorum ona. Bir tebessümde nice anlamlar gizlidir. Sadece nezaketten kuşkusuz. Sempatik adam. Bir metres tuttuğu doğru mu kim bilir? Karısı için hoş değil. Ama dediklerine göre, kim anlatmıştı bana, cinsel münasebetleri

yokmuş. Tahmin edersiniz ki bu da çok geçmeden insanın şirazesinden çıkmasına yol açar. Evet, Crofton bir akşam metresine yarım kilo bonfile götürürken rastlamış ona. Neydi o kadın? Şey, Jury'nin meyhanesindeki barda. Yoksa Moira'da mıydı?

Devpelerinli kurtarıcının heykelini geçtiler.

Martin Cunningham Mr. Power'i dirseğiyle dürttü.

—Reuben'in sülalesi, dedi.

İrikıyım karasakallı birisi, bastonuna dayanmış, ağır aksak Elvery's Elephant House'ın köşesini dönerken arkasına doğru kıvrılarak tuttuğu avucunu gösterdi.

—Bütün ihtişamıyla karşınızda kendisi, dedi Mr. Power.

Mr. Dedalus topallayarak ilerleyen adamın arkasından baktı ve alçak bir sesle dedi ki:

—Boyu devrilesice namert herif!

Araba Gray'in heykelinden geçerken, Mr. Power, gülmekten kırılarak, pencereden görünmesin diye bir eliyle yüzünü gizledi.

—Hepimiz onun eline eteğine düşmüşüzdür,

dedi Martin Cunningham düpedüz. Gözleri Mr. Bloom'un gözleriyle buluştu. Sakalını sıvazlayarak, ekledi:

—Yani, aşağı yukarı hepimiz.

Mr. Bloom'un dili ansızın çözülüverdi ve arkadaşlarına dönerek anlatmaya baladı.

—Bugünlerde herkesin dilinde Reuben J ile oğlunun başından geçen ilginç bir olay var.

—Kayıkçıyla olan şey mi? diye sordu Mr. Power.

—Evet. Çok komik, değil mi?

—Neymiş o? Diye sordu Mr. Dedalus. Ben işitmedim bunu.

—İşin içinde bir de kız var, diye başladı Mr. Bloom, bizimki oğlunu kızıdan kurtarmak için Man Adası'na göndermeyi kararlaştırmış ama ikisi de vapura...

—Ne? diye sordu Mr. Dedalus. O sümsüğün teki sakar oğlan mı?

—Evet, dedi Mr. Bloom. İkisi de vapura binmek üzereyken, seninki kendisini denize atmak istemiş...

—Atsın Barabbas! Diye haykırdı Mr. Dedalus.

Ah ne isterdim boğulmasını!

Mr. Power eliyle yüzünü örterek burnundan
kişnercesine uzun uzun güldü.

—Yo, dedi Mr. Bloom, o değil, oğlu...

Martin Cunningham Mr. Bloom'un sözünü
tamamlamasını beklemeden girişti:

—Reuben J ile oğlu Man Adası'na gidecek olan
vapura binmek için nehrin ordaki rıhtım
boyunca apar topar giderlerken, kurnaz oğlan
babasının elinden kurtulduğu gibi korkuluk
duvarının üstüne çıkıp hoop Liffey'e.

—Aman Tanrım! diye ünledi Mr. Dedalus
ürküyle. Öldü mü çocuk?

—Ne ölmesi! Diye haykırdı Martin
Cunningham. Ölen filan yok! Bir kayıkçı,
sırığını uzatıp oğlanı çekmiş pantolununun
kemerinden yakaladığı gibi rıhtımda babasının
önüne bırakıvermiş bitap vaziyette. Şehrin
yarısı da orda.

—Evet, dedi Mr. Bloom. Ama işin komik tarafı
şu ki...

—Ve Reuben J, dedi Martin Cunnigham,
oğlunun hayatını kurtardığı için kayıkçıya bir

florin vermiş.

Mr. Power'in elinin altından, bastırmaya çalıştığı inilti sesi çıktı.

—Evet ya, diye vurguladı Martin Cunningham. Kahramancasına. Tutup, gümüş florini veriyor.

—Çok komik, değil mi? dedi Mr. Bloom hararetle.

—Bir şilin sekiz peni fazla vermiş adama, deyiverdi Mr. Dedalus bir çırpıda. Mr. Power'in bastırmaya çalıştığı kahkahası arabanın içine azar azar yayıldı. Nelson sütunu.

—Sekiz erik bi peniye! Haydii, sekizi bi peniye.

—Biraz daha ciddi görünsek beyler, dedi Martin Cunningham. Mr. Dedalus göğüs geçirdi.

—Ah vallahi, dedi, aziz dostumuz Paddy bize biraz gülmey' fazla görmezdi mutlaka. Ne fıkralar anlatırdı kendisi.

—Tanrım affet beni! dedi Mr. Power, nemli gözlerini parmaklarıyla silerken. Zavallı Paddy! Bir hafta önce onu son gördüğümde her zamanki gibi sapasağlam, gelir miydi aklıma hiç ardından bu şekilde gideceğimiz. Bizden

ayrıldı artık.

—Onun gibi efendi insana az rastlanır, dedi Mr. Dedalus. Aniden çekip gitti.

—İflas etmiş, dedi Martin Cunningham. Kalp. Ezinçle göğsünü tıptısladı.

Alev alev bir surat. Kanlı canlı. John Arpahulasasını fazla kaçırmış. Kırmızı burunların ilacı. Burnu şarap tortusu gibi morarana dek matiz olmuştur. Rengi solmasın diye ha bire mangiz eritmiştir.

Mr. Power art arda geçen evlere hüzünlü bir kaygıyla bakmaktaydı.

—Ölümü çok ani oldu, zavallı adamcağız, dedi.

—Ölümlerin en evlası, dedi Mr. Bloom.

Gözlerini açarak ona baktılar.

—Acı çekmek yok, dedi. Bir an sonra her şey bitiyor. Uykuda ölür gibi.

Bir şey diyen olmadı.

Buralarda cadde تنها. Gündüzleri de durgundur işleri, emlak komisyoncuları, içki bulundurmayan bir otel, Falconer Demiryolu danışma bürosu, Kamu Hizmetleri Koleji, Gill Katolik Kulübü, Körler Enstitüsü. Niçin? Vardır

bir nedeni. Güneşten ya da rüzgârdan. Geceleri de öyle. Koldaşlar, hizmetçiler falan. Müteveffa peder Mathew'un himayesinde. İflas etmiş. Kalp. Alınlıkları ak sorguçlu ak atlar. Rotunda'nın köşesini dörtlüale döndüler. Küçücük bir tabut ilişti gözlerine. Bir telaşe gider laşe. Bir matem arabasında. Evlilik dışı. Evlilerinki siyah. Bekârlarinki alacalı. Rahibelerinki kül rengi.

—Yazık, dedi Martin Cunningham. Bir çocuk. Cüce bir surat, Rudy'ninki gibi morarmış ve buruş buruş. Cüce bir beden, cılız pelte gibi, beyaz kaplı küçük bir tabutta. Cenaze masraflarını Friendly Society karşılamıştı. Bir karış çimen için haftada bir peni. Bizim. Minik. Zavallı. Bebeğimiz. Ne taksiratı. Doğanın hatası. Sağlıklıysa anasındandır. Değilse babasından. Gene dene, bakarsın.

—Zavallı masum, dedi Mr. Dedalus. Çabuk sıyırmış paçayı.

Araba Rutland Square tepesine tırmanırken yavaşlamıştı. Ke-ikleri zangır zangır. Taş üstünde tıngır mıngır. İpipullah sivri külah

Soranı yok hatır, hatır.

—Hayatının yarısında, dedi Martin Cunningham.

—Ama en kötüsü, dedi Mr. Power, kendi yaşamına son vermesi insanın.

Martin Cunningham birden saatini çıkardı, öksürdü ve gerie cebine koydu.

—Aile şerefine sürülen en kötü leke, diye sürdürdü Mr. Power.

—Geçici bir çılgınlık hali, elbette, dedi Martin Cunningham kararlılıkla. Bunu da hoş görmemiz lazım.

—Bunu yapan bir kimsenin aslında korkak birisi olduğunu söylerler, dedi Mr. Dedalus.

—Kestirip atmak imkânsız, dedi Martin Cunningham.

Mr. Bloom, tam konuşacakken, dudaklarını yeniden kapattı. Martin Cunningham'ın iri gözleri. Şimdi başka yana bakmakta. Anlayışlı insan adam. Akıllı. Shakespeare'in yüzü gibi. Her zaman iyi bir şey buluyor söyleyecek. Buralarda o konuda ve yeni doğan çocukları öldürme konusunda hiç müsamaha etmiyorlar.

Bir Hristiyan gibi cenaze töreni yapmıyorlar. Mezarda kalbine tahta bir kazık saplarılarmış. Sanki layığını bulmamış gibi. Ekseriya pişman olduklarında iş işten geçmiştir. Nehrin dibindeki sazlara yapışıp kalmış bulunduğu. Bana bakıyordu. Ya o karısı olacak alkolik kadın. Adam ona bir yuva döşemek için uğraşadursun o nerdeyse her cumartesi mobilyaları tefecilere rehin. Cehennem hayatı yaşıyor adama. Kalbi taştan olsa dayanmaz insanın. Pazartesi sabahı. Sil baştan başlanacak. Çarkı omuzlamaya. Tanrım, Dedalus da ordaymış da bana anlattıydı kadın o gece tam görülecek şeymiş besbelli. Kafayı çekmiş filmi koparmış da Martin'in şemsiyesiyle hoplaya zıplaya ortalığı birbirine katmış.

**Bana derler Asya 'nın incisi,
Asya'nın
Biricik geyşası.**

Gözlerini başka yana çevirdi. Biliyor, kemikleri zangır zangır.

Ölüm nedenini araştırmaya geldikleri o akşam. Kırmızı etiketli şişe masanın üzerinde. Oteldeki av resimleriyle süslü oda. Havası bunaltıcıydı. Güneş ışığı jaluzi perdenin aralıklarından sızılmaktaydı. Güneş ışığında tahkikat memurunun kulakları, koskoca ve kıllı. Kat hizmetlisi ifade veriyor. Uyuyor sanmıştım önce. Sonra yüzünde sarı çizgiler gördüm. Karyolanın ayakucuna kaymıştı. Tahkikat raporu: Aşırı doz. Kazaen ölüm. Mektubu. Oğlum Leopold'a.

Acılara son. Artık uyanmak yok. Soranı yok hatır, hatır.

Araba Blessington Street boyunca takırdaya takırdaya ilerledi. Taş üstünde tıngır mıngır.

—İyi yol alıyoruz galiba, dedi Martin Cunningham.

—Allah vere de bizi yola silkelemese, dedi Mr. Power.

—Allah korusun, dedi Martin Cunningham. Yarın Almanya'da büyük bir yarış var. Gordon Bennett Kupası.

—Sahi yahu, dedi Mr. Dedalus. Muhakkak

görmek lazım,vallahi.

Berkeley Street'e dönerlerken, Havuz'un ordaki bir laternada çalınan popüler bir şarkının oynak sikirdim nağmeleri peşlerini bırakmadı. Gören var mı Kelly'yi? Ke e iki le ye. Saul'den Cenaze Marşı. Daha kötüymüş meğer ihtiyar Antonio'dan. Terketti beni o da, yoksunmuş vicdanyodan. Pirouette! Mater Misericordiae. Eccles Street. Evim şuracıkta. Koskoca bina. Şifabulmazlar koğuşu. Aman ne yüreklendirici. Ölmek üzere olanlar için Meryem anamızın Darülacezesi. Morg da hemen altında hazır. Yaşlı Mrs. Riordan orda ölmüştü. Kadınlar ne de korkunç görünürler. Çorba tası ve ağzını kaşıkla sıyıriş. Sonra yatağının çevresine paravan koyup ölüme terketmişlerdi. Arı soktuğunda bana bakan genç öğrenci ne hoştu. Doğumevine atanmış dedilerdi. Bir uçtan ötekine.

Araba bir köşeyi hızla döndü: Durdu.

—Gene ne oldu?

Dağlanarak işaretlenmiş bir sığır sürüsü arabanın iki yanından böğürerek, yumuşak

toynaklarıyla tembel tembel yürüyerek, çıkık kemikli pislik sıvaşmış sağırlarını kuyruklarıyla çırpıp çırpıp geçti. Onların arasına karışan ayrı bir sürüdeki koyunlar korkuyla meleştiler.

—Göçmenler, dedi Mr. Power.

—Hoooy! Diye bağırdı çoban, değneğini sağırlarında şaklatarak. Hoooy! Çıkın ordan! Perşembe, elbet. Yarın kesim günü. Tosuncuklar. Cuffe onları yirmi yedi sterlinden satıyor. Liverpool'a şüphesiz. Koca İngiltere'nin Ünlü Rozbifi. En iyi parçaları kapışırlar. Sonra omuzla butlar gider: Geriye kalan tüm o deriler, kıllar, boynuzlar. Bir yılda epey yekûn tutar. Ölü et ticareti. Mezbahalardan debbağhanelere, sabunhanelere, yağhanelere hammadde. Clonsilla treninden kaçak et satanlar hâlâ sürdürüyorlar mı yolsuzluklarını acep.

Araba sürünün içinden ilerledi.

—Belediye ne diye parkla rıhtım arasına bir tramvay koymaz anlayamıyorum, dedi Mr. Bloom. Bütün bu hayvanlar kamyonlarla gemilere yüklenebilir.

—Geçidi tıkayacaklarına, dedi Martin

Cunningham. Çok doğru. Koymalılar.

—Elbet, dedi Mr. Bloom, bir de hep düşündüğüm başka bir şey daha var, belediye cenaze taşıyan tramvaylar koymalı hani Milano'daki gibi. Hattı mezarlığın önüne kadar uzatacaksın ve cenazeler de yolcular da özel tramvaylarla taşınacak. Çok pratik olmaz mı öyle?

—Ohoo! Düşündüğün şeylere bak kardeşim, dedi Mr. Dedalus. Yataklı vagonlarla restoranlar da koysunlar bari.

—Corny pek hoşlanmazdı bundan, diye ekledi Mr. Power.

—Ne var? diye sordu Mr. Bloom, Mr. Dedalus'a dönüp. Önde iki beygir ha babam de babam gitmekten çok daha iyi olmaz mıydı?

—Peki peki, fena fikir sayılmaz, diye onayladı Mr. Dedalus.

—Ve de, dedi Martin Cunningham, Dunphy'nin köşesinde cenaze arabasının devrilerek tabutun yola düşmesi gibi sahnelere de rastlamazdık o zaman.

—Ne kötüydü o gün, dedi Mr. Power yüzünü

arpıtarak, ceset yolun ortasına serilmiş yle.
Dehşet!

—Dunphy'nin orda köşeyi dönmüş desene,
dedi Mr. Dedalus başıyla onaylayarak. Gordon
Bennett Kupası.

—Tanrıya şükürler olsun! dedi Martin
Cunningham dindarane.

Güm! Devriliyor. Bir tabut yola tosladı. Birden
kırılan tabut açılıverdi. Paddy Dignam fırlayıp
üzerine bol gelen kahverengi tu-lumuyla yolda
bir iki takla attı. Kıp kırmızı suratı: Artık kül
rengi. Altenesi düşüyor, apaçık ağızı. Ne var
ne yok diye sormakta. Hemen kapatalım
ağızını. İğrenç manzara öyle açık. Sonra içi
abucak tefessüh eder. En iyisi tüm deliklerini
tıkamak. Evet, keza. Balmumuyla. Sfinkteri
gevşer. Her yerini mühürlemeli.

—Dunphy, diye duyurdu Mr. Power araba sağa
dönerken.

Dunphy'nin Köşesi. Matem arabaları çekilmiş,
yaslarını boğmaktalar. Yolun kenarında bir
mola. içki sunulacak en birinci bir mahal. Ne ki
biz buraya dönüşte yanaşacağız onun

sağlığına kadeh kaldırmaya. Bir teselli de bana.
Hayat iksiri.

Ama şimdi diyelim ki oldu öyle bir şey. Mesela devrilirken bir çivi batsa ona kanar mıydı? Kanardı ama kanamazdı, herhalde. Neresi ona bakar. Dolaşım durmuştur. Gene de bir damardan sızabilir bir miktar. Kırmızı kefenle gömülmeleri daha isabetli olurdu. Koyu bir kırmızı.

Sessizlik içinde Phibsborough Road boyunca ilerlediler. Mezarlıktan dönen boş bir cenaze arabası yanlarından hızla geçti: Hafiflemişçesine.

Crossguns Koprusu: Royal Canal.

Savaklardan pürtelaş gürül gürül akan sular. İnen mavnasının rinde turba yığınları arasında duran bir adam. Kanalin yedek kim yolunda alavere havuzunun yanında ipiçözük bir beygir. Bugabu'nun güvertesinde.

Gözleri ona çevrilmişti. Salına binmiş durgun akan yosunlu suyolunda çekim halatının yedeğinde sazlıkların arasından, balçıkların çamurdolu şişelerin, leş köpeklerin üzerinden

İrlanda'yı aşip okyanusa doğru yol almaktaydı. Athlone, Mullingar, Moyvalley, kanal boyunca yürüye yürüye Milly'yi görmeye gidebilirdim. Ya da bisikletle. Külüstür bir şey kiralardım, tıngır mıngır. Wren'de geçen gün vardı müzayedede ama kızlar için. Suyolları gelişiyor. Beni feribota sandalıyla götürmek en büyük zevki James M'Cann'ın. Nakliyede ekonomi sağlar. Azar azar giderek. Yüzenevler. Doğuda kamplar. Cenazeler bile. Su tarikiyla cennete. Belki yazmadan giderim. Sürpriz yapıp geldim, Leixlip, Clonsilla. Havuz havuz ine ine Dublin'e. Memleketin içindeki bataklıklardan turba getirerek. Selam. Kahverengi hasır şapkasını kaldırarak Paddy Dignam'ı selamladı.

Brian Boroimhe binasını da geçmişlerdi. Artık yaklaştık.

—Dostumuz Fogerty ne âlemde acaba, dedi Power.

—Tom Kernan'a sorsan daha. iyi olur, dedi Mr. Dedalus.

—Ne diyeymiş? dedi Martin Cunningham. Ağlattı onu yani, öyle mi?

—Gözden ırak olsa da, dedi Mr. Dedalus, gönülden ırak dedi.

Araba Finglas Road'a doğru kıvrıldı.

Mermercilerin atölyesi sağda. Yolun sonu. Mezarlıkta toplanan samut gölgeler belirdi, soluk, ağlayık donuk ellerini uzatan, yasla diz çöken, parmağıyla imleyen. Kopuk kopuk şekiller, kesik kesik. Soluk matemli yüzler: Yakaran. En güzel lokasyonlar. Thos. H. Dennany, anıtlarınız ve mezartaşlarınız yapılır. Geçildi.

Mezarlık papazı Jimmy Geary'nin evi önünde, kaldırıma oturmuş yaşlı bir serseri, homurdanarak, koskoca yırtık postalının içindeki taşları pasakları boşaltmakta. Yaşam yolculuğundan sonra.

Geçtiler neşesiz bahçelerden: Bir bir: Neşesiz binalardan.

Mr. Power parmağını uzatarak imledi.

—Childs işte burada öldürülmüştü, dedi. Şu son bina.

—Evet ya, dedi Mr. Dedalus. Korkunç bir hadise. Seymour Bushe onu selamete

ıkarmıştı. Adam ağabeysini vurmuş. Ya da öyle diyorlar.

—Savcı hiçbir delil gösteremedi ki, dedi Mr. Power.

—İkinci dereceden deliller sadece, diye ekledi Martin Cunningham. Hukukun düsturudur bu. Masum bir insanın nahak yere mahkûm edilmesindense doksan dokuz suçlunun serbest bırakılması daha evladır.

Hepsi de baktılar. Cinayet mahalli. Meşum, geride kaldı. Pancurları kapalı, metruk, bakımsız bahçesi. Koca yer acınacak durumda. Haksız yere hüküm yemiş. Cinayet. Katilin imgesi katledilenin gözlerinde. Öyküsünü okumaya bayılırlar. Bir bahçede bulunan kesik erkek kafası. Kadının üzerinde sadece şunlar vardı. Kadının ölümle randevusu. Rezaletin son perdesi. Cinayet aleti. Katil hâlâ bulunamadı. Bir ayakkabı bağcığı. Ceset mezardan çıkarılıp muayene edilecek. Cinayet gizlenemez.

Bu arabanın içinde sıkışıp kalmışız. Ona öyle haber vermeksizin gelişimden hoşlanmaz

herhalde. Kadınlarla ilişkilerde dikkatli olmak gerek. Donsuz halde yakala hele onları. Artık bağışlamazlar seni hiç. On beş.

Gözleri, Prospect'in dalgalanarak geçen yüksek parmaklıklarına takıldı. Karakavaklar, seyrek ak karaltılar. Karaltılar sıklaşıyor, ağaçların arasında çoğalan ak görüntüler, ta havalarda çalınılanagiden, ser verir sır vermez akageçen ak biçimler, kopuk kopuk ak biçimcikler.

Tekerlek ispitleri kaldırıma sertçe çarptı: Duruldu. Martin Cunningham kolunu uzatarak kapıkolunu, geriye doğru burkulttu, diziyle itip kapıyı açtı. Arabadan çıktı. Mr. Power ile Mr. Dedalus onu izlediler.

Şu sabunu şimdi değiştir. Mr. Bloom'un eli çabucak arka cebinin düğmesini çözdü ve gazeteye yapışmış sabunu cekedinin içmendil cebine aktardı. Öbür eliyle hâlâ tuttuğu gazeteyi cebine geri koyarken, arabadan indi.

Kıytırık bir cenaze töreni: Cenaze arabası ile birlikte dört araba. Ama olsun. Tabut taşıyıcılar, yaldızlı dizginler, Katolik ayini, top atışı.

Olümün tantanası. En arkadaki arabanın ötesinde bir satıcı çörek ve yemiş dolu işportasının başında durmuş. Meyveli çöreklerden, iki katlı: Ölüler için çörek. Köpekbisküvisi. Kim yemiş ki? Yaslı insanlar gitmekte.

Arkadaşlarını izledi. Mr. Kernan ve Ned Lambert artlarından. Onların ardından da Hynes. Açılan cenaze arabasının yanında duran Corny Kelleher iki çelengi çıkardı. Birini yanındaki çocuğa verdi.

O çocuğun cenazesi de nereye kayboldu?

Finglas'tan gelen bir granit bloğunu taşıyan gıcırıltılı bir araba-kosulu atlar didinerek zahmetli adımlarla ağır ağır hüzünlü ses-zliği yararak geçti. Atların önünde yürüyen arabacı selamını verdi Simdi tabut. Bizden önce varmış buraya, ölü olmasına karşın. At vampiri sorgucuyla bakmakta. Gözler fersiz: Hamudu boynunu sıkmakta, bir kandamarına mı ne bastırmakta. Her gün buraya ne taşıdıklarını biliyorlar mı? Günde yirmi otuz cenaze geliyordur. Bir de Mount Jerome var Protestanlar için. Dünyanın

her yerinde her dakika cenazeler. Arabaları boşalt boşalt göm onları acele. Saatte binlercesi. Dünya ölüden geçilmiyor.

Matemzedeler kapılardan çıkmakta: Bir kadınla bir kız. Başlığı eğrik sivriçeneli mendebur, üstelik gaddar bir kadın. Kızın yüzü kirlenmiş, gözyaşı içinde, tutmuş kadını kolundan ona bakıyor, ağlamak için bir işaretini bekliyor. Balık suratlı, kansız ve kül gibi.

Cenaze taşıyıcıları tabutu omuzlayıp kapıdan içeriye götürdüler. Ölü, tabut öylesine ağır. Banyodan çıktığımda ben de kurşun gibi hissetmiştim kendimi. Önce naaş: Sonra naaşın arkadaşları. Corny Kelleher ile oğlan çocuğu çelenkleriyle onları izlediler. Onların yanındaki de kim? Ha, dayısı.

Hepsi ardından yürüdü.

Martin Cunningham fısıldadı:

—Sen Bloom'un önünde intihardan bahsederken öldüm öldüm dirildim.

—Ne? Dedi Mr. Power fısıltıyla. Niçinmiş?

—Bloom'un babası kendini zehirlemişti, diye fısıldadı Martin Cunningham. Ennis'te oteli

vardı, Queen's Otelı. İşittin ya, Clare'e gidecekmiş. Yıldönümü.

—Aman Tanrım! Diye fısıldadı Mr. Power. İlk defa duyuyorum. Kendini zehirlemiş ha?

Arkasına dönüp, düşünceli kara gözlerini kardinalin mozolesine Çevirmiş bir yüze doğru kısa bir bakış attı. Konuşmakta.

—Sigortalı mıydı? Diye sordu Mr. Bloom.

—Sanırım, diye yanıt verdi Mr. Kernan. Ama sigorta poliçesinin büyük bir bölümü ipotekliymiş. Martin, küçüğü Artane'e sokmaya çalışıyor.

—Kaç çocuğı var?

—Beş. Ned Lambert, kızlardan birine Todd'da iş bulmaya çalışacağını söylüyor.

—Çok yazık, dedi Mr. Bloom şefkatle. Beş küçük çocuk.

—Karısının kolu kanadı kırıldı, diye ekledi Mr. Keman.

—Gerçekten de, diye onayladı Mr. Bloom.

Karısı galebe çalmıştı sonunda.

Boyayıp parlattığı siyah fotinlerine baktı. Karısı ondan fazla yaşıyordu işte. Kocasını yitirmişti.

Karısı için daha ölü o, bana göre olduğundan. Önünde sonunda birisi ötekinden daha fazla yaşar. Bilgeler der kim. Dünyada erkekten çok kadın var. Başsağlığı dileyim. Bu elim kaybınız, inşallah yakında kavuşursunuz. Sadece Hintli dullara özgü. Bir başkasıyla evlenir. Onunla? Yo. Ama kim bilir sonraları. Yaşlı kraliçe öldüğünden bu yana dulluğun modası geçti. Bir toparabasıyla çekilmişti. Victoria ve Albert. Frogmore'da her yıl yas töreni. Ama sonunda başlığına birkaç menekşe takmıştı. Kalbinin derinliklerinde kendini dev aynasında gören. Bir hayal uğruna bütün bunlar. Kraliçe eşi, kral bile değil. Oğluydu önemli olan. Bekleyerek, geriye getirmek istediği geçmiş gibi olmayan umut yüklü yeni şey. Önce birisi gitmek zorunda: Tek başına, toprak altına: Sıcacık yatağına elveda diyerek.

—Nasılsın, Simon? Dedi Ned Lambert nazikçe, ellerini kavuşturup. Bir aydır pazarları göremedim seni yahu.

—Her zamankinden iyiyim. Sizin Cork'ta işler nasıl?

—Paskalyanın ilk pazartesi günü Cork Park
yanşlarındaydım, dedi Ned Lambert. Hep aynı
şeyler. Dick Tivy'ye uğradım.

—Ee, Dick nasıl, bizim pehlivan dostumuz?

—İyidir, Tanrı'yla arasında bir şey yok, diye
yanıt verdi Ned Lambert.

—Tanrı aşkına! Dedi Mr. Dedalus, şaşkınlığını
gizlemeye çalışarak. Dick Tivy kel mi?

—Martin çocuklar için para toplayacakmış,
dedi Ned Lambert ilerisini imleyerek. Kelle
başına birkaç papel. Sigorta parası yetişene
dek geçinebilmeleri için.

—Evet, evet, dedi Mr. Dedalus kaçamaklı. Şu
öndeki büyük oğlu mu?

—Evet, dedi Ned Lambert, dayısıyla duran.
John Henry Menton arkada. Bir sterlin
yazdırmış.

—Yazdırmıştır vallahi, dedi Mr. Dedalus.
Zavallı Paddy'ye hep derdim o işi boşlamasın
diye. John Henry'den kötüler çok bu dünyada.

—Nasıl kaybetmiş işini? diye sordu Ned
Lambert, içki mi yanı

—Çoğumuzun zayıf noktası, dedi Mr. Dedalus

içini çekerek. Mezarlık kilisesinin kapısına gelince durdular. Mr. Bloom çelenk taşıyan oğlanın arkasında dikilerek onun itinaylataralı saçlarına ve yepyeni yakasından yükselen kırıış kırıış ipince boynuna baktı. Zavalh çocuk! Yanında mıydı babasının, o zaman? İkisi de bilinçsiz. Son anda aydınlanıp son kez farkına varış. Tüm o yapmış olabilecekleri. O'Grady'ye üç şilin borçluyum. Anlayacak mı acaba? Taşıyıcılar tabutu kilisenin içine taşıdılar. Hangi tarafı başı?

Bir an sonra o da öbürlerini izledi, loşlukta gözlerini kırpa kır-pa içeriye girdi. Tabut mihrabın önündeki dört bir köşesinde uzun sarı mumlar yanan katafalka yerleştirilmişti. Daima bizden önce. Corny Kelleher, başucunun iki yanına birer çelenk koyarak, çocuğa diz çökmesini imledi. Herkes bulduğu dua iskemlesine diz çökmüştü. Mr. Bloom arkada vaftiz kurnasının yanında durmaktaydı; herkes diz çökünce, gazetesini açarak usulca yere serdi ve sağ dizini üzerine koydu. Siyah şapkasını yavaşça sol dizinin üzerine geçirdi

ve şapkasının kenarını tutarak öne doğru saygıyla eğildi.

Bir yardımcı çocuk taşıdığı pirinç kaptaki bir şeyle bir kapıdan içeriye girdi. Ardından akgiysili rahip, bir eliyle etolünü düzelterek, öbürüyle de küçük bir kitabı kurbağa göbeğinin üzerinde dengeleyerek içeriye girdi. Kim okuyacak o kitabı? Ben, dedi talaşkebabı.

Katafalkın önünde durdular; rahip, kitabından, akıcı bir vıraklamayla okumaya başladı.

Peder Talbot. Adını tabuta benzetirim hep. Dominomomino. Abullabut, başında torbası eksik. Adam gösteriyi yönetiyor. Aslan Hıristiyan. Ona yan bakanın vay haline: Rahip. Sen Petrus'sun. Semiz bir koyun gibi karnı çatlayacak denli şişmiş iki tarafa diyor Dedalus. Yolda zehirlenmiş bir enciğin karnı gibi. Ömür vallahi şu adamın buluşları. Hıhın: Şişmiş iki tarafa.

—Non intres in iudicium cum servo tuo, Domine.

Latince edilmesi duaların daha bir önemli kılıyor sanki onları. Aşai Rabbani. Yas tülleri,

ağlayanlar. Siyahçerçeveli mektup kağıtları. Adın kilise kütüğüne yazılmış. Burası beni üşütüyor, iyi tıkınırlar, bütün sabah bu kasvetli yerde pinekleyerek beklerler bir sonrakini lütfen. Gözler de kurbağa haa. Onları şişiren ne öyle? Molly kapuska yiyince şişkinlik yapar. Bu yerin havasından ola ki. Kasaplar, örneğin: Kanlı bifteğe benzerler çiğ. Kim anlatmıştı bana. Mervyn Browne. Saint Werburg kilisesinin hani o yüz elli yıllık şahane orgu olan mahzenlerinde kimi zaman kötü gazları çıkarıp yakmak için tabutlara delik açmak zorunda kalırlarmış. Fışkırırverirmiş gaz: Mavi. Bir nebze ciğini içine çekseymişsin anında zartayı çekermişsin.

Dizkapağım ağrıyor. Ayy. Biraz rahatladım.

Rahip, çocuğun taşıdığı kaptan ucu topuzlu bir çubuk alıp onu tabutun üzerine silkti. Sonra tabutun öbür yanına geçip çubuğu gene silkti. Ardından geriye dönüp çubuğu kabın içine koydu. Rahattan önceki vaziyetini al! Hepsi yazılıdır: Bunları yapması gerek.

—Et ne nos inducas in tentationem.

Yardımcı çocuk ince sesiyle yanıtları yırladı. Evde de erkek hizmetçi olsa daha iyi diye düşünmüşümdür ekseri. On beşine kadar filan. Ondan sonra, elbet...

Kutsal suydu, sanırım. Uykusunu atacak üstünden. Gına getirmiştir bu işten arabalarla getirilen tüm o ölülerin üzerine silkmekten o şeyi öyle. Bir de kimlerin üzerine silktiğini görebilseydi fena mı olurdu. Her Allanın günü sil baştan: Orta yaşlı adamlar, yaşlı kadınlar, çocuklar, doğururken ölen kadınlar, sakallı erkekler, kelkafalı işadamları, turunçları ceviz gibi küçük veremli kızlar. Yıl boyunca onlara aynı duaları okumuş ve üzerlerine su serpmiş: Uyusunlar. Şimdi de Dignam'ın üzerine.

—In paradisum.

Cennete gideceğini ya da cennette olduğunu söylüyor. Herkese söyler bunu. Ruh karartıcı bir iş. Bir şeyler demesi lazım ama.

Rahip kitabını kapattı ve çıktı, ardından da yardımcısı. Corny Kelleher yan kapıları açtı, taşıyıcılar içeri girip tabutu gene kaldırdılar ve dışarıya götürüp arabalarına sürdüler. Corny

Kelleher çelenklerden birini çocuğa, birini de dayısına verdi. Tüm cemaat yan kapılardan kurşuni mülayim havaya çıkıp onları izledi. Mr. Bloom gazetesini katlayarak cebine koyduktan sonra arkalarından yürüdü. Tabutarabası sola dönene dek düşünceli gözleri yere dikili kaldı. Metal tekerlerin çakılları ezerken çıkardığı tiz gıcırtilar potinlerin tok seslerine karışırken sıra sıra gömütleri geçtiler.

Hop tiri kop tiri mop tiri nay. Tanrım, burda şarkı söylenmez.

—O'Connell Circle, dedi Mr. Dedalus ortaya.

Mr. Power ılık bakışlarını yüksek dikilitaşın doruğuna yöneltti.

—Huzur içinde orda, dedi, halkının ortasında, koca Dan O. Ama kalbi Roma'ya gömülü. Burada gömülü kaç yaralı kalp var, Simon!

—Karımın mezarı şurada, Jack, dedi Mr. Dedalus. Çok geçmez beni de yatırırılar yanına. Ne vakit isterse alsın canımı benim.

Duygularını bastıramayıp içinden sessizce ağlamaya başladı, yürürken tökezleyerek. Mr. Power onu kolundan tuttu.

—O şimdi rahattır yerinde, dedi müşfikçe.

—Haklısın herhalde, dedi Mr. Dedalus soluğu kesilircesine. İnşallah cennettir yani cennet diye bir şey varsa.

Corny Kelleher öndeki yerinden yana çıkarak öbürlerinin ağır ağır geçmelerini bekledi.

—Acı günler bunlar, dedi Mr. Keman nazikâne.

Mr. Bloom gözlerini kapayıp, kederli, başını iki kez eğdi.

—Herkes şapkasını giyiyor, dedi Mr. Kernan. Biz de giysek olur herhalde. Biz sona kalmışız. Bu kabristan kahpe bir yer.

Şapkalarını giydiler.

—Zatı muhterem hemen bitiriverdi ayini, sen ne dersin? dedi Mr. Kernan sitemkâr.

Mr. Bloom başını ciddiyetle öne eğerken onun kızarmış sinirli gözlerine baktı. Esrarengiz gözler, alicengiz. Mason, mutlaka. Belki de değil. Gene onun yanına düştüm. En arkadayız. Al birimizi vur ötekine. Başka bir şeyler söylese bari.

Mr. Kernan ekledi:

—İrlanda Protestan Kilisesi'nin ayinleri, mesela Mount Je-rome'dakiler, çok daha etkileyici oluyor billahi.

Mr. Bloom ihtiyatlı bir hareketle onu onayladı. Konuşmaya gelince, o bambaşka bir şey.

Mr. Kernan kasılarak dedi ki:

—Ben yeniden dirilmeyim, yaşamım ben. Ta kalbine işliyor bu söz insanın.

—Öyle, dedi Mr. Bloom.

Senin kalbine belki ama ya imam kayığında eşşek cennetini boylayan o garibanın ödediği bedel? Orası karıştırılmayacak. Sevgilerin mahreci. Yaralı kalp. Salt tulumba bir, her gün binlerce galon kan pompalayan. Bir gün gelip tıkanıyor: Buyurun cenaze namazına. Çoğu burda yatıp dururlar: Akciğerler, yürekler, karaciğerler. Köhnemiş paslı tulumbar: Ötesini boş ver. Yeniden dirilme ve yaşam. Bir kez öldün mü, ölüsün artık. O mahşer günü dedikleri. Herkes apar topar fırlayacak mezarlarından. Gel bakalım, Lazarus! Beşinci olarak çıktı ve fırsatı kaçırdı. Haydi kalkın! Kıyamet günü! Sonra her bir eşrefi mahlukat

dolanıp ciğerini arıyor, mancosunu arıyor, ıvırını zıvırını arıyor. Ol sabah kendisinin her bi bokunu bulacak. Bir kafatasında iki dirhem bir pudra. Bir dirhem üç kûsur gram. Bir Truva ölçüsü.

Corny Kelleher yanlarına gelip adımlarını onlarınkine uydurdu

—Her şey tıkırında gitti, dedi. He?

Gözlerini kısarak onlara bakmaktaydı. Polis omuzları var. Seninkiyle hoppa nina, hoppa nina.

—Daha iyisi can sağlığı, dedi Mr. Kernan.

—Valla? He? Diye sürdürdü Corny Kelleher. Mr. Kernan onu ikna edici sözler söyledi.

—Tom Kernan'ın arkasında duran şu adam kim? Diye sordu John Henry Menton. Yüzü yabancı gelmiyor.

Ned Lambert arkaya doğru bir göz attı.

—Bloom, dedi, Madame Marion Tweedy hani, şu soprano canım. Onun karısı olur.

—Ha, elbet, dedi John Henry Menton. Uzun zamandır görmedim onu. Güzel bir kadındı. Dans etmişliğimiz vardır, dur, on beş on yedi

yıl önce, ne güzel günlerdi, Roundtown'da Mat Dillon'larda. Ne hoştu, kollarımda öyle dolgun.

Dönüp öbürlerinin arasından ona baktı.

—Ne iş yapar? Diye sordu. Neci bu adam? Kırtasiyecilik yapmıyor muydu? Bir gece atışmıştık onunla, hatırladım, top oynarken.

Ned Lambert gülümsedi.

—Evet, dedi, Wisdom Hely'de çalışıyordu. Kurutma kâğıdı satıcılığı, gezici.

—Hay Allah, dedi John Henry Menton, ne diye evlenmiş ki öyle bir hıyarla? O sıralar fingirderdi.

—Şimdi de öyle, dedi Ned Lambert. Reklamcılık yapıyor.

John Henry Menton'un iri gözleri ileriye doğru çevrildi.

El arabası bir yan yola saptı. Çam yarması bir adam, çimenlerin arasında tam siper, şapkasını çıkarıp saygı duruşuna geçti. Mezarcılar kasketlerine dokundular.

—John O'Connell, dedi Mr. Power kıvançlı. Dostlarını unutmaz hiç.

Mr. O'Connell sessiz herkesin elini sıktı. Mr.

Dedalus dedi ki:

—Gene ziyaretine geldim işte.

—Azizim Simon, diye karşılık verdi mezarlık müdürü, henüz müşterimiz olmanı istemiyoruz. Ned Lambert ile John Henry Menton'u selamlayarak, iki uzun anahtarı arkasında elleriyle çevire çevire Martin Cunningham'ın yanına gitti.

—İşittiniz mi, diye sordu ordakilere, Coombe'lu Mulcahy'nin başına gelenleri?

—Ben işitmedim, dedi Martin Cunningham.

Hep birlikte silindir şapkalarını öne doğru eğdiler; Hynes kulağını çevirdi. Mezarlık müdürü başparmaklarını altın saatköstüğünün ilmeklerine geçirmiş, dinleyenlerin kararsız gülümsemelerine karşı tutuk bir sesle anlattı.

—Söylüyorlardı, dedi, sisli bir akşam buraya iki sarhoş bir dostlarının mezarını ziyarete gelmişler. Coombe'lu Mulcahy'yi sormuşlar önce de onun mezarda yattığını söylemişler ona. Siste biraz dolaşmışlar ve bulmuşlar mezarı nihayet. Sarhoşlardan biri mezartaşını okumuş: Terence Mulcahy. Öbür sarhoş,

Mulcahy'nin dul bıraktığı karısının diktirdiği Hazreti İsa heykeline bakıp bakıp gözlerini ovuşturuyormuş.

Mezarlık müdürü yanından geçmekte oldukları bir mezarı gözüyle imleyerek sürdürdü:

—Gözlerini ovuştura ovuştura kutsal heykele baktıktan sonra, Mulcahy'ye benzer bi yanı yok bu meret şeyin,

demiş. Her kim yaptıysa bunu, demiş, halt etmiş, demiş.

Gülümsemelerle ödüllendirildikten sonra adımlarını ağırlaştırıp Corny Kelleher'le konuşmaya ve defin belgelerini ondan alarak bir yandan yürüyedursun elinde çevirip gözden geçirmeye başladı.

—Bütün bunların bir maksadı var, diye Hynes'e açıklamaya koyuldu Martin Cunningham.

—Bilmez miyim, dedi Hynes, elbette.

—Maksat insanı biraz neşelendirmek, dedi Martin Cunningham. Sırf iyi kalplilikten: Ötesini boş ver. Mr. Bloom mezarlık müdürünün kapı gibi gövdesine imrenerek baktı. Herkes onunla

iyi geçinmek istiyor. Kibar adam, John O'Connell, gerçekten iyi insan. Anahtarlar: Keyes'in ilanı gibi. Hiç korkmayın, kimse dışarı çıkmaz. Bir kez girdin mi, tamam. Habeas corpus. Cenazeden sonra o ilana bakmalıyım. Martha'ya yazdığım sırada beni rahatsız ettiğinde üstünü kapattığım zarfa Ballsbridge yazmış mıydım? İnşallah postanede sahibi bulunamamış mektuplar arasına atılmamıştır. Tıraş olsa iyi eder. Sakalı aklaşmış. Salar ağaracağının ilk işareti. Mizacı huysuzlaşır. Ak saçlarda gümüş teller. Onun karısı olduğunu düşün. Cesareti varmış doğrusu tutup evlenme teklif edebilmiş bir kıza. Gel mezarlıkta yaşa. Bulunmaz Hint kumaşı sanki. nce heyecanlanmıştır kız. lmle flört etmek. Ölüler her yanda serilmiş geceleyin uçuşan hayaletler. Kilise kabristanları esnerken mezartaşı gölgeleri stelik Daniel O'Connell da düşerdi kuşkusuz kim deyip dururdu hani onun karanlık bir devi andıran tuhaf cins bir adam ama gene de yüce bir Katolik olduğunu. Bataklık yakamozu. Mezarlık gazı. Hamile

kalmak için zihnini uzaklaştırması gerek bunlardan. Kadınlar özellikle pek duyarlı olurlar. Uyusun diye yatakta bir hortlak hikâyesi anlatırsın kadına. Hiç hayalet gördün müydü? Bak, ben gördüm. Ortalık zifiri karanlıktı. Saat on ikiyi vurmaktaydı. Ne var, gözleri yeterince kararıp öpüşmeye de başlayabilirler derakap. Türk mezarlıklarındaki fahişeler. Küçücükken daha her şeyi öğrenirler. Burda genç bir dul bulmak mümkün. Erkekler bundan hoşlanır. Mezartaşları arasında aşk. Romeo. Zevk katar çeşni. Ölümün ortasında yaşıyoruz biz. Birleşen uçlar. Zavallı ölümlere büyük düş kırıklığı Açlıktan gözü kararanlara ızgara biftek kokusu. Kendi organlarını kemirirler, insanları keyiflendirme isteği. Molly'nin pencere önünde o işi yapmayı istemesi. Zaten sekiz çocuğu var.

Burda bulunduğu süre boyunca pek çok kimsenin göçtüğünü çevresinde parsel parsel yattığını görmüştür. Kutsal topraklar. Dikine gömülünse daha çok yer kalırdı. Oturur ya da diz çöker vaziyette olmaz. Ayakta? Bakarsın

bir gün üstündeki toprak kaymış da kafası çıkmış ortaya eli de bir yeri göstermekte. Petek petektir toprağın her yanı garanti: Uzunlamasına hücreler. Ne de bakımlı tutuyor her yanı: imler kırpılmış, kenarlar düzgün. Major Gamble bahçesine Mount Jerome adını takmış. E, zaten yle. Uyku getirici çiçekler olmalı. Çin mezarlıklarında yetişen dev afyon çiçeklerinden en kaliteli esrar retilirmiş dedi ydi bana Mastiansky. Botanik Bahçesi na surda. Toprağa geçen kandır yepyeni hayat fışkırtan. Hıristiyan oğlanı öldürdüklerini söyleyen o Yahudilerinki de aynı düşünce. Her insanın bedeli, iyi muhafaza edilmiş yağlı ceset, beyefendi, boğazına düşkün, meyve bahçesi için ideal. Büyük fırsat. Yakınlarda len maliye müfettişi ve muhasip William Wilkinson'un laşesine bitişik,  sterlin on üç şilin altı peniye. Teşekkrlerimizle..

şaka değil, toprak yaman yağlanmıştır kemik, et ve tırnakla -cesetgbresi. Ceset, iskelet dolu mahzenler. Korkunç. Yeşilleşiş pembeleşiş tefessüh ederek. Nemli toprakta

hızla çürür. Zayıf yaşlı kimseler daha güç. Sonra donyağımsı peynirimsi türden bir Ardından başlar siyahlaşmaya, siyah pekmezimsi sızıntılar akmaya. Kurur sonra da. Ölümgüveleri. Hücreler ya da her neyseler yaşamaya devam eder muhakkak. Değişimle yani. Handıysa ilelebet yaşarlar. Besin bulamayınca beslenirler kendileriyle.

Ne ki korkunç miktarda kurtlar hâsıl olur. Yerin altı onlarla dolu olmalı, kaynaş kaynaş. Gamzeli yanahlarında perçemler. Baş döndürücü yıldızlar. Neşesi kaçmıyor bakarken oraya. Tüm o göçenlere bakıp kendi sırasını savdığını görmesi ona moral mi veriyor. Hayata bakışı nasıl acep. Peliz kesmeyi de ihmal etmiyor: Yüreği yağ bağlıyor adamın. Hele tuttuğu raporla ilgili olanı. Spurgeon bu sabah saat 4:00'te cenneti boyladı. Saat 11:00 (kapanış). Henüz varmadı. Petrus. Ölüler kendileri zaten erkekler de arada bir iyi bir fıkra dinlemekten hoşlanırlar kadınlarsa ne olup bittiğini. Armut gibi sulusu mu yoksa kadınların puncu gibi sıcak, sert ve

tatlısı mı daha iyi rutubete karşı. Kimileyin gülmen lazım o halde daha iyi öylesi. Hamlet'teki mezarcılar, insan kalbindeki derin bilgeliği sergiler. En azından iki yıl müddetle müteveffaya ilişkin şaka yapmayı göze alamazlar. De mortuis nil nisi prius. Önce matem bitsin bir. Adamın cenaze törenini bir türlü anımsayamıyorum. Şakaymış gibi geliyor. Şayet kendi ölüm haberini okursan daha uzun yaşarsın derler. Soluklanmış olursun. Bir dönüş hayata.

—Yarın kaç cenazen var? Diye sordu mezarlık müdürü.

—iki, dedi Corny Kelleher. On buçukta ve on birde.

Mezarlık müdürü kâğıtları cebine koydu. El arabası gürültüyü kesmişti. Topluluk ayrılarak çukurun iki yanında toplandı, mezarların çevrelerine dikkatle basıp. Mezarkazıcılar tabutu taşıyarak bir ucunu çukurun kıyısına dayadılar ve kayışları etrafına geçirdiler.

Gömüyorlar onu. Sezar'ı gömmeye geldik. Martinin on beşi ya da haziranının on üçü.

Burda kimler var bilmez bilmek de istemez.

Macintosh yağmurluk giymiş surda sırık gibi duran andavallı da kim? Vallahi bilmek istiyorum kim o? Onun kim olduğunu öğrenmem lazım ille de. Aklında hayalinde olmayan biri çıkagelir böyle hep. Kendi köşesine çekilip bir başına yaşayıp gidecek bir tip. Vallahi de öyle. Kendi mezarını kendisi kazabilse de öldüğünde bakarsın mezarına çiçek koyacak birisi vardır gene de. Hepimizin de vardır. Sadece erkekler gömerler. Yo, karıncalar bir de. Herkesin aklına ilk gelen şey. Ölülerini gömmeli. Robinson Crusoe'nun gerçekleri yansıttığı söylenir. Öyle ya, Cuma gömmüştü onu. Her cuma bir perşembeyi gömer zaten şöyle bir düşünürsen.

Ah, zavallı Robinson Crusoe!

**Bunu nasıl yapabildin,
hayret doğrusu?**

Zavalh Dignam! Kutusunun içinde yeryüzünde son yatışı. İyice düşünürsen bütün

o tahtalara yazık vallahi. Çürüyüp gidecekler. Şöyle bir tarafı kaydıraklı güzel bir katafalk icat etseler de, tabutu öyle indiriverseler. Oldu ama gömülmek istemezler şeyinden öyle başka birisinin. Ne de nanemolla olurlar. Beni anavatani-ma gömün. Kutsal topraklardan bir avuç getirsinler. Bir anayla ölüdoğmuş çocuğunun bir tabutta gömülmesine cevaz var sadece. Doğru, bir hikmeti var. Elbet. Mümkün mertebe uzun bir süre hatta toprakta bile onu koruyabilsin. Bir İrlandalının yuvası, tabutudur. Yeraltı gömütlüklerinde tahnit işlemleri, sonra mumyalar -amaç hep aynı.

Mr. Bloom, şapkası elinde, ta gerilerde durmakta, şapkasız başları saymaktaydı. On iki. Ben on üçüm. Yo. Macintoshlu vatandaş on üç. Ölüm sayısı. Bu herif de nerden çıktı? Kilisedeki törende yoktu, bundan eminim. On üçe ilişkin saçma bir hurafe.

Ned Lambert'in elbisesi güzel bir tüvitten, yumuşak. Azıcık bir moru var. Lombard Street West'te oturduğumuz zaman benim de öyle bir takımım vardı. Bir zamanlar kont gibi giyinirmiş.

Günde üç kıyafet değiştirirmiş. Benim o gri elbiseyi Mesias'a çevirteyim. Merhaba. Boyanmıştı. Karısı unuttum evli değil ya da ev sahibesi sökmüş olmalı dikişlerini.

Sehpalara yaslanan mezarlıkların ağır ağır indirdikleri tabut dalıp gözden kayboldu. Sonra bir gayret doğruldu: Kasketlerini çıkardılar. Yirmi.

Sükût.

Ansızın bir başkası oluverseydik. Uzakta bir eşek anırdı. Yağmur. Eşek filan yok aslında. Ölüsünü göremezsin, derler. Ölmekten utanç duymak. Saklanırlar. Zavallı babacığım da göçtü gitti.

Tatlı yumuşak bir esinti açık başlarını yalayarak geçti. Fısıldarcasına. Mezarın başındaki çocuk çelengini iki eliyle tutuyor, kara açık çukura sessizce bakıyordu. Mr. Bloom iri cüsseli iyi yürekli mezarlık müdürünün ardına geçti: Kerliferli, redingotu şık. Ola ki gitme sırası kimde anlasın diye tartıyor milleti bir bir. Ya, upuzun bir dinlenme bu. Bir şey hissetmezsin artık. Pek kasvetli

olmalı. Onceleri inanasın gelmez. Hata mutlaka: Başka birinde sıra. Şu karşı eve uğrasaydınız. Dur, ben isterim ki. Henüz yapmadığım daha. Sonra kararır ölümodesı. Işık istiyorlar. Çevrende fısıldaşıp. Bir papaz çağıralım ister misin? Sonra bir koşuşmadır gider. Sayıklarsın dökülür ortaya sapır sapır tüm yaşamın boyunca ne varsa sakladığın. Can çekişirsin. Uykusu normal değil. Alt gözkapağı' nı bastır. Burnu sivri mi çenesi düşmüş mü ayak tabanları sararmış mı diye bakmalar. Çek gitsin yastığı da gebersin gitsin yerde nasılsa çekmiş mortoyu. O günahkârın ölümü tablosunda şeytanın adama bir kadını gösterişi. Pijamasıyla adam kadını sarmak için kıvranmakta. Lucia'nın son perdesi. Artık sana hiç bakamayacak mıyım? Hoop! Adam gitmişti. Nihayet öldü. İnsanlar bir parçacık senden söz ederler: Unutup giderler seni. Onun için dua etmeyi unutmayın. Dualarınızda onu da hatırlayın. Parnell'i de. Sarmaşık Günü de unutulmakta. Peşinden ötekiler: Birbiri ardından çukurlarına atlarlar.

Şu anda onun ruhu huzura kavuşsun diye dua etmekteyiz. Umulur ki iyisindir de cehennemde değildir. Hoş bir tebdili hava Yaşamın kızgın tavaından dosdoğru arafın ateşine.

Çukurun onu beklediğı gelir miydi aklına hiç? Güneşte titrediğın zaman gelirmiş derler. Birisi üstüne basıyor. Uyarıyor görevli çocuk. Senin yanında. Benimki öte yanda Finglas cihetinde, ayırttığım yer. Anam, zavallı anam, minik Rudy ah.

Mezarkazıcılar küreklerini alıp ipiri kil kesekleri tabutun üzerine atmaya koyuldular. Mr. Bloom yüzünü başka yana çevirdi. Ya hiç ölmediyse o? Amanın! Yarabbim, ne feci olurdu bu! Yok, yok canım: Öldü o, şüphesiz. Öldüğüne şüphe yok. Pazartesi öldüydü. Emin olmak için kalbini delip bir elektrikli saatle ya da tabuta bir telefon yerleştirerek ve hava delikli bir boru bulundurmak için yasa çıkarmalılar. Tehlike işareti. Üç gün. Yazın o kadar uzun bekletmesi zor. En iyisi emin olduğun an icabına bakmaktır gene de.

Killerin düşüşü gevşedi. Unutulmaya başlanıyor. Gözden ırak, gönülden ırak.

Mezarlık müdürü birkaç adım atarak şapkasını giydi. Yetmişti o kadarı. Öbürleri de cesaretlenip, birer birer başlarını örttüler usulcana. Mr. Bloom şapkasını giydi ve o heybetli kalıbın mezarlar dolangacındaki mahirane ilerleyişini izledi - dingince, bastığı yerden emin, kasvetli toprakları aşağıdışını.

Hynes defterine bir şeyler yazmakta. Ha, adlarımızı. Ama tanıyor herkesi o. Hayır: Bana doğru gelmekte.

—İsimleri yazıyordum da, dedi Hynes kısık bir sesle. Önadın neydi senin? Unutmuşum galiba.

—L, dedi Mr. Bloom, Leopold. Bir de M'Coy'un adını yazıver, istemişti de.

—Charley, dedi Hynes yazarak. Tanıyorum. Bir zamanlar Freeman'daydı.

Morgda Louis Byrne'nin yardımcılığı işini bulmadan önce orda çalışıyordu. Otopsi fikri şahane bir şey doktorlar için. Bildiklerini zannettikleri şeyleri bulgularlar. Bir salı günü

ölmüş. Acelem var. Birkaç ilandan kazandığı parayla belini doğrultmuş. Charley, sevgilimsin sen benim. O yüzden istedi benim. Olsun, yok bir zararı. Sözümü tuttum, M'Coy. Sağ ol, dostum: Müteşekkirim sana Aman, bana borçlu kalsın da: Nasılsa bir kaybım yok.

—Söylesene, dedi Hynes, o şeyli adamı tanıyor musun, şurdaki hani şeyli...

Çevresine bakındı.

—Macintosh. Evet, gördüydüm, dedi Mr. Bloom. Nerde o şimdi?

—M'Intosh, diyerek yazdı Hynes. Onu tanımıyorum. Bu muymuş adı?

Etrafına bakınarak uzaklaştı.

—Hayır, diye seslendi Mr. Bloom, dönüp durarak. Hey, Hynes!

İşitmedi. Bak şimdi! Nereye kayboldu bu adam? Görünürlerde yok. Bakındı, olur şey değil. Gören var mı içinizde? Ke e iki le. Yer yarılıp içine girdi. Aman Tanrım, nereye gitti bu adam?

Bir yedinci mezarıcı kullanılmayan küreklerden birisini almak için Mr. Bloom'un

yanına geldi.

— Ah, affedersin!

Çabucak yana kaydı.

Çukurun içinde kahverengi, nemli killi toprak belirmeye başladı. Yükselerek. Bitmek üzere. Nemli keseklerden bir tepecik biraz daha yükseldi, yükseldi; mezarkazıcılar da küreklerini bıraktılar. Son bir kez hepsi şapkalarını çıkardı. Çocuk çelengini bir köşeye dayadı: Dayısı da kendisinininkini bir tümseğe. Mezarıcılar kasketlerini giyerek küreklerini el arabasına doğru taşıdılar. Küreklerinin palalarını çimenliğe hafif hafif vurdular: Tertemiz, içlerinden biri eğilerek uzunca bir bitkinin sapından bir yaprak kopardı. Biri, dostlarından ayrılıyor, omzuna yasladığı silahıyla ağır ağır gidiyor, palası maviaynamsı. Bir öteki, mezarın başucunda sessizcene tabut-kayışını sarmaktaydı. Göbekbağı onun. Dayı, uzaklaşmış, boş kalan eline bir şey koymuş. Sessizce şükretmekte. Özür dileriz, efendim: Zahmetler oldu. Başını sallıyor. O kadar olacak. Sizin için az bile.

Matemzedeler amaçsız, yavaşça her biri bir taraftan, arada bir bir mezartaşındaki adı okuyarak dağılmaya başladı.

—Haydi gidip önderimizin mezarını ziyaret edelim, dedi Hynes. Vaktimiz var.

—Haydi, dedi Mr. Power.

İkisi de kendi düşüncelerine dalarak sağa döndüler. Mr. Power merakla ama tekdüze bir sesle dedi ki:

—Onun bu mezarda gömülü olmadığını söyleyenler var. Tabutuna taş doldurmuşlar da. Bir gün çıkıp gelecekmiş de.

Hynes başını salladı.

—Parnell'ın döneceği filan yok, dedi. işte orda yatıyor, fani olan nesi varsa. Allah rahmet eylesin.

Mr. Bloom çilekeş meleklerin, haçların, yıkık sütunların, aileleri barındıran kemerli kabirlerin, gözleri göğe çevrik dua eden taşlaşmış umutların, koca irlanda'nın kalpleri ve ellerinin arasında avare dolaştı. Paranın yaşayan kimselere yardım amacıyla harcanması daha akıllıca. Ruhuna fatiha. Gerçekten kime bir

yararı? Ek toprağa sonra unut gitsin. Mangalın külünü boşaltır gibi. Sonra hepsini toptan gömersin zaman tasarrufu ya. Tüm ölümler günü. Yirmi yedisinde mezarını ziyaret. Bahçivana on şilin. Otları temizliyor. Yaşlanmış artık. Elinde makasla iki büküm eğilip kırpması. Bir ayağı çukurda. Ölen kim. Bu yaşamdan göçen kim. Sanki kendi istekleriyle ölmüşler gibi. Hepsini de tekmelediler yahu. Nalları diken de kim. Ne olduklarını anlatsalar daha ilginç olurdu. Falanca filanca, sarıçizmelimemedaa. Mantarlı muşamba satan bir gezgin satıcıydım. Beher sterlinin beş şilini masraflara. Ya da ten-
ceresiyle bir kadının, ırlanda yahnisini pişirirdim iyi ben. Bu kasabadaki kilise kabristanına yakışan ağıtımsı bir şiir kimindi o Wordsworth ya da Thomas Campbell'ia. Protestanların deyişiyle huzura kavuştu. Yaşlı Dr. Murren'in mezarı. Esaslı doktor eve çağırmıştım onu. Kilise avlusuna gömülür öyleleri. Güzel bir dağ evi. Daha yeni sıvanmış pırıl pırıl boyalı. Sakince oturup sigaramı tütürürken Kilise Mecrnuası'm okuyabileceğim ideal bir yer.

Evlenme ilanlarını daha güzelleştirmezler hiç. Kapıtokmaklarına asılan paslı çelenkler, bronztaklidi taçlar. Paranın karşılığını almış olursun. Ne var, çiçekler daha şairanedir. Ötekiler sıkar insanı artık, solup bozulması yok. Anlattığı bir şey yok. Zevalsizlik.

Bir kavak dalında bir kuş oturmuş sessiz tünemekte. Sanki doldurulmuş. Belediye meclisi üyesi Hooper'ın bize verdiği evlenme hediyesi gibi. Hoo! Kımıltısız mübarek. Onu hedef alan herhangi bir sapanın olmadığından emin. Ölü hayvanlar daha da acıklı. Terelelli Milly'nin o minik kuşu kibrit kutusuyla gömerek mezarının üzerine bir papatyakolyesi ve birkaç çiçek koyması.

Hazreti İsa şurada: Kutsal kalbini tutmuş. Gösteriyor. Yanlamasına durmalı ve gerçek bir kalp gibi kırmızı boyanmalı. İrlanda ona adanmıştı ya da onun gibi bir şey. Pek hoşnut görünmüyor. Bu eziyet de niye? Meyve sepeti taşıyan çocuk gibi kuşlar gelip zumlen gagalayacaklar mıydı ama çocuktan korkmaları gerektiğinden olmaz demişti. Apollo

yani.

Ne kadar! Bütün bunlar bir zamanlar Dublin'i arşınlamışlardı. Mütevekkil müteveffa. Biz de bir zamanlar sizin şimdi olduğunuz gibiydik.

Üstelik nasıl hatırlayabilirsin ki herkesi? Gözleri, yürüyüşleri sesleri. Eh, seslerini, tamam: Gramofon. Her mezara bir grarnafon koyarsın ya da evde tutarsın. Pazarları öğle yemeğinden sonra koy bakalım yaşlı dedemizin dedesini. Çatırttır! Merhamerhamerhaba çokmemnunumki çatır memnunumkigenegörüşebildik merhamerhaba çokmmmn krptst. Fotoğrafın yüzünü anımsattığı kelli bu da sesini anımsatır. Yoksa yüzünü diyelim ki on beş yıl sonra anımsayamazdınız. Örneğin kimin? Örneğin ben Wisdom Hely'deyken ölen birinin.

Tkrstskt! Çakıl takırtısı. Bekle. Durdu!

Eğilerek taş bir yeraltı kemerine dikkatle baktı. Bir hayvan. Dur. İşte gidiyor.

Besili bir sıçan kemerin yanı boyunca, çakılların üzerinden sarsak sursak ilerledi. Görmüş geçirmiş: Moruğunmoruğu: Çok iyi bilir

çukuruovayı. Senin uyanık sıçan kendisini yassıltıp duvar kaidesinin altına sokuldu, kıvrılakıvrana içeriye girdi. Define saklanacak kıyak bir yer.

Orda kimler oturur? Robert Emery'nin naaşı. Robert Emmet burada meşale ışıkları altında gömülmüştü, değil mi? Devriye gezerken.

Şimdi de kuyruğu gitti.

Bu hınzırlardan teki bir insanı anında tüketir. Kim olduğuna aldırmaksızın kemiklerini sıyırır. Onlara göre normal et bu. Kokuşmuş ettir bir ceset. Ya peynir nedir ki? Süt cesedi. Çin Gezileri'nde Çinlilerin beyaz insanların leş gibi koktuğunu söylediklerini okumuştum. Ölülerini yakmak daha iyi. Rahipler buna tamamen karşı. Öbür firmanın çığırkanlığını yapıyorlar. Fırın ve Hollanda ocakları toptancılık ve acentalığı. Salgın dönemleri. Onları yaktıkları sönmemiş kireç kuyuları. Ölüm odası. Topraktan hakedilir toprağa döneriz. Ya da denize gömülsek. Nerdeydi o sessizlik kulesi Parsi'nin? Kuşlar yiyip bitirmiş. Toprak, ateş, su. En zevklisi boğulmakmış derler. Tüm

yaşamın bir anda gözünün Onünden geçiverir. Yaşama dönüş ama yok. Havaya gömülmezler ancak. Uçan bir makineden dışarıya. Yeni biri öbür dünyayı boyladığında haberi yayılır mı acep. Yeraltı iletişimi. Bunu onlardan öğrendik. Hiç şaşmamak gerekir. Her gün karınları bir güzel doyurulur. Ölür ölmez daha sinekler üşüşürler. Dignam'ın kokusunu almışlardır. Koku moku aldıldıkları yoktur zaten. Beyaz meyz tuzbuz olup ufalanan ceset ezmesi: Kokusu, tadı beyaz çiğ şalgam dersin.

Kapı parmaklıkları ışıldadı önünde: Hâlâ açık. Dünyaya dönmüş gene. Bıktım bu yerden artık. Her defasında biraz daha yakınlaşıyor. Buraya son gelişim Mrs. Sinico'nun cenazesindeydi. Babası da zavallı. Öldüren aşk. Hatta geceleyin bir fener toprağı kazıp yeni gömülen kadınları ya da hatta mezardan yaralı kan revan çürümüş cesetleri çıkardıklarını bir yerde okumuştum. Çok geçmeden tüylerini ürpertiyor insanın. Öldükten sonra sana görüneceğim. Ölümünden sonra hayaletimi göreceksin. Hayaletim ölümden

sonra da seni rahat bırakmayacak. Olümden sonra cehennem denilen bir öbür dünya daha var. Öbür dünya diye yazması hoşuma gitmedi. Ben de sevmiyorum. Daha görecek, dinleyecek, hissedecek pek çok şey var. Yanındaki canlı ılık varlıkları hissetmek. Varsın uyusun onlar kurtlu yataklarında. Bu kez ıskaladılar beni. Sıcacık yataklar: İpilik kanlıcanlı yaşam.

Martin Cunningham ciddi bir konuşmaya dalmış, bir yanyoldan çıkıverdi. Müddeiumumi galiba. Yüzünü anımsadım. Menton, John Henry, savcı, ve yazılı ve şifahi yeminli beyanlar şubesi müdürü. Dignam onun bürosunda çalışırdı. Mat Dillonlarda uzun zaman oluyor. Mat, candan dost. Akşamları ne güzel eğlenirdik. Tavuk söğüş, purolar, kadeh kadeh Tantalus. Altın kalpli gerçekten. Ha sahi, Menton. O gece Bowlinggreen'de herifçioğlunu bozguna uğratmıştım oyunda da nasi1 çileden çıkmıştı. Benimkisi de sırf şanslı hani: Top hızla gidince. Aman efendim adam beni bir kaşık suda boğacak, ilk görüşte nefret. Molly

ile Floey Dillon leylakların altında kol kola, kıkır kıkır gülmekteler. Böyledir erkekler zaten, kadınların önünde birbirlerine horozlanırlar.

Şapkasının kenarında bir potlanma var. Arabadan herhalde.

—Affedersiniz, efendim, dedi Mr. Bloom yanlarına vardığında.

Durdular.

—Şapkanız biraz ezilmiş de, dedi Mr. Bloom imleyerek.

John Henry Menton devinmeksizin bir an ona doğru baktı.

—Şurda, diye yardımcı oldu Martin Cunningham bir yandan o da göstererek.

John Henry Menton şapkasını çıkardı, çukurlaşan yeri iterek arttı ve havını ceketinin kolunda itinayla düzeltti. Şapkayı başına yeniden oturttu.

—Düzeldi artık, dedi Martin Cunningham.

Johnn Henry Menton başını öne doğru sallayıp onu onayladı.

—Sağ ol, dedi sadece.

Çıkış kapısına doğru yürüdüler. Mr. Bloom,

süngüsü düşük konuşulanları işitmesin diye adımlarını ağırlaştırarak biraz geride kaldı. Martin, astığı astık kestiği kestik. Senin gibi bir acemiçaylak solda sıfır kalır Martin hazretleri için.

Patlak göz. Adam sende. Bakarsın bir gün idrak eder de pişman olur görür gününü o zaman.

Sağ ol. Ne kadar da âlicenabız bu sabah.

İRLANDA BAŞKENTİNİN KALBİNDE

TRAMVAYLAR NELSON SÜTUNU'NUN ÖNÜNDE YAVAŞladılar, döndüler, cereyan kollarını değiştirdiler ve Blackrock, Kingstown ve Dalkey, Clonskea, Rathgar ve Terenure, Palmerston Park ve Upper Rathmines, Sandymount Green, Rathmines, Ringsend ve Sandymount Tower, Harold's Cross istikametine doğru hareket ettiler. Birleşik Tramvay Şirketi'nin boğuk sesli kontrolörü haykırarak yolluyordu onları:

- Rathgar ve Terenure!
- Sandymount Green geliyor!

Sağda solda biri iki katlı biri tek katlı iki tramvay çanlarını çala çınlata çıkış

noktalarından birbirine paralel, kıvrılarak yola kovuldular ve birbirine koşut süzölerek gittiler.
—Palmerston Park, yola çık!

TAÇLILAR

Merkez postanesinin girişinde kundura boyacıları geçenlere seslenerek ayakkabıları cilaladılar. North Prince's Street'e çekilmiş, iki yanlarında kraliyet baş harfleri E. R. yazılı kırmızı Kraliyet Posta arabaları, hoyratça fırlatılan şehiriçi, taşra, İngiltere ve denizaşırı ölkelere gönderilecek taahhütlü, ödemeli mektup, kartpostal ve koli torbalarıyla yüklenmekte.

BASIN MENSUPLARI

Kocaçizmeli ameleler Prince depolarından sürdükleri fiçıları el arabalarından tokgümbürtülerle bira fabrikasının rampasına indirdiler.

—İşte oldu, dedi Red Murray. Alexander

Keyes.

—Keser misin şunu? Dedi Mr. Bloom, gidip Telegraph'a götürüyüm.

Rutledge'in büro kapısı gıcırdadı yeniden. Davy Stephens koskoca pelerininin içinde kaybolmuş, kıvrıkcık saçlarının tepesinde küçücük bir fötr, koltuğunun altındaki kâğıt tomarlarıyla bir kraliyet kuryesi gibi çıktı.

Red Murray'ın upuzun makası dört kez saklayarak reklamı gazeteden ayırdı. Makas ve kola.

—Ben matbaaya kadar uzanayım, dedi Mr. Bloom, dörtgen kupürü alarak.

—Elbet, ayrıca bir yazı da çıkmasını isterse, dedi Red Murray açıkça, kulağının ardında bir kalem, onu da yaparız.

—Tamam, dedi Mr. Bloom başını eğerek. Sorarım.

Biz.

**SANDYMOUNT'TAN OAKLANDLI
WILLIAM BRAYDEN, ESQUIRE**

Red Murray makasla Mr. Bloom'un koluna dokunurken fısıldadı:

—Brayden.

Mr. Bloom döndü ve üniformalı kapıcının kenarına harfler işlenmiş başlığını, Weekly Freeman and National Press ve Freeman's Journal and National Press afişleriyle kaplı panoların arasından girmekte olan heybetli bir karaltıya doğru kaldırdığını gördü.

Tokgümbürdeyen Guinness fıçıları. Sakalla çevrili kasıntı suratlı karaltı, şemsiyesinin yedinde heybetle merdivenlerden çıktı. Sırtındaki gabardin giysi her adımda tırmandı: Sırtı. Tüm beyni ensesinde, diyor Simon Dedalus. Ardı yağ tulumu, mübarek. Kıvrım kıvrım yağ ense, yağ, ense, yağ, ense.

—Yüzü Kurtarıcımız İsa Peygamber'e benzemiyor mu? Diye fısıldadı Red Murray.

Rutledge'in büro kapısı fısıldadı: İi: Krii. Bir kapıyı hep öbürünün karşısına koyarlar ki rüzgârın şey. Girilir. Çıkılır.

Peygamberimiz İsa: Sakalla çevrili bir yüz: Akşamkaranlığında konuşan. Mary, Martha.

Şemsiye kılıcının yedinde doğru sahneye
Tenor Mario.

— Ya da Mario'ya, dedi Mr.Bloom.

—Evet, diye onadı Red Murray.Ama Mario'nun
hık demiş Hazreti İsa'nın burnundan düşmüş
olduğunu söylerlerdi.

Al yanaklı Isamario, hırkalı ve leylek bacaklı.
Eli kalbinin üzerinde. Martha'da.

**Ge-el kaybolan sen,
Ge-el ey canan sen!**

PİSKOPOS ASASI VE KALEM

—Başpiskopos Hazretleri bu sabah iki defa
telefonla aradı, dedi Red Murray ciddiyetle.

Dizlerin, bacakların, potinlerin gözden yitişine
baktılar. Ense.

Bir telgrafçı oğlan çevik adımlarla girip
tezgâhın üzerine bir zarf attı ve alelacele
çıkarken ünledi:

—Freeman!

Mr. Bloom yavaşça dedi ki:

—Bak, o da kurtarıcılarımızdan biri.

Tezgâhkanadını kaldırıp bir yankapıdan içeriye girer, ılık loş merdivenlerden inip geçit boyunca ve o anda titreşerek salınan panoların önünden geçerken yüzündeki uysal gülümseme de silinmeden sürdü. Tirajı artıracak mıydı, ama? Gümbedegüm. Gümbedegüm.

Açılır kapanır cam kapıyı iterek içeriye girdi, ortalığa saçılmış ambalaj kâğıtlarına basa basa yürüdü, iki yanında tangırdayan rotatifleri geçerek Nannetti'nin bürosuna yaklaştı.

Hynes de burada: Cenazeyi anlatıyor olmalı. Gümbedegüm. Gümbede.

**DUBLINLI HEMŞERILERİMİZDEN
PEK ŞAYANI HÜRMET BİR ZATIN
GAYBUBETİNİ EN SAMİMİ
TEESSÜRLERİMİZLE İLAN EDERİZ**

Bu sabah müteveffa Mr. Patrick Dignam'ın cenazesi. Makineler. İnsan bir yakalansa atomlarına ayırırlar billahi. Bugün dünyayı

yöneten. Makineleri de harıl harıl çalışmakta maşallah. Bunlar gibi, ipini kırmış: Azıtmakta. Durmaksızın çalışıyor, çılgın gibi. Ve o yaşlı boz sıçan da girmek için ha bire eşeliyor.

BÜYÜK BİR GÜNDELİK GAZETE NASIL ÇIKARILIR

Mr. Bloom matbaa şefinin arkasında, başının parıldayan tepesine tatlı tatlı bakarak durdu.

Tuhaf, doğduğu ülkeyi görmemiş hiç. İrlanda, ülkem benim. College Green üyesi. Sıradan emekçinin kayıırcılığı rolünü oynamakta yoktur üstüne. Haftalık bir dergiyi yaşatan şey reklamlarla ıvır zıvır yazılardır, resmi gazetede ki bayat haberler değil. Queen Anne öldü. Yetkili makam tarafından neşredilmiştir: Sene, bin dokuz yüz... Rosenallis havalisinde ki Tinnahinch Baronluğu mıntıkası. Bütün alâkadarana: Ballina'dan ihraç edilen katırların ve merkeplerin iade adetlerini gösteren nizamname mucibince tanzim olunan tarife. Tabiat âleminden. Karikatürler. Phil Blake'in

haftalık Pat ve Bull hikâyesi. Toby Amca'nın minikler için sayfası. Taşradan safdilane mektuplar. Sayın Müdür Bey, mide şişkinliği nasıl önlenabilir? Bana göre bir iş. Başkalarına öğretirken öğrenir durursun. Kişisel not. R. I. S. Resimden ibaret sayfalar. Altın kumların üzerinde mayolu kızlar. Dünyanın en büyük balonu. Kız kardeşlerin çifte nikâh merasimi, iki damat birbirine içten gülümsemekte. Cuprani hakeza, naşir, İrlandalıdan fazla İrlandalı.

Makineler üçdört kez tangırdadı. Tangır, tungur, güm bedde güm. Şef felce uğrayıverse de nasıl durdurulacağını bilen çıkmasa tangırdamalarını sürdürür giderler, basar da basarlardı. Ledünniyyat, aklımın işi değil. Sakin kafa ister bu.

—Akşam baskısına girsin bu, Kumandan, dedi Hynes.

Çok geçmez Sayın Başkanım diye hitap eder ona. Uzun John kayırıyormuş onu, dediklerine göre.

Matbaa Şefi, yanıt vermeksizin, kâğıdın bir köşesine basıla diye yazdı ve bir mürettibe

imledi. Kirli cam bölmenin üzerinden kâğıdı sessizce uzatıp verdi.

—Tamam: Sağ olasıñ, dedi Hynes çıkmaya davranarak.

Mr. Bloom onun önünde durdu.

—Para istiyorsan veznedar yemeğe çıkmak üzere, dedi, başparmağıyla ardını imleyerek.

—Sen aldın mı? diye sordu Hynes,

—Hm, dedi Mr. Bloom. Hemen gidersen yakalarsın onu.

—Sağ ol, dostum, dedi Hynes. Nasıl olsa uğrarız.

Freeman's Journal bürosuna doğru istekli adımlarla seğırtti.

Meagher'de üç papel ödünç vermiştim ona. Üçüncü hafta. Üçüncü iğne.

REKLAMCIYI İŞ BAŞINDA GÖRÜYORUZ

Mr. Bloom kupürü Mr. Nannetti'nin masasına bıraktı.

—Affedersin, Kumandan, dedi. Bu ilan,

gördünüz ya. Keyes hatırladınız mı?

Mr. Nannetti kupüre bir süre baktıktan sonra onayladı.

— Temmuz'da çıksın istiyor, dedi Mr. Bloom.

Matbaa Şefi kalemini ilana doğru devindirdi.

— Dur ama, dedi Mr. Bloom. Değiştirilmesini istiyor. Keyes, gördünüz ya. Tepede iki anahtar istiyor.

Ne şamata yarabbim. işittiği yok.

Gümbedegüm. Sinirleri çelikten. Anlıyordur belki benim ne.

Şef sabırla dinlemek için bir dirseğini kaldırıp geriye doğru döndü ve alpaka ceketinin koltukaltını yavaşça kaşımaya başladı.

— İşte böyle, dedi Mr. Bloom, işaretparmaklarını üst yanda çapraz ederek.

Önce şunu çakoz etsin de.

Mr. Bloom, yapmış olduğu haçtan yan tarafa doğru bakarak, şefin solgun yüzünü, galiba sarılığı var bir parça, ve devasa kâğıt tabakalarını besleyen itaatkâr bobinleri gördü. Tangır çek. Tungur çek. Millercesi girmekte. Sonra ne oluyor onca kâğıda? Şey, et sarılıyor,

paket yapılıyor: Envai çeşit kullanımlar, bin bir şeyde.

Sözcüklerini tangırtıların arasındaki duraklamalara ustalıkla sokuşturarak masanın bin bir çizintiyle kaplı yüzeyine çabucak çiziverdi.

KEY (E) S MÜESSESESİ

— İşte böyle, gördünüz ya. Burda çaprazlamasına iki anahtar. Bir daire, işte burda da adı. Alexander Keyes, çay, şarap ve müskirat tüccarı. Vesaire.

Ona kendi işini öğretiyor gibi konuşmayayım.

— Siz daha iyi bilirsiniz, Kumandan, adamın tam ne istediğini Tepede yay gibi iri harflerle yazarsınız: Keyes Müessesesi. Tamam mı? Nasıl fikir ama, beğendiniz mi?

Matbaa Şefi kaşıyan elini daha alttaki kaburgalarına doğru indirdi ve kaşımalarını orada sessizce sürdürdü.

— Burada istenen, dedi, "anahtar evi"ni anıştırmak. Bilirsiniz Kumandan, şu Man Adası

parlamentosu. Amaç, Home Rule'u, yani özerkliği çağrıştırmak. Anlarsınız ya, Man Adası'ndan gelen turistler. Hemen gözlerine çarpacak, anladınız ya. Öyle yapabilirsiniz.

Ona şu voglionun nasıl telaffuz edildiğini anlatarak mı açıklasam acaba? Ama bunu bilmiyorsa o takdirde akli daha da karışır. En iyisi vazgeç.

—Yapabiliriz öyle, dedi Matbaa Şefi. Çizimleri getirdin mi?

—Getirebilirim, dedi Mr. Bloom. Bir Kilkenny gazetesindeydi. Bir de ev çizmişler ordakinde. Bir koşu gidip sorayım. Eh, zaten dikkat çekici kısa bir yazıyla da yapabilirsiniz bunu.. Hep yaptığınız gibi yani. Seçkin, soylu bir yer işte. Özlediğiniz müessese. Falan festekiz.

Şef bir an düşündü.

—Yapılınabilinir, dedi. Üç aylık yenilesin aboneliğini de.

Mürettiplerden biri ona uzun bir tashih nüshası getirdi. Şef sessizcene onu incelemeye koyuldu. Mr. Bloom krankların sağır edici vuruşlarını dinleyerek, harf

kutularına eğilmiş sessiz dizgicilere bakarak orada dikili durdu.

YAZIMSAL

Yazımını doğru yapacağından emin olman lazım. Tashih sıtması. Martin Cunningham bu sabah bize hazırladığı sözcük oyununu vermeyi unuttu. Paraleli başlatan parayla zamparayı bitiren para ve adamcıktaki amcık mıydı, eğlenceli bir şeyler. İpek peki demiş de kepi ekip şefi kılaptan satan şeytan kaptana vermiş. Ne hoş, değil mi? Bizim kaptanın aşını sizin kaptan yerse, kaptandan kaptana fark vardır, elbette.

Silindirini düzeltirken söylemeliydim ona. Teşekkür ederim. Eski bir şapkaya ya da öyle bir şeye ilişkin bir şeyler demeliydim. Yo. Diyebilirdim ki. Şimdi yeni gibi oldu. O zaman görecektim suratının aldığı şekli.

Sİlt. İlk makinenin en alt yuvgusu devingen tablasını sİlt forma halinde katlanmış ilk kâğıt destesiyle birlikte sürdü. Sİlt. Sİlt diye dikkat

çekmesi handıysa insancaydı. Konuşmak için elinden geleni yapmakta. O kapı da slt gıcırdamakta, kapatılmak isteyerekten. Her şeyin kendine özgü bir anlatım biçimi var. Slt.

MARUF KİLİSE MENSUBU GAZETEYE ARADA BİR YAZILARINI GÖNDERİYOR

Matbaa Şefi ilk tashih kâğıdını ansızın geri uzatarak dedi ki:

—Dur. Başpiskoposun mektubu nerede? Telegraph'ta da tekrarlanacakmış. Nerde şu söyle adını?

Çevresindeki yanıt vermeyen yaygaracı makinelere doğru bakındı.

—Monks mu, efendim? Diye sordu hurufat kutusunun ordan bir ses.

—Ha. Nerde Monks?

—Monks!

Mr. Bloom kupürünü çıkardı. Gitmenin tam zamanı.

—O halde çizimi getireyim, Mr. Nannetti,

dedi, iyi bir yere koyarsınız siz de eminim.

—Monks!

—Evet, efendim.

Üç aylık abone yenileyimi. Önce biraz içimi boşaltmak istiyorum. Dene gene de. Ağustosta dayat: iyi fikir: Atçıların panayır ayı. Ballsbridge. Panayıra turist akını.

MATBAANIN PİRİ

Dizgiodasından çıkarken yaşlı bir adamın yanından geçti, ihtiyar Monks, matbaanın piri. Elinden ne ibretin kudreti dizgiler içmiştir onun hayatı boyunca! Ölüm ilanları, birahane reklamları, nutuklar, boşanma davaları, boğulanlar. Giderek tükenmekte gücü artık. Bir köşecikte birikmiş iki kuruşu vardır muhakkak, temkinli, ağırbaşlı bir adam. Hamarattır karısı yemek pişirir, çamaşır yıkar, erimesi bir konfeksiyoncuda dikiş makinesinin başında. Divane Jane, şakası yoktur ha.

VE HAMURSUZ BAYRAMI

GELİP ÇATMIŞTI

Yürüyedursun, bir dizgicinin harfleri muntazaman yerleştirmesine baktı. Önce tersinden okuyor. Çabucak yapıyor bunu. Epey deneyim gerektirir. mangiD kcirtaP. Zavallı babacığımın İbranice kitabı, parmaklarını bana doğru uzatıp nasıl da okurdu sağdan sola. Fısıh. Gelen yıl Kudüs'te. Ah efendim, vay efendim! Bizi Mısır topraklarından çıkarıp esaretten esarete dolaştıran o eski zaman sergüzeştleri alleluia. Shema Israel Adonai Elohenu. Hayır, ötekisiydi. Ya o on iki biraderler, Yakubun oğulları. Ardından kuzu, kedi, köpek, sopa, su ve kasap. Sonra, ölüm meleğinin kasabı öldürmesi, onun öküzü ve köpeğin kediyi öldürmesi. Üzerinde iyice düşünene dek biraz tuhaf geliyor insana. Anlamı adalet bunun ama herkesin başkaca herkesi hakladığını söylüyor. Aslında hayat dediğin de işte bu. Ne kadar da uz eli. Alıştırma yapa yapa mükemmele ulaşılır. Parmaklarıyla görüyor dersin.

Mr. Bloom matbaanın tangirtılı dağdağasından çıkarak merdiven sahanlığına vardı. Şimdi tramvayla onca yolu gideceğim ve bir bakacağım ki adam belki de yerinde değil. Önce telefonla arayım bir. Numarası? Ha. Citron'un evi gibi. Yirmi sekiz kırk dört.

YALNIZ GENE O SABUN

Merdivenden aşağı indi. Bu duvarları hangi keratalar karalamış kibritle? Bahse tutuşmuşlar garanti. Bu işlerde hep böyle ağır yağlı kokular. Ben oradayken bitişliğimizdeki Thom'dan yayılan ılık tutkal.

Burnunu tıkamak için mendilini çıkardı. Ağaçkavunu? Ha, sabunu koymuştum oraya. Bu cepte kaybederim. Mendilini cebine koyarken sabunu çıkarıp pantolonunun arka cebine yerleştirdi ve düğmesini ilikledi.

Karın hangi parfümü kullanıyor? Eve uğrayabilirdim: Tramvay: Bir şey unutmuşum da. Bir bakayım dedim: Önce: Giyinirken. Burda. Yo.

Evening Telegraph bürosundan cırlak bir kahkaha işitildi birden. Bildim kimin sesi. Ne oldu ki? Gidip bir telefon edeyim-Ned Lambert bu.

Yavaşça içeriye girdi.

İRLANDA, GÜMÜŞ DENİZLERİN YEŞİL MÜCEVHERİ

—Maaşlar ödeniyor, diye yumuşakça fısıldadı Profesör MacHugh tozlu pencerecamına doğru, ağzı çiğnediği peksimetle dolu.

Mr. Dedalus, boş şöminenin önünden Ned Lambert'in alaycı yüzüne bakarak, hırçınca sordu:

—Allah rızası için söyleyin, götten atmıyorlar mı bunlar şimdi?

Ned Lambert, masaya oturmuş, okumasını sürdürdü:

—Dahası var, çağıl çağıl derelerin akıp giderken kıvrım kıvrım kavisler çizmesi ne ilginçtir, yosunlu kıyılarını yalaya yalaya, en

tatlı esintilerle ürpere ürpere, ormandaki dev ağaçların eğilen yapraklarının gölgelediği o dalgın sinesinde kayalık engellerle boğuşa boğuşa Neptün 'ün kaynasan masmavi diyarına kavuşması. Buna ne diyorsun, Simon? Diye sordu gazetesinin üzerinden. Tımturaklı, değil mi.

—Pilaki yapıyor, dedi Mr. Dedalus.

Ned Lambert, gülerek, gazeteyi dizlerine vurdu ve dedi ki:

—Eğilen yaprakların götleklediği o dalgın sinesinde. Vay anam! Vay anam!

—Ve de Ksenophon, Maraton ovasına nazar eyledi, dedi Mr. Dedalus, şömineyle pencereye doğru tekrar bakıp, Maraton da denize nigâh etti.

—Kâfi, kâfi, diye bağırdı Profesör MacHugh pencerenin oradan. Burama geldi yahu, istemiyorum artık.

Kemirip durduğu kuru peksimetin hilâl şeklindeki kısmını yedikten sonra gene acıkıp öbür elindeki peksimeti kemirmeye hazırlandı.

Ağdalı anlatımlar. Ham hum şaralop. Ned

Lambert bugün izinli bakıyorum, insanın programını altüst ediyor, cenaze yani. Nüfuzluymuş diyorlar. Yaşlı Chatterton, başhâkim yardımcısı, amcasının dedesi ya da amcasının dedesinin dedesi olurmuş. Doksanına varmışmış. Ölümüne ilişkin yazıyı çoktan yazmışlardır belki de. Onlara nispet yapışmış yaşamına. Ola ki önce kendisi gider. Johnny, yer aç amcana bakıym. Pek Muhterem Hedges Eyre Chatterton. Kokozladığı zamanlar sarsak eliyle bir iki çek yazıyordur garanti. Mortoyu çekince sipaliyi vuracak. Ha berekât.

—Küçük bir helecan daha, dedi Ned Lambert.

—Ne oldu ki? diye sordu Mr. Bloom.

—Çiçero'nun yeni bulunan bir eseri, diye yanıt verdi Profesör MacHugh azametli bir sesle. Sevgili vatanımız.

KISA AMA ÖZ

—Kimin vatani? dedi Mr. Bloom.

—Pek yerinde bir soru, dedi Profesör bir yandan ağzındaki peksimeti çiğneyerek. Kimin kelimesinin vurgulanması.

—Dan Dawson'un vatani, dedi Mr. Dedalus.

—Dün geceki konuşması mı yani? Diye sordu Mr. Bloom.

Ned Lambert başıyla onayladı.

—Ama önce şunu dinle bir, dedi.

Kapı içeriye doğru itilirken kapı tokmağı Mr. Bloom'un arkasına çarptı.

—Affedersin, dedi J. J. O'Molloy, girerken.

Mr. Bloom çevikçe yana doğru çekildi.

—Ben özür dilerim, dedi.

—Merhaba Jack.

—Buyur. Buyur.

—Merhaba.

—Nasılsın Dedalus?

—İyiyim. Sen nasılsın?

J. J. O'Molloy başını salladı.

KEYİFSİZ

Bir zamanlar barodaki genç avukatlar

arasında en basiretli olanıydı. Çökmüş, zavallı adam. Nefes nefese kalıp pancar kesilince sonu gelmiştir adamın. Vaziyeti vahim. Acaba hangi rüzgâr attı buraya onu. Para sıkıntısı.

—Dahası var, sıra sıra dağların doruklarına tırmanabilseydi eğer.

—Şahane görünüyorsun.

—Patronu görebilir miyim? Diye sordu J. J. O'Molloy, iç kapıya doğru bakarak.

—Hem de nasıl, dedi Profesör MacHugh. Girebilirsin de konuşabilirsin de. Sığınağında, Lenehan'la birlikte.

J. J. O'Molloy eğik sehpaye doğru birkaç adım attı ve bir gazete cildinin pembe sayfalarını geriye doğru çevirmeye başladı.

İşler kesat. Yitirilen düşler. Maneviyatı bozulmuş. Kumar. Namus borcu. Fırtına biçiyor. D. ve T. Fitzgerald'dan iyi paralar çekiyordu. Perukları, beyinlerini gösteriyor onların. Glasnevin'deki heykel gibi, açık beyinli onlar da. Express için Gabriel Conroy'a kimi yazılar hazırlıyor sanırsın. Tahsil görmüş adam. Myles Crawford Independent'e geçmiş.

Şu gazetecilerin yeni bir işin kokusunu alır almaz öyle tornistan etmeleri yok mu ya. Fırıldaklar. Gündüz külahlı, gece silahlı. Hangisine inanacağını bilemezsin. Birinin dediği öbürününkine uymaz. Bir bakarsın dalaşırlar, gazetelerinde birbirlerini topa tutarlar. Sonra bir bakarsın can ciğer dost olmuşlar.

—Ah dinle şunu Allah aşkına, diye yakardı Ned Lambert, Dahası var, sıra sıra dağların doruklarına tırmanabilseydik eğer...

—Carcar da carcar! Diye hırçınca lafa karıştı Profesör. Kâfi yahu, ne bu böyle dut yemiş Bulgar götü gibi!

—O doruklara, diye sürdürdü Ned Lambert, ki giderek yüksele yüksele ruhlarımızı arındıran, tıpkı...

—Asıl ağzını arındırsın, dedi Mr. Dedalus. Sana sığındım ulu Tanrım! Di mi ya? Bir de para mı veriyorlar ona bunun için?

—Tıpkı İrlandamızın her kösesini bezeyen, birtakım başka yerlerin göz kamaştırıcı ve sakinlerini gururlandırıcı övgüye layık

prototiplerine rağmen, İrlandamızın asude, gizemli şafağının o tabiatüstü yarışeffaf kızartısında yükselen yemyeşil koruları, yumuşak kıvrımlı ovaları ve ilkbahar yeşili meralarıyla harikulade güzelliklerinden oluşan o emsalsiz manzaralar...

—Ya ay, dedi Profesör MacHugh. Hamlet'i unutmuş.

ANAYURDUNUN DORİĞİ

—Aydın rahşan küresi gümüşü nurunu saçasıya kadar bekleyen o vasi uçsuz bucaksız manzaralar...

—Oo! Diye haykırdı Mr. Dedalus, umutsuz bir figanı açığa vurarak. Boklu soğan yahnisi! Yeter bu kadar, Ned. Hayat çok kısa yahu.

Silindir şapkasını aldı ve, gür bıyıklarını sabırsızca üfleyerek, Parmaklarıyla saçlarını taradı.

Ned Lambert keyifle kıkırdayarak gazeteyi bir yana fırlattı, bir an geçti, Profesör MacHugh'un tıraşsız karagözlüklü suratından

havlarcasına boğuk bir kahkaha patladı.

—Hamurkâr Daw! Diye haykırdı.

WETHERUP DERDİ Kİ HEP

Amdi basılı haliyle bunları tefe koymak tamam da, böyle şeyleri ballı börek gibi yutuveriyor millet. Zaten fırıncılık da yapmış değil mi? Bu yüzden Hamurkâr Daw demeleri. Küpünü doldurmuş neticede. Kızı motorlu taşıtlar vergi dairesindeki o adamla nişanlı. Mürüvvetini görecek. Eğlenciler. Ziyafetler. Çalgı çalınacak Wetherup anlatırdı her zaman. Midelerinden yakalayacaksınız onları.

İç kapı şiddetle açıldı ve ibik gibi dimdik telekvari saçların al-tında gaga burunlu kıpkırmızı bir yüz kendini içeriye fırlattı. Küstah mavi gözleri etrafını süzdü ve haşın sesi sordu:

—Ne oluyor?

—Şövalye bozuntusu işte karşınızda! Dedi Profesör MacHugh azametle.

—Suslanhıyar, kes zırıldanmayı pedagog müsveddesi! Dedi gazetenin yönetmeni yanıt

olarak.

—Gel, Ned, dedi Mr. Dedalus, şapkasını giyerek. Bunu bir içki paklar.

—İçki mi! diye bağırdı yönetmen. Ayinden önce içki yasak.

—Haklısın elbet, dedi Mr. Dedalus, çıkadursun. Haydi, Ned.

Ned Lambert kendisini masadan aşağıya kaydırıldı. Yönetmenin mavi gözleri Mr. Bloom'un yüzüne doğru çevrilirken, bir tebessümle gölgelendi.

—Bizle geliyor musun, Myles? Diye sordu Ned Lambert.

ŞANLI SAVAŞLARI HATIRLARKEN

—Kuzey Cork milisleri! Diye haykırdı yönetmen, şömine rafına doğru birkaç adım atarak. Her seferinde biz kazandık! Kuzey Cork ve İspanyol subaylar!

—Nerdeydi o, Myles? Diye sordu Ned Lambert ayakkabılarının burunlarına düşünceli nazarlar yönelterek.

—Ohio'da! Diye bağırdı yönetmen.

—Vallahi doğru, diye onayladı Ned Lambert.

Dışarıya çıkarken J. J. O'Molloy'a fısıldadı.

—Kafayı üşütmeye başlamış. Vaziyeti vahim.

—Ohio! Diye tizin tizi gakladı yönetmen kıpkırmızı suratını kaldırıp. Benim Ohiom!

—Mükemmel bir kretikos! Dedi Profesör. Uzun, kısa ve uzun.

EY, AEOLUS ARPI!

Yeleşinin cebinden bir yumak mumlu diş ipliği çıkardı ve bir arca kopararak fırçalanmamış tannan iki dişinin arasından iki dişinin daha arasından gerip ustaca tıngırdattı.

—Bingbang, bangbang.

Mr. Bloom, ortalığın sakinleştiğini görünce, iç kapiya doğru seğırtti.

—Sadece bir dakika, Mr. Crawford, dedi. Bir ilanla ilgili telefon etmem lazım. içeriye girdi.

—Bu akşamki makaleden ne haber? Diye sordu Profesör MacHugh, yönetmene doğru

gelip bir eliyle onun omzunu sıkıca kavrayarak.

—Her şey yolunda, dedi Myles Crawford daha sakince. Merak etme sen. Merhaba, Jack. Yolunda her şey.

—İyi günler, Myles, dedi J. J. O'Molloy, elinden bırakıverdiği sayfalar uysalca cildin içine düşerken. Kanada'daki şu dolandırıcılık olayı bugün çıkacak mı?

İçeride telefon çingirdadı.

—Yirmi sekiz. Değil. Yirmi, iki dört, evet.

KAZANANI BİLMECE

Lenehan iç bürodan Sport'un prova baskılarıyla çıktı.

—Altın Kupa'yı kim kazanacak, bilmek isteyen var mı? Diye sordu. O. Madden'in bindiği Sceptre. Baskıları masanın üzerine fırlattı.

Koridorda yalınayak gazete dağıtıcısı çocukların çığirtısı hızla yaklaştı ve kapı ardına dek açıldı.

—Susun, dedi Lenehan. Ayak sesleri

işitiyorum.

Profesör MacHugh odanın ortasına doğru yürüdü ve yaltaklanan haşarı bir oğlanı yakasından yakalayiverince öbürleri kaçır adım koridordan çıkıp merdivenlerden aşağıya gözden kayboldular. Prova pelürleri hava cereyanında hışırdadı, mavi karalamaları yumyumuşak havalanıp salındı da sonra masanın altında karaya kondu.

—Valla ben yapmadım, efendim. Beni o şışko itmişti, efendim.

—At onu dışarı ve kapat kapıyı, dedi yönetmen. Fırtına patladı sanırsın.

Lenehan kâğıtlarını yerden toplamaya başladı, yere ikinci eğilişinde homurdandı.

—Yarış özel baskısını bekliyoruz, efendim, dedi gazeteci oğlan. Pat Farrell itmişti beni.

Kapı aralığından içeriye bakmakta olan iki yüzü imledi.

—İşte o, efendim.

—Haydi git başımızdan, dedi Profesör MacHugh terslenerek

Çocuğu iterek dışarıya çıkardı ve kapıyı

arkasından çarparak kapattı.

J. J. O'Molloy gazete ciltlerinin sayfalarını hışırdatarak çevirmekte, mırıldanmakta, aramaktaydı:

—Devamı sayfa altı sütün dörtte.

—Evet, burası Evening Telegraph, diye konuşmaktaydı Mr. Bloom iç büroda. Patron orda mı?.. Evet, Telegraph... Nereye? Haa! Hangi müzayede salonu?.. Tamam! anlaşıldı. Elbet. Orda yakalarım onu.

ARDINDAN BİR ÇARPIŞMA

Telefonu kapattığında zil yeniden çalmaya başladı. Aceleyle içeriye girdi ve ikinci prova baskısını yakalayıp doğrulmaya alışan Lenehan'a bindirdi.

—Pardon monsieur, dedi Lenehan, bir an ona tutunup yüzünü ekşitirken.

—Kabahat bende, dedi Mr. Bloom, onun kendisine tutunmasına katlanarak. Bir yeriniz acıdı mı? Acelem var da.

—Dizim, dedi Lenehan.

Dizini ovuştururken suratını komikleştirdi ve sızlandı:

—Anno Domini akümülasyonu.

—Üzgünüm, dedi Mr. Bloom.

Kapıya doğru giderek kapıyı açık tuttu, bekledi. J. J. O'Molloy sayfaları çarpa çarpa çevirmekteydi. Girişteki merdivenlere çömelmiş gazeteci çocuklardan ikisinin çatlak sesiyle bir ağız mızıkasının şamatası koridorda yankılanıyordu.

—Biz Wexfordlu kopilleriz

Dövüşürken birleşir yüreğimizle ellerimiz.

BLOOM ÇIKAR

—Ben bi koşu Bachelor's Walk'a kadar gidiyorum, dedi Mr. su Keyes ilanı için. Bitireyim şu işi: şu anda Dillon'daymış dediler.

Bir an kararsızca ordakıların yüzlerine baktı. şömine rafına dayanarak başını eline yaslamış duran yönetmen, birden kolunu ta önüne uzatıverdi.

—Yaylan! Dedi. Yolun açık olsun.

—Hemen dönerim, dedi Mr. Bloom, aceleyle çıkarken.

J. J. O'Molloy bir şey demeden, Lenehan'ın elinden prova baskılarını aldı ve hafifçe üfleyerek sayfaları açıp okumaya başladı.

—Alacak o ilanı, dedi Profesör, gözleri siyah çerçeveli gözlüğünden perde aralığına dikili. Bakın piç kuruları peşine takıldı.

—Göster, nerede? Diye ünledi Lenehan, pencereye koşadursun.

SOKAKTA RESMİ GEÇİT

İkisi de perde aralığından Mr. Bloom'un ardında sıralanmış, sonuncusu rüzgârda ak ak zikzaklayan muzip bir uçurtma gibi beyaz papyon kuyruklu, zıplaya hoplaya giden gazeteci çocuklara gülerek baktılar.

—Ardından yaygara koparan şu sokak piçlerine bak. Vay ibiş, vay! Düztaban yürüyüşünü nasıl da taklit ediyorlar. Kırk beş numara, darından. Kekliği düz ovada avlarlar.

Komik hareketlerle dans etmeye başladı ve

ayaklarını sürüye sürüye şömineyi geçip baskı provalarını eline tutuşturan J. J. O'Molloy'un yanına vardı.

—Ne oluyor? Dedi Myles Crawford irkilerek. Ötekiler nereye gitti?

—Kim? Dedi Profesör, dönerek. The Oval'e gidip bir şeyler içeceklermiş. Paddy Hooper de orada, Jack Hall ile. Dün gece gelmişler.

—Haydi öyleyse, dedi Myles Crawford. Şapkam nerede?

Seri adımlarla, ceketinin yırtmacı açıla açıla, arka cebindeki anahtarlarını şingirdata şingirdata, arkadaki büroya gitti. Şingirdadılar şöyle bir havada sonra tahtaya inip, yazıhanesinin çekmecesini kilitlerken Myles Crawford.

— Bugün keyfi yerinde, dedi Profesör MacHugh sesini alçaltarak.

—Öyle görünüyor, dedi J. J. O'Molloy, tabakasını çıkarırken dalınç içinde mırıldanırcasına, ama her zaman görüldüğü gibi değildir. Kimde var en çok kibrit?

BARIŞ ÇUBUĞU

Profesöre bir sigara uzattı, bir de kendisi aldı. Lenehan hemen bir kibrit yakıp sigaralarını sırayla yaktı. J. J. O'Molloy tabakasını yeniden açıp ona doğru tuttu.

—Thanky vous, dedi Lenehan sigarayı alırken.

Yönetmen, bir kaşına yan yatırdığı hasır şapkasıyla iç bürodan çıktı. Parmağını sertçe Profesör MacHugh'a uzatarak şarkı halinde okudu:

—Orunlardı şöhretti seni baştan çıkaran,
Dünyaya hükmetmektir senin kalbinde yatan.
Profesör uzun dudaklarını büzerek sıırıttı.

—Ha? Sizi gidi sefil Romalılar? Dedi Myles Crawford.

Açık duran tabakadan bir sigara aldı. Lenehan, kıvrak bir hareketle onun sigarasını yakarak, dedi ki:

—Susun, yepyeni bir bulmacam var!

—Imperium romanum, dedi J. J. O'Molloy ılıkça. Britanyalı ya da Brixton'dan daha asil

geliyor kulağa. Ateşte cazırdayan yağı hatırlatıyor insana bu kelime nedense.

Myles Crawford sigarasından çektiği ilk nefesi hızla tavana doğru üfledi.

—Tamam işte, dedi. O yağ biziz. Sen de ben de ateşteki o yağız. Şansımız da cehennemde bir kartopundan daha iyi sayılmaz.

ESKİ ROMANIN GÖRKEMİ

—Dur bi dakika, dedi Profesör MacHugh, açık ellerini yavaşça kaldırarak. Kelimeler, onların sesleri yanıltmasın bizleri. Roma yı düşünelim, hakimane, buyurgan, o üstün Roma'yı.

Gömleğinin kirli fersude manşetlerinden kollarını belagat'e uzattı, bir süre durakladı ve dedi ki:

—Nasıldı onların uygarlığı? Engin, ama derim ki: Pespaye de-Cloacae: Lağımalar. Çöllerdeki, dağlardaki Yahudiler dediler ki: Burada toplanalım. Yehova'ya bir tapınak inşa edelim. Romalılar, onların izinden yürüyen İngilizler

gibi, ayak bastıkları her yeni sahile (bizim sahillerimize asla giremedi) sırf bu dışkıya ilişkin saplantılarını getirmişlerdir. Togasının içinde etrafını şöylece süzdü ve sürdürdü: Burada toplanıla. Bir kenef inşa edile.

—Zaten, yaptıkları da buydu, dedi Lenehan. O kadim atalarımız, Guinness'in bölümünde okuduğumuz üzere, akarsulara meftun idiler.

—Doğayla iç içeydiler o soylu insanlar, diye mırıldandı J. J. O'Molloy. Ama Roma hukukunu da uygulamışızdır.

—Pontius Pilatus da Peygamberiydi o hukukun, diye karşılık verdi Profesör MacHugh.

—Baş Baron Palles'in hikâyesini bilir misiniz? Diye sordu J. J. O'Molloy. Kraliyet Üniversitesi'ndeki bir ziyafette. Her şey usulünce giderken...

—Önce benim bilmecem, dedi Lenehan. Hazır mısınız?

Mr. O'Madden Burke, gri Donegal tüvidinden giysisi içinde kerliferli, koridordan içeriye girdi. Girdikten sonra, ardında Stephen Dedalus

belirdi.

—Entrez, mes enfants! Diye haykırdı Lenehan.

—Bu gencin bir ricası varmış, dedi Mr. O'Madden Burke tatlı bir sesle. Tecrübenin rehberliğinde Şöhretin huzuruna çıkarılan Gençlik.

—Memnun oldum, dedi yönetmen, elini uzatarak. Pederiniz az önce çıktı.

???

Lenehan oradakilere dedi ki:

—Susalım! Hangi renkler moral verir? Düşünün taşının, toriğinizi çalıştırın, yanıtlayın.

Stephen daktilo edilmiş kâğıtları verirken, başlığını ve yazanın imzasını imledi.

—Kim? Diye sordu yönetmen.

Bir parçası yırtılmış.

—Mr. Garrett Deasy, dedi Stephen.

—Şu ihtiyar mızımız, desene, dedi yönetmen. Kim yırtmış bunu? Kıcını mı sildi dersin?

**Pür hiddet pupa yelken
Eser bir kasırga güneyden
Soluk benizli bir hortlak
Ağzını ağızıma dayayacak.**

—İyi günler, Stephen, dedi Profesör, yanaşıp ordakilerin omuzlarının üzerinden bakarak. Ayak-ve-ağız mı? Yoksa siz şev mi?..
Sığırsever şair.

KİBAR BİR RESTORANDA REZALET

—İyi günler, efendim, diye yanıtladı Stephen kızarak. Bu yazı benim değil. Mr. Garrett Deasy onu size...

—Ha, tanırım onu, dedi Myles Crawford, karısını da tanırım. Öyle şirret bir acuze daha gelmemiştir bu dünyaya. Bırak ağzını ayağını, her bi yanı teneşirliktir o karının! Star and Garter'da çorbayı garsonun suratına boca ettiği o gece. Tanırım!

Dünyaya günahı bir kadın getirmiş. Menelaus'un, onu terkeden karısı Helen

uğruna, Yunanlılar on yıl boyunca. Breffni Prensi O'Rourke.

—Karısı hayatta mı? Diye sordu Stephen.

—Ya, ayrılmışlar ama, dedi Myles Crawford, gözleri daktilolu sayfayı yukarıdan aşağıya tararken, İmparatorun atları. Habsburg. Viyana siperlerinde bir İrlandalı kurtarmıştı onun hayatını. Unutmayasın! Maximilian Karl O'Donnell, irlanda'da Graf von Tirconnell. Vârisini oraya kralın Avusturya ordusunda mareşallik vermesi için göndermiş. Yabankazları. Tabii ya, böyle işte. Sakın unutmayasın!

—Ama mesele surda, bunlar unutuldu mu, unutulmadı mı? dedi J. J. O'Molloy sakince, bir nal bastırgacı çevirerek. Prensini hayatını kurtarırsın, sonra başına öyle işler açılır.

Profesör MacHugh ona doğru döndü.

—Aksi takdirde? Dedi.

—Bak anlatayım, diye başladı Myles Crawford. Bir zamanlar bir Macar...

ÜMİTSİZ DAVALAR

SOYLU MARKIZ ANILIYOR

—Biz ümitsiz davalara sadık kalmışızdır daima, dedi Profesör. Bize göre muvaffakiyet, idrakin de muhayyilenin de ölümü demektir. Muvaffakiyet kazananlara asla sadakat göstermemişizdir. Onlara hizmet ediyoruz. Ruh karartıcı Latin lisanını öğretiyorum mesela ben. Lisanını öğrettiğim ırkın zihniyetinin kemale erdiği zirvede şu düstur var: Vakit nakittir. Maddiyatın tahakkümü. Domine! Tanrım! Spiritüalizme ne oldu? Hazreti İsa nerede? Lord Salisbury? West End kulübünde bir kanepe. Halbuki Yunanlılar!

YA RABBI MERHAMET ET!

Siyahçerçevelerinin içinden gözleri ışıklı bir tebessümle parıldadı, uzun dudaklarını daha da uzattı.

—Yunanlılar! Dedi yeniden. Kyrios! Pırıl pırıl bir kelime! Sami ve Sakson ırkından olanların bilmediği sesliler. Kyrie! Zihin aydınlığı.

Yunanca öğretseydim keşke, idrakin lisanını.
Kyrie elesion! Kenefyapıcılarıyla
lağımdöşeyicileri asla efendisi olamaz bizim
ruhlarımızın. Bizler, Trafalgar'da iflâs eden
Avrupa Katolik şövalyeliğinin ve
Aegospotami'de Atinalı filolarla birlikte batıp
giden spiritüel imparatorluğın sadık köleleriyiz
- bir emperiumun değıl. Evet, evet. Batıp gittiler.
Pyrrhus, bir kehanete aldanarak, Yunanistan'ın
makûs kaderini yenmek gayesiyle son bir
teşebbüste bulundu. Ümitsiz bir davaya sadık.

Yanlarından ayrılarak ağır ağır pencereye
doğru yürüdü.

—Savaştan kaçmadılar, dedi Mr. O'Madden
Burke cansız bir sesle, ama hep yenildiler.

—Hühühü! Diye sızlandı Lenehan sesini
abartarak. Matineenin ikinci yarısında başına
inen bir kiremit yüzünden. Zavallı, zavallı,
zavallı Pyrrhus!

Ardından, Stephen'ın kulağına fısıldadı:

LENEHAN'IN LIMERİĞİ

**—MacHugh Hoca anlatır hep madara
Taktığı gözlüğün rengi kara mı kara
Her bir nesneyi çift gördüğünden
Ne diye takar ki onu, sahiden?
Joe Miller'i çıkamadım. Bari sen ara!**

Sallust'un yasını tutarken, der Mulligan.
Anası hunharca öldürülen.

Myles Crawford kâğıtları yan cebine
tıkıştırdı.

—İcabına bakarız, dedi. Gerisini sonra
okurum, icabına bakarız.

Lenehan karşı çıkarcasına ellerini kaldırdı.

—Ya benim bilmecem! Dedi. Hangi renkler
moral verir?

—Hangi renkler mi? Derken, Mr. O'Madden
Burke'ün zihni yeniden bulandı.

Lenehan kıvançla duyurdu:

—Mor ve al renkleri. Espriyi çaktınız mı? Mor
ve kırmızı, yani al, yan yana gelince moral
kelimesini verir. Ya!

Mr. O'Madden Burke'ün boş yerini hafifçe

dürttü. Mr O'Madden Burke zarif bir hareketle arkasına doğru, düşer gibi yaparak, şemsiyesine dayandı, sanki soluğu kesilmiş gibi inledi:

—İmdat! Bir hayli halsiz hissediyorum kendimi.

Lenehan, pür telaş, prova baskılarıyla, onları hışırdan hışırdan onun yüzünü yelledi.

Profesör, gazete ciltlerinin ordan geri dönerek, elini Stephen ile Mr. O'Madden Burke'ün çözükle kravatları üzerinde gezdirdi.

—Paris, geçmişteki ve şimdiki, dedi. Komün yandaşlarına benziyorsunuz.

—Bastil'i basan devrimcilere benziyorlar, dedi J. J. O'Molloy hafiften istihzalı. Yoksa Finlandiya valisini vuran siz ikiniz miydiniz? O suçun faileri sizlerdiniz muhakkak. General Bobrikoff.

—Sadece teemmülen, dedi Stephen.

CÜMBÜR CEMAAT

—Tüm yetenekler burada, dedi Myles

Crawford. Hukukçular, eğitimciler...

—Er meydanı, diye katıldı Lenehan.

—Edebiyatçılar, basın.

—Bloom burda olsaydı, dedi Profesör. Reklamcılık, ince sanat.

—Ve Madam Bloom, diye ekledi Mr. O'Madden Burke. Şan perisi. Dublin'in en birinci gözdesi.

Lenehan abartılıca öksürdü.

—İh! Dedi sesini alçaltarak. Ay, gıcığım boğazlandı! Mezarlıkta üşütmüşüm. Kapısı açıktı da.

"SENİN İÇİN ZOR OLMAZ!"

Yönetmen ikircikli elini Stephen'ın omzuna dayadı.

—Benim için bir şeyler yazmanı istiyorum, dedi. Şöyle zehir zıkkım bir yazı. Senin için zor olmaz. Yüzünden okunuyor. Gençlerin ağzından, şöyle rahatça...

Yüzünden okunuyor. Gözünden okunuyor. Tembel çakal düzencinin teki.

—Ayak-ve-ağız hastalığı! Diye haykırdı yönetmen sesinde aşağıısayıcı paylama titremeleri. Milliyetçilerin Borris-in-Ossory'deki muhteşem toplantısı. Kurt masalı, işte! Galeyana gelsin millet! Zehir zemberek bir yazı yaz. Hepimizi ko içine, veryansın et velhasıl. Babasını da, Oğlunu da Ruhulkudüsü de, Jakes M'Carthy'yi de.

—Akıl dağarcığımızda ne varsa seninle paylaşmaya hazırız hepimiz, dedi Mr. O'Madden Burke.

Stephen gözlerini yönetmenin pervasız, aldırıışsız gözlerine doğru kaldırdı.

—Baksana, dedi J. J. O'Molloy, adam seni gazeteci güruhuna sokmaya kararlı.

BÜYÜK GALLAHER

—Senin için zor olmaz, diye yineledi Myles Crawford, yumruğunu vurgulamacasına sıkarak. Göreceksin. Ignatius Gallaher'in boş gezdiği ve Clarence'ta bilardo skorlarını tuttuğu zamanlar dediği gibi Avrupa'yı felce uğratarız

evvel Allah. Gallaher, yaman gazeteciydi. Ne kalemdi ya! Nasıl ünlendi, bilir misiniz? Anlatayım. Şahane bir gazetecilik örneği sergilemişti. Seksen bir senesiydi, altı Mayıs, Invincibles olaylarının çıktığı, Phoenix Park cinayetinin işlendiği zaman, zannedersen senin doğuşundan önce. Bakın göstereyim.

Onları yarıp aralarından geçerek gazete ciltlerine doğru gitti.

—Buraya bakın, dedi başını çevirip. New York World özel bilgi isteyen bir telgraf çekmişti. Hatırladınız mı o günü?

Profesör MacHugh başıyla onayladı.

—New York World, dedi yönetmen, hasır şapkasını heyecanla arkaya iterken. Orda olmuştu. Tim Kelly, şey, Kavanagh yani. Joe rady ve diğerleri. Direksiyonda Keçi-Postu. Onca yolu gitmiş, gördünüz mü?

—Keçi-Postu, dedi Mr. O'Madden Burke. Fitzharris. Hani şu Butt Köprüsü'nün ordaki araba barınağının sahibi. Holohan anlatmıştı. Holohan'ı tanır mısınız?

—Tanımaz mıyım? Dedi Myles Crawford.

—Zavallı Gumley de orda, söylediğine göre, şirketin taşocağında çalışıyormuş. Gece bekçiliği yapıyormuş.

Stephen hayretle döndü.

—Gumley mi? Dedi. Deme yahu? Babamın arkadaşı olan, de-ğil mi?

—Bırak şimdi Gumley'i diye öfkeyle bağırdı Myles Crawford Bırak Gumley'i de, taşların ocaktan kaçmamasına dikkat etsin. Şuraya baksanıza. Ignatius Gallaher ne mi yaptı? Anlatayım size. Deha, mübarek adam. Derakap

çekiyor telgrafını. 17 Mart tarihli Weekly Freeman'a bakınız! O kadar. Anladınız mı?

Ciltlerin sayfalarını hızla çevirerek parmağıyla bir yeri imledi.

—Mesela dördüncü sayfada Bransome Kahvesi'nin reklamı var, diyelim. Anladınız mı? O kadar.

Telefon zırladı.

UZAK BİR SES

—Ben bakayım, dedi Profesör, yürüyerek.

—B, parkın kapısı. Güzel.

Titreştirdiği parmağını bir noktadan ötekine zıplatarak konduruyordu.

—T, Genel Vali'nin rezidansı. C, cinayetin işlendiği mahal. K, Knockmaroon kapısı.

Boynunun sarkık derisi horoz gerdanları gibi sallanıyordu. Layıkıyla kolalanmamış göğüslüğünün ucu dışarı çıkıverince, hoyratçasına bir hareketle onu yeğinin içine sokuşturdu.

—Alo? Burası Evening Telegraph. Alo?.. Kiminle görüşüyorum... Evet... Evet... Evet.

—F'den P'ye kadar, Keçi-Postu'nun cinayet anında başka yerdeymiş süsü vermek için araba sürdüğü mesafe, Inchicore, Ro-undtown, Windy Arbour, Palmerston Park, Ranelagh. F.A.B.P. Katalavis? X, Davy'nin Upper Leeson Street'teki meyhanesi.

Profesör iç kapıya geldi.

—Telefonda Bloom var, dedi.

—Canı cehenneme, dedi yönetmen anında. X, Davy'nin meyhanesi, tamam mı?

ŞEYTANCA, PEK

—Şeytanca, dedi Lenehan. Pek.

—Noktası noktasına anlattı onlara, dedi Myles Crawford, tüm musibet olayı.

Uyanamadığın için kurtulamayacağın bir karabasan.

—Gözümün önünde, dedi yönetmen gururla. Onun yanımdım Dick Adams, Tanrı'nın can verdiği puşlavat Corklular arasında en iyi kalpli olanı, ve bendeniz.

Lenehan abartılı bir reveransla, duyurdu:

—Madamım, adam. Ve Anastas mum satsana.

—Tarihi bir olay! Diye haykırdı Myles Crawford. Prince's Street'in Cadı Karısı olmuştu oraya ilk giden. Ardından gözyaşları, intikam almak için ant içmeler vesaire. İlan vererek filan. Gregory Grey düzenlemişti hatta. Epey destek oldu bu ona. Sonra Paddy Hooper, Tay Pay onu Star'a alana dek tebelleşti. Şimdi Blumenfeld'le birlikte çalışıyor.

Basın böyledir işte. Gazetecilik dediğin. Pyatt! Hepsinin babasıydı o!

—Sansasyonel gazeteciliğin babası, diye onadı Lenehan, Chris Callinan'ın da kayınbiraderi.

—Alo? Orda mısın? Evet, hâlâ burda. Sen gelsene buraya.

—Nerede şimdi öyle gazeteciler, ha? Diye haykırdı yönetmen.

Gazete cildini çarparak masaya koydu.

—Şek peytanca, dedi Lenehan Mr. O'Madden Burke'e.

—Pek zekice, dedi Mr. O'Madden Burke.

Profesör MacHugh iç bürodan geldi.

—Invincibles'dan bahsediyordunuz da, dedi, gördünüz mü bazı işportacıları sulh hâkimliğine çıkarmışlar...

—Ha, evet, dedi J. J. O'Molloy canlanarak. Lady Dudley evine giderken geçen yılki kasırgada devrilen ağaçları görmek için parkın içinden geçmiş de, Dublin manzaralarını gösteren kartpostallardan almaya niyetlenmiş. Aldığı kartpostal da Joe Brady'nin ya da bir

Numara'nın ya da Keçi-Postu'nun anısına basılanlardan biriymiş. Tam da Genel Vali'nin rezidansı önünde, düşün bir!

—Sahaflarda bulursun anca öyle şeyleri, dedi Myles Crawford. Vay be! Basın ve baro! Şimdiki baroda nerede öyle Whiteside gibi, Isaac Butt gibi, ağzından bal damlayan O'Hagan gibi adamlar? Amaan, saçmalıyorum ben de. Vay be! Bir sahafın tozlu bir rafında anca.

Ağzı, konuşmadan, asabi küçümseme büküntüleriyle seğirmesini sürdürdü.

Bu ağzı öpmeyi arzulayacak bir kadın var mıdır? Ne bilinir? o halde niye yazdın?

UYAKLAR VE NEDENLER

Madam, adam. Adam madamın içinde mi? Ya da dam, adamın? Ya damdaki o şey? Herhal. Madam, endam, saydam, yordam idam. Uyaklar: Eş giysili iki kişi, birbirine benzeyen, ikişer ikişer.

.....la tua pace
.....che parlar ti place
Mentre che il vento, come fa, si tace.

Üçer üçer yaklaştıklarını gördü kızların, yeşilli, pembeli, allı, birbirine dolanmış per l'aer perso, morlu, eflatuni, quellapacifica oriafiamma, alev sarısı, di rimirarfepiü ardenti. Ne ki ben, kurşunlaşa-nayaklarıyla gecenin tahtelzulmeti altında tövbekar ihtiyarlar: Madam, adam: Ehram, rahim.

—Söyle ne diyeceksen, dedi Mr. O'Madden Burke.

HER GÜN BİR TANESİ YETER...

J. J. O'Molloy, donukça gülümseyerek eldivenini yerden aldı.

—Azizim Myles, dedi, sigarasının külünü silkerek, sözlerimi yanlış anlıyorsun. Cari telakkilere göre üçüncü mesleği bir meslek olarak müdafaa ettiğim yok, ama senin Corklulara mahsus ateşli tarafın gemi azıya

alıyor. Henry Grattan'ı, Flood'ı, Demosthenes'i ve de Edmund Burke'yi ne diye saymayalım? Ignatius Gallaher'ı da, onun zırtapoz neşriyatının sahibi Chapelizodlu patronu Harmsworth'u da, onun Bowery'deki asparagasçı gazetelerin, dahası Paddy Kelly's Budget'ın ve Pue's Occurences'm naşiri Amerikalı yeğenini de ve bizim külyutmaz dostumuz The Skibbereen Eagle'ı biliriz hepimiz. Ne diye Whiteside gibi bir adli belagat üstadını karıştırıyorsunuz işe? Gazete, her gün bir tanesi yeter.

MAZİDE KALAN GÜNLERDEN BAHİSLE

—Grattan ile Flood bizim şu gazetemizde çalışırlardı, diye haykırdı suratına yönetmen, İrlandalı gönüllüler. Neredesiniz şimdi? 1763'te kurulmuş. Dr. Lucas. Şimdi bulabilir misiniz John PhilpotCurran gibilerini? Öf be!

—Hmm, dedi J. J. O'Molloy, Bushe K. C., mesela.

—Bushe? Dedi yönetmen. Hıı, evet: Bushe,

evet. Fıtratında var onun gazetecilik. Kendal Bushe, aman, Seymour Bushe yani.

—Çoktan saf dışında kalırdı, dedi Profesör, şayet... Ama vazgeç canım.

J.J. O'Molloy Stephen'a doğru döndü ve alçak sesle yavaş yavaş dedi ki:

—Hayatımda işittiğim en zarif cümlelerden biri, Seymour Bushe'un dudaklarından dökülmüştü. Kardeş öldürme davasında söylemişti onu, Childs cinayeti davası. Bushe onu savunmaktaydı.

**Ve kulaklarımın dehlizlerinden içeriye
döküldü ki.**

Durun yahu, nasıl bilebilirdi ki? Uykusunda ölmüştü. Ya da öbür hikâye, iki götlü canavar?

—Neymiş o? Diye sordu Profesör.

ITALIA, MAGISTRA ARTIUM

—Delillere dayanarak konuşuyordu, dedi J. J. O'Molloy, eski Musa şeriatının aksine Roma

hukukuna dayanarak - lex talionis. Sonra da Vatikan'daki Michelangelo'nun Musa'sından da bahsetti.

—Hı.

—Özenebezeneseçilmiş birkaç kelime, diye girişti Lenehan. Susalım!

Sükût. J. J. O'Molloy tabakasını çıkardı.

Boş yere bir sessizlik. Sıradan bir durum.

Müjdecibaşı kibrit kutusunu özenle çıkarıp purosunu yaktı.

Zaman zaman o yabansı anı gözümün önüne getirip, kibriti Çakışının öyle minnacık, önemsiz bir eylem olduğunu ve ikimizin e yaşamlarımızın daha sonraki tüm akışını belirlediğini düşünmüşümdür.

ZARİF BİR CÜMLE

J- J- O'Molloy her bir sözcüğünü vurgulaya vurgulaya sürdürdü:

—Şöyle anlatmış: Âdemoğlunun mukaddes suretinin o boynuzlu ve dehşetengiz, musikinin dondurulması gibi taşa hakkedilen, şayet bir

heykeltıraşın muhayyilesiyle veya eliyle mermere işlenip de ruh ulviyeti kazanarak ve ruh ulviyeti neşrederek yaşamayı hak eden başka herhangi bir şey mevcut olmasa dahi yaşamayı hak eden o ebedi irfan ve ilham timsali heykel.

İnce uzun elini zarifçe devindirerek sözlerini noktaladı.

—Güzel! dedi Myles Crawford derakap.

—İlahi bir ilham, dedi Mr. O'Madden Burke.

—Beğendin mi? Diye sordu J. J. O'Molloy, Stephen'a.

Kendisini bu dil ve biçimin albenisine kaptırmış olan Stephen kıpkırmızı kesildi. Tabakadan bir sigara aldı. J. J. O'Molloy tabakasını Myles Crawford'a doğru tuttu. Lenehan, daha önceki gibi yaktı onları sigaralarını ve ödülünü şunları söyleyerek aldı:

—Teşekkürdan ederimdan.

MANEVİYATI YÜKSEK BİR ADAM

—Profesör Magennis senden bahsetmişti

Myles Crawford'a doğru döndü ve dedi ki:

—Gerald Fitzgibbon'u tanırsın. O zaman onun hitabet tarzını da tahmin edebilirsin.

—İşittiğime göre, dedi J. J. O'Molloy, Trinity College idare Meclisi'ndeymiş ve Tim Healy'nin tarafını tutuyormuş.

—Öğrenci kıyafetli bir haspanın bir taraflarını da tutuyor dedi Myles Crawford. Devam et, haydi?

—Dikkat buyurun ki o konuşma, dedi Profesör, yetkin bir ha. tarafından nazikâne ve kurumlu bir edayla yapılmıştı, ve o yeni akıma ilişkin hışmının durmuş oturmuş bir dille kaşık kaşık demiyeceğim de mağrur bir insanın hakaretlerinin kepçe kepçe boşaltılmasıydı. Yeni bir akımdı bu o zamanlar. Zayıftık biz, bu yüzden de değersizdik.

Uzun ince dudaklarını bir an kapatır gibi oldu, ama sürdürme isteğiyle, apaçık elini dinleyenlerine doğru kaldırdı ve başparmağı titrerken, yüzükparmağıyla siyah çerçevesine hafifçe dokunarak gözlüğünü yeniden odakladı.

DOĞAÇLAMA

Sesinin tonu özelliksiz, J. J. O'Molloy dedi ki:

—Taylor, hatırlamanızda yarar var, oraya hasta yatağından kalkarak gitmişti. Konuşmasını önceden hazırlamış olduğunu hiç sanmıyorum, zira salonda tek bir stenograf bile yoktu. Yağsız ince yüzünü darmadağın sakalı çevreliyordu. Boynunda gevşekçe sarılmış bir atkı vardı ve ölmekte olan bir insan intibasını veriyordu (ama aslında öyle değildi).

Bakışları birden ama dinginlikle J. J. O'Molloy'dan Stephen'ın yüzüne çevrildi, sonra birden, zihnini toparlarcasına yere doğru yöneldi.

Eğilen başının ardından, azalmakta olan saçlarının kirlettiği mat keten yakası görünüyordu. Zihnini toparlarcasına durdu ve dedi ki:

—Fitzgibbon'un konuşması bitince John F. Taylor cevap vermek için yerinden kalktı. Şayet yanılmıyorsam, kısaca şöyleydi söyledikleri.

Başını kararlı bir biçimde dikeltti. Gözleri yeniden bir toparlandı. Gözlükcamlarının lenduha akvaryumlarında yüzen beyinsiz istiridyeler bir ileriye bir geriye giderek bir çıkış yolu aradılar.

Başladı sonra:

—Muhterem Reis Beyefendi, Hanımlar ve Beyler: Birkaç dakika önce alim dostumun İrlanda gençliğine hitaben söylediklerini büyük bir hayranlıkla dinlemiş bulunuyorum. Sanki bu memleketten çok uzaklardaki bir memlekete götürülmüş, devrimizden çok ötelerdeki bir devre girmiş gibi oldum da, kadim Mısır'da imişim ve o diyarın başrahibinin, delikanlı yaşındaki Musa'ya tevcih ettiği bir konuşmayı dinliyordum.

Dinleyenleri, onu işitebilmek amacıyla, sigara dumanlar onun sözgenliğiyle çiçeklenen nahif sarmaşıklar gibi tırmanadursun, sigaraları ellerinde durdular. Kıvrıla kıvrıla çıksın dumanımı Soylu sözler var görünürde. Bakalım. Sen de deneyebilir miydin aynı şeyi yapmayı?

—Ve bana öyle geldi ki o Mısırlı başrahibin yükselen sesinde de a\m mağrurane ve aynı mutaazzım tonları işitmiştim. Onun söylediği sözler de o sözlerin anlamları da bana malum olmuştu.

ATALARDAN

Bana malum olmuştu ki, iyi olan ve fakat tefessüh etmiş bulunan şeyler, her ne kadar son derecede iyi idilerse de iyi olmadıkları müddetçe tefessüh edebilirler. Hay kahrolası! Aziz Augustinus'tan bu.

—Siz Yahudiler niçin bizim kültürümüzü, bizim dinimizi ve bizim lisanımızı kabul etmezsiniz? Sizler göçebe çobanlarsınız: Biz ise yüce bir kavmiz. Sizin ne şehirleriniz var ne de servetiniz: Bizim şehirlerimiz beşeriyet kovanları, kadırgalarımız da, üst üste üç sıra kürekti, dört sıra kürekti, envai çeşit emvali menkuleyle kürei arzın malum enginlerini yara yara dolaşır. Sizin zuhur ettiğiniz vaziyeti umumiye iptidaidir: Bizim ise bir edebiyatımız,

bir diyanet teşkilatımız, kadim bir tarihimiz ve hükümet şeklimiz var.

Nil.

Çocuk, adam, betim.

Nilkiyısında avratlar diz çökmüş, hasırsazından beşikleri: Savaşan çevik bir adam: Taşboynuzlu, taşsakallı, kalbi taş.

—Siz aşiretinizin adı sanı belirsiz bir putuna taparsınız: Bizim muhteşem ve esrarengiz mabetlerimiz İsis ile Osiris'in, Horus ile Ammon Ra'nın meskenleridir. Kölelik, korku ve itibarsızlık sizde: Yıldırımlar've ummanlar bizde. İsrail kudretsizdir, üstelik çocuklarının sayısı azdır. Size derler yersiz yurtsuz serseriler, gündelikçi ırgatlar: Bizim adımız anılınca dünya âlemin ödü patlar.

Bir ebkem açlık geçirtisi konuşmasını böldü. Sesini yükselterek bunu pervasızca bastırdı:

—Lakin, Hanımlar ve Beyler, şayet genç Musa bu tarzı nazarı dinleyip de onu kabul etmiş olsa idi, o azametfüruş talkınlar karşısında boynunu eğip, ruhunu satmış olsa idi, Yahudi kavmini kölelikten asla kurtaramaz,

gündüz gözüyle bulut sütunlarını asla takip edemez idi. Turu Sina'nın şahikasını aydınlatan şimşeklerin ortasında Tanrı ile asla konuşamaz, cehresinden ilham ışıkları aksede aksede ve kucağında bir sürgünün,, lisanıyla kazılı On Emir tabletlerini taşıya taşıya asla inemezdi oradan aşağıya.

Konuşmasını kesip, sessizliğin tadını çıkara çıkara, yüzlerine baktı.

HAYRA ALAMET DEĞİL - ONUN İÇİN!

J. J. O'Molloy hafif bir üzüntüyle dedi ki:

—Ama Kenan iline giremeden öldü gitti.

—Ani bir - o sıralarda - gerçi - müzminleşmiş - az çok - hastalıktan - bir - yol açan - vefata - balgam tükürerek - önceleri, diye ekledi Lenehan. Ve de görkemli bir geleceği de ardında bırakarak.

Bir yalınayaklılar güruhunun koridor boyunca ve sonra merdivenlerden yukarıya koşuşmaları ve yaygaraları işitildi

—Hitabet sanatı budur işte, dedi Profesör

karşı çıkan olmaksızın.

Yel almış götürmüş. Kralların Mullaghmast ve Tara'daki orduları. Millerce ve rnillerce kulaklar pür dikkat, kirişte. Hükümdarın sözleri, rüzgârla dört bir yana yankılanıp savruluyor. Onun sesinde melce bulan bir budun. Uğultu kıyasıya. Akaşa'ya göre her yer ve her zaman içinde yer alan her şey saklıdır gökte. Ona sevgi, ona sena: Benden paso artık.

Param var benim.

—Baylar, dedi Stephen, gündemimizin bir sonraki maddesi olarak şu anda meclisimizin oturumuna son vermemizi önerebilir miyim?

—Habibimi şaşırttın. Fransızlara özgü bir jest mi bu yaptığın? Diye sordu Mr. O'Madden Burke. Fakir der kim, kâsei şarabın, Yıllanmış Meygede'de, mecazen yani, en makbul olduğu andır bu kerahet vakti.

—Ve bu sebepten naşi behemmehal oraya gidilecektir derhal. Gelmek isteyenler evet desin, diye duyurdu Lenehan. İstemeyenler hayır. Teklif kabul edilmiştir. Hangi meret piyizevine?.. Benim reyım: Mooney'in Yeri!

Önlerine düşerek öğütledi:

—Sert içki almak kesinlikle yasak, tamam mı? Elbet, yanına bile yaklaşmayacağız. Her hal ü kâr ve şerait altında.

Hemen ardındaki Mr. O'Madden Burke şemsiyesiyle ona dostça vurarak dedi ki:

—Uzatma, Macduff!

—Babasının oğlu elbet! Diye haykırdı yönetmen, Stephen'ın omzuna vururken. Gidelim haydi. Nerde şu kahrolası anahtarlar?

Buruş buruş olmuş daktilolu kâğıtları çıkararak cebini karıştırdı.

—Ayak-ve-ağız. Ha, evet. İcabına bakarız. Bir köşede çıkarırız. Nerde şunlar? Bakarız icabına. Kâğıtları gene cebine sokuşturdu ve iç büroya girdi.

ÖLME EŞEĞİM

J. J. O'Molloy, yöneticinin ardından içeriye girerken, Stephen'a alçak sesle dedi ki:

— Ölme eşeğim, ölme, dilerim o yazıların basıldığını göreceğ denli uzun yaşarsın. Myles,

bir saniye.

İç büroya girerek kapıyı ardından kapadı.

—Gel gidelim, Stephen, dedi Profesör. Çok güzel değil mi. İlahi vizyonlara gebe. Fuit Ilium! Fırtınalı Truva'nın yağmalanması. Bu dünyanın cenneti. Bugün artık Akdeniz'in efendileri fellahlar.

Peşlerinden gelen ilk gazete müvezzii çocuk merdivenlerden paldır küldür inip sokağa fırlayarak çığırdı:

—Yarışları yazıyor!

Dublin. Öğreneceğim çok şey var, çok.

Sola dönüp Abbey Street'e saptılar.

—Benim de bir vizyonum var, dedi Stephen.

—Öyle mi? dedi Profesör, adımlarını uydursun diye sekerek. Crawford sonra bize katılacak.

Bir dağıtıcı çocuk daha yanlarından şimşek gibi geçerken bağıyordu:

—Yarışları yazıyor!

SEVGİLİ VE DE SÜFLİ DUBLİN

Dublinliler.

—Fumbally Lane'de biri elli öbürü elli üç yıl yaşamış Dublinli iki dindar ve olgun erdemli kadın var.

—Neresiymiş orası? Diye sordu Profesör.

—Blackpitts'ten ötede, dedi Stephen.

İnsanın içini kıyan ekşi hamur kokulu ıslak gece. Duvara yaslanmış. Kadife şalının altında parıl parıl bir donyağı yüz. Kalpler çılgıncasına. Akaşa öğretisindeki bellek. Daha hızlı, sevgiggilim!

Ha dayan. Şimdi. Çekinmeden! Yaşam olsun.

—Nelson Sütunu'nun tepesinden Dublin manzaralarını seyrek istiyorlar. Kırmızı tenekeden bir posta kutusu şeklindeki kumbaralarında üç penileri on penileri biriktiriyorlar. Üç ve altı penilik paraları kumbarayı sallaya sallaya düşürüyorlar, öbürlerini bir bıçakla kanırtarak çıkarıyorlar, ikilikler ve üçlükler gümüş, birlik ve yedilikler bakır. Bonelerini ve bayramlık giysilerini giyip yağmur yağarsa diye şemsiyelerini alıyorlar.

—Akıllı kalıklar, dedi Profesör MacHugh.

BÖYLEDİR HAYAT İŞTE

—Marlborough Street'te Miss Kate Collins'in işlettiği North City Restpranı'ndan bir şilin dört penilik domuz söğüşüyle dört dilim tepsiekmegi alirlar. Domuz söğüşünün hararetini gidersin diye de, Nelson Sütunu'nun altındaki bir satıcı kızzan yirmi dört ergin erik alirlar. Turnikedeki beye de üçer penilerini verdiler mi, uflaya puflaya, yardımlaşa yardımlaşa, karanlıktan korka korka, soluk soluğa gele gele, biri öbürüne domuz söğüşünü aldın mı diye sora sora, Tann'ya ve Kutsal Meryemana'ya şükrede şükrede, inerim ha diye gözdağı vere vere, mazgallardan dışarıya baka baka sarmal merdivenlerden ağır adımlarla paytak paytak yukarıya tırmanmaya başlamışlar. Tanrı'ya senalar olsun. O denli yüksek olduğunu nerden bilsinlerdi ki?

Adları Anne Kearns ve Florence MacCabe'dir. Anne Kearns'ın lumbagosu vardır, bunun için belini, bir hanım dostunun

Pasyonist bir rahipten edinerek kendisine verdiği bir şişe dolusu Lourdes suyu ile ovuşturur. Florence MacCabe ise, her cumartesi, akşam yemeklerinde bir porsiyon domuz paçasıyla bir şişe Double-X birası alır.

—Zıt kardeşler, dedi Profesör başını iki kez eđerек, iki erdemli balık. Gözümün önüne getirebiliyorum. Nerde kaldı şu dostumuz?

Başını çevirdi.

Basamaklardan bağrış çağrış aşağıya koşuşarak inen bir alay gazeteci çocuk dört bir yana dağıldı. Hemen artlarından Myle Crawford, yüzü şapkasıyla halelenmiş, J. J. O'Molloy'la konuşarak merdivenin başında gözüktü.

—Haydin artık, diye haykırdı Profesör, kolunu sallayarak.

Yeniden Stephen'ın yanında yürümeye koyuldu.

—Evet, dedi, görebiliyorum onları.

BLOOM'UN DÖNÜşÜ

Irish Catholic ve Dublin Penny Journal bürolarının orda haşarı gazeteci çocukların hücumuna uğrayan Mr. Bloom soluk soluğa seslendi:

—Mr. Crawford! Bir saniye!

—Telegraph! Yarışları yazıyor!

—Ne var? Dedi Myles Crawford, adımını yavaşlatıp.

Dağıtıcı çocuklardan biri Mr. Bloom'un yüzüne doğru ünledi:

—Rathmines'de büyük felaket! Bir çocuk körükte incinmiş!

YÖNETMENLE GÖRÜŞME

—Bizim şu ilan, dedi Mr. Bloom inlercesine, çocukları yara yara merdivenlere doğru ilerledi ve cebinden gazete kupürünü çıkardı. Mr. Keyes'le az önce görüştüm. Reklamları iki aylığına yenileyeceklerini söyledi. Sonra düşünecekmiş. Ama Telegraph'ın pembe kâğıtlı hafta sonu ekinde de onun hakkında bir yazı basmanızı istiyor. Şayet gecikilmediyse

hemen metni hazırlasın, diyor ben zaten Kumandan Nannetti'ye Kilkenny People'dan örneği alacağımı söyledim. Milli Kütüphane arşivinden bulabilirim. Keyes Müessesesi, anladınız mı? Adı Keyes de. Adıyla bir oyun yani. Ama yenilemeye söz verdi gibi bir şey. Sadece gazetede biraz pohpohlayalım istiyor. Ona ne söyleyeyim, Mr. Crawford?

G. Ö.

—Git ona, götümü öpsün, diyor de! Dedi Myles Crawford bi de vurgular gibi kolunu uzatarak. Sakın unutma, emi?

Küstahlık bu. Aman dikkat fırtına kopabilir. Hepsi içmeye gidiyor. Kol kola. Lenehan'ın denizci kasketi arkalarında kepçekuyruk pozunda. Mutat kuyruk sallamalar. Acaba onları, heyecana getiren genç Dedalus mu ola? Ayağındaki fotinler bitirim bugün. Son gördüğümde topukları meydandaydı. Bataklıkta yürümüş, belli. Dikkatsiz çocuk. Irishtown'da ne işi varmış ki?

—Tamam, dedi Mr. Bloom, gözlerini yönetmene çevirip gene, eskizi bulabilirsem o takdirde kısa bir yazı yazmaya değer sanırım Reklamı verir, herhalde. Söyleyim ona...

I. K. G. H. G. Ö.

—İrlanda krallığı gibi hürmetli götümü öpsün, diye omzunun üzerinden yüksek sesle haykırdı Myles Crawford.

Mr. Bloom pirelenerek durdu ve tam gülümseyecekken silkinip yürümeye başladı.

PARA BULMAK

—Nulla bona, Jack, dedi, elini çenesine kaldırırken. Na, burama geldi. Benim de iflahım kesik durumda. Daha şu geçen hafta bana yemek ısmarlayacak birini arıyordum. Üzgünüm, Jack. Başına geleni çekmen gerekecek. Keşke yapabileceğim bir şey olsaydı.

J. J. O'Molloy sorutarak sessizcene

yürümekteydi. Ondekilere yetişerek yan yana yürüdüler.

—Domuz söğüşleriyle ekmeklerini yiyip yirmi parmaklarını ekmeğın sarılı olduğu kâğıda sildikte, parmaklıklı korkuluğa yaklaşırlar.

—Bakın ne ilginç, dedi Profesör, Myles Crawford'a. Evde kalmış iki Dublinli yaşlı Madama Nelson Sütunu'nun tepesinde.

NE SÜTUN YA! DEDİ BİR NUMARALI ÇALIK KALIK

—Yeni bir şey bu, dedi Myles Crawford, iyi bir yazı çıkar bundan. Edi ile Būdū devriye geziyorlar, iki yaşlı acyocu desene.

—Ama kulenin devrileceğinden korkuyorlar, diye sürdürdü Stephan. Çatılara bakıp hangi kilise nerde diye tartışıyorlar: Mavi kubbeli Rathmines, Adam and Eve, Saint Laurence O'Toole. Ama aşağılara bakmak başlarını döndürdüğü için eteklerini yukarı çekiyorlar...

AH ŞU BİRAZCIK DELİDUMAN

KADINLAR

—Hop dedik, dedi Myles Crawford. Kendini şiiresselliğe kaptırmaca yok. Başpiskoposluk bölgesindeyiz şu anda.

—Ve çizgili jüponlarının üzerine oturup üst taraftaki teksaplı zinakârın heykelini inceliyorlar.

—Teksaph zinakâr! Diye ünledi Profesör. Bu hoşuma gitti. Anlamalı bir şey. Ne demek istediğini anlıyorum.

İKİ HANIMEFENDİ DUBLİNLİ HEMŞERİLERİNE, AEROLİT ZANNEDİLEN MİNİK UÇANTOPAKLAR SUNDU

—Sonra boyunları tutulmaya başlar, dedi Stephen, artık ne aşağıya ne yukarıya bakmaya ne de konuşmaya takatları kalmıştır. Erik torbasını aralarına yerleştirir ve erikleri birer birer yerken bir yandan da ağızlarından sızan eriksularını mendilleriyle silerler ve

erikçekirdeklerini yavaşça korkuluktan aşağı tükürüverirler.

Birden gencecik bir kahkaha patlatarak konuşmasını noktaladı. Lenehan ve Mr. O'Madden Burke, işiterek, başlarını çevirdiler, gelmelerini imleyerek Mooney'in Yeri'ne doğru önden yürüdüler.

—Bu kadar mı? Diye sordu Myles Crawford. Aman bir muzırlık çıkarmasınlar da.

**BİR SOFİST ÇAKALI HELEN
MEYDANININ KÖŞE BINGİSİNE
BİNDİRDİ. İSPARTALILAR
AZIDIŞLERİNİ GİCİRDATTI.
İTHAKALILAR PENELOPE'Yİ ŞAMPİYON
İLAN ETTİ.**

—Sofist Georgias'ın öğrencisi Antisthenes'i hatırlatıyorsun bana, dedi Profesör. Onun kendisine mi yoksa başkalarına mı daha şedit davrandığını kimse anlayamaz derler. Asil bir babayla bir köle kadının evladıymış. Güzellik beratını Argive Helen'den alarak yoksul

Penelope'a verdiğini açıklayan bir de kitap yazmıştır.

Yoksul Penelope. Zengin Penelope.

O'Connell Street'i geçmeye hazırlandılar.

ALO ALO, SANTRAL!

Rathmines'a, Rathfarnham, Blackrock, Kingstown ve Dalkey, Sandymount Green, Ringsend ve Sandymount Tower, Donnybrook Palmerston Park ve Upper Rathmines'a gidişli dönüşlü sekiz güzergâh üzerindeki çeşitli noktalarda tramvaylar kısa devre yüzünden her biri hareketsiz, sabit cereyan kollarıyla raylarında bekleştiler. Binek arabaları, faytonlar, tevzi kamyonetleri, posta vanları, özel kupa arabaları, şişe dolu kasaları takır tukur gazlı madensuyu kamyonları hızlı hızlı takırdaya tukurdaya, atlarının peşinde geçtiler.

NE? - VE DAHİ - NEREDE?

—Ama ne denirdi onlara, yahu? Diye sordu

Myles Crawford. O erikleri nerden bulmuşlar?

VİRJİLYEN, DİYOR PEDAGOG. ÖĞRENCİ YAŞLI MUSA'YI TUTUYOR

—Onlara, şey, dedi profesör, düşünmek için upuzun dudaklarını açarak. Onlara, dur bakayım. Onlara, Deus nobis haec otia fecit, denir.

—Yo, dedi Stephen. Ben onlara, Pisgah Dağı'ndan Filistin'e bir Bakış ya da Erik Masalı diyorum.

—Ha evet, dedi Profesör.
Ziyadesiyle güldü.

—Anladım, dedi gene yeniden keyiflenip. Musa ile Adanmış Topraklar. Ona bu fikri veren biziz, diye ekledi J. J. O'Molloy'a dönüp.

BU GÜZEL HAZİRAN GÜNÜNDE İLGİ ODAĞI HORATIO'DUR

J. J. O'Molloy heykele doğru yanlamasına isteksiz bir bakış attı ve hiç ses etmedi.

—Anladım, dedi Profesör.

Sir John Gray'in çevresindeki kaldırım da durdu ve acı gülümsemesinin yüzünde yarattığı anaforun arasından yükseklerdeki Nelson'a doğru baktı.

**EKSİLEN RAKAMLAR KART
KOKOROZLARI
PEK KEYİFLENDİRDİ. İĞNECİ ANNE,
FİTNECİ FLO - AMA HAKSIZ MI YANİ
ONLAR?**

—Teksaplı zinakâr, dedi çirkin çirkin gülümseyerek. Vallahi pek hoş, billahi pek hoş.

—O kart hatunları da pek heyecanlandırmıştır, dedi Myles Crawford, Yaradan'a sorulup da öğrenilebilseydi gerçek.

ANANASLI AKİDEŞEKERİ, LİMONLU BELİK, YUMUŞAK karamela. Her yanı yapışıyapış şeker bir kız bir erkek öğrencinin tabağına, kepçe kepçe kremalı tatlı dolduruyor. Okulun bir ikramı. Midelerini bozmak için bire bir. Majesteleri Kralın atadığı pastil ve şekerleme imalatçısı. Tanrı. Korusun. Bizim. Tahtında oturmuş kırmızı hünnap şekerlemesini emip emip külünü savuruyor.

Ağırbaşlı bir Y. M. C. A.'li delikanlı Graham Lemon'un ılık tatlımsı kokuları arasında tetikte, Mr. Bloom'un eline bir el ilanı uzattı.

Kalpten kalbe konuşmalar.

Bloo... Ben mi? Yo.

"Blood of the Lamb", diyor. Kuzunun kanı, yani.

Okuyadursun, ayakları ağır ağır nehredoğru götürmekteydi onu. Salah buldunuz mu?

Herkes kuzunun kanıyla yıkanmış. Tanrı kurban kanı istiyor. Doğum, evlilik, şehadet, savaş, bir binanın temeli, kurban, böbrek, yakılanadək, Kek rahiplerinin sunakları. İlyas Peygamber geliyor. Siyon'daki kiliseyi yeniden kuran Dr. John Alexander Dowie geliyor.

Geliyor! Geliyor!! Geliyor!!!

Hepinize canı gönülden hoş geldiniz.

Kârlı iş vallahi. Torry ile Alexander geçen yıl nasıl da. Çokkarıllık. Karısı çanına ot tıkayacak. Nerdeydi o reklam, Birmingham da bir firma İsa'nın çarmıha gerilişini ışıklı. Kurtarıcımız Hazreti İsa. Geceleyin zifiri karanlıkta uyan ve duvarda onu gör, asılmış Pepper'in hayalet hikâyesi, İsa'yı Namussuzlar Ruhsuzca inlettiler.

Fosfor kullanmışlardır. Örneğin bir parça morina balığını bıraksan. Görür gibiyim üzeri mavimtırak gümüşü. Bir gece yarısı kilere inmiştim de. Sevmem içindeki o kokuları dışarıya taşmayı beklermişçesine. Ne istemişti Molly? Malaga kuruüzümü. İspanya'yı özleyip. Rudy doğmadan önceydi. Fosforışıl, o

mavimtırak yeşilimsi. Beyin için çok yararlı.

Butler's Monument House'ın köşesinden Bachelor Walk'a doğru bir baktı. Dedalus'un kızı hâlâ Dillon Müzayede Salonları'nın önünde. Kimi eski mobilyalarını satıyordur muhakkak. Babasının gözleri tıpkı hemen anladım. Analar ölünce yuvalar dağılır hep. On beş çocuğu varmış. Nerdeyse her yıl bir çocuk yapmış Dinleri böyle buyuruyor yoksa rahipler zavallı kadına günah çıkartmaz, günahlarını bağışlatmazlar. Doğurun ve üreyin. Böylesini işittiniz mi hiç? Evde yuvada ne varsa onlara yedirilecek. Kendilerininse bakacak aileleri olmayacak. Ülkenin yağını da balını da onlar yiyecek. Ambarlarıyla, kilerleriyle. Yom Kippur kara orucunu tutsunlar da görelim onları. Paskalyaçörekleri. Komünyon sırasında içibayılmasın diye bir öğün aşın üstüne artı bir de kahvaltı. O heriflerin mutfaklarındaki aşçı kadınları bir konuşturabilseydin. Ama ser verir sır vermez o karılar. Bayımızın da para namına zırnık koklatmayacağı gibi. Tüm ihtimam kendilerine. Konuk dersen, hak getire. Her şey

bana, gelmezse çok fena. İşemezler kesik parmağa. Kendin getir ekmeğini aşını. Muhterem peder: Aman kimseçikler duymasın.

Aman Tanrım, şu çocuğun giysisi paçavradan farksız. Üstelik aç geziyordur kuşkusuz. Patates haşlaması, haşlanmış patates. Sonra da hastalanıverirler. Hamamda belli olur. Zafiyete yol açar.

O'Connell köprüsüne ayak basar basmaz korkuluktan yukarıya mantar gibi bir bulut kümesi yükseliverdi. ihraç siyah birayla yüklü bir mavna, İngiltere'ye, işittiğime göre, deniz havası birayı buruklaştırmış. Hancock'tan bir paso almalı da gidip şu bira fabrikasını gezmeli bir gün, ilginç olur. Başlı başına bir dünya. Fıçı fıçı biralır şahane. Fareler de girermiş. Yüzen bir çobanköpeği leşi gibi şişerler içip içip. Biranın üzerinde sarhoş, fitil gibi. Hristiyanlar gibi, gene kusana dek içerler. O fıçıdan içtiğini düşün bir! Fıçı fıçı sıçan kıcı. Ya, elbet, bilebilseydik her bir şeyi.

Aşağıya bakınca, kasvetli rıhtımduvarlarının arasında kanatlarını telaşla çırparak döne döne

uçan martıları gördü. Oralarda hava berbat. Kendimi aşağı atıversem? Reuben J'nin oğlu epey lağımsuyu yutmuş olmalı. Bir ilin sekiz peni fazla vermiş adama. Hımmm. Hep böyle tuhaf yanını grverir her şeyin. Mukallit adamdır doğırusu.

Daha da alaldılar martılar dnerekten. Yiyecek arıyorlar. Bakalım. Martıların ortasına buruturduğı bir kâğıt top attı. Ilyas saniyede otuz iki fit geldi. Yutmadılar. Kâğıt top, başıboş, dalgaların dmen suyunda bir ine bir çıka kprpayandalarının arasından kayboldu. Pek kuş beyinli değıller. Bir de Erin's King'den aldığım bayat pastayı attığımda geminin kıçından elli yarda ötede pastayı , kaptıkkları gün. Ekmeklerini söküp taşıyorlar, denizden. Kanat çırparak döndüler gene.

İçi kıyılan martı Kıyıda kanat çırptı.

Diye yazar ozanlar, benzeş seslerle. Ama Shakespeare'de uyak bulunmaz. Dzdr

dizeleri. Dilin akışına bırakır. Düşünceleri. Vakur.

**Hamlet, babanın hayaletiyim ben
Bir müddet bu dünyadayım mahkûm.**

—İki elma bi peniye! Haydii, ikisi bi peniye!

Bakışları kadının sergisindeki sıra sıra cilalanmış elmaların üzerinde dolaştı. Yılın bu zamanında Avustralya'dandır. Parlak kabuklu: Bir bezle ya da havluyla sile sile parlatıyor.

Bakalım. O zavallı kuşlar.

Tekrar durdu ve yaşlı elmacıkadından bir peniye iki Banbury çöreği alarak içinin süngerimsi hamurunu koparıp ufalaya ufalaya Liffey'e atmaya başladı. Gördün mü, Bak? Martılar sessizce hücumla geçtiler, iki, sonra hepsi yükseklerden, çullandılar avlarının üstüne. Gittii. Bir kırıntısını ara ki bulasın. Doymazlıklarının, şeytanlıklarının bilincinde, unlanan ellerindeki kırıntıları denize boca etti. Sebil. Balık etçildirler topu deniz kuşlarının, denizkazlarının. Anna Liffey'in kuğuları kimi

zaman kalkıp buralara gelirler süslenip püslenmeye. Zevkler tartışılmaz, biliyoruz. Acep kuğueti nasıl ola ki? Robinson Crusoe yemek zorundaydı bolcasına.

Kanatlarını ağır ağır çırparak dönüyorlar. Başka atmayacağım artık. Bir penilik yeter. Onların da umurunda değil ya. Teşekkürün bir gak deseler bari. Ayak-ve-ağız hastalığını yaymaları da caba. Bir hindiye kestanezmesiyle doldurursanız tadı da öyle olur. Domuz yiyin domuz gibi. Ama o takdirde deniz balıklarının eti ne diye tuzlu olmaz? Ne iştir bu?

Gözlerini yanıt beklercesine nehre dikmişti ki, demir atmış bir kayığın bordasına yapıştırılmış bir afişle bulanık dalgaların üzerinde tembel tembel sallandığını gördü. Okudu:

Kino
Pantolonları
11/-

Bak bu iyi fikir. Belediyeye ilan resmi ödüyor

mu acaba. Ama suya sahip olunabilir mi hiç? Akıp gidiyor yatağında, asla değil ki aynı, yaşam ırmağının akışı gibi. Zira yaşam da bir ırmaktır. İlan konulabilecek pek çok iyi yer var. Belsoğukluğuna bakan o şarlatan doktorun ilanlarına tüm pisuarlarda rastlardınız. Pek görünmüyor artık. Son derecede mahrem. Dr. Hy Franks. Dans hocası Maginni'ninn kendi astığı ilanlar gibi onlara beş para harcamazdı o da. Adam tutup yapıştırtır ya da kendisi yapıştırır o nedenle zaten çaktırmadan düğmelerini çözerek dalardı içeriye. Sinsi gecekuşu. Tam da yerini bulmuş. İLÂN YAPIŞTIRMAYINIZ. İLAN YAPIŞTIR AYI . Birileri dozu fazla kaçırmış, acı içinde.

Şayet o herif?..

Ha!

E?

Yo...Hayır.

Hayır, hayır. Dünyada inanmam. Yapmaz mı yani?

Yo, hayır.

Mr. Bloom, gözlerinde kaygılı bakışlar,

yoluna devam etti. Bunu düşünme artık. Biri geçmiş. Denizcilik Dairesi'nin zamanküresi düşmüş. Dunsink saati. Ne harika kitaptır Sir Robert Ball'un yazdığı o küçük eser. Paralaks. Tam olarak anlayabilmiş değilim, işte bir rahip. Ona sorsam. Par, Yunanca olduğuna göre: Paralel, paralaks. Ona ruhgöçümünü anlatana dek Mete'nin bilmem nesi deyip durduydu. Laf ola beri gele!

Mr. Bloom Denizcilik Dairesi'nin pencerelerine bakıp laf ola beri gele gülümsedi. Kadın haksız değil yani. Sıradan şeylere verilen koca koca laflar kulağa hoş gelsin maksat. Molly pek nüktedan sayılmaz. Kabalaşabilir de bazen. Aklımdan geçenleri söylüyorum işte. Gene de bilmem, ama. Ben Dollard'ın bas varilton sesi var, der dururdu. Adamcağızın bacakları iki varil gibidir de, şarkı söylerken sanki bir varilin içine okuyor sanırsınız. Bu da nükteli değilse, artık. Ona Big Ben de derlerdi ya. Bas varilton demelerine nazaran daha nükteli sayılmaz bu. Adamdaki iştah albatros iştahı. Baron kimi yer? Baroneti.

Birinci kalite Bass birasını da yüklenince tam babaçkolaşırdı. Bass fıçısı yani. Anladikos? Böyle işte.

Önlerinde kırmızı çerçeveli ilan levhaları asılı beyaz tulum bir sıra adam su oluşu boyunca ona doğru gelmekteydi. Tenzilatlı satışlar. Bu sabahki rahip gibi onlar da: Günahkârız biz: Acı çekmişiz. Her birisinin başındaki beyaz silindir şapkalarındaki kırmızı harfleri okudu: H. E. L. Y. S. Wisdom Hely'nin mağazası. Y biraz geri kalarak önündeki levhanın altından bir parça ekmek çıkardı, ağzına tıktırıp lokmalarını çiğnerken adımlarını gene hızlandırdı.

Başlıca besinimiz. Günde üç kaymeye kaldırımları tepe tepe sokak sokak yürürsün. Bir boğaz tokluğuna, bir parça ekmekle sade çorbaya. Boyl'un adamları değil bunlar: Yo, M'Glade'inkiler. Bir işe yarasalar bari. Saydam bir gösteri arabasına mektup yazan iki şık bayan oturtalım, defter, zarf, kurutmakâğıdı dolduralım diye ona bir öneride bulunmuştum. Öyle dikkat çekerdı eminim. Bir şeyler yazan

şık bayanlar derhal çekerdı dikkatleri. Herkes ne yazıyorlar diye meraktan çatlardı. Şöyle bir durup da sadece havaya baksan, etrafında yirmi kişi toplanır. Çatal atmaya meyyal. Hele kadınlar. Ne merak. Tuzdan bir heykel. Kabul etmedi elbet, ilk o düşünmedi ya. Bir de, siyah selüloitten sahte bir lekese olan bir mürekkep hokkası önermişim. Onun reklam fikirleri ölüm ilanlarının hemen altındaki Plumtree Et Konservesi türünden şeyler, soğuk et reyonu. Yalan mı? Yala. Neyi? Zarflarımızı. Merhaba, Jones, nereye gidiyorsun? Duracak vaktim yok, Robinson, acele gidip 85 Dame Street'teki Hely's Ltd.'de satılan tek güvenilir mürekkepsilgisi olan Kansell silgisi satın almam lazım. Şükür o har hurdadan kurtuldum artık. O yatılı kız okullarından sipaşir toplamak ne Allanın belası işti ya. Tranquilla Manastırı. Sevimli bir rahibe vardı orada, şirin, tatlı yüzlü, ipek yaşmağı küçücük başını ne güzel sarardı. Sör? Sör? Gözlerine bakınca, kalbinden yaralı olduğunu anlıyorsunuz. Öylesi bir kadınla pazarlığa kalkışmak çetin iş. O sabah duasını

benim yüzümden yarıda bırakmıştı. Ama dış dünyayla temas etmiş olmaktan da memnundu. Bugün kutsal günümüz demişti. Nötr Dam dü Karmel Yortusu. Adı da tatlı: Karamel. Anlamıştı benim, sanırım anlamıştı benim, okunuyordu bakışlarından. Evlenmiş olsaydı başka biri olup çıkacaktı. Sanırım büyük sıkıntı içinde kalmışlardı. Ama gene de tereyağının en âlâsıyla pişirirlerdi aşlarını. Domuzyağına iltifat etmezlerdi. Yüreğim kabarıyor ağzından yağlar damlarken. Birbirlerini ha bire yağlarlar, içli dışlı. Molly beğenirdi, peçesi kalkık öyle.Sör? Pat Claffey, rehincinin kızı.Dikenli teli bir rahibe icat etmiş, derler.

Apostrof S'in yanında geçip Westmoreland Street'ten karşıya doğru ilerledi. Rover bisikletleri dükkânı. O yarışlar bugün yapılacak. Kaç yıl önceydi yahu? Phil Gilligan'ın öldüğü sene. Lombard Street West'te oturuyorduk. Dur bakayım: Thom'un evinde. Evlendiğimiz yıl Wisdom Hely'deki işe girmiştım. Altı yıl. On yıl önce. Doksan dörtte ölmüştü evet doğru Arnott'taki o felaket

yangının çıktığı yıl. Val Dillon belediye reisiydi. Glencree'deki ziyafet Meclis üyesi Robert O'Reilly'nin daha hücum borusu çalmadan şarabını çorbasına boşaltması. Bobbob yumulup höpür höpür derunundaki üye hazretlerine göndermesi. Orkestra ne çalıyor, işitmek olanaksız. Tanrım, bize sunduğun tüm bu nimetler için sana şükürler olsun. Milly daha ufacıktı o sıralar. Molly o örme ilikli filgrisi giysisiyleydi. Bir erkek terzinin diktiği, düğmeleri aynı kumaşla kaplı bir tayyör. Onu ilk kez giydiği, koro üyelerinin Sugarloaf'taki pikniğinde ayak bileğim burkulduğu için o tayyörü sevmez olmuştu. Sanki o. Koca Goodwin'in silindir şapkasını da yapışkan bir maddeyle kalıplamışlar. Sinekler piknik yapıyordu. Bir daha da sırtına öyle bir tayyör geçirmedi. Bedenini sıkıca sarmıştı, omuzlarına kalçalarına iyice oturmuştu. Bedenine artık sıkı gelmeye başladığı sıralardı. Çömlekte tavşan pişirmişlerdi o gün. Bütün milletin gözü Molly'nin üzerinde.

Mutluyduk. Daha mutluyduk o zamanlar.

Kırmızı duvarkâğıdıyla kaplı minik sıcacık odamız. Dockrell'den almıştık, on iki rulosu bir şilin dokuz peniye. Milly'yi yıkadığımız geceler. Amerikan sabunu almıştım: Mürverçiçeği. Banyo suyunun güzelim kokusu. Her yanı köpük içinde ne sevimli görünürdü. Balık gibi maaşallah. Şimdi de fotoğrafçılık. Rahmetli babacığımın anlattığı gümüşlü levha üzerine fotoğraf çektikleri o atölye. Zevkler de kalıtsal.

Kaldırımın kıyısı boyunca yürüdü.

Yaşam ırmağı. O papazkılıklı delikanlının neydi adı hani her geçişinde içeriye yan yan bakan? Şapşal bakışlı, kadınsı. Saint Kevin Meydanı'ndaki Citron'da durdu. Pen neydi o? Pendennis. Hafızam da artık. Pen?.. Elbet yıllar önceydi. Tramvayların gürültüsünden belki de. Eh, o her gün gördüğü matbaanın pirinin adını hatırlayamadığına göre.

O zamanlar tenor, yeni yeni parlamakta olan Bartell d'Arcy idi. Provalardan sonra onu eve kadar getirirdi. Ne oldum delisi bir herifti, dik dursun diye bıyıklarını balmumlayıp burardı. Molly'ye Güneyden Esen Rüzgârlar şarkısını

vermişti.

Rüzgârlı bir gecede onu almak için Mansion House'a gittiğimde, Goodwin'in konserinden sonra ordaki ziyafet salonunda ya da konser salonunda o piyango biletleriyle ilgili bir kurul toplantısı yapılıyordu. Biz ikimiz de arkada. Molly'nin notaları bir uçuşun elimden Highschool'un parmaklıklarına doğru. Şükür yakalamıştım. Bu tür şeyler kadıncağızın keyfini kaçınverirdi bütün gece. Profesör Goodwin'in, Molly'nin önünde kene gibi. Dermansız bacakları üzerinde öyle sarsak, zavallı ayyaş moruk. Veda konserleriydi onun. Sahneye çıkacak hal kalmamış ki. Belki aylarca, belki de artık hiç. Onun, kürk yakasını kaldırmış, rüzgâra karşı gülüşünü anımsıyorum. Harcourt Road'un köşesinde, ne uçuruyordu ya. Brrfuuvv! Etekleri tek mil havalanmıştı da boası da yaşlı Goodwin'i boğayazdı az daha. Molly'yi uçuruyordu rüzgâr adeta. Eve arduğımızda şöminedeki ateşi canlandırarak löp löp koyun etlerini kavurup, pek hoşlandığı Chutney sosunda ona akşam

yemeği hazırladığımızı anımsıyorum. Sonra gelsin kaynatılmış şekerli rom. Şöminenin ordan onu yatakodasında korsesinde balinalarını çözerken görebiliyordum: Bembeyaz. Korsesini yatağın üzerine fırlattığında nasıl hışır da yumyumuşak fışırdadı. Teninin ısısı hâlâ üzerinde. Severdi hep üstündekileri atmasını. Sonra orada saat ikiye kadar oturduk, firketelerini çıkarıp teker teker. Milly yatacığında sıkıca örtünmüş. Ne güzel günlerdi. Ne güzel günlerdi. O geceydi işte...

—Ah, Mr. Bloom, nasılsınız?

—Oo, nasılsınız, Mrs. Breen?

—Yakınıp da ne olacak. Molly nasıl bu sıralar? Onu görmeyeli yıllar oldu.

—Yanağından kan damlıyor, dedi Mr. Bloom ağzı kulaklarında. Milly de ta Mullingar'da bir işe girdi, ya.

—Evden uzakta! Aferin kıza, becerdi nihayet, ha?

—Ya. Bir fotoğrafçının yanında. Birden büyüüverdi. Sizin çocuklar ne âlemde?

—Kazandığımız fırıncıya gidiyor, dedi Mrs. Breen. Kaç çocuğu vardı? Görünüşe göre yeni bebek beklemiyor.

—Bakıyorum, siyahlar giymişsiniz. Hayırdır inşallah?..

—Yo, dedi Mr. Bloom. Bir cenazeden geliyorum daha yeni.

Bütün gün aynı terane. Bu kesin. Kim öldü de, niçin öldü de? Kalp para gibi döner dolaşır çıkar artık karşına.

—Aman Tanrım, dedi Mrs. Breen. Yakın bir akrabanız değildir umarım. Biraz acındırmanın ne zararı var ki.

—Dignam, dedi Mr. Bloom. Eski bir dostum. Aniden oluverdi zavallı adamcağız. Kalp vardı, herhalde. Cenazesi bu sabah kaldırıldı.

**Yarın kalkacak cenazen
Sen burçak tarlasından geçerken
Düttürüdüttürü dumdum
Düttürüdüttürü...**

—Eski dostları yitirmek acı, diye ışıdı Mrs.

Breen'in kadingözleri ağlamsık.

Bu konuda bu kadarı yeter de artar. Şimdi: ihtiyatlıca: Kocas

— Ya refikiniz beyefendi nasıllar?

Mrs. Breen iri gözlerini yukarıya doğru çevirdi. Hiç olmazsa gözleri eskisi gibi hâlâ.

— Aman bırakalım o konuyu! Dedi kadın. Adamcağızın hali evlere şenlik. Şimdi de hukuk kitaplarının arasında, iftira davalarıyla ilgili yasaları araştırıyor. Yüreğime indirecek vallahi. Göstereyim de bak.

Harrison'ın aşevinden dana kellesi konsomesinin sıcak buharlarıyla yeni çıkmış reçelli sarma böreklerin buhurları yayılmaktaydı. Öğle vaktinin kesif aşkokuları Mr. Bloom'un genzini gıdıklıyordu, iyi çörek mi istiyorsun, tereyağını unun en âlâsını, Demerara şekerini kısmayacaksın, yoksa sıcak çayla çıkar meydana foyası. Yoksa ondan mı geliyor? Yalınayak bir Arap pencere kafesinin üzerinde durmuş, soluyor dumanları. Mide kazıntısını bastırıyor öylece.

Mrs. Breen çentilmiş deriden el çantasını

açtı. Şapkaıĝnesi: Dikkatli olmak gerek böyle şeylere karşı. Tramvayda adamın gözüne batırırırır vallahi. Didik didik ediyor. Açtı. Paralar. Lütfen bir tane alın. Bir altıpeni kaybetseler sen gör vaveylayı. Velveleye verirler ortalıĝı. Kocası gelir paldır küldür. Pazartesi günü sana verdiğim on şilin n'oldu? O tıfıl kardeşinin ailesini mi besliyorsun? Kirli mendil: İlaçşışesi. Düşmüş bir pastil. Ne yapıyor?..

—Yeniay çıkmış olmalı, dedi. Zira o sıralar kötüleşir hep. Dün gece ne yaptı biliyor musun? Eli, karıştırmayı bıraktı. Kaygıyla ipiri açılan, bir yandan da gülümseyen gözleri Mr. Bloom'un yüzüne doğru dikildi.

—Ne? Diye sordu Mr. Bloom.

Sus da anlatsın. Dosdoğru gözlerine bak onun. inanıyorum sana. Güven bana.

—Gece yarısı beni uyandırdı, dedi Mrs. Breen. Bir rüya görmüş, bir karabasan.

Hazımsız.

—Maça ası merdivenlerden çıkıyormuş dedi.

—Maça ası mı! Diye ünledi Mr. Bloom.

Mrs. Breen elçantasından katlanmış bir kartpostal çıkardı.

—Oku da bak, dedi. Bu sabah çıktı postadan.

—Neymiş o? Diye sordu Mr. Bloom, kartı alarak, U. P.?

—U.p : Up., dedi kadın. Birisi ona sataşıyor ya. Her kimse, yazıklar olsun.

—Vallahi öyle, dedi Mr. Bloom.

Kadın göğüs geçirerek kartı geri aldı.

—Şimdi de kocam, Mr. Menton'ın bürosuna gidecek. On bin sterlinlik tazminat davası açtıracacağım dediydi.

Kadın kartı katladığı gibi darmadağın çantasına sokuşturdu, çantasını çat diye kapattı.

İki yıl önce giydiği aynı mavi yünlü giysi, havı kalmamış, iyi günleri mazide kalmış. Kulaklarını örten incelmış saçları. Ya o tapon kenarsız şapkası: Üç de eprimiş üzüm nazar değmesin diye. Pejmürde bir hamfendi. Ne şık giyinirdi bir vakitler. Ağzının çevresi kırış kırış. Molly'den olsa olsa bir yaş daha büyük.

Şu geçen kadın nasıl da baktı ona, gördünüz mü? Gaddarca. Zalim kadınlar, ah.

Mr. Bloom çirkinsemesini yansıtmaksızın ona bakmasını sürdürdü. Baharlı dana kellesi konsomesi hintbaharlı öküzkuyruğu çorbası. Acıkmışım. Giysisinin peşinde kurabiye kırıntıları: Yanağına yapışmış bir şekerli un parçacığı, içi bol meyveli ravent turtası. Josie Powell'di evet. Luke Doyle restoranında yıllar önce. Dolphin's Barn, sözcük oyunu oynamıştık. U. p.: Up.

Bırak şimdi bunları.

—Mrs. Beaufoy'u gördüğünüz oluyor mu? Diye sordu Mr. Bloom.

—Mina Purefoy'u mu? Dedi öbürü.

Philip Beaufoy demek istemiştim. Playgoer's Club. Matcham o unutulmaz darbesini sık sık anımsar. Zinciri çekmiş miydim? Evet. Son perde.

—Evet. Şimdi gelirken uğradım bakayım atlatmış mı diye. Holies Street'teki doğumevinde. Dr. Horne yatırmış onu. Üç gündür kıvranıp duruyor.

—Öyle mi? Dedi Mr. Bloom. Çok üzücü bu haber.

—Evet, dedi Mrs. Breen. Evde de bir alay çocuk. Çok zahmetli bir doğum, hemşirenin anlattığına göre.

—Öyle mi? Dedi Mr. Bloom.

Acıyan bakışları sabitleşerek kadının verdiği haberi sindirmeye çalıştı. Merhametle dilini şaklattı. Cık! Cık!

—Çok üzücü bu haber, dedi. Zavallı kadıncağız! Üç gün! Korkunç bir şey bu.

Mrs. Breen başıyla onayladı.

—Sancıları salı günü başlamış...

Mr. Bloom kadının dirseğine hafifçe dokunarak uyardı onu:

—Dikkat! Şu adam geçsin de.

Gözleri kendinden geçmişçesine kalınkordonlu kelebekgözlüğünün ardından güneş ışığına çevrili iri kemikli bir erkek silueti nehirden bu yana kaldırımın kıyısını arşınlayarak yaklaşmaktaydı Başını takke gibi saran dar bir şapka giymişti. Kolundan sarkan katlanmış bir kaşpusiyeyle bir baston ve bir

şemsiye her adım atışında sallanıp duruyordu.

—Bak şuna, dedi Mr. Bloom. Hep açığından geçerek yürüyor havagazı direklerinin. Bakın!

—Kimdir bu adam, şayet sormamda bir mahzur yoksa? Diye sordu Mrs. Breen. Biraz kaçık galiba, he?

—Adı Cashel Boyle O'Connor Fitzmaurice Tisdall Farrell, dedi Mr. Bloom gülümseyerek. Bakın!

—O kadar isim yeter vallahi, dedi Mrs. Breen. Yakında Denis de ona benzeyecek.

Birden susuverdi.

—İşte gidiyor, dedi. Ona yetişmem gerek. Hoşça kalın. Molly'ye selam söyleyin, olmaz mı?

—Baş üstüne, dedi Mr. Bloom.

Kadının yayaların arasına karışarak dükkânların önüne doğru seğırtmesini izledi. Denis Breen daracık redingotu ve sıkıca kucakladığı iki kalın ciltli kitapla Harrison'un bürosundan mavi kanava pabuçlarını sürüye sürüye çıktı. Sanki gökten indi mübarek. Hiç değişmemiş gibi. Umursamaksızın, karısının

ona yetişmesini bekledi ve onunla pür ciddiyet konuşadursun sarkık çenesini açıp kaparken solgun kır sakalı kadının yüzüne doğru uzanıyordu.

Meşugah. Kafadan çatlak.

Yeniden kostak yürüyüşüne geçen Mr. Bloom, güneş ışığında o sımsıkı takkeyi, sallanagiden bastonşemsiyekaşpusiyeri gördü. Düttürü Mecnun. Bakındı, şuna! Açığından yürüyor gene. Böyle de bulurmuş yolunu insan bu dünyada. Ya öbür kılıksız mecnuna, o moruk gezenteye ne demeli. Kan kusturuyordur karısına.

U.p.: Up. Yemin ederim, Alf Bergen ya da Richie Goulding'm işidir bu. Scotch House'ta yazmıştır bunu gırgırına, vallahi de billahi de. Dosdoğru Menton'ın bürosuna. Çipil gözlerini dikmiş kartpostala. Aman ne şahane manzara.

Irish Times'ı geçti. Başka müracaatlar da vardır orada bekleyen. Hepsini yanıtlamak isterdim. Suçlular için iyi bir sistem. Rumuz. Şimdi yemektedirler. Gözlüklü kâtip beni tanımaz. Amaan, beklesinler biraz bakalım.

Kırk dört mektup okunacak da, vazgeç. Edebiyatçı bir beyefendiye yardım edecek kalifiye bayan daktilo aranıyor. Sana yaramaz çocuk deyişimin nedeni öbür dünyayı, şey, lafı sevmediğimden dolayı. O sözcüğün hakiki manasını açıklar mısın lütfen bana? Karının nasıl bir parfüm kullandığını da yaz. Dünyayı kim yarattı, söyle. Nasıl da soru yağmuruna tutarlar insanı.Ya ötekisi. Lizzie Twigg. Yazınsal çabalarım mümtaz şairimiz A. E'nin (Mr. Geo. Russell) takdirlerine mazhar olduğundan dolayı kendimi çok talihli addetmekteyim. Elinde bir şiir kitabı çirkef çayım yudumlamaktan saçını tarayacak zamanı yok karının.

Küçük ilanlar için hakkıyla en iyi gazete. Şimdi taşraya da uzandı. Aşçılık ve genel hizmetler, özl. mutfak, hizmetçili ev. İçki tezgâhında çalışacak enerjik bay aranıyor. Namuslu bayan (Katolik) manav ya da şarküteride iş arıyor. James Carlisle başlatmıştı. Yüzde altı buçuk kâr paylı. Coates hisse senetlerinden iyi para kazandıydı.

Parmağını kımıldatmadan. Ne tilkidir o pinti Hamit İskoçyalısı. Tüm o şakşakçı haberler. Genel Valimizin zarif ve dilrûba refikaları. Şimdi de Irish Field'ı satın aldı. Loğusalığından sonra artık haylice iyileşen Lady Mountcashel dün Rathoath'da resimde görülen Ward Union zağarlarıyla geyik avına çıktı. Yenmeyen tilki. Zevk uğruna avlarlar. Korkuyla salgılanan özzuları, damaklarının zevkine uygun bir yumuşaklık verir ona. Bacakları iki yana ayrılmış. Atının üstünde sanki bir erkek. Ağırbaşlı ve ağır kıçlı hanım avcı. Kadınlara mahsus eyer de terki de kullanmaz hamfendileri, öylesi daha güzel zati. Önce sürek avı sonra irtihali darı beka. Atlar anası kimi kadınlar damızlık kısraklar denli kızışıktırlar. At ahırlarında avurt za-vurt dolanırlar. Sen daha kon diyemeden konyak kadehini yuvarlayıverirler. Bu sabah Grosvenor'daki o kadın. Hophoop, binivermişti arabaya. Taştan bir duvarın ya da beş sürgülü bir kapının ardında kaldı semeri. Kasten yaptı o dangalak hırt eminim. Kime benzetmişim o

kadını ben? Haa, evet! Shelbourne Oteli'nde bana eski giysileriyle siyah iççamaşırlarını satan Mrs. Miriam Dandrade'e. Boşanmış Latin Amerikalı. Çamaşırlarını karıştırmam onu hiç tedirgin etmemişti. Sanki çamaşır askısıydım ben onun. Park bekçisi Stubbs beni ve Express'ten Whelan'i genel valinin verdiği ziyafette içeriye soktuğu zaman orda görmüştüm onu. Zadeگانlardan artakaanları temizlemiştik. Mükellef çay ziyafeti. Krema zannederek mayonez dökmüşüm erik kurusunun üzerine. Kulaklarına kadar kızarıp durmuştur kadıncağız haftalar boyu. Bir boğa gerek ona. Sosyetik fahişe. Çocuk derdi filan yok, aman sende.

Zavallı Mrs. Purefoy! Kocasını Metodist. Deliliği de metotlu Educational Dairy'de öğleyin safranlı çörekle süt ve soda. Y. M. C A Kronometreyle yiyorlar, dakikada otuz iki çiğneme. Favorileri de pirzola şeklinde uzamakta, iyi bir aileye mensupmuş diyorlar Dublin Castle'daki Theodore'un kuzeni. Her ailede övünülecek bir akraba bulunur. Soğuğa

dayanıklı ve uzun ömürlü bitkiler sunar durur kadına. Three Jolly Topers'ın orda başı açık gider, en büyük oğlu da bir filede bir tanesini taşıırken görmüştüm onu. Zırlaklar. Zavallı yavrucuk! Sonra yıllar boyu gece gündüz demeden emzirmek zorunda kalması. Bencil şu imsakçılar. Ne yer ne yedirir. Çayım tek şekerli olsun, lütfen.

Fleet Street kavşağında durdu. Öğle yemeği molası. Rovve'da öğünü altı peniye miydi? Milli Kütüphane'de o ilana bakmalıyım. Burton'da sekiz peniye. Daha iyi. Yolumun üstünde.

Yürüyerek, Bolton's Westmoreland House'ı geçti. Çay. Çay. Çay. Tom Kernan'dan sızdırmayı unuttum.

Sss. Cık, cık, cık! Alnını çeviren sirkeli bir bezle bir yatakta karnı burnunda öyle uç gündür figan ettiğini düşündükçe kadıncağızın. Öföff! Feci bir şey! Bebeğin kafası büyücekmiş de: Forseps. Kadının içinde iki büküm olmuş da, kafasını sağa sola vura vura körü körüne çıkış yolunu aramakta. Kahrediyor bu beni. Şükür Molly doğumlarını hafif atlattı. Bunu

önleyecek bir şeyler bulmalılar. Yaşama geliş ağır iş. Yarı baygınlık fikri: Kraliçe Viktorya'ya uygulanmış. Dokuz kez doğum yapmış. Bol yumurtlayan tavuk. Bir çarığın içinde yaşayan kocakarıyla sürü sepet çocukları. Adam veremli herhal. Gümüşi nurunun dalgın sinesine ilişkin saçma sapan sözler üretmek yerine artık birisinin çıkıp da onun ne idüğünü düşünmesinin zamanı geldi. Ahmakları uyutmak için herzeler. Muazzam müesseseler kurulabilir kolaylıkla her doğan çocuk başına beş sterlin vergi alsalar yüzde yirmi beşe varan mürekkep faiz yüz beş şilin getirir ki bir de senin o beş sterlini ekleyip ondalık sistem hesabıylan yirmiyle çarpsan bütün millet tasarrufa teşvik edilmiş olur ki yatırdıkları para yirmi bir yılda yüz on bilmem kaç bulur al kâğıt kalemi hesapla ki zannettiğinden çok daha yüklü bir meblâğa ulaştığını görürsün.

Ölü doğmuş bebekler elbet bu hesabın dışında. Nüfusa bile kaydedilmezler zaten. Gereksiz yere çabalar.

Ne komik manzara ikisinin de öyle şiş

karınlarla. Molly ile Mrs. Moisel. Anneler toplantısı. Tüberküloz bir süre yok olur, sonra gene döner. Sonra birden nasıl da dümdüz oluverir karınları. Dinginleşir bakışları. Büyük bir yükü üzerinden atmışçasına. Eksik olmasın Mrs. Thornton ne candan insandı. Hepsi benim bebeklerim derdi. Çocukları beslerken mama kaşığının altını önce kendi'si yalardı. Ooh ne güzel, nayımnayım. İhtiyar Tom Wall'ın kadıncağızın elini ezmişti. Seninki milleti daha ilk kez selamlıyor. Kafası da nah, alamet bi balkabağı. Damarlı herif, Dr. Murren. Gece gündüz demeden kapısını çalan çalana. Allah aşkına, doktor Karım can çekişiyor. Sonra da aylarca beklesinler vizite parası alacağız diye. Karına onca ihtimam göstermişler. Nankör oluyor insanlar, insancıl doktorlar, çoğu yani.

İrlanda Parlamentosu binasının devasa yüksek kapısı önünde bir güvercin sürüsü uçuşmaktaydı. Yemeklerden sonraki masum fasıllardan biri. Kimin üstüne yapalım? Ben şu siyahlıyı seçtim. Kısmetin iniyor. Havadan heyecan verici olmalı. Upjohn, ben bir de Owen

Goldberg, Goose Green'de ağaçlara tırmanır maymunculuk oynardık. Bana Uskumru adını takmışlardı.

College Street'ten tek bir sıra halinde bir polis müfrezesi sökün etti. Kaz adımı. Besili alev alev yüzler, ter sızan miğferler, coplarını okşayarak. Kemerlerinin altındaki kepçe kepçe yağlı çorbalarla bir güzel beslendikten sonra. Polislik kıyak iş valla. Timler halinde ayrılıp selam verdikten sonra nöbet yerlerine doğru dağıldılar. Herkes kendi otağına. Birine saldırmanın en isabetli zamanı taam vaktidir. Sofrasına vur bir zımba. Bir başka müfreze de düzensiz bir yürüyüşle Trinity College'in parmaklıklarını dönerek karakola doğru yöneldiler. Yalaklarının başına. Çarpışmaya hazırlanacaklar. Çorbayı içmeye hazırlanacaklar.

Tommy Moore'un hergele parmağının altından geçti. Onu pisuarların üzerine dikmekle iyi etmişler. Suların bulunduğu yer. Kadınlar için de yerler yapılmalı. Pastanelere koşturmalar. Şapkamı düzelteyim şöyle. Şu

koskoca dünyada yoktur bir koyaaaak. Julia Morkan'ın unutulmaz şarkısı, sonuna dek sesini koruyabilmişti. Michael Balfe'nin öğrencisiydi, değil miydi yoksa?

Kabarık tuniklerin sonuncusu da gözden kayboldu. Başa çıkılması zor müşteriler. Jack Power'in anlattığı öyküleri dinlemeliydiniz: Babası gizli polisti. Şayet enselenen bir herif zırlı çıkarmaya kalkışırsaymış, içeride imanını gevretirlermiş. Yaptıklarından dolayı suçlayamazsınız onları özellikle genç zampikleri. Joe Chamberlain'e Trinity'de fahri doktora verildiği gün o atlı polis aman Tanrım dörtlü ne koşturmuş öyle. Hem de nasıl, iki gözüm önüme aksın! Atının nal sesleri peşimizde takur tukur ta Abbey Street'e dek. Şükür düşünebilmiş de Manning mağazasına dalıvermişim, Yoksa halim haraptı. Allah yarattı demeden vuruyor George'a. Kaldırıma çarpıp kafatasını çatlattı, garanti. Peşlerine düştükleri o tıbbiyelilerin arasına karışmasaydım keşke. Kepli üniversite öğrencileriyle birlikte. Bela mı arıyorsun. Gene

de arı soktuğunda pansumanımı yapan genç Dixon'la Mater'de tanışmış oldum, o şimdi Holles Street'te Mrs. Purefoy'un yattığı yerde. Nereden nereye Kulaklarımda hâlâ polis düdükları çınıyor. Herkes kaçışmaktaydı. O yüzden taktı bana. Beni enseleyecek. Tam surda başlamıştı.

—Yaşasın Boerler!

—Ya ya ya, şa şa şa, De Wet De Wet çok yaşa!

—Joe Chamberlain, Allah seni kahretsin!

Tam festival: Genç öğrenciler güruhu yeri göğü inletmekte. Vinegar Hill. Tereyağı Alım-Satım Kooperatifi'nin bandosu. Birkaç yıl geçmeden, yarısı yargıç olur ya da devlet memuru. Ardından savaş başlar: Apar topar askere: Hep aynı kişilerdir, ipe çekilenler de.

Kiminle konuştuğunu asla bilemezsin. Corny Kelleher, tam bir Harvey Duff gözler. Invincibles'ı ele veren Peter ya da Denis ya da James Carey gibi. Üstelik belediye meclis üyesi. Tecrübesiz gençlere fit vererek olan biteni öğrenir, casusluğuna karşı şatodan

boyuna para çekerdi. Sonra da iflahını kestiler onun. Œu sivil polisler ne diye hizmetçi kızlarla kırıştırırılar hep? Üniforma giymiş insanı sezersin kolaycana. Bir kapının arkasına bastırıp dayanarak. Kızın orasını burasını kurcalar. Sonra sıra gelir o Œeye. Ziyaretinize gelen bu beyefendi de kimdir? Genç beyimiz bir Œey mi buyurdular? Anahtardeliğinden dikiz geçen Röntgenci Tom. Ördek tuzacı. Kabına sığamayan genç öğrenci ütü yapan tombul kollarıyla kızın oynaş da oynaş.

—Senin mi bunlar, Mary?

—Böyle Œeyler giymem ki ben... Uslu dur yoksa hanımefendiye söylerim ha. Bütün gece dışarda.

—Güzel günler yaklaşıyor, Mary. Bekle de gör.

—Aman, sana da yaklaşan güzel günlerine de.

Bar kızları hakeza. Tütüncüdükkânı tezgâhtar kızları.

James Stephens'ın fikri gene en iyisi. O tanırdı onları. Onar kişilik hücreler, öyle ki hiç

kimse kendi hücresinin dışında bir ilişki kuramaz. Sinn Fein. Caydığın an hançeri kalbinde bil. Gizli el. Kalacaksın. İdam mangası. Zindancının kızı onu Richmond'dan kaçırmış, Lusk dışına çıkarmıştı. Onların burunlarının dibinde Buckingham Palace oteline yerleştirdi. Garibaldi.

Adamın kendine özgü bir büyüğü vardı: Parnell. Arthur Griffith de kafalı adamdı ama insanları peşinden sürükleyemezdi öyle. Ya da güzel vatanımıza ilişkin palavralar yuvarlayamazdı. Jambonlu ıspanak. Dublin Bakery Company'nin çay salonu. Münazara toplantıları. Cumhuriyetçiliğin en iyi yönetim biçimi olduğu. Dil sorununun ekonomik sorunlardan daha önce geldiği. Kızlarınız onları ayartarak evinize getirsin. Etle şarapla tıka basa doyurun onları. Noel hindisiyle. Al, önlüğümün altındaki bu bir tutam güzel kekik de sana. Soğumadan önce bir litre daha kazyacı alsaydınız. Yarıya ama coşkulu. Ellerinde birer simit bandoyla birlikte en önde. Sofrada hindiye dağıtana bir sağ ol demek yok.

Başka birilerinin bu dünyadaki en pahalı sosları alabildiklerini düşünmek. Kendi evlerindeymişçesine gamsız. Şu kayısılara, şey, şeftalilere bir baksak. Çok yakın bir zamanda. Kuzeybatıdan yükselen özerklik güneşi.

Yürüdükçe gülümsemesi soldu, koskoca bir bulut güneşi ağır ağır saklıyor, Trinity College'in haşın cephesini gölgeliyordu. Tramvaylar birbirlerini geçerek gidiyor, geliyor, çanlarını çalıyorlardı. Boş laflar. Günler geçip gidiyor, oysa değişen bir şey yok: Polis müfrezeleri bir gidiyor, bir dönüyor: Tramvaylar geliyor, gidiyor. Şu iki kaçık şapşal şapşal geziniyor. Dignam temize havale. Mina Purefoy yatağında, karnı şişik, içindeki çocuk çekilip alınsın diye inliyor. Her saniye bir yerlerde birisi doğmakta. Bir başkası da ölmekte saniyede bir. Kuşları besleyeli beş dakika oldu, üç yüz kişi eşşek cennetini boyladı. Bir üç yüz kişi daha doğup kanları yıkandı, zaten hepsi İsa'nın kanıyla yıkanır ya, meeeeeee diye haykırarak.

Kentdolusu insan ölür gider, başka

kentdolusu insan doğar gelir, ki onlar da ölür giderler: Gelir durur başkaları, ölür giderler. Evler, sıra sıra evler, sokaklar, kilometrelerce kaldırımlar, yığın yığın tuğla, taş. El değiştirirler. Bir sahip gider, başka bir sahip gelir. Ev sahipleri asla  lmez, diyerler. Azrail ahret yolculuğu için kapıyı  aldıkta, bir başkası onun yerine geçiverir. Onca altını sayıp gayri menkul  satın alırlar oysa gene de onlardadır olanca altınlar. Bir yerlerden etmişlerdir aşırellezi.  ağlar boyu yıkılıp giden kentlerde gömülü. Çöldeki piramitlerde. Kurulan, ekmekle soğan karşılığında. Kölelerin eseri şeddi Çin. Babil. Devasa taşlar kalan bir. 590 'uvarlak kuleler. Gerisi uzanıp giden derme çatma varoşların enkazı. Mantar kubbeli moloz kervansaraylar. Geceleri karınacak, korunak.

El ayak çekilmiş.

En de pis zamanı günün. Canlılık. Yok, kasvetli: Hiç sevmem u saatleri. Sanki  iğnenmişim de kusulmuşum gibi hissederim endimi. Kolej müdürünün evi. Muhterem Dr. Salmon: Konserve som balığı. Orda iyice

konservelenmiş. Mezarlık kilisesi tıpkı. Üstüne para verseler oturmam o evde. inşallah beykınılı ciğer vardır bugün. Doğa vakumdan hoşlanmaz.

Güneş usul usul sıyrılarak yolun karşısındaki Walter Sexton'un şu anda John Howard Parnell'in etrafına bakmaksızın önünden geçmekte olduğu vitrinindeki gümüş sofa takımları arasında yanıp sönen ışıklarını gönderdi.

İşte orada: Ağabeysi. Hık demiş burnundan. Kolay kolay unutulmayan bir yüz. Tesadüf diye buna derim ben. Bazen bir insanı yüzlerce kez düşündüğün gene de ona hiç rastlamadığın olur. Uykusunda yürüyor gibi. Onu tanıyanımız yok. Bugün Belediye Meclisi toplanıyor garanti, işe atanalıdan bu yana Şehir Müşürü üniformasını giydiğini gören olmamış hiç diyorlar. Charles Kavanagh'ın atına binip, önü yukarıya doğru kalkık şapkası, şişinerek, tıraşlı pudralanmış suratıyla afur tafur dolaşırdı. Şunun şu dünyasından bezmiş haline bak. Kokmuş herif. Patlak gözler sahanda yumurta.

Şuramda bir sancı var. Ünlü beyimizin ağabeyi: Ağabeyinin ağabeyi. Tören atında iyi görünür. D. B. C.'ye gidip Allah bilir kahvesini içiyordur, orada satranç oynuyordur. Ağabeysi insanları köle gibi kullanırdı. Topunun da canı cehenneme. Ona bir söz söylemekten korkarak. O bakışıyla taş kesilirdi millet. Büyülenmişler de ondan: Adından. Hepsi de biraz çatlak. Deli Fanny ile öteki kız kardeşi Mrs. Dickinson'un kırmızı koşum takımlarıyla araba gezintileri. Cerrah M'Ardle gibi oklava yutmuşçasına dimdik. Ama David Sheehy onu yenmişti South Meath'da. Chiltern Hundreds başvurusunda bulunup istifa ederek il meclisinde bir arpalığa atlar. Vatanperverler ziyafeti: Parkta portakalkabuğu yiyeler. Simon Dedalus, onu parlamentoya aldıklarında, Parnell'in mezarından kalkıp döneceğini ve kolundan tutup onu Avam Kamarasından dışarıya atacağını söylemişti.

—İkibaşlı ahtapota gelelim, bunun başlarından biri herkesin üstüne gelmeyi unutmuş olduğu kafadır, ötekiyse İskoç

aksaniyla konuşur. Ahtapotun kolları...

Mr. Bloom'un arkasından kaldırım boyunca geçtiler. Sakal ve bisiklet. Genç kadın.

İşte o da orada. Artık buna da tesadüf denmezse: ikinci kez. Gelecek olayların gölgeleri düşer ilkin. Güzide şairimiz Mr. Geo. Russell'in onayıyla. Yanındaki Lizzie Twigg'dir belki de. Twigg onunla. A. E.: Bu da ne demek? İnisiyalleri, ola ki. Albert Edward, Arthur Edmond, Alphonsus Eb Ed El Esquire. Ne diyordu o. Herkesin üstüne gülmeyi - İskoç aksanı. Kolları: Ahtapotun. Gizemli bir şey: Sembolizm. Ha bire anlatıyor. Kulak kesilmiş dinlemekte. Bir şöy söylediği yok. Edebiyatı bir beyefendiye yardım edecek.

Gözleri bisikletteki sakallı, sade giysili adamlarla yanında onu dinleyen kadını sevecence izledi. Çıktıkları restoran vejeteryan. Sırf sebzevat ve meyveler. Biftek yemek yok. şayet yersen o ineğın gözleri seni ebede dek izleyecek. Güya daha sağlıklıymış. Havayla sudan ibaret. Denemişliğim var. Bütün gece, yorulmazsın. Tadı dersin çiroz gibi

berbat. Bütün gece rüyalar. Bana verdikleri o şeye ne diye fındık bifteği diyorlar ki? Fındıkeryenler. Meyveteryenler. Gerçek bir pirzola yediğin fikrini aşılama istiyorlar. Saçma. Üstelik tuzlu da. Karbonatla pişiriyorlar. Bütün gece musluğun başında nöbet tutarsın artık.

Kadının çorapları dizlerinin üzerinde bollaşıyor. En sinirlendiğim şey: Çok zevksiz. Şu edebiyatçılar ulvi kişiler hepsi de. Hulyalı, gizemli, simbolist. Estet oluyorlar. Şairane beyinlere özgü o dalgaları meydana getiren türden besinler olduğu muhakkak. Gömleklerine İrlanda yahnisi terleyen o polisleri alalım bir damla şiir akıtır mı ki hiç ne denli sıksan da. Şiirin ne olduğunu bilmez ki onlar hatta. Ruhsal durumun müsait olacak önce.

Hulyalı, gizemli martı İssız suları dalgalar aştı.

Nassau Street'in köşesinden karşıya geçti ve Yeates and Son'ın vitrini önünde durarak

dürbünlerin fiyatlarını inceledi. Ya da yaşlı Harris'in yerine uğrasam da genç Sinclair'le çene mi çalsam biraz? Terbiyeli çocuktur. Yemektedir belki de. Bizim o eski dürbünü ayarlatmalı. Goerz mercekleri altı gine. Almanlar her alanda ilerlemekte. Piyasaya hâkim olmak için kolay ödeme koşullarıyla satış yapıyorlar. Fiyat kırıyorlar. Demiryolları kayıp eşya bürosunda iyi bir dürbün bulurum belki, insanların trenlerde ve vestiyerlerde bıraktıkları şeyler şaşırtıcı vesselam. Akılları nerelere takılır ki? Kadınlar da. inanılmaz. Geçen sene Ennis'e giderken o çiftçi kızının bohçasını almış ona Limerick kavşağında zor zor yetiştirmiştik. Ya sahibi bulunmamış paralar. Bu dürbünlerin denenmesi amacıyla çatıya küçücük bir saat yerleştirmişler.

Gözkapakları, gözbebeklerinin alt kıyısına kadar indi. Göremiyorum. Orda olduğunu hayal ettiğin takdirde görebiliyorsun handıysa. Göremiyorum. Başını çevirip tentelerin arasında durdu, sağ elini güneşe doğru bir kol boyu uzaklıkta tuttu. Hep istemişimdir

denemeyi. Evet: Çok hem de. Serçeparmağının ucu güneşi güzelce engelliyordu. Işınlara kesiştiği yerde odaklanmalı. Güneş gözlüğüm olsaydı, ilginç. Biz Lombard Street West'teyken güneş lekelerine ilişkin ne çok haber duyardık. Arka bahçeden baktığımızda. Muazzam patlamalar olurmuş. Bu yıl güneş tamamen tutulacak: Sonbaharda filan.

Şimdi düşününce anlıyorum ki o top, Greenwich saatine göre düşüyor. Dunsink'ten yönetilen elektrik kabloyla çalıştırılıyor o saat. Ayın bir ilk cumartesi oraya gitmeliyim. Beni Profesör Joly ile tanıştıracak birini bulabilseydim ya da ailesi hakkında biraz bilgi toplayabilseydim. O zaman ne iyi olurdu: insanlar hep hoşlanırlar bundan. Hiç ummadığın yerden övgü. Bir asilzade, bir kralın metresinin soyundan gelmiş olmakla övünüyor. Anaatası. Aman ne asalet, canım. Şapkası elinde tabancası belinde, içeriye dalıp olur olmaz sormazsın derakap: Paralaks nedir? Bu baya kapıyı gösteriniz.

Ah.

Eli gene yanına düştü.

Bu konuda bildiğim bir şey yok. Zaman israfı. Gazküreleri döne döne birbiriyle kesişiyor, birbirini geçiyor. Hep aynı nakarat. Gaz: Sonra katılaşıyor: Sonra dünya oluyor: Soğuyor ardından: Sonra da cansız kabuğu sürüklenip duruyor yüzeyinde, kaskatı kaya, ananaslı akide şekeri. Ay. Hilal çıkacak herhalde, demişti. ıktı galiba.

Maison Claire'in önünden ilerledi.

Dur. O pazar gecesı dolunaydan tam on beş gün sonra yeni ay çıkacaktı. Tolka'nın önünden geçti. Fairview adına şayeste. Bir şarkı mırıldanıyordu. Mayısta mehtap, gözlerinde aşk. O, kadının öbür tarafında. Dirseği, kolu. O. Ateşböceğinin ışı-ıtacı ışıl, ışıl. aşk. Dokun. Parmakları, istiyor. Yanıtı. Evet.

Dur. Dur. Olduysa oldu işte. Kaçınılamaz.

Mr. Bloom, soluksoluğa, adımlarını yavaşlatarak Adam Court'u geçti.

Derin dingin bir erinle gözleri gün ortasında

sokaktan geçen şişe omuzlu Bob Doran'a takıldı. Yıllık leminde, demişti M'Coy. Bir şeyler söylemek ya da yapmak ya da cherchez la femme amacıyladır içmeleri. Yarenleriyle, aşıftelerle Coombe'da kurtlarını dokerler, sonra yılın kalan bölümünde ağızlarına dirhem alkol almazlar.

Ya. Düşündüğüm gibi. Empire'a doğru yöneldi. Gitti işte. Sade soda içsin, iyi gelir. Whitbred, Queen Tiyatrosu'nu açmazdan önce Pat Kinsella'nın Harp Tiyatrosu'nu işlettiğiyer. Yakışıklı ocuk. Daracık kasketinin altında dolunay gibi yüzlü Dion Boucicault'un halleri.  Güzel Okullu Kız. Nasıl da geçiyor zaman, he? Adamın etekleri altından görünen upuzun kırmızı pantolonu. Ayyaşlar içiyor, patlatarak kahkahalarını, nefesleriyle çatışırken içtikleri. Daha güçlü, Pat. Kıp kırmızı bir surat: Meyhanenin neşesi: Bolca gırgır bol duman. ıkar şu beyaz şapkayı. Pişmiş kelle mübarek. şimdi nerededir acep? Bir yerlerde dileniyordur. Bir zamanlar hepimizi yoksul kılan arp.

O vakitler daha mutluydum. Yoksa ben acaba? Ya da şimdi artık ben? Yirmi sekizindeydim. O da yirmi üçünde. Lombard Street West'ten taşındığımız zaman bir şeyler değişmişti. Rudy'den sonra artık zevk mevk kalmadı. Zaman geri dönmez ki. Suyu tutmak gibi bir şey. Dönmek ister miydin o günlere? O sıralarda henüz başlamıştı, ister miydin? Sen yuvanda mutlu değil misin seni gidi yaramaz çocuk? Düğmelerimi dikmek istiyor. Cevap yazmalıyım. Kütüphanede yazarım.

Açık tentelerin şenlendirdiği Grafton Street gözünü gönlünü açtı. Muslin basmalar, ipekliler içinde hanımlar, kibar dullar, dizginlerin şakırtısı, güneşten pişmekte olan caddeden atların geçerken çıkardığı tok tok nal sesleri. Şu beyaz çoraplı kadının bacakları ne kalın, inşallah yağmurdan dizlerine dek çamurlanır. Derya kuzuları bunlar. Bütün o soba borusu bacaklı kadınlar gelmişti. Kadınların yürüyüşlerini paytaklaştırır. Molly biraz tombullaştı.

Oyalanarak, ipek kumaş mağazası Brown

Thomas'ın vitrinlerini geçti. Bobin bobin kurdeleler. O ipincecik Çin ipeklileri. Eik bir kavanozun ağızından kan rengi bir poplin döküm döküm akmaktaydı: Pasparlak kan. Huguenotların buraya getirdiğı Lacaus esant tara tara. Yaman koroydu hani. Tara tara. Yağmursuyunda yıkanması gerek. Meyerbeer. Tara: Bom bom bom.

İğne yastıkları. Şunlardan bir tane alsam diye kendi kendimi yiyip duruyorum kaç zamandır. Rasgele sokuşturuyor iğneleri her yere. Pencerelerdeki perdelerde bile iğneler.

Sol önkolunu hafifçe açtı. Sıyrık: Nerdeyse yok olmuş. Hiç değılse bugün yok. Gidip o losyonu almalıyım. Belki de Molly'nin doğum gününe. Hazirantemmuzağustoseylül sekiz. Daha üç buçuk ay var. Hoşlanmayabilir de ama. Kadınlar iğnelerini toplamazlar vesselam. Zira derler keser önünü aşkın.

Pırıl pırıl ipekliler, ince pirinç çubuklarda juponlar, gerilerek teşhir edilen ipek oraplar.

Geri dönmek yararsız. Kaçınılmazdı bu. Hepsini anlat bana.

Çınlayan sesler. Güneşılığı ipek. Sakırdayan dizginler. Hepsi bir kadın uğruna, yuvası da evi de, ipekağı, gümüş, Yafa'dan ballı baharlı yemişler. Agendath Netaim. Dünya nimetleri.

Ilık, dolgun bir beden giriverdi beynine. Buyur etti beyni onu. Kucak dolusu rayihalar sardı her bir yanını. Acıkan teniyle gizliden, için için sevişmeyi arzuladı.

Duke Street, işte geldik. Önce yemeli. Burton'da. içim rahat eder o zaman.

Cambridge'in köşesini dönerken, hâla peşindeler. Şakırtısı tok tok nal sesleri. Parfümlü bedenler, ılık, dolgun. Tümünü öptü karşı koyamayıp: Tenha yaz tarlalarında, dardağan ezilmiş çimenlerin üzerinde, yoksul semt apartmanlarının koridorlarında, kanepelere uzana, karyolalarını gıcırdata.

—Jack, sevgilim!

—Hayatım!

—Öp beni, Reggy!

—Erkeğim!

—Sevgilim!

Yüreği kalkmış durumda, Burton

Restaurant'ın kapısını itti. Keskin kokular titreyen soluğunu kesti: Sert kokulu etsuyu, haşlanmış yeşil sebzeler. Hayvanların tıkınışına bak hele.

Erkekler, erkekler, erkekler.

Bardaki yüksek taburelere tünemişler, şapkaları arkaya doğru kaykılılmış, masalarda oturmuş, bardakları kafaya dikerek, koskoca mundar lokmaları ağızlarına tıkarak, aç gözleri yuvalarından fırlamış, yağlanan bıyıklarını sile sile garsonlardan hesaba dahil edilmeyen ekmek üstüne ekmek istiyorlar. Solgun içyağı suratlı bir genç adam bardak bıçak çatal ve kaşığını peçetesiyle parlatmaktaydı. Yeni mikroplar ekleyedursun. Boynuna mülevves bir bebek önlüğü dolamış bir adam gırtlığından aşağıya ha bire kepçe kepçe çorba boşaltıyordu. Bir adam ağzından lokmasını tabağına tükürüyor: Yarıçığnenmiş kıkırdak: Dişetleri: Yok ki çiğçiğçiğneyecek dişleri. Izgaradan löp pirzola. Bir an önce yutmak için geveliyor da geveliyor. Efkârlı harabati gözler. Yutabileceğinden fazlasını ısırmış. Ben de öyle

miyim? Kendimizi başkalarının gözüyle görsek. Aç insan öfkeli olur tevekkeli. Diş, çene işlemekte. Aman dur. Ah! kemik vardı! Okulşiiirindeki İrlanda'nın o son putperest kralı Cormac, Boyne güneyindeki Sletty'de boğazı tıkanarak ölmüş. Acaba ne yiyordu, iştahını dizginleyemediği bir şey. Aziz Patrick ona Hıristiyanlığı kabul ettirmiş. Ama tümünü birden yutamamış adamcağız.

— Rozbifle lahana haşlaması.

— Bir yahni.

İnsan kokuları. Yer yer balgamlı talaş, tatlımsı ılığımsı sigaradumanı, çiğnenmiş tütünlerden ve erkekler tuvaletinden yayılan biralı sidiğin iğrenç kokuları, bayatlamış tahammülfersa tahammüurat.

Kusası geldi.

Burada ağzıma bir lokma dahi koyamam. Çatalıyla bıçağını bileyerek tabağındakileri kamilen gövdeye indirmeye hazırlanan herif burnunu karıştıran yaşlı adam. Hafif bir ispazmoz, sonra ver yansın, geniş getire getire çiğniyor. Öncesi ve sonrası. Yemekten sonra

şükran duası. Bu resme bak sonra da şuna. Yahnisuyuna banılmış ekmek parçalarını çalakaşık silip süpürmek. Tabağını da yalasana, ulan! Çıkıp gideyim burdan.

Burnunun kanatlarını daraltarak, taburelerde ve masalarda yemek yiyenleri şöyle bir gözden geçirdi.

—Buraya iki siyah bira.

—Haşlanmış lahanalı bir dana salamurası.

Bıçakdolusu lahana haşlamasını yaşamı buna bağıymışçasına boğazına tikiştiren şu adam. Nasıl da sığdırdı. Seyretmesi bile huylandırıyor beni. Parmaklarıyla yese daha güvenli olacak. Parçalar, didik didik edebilir. Cibilliyeti böyle. Doğar doğmaz gümüş bıçakla beslenmeye başlamış. Esprisi var, gibi. Yok ama. Gümüş, yani zengin evladı demek. Bıçakla doğmuş. Ama esprisi kayboluyor.

Kılıksız bir garson takırdayan yapış yapış tabakları topladı. Barda duran baş mübaşir Rock, arjantininin tepesindeki köpükleri üfledi. Ne çalkantı: Potinin üzerine döküldü sapsarı. Masada birisi dirseklerini dayamış, kaldırdığı

bıçak ve çatalıyla ikinci porsiyonu beklerken bir yandan da hışırtı çıkmış gazetesinin dörtgeni üzerinden yemekasansörünü gözetlemekte. Yanındaki adam dopdolu ağzıyla ona bir şeyler anlatıyor. Anlayışlı bir dinleyici. Sofra sohbeti. Ettim hapır hupur parayı hup vapurla hap başmubassıra havale... Ha? Deme, valla?

Mr. Bloom ikircikli iki parmağını dudaklarına götürdü. Gözleriyle dedi ki:

—Burada değil. Onu göremiyorum.

Dışarıya. Pisboğazlardan tiksiniyim.

Kapıya doğru geriledi. Davy Byrne'de hafif bir şeyler yerim. Maksat nefis körletmek. Bir süre götürür beni. Sıkı bir kahvaltı etmiştim.

—Buraya bir pürelı rostı.

—Bir büyük bardak siyah bira.

Her koyun kendi bacağından asılır, tırnağından, dişinden Hık. Yut gitsin. Hık. Tık gitsin.

Dışarıya, nispeten temiz havaya çıktı ve geriye, Grafton Stre-et'e doğru yürüdü. Ye yoksa yerler seni. Öldür! Öldür!

Herhalde o kamusal aşevine yıllar vardır belki de. Cümleten lapa kâselerini ve sefertaslarını doldurmak için üşüşüyorlar. Aldıkları aşları sokakta tıkmıyorlar. Örneğin bırak Trinity College Başkanı John Howard Parnell'ı, profesörlerin ve Trinity College Başkanı'nın karıları ve çocukları faytoncular rahipler papazlar mareşaller başpiskoposlar dahil cümle âlem. Ailesbury Road'dan Clyde Road'a, zanaatkarların meskenlerinde, Kuzey Dublin Birliği'nde, Belediye Başkanı zencefilli kurabiye arabasında, yaşlı kraliçe malul arabasında. Tabağım boş benim. Önce siz buyurun ortak maşrapamızdan. Sir Philip Crampton çeşmesi gibi. Mikropları mendilinizle silip çıkarın. Bir sonraki kişi kendi mendiliyle silerek yenilerini eklesin. Peder O'Flynn onların hepsini hizaya getirirdi. Gene de çingar çıkardı. Hep bana, hep bana. Çocuklar kazanın kazıntılarını kapışıyorlar. Phoenix Parkı kadar büyük bir çorbakazanı ister, içinden döşleri, butları zıpkınlayıp çekersin. Etrafında bir sürü insan, tiksiniç. City Arms Hotel'de table d'hote

diyordu kadın. orba, et ve tatlı. Kimin düşncelerini çiğnediğini bilemezsin hiç. Sonra tüm o tabakları çatalları kim yıkayacak? O zaman ola ki herkes komprimelerle beslenecek. Dişler de gittikçe kötüleşecek.

Kuşku yok ki vejeteryenliğin erdemi fazla, topraktan çıkan şeylerin güzel rayihası her ne kadar sarmısak İtalyan laternacıları gibi pis kokarsa da o taze soğanlar mantarlar domalanlar. Hayvanlara da eziyet canım. Kümes hayvanlarını yolacak, içini temizleyeceksin. Hayvanpazarında baltanın inip de beyinlerini parçalamasını bekleyen o biçare mahluklar. Möö. Titreşen zavallı buzağılar. Mee. Başları sendelemekte. Bir kaynaşma, bir ciyaklama. Kasap kovalarında bağırsaklar yalpalanıyor. Kancadaki şu döşten versene. Şırak. Derisi yüzülmüş kelle ve kanlı kemikler. Yüzülerek butlarından asılmış camgözlü koyunlar, burunlarına tıkanmış kanlıkağıtlardan, yerdeki talaşlara burunyaşları akıtan koyunlar. Deriler, işkembeler gidecek. O parçaları bozma, delikanlı.

İnce hastalığa sıcak taze kan salık verirler. Her zaman istenir kan. Riyakârlar. Buharı çıkarkene yalarsın kanı, tatlımsı koyu. Yüreği ezilen vampirler.

Ah acıktım.

Davy Byrne'ye girdi. Sahibi dürüst insan. Gevezelik etmek yok. Arada bir bir kadeh içki ısmarlar. Ama dört artık yılda bir. Bir zamanlar bir çekimi bozmuştu.

Ne yiyeyim şimdi ben? Saatini çıkardı. Bakayım şimdi. Shandygaff?

—Merhaba, Bloom, dedi Nosey Flynn oturduğu köşeden.

—Merhaba, Flynn.

—İşler nasıl?

—İyidir... Dur bakayım. Bir kadeh Burgonya şarabı alayım... Bakayım.

Raflarda sardalyeler. Tadar gibi oluyorsun bakarken. Sandviç? Jambon ve akraba ü taallukatıyla ahfadı da şurada. Et konserveleri. Plumtree et konservesi bulunmayan ev nedir? Natamam. Ne ahmakça bir reklâm! Ölüm haberlerinin altına sokuşturmuşlar üstelik. Erik

ağacından devşirme. Dignam'ın konservelenmiş eti. Yamyamlar limon sıkıp pilavla. Beyaz misyoner fazla tuzluymuş. Domuz eti turşusu dersin. Bakarsın reis haysiyetli parçaları yiyordur. idmanlardan semsert olmuştur. Karıları sıraya girmiş etkisini gözlerler. Anlatırlar yaşlı bir zenci kabile reisini. Muhterem Mr. MacTrigger'in afiyetle yemiş bilmem neresini. Yiyince, olmuş evi bir mutluluk yuvası. Nasıl bir terkiptir, orasını Allah bilir. Cenin zarlari küf bağlamış işkembeler ümükler kıy ince ince, sokuştur gitsin. Bulmaca: Eti bulun. Kaşer. Etle süt birlikte yasak. Şimdi hijyen diyorlar buna. Kefaret Günü orucu iç bahar temizliği. Barış ve savaş kimi kişilerin sindirim sistemine bağlı. Dinler. Noel hindileri, kazları. Masumların katliamı. Ye iç ve neşelen. Sonra tutukevleri tıklım tıklım dolu. Başlar sargılı. Peynir kendisi dışında her şeyi sindirir. Kurtlu peynir. —Peynirli sandviçiniz var mı? —Evet, efendim.

Varsa birkaç zeytin de koysunlardı. italyan olsun lütfen, iyisinden bir bardak Burgonya

şarabı, bastırırsın. Yağlama. Güzel bir salata, oh keka, Tom Keman bu işi iyi bilir. Kurmayıdır bu işin. Saf zeytinyağı. Milly o kotleti bana verirken üzerine ince bir sap maydanoz koymuştu, ispanyol soğanından buyurun. Besinleri Tanrı yaratmış, şeytansa aşçıları... Şeytan usulü yengeç.

—Yengânım iyi mi?

—İyidir, sağ ol... Bir peynirli sandviç alayım. Gorgonzola, var mı?

—Evet, efendim.

Nosey Flynn içkisini yudumladı.

—Bugünlerde şarkı söylüyor mu?

Herifin ağzına bak. Kendi kulağına dayayıp ıslık çalabilir. Kulaklar kepçe ki uysun. Müzik. Bizim arabacı kadardır anca müzik bilgisi. Gene de anlatayım şuna. Ne zararı olur ki. Bedava reklam.

—Bu ayın sonunda uzun bir turneye çıkacak. İşitmişsindir belki de.

—Yo. Vallahi çok iyi be. Arkasında kim var?

Barmen sandviçle içkisini getirdi.

—Ne tutuyor?

—Yedi peni, efendim... Teşekkür ederim, efendim.

Mr. Bloom sandviçini keserek uzun dilimlere ayırdı. Mr. MacTrigger. O hulyalı mulyalı şiirlerden daha kolay anlaşılıyor. Bes yüz karısı vardı. Her gece birisine atlardı.

—Hardal, efendim?

—Sağ olasın.

Uzun dilimlerin her birisini kaldırıp altlarını sarı kubbeciklerle bezedi. Birisine atlardı. Anladım. Giderek kabarırdı, kabarırdı, kabarırdı.

—Arkasında kim? Dedi. Bir tür ortaklık gibi bir şey, dostum. Masraflar da kâr da bölüşülecek.

—Ha, hatırladım, dedi Nosey Flynn, eli pantolonunun cebinde kasiğini kaşırken. Dur, kim söylemişti bana? Blazes Boylan bu işin içinde değil mi?

Yakıcı bir acı hardal sadmesiyle yüreği ağzına geldi Mr. Bloom'un. Başını kaldırarak sahra yeşili duvar saatiyle göz göze geldi. İki. Pabın saati beş dakika ileri. Vakit ilerliyor. Yelkovan akrep devinmede, iki. Henüz erken.

Ta yüreğinde bir zlem o anda yükseldi, yitti onunla, sonra arttı da arttı özlediği özlemi.

Şarap.

Güzelim şarabını koklayıp yudumladı, yutkuna yutkuna acele gövdeye indirdi, kadehi usulca yerine bıraktı.

—Evet, dedi. Aslında turu düzenleyen o.

Korkma: Beyinsizin teki.

Nosey Flynn burnunu çekti ve kaşındı. Pire kendisine güzel bir ziyafet çekiyor.

—Portobello kışlasında Myler Keogh'un o askerle boks karşılaşmasında Jack Mooney'in bana anlattığına göre, şans epey yaver gitmiş Boylan'ın. Carlow'un dediğine bakılırsa, Carlow County de iflahını kesmiş billâ o zibidi puştun...

Umarım burnundan sızan şu şebnem damlası bardağının için düşmez. Hayır, geriye çekti.

—Nerdeyse bir ay boyunca, yahu, rakibini pes ettirmeden önce. Gece gündüz kaz yumurtası içiyordu billâ. İçkiden uzak dursun diye, anladın mı? Erkek adamdır Blazes, billâ, sapına kadar.

Davy Byrne, yenleri yukarıya kıvrık, barın arka tarafından gelerek peşkiriyle dudaklarını iki kez dokunarak sildi. Ringa rengi. Her gülümseyişinde yüzünün her bir hattı pençe pençe pembeleşiyor. Kelemini bol tereyağlıyor herhal.

—İşte karşınızda kendisi yüzünden kan damlıyor, dedi Nosey Flynn. Gold Cup'ı hangi at kazanacak, söyle bakalım?

—Ben bıraktım o işleri, Mr. Flynn, diye yanıt verdi David Byrne. Atla zırnık oynamam.

—Haklısın valla, dedi Nosey Flynn.

Mr. Bloom yumuşak taze ekmekli, ayağımsı kokulu yeşil peynirli sandviç dilimlerini apacı hardaldan yakınırcasına iştahla yemekteydi. Şarabını yudumlayarak damağını yatıştırıyordu. Meşe odunu değil ki bu. Bu havada ılınan şarabın rayihası daha bir belirginleşiyor.

Temiz sakın bir bar. Şu tezgâhın ağacı ne kadar hoş. itinayla rendelenmiş. Surdaki kıvrımı çok hoşuma gidiyor.

—O tarakta bezim yok benim artık, dedi

Davy Byrne. Pek çok kişi sıfırı tüketmiştir bu yüzden, hep aynı atlar.

Müskirat Bayileri'nin piyangosu. Bu işyeri, mahallinde içilmek üzere bira, şarap ve alkollü içki satış ruhsatına sahiptir. Yazı gelirse ben kazanayım, tura gelirse sen kaybet.

—Haklısın billâ, dedi Nosey Flynn. işin içinde olmadıkça. Şikesiz yarışma kalmadı ki zaten. Tüyoyu Lenehan'dan alacaksın. Bugün Sceptre'ı veriyor. Zinfandel favoriymiş, Epsom yarışını kazanan Lord Howard de Walden'in atı. Cokeyi de Morny Cannon'mış. iki hafta önce Saint Amant'a karşı bire yedi alabilirdim.

—Öyle mi? Dedi Davy Byrne.

Pencereye doğru yürüdü ve hesap defterini alarak sayflarını Çevirdi.

—Namussuzum alırdım, dedi Nosey Flynn burnunu çekerek. Az görölmüştür kısırağın öylesi. Babası Saint Frusquin'mis. Fırtınalı bir havada yarış kazanmış Rotschild'in bu dişi tayı, kulaklarında tıkaçlar. Mavi ceketle sarı kasket. Koca Ben Dollard ile onun John O'Gaunt'u talihlerine küssünler, işimi bozan

oydu. Vay be.

Sonra durularak bardağından bir yudum aldı ve parmaklarını bardağın girintileri boyunca gezdirdi.

— Vay be, dedi, inleyerek.

Mr. Bloom, çiğneyedursun, dikelerek inleyen adama doğru baktı. Nosey mankafası. Anlatayım mı acep Lenehan'ın o atı? Biliyordur zaten. Bırak unutsun bari. Gidip kaybetsin paralarını. Aptalın cebinde durmaz ki parası. Şebnem damlası sızmakta gene. Soğuk burnuyla bir kadını öptüğünde. Gene de hoşlanmaları mümkün. Sakalların batmasından hoşlanırlar. Köpeklerin burunları soğuk olur. City Arms Hotel'deki guruldak mideli yaşlı Mrs. Riordan'ın Skye teriyerj Molly'nin, kucağında, onu okşayışı. Oo, koca kuçukuçukuçuköpecik!

Şarap ekmek hardal ve bir an tiksiniç peynirin karılan süngerimsi dokusuna işledi. Bu şarap iyi cins susamış değilim ya tadını daha iyi alabiliyorum. Banyo yaptığım için elbet böyle oluyor. Bir iki lokma kâfi. Sonra saat altı

sularında yeniden. Altı. Altı. Zaman geçmiş olacak o saatte. Molly.

Şarabın ılımlı ateşi damarlarını tutuşturdu. Buna çok ihtiyacım vardı. Öylesine ruhsuz hissediyordum kendimi. Tok gözlerle raflardaki sıra sıra konserve kutularına baktı: Sardalyeler, süslü püslü ıstakoz kıskaçları, insanların yemek için buldukları bütün o acayip şeyler. Kavkıların, deniz salyangozlarının içinden bir iğneyle çıkararak, ağaçlardan kopararak, hatta Fransızlar yerlerden topladıkları sümüklüböcekleri de yerler, denizlerden yemli bir olta iğnesiyle yakalayarak. Alık balıklar binlerce yıldır öğrenememişler daha. Şayet bilmiyorsan her şeyi ağzına atmak tehlikeli. Zehirli yemişler. Köpek dikeninin yemişleri. Yuvarlak olduğuna kandırır insanı. Cafcaflı renkler insanı uyarır. Birisi bir başkasına söyler vesaire. Önce köpeğe yedirirler. Kokusuna ya da görünümüne göre davranırlar. Ayartıcı yemişler. Kar helvası. Dondurma. İçgüdü. Portakal bahçeleri örneğin. Suni sulamayı

gereksiniyor. Bleibtreustrasse. Peki ama ya istiridyeler. Bir balgam pıhtısı denli alımsız. Mülevves kabuklar. Onları açmak bile başlı başına bir azap. Kim bulmuş ki onları? ple, lağımla beslenirler. şampanyayla Red Bank istiridyeleri. Cinselliğe etkisi. Afrodiz. Bu sabah Red Bank'a indiydi. Masada babalık istiridye miydi ama yatakta canlı balıktı belki de yo hazıranda istiridye ne geze. Ama hafif kokmuş şeyleri yemeye meraklı kimseler de yok değil. Tavşan yahnisi. nce tavşanı yakalarsın. Çinliler elli yıl beklemiş, maviye sonra yeniden yeşile çalan yumurtaları yerler. Sofrada otuz çeşit yemek. Zararsız eşitler midede ötekilerle karışabilir. Polisiye roman: Zehirleyerek işlenen bir cinayet. Habsburglu bir Arşidük Leopold vardı öyle miydi hayır evet yoksa Otto muydu? İşte, kendi başının dökülen derilerini yiyen kimse? Al sana en ucuz aş. Elbet aristokratlar, ardından da başkaları modaya uymak amacıyla aynı şeyi yaparlar. Milly de su ve unla. Çiğ hamuru ben de severim. Fiyatları düşürmemek için topladıkları istiridyelerin

yarısını gene denize dökerler. Ucuzsa kimse almaz. Havyar. Bir şatafat. Yeşil kadehlerde beyaz şarap. Lüküs hayat. Lady falanca. Pudralı göğüsler incili. Bunlar elite. Crime de la creme. Soyluluk taslamak için özel yemekler isterler. Bir tariki dünya bir çanak favayla nefsinin dürtülerini bastırır. Beni tanıman için gel birlikte yiyelim. Kraliyet mersinbalığı kraliçe başmüşürü, kasap Coffey, Ekselanslarının izniyle ormandaki geyikleri avlama hakkına sahip. Bu dişi geyiğin yarısını ona iade edin. Mahkeme Reisi'nin mutfak avlusunda ziyafet hazırlıklarını gördüm. Beyazbaşlıklı chef sanki bir haham. Kaz flambe. Kıvırcık lahana â la duehesse de Parme. iyi ki menüye yazıyorlar ne yediğini bilmiş olasin diye. Tuzunu biberini fazla kaçırdın mı tadı kaçır. Kendimden biliyorum. Dozunu Edward toz çorbalarınıninki gibi ayarlarım. Kaz dolması onlar için işten değil. Istakozlar canlıyken kaynatılacak. Biraz parmecan peyniri alsanız. Lüks bir otelde garsonluk yapmaya hayır diyemem. Bahşişler, şık giysiler, yarıçıplak kadınlar. Size biraz

daha pisibalığı filetosundan verebilir miydim, Miss Dubedat? Evet, lütfen bedad. Sonra kadın bedaddı. Huguenot adıdır bu garanti. Killiney'de bir Miss Dubedat vardı, anımsıyorum. Du de la Fransız. Ama Moore Street'teki koca Micky Hanlon'ın parmaklarıyla bağırsaklarını söküp adam nasıl para kırıyor galsamelerini çıkardığı belki de o aynı balıktır çeke imzasını atmaktan aciz ama öyle mukallit kırıp geçiriyor mahalleyi. Muayıkıl Haha Han elifi görse mertek sanır ama elli bin sterlini bankada hazır.

Pencere camına yapışmış iki sinek vızıldamaktaydı, yapışık.

Ateşin şarabı bir süre damağında duyumsadı, yuttu. Burgonya zmleri cenderelerde ezilmekte. Güneşin ısısı bu. Gizemli bir dokunuş gibi bana anılar söyler. Yaşartıp dokunduğu duyularını anımsatıp. Howth'dayken yabani eğretilerin altında gizlenmişiz ta altımızda uyuyan körfez: Gök. Çıt yok. Ve sema. Lion's Head'in orada morlaşan körfez. Drumleck önlerinde yemyeşil. Sutton'a doğru sarımtırakyeşil. Denizaltı

ayırıları, açık kahverengi otlar çizgi çizgi, gömülü kentler. Yastık ettiği ceketinin üzerine serilmiş saçları sprgeotlarının üzerindeki kulağakaanlar boynunun altındaki elimi dalıyorlar, depreşti gene yaram. O görkem! Merhemler sürünmüş serin yumuşak eli dokunuyordu bana, okşayarak: Gözleri üzerimde başka yana bakmadan. Kendimden geçerek onun üzerine uzanmıştım, dolgun dudakları iyice aralanmış, pmştm ağzını. Mmma. Usulca ağzıma sürdü ıpılık çiğnenmiş tkrğne bulanmış ekşimsitatlı iğrenç iğnemiği. Esridim: Yedim onu kıvançla. Genç yaşam, dudaklarını uzatarak verdiği şeydi bana. Yumuşak ılık yapışkan aromalısakız lokum dudaklarından. Birer iekti gözleri, ye beni, istekli gözler. Çakıllar yuvarlandı, o kımıltısız uzanmaktaydı. Bir keçi. Kimse yok. Ben Howth tepesinde rododendronlar bir dişi keçi frenkzmlerini kığılayarak emin adımlarla yürümekte. Eğretilerin altında duldalanmış ılıkasararak glmsemekteydi o. Delicesine abandım üzerine, öptüm onu; Gözlerinden,

dudaklarından, damarları atan gergin boynundan, ince yünlüden bluzunun altındaki dolgun kadın göğüslerinden, dikelmış ipiri memebaşlarından. Sımsıcak dilimi diline dayadım. O da öptü beni. Öpülmekteydim. Kendisini bana teslim ederek saçlarını dağıttı. Öptü, öptü beni o.

Beni. Şimdiki halime bak.

Yapışık, vızıldadı sinekler.

Kederli gözleri meşe tezgâhın üzerindeki sessiz damarları izledi. Güzellik: Bu kıvrımları: Kıvrımlar güzelliştir. Sütun gibi Tanrıçalar, Venüs, Juno: Dünyanın taptığı kıvrımlar. Onları kütüphane müzesindeki yuvarlak salonda görebilirim, çıplak Tanrıçalar. Hazmı kolaylaştırır. Aldırmazlar kimin baktığına. Herkes görebilir. Konuşmazlar hiç. Dostumuz Flynn'a bunu anlatmalı. Pygmalion ile Galatea'yı canlandırırsa ne derlerdi, ilk ağızda? Ölümlü dünya! Layık olduğun yere koyardı seni. Şölende Tanrıların altın kaplarından kana kana nektar içmek, ölümsüzlük veren yemekleri yemek sırf. Bizim altı penilik

aşlarımıza benzemez - haşlanmış koyun, havuç ve şalgam, bir şişe de Allsop. Nektar, elektrik içmek gibi bir şey olmalı. Tanrı aş. Güzel kadın bedenlerinin Junovari yontuları. Ölümsüz güzellikte. Oysa biz yiyeceğimizi bir delikten tıkar arka delikten çıkarırız: Besin, kilüs, kan, gübre, toprak, besin: Bir lokomotifin kazanına kömür atmak gibi beslemen lazım onu. Şeyleri yok. Hiç de bakmamıştım. Bugün bakacağım. Bekçi görmeden. Bir şey düşürüp eğilirim. Bakalım var mı Venüs'ün.

Mesanesinden bir iki damlalık sessiz bir mesaj geldi oraya yapmaya gitsin mi yapmasın mı. Gayrete gelip hazırlandı, kadehini son damlasına dek boşalttı ve yürüdü, erkeklerle yatmışlardır, insan bilinçliliğiyle, erkek âşıklarına teslim olmuşlardır, bir terbiyık sevişmiştir onunla, bir avluda.

Mr. Bloom'un ayak sesleri yitince Davy Byrne hesap defterine bakmayı sürdürerek dedi ki:

- Ne iştedir bu, yahu? Sigortacı filan mıdır?
- O işi çoktan bıraktı, dedi Nosey Flynn.

Freeman'z reklam topluyor şimdi.

—Gözüm ısıyor onu, dedi Davy Byrne. Başı sıkıntıda mı?

—Sıkıntı mı? Dedi Nosey Flynn. Bilmem vallahi. Ne bakımdan yani?

—Matemli olduğunu gördüm de.

—Öyle mi? dedi Nosey Flynn. Doğru ya, vallahi. Evdeki durumları sormuştum da. Bak, haklısın billâ. Matemliydi hakikaten.

—Kurcalamak âdetim değildir, dedi Davy Byrne anlayışlıca, bir insanın dertli olduğunu gördüğüm zaman. Dertlerini hatırlatıp tazelemekten başka bir işe yaramaz ki.

—Karısıyla ilgili değil tahminimce, dedi Nosey Flynn. Evvelsi gün Bloom'a rastladığımda John Wyse Nolan'ın karısının Henry Street'teki ırlanda Çiftlik Mandırası'ndan elinde helalliğine götürdüğü bir kavanoz kaymakla çıkarken gördüydüm. İyi besleniyor kadın, işine bak sen. Kuşsütü dahil.

—Ya Freeman'daki işleri nasıl? Dedi Davy Byrne.

—Valla, topladığı ilanların parasıyla kaymak

alamaz herhal. Beykına filan yeter işte.

—Nasıl yani? Diye sordu Davy Byrne gözlerini defterinden ayırıp.

Nosey Flynn parmaklarını sallayarak seri hareketler yaptı havada. Göz kırptı bir de.

—Farmason işte, dedi.

—Ne diyorsun? Dedi Davy Byrne.

—Gerçek bu, dedi Nosey Flynn. Eski farmasonlardan ve tasdikli mertebeden. Hatırı sayılır bir üye. Kutsal ışık, hayat ve sevgi. Ona kanat geriyorlar. Bunu bana söyleyen de - vazgeç, söylemesem daha iyi.

—Demeyin yahu?

—Güçlü bir cemiyettir bu, dedi Nosey Flynn. Elin darda kalırsa sana kol kanat olurlar. O cemiyete girmeye çalışan birini tanıyorum da. Ama öyle sıkı eliyorlar ki, girememişti. Kadınları aralarına sokmamakla en doğrusunu yapmışlar billâ.

Davy Byrne aynı anda gülümsedi sinedi onayladı:

—Hiiiiyyaaaaaah!

—Kadının biri, dedi Nosey Flynn, neler

yaptıklarını görmek için bir saatin içine saklanmış. İlle ve lakin herifçioğulları kadının kokusunu alıp ordan çıkarıvermişler de hemen oracıkta ant içirip masonluk unvanını vermişler. Doneraileli Saint Leger ailesine mensupmuş karı.

Davy Byrne, esnemesi haddi kifayeyi buldukta, yaşlı gözlerle dedi ki:

—Demeyin yahu? Sessiz kibar bir adamcağız. Sık sık buraya gelir de bir kez bile görmedim onun - anlıyor musun, fazlaca kaçırdığını.

—Alimallah sarhoş edemez kimse onu, dedi Nosey Flynn kesenkes. Cümbüş tam başlayacakken sıvışır gider. Saatine bakın duruyordu, görmedin mi? Ha, burda değildin. Ona bir içki ısmarlamak istesen akabinde saatini fora edip ne zıkkımlanması gerektiğini ona göre söyler. Tallahi de böyle tillahi de.

—Vardır öyle tipler, dedi Davy Byrne. Zararsız bir adam, vesselam.

—Fena adam değildir, dedi Nosey Flynn, burnunu çekedursun. Sıkıntıdaki birine yardım

elini uzattığı da görülmüştür. Neme lazım. Ha, Bloom'un iyi tarafları da vardır. Ama asla yapmayacağı bir şey var ki. içkisinin yan tarafına parmağıyla yazar gibi bir imza attı.

—Anladım, dedi Davy Byrne.

—Hiçbir şeye imza atmaz, dedi Nosey Flynn. Paddy Leonard ile Bantam Lyons içeriye girdi. Tom Rochford, bir eli bordo renkli yeleğinde, kaşlarını çatarak onları izledi.

—Selam, Mr. Byrne.

—Selam, beyler. Tezgâhta duraladılar.

—Kim ısmarlıyor? diye sordu Paddy Leonard.

—Kimin ısmarlayacağına siz karar verin, ama benimkisi sek olsun, diye yanıtladı Nosey Flynn.

—Pekâlâ, ne içiyoruz? diye sordu Paddy Leonard.

—Bana bir zencefilli limonata, dedi Bantam Lyons.

—İlle de zenci fiili mi? Beyaz fiili olmuyor mu? Diye haykırdı Paddy Leonard. Ya sen, Tom.

—Ana kanalizasyon tertibatı ne âlemde?

Diye sordu Nosey Flynn, içkisini yudumlarken. Yanıt olarak Tom Rochford eliyle iman tahtasını bastırarak geçirdi.

—Bir bardak soğuk su istesem zahmet olur muydu, Mr. Byrne? Dedi.

—Ne demek, efendim. Paddy Leonard biradostlarına baktı.

—Lahavle velakuwete, dedi. Ismarladığın şu içkilere bakın hele! Soğuk su ve zencefil gazozu! Ulan siz viski şişesinin durduğu dolabı yalardınız. Gold Cup yarışını kazanacak atı biliyor vallahi. Şaşmaz.

— Zinfandel, di mi? Diye sordu Nosey Flynn.

Tom Rochford kıvrılmış bir kâğıttaki tozları önünde duran suya boşalttı.

—Kahrolası hazımsızlık, dedi içmeden önce.

—Bikarbonat iyi gelir, dedi Davy Byrne.

—Bir şey deme! Diyerek göz kırptı Bantam Lyons. Ben kendi şahsıma beş şilin koyuyorum.

—Erkeksen söyle şunu, yoksa canın cehenneme, dedi Paddy Leonard. Malumatı veren kim?

Mr. Bloom dışarıya çıkarken üç parmağını kaldırıp onları selamladı.

—Güle güle! dedi Nosey Flynn.

Ötekiler döndüler.

—Malumatı veren o işte, diye fısıldadı Bantam Lyons.

—Frşşt! Dedi Paddy Leonard burun kıvrarak. Mr. Byrne, efendim, şimdi bize iki küçük Jamesonlarınızdan ve de bir...

—Zencefilli limonata, diye tamamladı Davy Byrne nezaketle.

—Ayy, dedi Paddy Leonard. Bebeğe bir de biberon.

Mr. Bloom diliyle dişlerini temizleye temizleye Dawson Street'e doğru yürüdü. Yeşil bir şey olmalıydı mutlaka: Örneğin, ıspanak. Elbet şu Röntgen ışınlarıyla mümkün onları.

Dube Lane'de açlıktan gözü dönmüş bir teriyer boğazına kaçan iğrenç bir kemik parçasını kaldırımtaşlarının üzerine çıkardı ve sil baştan kemali afiyetle yemeye başladı. Şikemperver. Muhteviyatı kamilen hazmedilmiş olup, teşekkürlerimizle iade olunur. Önce

tatlımsı sonra baharlı. Mr. Bloom tetikte ilerledi. Gevişgetirenler. Onun ikinci seferi. Üst çenelerini devindirirler. Acaba Tom Rochford o icadıyla ilgili bir şey yapacak mı? Kalkıp boşboğaz Flynn'a anlatması hiç doğru değil. Siska insanların dudakları gaga gibi, öterler. Bir salon ya da bir yer olmalı mucitlerin gidip özgürce icat edebilecekleri. Tabii o zaman her türlü manyak musallat olur başınıza.

Mırıldanarak, ölçü bitimlerinde ağırlaşan yankılamalarla bir Şarkı tutturdu:

—Don Giovanni, a cenar teco
M'invitasti.

Şükür kendime geldim. Burgonya. insanı diriltiyor. Kimdir ilk damıtıcı? Efkârlı bir vatandaş. Alkolün verdiği cesaret. Milli Kütüphane'de şimdi o Kilkenny Peopled bakmam lazım.

Muslukçu William Miller'ın vitrininde bekleyen beyaz tertemiz klozetler düşüncelerini gerilere sürükledi. Kuşkusuz: Üstelik geçtiği yerleri görebilirler, bazen bir iğne yutunca vücudunun içinde safra yollarından geççe geççe dalağın

karaciğerin gastrik salgılarını fıskırtı fıskına
incebağırsakların borumsu kıvrımlarından
dolana dolana gezer de yıllar sonra
kaburgalarından dışarı çıkar. Ama zavallı
herifçioğlu bütün o zaman boyunca kazık gibi
durup içersini bağırsaklarını sergilemeyi
sürdürmek zorunda kalırdı. Bilim.

—A cenarteco.

Şu teco ne demekti? Bu gece, belki.

—Don Giovanni, etmişsin beni davet

Bu gece yemeğe gelmem için,

Nay nay da naynom.

Akıcı olmadı.

Keyes: Nannetti'yi iki aylığına razı edersem,
iki sterlin on şilin tutar ki yaklaşık iki sterlin
sekiz şilin. Hynes'in üç borcu var. İki on bir.
Surdaki Prescott kumaş boyama fabrikasının
arabası. Billy Prescott'un ilanını da alırsam: iki
on beş. Beş gine kadar. Bereket versin.

O ipek jüponlardan birini alabilirim Molly'ye,
yeni jartiyerlerinin renginden.

Bugün. Bugün. Düşünmek yok.

Sonra güneyde bir geziye. Ya da

İngiltere'deki kaplıcalara? Brighton, Margate. Mehtapta sahil gezintileri. Molly'nin şakrak sesi. Sahildeki güzel kızlar. John Long'un karşı tarafında pinekleyen bir serseri kasvetli düşüncelerine dalmış, parmaklarının kabuk tutmuş boğumlarını kemirmekte. Çalışmak istiyorum: Elimden her iş gelir. Az bir ücret kâfidir. Ne verirsiniz yerim.

Mr. Bloom Gray pastanesinin satılmamış turtaların sergilendiği vitrininden dönerek Muhterem Thomas Connellan'ın kitabevini geçti. Roma Kilisesini Niçin Terkettim. Bird's Nest'teki kadınlar küplere binmişler. Patates kıtlığı sırasında yoksul çocuklarının Protestanlığa dönmeleri için onlara aş dağıttıklarını söylüyorlar. Yoksul Yahudilerin din değiştirmeleri için Papa'ya giden cemiyet. Aynı dolap. Roma Kilisesini Niçin Terkettik.

Kör bir delikanlı durmuş, incecik bastonuyla yaya kaldırımını yoklamaktaydı. Görünürde tramvay yok. Karşıya geçmek istiyor.

—Geçmek mi istiyorsun? Diye sordu Mr. Bloom.

Kör delikanlı yanıt vermedi, ifadesiz yüzünü hafifçe buruşturdu. Başını belli belirsiz devindirdi.

—Şimdi Dawson Street'tesin, dedi Mr. Bloom. Molesworth Street tam karşında. Oraya gitmek ister misin? Önünde hiçbir engel yok.

Değnek titreyerek sola doğru uzandı. Mr. Bloom onun gittiği yönü gözleriyle izledi ve kumaş boyama fabrikası arabasını gene, Drago'nun önüne çekilmiş gördü. Onun briyantimli saçlarını nerede görmüştüm tam o sırada ben. At bitkin. Sürücüsü John Long'un pabında. Hararetini söndürüyor.

—Şurda bir araba var, dedi Mr. Bloom, ama hareket etmiyor. Ben seni götüreyim. Molesworth Street'e mi gitmek istiyorsun?

—Evet, diye yanıt verdi delikanlı. Güney Frederick Street'e.

—Gel, dedi Mr. Bloom.

Çelimsiz dirseğine yavaşça dokundu: Sonra peşinden gelsin diye onun sölpük gören elini tuttu.

Bir şeyler söyle ona. Alçakgönüllük numarası

yapmasan daha iyi. Onlara söylenenlerden nem kaparlar. Havadan sudan söz et.

— Yağmur dindi, he.

Yanıt yok.

Ceketinde lekeler. Yemek yerken kirletiyordur üstünü. Birisi beslemeli onu ilkin. Bir çocuk eli sanki, onun eli. Milly'ninki nasıldıysa öyle. Duyarlı. Beni elimden sezinliyor garanti. Adı var mıdır acep. Araba. Değneğini atların ayaklarından uzak tutuyor: Hayvanın canı çıkmış uyuklamakta. Hah, tamam. Geçtik. Bir boğanın arkasında: Bir atın önünde.

— Sağ olun, bayım.

Benim erkek olduğumu biliyor. Ses.

— Şimdi de? Soldan ilk sağa saparsın.

Kör delikanlı değneğini bir geri çeke yaya kaldırımına bir değdire yoluna devam etti.

Mr. Bloom yalapşap dikimli balıksırtı tüvidi içinde görmeyen ayaklarıyla geriye döndü. Zavallı delikanlı! O arabanın orda olduğunu nasıl da anladı? Sezmiş olmalı. Alınlarında görüyordurlar bir şeyleri: Bir tür oylum hissi. Bir

şeyin ağırlığını ya da boyutlarını, karanlıktan da kara bir şeyler. Ortalıktan bir şeyi kaldırsalar hisseder mi acaba? Bir boşluk duygusu. Dublin'i ne tuhaf canlandırıyordu zihninde, kaldırımtaşlarına değe değe gezmekle. Bastonu olmasaydı düz bir hat üzerinde yürüyebilir miydi? Rahip olmaya hazırlanan bir genç gibi kansız nurlu bir yüzü var.

Penrose! Buydu o delikanlının adı.

Öğrenebilecekleri neler neler var bir bak. Parmaklarıyla okunmak. Piyoano akort etmek. Ya akıllı olduklarını görünce şaşırmanız. Sakat birisi, ne bileyim, bir kambur bizim söyleyebileceğimiz bir şeyi söyleyince ne diye zekice buluruz onu. Kuşkusuz öbür duyuları daha gelişmiştir. Nakış işlerler. Sepet örerler, insanların yardımcı olmaları lazım. Molly'ye doğumgününde dikiş sepeti alabilirim. Dikişten nefret eder. Kabul etmez belki de. Esmer vatandaş derler onlara.

Koku alma duyusu da daha güçlü olmalı. Her yanından kokular, harmanlanarak. Her sokak

farklı koku. Her bir insan da. Sonra ilkbahar, yaz: Kokuları. Tatlar? Gözlerin kapalıyken ya da nezleyken şarabın tadını alamazmışsın derler. Karanlıkta sigara içmek de zevk vermezmiş hiç derler.

Ve bir kadınlayken, mesela. Görmemek daha şehvetli kılar. Stewart Enstitüsü'nün önünden geçen şu kız, başı havada. Bana bakıyor. Antenlerim üzerine çevrilmiş. Onu görmemek tuhaf olmalı. Zihninde bir tür biçim. Sesi, ısısı: Kıza dokunduğu zaman parmakları hatlarını handıysa görüyordur. Elleri kızın saçında, örneğin. Diyelim ki siyah, örneğin. Tamam. Buna siyah diyoruz. Ardından kızın beyaz tenine geçtikte. Farklı bir duyum belki. Beyazın duyumsanması.

Postane. Cevap vermeli. Bugün vazgeç. Ona iki şilinlik bir havale çekmeliyim, yarım kron. Değersiz armağanımı kabul et. Kırtasiyeci de tam burada. Dur. Bunu iyice düşün.

Parmağını, kulaklarının üzerinden geriye doğru taranmış saçlarının üzerinde hafifçe gezdirdi. Bir daha. Çok çok ince saman lifleri.

Sonra parmağıyla sağ yanağına hafifçe dokundu. Orda da yumuşak tüyler. Biraz pürüzlü. En pürüzsüz yer karın. Ortalıkta kimse yok. işte gidiyor. Frederick Street'e saptı. Belki de Levenston Dans Akademisi'nin piyanosu. Pantolonumun askısını düzeltivereyim.

Doran'ın birahanesini geçerken elini yeleğiyle pantolonunun arasına soktu, gömleğini hafifçe yana doğru çekerek karnının yumuşak tenini kıvrım edip yokladı. Ama oramın sarımtırak beyaz olduğunu biliyorum. Karanlıkta bakacaksın ki.

Elini çekerek giysisini düzeltti.

Zavallı delikanlı! Bir çocuk henüz. Ne kötü. Korkunç bir şey. Rüyaları nasıl olur ki, görmeksizin? Yaşam bir düş onun için. O şekilde doğmanın adaleti nerede? New York'ta vapurla pikniğe giderken yanan ve boğulan onca kadın ve çocuk. Belayı berzah. Geçmiş yaşamımızda işlemiş olduğumuz günahların tenasühüne karma diyorlar ruhgöçü Mete'nin nesi. Hasbinallah venimelvekil. Acıyorsun,

mutlaka: Ama onlara nasıl yaklaşılabileceğini bilemiyorsun bir türlü.

Sir Frederick Falkiner Mason Locası'na gitmekte. Bir azamet. Earlsfort Terrace'taki öğle yemeğinden çıkıp. Eski dostları emekli yargıçlarla kadeh tokuşturmuşlar. Eski mahkemelere, celselere hayat okulundaki anılarına ilişkin hikâyeler. Adamı on yıla ahkûm etmiştim. Benim içtiğim o şeye burun kıvrır herhalde. Onlar yıllanmış, senesi tozlu şişesinde yazılı değme şaraplar içer. Sulh hâkimiyken yasaları kendine özgü bir biçimde uygulamış. İyi niyetli bir ihtiyar. Karakollardan gelen suçbildirimleri önüne yığıldıkça suç bildiren polisleri ödüllendirirmiş. Sürermiş onları başka yerlere. Tefecilerin başına bela kesilmiş. Reuben J'yi itin götüne sokup çıkarmışmış. Artık gerçekten pis çift derler ya öyle oldu. Şu yargıçlardaki erk. Başları perukalı koca huysuz ayyaşlar. Zalim pençeli ayılar. Tanrı merhametini sizlerden esirgemesin.

İşte bir afiş. Mirus Kermesi. Ekselensları Lord Yüzbaşı. On altıncı. Bugün demek. Mercer

Hastanesi yararına. Messiah ilkin orda çalınmıştı. Evet. Handel. Oraya bir uzansam: Ballsbridge. Keyes'e uğrarım. Sülük gibi yapışacak değilim ya ona. İtibarım zedelenmesin. Kapıda tanıdık birine rastlarım mutlaka.

Mr. Bloom Kildare Street'e vardı. Önce. Kütüphaneye.

Güneş ışığında hasır şapka. Koyukahverengi ayakkabılar. Paçaları dubleli pantolon. Odur. Mutlaka odur.

Yüreği hafiften hopladı. Sağa. Müzeye. Tanrıçalar. Sağa doğru kıvrıldı.

O muydu? Kuşkusuz oydu canım. Sakın bakma. Şarap içmişim yüzüm. Ne diye içtim ki? Başıma vurdu biraz. Evet, o işte. Yürüyüşü. Bakma. Devam et.

Uzun aceleci adımlarla kapağı müzenin kapısına attı ve gözlerini kaldırdı. Görkemli bir bina. Mimarı Sir Thomas Deane. Arkamdan mı geliyor?

Belki de beni görmemiştir. Gözlerinde ışıltı. İniltili sesler çıkararak kesik kesik soluyordu.

Çabuk. Soğuk heykeller: Burası sessiz. Az sonra rahatlarım.

Yo. Beni görmedi, ikiyi geçti. Tam kapıdayken.

Kalbim!

Zonklayan gözleriyle mermerin kaymak gibi kıvrımlarına baktı, baktı. Sir Thomas Deane Yunan mimarisinde üstat.

Bir şey arıyorum - ben.

Telaşlı elini hızla bir cebine soktu, katlı Agendath Netaim'i çıkarıp açarak okudu. Nereye koydum?

Aramasını sürdürdü.

Agendath'ı cebine sokuşturdu.

Öğleden sonra, demişti.

Şeyi arıyorum işte. Evet, şeyi. Bütün ceplerime bakayım.

Mend. Freeman. Nereye, yarabbi? Ha, evet. Pantolonumun. Patates. Cüzdan. Nerede?

Çabuk. Yavaşçana ilerle. Bi saniye daha. Kalbim.

Eli nereye koydum o şeyiyi ararken arka cebinde sabun losyonu unutmamalıyım sıcacık

yuvasına tıklılı paketi buldu. Ah burdaymış
sabun evet. Kapı.
Rahatız!

ÇELEBİ KUVEYKIR KÜTÜPHANECİ, SADRA ŞİFA VERmek niyetiyle, onlara doğru tatlı tatlı mırıldandı:

—Kezalik, Wilhem Meister'ın o paha biçilmez sahifelerine de sahip bulunuyoruz, değil mi ya. Şairi âzam, kardeş bir şairi âzami anlatıyor. Tereddütler içindeki bir ruh, hayatı hakikiyede görüldüğü üzre zıt yönlerle çeken bir müşkülât ummanına karşı silaha sarılıyor.

Gıcırtılı telatin üzerinde dansedercesine bir adım öne çıktı ve mutantan zeminde dansedercesine bir adım geriledi.

Ketum bir müstahdem kapıyı hafifçe aralayarak onu sessiz bir imle çağırdı.

—Derhal, diyerek gıcırtılı davranışına geçtiyse de, biraz daha oyalandı. Hayatın katı hakikatleri karşısında ıstırap çeken o güzel tecrübesiz hayalperest, tnsan Goethe'nin

hükümlerinin ne kadar doğru olduğunu anlıyor daima. Nihai analizde doğru çıkıyor hep.

İkikezgırcırdatmalı analizden sonra seke seke kapıya doğru gitti. Kapıda gayet kel ve gayretkeş, kulak kesilerek müstahdemin anlattıklarını dinledi: Onları işitti: Sonra gitti.

İkisi gittiler.

—Monsieur de la Palice, dedi Stephen alaylı, ölümünden on beş dakika önce sağdı.

—O altı cesur tıbbiyeliyi buldun mu, diye sordu John Eglin-ton yaşlılara özgü bir istihzayla, Kaytp Cennet'ı dikte ettirebileceğin? Şeytan'ın Hüsranı diyormuş ona.

Gülümse. Gülümse. Cranly'nin gülümsediğince.

**Önce kızı gıdıkladı
Sonra onu tıptışladı
Ardından geçirdi bir sonda
Zira bir tıbbiyeli o sonunda
Aslan tıbbiyelim...**

—Hamlet için bir tane daha eklemem lazım.

Yedi gizemli bir sayıdır. Rahşan yedi der ona WB.

İşıltılıgözleri kızılımsı sarımtırak kafatası yeşilbaşlıklı masa-lambasına yakın dahakoyu yeşil gölgedeki sakallı, nuryüzlü bir Ollav'ı aradı. Çekingence güldü: Trinitiy College'deki bir bursiyerin gülüşü: Yanıt yok.

**Şeytanlar ılık ılık gözyaşları göl olmuş
Meleklerin gözyaşı ancak öyle olurmuş.
Edegli avea delculfatto trombetta.**

Benim divaneliklerimi tutak almış.

Cranly'in Wicklowlu on bir babayiğidi babayurtlarını kurtaracak. Kırıkdişli Kathleen, dört güzelim yeşil tarlasıyla, kendi evinde bir yabancı. Ona bir selam daha: Ave, rabbi: on iki Tinahelyli. Koyağın kuytusundan onlara kuğur kuğur seslenir. Ruhumdaki gençliği ona adanmışım ben, tünbetün. Allah yardımcın olsun. Hayırlı avlar.

Mulligan telgrafımı almış.

Divanelik. Berdevam.

John Eglinton kınayarak dedi ki:

—Bizim genç İrlandalı ozanlarımız putataparlıktan bu yana, dünyanın, Saksonyalı Shakespeare'in, yaşlı Ben gibi benim de hayranı olduğum Hamlet'inin yanına yerleştirebileceği bir kahraman yaratamadılar henüz.

—Bütün bunlar salt akademik sorunlar, diye kesip attı Russel kuytu köşesinden. Demem şu ki, Hamlet ister Shakespeare olsun ister I. James ya da Essex olsun. Kilise mensuplarının İsa'nın tarihsel kişiliği üzerinde tartışması. Sanatın bize birtakım düşünceler, biçimötesi tinsel özler esindirmesi gerekir. Bir sanat eseri hakkındaki en can alıcı soru ne derinlikte bir hayatıyetten fıskırdığıdır. Gustave Moreau'nun tabloları düşüncelerin tablolarıdır. Shelley'in en derin şiirleri, Hamlet'in sözleri zihnimizi ölümsüz bilgelikle, Eflatun'un düşünce alemiyle temasa geçirir. Bunun dışında ne varsa öğrenciler arası mütalaalardan başka bir şey olamaz.

Demiş A. E. bir Amerikalı gazeteciye. Vış

anam, neler işitiyorum.

—Profesörler de öğrenciydiler önce, dedi Stephen son kerte nazik. Aristo bir zamanlar Eflatun'un öğrencisiymiş.

—Ve öyle de kalmış, kanımca, dedi John Eglinton sükûnetle-Onda, koltuğunun altında diplomasıyla örnek bir öğrenci görmemek elden gelmiyor.

Simdi gülümseyen sakallı yüze bakıp yeniden güldü.

Biçimötesi tinsel. Baba, Kelâm ve Kutsal Ruh. Evrensel Peder, semavi insan. Hiesos Kristos, güzellik afsuncusu, her an bizimle ıstırap çeken Logos. Bu hakikaten odur. Altardaki ateşim ben. Tanrıya sunulan tereyağyım.

Dunlop, Yargıç, Romalıların en soylusu, A. E., Arval, Ağzaalınamaz Ad, cennetlik: K. H., onların üstadı, kimliği âriflerce malum olan. Yüce beyaz locanın kardeşleri daima tetikte, yardım edebilecekleri birini arıyorlar. Işığın menisinden bir bakire olan tövbekar Sophia'nın verdiği canla yaratılan İsa, o gelinrahibeyle

Budalar katına intikal etti. Batını hayat sıradan insana göre değil. O. P. önce kötü karmasının kefareтини ödemek zorunda. Mrs. Cooper Oakley bir zamanlar ziyadesiyle meşhur rahibemiz H. P. B.'nin içyüzünü görebilmiştir.

Tüh! Yazıklar olsun! Ayıpbeayıp! Bakmemeliydiniz bayen, bir hamfendi içyüzünü göstertirken ayıp değil mi bakmek.

İçeriye sarışın uzun boylu, eslek, Mr. Best girdi. Elinde zarafetle taşıdığı yeni, geniş, tertemiz, pırıl pırıl bir defter vardı.

—O örnek öğrenci, dedi Stephen, Hamlet'in prens ruhunun yaşamötesine ilişkin kurduğu o inanılacak gibi olmayan, incir çekirdeğini doldurmayan ve dramatik bir yanı bulunmayan düşleri Eflatun'unkiler denli siğ bulacaktır.

Öfkesini tutamayan John Eglinton, kaşlarını çatarak dedi ki:

—Aristo'yu Eflatun'la kıyaslayan birini işittimmi kanım beynime sıçırıyor inan olsun.

—ikisinden hangisi, diye sordu Stephen, beni Cumhuriyet'inden sürerdi?

Hançer dilini kınından çıkar. Atlık, tümatların

ne-liğidir. Akımların yönü ve sonsuzluğudur taptıkları. Tanrı: Sokaktaki gürültü: Pek Aristocu oldu. Uzay: Görmeye mecbur olduğun ve zaten elin mahkûm olan şey. insan kanındaki kırmızı küreciklerden daha küçük boşluklardan sürünesıza şu bitkisel dünyanın sadece hır gölgesi olduğu sonsuzluğa doğru Blake'in kışına takılırlar, üm geleceğin geçmişe dalıp gittiği şu ana, buraya tutunun.

Mr. Best öne doğru çıkarak nazikçe arkadaşlarına yaklaştı.

—Haines gitti, dedi.

—Öyle mi? H

—Ona, Jubainville'in kitabını gösteriyordum. inanır mısınız, Hyde'ın Connaht Aşkşarkıları'na öyle tutuldu ki. Bu tartışmayı dinmesi için getiremedim onu. Gill'e, kitabı almaya gitti.

**Benim küçük kitabımı ciltleyin acele
Hissiz okurları selamlamaya,
İstemezdim aslında yazmayı
Bu kuru tatsız İngiliz lisanıyla**

—Turbadumanı vurmuş başına, diye fikir yürüttü John Eglinton.

Biz İngilizler hisli insanlarız. Tövbekar hırsız. Gitmiş. Tütününü içmişim. Yeşil parıltılı taş. Denizin halkasına kakma bir yeşim.

—Aşkşarkılarının ne denli tehlikeli olduğunu bilmiyor insanlar, diye gizemli bir uyarıda bulundu Russell altın yumurtası. Dünyada, ihtilallere yol açan hareketler bir dağ köylüsünün gönlündeki düş ve vizyonlardan kaynaklanır. Onlar için yeryüzü bir sömürü alanı değil yaşayan bir anadır. Akademinin ve kamu makamlarının kapalı atmosferi altışilinlik romanlarla meyhane şarkılarını üretir. Fransa, en mutena irtikâp çiçeğini Mallarme ile üretmişse de imrenilecek hayat sadece, Homeros'un Phaiakları gibi alçakgönüllülere nasip olur.

Bu sözler üzerine Mr. Best Stephen'a alık bakarak dedi ki:

—Mallarme, Stephen MacKenna'nın Paris'te bana sık sık okuduğu o şahane şiirlerini,

bildiğiniz üzere, nesir şeklinde yazmış. Bir tanesi Hamlet hakkında. Der ki: Il se promene, lisant au livre de lui meme, anladınız ya, kendi öz kitabını okuyarak. Hamlet'i bir Fransız şehrinde gösterir, bildiğiniz üzere, bir taşra şehrinde, ilan etmişlerdi bunu.

Serbest kalan elinin zarif hareketleriyle havaya küçük küçük imler yazdı.

Hamlet
ou
Le Distrain
Piece de Shakespeare

Kaşları yeniden çatılan John Eglinton'a bakarak yineledi:

—Piece de Shakespeare, bildiğiniz üzere. Fransızca bu elbet. Fransız noktinaazarı. Hamlet ou...

—Dalgın dilenci, diye tamamladı Stephen. John Eglinton güldü.

—Evet oturdu zannederim, dedi. Mükemmel insanlar, şüphesiz, ama bazı konularda son

derece basiretsiz.

Cinayetin görkemli ve beyhude abartılısı.

—Robert Greene bir ruh cellatı demiştir ona, dedi Stephen. R'r kasabın oğlu olmasından, satır elinden kaymasın diye avucuna tükürmesinden belli zaten. Babasının tek canına karşı tam dokuz can alıyor. Araf'taki babamız. Hakili Hamletler gözünü kırpmadan katlederler. Beşinci perdedeki kan gövdeyi götüren katliam sahneleri, Mr. Swinburne'un türküsünü söylediği temerküz kamplarının bir habercisidir.

Cranly, ben senin dilsiz emirberin, uzaklardan savaşları izleyen.

Çocuklarını, zalim düşmanların avratlarını Yoktu bizden başka bağışlayan...

Sakson tebessümüyle Yanki sırtması arasında. Kırk katır ya da kırk satır.

—Diyesi, Hamlet'in bir hortlaköyküsü olduğu, dedi John Eglinton, Mr. Best'i arkalayarak. Pickwick'teki şişko oğlan gibi tüylerimizi

ürpertmeye çalışıyor.

Dinle! Dinle! Dinle, ey!

Bedenim onu işitmekte: Ürpererek, işitiyor.

Şayet hayatında hiç...

—Nedir bir hortlak? Dedi Stephen enerjiyle tutuşup. Ölerек, yok olarak, ortam değıştirerek cismaniyetini yitiren bir kimse. Elizabeth devrinin Londra'sının Stradford'a uzaklığı sefih Paris'in bakir Dublin'e uzaklığı kadardı. Kimdir limbopatrumdan çıkarak onu unutan bu dünyaya dönen hayalet? Kimdir Kral Hamlet?

John Eglinton sıska bedenini silkerek irdelercesine geriye kaydıldı.

Öyle asılı kaldı.

Haziran ortasında bir günün bu saatinde, dedi Stephen, dikkatlerini çekmek amacıyla gözlerini hızla onlara çevirerek. Bankside'in ordaki tiyatro binasına bayrak çekilmiş. Yakınındaki Paris Garden'da Sackerson adlı

ayı, yuvasında homurdanıyor. Drake ile dünyayı gezmiş deniz kurtları parterdeki seyirciler arasında oturmuş sosislerini çiğniyorlar.

Yöresel görüntüler. Bütün tanıdıklar burada. Hepimiz suç ortağı.

—Shakespeare, Silver Street'teki Huguenot House'dan çıkmış, nehir boyunca kuğu bahçesinin önünde yürümektedir. Ne var, yavrularını sazlığa doğru kışlayan kuğuları beslemek için durmaz çitin önünde. Avon Kuğusu'nun akli başka şeylerdedir.

Yerin imgelendirilmesi. Ignatius Loyola, acele koş imdadıma!

—Oyun başlıyor. Loşluktan, saraylı bir koçağın külüstür zırhına bürünmüş tok sesli pehlivan yapılı bir oyuncu çıkıyor. Hayalettir bu, kral, kral olmayan kral, ve bu oyuncu tüm yaşamı boyunca Hamlet'i yutmuş olan hayalet rolünü laf olsun diye oynamayan Shakespeare'dir. Karşısında duran, perdenin öbür yanındaki Bourbage'a adıyla hitap ederek diyor ki:

Hamlet, ben babanın ruhuyum senin.

ve dinlemesini buyuruyor. Konuştuğu kimse bir oğuldur, ruhunun oğlu onun, bir prens, genç Hamlet, Stratford'da ölen ve adını ebedileştirecek olan, bedeninin de oğlu Hamnet Shakespeare.

Oyuncu Shakespeare'in, etten kemikten yoksun bir hayalet olarak ve Danimarka'da gömüldüğü kıyafetle, ölmüş de hortlamış birinin, kendi sözleriyle kendi öz oğluna onun adıyla hitap etmesi (Hamnet Shakespeare yaşasaydı, prens ya da o önermelerin mantıksal sonucunu bilmemesi ya da öngörmemesi olası mıdır: Sen mirasından yoksun bırakılmış oğulsun: Ben katledilmiş babayım: Anan günahkâr kraliçe, kızlık adı Hathaway olan Ann Shakespeare?

—Lakin büyük bir adamın aile sırlarını bu şekilde kurcalamak, diye girişti Russell sabırsızlanarak.

Orda mısın, mert oğul?

—Kilise kâtibinden başkasını ilgilendirmez. Demem şu ki, oyunları var elimizde. Yani Kral Lear'deki şiirselliği okuduğumuzda, şairin nasıl yaşamış olduğundan bize ne? Yaşamın kendisine gelince, Villiers de l'Isle'nin dediği gibi, hizmetçilerimiz bu işi bizim adımıza pekâlâ becerebilirler. Günün kulis dedikoduları, hangi şair kafayı çekmiş, hangi şairin kime borcu var, bunları merak edip kurcalamak niye? Elimizde Kral Lear var: Ölümsüz olan da odur.

Mr. Best'in yüzü, ona bakıldıkta, onadı.

**Dalgaların sularınla onların
üzerlerini aş, ak, Mananaan,
Mananaan MacLir....**

Nasıl olur, hergele, sen açlıktan kıvranırken sana ödünç verdiği o sterlin?

Vallahi, lazımdı da.

Öyleyse al şu altını.

Ve oraya git! Çoğunu papazın kızı Georgina Johnson'un yatağında harcadin. Vicdan azabı.

Borcunu geri ödeyecek misin?

A, tabii.

Ne vakit? Şimdi mi?

Dur bakiym... Hayır..

Ne vakit ya?

Hiç kimseye borcum yok. Hiç kimseye borcum yok.

Sakin ol. Boyne Suyu'nun ötesinden o. Kuzeydoğu köşesinden. Borcun var.

Dur. Beş ay. Moleküller tümünden değişir. Ben başka benim şimdi. Sterlini alan başka ben.

Tamam. Tamam.

Ama ben, entelekyä, biçimler biçimi, değişeduran biçimler belleğinin ürünüyüm.

Günah işleyen, dua eden, oruç tutan ben.

Conmee'nin falakadan kurtardığı bir çocuk.

Ben, ben ve ben. Ben.

A. E. I. O. U.

—Üç asırlık bir geleneği berbat etmek mi niyetiniz? Diye sordu John Eglinton'un kınayan sesi. Bir kere o kadının ruhu ebediyete intikal etmiştir. Edebiyat âlemi için o, daha doğmadan evvel ölmüştür.

—Doğumundan, diye karşılık verdi Stephen, altmış yedi yıl sonra ölü. O kadın

Shakespeare'in dünyaya gelişinde de dünyadan göçüşünde de sağdı. Onun ilk sardığı kadındı o. Onun çocuklarını doğuran, ölüm döşeginde yatarken gözkapakları açılmasını diye üzerlerine penileri yerleştiren de gene oydu.

Annemin ölüm döşegi. Şamdan. Örtülü ayna. Beni bu dünyaya getiren kimse, orada, gözkapaklarında bronzlar, birkaç ucuz çiçeğın altında yatıyor. Liliata rutilantium.

Tek başına ağlamıştım.

John Eglinton lambasında fır dönen ateşböceğine baktı.

—Cümle âlem, dedi, Shakespeare'in bir hata yaptığına ve hatasını da elinden geldiğince süratle düzelttiğine inanıyor.

—Saçma! Dedi Stephen hoyratça. Deha sahibi bir insan hata yapmaz. Onun hataları istençlidir ve yaratıcılığının kapılarıdır.

Yaratıcılığın kapıları, karıncaezmezcırtı ayaklı, çıplak bash kepçe kulaklı ve de çalışkan Kuveykır kütüphanecinin içeriye girmesi için açıldı.

—Şirret bir kadın, dedi John Eglinton şişine şişine, isabetli bir yaratıcılık kapısı olamaz zannedersem. Sokrat Xanthippe'den işe yarar ne gibi bir yaratıcılık öğrenmiştir ki?

—Eytişim, diye yanıtladı Stephen: Anasından da düşüncelerin dünyaya nasıl getirileceğini. Öteki karısı Myrto'dan {absit nomen!} öğrendiğiniyse, Sokratididion'un Epipsychidion'u, ne bir erkek ne bir kadın, asla bilmeyecek. Ne var ki, ebekadınların geleneksel bilgisi de tatlı yatak sohbetleri de onu Sinn Fein'in arkontlarından ve baldıran şişesinden kurtaramamıştır.

—Ama Ann Hathaway? Dedi Mr. Best'in yatışan sesi sulh ol-muşçasına. Doğru, biz de Shakespeare'in onu unuttuğu gibi unutmuş görünüyoruz onu.

Az da olsa onları haşlamak amacıyla, somurtuk dostunun sakalından vırıldak koldaşının kafasına, ardından da nahak yere karanan Lollard'ın dazlakpembe suratına çevirdi.

—Akıllı biraz çalışıyordu, dedi Stephen,

hafızası da tembel değildi. Romeville yolunu tutmuş ısıklıkla Ardımda bıraktığım kız'ı çalarken heybesinde bir andaç taşıyordu. Şayet o tarihte zelzele olmasaydı havlayan tazıların, tavşan suretinde oturan zavallı Wat'in, kabaralı gemin ve mavi pencerelerinin yerini bilebilirdik. O hatıra, Venüs ve Adonis, Londra'daki her mahudenin yatakodasında yerini almıştır. Çaçaron Katherine alımsız mıydı? Hortensio onun genç ve güzel olduğunu söyler. Anthony ve Kleopatra'nın yazarı size göre yobaz bir hacı, koynuna almak için koskoca Warwickshire'in en çirkin şıllığını seçecek kadar da gözü bağlı biri miydi? Tamam: Onu terk edip erkekler âlemini fethetti. Ama onun oğlankadınları bir oğlanın kadınlarıdır. Yaşamları, düşünceleri, konuşmaları hep erkeklere özgüdür. Yanlış bir seçim mi yaptı? Seçilen kendisiydi, kanımca. Başkalarının iradesi varsa Ann'da da vardı ziyadesi. Hay Allah, oydu aslında kabahatli. Çekti onu kendine, yirmi altı yaşındaki tatlı taze. Coşkulu eyleme hazırlamak amacıyla genç Adonis'i

fethetmek için onun üzerine eğilen gökgözlü Tanrıça bir mısır tarlasında kendisinden genç âşığını altına alan Stratfordlu pervasız bir fahişedir.

Ya benim sıram? Ne zaman?

Gel!

—Çavdar tarlası, dedi Mr. Best memnun, mesrur, yeni defterini kaldırıp, mesrur, mennun.

—Sonra herkese doğru sarışın şirinliğiyle mırıldandı:

—*Çavdar dönümlerinin arasında
Bu güzel köylüler uzanırlar.*

Paris: Pek mesut mest edici.

Kuytudaki tüylü kumaştan giysili uzunboylu bir siluet kalkarak kooperatif saatinin kapağını açtı.

—*Homestead'de beni bekliyorlar ne yazık.*

Nereye böyle? Sömürü alanına.

—Gidiyor musunuz? Diye sordu John Eglinton'un kıpırdak kaşları. Bu gece Moore'da görecektir miyiz sizi? Piper geliyor.

—Piper! Diye pıtırdadı Mr. Best. Piper döndü mü?

Peder Peter otoriter parlamenterden pilakiyle biber ister.

—Vallahi bilemeyeceğim. Perşembe. Toplantımız var. Erken kaçabilirsem.

Dawson malikânesinde yogibogikutusu. *Peçesiz İsis*. Onların, rehine koymaya çalıştığımız Pali kitabı. Bir ağacın gölgesinde bağdaş kurarak oturmuş astral düzeylerdeki evrensel ruh mahamahatmayla temas kurup bir Aztek ülkesinde hüküm sürüyor. Sadık simyacılar, çömezliğe ermiş, çepeçevrehaleli ışığı bekliyorlar. Louis H. Victory. T. Caulfield Irwin. Nilüferli kadınlar, epifız guddeleri müşaşa, onların bakışlarına hizmet etmekteler. Tanrısıyla meşbu Buda, sürüyor hükmünü, muzağacının altında. Ruhları çekip yutan, ruh girdabı. Erkekruhlar, dişiruhlar, sürüsüne bereket ruhlar, zarizariyaş akıtanların çevri, çevrinti, girdabında yaş dökerler.

Uzun lafın kısası

***Yıllar boyu bu ettorbasında
birdisiruh kaldı.***

—Edebi bir sürprizle karşılaşacağımızı söylüyorlar, dedi Kuveykır kütüphaneci dostane ve içten. Mr. Russell, rivayete göre, genç şairlerin şiirlerinden oluşan bir güldeste hazırlamaktaymış. Hepimiz merakla bekliyoruz.

Abajurun konisinde ışıklı, parlayan üç çehreye tasalı bir bakış attı.

Şuna bak. Anımsa.

Stephen eğilerek dizine yasladığı bastonunun sapına asılı geniş kenarlı başsız şapkasına baktı. Miğferim ve kılıcım, iki parmağınla usulca dokun. Aristo'nun deneyi. Bir mi yoksa iki mi? Başka türlü olmanın imkânsızlığından dolayıdır zaruretin hasıl oluşu. Binaenaleyh, bir şapka bir şapkadır.

Dinle.

Genç Colum ile Starkey. George Roberts için parasal yanım hallediyor. Longworth, *Express*'te methiyesini döktürecek. A, sahi mi? Colum'un *Celep*'ini beğendim. Evet, deha denilen o yabansı şeye sahip o. Bir dahi

olduğuna inanıyor musunuz gerçekten? Yeats onun şu dizesine bayılmış: *Kara toprakta bir Grek vazosu gibi* Sahi mi? Bu gece gelirsiniz inşallah. Malachi Mulligan da geliyor Moore, Haines'i de getirmesini söylemiş ona. Miss Mitchell'm Moore ile Martyn'e ilişkin latifesini işittiniz mi? Hani Moore Martyn'in döktüğü kurtlarmış? iyi buluş, değil mi? insana Don Kişot ile Sancho Panza'yı hatırlatıyorlar. Bizim milli destanımız henüz yazılmadı, diyor Dr. Sigerson. Moore bu iş için biçilmiş kaftan. Dublin'in içinde Dokunaklı Bakışlı bir Şövalye. Safran rengi etekliğiyle. Ya Dulcineası? James Stephens çok ilginç eskizler çizmekte. Öyle görünüyor ki, önemimiz artıyor.

Cordelia. *Cordoglio*. Lir'in en talihsiz kızı.

Köşelerekıştırılmış. Şu anda en âlâ Fransız cilası.

—Çok teşekkür ederim, Mr. Russell, dedi Stephen, kalkarak. Mektubu Mr. Norman'a vermek lütfunda bulunursanız...

—Ha, evet. ehemmiyetli bulduğu takdirde girer. Öyle çok mektup alıyoruz ki.

—Anlıyorum, dedi Stephen. Teşekkürler.

Allah razı olsun. Domuzların gazetesi. Sığırsever.

Syngé *Dana*'da bir makalemi basmaya söz vermişti. Okunacak mıyız bakalım. Okunacağız gibi gelir bana. Gal Birliği irlanda dilinden bir şeyler bekliyor. Bu gece gelirsiniz umarım. Starkey'i getirsene.

Stephen oturdu.

Kuveykır kütüphaneci uğurlamasından döndü. Kızaran maskesiyle dedi ki:

—Mr. Dedalus, noktainazarlarınız ziyadesiyle tenvir edici.

Ayakuçlarına basarak bir ileri bir geri gıcırdata gıcırdata yürüyedursun, kalın ökçeleri ölçüsünde cennete yaklaşırken, gidenlerin gürültüsünce bastırılan alçak sesiyle ekledi:

—O halde sizin noktainazarınız, şairin karısı tarafından aldatılmış olduğu merkezinde?

Endişeli yüzü sormakta bana. Ne diye geldi? Nezaketinden yoksa içsel bir ışık mı bu?

—Uzlaşma olan yerde, dedi Stephen, önce bir ayrılma olması gerektir.

—Evet.

Deri çakşırılı Isatilkisi. Dişi tilkilerden uzak, bağıra çağıra peşinden gelenlerden kaçarak kurumuş ağaççatallarında saklanan tek başına bir kaçak. Kadınları kendine çekmişti, güzel insanlar, Babilli bir fahişe, hükümdarların hanımları, belalı meyhanecilerin karıları. Tilki ve kızlar. Ve New Place'te, bir zamanların tarçın gibi tatlı ve taze dilberi, şimdi saç baş ağarmış, daracık mezara girmekten korkan bağışlanmamış iffetsiz sarkık vücutlu biri.

—Evet, Demek böyle düşünüyorsun...

Kapı, çıkanın ardından kapandı.

Ağırbaşlı mahzenimsi odada ansızın bir sessizlik bastırdı; ılık, ciddi bir dinginlik havası. İffetli bir kadının lambası.

Burada, olmamış şeyler üzerinde fikir yürütür: Sezar kâhinlere inansaydı süren yaşamında neler yapardı: Ne olmuş olabilirdi: Mümkün olanın imkân dahilindeki olasılıkları: Bilinmeyen şeyler: Kadınlar arasında yaşadığı zaman Akhilleus'un taşıdığı ad neydi.

Çevremde tabutlanmış düşünceler,

mumyasandıklarında, ıtırılı kelimelerle mumyalanmış. Thoth, kitaplıklar tanrısı, bir kuştanrı, hilaltaçlı. O Mısırlı başrahibin sesini de işittim. *Tabletkitaplanyla ttklım ttklım resimli odalarda.*

Kimiltısız durmaktalar. Bir zamanlar insanların beyinlerinde kıpır kıpırken. Kimiltısız: Ama kulağıma dokunaklı bir öykü fısıldayarak kendi iradelerine ram etmeye çalışan bir ölüm hâhişi var onlarda.

—Muhakkak ki, dedi John Eglinton dalarak, büyük adamlar arasında en esrarengiz olanı odur. Yaşamış ve ıstırap çekmiş olmasından gayri bildiğimiz bir şey yok. O kadarını bile değil. Birtakım sorularımız cevaplanıyor. Ama tüm öbürlerinin üzerinde bir sis perdesi hâkim.

—Ancak Hamlet öyle şahsi ki, değil mi? Dedi Mr. Best. Yani, bildiğiniz üzere, hususi hayatına ait mahrem yazılar. Demem şu ki, bildiğiniz üzere, kimi öldürmüşler veya suçlu kimmiş, umurumda değil vallahi...

Aldırışsızca gülümseyerek, taksiratsız bir defteri yazıhanesinin kenarına bıraktı. Mahrem

yazıları, aslından hem de. *Ta an bad aran tir. Taim in mo shagart.* İngilizcesini deyiver, Küçükjohn.

Küçükjohn Eglinton da dedi ki:

—Malachi Mulligan'ın bize anlattıklarından sonra birtakım Paradokslar dinleyeceğimizi tahmin etmiştim ama seni ikaz edeyim ki Shakespeare'in Hamlet olduğuna ait inancımı sarsmak istiyorsan önünde zahmetli bir vazife var demektir.

Ya sabır.

Stephen çatık kaşların altındaki sert bakışlı inançsız gözlerin zehrine karşı direndi. Şahmaran. *E quando vede l'uomo l'attosca.* Messer Brunetto, bu sözün için müteşekkirim sana.

—Biz, ya da Dana anamız, dedi Stephen, gün gün ardına bedenlerimizi dokuyup söktükçe, molekülleri bir ileri bir geri mekik dokur ya, sanatçı da imgelerini o şekilde dokur ve söker. Benim sağ göğsümdeki leke ben doğduğum zamanki yerinde duruyor; oysa tüm bedenim art arda yeni özdeklerle sil baştan,

varlıksız oğulun imgesi huzursuz babanın hayaletinden bakacak şekilde dokunur durur, imgelemin en yoğun anlarında zihin, demiştir Shelley, sönmekteki bir kömür gibidir, yani eskiden benim olduğum, şimdi benim olmakta ve belki de daha da olacağım gibi. O halde geçmişin kız kardeşi olan gelecekte, ben kendimi şimdi burada otururken, ama o zaman olmuş olacağım durumda düşünerek, görebileceğim.

Hawthorndenli Drummond o haily aşmamda yardımcı oldu bana.

—Evet, dedi Mr. Best çocukça. Hamlet'in çok genç olduğunu hissediyorum. Bütün o acılık babadan neşet edebilir ama Ophelia'nın pasajları oğuldan.

Her sakallıyı babası sanıyor. O benim babamdadır. Ben de onun oğlunda.

—O leke sonuna dek kalacak, dedi Stephen, gülerek.

John Eglinton yüzünü, hiç de hoşlanmadığını gösterircesine buruşturdu.

—Dehanın nişanesi bu olsaydı, dedi, o

takdirde deha pazarda satılan bir meta olurdu. Shakespeare'in yazdığı, Renan'ın pek hayran olduğu o son piyeslerinde bambaşka bir hava eser.

—Sulh olma havası, diye soludu Kuveykır kütüphaneci.

—Uzlaşma diye bir şey olamazdı, dedi Stephen, şayet bir çatışma olmasaydı.

Demiş olduk.

—*Kral Lear, Othello, Hamlet, Troilus ve Cressida* döneminin o tamusal havasını sislendiren olayların neler olduğunu öğrenmek isterseniz, o sislerin ne zaman ve nasıl dağıldığını araştırın. Meşum fırtınalarda gemisi batmış, bir başka Ulysses, Pericles, Sur Prensi gibi bitkin bir adamın yüreğini ne yumuşatabilir?

Bir baş, kırmızıkonikbaşlıklı, kaderin sillesini yemiş, gözleri deniztuzuyla kıpkırmızı.

—Kucağına uzatılan bir bebek, bir kız çocuğu, Marina.

—Sofistlerin apokrifanın dolambaçlı yollarını tutmaları değişmez bir keyfiyettir, diye döktürdü

John Eglinton. Anayollar sıkıcıda ama seni şehre ulaştırır.

İyi Bacon: Bozulmuş. Shakespeare Bacon'un döktüğü kurtlar. Sıfırhokkabazlar anayolu tutmuşlar. Zorlu arayıştaki gözcüler. Hani kent, sayın beyler? Adlarda maskelenen: A. E., çağ: Magee, John Eglinton. Güneşin doğusu, ayın batısı. *Tir na n-og*. Ayağında çizmeleri, düştü yollara.

Dublin 'e daha kaç mil var?

Yetmiş kadar, efendim.

Günbatmadan varır mıyız?

—Mr. Brandes, dedi Stephen, son dönemin ilk oyunu olduğunu kabul ediyor.

—Öyle mi? Ya Mr. Sidney Lee veya bazılarına göre namı diğer Mr. Simon Lazarus ne diyor bu konuda?

—Marina, dedi Stephen, bir fırtına çocuğudur, Miranda'dır, bir tansık, Perdita, yitirilmiş olandır. Yitirilmiş olan ona yeniden verilmiştir: Kızının çocuğu. *Benim biricik kancığım*, der Pericles,

bu küçük kız gibiydi. Anasını sevmeyen bir adam, o ananın kızını sever mi hiç?

—Dede olma sanatı, diye mırıldanmaya başladı Mr. Best, *L'art d'etre grandp...*

—Onda, kendi gençliğinin anılarını da ekleyince, başka bir imajın tekrar doğduğunu görmeyecek mi? Söylediğin şeyi kulağın işitiyor mu senin? Aşk, evet. Tüm insanlığın bildiği sözcük. *Amor vero aliquidalicui bonum vult ünde etea quae concupiscimus...*

—Deha denilen o acayip yeteneğe sahip bir insan için kendi imgesi, maddi ya da manevi tüm yaşantılar için bir ölçündür. Böylesi bir yaklaşım onu rikkate getirir. Kendi kanından başka erkeklere ilişkin imgeler onu tiksindirecektir. Onlarda, doğanın onun haberciliğini yapma ya da onu yineleme gibi saçma bir çabalamasını görecektir.

Kuveykır kütüphanecinin müsaadekâr alnı pembe bir umutla alevlendi.

—Ümit ederim ki Mr. Dedalus bu teorisini umumun tenvir edilmesi gayesiyle inkişaf ettirir. Diğer bir ırlandalı münekkidi, Mr. George

Bernard Shaw'ı da zikretmemiz lazımdır. Mr. Frank Harris'ı de unutmamalıyız. Saturday Review'da Shakespeare üzerindeki makaleler şüphesiz mükemmeldi. Fakat ne tuhaftır, o dahi sökerin esmer kadını ile olan mutsuz alakasını tasvir etmiştir bizlere. En mühim rakibi, Pembroke kontu William Herbert'tir. itiraf etmeliyim ki, şayet şair ihanete uğramışsa bu şekildeki bir ihanet -nasıl diyeyim?- olmaması lazım gelen şeylere ait mevhumları, mızla daha ziyade intibak halinde bulunmuş olurdu.

Ağzı dört köşe sustu ve tartışmanın hâsılası bir auk yumurtası gibi aralarında yumuşak başıyla durdu.

Karısına ağırbaşlı erdilleri döker seni, sana diyerekten. Seviyon mu, Miriam? Erine âşık mısın?

—O da mümkün, dedi Stephen. Goethe'nin bir sözü var ki Mr. Magee hep söyler. Gençliğinizde arzuladığınız şeylere karşı dikkatli olun, zira olgunluk çağınızda hepsi sizin olacak. Tüm erkeklerin bindiği bir kısrak, genç kızlığı skandallarla dolu bir hanımefendi

olan bir *buonaroba*ya onun adına kur yapsın diye o toy lordu niçin gönderiyor ki? Oysa kendisi bir dil lorduydu ve soylular arasına karışmıştı ve *Romeo ve J lyet * yazmıştı. Niçin? Kendine inancı vakitsiz tahrip edilmişti. En başta bir mısırtarlasında (daha doğrusu bir avdartarlasında) alt edilmiştir ve artık kendi nazarında asla bir fatih olamayacak ve aşna fişne oyununda bir daha galebe alamayacaktır. Donjuanvari eğreti davranışlar onu kurtaramayacaktır. Sonradanki hiçbir sapma o ilk sapmayı saptıramayacaktır. Yabandomuzunun dişi onu aşkın h l  kanayan yerinden yaralamıştır. şayet o şirret kadına galebe alınsa bile kadınlara özgü görünmez bir silahı kalacaktır gene de. Sözlerinde, onu yeni bir tutkuyla iten bedensel bir dürtü, kendini anlamasını bile güçleştiren ilkinden daha karanlık bir gölge varmış gibi geliyor bana. Onu bekleyen benzer bir kader vardır ve bu iki kader bir girdaptaki gibi gazapla birbirine karışmaktadır.

Dinliyorlar. Ve kulaklarının dehlizlerinden

içeriye döküyorum.

—Ruhunda önceleri ölümcül yaralar açılmış, uyuyan kulağının dehlizine bir zehir akıtılmış. Ne var ki, uyurken canına kıyılanlar, şayet Yaradan onların ruhuna öbür dünyaya ilişkin esinler ihsan etmemişse, ecellerinin ne biçimde geldiğini bilemezler. Ya-radanın ona nasip ettiği bilgi olmaksızın Kral Hamlet'in hayaleti, zehirlemeden de, onu teşvik eden iki kamburlu canavardan da haberdar olamazdı. Bu nedenledir ki konuşması (o kuru tatsız İngiliz lisanıyla) hep başka yöne, gerilere dönmektedir. Irza geçici, isteyip de istemeyerek, Lucrece'nin mavihalkalı fildişi memelerinden Imogen'in beşnoktalı benlerini saydığı çıplak göğüslerine gidip durur. Sonra kendini kendinden saklamak amacıyla yığıldığı yaratılardan bıkararak, müzminleşmiş yarasını yalayan yaşlı bir köpek gibi geriye döner. Ancak, kayıpları onun kazancıdır; kendi yazdığı bilgelikten de açıkladığı yasalardan da ders almaksızın hiç solmayan kişiliğiyle ebediyete intikal eder. Gözleri açılmıştır. Bir

hayalet, bir gölgedir artık o, Elsinor kayalığındaki ya da kim bilir neredeki rüzgarlardır, yalnızca kendi gölgesinin özdeği olan kalbinin işitebileceği denizin uğultusu, babasıyla aynı cevherden halk edilen bir oğul.

—Amin! Diye karşılık verildi kapı aralığından. Beni buldun demek ki, ey düşmanım benim?

Entr'acte.

Hayasız bakışlı, papaz suratlı Buck Mulligan soytarıca bir neşeyle öne, onu selamlayan tebessümlere doğru ilerledi. Telgrafım.

—Gaz salan omurgalılarından dem vurmaktaydın, yanılmıyorsam? Diye Stephen'a sordu.

Çuhaçiçeğiyeleği, çıkardığı Panama şapkasıyla ağzı paça, çingene güveysi gibi selamladı.

Ona kucak açıyorlar. *Was Du varlachst wirstDu noch dienen.*

Dalgacılar güruhu: Photius, sözüm ona Malachi, Johann Most.

Kendisini Ruhulkudüs vasıtasıyla dölleyip Kendisini Kendisi gönderen O, başkalarıyla

Kendisi arasında Halaskar, düşmanlarınca taciz edilip soyulan ve kırbaçlanan, ahırkapısına çivilenen bir yarasa gibi çarmıha gerilen, kurcetaya bağlanıp açlığa terkedilen O, Onu gömmelerine ses çıkarmayan, ayağa dikilip cehennemi başlarına yıkan, cennete ulaşan ve orada şu bin dokuz yüz senedir Kendi Özünün sağ elinde oturagelip de daha Ahir Zamanda yeniden gelerek, tüm dirilerin çoktan cehennemi boyladıkları bir zamanda dirilerin de ölülerin de başına kıyameti koparacak olan O.

- •>*, -

Gto-o—ri—a in ex—cel-----sis

De— —o

Ellerini kaldırıyor. Maskeler düşüyor. Ey, çiçekler! Çanlar Çanlarla koro halinde çanlıyor.

—Evet, haddi zatında, dedi Kuveykır

kütüphaneci. Son derece didaktik bir münakaşa. Mr. Mulligan'ın da, eminim ki, bu piyes hakkında ve Shakespeare üzerinde kendi teorileri mevcuttur. Hayat tekmil cihetleriyle temsil edilmelidir.

Tekmil cihetlere eşit şekilde gülümsedi.

Buck Mulligan, ağzı açık, düşünceye vardı.

—Shakespeare? dedi. Bu isim yabancı gelmiyor.

Yüzünün mülayim hatlarından bir tebessüm güneş gibi açıverdi.

—Tabii canım, dedi, anımsayıp kıvançla. Synge gibi yazan şu zatı muhterem.

Mr. Best ona dönerek dedi ki:

—Haines size yetişemedi. Buluşabildiniz mi? Daha sonra size D. B. C. 'de katılacakmış. Gill'e kadar uzanıp Hyde'ın *Connacht Aşkşarkıları*'nı almaya gitti.

—Müzeden geçerek geldik, dedi Buck Mulligan. Burda mıydı o?

—Ozanımızın hemşerileri, diye yanıtladı John Eglinton, muhakkak ki bizim şaşaalı teorilerimizden dolayı epey yorulmuşlardır. Dün

gece Dublin'de bir aktrisin Hamlet'i dörtyüzsekizinci defa oynadığını işittim. Vining, prensin bir kadın olduğunu iddia etmişti. Onun bir İrlandalı olduğunu ileri süren yok mu? Yargıç Barton, zannedersem, bazı delillerin peşindeymiş. Aziz Patrick üzerine (eksensensları, Lord Cenapları değil) yemin ediyor.

—Aralarında en mutena olanı Wilde'in hikâyesi, dedi Mr. Best, mutena defterini kaldırarak. O Mr. W. H.'in Potresi'nde sonelerin, renkli bir şahsiyet olan Willie Hughes isminde birisi tarafından yazıldığını ispat ediyor

—Willie Hughes için, değil mi? Diye sordu Kuveykır kütüphaneci.

Ya da Hughie Wills? Mr. William Himself. W. H.: Kimim ben?

—Yani, Willie Hughes için, dedi Mr. Best yanıltısını rahatça düzelterek. Elbet, bildiğiniz üzere, hepsi paradokstan ibaret, Hughes'i, nekesi, bimesi, rengi, ama konuyu tertipleyişi öyle tipik ki. Bildiğiniz üzere, Wilde'in hususiyeti de budur. Hafif değıdirmeler.

Nazarlarını ordakilerin yüzlerine hafifçe değdire değdire gülümsedi, sarışın bir civan. Wilde'in ehli özü.

Pek de nüktedansın. Üç kadehçik usquebaugh içmişsin Dan Deasy'nin dukalarıyla.

Ne kadar harcamışım? E, birkaç şilin.

Bir tümen gazeteciyle. Mizah, yaşıyla kurusuyla. Espri. Beş esprini de gençliğin, onun burunladığı onurlu kisvesine adardın. Arzuları tatmin olmuş birinin yüz hatları.

Daha çok va. Kadını bana ayır. Eşleşme zamanı. Tanrım, onlara yeni bir dalap mevsimi ihsan eyle. Haydi, kırıştır onunla.

Havva. Çıplak. Buğdaykarınlı günah. Bir yılan dolanmış ona, zehirli busesiyle.

—Sadece bir paradoks olduğu kanaatinde misiniz? Diye sormaktaydı Kuveykır kütüphaneci. Alaylı konuşanlar son derece ciddi olduklarında kimse inanmaz onlara.

Alaylı konuşanın ciddiyetini ciddi ciddi irdelediler. Buck Mulligan'nın yeniden ağırlaşan bakışları bir süre Stephen'ın üzerinde dolaştı.

Ardından, sallanan başıyla, yaklaşarak cebinden katlanmış bir telgraf çıkardı. Hareketli dudakları, yeniden neşelenip gülümseyerek okudu.

—Telgraf! Dedi. Harika bir buluş! Telgraf! Papalıktan bir emirname!

Yüksek sesle pür neşe okurken, ışıksız yazıhanenin bir köşesine oturdu:

—*Santimantal kişi, kendisi için yapılan bir jeste ilişkin hiçbir şükran duygusu hissetmeden ondan zevk alan kimsedir.* İmza: Dedalus. Nerden çıkardın bunu? İşkembeden mi? Yo. College Green'den. Dört tekliği n'aptın ulan, içtin mi? Halam o aynı cevherden halk edilmemiş olan babana gidecek bak. Telgraf! Malachi Mulligan, The Ship, Lower Abbey Street. Ah ulan, kepezelikte eşin yoktur! Ah, seni papazbozuntusu Kinchçik!

Pür neşe mesajı ve zarfını bir cebine sokuştururken kavgacı bir İrlanda aksanıyla veriştirdi:

—Sana derim ki, küçük beyim, Teligrafını getürdüklerinde Haines'le benim harap ve

berbattı halimiz. Bir parça istim için eyledüğümüz ah ü vah zamparalıktan beli bükük papazları bile ağlatabilirdi, zannedersem. Ve gardaşlık, biz bi sahet mi disem eki sahet mi disem öçç sahet mi disem Connery'nin barında namusumuzla oturup adambaşşı arcentinlerimizi bekleyividik.

Figan ederek dedi ki:

—Ve de biz eki gariban oreckte, sencağız halımızdan habarsız, dillerimiz tıpkı bi fırt çekmek için yanıp tutuşan abazan papazların dilleri gibi öçç karış dışarıya uzanmış sen kalkmış bize o laf kümbeltilerini göndermişsin.

Stephen güldü.

Birden, uyarırcasına Buck Mulligan yere eğildi.

—Serseri Syng peşinde, dedi, seni öldürmek için. Glasthule'da evinin kapısına işediğini öğrenmiş. Şıpidık pabuçlarını giyip seni öldürmek için yola çıkmış.

—Beni! Dive havkırdı Stephen. Yazın dünyasına senin katandı o.

Buck Mulligan ağzı kulaklarında yerine döndü

ve tavanın kasvetli bezeklerini ınlatarak güldü:

— Seni ldrecek! Dedi.

Saint Andre des Arts sokağındaki meyhanede Allahın cezası kokoreleri yerken benimle gırtlaklaşan o nemrut surat. Sözcükler için sözcüklerin sözcüklerinde, palabras. Oisin ile Patrick. Keiayaklı ilahla Clamart ormanında karşılaşmış da başlamış şarapşişesini sallamaya. *C'est vendredi saint!* Eşkiya İrlandalı. Ayinesine, geze geze, rast gelmiş idi. Ben benimkine. Ormanda rastlamış idim bi'divaneye.

—Mr. Lyster, diye seslendi bir müstahdem aralanan kapıdan.

—... ki orada her bir kimse kendisininkini bulur. Böylece işte Sayın Yargıç Madden Üstat William Silence'in Güncesi adlı eserinde avcılık tabirlerini dktrmüştür... Ya? Neymiş onlar?

—Burada bir beyefendi var, efendim, dedi müstahdem içeriye girip bir kartviziti uzatarak. *Freeman* 'dan. Geçen senenin *Kilkenny People* ciltlerini görmek istiyor.

—Tabii, tabii, tabii. Acaba beyefendi?..

Yalpak kartviziti aldı, şöyle bir baktı, görmedi, bakmadan masaya koydu, baktı, sordu, gıcırdattı, sordu:

—Bu beyefendi?.. Ha, orada! Dans edercesine kıpır kıpır fırladı, çıktı. Gün ışığı vuran koridorda vazife aşkıyla, fevkalade vazifeşinas, son kerte hakşinas, fevkalade müşfik, son derece erdemli, mafevkattabia engin mezhepli, gayretkeş bir cehtle, cerbezeli diller döktü.

—Bu beyefendi mi? Freeman's Journal? Kilkenny People? Aa, tabii. İyi günler, efendim. Kilkenny... Olmaz olur mu...

Sabırlı bir siluet dinleyerek beklemekteydi.

—Ehemmiyetli taşra matbuatının hepsi... Northern Whig, Cork Examiner, Enniscorthy Guardian. Geçen sene. 1903... Siz lütfen şöyle... Evans, bu beyefendiyi götürüp... Lütfen siz takip ediniz müs-tah... Veya, beni takip ediniz... Şuradan... Lütfen, efendim...

Cerbezeli, vazifeşinas, bütün taşra gazetelerinin bulunduğu yere doğru telaşlı

topuklarını izleyen el pençe divan karaşın bir karaltıya yol gösterdi.

Kapı kapandı.

—Çıfıt! Diye haykırdı Buck Mulligan.

Yerinden fırlayarak kartviziti kaptı.

—Neymiş adı? Muiz Salamon? Bloom.

Gırgırını sürdürdü:

—Yehova, artık gulfe toplamıyor. Köpükten halk edilmiş, dualarla kıvrılmamış Yunan ağızlı Afrodit'i selamlamak için müzeye gittiğimde görmüştüm orda onu. Afrodit... Her gün varıp eğilmeliyiz önünde. *Hayatımın aşkısın, yakan dudaklarınla.*

Birden Stephen'a döndü.

—Seni tanıyor. Babanı tanıyor senin. Eyvah, başımıza gelenler, Yunanlılardan daha da Yunanlı o. Soluk Celileli gözleri Afrodit'in dübürüne dikilmişti. Venüs Kallipyge. Ah, o belinin kasırgası *Gizlenen bakirenin peşindeki Tanrı.*

—Daha dinlemek isterdik, diye girişti John Eglinton Mr. Best'in de icazetiyle. Mrs. S.'ye ilgi duymaya başladık. Şimdiye kadar onun

hakkındaki düşüncemiz onun, olsa olsa, sabırlı bir Griselda hanım hanımcık evinde oturan bir Penelope olduğu şeklindeydi.

—Georgias'ın öğrencisi Antisthenes, dedi Stephen, güzellik beratını Kyrios Menelaus'un anaç ve nice nice yiğitleri içinde barındırmış kereste Truva kırsağı Argive Helen'den almış ve onu zavallı Penelope'ye vermiştir. Londra'da yirmi yıl yaşamıştı ve bu sürenin bir bölümünde İrlanda Valisi'ninki kadar bir maaş çekmekteydi. Varsıl bir yaşam sürüyordu. Onun sanatı, feodal sanattan daha çok, Walt Whitman'in dediği gibi, şikemperver bir sanattı. Sıcak ringabalığıbörekleri, yeşil bardaklarda beyaz şaraplar, ballı soslar, gülreçelleri, acıbadem kurabiyeleri, frenküzümlü güvercin dolmaları, halkakurabiyeler. Sir Walter Raleigh, tutuklandığında, üzerinden bir milyon frankla iki de cafcıflı korsa çıkmış. Tefeci Eliza Tudor'un iç çamaşırlarıysa Şeba Melikesi'ni kışkandıracak denli bir niceymiş. Yirmi yıl boyunca evliliğin sili sevinçleriyle bezeli aşkı ile zinakârlığın kerih zevkleri arasında oyalandı

durdu. Manningham'ın öyküsünü bilirsiniz, hani kasabalı bir herifin karısı III. Richard'daki oyununu gördükten sonra Dick Burgabe'yi yatağına davet eder de Shakespeare de bunu iştirir de, içmazı ayn ederek, yemeden içmeden kadının gönlünü çeler, Burbage da varıp kadının kapısını çaldığında, boynuzlunun yorgani altından seslenir: *Fatih William, III. Richard'dan önce gelmiştir.* Ve de sevişken haspa, stress F'tton, biniverir ve Ah diye çığlık atar, adamcağızın nazlı kuşçağızı da hakeza, nitelikli dürüst Lady Penelope Rich de bir oyuncu için biçilmiş kaftandır, bir de Bankside yosmaları vardır ki, postası bir peniye.

Cours la Reine. *Encore vingt sous. Nousferons depetites cochonneries Minette? Tu veux?*

—Yüksek sosyetenin en üst tabakası. Oxfordlu Sir William , e1ant'ın annesi, elinde Kanarya şarabıyla dolu kadehi bekler çıks'n bir bülüllü kanarya.

Buck Mulligan, gözlerini takva ile tavana çevirip dua edercesine dedi ki:

—Mübarek Margaret Mary Hergelenkuş!

—Ya altı karılı Harry'nin kerimesi. Çelebi şair Çimen Tenn-yson'un dile getirdiği gibi civar illerdeki öbür hanım arkadaşlarım da unutmayalım. Ne var ki, tüm o yirmi yıl boyunca zavallı Penelope'un, Stratford'da kristal pencerelerin ardında ne halt işlediğini sanıyorsunuz?

Yap da yap. Eylem. Bitkibilimci Gerard'ın Fetterlane'deki bir güllüğünde, kırlaşmışkumral, gezinir. Bir kadının damarları gibi gökmaviçaançiçeği. Kapaklarınca Juno'nun gözlerinin menekşe menekşe. Gezinir. Topu topu bir yaşam. Bir beden. Ama yap. Uzaklarda, bir kösnüme ve necaset çirkefinde, eller beyaz tenlerin üzerine yumulmaktadır.

Buck Mulligan, John Eglinton'ın yazıhanesine sertçe vurdu.

—Kimden söz ediyorsun? Diye açıklama istedi.

—Diyoruz kim, sonelerindeki tekmeyi yiyen âşığın kendisidir o. Bir kez tekme yiyen, ikinci kez de yer. Ne ki, saray yosması, şairimizin

benimsevgiliyârımı, bir lort uğruna onu tepti.

Adı telaffuz dahi edilmekten çekinilen aşk.

—Yani siz onun bir İngiliz vatandaşı olarak, diye atıldı John güreli Eglinton, bir lorda âşık olduğunu mu söylüyorsunuz?

Kertenkelelerin ok gibi fırlayarak gezindikleri yıkık duvar. Charenton'da bakmıştım onlara ben.

—Öyle görünüyor, dedi Stephen, onun kendi yerine, tüm o harın ferçlere, kutsal kilise seyisinin aygırlara yaptırdığını yapmasını istemişti ondan. Ola ki, Sokrat gibi, onun da bir ebeydi anası da karısıysa bir cadı. Ne var, her ne kadar o kadın gözü dışarıda bir şirret idiye de, sadakat andına ihanet etmemiştir. O hayaletin ruhunu taciz eden iki olay vardı: Bozulan bir yemin ve karısının uçkur çözdüğü, ölen kocanın kazkafalı hödük erkek kardeşi. Tatlı Ann, anladığıma göre, fıkırdak kanlı bir hatunmuş. Bir kez hallenen, ikinci kez de hailenin

Stephen sandalyesinde horozlanarak döndü.

—Aksini kanıtlamak sizin sorumluluğunuz,

benim değil, dedi sorularak. Hamlet'in beşinci perdesinde onu şenaatle damgaladığını yadsıyorsanız, o halde onunla evlendiği g nle onu gömdüğü gün arasındaki otuz dört yıl boyunca ondan ne diye hiç söz etmediğini lütfen söyleyin bana. O kadınların hepsi de erkeklerine aman dedirtir onların ahreti boyladıklarını g r rl r: Mary, zevci John'un, Ann, dönüp de onu dul bırakan ve ondan önce g  ceceği için

 ılgına dönen zavallı sevgilisi William'in, Joan, dört erkek kardeşinin Judith, kocasının ve bütün oğullarının, Susan, kocasının da ovsa Susan'ın kızı Elizabeth, dedesinin söylediğine göre, ilkini öldürdükten sonra ikincisine varmış. Tabii ya, söz etmiş bundan. Onun görkemli Londra'da varsıl bir yaşam sürdürdüğü yıllarda, karısı bir borcunu ödemek için babasının  obanından kırk şilin ödünç almak zorunda kalmıştı. O halde söyleyin bakalım. Onu gelecek kuşaklara tanıttığı kuğuşarkısını da buyurun açıklayın. Hepsi sessiz dururken Stephen onlara doğru döndü.

Bunun üzerine Eglinton:

Vasiyeti mi yani.

**Ama açıklanmıştı, sanırım,
hukukçularca.**

**Hak kazanmıştı o dulluk
gelirine**

**Yasalara göre. Ama hukuk
bilgisi pek engindi**

**Yargıçların anlattığına göre.
Çeler aklını**

Şeytan,

Dalgasını geçer:

**Binaenaleyh ilk
yazdığı vasiyetinden**

**Adını çıkarır kadının ya, bırakır
Kızlarına, torununa,
kızkardeşine,**

**Stradfordlu ve Londralı emektar
dostlarına**

**Bıraktıkların. Binaenaleyh
kendüsünün**

**Zevcesinin adını da koysun diye
üstüne düşüldükte,**

**Tutar ona bırağur
İkincieniyi
Karyolasın.**

Punkt.

**Bırağurona
İkincieniyi
Bırağurona
Eniyikar
İkincisini
Bırakaryola**

Öff!

—O zamanın güzel köylüsünde mobilya filan

hak getire, diye buyurdu John Eglinton, Şimdi de şöyle ya günümüzdeki kırsal kesime ilişkin tiyatro oyunlarına bakılırsa.

—Zengin bir taşra beyefendisiydi o, asalet arması, Stradford'da arazisi, maliknesi, Ireland Yard'da bir evi vardı; hisse senetlerine sahip bir kapitalist, Parlamento'dan yasa çıkartabilen bir toprakaŐasıydı. Şayet kadıncaŐızın geri kalan gecelerinde huzur içinde horuldamasını isteseydi ne diye ona en iyi karyolasını bırakmamıŐtır?

—Şurası su götürmez ki iki karyola varmış, birisi en iyi olanı ötekiyse ikincieniyi, dedi Mr. İkincieniyi Best incelikle.

—*Separatio a mensa et a thalamo*, diye Buck Mulligan daha da inceltince herkesi gülümsetti.

—Tarihteki meşhur karyolaları yazıyordur bir yerde-, diye atıldı İkinci Eglinton, karyolatebessmyle. Düşüneyim bir.

—Tarihte yazılıdır: Yaramaz Ğrenci Stagyrte, dazlak barbar bilge, dedi Stephen, sürgünde ölürken kölelerini azat eder ve ceplerini doldurur, büyüklerini saygıyla anar,

ölmüş karısının kemiklerine yakın bir yerde gömülmesini ister ve dostlarından eski bir metresine (Nell Gwynn Herpyllis'i unutmayın) göz kulak olmalarını söyleyerek köşkünü metresine bırakır.

—Öyle mi ölmüş demek? Diye sordu Mr. Best hafiften bir merakla. Yani...

—Kör kütük sarhoş öldü, diye yerleştirdi Buck Mulligan. *Büyük bir bira krallara layık.* Ha, Dowden ne dedi bakın, anlatmam lazım size!

—Ne? Diye sordu Besteglinton.

William Shakespeare ve şürekâsı, limitet. Halkın William'i, Anlaşma koşulları için müracaat: E. Dowden, Higfield House...

—Harika! Diye göğüs geçirdi Buck Mulligan âşıkane. Ozana isnat edilen pederastlık suçlaması hakkında düşüncesini sormuştum. Ellerini kaldırarak dedi ki: *Yaşamın o günlerde çok daha ateşli olduğunu söylemekten başka ne diyebiliriz ki.* Harika!

Puşt.

—Güzellik duygusu bize yolumuzu

şaşırtıyor, dedi melanko-likelegan Best gudubetleşen Eglinton'a.

Kıpırtısız John'un yanıtı keskin oldu:

—Bunların ne anlama geldiğini bize doktorlar söyleyebilir-Pastanı hem yiyip hem de saklayamazsın.

Öyle mi dersiniz? Güzellik beratını benden söke söke alacaklar mı?

—Bir de mülkiyet hissi, dedi Stephen. Shylock'u kendi cebinin derinliklerinden çıkarmıştı. Malt kaçakçısı tefeci bir babanın oğlu olarak kendisi de bir mısır kaçakçısı, bir tefeciydi; kıtlık sıra sırada millet açlıktan kırılırken on ölçeklik mısırı istif etmişti ambarına. Tevekkeli Chettle Falstaff'ın anlattığına göre, borçluları hep onun ticari dürüstlüğünden söz eden her dinden insanlarmış. Bir tiyatrocunun meslektaşını birkaç torba maltın parasını ödemediği için dava etmiş, ödünç verdiği tüm paraları da faizlerinin son meteleğine kadar çatır çatır geri almıştır. Aubrey'in seyisi ve yamağı başka türlü nasıl zengin olabilirdi öyle çabucak? Yağmur

yağarken de yağmazken de küpünü doldurabilmiştir hep. Kraliçenin özel hekimi Lopez'in asılmasını ve dört hayvana bağlanıp parçalatılmasını bu da yetmezmiş gibi hekimcağız senin çıfıt daha ölmeden Yahudi yüreğini söküp çıkarmalarını izleyen Yahudi kıyımı sırasında Shylock sarayın tarafını tutar: *Hamlet ve Macbeth* de, cadıyakımına mütemayil İskoçyalı şarlatan bir filozofun tahta çıkarıldığı sıralara rastlar. Yitirilen donanmayı, *Aşkın Zahmetleri Yitirildi*'de sarakaya alır. Görkemli dekorları, tarihi temsilleri, Mafekingvari bir taşkınlık ummanında pupa yelken ilerler. Warwickshire Cizvitleri mahkeme önüne çıkarlar ve bir hademenin muhtemelüzzıdeyn kuramına değgin görüşlerini öğreniriz. *Sea Venture* Bermuda'dan dönünce, Amerikalı kuzinimiz Patsy Caliban ile Renan'ı hayran bırakan oyununu yazar. Şekerli soneleri Sidney'inkileri izler. Kızıl saçlı Bess diye de anılan Peri Elizabeth'e gelince, *Windsor'un Şen Kadınları*'nı esindiren o kalık tombulteyze, Almanyalı bir meinherre kalanca

hayatını kirliçamaşır sepetinin dibindesaklı anlamları aramakla geçirir.

Bakıyorum da işiniz tıklarında maşallah. Bir teolojikfilolojik karışımı bir parça karıştırıverin. *Mingo, minxi, mictum, mingere.*

—Onun bir Yahudi olduğunu ispat edin, diye ibiğini kaldırdı John Eglinton, umuda kapılarak. Sizin mektebin müdürü onun Roma Katolik Kilisesine mensup olduğu kanaatinde.

Sufflaminandus sum.

—Almanlara benzer o, diye yanıt verdi Stephen, italyan skan-dallarının bir numaralı telleyip pullayıcılarına.

—Aklınamütenahi bir adam, diye anımsattı Mr. Best. Coleridge ona aklınamütenahi demiştir.

Amplius. In societate humana hoc est maxime necessarium ut sit atnicitia inter multos.

—Saint Thomas, diye başladı Stephen...

—*Ora pro nobis*, diye iniledi Keşiş Mulligan, sandalyesine gömülüp.

Ol esnada sinledi firaklı nalesin:

—*Pogue mahone! Acushla machree!* Biz mahvolmuşuz artık! Vallahi mahvolmuşuz!

Herkes tebessümlerini tebessüm etti.

—Semizgöbekli yapıtlarını orijinallerinden okumayı sevdiğim Saint Thomas, dedi Stephen gülümseyerek, ensest konusunu, Mr Magee'nin sözünü ettiği Viyana ekolünden farklı bir biçimde ele alarak, ussal ve kendine özgü bir yaklaşımla bunu bir coşku cimrilğine benzetir. Demek ister ki, yakın kan bağı olan birine bu biçimde sunulan sevgi, ola ki, o sevgiye muhtaç olan bir yabancından cimrice esirgenmiş olmaktadır. Hristiyanların pintilikte karadıkları Yahudiler, tüm ırklar içinde çeşitli milletlerden kimselerle evliliklerine en çok rastlananıdır. Suçlamalar öfkenin ürünüdür. Yahudileri tasarrufa teşvik eden Hristiyan yasaları, Lollardlar gibi barınak diye kasırgaların kucağını bellemiş bu insanları olanca sevgile-riyle demir patpatlara bağlamıştır. Bunların günah mı erdem mi olduğunu koca Herkimbaba kıyametgünü celsesinde söyleyecek bizlere. Ne ki, borçları

diye bellediği şeylere karşı kendi hakları diye bildiği şeylere bu denli sıkıca sarılan bir adam, karısı diye bellediği kadının üzerindeki haklarına da o denli sıkıca sarılacaktır. Hiçbir Sırıtkan Bay Komşu onun öküzüne de, karısına da, uşağına da, hizmetçisine de, eşşğine de göz koyamayacaktır.

—Nalli Fatmasına da, diye karıştını ünledi Buck Mulligan.

—Soylu Will'e haksızlık ediyorsunuz, dedi soylu Mr. Best soyluca.

—Hangi Will? Diye takıldı Buck Mulligan tatlı tatlı. Kafamız karışmaya başladı.

—Yaşayan Will, dedi John Eglinton filozofça, Will'in dul karısı zavallı Ann için ölen Will oldu çıktı.

—*Requiescat!* Diye dua etti Stephen.

**Nerde yapmak istediğimiz onca şey?
Maziye karıştı çok eskiden...**

—O günlerde bir karyolanın günümüzdeki bir otomobil kadar gözde bir eşya olduğunu ve

zerindeki oymaların eşine rastlanmadık güzellikte olduğunu kanıtlasanız bile, kukuleteli kraliçe o ikincieniyi karyolaya serilmiş kaskatı yatmaktadır. Yaşlılığında İncil hafızlarıyla düşüp kalkar (bunlardan birisi onunla New Place te kalmış ve belediye meclisi hesabına bir litre beyaz şarap içmişse de hangi yatakta yatmış olduğunu hiç sormamak en iyisi) ve bir ru ha sahip olduğunu öğrenir. Kadıncağız adamın destan kitapların' okur ya da ona okutur ve onları *şen Kadınlar'a* yeğler; her gece a zımlığına şakırdatırken de *Mutekitlerin Klotları İçin Kopalar ve Sofu Ruhları Hapşırtan Manevi Enfiyekutusu* zerinde düşünür durur Venüs dua ederken dudaklarını kıvırmış. Vicdan azabı: Pişmanlığı buluncun. Tanrısını arayan tükenmiş bir fuhuş çağındayız.

—Tarih bunun bir hakikat olduğunu gösteriyor, *inquit Eglintonus Chronologos*. Devirler birbirini takip ediyor. Fakat en salahiyyettar merciler bize insanın en büyük düşmanlarının kendi ailesindeki fertler

olacağını söylüyor. Russell haklıymış gibi geliyor bana. Karısından veya babasından bize ne? Bana sorarsanız sadece aile şairlerinin aile hayatları var. Falstaff bir aile adamı değildi. Bana göre gebeş şövalye onun en şahane buluşu.

Çelimsiz, geriye doğru kaykıldı. Pısırik, ananı babanı inkâr et, mürâi softa. Singin, Allahsızlarla kifaflanır, pisboğaz lüpçü. Antrim şayağından abalı babasından geçmiştir bu haslet ona. Üç ayda bir ziyaretine gelir. Mr. Magee, efendim, sizi görmek isteyen bir beyefendi var. Beni? Babanız olduğunu söylüyor, efendim. Word-sworth'umu versene. Magee Mor Matthew, arkası düğmeli kapaklı poturu, paçalarında on ormanın çamuru, elinde yontulmamış bir değnekle güçlü kuvvetli, kaba saba bir köylü.

Ya seninki? Senin pederi tanır o. Dul babanı.

Şen Paris'ten apar topar anamın kerih ölümhanesine koştuğumda rıhtımda babamın eline dokunmuştum. Sesi, yeni bir ılıkılıkta, konuşmuştu. Dr. Bob Kenny bakıyormuş

anama. Benim iyiliğimi isteyen gözleri. Ama beni tanımayan.

—Bir baba, dedi Stephen, umutsuzluğa düşmemek için çırpınarak, gerekli bir beladır. Oyunu, babasının ölümünü izleyen birkaç ay içinde yazmıştı. Saçları ağarmaya başlamış, evlenme çağına gelmiş iki kız babası, yaşamının otuz beş yılını arkada bırakmış, *nel mezzo del canimin di nostra vita*, elli yıllık tecrübe sahibi bir kimsenin Wittenbergli tüysüz bir öğrenci olduğuna inanıyorsanız, o takdirde yetmiş yaşındaki anasının da sefih kraliçe olduğunu kabul etmeniz gerekir. Hayır. John Shakespeare'in cesedi gece yürüyüşlerine çıkmamaktadır. Her geçen saat daha da çürümektedir. Babalığını terketmiş, o gizemli tahtını oğluna bırakmıştır. Boccaccio'nun Calandrino'su kendisinin hamile kaldığına inanan ilk ve son erkekti. Babalık, bilinçli olarak dünyaya getirme anlamında, fekların bilmediği bir şeydir. Yalnızca getirenden dünyaya getiri-
ene aktarılan gizemli bir konum, havarilerinki gibi bir ardışıklıktır bu. Kilise bu gizemin

üzerine kurulmuştur. O muzip italyan aklının Avrupalı kalabalıkların önüne fırlattıkları Meryem Ana üzerine değil; hem de insanıyla kâinatıyla tüm âlemin boşluk üzerinde kurulmuş olduğu gibi sarsılmaz bir biçimde kurulmuştur. Belirsizlik üzerine, olasılık üzerine kurulmuştur. *Amor matris*, bu öznel ve nesnel tamlama, yaşamdaki tek gerçek şeydir belki de. Babalık yasal bir varsayım olabilir. Babasını sevmiş olan ve babasının da oğlunu sevmiş olduğu bir babayla oğul var mıdır acaba?

Neler zırvalıyorsun?

Biliyorum. Sussana. Canın cehenneme. Nedenlerim var.

Amplius. Adhuc. Iterum. Postea.

Bunu yapmak zorunda mısın?

—Öyle kösnül aşikâr bir utançla birbirlerinden ayrılırlar ki dünyada işlenmiş enestler ve canavarlıklar gibi tüm öbür günahlarla kirlenmiş suç arşivlerinde, bu ihlallere pek rastlayamazsınız Oğullar analarıyla, babalar kızlarıyla, sevici kız

kardeşler, adı telaffuz dahi edilmekten çekinilen aşk, yeğenler nineleriyle, mahkûmlar anahtardelikleriyle, kraliçeler damızlık boğalarla. Doğmamış oğul güzelliği bozar: Doğdumu, acı getirir, sevgiyi böler, dertleri çoğaltır. Kendi başına bir erkektir o: Onun büyümesi babasının zevalidir, onun gençliği babasını günülendirir, onun dostları babasının düşmanlarıdır.

Rue Monsieur le Prince'te düşünmüştüm bunu.

—Doğada onları bağlayan ne? Bir anlık kör kıızışma.

Baba mıyım ben? Olsaydım eğer?

Buruşuk kararsız el.

—Mezhep sapkını canavarlar arasında en azılısı olan Afrikalı Sabellius, Baba'nın, Kendi Oğlu'nun ta Kendisi olduğunu ileri sürmüştür. Olasız diye bir sözcüğü kabul etmeyen Aquin köpeğiye, onu takip eder. Pekâlâ: Oğlu olmayan bir baba baba olamazsa babası olmayan bir oğul oğul sayılmaz mı? Rutlandbaconsouthamptonshakespeare ya

da aynı adlı bir başka şair yanlışlıklar komedyasında *Hamlet*'i yazdığında sırf kendi oğlunun babası değildi ama, artık bir oğul olmadığından, kendisini tüm halkının babası, kendi dedesinin babası, ve aynı sebepten, Mr. Magee'nin anladığı şekilde doğanın yetkinliğe karşı nefretinden dolayı hiç doğmamış olan kendi doğmamış torununun babası olarak duyumsadı ve öyleydi de.

Eglintongözler, zevkten çıldır çıldır, mahcuparlık tavana doğru çevrildi. Yamru yumru yabangülü dallarının arasından kıvançlı bakan mutlu bir Pürken.

Dalkavukluk. Pek değil. Ama dalkavukluk.

—Kendisi kendisinin babası, diye söylendi Oğulmulligan. Bakındı. Hamileyim ben. Beynimde doğmamış bir çocuk var. Pallas Athena! Bir oyun! Oyundan âlâsı yok! Doğuruvereyim bari! Dogumayardımcı elleriyle karnının iki yanını kavradı.

—Ailesine gelince, dedi Stephen, anasının adı Arden ormanında yaşayagelmektedir. Anasının ölümü, ona *Coriolanus*'taki Volumnia

sahnesini esindirmiştir. Küçücük oğlunun ölümüyse, *Kral John*'daki genç Arthur'un ölüm sahnesine dönüşür. Hamlet, kara prens, Hamnet Shakespeare'dir. *Fırtına*'daki, *Pericles*'teki, *Kış Öyküsü*'ndeki kızların kim olduklarını biliyoruz. Mısır'ın etgüveci Kleopatra'nın, Cressida'nın ve Venüs'ün kimler olduğunu da tahmin edebiliriz. Ama kayıtlara geçmiş bir üyesi daha var ailesinin.

—Çapraşıyor iş, dedi John Eglinton.

Kuveykır kütüphaneci, kıvranarak, sessizce, kıvrıp, maskesi kıvırdı, acele, kıvrır kıvrır, kuvak vak.

Kapı kapandı. Hücre. Gün.

Dinlemekteler. Üçü. Onlar.

Ben sen o onlar.

Haydin, beyi.

STEPHEN

Üç erkek kardeşi vardı, Gilbert, Edmund, Richard. Gilbert yaşlılığında kimi hemşerilerine, Maister Gatherer'i'n kendisine bir gün gösteri

için beleşten bir bilet verdiğini söylemiş de o da gitmiş gardaşı tiyatroyazarı Maister Wull'u Londra'daki bir oyununda sırtında bir adam güreş ederken görmüş. Parterde tıkındığı sosisler Gilbert'in ruhunu şad etmiş. Ortalıkta görünmez o pek: Ama bir Edmund'a ve Richard'a tatlı William'in eserlerinde rastlarsınız.

MAGEEGLINJOHN

İsimler! Ne var ki bir isimde?

BEST

Benim adım da Richard, bildiğiniz üzere. Richard hakkında iyi bir şey söylersiniz inşallah, bildiğiniz üzere, hatırım için.

(kahkaha)

BUCKMULLIGAN

(piano, diminuendo)

*Sonra fısladı tıbbiyeli Dick
Candostu tıbbiyeli Davy'ye...*

STEPHEN

Daltaban dalyarak Kara Wills'in, Iago, Richard Kambursırt, *Kral Lear*'daki Edmund'dan oluşan üçlemindeki iki kişi cehennemlik amcalarının adlarını taşıır. Yaa, o son oyunu da kardeşi Edmund, Southwark'ta ölüm döşeğinde can çekişirken yazılmıştı ya da yazılmaktaydı.

BEST

Dilerim tutulan Edmund olur. istemem Richard'ın, adaşımın...

(kahkaha)

KUVEYKIRLYSTER

(a tempo) Ancak benim şerefli adıımı aşıran kimse...

STEPHEN

(stringendo) William kendi adını, o güzel adını, oyunlarında kâh bir figüran, kâh bir soytarı olarak gizlemiştir -tıpkı eski italyan ressamlarının kendi suratlarını tuvallerinin loş bir köşesine yerleştirdikleri gibi. Will'in aşırı taşırı yer aldığı sonelerinde açıklar o kendisini. John O'Gaunt gibi kendi adı azizdir onun için, kuyruk sallayarak elde ettiği bir kılıçla çapraz duran ucu gümüşten honorificabilitudinitatibus altın bir mızrak şeklindeki asalet arması denli aziz, ülkenin en yüce sahneshallığı şerefinden de aziz. Ne var ki bir isimde? Çocukluğumuzda bize ait olduğunu söyledikleri adımızı yazarken kendimize sordüğümüz sorudur bu. Bir yıldız, bir sabahyıldızı, bir kuyruklu yıldız görülmüş o doğarken. Gündüzlerin tek başına gökyüzünde, geceleri Venüs'ün saçtığından çok ışık saçarak parlak, geceleyin de yıldızlar katındaki inisiyalini imleyen yatık Koltuk takımyıldızının yani

Cassiopeia'nın deltası üzerinde dururdu. Geceleri uyuklayan yaz tarlalarında yürüye yürüye Shottery'den ve yavuklusunun kollarından dönerken kendi gözleriyle görmüştü ufukta Ayıların az doğusunda yaslanaduran o yıldızı.

İkisi de halinden memnun. Ben de.

Söndüğünde dokuz yaşında olduğunu söyleme onlara.

Ve onun kollarından.

Kur yapsınlar da seni yatırsınlar da gör. Ey, ödleğ tosuncuk. Kim kur yapacak sana?

Yıldızları okusan. *Autontimorumenos*. *Bous Stephanoumenos*. Senin burcun hangisi? Stephen, Stephen, ekmeği düzgün kessene. S. D.: *Sua donna*. *Giâ: Di lui*. *Gelindo risolve di non amare* S. D.

—Neymiş o, Mr. Dedalus? Diye sordu
Kuveykır kütüphaneci.

—Geceleyn bir yıldız, dedi Stephen.
Gündüzün de bir bulut sütunu.

Ne kaldı daha diycek?

Stephen şapkasına, bastonuna, fotinlerine bir göz attı.

Stephanos, tacım. Kılıcım. Fotinleri ayağımın şeklini bozuyor. Yenisini al. Çoraplarım delinmiş. Mendilim hakeza.

—İsimlerle aran iyi, diye duyurdu John Eglinton. Senin kendi ismin de epey garip. Senin o dizginsiz muhayyilen de bundan neşet ediyor muhakkak.

Ben, Magee ve Mulligan.

Efsanevi muhteri. Kartaladam. Uçtun sen. Nereye? Newhaven-Dieppe, güverte yolcusu. Paris'e gidiş dönüş. Yağmurkuşu. Ikaros. *Pater, ait*. Denizsinmiş, yıldızçarpmış, akıntıya kapılmış. Yağmurkuşusun sen. Yağmurkuşu ol.

Mr. Best sabırsızsakin defterini kaldırıp dedi kim:

—Bu son derece enteresan zira o birader temasına, bildiğiniz üzere, ırlanda esatirinde de rastlıyoruz. Tam anlattığın gibi. Üç Shakespeare kardeşler. Grimm'in de, bildiğiniz üzere, masallarında. En küçük kardeş daima

uyuyan güzelle evlenir ve en büyük mükâfatı kazanır.

Best biraderlerin en iyisi, iyi, daha iyi, en iyisi.

Kuveykır kütüphaneci hoplayıdurup yaklaştı.

—Bilmek istiyorum, dedi, sen hangi kardeşi...
Zannediyorum ki kardeşlerden birinde bir kargışlılık olduğunu ihsas etmekteisin.. Ama muhtemelen ben mi öyle zannediyorum?

Kendini suç üstü yakaladı: Herkese baktı: Kendini tuttu.

Antreden bir müstahdem seslendi:

—Mr. Lyster! Peder Dineen'in bir isteği...

—O, Peder Dineen! Derhal.

Ayağına tez derhal gıcırdatarak erhal erhal dışarı çıktı hal hal.

John Eglinton duvardaki süse dokundu.

—Haydi, dedi. Richard ile Edmund hakkında bildiklerini anlat da dinleyelim. Onları sona bıraktın, değil mi?

—O iki soylu kardeşi, Richie amcayla Edmund amcayı anımsamanızı isterken, sizden ola ki aşırı bir talepte bulunduğum duygusuna kapılıyorum, insan erkek kardeşini

şemsiyesi gibi kolayca unutabilir.

Yağmurkuşu.

Senin kardeşin nerde? Surdaki eczanede. Bileğitaşım benim. O, sonra Cranly, Mulligan: Şimdi de bunlar. Konuş, konuş. Ama yap. Yap konuş. Akıllarınca seni sınayacaklar. Yap. Ki yapsınlar sana da.

Yağmurkuşu.

Sesimden bıktım artık, Esau'nun sesi. Tahtıma karşılık bir yudum su.

Berdevam.

—Diyeceksiniz ki, bu adlar onun oyunlarına kaynaklık eden tarihsel belgelerde zaten mevcuttu. Niye başkalarını değil de onları almıştır? Richard, kambur bir orospuçocugu piçin teki, dul kalan Ann'la (ne var ki bir isimde?) sevişir, o orospuçocugu şen dula kur yapıp onu elde eder. Fatih Richard, üçüncü kardeş, Mağlup William'dan sonra gelir. Oyunun son dört perdesi o ilkinin ardından ayak sürür gibidir. Tüm krallar arasında Shakespeare'in saygıyla yaklaşmadığı tek kral Richard'dır, dünya meleği. *Kral Lear*'daki

Edmund'un rol aldığı ikincil konu niçin Sidney'in *Arcadia*'sından aşırılmış ve tarihten de kadim bir Kelt söylencesiyle kuşandırılmıştır?

—Will'in usulü öyleydi, diye savundu John Eglinton. Şimdi kalkıp bir iskandinavya destanıyla George Meredith'in bir romanından muktebesatı birleştirmemiz doğru olmaz. *Que voulet-vous*. Derdi Moor. Bohemya'yı sahile getirip Ulysses'e Aristo'yu iktibas ettiriyor.

—Neden? Stephen kendini yanıtladı. Çünkü Shakspeare e göre düzenci ya da gaspçı ya da zinakâr ya da üç sıfatı birden taşıyan bir erkek kardeş teması, yoksullarda rastlanmayan, hep onunla olan bir şeydir. Sürgünlük teması, kalpten çıkarıp atma, evinden kovulma, mütemadiyen *Veronalı İki Beyefendi*'den başlayarak Prospero'nun asasını kırıp yerin şu kadar kulaç dibine gömmesini ve kitabını boğmasını anıştıran. Yaşamının ortasında kendini ikileştirir başkasına yansıtır, kendini yineler protasis, eptasis, katastasis katastrof. Ölümüne yakın tekrar yineler kendini, babasına çekmiş olan

evli kızı Susan zina yapmakla suçlandığında. Ne var ki, onun aklını karıştıran, istencini zayıflatan ve yüreğinde güçlü bir kötülük işleme eğilimi yaratan şey ilk günahı. Maynoothlu Piskopos Hazretlerine aittir bu sözler. Bir ilk günah ve, ilk günah gibi, bir başkasınca işlenen onun da günaha günahını kattığı. Yazmış olduğu ve dört kemiğinin yatırılmadığı mezartaşına kazılan son sözcüklerin arasından alınmıştır. Yaşlılık solduramaz bunu. Güzellik ve barış da savamamıştır onu. Dünyanın her bir yanında sayısız biçimlerde yaratır durur bunu, iki kez *Beğendiğiniz Gibi*’de, *Fırtına*’da, *Hamlet*’te, *Kısasa Kısasta* - ve okumadığım bütün öbür oyunlarında.

Zihnini, zihninin baskısından kurtarmak amacıyla güldü.

Yargıç Eglinton özetledi.

—Hakikat orta noktadadır, diye onayladı. O hem hayalet hem de prenstir. Ne varsa hepsidir o.

—Öyle, dedi Stephen. Birinci perdedeki

delikanlı beşinci perdedeki olgun adamdır. Hepsidir o. *Cymbeline*'de, *Othello*'da pezevenktir, boynuzludur. Hem yapan, hem yapılandır. Bir ideale ya da bir sapkınlığa tutkun, José gibi gerçek Carmen'i öldürür. Direşken anlığı, içindeki mağribinin durmadan acı çekmesini isteyen o kudurgan Iago'dur.

—Guguk! Guguk! Diye gugukladı Guck Mulligan utanmazca. Ey korkunun sözcüğü!

Kasvetli kubbe çınladı, yankılandı.

—Ne yaman tiptir Iago! Diye carladı John Eglinton pervasız. Nihai analizde Dumas *fiils* (yoksa Dumas *pére* miydi?) haklı. Tanrıdan sonra en büyük yaratıcı Shakespeare'dir.

—Ne erkeklerle ne de kadınlarla iyi değil arası, dedi Steppen. Bir yaşam boyunca uzak kaldığı dünyanın o doğduğu noktasına, her zaman bir erkek, bir oğlan, sessiz bir tanık olduğu o yere geri döner ve orada, yaşam yolculuğu son bulduğunda, toprağa dutağacını diker. Ölür sonra. Nabız atmaz olur. Mezarcular Hamlet *pérei* ve Hamlet *fiils*i gömerler. Bir kral ile bir prens sonunda ölmüştür, müzik

refakatinde. Ve, katledilmiş de ihanete uğramış da olsalar,Danimarkalı ya da Dublinlisi, gözyaşı döken tüm o yufka yürekli düşkün insanlar için ölüye tutulan yas boşanmayı reddettikleri tek kocaydı. Sonsözden hoşlanırsanız iyice bakın ona: Gönençli Prospero, ödüllendirilen iyi insan, Lizzie, dedesinin aşk yumağı ve Richie amca, şairane adaletle kötü zencilerin gittiği yere götürülen kötü insan. Esaslı perde, iç dünyasında olasılığını sezdiği şeyler dış dünyada gerçek olarak çıkmıştı karşısına. Maeterlinck der ki: *Şayet Sokrat evinden bugün ayrılacak olsa, bilgenin kapı eşiğinde oturduğunu görür. Şayet Yahuda bu gece yola çıksa, adımları onu Yahuda'ya götürür.* Her yaşam günlerle doludur, gün gün ardına. Biz kendimizin içinden yürürken, hırsızlarla, hayaletlerle, devlerle, ihtiyar insanlarla, gençlerle, karılarla, dullarla, kayınbirâşıklarla, ama hep kendimizle karşılaşırız. Bu dünyanın kitabını yazan hem de kötü bir biçimde yazan oyun yazarı (O bize önce ışığı, iki gün sonra da güneşi verdi), çoğu

Roma Katoliğinin *dio boia* dediği her şeyin hâkimi olan cellat tanrı, kuşkusuz hep hepimizin içindedir her zaman, ister seyis ister kasap isterse de pezevenk ve boynuzlu olsun, Hamlet'in kehanetince, ululanan erkek, kendisine karılık eden bir erdişi melek olduğundan ilahi düzende artık evlilikler olmayacak.

—*Eureka!* Diye haykırdı Buck Mulligan. Eureka!

Birden mutlanıp zıpladı ve bir sıçrayışta John Eglinton'un yazıhanesine ulaştı.

—Müsaade eder misiniz? Dedi. Tanrı, Malachi'ye seslendi de.

Bir kâğıt parçasına bir şeyler karalamaya başladı.

Burdan çıkarken bu not kâğıtlarından al.

—Evli olanlar, dedi, ağırbaşlı muştucu Mr. Best, biri hariç, yaşayacaklar. Mütebakisi oldukları gibi kalacaklar.

Edebiyat bakeloryası bekâr Eglinton Johannes'e bakıp güldü.

Evlenmemiş, güngörmemiş, içinden

pazarlıklı, gece oldumu her birisi kendi *Hırçın Kız* şerhli edisyonunu karıştırarak düşünceye dalar.

—Seninki göz boyamak, dedi John Eglinton Stephen'a, dobra dobra. Onca yolu teptirdikten sonra karşımıza çıkara çıkara bu Fransız üçgeni çıkardın. Sen kendi teorine inanıyor musun?

—Hayır, dedi Stephen bekletmeksizin.

—Yazacak mısın bunu? Diye sordu Mr. Best. Bir diyalog şek' ünde yazmalısın, bildiğiniz üzere, Wilde'in Platonik diyalogları gibi.

John Eklektikon bir çift tebessüm etti.

—Pekâla, o halde, dedi, kendin de inanmadığına göre bu yazının karşılığında para istemen abes. Dowden, *Hamlet*'te esrarlı bir şeyler olduğu kanaatindeyse de daha fazlasını söylemiyor. Herr Bleibtreu, Piper'ın Berlin'de tanıştığı ve Rutland teorisi üzerinde çalışan adam, sırrın Stratford'daki abidenin içinde saklı olduğuna inanıyor. Şimdiki dükü ziyaret edecekmiş, diyor Piper, ve oyunların onun

ataları tarafından yazıldığını ispatlayacakmış ona. Zatı devletlerini epey şaşırtacaktır bu. Ama teorisine inanıyor o.

İnanıyorum, Ey Tanrım, inançsızlığıma yardım et. Yani, inanmama yardımcı ol ya da inanmama yardım et? Kim yardımcı olur inanmaya? *Egomen*. Ya inanmamaya kim? Başka birisi.

—*Dana*'ya yazı verip de mangırını isteyen bir sen varsın. Sonra gelecek sayının durumunu bilmiyorum. Fred Ryan iktisat mevzuunda bir makalesi için yer ayırmanızı istiyor.

Fraidrine. Bana ödünç verdiği iki gümüş mangır. Cascavlak kaldığımda, iktisadiyat.

—Bir gine karşılığında, dedi Stephen, bu görüşmeyi yayımlayabilirsiniz.

Buck Mulligan gülerek yazdıklarını bırakıp gülerek kalktı: Ardından ciddiyetle, zehrine bal katıp dedi ki:

—Ozan Kinch'i Upper Mecklenburgh Street'teki yazlık rezi-dansında ziyaret etmiş ve onu Körpe Nelly ve kömür iskelesi orospusu Rosalie adlı belsoğukluğuna

yakalanmış iki hatunla birlikte dalmışlar, Summa contra Gentiles'i incelerlerken bulmuştum.

Atıldı birden.

—Gel, Kinch. Gel, kuşların avare Aengus'u.

Gel Kinch. Bütün artıklarınızı yedim. Hey. Cibreni sakatatını yedireceğim sana.

Stephen kalktı.

Yaşamda gün çok. Bu da bitecek.

—Bu gece görüşürüz, dedi John Eglinton. Notre ami Moore, Malachi Mulligan muhakkak orada olmalı diyor.

Buck Mulligan elindeki kâğıtla Panama şapkasını kaldırarak Şişindi.

—Mösyö Moore, dedi, irlandalı gençlere Fransız edebiyatını öğreten adam. Geleceğim elbet. Haydi, Kinch, ozanlar içmek gerek. Yıkılmadan yürüyebilecek misin?

Gölüyordu, o...

On bire kadar iştret, irlanda gecelerinin zevk ü tarabı.

Hödük...

Stephen bir hödüğü izledi...

Bir gün milli kütüphanede bir tartışı yapmıştık. Shakes. H d sırtını izleyip: Peşinden gitmiştim. Damarına basıyorum onun.

Stephen, esenleşerek, ansızın halsizleşip, bir hödük soytarının, yeni tıraşlı, itinayla taranmış bir başın peşine takıldı, kubbeli hücreden, düşüncelerden arınık çarpıcı gün ışığına  ıktı.

Ne öğrenmiş oldum? Onlardan? Benden?

Haines gibi yürü şimdi.

Gedikli okurların salonu. Okur kayıt defterinde Cashel Boyle O'Connor Fitzmaurice Tisdall Farrell, adının ilk harflerini yazıyor izahat: Hamlet deli miydi? Kitaplardan söz ederken Kuveykırın saksısı Tanrışallaşıyor rahibimsi.

—A, tabii efendim, lütfen.. Son derece memnun olurum...

Keyiflenen Buck Mulligan ağzı pa a kendi kendine mırıldanıp kafa sallayarak düşledi:

—Halinden memnun bir g t.

Turnike

O mu şu?.. Mavikurdeleli şapka?.. Sakin

sakin yazan?.. Ne?.. Baktı?..

Kıvrılan tırabzan: Pürüzsüzakan Mincius.

Puck Mulligan, Panamamiğferli, basamakları
inerken makara çekiyor, yırlıyordu:

— *John Eglinton,jo, Johnum,*
Niye almıyorsun bir hanım?

Delibozuk, havaya fıskırttı:

— Ey, çenesiz Çinlibay! Çin Çon Eg Lin Ton.
Onların küçük tiyatrosuna gittiydik. Haines'le
ben, Plumber's Hall'e. Bizim oyuncular
Yuanlılar ya da M. Maeterlinck gibi Avrupa için
yeni bir sanat yaratmaktalar. Abbey tiyatrosu!
Keşişlerin kasık teri kokusu geliyor burnuma.

Okkalıca tükürdü.

Unuttum: Kahpe Lucy'nin onu kırbaçladığını
unuttuğundan çok değil. Ve *femme de trente*
ansı terk ettiğini. Ve niçin başka çocuğu
olmadığını? Ve ilk çocuğunun da bir kız
olduğunu?

Geç düşen jeton. Haydin geriye.

Asık suratlı münzevi hâlâ orada (yanında
pastası) ve efendiden bir delikanlı, bir zevk
yumağı, Phedo'nun okşanası kumral saçları

gibi.

E... Ben sadece e... unutmak... istemişim...
e...

—Longwort ile M'Curdy Atkinson ordaydılar...
Puck Mulligan ayağını denk basıp, cıvıladı:

—*İşitmez oldum artık ben çulluk sesini*

*Ya da yanından geçerken konuştuğunu bir
Tommy'nin*

Zira başlıyorum düşünmeye

F. M. Curdy Atkinson'u hep,

Hani bir bacağı tahtadandı

Bir de İskoç etekli korsanı

*Hani bir türlü nefisini körletmeye cesaret
edemeyen*

Çenesiz ağızlı Magee'yi.

Korktuklarından bu yeryüzünde evlenmeye

*Devam ettiler sıfırı tüketene dek otuz bir
çekmeye.*

Dalgaya devam et. Kendini tanı.

*Durdu, aşağımda, arsız arsız süzüyor beni.
Duruyorum.*

—Matemli soytarı, diye sinledi Buck Mulligan.
Synge doğaya uyup siyah giymeyi bıraktı.

Sadece kargalar, papazlar ve İngiliz kömürü siyahtır.

Bir gülücük dudaklarını dalgalandırdı.

—Longworth fena bozulmuş, dedi, kazkafalı moruk Gregory hakkında yazdıklarına. Yok musun sen engizisyoncu ayyaş çıfıtciz-vit! Kadın sana gazetede bir iş buluyor, ama sen tutup herzelerinle ona veriştiriyorsun. Yeats'e benzeyemez misin biraz?

Kollarını zarafetle devindirirken şaklabanca şakrayarak inmesini sürdürdü:

—Benim zamanımda memleketimizden neşet eden en güzel kitap. Homeros geliyor insanın aklına.

Merdivenden inince durdu.

—Tam Maskaralık bir oyun düşündüm, dedi ciddiye.

Sütunlu Mağribi salon, gölgeler girişik. Sorguçu serpuşlar giymiş dokuz kişi mağribi danslarını bitirdi.

İnişli çıkışlı tatlı seslerle Buck Mulligan bloknotundan okudu:

—*Herkes Kendi Kendisinin Karısı*
ya da
Avuç İçinde Bir Balayı
(üç orgazmda ulusal ölümsüzlük)
yazan
Bamburuk Mulligan

Yılışıkça güle rek Stephen'a döndü ve dedi ki:

—Ne yazık ki biraz dekolte oldu. Ama dinle.

Okudu, *marcato*:

—Kahramanlar:

TOBY ASILOFSKI (İçi geçmiş bir Polonyalı)

KASIKBİTİ (kasıktaki çalılıklarda yaşar)

TİBBİYELİ DICK

ve

TİBBİYELİ DAVY

GROGAN ANA (bir saka)

KÖRPE NELLY

ve

ROSALÎE (kömüriskelesi orospusu).

Stephen peşinde, yürürken, başını ileri geri

oynatarak güldü; Kıvançla gölgelere, insan ruhlarına seslendi:

—Ey, geceleyin Camden Hall'de İrlandamızın kızları, sen orda dutrengi, rengârenk, bol bulamaç kusmuğunun içinde yatarken üzerinden geçmek için eteklerini kaldırmak zorunda kaldılar!

—İrlandamızın en masum oğlanıydı, dedi Stephen, eteklerini kaldırdıkları kimseler arasında.

Kapıdan çıkmak üzereyken, arkasında birisinin varlığını du-yumsayıp, yana doğru çekildi.

Bırakıp git. Şimdi tam zamanı. Ama nereye? Şayet Sokrat evini bugün terk etseydi, Yahuda bu gece koyup gitseydi. Neden? Zaman içinde varman gereken mekânda var olacak o, kaçınılamazcasına.

Benim istencim: Benimkine karşı onun istenci. Arada denizler.

Aralarından bir adam geçti, eğilerek, selamlayarak.

—Günaydın gene, dedi Buck Mulligan.

Sahanlık.

Burada kehanet kuşlarına bakmıştım. Kuşların avare Aen-gus'u. Giderler, gelirler. Dün gece uçmuştum ben. İnsanlar şaşakalmalardı. Sonra fahişeler sokağına. Kaymak gibi bir kavun uzatmıştı o adam bana. Gir. Göreceksin.

—Gezgin Yahudi, diye fısıldadı Buck Mulligan soytarıca bir şaşkınlıkla. Gözlerini gördün mü? Sana yiyecek gibi baktı. Acıyorum sana, koca denizci. Ah, Kinch, başın belada. Semerini sigortaya al.

Öküzford terbiyesi.

Gün ışığı. Tahtırevanda güneş köprü kemerinin tepesinde.

Önlerinden bir sırtın karaltısı, leopar adımlarla, antreden çıkıp, demir parmaklıkların altından geçip gitti.

Onu izlediler.

Beni incitmeyi sürdür. Konuş haydi.

Latif bir hava. Kildare Street'teki evlerin cidarlarını meyda çıkarıyordu. Kuş yok. Evlerin damlarından iki nahif duman sorgucu şişinerek

süz÷lmekte, ve hafif bir esintide hafif hafif yok olmaktaydı.

Bırak uğraşmayı. Cymbeline'deki Kelt rahiplerinin dinginliği: Kutsal gizleri faş eden: Vasi topraklarda bir mihrap.

Tanrılara sena
ederiz

Eğri tüten dumanlarımız anların burunlarına ulaşsın

Kutsal mihraplarımızdan.

PEK MUHTEREM BAŞRAHIP JOHN
 CONMEE S. J. KÎL1-sedeki kapalı
 bölmesinden aşağı inerken ışıltılı saatini
 gene iç cebine yerleştirdi. Üçe beş var.
 Artane'e kadar yürümek için iyi bir zaman. O
 çocuğun adı neydi bakayım? Dignam. Evet.
 Vere dignum et iustum est. Peder Swan'ın
 gitmesi lazımdı. Mr. Cunningham'ın mektubu.
 Evet. Mümkünse, memnun kalacakmış. İyi
 kıymetli bir Katolik: Misyon zamanlarında işe
 yarar. Bir tekbacaklı bahriyeli koltuk
 değneklerinin üşengeç silkin-meleriyle
 yalpalaya yalpalaya ilerliyor, hırlayarak bir
 türkü çığır-10 yordu. Hayırsever Sörler
 Manastın'na az kala bir silkelendi ve sadaka
 vermesi için sivri külahını Pek Muhterem John
 Conmee S. J.'ye uzattı. Peder Conmee uzanan

tanıdığı keseye bir gümüş kron koyarak onu güneşte takdis etti.

Peder Conmee, Mountjoy Square'i geçti. Bir süre, ama pek fazla değil, güllerle bacakları kopan, ? jn günlerini güçsüzler yurdunda geçiren, askerler ve bahriyelilerle, Kardinal Wolsey'in, Tanrıma da kralıma hizmet ettiğim gibi hizmet etseydim o zaman Tanrı beni bu yaşlı günlerimde terk etmezdi, değişini düşündü. Yapraklarının araları yer yer güneş ışıklı ağaçgölgelerinden yürüdü: Ve Mr. David 20 Sheehy M. P.'nin karısı ona doğru gelmekteydi.

—Çok iyi, vallahi, Peder. Siz nasılsınız, Peder? Peder Conmee gerçekten de çok çok iyiydi. Belki de Bux-ton'a içmelere gidecekti. Ya oğullan nasıldı hanımefendinin, Bel-vedere'den memnun muydular? Yaa, öyle miydi? Peder Conmee gerçekten çok memnun olmuştu bunu işittiğine. Ya Mr. Sheehy nasıllardı? Hâlâ Londra'da. Ev gene öyle duruyordu, kuşkusuz öyleydi. Hava da ne güzeldi, gerçekten latifti. Evet, büyük bir ıh11' maile Peder Bernard

Vaughan gene gelip vaiz verecekti. Ya, eve •
Çook çok başarılı. Gerçekten muhterem bir
insan. 30 Peder Conmee, Mr. David Sheehy M.
P.'nin karısının o den'1

261

• göründüğüne pek memnundu ve Mr. David
Sheehy M. P.'ye . metlerinin sunulması
ricasında bulundu. Tabii, muhakkak
uğrayacaktı. —Hayırlı günler, Mrs. Sheehy.
Peder Conmee silindir şapkasını çıkararak
selam verdi ve ay-lırken kadının şalındaki,
güneş ışığında parlayan mürekkepsiyahı
kehribar boncuklarına doğru gülümsedi. Ve
gene de gülümseye-rekten yürüdü. Dişlerini
fırçalamıştı, farkındaydı, betelcevizi ma
cunuyla.

Peder Conmee yürüdü ve, yürürken, Peder
Bernard Vaug-han'ın o bir hoş gözleriyle
Londralı aksanını düşünerek gülümsedi.

_Pilatus! Şu zırlak serserileri niçin dağıtmazsın
ki?

Ateşli bir adam, doğrusu. Orası muhakkaktı.
Kendi usulünce epey yararlı oldu. Kuşkusuz

öyle. irlanda'yı sevdiğini, irlandalıları sevdiğini söylüyor. Düşünecek olursan iyi bir aileden de. Galli, değil miydiler? Ha, unutmasıındı. Taşralı pedere o mektup. Peder Conmee Mountjoy Square'in köşesinde üç küçük öğrencinin önünü kesti. Evet: Belvedere'dendiler. Küçük Kolej'den. Hah. Okulda iyi çocuklar mıydılar? Hı. O halde çok iyiydi. Ya onun adı neydi? Jack Sohan. Ya onun adı? Ger. Gallaher. Ve öbür küçükbeyin? Onun adı da Brunny Lynam'dı. Hm, ne de güzel bir addı öyle. Peder Conmee göğsünden çıkardığı bir mektubu genç Brunny Lynam'a verdi ve Fitzgibbon Street'in köşesindeki kırmızı kutuyu gösterdi.

— Ama kendini kutunun içine postalama, küçükbey, dedi. Oğlanlar altıgözle Peder Conmee'ye bakıp gülüştüler: — Ay, efendim. Peki, bakayım atabilecek misin mektubu, dedi Peder Conmee. Genç Brunny Lynam koşarak yolun karşısına gitti ve Peder onmee'nin taşralı pedere mektubunu parlak kırmızı postakutusunun ağzından içeriye attı. Peder Conmee

gölümsemi, başıyla se-mladı, gülümseyerek Mountjoy Square East boyunca yürüdü. L>ans vs. Hocası Mr. Denis J. Maginni, silindir şapkası, ardu-renginde ipek yakalı redingotu, beyazboyunbağı, leylak rengi cık pantolonu, kanarya sarısı eldivenleri ve ayağında sivri ru-avakkabıları, vakarlı bir alayişle yürürken Dignam Court'un de ı/ı e ^Aady Maxwell'i geçtiği sırada son kerte saygılı bir şekil-Kaldırıma çıktı.

262

Mrs. M'Guinness değil miydi o?
Karşı kaldırımda seyir halindeki anaç, gümüşü saçlı tvjr M'Guinness, Peder Conmee'yi başıyla selamladı. Peder Conme de gülümseyerek karşılık verdi. Nasıldı, iyi miydi? Güzel, oturaklı bir kadındı. Iskoçyalı Kraliçe Mary Stuart gibi aynen; Tefecilik yaptığını düşününce insan! Haydi, canım! Böyle bir... ne desem ki?., böyle bir kraliçe kalıbı.
Peder Conmee Great Charles Street'ten geçerken solundaki 80 kapalı Protestan kilisesine baktı. Muhterem T. R. Greene B. A

konusacak (Deo Volante). Vacip dedilerdi ona. O da bir iki şey söylemek vacip oldu diye geçirdi. Önlenemeyen cehalet. Kendi anlayışlarına göre hareket ettiler.

Peder Conmee köşeyi kıvrılıp North Circular Road boyunca yürüdü. Böyle önemli bir caddede bir tramvay hattı olmaması hayretti doğrusu. Elbet ki, yapılmalıydı.

Bir grup çantalı öğrenci Richmond Street'ten geçmekteydi. Hepsi sallapati kasketlerini çıkararak selam verdi. Peder Conmee de onları şefkatle birkaç kez selamladı. Hristiyan kardeşlerin 90 oğullan.

Peder Conmee yürürken sağ elindeki buhuru kokladı. Saint Joseph Kilisesi, Portland Row. Yaşlı ve faziletli kadınlar için. Peder Conmee şapkasını kaldırarak Hazreti İsa'ya dua etti: Ama zaman zaman yaramazlık da yaparlardı. Aldborough House'a yaklaştığında Peder Conmee o hovarda soylu adamı yâd etti. işte şimdi de bir işhanı gibi bir şeydi.

Peder Conmee North Strand Road boyunca yürümeye başlamıştı ki, dükkânının kapısında

duran Mr. William Gallagher tarafından selamlandı. Peder Conmee, Mr. William Gallagher'i selam-100 ladı ve domuzpastırmalarından ve kallavi tereyağı topaklarından yayılan kokuları aldı. Tütüncü Grogan'ın, New York'taki feci bir felaket haberini veren haberlevhaları dayalı dükkânının önünden geçti. Amerika'da bu türden şeyler devamlı olmaktaydı. Talihsiz insanların o şekilde ölmeleri, hazırlıksız. Gene de, tövbekar olmak için mükemmel bir vesile. Peder Conmee Daniel Bergin'in, penceresinde işsiz güçsüz iki adamın pineklediği tavernasından geçti. Adamlar onu selam'3' di, o da adamlara selam verdi.

Peder Conmee, Corny Kelleher'in bir saman çöpünü çiğne 110 ken yevmiye defterindeki sayıları topladığı H. J. O'Neill'in cena işleri bürosundan geçti. Devriye gezen bir polis memuru "e Conmee'-" selamladı ve Peder Conmee de polis memurunu ladı Domuzkasabı Youksetter'de, Peder Conmee akli karalı 2 ızılı domuzsucukbrının

kıvrılmış zarlarının içinde paşa paşa
ılduklarını izledi. Charleville Mall'daki ağaçların
altında pala-rlanmış bir mavna, sarkık kafalı bir
araba beygiri ve ortada otur-
sigarasını tellendirirken gözleri tepesindeki bir
kavak dalına A lıms farımış hasır şapkalı bir
mavnacı gördü. Cennet bir manza-^ Ve Peder
Conmee insanların kazıp çıkararak
kasabalısıyla şehir-Isivle fakir halkın
evlerindeki ocakları yakabilmeleri amacıyla
turba keseklerini bataklıklarda halk eden
Yaradan'ın inayeti üzerinde tefekküre daldı.
Newcomen Köprüsü üzerinde, Upper Gardner
Street'teki Saint Francis Xavier kilisesinin
başrahibi Pek Muhterem John Conmee S. J.
kent dışına giden tramvaylardan birine bindi.
Kentiçine giden bir tramvaydan, North William
Street'teki Saint Agarha kilisesinin rahibi
Muhterem Nicholas Dudley C. C, Newcomen
Köprüsü'nde indi.
Newcomen Köprüsü'nde Peder Conmee
kent dışına giden bir tramvaya bindi zira Mud
Island'ın ötesine uzanan kötü yolu yaya

yürümek pek hoşuna gitmeyecekti.

Peder Conmee, mavi bir bileti keçiderisinden tombul eldivenlerinden birinin iliğine özenle geçirip, öteki tombul eldiveninin ayasıyla dört şilini, bir altıpeniyi ve beş peniyi kesesine boşaltırken tramvayın bir köşesine oturdu. Ivy Kilisesi'ni geçerken bilet kontrolörünün ekseriya insanın biletini dikkatsizlikle atmış olduğu zamanlar damladığını düşündü.

Tramvaydaki yolcuların kasıtlı havası Peder Conmee'ye böylesi kısa ve ucuz bir yolculuk için biraz abartılı gözüktü. Peder Conmee şetairetli bir edeplilikten yanaydı. Hava ne kadar da güzeldi. Peder Conmee'nin karşısında oturan gözlüklü beyefendi açıklamasını bitirdikte, gözlerini yere çevirdi. Zevcesi, diye tahminde bulundu Peder Conmee.

Minicik bir esneme, gözlüklü beyefendinin zevcesinin ağzını açıverdi, ilkin küçük eldivenli yumruğunu kaldırdı, pek de kibarca esnedi, küçük eldivenli yumruğuyla açılan ağzını tıptışlayarak nınnıminnacık tebessüm etti, şirin

şirin.

Peder Conmee aracın içinde kadının parfümünün farkına var-" adının karşısında oturan garip adamın da sıranın hemen ucunda oturduğunun da farkındaydı.

Peder Conmee mihrapparmaklığının önünde okunmuş ekme-atası ha bire sallanan garip ihtiyarın ağzına zorlukla koyabildi.

Annesley Köprüsü'nde tramvay durdu ve, kalkmasına yakın, 264

yaşlı bir kadın inmek amacıyla ansızın yerinden kalktı. Biletçi ka dinin hatırına tramvayın kalkmaması için zilkayışını çekti.

Kadın sepeti ve çarşı filesiyle geçti: Peder Conmee biletçinin yardım ederek kadını, sepetini ve filesini indirdiğini gördü: Ve Peder Conmee, kadın bir penilik biletinin yandığı noktayı birazcık geçtiğinden, onun hep iki kez Allah yardımcın okun, çocuğum denilmesi 160 gereken eşrefi mahlukattan olduğunu, taksiratlarının bağışlanmış olduğunu düşündü, dualarını benden esirgeme. Ama ne çok tasaları vardı bu hayatta, onca dertleri, zavallı

insancıklar.

Tahta perdelerden Mr. Eugene Stratton etli zencidudaklarıyla Peder Conmee'ye pişmiş kelle gibi sırtıtmaktaydı.

Peder Conmee kara ve kahverengi ve sarı insanların ruhlarıy-la, Aziz Peter Claver S. J. ve onun Afrika misyonu ve inancımızın yayılması ve son saatleri geceleyin bir hırsız gibi gelende daha suyla vaftiz edilmemiş olan milyonlarca kara ve kahverengi ve sarı insanın ruhu üzerindeki vaizini tahayyül etti. Belçikalı bir cizvit 170 papazının o kitabı, Le Nombre des Elus, Peder Conmee'ye usa yatkın bir argüman gibi gelmekteydi. Onlar Tanrı tarafından Onun Kendi suretinde yaratılan ve imandan yana nasiplerini alamamış {Deo Volante) milyonlarca beniâdemdiler. Fakat Tann'nın yarattığı Tanrı kullarıydı onlar da. Peder Conmee'ye göre bütün bu insanların imana kavuşamadan yitip gitmeleri yazıktı, tabir caizse bir israftı.

Howth Road durağında Peder Conmee indi, biletçi tarafından selamlandı ve karşılığında

selam verdi. Malahide Road tenhaydı. Peder Conmee, yoldan da adından 180 da hoşlanmıştı. Zevkçanları çalmaktaydı neşe dolu Malahide'de. Lord Talbot de Malahide, tek vâris olarak Malahide ve çevre denizlerinin Lord Amirali.

Ardından silaha çağrılışı, ve bir gün içinde hem bakire hem zevce olmuş hem de dul kalmıştı. Eski dünyaya mahsustu o günler, meserret içindeki memleketimizin o hakikatli günleri, baronlukları bir vakitlerin. Peder Conmee, yürürken, küçük kitabı Baronlukları Bir Vakitlerin ile cizvit yurtlarına Lord Molesworth'un kızı ilk Belvedere Kontesi Mary Rochfort'a ilişkin yazmayı düşlediği kitabı düşündü. Gençliğini yitirmiş, dalgın bir kadın, Mary, ilk Belvedere 190 Kontesi, Loch Ennel kıyısında bir başına yürüyordu, akşamleyin dalgın dalgın, bir susamuru suya atladığında irkilmeksizin yürU" yordu. Kim bilebilir gerçeği? Kocasının biraderiyle tam olarak zına yapmadığını, ejaculatio seminis inter vas naturale mulieris, ne kıskanç Lord Belvedere

ne de ona günah çıkartan papaz bilemezlerdi-
265

, kadınların yaptığı gibi günah işlemediğine dair
yarım ağızla bir rafta bulunmuştu. Sadece
Tanrı bilirdi, bir de kadınla o adam, kocasının
kardeşi.

Peder Conmee, insan soyunun yeryüzündeki
bekası için ge-kli olan uçkuruna sağlam
olamama zulmetini ve bizim erkânımı-uymayan
Tanrı erkânı üzerinde düşündü.

Don John Conmee yürüdü ve devindi eski
zamanlar içre. Orada insancıldı, gönençliydi.
Günah çıkartanların sırlarını zihninden geçirdi
ve tavanı olgun meyve hevenkleriyle bezeli,
balmumuyla cilalanmış parkeli salondaki
gülümseyen soylu yüzlere bakıp gülümsedi.
Sonra bir gelinle bir güveyin elleri, soylu
soyluya, Don John Conmee tarafından
birleştirildi. Enfes bir gündü.

Bir sebze bahçesinin kapısı Peder Conmee'ye,
toprağa serilmiş geniş yapraklarıyla ona boyun
kesen sıra sıra lahanaları gösterdi. Gökyüzü,
rüzgârla birlikte ağır ağır giden küçük beyaz

bulutlardan bir öbeği gösterdi ona. Moutonner, diyordu Fransızlar. Yerinde bir tabir.

Peder Conmee, duasını okuyarak, Rathcoffey üzerinde koyun sürüsü gibi geçen bulutları seyretti. Inceçoraplarının konçları Clongowes tarlalarının anızlarıyla gıdıklandı. Yürüyordu orada, ağzında akşam duası, takımlar halinde oynayan oğlanların bağırıltılarını, akşamın sükûnetindeki genç çığlıkları dinleyerekten. Onların okulunda müdürlük yapmıştı: Ilımlı bir yönetimdi onunkisi.

Peder Conmee eldivenlerini çıkardı ve cebinden kırmızıke-narlı dua kitabını aldı. Fildişi bir imlik kaldığı sayfayı gösterdi ona. ikinci duası. Öğle yemeğinden önce okumalıydı onu. Ama Lady Maxwell gelmişti.

Peder Conmee içinden Pater ile Avey'ı okuyup göğsünde haç Çıkardı. Deus in adiutorium. Sakin sakin yürüdü ve ikinci duasını sessizce okudu, Beati im-maculatideki Rese gelene dek yürümesini ve okumasını sürdürdü:

—Principium verborum tuorum Veritas: In

eternum omnia iudicia tustitiae tuae.

Bir çitin aralığından suratı pancar kesilmiş bir delikanlı ıktı,

Onun ardından da elinde baş sallayan papatyalarıyla genç bir kadın

e»rdi. Genç adam selamen kasketini sertçe çıkardı: Genç kadın

amen sertçe eğildi ve eteğine takılan bir çalı parçasını sakın sakın özenle çıkardı.

"eder Conmee her ikisini dingince kutsadı ve dua kitabının mce sayfasını çevirdi. Sin:

200 210 220 230 266

—Principes persecuti sunt me gratis: Et a verbis tuis formidavit cor meum.

Corny Kelleher uzun yevmiye defterini kapattı ve uykulu 240 gözlerle bir köşede nöbet bekleyen am tahtasından tabutkapağ]. na baktı. Dikilerek tabuta doğru gitti ve onu ekseninde çevirerek şeklini ve metal aksamını gözden geçirdi. Saman çöpünü çiğneyerek tabutkapağını bıraktı ve kapıya doğru geldi.

Orada, gözlerini gölgede bırakmak amacıyla şapkasının kenarını çekti ve kapının pervazına dayanıp miskin miskin dışarıyı seyretmeye başladı.

Peder Conmee, Newcomen Köprüsü'nde Dollymount tramvayına bindi.

Corny Kelleher kocaayaklı pabuçlarını kavuşturdu ve, şapkası öne çekik, saman çöpünü çiğneyedursun, dışarıyı seyretti. 250 Polis memuru 57 C, devriyesinde, vakit geçirmek için durdu.

—Hava güzel, Mr. Kelleher.

—Ya, dedi Corny Kelleher.

—Pek boğucu, dedi polis memuru.

Eccles Street'te bir pencereden bir cömert beyaz kol bir madeni parayı dışarıya fırlatırken Corny Kelleher ağzından yay çizerek yükselen sessiz bir samansalyası fışkırtısı yolladı. — Yeni bir şeyler var mı? Diye sordu.

—Dün gece o bahis konusu zatı gördüm, dedi polis memuru soluğunu kısarak.

260 270

Bir tekbacaklı bahriyeli koltuk değnekleriyle

MacConnel'in köşesini döndü ve Rabaiotti dondurmacısının arabasını sıyırarak kapağı Eccles Street'e attı. Kapısının önünde, ceketsiz duran Larry O'Rourke'a doğru sataşarak homurdandı: — İngiltere için... İkına sıkına kendisini öne doğru savurarak Katey ve Boody Dedalus'u geçti, durup homurdandı: — vatan ve güzellik.

J. J. O'Molloy'un solgun ve efkârlı yüzüne Mı. Lambert'in bir ziyaretçiyle depoda olduğu söylendi. Atlar anası bir kadın durdu, çantasından bir bakır para çıkardı ve kendisine uzatılan külahın içine parayı bıraktı. Bahriyeli hırsla-

k teşekkür etti, aldirışsız pencerelere kötü kötü baktı, başını .. düşürüp kendini dört adım öne savurdu. Sonra durup öfkeyle hırladı: — ingiltere için...

Yalınayaklı iki çocuk, uzun meyanbah kamışlarını emerek, nun yanında durdu, sarısalyah ağızları hayretten bir karış açık, tahta bacağa baktılar.

Bahriyeli canını dişine takıp silkine silkine

kendisini öne 280 doğru fırlattı, durdu, başını bir pencereye doğru kaldırdı ve boğuk boğuk üründü: —vatan ve güzellik.

İçerideki neşeli tatlı şakımlar ısıklıklar bir iki mezür daha sürdü sonra kesildi. Pencerenin storu bir yana çekildi. Mobilyasız Daireler yazılı bir karton levha pervazından kayarak düştü. Tombul çıplak cömert bir kolun aydınlık beyaz jüponlu ve gergin askılı bir kaşkorseden dışarıya uzandığı görüldü. Bir kadın eli girişteki parmaklıkların üzerinden bir madeni parayı fırlattı. Para kaldırımın üzerine düştü.

290

Çocuklardan biri koşup parayı alarak gezgin manicinin külahına attı ve dedi ki: —işte, efendim.

Katey ve Boody Dedalus havasız bunaltıcı mutfağın kapısını iterek açtılar. —Kitapları rehin verebildin mi? Diye sordu Boody.

Maggy ocağın önünde, fokurdayan köpüklerin altındaki grimsi bulamacı kepçesiyle iki kez karıştırdı ve alnını sildi.

—Onlara zırnık bile vermiyorlar, dedi. 300

Peder Conmee, inceçoraplarının konçları anızlarla gıdıklana gıdıklana Clongowes kırım arşınladı.

—Nereyi denedin? Diye sordu Boody.

—M'Guinness'i.

Boody yeri tekmeleyerek çantasını masanın üzerine fırlattı. —Vay ablak suratlı uyuz karı! Diye haykırdı. Katey ocağa varıp gözlerini kısarak baktı. i—Tencerede ne var? Diye sordu. —Gömlekler, dedi Maggy.

Boody öfkeyle bağırdı: 310 ^AKahrolası, yiyecek bir şey yok mu bize?

----- 268 -----

----- ^A -----

Katey, tencerenin kapağını lekeli önlüğünün bir ucuyla kaldı-rırken, sordu:

—Ya bunda ne var?

Kesif bir buhar fışkırırverdi cevaben.

—Bezelye çorbası, dedi Maggy.

—Nereden buldun? Diye sordu Katey.

—Sör Mary Patrick, dedi Maggy.

Uşak çingırağını çaldı. 320 —Digidan!

Boody masaya oturdu ve hırsıyla dedi ki:
—Versene.

Maggy sapsarı helmeli çorbayı tencereden bir kâseye döktü Boody'nin karşısına oturup kimi kırıntıları parmağının ucuyla ağzına götürürken sükûnetle dedi ki: —Bu kadarını da bulduğumuza şükür. Billy nerede? —Babamı bulmaya gitti, dedi Maggy.

Boody, ekmekten kopardığı iri parçaları sapsarı çorbanın içine boca ederken, ekledi:
330 — Cehennemlik babamızı.

Maggy, Katey'in kâsesine sapsarı çorba dökerken, ünledi: —Boody! Ne utanmazsın! Bir kayık, buruşturulmuş bir el ilanı, Ilyas Peygamber geliyor, Liffey'de Loopline Köprüsü'nün altında suların köprü ayaklarına çarparak kaynaştığı yerden yollanmış, eski gümrükbinasının rıhtı-mıyla George iskelesi arasındaki tekneleri ve çapazincirlerini geçip doğudaki ivinti yerlerine doğru ağır ağır gitmekteydi.

#

Thornton'un dükkanındaki sarışın kız

söğütdalından örme 340 sepetin içini hışırtılı
liflerle döşedi. Blazes

Boylan ona pembe in-cekâğda sarılı bir şişe ile
küçük bir kavanoz uzattı.

—Önce bunları koyuver, olur mu? Dedi.

—Evet, efendim, dedi sarışın kız. Meyveleri de
üste.

—Tamam, üstüne bastın, dedi Blazes Boylan.
Kız, canla başla, ipiri armutları seçip özenle
yerleştirdi ve aralarına da yanakları utançtan
kıpkırmızı şeftalileri oturttu.

Blazes Boylan yeni açık kahverengi
ayakkabılarıyla meyveko-kan dükkânının içinde
bir oraya bir buraya geziniyor, meyveleri, taze
sulu kırışik ve olgun kırmızı domatesleri
yokluyor, kokularını 350 içine çekiyordu. 269

Beyazsilindirşapkalılarıyla H. E. L. Y. 'S.,
önünden sırayla geek Tangier Lane tarikiyle
hedeflerine doğru kan ter içinde ilerlediler.

Ansızın bir çilek sepetinin önünden dönerek
saat cebinden altın saatini çıkarıp zincirinin
ucundan tuttu. _Tramvayla gönderebilir
misiniz? Şimdi?

Karasırtlı bir karaltı Merchants' Arch'ın altındaki bir eskicinin arabasındaki kitapları karıştırmaktaydı. _Elbet, efendim. Şehir içinde'mi?

—Ha, evet, dedi Blazes Boylan. On dakikalık. 360 Sarışın kız ona bir adres fişiyle kalem uzattı. —Adresi yazar mısınız, efendim? Blazes Boylan fişi tezgâhta doldurdu ve kıza doğru sürdü. —Hemen gönderin, tamam mı? dedi. Bir hastaya gidecek. —Evet, efendim. Gönderirim, efendim.

Blazes Boylan pantolonunun cebindeki şetaretli paraları şan-gırdattı. —Cezamız ne kadar? Diye sordu.

Sansın kızın ince parmakları meyveleri hesapladı. Blazes Boylan kızın bluzunun yaka oyuntusundan içeriye baktı. Körpe bir pi- 370 liç. Upuzun çiçeklikten bir kırmızı karanfil aldı. —Benim olsun mu? Dedi çapkınca. Sarışın kız onu yan gözle süzdü, kravatı bir parça eğri ama kıyafeti abiye, kıpkırmızı kesildi. —Evet, efendim, dedi.

Kırıtarak eğilip dolgun armutlarla mahcup

şeftalileri tekrardan hesapladı.

Blazes Boylan, kırmızı çiçeğin sapı gülümseyen dişlerinin arasında, kızın bluzundan içeriye artan bir iştiyakla baktı.

— Telefonunuzda bir çift laf etsem olur mu, yavrucuğum? Di- 380 ye sordu hovardaca. — Ma! Dedi Almidano Artifoni.

Stephen'ın omzundan Goldsmith'in pürüzlü kafasına baktı tuna™!!"" d°1U 'kİ araba' kadınları önde dirsekliklere rahatça tular, c,h,0t-UrTS' ag,r ag,r geÇtL Solukbenizliler.

Erkeklerinin kolanda B T Udarına rahatSa dolanmış. Gözlerini ta Trinity'den İr-S'nadekd 1

A_{gÜ}Vercinlerin rukuk"gurdugu sütunlu kör reva-

270

390 — Anch'io ho avuto di queste idee, dedi Almidano Artifoni

and' ero giovine come Lei. Eppoi mi sono convinto che il mondo e un bestia. E peccato. Perche la sua voce... sarebbe un cespite di rendita vi Invece, Lei si sacrifica.

— Sacrificio incruento, dedi Stephen gülümseyerek, bastonunu ortanoktasından sakın sakın birorabirbura sallarkene, hafifçe.

— Speriamo, dedi bıyıklı değirmi yüz, candan. Ma, dia: Retta a me. Ci rifletta.

Grattan'ın kararlı elinin durdurduğu bir Inchicore tramvayından bandocu Iskoçyalı askerler itişe kakışa indiler. 400 — Ci rifletterb, dedi Stephen, sımsıkı pantolon bacağından aşağı-

ğı doğru bakıp.

— Ma, sulserio, eh? Dedi Almidano Artifoni.

Kocaman eli Stephen'inkini sıkıca kavradı.

İnsancıl gözler. Bir an mütecessis bakiştılar ve acele Dalkey tramvayına doğru yöneldiler.

— Eccolo, dedi Almidano Artifoni dostça telaşlı.

Venga a trovar-mi e ci pensi. Addio, caro.

— Arrivederla, maestro, dedi Stephen, serbest kalınca eli şapkasını kaldırarak. E grazie. 410

— Di che?

Dedi Almidano Artifoni. Scusi, eh? Tante belle cosel

Almidano Artifoni, dürülü notalarından batonunu

kaldırarak durmasını imlediği Dalkey tramvayının ardından alamet pantolo-nuyla seğırtti. Boşunaydı seğırtmesi, Trinity'nin kapısından içeriye müzik aletlerini taşımakta olan çıplakdizli iskoç uşaklarının patirtisi arasında imlemesi boşunaydı.

* # #

Miss Dunne, Capel Street kitaplığından aldığı Beyazlı Kadın romanını çekmecesinin ta arkasına sakladı ve yazı makinesine cafcacflı bir mektup kâğıdı geçirdi. 420 Amma da muamma dolu bir romanmış. Marion denilen o kadına âşık mı? Bari değıştireyim de Mary Cecil Haye'nin bir romanını alayım. Disk yiv oluğundan kayarak düştü, bir süre dingilded, durdu ve onlara göz süzdü: Altı. Miss Dunne klavyesini şakırdattı:

—16 Haziran 1904.

Önlerine ve arkalarına ilan levhaları asılmış beş beyazsilindn" şapkalı adam Monypeny'nin köşesiyle Wolfe Tone'nin heykelinin

271

. 'İmediği temel arasında H. E. L. Y. 'S.'i

kıvırtarak geldikleri gibi kan ter içinde geriye döndüler. 430 Ardından, dilber yosma Marie Kendall'ın devasa afişine baka-, ye huzursuzca siftinerek, not defterine on altılar ve majüskül ler çiziktirdi. Saçlar hardalrengi, yanaklarsa boya içinde. Hiç de iizel bir kadın sayılmaz, değil mi? O kısacık eteğinin ucunu kaldı-sl O adam bu gece konsere gelecek mi acaba. O terziye Susy Magel'inki gibi bir akordeon etek yapt rabilseydim. O eteklerle iyi tepiniliyor. Shannon'la yelkenkulübünün tüm yakışıklıları gözlerini bir türlü ayıramamışlardı ondan. Allah vere de beni yediye kadar tutmasa burda. Telefon, kulağının dibinde saygısızca çaldı. 440

—Alo. Evet, efendim. Hayır, efendim. Evet, efendim. Onları beşten sonra arayım. Sadece o ikisini, efendim, Belfast ve Liverpool için. Pekâlâ, efendim. Siz dönmemişseniz altıda giderim o halde. Altıyı çeyrek geçe. Peki, efendim. Yirmi yedi ve altı. Söylerim ona. Evet: Bir, yedi, altı. Bir zarfın üzerine üç rakam yazıverdi.

—Mr. Boylan! Alo! Sporf'tan o beyefendi uğramış sizi sormuştu. Mr. Lenehan, evet. Saat dörtte Ormond'da olacağını söyledi. Yo, efendim. Evet, efendim. Beşten sonra ararım onları.

** * 450

Küçücük meşalenin alevinde iki pembe surat belirdi. —Kim o? Diye sordu Ned Lambert.

Crotty, sen misin?

—Ringabella ve Crosshaven, diye yanıt verdi bir ses ayağını basmak için yeri yoklayarak.

—Merhaba, Jack, sen misin yahu? Dedi Ned Lambert, titreyen kemerlerin arasında esnek latasını selam niyetiyle kaldırarak. Gelsene.

Bastığın yere dikkat et.

Dinadamının yukarıya kaldırdığı elindeki şamalı kibrit uzun zayıf bir alevle yandı yandı sonra yere atılıverdi. Ayaklarının dibinde kızıl bir nokta ruhunu teslim etti: Dört bir yanlarını küflü hava 460 Çevirdi. —Ne ilginç! Diye seslendi kibar bir ses karanlığın içinden.

—Evet, efendim, dedi Ned Lambert içtenlikle. Şu anda Saint Mary Manastırındaki, 1534'te

ipek Thomas'ın isyan bayrağını aç-ğđ tarihi Meclis Salonu'nda durmaktayız. Burası tüm Dublin'deki en tarihi noktadır. O'Madden Burke bugünlerde bu konuda bir Şeyler yazacaktır. Eski irlanda Bankası, Birlik dönemine kadar bu-

272

radaydı; Adelaide Road'daki havralarını inşa etmeden önce ilk Ya hudi tapınağı da buradaydı. Sen buraya hiç gelmemiştin, Jack, de-470 ğil mi? —Gelmemiştim, Ned.

—Hafızam beni yanıltmıyorsa, dedi kibar ses, atıyla Dame Walk'tan girmişti. Kildarelerin malikânesi. Thomas Court'taydı.

—Haklısınız, dedi Ned Lambert. Çok haklısınız, efendim. —O halde lütfen, dedi dinadamı, gelecek sefere müsaade edersiniz, umarım... —Elbette, dedi Ned Lambert.

Fotoğraf makinenizi de getirin ne zaman isterseniz. Ben şu çuvalları pencerelerden çeker ortalığı açarım, ister şuradan ister şuradan çekersiniz. 480 Can çekişen kör ışıkta

latasıyla yığılı tohumçuvallarına ve zemindeki elverişli bölümlere vurarak döndü durdu.

Uzun bir surattan bir sakal ile bir nazar bir satrançtahtasının üzerine asıldı kaldı.

—Çok minnetarım, Mr. Lambert, dedi dinadamı. Kıymetli vaktinizi almış olmayayım...

—Başımızın üstünde yeriniz var, efendim, dedi Ned Lambert. Ne vakit isterseniz teşrif edin.

Gelecek hafta, mesela. Görebilir misiniz?

—Evet, evet. Allahaismarladık, Mr. Lambert. Sizinle tanıştı-490 ğıma çok memnun oldum. — O şeref bize ait, efendim, diye yanıt verdi Ned Lambert.

Konuğunu çıkışa kadar izledikten sonra latasını çevire çevire sütunların arasında uzaklaştı. J. J. O'Molloy'la birlikte ağır ağır, hamalların, O'Connor, Wexford, yük arabalarına hurmaçekirdeği ezmesi ve keçiboynuzu çuvallarını yüklediği Mary Manastırı'na ulaştı. Elindeki kartı okumak için duraladı.

—Muhterem Hugh C. Love, Rathcoffey.

Şimdiki adresi: Saint Michael, Sallins. iyi delikanlıdır. Fitzgeraldlar hakkında bir kı-500 tap yazdığını söylemişti bana. Tarihte üstüne yoktur, billa. Genç kadın eteğine takılan bir çalı parçasını sakın sakın özenle çıkardı. —Yeni bir barut komplosu hazırladığını zannediyordum, dedi J. J. O'Molloy. Ned Lambert havada parmaklarını çıtırdattı. —Tanrım! Diye haykırdı. Kildare Kontu'nun Cashel Katedrali'nde yangın çıkardıktan sonraki encamını anlatmay unuttum ona. Bunu biliyor musun? Namussuzum çok pişmanım

ı>u
271

htiiıma, demiş hani, ama Tanrı şahidim olsun, başpiskoposun içeride lduiundan öyle emindim ki! Hoşlanmayabilirdi, ama. Ha? Tanrım, 510 ne de anlatacağım. Büyük Konttu o, Fitzgerald Mor. Geraldine-fe^Aın hepsi de yaman adamlardı. Yanından geçtiği koşumları çözükle atlar huylanarak irkildiler. Yanındaki bir alacalı sağrıya bir tokat aşkedip haykırdı: —Aho, evlat!

J. J. O'Molloy'a dönerek sordu:

—Peki, Jack. Ne oluyor? Derdin ne? Biraz bekle. Sabırlı ol.

Ağzı açık, kafasını ta geriye çekip devinmeden durdu ve, bir an sonra, yüksek sesle aksırdı.

—Hapşu! Dedi. Hay Allah! 520 —Çuvalların tozundan, dedi J. J. O'Molloy nezaketle.

—Yo, dedi Ned Lambert soluk soluğa, evvelsi gece... biraz üşütmüş... hay Allah... geçen gece... uzun süre cereyanda kalmıştım... Mendilini burnuna yaklaştıırıp hazır etti bir sonraki...

—Bu sabah... Glasnevin'deydim... zavallı küçük... neydi adı hani... pşuu!... Vay anam vay! Tom Rochford, bordo yeleğine bastırarak tuttuğu desteden ilk diski aldı.

530

—Gördünüz mü? Dedi. Diyelim ki altı. Bakın, işte. Şimdi çevirelim.

Sonra sol yarıktan içeriye sokarak bıraktı. Disk yiv oluğundan kayarak düştü, bir süre dingildedı, durdu ve onlara göz süzdü: Altı. Hukukun cemaziyülevvelini bilen azametli,

müdafî avukatlar, Konsolide Vergi Dairesi'nden Ağır Ceza Mahkemesi'ne gitmekte olan Goulding, Collis ve Ward dosyaçantasını taşıyan Richie Goul-d'ng'i seyreylediler ve Kraliyet Hukuk Dairesi Bahriye Mahkemesi'nden Temyiz Mahkemesi'ne doğru giden takma diş-erini göstere göstere vesveseli bir şekilde sırtan pek bol siyah 540 lPek etekli yaşlıca bir kadının hışırtısını işittiler. Gördünüz mü? Dedi. Son koyduğum nah işte şurada: Çevirir- Çarpış. Manivela, gördünüz mü? kağıt tarafta yükselen disk ko_onunu onlara gösterdi.

—İyi fikir, dedi Nosey Flynn, burnunu çekerek. Demek ki Ç gelen bi kimse sıranın hangisinde olduğunu hangilerinin geç-'g'nı hemen anlayabilir.

274

—Gördünüz mü? Dedi Tom Rochford. Disk kendi zevki için kaydırıldı: Düşmesini, dingildemesini 550 göz süzmesini, durmasını izledi: Dört. Şimdi çevirelim.

—Şimdi Ormond'da onu göreceğim, dedi

Lenehan, ve ona soracağım. Varışına gelişim, tarhanana bulgur aşım.

—Tabii ya, dedi Tom Rochford. Boylan gibi sabırlı değilim de ona.

—İyi geceler, dedi M'Coy hoyratça, ikiniz başladığınızda... Nosey Flynn manivelaya doğru eğilip burnunu çekieştirdi. —Ama nasıl çalışıyor ki bu, Tommy? Diye sordu. —Hoppa nina, dedi Lenehan. Hadi görüşürüz. Küçücük Crampton Court meydanını geçinceye kadar 560 M'Coy'u takip etti. —Adam bir kahraman, dedi içtenlikle. —Biliyorum, dedi M'Coy. Lağımı kastediyorsun herhalde. —Lağımı mı? Dedi Lenehan. Bir menholden girmişti. Dilber yosma Marie Kendall'ın bir afişten kendilerine doğru yılışıkça gülümsediği Don Lowry Müzikholü'nü geçtiler.

Sycamore Street'teki Empire Müzikholü'nün önünde giderlerken Lenehan, M'Coy'a vukuatın nasıl cereyan ettiğini gösterdi. Nah bu menhollerden biri meret şey daracık zavallı adamcağız içine sıkışmış kalmış, lağım kokusundan nerdeyse boğulacak. Ama 570

bizim Tom Rochforc ipe sarılı, sırtındaki bahisçi ceketi filan tekmil, gene de boyluyor dibini. Ama namussuz ipin bir ucu da öbür herifin beline bağlı ya, ikisi öyle asılı kalakalmışlar. — Anca bi kahraman yapar bunu, dedi. Dolphin'in orada, dört nala Jarvis Street'e gitmekte olan ambulans arabası geçsin diye beklediler.

— Bu taraftan, dedi, sağa doğru yürüyerek. Lynam'a uğrayıp Sceptere'e kaçtan başlayarak oynanıyor, bi sorayım. Senin altın köstekli saatin kaçım diyor?

M'Coy, Marcus Tertius Moses'in loş bürosuna, sonra da 580 O'Neill'in saatine bakmaya çalıştı. — Üçü geçmiş, dedi. Cokeyi kim? — O. Madden, dedi Lenehan. Yürekli kısraktır ha. Temple Bar'ın önünde beklerken M'Coy ayağının ucuyla bi muz kabuğunu hafif hafif iteleyerek hendeğe düşürdü. Karanlık 13 giden sarhoş birinin yeri öpmesi işten değil bu pezevenk şeye ba' sınca. — Genel Vali'nin süvari alayının çıkması için parkın kap» ardına kadar açılıverdi.

__favoriyi bilene iki katı, dedi Lenehan dönerek. Orda Ban-

Lvons'a bindirmiştim de bi herifçioğlundan tüyo almış, kim- 590 1 bi at üzerinde bahse girecekmiş. Buradan.

Merdivenlerden çıkıp Merchants' Arch'ın altından geçtiler. v rasırtlı bir karaltı eskicinin arabasındaki kitapları karıştırmaktaydı.

—işte, orada, dedi Lenehan.

__Ne alıyor acaba, dedi M'Coy, ardına bakarak.

__Leopoldo ya da Çavdar Tarlasının Bloom Çiçeği, dedi Lenehan.

_Kelepir mal bulmakta üstüne yok, dedi M'Coy. Bir gün beraberdik de, Liffey Street'teki bi sahaftan iki papele bi kitap aldıy- 600 di.

Kitabın içinde yıldızları, ayı, upuzun kuyruklu yıldızları gösteren şahane tabloları vardı ki iki mislini ödeşen alamazsın. Konusu astronomi hakkındaydı. Lenehan güldü:

—Kuyruklyıldızların kuyrukları hakkında

esaslı bi fıkram var, dedi. Güneşten gidelim. Metal köprüyü geçerek Wellington Quay'da nehir korkuluğu boyunca ilerlediler.

Genç Patrick Aloysius Dignam, merhum Fehrenbach'tan devrolunan Magnan'ın kasap dükkânından elinde bir buçuk libre- 610 lik domuzpirzolasıyla çıktı.

—Glencree Islahevi'nde büyük bi şölen vardı, dedi Lenehan heyecanla. Senelik ziyafet, hani. Kolalı gömlekler filan gırla. Bele-d;ye Reisi de ordaydı, Val Dillon yani, Charles Cameron ile Dan Dawson nutuk çektiler, orkestra da vardı. Bartell d'Arcy şarkı söyledi, Ben Dollard da...

—Biliyorum, diye lafını kesti M'Coy. Bizim hanım da orada Şarkı söylemişti bi zamanlar.

—Sahi mi? Dedi Lenehan.

Mobilyasız Daireler yazılı bir levha Eccles Street No. 7'nin 620 Pencere pervazında yeniden belirdi.

Fıkrasını bir süre zihninde toparladıktan sonra hırıltılı bir gü-lüşle lafını sürdürdü.

Ama dinle bak, dedi. Servisi, Camden Street'teki Delahunt

enmişti, bendeniz de içkilerin dağıtımından
sorumluydum.

°om ile hanımı da ordaydılar. içkileri sorarsan,
ibadullah: Porto

, I var> beyaz ispanyol şarabı var, turunç likörü
var, hepsini de

abam de babam boca ediyoruz kadehlere.

Sıvılardan sonra gel-

Katılar. Soğuk etler, elmalı tartlar kıyamet
kadar.

276 630

— Bilmez miyim, dedi M'Coy. Bizim hanımın
oraya gittiği se-

640 650 660

ne...

670

Lenehan teklifsizce koluna girdi.

— Ama dinle de bak, dedi. Bütün bu cümbüş
yetmezmiş »v geceyarısından sonra haydi bir
yemek faslı daha ve oraya veda ett' ğimizde
artık gecenin mi sabahın mı bilmemkaçı
olmuştu. Evim' ze dönerken Featherbed
Mountain'da kış gecesi şahane manzara

Bloom ile Chris Callinan arabanın bi tarafında, ben de karısıyla öbür tarafında, iki sesli, çok sesli şarkılar söylüyoruz: Hey, sabahın ilk ışıklan. Mrs. Bloom belindeki kemerin altında bi dolu Dela-hunt porto şarabıyla tam kıvamında. Pezevenk arabanın her sarsılışında haydee karıyı toslatıyorum kendime kendime. Keriz billa kerriizz! Ah o çifte çanları, Allahıma! Na böyle. Ellerini kovuk edip bir arış önünde tutarak alnını kırıştırdı:

—Örtüyü boyuna karının altına sokuşturuyor, ha bire kürkünü düzeltiyordum. Çakalavengoz? Elleriyle dopdolu inhinah havayı avuçladı. Zevkten gözlerini sıkıca yumup, gövdesini büzdü ve dudaklarını tatlı tatlı şaklattı.

—Seninki hazırol vaziyetinde dikilmişti, dedi göğüs geçirerek. Hiç kuşkun olmasın, o karı oynak kırsrağın teki. Bloom ha bire gökyüzündeki yıldızları, kuyruklyıldızları filan göstermekte Chris Callinan'la arabacıya: Büyükaıyıymış da, Herkül ile Canavar-mış da, ve daha bi sürü ham hum şaralop. Ama Allahı

var, Saman-yolu'nu anlatırkene bi bakıma yolumu kaybettiydim. Hepsini kelime bekelime biliyor, namussuzum. Sonunda kadıncağız ta cehennemin fınnarındaki bit kadar bi yıldızı gösterdiydi. Ya bu ne yıldızı, Poldy? Diye sordu. Al sana, kadın Bloom'u köşeye sıkıştır-dıydı. Surdaki mi? Diye sordu Chris Callinan, hani su bir iğne ucu denilebilecek denli ufacık şey mi? Vay be, nasıl da görebilmişti herifçioğlu onu. Lenehan durdu, nehir korkuluğuna yaslanarak soluğunu tuttu ve kıs kıs güldü. —Artık mecalim kalmadı, diyerek derin bir nefes aldı.

M'Coy'un soluk benzi arada bir gülümsüyor ve giderek ciddi-leşiyordu. Lenehan yeniden yürümesini sürdürdü. Denizci kasketini çıkaracak başının arkasını hızlı hızlı kaşıdı. Gün ışığında ya" gözle M'Coy'u süzdü. — Kültürlü, şeytanın deliğini bilir bir adamdır Bloom, dedi ciddiyetle. Hani o orta malı, sarı çizmeli Mehmet ağalardan... bıW" sin işte... değildir... Az buçuk bi sanatçı yanı vardır bizim t»° om'umuzun.

Ur Bloom dalmış, Maria Honk'un Müthiş
ffşaatının, sonra da . I ro'nun Şaheser'inin
sayfalarını çevirmekteydi. Eğri büğrü üs-körü
bir baskı. Resimler: Mezbahadan çıkmış inek
ciğeri gibi h'mlerin içinde tostoparлак kıvrılmış
yatan bebekler. Şu anda H'nvanın dört bir
yanında bunun gibi pek çok var. Hepsi de dışa-
fırlamak için kafalarıyla tos vurmaktalar. Her
dakika bir yerde bir çocuk doğmakta. Mrs.
Purefoy. iki kitabı yan yana koyup üçüncüsünü
inceledi: Getto Öyküleri, yazar Leopold von
Sacher Masoch. __Bunu almıştım, dedi, kitabı
yana iterek. Kitapçı, tezgâhın üzerine iki cilt
atarak dedi ki: —Bu ikisi iyidir.
Soğan kokan nefesi ta çürümüş ağzından
tezgâhı aşarak gelmekteydi. Öbür.kitapları
istiflemek amacıyla
eğildi. Onları önü açık yeleğine dayayarak
kucakladı ve kirli perdenin arkasına götürdü.
O'Connell Köprüsü'nde birçok insan, dans vs.

hocası Mr. Denis J. Maginni'nin vakarlı
alayıyla kokorozlu
şemailini seyreyle-mekteydiler. 690
Mr. Bloom, tek başına, kitapları incelemekteydi.
James Love-birch'in Güzel ve Zalim1 i. O
türleri biliyorum.
Almış mıydım? Evet.
Kitabı açtı. Okumuştum.
Kirli perdenin ardından bir kadın sesi. Ne diyor:
Adam.
Hayır: O kadar istemezmiş. Zaten bir kez
almışmış.
Öteki kitaba baktı: Günah Zevkleri. Bundan
hoşlanabilir. Bakalım.
Parmağıyla açtığı yeri okudu.
—Kocasının ona verdiği tüm dolarları
mağazalardan alımlı tuvaletler, en pahalısından
süsler takılar alarak harcardı. Onun için! Raoul
700 için!
Evet. Bu. işte. Bakalım. Dudakları baş
döndürücü şehvetli bir buseyle birbirine
yapışırken amın elleri kadının kombinezonun
altındaki semiz kıvrımları yokla-Evet. Bunu

almalı. O kadar.

dikmT?e{L kaldm' dedi adam kadt™ boğuk bir sesle, öfkeli gözlerini ona mş vakarken.

""trkeTh kadtn SamUr kürküyle bezeli man fosunu çıkarıp bir yana fır-raliçemsi omuzlarıyla inip kabaran dolgun göğüslerini sergile- 710

278

mekteydi. Erkeğe doğru dönerken, şahane dudakları belirsiz bir tebessti le kıpırdadı. Mr. Bloom okudu gene: Güzel kadın...

Benliğini tatlı bir ılıkılık kaplayıverdi, vücudunu ürperten. K rışık giysilerinin altında bir uzuv kendini koyuverdi: Gözlerini akı kayıverdi.

Burun delikleri tutkuyla esnek, açıldı.

Kayganlasın göğüslerini ovsa {onun için! Raoul için!). Koltuk altlarından soganımı ter

kokuları. Balığımsı, yapış yapış {inip kalkan

dolgun göğüsleri^A). Okşa! Bastır! Yumul!

Aslanların kükürtümsü dışkı! 720 Gençlik!

Gençlik!

Gençliği solmuş yaşlıca bir kadın, Adalet

Bakanlığı Mahke-mesi'nde Potterton'un akli

yetmezlik davasını, Bahriye Mahke-mesi'nde Lady Cairn'in sahiplerine karşı Mona yelkenlisinin sahiplerinin celpnamesiyle, davayı tek taraflı yürütme teklifini Temyiz Mahkemesi'nde de Harvey'e karşı Ocean Accident and Guarantee Corporation davasında kararın taliki celselerini dinledikten sonra Yüksek Mahkeme, Kraliyet Hukuk Dairesi, Hazine Dairesi ve Amme Davaları Mahkemesi binasından çıktı.

Balgamlı öksürükler, kirli perdeleri dışarıya doğru pırlatarak 730 kitapçı dükkânının havasını zangırdattı.

Dükkâncı, kıpkırmızı kesilen tıraşsız suratı ve taranmamış kafasıyla öksüre öksüre dışarıya uğradı. Boğazını

hoyratça taraklayarak, balgamını döşemeye boca etti. Pabucunu tükürdüğü şeyin üzerine koyarak topuğuyla

ileri geri sürtüştürdü, sonra eğilerek seyrek saçlı çıpıldak tepesini gösterdi.

Mr. Bloom ona baktı.

Sikkın soluğunu berkiterek, dedi ki:

—Bunu alıyorum.

Dükkâncı çapaklanmış müzmin ne vazilli
gözlerini kaldırdı. 740 —Günah Zevkleri, dedi,
kitabın üstünü
tıpışlayarak, iyi bir ki-
taptır o.

* * #

Dillon Müzayede Salonları'nın kapısındaki uşak
çingırağını iki kez salladı ve kabinenin beyaz
yollu aynasında kendisini sev retti.

Kaldırımında eğlenen Dilly Dedalus, çingırağın
çingirtisini, iç rideki mezarcının bağırtilarını
işitmekteydi. Dört şilin dokuz- 5 canım
perdelere. Beş şilin. Perdenin böylesi. Yenisini
iki Susatıyorlar. Haydi, artıran var mı? Beş
şilinge satıyorum.

279

Hşak çingırağını kaldırıp salladı: 750

__Digidan!

Son tur çanının çangirtisi yarım mil yarışındaki
bisikletçileri lanca güçleriyle pedal çevirmeye
itti. J. A. Jackson, W. E. Wylie, Munro ve H. T.
Gahan, uzanmış boyunlarını sallaya sallaya,

Üniversite Kitaplığı'nın kavsinij geride bıraktılar. jylr. Dedalus, bıyığının uzun bir telini çeke çeke, William Row'u dolaşıp geldi. __Nihayet gelebildin, dedi Dilly.

^Peygamberini seversen şu sırtını dik tut, dedi Mr. Dedalus.

Başını omuzlarına gömüp pistonlu boru çalan amcan John'u mu 760 taklit etmek niyetin? Ne taksirat Allahım!

Dilly omuzlarını silkti. Mr. Dedalus ellerini onların üzerine koyup geriye doğru itti.

—Dik dursana be kızım, dedi. Omurgan eğri kalacak. Nasıl görüldüğünün farkında mısın sen?

Başını ansızın aşağıya ve öne doğru kısarak omuzlarını kam-burlaştırdı ve altçenesini düşürdü.

—Vazgeç, baba, dedi Dilly. Bütün insanlar sana bakıyor.

Mr. Dedalus başını doğrultarak bıyığını gene çekiştirmeye başladı.

770

—Para bulabildin mi? diye sordu Dilly.

—Nereden bulacaktım parayı? Dedi Mr. Dedalus. Dublin'de bana dörtpeni ödünç verecek bir tek âdemoğlu bulamadım.

—Vardır sende, dedi Dilly, babasının gözlerine bakarak.

—Nereden biliyorsun? Diye sordu Mr. Dedalus, gözleri velfecri okuyarak.

Mr. Kernan, kopardığı sipariştten ziyadesiyle memnun, James's Street boyunca çevik adımlarla yürümekteydi. —Muhakkak vardır, diye yanıt verdi Dilly. Scotch House'tan mı çıktın sen şimdi?

780

—Orda değildim, dedi Mr. Dedalus, gülümseyerek. O yaramaz söyler mi öğretti sana böyle küstah olmayı? Al bakalım. Kızına bir şilin uzattı. Bununla bir şeyler yaparsın artık, dedi. Beş şilinin var bence, dedi Dilly. Biraz daha versene. . --Görürsünüz siz, dedi Mr. Dedalus gözdağı verircesine. Se-,In de öbürlerinden farkın yok, değil mi? Zavallı ananız öleli arsız Pekler gibi dolaşıyorsunuz peşimden. Ama görürsünüz siz. He-ze

dünyanın kaç bucak olduğunu göstereyim de,
o zaman gü-nunuzü görürsünüz. Alçaklık,
rezillik bu! Sizden kurtulacağım el- 790
280

bette. Geberip gitsem umurunuzda olmaz. Herif
öldü. Üst kattak' cartayı çekti. Dilly'den ayrılıp
yürümeye başladı. Dilly onun peşinden ko şup
ceketini çekiştirdi. —Peki, ne var? Dedi Mr.

Dedalus, durarak. Uşak, arkalarında
çingırağını çaldı. —Digidan!

—Senin de cayırtının da Allah belasını versin,
diye haykırdı Mr. Dedalus, adama dönüp. 800
Uşak bir

şeyler söylendiğinin farkında, çingırağının
sallanan tokmağını daha hafifçe çırptı: —
Didan!

Mr. Dedalus gözlerini adama doğru dikti.

—Bak şuna, dedi. ibreti âlem için.

Konuşmamıza müsaade edecek mi bakalım.

—Sende vardır daha, baba, dedi Dilly.

—Bak sana bir numara yapayım da gör, dedi
Mr, Dedalus. Seni isa'nın Musevilerle ipini
çözdüğü noktada bırakacağım. Bak, bütün

param o kadar. Jack Power'den iki şilin almıştım, ikipeni 810 cenaze için tıraşa gitti.

Sinirli bir hareketle bir avuç dolusu bakır para çıkardı. — Bir yerlerden biraz para bulamaz mısın? Dedi Dilly. Mr. Dedalus biraz düşündü ve başını öne doğru salladı.

— Bulacağım, dedi ciddiyetle. O'Connell Street'teki bütün kaldırımlara bakmıştım. Şimdi de bu sokağı arayacağım.

— Çok komiksin, dedi Dilly, zoraki bir gülüşle.

— Buyur, dedi Mr. Dedalus, ona iki peni uzatarak. Bir bardak sütle bir çörek ya da başka bir şey alırsın. Biraz sonra gelirim eve. Öbür paraları cebine koyarak yürümeye başladı. 820 Genel Vali'nin maiyet alayı Parkgate'ten çıkarak geçerken hu-

luskâr polislerce eteklendi.

— Garanti, bir şilinın daha vardır, dedi Dilly. Uşak var gücüyle çingırdattı.

Mr. Dedalus curcuna içinde ilerlerken, dudaklarını sarkıtıp yapmacıklı bir şekilde

hafifçe mırıldandı: —Yaramaz sörcükler! Şeker masum yavrucuklar! Yoo, elbet yapmıyorlar öyle bir şey! Yoo, elbette yapmazlar canım! O küçüK söy Monika olmasın!

281

Mr. Kernan, Pulbrook Robertson'dan kopardığı sipariştten zi- 830 , -yje memnun, güneş saatinden James's Gate'e doğru, Ja-c's Street boyunca çevik adımlarla yürürken

Shackleton'un bü-ını gect'- Adamı boğuntuya getirdim. Nasılsınız, Mr. Crim-Ins? Fevkalade, efendim. Sizin Pimlico'daki öbür kuruluşunuz-, Olacağınızdan korkuyordum da. işler nasıl gidiyor? Ucu ucuna cinip gidiyoruz işte.

Havaların da maşallahı var. Ya, hakikaten.

Memleketimiz için hayırlısı olsun. Çiftçiler de daima yakınırlar. Sizin o güzel cininizden yüksük kadar alayım, Mr. Crimmins. O kadar yeter, efendim. Tabii, efendim. General S/ocum'un infilakı korkunç olay. Dehşet, dehşet! Zayıat bini buluyormuş. Yürek par- 840 calayıcı sahneler. Erkekler kadınlarla çocukları ayaklarıyla çiğniyorlar. Fevkalade vahşiyane

bir şey. Neymiş diyorlar sebebi? Kendiliğinden tutuşma. Fevkalade rezilane ifşaat. Bir tek cankurtaran sandalı dahi yüzdürülemiyor ve itfaiye hortumlarının hepsi de patlak çıkıyor. Benim anlayamadığım şey o müfettişlerin böyle bir gemiye nasıl olup da seyir izni verdikleri... Hah, şimdi doğrusunu konuştunuz, Mr. Crimmins. Nedenini biliyor musunuz? Kaparoz. Vallahi mi? Ne şüphe var. Bakındı, aman Allahım. Bir de hürriyet ülkesi derler Amerika. Kendi halimizi kötü sanırdım ben. Gülümsedim ona bakıp. Amerika, dedim sakince, öylesine. Ne 850 oldu ki? Kendimizinki de dahil bütün ülkelerin bokluğu. Doğru değil mi, efendim? Aynen öyle.

Yolsuzluk, canım efendim. Ee, tabiatıyla, bir yere para yağıyorsa toplayacak birileri çıkacaktır her zaman. Redingotuma baktığını görmüştüm onun. iyi giyim, efendim, tılsımı burada. Şık giyinmek gibisi yoktur. Ağzı bir karış açık kalır bakanların.

—Merhaba, Simon, dedi Peder Cowley, işler nasıl? —Merhaba Bob, diye yanıt verdi Mr.

Dedalus, durarak. Mr. Kernan, kuaför Peter Kennedy'nin meyilli aynasının 860 önünde durdu ve kasılarak kendine çekidüzen verdi. Ceketin ku-puna diyecek yok. Dawson Street'teki Scott'tan. Karşılığında Ne-ary ye verdiğim yarım ingiliz altınına değer doğrusu. Üç gineden aşağıya dünyada alamazsın. Tıpatıp geldi bana. Kildare Street ku-ü nde apiko bir beyzadenindir, irlanda Bankası'nın müdürü n Mulligan dün Carlisle Köprüsü'nde, beni hatırlıyormuşçasına nası1 da bakmıştı öyle, ısrarla.

ihım! Bu herifleri pişmaniyeye çevirmek için giyimin kuşa-yerinde olacak arkadaş. Yolların şövalyesi. Beyefendi. Bakınız, Crimmins, yeni siparişlerinizle bize şeref bahşedeceğinizi 870 umabilir miyiz, efendim. Dedikleri gibi, az veren candan çok veren maldan.

Buruşturulmuş bir el ilanı teknelerle, çapazincirleriyle dolu North Wall ve Sir John Ro gerson Rıhtımı'ndan, bir sandalın yanından yüzerek batıya doğru süzülerek bir feribotun kaynaşan dü-mensuyunda yalpalandı, Ilyas

Peygamber geliyor.

Mr. Kernan kendi imgesine vedalaşırcasına bir göz attı. Çaiy gibiyim evvelallah. Kıranta bıyıklar. Hindistan'dan yeni dönmüş emekli subay. Göğsünü kabartıp, getrli ayakları üzerinde, tıknaz 880 gövdesini hiperva Öne doğru nakletti. Yoldaki şu adam Ned Lambert'in biraderi Sam mı ola? Evet. Billahi hık demiş burnundan düşmüş. Yo. Güneşin alnındaki şu otomobilin öncamı. Vallahi aynen o. Ne benzeyiş yarabbim. Ihım! Ardiç suyunun yakıcı rayihası içini ısıttı, nefesini ateşledi, iyi cindi, haa. Apalak gövdesiyle afurtafur giderken parlak güneş ışığında redingotunun etekleri göz kırpıp duruyordu.

Nah şurası Emmet'in asıldığı, dört ata bağlanıp çektirildiği ve parça parça edildiği yer. Yağlı kara ip. Valinin hanımı paraşoluyla oradan geçerken köpekler sokaktaki kanlarını yalar dururlarmış. 890 Ne kötü zamanlardı. Yah, yah. Maziye karıştı artık. Bekrilikte yoktu üstlerine. Dört şişe içip de bana mısın demeyen kaya gibi adamlar.

Dur bakayım. Saint Michan'a mı gömdülerdi? Ama yo, Glas-nevin'de geceleyin merasimle gömüldüydü. Cesedi duvardaki gizli bir geçitn getirilmiş. Dignam da orada artık. Sessiz sedasız çıktı gitti. Ya, ya. Burdan kıvrılsam daha iyi. Biraz dolaşmış olurum.

Mr. Kernan Guinnes ziyaretçileri bekleme salonunun köşesini kıvrılarak Wading Street'ten yokuş aşağı yürüdü. Dublin Taktir Şirketi'nin mağazaları önünde yokuşuz faytoncusuz bir fayton diz-900 ginleri bir tekerine bağlı, durmaktaydı. Yaş iş billahi. Tipperaryli bir hıyarağası vatandaşların hayatını nasıl da tehlikeye atıyor, ipim kırmış bir at.

John Henry Menton'un bürosunda bir saat beklemekten sıkılan Denis Breen, cilt cilt kitaplarıyla, O'Connell Köprüsü'nün üzerinde Messrs Colhs ve Ward'in bürosuna doğru karısının önünden yürümekteydi. Mr. Kernan Island Street'e yaklaştı. Meşakkatli zamanlar. Ned Lambert'ten, Sir Jonah Barrington'un o hatıratını ödünç vermesini isteyim bari. Şimdi

geçmişe doğru dönüp de bütün o şey'e' 910 ri
yepyeni bir nazarla inceleyince. Daly'nin
kumarhanesi. O za manlar iskambilde hile
yapmak yok. O ketenperecilerden birin'
rni bir kamayla masaya mıhlamışlar. Lord
Fitzgerald, Major c'rr'ün elinden buralarda bir
yerde kaçıp
kurtulmuş. Moira Hou-e'in arkasındaki ahırların
oradan. Şahane cindi mübarek.
Pırıl pırl sıkı genç bir kişizade. Şecereli, tabii.
O vicdansız, o
r eıdivenli asilzade bozuntusu ele vermişti onu.
Muhakkak ki,
güttükleri dava sakattı. Kötü ve karanlık
günlerde şahlandılar. Ne
eüzel şiirdir: Ingram. Çelebi adamlardı. Ben
Dollard'ın o baladı bir
dokunaklı söyleyişi vardır. Ne ustaca döktürür.
Boss kuşatmasında vurdular babamı.
Hafif tırıstan giden bir atlı araba alayı, atlı
muhafızlar zıplaya-raktan, eyerleri üzerinde
zıplaya zıplaya, Pembroke Rıhtımı boyunca
geçip gitti. Redingotlar. Açık bej siperlikler. Mr.

Kernan avurtlarını şişire şişire soluyarak adımlarını sıkılaştırdı. Ekselansları! Ne talihsizlik! Kıl payı kaçırdım. Kahrolası! Çok yazık!

Stephen Dedalus örümcekli pencereden bir hakkakin zaman-lapaslanmış bir zinciri işleyen parmaklarına baktı. Camları da camekânının içi de toza batmış. Tozlar, donuk bronz ve gümüş halkaların, vermiyon şibhi mainlerin, yakutların, cüzamlı ve şarap-karası taşların üzerinde uyumakta.

Tümü de kara, solucanlı topraklardan doğma soğuk ateş parçaları, karanlıkta ışıldayan yomsuz ışıklar. Düşmüş başmeleklerin alınlarındaki yıldızların saçıldığı yerlerden. Çamurlu domuzburun-larının, ellerin, eşeleye eşeleye söküp çıkardıkları.

Reçineyle sarımsağın yakıldığı kerih bir loşlukta ediyor kadın dansını. Kınasakallı bir tayfa gözleri kadında, geniş bir bardaktan romunu yudumluyor. Sütliman görünümünün altında, enginlerde günler boyu biriktirdiği kösnümesi. Yayla gibi göbeğinde yumurta

""iğinde bir yakut, zıplayarak, dişidomuz kıcıyla kalçalarını sallayarak raksındadır kadın.

Yaşlı Russell leş gibi gövdesiyle cevahirini yeniden perdahla-tan sonra, taşı çevirip Musasakalının ucunda tuttu. Dede may-Un çalıntı yığınının şeytani bir hazla bakıyor. *a, gömüldükleri topraklardan antika suretleri söküp çıkaran

284

sizler? Safsatacıların o delice sözleri:

Antisthenes. îlmi nebatat 950 Ezelden ebede süregiden güneşyüzlü ve ölümsüz buğday.

îki yaşlı kadın, birinin elinde kumlanmış pejmürde bir şemsiye, öbürününkinde on bir midyenin dingildeddiği bir ebe çantası tuzlu esintilerinden henüz çıkmışlar, yorgun argın, London Bridge Road boyunca Irishtown'i geçmekteydiler.

Sarsılarak dönen deri kayışların zıngırtısıyla elektrik santralın-daki dinamoların uğultusu Stephen'ın adımlarını sıklaştırmasına yol açtı. Varlıksız varlıklar. Dur! Senin dışında zonklayan hep ve içinde zonklayan hep.

Kalbinin türküsüdür söylediğın. Onların arasındayım ben. Nerede? Girdap gibi dönerek gümbürdeyen iki 960 âlemin arasında, ben. Parçalasam onları, ikisini birden. Ama o hengâmede ben de parçalanırım. Haydi parçalayın beni elinizden geliyorsa. Pezevenk ve kasap idi o sözcükler. Bakın! Biraz zaman geçsin de. Etrafa bir bakayım. Evet, çok doğru. Heyula gibidir, görkemlidir, üstelik de hiç geç kaldığı olmaz. Doğru dediniz, efendim. Bir pazartesi sabahı. Öyleydi, gerçekten de. Stephen, bastonunun sapıyla kürekkemiğini tıptışlaya tıptışla-ya, Bedford Row'dan aşağıya doğru indi. Clohissey'in vitrininde Heenan ile Sayers'in boks karşılaşmasına ait 1860 baskılı solmuş 970 bir afiş gözüne ilişti. Şapkaları geniş kenarlı taraftarlar kordonlarla çevirili şampiyonun çevresini sarmış bakıyorlar. Daracık kuşaklı ağırsıklet boksörler efendice birbirine tokmak gibi yumruklarını uzatmışlar. Zonklamakta onlar da: Kahraman yürekleri. Dönerek, eğik bir kitap tezgâhının önünde durdu. —Tanesi ikipeniye, dedi işportacı.

Dördü altıpeniye.

Örselenmiş sayfalar. İrlanda'da Analık. Arslı
Curfnin Hayatı ve Mucizeleri. Killarney Cep
Kılavuzu.

Burada okulda kazandığım ve rehine koyulmuş
ödülleri bulursam hiç şaşmam. Stephano
Dedalo, alumno
optimo, palmatn fi-980 renti.

Peder Conmee, dua okuyarak

Donnycarney köyünden geçerken ikinci
duasını mırıldandı. Amma sağlam ciltlemişler
böyle bir kitabı. Bu da ne? Musa'nın sekizinci
ve dokuzuncu kitabı. Tüm gizlerin gizi. Hazreti
Davud'un Mührü. Sayfaları çevrile çevrile
yıpranmış: Defalarca okumuşlar. Kimler
geçmiş benden önce buradan? Ellerdeki çat"
laklar nasıl giderilir. Beyaz üzüm sirkesi tarifi.
Bir kadının aşkı nasıl kazanılır. Bu bana göre.
Ellerinizi bitıştırıp aşağıdaki tılsımlı sözü üç kez
söyleyin:

285

—-Se elyilo nebrakada femininum! Amor me
solo! Sanktus! Amen. 990

Kim yazmış bunu? Başrahip Peter Salanka'nın bütün hakiki »rninlere ifşa ettiği en tesirli tılsımlar ve dualar. Herhangi başka . başrahibinkilerden, Dırdırcı Joachim'inkilerden farkı yok. Eğil ya, dazlakkafa, yoksa kırkarız kelini de haa.

—Burda ne işin var, Stephen?

Dilly'nin kalkık omuzları ve pejmürde giysisi. Kapat kitabı çabucak. Görmesin.

_Ne yapıyorsun? dedi Stephen.

Saçları lüle lüle yanaklarına dökülmüş tıpkı eşsiz Charles Stu-art'ın yüzü. Çömelmış, eski pabuçları şöminede yakarken nasıl da 1000 pespembe olurdu. Paris'i anlatmıştım ona. Eski paltolardan dikme bir yorganın altında sabahleyin geç kalkmış, Dan Kelly'nin armağanı altıntaklidi bileziğini kurcalayıp dururken. Nebrakada femini-num.

—O elindeki nedir? Diye sordu Stephen.

—Öbür işportacıdan bir peniye aldım, dedi

Dilly, tedirgin bir gülüşle, iyi midir acaba?

Gözleri benimkilerle aynı diyorlar. Başkaları beni böyle mi görüyor? Canlı, uzak ve yürekli.

Ruhumun bir
gölgesi.

Kapaksız kitabı onun elinden aldı. Chardenal'ın Fransızcaya 1010 Başlangıç Kitabı. —Ne diye aldın ki onu? Diye sordu. Fransızca mı öğreneceksin? Başıyla onayladı Diddy, kızararak ve dudaklarını sıkıca kapatarak. Şaşırmış görünme. Normal bir şey.

—Al, dedi Stephen. Fena değil. Dikkat et de Maggy gidip rehine koymasın kitabını. Benim bütün kitaplar gitmiştir herhalde.

—Bir kısmı, dedi Dilly. Mecburduk. Boğulmakta kız. Vicdan azabı. Onu kurtar. Vicdan azabı. Her 1020 şey aleyhimize. Beni de kendisiyle boğacak, gözleri, saçları. Kıvrım kıvrım yosun saçlar sarıyor beni, kalbimi, ruhumu. Tuz yeşili ölüm.

Biz.

Vicdan Azabı. Vicdanımın azapları. Ne acı! Ne acı! Merhaba, Simon, dedi Peder Cowley, işler yolunda mı?

—Merhaba, Bob, diye yanıt verdi Mr. Dedalus, durarak. 1030 Reddy and Daughter'ın önünde hararetle tokalaşırlar. Pecje

Cowley sık sık, büzdüğü parmaklarıyla bıyığını aşağıya doğru Hn zeltmekteydi.

—Ne haberler var, bakalım? Dedi Mr. Dedalus.

—Vallahi fazla bir şey yok be, dedi Peder Cowley. Yalnız bizi kuşattılar, Simon, evimizin etrafında sinsi sinsi dolaşan iki herif içeriye girmeye çalışıyorlar. —Deme yahu, dedi Mr. Dedalus. Kimmiş onlar? —Ha, dedi Peder Cowley. Tanıdıklarımızdan bir tefeci. —Hani şu kambeli çıkmış, o mu? Diye sordu Mr.

Dedalus. 1040 —Üstüne bastın, Simon, diye yanıt verdi

Peder Cowley. Ru-

ben denen o sülaleden. Şimdi Ben Dollard'ı beklemekteyim. O uzun John'la konuşup, o iki herifin bizi rahat bırakmasını sağlayacak. Biraz zaman gerek bana, hepsi o kadar. Boynunda pırlamış iri bir elma, belirsiz bir umutla rıhtıma doğru baktı.

—Bilirim, dedi Mr. Dedalus, başıyla

onaylayarak. Zavallı ihtiyar dostumuz Ben!
Birinin yardımına koşmadığı zaman yoktur.
Meraklanma sen!

Gözlüklerini takarak gözlerini bir an metal
köprüye doğru çevirdi. 1050 — İşte, vallahi de
geliyor, dedi,
götü taşağı tekmil.

Ben Dollard'ın dökümlü mavi jaketatayıyla
geniş kenarlı şapkası bol paçalarının üzerinde
metal köprüden tam yolla rıhtıma geçti.

Redingotunun mabadını hatır hatır kaşıyarak,
hızlı adımlarla onlara doğru yaklaştı. Yanlarına
gelirken Mr. Dedalus selam verdi: — Yakalayın
şu şalvarlı aslanı. — Sıkıysa yakalasınlar, dedi
Ben Dollard. Mr. Dedalus küçümseyen
nazarlarla Ben Dollard'ı tepeden tırnağa
süzmeye başladı. Sonra, Peder Cowley'e
dönüp başıyla 1060 onaylayarak istihzal bir
tebessümle dedi ki:

— Esvabını sevsinler, tam da yaz günleri için,
değil mi? — Haydi ordan, canın cehenneme
gafil adam, diye homurdanarak parladı Ben
Dollard, senin hayatında gördüğün elbiselerden

daha fazlasını eskitip atmışımıdır ben zamanımda.

Yanlarında durup, gözlerinde sevinç ışıltıları, önce onlara son ra da Mr. Dedalus'un, üzerindeki kimi kılları fiskelediği görülme miş bolluktaki giysisine baktı. Mr. Dedalus dedi ki: —Şurası muhakkak ki sağlıklı bir bedene göre dikilmiş giysiler, Ben, aldırma sen.

287

_Bunları diken Yahudioğlunun eli kırılsın, dedi Ben Dollard. 1070 Allahırna şükür ki parasını henüz ödememişim.

_-Ya bizim basso profundo ne âlemde, Benjamin? Diye sordu Peder Cowley. Cashel Boyle O'Connor Fitzmaurice Tisdall Farrell, mırıl-da-arak, camsıgözlerle, Kildare Street Kulübü'nün önünden uzun adımlarla geçmekteydi.

Ben Dollard yüzünü ekşiterek birden dudaklarını bir şantör gibi uzattı ve pes bir ses çıkardı. —Aaah! Dedi. __Hah işte böyle olacak, dedi Mr. Dedalus, sesi beğenmişçe-1080 sine başını Öne eğip.

__Nasıl ha? dedi Ben Dollard. Pek paslanmış sayılmaz, ha? Ne dersiniz?

—idare eder, dedi Peder Cowley, o da başıyla onaylayarak.

Muhterem Hugh C. Love, Saint Mary Manastırı'nın rahipler meclisi salonundan çıkarak, zihni servi boylu anlı sanlı Geraldine'lerde, James ve Charles Kennedy'nin arıtımevinden Ford of Hurdles'ın ötesine doğru geçip gitti.

Ben Dollard vitrinlere doğru alabanda ederek parmaklarını neşeyle kaldırıp öbürlerini de peşinden sürükledi.

1090

—Gelin, şerif muavininin bürosuna gidiyoruz, dedi. Rock'un icra memuru diye aldığı yeni ibretimiz dadaşı göstereyim. Loben-gula ile Lynchehaun arasında bir kırma. Görülmeye değer, inanın. Gelin haydi. Tesadüfen John Henry Menton'u görmüştüm az önce Bodega'da, şayet şimdi şey yapmazsam altüst olacak her şey... Dur bir dakika...

—Ona de ki birkaç gün daha, dedi Peder Cowley, tasalı.

Ben Dollard durdu, ceketinden kopan bir düğme, ipliğinin ucunda parlaksırtı döne döne sallanadursun, ağzı bir karış açık, dana iyi işitsin diye .görmesini engelleyen sarkık gözkapaklarını elle- 1100 r>yle ovuşturdu.' Ne birkaç günü? Diye gürlledi. Senin evsahibin kirası için haciz koymadı mı?

—Koydu, dedi Peder Cowley. ... O halde bizim sayın dostumuzun dilekçesinin beş paralık mü yok demektir. Ev sahibinin talebi öncelik taşır. Ben bü-? ilgileri ona verdim. 29 Windsor Avenue. Love mıydı soya- y kvet, dedi Peder Cowley. Muhterem Mr. Love. Taşrada bir e Papazlık yapıyor. Ama bundan emin misin?

1110

288

—Barabbas'a benden selam, her şey tamam, dedi Ben Dol-lard, dilekçesini alsın da kışına soksun.

Peder Cowley'i cüsseli gövdesine doğru

çekerek deliduman yürümeye başladı.

—Önce sıkıca dürsün, dedi Mr. Dedalus, gözlüklerini ceketinin önüne bırakıp onları izlerken.

—Çocuk hiçbir sorun çıkarmayacaktır, dedi Martin Cunningham, Castleyard Gate'ten çıkarken. 1120

Polis memuru elini alnına götürerek selamladı.

—Allah razı olsun, dedi Martin Cunningham, neşeli.

Beklemekte olan faytoncuya el etti: Faytoncu dizginlere asıldı, Lord Edward Street'e doğru yola koyuldular. Bronz yanında altın, Ormond Hotel'in yatay güneşliğinin üzerinden Miss Kennedy'nin başı Miss Douce'un başının yanında belirdi.

—Evet, dedi Martin Cunningham, sakalını parmaklarken. Peder Conmee'ye yazıp bütün teferruatı önüne serdim.

—Bir de dostumuzu deneseydiniz, diye önerdi Mr. Power sı-

1130 kıla sıkıla.

—Boyd mu? Dedi Martin Cunningham

soğukça. Vazgeç. Listeyi okuyarak geride kalan John Wyse Nolan koştu, Cork Hill'de onlara yetişti.

Belediye Sarayı'nın merdivenlerinden inen Kumandan Nan-netti, merdivenlerden çıkan Kıdemli Encümenüyesi Cowley ve Encümenüyesi Abraham Lyon ile merhabalaştı. Saray arabası boş olarak Upper Exchange Street'e kıvrıldı. —Baksana, Martin, dedi John Wyse Nolan, Mail bürosunda onlara yetişip. Bloom beş şilin avans istiyormuş. 1140 — Doğru, dedi Martin Cunningham, listeyi alıp. Sen de beş şilin yazarsın.

—Lamı cimi yok, işte o kadar, dedi Mr. Power.
—O Yahudinin yüreği çok temiz bence, diye alıntıladı, zarafetle.

Parliament Street'ten aşağıya doğru yöneldiler.

—Bakın, Jimmy Henry, dedi Mr. Power, Kavanagh'ın yolum' tutmuş.

—Gördüm, dedi Martin Cunningham, oraya gidiyor. Blazes Boylan La Maison Clair'in önünde Jack Mooney inka-

biraderinin önünden sıyrılarak, çakırkeyif, Liberties'e doğru 1150 vola düzüldü.

Martin Cunningham, Mickey Anderson saatlerinin önünde , ij ama kararsız adımlarla yürüyen beyaz giysili efendiden, f k tefek bir adamı dirseğinden tutarken, John Wyse Nolan,

Mr. power ile geride kaldı. ^AReismuavininin nasırları rahat vermiyormuş adamcağıza, diyordu John Wyse Nolan, Mr. Power'a.

Köşeyi dönerek James Kavanagh'ın tavernasına doğru yürüdüler. Boş saray arabası, Essex Gate'de önlerine çıkıverdi. Martin Cunningham, ha bire konuşarak listeyi arada bir Jimmy Henry'ye 1160 gösteriyordu ama onun listeye baktığı yoktu.

___Uzun John Fanning de burada, dedi John Wyse Nolan, kapı gibi maşallah.

Uzun John Fanning, minare gibi endamıyla, durmakta olduğu kapı girişini doldurmaktaydı.

—iyi günler, Şerif Muavini Beyefendi, dedi Martin Cunningham, hepsi durup selamlaşırken.

Uzun John Fanning kılı kıpırdamaksızın olduğu yerde durdu. Kallavi Henry Clay'ini ağzından alıp keskin bakışlı iri gözleriyle karşısındaki yüzleri zeyrekçe süzdü. 1170

—Mütevelli heyeti sulhperver müzakereleriyle mi meşguller? Dedi Reismuavini'ne tok ve iğneleyici bir sesle.

Şeytanın peşine takılmış gidiyorlar, dedi Jimmy Henry hırçınca, o kahrolası İrlanda dilleriyle.

Müşür neredeydi,

bilmek istiyordu, meclis salonunda nizamı korumak için. Sonra, tören esasını taşıyan ihtiyar Barlow nefes

darlığından mustarip evinde yatıyordu, masada tören esası yoktu, hiçbir şey nizamında değildi, nisap bile

tutturulamıyordu. Belediye Reisi Hutchinson'a gelince, kendisi Llandudno'da tıfıl Lorcan

Sherlock ise onun yerine locum tenens rolü

oynamakta. Kahrolası irlanda dili, atalarımızın

dili. 1180 Uzun John Fanning dudaklarından bir duman sorgucu üfledi.

Martin Cunningham sakalının ucunu b ke b ke, sırayla bir Reismuavini'ne bir  erif Muavini'ne laf yetiştirmeye çalışırken John Wyse Nolan da ses etmeden duruyordu. — Hangi Dignam'mı  o? Diye sordu Uzun John Fanning.

Jimmy Henry suratını buru turarak sol ayağını kaldırdı. , Ay, nasırlarım! Diye sızlandı. Gelin Allah aşkına üst kata  ı-
allm da bir yere oturabileyim. Off! Ah! Amanın! Suratını ek iterek Uzun John Fanning'in yanından darı darına  ıp "merdivenlerden  ıktı.
1190 290

—Haydin yukarıya, dedi Martin Cunningham  erif Muav' ni'ne. Onu tanı mıyordunuz herhalde yoksa tanı yordunuz belki H ama. Mr. Power ile John Wyse Nolan da onların peşinden i eriv girdiler.

—Melek gibi bir insandı, dedi Mr. Power, aynadaki Uzun John Fanning'e doğru tırmanmakta olan Uzun John Fanning'jn heyula gibi sırtına.

—Kısarak boylu. Yani Menton'un bürosunda

alışan Dignam 1200 dedi Martin Cunnigham.
Uzun John Fanning onu anımsayamadı.
Dışarıdan gelen nal sesleri odayı doldurdu. —
O da ne? Dedi Martin Cunningham.
Hepsi durdukları yerden döndü. John Wyse
Nolan gene aşağıya indi. Kapı girişinin serin
gölgesinden, gün ışığında parıldayan koşumları
ve şıkır şıkır bukağılıklarıyla atların Parliament
Street'i geçişini izledi. Soğuk kayıtsız
nazarlarının önünden coşaraktan geçtiler, öyle
hızlı da değıl. Komutanları önde, zıplayarak
eyerleri, geçti atlı muhafız erleri. 1210 —Neydi
ki bu? diye sordu Martin Cunningham, yukarıya
ı-
karlarken.

—Genel Vali ile îrlanda Genel Valisi, diye
karşılık verdi John Wyse Nolan merdivenin alt
tarafından. Kalın halıya basa basa yürürlerken
Buck Mulligan Panamasının ardından Haines'e
fısıldadı: —Parnell'in biraderi. şu köşede
duran.

Sakalı ve nazarları bir satrantahtasının
üzerinde asılı uzunsu-ratlı bir adamın

karşısında, pencereye yakın küçük bir masa seçtiler. 1220 —O mu o? Diye sordu Haines, sandalyesinde burkularak.

—Evet, dedi Mulligan. Bu, John Howard, onun biraderi, şehrimizin müşürü.

John Howard Parnell beyaz bir fili usulcana apardı ve kırım0" rak cırnaklı pençesini dinlendirdiği alnına götürdü. Bir an geçme di, siper ettiği pençesinin altından, cin gibi ışıldayan gözlerini senan şikârına doğru çevirdi ve bir kez daha hücumla geçti. —Bir melange alayım, dedi Haines garson kıza.

—iki melanges, dedi Buck Mulligan. Yanında biraz ekmeW tereyağı biraz da çörek getir.

Garson kız gidince, gülerek dedi ki: 1230

___gjz onlara K. P. deriz, zira kokuşmuş pasta yaparlar burada.

it Dedalus'un Hamlet anlatısını kaçırdın. '

Haines yeni satın aldığı kitabı açtı.

___Üzgünüm, dedi. Shakespeare, dengesini yitirmiş tüm ruhların avlağı bir cennettir.

Tekbacaklı bahriyeli 14 Nelson Street civarında homurdandı:

—İngiltere'nin ümidi...

Buck Mulligan'ın çuhaçiçeği yeleği, kahkahasıyla galesizce tirildi. __Sen onu, dedi, bedeni dengesini yitirdiği zaman görmeli-1240 sin. Avare Aengus derim ona ben.

__Kanımca bir ideefixe var, dedi Haines, dalgıncasına, başparmağı ve işaretparmağıyla çenesini çimdikleyerek. Şimdi de onun nasıl bir şey olabileceğini düşünüp duruyorum. Öylesi insanlarda daima rastlanır buna. Buck Mulligan ciddileşerek masanın üzerine eğildi.

—Aklının terazisini bozdular, dedi, o cehennem masallarıyla. Asla yakalayamayacaktır o Helenistik nüansı. Onca şair arasından Swinburne'Un, solgun ölümle kanlıcanlı doğumu tınılayan o nüansını. Onun trajedisidir bu. Asla bir şair olamayacaktır. Yaratmanın 1250 sevinci...

—Ebedi bir ceza bu, dedi Haines, başını sertçe sallayarak. Anlıyorum. Bu sabah inanç konusundan dem vurmuştuk da. Zihni şeylere takılmış gibiydi, anlamıştım. Bu çok enteresan bir şey, zira Viyanalı Profesör Pokorny bundan

çok enteresan sonuçlar çıkarıyor.

Buck Mulligan'ın uyanık gözleri garson kızın geldiğini gördü. Tepsiyi boşaltırken ona yardımcı oldu.

—Eski ırlanda söylencelerinde cehenneme ilişkin tek laf bulamamıştır, dedi Haines, yürek tazeleyici fincanların arasında. Ah- 1260 lak düşüncesi, mukadderat ya da günahların cezalandırılması kavramları yok gibidir.

Onun da sırf bu fikri sabite takılıp kalması çok tuhaf. Yazılarıyla sizin akıminıza katıldığı oluyor mu? Çırpılmış

Temasının ortasından uzunlamasına iki şeker parçasını uzlukla di-e gönderdi. Buck Mulligan dumanı üzerinde

küçük ekmeği ikiye A lıP buharı tüten yumuşacık içini tereyağıyla sıvadı, iştahla ısıra-rak yumuşacık bir lokma kopardı.

On yıl, dedi, çiğneyerek ve gülerek. On yıl sonra bir şeyler yazacaktır. Ölme eşeğim ölme, dedi Haines, dalgın dalgın kaşığını kal-

1270

292

dırırken. Ama gene de bir şeyler yazarsa hiç şaşmam. Fincanındaki kaymak-kabartısından bir kaşık alıp tattı.

—Bu hakiki İrlanda kaymağı herhalde, dedi çekine çekine İnşallah yutturmuyorlardır. İlyas Peygamber, bir kayık, hafif buruşturulmuş bir el ilan. gemilerin ve balıkçı teknelerinin bordalarını sıyıra sıyıra, mantarlar arşipelinin ortasında, New Wapping Street'in ötesinde Benson feribot hattının açığında, Bridgewater'dan tuğla getiren üçdirekli Rosevean uskunasını yalayarak doğuya doğru süzülüyordu. 1280 * * *

Almidano Artifoni Holies Street'te yürürken Sewell's Yard'ı geçti. Arkasında, Cashel Boyle O'Connor Fitzmaurice Tisdall Far-rell, bastonşemsiyekaşpusiyerini sallaya sallaya, Mr. Law Smith'in evinin önündeki havagazı direğinden kaçınarak karşı kaldırıma geçti ve Merrion Square'e doğru ilerledi. Onun ta arkasında kör bir delikanlı College Park'ın duvarı boyunca yeri yoklaya yoklaya

gitmekteydi.

Cashel Boyle O'Connor Fitzmaurice Tisdall
Farrell, Mr. Lewis Werner'in güleç
pencerelerine kadar yürüdükten sonra, döndü
1290 ve bastonşemsiyekaşpusiyerini sallaya
sallaya Merrion Square'e doğru ilerledi. Wilde'in
evinin köşesinde durup, Metropolitan Hall'deki
Ilyas Peygamber afişine hışımla baktı,
uzaklardaki Duke's Lawn çiçekliğini hışımla
süzdü. Hışımla güneşe bakarken monoklü alev
alev parıldadı. Sıçandışlerini göstere göstere
vızıldadı. —Coactus volui.

Kargışlı sözünü gıcırdatarak Clare Street'e
doğru sarktı.

Mr. Bloom'un diş muayenhanesinin
pencerelerini geçerken yalpa vuran
kaşpusiyeri yeri narince tıptışlayagiden bir
bastona 1300 hoyratça sürtündü ve takatsiz bir
bedeni kamçıladıktan sonra oradan uzaklaştı.
Kör delikanlı solgun yüzünü cehennem olan
hayalete doğru çevirdi. —Allah belanı versin,
dedi kinlenerek, her kim isen! Sen kendin
körsün ulan, hıyar pezevenk!

#

Rugby O'Donohoe'nun karşısında genç Patrick Aloysius Dig' nam, domuzpirzolası almaya gönderildiği merhum Fehrenbach ta 293

rolunan Mangan'ın kasap dükkânından çıkarak elinde bir bu, üyelik paket, Wicklow Street'in ılık havasında telaşsız gidi-İ du Evde oturma odasında, perdeler kapalı, Mrs. Stoer'le, Mrs. 1310 n eley'le ve Mrs. MacDowell'le oturup onların arasız burunlarını .: Barney amcanın Tunney'den getirdiği kırmızı kalite porto rabım yudum yudum höpürdetmelerini seyretmekten yüreği ka-rrnısti- Hele o meyveli kekleri atıştırmaları, Allanın günü çene çalıp sızlanmaları yok mu ya.

Wicklow Lane'den sonra, sarayterzisi ve şapkacısı Madame Dogle'nin vitrini onu durdurdu. Orada dinelip bellerine kadar dımdızlak iki boksörün birbirlerine yumruklarını göstermelerini izledi. Yanaynalardan iki matemli genç Dignam ağzı açık bakmaktaydı. Dublin'in sevgili kuzusu Myler Keogh, Portobello'dan de-

1320 miryumruklu Başçavuş Bennett'le elli İngiliz altınlık ödöl için karşılaşacak. Vay be, seyretmesi ne hoş olur bu boks maçıını. Myler Keogh, hani şu yeşil kuşaklıya horozlanan. Duhuliye iki şilin, askerlere yarı fiyat. Tüyüp oraya gitsem annemin ruhu duymaz. Solundaki genç Dignam da döndü dönerken o. Matem kıyafetimle benim o. Ne zamanmış? Yirmi iki mayıs. Tüh, kör olası çoktan bitmiş. Sağa doğru döndü ve sağındaki genç Dignam da, kasketi eğri, yakası kalkık, döndü. Çenesini kaldırarak yakasını iliklerken, iki boksörün yanında dilber yosma Marie Kendall'ın resmini gördü. Stoer'in içtiği, hani içiyor diye pederinin farkına varıp da eşek su- 1330 dan gelinceye kadar dövdüğü, o sigara paketlerinde olan kelimelerden biri. Genç Dignam yakasını düzeltip telaşsız adımlarla yürüdü. Boksörlerin en kralı Fitzsimons'tur muhakkak. Boş yerine bir vur-dumu artık bir hafta yerinden kalkamazsın, ulan. Fitzsimons onu pataklayıp kaçacak delik arar hale getirinceye kadar hepsinden kralı Jem Corbet'miş bir zamanlar.

Grafton Street'te genç Dignam şık bir beyi ağzında kırmızı Dlr çiçekle ayaklarında alengirli pabuçlar, yanındaki sarhoşun anacıklarını dinlerken ve durmaksızın sırtırken gördü. 1340 Sandymount tramvayı bir türlü gelmiyor. Genç Dignam Nassau Street boyunca yürüdü, domuzpirzola-nnı öbür eline aktardı. Yeniden dikiliveren yakasını aşağıya doğ-Çekti. Kör olası düğme, düğmedeliğine göre pek ufak kalıyor, .Si şeytan. Elllerinde çantalarla öğrenci oğlanlara rastladı. Yarın da 'yorum, pazartesiye kadar tatilim. Başka öğrenci oğlanlara da-fastladı. Benim matemli olduğumu fark ediyorlar mı ki? Barney a bu akşam gazeteye vereceğini söylemişti. O zaman gazetede

294

görürler ve benim adımla babamın basılmış adını okurlar.

1350 Her zamanki gibi kırmızı değil de kül gibi olmuş yüzünün üzerinde gözüne doğru bir sinek yürüyordu. Vidaları tabuta vidalarken nasıl gıcırdıyordu:

Ya tabutu aşığıya indirirkene sağı sola
toslayışlan.

Babam tabutun içinde anam oturma odasında
ağılıyor ve Barney amca adamlara dirsekleri
nasıl döneceklerini söylüyordu. Koskoca bir
tabuttu, yüksek mi yüksek, kurşun gibi
görünüşlü. Nasıl olmuştu da? Dün gece babam
bulut gibi, merdiven sahanlığında durmuş
Tunney'e kadar uzanıp daha da zıkkımlanmak
için bağıra çağıra pabuçlarını isterkene o
gömlekli haliyle küp gibi ve kısa gö-
1360 zükmüştü. Ondan sonra onu hiç
görmedim. Ölüm, işte. Babam öldü. Yani öldü
benim babam. Anneme oğulluk vazifemi yerine
getirmemi söyledi. Söylediğı öbür şeyleri
işitememiştim ama diliyle dişlerinin anlaşıklı
konuşmak için çabaladığını görmüşüm. Zavallı
babacım. Pederim Mr. Dignam yani. İnşallah şu
anda Araf'tadır çünkü cumartesi gecesı Peder
Conroy'a günah çıkartmaya gitmişti.

* *

Dudley Kontu William Humble ile Lady Dudley,
Miralay Heseltine'in refakarinde, öğle yemeğini

müteakip Genel Valilik Yazlık Sarayı'ndan arabalarıyla ayrıldılar. Onları takip eden arabada 1370 ise Mrs. Paget, Miss de Courcy ve maiyet yaveri Saygıdeğer Gerald Ward bulunmaktaydı.

Atlı araba alayı mütebasbıs polis memurlarınca eteklenerek Phoenix Park'ın cümle kapısından dışarıya çıktı ve Kingsbridge'i geçerek şimal rıhtımları boyunca yola revan oldu. Başşehir halkı Genel Vali'ye yol boyunca tazimlerini en samimi bir şekilde ifade ettiler. Bloody Köprüsü'nde Mr. Thomas Kernan nehrin ötesinde ta uzaktan ona nafile yere el salladı. Queen's ve Whitworth köprüleri arasında Lord Dudley'in Genel Valilik arabaları, tefeci Mrs. M-E. White'in Arran Street West köşesindeki dükkânı önünde 1380 Phipsborough'ya üç tramvay değiştirerek mi yoksa bir araba çev1' rerek mi yâ da Smithfield, Constitution Hill ve Broadstone terminali tarikiyle yaya olarak mı ulaşması gerektiği konusunda mütereddit işaretparmağıyla burnunu kurcalayarak duran Mr. Dudley White, B. L., M. A. tarafından

selamlanmaksızın geçti. Four Co-urts'un verandalarında Goulding, Collis ve Ward dosyaçantası'y3 Richie Goulding Genel Vali'yi görüverince gözleri fal taşı gibi aÇ'1' di. Richmond Köprüsü'nü az geçce, davavekili, Patriotic Insurant-
295 1390

r mpany mümessili Reuben J. Dodd'un bürosunun kapısı eşiğin-j içeriye girmek üzere olan yaşlıca bir kadın fikrini değiştirip eriledi ve King'in vitrinlerinin orada Majestelerinin temsilcisine . 5ru safdilane gülümsedi. Tom Devan'ın bürosu altında Wood ihtımı duvarındaki savaktan Poddle ırmağı biat eden mayi geriz-jen bir dil gibi sarkmakta. Ormond Hotel'in Yatay güneşliğinin üzerinden, altın yanında bronz, Miss Kennedy'nin başıyla Miss Douce'un başı nazar kıldılar ve hazlandılar. Ormond rıhtımında Mr. Simon Dedalus erkekler tuvaletinden Şerif Muavini'nin bürosuna doğru süzülürken yol ortasında durup boyun kesti. Majesteleri mültefitane, Mr. Dedalus'un selamına mukabele etti. Cahill'in

köşesinde Muhterem Hugh C. Love, M. A., bir zamanlar müşfik ellerinden yağlı kuyruklar kaptığı zadegan meyancılarını teemmül 1400 edip, hissettirmeden hürmetini ifa etti. Grattan Köprüsü'nde Le-nehân ile M'Coy birbirleriyle vedalaşırken, kortejin geçişini izlediler. Evde hasta yatan babasına mantarlı muşamba mağazası Ca-tesby'nin mektuplarını götüren Gerty MacDowell, Roger Gree-ne'nin bürosu ve Dollard'ın yüksek kırmızı boyalı matbaasından geçerken, daha şekli şemailinden Lord ve Lady Hazretleri olduğunu anlamış ama tramvayla Spring'in koskoca sarı mobilya kamyonu, Genel Vali'nin korteji olması hasebiyle tam da onun önünde durduklarından, Ekselansları Hanımefendi'nin tuvaletini görememişti. Lundy Foot'un ötesinde Kavanagh tavernasının gölgeli ant- 1410 resinden John Wyse Nolan İrlanda Genel Valisi ile Genel Vali Mu-avini'ne doğru mahfi bir soğuklukla tebessüm etti. Dudley Kontu Pek Saygıdeğer William Humble, G. C. V. O., Mickey Ander-son'un aralıksız tiktaklayan

saatlerini ve Henry and James'in giyimlikuşamlı teryanaklı balmumundan mankenlerini, Centilmen Henry'yi, dernier eri James'i geçtiler. Dame Gate'in karşı tarafında Tom Rochford ile Nosey Flynn atlı araba alayının yaklaşmasını izlediler. Tom Rochford, Lady Dudley'in gözlerinin kendisine dik.il-m'Ş olduğunu görünce başparmaklarını derhal bordo yeleğinin ceplerinden çıkarıp şapkasıyla onu selamladı. Etekleri açılmış, ya- 1420 nakları boyalı bir dilber yosma, muhteşem Marie Kendall afişinden Dudley Kontu William Humble ile Miralay H. G. Heselti-ne yi ve aynı zamanda maiyet yaveri Saygıdeğer Gerald Ward'i gülümseyerek dikizlemekteydi. D. B. C.'nin penceresinden Buck lullıgan pür neşe, ve Haines ise pür melal, kenetlenen karaltıı'ı'a John Howard Parnell'in pür dikkat temaşa eylediği satranç-"tasını karartan helecanlı konukların üzerinden Genel Valilik abalarına nazar eylediler. Fownes Street'te Dilly Dedalus gözle-

rini Chardenal'in Fransızcaya Başlangıç Kitabı'ndan istemeye iste 1430 meye ayırarak, göz kamaştırıcı ışıktaki parlayan siperliklerle dönen tekerlek parmaklarını gördü. John Henry Menton, Commercial Buildings'in kapısını kapı kapamaca kaplamış, sol elinde bakmadan hissetmeden tuttuğu kallavi bir avcı saati, şarapkanlı istiridye gözlerle temaşa eyledi. King Billy'nin atının önayağının havavı kaktığı yerde, Mrs. Breen koşarcasına giden kocasına asılarak muhafızların bindiği atların onları nallarıyla çiğnemelerini önledi. Kocasının kulağına mutlu havadisi muştuladı. Kocası, idrak edip, ciltlerini sol böğrüne aktardı ve ikinci arabaya selam durdu. Maiyet yaveri Saygıdeğer Gerald Ward A. D. C, fevkalade müteahhis olup, 1440 müstacelen karşılık verdi. Ponsonby'nin köşesinde, zıplayagiden atlı muhafızlar ve arabalar geçtikte, beyaz bir şişe azmanı H. durdu ve ardından dört silindir şapkalı beyaz azman E. L. Y.'S. şişesi de durdu. Pigott müzik aletleri mağazasının karşısında, şemaili koko-rozlu dans vs. hocası

Mr. Denis J. Maginni vakarlı bir alayıŖle yürürken bir Genel Vali tarafından farkına varılmaksızın geçildi. İnzibat Amirliği'nin duvarı boyunca Blazes Boylan s tl kahverengi ayakkabıları ve gökmavisi ajurlu  oraplarıyla Sevdikim kız bir York-shireh kız ritmine ayak uydurmuŖ fütursuzca yürümekteydi. Blazes Boylan  nde giden gayretkeŖ atların gökmavisi alınlıklarına karŖı 1450 gökmavisi kravatı, baŖına afili bir Ŗekilde vampiri geçirdiği geniŖ-kenarlı hasır Ŗapkası ve çivit mavisi serj giysisiyle esas vaziyete geçti. Elleri ceketinin ceplerinde, selamlamayı unuttuysa da gözleriyle ve dudaklarının arasındaki kırmızı  i ekle    hanımefendiye perestiŖk rliĐini k ffesiyle duyurdu. Onlar Nassau Street'e doğru yollanadursunlar, Ekselansları, boyun kıran refikasının dikkatini College Park'ta icra edilmekte olan müzik programına çekti. Gözlerden ırak Ŗeytan  ekici Kuzey Iskoçyalı civanlar kortejin ardından ver yansın d tt r  d tleyip g m g mlemeye koyuldular: Fabrikada  alıŖan bir kız da olsa 1460 Giysileri

son moda değilse de.

Barabumm. Gene de yüreğimde Yorkshire aşkı
tütüyor Yorkshirelı küçük gülüm için.

Barabumm.

Duvarın öte yanında çeyrek millik engelsiz
yarışta, M. C. Green, H. Shrift, T. M. Patey, C.
Scaife, J. B. Jeffs, G. N.

Morphy, F. Ste-

297

enson, C. Adderly ve W. C. Huggard starta
kalktılar. Finn Ote-li'nin önünden uzun
adımlarla geçen Cashel Boyle O'Connor Fitz-
maurice Tisdall Farrell'in, monoklundan attığı
abus bir bakış ara- 1470 baların üzerinden aşırp
Avusturya-Macaristan Viskonsolosluğunun
penceresindeki Mr. M. E. Solomons'un başına
isabet etti. Leinster Street'in derinliklerinde
Trinity College'ın yan kapısında Kral'ın sadık
bir uyruğu, Hornblower, bekçi kasketine
dokundu. Yalap yalap atlar Merrion Square'de
zıplarken, genç Patrick Aloysius Dig-nam,
bekleyedursun, silindir şapkalı baya selamlar
verildiğini görüp o da yeni siyah kepini

domuzpirzolası paketinden yağ içindeki parmaklarıyla çıkarıp selamladı. Yakası da yukarıya dikiliverdi. Mercer Hastanesi'ne mali destek sağlamak amacıyla Mirus Ker-mesi'ni kuşat etmek için Genel Vali, maiyetiyle birlikte Lower 1480 Mount Street'e doğru yola revan oldu. Broadbent'in karşısında kör bir delikanlıyı geçti. Lower Mount Street'te kahverengi makintoş-lu bir yaya, kuru ekmeğini yiyerek Genel Vali'nin yolundan apar topar kazasız belasız

kaçıverdi. Royal Canal Köprüsü'nde tahta perdelerin üzerinden Mr. Eugene Stratton etli zenci dudaklarıyla pişmiş kelle gibi sırıtarak, Pembroke ilçesine gelen herkese hoş geldiniz demektedir. Haddington Road köşesinde üstleri başları kumlu iki kadın on bir midyenin dingildediği bir çanta teknil durdular ve Belediye Reisi'yle sureta altın kolye takmamış olduğu refikası Leydi'yi hayranlıkla seyrettiler. Northumberland ve Lans-1490 downe Road'larda Ekselansları tek tük erkek yayaların selamlarına, merhum Kraliçe'nin,

kocası prens konsort ile 1849'da irlanda
başkentini ziyaret etmekte iken, çok hoşuna
gitmiş olduğu söylenen evin bahçe kapısındaki
iki küçük  ğrenci oğlanın selamına ve
Almidano Artifoni'nin, kapanmakta olan bir kapı
tarafından yutulan alamet pantolonunun
selamına sektirmeden mukabele etti.

ALTIN İLE BRONZ ATNALLARININ
 ÇELİKTİNGİRTİSİ-nı işittiler. Küstahtah
 tahtahtah.

Taşkesilmiş başparmaktırnağından çentik
 çentik kopararak çentikler.

İğrenç! İşte altın kıpkırmızı kesildi daha da.
 Güçlü bir düdüksesi öttü.

Öttü. Göktü açan çiçeklerin rengi.

Altıntepeli saç. 10 Saten göğsünde bir gül
 hopladı, Castile Gülü.

Terennüm et, terennüm et: Idolores.

Dikiz! Kimdir o... altındikizinde?

Dank diye bağırdı bronz yüreği sızlayıp.

Ve bir çağrı, saf, upuzun ve zonklayan.

Uzunsürenbasmasisırraka-dem bir çağrı.

Ayartıcı. Tatlı dil. Ama bak. Parlak yıldızlar
sönmekte. Notalar yanıtı cıvıldıyor. Ey gül!
Castile. Şafak sökmekte.

Şingir şingir seyraaetti şingirtı. 20 Peni
tıkırdadı. Saat çakıldadı. Kabul. Sonnez.
Yapabilirim. Jartiyeri şaklatmak. Seni
bırakmam. Şırak. La cloche! Uyluk şırağı.
Kabul. Ilık. Sevgilim, elveda! Şingir. Bloo.
Çarpışan akorlar gümbürdedi. Aşka olunca
teslim. Savaş! Savaş! Kulaktozu. Bir yelken!
Dalgaların üstünde dalgalanan bir peçe Yitti.
Ardıçkuşu yırladı. Her şey yitti şimdi. Boru.
Borazan
İlk gördüğü zaman o. Aman! 30 Şahmerdan.
Vur, vur.

299

Sakıma. Ah, kapanca! Cezbeden.
Martha! Gel!

Patır patır. Patır kütür. Katır kutur. Ulutanrım
işitem eyentü münübirden. Sağır ve kel Pat
altlığı getirdi bıçağı götürdü. Mehtaplı bir
gecenin çağrısı: Uzak, uzak. Çok hüznülyüm.
P. S. Öyle yalnızım ki ben. Dinle!

Çıkıntılı ve sarmal soğuk denizboynuzu. Var mı şey? Biri öbürü için, selli süllü yağmurla sessiz kükrete. 40 inciler: Ne zaman ki o kadın. Lizst'in rapsodileri, inanmıyorsun? Peki: Yo, yo: inanma: Lidlyd. Bir horoz, bir karrayla. Kara. Derinçinlamlı. Haydi, Ben, berdevam. Siz beklerken bekler. Hi hi. Siz hi derken bekler. Ama bekleyin!

Dinle, kara toprakların içinde. Gömülü maden cevheri. Naminedamine. Talkını verendi o. Hepsi yitmiş. Hepsi çökmüş.

Bakiresaçlarının titreyen eğreliyaaprakları, narin. 50

Amin! Dişlerini gıcırdattı celalli. Bir ileri. Geri, bir. Tasasız uyanmakta bir baton. Bronzlydia ile Minaaltın. Bronz ile, altın ile, deniz yeşili kuytuda. Ah Bloom. Vah Bloom. Biri çaldı, biri tak tak tokmakladı, bir kamış bastonla, bir horozla. Dua edin onun için! Lütfen, iyi insanlar! Damlalı parmakları takırdayarak. Big Benaben. Big Benben.

Castile yazının son gülü çok hüzünlüyüm Bloom'u bir başına bıraktı.

M

Düt! Diye kısa bir ses flütten.

Yürekli adamlar. Lid Ker Cow De ve Doll. Ya, ya. Sizin gibi adamlar. Kaldırın tıngırtınızı şingirtinizle.

FfflUu!

Bronzun berisinden? Altınınötesinden?

Nalseslerinin ordan? K"Pt. Kraa. Kraandl.

zaman ancak o zaman. Benim mezzrtaşşma. Yazziılla. iamam. D°n başa!

300

70 Bronz ile altın, Miss Douce'un başıyla Miss Kennedy'nin başı Ormond Bar'ın yatay güneşliği üzerinden, geçmekte olan Genel Valilik alayının tıngırdayan çelik nallarını işittiler. —O kadın mı? Diye sordu Miss Kennedy. Miss Douce evet dedi, Ekselensla oturan, inci grisiyle eau de Nil.

—Enfes bir kontrast, dedi Miss Kennedy.

Heyecanın doruğundayken Miss Douce hararetle dedi ki: —Silindir şapkalı adama bak.

—Kim? Nerede? Diye sordu altın daha da hararetle. 80 —İkinci arabada, dedi

Miss Douce'un nemli dudakları gün ışığında gülerek. Buraya bakıyor. Dur da biraz göreyim şunu.

Yerinden fırladı, bronz, en art köşeye koşup, telaşlı soluğunun buharlı halkasında suratını cama dayadı. Nemli dudakları kırıttı:

—Başını dönüp dönüp bakmaktan canı çıkacak adamın. Güldü: —Hay Allah! Şu erkekler de ne kadar aptal oluyor. Maalesef. Miss Kennedy, dökülen saçlarını kulağının ardına sarıp parlak 90 ışıktan esefle ağır ağır yerine döndü. —Dünyanın tadını onlar çıkarıyor, dedi sonra esefle. Bir adam.

Blookim, koynunda günah zevkleri, Moulang'ın pipoları, Wi-ne'in antikaları, zihninde, Raoul için, Carroll'un kasvetli renksiz gümüş takımlarını geçti, tatlı günahkâr sözcükler.

Garson onlara, bardaki kadınlara, o bar kızlarına doğru geldi. Onu takmayan onların önüne tepsisini fincanları şangırdatarak küt diye bıraktı.

—Alın çayınızı, dedi. 100 Miss Kennedy istifini bozmadan çaytepsisini bar tezgâhından

alıp gözden ırak, aşağıda, ters konulmuş bir madensuyu kasasının üzerine aktardı.

—Ne var orda? Diye sordu garson yüksek sesle hoyratça. —Bil bakalım, diye karşılık verdi Miss Douce, gözetleme ye-rinden dönedursun.

—Aftosun, bildim mi? Bronz burnu havada yanıtladı:

—Senin bu münasebetsiz küstahlıklarını bir daha işitirsem seni Mrs. de Massey'e şikâyet edeceğim. 110 —Küstahtah tahtahtah, diye burun kıvırdı garsonburun hoy-
301

ratça, oradan ayrılır, kadın gözdağı verir, geldiği gibi giderken. Bloom. Çiçeğinin üzerinde kaşlarını çatarak Miss Douce dedi ki:

_ifrit ediyor insanı bu haşarı çocuk. Terbiyesini takınmadığı

takdirde kulağını öyle bir çekeceğim ki.

Hanımca, enfes bir kontrast. _Aldırma sen ona, diye katıldı Miss Kennedy.

Bir fincana çay koydu, sonra çayı çaydanlığa boşalttı. Tezgâhtan resiflerinin ardına çekilip,

ayak taburelerinin, çevrilmiş kasaların üzerinde çaylarının demlenmesini beklediler, ikisi de yardası 120 iki dokuzluk ve iki yedilik siyah saten bluzlarını okşayarak, çaylarının demlenmesini beklediler.

Evet, bronz yakından, yanındaki altın uzaktan, yakınlarındaki çeliktallaların uzaktaki tangirtisini, tangirdayannal tangirtisini çeliğin işittiler.

—Çok mu yanmışım güneşte? Miss bronz boynundan buluzunu sıyırdı. —Yo, dedi Miss Kennedy. Sonra kahverengileşir. Boraksla taflan yaprağı suyunu denedin mi?

Miss Douce yaridikelip Ren ve Bordo şarap kadehlerinin, tam 130 ortalarında da bir deniz kabuğu, ışıldadığı yaldızlıharflerle kaplı baraynasında gözucuyla cildini inceledi. —

Öyleyse bu işi bana bırak, dedi. — Gliserin de iyi gelir, diye öğütledi Miss Kennedy. Boynuyla ellerine veda eden Miss Douce —Bu dediklerin isilik yapmaktan başka bir işe yaramaz, diye yanıt verdi yerine oturarak. Boyd'daki o moruk dangalağa cildim için bir şeyler var mı diye

sormuştum.

Miss Kennedy, artık iyice demlenen ayı koyarken, suratını buruşturarak yakardı:

140

— Ay, Allah aşkına hatırlatma o adamı bana! — Ama bak ne diyeceğim, diye yalvardı Miss Douce. Tatlı aya süt kattıkta Miss Kennedy her iki kulağını da ser-eparmaklarıyla tıkadı.

— Sakın ha, istemem, diye haykırdı. I — Seni mi dinliycem, diye bağırdı. Ama, Bloom?

Miss Douce huysuz moruğu öykünerek homurdandı: — Neyiniz için dediniz? Dedi.

Miss Kennedy işitsin diye kulaklarını açtı, konuşsun diye: 150 ma dedi ki, tekrardan yakararak:

302

— Bana o adamı hatırlatma yoksa vallahi leceđim. Zavallı iç, reñ moruk! Antient Konser Salonu'nda o gece.

Demlemesini hazzetmeden yudumladı, sıcak çayını, bir yu. dum, yudumladı tatlı ayını.

— Bir de ne göreyim, dedi Miss Douce, bronz

başını üç çey. reklik dikeltip burunkanatlarını
kabartarak. Off!

Puff!

Tiz bir kahkaha çığlığı fışkırdı Miss
Kennedy'nin hançeresinden. Miss Douce avını
izleyen bir hayvan gibi
burnunun delikle-160 rinden oflamalı puflamalı
kahkahalar soludu.

—Oo! Diye feryat figan yırtındı Miss Kennedy.
Nasıl unuttur insan onun o patlak gözünü?
Miss Douce derin bronz kahkahasını tınlatarak
bağırdı: —Ya öbür gözün!

Blookimin kara gözü Aaron Figatner'in adını
okudu. Ne diye Firgater okurum hep? Firkete
sözcüğünü anıştırdığından olacak. Ya Prosper
Lore'nin Kalvinist adı. Bloom'un kara gözleri
Bassi'nin kutsal Meryemlerini yaladı.

Mavigiysili, altları beyaz, gelin bana. Tanrı
olduğuna inanıyorlar: Ya da Tanrıça.

Bugünküler. Göreme-170 dim. Konuşan o
delikanlı. Bir öğrenci. Dedalus'un oğlunun
peşinde. Mulligan'dır herhalde. Hepsi de güzel
bakirelerin. Erkekleri günaha sokar bunlar: O

beyazı.

Gözleri dolaşmaktaydı. Günah zevkleri.

Zevklidir zevkleri. Günahın. Bronzaltının

çınlayan kıkırtılı sesleri

harmanlandı, Douce ile öbür gözün

Kennedy'nin. Delişmen başlarını arkaya doğru

attılar, bronz altınkıkırtı,

doya doya gülebilsinler diye, bağırarak, senin

öbür, birbirlerine imleyerek, delici tiz seslerle.

Ah, soluk soluğa, inleyerekten, ayy, bitkinleşip,

sulh oldu sü-

rurları. 180 Miss Kennedy fincanını gene

dudaklarına götürdü, kaldırdı,

bir yudum içip kıkırkıkkıkkıkkırdadı. Miss Douce,

çaytepsinin üzerine eğilip burun deliklerini

şişirerek muziplik taşan gözlerini yuvarladı.

Gene Kennykıkırtıları, eğilerek, saçlarını

sapsarı tepelerini, eğilerek, ensesindeki

kaplumbağa kabuğundan tarağını göstererek,

ağzındaki çayını püskürttü, genzine kaçan

çayla, boğulurca-sına öksürdü ve haykırdı:

—O çapaklı gözleri! Onunla evlendiğini düşün

bir de! diye bağırdı. O köse sakalıyla!

Douce olanca gücüyle görkemli bir ılık attı, olgun bir kadı-190 nın dolgun bir ılığı, neşeli, sevinçli, sitemkâr.

— Sümüklü burunla evlendiğini! Diye haykırdı. Tiz, boğuk kahkahalarla, ardından, altın sonra bronz, birbir-

303

rini ortalığı ınlata ınlata gülmeye teşvik ettiler, değışen tını-l rla bronzaltın, altınbronz, tizboğuk, kahkaha ardından kahkahaya- Sonra da biraz daha güldüler. Sümüklüyü bilmez miyim? Bitkinleşerek, soluk soluğa, sallanan sedeftaraklarla kalkık tutulan örgülü saçlı başlarını tezgâha dayadılar. Kıpırmızı kesilmişlerdi (OD, nefesleri kesilmiş, kan ter içinde (O!), takadan kesilmiş"-Bloom ile evlendiğini, sümbüklübloom ile. 200

_Aman Tanrım! Dedi Miss Douce, hop hop devinen gülünün üzerinde inleyerek. Keşke bu kadar gülmeseydim. Her yanımdır sırlıklam oldu.

—Aman, Miss Douce! Diye karşı ıktı Miss Kennedy. Ne hain şeysin! Ve daha da kızardı

(hain şey!), daha da altınlaştı.

Sümbüklü bloom Cantwell'in bürosunun, pırıl pırıl yağlanmış Ceppi'nin bakirelerinin önünde aylak aylak dolaşmaktaydı. Nan-netti'nin babası bu şeyleri, benim gibi kapı kapı dolaşarak satmaya çalışıyor. Dini şeylerde para var. O yazı için görüşmeliyim onunla. 210 Zaman geçip gidiyor. Akreple yelkovan dönüyor. Haydi. Nerde yiyeyim? Clarence'te, Dolphin'de. Haydi. Raoul için. Yemek. Şu ilanlardan bir beş gine kıvırsam. Mor ipek jüponları. Henüz değil. Günah zevkleri. Daha az kırmızılaşıp, giderek azalarak, altınsı, soluklaştı.

Barlarına daldı Mr. Dedalus. Taşlaşmış başparmaktırnakların-dan birinin çentik çentik kopararak. Çentiklerini. Daldı içeriye.

—O, hoş geldin, Miss Douce.

Kadının elini tuttu. Tatili iyi geçmiş miydi?

—Harika. 220 Rostrevor'da havalar çok iyiydi, umardı.

—Şahane, dedi kadın. Baksana ne hallere geldim. Bütün gün kumsalda yata yata. Bronz

aklığı.

—Çok yaramazlık etmişsin, dedi Mr. Dedalus ve kadının elini sevecence sıktı. Zavallı saf erkekleri baştan çıkarmak için.

Satenli Miss Douce kolunu geriye doğru çekti.

—Git başımdan! Dedi. Sen safha? Haydi canım sen de.

Öyleydi.

—Vallahi öyleyim, dedi dalgın dalgın. Beşikte öyle saf görü- 230 niyormuşum ki Saf Simon takmışlar adımı.

—Herhalde anasının gözü bir velettin, diye yanıt verdi Miss Uouce. Doktor ne reçete yazdı bugün, bakalım? —Dur şimdi, diye bir an düşündü, sen nasıl münasip görürsen. Bir zahmet bana biraz suyla yarım bardak da viski versene. Şıngır. —Can baş üstüne, dedi Miss Douce.

Canı yürekten müzehhep aynalı vitrindeki Cantrell ve Cohra-ne'e doğru yöneltti kendisini. Kristal fıçıçıktan bir ölçü altın viski boşalttı. Ceketinin eteğinden dışarıya kesesiyle piposunu çıkardı Mr. Dedalus. Canı gönülden

yaptı servisini Miss Douce. Piponun ağzından iki kısık düdük sesi üfledi.

—Vallahi, dedi dalınç içinde, Mourné Dağlan'ını hep görmek istemişimdir. Oranın havası insanı turp gibi yapar muhakkak. Ama arayan mevlasını da bulur sonunda, demişler. Ya, ya. Evet. Parmaklarını kadının lülelerinde, denizkızının bakire-saçlarında dolaştırdı piposunun lülesinde. Çentikler. Lüleler. Dalınç içinde. Müteremrim. Hiç kimse demedi hiçbir şey. Evet.

Şen şatır Miss Douce büyük bir bardağı siledursun, müteren-nim, dedi ki: —O, Idolores, şark ummanlartn'nın kraliçesi! —Mr. Lidwell uğradı mı bugün?

İçeriye Lenehan girdi. Etrafına bakındı Lenehan. Mr. Bloom Essex Köprüsü'ne vardı. Evet, Mr. Bloom Evetex Köprüsü'nii geçti. Martha'ya yazmalıyım. Kâğıt alayım. Daly'den. Ordaki kız nazik. Bloom. Koca Bloom. Çavdarlar açtı mavi çiçekler. —Öğleyin buradaydı, dedi Miss Douce. Lenehan yaklaştı. —Mr. Boylan beni aradı mı? Diye sordu. Kadın

yanıtladı:

—Miss Kennedy, ben üst kattayken Mr. Boylan uğradı mı? Diye sordu, ikinci kez doldurduğu çayfincanı elinde, gözlen bir sayfada, Kennedy'nin Miss sesi yanıt verdi: —Yo. Uğramadı.

Kennedy'nin Miss nazarı, işitti, görülmedi, sürdürdü okumasını. Lenehan sandviç çingırağının çevresinde tombalak gövdesini sarmaladı sarmal. —Huhu! Kim varmış orada. Kenndy'den hiçbir nazar onu ödüllendirmediydi ya, sürdürdü o uvertür yapmasını. Noktaları unutmasıydı. Sadece kara imle" okusundu: Yuvarlak oları ve kıvrımlı seleri. Şingir arabası şingirdedi. Altıncı okumasında, etmedi nazar. Görmezlikten gel. Lene-
n monoton sesiyle ezberden ona bir misi masalı söylerken işitmedikten geldi:
_gir tilki bir leyleke rastlamış. Tilki leyleke demiş ki: Gaga-
boğazımın iççine sokuverip kemiği dışarıya çıkarır verir misin? Boşunaydı vızıldaması. Miss Douce çayına doğru döndü bir yana.

Adam inildi bir yandan: _Vay bana! Vaylar bana!

Mr. Dedalus'u selamladı ve karşılığında bir baş imi aldı. _Meşhur bir pederin meşhur mahdumundan selamlar sana. _Kimmiş acaba? Diye sordu Mr. Dedalus. Lenehan halisülkalp kollarını açtı. Kimmiş mi?

—Kimmiş acaba? Diye sordu. Soruyorsun ha? Stephen, genç ozanımız. Kesik.

Mr. Dedalus, meşhur peder, kesik tütün dolu piposunu önüne bıraktı.

—Öyle mi? Dedi. Önce anlayamamıştım. Ekâbir dostlar edinmiş kendisine işittiğime göre. Sen gördün mü onu şu sıralar? Elbet görmüştü.

—Daha bugün birlikte kafayı tütsülemiştik. Mooney'in en vil-Z?inde ve Mooney'in sur merinde, ilhamlarının karşılığında maaşını almış da.

Bronzun çaydayunulmuş dudaklarında, dinleyen dudaklarıyla gözlerine gülümsedi: — irlanda'nın elite şahsiyetleri kulak kesilmiş onu dinliyorlardı. Dublin'in en gözde kalemi ve

editörü o aklıevvel feylosof Hugh MacHugh ile kulağa pek hoş gelen O'Madden Burke adıyla maruf o yabani sulak batının âşık oğlanı. Bir aradan sonra Mr. Dedalus içkisini kaldırdı ve

—Epey eğlenmişsinizdir herhalde, dedi. Sanırım.

Sandı. içti. Ta uzaklardaki matemli dağ gözlerle. Bıraktı bardağını.

Salonun kapısına doğru baktı.

—Bakıyorum piyanonun yerini değiştirmişsiniz.

—Bugün akortçu geldi, diye yanıt verdi Miss Douce, sigara 'Ç'lebilen konser için akordunu yaptı, ömrümde öyle güzel çalan bl"ni dinlemedim. —Vallahi mi?

—Değil mi, Miss Kennedy? Hakiki klasik, yani. Üstelik kör e> zavallı çocuk. Daha yirmisinde bile değil eminim.

306

—Vallahi mi? Dedi Mr. Dedalus. içkisini yudumlayıp kendi içine kapandı.

—Yüzüne bakmaya dayanamıyor insan, diye yazıklandı Miss Douce. 320 Allah belanı versin

hıyar

pezevenk.

Çınn ne yazık ki bir müşteri çingırağını çaldı.

Ormond'un garsonu Dazlak Pat barla

yemeksalonunun kapısında belirdi, Pat zahmet

edip buyurdu, geldi Pat. Yemek yiyen

müşteriye bir bira. Birayı cansız gönülsüz

verdi. Sabrederek, şangırarabalı uçarı oğlan

Boylan'ı bekledi durdu Lenehan sabırsız.

Kapağını kaldırarak (kim?) tabutun (tabut?)

içine eğik üçlü (piyano!) tellerine baktı.

Pedallere hafifçe dokunarak çekiç hareketinin

sesini boğuşunu işitmek amacıyla kalkan

keçenin kalınlı-330 ğını görebilmek için tuşa

birden bastı (kadının elini sevecence sıkın o

aynı el).

Biri yedek iki yaprak krem rengi parşömen

kâğıdı iki zarf ben Wisdom Hely'deyken akıllı

Bloom Daly'den yapardı alışverişini Henry

Flower. Sen yuvanda mutlu değil misin?

Çiçekle beni teselli edecek oysa iğne keser

önünü aşkın. Bir anlamı var herhal, çiçeklerin

di. Papatya mıydı o? Safiyet yani. Namuslu

genç bayan ayinden sonra buluşalım. Aman
teşekkür ederim çokı çokı. Akıllı Bloom
kapıdaki bir afişe baktı, lâtif dalgaların
ortasında salınarak sigara içen bir denizkızı.
Denizkızı sigarası için, en tazeleyici nefes 340
için: Hicranı aşk. Kimi erkekler için. Raoul için.
Başını çevirdi ve Essex Köprüsü'ndeki bir
gezinti arabasında sikirdim bir şapka gözüne
ilişti. Bu o. Gene. Üçüncü kez. Tesadüf.
Esnek lastiklerin üzerinde köprüden Ormond
rıhtımına seyran etti araba. izle. Göze al.
Çabuk yürü. Dörtte. Artık yakın. Gitti.
— İkipeni, efendim, dedi satıcı kız cesaretini
toparlayıp. — Ha... Unutuyordum... Özür.. — Ve
dört. Dörtte o. Şirin şirin güldü o. Bloomonakim.
Bloo gülü gülü 350 çık git. Yigünler. insanı nasıl
da pohpohlarlar. Herkese yapıyordur.
Erkeklerle. Uykulu bir sessizlikle altın
sayfasının üzerine eğildi. Salondan bir çağrı
geldi, uzun süren bakması sırra kadem.
Akortçunun unuttuğu ve şimdi de onun vurarak
çınlattığı diyap2' zonda bu. Bir çağrı daha.
Yeniden kaldırdığı şu anda zonklayan şey.

işitiyor musun? Zonkladı, saf, daha saf,
yumuşak yumyumU'

307

. vlnlayan ubukları. Sırta kadem basması
upuzun süren ağrı. ' Pat, müşterinin
patmantarlı şişesinin bedelini ödedi: Barda-
tapsinin ve patmantarlı şişenin üzerinde dazlak
ve sıkkın gi-, r jken Miss Douce ile fiskoslaştı.
— Parlak yıldızlar sönmekte... Sessiz bir şarkı
içinden, söyleyerek: sökerek şafak.
Hassas parmakların ucundan bir düzine
kanatlınota kristalim-si tizden cıvıldadı. Pırıl
pırıl tuşlar, her biri yana
sone, harpsikord-vari, bitişerek bir sesi
şebnemli sabahların, gençliğin, aşkın yitirili-
sinin, yaşamın, aşk
sabahlarının nağmelerini okumaya çağırdı. —
Çiydamlalart inci inci...
Lenehan'ın dudakları tezgâhın üzerinde alçak
sesle ayartıcı bir ıslık almaktaydı.
— Ama şuraya bak, dedi Castile gülü.
Şingir seyran etti, dayanıp kaldırıma orada
kaldı.

Castile gülü kalkarak okuduğu kitabı kapattı: Tedirgin, heyecanlı, hulyalı gül. —Düşmüş mü yoksa birileri mi itmiş onu? Diye sordu adam kadına. Yanıtladı kadın, yüz vermeksizin: —Ne soru sor ne de yalan dinle. Ne kadın, hanımefendi.

Blazes Boylan'ın elegan sütlükahve ayakkabıları arşınladığı barzemininde gıcırdadı. Evet, yakındaki altın ile uzaktaki bronz. Lenehan kulaklarını dikti ve anlayıp sarkıttı selamını: —Bakın, kahraman fatihimiz geldi.

Araba ile pencere arasından sakınganca yürüyüp geçti Bloom, ne kahraman ne fatih. Beni görmesi mümkün. Oturduğu yer: Ilık. Bir sakıngan kara erkekkedi Richie Goulding'in selamen kaldırdığı evrak çantasına doğru yürüdü.

—Ben de senden...

—Döndüğünü işittim, dedi Blazes Boylan.

Yana yatık hasır şapkasının kenarına dokunarak karşılık verdi. ma bronz bacısı daha çok gülümsedi ondan, daha dökümlü saçını-

göğüslerini ve gülünü sergileyip. Elegan Boylan iksirini söyledi.

d k~~A e any°rsun? Bir bardak bira? Bir bardak bira, lütfen, bana a b" erikrakısı. Telgraf geldi mi?

Henüz gelmedi. Dörtte o. Kim dört demişti? Şerifin bürosunun kapısında Cowley'fn kırmızı kulakmeme-

308

leri ve sarkan âdemelması. Görmezlikten gel. iyi ki Goulding bu da. Ormond'da ne işi var ki? Araba beklemekte. Bekle. 400 Merhaba. Nereye böyle? Bir şeyler atıştırmak için? Ben de

şöyle bir. Buraya. Ne, Ormond? Dublin'de bulamazsın daha i-yisi-ni. Öyle mi?

Yemeksalonu. Kıpırdama buradan. Görürsün, görülmezsin. Ben de katılayım bari sana. Buyur. Richie önden yürüdü Bloom çantayı izledi. Krallara layık bir yemek.

Miss Douce bir şişeyi almak için saten kolunu, göğsünü yukarıya, nerdeyse patlayacak denli ta yukarılara uzattı.

—Ha gayret! Ha gayret! Diye körükledi
Lenehan her uzanışında derin derin soluyup.
Ha gayret! Ama boynundan kavrayarak
muzafferane indiriverdi avını aşıya o.

—Ne diye boynunu uzatmıyorsun biraz? Dedi
Blazes Boylan. Bayanbronz, ediği şişeden
şurubumsu kıvamlı likörü onun dudakları için
dökerken, akadursun, baktı adama doğru
(yakasında çiçek: Kim vermiş ki ona?), ve
şuruplu sesiyle dedi ki:

—Yani demek ki o. Yavaşçaşurubumsu
erikrakısını uzlukla hazırladı. —Şerefe, dedi
Blazes.

iri bir madeni parayı tezgâha bıraktı. Para
tıkırdadı. —Bekle, dedi Lenehan, ş'aapana
kadar ben... 420 —Şerefe, dedi o da, köpüklü
birasını kaldırarak. —Sceptre rahatlıkla
kazanacak, dedi.

—Ben de oynadım bir miktar, dedi Boylan
gözünü kırpıp içerken. Ama bilerek değil, ha.
Bir arkadaşımın aklına uydum.

Lenehan içmesini sürdürerek eğik birasına ve
Miss Douce'un mırıldanırcasına bir şarkı

söyleyen dudaklarına, kapatmaksızın bir
denizşarkısını terennüm eden dudaklarına
doğru sıırttı. Idolores. Şark ummanlarının. Saat
zırıldadı. Miss Kennedy, bir çaytepsisiyle
önlerinden geçti (çiçek, kim verdi acaba). Saat
çakıldadı. 430 Miss Douce Boylan'ın parasını
aldı ve otomatikkasaya sertçe
bastırdı. Kasa tangırdadı. Saat çakıldadı.
Mısırlı dilber çekmeceyi kurcaladı, karıştırdı ve
mırıldanarak, paranın üstünü uzattı.
Güneşin battığı yere bak. Bir çakıltı. Bulmak
için beni. — Saat kaç oldu? Diye sordu Blazes
Boylan. Dört mü? Saati.
Lenehan gözlerini kısıp, kadının mırıldanışına,
göğüslerimi1 kımıldanışına yercesine bakarak,
Blazes Boylan'ın
ceketini dirseğinden çekti.

309

_Saatini bir dinleyeyim, dedi.

Gouldings, Collis, Ward Çantası Bloom'u
çavdarçiçekli masa- 440 ı ra sürükledi. Dazlak
Pat bekleyedursun, dikkatsiz, sıkıntılı bir
H'kkatle kapıya yakın bir masada karar kıldı.

Yakın ol. Dörtte. Unuttu mu ki? Ola ki bir şeytanlık. Gelme: iştahını biliyor. Ben namazdım. BertıC) bekle. Garson Pat, beklemekte. Çıldır çıldır bronz masmavi gözlerini Blumasmavinin gökma-visi papyonuna ve gözlerine çevirdi. _Hadisene, diye asıldı Lenehan. Kimsecikler yok. O hiç işitmemiş.

Flora'nın dudaklarına koştu. Tiz tuşlardan pırıl pırıl bir nota yükseldi tiz. 450

Bronzdouce bir batan bir çıkan gülüyle Blazes Boylan'ın çiçe-ğiyle ve gözleriyle muhabbeti koyulaştırmada. — Lütfen, lütfen.

Kabul ettiğini söylemesi için yakardı. — Seni bırakamam...

— Daa'sonra, diye söz verdi Miss Douce kırılarak.

— Olmaz, şimdi, diye dayattı Lenehan. Sonez la cloche! Haydi yap! Kimsecikler yok.

Kadın baktı. Çabucak. Miss Kenn kulak erimi dışında. Ansızın eğildi. Alev alev iki yüz onun eğilişini seyretti.

Zingıldayan nağmeler havadan ayrıldı, gene buluştu, yitirip nağmesini, yitirip buldu gene, sendeleye sendeleye.

—Haydisene! Yap! Sonnez!

Eğilerek, eteğini bir çimdik dizinin üzerinde çemredi. Biraz bekledi. Eğilerek, hain gözlerle onlara bakıp, onları daha da sabırsızlandırdı.

—Sonnez!

Şırak, iki parmağıyla tutarak yukarıya çektiği esnek jartiyerini ansızın serbest bırakarak gerisingeriye şırakılık ılıkçoraplı şıraklatı-labilir kadın uyluğuna şaklattı. 470

—La cloche! Diye haykırdı Lenehan, ağzı paça. Sahibinden gösteri. Boru değil, arkadaş. Gülesırıttı azametfüruş (Melun! Değil mi şu erkekler?), ama, suzüle süzüle ışıklanıp, Boylan'a doğru zarifçe gülümsedi.

—Ahlaksızın tekisin, dedi süzüle süzüle.

Boylan gözlerini dikmiş, göz kesilmiş. Kadehini etli dudaklarına dikip, kıvamlı eflatuni

şurubumsu likörü son damlasına dek merak
küçücük kadehini boşalttı. Kadın üzeri yaldızlı
kemerde Parıldayan zencefilli gazoz, Ren ve
Bordo şarap kadehleriyle sivri

510

480 çıkıntılarla kaplı bir deniz kabuğu, aynalı
barda dolaşır, aynalard yansılır, bronzu
güneşle daha da bronzlaşırken büyülenmiş göz
leri, onun başının, süzülen başının ardından
sürüklendi, sürüklen di. Evet, şuyakından
gelen bronz. — ... sevgilim, elveda!

— Ben gidiyorum, dedi Boylan sabırsızca.
Kadehini hızla öne doğru sürdü ve parasının
üstünü avuçladı — Bekle bi parça, dedi
Lenehan içkisini çabucak içerek. Bir şey
söyleyeceğim. Tom Rochford... 490 — Canı
cehenneme, dedi Blazes Boylan, çıkararak.
Lenehan yutkunarak kalktı.

— Arkandan atlı mı kovalıyor? Dedi. Bekle.
Geliyorum, ivecen gıcırtilı ayakkabıların
peşinden giderken eşikte duru-verdi ve biri
kallavi biri incerek iki karaltıyı selamladı. —
Nasılsınız, Mr. Dollard?

—Ha? Nasıl? Nasıl? Diye yanıt verdi Ben Dollard'ın dalgın bas sesi, bir an Peder Cowley'in tasalarını bırakıp. Kılına bile dokunamaz, Bob. Alf Bergen o sırıkla görüşecek. O çıfıtın hesabını göreceğiz bu sefer. 500 Mr. Dedalus bir parmağıyla bir gözkapagını ovuştururken ah çekerek salondan beri geldi.

—Hoho, yaşadık, diye neşeyle şakıdı Ben Dollard. Haydi, Simon. Bir şarkı söyle bize. Piyanoyu işittik de.

Dazlak Pat, keyfi kaçık garson, içki siparişlerini beklemekteydi. Richie'ye Power. Ya Bloom'a? Dur bi düşüneyim. Adamcağızı iki kez yürütme. Nasırları. Şimdi dört. Bu siyahlar da ne sıkıcı. Zaten asabım da biraz. Işınları kırar (öyle miydi?). Düşüneyim bi. Elma şarabı. Evet, bir şişe elma şarabı. —Ne diyorsun? Dedi Mr. Dedalus. Tuşlarda geziniyordum, 510 yahu. —Haydi, haydi, diye dayattı Ben Dollard. Yok olsun gam ü kasavet.

Dazlak Pat kapıda çaysız altına, dönerken rastladı. Keyfi ka' çık, kadından Power ile elma

şarabı istedi. Penceredeki bronz, baktı,
uzaktan bronz. Bir tıngırtı şıngır diye seyran
etti.

Bloom bir şıngır işitti, kısa bir ses. O gitti.
Bloom'un hafif ag' lamsı soluğu asude
mavirenkli çiçeklerin üzerinde dolaştı.

Şıngır11-Gitti işte. Şıngır. Dinle. 520 —Aşk ve
Savaş, Ben, dedi Mr. Dedalus. Yaşasın eski
günler.

311

Miss Douce'un pervasız gözleri, güneş
ışığından bizar, boşla-raktan, yatay
güneşlikten içeriye doğru döndü. Gitti. Durgun
A^Akim bilir?)» bizar (kuvvetli ışıktan), kordonunu
çekerek storu in-flirdi. Aşağı inip durgun (ne
diye gitti hemen tam ben?) bronz ba-ıvıla altın
bacının yanında duran dazlağın oluşturduğu
gayri mükemmel zıtlığın, zıt mükemmel gayri
mükemmeliyetin yer aldığı barın dingin loş
denizyeşili derinliğini yansıtan eau de Nil
gölgesine döndü.

_O gece piyanoda zavallı yaşlı Goodwin vardı,
diye anımsattı

Peder Cowley onlara. Adamcağızla Collard kuyruklu su arasında 530 hafif bir anlaşmazlık vardı. Vardı ya.

—Ne toplantıydı ya, dedi Mr. Dedalus. Allah gelse susturamaz adamı, içmeye başlarken halim selim bir ihtiyar dersin.

—Hay Allah, hatırlar mısınız? Dedi çam yarması Dollard, ez-diğiklavyeden. Aksi şeytan, üstelik düğün kıyafetim de yok.

Üçü birlikte güldüler. Yokmuş düğün ki. Triyo güldü birlikte. Düğün kıyafeti yok.

—Dostumuz Bloom o gece bizi kurtarmıştı, dedi Mr. Dedalus. Durun yahu, pipom nerede benim?

540

Geri dönüp bara doğru yitik akor piposunu aramaya gitti. Dazlak Pat iki müşterinin, Richie ve Poldy'nin içkilerini götürdü. Peder Cowley ise güldü yeniden. —Ama, sorunu halletmiştim, Ben, galiba.

—Etmiştin ya, diye onu doğruladı Ben Dollard. O daracık pantolları da hatırlıyorum. Esaslı fikirdi, Bob. Peder Cowley parlak morumtırak

kulaklarına dek kızardı. Etmişti sorunu ha.
Daracık panto. Esaslı fık. —Yoksulluk çektiğini biliyordum, dedi. Karısı handıysa boğaz tokluğuna cumartesileri Coffee Palace'ta piyano çalıyordu, öbür işi 550 de yaptığını da kim çıtlatmıştı bana? Hatırlıyor musun? Onları bulabilmek için Holies Street'in altını üstüne getirdiydik de, Ke-°gh'un dükkanındaki delikanlı numarasını söylemişti bize. Hatırladın mı? İpiri gövdesi şaşkın, Ben hatırladı.

—Vay imanım, evi tıklım tıklım alengirli tiyatro kıyafetleri fi-'anla doluydu. Mr. Dedalus, elinde piposu, geriye döndü.

—Merrion Square tarzında. Balo giysileri, vay imanım, saray uvaletleri. Adam para da kabul etmemişti. He? Üç köşeli şapkalar, 560 °'erolar, iç çamaşırları - hadsiz hesapsız. He?
312

—Ya, ya, diye onadı Mr. Dedalus. Mrs. Marion Bloom tekmil giysilerini çıkarmıştı önümüze. Şingir seyreyledi rıhtım boyunca. Blazes, seken lastiklerin üzerinde yayıldı. Karaciğer ve beykın. Biftek ve böbrekli turta.

Tamam, efendim. Tamam, efendim.

Mrs. Marion. Mete'nin nesiydi? Yanık kokusu.

Paul de Kock'un. Ne güzel adı. 570 —Ne diyorlardı adına? Etine dolgun bir taze.

Marion?..

—Tweedy.

—Evet. Hayatta mı hâlâ? —Hem de nasıl. —Alayın kızı.

—Ya, elbet. Hatırlıyorum o yaşlı bando şefini.

Mr. Dedalus, vızıldadı, yaktı, art arda iştahlıca üfledi.

—İrlandalı mı? Bilmiyorum, vallahi. Sence, Simon?

Art arda sert, bir üfleyiş, güçlü, iştahlıca, çatırdataraktan.

—Borazan kasım biraz şey... He? Pas tutmuş... Ha, o... İrlan-580 dalı Mollym, Hey. —Sert kokulu bir uçkun, bir zırlıltı üfledi. —Cebelitarık'tan... ta oralardan.

Altın, biramusluğunun başında, bronz maraskinin yanında, denizdibi loşluğunda özlem çekerek, durgun ikisi de. Drumcond-ra-4 Lismore Terrace'tan Mina Kennedy, kraliçe,

Idolores, Dolores ile, sessiz. Pat yemekleri getirdi, tabakları açtı. Leopold karaciğer dilimlerini kesti. Daha önce de denildiği gibi iç organları, yenilmesi kıtır kıtır taşlıkları, morinabalığı yumurtalarının tavasını büyük bir 590 iştihâ ile yedi, Richie Goulding, Collis, Ward ise, biftek ve böbreği, önce biftek sonra böbreği, turtasını azar azar yedi de Bloom yedi onlar yediler.

Bloom ile Goulding, yuvalarında, sessiz yediler. Krallara layık yemekler.

Bachelor's Walk'ta bekâr Blazes Boylan, güneşin altında sıcakta, kısırağının yalabık sağrısı tırışta, kırbacıyla okşayarak, seken lastiklerin üzerinde seyr ü seyran eyleyerek şingirdadı: Sıcacık koltuğunda yayılmış, Boylan sabırsız, huruşanyürekli. Boru. Var mı sende? Boru. Var mı sende? Bo bo boru. 600 Seslerini bastırırcasına, Dollard'ın bas sesi gürleyerek akor bombardımanının üzerinden saldırışa geçti, gümbür gümbür: —Hurusan kalbine dolduğunda aşk...

Benruhbenjamin'in kalın sesi titreşen, viranıaşk camlı çatıya indifa etti. —Savaş! Savaş! Diye haykırdı Peder Cowley. Savaşçısın billahi— Öyleyimdir, dedi Ben Savaşçı gülerek. Senin ev sahibini düşünüyordum da. Aşk ya da para. Durakladı. Devasa yüzü devasa hantallığının üzerinde, devasa sakalını devindirdi.

610

—Tallahi, kadıncağızın kulakdavulunu patlatacaktın, dedi Mr. Dedalus kokulu dumanların arasından, o senin avazenle. Sakallı gümrah kahkahasıyla Dollard klavyenin üzerinde şöyle bir sallandı. Herhalde. —Başka bir zarını da, diye ekledi Peder Cowley. Ağır ol, Ben. Amoroso ma non troppo. Ben de katılayım. Miss Kennedy iki beyefendiye iki büyük bardak soğuk bira sundu. Ağzından bir iki sözcük döküldü. Hava gerçekten güzeldi, diye katıldı birinci beyefendi. Soğuk biralarını içtiler. Genel Va-li'nin nereye gittiğini biliyor muydu hanımefendi? Ve de çeliknal- 620 ların naltıngirtisini işitmiş miydi? Hayır, pek sayılmazdı. Ama gazetede yazardı. Yoo,

zahmet etmesindi. Zahmet olur muydu hiç.
Tepesinde topladığı saçları hafif hafif
devinedursun, açtığı Independents sayfalarını
çevirerek Genel Vali'yi, Genel Val, aradı. Aman
ne zahmet buyuruyordu, diye yineledi birinci
beyefendi. Hiç de zahmet olmazdı. Nasıl da
bakıyor adam. Genel Vali. Altın ile bronz demir
çeliği işittiler.

—dolduğunda ask
Olmaaz umurumda yarınlar.
Bloom karaciğerin sosunda haşlanmış patatesi
ezdi ezdi. A\$K 630 ve Savaşı birisi. Ben
Dollard'ın o ünlü. Konser için kıyafet kiralamak
amacıyla koşup bize geldiği o gece.
Pantolonun içine sığama-mıştı bir türlü.
Kasaplık müzisyen domuz. Adam gittiği zaman
Molly ne gülmüştü ya. Kendisini sırt üstü
yatağın üzerine fırlatmış, havayı tekmeleyerek
basmıştı çığlığı. Tüm taklavatı meydanda. Oh,
Tanrım, sıırıslıkam oldum! Oh, ön sıradaki
kadınlar! Oh, hiç bu kadar gülmemiştim! Ee,
ona o variltonunun bazını veren de buydu
herhal. Örneği n hadımlar. Kim çalışıyor acaba.

Tuşesi çok güzel Cowley olmalı. Müzisyen.
Notadan iyi anlıyor. Nefesi kokardı, zavallı
adamcağız. Durdu. 640

Alımlı Miss Douce, Lydia Douce, yeni gelen
beyefendiye, 'Şsohbet avukat George Lidwell'e
boyun kesti, iyi günler. Ka-n> nemli (hanım)
elini adamın kavi tokasına sundu. Günler.

314

Evet, dönmüştü gene. Eski nöbet yerine. —
Dostlarınız içerde, Mr. Lidwell. Hoşsohbet,
George Lidwell, bir lydiaeli istedi ve onu tuttu.
Şingir.

Daha önce denildiği üzere Bloom karaci yedi.
Hiç olmazsa temiz burası. Burton'daki o herif,
çiğnenmiş kıkırdakla. Kimsecikler 650 yok
burda: Goulding'le ben. Temiz masalar,
çiçekler, kolalı peçeteler. Pat içeri Pat dışarı.
Dazlak Pat. Yok bir şey, yapacağı.

Bulamazsın daha iyisini Dub.

Piyano gene. Cowley çalışıyor. Bir oturuşu var,
piyanoyla anlaşarak bütünleşir gibi. Bıçkı
makinesindeki bıkkın bıkkıcılar, gözleri
tornada, dışağrısını andıran gıcırtilarla

kazıyarak bir viyolonsel biçiyorlar. Upuzun tiz horultusu onun. Locada oturduğumuz gece. Trombon altta domuzbalığı gibi öttürüyor, perde aralarında, öbür nefesli sazlar vidalarını söküyorlar, tükürükleri boşaltıyorlar. Orkestra şefi de bolpaça pantolunun içinde, gıygıdı gıygıdı. Onları 660 saklamak için iyi ama. Gıygıdı şıngır seyr ü seyran.

Yalnızca arp. Ne güzel! Altın ışınlar saçan. Kız ona dokunuyor. Kıçı sevimli bir. Sosu da hani krallara la. Altın gemi. İrlanda. O, arp ki bir iki "kez. Üşüyen eller. Ben Howth, Alp gülleri. Onların arpiyiz biz. Ben. O. Yaşlı. Genç.

—Aa, söyleyemem yahu, dedi Mr. Dedalus, mahcup, neşesiz. Şiddetlice.

—Haydisene, Allahın cezası! Diye hırladı Ben Dollard. Söyle bir şeyler artık. 670 —M'appari, Simon,

dedi Peder Cowley.

Ciddi, son kerte elemli sahneden inip uzun kollarını açarak birkaç adım ilerledi.

Ademelması boğukçana yumuşakça ünledi.

Eslekçene sisli bir deniz manzarasına doğru

ırladı: Son Bir Elveda. Denize uzanan bir
burun, kabaran dalgaların üzerinde yelkenler,
bir gemi. Elveda. Burunda, rüzgârda
dalgalanan peçesiyle rüzgârlarla sarmaş dolaş.
Güzel bir kız. Cowley dem çekti: — M'appari
tutfamor: Ilmio sguardo l'incontr... 680 Kız,
Cowley'i işitmeksizin, ayrıldığı kimseye,
sevgilisine, rüzgâra, aşka, hızla uzaklaşan
yelkenlere, dönüşe salladı peçesini. —
Haydisene, Simon. — Amaan, ben
söyleyeceğim kadar söylemişim vaktiyle-Ben...
Ama...

316

Mr. Dedalus piposunu diyapazonun yanına
bıraktı ve, oturarak, yumuşak başlı tuşlara
dokundu. _Yo, Simon, diye ekşidi Peder
Cowley. Aslındaki gibi çal. Tek bemol.
Yumuşak başlı tuşlar yükselerek, kâh
mütereddit, kâh ikrar ederek, kâh tanlayarak
tınladılar.

690

Peder Cowley sahneye doğru yürüdü.
_Bak, Simon, sana refakat edeceğim, dedi.

Kalk.

Graham Lemon'un ananaslı akideşekerlerinin, Elvery'nin filinin önünden şingırdayarak sekti. Biftek, böbrek, karaciğer, patates püresi, krallara layık yemeklerin başında oturmuş krallar, Bloom ile Goulding. Yemeklerin başında krallar kadehlerini kaldırdılar ve içtiler. Power ile elma şarabı.

Tenorlar için bestelenmiş en güzel şarkı, dedi Richie: Son-nambula. Joe Maas'ı o şarkıyı söylerken dinlemiş bir gece. Ah, o 700 M'Guckin, ah! Evet. Kendi tarzında. Kilise korolarındaki oğlan çocukları gibi. Takdis ayinlerindeki. Daha doğrusu lirik bir tenor. Asla unutamam. Asla. Bloom sevecence karaciğersiz beykinin üzerinden gergin yüz hatlarının titreşmesini izledi. Sırt ağrısından mustarip. Bright'in parlak gözleri. Programın bir sonraki parçası. Parayı veren düdüğü. Beş para etmez hapların kutusu beş gine. Bir süre rahatlatır. Şarkı da söyler

ayrıca: Yeraltında ölümler arasında. Cuk oturuyor. Böbrek turtası. Tatlılara. Pek bir yere varamamış. Bulamazsın daha iyisini. Ona özgü bir şey. Power, içkisi konusunda müşkülpesenttir. Bar- 710 dakta hafif çatlaklık, bir Vartry suyu daha. Tasarruf gayesiyle tezgâhlardan kibrit yürütür. Sonra gider ıvıra zıvıra bir ingiliz altını sayıp çarçur eder parasını. Sonra iki kuruşa ihtiyacı olsa denkleştiremez parayı. Bir defasında içmiş de ödeyememiş arabacıya parasını. Tuhaf insanlar. Asla unutamayacaktı Richie o geceyi. Ömrü boyunca: Asla. Küçük Peake'yle Royal Tiyatrosu'nun mabedinde. Ve ne zaman ki ilk nota. Sözcükler Richie'nin dudaklarında kesildi. Şimdi de bir kuyruklu yalan. Desteksiz atışlar başlıyor. Adam 720 kendi masallarına inanıyor. Gerçekten. Mavalda üstüne yok. Ama *yi hafıza gerek. — Hangi şarkı o? Diye sordu Leopold Bloom. — Her şey yitti şimdi. Richie dudaklarını soruturcasına büzdü. Kısık tatlı sayhamsı

bir mırıltı: O kadar. Bir ardıçkuşu. Bir gökardıç. Tatlıkuş nefesine övünç kaynağı muntazam dişleri yakınmalı bir elemle kuğurdu. Yitti. Gür savt. Surda iki nota bir arada. Alıç vadisinde işittiğim karatavuk. Sanki içimdeki ezgileri alıyormuş da evirip çeviriyormuş 730 gibi onları. Hepsi yep sanki yeni bir ezgide yitti hepsi. Yankı. Ne tatlı o yanıtı. Nasıl oluyor ki bu? Her şey yitti. Sürdürdü firaklı ıslığını, îniş, teslimiyet, yitti. Vazonun altındaki küçük örtünün kenarını düzeltirken, Bloom can Leopold kulağıyla dinledi. Düzen. Evet, anımsıyorum. Güzel şarkı. Uykusunda ona doğru gidiyordu. Mehtapta masum. Yürekli. Tehlikelerden bihaber. Gene de onu alıkoyuyor. Adını söyleyerek. Suya dokunuyor. Şingir seyreylemekte. Artık çok geç. Kız gitmek için tutuşuyor. O yüzden. Kadın. Denizi durdurmak denli kolay. Evet: Her şey gitti. 740 —Güzel bir şarkı, dedi Bloom yitik Leopold, iyi bilirim bu şarkıyı. Bütün yaşamı boyunca Richie Goulding asla.

O da iyi biliyor bu şarkıyı. Hissediyor ya da. Hâlâ küçük kızına düşkün. Babasını tanıyan cin gibi bir çocuk. Dedalus demişti. Ben? Bloom yan gözle ciğersizin üzerinden ona bakmaktaydı. Her şey yittinin suratı. Bir zamanların delişmen Richie'si. Eski fıkraları bayat artık. Kulaklarını oynatıyor. Gözüne monokl gibi taktığı peçete halkası. Bugünlerdeyse mektup yazarak para göndermesini 750 isteyen oğluyla dertte başı. Şaşı Walter efendim yaptım efendim. Ben sadece para istemiştım rahatsız etmezdim aksi takdirde. Ozü-rü. Pişano gene. Geçen kez işittiğimden daha iyi sesi. Akort etmişler herhal. Durdu gene. Dollard ile Cowley hâlâ bastırıyorlar söylemesi için. — Haydisene, Simon. — Haydi, Simon. — Hanımlar ve beyler, nazik ısrarlarınıza canı gönülden teşekkürler. 760 — Haydi, Simon. — Bende para hak getire lakin beni dinlemek lütfunda bulunursanız size hüznünlü bir aşk şarkısı söylemeye gayret edeceğim. Sandviç fanusunun yanında kuytuya sığınmış

Lydia, bir hanımefendi zarafetiyle bronzunu ve gülünü bir uzatıp bir çekiyordu: Mina ise yeşilimsimavimtırak eau de Nil serinliğinde altın tepe'1 saçlarıyla iki büyük bardağa doğru eğilmişti.

317

Prelüdün arpejleri son buldu. Uzayan, özlemlî bir ezgi, sürükledi bir sesi peşinden.

_O güzelim endamını ilk gördüğüm zaman ben...

Richie döndü. 770

—Si Dedalus'un sesi, dedi.

Beyinlerindeokşayışlar, yanaklarında alevlenmeler, tenlerinin azalarının üzerinden akan insan kalbini ruhunu iliğini mesteden o güzelim duyguları tadarak dinlediler. Bloom Pat'a el etti, dazlak Pat ağır işitir bir garsondur, ardına kadar açmasını imledi barın kapısını. Barın kapısını. Hah öyle. Pat, garson, kulağı ağır işittiğinden naşı, işitsin diye bekleyerek, kapının orda bekledi. — ... Acılarım uçup gitmişti sanki.

Durgun havanın içinden bir ses onlara, peşten,

yağmur değil de, fısıldaşan yapraklar değil de,
ne bir yaylı saz ne bir üflemlı saz 780 ne de ne
derlerdi adına santur hiçbirinin sesine
benzemeyen durgun kulaklarını her birinin
hatırlayabildiğı yaşamlarının durgun kalplerini
sözcüklerle okşayarak dem çekti. Güzel,
işitmek güzel: Acıları onların her birinden
ikisinden de uçup gitmişti sanki ilk işittikleri
zaman onlar. Güzelliğın şefkatini ilk gördükleri
zaman onlar, yitik Richie Poldy, hiç
beklemedikleri bir kimseden, bir kızın ilk
şefkatli tatlı sevecen sözlerini işitmişlerdi.
Dem çeken aşk: O güzel aşk şarkıları. Bloom
paketinin lastik bandını usulca çıkardı. O güzel
aşk sonne la altın. Bloom bir çatalın dört
çubuğuna lastiğı sarıp gerdi, gevşetti, sonra
lastiğı önce iki, 790 sonra dört, sonra sekiz kat
sarıp sıkıca bağladı. — Ümit dolu haz dolu...
Tenorlar kadınları sesleriyle tavlalarlar. Kanlarını
fıkırdatırlar. Ayaklarına çiçek atarlar. Ne
zaman buluşacağız? Yanaklarında perçemler.
Şingir pek neşeli. Sosyetik kulüplerde
dinlemezler onu. Gamzeli yananlarında

perçemler. Erkeği için güzel kokular sürünür. Karın hangi parfümü? Bilmek istiyorum. Şing. Durdu. Kapıyı çaldı. Kapıyı açmadan önce ayanaya son bir bakış atar hep. Holde. Orada? Nasılsın? Çok iyi. Orada? Ne? Ya da? Çantasında bir kutu kokulu pastil, öpüşme bonbonları. Evet? Elleri semiz kıvrımları 800 yoklamakta. Heyhat gene yükseldi sesi, inleyerek, değişip: Gür, tok, par-lak, çalımlı. — Ama heyhat, beyhude bir rüya imiş... Sesi hâlâ muhteşem. Cork şarkılandaki tatlılık bir de o aksanları. Ne herif ya! Tonla para kazanabilirdi. Çağırdığı türkü yan-'ş* Karısını helak etmiş: Söylüyor şimdi şarkısını. Ama kim bilebi-

318

lir. Anca ikisi arasında. Çöküp gitmezse. Caddelerde fınk atmaya berdevam. Elleriyle ayakları da şakımakta. İçkici. Asabı gayet ger-810 gin. Şarkıcıların içmemesi gerekiyordun Jenny Lind çorbası: Et suyu, adaçayı, çiğ yumurta, çeyrek litre kaymak. Kaymaklı rüyalar.

Sevecenlikle faştı: Yumuşakça, kabarıp, bol bulamaç zonkladı. işte böyle. Al! Zonklayış, bir zonklayış daha,

çarpan kurumlu ve dik.

Sözcükler? Müzik? Hayır: Esas, ardındakiler. Bloom ilmekledi, ilmeği bozdu, bir düğüm attı, düğümü çözdü.

Bloom. Höpürdeterek yalanan ılık aşşüre seli müzikle taşıp aktı, kösnül, yalanacak kıvamda akarak işleyerek içine. Dokun 820 ona, vur ona, çık ona, ye onu. Vur. Mesamatı kabarsın kabartarak. Vur. Sevinci hissetmenin o ılık o. Vur. Boşalmak nabız nabız fışkırtıp. Sel, taşkın, seylan, sevinçtaşan, zonklayavuran. Şimdi! Aşkın dili. —... bir ümit ışığı...

Yayılan. Lidwell için fıkırdayan Lydia tam bir hanımefendi fı-kırtısız esin perisi işitti sayılmazdı bir ümif ışığını. Martha bu. Tesadüf. Şu anda yazacaktım. Lionel'in aryası. Senin o güzel adını. Yazamıyorum. Değersiz armağanımı kabul et. Kalbine hitap ederken kesesine de. Bu kadın bir. Sana yaramaz 830 çocuk deyişimin. Ama o adı: Martha. Ne tuhaf.

Bugün.

Lionel'in sesi yeniden işitildi, daha bir dingin ama güçsüz değil. Yeniden çekti demini Richie Poldy Lydia Lidwell'e ve de yırladı ağzı kulağı açık beklemeye bekleyen Pat'a. O güzelim endamını ilk nasıl gördüğünü, acılarının nasıl uçup gittiğini, Gould Lidwell bakışların, biçimlerin, sözlerin kendisini nasıl büyülediği-ni, Pat Bloom'un kalbini nasıl kazandığını.

Yüzünü görebilmeyi isterdim, ama. ifade tam olurdu. Dra-go'daki berber ne diye hep yüzüme bakardı ben onun aynadaki yüzüne hitap ederken. Burası daha uzak olmasına rağmen daha iyi 840 işitiliyor. —Sevda! bakışların...

Onu ilk kez Terenure'da Mat Dillonlarda gördüğüm gece. Siyah dantelli sarı giysisi. Müzikli iskemle kapmaca oynuyorduk, ikimiz en sona kalmıştık. Kader. Onun peşinden. Kader. Ağır ağır dönüyor dönüyorduk. Sonra hızlı, ikimiz. Herkes bakmakta. Dur. Hemen oturuvermişti. Kaybedenlerin hepsi bakıyordu. Gülen dudakları. Sarı dizleri.

—Büyülerken gözlerimi...

Söylemekte. Bekleyiş şarkısını söylemişti. Notalarını ben çeviriyordum. Parfümlü sesi, hangi parfümü leylak. Göğüslerini gör- 850 düm, ikisi de dolgun, şakıyan boğazını, ilk gördüğümde. Teşekkürler etti bana. O ne diye bana? Kader. İspanyolumsu gözler. Bir arnıutağacının altında yalnız veranda bu saatte canım Madrid'de bir tarafı gölge Dolores Odolores. Beni. Kapanca. Ah, cezbeden. — Martha! Ah, Martha!

Sonra bezginliğinden sıyrılarak ıstırap çılgınlığını bastırdı Lionel, aşkını geri getirmek amacıyla derinleşen ama yükselen armonik nağmeler yüklü dominant bir iştihak çılgılığı. Lionel'in çılgılığında sevgilisinin yabancı olmadığı, Martha'nın da hissettiği yalnızlık vardı.

Yalnızca sevgilisini bekliyordu o. Nerede? Burada şurada ara 860 şurada burada hep ara nerede. Bir yerlerde. — Ge-el, yitirdiğim sen! Ge-tl, sevgilim sen!

Yalnız. Tek aşk. Tek umut. Tek beni teselli et. Martha, bağır-sesi, geri dön!

—Gel!

Bir kuş, yükseldi süzülerek, uçtu uçtu,
ömürsüz som bir çığlık, gümüş bir kaviste
süzülüp berrak bir sıçrayışla,
hızlanarak, dayandı, gelsin diye, öyle uzatıp
durmasana uzun nefesi upuzun hayatının,
süzülerek yükseldi,
yüksek şahikalara, alaz alaz, taçlı, 870
sembolik, ihtişamının zirvesinde, yüksek,
göksel sinesinde, yüksek, her
yandaki yüksek engin aydınlığın hep süzülerek
yükselen dört bir yana her şeye ilişkin
sonsuzlulukluğun...

—Bana!

Siopold!

Uçtu gitti.

Gel. Güzel söyledi. Hep alkışlandı. Sevgili.
Dönmeliydi. Bana, ona, o kadına, sana da,
bana, bize.

—Bravo! Şakşakşak. Yaman adam. Simon.
Şakşakdaşakşak. Tekrar! Şakırdaşakşak şak.
Ne hançere! Bravo,
Simon! Şakırdaşak- 880 şak. Tekrar,

şakşaklayarak, dedi, haykırdı, alkışladı her bir
kes, Ben Dollard, Lydia
Douce, George Lidwell, Pat, Mina Kennedy 'ki
büyük bardaklı beyefendi, Cowley, birinci
bardaklı beyefendi »e
bronz Miss Douce ve altın Miss Mina.
Blazes Boylan'ın elegan sütlükahve
ayakkabıları barzeminin-
de gıcırdadı, daha önce söylenmişti. Sir John
Gray'in Horatio tek-
saph Nelson'un, Muhterem Peder Theobald
Mathew'in anıtları-
"In önünden şingir seyran etti, az önce
söylendiği gibi daha şimdi.
"nesin alnında, tırısta, sıcakkoltuğunda.
Cloche. Sonnez la. Cloche.
320
890 Sonnez la. Kısarak Rutland Square'deki
Rotunda'yı dönüp yavaşla. yarak tepeye doğru
ilerledi. Boylan'a
göre biraz fazla yavaş, Blazes Boylan,
sabırsız Boylan kısrağı dehledi.
Cowley'in ezgilerinin yankılanan çınlamaları

tükendi, varsıl-laştırdığı havada yitti.

Richie Goulding ise Power'ini ve Leopold Bloom da elma şarabını, Lidwell Guinries'ini içtiler, ikinci beyefendi de zahmet olmayacaksa iki büyük bardak bira daha istediklerini söyledi.

Tezgâhı düzenleyen Miss Kennedy, mercan dudaklarıyla birinciye, ikinciye kırıttı. Zahmet olur muydu hiç. 900 — Yedi gün hapiste, dedi Ben Dollard, sadece ekmek ve su. O zaman, Simon, bahçe ardıcı gibi şakıyor insan.

Lionel Simon, şantör, güldü. Peder Bob Cowley piyanosunu çaldı. Mina Kennedy içki sundu, ikinci beyefendi parasını ödedi. Tom Keman kasıla kasıla içeriye girdi. Zevklendi Lydia, zevklendiren. Ama Bloom bir bülbül yemiş dut. Mütecazib.

Richie, zevklenerek, o adamın harikulade sesini göklere çıkardı. Epey oluyor bir gece diye anımsadı. Hiç unutmam o geceyi. Si, Orunlardı söhrettiyi söylüyordu: Ned Lambert'in evindeydik. 910 Aman Tanrım, ömrü hayatında daha bir notasını dahi işitmemiş o halde vefasız ayrılısak daha iyi şarkısını hiç

söylememiş olduğu halde öyle açık net Tanrım daha aşk yoktur kiy'ı hiç işitmemiş ama yoktur ki diye bir çınlatışı var istersen Lambert'e sor o da anlatsın sana.

Goulding, bir an allaşan soluk, Mr. Bloom'a, yüzüyle o geceyi, Si ile Ned Lambert'in, Dedalus evinde Orunlardı söhrettiyi evinde, Ned Lambert'in söylediği.

O, Mr. Bloom, dinler iken o, Richie Goulding, anlattı ki ona, Mr. Bloom'a, o geceyi ki ne zaman o, Richie, dinlemiş idi onu, Sı Dedalus'u, söyler iken onu, Orunlardı söhrettiyi onun, Ned Lam-920 bert'in, evinde.

Kayınbiraderler: Hısımlar. Birbirimizin yanından geçerken konuşmayız hiç. Lavtada çatlaklık var garanti. Onu adam yerine koymuyor. Gel gör. O da daha çok hayran oluyor bu sefer ona. Si'nin şarkı söylediği gece. İnsan sesi, iki ipince ipek iplicik, tüm öbür seslerden daha görkemli.

Bir ağlayıştı o ses. Şimdi durulmuş. Dinledikten sonraki du-yumsayışın sessizliğinde o nen.Titreşimler, şimdi de durulan hava. Bloom

birbirine kenetli ellerini ayırdı ve gevşek
parmaklarıyla ince katgütü çalmaya başladı.
Çekiyordu ve çalıyordu. Vızıldı-930 yor,
tıngırdıyordu katgüt. Goulding, Barraclough'un
şan derslerin-

321

, Jem vururken, Tom Keman da piyanoda
taksim geçerken bir ndan da başını eğerek
kendisini dinleyen Peder Cowley'e mazi-dönük
birtakım şeyler anlatmaktaydı. Ben Dollard,
piposunu vakar ve çekerken bir yandan da
başını eğen Simon Dedalus ile konuşmaktaydı.
Yitirilen sevgili. Bütün şarkıların ortak teması.
Mr. Bloom iplisi daha da gerdi. Zalimce bir şey.
insanların

birbirlerine gönül vermelerini sağla: Onları
birbirlerine bağla. Sonra da kopar ayır onları.

Ölüm. Felek. Kafasını

patlat. Haydiordancehenneme. insan yaşamı.
Dignam. Öf, o sıçanın kuyruğunu titretişi! Beş
şilin saymıştım.

940 Corpus paradisum. Kuyruğu titretti: Karnı,
zehirlenmiş it eniğine dönmüş. Elveda. Şarkı

söylüyorlar.

Unutmuşum. Ben de. Bir gün Molly de. Onu bırak: Bıktım artık. Çok acı çekerdim. Ağlar dururdum, iri

Ispanyolumsu gözlerini belertmiş boşluğa. O dalgalı-güralıgalısaçları tar anmamı:'ş.

Öte yandan fazla mutluluk sıkar. Daha da gerdi, daha da. Sen mutlu değil misin? Bingg. Çarptı.

Şingir girdi Dorset Street'e.

Miss Douce saten kolunu çekti, sitemkâr, mesrur.

—Darılırım bırakın, dedi, daha birbirimizi o kadar tanımiyo- 950 ruz.

George Lidwell ona hakikaten ve hassaten anlattı: Lakin o inanmadı.

Birinci beyefendi Mina'ya vaziyetin öyle olduğunu bildirdi. Miss Douce da öyle mi diye sordu, ikinci büyük bardak öyle dedi. Öyle olduğunu söyledi.

Miss Douce, Miss Lydia, inanmadı: Miss Kennedy, Mina, inanmadı: George Lidwell,

hayır: Miss Dou hakeza:

Birinci, ilk olanı: Büyük bardaklı beyef: inan, ma, madı: Madı, Miss Kenn: Lidlydiawell: iri bard.

960

Burada yazsam iyi olacak. Postanedeki kalemlerin uçları eğri büğrü oluyor.

Dazlak Pat bir işaret üzerine yaklaştı.

Yazıkalenai ve mürekkep- Gitti. Bir kurutma kâğıdı. Gitti. Mürekkebi kurutmak için. JŞ'tti, sağır Pat.

Evet, dedi Mr. Bloom, bükülü katgüt ipliğiyle oynayarak.

vok daha iyi. Birkaç satır kâfi. Hediye. İtalyan müziğindeki tüm

cafcaflı ara nağmeler. Kim yazmıştı bunu?

ismini bilersen daha

şru bilirsin. Mektup kâğıdını çıkarayım, zarfı da: ilgilenmiyor.

am ona göre bir davranış. 970

Tüm operadaki en güzel bölüm, dedi Goulding.

122

—Haklısın, dedi Bloom.

Sayılardan ibaret. Tüm müzik iyice düşünürsen. İki çarpı iki. yi ikiye böl iki kere iki eder. Titreşimler: Ezgi dediklerin bu. Bir artı iki artı altı eder yedi. Rakamlarla yaparsın dilediğini evirip çe-virerek. Daima bunun şuna eşit olduğunu bulgularsın. Kabristan duvarındaki tevazün. Yas tuttuğumun farkında değil. Bakar kör: Midesinden başka şeyi düşündüğü yok. Müzimatematik. Bir de ilahi sesler dinlediği-980 ni sanırsın. Oysa şöyle söylediğini varsayalım: Martha, yedi kere dokuz eksi x eder otuz beş bin. Dam üstünde saksagan. Seslerden dolayıdır zaten olması. Örneğin şimdi çalmakta olduğu. Doğaçtan. Sözcükleri işitene dek ne istersen olabilir. Kulak kesilmen gerek. Zor. Başlangıçta her şey yolunda: Sonra ezgilerde bir sapma: Bir yitiş duygusu. Çuvallara gire çıka, fıçılardan üzerinden aşarak, dikenli çitlerden geçerek bir engelli yarış. Melodi tesadüfen çıkar ortaya içinde bulunduğun haleti ruhiyeye bağlı bir şey. Gene de dinlemesi her zaman zevk Verir. Kızların alıştırırmalarında gamları bir ine bir çıka

çalma-990 lan hariç. İki bitişik komşuda ikisi birden. Onlar için sessiz piyanolar icat edilmeli. Milly hevesli değil. Tuhaf oysa biz ikimiz, yani. Blumenliedi almıştım ona. Adı. Eve döndüğüm geceydi, bir kız yavaştan çalışıyordu onu. Bir kız. Cecilia Street civarındaki ahırların kapısında.

Dazlak sağır Pat kurutma kâğıtlı sumenle mürekkebi pat diye getirdi. Pat mürekkeple kalemi, Mr. Bloom'un serdiği sumenin üzerine yerleştirdi. Pat tabağı çanağı bıçağı çatalı aldı. Pat gitti.

Mr. Dedalus, Ben'e, onun yegâne dil olduğunu söyledi. Onları, çocukluğunda, Ringabella'da, Crosshaven'de, Ringabella'da 1000 barkarollerini söylerken dinlemiş, italyan gemileriyle dolu Que-enstown limanında. Gezinirken, işte, Ben, o afili şapkalarıyla mehtapta. Çok sesli şarkılar söyleyerek. Tanrım, o ne müzikti öyle, Ben. Çocukken dinlemiştim. Cross Ringabella limanında cennet mehtapkarol.

Acı salyalı piposunu bir eline alıp öbür elinin

ayasını dudaklarına yaklaştırarak bir mehtaplıgece noktürnü söyledi, kâh yakındaymış, kâh uzaktaymışçasına, birbirini yanıtlayan.

Boru gibi kıvırdığı Freeman'mm kıyısında dolaşırken Bloom'un, öbür gözü, nerede görmüştüm onu, aradı. Callan, Cole-1010 man, Dignam Patrick. Eyvah! Eyvah! Fawcett. Hah! Aradığın1 şey. Umarım bakmıyordur, ne kurnaz tilkidir o. Freeman'ım bir Ç'r'
1020

, açıverdi. şimdi göremez. "E"leri Yunan stilinde yazmayı itma. Bloom mürekkebe batırdı, Bloo mır: Sayın baylar. Sevgili U nrv yazdı: Sevgili Mady. Mekt ve çiçeğini aldım. Aman koymuş ıvdum? O cep yoksa ötek? Kesini imkânsız, imkânsızın altını çiz. Bugün yazmak.

Me sıkıcı şey bu. Sıkılğan Bloom Pat'ın getirip önüne serdiği umeni tef çalar gibi biraz düşüneyim parmaklarıyla hafifçene tıpırdattı. Devam. Meramımı anladın ya. Yo, şu "e"yi değiştir. Zarfa koyd küç değersiz hediyy kab et.

Cev yazmas isteme. Bir dakika. Dig beş. Bu iki küsur. Martılara bir peni. İlyas Peygamber geli. Davy Byrne'de yedi. Sekizi buluyor. Yarım kron diyelim. Küç defers hedi: Posta havalesiyle iki buçuk. Bana uzun bir mek yaz. Hoşlanmaz mısın? Şingir seran var mı? Öyle heyecanlı. Bana niçin yaramaz diyorsun? Sen de mi yaramazsın? Mairy Mairy kopmuş donunun uçkuru. Bugünlük elveda. Evet, evet, anlatacağım sana. isterim. Nasıl örtsün orasını. Bana öbür lafı söyle. Öbür dünyayı yazmıştı. Sabrım tükenmekte. Nasıl örtsün orasını, inanmalısın. 1030 İnan. Büyük bardak, inan. Doğru. Söylüyorum.

Aymazlık mı bu yaptığım? Evli erkekler yazmaz bunları. Evlilik bunu icap ettirir, karıları. Ben uzak durduğumuzdan. Herhalde. Ama şimdi? O mecbur. Kendini bakımlı tutmaya. Şayet öğrenirse. "Yüksek kalite şapk"ın içine koyduğum kart. Hayır, itirafa ne gerek. Gereksiz üzüntüler. Gözleriyle görmedikçe. Kadın. Üzüm üzüme baka baka kararır. Bir fayton, numarası üç yüz yirmi dört,

sürücüsü Donnybrook

—Harmony Avenue numara birde oturan
Barton James, içinde bir müşteri, genç bir
beyefendi, Eden Quay
numara beşte mu- 1040 kim erkek terzisi
George Robert Mesias tarafından dikilmiş çivit-
mavisi serji içinde

kerliferli, Great Brunswick Street numara
birdeki John Plasto'dan alınmış hasır
şapkasıyla son kerte şık. Hı?

Seyran edip şingirdayan şingırtı buydu işte.
Domuzkasabı Dlu-gacz m dükkanındaki pırıl
pırıl Agendath
kangallarının önünden t'kızsağrılı bir kısrak
tırıs geçti.

—Han mı cevaplıyorsun? Diye Richie'nin
keskin gözleri sordu Bloom'a.

—Evet, dedi Mr. Bloom. Gezgin bir satıcı. Ama
bir iş çıkaca-

&lr» sanmıyorum. 1050

Bloom mır: En iyi referanslar. Oysa Henry
yazdı: Beni coştı-

aK. Nasıl olduğunu bilirsin. Acele. Henry.

Yunan "e"si. Sonuna
e n°t ekle. Şu anda çaldığı ne? Taksim
yapıyor. Intermezzo.

124

Hamiş. Trala lay lay. Beni nasıl cez?
Cezalandıracaksın? Gömlek pot yapıyor, çek
şöyle. Söyle, bilmek istiyorum. Bilmek. Ah. Iste.
meşeydim sorar mıydım hiç. La la la rii.
Sonuna doğru hüzünlü bir minör. Minör niçin
hüzün verir? imza H. Mektubun sonunda biraz
hüzün hoşlarına gider. Ha. Hamiş. La la la rii.
Bugün çok hüzünlüyüm. La rii. Yalnızım pek.
Dii. 1060 Mektubu Pat'ın getirdiği kurutma
kâğıdının üzerinde çabu-
cak kuruladı. Za. Adres. Gazetede ki adresi
yazayım. Mırıldandı: Messrs Callan, Coleman
and Co, limited. Henry yazdı:
Miss Martha Clifford Postrestant Dolphin's
Barn Lane Dublin
Öbürkinin üstünde kurula ki okuyamasın. işte.
Oldu. Tid-bit'in ödüllü yarışması için fikir. Bir
detektifin kurutma kâğıdından okuduğu bir şey.
Telif ödemeleri sütun başına bir gine hesa-1070

bıyla. Matcham gülen büyücü kadını sık sık anımsar. Zavallı Mrs Purefoy. U. P.: Up. Son derece  airane oldu o hüzünle ilgili. Müziğin sayesinde. Müziğin büyüsü var. Demiş Shakespeare. Alıntılar yıl boyunca her gün. Olmak ya da olmamak. Anında bilgelikler. Fetter Lane'deki Gerard'ın g ll g nde, kırıla mı kumral, gezinir. Topu topu bir yaşam. Bir beden. Ama yap. Bitti zaten. Posta havalesi, Pul. Postane az aşağıda. Şimdi gidelim. K fi. Onlarla Barney Kiernan'ın yerinde bulu maya söz veriydim. Ho lanmadığım bir i . Matemli ev. Yürü. Pat! işittiği yok. - 1080 Adam sağır, top atsan duymaz. Araba varmak üzeredir  imdi. Söyle. Söyle. Pat! i itmez. Pe kirleri yerle tiriyor. Her gün epey y r yordun Arkasına da bir yüz  iz olsun iki Pat. Bir  arkı daha söyleseler bari. Zihnimi oyalardı. Dazlak Pat, sıkkın, pe kirleri düzenledi. Pat ağır i itir bir garsondur. Pat, siz beklerken hizmet eden bir garsondur. Hi hi hi.  Hizmet eder siz beklerken. Hi hi. Bir garsondur o. Hi hi

hi hi. Hizmet eder siz beklerken. Beklerken siz
beklerseniz siz beklerken hizmet eder. Hi hi hi.
Ho. Hizmet eder siz beklerken. Şimdi Douce.
Douce Lydia. Bronz ve altın. 1090 Fevkalade,
efendim, gerçekten fevkalade geçmişti,
tatili, ve
de baksındı getirmiş olduğu o denizkabuğuna.
Barın uç tarafındaki beyefendiye kırınarak
dikenli ve sar-

325

al denizboynuzunu götürdü, dinlesin diye,
George Lidwell, avukat. — Dinle, diye buyurdu.
Tom Kernan'ın cinsicağı sözcükleri eşliğinde
hafif bir müzik dokumaktaydı. Gerçeğin ta
kendisi. Walter Bapty sesini nasıl yitirdi. ŞeY'
efendim, kadının kocası onun gırtlığına
sarılmış da. Ulan dürzü, demiş, artık aşk
şarkısı falan söylemeyeceksin. Aynen böyle,
namussuzum, Sir Tom. Bob Cowley
dokumasında. Tenorlar kadınları ses. Cowley
arkaya yaslandı.

işte, şimdi dinliyor, Miss Douce adamın
kulağına tutmuş denizboynuzunu. Dinle Bak!

işitiyor. Harika. şimdi de kendi kulağına tutuyor Miss Douce. Sızan ışıkta tezat teşkil eden solgun altın süzölerek yaklaştı. Dinlemek için. Tak.

Barkapısından Bloom kulaklarına tuttukları kavkıyı gördü. Onların, her birisinin kendi başlarına ve her birisinin ötekiler namına işittiklerini, dalgaların fısıltısını, sessiz bir kükreyişi andıran uğultusunu daha belirsiz bir şekilde o da işitti.

Yorgun altının yanında bronz, yan yana birbirinden uzak, dinlediler.

Onun kulağı da bir kavkı, memesi çıkmış öyle. Deniz kıyısında tatile çıkmış. Sahildeki güzel kızlar. Cildi güneşte yanmış ıstakoz gibi. Kahverengileşmesi için krem sürmeliydi önce. Tereyağlı kızarmış ekmek. Ha o losyonu unutmayım. Ağzına yakın sivilce var. Baş döndürücü yıldızlar. Saçlarını tepesinde toplamış: Yosunlu denizkabuğu. Kulaklarını yosun saçlarıyla niçin saklarlar? Türkler-se ağızlarını, niçin? Çarşafın üzerindeki gözleri. Yaşmak, içeriye giren yolu bul. Bir mağara, işi

olmayanların girmesi yasak.
işittiklerini zannettikleri deniz. Cıvıltı. Bir
kükreme. Kanımız bu. Kimileyin ınlar
kulağımız. E, o da bir deniz. Alyuvar adacıkları.
Gerçekten şaşılabacak şey. Öyle berrak. Gene.
George Lidwell, elinde kavkı, mırıltısını dinledi.

Sonra denizboynuzunu özenle ^Azgâhın
üzerine bıraktı.

Deli dalgalar ne diyor? Diye sordu Miss
Douce'a, gülümsedi.

Pek şirin deniztebessümüyle yanıt vermeksizin
tebessüm etti Lydia, Lidwell'e.

Tak.

Larry O'Rourke'un, Larry'nin, kaltaban Larry
O'nun yerine Vardıkta meyledip döndü Boylan.

1100 1110 1120 1130 B

't yana bırakılan kavkının yanından Miss Mina
beklemekte-----326

ki büyük bardaklarına doğru süzöldü. Yo, o
kadar da yalnız depjU' herhalde diye Miss
Douce'un şivekâr başı bildirdi Mr. Lidwell'e
Bob Cowley'in pır pır uçuşan parmakları tiz
tuşları ınlattı yi. ne. Ev sahibi öncelik taşır.

Biraz zaman. Uzun John. Big Ben. Fettan
fıkırdak ve kıpırdak hanımlar ile onların batur,
beyefendi arkadaşları için hafif pırıl pırıl neşeli
bir müzik çaldı. Bir: Bir, bir, bir 1140 bir, bir: iki,
bir, üç, dört.

Deniz, rüzgâr, yapraklar, gökgürültüsü, sular,
böğüren inekler hayvanpazarı, horozlar
tavuklar gaklamaz, yılanlar tısssslar. Her
yerde müzik var. Rutledge'in kapısı: Gıııç
gıcırıyor. Yo, gürültü o: Şimdi Don
Giovanniden menüeti çalıyor. Envai çeşit saray
giysileri şatoların salonlarında dansta. Sefalet.
Köylüler dışarıda suratları açlıktan yeşile
çalmış kuzukulağı yiyorlar. Ne âlâ. Bak: Bak,
bak, bak, bak, bak: Sen bize bak. Sonra
çoşuyor içimden. Hiç yazmamıştım bunu.
Niçin? Benim sevincim başka sevinç. İkisi de
sevinç ama. Evet, sevinçtir 1150 herhal.
Müziğin var olması sevincini gösterir. Oynak
bir şarkı söylemeye başlayana dek hep tasalı
zannederdim onu. Sonra anladım.
M'Coy'un valizi. Benim karım ile senin karın.
Viyaklayan kedi. İpekli kumaşın yırtılırkenki

sesi. Ağzı konuştuğu zaman faras gibi maşallah. Erkek sesinin erimine ulaşamıyorlar. Üstelik seslerinde boşluklar da oluyor. Doldur beni. Ilığım, loşum, açığım ben. Molly quis est Aomoyu söylerken: Mercadante. Kulağımı duvara dayamış öyle dinlemiştim. Bir kadın ancak gerçekleştirebilir bunu.

Seyr ü şing ü seyran istop etti. Frapan Boylan'ın frapan sütlü-kahve ayakkabıları gökmavisi ajurlu çoraplarıyla hafifçe yere indi. 1160 A, bak biz ne kadar da! Oda müziği. Bir tür sözcük oyunu yapabilirim bundan. Hep bir tür müzik diye düşünmüşümdür Molly ne zaman öyle. Akustik nedeniyle. Çınlayan. En çok gürültüyü boş kaplar çıkarır. Akustikten dolayı, rezonans suyun ağırlığı düşen sıvılar kanununa eşit olması hasebiyle değişir. Lizst'in rapsodileri gibi, Macar, çingenegözlü. inciler. Damlalar. Yağmur. Ram-pampampa rimpampampa rompampampa. Tıssss. Şimdi. Ola ki şimdi. Önce.

Biri kapıyı çaldı, biri tak tak tokmakladı. Paul

de Kockvari bir salvo kurumlu tokmakla bir horozla karrakarra horozuyla. Kuku-!1"0 rikkuu.

Tak.

—Qui sdegno, Ben, dedi Peder Cowley.

—Olmaz, Ben, diye araya girdi Tom Kernan.

The Croppy dOJ-Bizim memleketimizin havası.

327

_Haydi onu söyleyelim, Ben, dedi Mr. Dedalus. iyi kalpli mert yiğitler.

_.Haydi, haydi, bir ağızdan yakardılar.

Ben gideyim. Bak, pat, dönüyor. Gel. Geldi, geldi, durmadan geçti. Bana. Hesap ne tuttu?

A-Hangi perdeden? Altı diyezli? ii80 ._Fa diyez majör, dedi Ben Dollard.

Bob Cowley pençelerini uzatıp toktınılı siyah tuşları kavradı.

Gitmem lazım dedi kral, Richie krala.

Bırakmam, dedi Richie. Evet, gitmeliyim. Bir kıyıda parası vardır. İçki âlemlerine dalıp sırtağrılarını unutacak. Çok mu acaba?

Görerek anlıyor dudaklarından. Bir ve dokuz. Bir peni de sana. Buyur, iki peni vereyim bari.

Sağır, sıkkın. Ola ki karısı, çocukları beklemektedir onu, beklemekte Patty'nin eve dönmesini. Hii hii hii hii. Sağır beklemekte onlar beklerken.

Ama bekleyin. Dinleyin ama. Siyah tuşları. Kakakakakasvetli. 1190 Peşten. Kara toprakların içinde bir mağaradan. Gömülü maden cevheri. Müzikkülçesi.

Ortaçağların sesi, sevgisiz, toprağın yorgunluğu acılar yüklü karanlığı yaklaştı, ta uzaklardan, karlı dağlardan gelip iyi kalpli mert yiğitlere seslendi. Aradığı bir rahip, ona diyecek bir çift sözü var.

Tak.

Ben Dollard'ın sesi. Bas varikon. Duygularını ifade etmek için elinden geleni yapmakta.

Uçsuz bucaksız insansız aysız kadı-naysız bir bataklığın vıraklayışı. Bir çöküş daha. Bir zamanlar bü- 1200 yük gemilere ikmal

işindeymiş. Anımsıyorum. Katranlı urganlar, gemi fenerleri. On bin sterlin kadar içeri girip batmış. Şimdi Ive-agh kurumunda kalıyor.

Bilmemkaç numaralı hücresinde. Bir numaralı

Bas olmasının mükâfatı. Rahip evdedir.
Rahibin uşağı diye çıkan birisi onu içeriye
buyur eder. Girer içeri. Kutsal Peder. Hain
uşağın boyun kırmaları. Kıvır kıvır kuyrukları
akorların.

Devir onları. Yaşamlarını kül et. Sonra
ölünceye dek hücrele-re tık onları. Uyusun da.
Ninni. Öl, köpeğim. Köpeciğim, öl.

Uyaran, ciddi bir ses, onlara delikanlının ıssız
bir salona girdi- 1210 s'nı, orada adımlarını ne
denli vakur bir biçimde attığını, kasvetli 0aayı,
günah çıkarmak için oturan cüppeli rahibi
anlattı. Zavallı adamcağız. Hafif bunamış artık.
Answers dergisindeki 5 ı-resimli bulmacaları
çözüp ödül kazanabileceğini sanıyor. Size gıcır
gıcır beş sterlinlik bir banknot veriyoruz.

Yuvasında kuluçka-

328

ya oturmuş bir kuş. Ortaçağ Saz Şairinin Son
Layı sanmıştı om Ke tire tire i hangi evcil
hayvan? Te tire ne, kaç kilodur? Sesi hâl*
güzel. Tüm o taklavatıyla hadımlaşmamış
henüz.

Dinle. Bloom dinledi. Richie Goulding dinledi.
Ve kapıda du 1220 ran Pat, dazlak Pat,
bahşışlenmiş Pat, dinledi.

Ezgi yavaşlamış, sürmekte.

Nedametın ve ıstırabın müzehhep, titreyen sesi
ağır ağır ya_ yıldı. Ben'in tövbekar sakalı
duruldu. In nomine domini, Tanrı adına diz
çöktü. Eliyle bağrını dövüp itirafın söyledi: Mea
culpa.

Gene Latince. Ökse gibi yakalıyor onları. O
kadınlara ko-münyon ekmeği sunan rahip.
Mezarlık kilisesindeki adam, Coffin miydi ya da
Coffey mi, corpusnomine. O sıçana ne
olmuştur şimdiye dek acep. Tırmık. Tak. 1230
Dinlediler büyük bardaklar ile Miss Kennedy,
George Lid-

well, gözkapakları pek ifadeli, dolgungöğsü
satenli. Kernan. Si.

Elemin figanlı sesi yükseldi. Günahları.

Paskalya yortusundan bu yana üç kez küfür
etmişti. Hıyar peze. Bir de çalmak için gittiği
kutsal ayin sırasında. Bir kezinde mezarlığın
önünden geçmişti de annesinin ruhuna dua

etmemişti. Bir delikanlı. Asi bir genç.
Biramusluğunun başında bronz, uzaktan
izleyerek dinlemekteydi. Son kerte romantik.
Nereden bilecek benim. Bakmakta olan bir
kimseyi görmekte Molly'nin üstüne yok. 1240
Bronz iki yanına doğru
uzaklara baktı. Ayna şurada. Yüzü bu
yanından mı daha güzel görünür? Bunu daima
bilirler. Kapı çalınıyor. Çekidüzen vermek için
son bir hareket. Horozkarrakarra.
Müziği işitirken neler düşünürler ki?
Çıngıraklıyılanları yakalama yöntemi. Michael
Gunn'ın bizi locaya aldığı gece. Orkestradaki
sazları akort edişleri. İran Şahı o parçayı
sevmiş en çok. Ona kendi ülkesinin müziğini
anımsatmıştır. Burnunu da perdeye sih-vermiş.
Ülkesinin âdetidir belki de. O da müzik sayılır.
Pek o kadar da kötü değil. Curcuna. Nefesli
bakır çalgılar ağızları havada 1250 anıran
eşekler. Kontrbaslar döşlerinin iki yanlarında
açık yaralar, çaresiz. Ahşap nefesli sazlar
böğüren inekler. Yarımkuyruklu açık piyano
timsahın dişli müziği.

Çok güzel görünüyordu. Safran renkli göğsü açık giysisi, nesi varsa meydanda. Nefesi her daim bir şey sormak için eğildiğinde tarçın kokardı. Zavallı babacığımın o kitabında Spinoza'nın söyle' diği şeyi ona anlatmıştım. Dinlerken ipnotize olmuş gibiydi. Göz-

329

İ ri nah böyle. Sonra eğilmişti. Adamın birinin protokol kısmından nera dürbünüyle kadının içine içine bir bakışı var. Müziğin güzelliğini iki kez dinlemeden anlayamazsın. Doğa kadını göz açıp . apayıncaya dek. Tanrı ülkeyi yaratmış insan ise müziği. Mete'nin nesi dedin. Filozofi. Laf ola beri gele!

Hepsi yitmiş. Hepsi göçmüş. Babası Ross kuşatmasında, bütün biraderleri de Gorey'de canlarını vermişler. Wexford'a biz Wexford'un kopilleriyiz, onlara. Adlarının ve soylarının sonuncula-

1260

Ben de. Soyumun sonuncusuyum. Milly, genç öğrenci. Hmm, belki de benim suçum. Oğlum yok. Rudy. Artık çok geç. Ya değilse? Hâlâ

mümkünse? Nefret duyduğu yoktu.
Nefret. Sevgi. Kelimeden ibaret bunlar. Rudy.
Çok geçme- 1270 den yaşlanacağım.
Big Ben olanca sesini ortaya döktü. Muhteşem
ses, dedi Richie Goulding, soluk yüzünde
aniden bir canlanma, çok geçmeden
yaşlanacak. Bloom'a. Ama ne zaman gençtik?
İrlanda geliyor şimdi. Kraldan önce gelir
memleketim. Kız dinlemekte. Kim korkar ki
doksan dört lafından? Gitme zamanı geldi.
Yeterince baktım.

—Kutsa beni, peder, diye haykırdı Croppy
Dollard. Kutsa beni de gideyim, bırak.

Tak. 1280

Bloom ortalığı kolağan edip, kutsanmaksızın
gitmeye hazırlandı. Ne bu şıklık yarabbi:
Haftada on sekiz şilinle. Heriflerin söküldüğü
paralar da olmasa. Her daim tetikte
bulunacaksın. Ah kızlar, ah o kızlar. Elemlî
dalgalarında denizin. Dansçı kızın aşkı.
Evlenme vaadini yerine getirmedigini
kanıtlamak amacıyla alenen okunan mektuplar.
Filifilintasından Miniminnoşuna. Mahkemede bir

gölme. Henry. Hiç imza atmıyorum. Senin o güzel adını.

Müzik iyice pesleştii, fısıltılı bir ezgi ve sözcükler. Sonra bir hızlanış. Sahte rahip hışırdayan cüppesiyle asker. Bir muhafız subayı. Hepsini biliyorlar ezbere. Dört gözle bekledikleri heyecan. 1290 Muhafız sub.

Tak tak.

Heyecanla dinliyordu Miss Douce, işitebilsin diye merakla eğilip.

ifadesiz bir yüz. Bakire herhal: Ya da sadece parmaklanmış. *az bir şeyler üstüne: Boş sayfa. Aksi takdirde sonları ne olur? Karırlar, solup giderler. Genç tutar onları. Hatta kendilerine hayran.

330

Baksana. Kadın vücudunu çalarsın.

Dudaklarından üfleyip. Beyaz tenli bir kadının vücudu canlı bir flüt. Nazikçe üfle. Sonra bastır 1300 Üç delikli, tüm kadınlar. Tanrıçaninkine bakamadım. Onların da var gereksinmesi. Pek nazlanmazlar. O yüzden, adamın onları baştan çıkarması. Cebinde altın, yüzün tunç. Söyle bir

şeyler. Sesini duysun kız. Göz göze gel.
Sözcüksüz şarkılar. Molly, o laternacı oğlanla
maymununun hasta olduğunu söylemek
istediğini anlamıştı. Ya da İspanyolcaya çok
benzediğinden. Hayvanları da anlamak
mümkün öyle. Hazreti Süleyman örneğin. Allah
vergisi.

Vantrilok gibi. Dudaklarımı kıpırdatmadan.

Midemle düşünüy Hıın?

Sen? Benimle? İster. Misin? Şey Yap. 1310

Boğuk kaba öfkeli sesiyle sövdü muhafız
subayı, felçli bir hı-

yar pezevenk gibi abuk sabuk. İyi fikirdi, evlat.

Buraya gelmek. Yaşamının son bir saatini
geçirmiş oldum burda.

Tak. Tak.

Heyecan gene. Yürekleri parçalanıyor. Ölmek
için canını veren, isteyen şehitler için akıttıkları
gözyaşlarını siliyorlar. Tüm ölen varlıklar için,
tüm doğan varlıklar için. Zavallı Mrs. Purefoy.
inşallah kurtulmuştur. Zira onların rahimleri.

Bir kirpik çitinin altından bir gözyuvarı nemli
kadın rahmi bakışıyla, dingin, dinlemekteydi.

Konuşmuyorken gr işte gözün 1320 gerçek güzelliğini. şol ırmağın. Satenli göğsünün yavaşça her kabarışında dalgalanan (inip kaban dolgun gğsleri) kırmızı gül bir yükseldi ağır ağır bir battı kırmızı gl. Kalp vuruşları: Dişi nefesi: Yaşam soluğu. Ve genkızsalarının tüm o incecik incecik eę-reltimsi tirildemesi. Ama bak. Parlak yıldızlar sönmekte. Ey gl! Castile. şafak.

Ha. Lidwell. Onun için demek, ben de. Meftun. Ben de öyle miyim? Burdan gayet iyi görünüyor. Açılmış şişe kapakları, dökülen birakpkleri, yığın yığın boş şişeler. Pırıl pırıl uzanan biramusluğu-nun üzerine elini hafifçe koydu Lydia semiz, onu benim elime bı-1330 rak. Her şey yitti Croppy için. ileri geri: Geri, ileri: Cilalı sapın üzerinden (onun gözleri, benim gözlerim, kendi gözleri, biliyor kız) baş-parmağıyla işaretparmağını acınarak geçirdi: Geçirdi, dinlendi ve, okşarcasına dokunduktan sonra, serin sert beyaz mine kaplı çubuğu kaygan halkasından kaydırarak öyle aşağıya doğru yavaşça çekti. Bir horozla bir karrayla.

Tak. Tak. Tak.

Burası benim çöplüğüm. Amin. Hışımla dişlerini gıcırdattı. Hainleri aşmalı.

1340

-----331-----

Akorlar uyum içinde birleşti. Son derece hazin. Ama böyleydi leader.

Bitmeden önce çık git. Sağ olun, aliyülâlâydınız. Şapkam nerede benim. Kızın ordan geçeyim. Freeman kalsın canım. Mektubu aldım. Sakın o olmasın? Yo. Yürü, yürü, yürü. Tıpkı Cashel Boylo Connoro Coylo Tisdall Maurice Durdahavar Farrell. Yürrrrrrrü. E, gitmem lazım. Ne gidiyor musun?

Gtmezmngldi. Blmklktı. Mavi çiçeklerin üzerinden. Ayy. Bloom kalktı. Sabun da bir batıyor ki arkamda. Terlemişim: Müzik. O losyon, unutmayım. Eh, eyvallah. Yüksek kalite. Kart içerisinde. Evet.

Bloom, antrede kulak kabartan sağır Pat'ın yanından geçti.

Geneva kışlasında o delikanlı öldü. Cesedi Passage'a yatırıldı. 1350 Yazık! Ah, çok yazık!

Yaslı şantörün sesi hazin bir dua çağrısında.
Gülün, satenli göğüslerin, okşayan elin, taşan
köpüklerin, boşların, açılmış şişe kapaklarının
yanından, giderken selamlayarak,
derindenizloşluğundaki bronz ile altın gözleri ve
gençkızsaçlarının önünden geçerek gitti
Bloom, halim selim Bloom, öyle yalnızım ki
Bloom. Tak. tak. Tak.

Onun için dua edin, diye yakardı Dollard'ın bas
sesi. Barış içinde dinleyen sizler. Bir dua
okuyun, bir gözyaşı dökün, siz iyi insanlar, iyi
yurttaşlar. Croppy Boy idi o zira. 1360
Ormond'un holünde irkilen boyacı oğlanın
yanında Bloom yaşa haykırışları ve
homurtularıyla kutlama çığırtılarını, tepinen
potinlerin, boyacı oğlanın potinleri değil,
gürültüsünü işitti. Konserin şerefine hep birlikte
kadeh kaldırmaya geldi sıra. iyi ki sıvışmışım.
—Haydi, Ben, diye haykırdı Simon Dedalus.
Tanrım, senin sesin hiç bozulmamış yahu.
—Eskisinden de iyi, dedi Tomcin Kernan. O
baladı böylesine etkileyici şekilde
dinlememiştim hiç. Namussuz

şerefsizim.

—Lablache, dedi Peder Cowley. 1370

Aşırı taşırı sıvanan ve balaban suratı gül gibi kızaran Ben Dol-lard, kallavi ayaklarını sürüyerek, damlalı parmaklarıyla havada kastanyet şaklataktan babaç kalıbıyla ispanyol dansörleri gibi bara doğru seğırtti. Big Benaben Dollard. Big Benben. Big Benben. Rrr.

Hepsi derin cuşış içinde, Simon sis düdüğü burnuyla muhabbet türküleri söyleyerek, hepsi gülerek ortalarına alıyorlar Ben Dollard'ı, ona alkış tutarak.

I

332

1380 —Yüzün kıpkırmızı kesildi, dedi George Lidwell.

Miss Douce gülünü düzeltti, beklerken.

—Ben canımın içi, dedi Mr. Dedalus, Benin fıçı gibi kürek-kemiğini tokatlayarak. Formundasın maşallah yalnız

cüssende gizli şu kat kat yağ tabakaları olmasaydı da.

Rrrrrrrsss.

—Üfûl yağ, Simon, diye homurdandı Ben Dollard.

Richie lavtadaki çatlaklık tek başına oturmaktaydı: Goulding, Collis, Ward. İkircikli bekledi. Pat'a hesabını da ödemedi.

Tak. Tak. Tak. Tak. 1390 Miss Mina Kennedy birinci büyük bardağın kulağına yaklaştırdı dudaklarını.

—Mr. Dollard, diye alçak sesle fısıldadılar. — Dollard, diye fısıldadı büyük bardak.

Büyük Bard inandı: Miss Kenn dediğinde: Doll diye: Sen Doll: Büyük bard.

Bu adı bildiğini fısıldadı. Bu ada aşınaydı, yani o. Demesi şuydu ki bu adı işitmişti. Dollard, değil miydi? Dollard'dı, evet.

Evet, Miss Douce'un dudakları daha yüksek sesle, Mr. Dollard, dedi. O şarkıyı ne güzel söylemişti, diye fısıldadı Mina. Mr. 1400 Dollard. Yazın Son Gülü de ne güzel bir şarkıydı. Mina o şarkıyı çok sevmişti. Büyük bardak Mina'nın sevdiği o şarkıyı sevmişti. Dollard.

Yazın son gülünde Bloom çıkıp içinde bir
şişkinliğin burkul-duğunu hissetti.

O elma şarabı ne de gazlıymış: Üstelik peklik
yapıcı. Dur. Postane Reuben J'ye yakın bir
şilin sekiz peni fazla. Şu işi bitireyim. Greek
Street'ten sıvışayım. Keşke buluşma sözü
vermeseydim. Açık havada daha özgür. Müzik,
insanın sinirine dokunuyor. Biramusluğu.
Beşiği sallayan el dünyayı. Ben Howth. 1410
Yönetecek.

Uzak. Uzak. Uzak. uzakta. Tak. Tak. Tak.
Tak.

Lionelleopold rıhtım boyunca yürüdü, Mady'ye
yazdığı mektubuyla Henry, günah zevkleriyle
Raoul için alımlı tuvaletlerle Mete'nin nesyile
yürümekteydi Poldy.

Tak kör delikanlı bastonunu kaldırırma tak tak
vurarak tak tak tak ilerledi.

Cowley, sersemleştiriyor bu onu: Bir tür
sarhoşluk. En iyisi

bir bakireyle yaparkenki gibi orta yoldan
şaşmamak. Örneğin mü-

1420 zik tutkunları. Sırf kulak kesilmişler. En

ufak bir nota kırıntısını

333

kaçırmak istemezler. Gözler kapalı. Başlarını eğip usul vurarak. Ahmaklık. Kımıldamaya korkarsın. Düşünmek kesinlikle yasak. Başka konulardan söz etmek yok. Fasa fiso hep la si do.

Usturuplu konuşmaya çalışmak gibi bir şey. Durduğu zaman can sıkıcı zira hiç bilemezsin tam olarak ne. Gardiner Street'teki org. Yaşlı Glynn yılda elli kaymeye. Tepedeki hücresinde tuhaf öyle, tek başına, tüm o borular, düğmeler, tuşlarla. Bütün gün orgunun başında oturmuş. Kendi kendine ya da körükleri çalıştıran adamcağızla çene çalarak saatlerce sorutur. Öfkeyle hırlar, sonra avazı çıktığıınca küfreder (orasında bir tıkaç gibi bir şey olması la- 1430 zım hayır yapma diye bağırdı kız), ardından yumuşacık birden pek az pek az bir pıırt yel. Pıırt! Pek az bir yel pıırtladı iii. Bloom'un ufarak dübürün-den.

—Ciddi misin? Dedi Mr. Dedalus, gidip aldığı piposuyla dönerken. Bu sabah zavallı tıfıl

Paddy Dignam'ın
cenazesinde onunla beraberdik...

—Ya, Allah rahmet eylesin.

—Bakındı, şeyin üzerinde bir diyapazon var...

Tak. Tak. Tak. Tak. 1440

—Karisının harika bir sesi var. Ya da vardı.

He? diye girişti Lidwell.

—Ha, herhalde akortçunundur, dedi Lydia
Simonlionel'e ilk görüşümde, hurdayken
unutmuştur.

Kör olduğunu anlattı George Lidwell'e ikinci
görüşümde. Öyle enfes çalıyordu ki, zevkti
dinlemesi. Enfes

kontrast: Bronz-lid, Minagold.

—Söyle! Diye bağırdı Ben Dollard, kadehini
doldururken. Haydi söyle! —Tamam! Diye
bağırdı Peder Cowley. 1450 Rrrrrr.

Canım istiyor ki... Tak. Tak. Tak. Tak. Tak.

—Pek, dedi Mr. Dedalus başsız bir sardalyeye
dik dik bakarak.

Sandviç fanusunun altında ekmek diliminden
katafalkının üzerinde son bir, yalnız, yaz
mevsiminin son bir sardalyesi uzanmış,

yatmaktaydı. Bloom yalnız.

-Pek, diyerek baktı durdu. Özellikle pes tonlarda. Tak. Tak. Tak. Tak. Tak. Tak. Tak. Bloom, Barry'nin önünden geçti. Keşke yapabilsem. Dur.

1460

334

Mucizeler yaratabilsem öyle. Şu tek binada yirmi dört avukat. Savdım birer birer. Adliyeciler takımı. Birbirinizi seviniz. Dosyalar da& gibi yığılmış. Baylar Yan ve Kesici'ye vekâlet verilmiş. Gouldinp Collis, Ward. Ama örneğin büyük davulu çalan zat. Çalıştığı yer. Mickev Rooney'in orkestrası. İlk günü cin çarpmışa dönmüştür. Evde la-hanalı domuzyanağı aşından sonra koltuğuna yerleşip göbeğini tıpışlar. Orkestrada çalacağı bölümün provasını yapar. Güm. Bede-1470 güm. Karısı pek hoşlanır. Eşek derisinden. Yaşarken marizlersin öldükten sonra da eşek sudan gelinceye kadar döversin. Güm. Döversin. Yani bir bakıma yaşmak aman kısmet denen şey. Kader. Tak. Tak.

Bastonunu kaldırımda tak tak taktaklatarak saçları dalga dalga bir denizkızının (ama göremiyordu o) denizkızı, en serinletici içimi denizkızı nefesini çektiği (göremiyordu kör) Daly'nin vitrini önünden bir kör delikanlı gelmekteydi.

Enstrümanlar. Bir ot sapını kovuk ettiğin avuçlarının içine yerleştir, sonra üfle. Bir tarak ve bir parça yağlıkâğıtla bile bir şey-1480 1er çalınabilir. Molly, Lombard Street West'te kombinezonuyla, saçları omuzlarına dökülmüş. Sanırsam her bir uğraş kendi sazını üretmiş, farkında mısınız? Avcı borusunu. Düt. Var mı sizde? Cloche. Sonnez la. Çoban kavalını. Pıırt ufarak dübüründen. Düğmeler, tuşlar! Baca temizleyicisi! Saat dört asayiş berkemal! Uyuyun! Her şey yitti. Şimdi. Trampet? Dabaram. Dur. Biliyorum. Tellâl, icra-memuru. Uzun John. Ölüleri uyandırın. Güm. Dignam. Zavallı tıfıl nominedomine. Güm. Müzik işte. Demem şu ki elbet da capo dedikleri çoğun. Güm güm gümdür hep. Yine de işitemezsin. Biz yürürken, yürürüz biz de yürürüz biz. Güm.

1490 Artık dayanamayacağım. Fff. Bunu bir ziyafet sofrasında yap-
saydım. Bu bir örf ve âdet meselesi. İran Şahı. Bir dua oku, bir gözyaşı akıt. Onun bir muhafız subayı olduğunu görmemesi için gene de bir parça amsalak olması lazım. Seslerini kısarak. Sahi, mezarlıktaki o adam da kimdi hani kahverengi Macin. A, sokak fahişeleri geliyor! Başına eğri geçirdiği siyah hasırdan denizci şapkasıyla pasaklı bir fahişe güneşin altında donuk gözlerle bakınarak rıhtım boyunca Mr. Bloom'a doğru gelmekteydi. O güzelim endamını ilk gördüğü zaman o! Evet, ta kendisi. Öyle yalnızım ki. Arka sokakta o 1500 yağmurlu gece. Şemsiye. Kimdeydi? Onda öbüründe. Talim sahasının dışında. Burada ne arıyor? Keşke onunla. Psst! Beyzadem, yi" kanacak bi şeycağızın var mı? Molly'yi biliyor. Beni de tanıdı. O

335

hverengi entarili tombul bayen nasıldır? Bu laf, insanın nefsinin smeye yeter. Söyleşiyoruz ama belli ki buluşmamız imkânsız,

V imkânsız yani. Çok pahalı, evcağızıma çok yakın. Beni gördü ü acep? Gündüzün felaket görünüyor, işkembe suratlı. Canı cehenneme. Ama onun da yaşaması gerek herkesler gibi. Şuraya bakayım-Lionel Marks'ın antika mağazasının vitrininde azametfûruş Henry Lionel Leopold sevgili Henry Flower Mr. Leopold Bloom 1510 kemali ciddiyetle kârı kadim şamdanları körükleri delik deşik hu-rada portatif orgları incelemeye koyuldu. Kelepir: Altı şilin. Org çalmayı öğrenin. Ucuz. Şu karı geçsin de. istemiyorsan elbet her şey pahalıdır. Usta satıcılık budur zaten. Satmak istediği şeyi sana aldırabilen. Beni tıraş ettiği isveç usturasını bana satan o herif. Tıraş parasını da eklemek istedi. Şükür, geçiyor şimdi. Altı şilin.

Elma şarabından ya da ola ki Burgonya şarabından mutlaka.

Altının yamacından. Bronzun yanından uzakta, bronz Lydia'nın ayartıcı son yaz gülü, Castile gülünün önünde gözleri ıslıl ıslıl koç yiğitler hep birden şingırdayan kadehlerini şingırdattılar.

ilkin Lid, 1520 D, Cow, Ker, Doll, bir beşinci:
Lidwell, Si Dedalus, Bob Cowley, Kernan, ve
Big Ben Dollard. Tak. Gençten biri Ormond'un
tenha lobisine girdi.

Bloom, Lionel Marks'ın vitrininde bir koç yiğitin
tablosunu seyre daldı. Robert Emmet'in son
sözleri. Son yedi sözcük. Bu Meyerbeer'den.
—Sizler gibi yürekli adamlara. —Yaşa, Ben,
yaşa. —Kadehlerimizi kaldırıp içelim.

Kaldırdılar. 1530

Çink. Çank.

Tik. Görmez bir delikanlı kapıya geldi durdu.
Bronzu göremezdi. Altını göremezdi. Ne Ben
ne Bob ne Tom ne

Si ne George ne büyük bardaklar ne Richie ne
de Pat'ı. Hi hi hi hi. Hiç kimseyi görmezdi.

Denizbloom, yağlıbloom son sözleri seyre
daldı. Mülayimce. Benim memleketim de dünya
ülkeleri arasındaki
yerini.

Prrpr.

Elma şarabından ya da o Bur.

Fff! Aa. Rrpr. 1540

Aldığı zaman. Arkamda kimse yok. Kadın
geçti. İşte ancak o za-**»I Tramvay dan digi
dan dan. iyi fırs. Geliyor. Patıtrpatapatırt.
Muhakkak Burgonya şarabından. Evet. Bir, iki.
Mezarımın kitabesi.

336

Prrraaaav. Yazılsın. Diyeceğim. Prrrpffrrppffff.
Budur.

ARBOUR HILL'İN KÖŞESİNDE D. M. P.'DEN
 BABA Troy'la laflayıp vakit geçiriyordum kin,
 hay Allah manyak bi baca temizleyicisi geldi de
 süpürgesinin sopasını az daha gözümün içine
 sokayazdı. Şöyle bi dönüvirdiydim kin Stony
 Batter'ın ordan kışın kışın tırlayan Joe Hynes'ı
 görmez miyim?

—Ula, Joe, diyivirdim. Burde ne poh yiyon? O
 pezivenk baca temizleyicisinin sopasını az
 dahi gözüme soktuğunu gördün müydü, la?

—Süpürge sopası uğur getirir, dimesin mi Joe?
 Tebincek konuştuğun o yaşlı dümbelek de
 kim? —Baba Troy, diyivirdim, polisti eskiden.
 Süpürgeleriynen merdivenleriynen caddeyi
 tıkayan o herifi mahkemeye virsem mi,
 virmesem mi deyyi düşünüyom. —Burularda
 ne işin var? Diyivirdi Joe.

—Hemi de pek çok işim va, dediydim. Chicken Lane köşesindeki Kışla Kilisesi'nin ötesinde bi pezivenk köpoğlu hırsız türemiş -baba Troy onun hakkında tüyo virdiydi bana az önce-haftada üç şilin sayıp Heytesbury Street'in orde Moses Herzog adında boy fukarası bi heriften kıyamet kadan çayı şekeri yürütüyümüş dediydi de County Down'da bi çiftliği varmış da. —Sünnetli mi? Diye sorduydu Joe.

—Elbet, dediydim. Tepesinden ufak bi parçe alıvirmişler. ^Aeraghty adında moruk bi muslukçu. Son iki haftadır onun peşini bırakmıyom ama ondan beş para bilem alamıyom. —Şimdilik bu haldesin demek, dediydi Joe.

—He ya, dediydim. Düşmez kalkmaz bi Allah! Şüpheli alacaklar tahsildarı. Ama böyle pezivenk kaşar bi hırsız görülmüş işi-"mış değil, çiçekbozuğu suratındaki çukurlara insan düşse çıkamaz. Ona de ki, dediydi, sıkıysa, dediydi, şayet götü sıkıysa seni buraya ' defa daha göndersin, dediydi, ruhsatsız iş çevirdiği

için, dedi, derhal mahkemeye celp ediceğim onu. Sonracığıma patlayıncava kari tikindi. Amanın, ıfıtağızı öyle efkârlı görünce bi gülmek tutuv' sin beni. ayımı alır içer. Őekerimi alır yer. Ama paracıklanmı ne di virmez kin? Dublin Şehri Saint Kevin's Parade yolu 13 numarada mukim Wood Quay mevkiinde ticaretle iştigal eden ve bundan böyle satıcı diye anılacak olan Moses Herzog'dan alınan ve Dublin Şehri Arbour Hill 29 numarada mukim bundan böyle alıcı diye anılacak olan Arran Quay mevkiinden, Michael E. Geraghty, Esquire isimli zata satılan dayanıklı emtia, yani, İngiliz vezniyle beher libresi  Şilin sıfır peniden İngiliz vezniyle beş libre birinci kalite çay ile İngiliz vezniyle beher libresi  peniden İngiliz vezniyle 42 libre kristal toz Şekeri sebebiyle

yukarıda zikredilen alıcı borçlunun yukarıda zikredilen satıcıya teslim olunan emtia mukabilinde bir sterlin beş şilin ve altı penilik meblâğın yukarıda zikredilen alıcı tarafından yukarıda zikredilen satıcıya her yedi takvim gününden oluşan haftalık üç şilin sıfır peni meblâğındaki taksitler halinde tediyesine: Ve ayrıca yukarıda zikredilen dayanıklı emtianın satın alan şahıs tarafından rehine koyulamayacağına veya ödünç verilemeyeceğine veya satılamayacağına veya yukarıda zikredilen alıcı tarafından başka şahıslara temlik edilemeyeceğine ve fakat yukarıda zikredilen meblâğın alıcı tarafından layıkı veçhile tediyesinin ikmal edilmesine kadar mühhasıran yukarıda zikredilen satıcının mülkiyetinde kalmaya devam edeceğine ve yukarıda zikredilen emtiayı kendisinin hüsnüniyetle ve serbest iradesiyle tasarrufunda bulundurmasına bu mukavelenameyle bugünkü tarih ve bu mahalde yukarıda zikredilen satıcı, onun murisleri, halefleri, vekilleri ve diğer hak

sahipleriyle yukarıda zikredilen alıcı, onun murisleri, halefleri, vekilleri ve diğer hak sahipleri arasında aktedilmiştir.

— Tam bi yeşilaycı mısın? Diye sorduysun Joe.

— İki kadeh arasında hiçbir şey içmem, dediydin.

— Gidip dostumuza saygılarımızı sunalım mı? Dediydi Joe.

— Kim? Diye sorduydum. Zavallı adam, o tımarhaneyi kastediyor mutlaka.

— Kendi içkisini mi içiyor? Dediydi Joe.

— Tabii, dediydin. Viski ve suyla tutsülüyo kafayı.

— Hadi Barney Kiernan'ın meyhanesine gidelim, dediydi Joe. Abemi göresim geldi. —

Oldu, Barney'e gidelim, dediydin. Nasıl, yeni filimler var mı, Joe? — Yok be, dediydi Joe.

City Arms'daki o toplantıya gittiydin—_O da ne ki, Joe? Dediydin.

_Sığır tüccarları, dediydi Joe, ayak ve ağız hastalığı hakkın-

Abeme bu konuda söyleyecek bi çift sözüm var.

Öylecene gır ataraktan Linenhall Kışlası'nı dönüp adliye saranın ardına yollandık. Bu Joe istese çok bi iyi adam olur ya hiç işediğin' gören olmamış. Tövbe, o kafesçi pezivenk kaşar Ge-ntv'yi bi türlü kovemiyom aklımdan. Ruhsatsız ticaret yapıyormuş, dediydi. Güzel Inisfail'de bi yer vardır kin, kutsal Michan yeri derler. Orada tâ uzaklardan görünen bi gözetleme kulesi dikmişler. Orada demirbilekli ölüler, gayet meşhur savaşçılar ve prensler tıpkı hayatta olduğu gibin mışıl mışıl uyurlarmış. İçinde kırlangıçbalıkları-nın, pisibalıklarının, sazanların, kalkanların, mezgitlemin, sombalık-larının, dilbalıklarının, kefallerin, levreklerin, merlanosların daha birtakım başka balıkların ve sular âleminin sayılamayacak denli tümen tümen mahlukatının kaynaştığı akarsuların süslediği mırılda-yan derelerin ninniler söylediği güzel bir yermiş orası. Batıdan ve doğudan esen mülayim rüzgârlar minare gibi ağaçların güzelim yapraklarını, hafif hafif salınan fıravuninciri ağaçlarını, Lübnan sel-vilerini,

muazzam ınarları, enik okalıptüs velhasıl o
yöreyi baştan başa kaplayan ağaçlar leminin
daha nice bezeklerini dört bir yana doğru
dalgalandırır mış. Bu güzelim ağaçların
diplerinde cana yakın bakireler oturur, altın
külçeler, gümüş balıklar, ringa fıçıları,
yılanbalığı ağları, morina yavruları, küçük
balıklarla dolu sepetler, firfiri deniz
mücevherleri ve maskara böcekler gibi cicili
bicili nesnelerle oynayarak son derece neşeli
şarkılar söylerler miş. Ta uzaklardan.
Eblana'dan tutun da Slievemargy'ye dek
yörelerden yiğitler -hr Munster'in, dil
Connacht'ın, ipek kadife memleketi Le-inster ile
Cruachan bölgesinin ve görkemli, asil Böyle
havalisinin prensleri ve kral evlatları- onca yolu
teperek onlara kur yapmaya gelirler miş, işte o
yerde ışıl ışıl parıldayan billur çatısı engin
urağanları açmak amacıyla yapılmış olan üç
direkli yelkenli gemilerdeki denizciler tarafından
görülebilen ve o ülkenin tüm davarlarının, besili
sığırlarının ve turfanda meyvelerinin nice
hükümdarlar soyunun son hükümdarı

O'Connell Fitzsimon'a haraç olarak geti-r'ldiği muhteşem bir saray yükselir. Koca koca arabalar oraya bereketli tarlalardan sepet sepet karnıbaharlar, çuval çuval ispanaklar, yığın yığın ananaslar, Rangun fasulyeleri, kasa kasa domatesler, kfe kfe incirler, sandık sandık isveç şalgamları, top gibi yuvar-,ak patatesler ile York'tan, Savoy'dan hevenk hevenk lahanalar, toprağın incileri tepsi tepsi soğanlar, sele sele mantarlar, sakızka-
340

baklan, iri taneli baklalar, pancarlar, kolzalar, kırmızı yeşil san kah verengi tatlı iri ekşi olgun al yanaklı elmalar, sepet sepet ilekle zl rayihalı bektaşizmleri, krallara layık dutlar ve dalında ahu duduları taşır taşır dururlar.

Stkıysa ıkstn karşıma, dediıdı, tkstn
karşıma haydı. ık ortava Geraghty, seni gıdı,
adı ıkkmış pezivenk karmanyolacı seni!
ište o yoldan sayısız davarları yeden boyunları
ıngıraklı köse-120 menlerle besili koyunlar,
kırkılmış koçlar ve kuzular, yabankazları
kasaplık danalar, kişneyen kısraklar,
boynuzsuz buzağılar, tiftikke-ileri, dağkeileri,
Cuffe iftliğinden birinci cins tosunlar, sıradan
sucukluk, beykinlik domuzlarla hayli çeşitli en
âlâ cins seçme domuzlar, Angus düveleri, iğdiş
edilmiş safkan boğalar ile en âlâ cins garantili
sağmal inekler ve sığırılar geçip dururlar: Gene
orada memeleri bol bolamat ha berekât sütle
gerilmiş Lusk'un, Rush'ın ve Carrickmines'in
meralarından, Thomond'un akarsuları bol
vadilerinden, M'Gillicuddy'nin ulaşılması güç
dumanlı dağlarından, görkemli, uçsuz bucaksız
Shannon'dan, Kiar soyunun yurdu o tatlı 130
meyilli yaylalardan gelen koyunların,
domuzların ve kocatoynaklı sığırılarının tepişme,
böğürme, meleme, viyaklama, kişneme,
kükreme, homurdanma, çiğneme, geviş

getirme sesleri arasında çömlek çömlek
tereyağları, kese kese peynir mayalan, çanak
çanak kaymaklar, kuzu pirzoları, kile kile has
buğdaylar, çeşitli boylarda binlerce ve binlerce
beyaz, akik ve kehribar renkli tavuk ve kaz
yumurtaları ambarlara istif edilir.

Derken Barney Kiernan'ın meyhanesine
vardıydık, bi de ne görelim, abem köşesine
kurulmuş, kendisinnen ve Garryowen denilen o
pezivenk uyuz köpekle muhabbeti koyultmuş,
bakalım 140 kim gelir de bi içki ısmarlar diye
bekliyordu.

— İşte burdeymiş, dediydim, kendi çöplüğünde,
şarap dolu kadehiyle bi dolu evrak, dava
uğruna çalışmakta.

Pezivenk köpek bi ürüdü kin, safram
kabarıvirdi. Biri çıksa da o köpeği
temizleyivirse herkesin hayır duasını
alır billahi. Bi defasında Santry'de ruhsat almak
için mavi kağıdıyla gelen bi bekçinin kışındaki
donunu bilem

yiyip mideye indirmiş dedilerdi.

— Anlat bakalım, dediydi.

—He ya, abem, dediği Joe. Dostlar arasındayız.

—Haydin, beyler, dediği. 150 Sonra eliyle gözünü ovuşturup dediği kin:

—Durum vaziyetleri ne âlemde?

Korsanlık yapıyorlar, dağları tutmuş Rory. Ama, bakındı, Joe tınmıyo bile.

341

_piyasa yükseliyo galiba, dediği, elini çatalından aşağı kaydırarak. ...

Sonra, bakındı, abem pençesiyle dizine vurup dediği kin: _Gâvurlar savaştığından böyle oluyo. joe da başparmağını cebine sokup dediği kin: ._Ruslar dünyaya zulmetmek istediklerinden.

_Öff, boş ver bu zırvaları, Joe, dediğdim. Öyle bi susamışlı- 160

»im var kin yarım altına bilem satmam.

—Söyle adını, abem, dediği Joe.

_Milli şarabımızdan, dediği o.

—Ya seninki? dediği Joe.

—Aynısından MacAnaspey, dediğdim.

_Üç pint, Terry, dediği Joe. Senin emektar

kalp ne âlemde,
abem? Dedişdi.

—Taş gîbin, a chara, dedişdi. Gerry, hi?
Kazanacak mıyız dersin, ha?

Bunu deyîp dehal pezivenk dalgacıyı ense
k    nden kavradı- 170 ğı gîbin, vay anacığım,
az kaldı hayvanı boğayazdı.

Yuvarlak kulenin dibindeki iri bir kayanın
  zerinde oturan karaltı genişomuzlu,
pehlivanyapılı, tun  bilekli, berrakg  zl  , kızıl-
sa  lı, birhayli  illi, kabasakallı, genişa  zlı,
k  tburunlu, uzunkafah, toksesli,   ıplakdizli,
demiryumruklu, kıllıbacaklı, pembey  zl  ,   -
likkollu bir civana aitti. Bir omzundan bir
omzuna birkaç arşın gelmekte, kayalık dağları
andıran dizleri, bedeninin g  r  lebilen   b  r
 tarafları gibi, rengi ve pekliği dağlarda yetişen
katırtırnaklarına (Ulex Europeus) benzeyen
dikenimsi sert kumral kıllarla kaplıydı,
i  lerinden aynı kumral renkli kılların   ıktığı
genişkanatlı burun 180 delikleri şöyle
hacimliydiler ki mağaramsı derinliklerinde
tarlakuş-ları yuvalarını kolaylıkla kurabilirlerdi,

içlerinde bir gözyaşıyla bir gülümsemenin
egemenlik için sürekli savaşım verdiği gözleri
iri-göbekli bir karnıbahar büyüklüğündeydi.
Ağzının derin kovuğundan düzenli aralıklarla
şiddetli bir ılık nefes akımı yayılmakta ve o
dehşetengiz kalbinin güçlü zinde yüksek sesli

vuruşlarının gökgü-rültüsünü andıran tartımlı
gümbürtülerinin akisleri yeri de, o yüksek
kulenin tepesini de, mağaranın daha da yüksek
duvarlarını da zangır zangır sallıyor,
titretiyordu.

Üzerinde bir öküzün yüzülüvermiş derisinden
yapma dizleri- 190 n' etek gibi saran, belinden
de saz ve hasırdan örülü bir kemerle bağlı
uzun, kolsuz bir giysi vardı. Onun altında da
geyik derisinden bağırsakla kaba saba
dikilivermiş bir potur giymişti. Ayakbi-lekleri
liken moruyla boyalı yüksekçe meşin
Balbriggan tozlukla-

142

rıyla sarılıydı, ayaklarında da tuzlanmış
inekderisinden fotinle vardı, bağcıkları da aynı
hayvanın imiğinden yapılmıştı. Kemerin de asılı
bir dizi deniztaşı, alâmet gövdesinin her
hareketinde çakıl damaktaydı; bu taşların her
birisine ilkel ama şaşırtıcı bir ustalıkla klanının
geçmişindeki irlandalı kadın ve erkek
kahramanların tas-200 virleri yontulmuştu:
Cuchulin, yüz savaşın kahramanı Conn, dokuz

tutaklı Niall, Kincoralı Brian, Ardri Malachi, Art
MacMurragh Shane O'Neill, Peder John
Murphy, Owen Roe, Patrick Sarsfield' Red
Hugh O'Donnell, Red Jim MacDermott,
Soggarth Eoghan O'Growney, Michael Dwyer,
Francy Higgins, Henry Joy M'Crac-ken,
Goliath, Horace Wheatley, Thomas Conneff,
Peg Woffington Köy Nalbantı, Yüzbaşı
Moonlight, Yüzbaşı Boycott, Dante Alighi-eri,
Christopher Columbus, S. Fursa, S. Brendan,
Marshal MacMa-hon, Charlemagne, Theobald
Wolfe Tone, Maccabeelerin Anası,
Mohikanların Sonuncusu, Castile Gülü,
Galwayh Adam, Monte
210 Carlo Bankasını Soyan Adam, Geçitteki
Adam, Yapmayan Kadın, Benjamin Franklin,
Napoleon Bonaparte, John L. Sullivan, Kleo-
patra, Savoumeen Deelish, Jul Sezar,
Paracelsus, Sir Thomas Lip-ton. William Tell,
Michelangelo Hayes, Muhammet, Lammermo-
or'un Gelini, Münzevi Peter, Rüşvetçi Peter,
Esmer Rosaleen, Patrick W. Shakespeare,
Brian Konfüçyüs, Murtagh Gutenberg, Patricio

Valesquez, Kaptan Nemo, Tristan ve Isolde, İlk ingiltere Velihti, Thomas Cook ve Oğlu, Cesur Asker Oğlan, Arrah na Po-gue, Dick Turpin, Ludwig Beethoven, The Colleen Bawn, Wadder Healy, Angus the Culdee, Dolly Mount, Sidney Parade, Ben 220 Howth, Valentine Greatrakes, Adem ile Havva, Arthur Wellesley, Boss Croker, Herodot, Devöldüren Jack, Gautama Buda, Lady Godiva, Killarney Zambağı, Kem Gözlü Balor, Şeba Melikesi, Acky Nagle, Joe Nagle, Alessandro Volta, Jeremiah O'Dono Rossa, Don Philip O'Sullivan Beare. Ucu keskin yontma granitten bir mızrak yanında yerde durmakta, ayaklarının dibindeyse hırıltılı so-luklarıyla tedirgince uyuklamakta olduğunu anlatan kurt cinsinden vahşi bir hayvan yatmaktaydı ki, arada bir boğuk sesler çıkararak uluduğu ve irkildiğinde efendisi ona yontma taş devrine özgü ilkel biçimli koskoca bir sopayla vurarak yatıştırmaya çalışıyordu.

230 Her ne hal ise, Terry üç bardağı getirdiğinde Joe orda dikil-

miş durmaktaydı ve, bakındı, bi papeli çıkardığı gibin tezgâhın üzerine koyduğunu gördüğümde gözlerime inanamayazdım. Ya, vallahi de tallahi de aynen böyle olduydu. Pek şirin bi papelceğiz-di. —Bunun geldiği yerde daha pek çoğu var, dediği o.

141

_Sadaka kutusunu mu soydun, Joe?
Dediydim.

._Kendi alnımın teri, dediği Joe. Kaynağını gösteren de zihni evvel bi vatandaştır. ._Sana rastlamazdan önce gördüydüm onu, dediydim, Pili

Lane ile Greek Street'te volta atıyo, morina gözleriyle etrafı iskan- 240 dil ediyodu.

Matem rengi zırhıyla Michan diyarını aşarak kimdir gelen? O'Bloom, Rory'nin oğlu: Odur işte. Rory'nin korku

nedir bilmeyen oğlu: Zihni evvel insan, O.

—Prince Street'in cadı karısına, dediği abem, torpilli gazete. Meclisteki irlanda grubu. Şu lanet olası lahana yaprağına bak, dediği. Bak şuna, dediği. The Irish Independent, sözüm

ona, Par-nell'in emekçinin dostu olmak
amacıyla kurduğu gazete. Bütün irlandalılar
Bağımsız irlanda ifin'deki doğumlara, ölümlere,
teşekkür ve evlenme ilanlarına bakın. 250
Ardından onları okumaya başladıydı:
—Gordon, Barnfield Crescent, Exeter; Iffleyli
Redmayne, Saint Anne's on Sea: Mrs. William
T. Redmayne'nin bir mahdumu oldu. Ne
buyrulur, he? Wright ve Flint, Vincent ve Gillet,
Ro-sa'nın ve müteveffa George Alfred Fillett'in
kerimesi Rotha Mari-on'a, 179 Clapham Road,
Stockwell, Saint Jude'daki Playwood ve
Risdale, Kensington, Worchester dekanı Pek
Muhterem Dr. Forrest tarafından. He? Ölüm
ilanları. Bristow, Whitehall Lane'de, Londra:
Carr, Stoke Newington, gastrit ve kalp
rahatsızlıklarından: Kamışyangısı, Moat
House'da, Chepstow... 260

—Tanırım o keratayı, dediği Joe, o konuda acı tecrübelerim var.

—Kamışyangısı. Dimsey, Deniz Kuvvetleri'nden emekli David Dimsey'in refikası: Miller, Tottenham, seksen beş yaşında: Welsh 12 Haziran, 35 Canning Street'te, Liverpool, Isabella Helen. Alın size milli bir basım organı,

nasıl he, esmer evladım benim! Bantry çıkarcısı Martin Murphy ne der buna, he?

—Aman sen de, dediği Joe, islimi dağıtaraktan. Şükür Alla-hıma kin iştahımız yerinde, iç be, abem.

—içerim be, dediği haysiyetli abimiz. 270

—Şerefe, Joe, dediğdim. Hepimizin şerefine. Ah! Oof! Kes gargarayı! O koca bardak bira için muş çekiyorum. Allahıma kitabıma zilliğimin dibine lök deyyi oturduğunu 'fitiyom biranın.

Ulaa, sonracığıma gençlik sularını yuvarlayadursunlar, içeriye nızla parlak bi laço, kibriya gibin bi çaparlan onun peşinden de
Z44

elinde mukaddes kanun tomarları, yamacında da çarliston marka kraliçe gibin karısıynan tavrı hareketi gayetle beyzade bi hanım amca girivirdiydi. 280 Bızdık Alf Bergan kapıdan içeriye daldı ve tezgâhın arkasında

Barney'in yuvasına saklanarak kıs kıs gülmeye başladıydı. Ya o köşede oturmuş gözü dünyayı görmeden zilzurna horlayan Bob Do-ran'ı nasıl olduydu da görmediydim. Ne olup bittiğini ve Alf'ın kapıya doğru o işaretleri niçin yaptığını bilemiyodum. Derken, bakındı, o pezivenk moruk soytarısı Denis Breen banyoşıpidiklarıy-nan koltuğunun altına kıstırdığı kazulet gibin iki kitap, ve ona yetişmek için bacakları götünü döverek gelen kısmeti düşük biçare karısıynan çıkagelmesin mi! Alf gülmekten katılacak sandıydım. —Şuna bakın, dedi. Breen. Elinde birinin gönderdiği üze-290 rinde U. p: Up yazılı bi kartpostallan Dublin'i fellik fellik dolaşıp bi dav... iki büküm olduydu. —Bi ne dedin? dedi. —Dava açasıymış, dedi, hem de on bin

sterlinlik. — Hadi be, deyivirdiydim.

Pezivenk köpek bişeyler olduğunu çakozlayıp insanın Allahı-nı şaşkırtan hırlamasına başladıydı da, abem itin döşüne bi tekme kakıvirdiydi.

— Bi i dho husht, dediydi. 300 — Kim? dediydi Joe.

— Breen, dediydi Alf. John Henry Menton'un bürosuna, sonra Collis ve Ward'a gitmiş de sonracığıma Tom Rochford'a rastlamış o da onu şerifmuavininin oraya göndermiş, matrağına. Aman Tanrım, gülmekten kasıklarım ağırlar indi. U. p: Up. Senin uzun tayfa ona şöyle bi bakmış aynı yengen, onun üzerine senin moruk pezivenk manyağı Green Street'e bi polis bulmaya gitmiş. — Uzun John Mountjoy'daki o herifi ne vakit asacak? Dediydi Joe.

— Bergan, dediydi Bob Doran, uzanarak. Alf Bergan mı ordaki? 310 — Evet, dediydi Alf. Asacak? Dur

da göstereyim san. işte,

Terry bi arjantin versene. O moruk pezivenk

manyağı! On bin sterlinmiş. Uzun John'un
bakışını görecektiniz

asıl. U. p: Up.—

Sonra gülmeye başladıydı.

—Kime gülüyon öyle? Dediği Bob Doran.

Bergan, sen misin ulan? —Biran nerde kaldı

Terry, haydi evlat, dediği Alf. Terence O'Ryan
onu işittiği de, ölümsüz Leda'nın oğulları

345

eibin açığı göz asilzade ikiz Bungiveagh ve

Bungardilaun biraderlerin mübarek

birakazanlarında imal ettikleri en kral köpüklü
siyah biradan bi kristal bardağı doldurup derhal

önüne sürdüydü. Le- 320 da'nın açığı göz

oğulları, içki kazanlarının o ilahları da tatlı

şerbetçi-Otu yemşlerini toplarlar, istiflerler,

süzerler, ezerler ve mayalandırırlar, içine

mayhoş meyve suları katarlar, şırayı kutsal

ateşte kaynatırlar, gece gündüz demeden ha

bire çalışırlardı.

Sen de işte, ey anasının karnından gani

gönüllü doğmuş olan sen Terence, o

gençliksuyunu veriyo, kristal bardığı o susamış

kişilere uzatıyosun, ölümsüzlere özgü gani gönüllülük budur işte.

Ama o, genç reis O'Bergan, cömertlik yarışında yenilgiye uğramak ağırına gittiğinden buna karşı derhal cana yakın bi tavırlan değerde en yüklü bi bronz para çıkarıp uzattı. Paranın üzerinde 330 usturuplu bi metal

işçiliğiyne kraliçe tırakalı bi kabartma suret vardı, yani Brunswick'in saraylı dölünden, adı da Victoria, En Yüksek Ekselans Majesteleri, Tanrı'nın lütfuyla Büyük Britanya, İrlanda, denizaşırı Britanya dominyonları Birleşik Krallığının zatı şahaneleri, imanımızın koruyucusu, Hindistan İmparatoriçesi, hepsi de güneşin doğuşundan ta batışına kadar hep onu bilen hep onu seven beyaz, esmer, kızıl ve habes sayısız halklara galebe çalan ve onları yöneten, pek sevilen kraliçemiz.

—O pezivenk farmason ne yapıyor öyle, dediği abem, bi aşsa bi yukka dönenip durarak? 340

—Neydi ki? Dediği Joe.

—Anlatayım size, dediği Alf, mangırını atarak. Asmaktan bahsettiydik, bakın size hiç görmediğiniz bi şey göstericem. Bi cellatın mektuplarını. Bakın, işte.

Diyerek cebinden bi deste mektupla zarf çıkardı.

—Maval mı okuyosun? Dediğim.

—Namussuzum kin doğru, dedi ydi Alf. Oku da bak.

Joe mektupları aidiydi.

—Kime gülüyosun? dedi ydi Bob Doran.

Piyizi yuvarladığımnan Bob'ın antikalaştığını bildiğimden ha- 350 fif tertip bi hır çıkarceğini çaktığım gibi n

sırf laklak olsun deyi dedi ydim kin:

—Willy Murray nasıl acep şu aralar, Alf?

—Bilmem kin, dedi ydi Alf. Daha sincik Capel Street'te raddy Dignam'la gördüydüm onu. Ama o manyağın peşinden koşuğuma...

l—Kimi gördün kimi? Dedi ydi Joe, mektupları yere atarkene. Kiminle gördüm dedin? — Dignam'la, dedi ydi Alf. 360 —Paddy'ynen mi yani? Dedi ydi Joe.

—He ya, dedi ydi Alf. Ne oldu kin? —Onun öldüğünden haberin yok mu? dedi ydi Joe. — Paddy Dignam öldü ha! Dedi ydi Alf. —Öldü ya. Dedi ydi Joe.

—Daha beş dakika önce gördüm onu, dedi ydi Alf, iki gözüm önüme aksın kin. —Kim ölmüş? dedi ydi Bob Doran.

—Hayaletini görmüşsün sen onun, dediği Joe, aman Allah korusun. 370 —Ne? dediği Alf.

Hay Allah,

daha beş... ne?... Üstelik Willy

Murray da onunlaydı, ikisi onun neydionunadı

orda... Ne? Dignam öldü ha? —Dignam'a ne

olmuş? Dediği Bob Doran. Kim diyor onun?..

—Öldü ha! Dediği Alf. Sizden daha ölü değildi gördüğümde.

—Öyledir belki de, dediği Joe. Onu bu sabah gömme küstahlığını gösterdiler gene de. —

Paddy? Dediği Alf. 380 —Ya, dediği Joe.

Doğaya borcunu ödedi, Allah taksiratını affey leye.

—Peygamberler aşkına! Dediği Alf. Hele bakındı, habibi şaşırması Alf'in denilebilirdi.

Karanlığın içinden hayalet ellerin çırpındığı

hissedildi ve tantraların duaları doğru yere

yöneltildiğinde belirsiz ama yakut renkli bir

ışığın giderek artan aydınlığı görülmeye

başladı; bu başın tepesinden ve yüzünden

yayılan titrek ışıklardan dolayı hayat-takine çok

benzeyen eterik eşin görüntüsüydü. iletişim

hipofiz guddesi ve sakrum nahiyesiyle güneş sinirağından çıkan turuncua-390 levimsi kızıl renkli ışınlar aracılığıyla gerçekleştiriliyordu. Kendisine dünyadaki adıyla, göksel âlemin hangi tarafında bulunduğuna ilişkin sorular yöneltildiğinde şu anda prâlayâ yolunda ya da dönüşünde olduğunu ve lakin halen daha alçak astral aşamalardaki birtakım kanasüsamış varlıkların elinde sorguya çekilmekte olduğunu ifade etmiştir. O öte âlemdeki ilk hissiyatına ilişkin bir soruya cevap olarak önceleri bir buzlu camın ardından görür gibi olduğunu oysa o âleme geçmiş bulunanlara ruhsal gelişmenin ulu imkânlarının açıldığını ifade etmiştir. Oradaki yaşamın bizim tensel deneyimimize benzeyip benzemediğine ilişkin sorumuza da daha _____ 147 -----

cok kayrılmaya mazhar olmuş halen tinsel aşamadaki varlıklardan 400 işittiğine göre onların meskenleri tâlâfânâ, âsânsârâ, sâcâkâsâğâkâ, tâvâlâtâ gibi her çağdaş evin ihtiyacı olan rahatlıklarla donatılmış ve en üst

düzey yandaşlar en ulvi türünden şehvani dalgalara gark olunmuştur. Bir bardak ayran istedikte bu getirilmiş ve aşikâr bir ferahlamaya neden olmuştur. Dünyadakilere bir mesajı olup olma-dığı soruldukta, hâlâ Maya'nın yanlış tarafında bulunanlara gerçek yolun doğruluğunu teslim etmelerini, zira devalar katından bildirildiğine göre Koç'un güçlü olduğu şark zaviyesinde Mars ile Jüpiter'in ortalığı karıştıracakını buyurmuştur. Ardından

mevtanın herhangi özel bir ricası olup olmadığı soruldukte cevabı şöyle olmuş- 410 tur: Halen bedenlerinin içinde bulunan siz dünyalt dostlarımızı selamlarız. Mukayyet olun da C. K. hesabını şaşırmasın. Buradaki baş harflerin, mevtanın yakın dostu ve kendisinin defnine ilişkin hizmetlerin ifasından sorumlu tanınmış cenaze işleri müessesesi Messrs. H. J. O'Neill'in genel müdürü Mr. Cornelius Kelleher'e ait olduğu tesbit edilmiştir. Ayrılmamızdan önce aziz mahdumu Patsy'ye, çizmenin aramakta olduğu öteki tekinin şu anda arka odadaki konsolun altında olduğunu ve çizmelerin topukları hâlâ sağlam olduğundan yarım pençe vurdurulması için Cullen'e götürmesini söylememizi istedi. Bu konunun öteki âlemde zihinsel huzurunu fevkala- 420 de rahatsız ettiğini ifade ederek bu arzusunun bildirilmesini içtenlikle talep etti. Dileğinin yerine getirileceğine ilişkin verdiğimiz teminatlardan sonra bunun kendisini memnun ettiği tarafımıza telmih edildi. Bu fani dünyanın çilesinden kurtuldu: O'Dignam, sabahımızın

güneşi. Çalılıkta koşarken ayağına çevikti: Ak alınlı Patrick. Ağla, Banba, rüzgârınla: Ağla ey umman, kasırganla. —Bak işte, gene, dediydi abem, dışarıdan yana bakarak. —Kim ki? Dediyeim.

—Bloom, dediydi. On dakkadır orde ağaç olmuş duruyo. 430

Sonra, bakındı, topografisinin içeriye bi kolaçan ettiğini ve gene toz olduğunu gördüyüm. Bızdık Alf tam şabanlaşmıştı. Anamav, görecekınız.

—Ula, bak yavu! Dediyei. Kitaba elimi basarım kin oydu.

Mastorladığı zamanlar Dublin'in en adi küfürbazı olan Bob Uoran da, şapkası kellesinin ardında, dediydi kin: —Kim demiş İsa Tanrıdır, diye? —Tövbe tövbe maydanoz, dediydi Alf.

—Şükür mü edicez İsa'ya, dediydi Bob Doran, zavallı Willy 440 'gnamcağzımızı bizden ayırdığına?

M8

—Ya işte, dediydi Alf, geçıştirmeye çalışarak.

Bütün dertlerin-den kurtulmuş oldu. Ama Bob Doran ona bi bağırdıydı.

—Pezivenk bi vicdansızın teki o, dedi, zavallı Willy Djg_ namcağzımızı aldığı için bizden.

Terry yanına varıp doğru otursun deyi yüzüne dik dik baktıydı, haysiyetli ve ruhsatlı bi müessesede öyle

şeyler istemediklerini söyledi. Bob Doran da Paddy Dignam için yas tutup yanılmaya 450 başladıydı, harbiden.

—Onun gibisi yoktu, dedi, burnunu çeke çeke, öyle dürüst temiz bi insan.

Nerdeyse insanı ağlatacak. Götten atıp duruyor. Kalkıp evine, helalliğe aldığı icra memurunun kızı Mooney denilen o uyurgezer kancığa gitse ya. Bantam Lyons, bu Mooney'in Hardwicke Stre-et'te bi randevu evi işleten anasının bi zamanlar sabahın ikisinde merdiven başında anadan doğma bıcıl durduğunu her bi yanını açtığını, sıraya giren her bi kimseye domalıvirdiğini anlattıydı.

—Öyle asil, öyle iyi bi insan, dedi. Artık gitti aramızdan, 460 zavallı Willicagiz, zavallı Paddy Dignamcağız.

Gözü yaşlı, yüreği yanık, o semavi nurun yok oluşuna ağladı ağladı.

Emektar Garryowen kapının önünde dolanan Bloom'a doğru ürümeye başladı.

—Gir içeri, gir yahu, dedi abem. Korkma, yemez seni.

Öylecene, morina gözü köpeğin üzerinde, Bloom içeriye girip Terry'ye, Martin Cunningham orda mı diye sordu.

—Ya İsa M'Keown, dedi Joe, mektuplardan birini okudukta. Dinleyin şunu, tamam mı? 470 Sonra da okumaya başladı. 7HunterStreet, Liverpool. Dublin Bas Şerifine, Dublin.

Muhterem efendimiz size hizmetlerimi sunarken yukarıda bahsettiğim müessif hadisede 12 Şubat 1990 tarihinde Bootle hapishanesinde Joe Gann'ı asmıştım... — Göster bakayım, Joe, dediydim ben.

I—... meşhur katil er Arthur Chace'i da Pentonville hapshanesinde 480 Jessie Tilsit'i

öldürdüğünden dolayı asmıştım, Billington...

349

__Vay anam, dediydim ben.

— ... meşhur katil Toad Smith'i idam ederken ona yardımcılık etmiştim.

Abem mektubu elimden çekip alıvirdiydi.

___Sıkı durun, dedi ydi Joe, ilmeği adamın boynuna bi keredegeçi-

rivermek gibi özel bir kabiliyetim vardır ki artık onu hiç çıkaramaz inşallah takdirlerinize mazhar olurum pek

muhterem efendim, hürmetlerimle, mağış talebim beş ginedir.

H. Rumbold, Usta Berber 490

—Üstelik barbar pezivengin teki, dedi ydi abem.

—Alçak herifin yazısı da bombok, dedi ydi Joe.

Al şunu, dedi ydi, kaldır gözümün önünden, Alf.

Merhaba, Bloom, dedi ydi, ne içiyosun?

Derkene, tartışmıya başladılar, Bloom

içmeyeceğini, vakti olmadığını ve kendisini hoş görmesini isteyerek özür diledi ve bütün

bunlardan sonra pekâlâ sadece bi puro alayım

dedi ydi. Bakındı, adam essahtan zihni evvel,

kimsenin kuşkusunu olmasın.

—Senin şu piskokulu purolardan güzel bi tane getirsene, Terry, dedi ydi Joe.

500

Bu arada Alf bize siyah çerçevesi matem

kartları gönderen bi götoşu anlatmaktaydı.

—Hepsi de berberdir bunların, dediydi o, kara diyardan gelirler ve beş papel paşinatla yol masraflarını

bastırdığıynan öz babalarını bilem astırırsın onlara.

Sonra bize aşağıda bekleyip hakkıyla boğulsun diye düşmesine yakın topuklarını çeken iki herif bulunduğunu, sonra da ipi parça parça kesip her bi parçasını bikaç şiline okuttuklarını anlattıydı.

Bunlar kara diyarda yaşar, kindar şövalyelerdir çakı gibin. Öl- 510 dürücü iplerini kavradıkları gibin. Hoop, işte Tanrı buyruğuna göte onlara acı çektirilmeyecek olsa da kanlı işler çeviren her bi tayfayı Erebus'a havale ederler.

Diyerekten ölüm cezasından kelam sallamaya başladıldılar. t-lbet Bloom meselenin nedenini bedenini ve tüm erkânı harbiye-s'nı ortaya döküverir ha bi yandan da emektar köpek ha bire onu koklayıp durmakta ya bu Yahudilerin çıkardıkları tuhaf bi tür kokunun caydırıcı tesirinden dolayı köpekler onlara

saldıramazlarmış da 'Şte onun gibin bi şey falan her ne karın ağrısıysa. —Caydırıcı tesiri olmadığı bi husus var, dediği Alf. 520

S 50

—O da neymiş kin? Dediği Joe.

—Zavallı cıllığın asılmakta olan aleti, dediği Alf.

—Ya, öyle mi? Dediği Joe.

—Namussuzum kin, dediği Alf. Baş gardiyan anlattı, Kil-mainham'da Invinciblelerden Joe Brady'yi astıklarında, iyi kalpli adamı aşağı indirdiklerinde, aleti kazık gibin dimdik ordeğilerin yüzlerine bakıp duruymuş.

—Ölen kimselerde nefsine hakim olma hırısı epey güçlü olurmuş, dediği Joe, birisi anlattı da. 530 —Bilimsel olarak açıklanabilir bu, dediği Bloom. Doğal bir fenomen bu sadece, bilindiği üzere, nedenlerini şu şekilde... Ardından alefontenfonik laflarını döktürdü durdu Bloom, bilimsel, fenomenler, yok o fenomen, yok şu fenomen.

Seçkin bilimci Herr Profesör Luitpold Blumenduft'un sunduğu tıbbi bulgular servikal

vertebrada ani bir kırılmanın ve bunun neticesindeki omirilik kopmasının, tıp biliminde geleneksel olarak en şayanı kabul görüşler uyarınca insanda gayri kabili içtinap bir şekilde tenasül aygıtlarındaki sinir merkezlerinin şiddetli gangli-yonik uyarımına yol açacağını, dolayısıyla da corpora cavernosanın 540 esnek gözelerinde süratli bir kabarmaya neden olacağından insan anatomisinin penis ya da erkeklik organı diye bilinen nahiyesine kan akımının ansızın artması hasebiyle, yukarıya ve dışa doğru marazi bir filoprojeneratif ereksiyon in articulo mortis per diminutio-nem capitis melekesi diye adlandırılan bir fenomenle neticeleneceğini göstermektedir. Tabiatıyla, lafın noktalanmasını bekleyen abem derhal kendi nağmesini okumaya, Invinciblelerden, Eski Muhafızlardan, Yetmiş Yedi Yiğitlerden, doksan sekizleri anmaktan kim korkar derken Joe da ona katılıp o güne dek olağanüstü hal harp divanı tarafın-550 dan bütün o dava uğruna asılmış, kesilmiş, sürülmüş insanlardan, Yeni irlanda'dan, şundan bundan

ve öbüründen dem vurmaya başladıydı. Yeni İrlanda'dan söz açılmışkene, gidip kendicağzına yeni bi köpek alıvirse barım. Uyuz, her daim aç bi canavar, her bi yanı koklar, yaralarını kaşıyıp kabuklarını etrafa döker. Nah, şimdi de Alfa ısmarladığı biranın nerdeyse yarısını kendisi deviren Bob Doran'a gidiyo. Bob Doran da elbet koyun dede numarasına başladıydı o itlen.

—Ver bakayım elini! Ver elini, köpecik! Ne cici köpeksin sen! Ver elini bakayım! Haydi, ver elini! 560 Hiyyaa! Hergele ver elini deyyi uzatıyo da uzatıyo Alf de bı yandan pezivenk taburesinden devrilip de pezivenk köpeğin tepe-

351

«ine düşmesin deyyi kışını yırtarkene senin hergele hayvanların şefkatle terbiye edilmesi, saf kan köpekler, akıllı köpekler gibin, türlü çeşit mevzuda zart zurt edip duruyo: Kes ülen garik kafamız ütülendi da. Sonra da Terry'ye getirttiği Jacobs bisküvi tenekesinin dibinden bayat bisküvi kırıntılarını sıyırdıydı. Bakındı, it keratası kırıntıları nasıl yutuvirdiydi de dilini bi karış sarkıtarak daha da istediyydi. Tenekede ne varsa partal çizme gibin silip süpürüvirdiydi, amma acıkmış pezivenk kelp.

Derkene abem ile Bloom, dilleşe dilleşe sıra Sheares Birader- 570 ler'le Arbour Hrll'in ta ötesindeki Wolfe Tone'ye, vatani uğruna canını veren Robert Emmet'e, Tommy Moore'un bi şarkısında Sara Curran'ın uzak diyarlarda

oturduğunu anlatan sözlerine geldiy-di. Bloom, evvelallah, elinde zebella purosunu keşkek suratıyla rüzgâr kesiyo. Fenomen! Nikahladığı hamam anası ardındaki o çifte semer gibin kığıyla essahtan bi fenomen. Pisser Burke anlattıydı bana, City Arms'da oturlarkene orda komşuları yaşlı bi karıynan kafadan kontak bi yeğeni varmış, Bloom o karının her bi hatırını yapmaya gözünün içine girmeye gayret eder onunla bezik filan oynar zira amacı karının vasiyetnamesinde ona da bi parçe dünyalık 580 bırakmasını sağlamamış, hatta senin ihtiyar perhiz yaptığını bizimki cuma günleri et bilem yemiyomuş, o zirzop oğlanı da kolundan tutup gezmelere götürüyomuş. Bi defasında oğlanla Dublin'i Hırlamışlar, Allahıma, meyhanelere uğramışlar da çocuk gık bile demeden tam turşu olup hurdahaş vaziyette eve döndüklerinde bizimki bunu seninkine alkolün kötülüklerini öğretmek için yaptığını ve vay anam, karıların üçü de bizimkinin diri diri pastırmasını çıkarayazlarmış, tam festival, yaşlı karı,

Bloom'un karısı ve oteli işleten Mrs. O'Dowd. Pisser Burke bunları anlatırken ne güldüy-
düm ya. Bloom da boyuna ama anlayınız
canım, lakin diğer taraftan 590
havalarındaymış. Elbet, tahmin ettiğiniz gibin,
senin zirzop anlattıklarına göre yememiş
içmemiş ardından soluğu Cope Street'teki
Power müskirat bayiliğinde almış haftada beş
gece içer içer bi faytonla pabuçsuz filan o
pezivenk bayiden kaldırdığı her bi çeşit zıkkımı
içerekten evin yolunu tutarmış. Fenomen! —
Ölmüşlerimizin hatırasına, dediği abem
kocuman bira bardağını kaldırıp Bloom'a kötü
kötü bakarkene. — Tamamsın abem, dediği
Joe.

— Meramımı tam anlayamadınız, dediği
Bloom. Anlatmak 'stediğim şey şu ki...
600

— Sinn Fein! Dediği abem. Sinn fein amhain!
Sevdiğimiz °stiar bizim tarafta, nefretlik
düşmanlarımızsa karşıımızda.

352

Son vedalaşma gerçekten pek dokunaklıydı.

Uzak yakın tüm çan kulelerinden matem çanları sürekli çalarken kasvetli sokaklarda trampetin zaman zaman ağır topların boğuk gümbürtüleriyle kesilen bezgin vuruşlarından yayılan masum bir uyarı dolaşmaktaydı. Kulakları sağır eden dağdağa bu hayhuy ile gözleri kamaştırarak çakan ve bu ürkünç sahneyi aydınlatan şimşekler göksel topçuların da bu zaten dehşetli manzaraya kendi gizemli ihtişamını 610 kattığını tanıtliyordu. Sel gibi yağan yağmur öfkeli göğün mecralarından toplanmış bulunan en azından beş yüz bin kişilik bir kalabalığın üzerine boşalmaktaydı. Dublin Metropolitan polis teşkilâtından bir müfreze Emniyet Müdürü'nün kişisel yönetiminde, York Street bandosunun kara örtülü sazlarıyla vakit geçirtmek amacıyla gayet güzel bir şekilde çaldıkları ta beşikten itibaren ruhumuzu okşayagelmiş olan Speranza'nın o kederli havasıyla oyaladığı vasi izdihamı zapturapt altına almaya çalışmaktaydı. Geniş kitleler halindeki taşralı kardeşlerimizin rahatı düşünülerek hususi

srat katarlarıyla gezinti arabaları tahsis edilmişti. Dublin'in pop-620 1er sokak şarkıcılarından L-n-h-n ve M-ll-g-n her zaman neşe uyandıran Larry'nin Kurşunlandığı Gece'nin Arifesinde şarkısını söyleyerek halkı epeyce eğlendirmişlerdi. Bu iki eşsiz soytarımız gülmece tutkunlarının arasında şarkılarının notalarını satarak esaslı para kırmışlar ve kalplerinde kabalıktan uzak geręek irlanda mizahı için bir yer bulunan hiç kimse onlara ahnteri dökerek kazandıkları penilerini çok görmeyecektir. Sokakta Bulunmuş Erkek ve Kız ocuklar Hastanesi'nin kalabalığın yer aldığı meydana nazır pencerelerine şşen çocuklar günlük eğlence programlarına bu beklenmedik ilaveden dolayı pek sevinmişlerdi; bu babasız anasız 630 zavallı çocuklara hakikaten öğretici bir hoş vakit geçirme fırsatı yaratan Yoksullar Yararına alışan Küçük Srler'e ne kadar teşekkür edilse azdır. Genel Valiliğın verdiği resepsiyona davetliler arasında birçok tanınmış hanım bizzat Ekselanslarının

refakatinde tribündeki en mutena yerlere
getirilmiş, Zümrüt Adanın Dostları diye bilinen

gösterişli ecnebi delegasyon ise tam karşıdaki tribünde yerlerine oturtulmuştu. Delegasyon, tam kadro halinde, şu zevattan oluşmaktaydı: Commendatore Bacibaci Beninobenone (sefaretin yarıfelçli ve koltuğuna yüksek takatte bir buharlı vinç yardımıyla çıkartılabilen doyen), Monsieur Pierrepaul Petitepatant, Bü-640 yük Mavalı Azam Vladinpiskir Bezpeşkirşef, Mavalı Muazzam Leopold Rudolph von Schwanzenbad-Hodenthaler, Kontes Marha Virâge Götöpony Putrapezthi, Hiram Y. Bomboost, Kont Athano-tos Karamelopulos, Ali Baba Bahşış Rahat Lokum Efendi, Sefior

353

H'dalgo Caballero Don Pecadillo y Palabras y Paternoster de la Malore de la Malaria, Hokopoko Harakiri, Hi Hung Chang, Olaf Kobberkeddelsen, Mynheer Trik van Trumps, Pan Baltavur Paddykarski. Kazgölü Pfhklstr Kratchinabritchisitch, Borus Hopo-rurkalk, Herr Hurhausdirektorpresident Hans Chuechli-Steuerli,

Nasyonalcimnazyummüzesisanatoryumvesuş
privatdoçentgeneraltarihkidemliprofesördoktoru
Harpalanı 650

Hepsindenüstgenel. Bütün delegeler,
istisnasız, mümkün olan en enerjik ve
heterojenik bir lisanla tanık olmaya çağrıldıkları
o ad-landırılamaz vahşete ilişkin düşüncelerini
ifade ettiler. Daha sonra p. O. T. E. I. arasında
cereyan eden hararetli bir münakaşada (ki
hepsi de katılmıştı) irlanda'nın koruyucu meleği
Aziz Patrick'in doğum tarihinin martın sekizi mi
yoksa dokuzu mu olduğu tartışıldı. Münakaşa
sırasında top güllelerine, palalara,
bumeranglara, alaybozan tüfeklerine, pis
kokulu bombalara, satırlara, şemsiyelere,
mancınıklara, demir muştalara, kum
torbalarına, pik demiri külçelerine müracaat
edilmiş ve herkes birbirini serbestçe patakla-
660 mıştır. Özel kurye ile Booterstown'dan
celp edilen bebek yüzlü polis memuru Mac
Fadden derhal asayişî sağlamış ve aklına
şimşek gibi esen bir ilhamla ayın on yedisini
her iki taraf için de eşit biçimde kabule şayan

bir hal tarzı olarak önermiştir. Bu keskin zekâlı minare kırmasının teklifi tarafeyn tarafından derhal muvafık bulunmuş ve oybirliğiyle kabul edilmiştir. Polis memuru Mac Fadden, kimileri ziyadesiyle kanamalı cümle F. O. T. E. I. tarafından tebrik edilmiştir. Commendatore Beninbenone riyaseti cumhur koltuğunun altından indirilmiş ve hukuk müşaviri avvocato Pagamimi tarafından yapılan açıklamada otuz iki cebinde hafi çe- 670 şitli meslektaşlarının ceplerinden akıllarını başlarına toplamaları amacıyla aşırıldığı bildirilmiştir. Bahis konusu eşya (ki birkaç yüz altın ve gümüş hanım ve bey kolsaati de dahil) derhal meşru sahiplerine iade edilmiş dirlik ve düzen tekrar tesis edilmiştir.

Rumbold, sakın ve ağırbaşlı, yakasında en çok sevdiği çiçek, Gladiolus Cruentus, şık giysisi içinde darağacına çıktı. Oradaki mevcudiyetini birçoklarını (başarısızcana) taklit etmeye yeltendikleri o »atif Rumboldvari öksürüğüyle - kesik, özentili ama buna rağmen gene de ona özgü öksürüğüyle - duyurdu. Bu dünyaca

meşhur cel-»atın gelişi vasi kalabalığın
vaveylasıyla karşılandı, Genel Valilik 680
'ocularındaki hanımlar heyecanla mendillerini
salladılar, onlardan daha da çok heyecanlanan
ecnebi delegeler de, hoch, banzai, eljen, zıvto,
chinch'm, polla kronia, hiphip, vive, Allah
haykırıışlarının birbiri-ne karıştığı ve şarkılar
diyarı delegesinin çınlamalı ewivasmva. (ha-
554

remağası Catalani'nin
büyükbüyükbüyükannelerimizi teshir eden o
kalplere işleyen güzellikteki sesini anımsatan
tiz bir çifte fa) ra_ hatça ayırt edilebildiği
şamatalarıyla alkış tuttular. Saat tam on
yedydi. Megafonla duanın tam zamanında
başlatılması için işaret verildi ve tüm şapkalar
çıkarıldı, Commendatore'nin Rienzi ihtilâlin.
690 den bu yana ailesinin yedinde bulunan ata
yadigârı sombrerosrr maiyetindeki tıbbi
müşaviri Dr. Pippi tarafından çıkarılmıştı.
Kahraman felekzedeye ölüm cezasına
çarptırılmadan önce yüce dinimizin buyurduğu
son teselli duasını okumak üzere vukuflu

piskopos, cüppesi ağarmış başının üzerinde, bir yağmursuyu birikintisine fevkalade Hıristiyanca bir anlayışla diz çöktü ve Tanrı katına mağfiret bahşetmesi için hararetli bir şekilde niyaz eyledi. Elini dayadığı kütüğün yanında, yüzü üzerinde açılmış iki aralıktan gözlerinin öfkeyle parladığı on galonluk bir tenekeyle gizlenmiş cella-tın gaddar karaltısı dikilmiş durmaktaydı. Cellat ölümcül işareti 700 bekleyedursun, korkunçsilahının ağzını adaleli önkolunun üzerinde bilercesine gezdirerek muayene etmekte ve insafsız ama gerekli makamının hayranlarınca getirilmiş bulunan bir sürüdeki koyunların kellelerini süratle art arda biçiyordu. Onun yakınındaki mükellef bir masanın üzerinde keskin bir bıçak, su verilmiş çelikten çeşitli kaliteli kesici aletler (ki dünyaca meşhur bıçak imalatçıları Messrs. John Round ve Oğulları, Sheffield tarafından özel olarak sunulmuştu), onikiparmakbağırsağının, kalınbağırsağın, körba-ğırsağın ve

apandisit vesairenin kesim ameliyesi boyunca
koyulacağı bir seramik tencere ile pek değerli
kurbanın pek değerli kanı-

710 nın doldurulacağı oldukça hacimli iki sût
güğümü intizamlı bir şekilde yerleştirilmişti.
Birleşik Kediler ve Kôpekler Evi'nin vekilharcı
doldurulduklarında bu kapları o hamiyetperver
müesseseseye aktarmak amacıyla hazır
beklemekteydi. Yetkililer trajedinin, ölüme
hazıranırken moralini hiç yitirmeyen
başkahramanının taam etmesi için gayet zarif
bir jestle, dilimlenmiş jambonlu yumurta,
ağzınıza layık bir tarzda pişirilmif soğanlı biftek
kızartması, sıcak leziz kahvaltılık çörekler ve
zindelik verici çaydan oluşan son derece nefis
bir sofraya hazırlamiflar ve konuya ta başından
sonuna dek pek yakın ilgilerini izhar etmişlerse
de o, zamanımızda nadir rast-

720 lanan bir feragat ile, asilane bir şekilde
fırsattan bilistifade ölmeden önceki son dileğini
(ki derakap icabet edilmiştir) ifade etmiş ve
yemeğinin Hasta ve Yoksulları Kayırma Hayır
Cemiyeti nin üyeleri arasında kendi hürmet ve

takdirlerinin bir nişanesi olarak mütevazın
porsiyonlar halinde bölüşülmesini istemiştir.
Duygu'af nec ve non plus ultra kertesine,
gözde yavuklumuzun yüzü kıpk>r'

|

555

, sıra sıra dizilmiş kalabalığı yarararak kendisi
uğruna ebediyete • tıkal etmek üzere
sevgilisinin güçlü kollarına attığı zaman ulaşıl-,
kahramanımız genç kadının fidan gibi ince
vücudunu âşıkane hir şekilde sararak, ılık bir
sesle, Sheila, bir tanem, diye fısıldamıştı.
Önadiyla hitap edildiği için yüreklenen kız
adamın tutuklu ünifor-730 masının edebe
mugayir olmaksızın genç kadının iştियakının
ulaşmasına izin verdiği ölçüde tüm çeşitli
uygun bölümlerini ateşli bir şekilde öpmüştü.
Gözlerinden sel gibi boşanan tuzlu gözyaşları
birbirine karışırken kız onun anısını her zaman
aziz tutacağına ve dudaklarında bir türküyle
ölümüne doğru ileleyen kahraman erkeğini asla
unutmayacağına dair yeminler etmişti. Anna
Liffey'in kıyılarında küçüklere özgü masum

oyunları birlikte oynadıkları o mutlu ve neşeli çocukluk günlerinin anılarını sevgilisine anımsattı, her ikisi de, şu anın dehşetini unutarak yürekten güldüler, bütün seyirciler, muhterem papaz da dahil olmak üzere, onların sevinci- 740 ne katıldılar. O kana susamış hâzırın şetaretle dalgalandı dalgalandı. Lakin çok geçmeden tekrar hüzünlenerek parmaklarını son bir kez birbirine doladılar. Gözyaşı kanallarından taze bir gözyaşı seli boşandı ve mahşeri kalabalıktaki insanların yüreklerinin yağı eriyip, katedralde arpalığa konmuş yaşlı papaz da onlardan aşağı kalmaksızın, yürek parçalayıcı hıçkırıklarla ağlamaya koyuldular, irlanda Kraliyet Polis Teşkilâtı'nın barışçıl ve güler yüzlü devleri iri yarı pehlivan yapılı bu adamlar da mendillerini alenen kullanıyorlardı ve görülmemiş cesametteki bir polis topluluğunun içinde bir tek kuru göze rastlanamazdı. Cinsi latife karşı şövaleresk tutumuy- 750 la tanınmış yakışıklı genç bir Oxford mezununun öne doğru çıkıp kartvizitini, banka defterini ve soyağacını

uzatarak bahtsız genç bayanın desti izdivacını talep etmesi ve teklifinin anında kabul edilmiş olmasıyla son derece romantik bir olay da cereyan etmişti. Kalabalığın içinde yer alan hanımların hepsine bu vesileyle bir kurukafa ve çapraz kemikler biçiminde zarif hediyeler sunulmuş, bu yerinde ve cömert jest herkesin yeni baştan duygulanmasına sebep olmuştu: Vaktaki o genç jantilom Oxonian (laf aramızda, Albion tarihinin pek tanınmış bir ismini taşımaktadır) mahcubiyetten vuzü pespembe olan/w«fl?sinin parmağına pahalı bir nişan yüzüğü 760 takmıştı, halkın heyecanı sınır tanımaz hale gelmişti. Heyhat, acıklı merasime nezaret eden ve topun ağzından nice nice Hint askerini gözünü kırpmaksızın cehenneme yollayan asık suratlı inzi-at amiri yarbay Tomkin-Maxwell Ffrenchmullan Tomlinson bile 0 anda içinden taşan duyguları kontrol edemez hale gelmişti. Zin-lr zırhlı eldiveniyle akan bir gözyaşı damlasını gizlice silmiş ve.

356

kendisinin pek yakınında oturan imtiyazlı

hemşerilerince, kenH1 kendine kekelercesine
ve alçak bir sesle şöyle mırıldandığı isit'i misti:
770 — Üff bee, şu pilice bak yahu, süzme
aşure mübarek. Ama h
fıstığa baktıkça içim kan ağlıyor billahi, zira
Limehouse'daki fakir haneye döndüğümde beni
bekleyen o moruk kaşık düşmanını
düşündükçe...

Neysen, sonracığıma abem İrlanda lisanı ve
kooperatif toplantısı ardından kendi lisanlarını
konuşmaktan aciz çıtkırıldım beyler filan
hakkında konuşmaya başladıydı, bu arada
Joel çatal atıp bi heriften bi tekliği nasın
ihvarladığından, Bloom da Joe'dan otlandığı o
iki paralık purosuyla tırakasında, Gal
ittifakından, başkalarına içki ısmarlamama
ittifakından ve ırlanda'nın baş belası içkiden
780 dem vurduydı. Başkalarına içki
ısmarlamama - meselenin can alıcı noktası da
buydu ya. Bakındı, herifçioğlu, tıngırdayana
dek her bi türlü işreti kocuman bardağın daha
köpüğünü bilem göremeden boğazından
aşağıya boşaltmana razı geliyo. Bi

akşam bi dostumla onların musiki gecelerinden birine gittiydik, şarkılar danslar samanlıkta Maureen Lay'im oturmuş gırla, bi de mavi kurdeleli îr-landaca yazılı kıyak bi Ballyhooly rozetiyle dolaşan bi delikanlıyla bayat kek, portakal, limonata gibin alkolsüz içkilerle rozetler satan bi sürü gencecik bildircin gördüydük, amamın ne cümbüş ne cümbüş, yarebbim, hiç sorma. Ayık irlanda hür irlanda'dır. Ardından bi 790 herif gayda çalmaya bütün haybeciler de yaşlı ineğin dinlerken öldüğü havaya uyarak ayak sürümeye başladıldardı. Bir iki de astek vardı kin, ortalığı kolaçan ettilerdi ama ordeki kadınlardan iş çıkmayacağını anladıldardı. işte nerdekaldıydık, anlattığım gibi, emektar köpek kutunun boşaldığını gördüydü de Joey'la benim etrafımda yiyecek bi şeyler aramaya başladıydı. Ben onu tatlılıkla eğitirdim, billahi, benim köpeğim olsaydı. Gözünü patlatmadan filan öyle bi tekme atardım kin kerataya arada sırada.

—Isırır diye mi korkuyosun? Dedi abem, alay

yollu. 800 —-Ne korkması! Ama bacağımı
havagazı

fenerinin direği zannedebilir, dediydim.

O da emektar köpeğini yanına çağırdıydı. —
Neyin var senin, Garry? Dedi ydi.

Sonra hayvanı çekıştiren çekıştiren hırpalayıp
ona İrlandaca fe*r şeyler söyledi ydi; emektar
köpek de hırlaya havlaya operada düet oynar
gibin karşılık verdi ydi, ikisi arasında bu
hırlaşmanın eşı benzeri görülmemiştir.

Yapacak başka daha iyi bi işi olmayan bins'

357

id gazetelere pro bono publico bu tüm
köpeklerle ağızlıklı tas-mecburiyeti konulması
hakkında bi mektup yazmalı. Hırlaya murdana,
gözleri sıcaktan kan çanağına dönmüş,
çenelerinden 810 kuduz gibin salyalar
akıtaraktan öyle.

İnsanlık kültürünün daha alt düzeydeki
hayvanlar (ki onlara I ivon adı verilir) arasında
yayılmasıyla ilgilenen herkes, daha önderi
Garryowen sobriqueh adını taşıyan ve
geçenlerde geniş bir arkadaş ve tanıdık

evresince yeniden Owen Garry adı takılan ünlü k Kırmızı tüylü kurtkpeği cinsinden yaşı bir ırlanda seteri tarafından yapılan gerçekten şahane bir cynanthropy gösterisini kaçırmamaya gayret edilmelidir. Yıllar süren anlayışlı bir terbiye programının ve büyük bir titizlikle hazırlanan bir beslenme rejiminin sonucu olan bu gösteride, diğer birçok marifetler arasında, şiir 820 okunması da yer almaktadır. Halen hayatta bulunan en büyük, fonetik mtehasssı (ki hiçbir işkence onun ismini aklımızdan silemez!) okunacak olan şiiri muğlaklaştırmak ve tahlil edebilmek amacıyla derin araştırmalar yapmış ve onun kadim Kelt ozanlarının rannlarına çarpıcı bir benzerlik (italikler bizim) sergilediğini bulgu-lamıştır. Biz burada kimliğini Kk Sevimli Dal şeklindeki o zarif müstear adının arkasında gizleyen şairin kitapseverler lemine aşına kıldığı o nefis aşşarkılarından ziyade, (D. O. C.'nin yazarlarından birinin bir akşam gazetesinde yayımlanan enteresan bir mektubunda belirttiği üzere) günümüzde pek revaçta olan daha mo-

830 dern bir lirist bir yana ünlü Raftery'nin ve Donald MacConnsidi-ne'm coşukulu satirik şiirlerinde bulunan daha haşin ve daha kişsel bir seslenişten bahsetmekteyiz. Burada, şimdilik adını açıklamaya yetkili bulunmadığımız mümtaz bir profesör tarafından İngilizce-ye çevrilmiş ve karilerimizin bu konuya ilişkin kinayeyi oldukça sarıh bulacaklarına inandığımız bir numuneyi sunmaktayız. Köpeklere ait orijinalinin Gal "englyn"inin girift tekrarlama ve eşhe-celilik kaidelerini hatırlatan vezin sistemi bundan çok daha girift <se de karilerimizin meselenin ruhunun layıkıyla yakalanmış olduğu üzerinde hemfikir olacaklarından şüphemiz yoktur. Belki şunu 840 da ilave etmeliyiz ki, Owen'in şiiri bastırılmış şiddetli bir kin duygusu anıştıracak bir ses tonuyla yavaş ve belirsiz bir şekilde söylendiği takdirde, etkisi büyük ölçüde artırılmış olacaktır.

Allah belam versin Yedi günün her günü Yedi susuz perşembe Derim ben, Barney Kiernan,
358

Vermez ki bir yudum su, Hırsımı körelteyim,
850 Bağırsaklarım bayram edecek,
Lowry'nin mancosuna kavuşsam.
Sonracığıma, Terry'ye seslenip köpeğe biraz
su getirmesini söyledi, bakındı, insan bi mil
öteden itin suyu yalayıp yuttuğunu işitebilirdi.
Joe da tutup biraz daha istedi. — Peki
getireyim, dedi o, a chara, aklına kötü bi şey
getirmesin diye.
Bakındı, herif lahanasuratlı ama yeşil değil.
Yanında yaşlı Giltrap'ın köpeği, bi pabdan bi
paba sürtüp millete ceza kesiyo, özel tüzel her
bi keşten anaforluyo. Joe dedi ki: 860 — Bi
bira daha devirebilir mi?
— Âşığa Bağdat sorulur mu? Dedi dim. —
Gene aynısından, Terry; dedi Joe. İçecek
cinsinden bi şey istemediğine emin misin?
Dedi di.

— Sağ olasın, istemem, dedi ydi Bloom. Aslında sırf Martin Cunningham'la buluşmak için geldim, anlarsınız ya, zavallı Dig-nam'ın sigorta meselesi. Martin, evlerine gidelim demişti, işte, o, Dignam yani, poliçesinin ipotekli olduğunu vaktiyle şirkete bildirmediğinden dolayı, yasalara göre ipotekli alacak sahibi poliçesine rücu edemez. 870 — Vay bee, dedi ydi, Joe, gülerekten, yaşlı Shylock'un nasıl kapik tuttuğunu izah eder bu. Yani karısı dört ayak üstüne düşecek, ha?

— E, öyle sayılır, dedi ydi Bloom, karısının hayranları için. — Kimin hayranları? Dedi ydi Joe. — Karısının danışmanları, diyecektim, dedi ydi Bloom. Sonra da bi mahcup olsun, yok ipotek tesis eden borçlu yasalara göre şöyle olurmuş da yok karısı lehine bi yedi adil tayin edi-lirmiş de ama diğer taraftan Dignam'ın Bridgeman'a borcu varmış da şayet şimdi karısı, şey, dul karısı ipotekli alacak sahibinin hak-880 kına itiraz ederseymiş de billahi adalet vekili kürsüde konfurans veriyo sanırsın, zaten sonunda beynimin içi yasadan ipotekten

borçludan öyle bi kırıışıvirdiydi kin sorma gitsin. Kendisi bi zamanlar işsiz güçsüz dolaşırkene adliyedeki bi tanıdığı sayesinde kanundan filan yakayı sıyırmış. Karaborsa kermes biletleri miydi yoksam Macaristan Kraliyetinin verdiği salahiyyetle piyango biletleri miydi ne satıyormuş. Aynen böyle. Ya, bu hayatta israili dostun olacak! Hem Kraliyetli hem salahiyyetli Macar soygunu.

359

Sonracığıma Bob Doran sendeleyerekten gelip Bloom'a, Mrs. n'enam'a başındaki sıkıntılardan dolayı üzüldüğünü. Başsağılığı H'lediğini ve tanıdığı her bi dostunun zavallı merhum Willicik'ten 890 . ha hakikatli, daha dürüst bi kimse olmadığını söylediklerini bildirmesini istedi. Boğulacakmış gibin ahmakça nefes tüketti durdu. Bi yandan da bunları kadına anlatması için Bloom'un elini ha bire sıkmakta. El sıkışalım, birader, ikimiz de aynı yolun yolcusuyuz.

___Her ne kadar, dedi, dostluğumuz, şayet sadece zaman

acıısından ele alacak olursak pek derin sayılmazsa da, inanıyor ve ümit ediyorum ki, karşılıklı saygı duyguları üzerine kurulmuş olduğundan, size böyle bir angarya yükleyebilirim herhalde. Lakin, haddimi aşmış isem, hislerimin samimiyeti bu münasebetsizliğimi affettirecektir sanırım.

900

—Yo, diye atıldı öbürü, sizi harekete geçiren saikleri tam olarak anlayabiliyorum ve bana havale ettiğiniz şeyler epey acı da olsa göstermiş bulunduğunuz yakınlık onları bir nebze de olsa rahatlatacağından ötürü teselli bularak bana tevdi ettiğiniz görevi mutlaka yerine getireceğim.

—O halde müsaade buyur da elini sıkayım, dedi. Kalbini-nizdeki iyilik, eminim ki, size söylediğim yarım yamalak sözlerle dile getirmeye çalıştığım ve şayet tam olarak ifade etmeye kalkış-saydım konuşmamı bile imkânsız kılacak olan bu hislerimi çok daha usturuplu bir şekilde nakletmenizi sağlayacaktır.

Sonra haydee, kalkıyo ve yıkılmadan yürümeye çalışarak çıkı-yo. Saat beşte dut gibin. Az daha kodese «kaçaklardı o gece iyi kin Paddy Leonard zarboyu, 14 A, tanıdıydı da. Bride Street'teki ruhsatsız bi meyhanede kapanış saati çoktan geçmiş dünyadan bihaber, iki kevgir bi de bi bıçkın sinyalciyle aganigi maganigi vaziyetlerinde bi yandan da çay fincanlarıyla siyah bira çekiyolar. Kevgirlere Fransızın numarası yapıyo, ismi Joseph Manuo'ymuş da, Katolik dinine karşıymış da, annadın mı, çocukkene Adem ve Havva Kilisesinde utangaç gözleri yerde ayinlere katılırmış da yeni ahdi eski ahdi kim yazmış da, derkene bi yandan da karılara yumulmuş 920 sarmaş dolaş. Senin iki kevgir gülmekten kırılırkene bi yandan da enayi pezivengin ceplerinde ne varsa tırtıklıyolar, biralar yatağın "zerine saçılıyo iki kevgir de birbirlerine bakışıp çığlık ata ata gü-'uşüyolar. Senin ahdin ne âlemde? Eski ahdin var mı senin? Bakın ne û'ycem, Paddy oracıktan

geçesiymiş de. Sonracığıma bi pazar günü
onu, kilisenin orta geçidinde ayağında rugan
pabuçlar ee aşağısı Kurtarmaz, menekşeli filan
fingirnoz kıcını sallaya sallaya yürüyen
560

küçük hamfendi rollerindeki ufacık sürtük
karısıynan gördüydüm Jack Mooney'in kız
kardeşi. O yaşlı orospu
anası da sokakta müs-930 teri bulan fahişelere
oda kiraliyordu. Bakındı, Jack yola getirdiyHj
onu. Aklını başına
toplamadığı takdirde alimallah tipini yamulta-
cağını söylediği ona.

Dediğiynen Terry üç bardak bira daha
getirdiydi.

—Buyurun, dediği Joe, parasını öderkene.
Buyur, abem.

—S/an kat, dediği o.

—Şerefe, Joe, dediğdim. Sağlığına, abem.

Baka, ağzı zaten çoktan bardağın ağzına yapışmış bilem. Adamın susuzluğunu gidermek için tonla para lazım be.

—Belediye reisliğine adaylığını koyan o sırık da kim, Alf? 940 Dediği Joe. —Senin bi arkadaşın, dediği alf. —Nannan mı? Dediği Joe. Meppus? —isim filan vermiycem, dediği Alf.

—Annadıydım zati, dediği Joe. Daha şimdi toplantıda meppus William Field'le gördüydüm onu, sığır tüccarlarıynan.

—Kıllı lopas, dediği abem, patlayan bi volkandır o, her bi memleketin medarı iftihar, kendi başına bi kahraman.

Dediğiynen Joe, abeme ayak ve ağız hastalığından, sığır tüccarlarından, bu meselede alınacak tedbirlerden söz ettiydi, abem 950 de onun anlattıklarını haylamayınca bu sefer Bloom başladıydı uyuya karşı koyunları ilaçlı sudan geçirmeliymiş de, öksüren buzağılara iyi gelen bi şurup varmış da, sığırlardaki dil yangısına karşı bire bir gelen

bi ilaç buluyomuş da. Bi zamanlar hayvan pazarında bi celebin yanında çalışmış ya. Joe Cuffe onu, bi sığır tüccarına fankfink ettiği için haydahlayana kadan elinde defter kalem evet efendim sepet efendim koşuşur dururmuş da. Herif allame. Ninesine ördeklerden süt sağmasını öğretecek handıysa. Pisser Burke bana anlattıydı da, otelede bunun karısı bazen Mrs. O'Dowd'un yanında iki gözü iki çeşme ağlarmış da, öbür yağ tulumu karı da yaş-960 lara boğulurmuş. Korsesinin bağlarını çözemediğine, senin morina göz karının etrafında fır dönüp nasıl yapılacağını gösterirmiş. Bugünkü programın ne? Ya. İnsaniyetli metotlar. Hayvanlar acı çektiğinden mütehassıslar acı vermemek için en iyi çarenin yaralı yerlerine tatlılıkla sürmek gerektiğini söylüyolar. Bakındı hele, bi pih-cin altına elini tatlıcana sürüceksin arkıdaş. Git git Gıdaak. Kluk Kluk Kluk. Kara Liz bizim tavuk. Yumurtaları sıcak. Yumurtlarken bi kabarır bi kabarır. Gıdak. Kluk Kluk Kluk. Sonra Leo amca gelir. Elini Kara Liz'in altına soktuğu

361

2jbin tazecik yumurtasını alır. Git git git git
Gıdak. Kluk Kluk Kluk. . _Her neyse, dediydi
Joe, Field ile Nannetti bu gece Lond- 970 ra'va
Avam Kamarası'nda bu meseleyi görüşmeye
gidiyorlar.

—Kumandanın, dediydi Bloom, gittiğine emin
misin? Onunla konuşmak istiyordum, bir mesel
vardı da.

—Posta vapuruylan gidiyor, dediydi Joe, bu
gece. Belki de j^Ar. Field yalnız gidiyodur.
Telefon da edemem. Yo.

Eminsin, değil mi?

—Nannan da gidiyo, dediydi Joe. Cemiyetten
yarın polis komserliğinin parkta ırlanda
oyunlarını yasaklaması hakkında soru
sormasını istemişler. Sen ne dersin buna,
abem? Sluagh na h-Eire-ann.

980

Shillelagh meb'usu Mr. Innek Ondönüm
(Multifarnhan. Nasyonalist): Muhterem
dostumun sualinden yola çıkarak pek
muhterem beyefendiye hükümetin patolojik

kondisyonlarına müteallik hiçbir tıbbi delil bulunmamasına rağmen kesilmeleri için emir verip vermediğini sorabilir miyim?

Mr. Dörtayyah (Tamoshant. Konservatör):
Avam Kamarası'nı temsil eden bir komiteye arz edilen deliller muhterem meb'usları-mıza verilmiş bulunmaktadır. Buna eklenebilecek bilmem başka ne söyleyebilirim. Muhterem meb'usun sualine cevabımız müspet olacaktır.
990

Mr. Orelli O'Reilly (Montenotte. Nasyonalist):
Phoenix Park'ta ırlanda oyunlarında oynayabilecek denli cesaret sahibi olan insani hayvanların kesilmesi için buna müşabih bir emir verilmiş midir? Mr. Dörtayyah: Cevabımız menfidir.

Mr. Innek Ondönüm: Pek muhterem beyefendinin Mitchels-town'dan çıktıkları o malum telgraf Vekâlet masasındaki beylerin kararlarına tesir etmiş midir acaba? (O! O!) Mr. Dörtayyah: Bu sualin tahriri olarak verilmesini talep ediyorum, 1000

Mr. Staylewit (Buncombe. Müstakil): Gözünü

kırpmadan katlet. (Muhalefetten alaylı alkışlar.)
Reis: Susalım! Susalım! (Celse kapanır.
Alkışlar.)

— Milli sporlarımızı, dediği Joe, yeniden
canlandıran adam budur. Bakın, surda duruyor.
James Stephens'ı kaçıran adam. Güle atmada
İrlanda milli şampiyonu. Sen en fazla ne kadan
anıydın, abem? — Na bacleis, dediği abem,
iddiasız şekilde. Bi zamanlar be-nim üstüme
yoktu.

1010 —Ha yaşıa be, abem, dediıdi Joe. Senin gibisi bulunmazdı puştum kin.

—Sahiden öyle miydi? Dediıdi Alf.

—Evet, dediıdi Bloom. Bunu herkes bilir. Sen bilmiyor muydun?

Derkene irlanda sporlarından ve tenis, hokey, taşığılle atışı gıbin milli oyunlarımızdan bahsetmeye, kendi özümüze dönüp yeniden bi millet olmalıyız kabilinden nutuklar atmaya başladılardı. Tabii kin Bloom bu mevzuda da bi şeyler yumurtlayıp ve kalp yetmezliğı çeken kimselerin yorucu sporlardan kaçınmasını söyledi-

1020 di. Anam avradım olsun, şu pezivenk yerden bi saman çöpü alıp da Bloom'a desen kin: Bak, Bloom. Bu saman çöpünü görüyon mu? Bu bi saman çöpüdür. Namussuzum ki adam derhal o mevzuda nutuk çekmeye başlar artık bi saat susmaz.

Sraid na Bretaine Bheag'daki tarihi Brian O'Ciarnain salonunda Slaugh na h-Eireann

himayesinde, kadim Gal sporlarına yeniden rağbet kazandırılması ve antik Yunan, antik Roma ve antik irlanda'da olduğu gibi bir ırkın neşvüneması için şart olan kültürfiziğin ehemmiyeti hakkında çok enteresan bir konferans verilmiştir. Bu asil âlicenap cemiyetin muhterem reisine yönetilen toplantıya iş-

1030 tirak edenlerin sayısı bir hayli kabarık olmuştur. Reis tarafından, belagat ve fesahat ile ifade edilen muhteşem bir hitabetle serdedilen faydalı birtakım malumatın akabinde, kadim Pankeltik atalarımızın antik oyun ve sporlarına yeniden rağbet kazandırılmasının faydaları hakkında her zamanki gibi yüksek standart ve faikiyette son derece enterasan ve öğretici görüşmeler cereyan etmiştir. Eski dilimiz üzerinde derin çalışmalar yapmış bulunan tanınmış ve pek muhterem Mr. Joseph M'Carthy Hynes belîğ bir hitabetle, Finn MacCool tarafından gece gündüz tatbik olunan ve bizlere ta eski çağlardan kalmış olan insanoğluna has en ulvi kuvvet ve cesaret

1040 teamüllerini tekrar uyandırması beklenen antik Gal spor ve e lencelerinin yeniden canlandırılması talebinde bulunmuştur. Karşı tezi savunan kısman alkış kısmen de ıslıklarla karışık bir mukabele ile karşılaşmış ve hınca hınç dolu salonun her tarafından art arda gelen taleplere ve yürekten alkışlara cevaben, tenor reis münakaşayı kesmek zorunda kalarak  l ms z Thomas Osborne Davis'in Yeniden Bir Millet şarkısının o her dem taze mısralarını (şükür herkes bildiğinden burada tekrarlamaya hacet yok) fevkalade dikkate şayan bir şekilde söylemiş ve icrası sırasında o kıdemli vatanperver şampiyon kendisini epey aştım  olmaktan dolayı tenkit edileceği 1050 korkusuna da kapılmamıştır, irlanda Caruso-Garibaldisi formunun _____
--- 565 -----
irvesindeydi ve onun o yanık g r sesi en güzel tınısını ancak ve ak DU vatandaşıımızın söylediği tarzdaki mübarek ilahide bulabilirdi. Onun,  st n kalitesiyle mevcut beynelmilel şöhretini daha da artıran muhteşem aliy l l 

sesi, aralarında birçok mümtaz kilise mensuplarıyla, matbuat ve baro üyelerinin ve serbest meslek erbabının bulunduğu geniş bir kalabalık kitlesi tarafından büyük tezahüratla alkışlanmıştır. Daha sonra toplantıya nihayet verilmiştir.

Hazır bulunan kilise mensupları arasında şu kimseler vardı: Pek Muh. William Delany, S. J., L. L. D.; Pk Muh. Gerald Molly, D. D., Muh. P. J. Kavanagh, C. S. Sp.; Muh. T. Waters, C. C.; 1060 Muh. John M. Ivers, P. P.; Muh. P. J. Cleary, O. S. E; Muh. L. J. Hickey, O. P.; Pek Muh. Fr. Nicholas, O. S. E C; Pek Muh. B. Gorman, O. D. C.; Muh. T. Maher, S. J.; Pek Muh. James Murphy, S. J.; Muh. John Lavery, V. E; Pek Muh. William Doherty, D. D.; Muh. Peter Fagan, O. M.; Muh. T. Brangan, O. S. A.; Muh. J. Flavin, C. C.; Muh. M. A. Hackett, C. C.; Muh. W. Hurley, C. C.; Pek Muh. Mgr. M'Manus, V. G.; Muh. B. R. Slattery, O. M. 1.; Pek Muh. M. D. Scally, P. D.; Muh. E T. Purcell, O. P.; Pek Muh. Timothy Piskoposluk Danışmanı Gorman, P. P.; Muh. J. Flanagan,

C. C. Kilise mensupları dışında mevcut bulunanlar: P. Fay, T. Quirke 1070 v.s, v.s. — Yorucu sporlardan açılmışkene, dediydi Alf, Keogh-Bennett maçına gittin miydi sen? A-Yo, dediydi Joe.

—İşittiğime göre Falanca Filanca temiz yüz kâğıt kıvırmış o maçtan, dediydi Alf. —Kim? Blazes? Dediği Joe. Ve Bloom dediği kin: —Demem şu ki, örneğin teniste önemli olan çeviklik ve gözün eğitimidir.

1080

—Evet, Blazes, dediği Alf. Söylendiğine göre Myler içkici olduğuna dövüşemez diye onu boşlamış. —Biliriz onu, dediği abem. Hayın herifin oğlu. İngiliz altınları onun cebine nasıl girdi biliriz biz. —Doğru söze ne denir kin, dediği Joe.

Bloom gene giriştiği, gene tenisten, kan deveranından dem vurup sorduğu Alfa: —Sen ne diyorsun buna, Bergan?

—Myler bozum etmiş onu, dediği Alf. Heenan ile Sayers'i nasıl patakladıysa. Evire çevire bi güzel benzetmiş herifi. Senin ti- 1090 11 kerhaneci o dev herifin göbeğine geliyo, ötekisi de onu ha bire

364

pataklıyo. Off be, sonunda Queensberry kurallarını filan es geçin boş yerine öyle bi yumruk indirmişti kin adamcağız midesinde ne var ne yoksa çıkartıvirdiydi.

Myler ile Percy elli İngiliz taşıyan altın keseyi kazanmak için eldivenleri giydikleri gün tarihi ve zorlu bir maç yapmışlardı. Kilo eksikliği dezavantajı bulunan Dublin'in sevgili favorisi bu

eksikliğini ringdeki ustalığıyla dengelemişti. Son raunttaki kıyasıya yumruklaşmalar her iki şampiyon için dehşet verici olmuştu. Yarı orta 1100 sıklettteki başçavuş Keogh'un sağlı sollu yumruklara hedef olduğu daha önceki kargaşada hasmının posasına çıkarmış, topçu da sevgilimizin burnunu iyice yassıltınca, Myler ferishtahını şaşırmıştı. Asker hücuma geçerek kuvvetli solunu ver yansın savururken, İrlandalı gladyatör de o sert yumruğunu şimşek gibi Bennett'in çenesine doğru yollayarak karşılık verdi, İngiliz başını eğip bu darbeyi savuşturduysa da Dublinli bir sol vuruşla onu havalandırdı ve herifin gövdesini bir güzel dövdü. Sonra ikisi kenetlendiler. Myler ansızın rakibini yumruklamaya başladı ve cüsseli adamı sindirerek iplere yasladı ve biraz da orada dövdü. Sağ gözü şişerek iyice kapalı 10 nan İngiliz üzerine dökülen bol suyla rahatlatılmaya çalışıldığı köşesine döndü ve tam o sırada gong gene çalınca yeniden bilenmiş bir hırsla karşısındaki Eblanite boksörü göz açıp kapayana dek yere

sereceğinden emin bir şekilde ortaya çıktı. Acımasız bir dövüştü bu, kimin daha üstün olduğunu belirleyecek olan. iki adam kaplanlar gibi boğuştu, salonda heyecan zirvesine ulaşmıştı. Hakem Pucking Percy'yi rakibine sarıldığı için ik kez uyardı ama sevgilimiz hünerlerini sergileyerek şahane ayak hareketlerini sürdürdü. Kısa süren bir nezaket döneminden sonra askerin bir vuruşuyla hasmının ağızından kan boşanması bir oldu ve favormiz ansızın ra-1120 kibinin üzerine  ullanarak Battling Bennett'in midesine şiddetli bir sol indirdi ve onu yere serdi. Temiz ve zekice bir nakavttı bu. Gergin bir bekleyiş içinde sayı sayılırken Portobello d v ş s n n kalkmadığını gören Bennett'in yardımcısı havluyu attı ve Santry Boy, hücum ederek ringin iplerini aşıp etrafını sararak az daha boğulmasına yol açan seyircilerin çılgınca alkışları arasında galip ilan edildi.

— Menfaati nerededir, iyi bilir o, dedi ydi Alf. Şimdi de kuzeyde bi konser turnesine çıkacakmış dedilerdi.

—Doğru, dediydi Joe. Öyle değil mi? 1130 —
Kim? Dedi ydi Bloom. Ha, evet. Doğru ya. Evet,
bir tür yaz

turnesi, anlarsınız. Bir tatil yani. ;

—Mrs. B turnenin baş yıldızı, değil mi? Dedi ydi
Joe. j

365

._Karım mı? Dedi ydi Bloom. O da söyleyecek,
evet. Başarılı .-r „ezi olacak, eminim. Boylan
çok iyi bir organizatör. Çok iyi.

Ho ho, bakındı, dedi ydim kendi kendime.

Hindistancevizin-He niçin süt var, hayvanın
bağrında niçin kıl yok, bu hikmetleri

açıklamaya yeterli herifin söyledikleri. Blazes
öttürsün flütünü bakalım- Konser turu. Boer
savaşında hükümete aynı beygirleri iki kez
satan Island Bridge'in ordeki polimci pis Domuz
Dan'ın oğlu. pis Nededinne. Yoksullara yardım
vergisiyle su borcunu tahsile 1140 geldim, Mr.
Boylan. Ne dedin? Su borcu, Mr. Boylan.

Nededinne? İşte kadın organize edecek olan
hıyar bu, annarsın. ikimiz arasında
evladımaneviyyem. Calpe'deki kayalık dağların

gururu, Tweedy'nin kuzgunsaçlı kızı.
Yenidünya ve badem kokularının havaya
yayıldığı diyarda büyümüş emsalsiz güzel.
Alameda bahçeleri onun adımlarına aşınaydı:
Zeytinlikler ona aşınaydı da eğilirlerdi önünde.
Leopold'un iffetli zevcesi o: Gümrah göğüslü
Marion. Ve bakınız, O'Molloy'un klanından
birisi, ak ama biraz da pembe yüzlü yakışıklı,
Majestelerine müşavirlik yapmış hukuk il- 1150
mini yutmuş bi kahramanla asil Lambert
soyunun prensi ve varisi içeriye girmekte. —
Merhaba, Ned. — Merhaba, Alf. — Merhaba,
Jack. — Merhaba, Joe.
— Allah ömürler versin, dedi ydi abem.

— Sağ olasın dostum, dediydi J. J. Ne içiyosun, Ned? — Bi yarım, dediydi Ned.

J. J. de içkileri ısmarladıydı. 1160

— Mahkemede miydin? Dedi ydi Joe.

— Evet, dediydi J. J. O işi halledecek, Ned, dediydi o.

— Haydi hayırlısı, dediydi Ned.

Bu ikisi de ne entrikalar çeviriy o ki? J. J. onu tahkikat jürisi listesinden çıkarıyo, öbürü de onun imdadına yetişiy o. Adı Stubb'da kayıtlı. Gözlerinde afili monokllar, bi yandan iskambil oynayıp en-seye tokat göte parmak güllüm atarken bi yandan da mahkeme zamlarıyla haciz kararlarının içine gömölüp şampanya yudumluyo-lar- Ben Pisser'len Francis Street'teki Cummins'in özel bürosun-daykene, kimsenin onu tanımadığını zannedip altın saatini rehin 1170 ver diydi de pabuçlarını geri aidiydi, isminiz nedir, efendim? Duran, dediydi o. Vay, duruyon he, dediydim ben de. Bakındı, diyom wn pek yakında açlıktan götü örümcek bağlayacak garibin.

—O üşütük pezivenk Breen'i gördün mü oralarda? DedivH' Alf. U. p.: Up.

—Evet, dediydi J. J. Bir özel hafiye arıyordu.

—Ya, dediydi Ned. Almış başını dosdoğru mahkemeye gidj. yodu kin, Corny Kelleher önce elyazısını inceletmesini söyleyebil-di nihayet. 1180 —On bin sterlin, dediydi Alf, gülerek. Tanrım, onu bi hâkimle jürinin önünde dinlemek için neler vermezdin.

—Yoksa sen mi yazdın onları, Alf? Dedi-ydi Joe. Dosdoğru hakikatin ta kendisi, Jimmy Johnson yardımcın olsun.

—Ben mi? Dedi-ydi Alf. Peliz kesmeyi bıraksana arkıdaş. —Söylediğın her şey, dedi-ydi Joe, aleyhine delil olarak zapta geçicek.

—Behemehal bir dava açılması gerek, dedi-ydi J. J. Compos mentis olmadığı meydanda: U. p.: Up.

—Composuna da senin! Dedi-ydi Alf, gülerek. Herif çatlak, bi-1190 liyo muydun? Kafasına bak bi. Bazı sabahlar şapkasını ayakkabı çekeceğının

yardımla giyebiliyomuş, biliyo muydun?
—Evet, dediydi J. J., ne var ki bir hakaret
davasının doğruluğu kanun gözünde bunun
neşrini mazur

göstermez. —Hah ha, Alf, dediydi Joe.

—Gene de, dediydi Bloom, zavallı kadını
düşününce, yani karısını.

—Kadın acınacak halde, dediydi abem.

Aslında böyle yarım buçuklarla evlenen bütün
kadınlara acımak lazım. —Yarım buçuk mu?

Dediydi Bloom. Yani o şey... 1200 —Yani
yarım buçuk, dediydi abem. Yani
herifçioğlu balık değil kuş değil.

—Anlıyacağın ne erkektir ne kadın, dediydi
Joe. —Ha üstüne bastın, dediydi abem. Göt
lalesi senin annayaca-
ğın.

Bakındı, çingar çıkıcağını çakalladıydım.

Bloom ha bire o sözlerini o ihtiyar kekemenin
etrafında dört dönen karısının çektiği sıkıntıları
düşünerek söylediğini anlatıyo. O tırl pezivenk
Breen ı yağmur yağdıracak diye başıboş
bırakıp ayakları sakalına dolaşarak düşmesine

yol açmak hayvanlara zulmetmek demektir. Ya o çarpık 1210 burunlu karısı, eski dostlarından birinin yeğeni papanın sıralarını açmakla görevli olduğu için evlenmiş onunla. Onun afili pırasa bıyıklı fotoğrafını duvara asmış, Summerhill'den Signior Brini, italyano, papanın Kutsal Peder'e atadığı Zuhaf askeri, şu anda rıhtımı terkedip Moss Street'e gitmiş. Kimdi o, anlat bize? İki oda bir sofa

367

hftada yedi şilinle göğsünü her türlü zırhla donatıp dünyaya meydan okuyan bir sıfır.

Üstelik, dediği J. J., bir kartpostal neşriyattan sayılır.

oaderove - Hole davasında suç teşkil eden bir delil olarak kabul edilmiş"- Kanaatimce dava açması yerinde olur.

Altı şilin sekiz peni, lütfen. Senin fikrini soran oldu mu kin? 1220 Rırak da rahat rahat zıkkımlanalım biralarımızı. Bakındı, bu kancacığınabilem mücade etmiyolar yahu. —Eh, sağlığına, Jack, dediği Ned. —Sağlığına, Ned, dediği J. J.

—Bak gene orada, dedi ydi Joe.

—Nerde? Dedi ydi Alf.

Hemi de bakındı, kitapları koltuğunun altına
kıstırmış, yanında karısı ve geçerken sönük
gözlerle içeriyi çakoz

ederkene baba-sıymışçasına konuşup ona
elden düşme bi tabut satmaya çalışan Corny
Kelleher'le birlikte

kapının önünden geçiyo. 1230

—Kanada'daki o dolandırıcılık davası nasıl
sonuçlandı acep? Dedi ydi Joe.

—Mühlet istediler, dedi ydi J. J.

Kocaburunlular familyasından James Wought
adıyla maruf namı diğer Saphre veya Spark
veya Spiro, gazetelere bi ilan vererek

isteyenleri yirmi şiline Kanada'ya götüreceğini
söylüyo. Ne dedin? Dalga mı geçiyosun

arkıdaş? Herif düpedüz ördek avcısı işte. Ne

diyosun? Meath kontluğundan rafadanları,

kekoları kementlemiş, ya, aralarında kendi

akrabaları bilem varmış. J. J. anlattı ydı bize, bi

zamanlar tanık kürsüsünde başında

şapkasıynan ağlayıduran bi 1240 Musevi

Zaretsky mi ne varmış da, Hazreti Musa adına yemin edip iki sterlin zararda olduğunu söylemiş. — Kim bakıyomuş o davaya? Dediği Joe. — Ağır ceza reisi, dediği Ned. — Zavallı ihtiyar Sir Frederick, dediği Ned. Kira borçlarından, hasta karısından, bi sürü çocuğun olduğundan bahset ona, namussuzum, gözyaşları içinde hemen yığılır kalır kürsüsünde.

— Ya, dediği Alf. Reuben J pezivengi şanslı sayılır gene ge-Çen gün Butt Köprüsü'nün ordeki şantiyede taşları bekleyen zavallı küçük Gumley'e dava açmasından ötürü hâkim onu cezalan- 1250 dırmadığı için. Ardından ihtiyar ağır ceza reisinin nasıl bağırıldığını anlattıydı:

— Bu bir skandal, efendim! Zavallı adamcağız ne çok çalışıyormuş! Kaç çocuk dediniz? On mu dediniz? — Evet sayın hâkimim. Üstelik karım da tifoya yakalandı. - 568

— Bakınız, karısı da tifodan yatıyormuş! Skandal efendimi Derhal bu mahkeme salonunu terk edin. Hayır, efendim, size tazminat ödemesi için talimat vermeyeceğim.

Ne cesaretle, efendim karşıma çıkıp size tazminat ödetmemi isteyebiliyorsunuz! Bakınız' 1260 çalışan gayretli bir zavallı adam o! Dava kapanmıştır.

Oysa öküzgözlü tanrıça ayının on altısında ve Kutsal ve Bölünmez Teslis Şenliğinden sonraki üçüncü haftada, gökyüzünün ilahesi bakire Ay o sırada ilk çeyreğinde olduğundan o bilgili yargıçlar hukuğun mabedinde yerlerini aldılar. Orada Üstat Courte-nay yerine oturarak görüşlerini bildirdi, Üstat Yargıç Andrews da jürisiz bir veraset mahkemesinde oturmuş in re şarap tüccarı müteveffa Jacob Halliday'a karşı zihinsel özürlü bir çocuk olan Livingston ve onun rüfekası davasında, müteveffanın gayri menkulleri ile menkullerinin nihai vasiyetnamesindeki durumuyla ileri sürü- 1270 len vasiyet konusu mülk üzerinde birinci davacının iddialarını zihninde tartarak incelemeye koyuldu. Green Street'teki vakarlı celseye Şahin Bakışlı Sir Frederick teşrif ettiler. Kendisi Dublin şehri kontluğuyla oraya bağlı bölgelerin bahşettiği salâhiyetle Brehonla-

rın hukukunu uygulamak için saat beş
sularında makamına oturdu. Ve onunla birlikte
on iki lar uruğunu temsil eden Patrick
uruğundan, Hugh uruğundan, Owen
uruğundan, Conn uruğundan, Oscar
uruğundan, Fergus uruğundan, Dermot
uruğundan, Cor-mac uruğundan, Kevin
uruğundan, Caolte uruğundan ve Ossian
uruğundan birer temsilci olmak üzere ceman
on iki mert ve şerefli

1280 zattan teşkil edilen yüce adalet heyeti de
yerlerini aldılar. Sir Frederick heyet azalarından
mukaddes haça gerilen O'nun namına,
Zatışahaneleri Kral Hazretleriyle suçlu
hüccresindeki mevkuf şahıs arasındaki davada
kutsal kitabı öpüp Allanın izniyle delillere
dayanarak en doğru ve adaletli kararı vermek
için ellerinden geleni yapmaları ricasında
bulundu. On iki lar uruğunun temsilcileri hep
birden ayağa kalkarak, O'nun doğruluğundan
şaşmayacaklarına, O'nun ölümsüz adına
yemin ettiler. Sonra mahkeme vazifelileri,
kanunun hafiye köpekleri tarafından bir ihbar

zerine tevkif ettikleri adamı ortaya çıkardılar. Ellerini ayaklarını prangaya vurdular, 1290 ne kefaletle tahliye ne de başka bir hak tanımayıp kötülük yapan odur diye onu cezalandırdılar. —Oh ne ââ, dediydi abem, İrlanda'ya gelip memleketimize bit saçıyor bunlar.

Bloom ise bi şeycik işitmemiş gibin tutup Joe'yla konuşmaya başlamış, ona o konuda birine kadar bi şey yapmasına gerek bulunmadığını ama Mr. Crawford'a meseleyi ıtlatacağını söylemiş0-
369

Bunun üzerine Joe yüksek sesle yemin kasem asarmış da kesermiş de başladıydı.

—Zira, bilirsin ki, dediydi Bloom, reklam denilen şeyin tekrarlanması gerekir, işin püf noktası budur sırf.

1300 —Bu işte bana güven, dediydi Joe.

--Köylüleri dolandırmış ha, dediydi abem, İrlanda'nın fakir insanlarını. Artık yabancıları istemiyoz vatanımızda. —O, eminim çok iyi olacak, Hynes, dediydi Bloom. Sadece Keyes işte, gördün ya. —Sen o işi bitmiş bil, dediydi Joe. —Çok naziksin, dediydi Bloom.

—Yabancılar, dediydi abem. KabahaL bizde. Gelmelerine izin verdik. Biz getirdik onları. Saksonyalı soyguncuları buraya o zina-kâr karıyla âşığı getirdiydi. 1310 —Muvakkat hüküm, dediydi J. J.

Bloom ise tümbete tüm dinledi götüm hesabı fıçının arkasın-da bi köşedeki örümcek ağı hariç hiçbi şeynen ilgilenmiyomuş gibin durduydu da, abem ise öfkeyle onu süzerkene ayağının dibindeki emektar köpek de ne

zaman kime saldırayım kabilinden başını
kaldırıp ona baktıydı.

—Namusuz bi karı, dediği abem, başımızdaki
her türlü belanın sebebi budur işte.

—İşte bakın, dediği Alf, tezgâhta Terry ile
birlikte okuduğu Police Gazette'den başını
kaldırarak, savaş

boyalarını sürmüş yüzüne. 1320 —Ver şunu
biraz da biz bakalım karıya, dediydim. Meğer
Terry'nin Corny

Kelleher'den yürüttüğü o biçim Amerikan
mecnualarından biri değil miymiş. Avadanlığını
büyültmenin sırları.

Sosyete dilberinin çılgınlıkları. Şikagolu zengin
müteahhit Norman W. Tupper güzel fakat
sadakatsiz karısını

Teğmen Taylor'un kucağında yakaladı.

Norman W. Tupper bezelye üfleciyle içeriye
dalmış ve yarı çıplak

vaziyetteki kahpe kadınla ona pan-ık atmakta
olan âşığını, kadınla Teğmen Taylor halka
geçirme oyurunu tam
bitirmişlerken basmıştır.

—Vay anam, Jenny, dediği Joe, gömleğın ne kısaymış! 1330

—Kıllara bak, Joe, dediydim. But tarafından iyi jambon yapı-llr' ne dersin ha?

Her ne hal ise, bu arada John Wyse Nolan yanında pek efkârlı görünün Lenehan ile içeriye girdiydi.

S h.~~Mernaba> dediği abem, cepheden en son ne haberler var? ?ehir Meclisi'ndeki kıkıkırıklar kurul

toplantısında İrlanda lisanı "akında ne kararlar aldılar?

370

Pırıl pırıl zırhı içinde O'Nolan, bütün ırlanda'nın bu şevketli yüce ve kudretli hükümdarının önünde hürmetle eğilerek başın] 1340 dan

geçenleri, ülkenin o en sadık şehrinde dölek ihtiyarların kendilerini Tholsel'de nasıl

karşıladıklarını, ilahi semalarda mukim

Tanrılara mukannen dualar okuduktan sonra kendisiyle nasıl ciddi müşaverelerde

bulunduklarını ve şayet tekrar gerektiği

takdirde denizle bölünmüş Gallerin o kanatlı

lisanını faniler nezdindeki şerefli mevkiine bir kez daha getirebileceklerini nakletti.

—Bir gün bu da olacak, dediği abem. O vahşi pezivenk Sak-sonyalıların da patoisfannın da canı cehenneme. Efendime söyleyim, J. J. de bi şeyler söylediği artık kimseciklere inanılmazmış da, millet Nelson gibi dürbüne kör gözünen 1350 bakar olmuş da, o kararnameyle koca bi milleti itham etmenin âlemi var mıymış da, senin Bloom da yarı itidalli yarı sıkkın ondan yana çıktıydı, yok efendim koloniler, yok efendim sivilizasyon. — Sifilizasyon, yani, dediği abem. Canları cehenneme! Alla-hın cezası orostopan evladı puştılavat pezivenkler! Kayda değeri ne bi musikileri var ne de bi edebiyatları. Sivilizasyon namıynan neleri varsa bizden çalmış herifler. Piç hayaletlerin dangalak veletleri. —Avrupa ailesi olarak, dediği J. J....

—Avrupalı değeri onlar, dediği abem. Parisli Kevin Egan'la 1360 Avrupa'da bulunmuşluğum var. Bi cabinet d'aisance hariç, lisanlarının izine rastlayamazsın onların. John Wyse da

dediydi kin: —Açan o güller utangaç, kimsenin görmediği. O fanfinden bi parça çakan Lenehan da girişliydi: —Conspuez les anglais! Perfide Albion!

Dediydi de o kocuman gubat adaleli demir gibin elleriyle kopkoyu kaymak gibin köpüklü birayla dolu tasını kaldırarak, Lamh DeargAbu diye uruğunun savaş nidasını ünledi, düşmanlarının helak olması, kaymaktaşımdan tahtlarında ölümsüz Tanrılar gı-1370 bin sessiz oturan dalgaların hâkimleri tunçbilekli korkusuz kahramanlar soyuna içti.

—N'aber senden, dediydim Lenehan'a. Attan inip de eşeğe binmiş gibin bi halin var. —Gold cup, dediydi o. —Kim kazandı, Mr. Lenehan? Dediydi Terry. —Throwaway, dediydi o, hemi de bire yirmi. Pespaye bi avut-sayder.

Diğerleriyse sıfır. —Ya Bass'ın kısrığı?

Dediydi Terry.

A^AHâlâ koşuyor, dediği o. Hepimiz şiştik
annıyaan. Boylan,
tüyo verince bi hanım arkadaşınıan beraber
Sceptre's iki ster- 1380
ün yatırmış-

_Yarım kron da ben koyduydum, dediği Terry,
Zinfandel'e, Mr Flynn'm lafına kanıp. Lord
Howard de Walden'in atı.

_Bire yirmi, dediği Lenehan. Vaziyet bok
üstün bok, annıyaan. Throwaway, dediği
herif. Bi parçe bisküvi
alıp ayaklarındaki şişliklerden yakınmaya
başladıydı. Hey acizlik, Sceptre imiş senin
adın.

Derkene, Bob Doran'ın bıraktığı bisküvi
tenekesine doğru gidip cinde bi şey var mı diye
baktıydı da senin emektar it de uyuz burnunu
kaldırıp bi şeyler kapar mıyım diye onun peşine
1390 düştüydü. Ördek suya dalda gel, yalelli.

—Çekil ordan, yaramaz, dediği o.

—Moralimi bozma, dediği Joe. Öbür it öyle
hızlı koşmasaydı toplardı paraları.

Bu arada J. J. ile abem kanunlardan, tarihten

faian dem vurmakta, Bloom da arada bi tantana atmaktan hiç geri durmamakta.

—Bazı kimseler, dedi ydi Bloom, başka insanların gözündeki p görür de kendi gözündeki merteği görmez.' —Raimeis, dedi ydi abem. Görmek istemeyen bi herif kadan kr bi insan olamaz, annadıysan şayet yirmi milyon olucekkene, 1400 nerde o kayıp insanlar, kayıp uruklarımız? mlekiliğimiz, dokumacılığımız, üstüne yok tüm dünyada! Juvenal döneminde Ro-ma'da rağbet gören yönlerimiz, Antrim tezghlarında dokunan ketenlerimiz, damaskolarımız, Limerick dantellerimiz, debbağhane-lerimiz, Ballybough yöresinde imal edilen beyaz billurlarımız, Jacquard de Lyon'dan beri ürettiğimiz Huguenot poplinlerimiz, ar-galanmış ipeklilerimiz, Foxford tvitlerimiz, New Ross'taki Carmelite manastırında işlenen fildişi kabartmalı dantellerimiz, yok bi eşi bunların bütün dünyada. Herkül'n Sütunları denilen ve şu anda insanlığın düşmanlarınca işgal edilmiş bulunan Cebelitarık 1410 boğazını geçerek

Wexford'daki Carmen panayırında sarı ve mor Tyre boyası almaya gelen Yunanlı tacirler nerede? Tacitus'u, Bat-lamyus'u, hatta Giraldus Cambrensis'i okuyun. Çeşit çeşit şaraplar, pöstekiler, Connemara mermerleri, eşsiz Tipperary gümüşleri, bugün bile dünyaca meşhur atlarımız ırlanda küheylanları, ispanya kralı Philip bile bizim sularımızda balık avlama hakkına karşılık gümrük vergisi ödemeyi teklif etmiş zamanında. O sarı ingiliz çi-yanları yok olan ticaretimizden yıkılan ocaklarımızdan dolayı bize ne kadar borçludur? Barrow'un da Shannon'un da kömür yatakları-372

1420 nı kazıp milyonlarca dönüm bataklıkla balçıkla kaplayarak hepimi, zi verem mi etmektir niyetleri? —Portekiz gibi biz de ağaçsız kalacağız yakında, dediği John Wyse, ya da arazisinde yeniden ağaç dikilmediği takdirde bir tek ağaçla kalakalacak olan Heligoland gibi. Karaçamlar, köknarlar, kozalaklar türünden ne kadar ağacımız varsa, hızla yok olup gidiyor Lord Castletown'in bir raporunu okuyordum da... —Onları korumamız

lazım, dediği abem, çevresi kırk fiti bulan,
yeşilliği bi dönüm tutan, Galway'in o dev
dişbudaklarıyla Kil-dare'in o kıral karaağaçları,
İrlanda'nın istikbali için yurdumuzun o
1430 güzel tepelerindeki İrlanda ağaçlarını
korumamız lazım, ah. —Avrupa'nın gözleri
senin üzerinde, dediği Lenehan. Kozmopolit
sosyetenin seçkin şahsiyetlerinden mürekkep
bir kalabalık bugün öğleden sonra İrlanda Milli
Ormancılar Teşkilâtı'nın yüce âli baş
korucusu şövalye Jean Wyse de Neaulan ile
Çam Vadisi'nden Miss Akçam Kozalak'ın
nikâhında bir araya geldi. Lady Sylvester
Karaağaçgölgesi, Mrs. Barbara Aşkkayını,
Mrs. Poll Dişbudak, Mrs. Holly Fındıkgöz, Miss
Defne Yaprak, Miss Dorothy Kamışlık, Mrs.
Clyde Onikiağaç, Mrs. Rowan Yeşillik, Mrs.
Helen Sarmaşıkdolaş, Miss Virginia Sarılğan,
Miss Gladys
1440 Akgürgen, Miss Zeytin Bahçe, Miss
Blanche İsfendan, Mrs. Maud Maun, Miss Myra
Mersin, Miss Priscilla Kartçiçek, Miss Arı
Hanımeli, Miss Grace Kavak, Miss O Mimoza

San, Miss Rachel Selvi-dah, Miss Zambak ve Menekşe Leylak kardeşler, Miss Sermende Titreyenkavak, Miss Kitty ŞebnemliYosun, Miss Mayıs Akdiken, Mrs. Gloriana Palmiye, Mrs. Liana Orman, Mrs. Arabella Karaor-man ve Oakholme Regis'ten Norma Kutsalmeşe huzurlarıyla merasime şeref verdiler. Pederi Glands Korusu'ndan Mösyö Akçam tarafından getirilen gelin, yeşil merserize ipekten gri tan rengi astarlı, enli zümrüt yeşili bir kemerle bezeli etekleri ve daha koyu

1450 yeşille işlenmiş kenarlı üç katlı bir volanla çevrili, askıları ve kalça süslemeleri meşe palamudunu andıran bronz renginde bir kreasyonla harikulade çekici görünmekteydi. Refakat eden nedimeler, gelinin kız kardeşleri Miss Karaçam Kozalak ile Miss Ladin Kozalak, plileri pembe renkli nefis kuştüyü #zoA/leriyle işlenmiş ve soluk mercan renkli balıkçıl şekilleriyle kaplı yeşimtaşı rengindeki küçük başlıklarında da devam ettirilmiş aynı renklerde son derece şık tuvaletler giymişlerdi. Senhor Enrique Flor o müstesna kabiliyetiyle orgun başında yerini almış, nikâh merasimlerinin mutat parçalarından başka, son olarak, Oduncu, Aman Kıyma O Ağaca adlı 1460 yeni ve pek beğenilen bir aranjmanı da çalmıştır. Papanın da kut-

373

şamasından sonra Saint Fiacre in Horto kilisesinden ayrılırken mutlu çift, fındık, çamfıstığı, defne yaprağı, söğüt çiçeği, sarmaşık sürgünleri, çobanpüskülü tohumları, ökseotu filizleri ve şevke getirici diğer nebatatla

münşerih bir şekilde yaylým ateşine tutulmuştu. Mr. ve Mrs. Wyse Kozalak Neaulan, Kara Orman'da sakin bir balayı geçireceklerdir. —Bizim gözlerimiz de Avrupa'nın üzerinde, dediği abem. O Köpoğulları analarının karnından daha yeni fırladıkları zamanlarda biz ıspanya'yla, Fransızlarla, Flamanlarla ticaretimizi kurmuştuk, ıspanyolların birası sayılan şarabı biz şarapyüklü barkalarla şarap-1470 karası denizlerden Gahvay'e getirirdik. —Gene getiririz be, abem, dediği Joe. —Mukaddes Meryem Anamız'ın inayetiyle yaparız elbet gene, dediği abem, uyluğuna vurarak. Boş duran limanlarımız gene dolucak elbet, Queenstown, Kinsale, Galway, Blacksod Bay, Kerry krallığındaki Ventry, ve Desmond Kontu'nun imparator Beşinci Charles'ın bizzat kendisiyle bi muahede yapabildiği günlerde Gal-wayli Lynchler ile Cavanlı O'Reillyler ve Dublinli O'Kennedyle-rin yelkenli filolarına kucak açan koskoca dünyanın en geniş üçüncü limanı Killybegs. ilk ırlanda harp gemisi dalgaları yara yara 1480 ufukta görüldüğü

zaman, bandırası senin o Henry Tudor'un arple-rini filan değil, dalgalanmış bayrakların en eskisi, Milesius'un üç oğlunu simgeleyen mavi zemin üzerinde üç taç gösterecek, Desmond ve Thomond eyaletinin bayrağını. Bardağındaki son yudum birayı da içtiydi. Moya. Laf kıtlığında asmaları budayayım! Connach'ta inekler uzun boynuzlu olur. Cesaretini toplayıp Shangolden'de toplanan kalabalıklara maval okumaya gider de Molly Maguire'lar da tahliye edilen bi kiracının parasına el koyduğundan dolayı canına okumak için onu ararlar. — Hay yaşayasın, dediği John Wyse. Ne içersin bakalım? 1490 — Sert bi şey lazım şimdi, dediği Lenehan, bunu kutlamak için. — Bir yarım, Terry, dediği John Wyse, bir bardak da bira. Terry! Uyuyor musun yoksa? — Evet, efendim, dediği Terry. Bi küçük viskiyle bi şişe All-SOP- Annaşıldı, efendim. Dikkatini müşterilerine vericeğine Alf'la birlikte pezivenk Mecmuanın üzerine eğilmiş o biçim bi şeyler var mı diye bakıyo-ar- Bi kafa toslaşma müsabakasından resimler, birbirlerinin

kafalarını patlatmaya çalışıyorlar, başlarını
eğmiş boğa gibin birbirlerine 1500 aldırmaya
hazırlanıyorlar. Bi resim daha: Omaha, Ga.'da
Yakılan

Si-174

yah Canavar. Kenarları sarkık şapkalı
Deadwood Dickleri pjo; meymenetsiz suratlı bi
sürü herif ayaklarından bi ağaca astıkları aı
tında da yaktıkları ateş alev alev, dili bi karış
dışarda bi zenciye ve yansın ateş ediyolar.
Bakındı, sonra da gidip adamı denizde bog.
şunlar ve de elektrik sandalyesinde idam edip
bi de çarmıha gersinler kin öldüğünden emin
olabilsinler.

—Ya o şanlı donanmamız, dediği Ned,
düşmanları sahillerimize yaklaştırmayan? 1510

—iyi kin

hatırlattın, dediği abem. Yeryüzünde
cehennemdir

onlar. Portsmouth'taki eğitim gemilerinde
gençleri nasıl kamçıladıklarını ibretle
okumuştum. Yazıyı yazan kimse Bıkkın Kişi
diye atmış imzasını.

Haydii, bu sefer bize dayak mevzisinde bahriye erleriyle iki köşeli şapka giyen subayları, tuğamiralleri ve elinde Protestan inciliyle cezalandırmaya şahitlik edecek olan rahip hakkında çan çan etmeye başladıydı, efendim bunların hepsi toplanmışlar, sonra anacığım diye feryat eden bi delikanlı getirilip, seninkiler de onu bi topun kamasına bağlamışlar. 1520 —Kıçına on iki sopa, dediydi abem, derdi o senin vicdansız Sir John Beresford eskiden, ama modern Allahsız ingilizler buna kabaları değnekleme diyolar. John Wyse de dediydi kin: —Terkedilmesi, devam ettirilmesinden daha şerefli bir gelenektir bu.

Sonra da bize disiplin subayının elinde uzun bi
sopaylan gelip, sopayı kaldırdığının zavallı
delikanlının pezivenk kışına nasıl indirdiğini,
çocuğun can havliyle adam öldürüyolar diye
nasıl şarladığını anlattıydı. 1530 — Alın size
anlı sanlı Britanya donanması, dediği abem,
dünyayı haraca kesen. Bu Allanın
dünyasındaki en eski meclise sahip olan ve
asla köle olmayacak insanlara bakın, ülkeleri bi
düzine üçkâğıtçı domuzla pamukçu baronların
elinde, işte böyle köklerle, ezilen paryalarla
dolu o övündükleri ulu imparatorluk. —
Üzerinde güneşin asla doğmadığı, dediği Joe.
— işin asıl trajik tarafı, dediği abem, buna
inanmaları. Talihsiz şaşkınlara inanıyorlar buna.
Onlar sopaya, yeryüzünde cehennemin
yaratıcısı cezalandıran
bi Tanrıya ve ne oldum delisi, bahriyeli dölü,
götü sopadan çürü-
1540 müş, imanı gevretilmiş, derisi yüzülmüş,
sepilenmiş, can kurtaran
yok mu diye bağırmış, üçüncü gün yatağından
gene kalkmış, ye'

rinden bi fırlamış, hayatını idame ettirsin diye
didinip parasını al-

375

ak İÇ'0 nerden emir gelecek diye ayakta dikilip
bekleyen orostopol Jacky Tar'a inanırlar.

—Lakin, dediydi Bloom, cezalandırma denen
şey her yerde aynı değil midir? Yani, kuvvete
kuvvetle karşı

koyduğumuz takdirde aynı şeyler burda da
olmayacak mı?

Demedim mi ben size? Şu birayı içtiğim ne
kadar hakikat ise, son nefesinde bilem sen ne
dersen keçi gibin aksini iddia etmeye çalışır
gene de. 1550 —Kuvvete kuvvetle karşı

koyucağız, dediydi abem. Denizlerin ötesinde
Büyük ırlanda kurulacak. O kara 47 yılında
evlerinden yuvalarından sürülmüştü millet.

Kerpiçten kulübeleri, yol kenarlarındaki izbeleri
koçbaşılılarla dövülerek yerle bir edilmiş, Times
da ellerini ovuşturarak o ödlele Saksonyalı
okurlarına pek yakında ırlanda'daki ırlandalı
sayısının Amerika'daki Kızılderili sayısının
altına ineceğini duyurdu. Koca Türk bile

parasını göndermişti bize. Ama Saksonlar, memleketimiz her türlü hububatla doluyke-ne halkımızın açlıktan kırılmasına çalıştıydı. Rio de Janeiro'daki Britanyalı çakallar ise hububatımızı alıp sattılardı. Ya, köylülerimi-1560 zi tümen tümen sürdülerdi. Yirmi bin kadarı tabutgemilerinde telef olduydu. Ama hür insanların toprağına ayak basanlar, boyunduruk altındaki memleketlerini unutmazlar. Onlar, bu defa intikam almak için dönecekler gene, Kathleen ni Houlihan'ın korku nedir bilmeyen müdafileri, Granuaile'nin oğulları. —Çok doğru bu dediklerin, dedi ydi Bloom. Ama benim amacım...

—Uzun zamandır o günü beklemekteyiz, abem, dedi ydi Ned. Zavallı yaşlı kadının, Fransızların bizi denizden kuşattığını ve Killala'ya çıktıklarını söylediğinden beri. 1570 —Ya, dedi ydi John Wyse. Bizi Williamcılara karşı yalnız bırakan krala bağı Stuart taraftarları için çarpışmıştık, onlarsa bize hıyanet etmişlerdi. Limerick'i ve bir boka yaramayan o muahede anıtını düşünün.

Fransa'da, ıspanya'da hadsiz hesapsız kan döktük, yabankazları. Fontenoy'da, ha? Sonra Sarsfield, İspanya'daki Tetuan Dükü O'Donnell ve Maria Teresa'nın mareşal atadığı Casuslu Ulysses Browne. Buna karşılık elimize geçen ne? —Fransızlar! Dedişdi abem. Bi alay dans hocası! Hakikati söyleyim mi? ırlanda'ya bi fare osuruğu kadar yardımları olmadı. 9'mdi de T. P.'nin hain ingilizlere çektiğı ziyafette bi entente cordi- 1580 ale peşinde değiller mi? Avrupa'nın kundakçıları olmuştu onlar öteden beri. — Conspuez lesfrançais, dedişdi Lenehan, birasını apararak.

376

—Prusyalılarla Hanoverlilere gelince, dedişdi Joe, tahtına kurulmuş Elektör George'dan tutun da geberip giden gebeş cadalozun kocasına varana dek bütün o sosistikınan ibnelerden çektiğimiz yetmez mi artık? Tanrım, o muşmula suratlı moruk Vic'i her Allanın gecesi kraliyet sarayında kör kütük sarhoş olana dek içen o kocakarıyı, elin-1590 de ırlanda viskisini yuvarladığı bardak faytoncubaşısı tarafından bi

kemik çuvalı gıbin taşınıp yatağına yatırılırken
karının paytoncu-başının bıyıklarını çekiştiren
ekiştiren adamcağıza Ehren on the Rhine gıbin
Gel, İçkiler Burda Daha Ucuz gıbin eski
şarkılardan parçalar söylemesini bi annatışı
vardı kin gülmemek elden gelmez.

—Evet, dediydi J. J. şimdi de barıştırıcı
Edward var başımızda.

—Git de sakalıma anlat sen onu, dediydi abem.
O zibidi barıştan çok kayışmayı düşünür
muhakkak. Edward Guelph-Wettin!

— Ya bizim ahretlik maskaralara ne dersin,
dediydi Joe, İrlandalıların rahipleri
piskoposları

Maynooth'daki bürolarını Şeytansı
Majestelerinin takımının renkleriyle donatıp sırf
onun cokeylerinin bindiği
atların resimlerini asıyorlar duvarlarına. Dublin
Kontu da cabası.

— Ve de kendisinin pindiği kadınların hepsini de
zımbalama-lı, dediydi bızdık Alf.

J. J. de dediydi kin:

— Lort hazretleri yersizlik nedeniyle fikrini
değiştirdi. — Bi tane daha ister misin, abem.
Dediydi Joe.

— Elbet, paşam, dediydi o. isterim ya. 1610 —
Ya sen? Dediydi Joe.

— Aslansın billa, Joe,*dediydim. Berhudar
olasın azizim. — Arkadaşını iki yap, dediydi
Joe.

Bloom, John Wyse ile ha bire konuşmakta,
çamurrenklikaşka-val suratını heyecanla
oynatıp erikgözlerini belirtmekteydi.

— Zulüm, dediydi Bloom, dünya tarihi kamilen

işkenceyle, zulümle dolu. Böyle olunca,
milletlerin arasında
nefret her geçen gün artıyor da artıyor.
— Sen bir millet nedir bilir misin? Dediği John Wyse.

— Elbet bilirim, dediği Bloom. 1620 — Nedir peki? Dediği John Wyse.

— Millet mi? Dediği Bloom. Aynı yerde yaşayan aynı kimseler bir millettir.

— O halde, iyi yahu, dediği Ned, gülerek,
şayet öyleyse de-mek ki ben bir milletim zira son beş yıldır aynı yerde yaşıyorum.

377

Tabii herkes Bloom'a bakarak güldüğü; o da, dümen kırmaya çalışıp dediği kin:

— Veya farklı yerlerde de yaşayan.

— Bu tarif bana tıpatıp uyuyor, dediği Joe.

— Sen hangi millettensin şayet sorabilirsem? Dediği abem.

— İrlandalıyım, dediği Bloom. Burda doğdum ben. İrland- 1630 da'da.

Abem hiçbi şey demediği de gırtlığını iyicene temizlediği, bakındı, tam köşeye Red-Bank

istiridyesi gibin nah şöyle bi balgam
tükürdüydü.

—Haydi bakıyım, Joe, dedi, mendilini
çıkarıp ağzını kuru-larkene. —Tamamdır,
abem, dedi Joe. Şunu sağ eline al ve benim
söylediklerimi tekrarla. Ballymote Kitabı'nın
müellifleri Dromalı Solomon ve Manus
Tomaltach og MacDonogh'a atfedilen paha
biçilmez, son derece 1640 girift işlemeli antika
irlanda yüzbezi, sonraları itinayla üretilmiş ve
uzun süre hayranlıkla karşılanmıştır. Sanat
şahikası köşe işlemlerinin efsanevi
güzelliğinin üzerinde durmaya gerek
görmüyoruz; dört incil vaizinin her birisi
vuzuhla tefrik edilebilmekte, her birisi de dört
pirin her birine incil'e ilişkin simgeleri,
abanozlaşmış meşeden bir asa, bir Kuzey
Amerika puması (bu arada belirtmeliyiz ki,
puma, Britanya'daki benzerlerinden çok daha
asil bir hayvanlar kralıdır), bir Kerry buzağısı
ve Carrantuohill'den bir altın kartal sunarken
görölmektedir. Sümüklerin silineceği alanda
resmedilen manzaralar ise, kadim

kurganlarımızı, höyüklerimizi, kromlekleri- 1650
mizi, solaryumlarımızı, eski öğrenim
merkezlerimizi ve lanetli kayalarımızı öylesine
muhteşem bir güzellikte ve Barmecideler
döneminde Sligo tezhipçilerinin artistik
fantezilerini koyuverdikleri zamanlardaki renk
inceliğini yansıtmakta. Glendalough, Killar-
ney'in o güzelim gölleri, Clonmacnois
harabeleri, Cong Manastırı, Glen Inagh ve
Twelve Pins, Ireland's Eye, Yeşil Tallaht
Tepeleri, Croagh Patrick, Messrs Arthur
Guinness, Son & Company (Limi-ted)in bira
fabrikası, Lough Meagh kıyıları, Ovoca Vadisi,
Isolde' nin Kulesi, Mapas obeliskleri, Sir Patrick
Dun Hastanesi, Cape Clear, Aherlow koyağı,
Lynch Şatosu, Scotch House, Loughlins- 1660
town'daki Rathdown Darülacezesi, Tullamore
hapishanesi, Castle-connel ivinti yerleri,
Killballymachsonakill, Monasterboice'deki
naÇ» Jury Oteli, S. Patrick's Purgatory,
Salmon Leap, Maynooth Koleji Manastırı,
Curley çukuru, ilk Wellington Dükü'nün üç
doğum yeri, Cashel kayası, Ailen bataklığı,

Henry Street Ambarı,
378

Fingel Mağarası - bütün bu dokunaklı
manzaraların hepsi zamanın cömertçe
bezenmiş ve elemli gözyaşlarıyla yıkanmış
olarak gu. nümüze dek olanca güzellikleriyle
orada yer almaktadır. — Hem içelim hem sen
bize göster, dediydim. Hangisi hangi-1670
siymiş? — Bu benimkisi, dediydi Joe, şeytanın
ölmüş kaldırım kargasına dediği gibin.

—Ben de, dediydi Bloom, o nefret edilen zulüm gören ırkın bir mensubuyum. Şu anda bile, işte şimdi. Tam şu an.

Bakındı, nerdeyse parmakları yanayazdı o kocuman purosunun ucundan.

—Soyulan, dediydi Bloom. Talan edilen.

Hakaret gören. Zulmedilen. Haklarımızı elimizden almışlar, işte şu anda bile, dediydi, yumruğunu havaya kaldırarak, Fas'ta köleler ya da hayvanlar 1680 gibi mezatlarda satmışlar.

—Yeni Kudüs'ten mi bahsediyosun? Dediği abem.

—Adaletsizlikten bahsediyorum, dediydi Bloom.

—Pekâlâ, dediydi John Wyse. O halde insan gibi dikil karşılarına.

Tam takvimlik bi manzara. Tam dumdum kurşunu için hedef. Senin yağlısurat kendini namlının ucuna getiriyo. Bakındı, elinde bi süpürge olsa, hele bak bi de hizmetçi önlüğü, ne kadar da yakıştırdı. Sonra birden yığılır kalırdı, ıslak çamaşır gibin iki ucundan tersine

sıkılmışa dönerdi. 1690 —Ama bir yararı olmaz ki, dediği o. Cebir, nefret, tarih, hepsi de. Erkeklerin kadınların hayatı hakaretle, nefretle solar gider. Gerçek hayatın tam zıttı olduğunu herkes bilir bunların.

—Ne? Dediği Alf.

—Sevgi, dediği Bloom. Yani nefretin karşıtı. Şimdi gitmem lazım, dediği John Wyse'e. Bir koşu Adliye sarayına gidip Martin orda mı bakayım. Şayet gelirse, bir dakika sonra döceğimi söylersin. Sadece bir dakika. Seni tutan mı var ki? Sonra ok gibin fırlayıp gittiği.

—Musevi olmayanlara yeni bi apostol, dediği abem. Evren-1700 sel sevgi. —E, dediği John Wyse. Hep demezler mi zaten: Komşunu seveceksin, diye.

—O herif? Dediği abem. Komşunu dilenciye çevireceksin olmalı onun düsturu. Sevgi, moya! Romeo Jülyet gibin romantik.

Sevgi sevgiyi sevmeyi sever. Hemşire, yeni eczacıyı sever. Polis memuru 14 A, Mary Kelly'yi seviyor. Gerty MacDowell, bi-

sikletü oğlanı seviyor. M. B., sarışın bir beyefendiyi seviyor. Li Chi Han, Cha Pu Chow'u ö pü pse viyor. Jumbo adlı fil, Alice adlı fili seviyor. Sağır borulu yaşlı Mr. Verschoyle tornistan gözlü Mrs. Verschoyle'u seviyor. Kahverengi Makintoş yağmurluktu adam ve-1710 fat eden bir hanımefendiyi seviyor. Majesteleri Kral, majesteleri Kraliçe'yi seviyor. Mrs. Norman W. Tupper, Teğmen Taylor'u seviyor. Siz, bir kimseyi seviyorsunuz. Bu kimse şu öbür kimseyi seviyor zira herkes bir kimseyi sever lakin Allah herkesi sever. — Peki, Joe, dediydim ben, sağlığına sevgili dostum. Sana da başarılar, abem. — Yeşşe, dediydi Joe.

— Tanrı'nın da Meryem Ana'nın da, Aziz Patrick'in de inayeti sizinle olsun, dediydi abem. Sonra da bardağını kaldırıp boğazını yağladıydı. 1720

— Bu yobazları biliriz biz, dediydi, bi yandan talkın verirler bi yandan da cebindekileri yürütürler. Ya topunun namlu ağzına İncil'deki

Tanrı sevgidir sözlerini yazarak Droghedalı kadınlarla çocukları kılıçtan geçiren sözde mutaassıp Cromwell ile süvarilerine ne buyrulur? incil'den! Bugün United Irishman 'de ingiltere'yi ziyaret eden Zululu reis hakkındaki yazıyı okudunuz mu? —Ne olmuş kin? Dediği Joe.

Deyince de, abem deste deste evrakların arasından bi gazeteyi çekip okumaya başladıydı: —Manchester'in en büyük pamuk tüccarlarından oluşan bir 1730 heyet dün Protokol Şefi Altın Çubuk tarafından Majesteleri Abea-kutah Alaki'ye takdim edildi; Lord Yumurtalar Üzerinde Yürü Ya Kulum, Majeste Hazretleri'ne, dominyonlarında kendilerine gösterilen kolaylıklar için Britanya tüccarlarının kalpten teşekkürlerini sundu. Heyetin de katıldığı öğle yemeğinden sonra esmer hükümdar, Britanyalı rahip Ananias Tanrıyasena Kurukemik'in anında irticalen tercüme ettiği mutlu konuşmasında Massa Yürü Ya Kulum'a en derin şükranlarını sunmuş ve beyaz kadın reis ulu squaw Victoria

tarafından kendisine, üstelik Hayırhah Kraliçe'nin muazzez elyazısıyla şahsen ithaf ederek zarafetle sunmuş bulun- 1740 duğu ve Tanrı kelamı olmasından gayrı ingiltere'nin yüceliğinin de sebebi hikmeti sayılan incil'in tezhipli bir nüshasını en kıymet-lî bir hazine olarak sakladığını ifade ederek, Abeakuta ile ingiltere imparatorluğu arasında teessüs etmiş bulunan samimi ilişkilerden dolayı memnuniyetini dile getirmiştir. Alaki, daha sonra, Kırk Siğil lakaph

Kakachakachak hanedanındaki halihazır
selefinin kafata-Sİndan yapılan dostluk
kupasından en kaliteli irlanda viskisini
piP! 380

Black and White şerefine yudumlamış, ve
müteakiben Cottonp0 lis' in en büyük
fabrikasını ziyaret ederek
ziyaretçi defterine paj. 1750 mağını basmış,
bilahara pek sevimli bir Abeakuta savaşıdan
icra etmiş ve bu
dans sırasında genç kızların neşeli çığlıkları
arasında çok sayıda bıçak ve çatalı
yutuvermiştir.

—O dul karı, dediği Ned. Ondan kuşku yok.
Acaba o incil'den benim yararlanacağım gibi mi
yararlandı.

—Aynen, ama biraz daha çok, dediği
Lenehan. Ondan sonra da o mümbit ülkede
devyapraklı Hintkirazları
bir bereketlenmiş sorma gitsin.

—Griffith mi demiş bunu? Dediği John Wyse.

—Yo, dediği abem. Shanganagh imzası
yoktu. Sadece baş 1760 harf vardı: P. —Esaslı

bi inisiyaldır o, dediği Joe.

—Bu işlerin nizamı böyle, dediği abem.

Ticaret bayrağın peşinden gider.

—Tamam, dediği J. J., Kongo Bağımsız Devleti'ndeki o Belçikalılardan daha kötüye durumları. Neydi adı, o

adamin yazdığı raporu okudun mu?

—Casement, dediği abem. İrlandalıdır kendisi.

—Evet, o adam işte, dediği J. J. kadınların kızların ırzına geçip yerlileri kırbaçtan geçiriyorlarmış, sırf biraz daha kırmızı kau-1770 çuk çıkarabilsinler diye.

—Nereye gittiğini biliyorum, dediği Lenehan, parmaklarını çatırdatarak. —Kimin? Dediğim ben.

—Bloom'un, dediği o. Adliye Sarayı numara. THrowaway'de bikaç şilin kazanmıştır, dıravı almaya gitmiştir.

—O akgözlü kâfir mi? Dediği abem, hani hayatında aşka gelip bi ata para yatırmayan o herif mi?

—Oraya gitmiştir, dediği Lenehan. Bantam Lyons'a rastla-

diydım da o ata oynayacağını söyledi ama
ben onu vazgeçirdi-

1780 dim de o da bana t yoyu Bloom'un
verdiğini s yedi. Beş şilin
koyup yüz şilin kazandığına istediğın şeyin
 zerine bahse girerim.

Dublin'de kazanan tek adam o. Soğuk nevale.
—Aynen  yle, tavşan boku canım, dediği Joe.
—Hey, Joe, dediydim ben. Buranın o yerini bi
göster bakiynı.

—Nah, surdan, dediği Terry.
Eyvallayın İrlanda ben Gort'a gidiyom. Derkene
arka avludan dolaşıp da, bakındı, (beşe karşı
yüz şilin) tam kartviziti bırakırkene
{Throwaway bire yirmi) efendime söyleyim
y k m  boşaltırkene

381

bakındı kendi kendime dediydim kin elbet öyle
tırsacak (Joe'nun iki birasıyla Slaterry'de
içtiğım bi bardak gitti) tabii efendim git- 1790
mesi normal (yüz şilin eder beş sterlin) Pisser
Burke'nin ordayke-ne (soğuk nevale) bana
iskambil oynarkene çocuğın hastalığından

bahsettiğini (bakındı, bi galonu geçti laa) o lapa götlü karısının da borudan aşağıya kızcağız iyileşti veya kız (üff!) ama hepsi de tertip zira arabı güldüğü takdirde sipaliyi aldığı gibin cızlamı (Tanrım, amma şişmişim ha) çekecek ruhsatsız çalıştığına (üff!) İrlanda benim milletim diye bi de (hıyk! prthıık!) bi daha mı o pezivenk (birazcık daha kaldı) Kudüslü (ah!) kukumav kuşuyla asla.

Her ne hal ise ben geri döndüğümde hâlâ çan çan ediyolardı, John Wyse, Griffith'e Sinn Fein fikrini Bloom'un aşıladığını, gaze- 1800 tesine her bi çeşit beyin yıkayıcı haltı koymasını, madaracı jürilerle maliyeden nasıl vergi kaçırılacağına ve irlanda sanayiini yabancılara satmak amacıyla bütün dünyaya konsoloslar göndermeye dair her bi muzırlığı Bloom'un aşıladığını anlatmaktaydı. Peter'den çaldığını Paul'a öde, yani. Bakındı, o mendebur suratlı herif bizim işlerimizi nasıl da karıştırıyo. Ulan bırak da biraz nefes alalım. Tanrı irlanda'yı o pezivenk çakal gibilerinden korusun. Mr. Bloom'un yalanları dolanları. Zaten kendisinden

nce pederi başlamış sahtekrlık işlerine, ihtiya Metuşalem Bloom, memleketi incik boncuğa ve iki paralık sahte elmaslara boğduktan sonra kendisini asit 1810 prusikle zehirleyen soyguncu simsar. Mektupla düşük faizli ödünç paralar. Kefilsiz imza mukabili istenilen miktarda para. Uzaklık mani teşkil etmez. Teminata lüzum yok. Bakındı, aynen Lanty MacHale'in keçisi gibil herkesin peşine takılacak muhakkak.

—Pek doğru söyledin, dedi ydi John Wyse. işte her şeyin aslını size anlatabilecek biri, Martin Cunningham.

—Hakikaten, Martin ile Jack Power'i bi de Varidat Daire-si'nden emekli maaşıyla geçinen Crofter mı Cro.fton mu üstelik Kral hesabına memleketi gezip tozan Blackburn'un listesinden, Crawford muydu yoksa, bi Orangisti taşıyan resmi araba kaldırırma yanaştı. 1820 Yolcularımız köyün hanına ulaştılar ve hayvanlarından indiler.

—Heey, uşaklar! Diye bağırıydı aralarından liderleri olduğu belli olanı. Rezil herifler! Sizi gidi! Böyle diyerek kılıcının kabzasını pencerenin açık kanadına sertçe tıklattı. Bunu işiten hancı deri önlüğünü kuşanarak onları karşılamak 'Çin koştu. —Size en iyi odalarımı vereceğim, efendilerim, dediği dalkavukça gülerek.

382

1830 —Kıpırdasana, herif! Diye bağırıydı pencere kanadını tıklatan kimse. Atlarımıza bakın. Bize de en güzel aşlarınızı getirin zira açlıktan ölüyoruz vallahi. —Eyvah, aziz efendilerim, dediği hancı, fakirhanemde kilerim tamtakır. Bilmem ki ne

sunayım siz lortlarıma. —O da ne demek, adam? Diye bağırdıydı hoşsohbet birine benzeyen ikinci yolcu, kralımızın ulağı Bırafiçısı Hazretleri'ni böyle mi karşılırsınız? Hancının suratında giderek yayılan ani bir ifade değişimi yer aldı. 1840 —Yalvarırım'beni bağışlayın, efendiler, dediği tevazuyla. Siz kralımızın (Tanrı Onu korusun!) ulaklarıysanız bi dediğinizi iki etmeyiz biz. Kralımızın (Tanrı Onu takdis etsin!) dostlarını hiç aç bırakır mıyız burda, tövbe tövbe.

—O halde çabuk! Diye bağırdıydı o ana dek hiç konuşmayan ve bakışlarından pek iştahlı pek obur bi kimse olduğu anlaşılan üçüncü yolcu. Ne vereceksin bize, de bakayım? Hancı bi defa daha eğilip cevap veriydi:

—Yavru güvercin böreğine ne dersiniz, güzel efendilerim? Ya dilimlenmiş karaca eti, bir dana sırtı, gevrek beykinli ördek, fıstık-1850 lı yabandomuzu kellesi, bir çanak dolusu güzel krema, Maltaeri-ğiyle solucanotu ve bir sürahi de Ren şarabı?

—Vay imanım! Diye haykırdıydı son konuşan yolcu. Yaşadık desene. Fıstıklı ha!

—Yaşşa be! Diye haykırdıydı hoşsohbet birine benzeyen yolcu. Fakirhanenin tamtakır kileri, vay anasına! Seni gidi polimci zampara! Dediğiyen Martin gelip Bloom nerde diye sordu.

—Nerede yahu? Dediği Lenihan. Yetimlerle dulların hakkını yemekle meşgul. 1860 — Doğru değil

mi, dediği John Wyse, Bloom'la Sinn Fein hakkında abeme söylediklerim?

—Doğrudur herhal, dediği Martin. En azından, öyle rivayet olunur. —Kimin tarafından rivayet olunuyor? Dediği Alf. —Benim tarafımdan, dediği Joe. Vilayeti bendedir.

—Ama düşünün bir kere, dediği John Wyse, bir Yahudi de başka herkes gibi kendi vatanını niçin sevmesin ki?

—Sevsin elbet, dediği J. J., ama önce hangi vatani seveceğinden iyice emin olsun! 1870 — Bu adam

bir Yahudi mi yoksa putperest mi ya da bir
Kato-

383

lik mi- Protestan mı ya da her ne boks, nedir?
Dediydi Ned. Aslında kimdir o? Darılmaca yok,
Crofton. —Junius kimdir? Dediydi J. J.

—Onu istediğimiz yok, dediydi Orangist ya da
Presbiteryen Crofter.

—Musevilikten dönmedir o, dediydi Martin,
Macaristan'da bir yerden gelme, zaten bütün
planları Macar sistemine göre hazırlayan da
oymuş. Şatoda bunları biliriz hep. —Dişçi
Bloom'un kuzeni değil mi o? Dediydi Jack
Power.

—Değil elbet, dediydi Martin. Sırf isim
benzerliği. Onun adı 1880 Virag'dır, kendisini
zehirleyen babasının adı. ismini mahkeme
kararıyla değiştirmiş, babası yani.

—İrlanda'nın yeni Mesih'i oluyor yani, dediydi
abem. Azizler ve allameler adası!

—Yaa, hepsi de kurtarıcılarını bekliyor hâlâ,
dediydi Martin. Aslında biz de öyle, ya.

—Evet, dediydi J. J., her doğan erkek çocuğun

Mesih'leri olabileceğini düşünüyorlar. Sanırım,
her Yahudi,
çocuğun baba mı ana mı olacağını öğrenene
kadar büyük bir heyecan içinde bekler.
— Yani her an gelebilir diye bekliyolar, dedi
Lenehan. 1890

—Ah, aman Tanrım, dediği Ned, Bloom'u o ölen oğlunun doğumundan önce görecektin. Bir gün ona South City çarşısında bir kutu Neave bebek maması alırken rastladığı ki daha karısının doğurmasına altı hafta vardı.

—En ventre sa mere, dediği J. J.

—Adam mı diyorsunuz siz ona Allahaşkına, dediği abem. —Acep o şeyini hiç köküne kadar geçirmiş midir hayatında, dediği Joe. —Eh, iki çocuğu olmuş hiç olmazsa, dediği Jack Power. —Şüphelendiği kim var acep? Dediği abem. 1900

Bakındı, bazen şaka diye söylenen şeylerde bi hakikat payı oluyo. Orta halli bi şeydir kuşkusuz. Pisser'in anlattığına göre seninki her ay bir kere aybaşı gelmiş çıtkırıldım karılar gibin baş ağrısından yatağa düşmüş. Neden bahsettiğimi anlıyo musun? Onun gibin herifleri yakalayıp doğruca şu pezivenk denizin içine atıcaksın. Allah da suçlu bulmaz seni kul da böyle bi cinayetten, emin ol. Herife bak, insan gibin biralarımızı ısmarlamasın diye nasıl da sıvıştıydı cebinde beş sterlinden. Allahım

sen sabır ver. Derzden bi avuç su gibin.

—Merhametli olalım, dediği Martin. Hay Allah, nerede kal- 1910 d» bu adam? Bekleyemeyiz.

\$84

—Kuzu kılığına bürünmüş kurt, dediği abem. Vallahi öyle. Macaristanlı Virag! Ben ona Ahasve diyom. Allah'ın lanetlediği.

—Kısa bir işret faslı için vaktin var mı, Martin? Dediği Ned. —Sadece bir tek, dediği Martin. Acele etmemiz lazım. J. J. ve S. —Sen Jack? Crofton? Üç tane yarım yolla, Terry.

—Aziz Patrick, Ballykinler'de yeniden karaya çıkıp bizi dinimize döndürmeli, dediği abem, sahillerimize bizleri kirleten böy-1920 le şeylere müsaade ettiğimizden dolayı.

—Yaa, dediği Martin, bardağını beklerken. Parmaklarıyla tezgâhı tıyırdatarak. Tanrı hepinizin yardımcısı olsun, benim duam budur.

—Amin, dediği abem.

—Allah yardım edecektir bizlere, dediği Joe. Ve de mukaddes çanın çalmasıyla en başta haçtaşıyıcısı olmak üzere ayaktaşlar,

buhurdancılar, günlük kaplarını taşıyanlar ve papaz çömezlerinden oluşan mübarek kortej ayin başlıklı başrahiple-rin, manastır başkanlarının, piskoposluk vekillerinin, Spoleto'daki 1930 Benediktin tarikatından Sen Bruno ve Camaldolesi tarikatlarından, Sistersiyenlerden ve Olivetanlardan, Oratoryenlerden ve Val-lombrosanlardan keşişlerin ve Sen Augustinus tarikatından, Brigit-tinlerden, Premonstratensilerden, Serviyenlerden, Trinitaryenler-den, Peter Nolasco'nun çocuklarından papazların yanına Piskopos Albert ile Avılalı Teresa'nın peşinde, kimisi çarıklı kimisi yalınayak, Karmel Dağı'ndan gelen îlyas Peygamber'in çocukları: Sonra gene kahverengili grili papazlar, yoksul Françiskan mezhebinin, dilenci Kapusenlerin, Kordeliyerlerin, Minimenlerin ve Kuralcılarının oğullarıyla Clara'nın kızları: Ayrıca Dominikan tarikatının oğul-1940 lan, vaiz frerler, Vincent'in oğulları: ilaveten S. Wolstan keşişleri: Ve Ignatius ile çocukları: Ve Muhterem Birader Edmund Ignatius Rice'ın başkanlığında

Christian Brothers kardeşlik cemiyetinin
üyeleri. Onların ardından da bütün azizlerimiz
ve şehitlerimizle, bakirelerimiz ve günah
çıkarıcı müminlerimiz geldiler: S. Cyr ve S.
Isidore Arator ve S. Küçük James ve Sinoplu
S. Phocas ve S. misafirperver Julian ve S.
Felix de Cantalice ve S. Simon Stylites ve S.
Stephen Başşehit, ve S. Tanrı'nın John'u ve S.
Ferreol ve S. Le-ugarde ve S. Todili Martin ve
Tourslu Martin ve S. Alfred ve S. Joseph ve S.
Denis ve S. Cornelius ve S. Leopold ve S.
Bernard ve 1950 S. Terence ve S. Edward ve
S. Owen Caniculus ve S. Anonimus ve S.
Eponimus ve S. Sudonimus ve S. Homonimus
ve S. Paronimus ve S. Sinonimus ve S.
Laurence O'Toole ve S. Dingleli James

385

ve S. Compostella ve S. Columcille ve S.
Columbia ve S. Celestine ve S. Colman ve S.
Kevin ve S. Brendan ve S. Frigidan ve S.
Senan ve S. Fachtna ve S. Columbanus ve S.
Gali ve S. Fursey ve S. Fintan ve S. Fiacre ve
S. John Nepomuc ve S. Thomas Aquinas ve

Bretanyalı Ives ve S. Michan ve S. Herman-Joseph ve Hıristiyan gençliğinin üç koruyucu azizi S. Aloysius Gonzaga ve S. Stanislaus Kostka ve S. John Berchmans ve Gervasius, Servasius ve Bonifaci-us adlı azizler ve S. Bride ve S. Kiernan ve S. Kilkennyli Canice ve 1960 S. Tuamalı Jarlath ve S. Finbarr ve S. Ballymunlu Pappin ve Birader Aloysius Pacificus ve Birader Louis Bellicosus ve Limalı ve Vi-terbolu Rose adlı azizler ve S. Bethanyli Martha ve S. Mısırlı Mary ve S. Lucy ve S. Brigid ve S. Attracta ve S.

Dympna ve S. ita ve S. Marion Calponis ve Çocuk isa'nın Mübarek Hemşiresi Teresa ve S. Barbara ve S. Scholastica ve on bir bin bakireli S. Ursula. Alayı da başlarını çevreleyen aylarıyla, ağıllarıyla ve haleleriyle, ellerinde hurma dallarıyla lirler ve kılıçlar, başlarında zeytin dallarından taçlarıyla, üzerlerinde uğur getirici kutsal imler işlenmiş giysileriyle boynuzdan mürekkephokkalarıyla, okları, ekmek somunla- 1970 rı, testileri, bukağıları, baltalan, çarmıhları, köprüleri, banyoküvet-lerindeki bebekleri, kavkıları, keseleri, makasları, açkıları, ejderhaları, zambakları, karabinaları, sakalları, domuzları, fenerleri, körükleri, arıkovanları, çorbakepçeleri, yıldızları, yılanları, örsleri, merhem kavanozları, çanları, koltukdeğnekleri, forsepsleri, geyik boynuzları, sugeçirmez çarıkları, şahinleri, değirmen taşları, bir tabakta gözleri, balmumundan kandilleri, kutsal su serpmecileri ve tekboynuzlarıyla sökün ettiler. Ve de Nelson sütunu'nun önünden, Henry Street'ten, Mary Street'ten, Capel Street'ten,

Little Britain Street'ten Surge, illuminare diye başlayan in Epiphania Do- 1980 mini açılış ilahesini söyleyerekten ve müteakiben de Saba venient diye süren o pek tatlı Omnes duasını okuyarak şeytanları def edici, ölüleri tekrar diriltici, balıkları bolartıcı, körleri topalları sağaltıcı, kaybedilen çeşitli eşyanın tekrar bulunmasını sağlayıcı, kutsal yazıları açıklayıcı ve gerçekleştirci, kutsayıcı ve kehanette bulunucu türlü çeşitli mucizeler yaratarak ilerlediler. Ve son olarak, altın işlemeli bir sayvanın altında Muhterem Peder O'Flynn, Malachi ve Patrick'in refakatinde teşrif ettiler. Ve bu yüce Pederler belirlenen Yere, yani, 8, 9 ve 10 Little Britain Street'te, toptan bakkaliye, şa-raP ve konyak ticaretiyle iştigal eden, bira, şarap ve diğer müskira- 1990 lın mahallinde istihlaki için ruhsatlı Bernard Kiernan'ın Birahanesi ktd. Şti'ne ulaştıklarında, ayini idare eden rahip bu birahaneyi kutsayarak tirizli pencerelerini, çatı kirişlerini ve kemerlerini, to-

nozlari, sütün başlıklarını, alınılıkları, kornişleri, kabartmalı kemerleri, dam kulelerini, kubbeciklerini tütsüledi ve akabinde mercimek saçıp ve kutsal su da serptikten sonra Tann'nın bu birahaneyi de Hazreti İbrahim'in, İşhak'ın ve Yakup'un hanelerini takdis ettiği gibi aynı şekilde takdis etmesi ve nurlu meleklerinin hep o mekânda barınmaları için niyaz etti. Ve içeriye girdikte, bütün yiye. çekleri, içecekleri kutsadı ve Tann'nın tüm sevgili kulları onun 2000 dualarını yanıtladı. —Adiutorium nostrum in nomine Domini. —Qui fecit coelum et terram. —Dominus vobiscum. —Et cum spiritu tuo. Sonra ellerini kutsadığı kimselerin üzerine koyarak onlara şkranlarını bildirdi ve hepsi de onunla birlikte niyaz eyledi: —Deus, cuius verbo sanctificantur omnia, benedictionem tuam effunde super creaturas istas: et praesta ut quisquis eis secundum legem et voluntatem Tuam cum gratiarum actione usus fuerit per invocationem 2010 sanctissimi nominis Tui corporis

sanitatem et animae tutelam Te auctore
percipiatper Christum Dominum nostrum.

— İşte hepimiz böyle demişiz, dediği Jack.

— Seneliği bin kâğıt he, Lambert, dediği
Crofton ya da Crawford.

— Bildin, dediği Ned, John Jameson'unu
yudumlayarak. Daha neler neler, maydanozlu
köfteler.

Başını çevirmiş cevahir yumurtlama sırası
kimde diye şöyle bi etrafıma baktıydım kin,
abovv, ne göreyim -

arkasından atlı kova-larmış gibin seninki içeri
dalıvirmesin mi. 2020 — Adliye Sarayı'na kadar
uzanmıştım, dediği, seni aramak
için. inşallah şey etmemişimdir...

— Yo, dediği Martin, biz hazırız.

Adliye Sarayı'ymış, mavala bakın, ulan
ceplerin altınnan gü-müşnen dolu be. Adi
pezivenk hıyar. Bi içki ısmarlasana bize. Ka-
şalotzade, n'olucak! Çıfıttan ne beklenir kin!
Rabbena, hep bana. Kapkaççı kenef faresi.
Beş koy yüz al.

— Sakın kimseye söyleme, dediği abem. —

Affedersiniz, dedi ydi o.

—Haydin beyler, dedi ydi Martin, ortalığın karışacağını anla-2030 yarak. Haydin, gidiyoruz. —Sakın kimseye söyleme, dedi ydi abem, çemkirerek. Sır gihin sakla. Senin pezivenk köpek de uyanıp hırlamaya başlamasın mı!

_Haydin, eyvallah beyler, dedi ydi Martin. Yanındakileri apar topar önüne kanıydı da Jack Power ile Trofton ya da her ne zımbırtıysa şaşkına dönen seninkini aralarına ın pezivenk kaleskaya pindilerdi. _Hemen hareket et, dedi ydi Martin arabacıya.

Karbeyazı yunus yelesini arkaya doğru silkip yalazlı kıcını kaldırınca, dümenci yelkeni rüzgârın önüne sererek şişirdi ve tüm 2040 yelkenleri fora edip üçköşeli yelkeni iskele tarafına çevirdi. Çok sayıda güzel peri sancaktan ve iskeleden yaklaşıarak soylu barkanın iki yanına tutundu ve parlak suretlerini usta bir tekerlekçinin, erkeklerin ziyaretlere gitmeleri ya da zarif hanımların gönüllerini fethetmeleri amacıyla onlara hız kazandıran bir tekerleği yaparken onun tam kalbine parmakları eşit aralıklarla birbirlerinin kız kardeşleri gibi yerleştirip tümünü bir dış çemberle birleştirdiği gibi bir araya getirdi, işte bu arzulu periler bu ölümsüz kız kardeşler de o şekilde yanaşıp takıldılar. Gülerekten,

oynaşaraktan, çevrelerine köpükler
yayaraktan.

2050

Ama bakındı, tam kocuman bira bardağının
dibini tezgâha ko-yuyodum kin abemin
kalkarak omuzlarını iki yana sallaya sallaya ve
fıçı gibin vücuduynan oflaya poflaya kapıya
doğru gittiğini gör-düydüm, tabii bu arada
küfürün intizarın bini bi paraya gidiyo, tüprük
salya, ırlanda lisanıynan yedi sülalesinden
bando mızıkayla geçiyo, Joe'yla Alf da iki
yandından sülük gibin yapışmış onu
yatıştırmaya çahşıyolar. —Gidin başımdan,
dediydi o.

Hemi de bakındı, kapıya kadar vardıydı da,
öbürleri onu tu-tarlarkene Bloom'un arkasından
şarlادیdı:

2060

—Yaşasın İsrail!

Aboov, peygamber aşkına o topuz gibin
götünün üstüne olursan da kendini el âleme
rezil rüsva etmesen ya. Tanrım, daima
pezivenk soytarının biri çıkar da pezivenk bi

havagazı yüzünden böyle pezivenkçe
kepazelikler çıkarır hep. Bakındı, vallahi
insanın kursağındaki biraların kesilmesine yol
açacak bak, billahi. Diyerekten yalınayak başı
kabak ne kadan çocuk varsa ne ka-dan
kaldırım süpürgesi varsa kapıya toplandılardı,
Martin isem arabacıya derhal hareket etmesini
söylediydi, abem isem uluyup ürü-düydü, Joe
ilen Alf isem ona çenesini kapamasını
söyledilerdi, se- 2070 ninki isem Yahudilere
hakaret edilmesine içerlemiş vaziyette,
sokaktaki ayaktakımı isem konuşsana ülen
diye bağırdılardı da Jack "ower seninki
arabada otursun da o pezivenk çenesini tutsun
diyeni uğraştıydı ve bi gözü bağlı bi ipikırık
Aydaki adam bi Yavudi

388

miydi, Yavudi miydi, Yavudi miydi diyem
çığırmaya başladıydı da bi şırfıntı da ona doğru
ünledi: —Ey, bayım! Dükkanın açılmış,
bayım! Ve o da dedi: kin:

—Mendelssohn Yahudiydi, Karl Marx,
Mercadante ve Spino-2080 za da Yahudiydi.

Hazreti Isa da Yahudiydi ve onun babası da Yahudiydi. Sizin Allanınız.

—Onun babası yoktu ki, dediydi Martin. Hadi yeter artık. Sür evladım arabayı. —Kimin Allahı? Dedi ydi abem.

—E, amcası bir Yahudiydi ya, dediydi o. Sizin Allanınız bir Yahudiydi. Isa, benim gibi bir Yahudiydi. Bakındı, abem apansız dönüp içeriye daldı ydı.

—Hazreti Isa adına, dediydi, o mübarek ismi ağzına alan o pezivenk Yahudinin beynini dağıtayım da görün. Hazreti Isa adı-2090 na, seni çarmıha gereceğim ulan, vallahi de billahi de. Verin şu bisküvi kutusunu bana, ulan.

—Dur! Yapma! Dedi ydi Joe.

Dublin'in merkezinden ve banliyölerinden akın eden binlerce kişiden oluşan muazzam bir meraklı kitlesi, Majestelerinin matbaacıları Messrs. Alexander Thom'un sabık müstahdemi Nagyasâ-gos uram Lipöti Virag'a, kendisinin uzak bir diyar olan Szazhar-minczbrojügulyâs-Dugulâs'a (Mırıldayan Dereler Çayırı) azimeti münasebetiyle tezahüratla başlayan merasimin

her bakımdan son derece samimi bir hava içinde cereyan ettiğini söyleyebiliriz. Eski 2100 ırlanda tirşesinden, ırlanda sanatçılarının eserlerini ihtiva eden tezhipli bir tomar ile antik Kelt tezyinatı üslubuyla işlenmiş ve ustaları Messrs. Jacob agus Jacob'a karşı her türlü takdir hislerini uyandıran bir gümüş kutu, Dublinli hemşehrilerinin büyük bir kısmını temsilen, bu mütemayiz fenomenologa takdim edilmiştir. Azimet eden kahramanımız canı yürekten coşkunca alkışlanmış, ırlanda gaydalarından mürekkep güzide çalgı takımı İrlanda'ya Geri Dön şarkısının pek bilinen nağmelerini çalmaya

başlayıp da akabinde hemen Rakâczy'nin Marşı'nı geçiverince hazır bulunanlardan pek çoğunun mütebariz bir şekilde halecanlandığı göze çarp-2110 mıştır. Dört denizin sahilleri boyunca Howth Tepesi'nin, Three Rock Mountain'ın, Sugarloaf in, Bray Head'in zirveleriyle, Mour-ne, Galtees, Ox, Donegal ve Sperrin dağlarının şahikalarına, Nag-les, Bographs ve Connemare tepelerinin zirvelerine ve M'Gilh" cuddy, Slieve Aughty, Slieve Bernagh ve Slieve Bloom bataklıklarının üzerlerine katran varilleriyle şenlik ateşleri yakılmıştır. Gök-389

. j çmlatan ve ta uzaklardaki Kambriya ve Kaledonya tepelerindeki Iskoçyalı tarafgiran güruhlarının yaşasın seslerine karışıp ak ederek dönen alkışlar arasında, heyula gibi bir tenezzüh teknesi, hâzırın arasında çok sayıda yer alan cinsi latifin temsilcileri tarafından ikram edilen nihai bir çiçek yağmuruyla selamlanarak ağır 2120 ağır hareket etti ve barkalardan müteşekkil bir filotillanın refakatinde nehirden

denize doğru ilerlerken, Ballast Office ile
Gümrük İdaresi'nden maada Pigeonhouse'taki
elektrik santraliyle Poolbeg Feneri'nin
bayrakları selam maksadıyla yarıya indirilmişti.
Viss-zontlâtdsra, kedves barâtom!

Visszontldtâsra! O gidiyor ama
unutulmayacaktır.

Bakındı, şeytan bilem durduramaz o pezivenk
bisküvi kutusunu ille de kaptığı givin dışarıya
vardıydı da bızdık

Alf onun dirseğine yapışmış kasaplık domuz
gibin avaz avaz ciyakladıydı kin kraliçenin
Royal Tiyatrosu'ndaki

bi pezivenk piyesten farksız: 2130

—Nerede o herif? Öldüreceğim onu!

Bu arada Ned ile J. J. gülmekten kırıldılardı.

—Hay Allahm belası, dediydim ben, kıyamet mi
kopucak yoksam.

Ama şansı varmış kin, arabacı beygirin
kafasını öbür tarafa çevirdiği givin, pırlayıp
gittilerdi. —Yapma, abem, dediydi Joe. Dur!
Bakındı, elini şöyle bi kaldırdığıynan kolunun
bütün hızıynan öyle bi savurduydı kin, Şükür

Allaha güneş gözünü kamaştırdıydı, yoksam seninkinin leşini yere sererdi billa. Bakındı, kutuyu ner- 2140 deysen Longford kontluğuna yollayayazdı. Pezivenk beygirin ürküp bi kaçıışı var kin, emektar köpek desen arabanın peşinden çılgın gibin koşarkene ordaki milletin alayı ne bağırdı ne güldüydü ya senin o teneke kutunun sokaktaki tangirtisi, yarabbim. Afetin etkisi şiddetli ve pek seri olmuştu. Dunsink observatu-arı tümü de Mercalli iskalasına göre beş derecelik on bir sarsıntının hepsini de kaydetmiş olup ipek Thomas'ın isyan bayrağını aç-Clğı 1534 senesindeki zelzeleden bu yana adamızda buna benzer bir sismik sarsıntıya rastlanmamıştır. Zelzele merkezinin, şehrimi-an kırk bir tam iki çeyrek, ve yüzde bir dönümlük bir sathını işgal 2150 eden Inn's Quay mevkiile Saint Michan ilçesini ihtiva ettiği zannedilmektedir. Bu semtteki Adliye Sarayı civarına düşen zenginle-re ait bütün malikâneler yerle bir olmuş, ve zelzele sırasında mü-nlm birtakım münakaşaların cereyan etmekte olduğu o

necabetli bır>a ise hiç mübalağasız, altında bütün adliye mensuplarının canlı °'arak gömülmüş olmasından korkulan bir enkaz yığını haline gel-
mistir. Müşahitlerin anlattıklarından açıkça belli olmaktadır ki si mik dalgalarla beraber kasırga nevinden şiddetli atmosferik im-' zamsızlıklar da vuku bulmuştur. Vaka saatinden bu yana, Kralive 2160 Sulh Hâkimliği zabıt kâtiplerinden fevkalade hürmetli Mr. Geore Fottrell'e ait olduğu ortaya çıkarılan bir adet şap kayla, dört dönem boyunca idare meclisine riyaset etmiş olan Dublin Başhâkimi agâh ve muhterem Sir Frederick Falkiner'e ait ve üzerinde isminin bas harfleriyle başlıklı aile arması ve hane numarası hakkedilmiş ahun saplı bir ipek şemsiye taharriyat memurları tarafından adamızın uzak mıntıkalarında, sırasıyla birinci kalem eşya, üçüncü bazalt devrine ait Giant's Causeway tepesinden, ikincisi de eski Kinsale burnuna yakın Holeopen Körfezi'nin kumluk sahilinde bir ayak üç inç kadar saplanmış vaziyette olmak üzere bulunmuştur. Öbür 2170

müşahitlerin ifade ettiklerine göre devasa ebatlardaki nanbeyza halinde bir cisim garbi cenubu garbi istikametli bir mahrek üzerinde korkunç bir süratle fırlayarak yükselmeye başlamıştır. Değişik kıtaların her köşesinden saat başı taziye ve sempati telgrafları alınmakta, Piskopos Hazretleri ise Papalığın ruhani velayetindeki tekmil piskoposluk bölgelerine bağlı bütün Katedral kiliselerinin her birinde bölge papazları tarafından aynı zamanda hususi bir missa pro defunctis ayininin icra edilmesini ilan etmekten dolayı fevkalade memnun olmuştur. Kurtarma ve enkaz ile insan kalıntılarının vs. kaldırma çalışmaları, 159 Great Brunswick Street'teki Messrs. 2180 Michael Meade ve Mahdumu ile 77, 78, 79 ve 80 North Wall'daki Messrs. T. ve C. Martin'e havale edilmiş bulunup, Cornwall Dii-kü'nün hafif piyade alayının zabıt ve askerleri de Kraliyet Tuğamirali Ekselans Sir Hercules Hannibal Habeas Corpus Anderson, K. G., K. P., K. T., P. C, K. C. B., M.

P., J. P., M. B., D. S. O., S. O. D., M. F. H., M. R. I. A., B. L., Müz. Dok., P. L. G., F. T. C. D., F. R. U. I., F. R. C. P. I. ve F. R. C. S. I.'nin umumi nezareti altında kendilerine muavenette bulunacaklardır.

Ulaa, ömrü hayatında böyle bi şeyi ne görmüşsündür ne de işitmiş. Bakındı, o kocuman tenike saksısına bi konuvirsiydin o za-2190 man Altın Kupayı tam hatırlardı seninki, billahi de, ama bakındı, abemi tecavüzden adam dövmekten, Joe'yu da yardakçılık yapıp onu kışkırtmaktan içeri tıksalardı o zaman. Arabacı atları öyle deli gibin dehleyivirdiğinnen seninkinin canını kurtarmış olduydu, vallahi de tallahi de. Ne?

Namussuzum, hakikati söylüyom. Ötekry sen seninkinin yedi ceddinden bando mızıkaynan geçtiydi. —Öldürdüm mü onu, dedi, ne olduğunu annayamadım? Sonra, pezivenk köpeğe buyurdu: 391

_Koş, Garry! Yakala onu, evlat!

Son gördüğümüzde, senin geçisuratlının üzerinde el kol hareketleri yaptığı pezivenk

araba köşeden kıvrıldıydı da pezivenk kö-
2200

k <je kulaklarını arkaya doğru yatırıp olanca
kuvvetiynen hay-dee seninkini paramparça
etmek için arabanın peşinden öyle bi
koşturduydu. Beşe yüz ha! Aboov, burnundan
fitil fitil getirirler insanın, görürsün. Derken,
hayret, ortalığı göz kamaştırıcı bir aydınlık
kapladı da herkes O'nu semalara yükselten
arabaya baktı. O'nun, güneşten eiysisiyle, ay
gibi güzel yüzüyle aydınlığın görkemine
bürünerek içinde durduğu arabaya
bakmaktaydı herkes, lakin, huşu içinde, O'nun
yüzüne bakmaya cesaret edemediler ne yazık.
Göklerden bir ses gelip çığırdı: İlyas
Peygamber! İlyas Peygamber! Ve o da yük-
2210 sek sesle ünledi: Abba! Adonai! Ve
herkes O'nu evet O'nu, Green Street'teki
Donohoe'un üzerinden kırk beş derecelik bir
açıyla bulut bulut meleklerin ortasında
aydınlığın görkemine doğru ok gibi fırlayan Ben
Bloom İlyas Peygamber'i seyreyledi.

YAZ AKŞAMI DÜNYAYI GİZEMLİ

KOLLARIYLA KUCAKlamaya başlamıştı.

Batıya doğru ta uzaklarda güneş ağır ağır ufuk çizgisine yaklaşmakta ve geçip gidiveren günün son kızartısı denizin ve sahilin, ezelden beri körfezin sularını koruyan sevgili

Howth'umuzun o azametli dağlık burnun kıyıların, Sandymount sahilini boydan boya kaplayan yosunlu kayaların, ve son fakat önemli, sessizliğinin üstünden zaman zaman o saf nurluluğuyla fırtınaların altüst ettiği insan ruhuna hep yol gösterici bir ışık olmuş olan denizlerin yıldızı Mary'ye edilen bir duanın akıp geçtiği sakin 10 kilisenin üzerinde sevecence oyalanmaktaydı.

Üç kız arkadaş kayaların üzerinde oturmuş akşam manzarasını seyrediyorlardı, havaysa hafif serinlemişti ama insanı üşütmüyordu.

Zaman zaman fırsat buldukça oraya o sevgili köşelerine gelmeyi ve köpüklü dalgaların karşısında kadınlara ilişkin konular üzerinde görüşmeyi itiyat haline getirmişlerdi. Cissy Caffrey ve Edy Boardman küçük arabasındaki

bebeğini ve bahriyeli giysileri içinde, ikisinin de başlarında uysun diye H. M. S. Belleisle yazılı keple-riyle kıvrıcık saçlı iki küçük oğlan, Tommy ve Jack Caffrey'i de getirirlerdi. Tommy ve Jack Caffrey ikizdiler, dördüne yeni bas-

20 mışlardı ve bazen pek yaramaz ve şımarık olurlardı ama buna rağmen bu pırıl pırıl neşeli yüzlü ikizler çok cana yakın idiler. Kumların üzerinde kovaları kürekleriyle oynuyor, çocukların hep yaptıkları gibi kaleler kuruyor ya da neşeyle kocaman, renkli toplarıyla oynuyorlardı. Edy Boardman ise arabasındaki tombul bebeğini ileri geri sallıyor, küçük beyimiz de sevinçle kıkırdıyordu. Daha sadece on bir ay dokuz günlüktü ve, henüz emekleme çağında olmasına rağmen ilk bebeksi sözcükleri yeni yeni söylemeye başlamıştı. Cissy Caffrey onun üzerine eğilerek tombul karnıyla çenesinde-ki sevimli gamzeyi mıncıkladı. 30 —Cici bebek, dedi Cissy Caffrey. Söyle bakalım koca koca. Su istiyorum de bakalım.

Bebek de kendince onu tekrarladı: _Buyu buyu işçom.

Cissy Caffrey minik keratayı kucakladı, zira çocuklara son derece düşküncü, küçük şeytanların her halini sabırla karşılardı. Tommy Caffrey'e hintyağı içirmek imkânsız bir iş olduğu halde Qssy Caffrey onun burnunu tutup da somunun kıtırdak kafasını ya da ballı köy ekmegi vereceğini söyleyince iş değişirdi. O kadının ikna gücü yamandı doğrusu! Ama bebek Boardman da altın gibi bir bebektir, o cici yeni önlüğüyle tam bir melek yavrusu. O şımarık güzellerden değildi Cissy Caffrey, Flora MacHavai türünden. Ondan daha hakikatli bir kız gelmemiştir bu dünyaya, Çingenvari gözlerinde daima bir kahkaha, dolgun kiraz gibi kırmızı dudaklarında

her zaman şakacı bir söz vardır bu son derece sevimli kızın. Edy Boardman da minik oğlancığın çıkardığı hoş sesleri dinleyerek gülüyordu.

Lakin tam o sırada minik Tommy ile minik Jack arasında küçük bir çekişme başlamıştı. Erkek çocuklar ne de olsa hep böyle-dirler işte, bizim ikizler de bu evrensel kurala istisna teşkil etmiyorlardı kuşkusuz. Anlaşmazlığın nedeni, minik Jacky'nin yaptığı bir kum kalesi olup minik Tommy'nin tutturup ille de Martello kulesininki gibi bir giriş kapısı ekleyerek onun mimarisinin geliştirilmesi gerektiğinde dayatmasıydı. Ne var ki, minik Tommy ne kadar inatçıysa minik Jacky de o denli dik kafalı olduğundan, her küçük ırlandalının evi onun şatosudur düsturunu doğrularcasına, nefretlik hasmının üzerine öyle bir çullandı ki feci halde yıkılan sadece sözde saldırgan değil (heyhat!) ihtilaf konusu kaleydi aynı zamanda. Hezimete uğrayan genç Tommy'nin çığlıkları, söylemeye gerek yok, iki kız arkadaşın dikkatlerini üzerine toplamaya yetmişti. — Gel

buraya, Tommy, diye bağırdı ablası buyurgancasına. Hemen! Sen de, Jacky, zavallı Tommy'yi ıslak kumların üzerine attığın için utanmalısın. Seni yakalayım da gör ne yapıcaam.

Minik Tommy, gözleri akıtılmamış gözyaşlarıyla nemli, ablasının çağırması üzerine hemen gelmişti, zira büyük ablalarının sözleri ikizler için kanun demekti. Az önceki talihsiz olaydan sonra o da oldukça kötü bir durumdaydı. Bahriyeli kepi, ayıptır söylemesi kilotu filan kuma batmıştı ama Cissy hayatın küçük müşküllerini halletme sanatında epey ustalaşmış olduğundan dolayı göz açıp kapayana dek çocuğun o güzel giysisinde bir tek kum tanesi dahi kalmamıştı. Gene de sıcak gözyaşlarıyla parıldayan mavi gözleri daha dolup taşmadan önce onu öperek çocuğun gönlünü aldı. Par-

394

mağını kabahatli genç Jacky'ye doğru sallayıp gözlerini gözdağ verircesine devindirerek şayet onun yanında olsaydı ondan ne, uzak

bulunmayacağını söyledi. —Kötü çocuk Jacky!
Diye haykırdı.

Bir koluyla küçük denizciyi şefkatle sararak
tatlı bir dille dedi ki:

—Adın ne senin? Ballı badem mi: 80 —Senin
sevgilin kim, söyle bakalım, diye katıldı Edy
Board-

man. Cissy mi senin sevgilin?

—Aa, dedi Tommy gözleri yaşlı.

—Edy Boardman mı senin sevgilin? Diye
bastırdı Cissy.

—Aa, dedi Tommy.

—Biliyorum, dedi Edy Boardman kaşlarını
kaldırıp miyop gözlerini süzerken pek mültefit
sayılmayacak bir sesle. Tommy'nin sevgilisi
kim, biliyorum. Gerty, Tommy'nin sevgilisi. —
Aa, dedi Tommy ağlamasına ramak kalmış
durumda.

Cissy zeyrek analık güdüsüyle meseleyi
derhal anlayıp Edy 90 Boardman'a çocuğu o
beyefendinin göremeyeceği şekilde küçük
arabanın arkasına götürmesini ve dikkat edip
kahverengi ayakkap-larını ıslatmamasını

fısıldadı. Gerty de kimdi ama?

Arkadaşlarına yakın bir yerde oturan, düşüncelere dalmış, gözlerini ta uzaklara dikmiş bakaduran Gerty MacDowell, hakikati isterseniz, insanın seyretmeye doyamadığı o alımlı İrlandalı kızların en güzel örneklerinden biriydi. Tanıyanları onun güzelliğini daima teslim etmişlerse de, sık sık söylendiği gibi, Gerty bir Mac-Dowell'dan ziyade bir Giltrap'tı. Endamı inceydi, zarıftı, hatta çe-100 limsiz bile sayılabilirdi, ama son zamanlarda aldığı o demirli müstahzarlar ona son derece yaramış, Dul Welch'in kadınlar için hazırladığı haplardan çok daha iyi gelmiş, daha önceleri gelen o akıntılarla yorgunluk hallerinden pek eser kalmamıştı. Yüzündeki mum gibi solgunluk, fildişi saflığıyla handıysa tinseldi ve o gül koncası gibi mükemmel ağzı gerçek bir eski Yunanlı aşk tanrısı yayıydı-Uçlarına doğru incelen parmaklarıyla elleri ince damarlı kaymakta-şındanmış gibiydi ve ancak limonsuyuyla ve en âlâ merhemlerle ulaşılabilecek bir beyazlıktaydı, ama oğlak

derisinden eldivenler giydiği ya da ayaklarına
süt banyosu yaptığı söylentileri doğru de-110
đildi. Bertha Supple bir keresinde, Gerty ile
araları şekerrenk olduğu bir sırada (kız
arkadaşların arasında da elbet diğer faniler gibi
zaman zaman hafif çekişmeler olur) Edy
Boardman'a kasten yalan söylemiş, her ne
olursa olsun bunu ona onun söylediğini sakın
ona

395

nlatmamasını yoksa onunla bir daha hiç
konuşmayacağını tem-hihlemiş. Yo. Söz
sözdür kardeşim. Gerty'de, kendisini yanılmaz
bir şekilde narin ellerinde ve ayaklarındaki hafif
eğrilikte belli eden doğuştan bir zarafet, süzgün
kraliçemsi bir hauteur havası vardı şayet talihi
yaver gitseymiş de yüksek tabakadan bir
hanımefendi

olarak doğsaymış, bir de iyi bir tahsil görmüş olmanın avantajına sahip bulunsaymış, Gerty MacDowell'in o zaman rahatça 120 kede ki tüm öbür leydilerden hiçbir eksiği kalmazdı da üzerinde en şık kıyafetler alnında mücevherler, asilzade talipler ayaklarına kapanıp ona hayranlıklarını sunmak için birbirleriyle yarışa girişirlerdi. Belki de buydu işte, onun yumuşakhatlı yüzünde zaman zaman zorla zaptetmeye çalıştığı manalı bir fırtına estiren, güzelim gözlerini yaabansı bir özlemle tutuşturan şey işte böyle bir aşkın beklentisi, pek az kimsenin karşı koyabileceği bir sihirdi. Kadınların gözleri ne diye öyle büyüleyici olur ki? Gerty'ninkiler en mavi İrlanda mavisindendiler, parıl parıl kirpiklerle ve siyah, manidar kaşlarla bezenmiştiler. Bir zamanlar o kaşlarda böylesine ipeğimsi 130 bir ayartıcılık yoktu. Ona kaşlarına rastık çekmesini ilk olarak tavsiye eden kimse Prenses Resimli Roman mecmuasının Kadın Güzelliği sayfasının yönetmeni Madame Vera Verity olmuştu ve bu uygulama onun gözlerine,

modanın yıldızlarına pek yakışan romantik bir ifade kazandırdığından, asla pişman olmamıştı. Üstelik yüz kızarmalarını da fenni olarak tedavi edebiliyorlar, insanın boyunu bile uzatabiliyorlardı ve bir de yüzünüz güzel ama önce burnunuzu düzelttirin diyorlardı. Tam Mrs. Dignam'a uygun bir söz, kadıncağızın burnu nohut gibidir de. Ne var ki, Gerty'nin güzellikleri, doruğuna o muhteşem saçları sayesinde ulaşıyordu. Kesta- 140 nerengindeki saçları kendiliğinden dalgalıydı. Daha o sabah yeni aya girildiğinde, keserek düzelttiği saçları güzel başını dökümlü gür bukleler halinde çepeçevre sarıyordu, perşembe günü uğur getirir diye tırnaklarını da kesmişti. Şu anda da Edy'nin sözleri, yanaklarının o en soluk renkli gül koncaları gibi belirsiz bir şekilde pembeleşmesine yol açmış, o gençkızlık utancıyla öyle sevimli bir görünüm almıştı ki Allanın sevgili ülkesi bu İrlanda'da bir eşine daha imkânı yok rastlayamazdınız. Bir an sessizce oturarak hüzünlü gözlerini yere doğru çevirdi. Karşılık vermek üzereyken, bir şey

dilinin ucuna gelen kelimeleri 150 söylemekten onu men etti. içinden gelen bir ses konuşmasını buyuruyor: İzzetinefsiye susmasını gerektiriyordu. Güzelim dudaklarını sarkıtarak bir süre soruttu, ama ardından gözlerini yukarıya doğru kaldırarak bir ilkbahar sabahının tüm tazeliğini taşıyan ne-
396

seli küçük bir kahkaha attı. Sevgililer arasında basit bir münakas olduğu halde delikanlının ondan soğuduğunu zannettiği için şasa lak Edy'nin öyle konuştuğunu pekâlâ bilmekteydi, başka kim bilecekti ki? Oğlan, London Bridge Road'da penceresinin önünde bisikletiyle bir aşağı bir yukarı gidince, elbette kıskanması normal-

160 di onu. Yalnız artık çocuğun babası akşamları kendini derslerine verip ortaokul imtihanlarına hazırlanarak Trinity College'a burslu olarak girsin de doktor çıksın diye sokağa çıkmasına izin vermiyor o da Trinity College üniversitesinde bisiklet yarışlarına katılan ağabeysi W. E. Wylie gibi ortaokulu

terketmesin diye. Oğlancağız belki de kızın hissettiklerinin, kimi zaman kalbindeki ağrıyan ve ta içine işleyen o kasvetli boşluğun farkında değildi. Ama gençti ve ihtimal ki bir gün o da sevmeyi öğrenecekti. Ailecek Protestan-dılar ve elbet Gerty de, Ondan, Hazreti Meryem'den ve Hazreti Yusuf'tan sonra Kimin geldiğini bilmekteydi. Ne var ki, oğlan o

170 mükemmel burnuyla inkâr edilemez surette yakışıklıydı ve görünüşü gibi her bakımdan efendi bir delikanlıydı, başında kep olmadığı zamanlar Gerty onun başının arkasını başka bir yerde de olsa nerede görürse görsün gene de tanıyıverirdi, bir de bisikletini havagazı fenerinin direği etrafında elleri gidona değmeksizin öyle bir çevirişi vardı ki, ya tüttürdüğü o pahalı sigaraların güzel rayihasına ne demeli, üstelik ikisinin de boyları birbirine denkti oğlanla onunki işte Edy Boardman çocuk Gerty'lerin küçücük bahçelerinin önünde artık tur atmıyor diye kurumlanırken kendini pek matah bir şey zannediyor herhalde. 180 Gerty oldukça sade ama Moda ilahesi

mecmuasının sadık kardeşlerinin sezgisel zevkine uygun bir şekilde giyinmişti, zira bir parçacık da olsa onunla karşılaşma ihtimali vardı. Dolly boyalarıyla boyanmış çelik mavisi zarif bluzunda (Resimli Kadın mecmuasında çelik mavisi giyilmesi öngörülüyordu) göğüslerine inen şık bir V-yaka ile bir mendil cebi bulunuyordu (ki bu cebinde her zaman en sevdiği parfümü emdirdiği bir pamuk tampon taşırdı, zira mendil şeklini bozuyordu), deniz mavisi rahatça yürüyebileceği şekilde kesilmiş üççeyrek uzunluktaki etekliği ise ince, nazik endamını tüm güzelliğiyle ortaya çıkarıyordu. Başındaki, enli zenci sazından

190 küçük sevimli, civelek şapkasının alt kenarları tezat teşkil eden kanarya sarısı bir astarla kaplanmış, yanına da aynı tonda ipek bir fiyonk yerleştirilmişti. Salı günü öğleden akşama kadar o astara uyan bir kurdele aramış ve sonunda istediği şeyi indirimli yaz satışları yapılan Clery'de, hem de tıpkısını, bulabilmişti, gerçi mağazada ellene ellene biraz

kirlenmiş ama hiç farkına varamazsın, yedi
397

mak kadarı iki şilin iki peniye. Fiyongu, oturmuş da kendisi aDmıştı, hele nasıl olduğunu görmek için şapkayı başına geçirip He aynaya baktığı zaman aynanın kendisine yansıttığı sevimli aksi-eülümserken ne kadar mutlu olmuştu! Şeklini korusun diye nU su testisinin üzerine koyduğunda, fıyonklu şapkasını tanıdığı 200 bazı kimseleri çatlatacağını pek iyi bilmekteydi, iskarpinlerine gelince, son moda olduklarını söylemek yeterdi (Edy Boardman kendisinin epey petite olmasından dolayı şişinir dururdu ama onda Gerty MacDowell'inki gibi otuz beş numara, üstelik nasırsız, nasırsız, kasırsız bir ayak ne gezerdi), burunları rugandandı ve hafif çıkık ağımının üzerinde gayet şık bir toka vardı.' Güzel kıvrımlı ayak bileği eteğinin altındaki kusursuz tenasübü sergilemekte ve topukları yüksekçe takviyeli, üstleri geniş jartiyerli son derece ince çorapları mevzun bacaklarını bir santim bile aşırıya kaçmadan sadece yeterli miktarda sarmaktaydı, iç çamaşırlarına gelince, bu 210 Gerty'nin üzerinde en büyük ihtimamla durduğu

bir konuydu ve on yedisinde olmanın (gerçi artık Gerty on yedisini bir daha hiç göremeyecekti) çalkantılı ümitlerini ve tatlı endişelerini bilen bir kimse elini vicdanına koyarak onu ayıplayabilir mi? Gerty'nin büyük bir maharetle işlenmiş pek cici dört takım iç çamaşırı ve ilaveten üç de uzun ve kısa geceliği vardı; her bir takım değişik renkte kurdelelerle bezenmişti, gülpembesi, soluk mavi, leylak rengi ve bezelyeyeşili; çamaşırcıdan eve geldiklerinde Gerty onları kendisi çivitler, kurutur ve ütülerdi, bir de ütüyü bir kiremitin üzerine koyardı zira o çamaşırcı kadınlara hiç güven olmazdı hep yakar du- 220 rurlardı bir şeyleri bildiği kadarıyla. Maviyi şans getirmesi için giymekteydi, ümitler ümitler, hem onun özel rengiydi bu hem de bir gelinin üzerinde bir yerinde bir parça mavi bulundurması uğur getirirdi zira geçen hafta o yeşili giydiği o gün uğursuz gelmiş babası onun ortaokul imtihanlarına hazırlanmasına karar vermişti ayrıca bugün onun çıkabileceğini de düşünmekteydi çünkü az kalsın dün giydiği

takımı ters çevirip giyecekti giysilerini tersyüz edip de giydiğin takdirde şansın yaver gider sevdiğinle buluşurdun sonra onları gene eski haline getirince de şayet o gün cuma değilse sevgilinin seni düşünmesini sağlardın.

230

Lakin, buna rağmen! Yüzündeki o gergin ifade! Daima içini kemiren bir elem vardı onda. Sanki ruhu taşmış da ta gözlerine gelmiş, şimdi kendi mahrem odacığında olsaydı da orada doya doya ağlayabilse, dışa vuramadığı hislerini - gerçi aynanın karşısına geçip bir güzel ağlamayı bildiğinden dolayı pek fazla birikmiş de Sayılmazdı ya - gözyaşı halinde akıtıp rahatlayabilseydi. Sen güzel-

398

sin, Gerty, derdi aynası ona. Akşamın solgun ışıkları bu derin kederlere garkolmuş arzulu yüzün üzerine vurmaktaydı. Gerty Mac. Dowell boşuna özlem çekmekteydi. Evet, daha en başından beri 240 kurduğu evlilik hülyalarının ve bir gün kilise çanlarının Mrs Reggy Wylie T. C. D.'nin (zira ağabeysiyle evlenen kadın Mrs

Wylie olacaktı) düşününü muştulayacağına ve o zaman ziyadesiyle monden Mrs. Gertrude Wylie olarak gayet pahalı bir arktik tilki-siyle kurşuni renkli muhteşem bir tuvalet giyeceğine ilişkin hayallerinin gerçekleşmeyeceğini bilmekteydi. Sevgilisi daha anlayamayacak denli gençti. Bir kadının en doğal hakkı olan aşka inandığı yoktu. Onca zaman önce Stoer'deki eğlentiden sonra (hâlâ kısa pantolon giyerdi o zamanlar) yalnız kaldıklarında bir kolunu Gerty'nin beline dolamıştı da dudaklarına değin sapsarı kesilmişti 250 kızcağız. Yabansı haşın bir sesle ona küçüğüm diye hitap ederek onu yarım yamalak öpmeye çalışmıştı (ilk öpücüğü!) ama dudaklarını Gerty'nin anca burnuna değdirebilmiş ve sonra meşrubattan söz ederek, acele, odadan çıkmıştı. Sabırsız çocuk! Karakter sağlamlığı, hiçbir zaman Reggy Wylie'nin güçlü yanlarından biri olmamıştır, oysa Gerty'ye kur yapıp onu fethedecek olan adamın sapına kadar bir erkek olması şarttı. Ama bekleyiş, hep birisinin

ıkmasını bekleyiş ve üstelik artık yıldıydık ve o da çok geçmeden sona erecekti. Onun idealindeki erkeğın, eşsiz bir aşkla kalbini onun önüne serecek olan kimsenin öyle masal prensleri gibi yakı-

260 şıklı ve zengin olması gerekmezdi, dşlerinin kadınını bulamamış güçlü sakın yüzlü mert, belki de saçları yer yer kırlaşmış, anlayışlı, onu kollarıyla sarıp koruyacak, derin, ateşli mizacının olanca gücüyle onu kendisine çekecek, uzun upuzun bir bu eyle onu teskin edecek bir erkek olsun ona yeterdi. Yuvası cennet olurdu o zaman. Bu asude yaz akşamında onun hasretini çektiğı böyle bir kimseydi işte. Bütün kalbiyle sadece onun olmayı bugünden ebede, zenginlikte fakirlikte, hastalıkta sağlıkta onun nişanlısı, biricik karısı olmayı ne kadar isterdi, ah.

Ve Edy Boardman küçük Tommy ile ocuk arabasının arka-

270 sındayken o hep acaba onun minik karıcığı olabileceğim bir gün gelecek mi diye düşünmekteydi. O zaman hasetlerinden

atlayana dek ondan söz etsinlerdi, Bertha
Supple da keza, zilli haspa Edy de - kasımda
yirmi ikisine basacak ya. O zaman erkeğine
nasıl bakar nasıl el üstünde tutardı onu, zira
Gerty bir erkeğin

aradığı sıcak bir yuvanın nasıl olması
gerektiğini bilen bir kadındı. Onun nar gibi
kızartılmış gözlemeleri ve enfes kremalı Queen
Ann pudingleri herkesten takdir toplamıştı
çünkü eli çok uğurluydu ve
399

cağı müşkülatsız yakabilirdi,
kendiliğinden kabaran hamura un erper ve hep
aynı istikamette kararsın sonracığıma sütle
şekeri karıştırıp yumurtaların akını da iyice
cırıptın mı oysa sıra yemesine 280 pelince
ondan pasoydu hele kalabalık varsa
sıkıldığından dolayı sonra zaman zaman ne
diye menekşe ya da gül gibi şairane şeyleri
yemeyiz ki diye düşündüğü de olurdu onların
çok güzel döşenmiş duvarlarında tablolar
gravürler ve dedesi Giltrap'ın sevimli köpeği
Garryowen'in insan sanırsın nerdeyse
konuşacakmış gibi görünen fotoğrafları da asılı
koltukları kreton kaplı bir de zengin evlerindeki
gibi Clery mağazasında kızılhaç menfaatine
indirimli satışlarda gördüğü o gümüş tostkabı
olan çok güzeli döşenmiş duvarlarında tablolar

bir misafir odaları olacaktı. Uzun boylu geniş omuzlu (kocası olarak uzun boylu erkeklerden hoşlanırdı daima) olacaktı ko- 290 cası, özenle kırpılmış gür bıyıklarının altında bembeyaz dişleri pırıl pırıl, ikisi kalkıp balayıları için Avrupa'ya gideceklerdi (üç şahane hafta!) sonra da, sevimli, minik, yuva gibi bir eve yerleştiklerinde, her sabah birlikte basit ama dört başı mamur bir şekilde sırf kendi özleri için hazırlanmış kahvaltılarını yapacaklar ve o işine gitmeden önce sevgili minik karıcığına yürekten bir kucaklayışla sarılacak bir an gözlerinin derinliklerine bakacak bakacaktı. Edy Boardman, Tommy Caffrey'e işi bitti mi diye sordu, o da evet dedi, sonra kadın çocuğun küçük pantolunun düğmelerini ilikleyerek gidip Jacky ile oynamasını ama artık uslu bir çocuk ol- 300 masını ve kavga etmemesini söyledi. Fakat Tommy topu istediğini söyleyince Edy de ona hayır topla bebeğin oynadığını söyledi ve şayet topu alırsa çingar çıkacağını anlattı ne ki Tommy o benim topum, topumu isterim, lütfen lütfen diyerek

tepinmeye başladı. Ne huysuz çocuk ya! Yaa, küçük Tommy Caffrey de işte bakınız pantolon giyeli beri bir adam oldu çıktı. Edy olmaz, olmaz diyerek artık başından gitmesini buyurdu ve Cissy Caffrey'e de sakın ona yüz vermemesini söyledi. — Sen benim ablam değilsin, dedi haylaz Tommy. O benim topum.

310
Ama Cissy Caffrey bebek Boardman'a yukarıya, ta yukarı, parmağına bakmasını söyleyerek topu çabucak aşırđı ve kumsala doğru attı, Tommy de, muzaffer, topun peşinden koşturdu. — Biraz kafamızı dinleyelim, canım, diyerek güldü Ciss. Sonra minik bebeğın yanaklarını gıdıklayarak unutsun diye, İşte burda bir vali, işte burda iki at, işte burda zencefilli kurabiyeden arabası, şimdi vali arabaya binmiş, sonra atlar dıgıdık dıgıdık senin koynuna girmiş, dıgıdık dıgıdık. Ne var, Edy çocuğın her

400
dediğinin yapılmasına, herkesin onu okşayıp durmasına sön der 320 ce bozulmuştu. — Onu

bi güzel döveceksin, dedi, ama neresini, söylemeyi^Aı daha iyi. —Kıvıçvıvıvı mıvı? Diyerek neşeyle güldü Cissy.

Gerty MacDowell, Cissy'nin bir hanımefendinin ağzına ya. kısmayan ve kendisinin ise yüksek sesle dünyada söyleyemeyeceği öyle utanç verici bir söz sarfetmesinden dolayı kıpkırmızı kesilerek başını öne doğru eğdi, yanakları pençe pençe oldu, Edy Bo-ardman ise karşıda duran beyefendinin söylediği o şeyi işittiğinden emin olduğunu söyledi. Ciss'in ise oralı olduğu yoktu. 330 —işitsin varsın! Dedi başını arkasına doğru

küstahça devindirip burun kıvrarak. Şimdi gider, adam daha ne olduğunu anlamadan aynı şeyi ona da yaparım. Kıvir kıvir kukla saçlı delişmen Ciss. Bazen insanı güldürür illaki. Bir defasında biraz daha Çin çayı ile vişne reçeli ister misiniz diye sorduydu ya o testileri çizdiğinde bir de tırnaklarına kırmızı mürekkeple erkek suratları çizmişti vallahi gülmekten katılırsın haa, bir de bir keresinde hani o malum yere gitmek istemiş ve bi koşu

gidip Miss White'i ziyaret edeyim demişti. Tam Cissyvari bir laf. Ah, babasının elbiseleriyle şapkasını giydiği ve yanmış mantar-340 la bıyık yaparak Tritonville Road'da sigara içe içe dolaştığı o akşamı unutmak mümkün mü hiç. Hiç kimse onun icat ettiği şeyleri düşünemez. Pek candan bir insandır, pek ender rastlanan yürekli, temiz kalpli bir insan, o ikiyüzlü, gündüz külahlı gece silahlı cinsinden kimselerden değil. Sonra havada brtakım ilahi sesleriyle orgun çınlayan vaveylası yükseldi, içkiyle Mücadele Cemiyeti üyelerinin katıldığı, misyoner Muhterem John Hughes S. J. tarafından yönetilen, dua, vaaz ve takdis duasından oluşan Pek Mübarek Kutsal Ekmek töreniydi bu. Hepsi orada, deniz kıyısındaki bu küçük mabette, bu dertli 350 dünyanın fırtınalarından kaçıp Meryem Ana'nın önünde diz çökerek hiçbir sosyal sınıf farkı gözetmeksizin

(pek ibretimiz bir manzara teşkil ediyorlardı) toplanmışlar, Loreto Ana duasını okuyor, bütün o bildik sözlerle Kutsal Meryem'den, o en mübarek bakireden şefaati diliyorlardı. O elemli nağmelerin zavallı Gerty'nin kulaklarında bıraktığı etki! Babası, tövbekar olarak ya da Pearsons Weekly'de bahsedilen o içki âdetini tedavi edici tozlardan alarak İÇ' ki denilen şeytandan yakasını bir kurtarıverseydi, onun da şu anda, herkeslerden âlâ, atı da olurdu arabası da. Sık sık küçük odasında mangaldaki küllenmiş korlara dalarak lambayı yakmadan zı-

401

iki ışığ, n b'r araYa gelmesinden nefret ederdi ya da hulyalı söz- 360
rle penceresinden dışarıya yağmur damlalarının paslı kovanın ••7erine düşüşüne saatlerce bakarak düşünür ve kendi kendine bu-

u söylerdi. Ama yüzlerce yuvayı ve ocağı söndüren o menhus ma-, j onUn da çocukluk günlerini karartmıştı. Hatta, ayyaşlığın kendi

aile çevresinde dahi şiddet hadiselerine yol açtığına ve kendi öz babasının o zıkkımın zararlı etkisine yenik düşerek şuurunu tamamıyla yitirdiğine şahit olmuştu, oysa bütün herşeyler arasında Gerty'nin bildiği bir şey varsa o da bir erkeğin bir kadına nazıkçe de olsa el kaldırması adilerin en adisi bir hareket olarak sayılmaya müstahaktı. 370 En kudretli Meryem Ana'ya, en merhametli Meryem Ana'ya yakarıları dile getiren ilahi sesleri hâlâ sürmekteydi. Gerty, kendi düşüncelerine dalmış, arkadaşlarını da yaramazlık yapan ikizleri de Sandymount Green'de gördüğü ve Cissy Caffrey'in de babasına çok benzediğini söylediği adamın sahil boyunca kısa bir gezintiye çıkmış olduğunu da ne gördüğü ne de işittiği vardı. Onu hiç içkili görmezsiniz ama gene de buna rağmen o adamın, babası olmasını istemezdi zira epey yaşlıydı ya da her ne hal ise yüzünün öyle olmasından (aşikâr bir Doktor Fell vakası) dolayı, sivilceli şiş burnundan ya da burnunun tam altında bir parça aklaşmış sarımtı- 380 rak bıyığından

dolayı belki de. Zavallı babacığı! Bütün kusurlarına rağmen Söyle Mary, söyle bana, seni sevdiğimi nasıl söyleyim sana şarkısını ya da RocAelle'de bir aşkım bir de kulübem var şarkısını söylediğinde onu hâlâ seviyordu, akşama da midye yahnisiyle Lazenby sosuyla marul salatası hazırlamışlardı hele hani ölen ve bugün gömülen, kalp sektesinden diyorlar, Alah rahmet eylesin Mr. Dig-nam'la Ay doğdu yine şarkısını söylerlerken. Annesinin doğum günündeydi, tatilinde olduğuna Charley de evdeydi, Tom, Mr. Dig-nam ve Mrs. Dignam, Patsy ve Freddy Dignam hep beraber eğlenti yapacaklardı. Sonunun bu kadar yakın olduğunu kimse kes- 390 tiremezdi. Şimdi de istirahatgâhına tevdi edilmişti. Annesi ona bundan böyle artık bunun bir ihtar olmasını söylemiş, adamcağız gutları yüzünden cenazeye bile gidememişti de mektuplarla örnekleri getirmek için kendisi ta Catesby bürosuna kadar gitmişti, nani o artistik, standart desenli her yere uyan hiç eskimek bilmeyen her zaman pırıl pırıl, evi neşelendiren mantarlı

muşambaları yapan şirketin.

Gerty melek gibi bir kızdı, evlerinin sanki ikinci bir annesi

stelik de bir hamarat, kalbi ağırlığınca altın değerinde bir insandı.

nnesi o şiddetli çıldırtıcı baş ağrılarına yakalandığında onun alnı- 400

402

na mentollii mahrutu süren Gerty'den başka kimdi ki, yalnız a nesinin tutam tutam enfiye çekmesinden hiç hoşlanmıyordu onunla arasındaki tek münakaşa sebebi de işte buydu, enfiye çek mesi. Herkesler, akıllı uslu hallerinden dolayı ondan sitayişle bah ederlerdi. Her gece havagazının ana musluğunu kapatan Gerty'di, duvarını her iki haftada bir kireç kaymağıyla ovduğu n yere çivi çakıp bakkal Mr. Tunney'den aldığı, üzerinde o zamanların kıyafetiyle üç köşeli şapka giymiş genç bir adamın sevgilisi ley-diye, kafesli penceresinden, eski zamanlara has bir kibarlıkla bir 410 buket çiçek sunduğu o halikon günlerini çağrıştıran bir resmin bulunduğu Noel

takvimini asan gene Gerty'ydi. Bu resmin belli ki bir hikâyesi vardı. O ne şirin renklerdi öyle. Leydi, yumuşak dokumlu bir giysi içinde gayet dikkatli durmakta, genç adam ise çikolata renkli kıyafetiyle tepeden tırnağa kadar bir asilzadeydi. Gerty, muayyen bir maksatla oraya gittiğinde sık sık hulyalı gözlerle onlara bakar, manşetleri kıvrık o beyaz ve yumuşak kollar kendisininmiş gibi duyumsar ve o eski günleri düşünürdü zira dedesi Giltrap'ın Telâffuzlu Lügati'nden halikon günlerinin ne manaya geldiğini öğrenmişti. 420 ikizler artık fevkalade tasvibe şayan bir şekilde kardeşçe oy-

namakta idiler ama ne yazık ki sonunda, gerçekten haşarı, şeytanın art ayağı minik Jacky topu olanca kuvvetiyle yosunlu kayalara doğru kasten tekmeleyinceye kadar.

Söylemeye lüzum yok, zavallı Tommy üzüntüsünü seslendirmekte gecikmediyse de şükür ki oracıkta kendi başçağızına oturmakta olan siyah elbiseli beyefendi nazik bir hareketle kalkıp imdada yetişti ve topu durdurdu. Bizim

iki şampiyon koşup, zırlayarak her birisi
oyuncağının kendisine verilmesini isteyince,
Cissy kızılca kıyameti önlemek amacıyla o
beye seslenerek

topu lütfen kendisine atmasını söyledi. Siyahlı 430 bey topla bir iki kez nişan alıp sonra da onu sahilden Cissy'ye doğru havaya fırlatıverdi ama gelin görün top meyilden yuvarlanarak Gerty'nin eteğine yakın, kayanın ordaki su birikintisinin yanında durdu. İıkizler yeni baştan top için feryadı bastılar, Cissy de, çocuklar topun peşinden koşup gitsinler diye, Gerty'ye topu uzağa tekmelemesini söyleyince Gerty o salak toplarının yuvarlanıp kendisini bulmasına hayıflanarak ayağını biraz geriye çekti ve bir tekme salladı lakin ıskalayınca Edy ile Cissy gülmeye başladılar. —Başaramadın mı gene deneyeceksin, dedi Edy Boardman. Gerty gülümseyerek onu onayladı ve dudağını ısırdı. Güzel 440 yanaklarında belirsiz bir pembelik yayıldı ama onlara göstermeye kararlı olduğuna eteğini çok azıcık anca yeteri kadar kaldırdı ve tu-

4Z

alarak topa esaslı bir tekme atınca top öyle bir uzaklara gittiy'di S. .. j lazier de topun peşinden çakılların oraya. Sırf kıskanılıkla-dan elbette

başka ne olabilirdi, karşıdaki beyefendi bakıyordu

onun dikkatini çekmekti maksatları. Sıcak bir ateşlenme, r'rtv MacDowell için bu daima bir tehlike işareti sayılırdı, vücu-, jan yanaklarına doğru yükseldi, alev ale/. O zamana dek yala fevkalade normal bir şekilde tesadüfi olarak bakışmışlardı, a şimdi Gerty gözünü karartıp yeni şapkasının kenarının altından ona bir bakış atabilmiş ve alacakaranlıkta onun bakışlarını kar- 450 sllayan solgun ve yabansı biçimde süzgül yüz ona hayatında görmüş olduğu en elemli yüz olarak görünmüştü.

Kilisenin açık penceresinden günlük kokularını onlara taşıyan yelle birlikte ilk günah ile lekelenmeksizin hamile kalan bakirenin mis kokulu isimlerini de birlikte getiriyordu; Ey kutsal ruh, şefaate eyle bize, muhterem ruh, şefaate eyle bize, eşsiz merbutiyet ruhu, şefaate eyle bize, ey gizemli gül. Ve orada gözlerinde nedamet yaşlarıyla boynu bükük insanlar yaralı, yürekler, bir lokma ekmek için didinenlerle bu hayatta yollarını kaybeden

günahkârlar vardı ama o yaşı gözlerinde umut ışıkları da eksik değildi zira 460 Muhterem Peder Hughes onlara, Yüce Aziz Bernard'ın Meryem Ana'ya ilişkin o meşhur duasında söylediklerini anlatmış ve o takva ehli pek mübarek Meryem Ana'nın şefa'at etme gücüne daha önce hiçbir devirde rastlanmadığını, onun kudretli himayesini niyaz edenleri asla terketmemiş olduğunu yinelemişti.

ikizler şimdi gene usulü dairesinde neşeyle oynuyorlardı, zira çocuklar arasındaki kızgınlıklar yaz yağmurları gibi çok kısa sürüyor. Cissy Caffrey bebek Boardman'la oynuyor, çocukcağz minik ellerini havada sallayarak sevinçle cıvıldıyordu. Cissy, bebek arabasının körüğünün arkasından Ce e! diye bağılıyor, Edy de Cissy 470 nereye gitmiş acaba diye sorarken Cissy başını uzatıyor ve İş-tee! diye bağılıyordu, aman yarabbim, o küçük keratanın bir hoşuna gitsin! Sonra da Cissy, baba demesini istedi bebekten. — Baba de, bebecik. Ba ba ba ba ba de bakayım. Bebek de elinden geldiğince baba demeye

çalıştı herkes on bir aylık bir bebek olarak epey akıllı olduğunu söylüyor sağlıklı da maşallah,- ah canımın içi yesinler seni, hele büyüsün bir pek gösteri olacak muhakkak, diyor herkes. —Haya ya ya haya.

Cissy bebeğin minik ağzını salya önlüğüyle sildi ve şöyle dik 480 oturup ba ba ba demesini söyledi ama kayışını çözünce bir haykır-Sln> Aman Tanrım diye, altı sıırılsıklamdı da katlanmış minderi ters

404

çevirip altına yerleştirdi. Tabii ki bizim bebek hazretlerinin bu tü den tuvalet formaliteleriyle başı hiç de hoş değildi ve bunu herke se duyurdu: —Habaa baaaahabaaa baaaa.

İpiri iki kocaman sevimli koskoca gözyaşı damlası yanaklarından aşağıya süzüldü. Yo, yoo bebecik, yo gibi sözlerle, yok ce ey. miş de, pufpuf neredeymiş de gibi şaklabanlıklarla onu yatıştırma-490 nın mümkünü yoktu lakin Ciss, her zamanki basiretiyle, bebeğin ağzına biberonun memesini dayadığı gibi senin kâfir derhal teskin olduydu.

Gerty'nin de hani burasına gelmişti, şamatacı bebeklerini or-dan alsın evlerine götürsünlerdi, sinirine dokunuyordu bu uygunsuz saatlerde ne âlemi vardı o küçük şımarık ikizleri ta buralara getirmenin. Gözlerini uzaklara, denize doğru çevirdi. O adamların her renkten tebeşirlerle kaldırımlara yapmış oldukları resimlere benziyordu ama onları öyle çiğnenerek bozulmaya terketmeleri yazıktı doğrusu, akşamın ve bulutların bastırmasını seyrederek,

500 Howth'taki Bailey fenerine baktı, hele o müziği dinleyerek ve kilisede yaktıkları günlüğün kokusu sanki parfümlü bir yel. Uzaklara bakarken yüreği küt küt atmaya başladı. Evet, adam, ona bakmaktaydı, bakışları da

manalıydı. Adamın gözleri yanarak onun içine işlercesine onu deliyor deliyor, sanki ruhunun içini okuyordu. Şahaneydi gözleri, ifadesi muhteşem, güvenilebilir miydi acaba? insanlar bir tuhaf oluyorlardı. Siyah gözlerinden ve soluk entelektüel yüzünden onun bir ecnebi olduğunu çıkarabiliyordu, kadınların sevgilisi meşhur artist Martin Harvey'in ondaki fotoğrafına bıyığı hariç çok benzeyen, aslında bıyıklı olması daha iyiydi zira gör-
510 dükleri bir oyundan dolayı ikisinin hep aynı tarzda giyinmelerini isteyen Winny Ripplingham gibi tiyatro delisi değildi, ama burnunun kartalımsı ya da hafifçe retrousse olup olmadığını adamın oturduğu yerden göremiyordu. Derin bir yas içindeydi, belli oluyordu bu, yüzünde zihninden kovamadığı bir kederin hikâyesi okunuyordu. Onun ne olduğunu öğrenebilmek için neler vermezdi! Biteviye, kıpırdamaksızın ona doğru bakıyordu, onun topu tekmele-yişi de görmüştü, ola ki iskarpinlerinin burunlarını aşağıya doğru tutarak düşünceli bir şekilde

ayaklarını salladığı takdirde parlak metal tokalarını da görebilirdi. Bir şeyin ona Reggy Wylie'nin dışa-520 riya çıkmış olabileceğini düşünerek -ama o eski bir hikâyeydi artık- şeffaf çoraplarını giymesini söylediğine sevinliyordu. Düşleye' geldiği adam şimdi işte karşısındaydı. Artık önemli olan oydu bu nedenle Gerty'nin yüzünde bir mutluluk zira onu istemekteyd'

405

iinkü başka hiçbir kimseye benzemediğini insiyaki olarak hissetmişti- O genç kızkadınlığının kalbi ona, rüyalarınınkocasına doğru koşmaktaydı zira onun, beklediği erkek olduğunu anında anlamışta Şayet ıstırap çektiyseydi, kendisine karşı işlenen günahlardan daha fazla günah da işlediyseydi, ya da hatta, kendisi günahkâr, sefih bir adam idiyseydi dahi, aldırış etmezdi ister bir Protestan olsundu isterse bir Metodist, şayet Gerty'yi severseydi onu kolayca- 530 na Katolikliğe döndürebilirdi. Bazı yaralar ancak sevgi merhemiyile iyileşebilirdi. O bir kadındı,

gerçek bir kadın, o erkeğin tanıdığı olduğu
femininlikten uzak, matah şeylermiş gibi
gösteriş yaparak bisikletleriyle tur atan öbür
havai kızlara benzemezdi, her şeyi bilmek her
şeyi unutmak istiyordu onu kendisine âşık
edebilseydi eğer, ona mazinin hatırasını
unutturabilirdi. İşte o zaman inşallah adam
Gerty'yi nazıkçe kucaklayacak, onun yumuşak
vücudunu gerçek bir erkek gibi ezercesine
kendine doğru çekecek, onu, sahip olduğu
biricik kızcağızı, sırf kendisi olduğu için
sevecek sevecekti.

540

Günahkârlar sığınağı. Felekzedelere kucak
açan Ruhulkudüs. Ora pro nobis. Her kim ona
sadakat ve imanla dua ederse asla ter-kedilip
bir yana atılmaz, diye doğru söylemişler:
Felekzedeler için bir cennet gibi bir sığınak
olduğu da bir hakikat. Gertyi, kilisenin içini
olduğu gibi zihninde canlandırabiliyor, şavkıyan
vitray pencereleri, şamdanları, çiçekleri ve
Kutsal Meryem Ana hayır cemiyetlerinin mavi
sancaklarını Peder Conroy'un mihrapta

Piskoposluk danışmanı O'Hanlon'a yardım edişini, gözleri yere dönük şunu bunu getirişini götürüşünü görebiliyordu. Tıpkı bir azize benziyordu, günah çıkartma yeriye ne kadar sessiz, ne kadar temiz, ne 550 kadar loştu, ya elleri, tıpkı beyaz mum gibiydiler şayet o da bir gün beyaz giysili bir Dominikan rahibesi olursaydı belki o da dokuz günlük Saint Dominik ayinine katılmak için manastırlarına gelebilirdi. O günah çıkarttığı gün ona, görebilir korkusuyla saçlarının diplerine kadar kıpkırmızı kesilerek o şeyi anlattığında, o da Gerty'ye hiç üzülmemesini zira bunun sadece tabiatın sesi olduğunu ve hepimizin tabiat kanunlarına tabi olduğumuzu söylemiş, bu hayatta demiş, bunun bir günah sayılmayacağını zira bunun kadının Tanrı tarafından tesis edilen tabiatından dolayı olduğunu, Mübarek Meryem Anamızın kendisinin de başmelek Cebrail'e ba- 560 na da Senin Buyurduğun gibi muamele edilsin dediğini anlatmıştı. Ne müşvik, ne aziz bir insandı, Gerty zaman zaman acaba ona bir

nediye olarak kırmalı dantelalı bir
çaydanlıkkülâhı işleyebilir miy-dl ya da bir saat
verebilir miydi diye düşünür, düşünürdü ama
kırk

406

saatlik hayranlık törenindeki çiçekler için oraya
gittiğinde şömine rafının üzerinde beyazlı
yaldızlı küçük yuvasından çıkıp günün hangi
saati olduğunu bildiren kanaryakuşlu bir
saatlerini bulunduğu dikkatini çekmişti, o
yüzden ne hediye vereceğini bir türlü
bilemiyordu yoksa Dublin şehrinin veya başka
bir yerin resimli bir 570 albümünü mü verseydi.
insanı çileden çıkaran o şımarık ikizler gene
kavgalaşmaya başlayınca, Jacky topu denize
doğru atmış, ikisi de topun ardından
koşturmaya başlamışlardı. Maymun şeyler,
terbiyesizliğin dik âlâsı. Vallahi birisi onları alıp
şöyle bir güzel benzetmeli ki, ikisi de hadlerini
bilsinler. Cissy ile Edy de, kabaran suların
çocukları sürükleyip boğmasından
endişelendiler ve onların arkasından haykı-
rarak dönmeleri için bağırdılar. —Jacky!

Tommy!

Tümbetetüm... Umurlarındaydı sanki! Bunun üzerine Cissy 580 bunun onları buraya son getirişini olduğunu söyledi. Yerinden fırlayıp onları çağırarak adamın yanından sahile doğru rengi pek fena sayılmasa da epey seyrekleşmiş olan ve gürleşsin diye sürdüğü bütün o zimbirtılara rağmen tabii olmadığına uzatamadığı ve kıtlığına katlanmak zorunda kaldığı saçlarını savura savura koştu. Leylek gibi bacaklarıyla uzun uzun adımlar atarak koşuyor, üzerine pek dar gelen eteğinin yanlarını yırtmamasına insan şaşıyordu zaten Cissy Caffrey epeyce erkek tavırlıdır ve eline iyi bir fırsat geçtiğini hissettiği zaman hiç kaçırmaz işte şimdi de iyi bir koşucu olduğunu göstermek istiyordu maksadı koşarken adam onun juponunun 590 ucunu görsün diye sıska baldırlarını mümkün mertebe ortaya çıkarsındı. Kazara ayağındaki onu uzun boylu gösteren yüksek çarpık fransız topuklu ayakkabıları bir şeye takılsa da kasten yere bir yuvarlanırsa o zaman gününü görürdü. Tableau! Onun gibi bir beyefendi için çok

şatafatlı bir manzara olurdu bu doğrusu.
Meleklerin kraliçesi, patriklerin kraliçesi,
peygamberlerin, azizlerin kraliçesi diye ettiler
dualarını, en kutsal duaların kraliçesi, sonra
Peder Conroy buhurdanı Piskoposluk
Danışmanı O'Han- lon'a uzattı ve o da içine
günlük koydu ve Kutsal Ekmeği tütüdü-di,
Cissy Caffrey de iki ikizleri yakaladığıylan
kulaktozlarına birer 600 tokat aşk etmek için
tutuşuyordu lakin o adam bakıyordur diye
onlara vurmadıydıysa da hayatının en büyük
hatasını işlemiş oldu zira Gerty bakmadan da
onun gözlerini üzerinden hiç ayırmadığın'
görebilmekteydi, Piskoposluk Danışmanı
O'Hanlon buhurdanı Peder Conray' a geri verdi
ve başını kaldırıp Kutsal Ekmeğe doğru
bakarak diz çöktü, koro da Tantum ergoyu
söylemeye başlayınca ____-----
4Ü7 -----

Perty de ayağını tantumer gosa cramen turn
diye müziğe uydurarak vaeını ileri geri
sallamaya başladı. Çoraplarına George
Street'teki Çnarrovv'da üç şilin on bir peni

ödemmişti, daha salı günü, yo Paskal-Yortusundan önceki pazartesiydi ve üzerlerinde hiçbir kaçık voktu, ona bakıyordu o da zaten, şeffaflığına, onu şekilsiz (şunun 610 küstahlığına bak sen!) bacaklarına kalmamıştı ikisinin arasındaki farkı pekâlâ görebilirdi kendi başına.

Cissy ikizlerle toplarıyla sahilden dönerken koşmaktan dolayı olacak şapkası yana yatmış, peşinde iki çocukla üzerinde daha iki hafta önce almış olduğu paçavraya benezeyen bluz, jüponunun bir ucu sarkmış tıpkı bir Çingen karısı gibi görünüyordu karikatür sanırsın. Gerty bir an şapkasını çıkarıp saçlarını düzeltti, bir kızın omuzlarında kestane renkli buklelerle bezeli daha güzel, daha zarif bir başı böylesine ışıltılı bir eşkal, çıldırtıcı denilebilecek bir tatlılık şimdiye dek asla görülmemiştir. Onunkisi gibi güzel 620 saçlı bir baş bulabilmek için kilometrelerce yol gitmeniz gerekirdi kuşkusuz. Adamın gözlerinde serian çakan ve her bir azasını ürperten hayranlık ışıltılarını görebiliyordu handıysa. Şapkasını

tekrar giydi zira kenarının altından bakması daha rahat oluyordu tokalı iskarpinlerini de daha hızlı sallamaya başladı çünkü adamın gözlerindeki ifadeyi gördükçe nefesi tıkanır gibi büyülercesine bakmaktaydı. Kadınlık sezisi ona adamın içindeki şeytanı uyandırdığını söylüyor ve bunu düşündükçe boğazından alnına doğru sıcak bir kırmızılık yüzüne görkemli bir gül rengini verene dek yayılıyordu.

630

Edy Boardman da olanların farkında olacak ki, gözlerini kısmış, dudaklarında hafif bir gülümseme, bebekle meşgul imiş gibi görünerek gözlükleriyle yaşlı bir kalık gibi Gerty'yi süzmekteydi. Ne çıyandı o, başka türlü olmak elinde değildi kadının, o yüzden ya kimse onunla geçinemezdi hep üstüne lazım olmayan işlere burnunu soktuğundan dolayı. Sonra, Gerty'ye dedi ki: —Neler düşünüyorsun? Bize de anlatsana! —Ne? Diye yanıt verdi Gerty beyazların en beyazı dişleriyle aydınlanan bir tebessümle. Geç mi oldu diye düşünüyordum.

Tabii ya, o burunları sümüklü ikizleriyle bebeklerini eve gö- 640 türmelerini ne kadar isterdi ah ordan basıp gitmelerini de o yüzdendi vaktin geç olduğuna ilişkin kibarca bir imada bulunması. Cissy geldiği zaman Edy ona saati sordu, Miss Cissy de, göz açıp kapamadan, öpüşme zamanını çeyrek geçiyor haydi öpüşün artık dedi. Ama Edy erken dönmelerini söyledikleri için saatin kaç olduğunu öğrenmek istiyordu.

4D8

—Dur! dedi Cissy, bi koşu surdaki Peter amcama gidip onu takatikisi ne diyor bi sorayım. Diyerek doğru onun yanına gitti, onun yaklaştığını görünce

650 adamın elini cebinden çıkardığını, tedirginleştğini ve başını kili-şeye doğru çevirerek saatinin zinciriyle oynamaya başladığını görebiliyordu Gerty. Tutkulu bir mizacı vardı adamın ama Gerty onun kendisine fevkalade hâkim olabildiğine de tanık olmaktaydı. Daha iki saniye önce onu teşhir eden bir güzelliğe

kaptırmıştı kendini, oysa şu anda sakin, vakuryüzlü bir beyefendi, son derece kibar görünümü ve her haliyle pek soğukkanlı bir adam olup çıkmıştı.

Cissy affedersiniz lütfen saatin kaç olduğunu söyler misiniz diye sorarken Gerty adamın saatini çıkarıp kulağına götürdüğünü sonra da başını kaldırıp boğazını temizleyerek üzgünüm, saatim 660 durmuş ama güneş battığına göre sekizi geçmiş olmalı dediğini gördüydü. Konuşma şeklinden kültürlü bir adam olduğu belli oluyordu, biraz kesik kesik konuşuyordu ve tatlı sesinde belirsiz titremeler işitiliyordu. Cissy teşekkür ederim diyerek geri döndü ve dilini çıkarıp amca santralının bozulmuş olduğunu söyledi dedi. Sonra Tantum ergonun ikinci kıtasını okudular, Piskoposluk Danışmanı O'Hanlon gene ayağa kalkıp Kutsal Ekmeğı tütsüledi ve diz çöktü, Peder Conroy'a mumlardan birinin çiçekleri tutuşturmak üzere olduğunu söyledi, Peder Conroy kalkarak meseleyi halletti, Gerty beyefendinin saatini kurarak çarklarını

dinlediğini 670 gördü ve bacağını tempolu bir şekilde öne geriye sallamaya başladı. Hava daha da kararmaktaydı ya adam görebiliyor ve saatini kurarken ya da onunla her ne yapıyorsa sürekli olarak bakıyordu, sonra saatini cebine koyup ellerini gene ceplerine soktu. Gerty tuhaf bir heyecanın tüm bedenini kapladığını hissetti ve başının derisindeki kaşınmadan ve korsasının göğüslerini acıtmasından o şeyin yaklaşmakta olduğunu anladı zira geçen sefer de yeni ay dolayısıyla saçlarını kırmıştı da. Adamın kara gözleri gene Gerty'nin üzerine dikilmiş, vücudunun her bir inhinasını, adeta taparcasına, içiyor içiyordu. Şayet ateşli bir erkeğin gözlerinde gizlenmeden or-
680 taya dökülen bir hayranlık vardı ise, işte bu erkeğin yüzünde açıkça görebilirdiniz onu. Senin için bu, Gerty MacDowell, ve farkındasın bunun sen.

Edy gitmek için hazırlanmaya başladı, artık zamanıydı herhalde, Gerty az önceki imasının istenilen tesiri yaratmış olduğunu görmekteydi zaten çocuk arabasını bütün sahil boyunca

iterek bulundukları yere gitmeleri epey zaman
alırdı, Cissy ikizlerin keple" rini çıkarıp onların
saçlarını düzeltti aslında dikkatleri çekmek
409

ıacı elbet, Piskoposluk Danışmanı O'Hanlon
da cüppesi boy-ından arkaya sarkmış ayağa
kalktı ve Peder Conroy okuması için kartı ona
uzattı, o da Panem de coelo praestitisü eis diye
okumaya 690 başladı' ve Edy ile Cissy
saatlerce hep saatin kaç olduğundan
bahsediyorlar ve ona soruyorlardı oysa Edy
ona sevdalısı onu bıraktığından dolayı kalbi
kırılmış mı diye sorduğunda Gerty varışına
gelişim tarhanana bulgur aşım hesabı gayet
soğuk bir nezaketle ce-vaplamıştı onu. Gerty
ansızın acıyla kıvrandı. Gözlerinde ciltlerce
ölçüsüz istihfafi dile getiren kısa süreli soğuk
bir alevlenme şavkıydı, incinmişti - o, evet, ta
yüreğinden vurulmuştu zira o kahrolası-ca
çıyan karısı Edy'nin âdetiydi buna benzer
şeyleri onu yaralayacağını bildiği halde sakın
sakın söyleyivermek öyle. Gerty'nin dudakları
sözcüklerini biçimlendirmek amacıyla hemen

aralandıydı 700 da, o gayet narin, gayet kusursuz, bir sanatçı tarafından düşünmi-şe benzeyen gayet enfes bir şekilde biçimlendirilmiş boğazına doğru yükselen bir hıçkırığı bastırmak için mücadele etti. Onu, kendisinin dahi bilmediği denli çok sevmiştir. Hakikatsiz düzenbaz, bütün hemcinsleri gibi vefasızdı, Gerty için neler ifade ettiğini asla anlamayacaktı, mavi gözleri bir an için sıcak gözyaşlarıyla yanar gibi oldu. Yanındakilerin gözleri merhametsizce onu inceliyorlardı, ne var, Gerty cesurane bir gayretle gülümseyerek yeni zaferine doğru onların görebileceği şekilde bir göz atarken onlara doğru şöyle bir döndü.

710

—O, diye gülerek cevabını verdi Gerty yıldırım hızıyla, başını gururlu bir şekilde devindirerek. Bu yıl artık yıl, onun için şapkamı istediğim kimseye atabilirim.

Sözcükleri billur gibi berrak, boynu halkalı güvercinin kuğur-damasından daha melodili bir şekilde çınlamış, ama sessizliği buz gibi kesmişti. Gerty'nin genç kız sesinde, öyle

kolayca bi yana atılamayacağını söyleyen bir tını vardı. Mr. Reggy'ye gelince onun cakası da birikmiş iki kuruşu da şöyle dursundu, Gerty onu ayağının ucuyla bir çöp parçası gibi bir yana iter de bir daha onu aklına bile getirmeyip o ahmakça kartpostallarını yırtar yırtar atardı. Şa- 720 yet daha sonraları tekrardan ona yanaşacak olursaydı, Gerty ona öyle hesaplanmış bir istihfafla bakardı ki, çocukcağız olduğu yerde donup kalıverirdi. Miss bücür sıska Edy'nin suratı bir karış asılmıştı, Gerty onun bakışlarından gazaba geldiğini, saklamasına rağmen ifrit kesildiğini anlayabiliyordu, vay bücür şeytan, söylediği Şeyler ok gibi saplanmıştı muhakkak o adi, kıskanç karının yüreğine de ikisi de onun ne kadar uzak, ayrı, bambaşka bir dünyada olduğunu, onlardan biri olmadığını ve asla da olmayacağını ve bütün

bunları bilen ve gören bir kimsenin daha bulunduğunu pekâlâ bi-730 liyorlardı, işte buyursunlar artık ne halleri varsa görsünlerdi. Edy, bebek Boardman'ı yerine oturtarak gitmeye hazırlandı Cissy de topu, kürekleri ve kovaları torbasına koydu e artık zamanıydı zira az sonra aydede çıkacak ve çocuklar hâlâ yatmadı mı diye soracaktı. Cissy de hemen gitmeleri gerektiğini yoksa Goygoy Baba'nın gelip çocukları goygoylayacağını söyleyince bebecik neşeli gözleriyle onlara doğru ne de şirin baktıydı yarabbim, Cissy de onu güldürmek için karnını gıdıklamaya başladı da bebecik, daha nasılsın iyi misin diyemeden, altındaki tertemiz beze Allah ne verdiyse güzelce bir döşedi. 740 — Amanın da amanın! Zamanın da zamanın! Diye haykırdı Ciss. Bak ne hale geldi bezi!

Bu mini contretemps onu teyakkuza geçirdi lakin göz açıp kapayana dek o meseleyi de halletti. Gerty tam bağıracakken kendini zor tuttu ve sinirlice öksürdü Edy de ne oldu diye sorunca Gerty ona ananın örekesi diyecekti ki

o davranışı hanım hanımcık bir insan olduğuna, takdis duası diyerek meseleyi emsalsiz bir nezaketle geçiştirdiği sırada deniz kıyısındaki kilise kulesinin çanı çalarak sessizliği bozdu zira Piskoposluk Danışmanı O'Hanlon mihrapta Peder Conroy'un omuzları-750 na koyduğu örtüyle ellerindeki Kutsal Ekmek'le takdis ayinini sürdürmekteydi. Giderek artan alacakaranlıkta manzara ne kadar duygulandırıcıydı, ırlanda'nın son ışıkları, o akşam çanlarının dokunaklı sesleri bak aynı anda bir yarasa sarmaşıklı çankulesinden uçup akşam karanlığında bir oraya bir buraya ufarak yitik çığlıklar atarak dolaşıyor. Gerty ta uzaklardaki fener kulelerinin ışıklarını görebiliyordu öyle pitoresk bir kutu boyayla resmi ne güzel yapılırdı zaten insan resmi yapmaktan daha kolaydı çok geçmeden sokak fenerlerin yakan adam sokakları dolaşacak Presbiteryen kilisesinin bahçesini 760 geçerek çiftçilerin gezindiği ağaçlık Tritonville Avenue boyunca ilerleyip penceresinin yakınında Reggy Wylie'nin

bisikletiyle, Mabel"Vaugkan'm ve diğ er hik  yelerin muharriri Miss Cummins'in Sokak Fenerlerini Yakan Adam adlı o kitabında okuduğı gibi pedal kullanmaksızın tur attığı yerdeki sokak fenerini yakacaktı. Gerty'nin, hiç kimsenin farkında dahi olmadığı d   leri vardı zira.   ir okumayı severdi, Bertha Supple'ın ona andaç olarak kendi düşüncelerini yazması için verdiğı mercanpembesi kaplı o nefis İtiraflar Albümü'n  aldığında onu, aşırı lükse h    kaçmadan titizce-ne d  zenli ve temiz tuttuğı tuvaletmasasının çekmecesine koy-411

mu tı. O çekmecede kendi gen kızlık dünyasını define hazinele- 770 lerini, bakalit taraklarını, çocuklu Meryem Ana madalyonunu, Be-vazg l esansını, rastık kalemlerini, kaymakta ından parfüm kutusunu ve  ama ırcıdan geldiğinde i  ama ırlarına işlemek için yedek kurdelelerini saklıyordu, o deftere de Dame Street'teki f-lely'den satın aldığı mor mürekkeple birtakım çok güzel fikirlerini d km  t  zira   ir yazabildiğine

inanıyordu ve kendisi de bir akşam bulduğu maydanozların sarıldığı kâğıttan kopya ettiği ve onu öylesine derinden etkilemiş olan o şiir gibi kendisini ifade edebilseydi bir ah. Gerçek misin, idealim? idi Louis J. Walsh, Mag-herafelt, tarafından kaleme alınmış olan o şiirin adı, bir de alacaka- 780 ranhk, gelecek misin sen hiç? gibilerinden bir mısra vardı, şiirlerin güzelliği ekseriya ah, o geçişten cazibeleri içinde öylesine hüznü, sessiz göz yaşlarıyla nemlenmişti gözleri zira senelerin birer birer geçip gittiğini hissediyordu, ah o tek kusuru da olmasaydı biliyordu pekâlâ, korkacağı hiçbir rakibesi kalmazdı yalnız işte Dalkey tepesinden inerkene o kaza olmuştu ve hep saklamaya çalışmıştı onu. Ama bu da geçerdi elbet, diye düşündü Gerty. Adamın gözlerinde o sihirli çağırışı bir görseydi, kimse tutamazdı onu artık. Tanımazdı ki aşk ferman. En büyük fedakârlığı yapmaya razıydı. Her çabası erkeğinin düşüncelerini paylaşmak olacaktı. Erkeği için bu 790 dünyadan daha kıymetli olacaktı ve o da erkeğinin her gününü

mutlulukla bezeyecekti. Hayati bir mesele vardı ve Gerty onun evli mi yoksa karısını yitirmiş dul bir erkek mi olduğunu öğrenmek için öleyazdı, belki de hani şarkılar diyarında karısını tımarhaneye kapattırmak mecburiyetinde kalan o ecnebi isimli asilzadenin trajik hikâyesine benzer, iyi yürekliğinden dolayı acımasız olma gibi bir durumda mıydı? Ama öyle de olsa, ne çıkardı ki? Fark eder miydi ki pek? Pek az bir nezaketsizlik taşıyan her şeyden insiyaki olaraktan kaçınan kibar bir tabiatı vardı Gerty'nin. Tiksinirdi o öylelerinden, Dodder'deki تنها yol boyunca kadın- 800 lık şerefini hiçe sayıp askerlerle, kaba erkeklerle çıkarak cinselliğini alçaltan, sonra da yakalanıp karakollara götürülen düşmüş kadınlardan. Yo, yo: Öylesi bir şey değil. Bir ağabey ile kız kardeş gibisine, kocaman celi Cemiyet'in göreneklerine uymasa da öbür Şeyler olmadan, sadece iyi dost olmalılardı. Belki de matemi, ta geçmişlerde kalan esk bir aşk yüzündendi. Bunu anlayışla karşılayabileceğini düşündü.

Onu anlamaya çalışacaktı, zira erkekler öyle farklıydılar ki. İşte, aşk bekliyordu, küçük beyaz ellerini uzatmış, yakaran mavi gözlerle

bekliyordu. Canım, sevgilim benim! Rüya-
'arındaki sevgilinin ardından gidecekti,
kalbinden gelen bir ses o

810

p -----An-----

adamın tamamıyla Gerty'ye ait olduğunu, onun
aşkına layık biri-cik erkeğin o olduğunu,
dünyaya hükmeden şeyin aşk olduğunu
buyuruyordu. Başkaca hiçbir şeyin önemi
yoktu. Her ne olursa olsun, zincirlerini kırarak,
ılgın, hür bir hayata başlayacaktı Gerty.
Piskoposluk Danışmanı O'Hanlon Kutsal
Ekmek kâsesini vitrine koydu, kilise korosu
Laudate Dominum omnes gentesi söyledi.
Kutsama duası bittiğinden, Peder Conroy,
vitrinin kapağını kilitleyen danışmana giymesi
için şapkasını uzattı, şaşkaloz ııyan Edy
gelmiyecek misin diye sordu ama Jacky Caffrey
yanıt vereceği-820 ne, bağırdı: —Hey, Cissy,
bak!

Hepsi de, bulutlarda yansıyan bir şimşekmisine
baktılardı, Tommy de kilisenin yanındaki
ağağların üzerinden mavi sonra yeşillenip

morlaştığını gördüydü balkımanın. —Donanma fişekleri, dedi Cissy Caffrey.

Hepsi de evlerin, kilisenin üzerine baka baka; Edy, küçük Boardman'ın kurulduğu bebek arabasını ite ite; Cissy, koşarken düşmesinler diye Tommy ile Jacky'nin ellerinden tuta tuta, yel ye-perek, sahile doğru seğirttiler. 830 — Celsene, Gerty, diye seslendi Cissy. Kermeste fişekler atılıyor.

Oralı bile olmamıştı Gerty, oysa. Peşlerine takılmaya hiç niyeti yoktu. Çingene karıları gibi koşsundu onlar oturabilirdi o burdan da pekâlâ görebildiğini söyledi onun için. Üzerine saplanan gözler, Gerty'nin yürek atışlarını hızlandırdı. Kız bir an adama baktı, bakışlarına karşılık verdi, o anda tüm varlığı ışılandı. Akkordu tutku o yüzde, Gerty'yi kendisine ram eden lahit sessizliğindeki tutkusu. Sonunda, meraklı gözlerden, imalı sözlerden uzak, yalnız kalmışlardı hem Gerty onun sapına kadar güvenilir, özü sözü bir, pır-840 lanta gibi bir adam, ser verir sır vermez bir beyefendi

olduğunu anlamıştı. Adamın elleri, yüzü eylemdeydi, ıspazmoza tutulmuşça-sına Gerty silkelendi. Sonra atılan fişeklere bakmak için yatacası-na geriye doğru kaydıldı ve bakarken arka üstü düşmesin diye dizini elleriyle kavradı ve o adamdan ve kendinden başka gören bir kimse yokken Gerty paluze gibi yumuşak dolgun ve nefis kıvrım-larıyla bütün o zarif güzelliklerini biçimli bacaklarını öylecene açtı, erkeğin kalp vuruşlarını işitiyordu sanki, boğuk boğuk solumasını, Gerty zaten böylesi erkeklerin ne şehvetli, ateşli olduklarını dinlemişti, Bertha Supple bir gün ona pek mahrem anlatmış ant içirmiş-850 ti kimseye söylememesi için evlerinde oda kiralayan Kalabalık Bölgeler Kurulu'nun gönderdiği o kibar beyin gazetelerden dan-413

öz ve cambaz kız resimlerini kesip bazen yatakta anlarsınız pek u0ş olmayan şeyler yaptığını söylemişti. Ama şimdi bu öyle bir şevden tamamıyla farklıydı zira arasında dağlar kadar fark vardı çünkü Gerty adamın,

onun yüzünü kendisinininkine çektiğini ve eüzel erkek dudaklarının ilk jet alevli dokunuşunu duyumsuyordu sanki. Zaten evlenmeden önce öbür şeyi yapmadığın sürece günahların affolunuyordu üstelik senin itirafına gerek kalmadan sağduyu sahibi rahibeler vardı muhakkak hem Cissy Caffrey'nin de kimüeyin gözlerinde o hulyalı mulyalı türden baygın bakışlar olur- 860 du o da, azizim, bir de erkek artist fotoğraflarına tapan Winny Rip-pingham hem üstelik öbür şeyin o biçimde gelip çatmasından dolayıldı.

Ötede, Jack Caffrey bakın diye bağırdı, bir fişek daha, Gerty ta gerilere kaydıldı, jartiyerleri şeffaf olduğuna uysun diye mavi, hepsi fişeği görüp" bağırdılar bak, bak işte orda Gerty de fişekleri görmek için yatar gibi geriye ta geriye uzansın öyle tuhaf bir şey havada uçuşmaktaydı, zikzak giden yumuşak, koyu bir şey. Gerty, ağaçların üzerinde yükselen, hep yükselen upuzun bir Roma kandili gördü, maytap durmaksızın tırmandıkça, o gergin sessizlikte, 870 hepsinin heyecandan soluğu

kesilmiş, Gerty ha bire yükselen, artık zor görülen maytabı izlemek amacıyla daha da gerilere yaslanmak zorunda kaldı, sırtını fazlaca zorladığından kanı başına hücum etti de yüzünde kutsal, büyüleyici bir alevlenme yaratırken adam kızın öbür şeylerini de görebildi, büzgülü nansuk kilotunu, teni öbür yeşil jüponluklardan, dört on birlik patiskalardan daha iyi sardığı için ve beyaz olduğuna kız bıraktı görsün adam ve onun gördüğünü gördü derken bir yükseliş ki maytapta bir an gözden kayboldu ve Gerty öyle gerilere eğilmekten her azası zangır zangır sil-kinedursun adam kızın dizlerinden ta yukarıları hiç kimsenin hat- 880 ta salıncakta ya da kumsaldaki sığ suda eteklerini toplayıp yürürken bile asla, apaçık gördü hem öyle hayâsızca bakmaktan Gerty'nin de adamın da utanç duyduğu yoktu zira nerdeyse beylerin önünde hayâsızca davranan çengiler gibi sergilediği baş döndürücü manzara

karşısında dayanamamış da, bakmış da bakmıştı. Bembeyaz narin kollarını uzatıp canhıraş sesiyle gelmesini söyle-yebilseydi ona, dudaklarını ak alnına dayamasını bir genç kız aşkının, hançeresinden darı darına çıkarabildiği hafif boğuk bir sesle, Çağlar boyunca yankılanagelen. Ardından bir havai fişegin daha fırlayışı güm patlayışı köreltici ve Oo! şimdi Roma kandilinin parça- 890 'anısı bir ah çekiş gibi Oo! ve herkes bağırmaktaydı geçmiş kendilerinden sırma sırma filiz atan yaldızlı hareler dalgırlar sağanağı dö-414 küldü bakın Ah! tümü yeşilimsi şebnemsi yıldızlardı yaldızlı düşen Ah, çok güzel! Ohh öyle yumuşak, enfes, yumuşak!

Derken ne varsa kurşuni gökte şebnemimsi yitti eriyip; j-er yer sessizleşti. Ah! Gerty çabucak öne eğilirken adama bir baktı adamcağızın ezilip bir kız gibi kızarmasına neden olan şöyle acıya-sı ret, utanası sitem bakıcığıyla. Ardındaki kayaya yaslanmaktaydı 900 adam. Leopold Bloom (oydu bu adam zira) kızın yüreğinin aynası toy gözleri önünde başı

eğik durmaktadır. Ne hayvanlık etmişti ya! Aklı gene bilmem neresinde, ha? Gül gibi temiz bir kız tutup ona geliyor ve, tıynetsiz adam, buna karşılık bakın yaptığına! Alçaklığın son perdesi. Ona yakışmazdı! Gelgeldim, o gözler sınırsız merhamet doluydu, her ne kadar ahlaksızlık etmiş yolunu sapıtmış günaha girmişse de bağışlayıcı bir söz vardı elbet onun için de. ister misin kız herkese anlatsın? Hayır, bin kere hayır. Bu onların sırrıydı, yalnızca onların, alacakaranlığa sığınıp bir başlarına hem akşamın içinden ha orası ha burası sessiz sedasız uçan o yarasacık 910 dışında kim bilecek kim anlatacak hem yarasacıklar konuşmaz.

Cissy Caffrey, aklınca çalım satacak, futbol sahasındaki gençlere öykünüp ıslık çaldı; ardından bağırды: —Gerty! Gerty! Biz gidiyoruz. Gelsene. ilerden daha iyi görürüz. Gerty'nin aklına bir muziplik geldi, aşkın cilverlerinden biri. Cevaben elini mendil cebine sokup pamuk tamponunu çıkardı, elbet adam görmesin diye bir gözü onda, salladı sonra

gene cebine soktu. Adam o uzaklıktan acaba?
Gerty yerinden kalktı. Elveda mıydı? Yo.
Gitmesi gerekti ama gene buluşacaklardı,
orada, o ana 920 dek, yarın, dün akşamki
düşünü düşleyecekti Gerty. Kız toparlanarak
ayağa kalktı. Kalpleri kopamayan son bir
bakışmada buluştu; ruhuna işleyen yabansı
parıltılarla dolu gözler, bir çiçeği andıran sevimli
yüzünde kendinden geçmişçesine asıldı kaldı.
Gerty belli belirsiz bir gülümseme, tatlı bir
gülümsemeyle, ağlamaklı bir gülümsemeyle
baktı, sonra ayrıldılar.

Gerty yavaş yavaş, arkasına bakmadan inişli
çıkışlı sahilde Cissy, Edy, Jacky ve Tommy
Caffrey'le minik Boardman'a doğru ilerledi.
Artık karanlık iyice bastırmıştı, sahil de taşlar,
tahta parçaları ve kaygın yosunlarla kaplıydı.
Gerty kendine özgü o dingin 930 ağırbaşlılıktan
Öte, sakına sakına ve ağır ağır yürümekteydi,
zira Gerty MacDowell'in...

Potinleri çok mu dardı? Yoo. Ayağı sakattı!
Vayy!

Bloom onun topallayarak gidişine bakmaktaydı.

Zavallı kız.

415

Obürküler tabanları yağladıklarında, o bu yüzden kalmıştı kayadaki yerinde. Zaten yüzünden okumuştum bir ayıbı olduğunu. Gü-ljigine yazık! Bir kusur, kadındaysa, on kat daha kötüdür. Ama kibirsiz olurlar, iyi ki, o gösterideyken bilmiyordum. Gene de is-rekli şeytan kız. Benim için fark etmez. Rahibeler ya da zenci kadınlar bir de dört göz kızlar gibi meraklı. O şaşalak bakışlısı narin. Aybaşısı yaklaşmış derim, diken üstünde otururlar. Bugün başım 940 bir ağrıyor. Mektubu nereye koydum? Hah, burda. Tüm o çılgınca tutkular. Paraları yalamalar. O rahibenin anlattığı, Tranquilla manastırında gazyağı koklayarak kafayı bulan kız. Bakireler sonunda delirip giderler herhal. Rahibe? Bugün Dublin'de kaç kadın görmüştür? Martha, o. Havadaki birşeyden. Mehtaptandır. Ama o halde ne diye kadınların hepsi aynı zamanda âdet görmezler? Sorarım. Öyle ya, bir tek ay var. Ne zaman doğduklarına bakar, ihtimal. Ya da

hepsi aynı noktadan başlarlar da sonra adım uyduramazlar. Kimi zaman Molly ile Milly birlikte. O bakımdan şanslıyım. Şükür ki bu sabah banyodayken yapmamışım, seni cezalandıracağım di- 950 yen o kaçık mektubuna bakıp. Bu sabah o vatman yüzünden kaçırdıklarım telafi edilmiş oldu. O madrabaz M'Coy'un öyle beyhude yere önümü kesmesi. Karısının angajmanı taşrada valiz, sesi çatlak zurna. Küçük lütuflara minnettar. Üstelik ucuz. Handıysa bedava. Kendileri de istediklerinden. Onların doğal özlemleri. Her akşam işyerlerinden akın akın sokağa dökülürler. Derya kuzuları. Istemesen de atlarlar sana. Yumul, canlı canlı. Yazık kendilerini göremezler. Kadın çorabına estetiğini veren içeriğin düşlenmesi. Neredeydi bu? Ha, evet. Capel sokağındaki hareketli fotoğraf gösterisinde: Sadece erkeklere. Erketeci. Willy'nin şapkası, ya kızla- 960 rın şapkayla yaptıkları. Bu kızların fotoğraflarını mı çekiyorlar yoksa hepsi hile mi? Gecelik gibisi yok. Kombinezonunun içindeki kıvrımları

yokladım. Onları da

tahrik eder günlerinde. Bak tertemizim gel beni kirlet. Sungu töreni için birbirlerini duvaklamaya bayılırlar. Milly, Molly'nin yeni bluzunu çok beğenmiş, ilk ağızda. Hepsini öyle giyerler ki soyunsunlar hepsini. Molly. Ona mor jartiyerleri almamın nedeni. Biz de: Adamın taktığı kravat, alımlı çorapları ve dubleli pantolonu, ilk tanıştığımız gece getrlerini giymişti. Şık gömleği simsiyah neyinindi? Altında pırıl pırıl. Bir kadın Çözdüğü her ilikle tılsımının birazını yitirir, iğneyle tutturulmuş. 970 Mairy Mairy kopmuş donunun uçkuru, iki dirhem bir.çekirdek giyinmiş birisi için. Kadının büyüğü biraz da modadan.' Tam püf noktasını yakalamışken değişiverir. Doğu hariç: Mary, Martha: Es- '*' hamam eski tas. Makul hiçbir teklif geri çevrilmez. Kızın da

416

yoktu acelesi. Kadının iki ayağı bir pabuçta mı, oynaşına gidiyor-dur garanti. Randevularını hiç unutmazlar. Vardır bir umduğu Kendilerini beğendiklerinden şansa inanırlar. Öbürleri de arada onu iğnelemeye meyyal. Okulda kız

arkadaşlar, kadınlar manastırının bahçesinde kolları birbirlerinin boyunlarında ya da on par-980 makları kenetli, öpüşüyor ve de entipüften sırlarını fısıldaşıyorlar. Yüzleri kireçbeyazı rahibeler tiril tiril başlıkları ve tespihleriyle bir aşağı bir yukarı gezinmekte, kavuşamadıkları şeylere duydukları kinle. Dikenli tel. Ama muhakkak yaz bana. Ben de sana yazarım. Anlaştık mı? Molly ile Josie Powell. Münasip bir kısmet çıkana dek sonra kırk yılda bir buluşma. Manzara! A, bak kimler de gelmiş, Tanrım! Nasılsın? Anlat bir yol. Neler yapıyorsun? Öpüşme, ne iyi ettin de, öpüşme, geldin. Birbirlerini süzerek kusur aramalar. Harika görünüyorsun. Birbirlerine sırttan dişlerinde yansıyan bacılık husumeti. Sende kaç tane kaldı? Birbirlerine günahlarını 990 koklatmazlar. Ah!

Aybaşlarından önce ifrit kesilir kadınlar. Moralsizdirler, şeytansıdır halleri. Molly her şeyin ona gâvur ölüsü gibi geldiğini söyler hep. Ayağımın altını kaşı. Hah, orası! Ooh, dünya varmış! Ben de duyumsuyorum. Arada bir yol

dinlenmek iyi. O hallerindeyken kadınlarla yatılması kötü mü acep. Bir bakıma güvenli. Sütün kesilmesine yol açar, keman tellerinin kopmasına. Bir bahçede okumuştum kuruyan bitkilere ilişkin bir şey. Bir de derler ki taktığı çiçek solarsa o kadın fındıkçıdır. Hangisi değil ki! Vallahi kız anladı 1000 benim. Zaten öyle hissedersen hissettiğin şey olur ekseri. Benden hoşlandı mı ne? Kıyafete bakarlar. Kim kesişiyor anlarlar hemen: Kolalı yaka, kolalı manşetler. E, horozlar ve aslanlar da öyledir ya, her hayvanın erkeği. Aynı zamanda bir kravatın ya da başka bir şeyin çözülmüş olması da yeğlenebilir. Pantolonun? Tut ki ben de o sırada? Yoo. Nezaketten şaşma. Densizliğin lüzumu yok. Karanlıkta öpüşür kimseye söylemezsin. Bende bir şeyler görmüş olmalı. Acaba ne. Briyantınli kâkülü sağ kaşının üzerine düşen şair kılıklı birindense beni olduğum gibi yeğler. Bir baya edebi çalışmalarında yardım edecek. Kılıf kıyafetime çekidüzen vermeliyim bu yaş-1010 ta. Beni profilden görsün istemedim. Ama,

bilinmez ki. Güzelim kızlar ukubet heriflerle evleniyorlar. Güzel ve çirkin. Oysa ben olamam yoksa Molly. Saçlarını göstereyim diye şapkasını çıkardı. Geniş kenarlısından almış, onu tanıyan birine rastlar diye, eğüiy°r ya da koklamak için elinde bir çiçek demeti yüzünü saklasın diye. Saçları gür kösnük. Holies sokağındaki kayalıktayken Molly'nin

417

tarantılarını on şiline satardım. Ne çıkar? Adam ona para verseydi. Me çıkar? Hepsi önyargı. Kilosu yirmi, otuz, daha fazla eder onun. Me? Galiba. Yok pahasına. El yazısı pervasız. Bayan Marion. plyn'n'a yolladığım kartpostal gibi o mektuba da adres koymayı unuttum mu? Hele Drimmie'ye kravatsız gittiğim gün. Molly'yle 1020 kavgamızdan keyfim kaçtı da. Yo, Richie Goulding'i anımsıyorum. O da bir başka. Zihninde tartar. Tuhaf, saatim dört otuzda durdu. Tozdan. Temizlemek için köpekbalığının karaciğer yağı kullanılıyor kendim de temizleyebilirim. Tasarruf şart. Tam o sırada mıydı Boylan, Molly? işte, girdi herif.

Onun içine. Ona da. Girildi.

Oh!

Bay Bloom eliyle çaktırmadan ıslak gömleğini düzeltti. Tanrım, o çıtı pıtı akıntı çağanozu. Soğumaya başlıyor yapış yapış. Bıraktığı etki nahoş. Gene de bir yoldan kurtulman gerek meret şey- 1030 den. Aldırdıkları yok. Hatta hoşlanıyorlardı. Evimize gidelim mis gibi ekmeğimize sıcacık sütümüze de yumurcaklarla duamızı edip iyi geceler diyelim. Hoşlanmıyorlar mıdır yani? Kadını olduğu gibi görmektir her şeyi piç eden. Sahneyi hazırlamalı, ruju giysiyi, pozisyonu, müziği. Ve oyunun adını. Aktrislerin Aşkları. Nell Gwynn, Bayan Bracegirdle, Maud Branscome. Perde açılır. Mehtabın gümüş ışıkları. Dalgın sineli bakirenin zuhuru. Nonoş sevgilim gel beni öpsene. Hâlâ duyumsayabiliyorum. Erkeğe verdiği güç. Gizi burda işte. Dignam'dan çıkarken iyi ki tuvalete girmişim. Elma şarabı içmiştim. Yoksa gelemezdim. Bitince şarkı söylemek istersin. 1040 Lacaüs esant taratara. Ya onunla konuşsaydım. Ne derdim?

Konuşmayı nasıl bitireceğini bilmiyorsan iyi fikir sayılmaz ama. Sen bir soru sorarsın onlar da başlar sormaya. Arabada giderken daha kolay. Elbet sen iyi akşamlar

desen ve görsen ki o da teşne: iyi akşamlar derse harika. Ah, lakin o karanlık akşam Apia yolunda Bayan Clinch'le konuşmama ramak kalmıştı ah sanmıştım ki o. Amanın! O gece Meath sokağındaki kız. Ona söylediğim tüm o açık saçık şeyler hepsi de yanlış elbet. Saymırım diyordu semerim diy-ceğine. Öyle zor ki bulmak öyle. Abovv! Sana meylettiklerinde karşılık vermezsen herhalde kahrolur soğurlar senden sonunda. 1050 razladan iki şilin veriydim de elimi öptüydü. Papağanlar. Bas düğmeye cırlasın kuş. Keşke bana efendim diye hitap etmeseydi. Ah, karanlıkta o ağzı! Ve sen evli bir adam genç bir kızla! Bundan hoşlanıyorlar. Başka bir kadının erkeğini götürmekten. Hatta dedikodusunu yapmaktan. Ben başkayım. Başka bir herifin karısını sa-Vuşturmak beni ferahlatır. Herifin tabağındaki artıkları yer gibi.

418

Bugün Burton'daki adamın dişsiz ağzında çiğnediği kıkırdağı taba gına tükürmesi. Fransızca mektup hâlâ cüzdanımda. Dertlerin

va rısının nedeni. Ama bir gün olabilir, sanmam. Buyurun. Her sev 1060 hazırlandı. Düş gördüm. Ne? En kötüsü başlamakta, işlerine gelmeyince bağlan nasıl da koparıyorlar. Bir zamanlar mantar sevmeyen bir adamla tanıştığı için sana mantar severmisin diye sorması Ya da fikrini değiştirip sustuğunda birisinin ne diyeceğini size sorması. Ama hepsini bir bir saydığımda: istediğim öyle bir şey, deyişi. Yaptım diye. O da. Kadıncağızı darılttım. Sonra gönlünü aldım Bir şeyi ölesiye istermiş gibi görün, sonra da hanımın hatırı için vazgeç. Kıvandırır avratları. Hep başka birisini düşünmekteydi garanti. Ne çıkar? Kadın, aklını kullanmaya başlayalı o erkek, bu erkek, şu erkek. Bütün iş ilk öpücükte. Eşref saati. Birden erir yü-1070 rekleri. içleri geçer, okunur gözlerinden, gizliden gizliye. En iyileri ilk düşüncelerdir. Ölecekleri güne dek unutmazlar onu. Molly... Bahçelere bakan Mağribi surlarının dibinde onu öpen teğmen Mulvey. On besindeyim, demişti bana. Ama gelişmişti göğüsleri. Sonra

uyuyakaldı-. Glencree'deki akşam yemeğinden sonra arabayla eve dönüşümüz. Featherbed Mountain. Uykusunda dişlerini gıcırdatıyordu. Belediye Reisi de ona göz koyanlardan. Val Dillon. Felçli.

Uzaktan görüyorum Gerty'yi ta orada öbürleriyle izlemekte fişeklerin atılmasını. Benim attığım fişekler. Roket gibi dikilen, 1080 kırık bir dal parçası gibi inen. O çocuklar, ikiz olmalılar, bir şeylerin olmasını bekliyorlar. Büyüyüvermek istiyorlar. Analarının entarilerini giyerek. Daha vakit var, dünya kaç bucak anlamaya. O esmeri, saçları arapsaçı, zenci dudaklısı. Islıklık dudaklar. Bu amaçla yaratılmış. Molly gibi. Ya Jammatt'teki o sosyetik fahişenin tülüyle sadece burnunu örtmesi. Size zahmet, saatin kaç olduğunu söyleyebilir miydiniz lütfen? Kuytu bir sokağa girelim saatin kaç olduğunu gösteririm ben sana. Her sabah kırk kez anons ve milis de, kalın dudakları inceltir. Küçük oğlanı da okşuyor. Neler dönmekte, farkında herkes, haliyle. Kuşları, hayvanları, bebekleri anlıyor-

1090 1ar elbet. Kendilerince.

Kumsalda ilerlerken arkasına bakmadı. O zevki tattırmayacak. Ah kızlar, ah o kızlar, sahildeki güzel kızlar. Gözleri ne güzeldi, temiz. Gözü gösteren, gözbebeklerinden ziyade akı. Anladı mı benim ne? Tabii. Köpeğin bir zıplayışta ulaşamayacağı yerde duran kedi gibi rahat. Rastlamaz hiç kadınlar lisedeki o Wilkins gibi teknil taklavatı meydanda, Venüs resmi yapan birine. Masumiyet mi oluyor bu? Yazık serseme! Karısı da kendine uygun işi bulmuş-

419

n'kkat Yağlıboya! levhası asılı bir sıraya oturduklarını göremezsın tınlann. Herkesin gözü onlarda. Karyolanın altında, olmayan şe-* ara. Hayatlarının haşyet verici olayını dört gözle bekleyerek. Ji- 1100 l gibi mübarekler. Molly'ye, beğendiğini düşünerek, Cuffe soka--nın köşesindeki adamın yakışıklı olduğunu söylediğim zaman, lahzada bir kolu takma dedi. Öyleydi de. Nasıl yapılıyor? Roger Greene'deki daktilo kız basamakları ikişer

ikişer çıkarken eteklerinin altında ne varsa meydana. Babadan anaya, anadan kızına gerer yani. iliklerine işler. Bakın, Milly mendilini ütölemeye üşenip nasıl ayna üzerinde kurutuyor. Kadınların dikkatini çekmek için ilan koyulacak ideal yer ayna. Onu Molly'nin Paisley şalı için Presscott'a gönderdiydim de, aman o ilanı mutlaka, paranın üstünü çorabına sokup dönmüştü eve. Haspa akıllı da! Ona hiç söyle- 1110 medim. Paketleri taşıyışı da ne zarif. Erkekleri cezbeder bu türden ayrıntılar. Eline hücum eden kanın çekilmesi için kolunu kaldırışı, sallayışı. Kimden öğrendin bunu. Kimseden. Ben bir hemşireden öğrenmiştim. Ah, bilmez olurlar mı? Daha üç yaşındayken Molly'nin tuvalet masasından ayrılmazdı batı Lombard sokağından taşınmamıza yakın. Benim yüzüm hoşmuş. Mullingar. Kimbi-rir? Dünyanın halleri. Genç öğrenci. Bacaklar düzgün, öbürkü gibi değil. Yüksündüğü yok gene de. Tanrım, sırılsıklam olmuşum. Delisin sen. Baldırı şişmiş. Şeffaf çorapları sıkmış, konçları patla-tırcasına tenini. Sabahki saçaklı

Raziye gibi değil. P. A. Salkımsa- 1120 ak
kadın orapları. Grafton sokağındaki gibi de.
Bembeyaz. Üff! Soba borusu mübarekler.

Bir arkıfelek patladı, atırdarak, kıvılcım
saa saa. ata pat trıt, at pata zrı. Cissy ile
Tommy koşup baktılar. Edy ocuk arabasını
iterek arkalarından, Gerty de kayalığı dönerek
onları izledi. Bakacak mı? Bak! Bak! ište!
eviriyor başını. Haspam, biliyor işini.
Şekerim, gördüm senin. Hepsini. Tanrım!
Çok iyi geldi bana. Kiernan'dan, Dignam'dan
ıktığımda biraz keyifsizdim. Beni şad ettin, var
ol! Ham/et'ten yani. Tanrım! 1130 Bir zevkler
harmanıydı. Heyecan. Arkaya kaydıldığında
dilimin kökü bir sızlasın. Baş döndürücü
yıldızlar. Adam haklı. Daha da bozum
olabilirdim oysa. Kıvır zıvırı mesele
yapacağıma. O halde hepsini anlatayım sana.
Gene de ikimiz arasında bir tür dildi bu.
Olamaz mı? Yo, Gerty diyorlardı ona. Dzme
bir addır belki benimki ve Dolphin's Barn
adresinin yanıltıcı olması gibi. 420
Adı Jemima Brown 'di kızlığında Anasıyla
yaşardı Irishtown 'da. Orasını aklıma getiren
bu yer herhal. Al birini vur ötekin
1140 Dolmakalemlerini oraplarına silmeleri.

Ama topun anlarmış pj'k' yuvarlanıp onun önünde durması. Her şeyin bir amacı var. Tabi okulda bir topa doğru dürüst vuramazdım. Koç boynuzu gibi yarn. piri. Yazık zira yok bulaşıkmiş yok babasının pantolu oğlana uyar mıymış yok bebeği a a yapsın diye tutarken altını pudralayalım mis diyene dek sadece birkaç yıl sürer. Kolay iş değil. Korur onları Serden uzak tutar. Doğa. Bebeği yıka, ölüyü yıka. Dignam. Çocukların elleri eteklerine yapışır hep. Hindistancevizi kafalar maymun suratlı şeyler, önceleri kapalı bile değildir, kundakları kesilmiş süt lekeleri ekşi kokular. Bir çocuğa emsin dye boş meme 1150 vermemek lazım. Şuna biraz hava basıp şişirsenize. Mrs. Beaufoy, Purefoy. Hastaneye bir uğrayım bari. Hemşire Callan hâlâ orda mıdır acep. Molly, Coffee Palace'tayken bazı geceler bizde kalırdı. Paltosunu fırçalarken görmüştüm onu genç doktor O'Hare'in. Ya, bir zamanlar Mrs. Breen ile Mrs. Dignam da öyleydiler, evlenecek yaşta kızlar. En kötüsü geceleyin demişti Mrs. Duggan City

Arms'tayken. Kocası ayyaş, uğradığı
meyhanelerin kokusu sinmiş üzerine sansar
gibi kokar. Düşün, karanlıkta burnunun dibine
dayanıyor, kokla dur bayat ispirotoyu. Sonra da
sabahleyin sorar: Dün gece sarhoş muydum?
Kocasını kötülemek hoş bir şey değil. So-
1160 nunda kümese kapanırlar. Et tırnak
gibidirler. Ola ki kadınların yüzünden de.
Molly'nin eline su dökemezler hiçbiri. Güneyli
kanından olacak. Mağribi. Şekli de, endamı.
Elleri semiz kıvrımları yoklamaktaydı.
Öbürleriyle mukayese ediver bir mesela.
Karıları evde kilit ardında, yüklükteki iskelet.
Müsaadenizle şeyimi takdim edeyim. Sonra
ağızlarında bir şeyler gevelerler, nasıl hitap
edeceklerini bilemezler karına. Bir adamın en
zayıf noktası karışıdır. Gene de kısmet
meselesi bu, âşık olmak. Kendi aralarında
sırlarının olması. Bir kadın mukayyet olmasa
sefil olacak erkekler dolu. Bir de o hanım
hanımcık ufak tefek kızlar, beberuhi kocalarıy-
1170 la. Tanrı onları birbirleri için yaratmış.
Kimi zaman çocukları normal gelişir. Eksinin

eksiye artı. Ya yetmişlik zengin beyle utangaç
karısı. Mayısta evlenip aralıkta pişman ol. Bu
nem de pek sıkıcı. Yapış yapış. Ucundaki deri
yapışmış. Ayırayım şunu. Ay!

Öte yandan zebella gibi bir herifle, anca
saatcebine ulaşabilen karısı. Uzunuyla kısası.
Dev adamlar cüce bayan. Saatimin ne tuhat
421

II -ie Kolsaatleri hep bozuluyor. Acaba o
durumda olduğu zaman o : eyle arasında
manyetik bir etki var mıdır. Evet, vardır, herhal.
ı/eC)i yokken, fareler cirit atar. Pili Lane'de
içeriye baktığımı
mslyorum. Bu da bir manyetizm işte. Her şeyin
ardında bir 1180 nyetizm var. Örneğin yer
böyle çekmekte ve çekilmekte. Hareket
bundan doğuyor. Zaman da, yani hareket
sırasında geçen süredir zaman. Sonra bir şey
durursa, kâffesi de durur azar azar. Zira
bunların hepsi ayarlanmış. Manyetik ibre
insana güneşte, yıldızlarda neler oluyor, anlatır.
Küçücük bir çelik parçası. Sen de mıknatısını
şöyle tuttuğunda. Gelirler. Gelirler. Lüppedek.

Kadınla erkek yani. Molly, o. Şöyle bir giyinsin, bir baksın, bakılmak istediğini sezdirsın, çok geçmez, vallahi bunları görebilecek denli erkeksen şayet, içinden fıskıran bir aksırık gibi, bacaklarına, bakarsın, içinde azıcık hayat varsa. Lüppedek. Boş verirsın her şeye. 1190 O tarafında neler hisseder acep. Başkaları var diye tutuk davranıyordu. Çorabında bir delik olsa hele daha da utanacak. Molly at panayırında mahmuzlu binici çizmelerini giymiş çiftçiye, altçe-nesini uzatıp, başını geri

çekip nasıl bakmıştı. Ya, Lombard Street West'teyken boyacılara. O herifin sesi güzeldi doğrusu. Giuglini öyle başlamış zaten. Kokusunu almıştım. Çiçek kokusu gibi. Yalan da değil. Menekşe. Belki de boyadaki terebentinden geliyordu. Her şeyden bir pay çıkarırlar kendilerine. Bir taraftan da işitmesinler diye terliğin tabanını zemine sürterek temizledi. Ama pek çoğu, başarıya ulaşamaz, sanırım. Saatlerce öyle dikilmiş kalırlar. 1200 Kanıma girmiş bir kere, çıkaramam ki.

Dur. Hm. Hm. Evet. Bu onun parfümü. Demek ondan salla-dıydı elini. Ben uzakta yastığıma döndüğümde beni hatırlaman için bırakıyorum bunu sana. Nedir bu? Siğilotu mu? Yo.

Sümbül? Hm. Gül, galiba. O tür kokuyu seven birine benziyor. Bayıcı ve ucuz: Çabucak bozular. O yüzden çavşırı tutması Molly'nin. Yakışıyor ona, biraz da yasemin karıştırınca. Tiz nağmeleri pes nağmeleri. O gece baloda tanışmıştı onunla, saatlerin dansı. Sıcak iyice aÇığa vurmuştu kokusunu. Geçen seferki

parfümün h l  koktuğu siyahlarını giymişti, iyi
iletkendir, değil miydi? Kötü müydü yok- 1210
saf Işığı da. Var bir ilişkisi mutlaka. Örneğin
karanlık br mahzene S'tdin diyelim. Esrarengiz
de, ha. Ne diye anca şimdi geldi bu koku
burnuma? Kendisi gibi, kokusunun da gelmesi
epey zaman al-c*1' yavaş ama emin. Etrafa
yayılan milyonlarca küçük taneciklerdir
şüphesiz. Zira o baharat adalarında, bu
sabahki Seylan'da bilmem *a  fersahtan
kokusunu alırsın. Bence bu ne, söyleyim. Tüm
bedenlerini saran l ab şşems dedikleri ipince
bir t l ya da  r mce-

422

kağı gibi bir şey, farkına varmadan gökkuşağı
renkler gibi mütemadiyen eğirip yaydıkları,
tasavvur edemeyeceğin kadar ince bir
1220 şey.  zerinden çıkardığı her bir şeye
yapışıp kalan.  oraplarının ayak yerlerinde.
Iplık pabu larında. Korsasında. K lotlarında:
Hafif tekmeceklerle çıkarıp attığı. Bir dahaki
sefere dek baybay. Kedi bile onun yataktaki
yerini koklamaktan hoşlanıyor. Bin kişi

arasından seçerim kokusunu. Banyo yaptığı su da. Kremalı çileği hatırlatıyor bana. Sahi, neresinden yayılıyor acaba. Oradan mı yoksa kol-tukaltlarından mı koynundan mı? Her bir köşeden, delikten fışkırıyor adeta. Lokman ruhu gibi bir şeyden yapılan sümbül parfümü. Miskısıçanı. Kuyruklarının altındaki torbacıklar. Bir katresi yıllarca koku yayar. Köpekler birbirlerinin kışıklarını koklarlar, iyi ak-
1230 samlar. Selam. Bugün nasıl kokuyorsun? Hm. Hm. Gayet iyi, sağ olasin. Hayvanlar bundan anlarlar. Bir düşün bak, doğrusu bu. Biz de öyleyiz ya. Bazı kadınlar, örneğin, âdet gördükleri zaman insanı iterler. Biraz yaklaş. Bir ufunet ki sorma gitsin. Ne gibi mi? Kokuşmuş ringabalığı konservesi ya da. Abovv! Lütfen çimenlere basmayınız. Onlar da bizden bir erkek kokusu alıyorlardır. Ama ne? Geçen gün Uzun John'un yazıhanesinde duran puro kokulu eldivenleri. Ya nefes? Yediğin içtiğin şeylerden alır kokusunu. Yo. Erkek-kokusu, diyesim. Bununla bir alâkası var muhakkak, zira öyle ol-

1240 dukları varsayılan rahipler farklıdır.
Kadınlar, reçele konan sinekler gibi etrafında
dolanırlar. Mihraptan parmaklıkla uzak
tutulsalar da bir yolunu bulup ona ulaşırlar.
Yasak rahip ağacı. Ah, peder n'olursunuz?
Önce beni lütfen. Bedenlerinin her yanına
yayılır, içlerine geçer. Yaşamın kaynağı. Pek
tuhaftır kokusu. Kereviz sosu. Dur bakayım.
Mr. Bloom burnunu soktu. Hm. Ta içerisine.
Hm. Yeleğinin koltukaltı oymasından içeriye.
Bademsi ya da.
Limonumsu bu. Ah değil, bu sabun, yahu.
Ha, o losyon, tamam. Tevekkeli zihnime takılan
bir şey vardı.

1250 Bir türlü gidip sabunun parasını da
veremedim. O cadaloz karı gıb' elinde şişeyle
dolaşmaktan hoşlanmam. Hynes o üç şilini
pekâla ödeyebilirdi bana. Hatırlatmak için
Meagher'den bahsetseydim. Olsun, o ilan işini
hallederse, iki şilin dokuz peni. Hakkımda ıyı
düşünmeyecek. Yarın arayayım. Sana borcum
ne kadar? Üç ş>'ın dokuz peni mi? iki şilin
dokuz peni, efendim. A! Bir dahaki sefere

ödünç vermesini önleyebilir. Veresiye vererek müşterilerini kaybedersin. Mesela pablarda öyle. Heriflerin hesabı iyice kabarcınca, artık arka sokaklardan dolana dolana başka yerlere gitmeye başlarlar.

42Z

Şu asilzade demincek de geçmişti. Nereden çıktı öyle. Şöyle bir uzanıp dönmüş. Yemek zamanı evinde olacak daima. Özentili 1260 halleri: Habesini kaymış. Şimdi de doğayı seyreyliyor. Yemeklerden sonra şükran duası. Akşam yemeğinden sonra bir mil yürür. 3ir bankada küçük bir hesabı vardır, bir meclis üyeliği filan. Arkasından yürüyüm de, bugün o gazeteci oğlanların bana yaptığı gibi onu sinirlendireyim. Kadınlar dalga geçmesinler de ne çıkar? Ancak böyle anlaşılır insan. Şimdi tahmin et bakalım kim bu adam. Kumsaldaki Esrarengiz Adam, Mr. Leopold Bloom'un emsalsiz hikâyesi. Sütunu bir gineden telif. Ya bugün mezarlıktaki o

kahverengi Makintoşlu adam. Garanti Oğlak burcundandır. Tümünü massetmek sağlık için iyidir. Islık yağmuru davet eder derler. Bir 1270 yerlerde yağıyordur. Ormond'da tuzlar nemliydi. Bedenimiz atmosfere duyarlı, ihtiya Betty'nin eklemlerinde ağrılar başlar. Shipton Ana'nın dediğine bakılırsa bir gün gelecek göz açıp kapayana dek dünya turu atacakmış gemiler. Yo. Yağmur işareti bu. Royal Reader'de yazıyordu. Uzaktaki tepeler yaklaşıyor gibiler.

Howth. Baley feneri, iki, dört, altı, sekiz, dokuz. işte. Değiştirmeleri lazım zira bir ev sanırlar sonra. Vinçler. Grace Darling, insanlar karanlıktan korkar. Kandilbcekleriyle bisikletçiler de: Işık yakma zamanı.

Mücevherat pırlantalar daha iyi ışıldar. Kadınlar. Işıkta huzur verici bir şey var. Seni incitmez canım. Eskiden olaca- 1280 gına şimdi olsun daha iyi. Issız dağ yolları. Yok yere bağırsaklarını deşerler. Gene de iki tür insana rastlarsın. Asık suratlılara ve glmseyenlere. Af buyurun! Estağfurullah. Çiçekleri sulamak

için en iyi vakit güneş battıktan sonra gölgede.
Aydınlıktır hl. Kırmızı ışınlar en uzunudur.
Roygbiv Vance öğretmişti bize: Kırmızı,
turuncu, sarı, yeşil, mavi, lacivert, mor. Bir
yıldız görüyorum. oban-yıldızı? Henüz belli
olmuyor, iki. leşince gece olmuş sayılır. şu
bulutlar hep orda mıydı? Bir hayalet gemi gibi.
Yo. Bakayım. Ağlar mı yoksa? Optik
aldanma. Ilgım. Batan güneş diyarı bura.
Güneydoğuda batan özerklik güneşi.
Doğduğum lke benim, iyi ak-
1290 Samlar.

Çiy düşüyor yerlere. O taşa oturma, evladım,
dokunur sana. Bademciklerin şişer gene.
Büyüyüp güçlenene dek küçük bebekler ne
yapsın. Basurlarım şişmese bari. Yaz nezlesi
gibi geçmek bilmez, ağızımda bir acılık. En
kötüsü otlaya da kğıtla kesilmesi, oturduğun
yere srtnnce. zerinde oturduğuy o taş
olmak isterim. Ah şekerim benim, ne güzel
görünüyordun bilmezsin. Onları 0 yaşta
sevmeye başladım. Ham yemişler. Yumul,
Allah ne verdiyse- Ayak ayak üstüne sırf

otururkene atarız herhal. Kütüphanede
424

1300 de bugün: O mezun kızlar. Altlarında mutlu sandalyeler. Ama akşamın etkisi bu. Hissederler hepsini. Çiçek gibi açarlar, saatlerini bilip, günebakanlar, yerelmaları gibi, balo salonlarında, avizelerin altında, havagazı fenerleriyle ısıtılmış caddelerde. Onun omzunu öptüğüm, Mat Dillon'un bahçesindeki gece şebboyar. Keşke onun o halini gösteren tam boy yağlıboya bir portresi olsa. Ona âşık olduğum zaman da hazırlandı. Seneler geçiyor. Tarih kendini tekrarlıyor. Ey uçurumlar, doruklar, sizlerleym gene ben. Hayat aşk, kendi küçük dünyamın etrafında seyahat. Ya şimdi? Ayağındaki aksaklığa üzüldüm ama fazla merhamet hissine kaptırmamalısın 1310 kendini. Sonra seni kullanırlar. Howth'ta her şey sakın şu anda. Uzak tepeler tıpkı. Orada biz. Rododendronlar. Aptalım belki de. O eriğini yiyor, bense çekirdeğini. Kısmetim böyle. O tepeler neler görmüştür. Değişen, isimler: Hepsi o kadar. Âşıklar: Aşşüre.

Yorgunum şu an. Kalksam mı? Oturayım biraz. Olanca erkekliğimi çekti kuruttu, haspa şey. Beni öpmüştü. Bir daha asla. Gençliğim. Bir kez gelir yalnızca. Onunki de. Atla trene git oraya yarın. Yo. Dönölünce aynı şey olmuyor. Çocukların bir eve tekrar dönmeleri gibi. Yenilik istiyorum. Güneşin altında yeni bir şey yoktur 1320 ki. Dolphin's Barn Postanesi eliyle. Sen yuvanda mutlu değil misin? Yaramaz sevgilim. Dolphin Barn'da oynadığımız sözcük oyunları Luke Doyle'nin evinde. Mat Dillon ile bir alay kızı: Tiny, Atty, Floey, Maimy, Louy, Hetty. Molly de. Seksen yedideydi. şey yaptığımızdan önceki yıldı. Ya o yaşlıbinbaşı, içkisinin damlasını heba etmeyen. Tuhaf, onun ailesinin tek çocuğu olması, benim tek çocuk olmam. Hepsi dönüyor. Kaçtığını zannederken kendine toslar insan. En uzun görünen dolambaçlı yol belki de en kestirme yoldur. Tam onlar şey yaparken. Sirkteki ringde dönüp durmaları. Rip van Winkle oyunu oynardık. Rip: Henry Doyle gripten musta- 1330 rip. Van: Kakavan pehlivan. Winkle: Akıl,

sen bana takıl. Sonra Rip van Winkle'in dönüşüne geldi sıra. Molly büfeye yaslanmış bakıyordu. Mağribi gözler. Sleepy Hollow'da yirmi yıl uyuyan. Değişti hepsi. Unutuldu. Gençler yaşlandı. Tüfeği çiyden paslandı. Üü. Ne bu uçuşan böyle? Kırlangıç mı? Yarasadır mutlaka. Beni ağaç mı sanır, öyle kör. Kuşlar koku almaz mı? Ruhgöçü. Sıkıntından bir ağaca dönüşebileceğine inanırlarmış. Salkım söğüte ağlayan söğüt deriz ya. Aa. Gene geçti. Vay zibidi şey. Yuvası nerde acep. Surdaki çan kulesi. Muhakkak. Mukaddes kokular içinde 1340 bacaklarından asılmış. Çan onu yaman ürkütür, herhal. Tören bit'

425

tiye benzer. Sesleri işitiliyor. Bize duacı olun. Sonra yine, bize duacı olun. Sonra yine, bize duacı olun. Tekrarlama iyi fikir. Reklamlar da öyle ya. Bizden alın. Sonra yine, bizden alın. Evet, rahibin evinde ışık var.

Yetingin aşları. Ben Thom'dayken yaptığımız değerlendirme hatasını anımsıyorum. Yirmi sekizdi, iki evleri var. Gabriel Conroy'un kardeşi papaz. Ayy. Gene. Ne diye geceleyin çıkarlar fareler gibi acep. Karışık bir soyları var. Zıplayan farelere benzetirim kuşları. Onları ürküten ne, ışık mı gürültü mü? En iyisi kımıldamadan oturayım. Kuraklıkta kavanozun içine taş atarak üst tarafından suyu içen kuş gibi hep içgüdüsel. Pelerin giymiş, elleri 1350 minicik bir adam gibi. İncecik kemikler. Titreyen ışıkları görür gibiyim, bir tür mavimtırak beyaz. Renkler görülen ışıkla ilgilidir. Kartal gibi güneşe bak, ardından gözlerini bir pabuca dik sarımtırak haleli bir ışık lekesi görürsün. Markasını her şeyin üzerine vurmak ister. Mesela, bu sabah merdivindeki o kedi. Kahverengimsi kesek renginde. Üç renkli olmazlarmış, derler. Aslı yok. City Arms'daki o benekli beyazlı sokak kedisinin alnındaki me harfi. Bedenleri elli ayrı renkte. Howth az önce ametist. Camlar parıldı-yor. Merceğiyle öyle yakmıştı o bilge adam neydi adı. Çalılık

tutuşuyordu sonra. Geçen birinin attığı kibrit
olamaz. Ama? Ola ki 1360 rüzgârla birbirine
sürtünen kuru dallar güneş ışığıyla. Ya da
çalıların arasındaki şişe kırıkları güneşte
mercek gibi Arşimet. Hatırladım! Hafızam pek
fena sayılmaz.

Ayy. Kim bilir ne diye uçuşup dururlar hep.
Böcekler? Geçen hafta o arı odaya girmiş
tavandaki gölgesiyle oynamaya başlamıştı.
Beni sokan arı oydu belki de, bakmaya
gelmiştir. Kuşlar da. Hiç bilinmez. Ne
söyledikleri de. Bizim gevezeliklerimiz gibi. O
şöyle demiş, bu böyle demiş. Okyanusların
üzerinde uçup geri dönmeleri cesaret ister.
Birçoğu fırtınalarda, telgraf tellerine çarparak
helak olur. Denizcilerin hayatı da pek iç açıcı
değil. Karanlığın için- 1370 den dalgalarda
boğuşarak denizayıları gibi, böğüre böğüre
ilerleyen koskoca şilepler. Faugh a ballagh!
Çekil önümden, ulan kahro-lasıca! Ve
başkaları, mendil kadar bir yelkenli minnacık
tekneleri kasırga ortalığı uçururken oraya
buraya savrularak gider. Evlidirler de. Kimileyin

dünyanın öteki ucunda bir yerlerde yıllarca uzak kalırlar evlerinden. Aslında ucu yoktur yuvarlak olduğuna. Her limanda bir karısı olduğu söylenir. Karısı şayet dikkatliyse Conisi eye dönene dek güzel bir hayat yaşar.

Dönerse, o da. Limanlardaki kırmızı fenerli sokakları kolaçan ederek. Nasıl sevebiliyorlar de-n'zi? Ama seviyorlar. Demir alırlar. Talihi açık olsun diye bir yerin- 1380 de bir nazarlık ya da bir muska. işte. Bir de tefilim yo zavallı baba-

42b

çığımın babasının dokunduğu, kapısına asılı o şeye ne denirdi Bizleri Mısır diyarından yeni esaretlere getiren şey. Bütün bu hurafelerde bir hikmet var zira bir kere yola çıktın mı ne gibi tehlikelerle karşılaşacağın hiç bilinmez. Belinde cankurtaran yeleği, tuzlu su yuta yuta can havliyle bir kalas parçasına ya da kırılmış bir direğe tutunursun, köpekbalıkları sana ulaşana dek öyle yaşarsın son demlerini. Balıkları deniz tutmaz mı ki hiç?

Sonra güzel tek bir bulutsuz dingin, sütliman bir ummunda

1390 Deniz Ana'nın rahminde tayfalarla tüm kargo darmadağın, asude bakan ayın altında. Kabahat bende değil, bizim mataforada.

Mirus Kermesi'nden son ksz bir Şenlik fişeği semada, Mercer hastanesine bağış arayıŐında gezindi, sonra dağılıp yiterkene halsiz menekŐemsi biri hariÇ ak yıldızlardan bir hevenk gibi döküldü. UŐuyorlar, dklyorlar: Solup gidiyorlar. oban saati: KavuŐma vakti: Buluşma saati. Evden eve, hep hasretle gözlenen iki tık-latıŐıyla saat dokuz postacısı turunda, karnında ışıldayan feneriyle kandilbcekleri defne kümelerinin arasında kh orada kh burada. Havagazı fenercisi inip çıkan aleviyle Leahy's Terrace'taki beş 1400 aėaŐ fidanının ortasındaki feneri yaktı. Pencereilerin ıŐıklanan perdelerinin önünden, bir örnek bahŐelerin önünden cırlak bir ses inlercesine haykırarak ilerledi: Evening Telegraph, son baskısı! Gold Cup yarışlarının neticesi1, ve, Dignam'ın evinden bir oğlan

çocuğu dışarıya fırlayıp seslendi. Fısıldayarak yarasa bir oraya uçtu, bir şuraya. Ta uzaklarda kumsalın üzerinde kırılan köpüklü dalgalar gelmekteydi, kurşuni. Howth, serpilmiş rododendronlarla dolu uzun günlerinden yorgun (kendisi yaşıldır da), uykuya çekilmekte ve akşam esintisinin getirdiği esenliği, eğreltiotlarından kürkünü okşayışını keyifle duyumsuyor. Uzanıp yatmıştı ama, derin ve telaş-

1410 siz soluyadursun, uyumayan bir kırmızı gözünü açık tutmaktaydı uykulu ama ayık. Ve uzaklardan Kish yakasında demirlemiş fener gemisi yanıp sönmekte, Mr. Bloom'a göz kırpmaktaydı.

Açıklardaki o heriflerin yaşamları da hani, bir noktaya çakılmış öyle. İrlanda Kılavuzluk Dairesi. Günahlarının kefareti. Sahil muhafızları da. Havai fişekleriyle, cankurtaran varageleleriyle, cankurtaran sandallarıyla. Erin's King'le gezintiye çıktığımız gün onlara eski gazeteleri paketleyip atmıştık. Hayvanatbahçelerinde-ki ayılar. Berbat bir

yolculuktu. Ciğerlerini temizlemeye çıkan
alkolikler. Ringa balıklarını beslemek için
denize kusmalar. Mide

1420 bulantısı. Ya o kadınlar, korkudan beti benzi kireç kesilmiş. Mil'y> korkudan eser yok. Mavi eşarbını gevşetmiş, gülüyor da gülüyor. O yaşlarda ölüm nedir bilmezler. O yaşlarda temiz olur mideleri-

427

Kaybolmaktan korkarlar lakin. Crumlin'de ağacın ardına saklandığımız zaman. Ben istememiştim. Anne! Anne! Ormandaki bebecikler. Onları maskelerle korkutmak da. Havaya fırlatıp yakalamak onları. Öldürücem ben seni. Sadece şaka mı bu? Ya da çocukların savaş oyunları. Ne de ciddidirler. Nasıl olur da birbirlerine doğru silahlarını yöneltir insanlar? Bazen patlayıverir. Zavallı çocuklar! Kızamıktan, kurdeşenden çektikleri. Milly'ye kalomel müshili içirmiştim. iyileşince Molly'yle yatmaya başlamıştı. Dişleri aynı 1430 ikisinin de. Ne diye sevişirler? Bir başka kendilerini mi? Ama şemsiyesiyle onun peşinden koştuğu o sabah, incitmesin diye belki de. Nasıl çarpıyordu yüreği. Küt küt. Ne küçüktü elleri: Şimdi kocaman oldu. Sevgili

Babacık. Dokunduğunda, bir elin sana söyledikleri şeyler. Yeleğimin düğmelerini saymaya bayılırdı, ilk korsa-sını anımsıyorum. Her gördükçe gülerdim. Önce minicikti göğüsleri. Sol taraftaki daha duyarlı. Galiba. Benimkisi de. Kalbe daha yakın diye midir? iri göğüsler modaysa vatkalarla şişirirler. Büyüme çağında geceleri basan ağırları, seslenerek uyandırırđı beni. ilk âdet görüşünde çok korkmuştu. Zavallı çocuk! Anne için de tuhaf 1440 bir an. Kızlığını hatırlatmıştı ona. Cebelitarığı. Buena Vista'dan bakışım. O'Hara kulesini. Martıların çığlıklarını. Tüm ailesini silip süpüren Koca Barbar Maymununu. Gün batarken, hatları geçen askerler için atılan toplar. Denize nazırmış evleri, dedi ydi bana. Böyle bir akşamda, ama açık, bulutsuz. Hep özel bir yatla gelen bir lort ya da zengin bir beyzadeyle evleneceğimi düşünmüşümdür. Buenas noches, senorita. El hombre ama la muchacha hermosa. Niçin benimle? Çünkü sen ötekilere nazaran öyle yabancıydın ki. Bütün gece buraya salyangoz gibi yapışıp

kalmayalım. Bu hava insanı uyuşturuyor. Işığa bakarsan saat dokuz a yaklaşır. Eve 1450 gideyim. Leah için çok geç. Killarney Zambağı. Yo. Belki ordadır hâlâ. Hastaneye gidip bakayım, inşallah kurtulmuştur. Ne uzun bir gündü ya. Martha, banyo, cenaze, Keyes Müessesesi, müzedeki Tanrıçalar, Dedalus'un şarkısı. Sonra Barney Kiernan'daki o deli herif. Hakkını avucuna verdim herifin orda. Sarhoş dangalağa Allah'ından söz edince nasıl da fittirdiydi. Karşılık vermem hataydı. Niçin ama? Hiç de değildi, insan dürüst olmalı, kendi hatasına da gülebilmeli. Başkalarıyla iken içmek istiyor insan, iki yaşındaki yalnız bir çocuk gibi korkak. Ya bana vursaydı. Bir de onun açısından bakmalı. O vakit pek feci görünmüyor. Belki de beni incitmek 1460 değildi maksadı. Yaşasın İsrail. Peşine takıp sürüklediği ağzında UÇ kazma dişli o baldızı da yaşasın. Aynı güzellikteki sülalesi de. Karşısında oturup çay içmek aman ne zevk. Borneolu vahşi ada-

mın karısının kızkardeři řimdi artık řehrimizde. Sabah erken ona yakın durduęunu dűřűn, ineęi űperken Morris'in dedięi gibi herkesin zevki kendine. Ama Dignam'a gidiřim űzerine tűy dikti Matemli evler insanın yűreęini karartıyor zira hię bilinmez ki. Kadının paraya ihtiyaçı var lakin. Sűz verdięim űzere řu řskoęyah Dul Kadınlar cemiyetine uęrayım bari. Acayip ad. Sanki biz onlar- 1470 dan űnce űlecekmiřiz gibi. Pazartesi gűnű Cramer'in űnűnde miydi bana bakan o dul kadın. Zavallı kocasını gűmműř ama ondan kalan emekli maařıyla doęrusu vaziyeti pek gıcıır. Dulluk akęesi. E? Ne yapsın ki yani? Diřilięini kullanarak bulacak elbet yolunu. Dul erkekleri gűrmektense hořlanmam hię. Nasıl da kimsesiz gűrűnűrler. Zavallı adamcaęız O'Connor karısıyla beř ęocuęu surda midyeden zehirlenmiřti. Laęım. Elden ne gelir ki? řapkası basık tepeli az yařlı bir kadın lazım ona analık edecek. Ablak suratlı, koskoca űnlűklű, onu ęekip ęevirecek. Pazenden gri uzun kadın donları, űęű bir řiline,

şasıllacak şey doğrusu - çok ucuz. Sadeymiş
1480 ama sevilirmiş, her zaman sevilirmiş,
derler. Çirkin: Hiçbir kadın kendini öyle
görmez. Sevelim, aldataalım ve güzel olalım
yoksa yarın ölüp gideceğiz. Kimi zaman bu
oyunu ona kimin oynadığını düşünerek
dolaşırken rastlıyorum ona. U. p.: Up. Kader
işte. Onunki, benimki değil. Kimileyin bir
dükkânda da rastlıyorum. Lanetlenmiş gibi
daha beter oluyor sanki. Dün gece rüyamda
mıydı? Dur. Karışık bir şeyler. Kırmızı
terliklerini giymiş. Türk. Üzerinde kilotu. Öyle
miydi? Pijamalıyken daha mı cazip?
Yanıtlaması çok güç. Nannetti gitti. Posta
vapuruyla. Şu anda Holyhead'e yaklaşmıştır.
O Keyes ilanını garantilemeliyim. Hynes ile
Crawford'u 1490 ayarla. Molly'ye alatağım
jüpon, içini dolduracak bir şeyleri var. Neydi o?
Belki de para. Mr. Bloom eğilip kumsaldaki bir
kâğıt parçasını çevirdi. Gözlerine doğru
yaklaştıırıp dikkatlice baktı. Bir mektup? Değil-
Okunmuyor. En iyisi gideyim. Tabii.
Kıpırdayacak halim kalmamış. Eski bir defter

sayfası. Yerdeki çukurlar, çakıllar. Sayılabilir mi ki? Kim bilir neler bulursun. Definenin haritasını içeren bir şişe, bir batıktan fırlamış. Posta kolisi. Çocuklar denize bir şeyler atmak isterler hep. Gvenlerinden mi? Denize atılan ekmekler. Bu da ne? Bir ubuk.

1500 Ah! Tüketti o kız beni. Artık genç sayılmayız. Yarın gelir mı buralara acep? Bir yerde beklerim onu sonsuza dek. Mutlaka gen döner. Katiller hep dönermiş. Acaba ben? Mr. Bloom elindeki çubukla önündeki nemli kumsalı hafifçe eşeledi. Ona bir mesaj yazsam. Kalır mı ki? Hm. 429 Ben.

Sabahleyin düztaban bir serseri basar geçer üstüne. Yararsız. nalgalarla bozultur. Kabaran sular buraya varır. Ayağının önünde kjr su birikintisi görmüştüm. Eğilip yüzüme bakayım bir, kapkaranlık bir ayna, üfleyim, kırışıyor. Bütün bu kayaların üzerindeki çizgiler, deşikler, harfler. A, bunlar saydammış! Üstelik bilmezler 1510 ki O sözcüğün hakiki manasını açıklar mısın? Sana yaramaz çocuk deyişimin nedeni öbür dünyayı, şey, lafı sevmediğimden dolayı. BEN. BİR.

Yer kalmadı. Vazgeç.

Mr. Bloom yazıları fotiniyle yavaşça bozdu. Bu kumda ne mümkün. Bitki bile yetişmez. Soldurur her bir şeyi. Büyük tekneler de nasıl

olsa buralara gelemez. Guinness'in mavnaları hariç. Kish'in etrafından seksen günde.

Mahsus düz yapılmış öyle.

Tahta kalemini fırlatıp attı. Sulu kuma düşerek saplandı çubuk. Bir hafta boyunca bunu yapmaya çalışsan başaramazsın. Tesa- 1520 düf. Birbirimizi tekrar göremeyeceğiz. Ama çok güzeldi. Elveda, sevgilim. Sağ ol. Beni gençleştirdin sen.

Şimdi bir şekerleme, şey olsaydı. Saat nerdeyse dokuz. Liverpool vapuru çoktan kalkmıştır. Dumanı bile kalmamış. Öbür şeyi de yapabilir. Yaptı zaten. Ve Belfast'a. Ben gitmesem daha iyi. Yarış orada, yarışarak Ennis'e dönüş. Olsun. Gözlerimi bir an kapayıvereyim. Uyumam, ama. Yarı düş. Asla aynı şey değil. Yarasa gene. Zararsız. Sadece birkaç tane.

Ah tatlım gördüm senin küçük gençkızbeyazı her şeyini o kirli bracegirdle'ını beni aşktan yapış yapış etti de biz ikimiz yaramaz 1530 Grace sevgilim Molly herife yatakta kavuşup Mete'nin nesi süsler Raoul için la parfüme de

your wife siyah saçlarıyla soluyarak inip çıkan
dolgun göğüslü senoritamın genç kız gözleri
Mulvey iri turunçları bana ekmek vanı Winkle
kırmızı terliklerini sürüyerek uykumda gezinip
sonunda dönersem Agendath büyüleyici
güzelliğini gösterdi bana gelecek yıl donunda
dönersem gelecek onun gelecek onun gelecek.
Bir yarasa uçtu. Burda. Orda. Burda. Kurşuni
uzaklıklarda bir Çan çınladı. Mr. Bloom, ağzı
açık, sol fotininin yanı kumlanmış, yana doğru
eğildi, bir soluk aldı. Sadece birkaç 1540
Guguk Guguk Guguk.

- 430

Piskoposluk Danışmanı O'Hanlon ile Peder
Conroy'un ve Muhterem John Hughes S. J.,
rahibin evinde çayla
tereyağlı bisküvi ve ketçaplı kızarmış koyun
pirzolası yerlerken şömine rafının üzerindeki
saat

Guguk

Guguk

1550 Guguk

diye kuğurdu. Ordakiler minicik yuvasından

çıkarak saatin kaç olduğunu söyleyen minik kanaryakuşu Gerty MacDowell'in da orada saatin kaç olduğunu bildiğini zira bu tür konularda Gerty MacDowell'in maşallah pek varışlı olduğunu ve kayaların üzerinde oturarak bakan o ecnebi beyefendiyi derhal fark ettiğini ve onun da ne olduğunu bildiğini söyledi, yani açıkçası bir Guguk Guguk Guguk.

431 14

DESHIL HOLLES EAMUS. DESHIL HOLLES EAMUS. Deshil Holies Eamus. Bize o mihr-i dirahşanı, nur-i ilahiyyi gönder, Horhorn, hayatbahşeden, meyvedar rahmi. Bize o mihr-i dirahşanı, nur-i ilahiyyi gönder, Horhorn, hayatbahşeden, meyvedar rahmi. Bize o mihr-i dirahşanı, nur-i ilahiyyi gönder, Horhorn, hayatbahşeden, meyvedarrahmi. Hahayt aslanbiroğlan hahayt! Hahayt aslan-biroğlan hahayt! Hahayt aslanbiroğlan hahayt! Kendilerine akıl ihsan olunmuş faniler için en menfaatbahş farz edilen mevzuların-kâffesine müteallik ol âllameler bu doktrinler arasında insan zihninde

en muteber mevkii işgal etmesi iktiza ıo etmesi
hasebiyle biteviye serdederler ve ittifakı
umumiyeyle beyan eylerler kim diğer şerait
müsavi oldukta bir milletin ikbali eksikliğı azim
bir şer bereket kim mevcudiyeti velût tabiatın
en nafiz bir nimeti olan tenasülün idamesine

verdiği ehemmiyetin tekâmülü nisbetinden gayri hiçbir harici ihtişamla tesirli bir şekilde beyan edilemez ve âlemşûmul olarak bundan bihaber olan ol şahsın hassei selimesi ile idrak kabiliyeti pek cüzi addolunur. Ve evvelâ bu mevzuun derununa biraz nüfuz etmiş bulunan bir kimse idrak etmiş olmayacak mıdır kim ol zahiri ihtişam insanın inkırazına sebebiyet veren kompleks bir realitenin sathı olmasının veya bu- -20 nun aksine tabiatın hiçbir lütfunun tezyit ihsanını tecavüz edemeyeceğini hissedemeyecek şekilde tenvir edilmemiş kimseler bulunmasın, ve saniyen her dürüst vatandaşın müşabihlerinin teşvikçisi ve tembihçisi olması ve mazide milleti tarafından mükemme->en icra edilen bu şeyin şerefli ecdadımızdan bize intikal eden bu haysiyetli âdetin tedricen tefessühüne mani olmak gayesiyle gayret göstermesi iktiza etmez midir, ve salisen her kim ki bütün fani-'ere cömert bir lütufla müsavi olarak vaat ve bahşedilen ebediyyen tekrar ve tekrar ilkah edebilme fonksiyonunun geri dönülemez bir Şekilde fesh

edilmesine sebebiyet v6rir işte bu derecede bir şenaat 30

412

işleyen ol kimse fevkalâde küstah bir kimse ol mukaddes müjdeye karşı aşıkâr bir ihmalkârlık ve iğrenç bir tecavüz işlemiş addolunmaz mı? Bu sebepten dolayı hiç şaşmamamız icap eder kim en güzide vakanüvislerin naklettikler üzre, fıtratında hayran olunacak şeyleri mücehhez her şeyi takdirle karşılayan Kekler nezdinde tıp san'ati fevkalâde hürmetle karşılanmıştır.

Talebe yurtlarından, miskinhanelerden, terletme odalarından, vebalıların defnedildiği mezarlıklardan maada, O'Shieller, O'Hickeyler, O'Leeler gibi nice büyük

40 Kelt doktorları azimkârane bir şekilde mütenevvi sistemler serde-rerek hastaların ve marazlıların illetleri ister teverrüm olsun ister hummalı ishal tecdidi şifa eylemelerini temin etmişlerdir. Muhakkak kim faide arz eden herhangi bir hazırlığı ihata eden her amme hizmetinin ehemmiyeti de o nisbette olur ve bu sebepten dolayı bunlara müteveccihen bir plan

kabul edildikte (kim bunun evvelden tahmin edilerek mi veyahut da tecrübelerin kemale ermesinin neticesinde mi meydana geldiğini serdetmek zordur ve hatta muahhar tahkikatçıların beyan ettikleri zıt fikirler halihazırda bu noktayı rabitalı bir şekilde tavzih edememiştir) dolayısıyla annelik her 50 türlü kaza ve bela ihtimalinden ırak bir vaziyette tutulmuş ve kadınların o en zor saatlerde muhtaç oldukları her türlü himmet hem de sadece serveti mebzul olanlara değil de aynı zamanda kâfi miktarda parası olmayan ve ekseriye cansiparane müzayaka çekenlere pek cüzi bir ücret mukabilinde arz edilmiştir. O zaman ve akabinde hiçbir şeyin doğum yapan bir kadını taciz etmesine müsaade edilmezdi ve bütün vatandaşların ezcümle hissiyatları şöyleydi ki velût analar olmasaydı Tanrıların fani nesillere bahşettiği ebedilik de olmazdı, hal böyle iken hamile bir kadın herkesin kalbinde onun bu haneye kabulü için vasi bir arzu tu-60 tuşturmuş olurdu. Ey basiretli milletimizin eseri, kadının doğurmasına yardımcı olurken

onu tüm dikkatlerinin merkezi haline getirerek sadece görölmeye değil anlatılmaya da methiyelere de layıksın! Doğumdan evvel mesuttur bebek. Rahmin derununda eder ibadetin. Ana rahmindeki her şey onun için pek münasip şekilde halk edilmiştir. Ebekadınlarla çevrili rahat sedirinde sıhhi gıdalarla beslenir kadın, sanki doğum hemen olacakmış gibi en temiz kundaklar bilgece bir tedbirlilikle hazır tutulmaktadır: Lâkin bunlara ilâveten envai çeşit ilaçlar ile kadının vaziyetine göre lazım olabı-

70 lecek cerrahi aletler de bulundurulmaktadır, hatta kürei arzımızın muhtelif mintakalarındaki gözalıcı manzaralarla hamile yatağında-

433

ki kadınlarca seyredilmesi genişlemeyi ve dolayısıyla doğumu kolaylaştırıcı ilahi ya da insanı imajlar dahi eksik bırakılmamış olan bu doğumhaneler güneşe nazır sağlam binalarda doğum vakti yaklaşmış analara kucak açar ve loğusalıklarının sonuna kadar onları barındırırdı.

Gece yaklaşırken seyahat eden bir adam evin kapısına gelip durmuş. Bu adam İsrail halkından olup dünyada gezmediği yer kalmamış. Bu kimsesiz adamı o barınağa kadar getiren şey sırf insanca şefkatiymiş.

80

O evin efendisi A. Horne imiş. Orası analarla dolu yetmiş yataklı bir doğumhane imiş ki orada sancılar içinde yatan kadınlar Tanrı'ya ve Meryem Ana'ya duacı olacak gürbüz balalar doğurur-larmış. Nöbetçi hemşirelerin gözetimindeki bu yuvada, ak giysili rahibeler uykusuz dolaşırmış. Ağrıları dindirir, sayrılıkları sağaltır-larmış bu hemşilere: On iki ay boyunca    defa yüzer günde. Canı gönülden hizmet ederlermiş ve Horn da onların başlarının tacıymış.

Uyanık hemşire koğuştan sesleri işitip geldi ki o iyi yürekli adamı gördükte hemen hırkasını giyip kapıyı ardına kadar açtı. 90 Bak işte, apansız irlanda'nın batısında gökyüzü aydınlandı. Tanrı bütün insanları kötülükleri ve günahları yüzünden boğarak intikamını alacak diye korktu. îman tahtasında isa'nın haçını imledi ve adamı tezlikle içeriye, hanesinin çatısı altına buyur etti. Kendi iyi niyetinden emin olan o adam da Horne'un evine girdi. Taciz etmekten çekinerek şapkası elinde Horne'un koridorunda dikildi kaldı konuk. Bir zamanlar dokuz yıl boyunca o deniz senin bu kara benim dolaşıp durmazdan evvel bu aynı konutta onun aziz karısıyla sevgili kızı da yatmışlardı. Bir defasında ona kentin kapısında rastlamış ama onun, kendisini selamladığını gör- 100 memişti. Şimdiyse ondan özür dilemek, o karşılaşma sırasında onun o güzel yüzünü iyice seçememiş olduğunu açıklamak istiyordu. Onun bu sözlerini işiten kadının gözleri birden ışıyiverdi, yanaklarında güller açtı.

Adamın üzerindeki yas kılığını gören kadın endişeye kapıldı. Sonra üzüntüsü zail olup yüreğine su serpildi. Adam kadına doktor O'Hare'in karşı yakadan haber gönderip göndermediğini sordu, kadın da ağlamaklı bir sesle Doktor O'Hare'in ahrete gittiğini bildirdi. Adam işittiği bu habere son derece üzüldü, içi bir tuhaf oldu. Kadın ona ayrıca, gencecik bir dostlarının ölüm haberini de 110 ilette ve ne denli acı olsa da Ulu Tanrı'nın hikmetinden sual olunmayacağını söyledi. Tanrı'nın, inayetiyle, ona güzel ve tatlı bir

414

ölüm nasip ettiğini, zira bir papaza günah çıkartmış olduğunu Kutsal Ekmek ve Şarap ayini yapıldığını, ölüsüne kutsal yağlar sürüldüğünü de ekledi. Bunun üzerine adam rahibeye içtenlikli bir merakla merhumun hangi ölümden terki hayat eylediğini sordukta, rahibe ona yanıt vererek onun önümüzdeki Noel'den üç yıl ka_ dar önce Mona Adası'nda bağırsak tembelliğinden göçtüğünü anlatarak onun aziz ruhuna öbür dünyada şefaath eylemesi için Hak

120 Taalâ'ya dua etti. Adam, kadının bu acıklı sözlerini dinlerken şapkası elinde üzüncüle ona baktı. Ve ikisi birbirlerini teselli edercesine ezinçle bir süre orada durup kaldılar.

Binaenaleyh, ey insanlar, son durağınız olan ölümünüzü ve kadından doğan her bir kimseyi örtecek olan toprağı aklınızdan çıkarmayın, zira anasının rahminden üryan doğarak gelen âdemoğlu sonunda gene geldiğı gibi üryan olarak son yolculuğına çıkacaktır. Bu haneye gelmiş olan adam daha sonra hastabakıcıyla görüşerek ona doğum odasındaki kadının encamını sual eyledi. Hasta-bakıcıkadın ona yanıt vererek o kadının tam üç gündür can çekiş-

130 mekte olduğunu ve doğumun çok güç olacağını amma ve lâkin kurtulmasına pek az bir vakit kaldığını söyledi. Ayrıca, pek çok kadına ebelik ettiğini ve fakat hiçbirisinin o kadının çektiğı sıkıntıyı çekmediğini de ekledi. Adamın o civarda oturduğunu bildiğı için ona bütün olanları anlattı. Adam onu can kulağıyla dinlerken kadınların doğum sırasında çektikleri

zahmet ve meşakkat üzerinde tahayyürle tefekküre daldı ve kadının bir zamanlar erkekleri baştan çıkaracak güzellikte ama uzun yıllardan sonra artık bir hizmetkârınkine dönüşmüş olan yüzüne baktı.

Onlar konuşurlarken matbahın kapısı açıldı ve kalabalık bir

140 grup şamatayla yaklaşıp sofraya yerleşti.

Onlar öyle dururken Dixon isimli bir genç talebeşövalye de yanlarına vasıl oldu. Gezgin Leopold bu genci tanıyordu zira daha önceleri, bu gezgin Leo-pold'un korkunç ve gaddar bir canavarın savurduğu bir mızrakla bağrından yaralandıktan sonra uçucu bir tuz merhemiyile kutsal mesh yağı sürerek yarasını elinden geldiğince tedavi etmek gayesiyle gittiği manastırın çekilgi odasında kalan bu talebeşövalyeyile görüşmüşlerdi. Şimdi de onu matbaha gidip oradakilerle âlem yapmaya çağırırmaktaydı. Gezgin Leopold da sakin tabiatli basit bir kimse olduğunu belirterek başka bir yere gitmesi gerektiğini söy-150 ledi. Yanındaki kadın da onunla aynı düşüncedeydi.

Talebeşöval-yeye serzenişte bulundu ama gezgin adamın kendisini basit diye nitelemesine hiç de katılmadığını açıkladı. Ne var, talebeşövalye itiraz kabul etmeyeceğini bildirip kadının söylediklerine kulak bı-
456

ie asmadan matbahın görkemliliğinden dem vurmaya başladı. Böylece yolcu Leopold onca yad elleri dolaşmaktan ve onca şehvetperestlikten sonra hışırtı çıkan bedenini birazcık dinlendirmek için matbaha girdi. Matbahın ortasında Finlandiya kayınından yapılmış ve gene o ülkeden gelme ve büyülenmişçesine kıpırdamaksızın duran dört cücenin taşıdığı bir masa yer almakta idi. Bu masanın üzerinde, 160 devasa bir mağarada harıl harıl çalışan gulyabanilerce ak yalazalarda o yörede ibadullah bulunan yaban sığırlarıyla geyiklerin boynuzlarına kakma işçiliğiyle yapılmış dehşetengiz kılınçlarla bıçaklar var idi. İslamın sihirli

sanatıyla bir afsuncunun, denizkumu ile havanın içine nefesini kabarcık kabarcık üflemesiyle meydana getirdiği kaplar sıralanmış idi. Masanın etrafındakilerin cümlesi beşuş idi, önlerinde kuş sütünden maada her şey mevcut idi. Belli bir şeytanlıkla açılan gümüş bir kapta ise kafaları kopartılmış acayip balıklar yatadurmakta idiler dersem aranızdan böyle bir şeyin mümkün olamayacağına ve bunu görmeden dünyada inanmayan- 170 larınız çıkabilir ise de hakikat aynen dediğim gibi idi oysa. Ve yağlı bir sıvının içinde uzanmış yatan bu balıklar oraya ta Portekiz'den getirilmişler idi. Zira kabın içindeki yağ zeytin ezimhanelerinin imalatına benzemekte idiler. Ve o matbahta Chaldee'nin değme has buğdayından büyü ile yapılmış ağzınıza layık bir karışım var idi ki içine hallettikleri birtakım mütehevvir cinlerin sayesinde hayretfeza bir şekilde koskoca bir dağ gibi kabarmış idi. Dahası, orada yılanlara yere saplanmış upuzun değneklerin etrafına hele-zonvari sarılmaları öğretilmiş idi ve bu

yılanların pullarından bal-şerbetini andıran
mayalı bir bade yapılmakta
idi. 180

işbu talebeşövalye bir maşrapayı doldurarak
Childe Leo-pold'a uzattı ve hepsi birden içmeye
koyuldular. Childe Leopold ise kastor
şapkasının siperliğini kaldırarak dostunu
selamladı amma ve lâkin bu türden bir
balşerbet ömründe içmemiş olduğundan naşı
kimseciklere çaktırmadan maşrapasının
içindeki şerbetin büyük bir kısmını
yanındakinin bardağına boşaltıverdi. Sonra
onlar *le matbahta oturup bir süre istirahat
eyledi. Kadiri Mutlak Tan-rı'ya şükürler etti.
Bu sırada o halisülkalp hemşire kapıda
dikilerek Metbu efendimiz Hazreti İsa adına
âlem yapmayı kesmelerini zira üst 190 A'tta
kurtulmak üzere olan masum bir hamile kadının
bulunduğunu söyledi. Sir Leopold yukarı kattan
gelen canhıraş bir çığlığı işi-terek bunun
bebeğe mi yoksa kadına mı ait olduğunu merak
ede-rek, acaba şu anda kurtuldu mu diye
geçirdi. Kanımca bu iş had-

Alb

dinden fazla uzun sürdü. O arada gözüne masanın öbür ucunda oturan ve tüm ötekilerden daha yaşlı olan eşraftan Lenehan denilen adam ilişti ki böylece ikisi teşebbüsleri bir sanları bir iki şövalye oluyorlardı. Ve ötekilerden daha yaşlı olan, öteki berikinden daha yaşlı olduğuna onunla konuşurken hürmette kusur etmiyor idi

200 Lâkin, dedi beriki, her ne kadar fazlaca uzun bir süre bekledi idiyse de Tanrı'nın inayetiyle bu bekleyişinin mükâfatını doğurduğu çocukla mutlu bir hayat sürerek alacaktır. Demlenmekte olan eşraftan zat da dedi ki: Her an ha şimdi olacak diye bekliyor kadıncağız. Dedikte, önünde duran maşrapayı kaldırarak, ona içmek istediğini sormaksızın hatta içip içmediğine aldirmaksızın, Haydi içelim keyfimize bakalım, dedi, ve maşrapasını her ikisinin şerefine kaldırarak kana kana içti zira zevkine düşkün kalender biri olarak benimsenmiş bir zat idi kendisi. Doktorlar

salonundaki masada o güne dek oturmuş konuklar arasında en insaniyetli, karıncayı 210 bile ezmeyecek kadar sevecen ve alçakgönüllü ve bütün dünyadaki şövalyeler arasında bir kadına en fazla hizmet etmiş bir kişi olan Sir Leopold maşrapasını nezaketle kaldırdı. Kadınların çektiği çileleri düşünecek olursak.

Şimdi de oraya patlayıncaya dek yiyip içmeye gelen zevattan söz edelim biraz. Masanın iki yanında da kimi talebeler yer almakta idi, yani, Dixon isimlisi Saint Mary Merciable tıp fakültesi birinci sınıf talebesi ve iki arkadaşı Lynch ve Madden ile Lenehan isimli eşraftan bir zat, biri Alba Longa'dan, biri de Crotthers'den iki öğrenci ve masanın başında oturan ve bir papayı andıran genç

220 Stephen ve halim selim oturan Sir Leopold'un yanındaki Costello ki herkes ona yiğitçe davranışlarından dolayı Punch Costello derdi (genç Stephen hariç, aralarında en serhoşu da oydu ve hâlâ balşer-beti isteyip durmaktaydı). Ne ki herkes genç Malachi'nin

gelmesini beklemekteydi zira onlara katılacağına dair söz vermiş ama kimse onun niçin gelemediğine bir anlam verememişti. Sir Simon'a ve onun oğlu genç Stephen'e duyduğu yakın dostluktan dolayı Sir Leopold da onlarla birlikte oturmuş, kendisine en saygılı bir şekilde gösterilen ikram ü izzet o pek uzun yolculuklarından sonraki yorgunluğunu atmasına yardımcı oluyordu. Yüreği merhametle do-230 lu, aşk onu diyar diyar dolaştırmıştı, şimdiyse yerinden kıınıldamak istemiyordu. Özü sözü bir, nüktedan talebeler idi oradakiler. Sir Leopold onların, kâh doğumlarından kâh faziletten dem vurarak birbirleriyle konuşmalarını dinlemekteyken genç Madden insanın karısını yitirmesinin feci bir şey olduğuna dair fikir ileri sürdü (zira yılla1 457

önce Horne'un evinde şimdi artık bu dünyadan göçmüş olan Ebla-nalı Dir kadının hikâyesi buna bir örnek teşkil edebilir, işte bu kadıncağızın öldüğü gece bir alay hekimle eczacı onun başucunda istişarede

bulunmuşlar). Ve hepsi de demişler ki, bu kadının yaşaması lazımdır zira bidayette, demişler, kadın sancılı bir doğum yapacaktır, oysa onların bu mütalaaları genç Madden'in hakikati ifade ettiğini teyit etmektedir zira kadının ölümü onu fevkalâde muazzep kılmıştır. Genç Lynch ve daha başkaları da artık dünyanın kötülöklere gark olduğunu ve cahil insanların aksi kanaatte olmalarına rağmen kanunların da hâkimlerin de bir çare bulamadıklarını dermeyen etmişlerdi. Allah hayırlara getire. Bunun üzerine hep bir ağızdan bağışarak, Hazreti Meryem adına, kadın yaşamalı ve bebeği ölmelidir dediler. Bir taraftan münakaşa ederek bir taraftan içerek kızışan ortalığı yatıştırmak için eşraftan Lenehan her birinin maşrapasındaki biraları tazeledikde ahenk berdevam oldu. Müteakiben genç Madden herkese bütün hikâyeyi naklederek kadının nasıl ölmüş olduğunu ve mukaddes dinimiz namına, hacılar ve hocalar yüzşuyu hürmetine ve de Arbraccanlı Aziz Ultan'a yeminler vererek kadirşinas kocasının

karısının naaşı başından ayrılmadığını anlatınca oradakilerin cümlesi fevkalâde üzüntüye gark oldular. Genç Stephen de onlara şu sözleri söyledi: Fısıltı, beyler, ekseriya sıradan insanların bir âdeti olagelmıştır, imdi bebeğin de anasının da Yaradan'a şükretmeleri gerekir, birisi zulmetler âleminden, ötekisi ise arafın ateşinden. Ancak, Allaha bin şükür, her gece imkânsız hale getirdiğimiz o Tanrı'nın mümkün kıldığı ruhlara ne olacak?

Ruhulkudüse, Hayat Bahşeden Tanrı'nın Kendisine ve Hazreti İsa'ya karşı günah işlemek değil midir bu? Zira, beyler, diye sürdürdü, şehvetimiz kısa sürer. Bizler, içimizdeki o küçük yaratıkların bir aracıyız; tabiatın bizim dışımızda amaçları vardır. Müteakiben müptedi Dixon, Punch Costello'ya hangi amaçlar diye sordu. Ne var, içkiyi fazlaca kaçırdığından ağzından ancak şu sözler dökülebildi: Şayet talihim yaver gider de kanımdaki şu şeh-vetperestlikten kurtulabilirsem işte o zaman ister karım olsun ister cariyem isterse de metresim, bütün

kadınların iffetine hürmetkar olacağım. Bunun üzerine Alba Longalı Crotthers genç Malachi'nin lekboynuz denilen yaratığın boynuzunun nasıl teşekkür ettiğine dair methiyesini terennüm etti, bu esnada diğerleri ha bire şaklabanlık yaparak onu sarakaya aldılar ve Aziz Foutinus'un şahadetiy-le onların aygıtlarıyla insanoğlunun muktedir olduğu her nevi fiili lera edebildiğini ayıttılar. Hepsi birden pürneşe bağrışıp gülüşürken sadece Stephen ile Sir Leopold'un onlara katılmadıkları mey-438

dandaydı zira onların bu neviden acaip şakalara gülmek içlerinde gelmiyordu ve üstelik her kim veya her nerede olursa olsun doğu ran bir kadının rencide edilmesine hayıflanmaktaydılar. Bunun 280 üzerine, genç Stephen ateşin bir hitabe ile onu bağrından koparın atmak isteyen Kilise Ana'dan, Ahkâm-ı diniyeden, çocuk düşürenlerin koruyucu azizesi Lilith'ten, ziya tohumlarının esmesiyle veya ağız ağza vampirlerin kudretinden veyahut da, Virgilius'un dediği gibi, garbın

tesiriyle veya ayçiçeğinin buhurundan veya bir kadının kocasıyla yeni karınmış kadının yanında yatmasıyla, effeto secu-to, veya İbni Rüşd ile Moses Maimonides'in kanaatlerine göre hamamda kazaen duhlü ile peyda olan gebelikten bahsetti. Kezalik ikinci ayın sonunda bir insan ruhunun nasıl ilkah olunduğunu ve Tann'ya daha ziyade senalar sunacak ruhların mukaddes anamızın

290 içinden neşet ettiğini ve buna mukabil şehvani anaların doğuran bir dişi hayvandan farkları olmadığından naşi, balıkçı mührünün sahibi ile cümle devirlerin mukaddes kilisesini kayalık yerde kuran mübarek Peter'in de dediği gibi, topa tutulmaları icap ettiğini de ilâve etti. Ondan sonra ordaki bütün bekârlar Sir Leopold'a böyle bir vaziyette bir hayatı kurtarmak için öbür hayatı gözden çıkararak anayı tehlikeye atıp atmayacağını sordular. O da temkinli bir edayla, elini çenesine götürdü ve hepsini teker teker yanıtlayarak mutadı veçhile riyakârane bir şekilde, muttali olduğuna göre fizik ilmini seven alelade bir kimse olarak, ve

pek nadir rastlanan 300 bir hadiseye tesadüf eseri şahadet ettiğinden, Kilise Ana'nın doğumla ölümü bir tuttuğunu ve ikisini de paraya çevirdiğini ve bunun da hayırlı bir şey olduğunu söyledi ve bu kısa hitabıyla hepsinin suallerini ustalıkla bertaraf etmiş oldu. işte hakikat bu, dostlar, dedi Dixon, şayet yanılmıyorsam, hamile bir kelime. Bunu işiten genç Stephen gayetle neşelendi ve fakirden çalanın Tann'ya tevdi ettiğini serdetti zira içtiği zaman tavr ü harekâtı bihakkın kepaze-leşiyor diline hâkim olamıyordu.

Fakat Sir Leopold söylemiş olduğu sözlere rağmen doğum sancıları çeken kadınların tüyler ürpertici çığlıklarından dolayı 310 hâlâ hissettiği merhamet sebebiyle fevkalâde ciddileşmiş ve ona, ve doğumdan on bir gün sonra hiçbir hekimin böylesine kapkara bir talihi tebdil edemediği biricik erkek evladını doğuran kendi sevgili karısı Marion'u düşünmeye koyulmuştu. Karısı bu bedbaht hadiseyi müteakip derin elemlere gark olmuş ve telef olup gitmesin ve donup kalmasın diye

(zira o sıralar kışın ortalarıydı) ona sürüdeki seçme kuzuların yününden güzel bir hırka örerek giydirmişti ve şimdi de Sir Leopold arkadaşının bu oğluna bakıp kendi

hedeninden böyle yüreği pek bir erkek evlat sahibi olmadığından dolayı içi kan ağlayarak suspus oldu (zira bu delikanlıyı her bakımdan takdir ediyordu) ve hatta genç Stephen'in bu haşaratla sefih 320 bir hayat sürmesi ve cevherini fahişelerle heba etmesinden dolayı hissettiği ıstırap da diğerinden aşağı kalmazdı. Tam o esnada genç Stephen boş duran tek mil maşrapaları ağzına kadar doldurdu ve öylece içlerinden daha müçtenip olanlarının sıkılmalarına meydan bırakmadan içkileri boşalttı da boşalttı, ve müteneffiz Papa Hazretleri'nin yüz suyu hürmetine dua edip, kadehini İsa'nın Vekili Papa Hazretlerinin ve buyurduğu üzere Bray papazlığının şerefine kaldırdı. Şimdi de, diye ünledi, biz bu maşrapadan bu balşerbetini kana kana içelim ancak o benim vücudumun bir parçası değil ruhumun cismani hale getirilmişidir. Ek- 330 mek parçasını sadece ekmekle yaşayanlara bırakalım. Korkmayın, bunun yokluğunun size bahşedeceği rahatlık diğerinin yokluğunun yol

açacağı dehşetten daha evla değildir. Bakın şuna. diyerek cebinde kalan iki sterlin on dokuz şilin tutarındaki, maliyenin ısıldayan madeni paralarıyla kuyumcunun kâğıt paralarını gösterdi ve bu parayı bestelediği bir şarkıya mukabil kazanmış olduğunu söyledi. Paranın epey kıt olduğu bu muhitte mezkûr serveti gören herkesin gözü kamaştı. Müteakiben ağzından şu sözler döküldü: Herkes bilmelidir ki, dedi, zamanın harabeleri ebediyetin kâşanelerini yaratır. Nedir bunun manası? Arzunun rüzgârları akdi- 340 ken ağacını kavurur ama ardından dikenli bir çalıdan bir gül olarak çıkar zamanın mahfilinde. Dinleyin şimdi beni. Kadının rahminde sözcük tene tahvil olunur ancak Yaradan'ın tininde göçmüş olan tekmil tenler ölümsüz sözcük haline gelir. Yaratılışın sonrasıdır bu. Omnis caro ad veniet. Şüphesiz Kurtarıcımızın, Şifa Verenimizin, Çobanımızın bedenini rahminde barındıran o kadının adı kudretlidir, o bizim yüce anamız, en muhterem anamızdır ve Bernar-dus'un isabetli bir şekilde dediği gibi

Onda bir omnipotentiam dei-parae supplicem mevcuttur, demek oluyor ki, O ikinci Havvamızdır ve bizi kurtardığı için şefa'at verici bir kudret membaidır, aynı şeyi 350 Augustine de söylemiştir, halbuki diğeri, mütemadi göbek bağlarımızla yek vücut halinde bağlı bulunduğumuz büyükanamız dölümüz, soyumuz sopumuzla topumuzu bir penilik bir elma karşılığında satmıştır. Amma ve lâkin asıl mesele şudur. O, yani ikincisi, onu Tanrı olarak benimsemişti ve kendi yarattığının yarattığıydı, vergine madre, figlia di tuo figlio, veya onu tanıımıyordu ki inkâr ve cehalet zaviyesinden Jack'ın inşa ettiği evde oturan Peter Piscator ile ve bedbaht evliliklerin mes'ut inkırazının meleği olan Maran-

440

gozun Joseph ile aynı vaziyette sayılır, parceque M. Leo Taxi l nous 360 dit que qui l'avait mise dans cette fichue position c'etait la sacre pigeon ventre de Dieu! Entweder Kuddas'taki cevher tahavvülü olsun öder aynı cevherden addolunsun ama asla bu

sonrakinin altındaki bir mertebede yer almasın. Hepsi birden bağırarak bunun menhus bir kelime olduğunu söylediler. Sevinçsiz bir hamilelik, dedi gene Stephen, ıstıraplı bir doğum, güzelliğine hâle gelmemiş bir vücut, şişkinleşmemiş bir karın. Şehvet düşkünüleri ihtiras ve imanla perestiş etsinler buna. Biz ise buna behemehâl mukavemet edecek, karşı çıkacağız.

Bunun üzerine Punch Costello yumruğuyla masayı tapıslaya-

370 rak Almanya'da zampara bir maceraperestin kucağına düşen bir genç kıza dair Staboo Stabella isimli müstehcen bir şarkının kavuş-tağını söylemek üzere şu şekilde girişti:

— İlk üç ay boyunca pek rahat değildi, Staboo, dedi ki, o esnada hemşire Quigley kapıdan pürhiddet onları sükûnete davet ederek utanmalarını ve onlardan hiç böyle şeyler beklemediğini söyledi ama aklından biteviye Lord Andrew'nun kendi nöbeti sırasında gelerek bu fırtınalı şamatayı görüp onu

mesleğinin şerefini ihlal etmekle suçlayacağını geçirmekteydi. Elemdide bakışlı yaşlı, gayet ciddi ve dindar bir kadındı, donuk 380 renkli kıyafeti de migrenli ve kırıışık çehresine benzemekteydi, Punch Costello'ya tevcih ettiğı şekvalar tesirsiz kaldığından dolayı da ordakilerin cümlesi bu görgüsüz delikanlıya sitem ederek onu nezakete davet ettiler, kimileri onu mülayemetle ikna etmeye çalıştı, kimileriyse onu azarladı, azgın bir hayvan gibi lanetlendi, ne şeytanlığı kaldı, ne hödüklüğü, Allah'ın lânetlik bir maymunu gibi içip içip saçma sapan konuşmalar yapmasını önlemek gayesiyle ona ulan dediler, enayi dümbeleğı dediler, yandan fırlama dediler, işkembe suratlı dediler, eşkıya dölü dediler, lâğımcının piçi dediler, seni gidi düşük seni dediler, bir sükûnet çiçeğı, zarif bir 390 merzengûş gibi etrafını müşahede eden insaniyetli Sir Leopold ise bu vaktin cümle diğerk vakitler arasında en mübareğı olduğunu ve en mukaddes olduğundan dolayı da en kıymetlisi olduğunu teemmül etmekteydi. Home'un

hanesinde vakti istirahat artık başlamalıydı.

Bu ağız dalaşına bir nihayet vermek gayesiyle Mary in Ecc-les'ten Master Dixon, sırita sırita, genç Stephen'e rahiplik yeminini niçin içmemiş olmasının sebebini sordukta, o da cevaben dünyada ferce itaat, ahrette mezar ismeti ama Allah'ın günü istenmeyen fakr u zaruret, dedi. Master Lenehan buna mukabele ederek
441

birtakım menfur işler çevirdiğini ve işittiğine göre kendisine em- 400
ivet eden bir kızın zambak misali iffetini kirletmiş olduğunu ve bunun da rüştünü ispat etmemiş bir kimsenin iğfali manasına geldiğini söyledikte cümlesi ona iltihak edip, pürneşe, baba olmasının şerefine kadehlerini kaldırdılar. Ne var ki, Stephen derhal tavzih ederek, hakikatin zannettiklerinin tam aksi şekilde olduğunu, kendisinin ebedi oğul ve her daim bekâr olduğunu arz etti. Eder etmez de daha cezbeli bir cümbüş başladı ve hepsi birden ona zifaf odasında gerdeğe girerken gelinin nasıl soyulacağını, bikrinin nasıl izale edileceğini, Madagaskar adasında rahiplerin icra ettikleri

merasimlerde kadının beyaz ve safran renkli erkeğin de beyaz 410 ve buğday renkli kıyafetlere bürünerek, sümbül yağından kandiller ve incecik mumlar arasında, kızın bakireliği giderilene dek papaz çömezleri kyrieleri ve Ut novetur sexus omnis corporis mysterium ilahisini okumalarını temsil ettiler. Müteakiben o da onlara Master John Fletcher ve Master Franciss Beaumont isimli o latif şairlerin aynı şekilde birbirlerine sarılmış âşıklar için yazmış oldukları Bakirenin Trajedisi'nden izdivaca dair mısralar okudu: Şarkının Yatağa, yatağa şeklindeki kavuştağı virginallerin akompanye etmesi suretiyle söylensin diye yazılmıştı. Güzel rayihalar neşreden meşaleler refakatinde zifafa girecekleri dört ayaklı sahne döşəğine doğru 420 ilerleyen genç âşıklara hitap eden fevkalâde teskin ve ikna edici nefis, hoş bir düğün kasidesi. Tam birbirlerine göre, dedi Master Dixon, gayet neşeli, ancak, dikkat buyurun, genç beyimiz, isimleri ne olsun - Beau Mont ile Zampara diyelim zira, evvel ve ahir,

böyle bir karınmadan pek fazla şey beklenir. Genç Stephen hatırladığına göre aslında ikisinin birden oynadığı bir zaniyenin bulunduğunu ve o zamanlar çılgınca yaşamak pek rağbette olduğundan onunla kadını aralarına alarak âşıkane füsunlarının zevkini çıkardıklarını anlattı. Bir erkeğin karısını arkadaşına sunmasından daha büyük bir sevgi olamaz, dedi. Buyurun, gidip siz de aynı şeyi ya- 430 pın. Oküzkuyruğu Üniversitesi'nde Fransız edebiyatı kraliyet profesörü olan ve insanoğlunun kendisine ondan daha çok medyun olduğu başka bir ruh mevcut bulunmayan Zerdüşt böyle, veya bu minvaldeki kelimelerle, demiştir. Bir yabancıyı kulene getirirsen bu senin için zor da olsa sen ikincieniyi yatakta yatmalısın. Orate, fratres, pro memetipso. Cümle âlem, Amin diyecektir, irlanda, unutma, o eski nesilleri o eski zamanları, bana da yakarışlarıma aldırış etmeksizin bir yabancıyı kapıma getirmiş ve gözlerimin önünde °nunla zina etmiş, semirmiş ve Jeshurum gibi fink atmıştın. Binaenaleyh,

ışığıma karşı günahMşlemiş oldun ve ben
efendini, hiz- 440

442

metçilere köle ettin. Geri dön, geri dön Clan
Milly: Beni unutma Ey Milesian. Bu müstekreh
şeyi önümde niçin yaptın da beni bir calapa
taciri yerine koydun ve Romalılarla kerimelerini
peşkeş çektiğin lisanları kara Hintlilere niçin
terk ettin? imdi atıye bak ey halkım, vaat edilen
kişverine, ta Horeb'den ve de Nebo'dan ve
Pisgah'tan ve de Hatten'in Boynuzlarından
kaymak ve para akan memleketine. Lâkin sen
bana acı süt emzirdin: Ayımı da güneşini de
ebediyen söndürdün. Beni ilelebet zulmetlere,
hüsrانlarımin mağmum nizamlarına
koyuverdin: Ve ağzımı küllü buselerle bus 450
ettin. Bu deruni kasvet, diyerek devam etti
Stephen, ne Eski Ahit'in ruhu ile ne de Şarkta
zikredildiği veçhile huzuru âlâdan gelip
cehennemin kapılarını kırarak ezelden beri
mevcut bir karanlığı ziyaret eden kudret
tarafından nura kavuşturulamamıştır. Ünsiyet
(Çiçero'nun aziz Stoiklerine ifade ettiği üzre)

mezalimin tesirini tahfif eder ve Hamlet'te pederi mahdumu prenze hiçbir yanık emaresi göstermez. Hayatın ögle vaktindeki gayri şeffaflık, doğum evveli ve ölüm sonrası gecelerinde onların en hakiki ubi ve quomodohn olan, Mısır'a has bir musibettir. Her bir şeyin nihayeti de hasılası da muayyen bir tarz ve vezinde o şeyin iptidai ve men-460 şeiiyle ahenk içinde bulunacağından naşı, doğumdan itibaren neşvünemayı neticeye doğru tabiata muvafık bir şekilde inkıraz ve zail olarak yozlaştırıcı bir istihaleyle nasıl tahakkuk ettiriyorsa, dünyevi mevcudiyetimiz de aynı çok safhalı ahenkle öyle ifa edilir. Yaşlı hemşireler bizi hayata doğru çekerler: Feryat ederiz, besleniriz, oynarız, kucaklaşırız, öpüşürüz, ayrılırız, zeval buluruz ve sonunda ölürüz: Naaşımızın önünde eğilirler. Evvelâ, Nil'in sularından, yol yol kamışlardan örülü bir yatağa benzeyen sazlıklardan kurtarılırız: Sonunda bir dağ kovuğu, dağaslanıyla balıkkartalının çığrışmaları arasında esrarengiz bir kabir. Hiçbir kimse höyüğünün 470 mevkiini

ve hangi muamelelere tabi tutulacağını ve hatta Top-hett'e mi veya Edenville'e mi havale edileceğini dahi bilmediğinden dolayı geriye dönüp baktığımızda hangi uzak diyarlarda kim olduğumuzu ne olduğumuzu nereden gelip ne zaman nereye gittiğimizi de hakeza bilemeyiz.

Bunun üzerine Punch Costello avazı çıktığıınca Etienne chanson diye bozladıysa da, işte bakın, deyip bilgeliğin kadına bir yuva, bu muhteşem tarihi mahzeni, Yaradan'ın kamilen derneşik bu billur sarayını inşa ettiğini anlattı, bezelyeyi bulana bi peni.

—DedalJack'ın kurduğu kâşaneye bakınız 480
Çuvallardan taşan maltlarım görünüz
Jackjohn 'un köyündeki görkemli meydanında.
441

Sokağın burasından kara bir kağıştı, eyvah, yankılandı. Sol ce-ahtan Thor yaman gümbürdedi: Öfkeyle korkunç çekiç fırlatıcısı. Simdi yüreğini kaldıran fırtına iniverdi. Ve Master Lynch ona dilini tutmasını ve ona karşı hürmette kusur etmemesini zira Tan-n'nin kendisinin o kâfirane ve kıblesiz sözlerine öfkelenmiş bulunduğunu söyledi. Ve evvelce pek pervasız bir şekilde zart zurt eden o kimsenin benzi soluverdi ki hepsi de bunu görüp sinerek bir araya toplastılar üstelik daha önceleri azametle yüksekten atıp tuttuğu halde şimdi ansızın pusuverdi ve fırtınanın

hengâmesini 490 tattıkça yüreği göğüs kafesinin içinde küt küt attı idi. Ardından bir saraka bir gırgır, der iken Punch Costello sil baştan inhimak ilen birasına yumuldu Master Lenehan dahi aynısını yapmaya ahdü-peyman edip naz ü tegafülde bulunmaksızın onu takip etti. Amma ve lâkin balâpervaz övüngeç carlayarak bir koca Herkimbabanın kelle kebab olduğunu etrafını görececek hali kalmadığından naşi peşinden gelemeyeceğini beyan etti. Fakat bu tede hhüşünü gizlemekten başka bir şey olmadığından, yılgı ilen Horne'un koridorunda çömelip kalakaldı. Bir nebze besalet kazanmak için birasını yudumladı idi isen dahi bilcümle semaların üzerinde uzun uzun 500 öyle bir gümbürtü koptu ki, kimileyin muttaki olan Master Madden o kıyametin kopması üzerine onun döşüne vurdu, yanında oturan Master Bloom da o övüngecin devasa korkusunu yatıştırmak gayesiyle teskin edici sözler söyledi ve işittiği sesin bir faşırtı sesinden başka bir şey olmadığını fırtınaya alâmet olan bulutlardan dökülen sulardan ibaret

olduğunu, iyice düşünüldüğü takdirde, tüm bunların tabii bir fenomen kabilinden şeyler olduklarını anlattı. Amma ve lâkin Kocaövüngeç'in korkusu Sakinleştirici'nin sözleriyle gaybubet etmiş mi idi? Ne gezer, zira onun bağına saplı 510 Istırap denilen bir ok vardı ki sözcüklerle yok edilemez idi. O takdirde ne biri gibi sakın ne de öbürü kadar sofu olmuyor mu idi? Her ikisinden de istediği kadar olmuyor idi. Ancak gençliğinde olduğu gibi Kutsiyet şişesini tekrar bulmak için gayret sarf edemez ve o zamanki gibi yaşayamaz mı idi? Hayır, gerçekten de bunu yapamaz idi zira o şişeyi bulması için Hidayet mevcut değil idi. O halde o gürlemde Ortayakoyucu Tann'nın mı yoksa Sakinleştirici'nin mi bahsettiği Fenomen'in bir faşırtısını mı işitti idi? İşitti mi idi? Öyle ya, anlayış yolunu tıkamadığı müddet ilen (ki böyle yapmamış idi) işitmemezlik edemez idi. Zira o yol sayesinde kendisi- 520 nm de diğerleri gibi fani bir temaşa olması hasebi ilen bir gün ge-"P ölmesi iktiza eden Fenomenler diyarında bulunduğunu görü-

yor idi. O da diğerkleri gibi ölmeyi kabul ederek göçüp gitmeyecek mi idi? Elbet ki kabul edecek idi lâkin Fenomen'in buyurduğuna Kanun kitabına uyarak karıları ilen temaşalar yapan erkeklerden daha fazlasını yapmaya niyeti yok idi. Şirinlik kralına yaraşan vaat edilen ülke olan ve ebediyyen öyle kalacak olan ve ölümün de doğumun da evliliğın de analığın da mevcut olmayacağı ve ona inanan herkesin ulaşabileceğı Bana-înan diyarına dair bildiğı hiçbir

530 şey yok mu idi? Evet, Abit ona o diyardan bahsetmiş Sili ise ona yolu göstermiş idi ama esbabı mucibesi o idi ki yolda dış yüzü gözlere safa ve adının Eldeki Kuş olduğunu söyleyen muayyen bir aşüfteye abayı yakmış, kadın da onu pohpohlayarak meselâ Hey, yakışıklı civan, hele yanaş yamacıma da sana kıyak bi yer göstereyim, diyerek onu öyle bir koltuklamış ki onu Çalılıktaki-Çift isimli yahut da kimi ulemanın Şehvani Arzular dediğı mağarasının içine almış ve doğru yoldan

saptırtmış.

Analar Evi'nin yemekhanesinde oturan taifenin kâffesi de en ziyade bunu arzu etmekte idiler ki şayet bu aşütte Eldeki-Kuş'a

540 (ki tüm kerih musibetleri, canavarların ve habis bir şeytanı içinde barındırıyordu) tesadüf etdikte ona yanaşıp ona sahip olurlar idi. Bana-
înan hakkında ise bunun bir hayalden başka bir şey olmadığını ve o mevhumu zihinlerinde canlandıramadıklarını söylediler zira, evvelâ, onları baştan çıkarttığı Çalılıktaki-Çift'i pek mürecceh bir mağara idi ve içinde dahi dört yastık bulunup üzerlerinde şu kelimeler yazılı etiketler var idi: Domalak, Tepetaklak, Şermnak ve Yanak Yanağa, ve saniyen, o kerih musibet Herbifrenji ile canavarları istemediklerinden naşi Prezervatif onlara öküzbağırsağın-dan mamul sağlam bir siper vazifesini görüyor idi, ve salisen, çocu

550 köldüren dahi tabir edilen bu aynı kalkan sayesinde o habis şeytanın kendisi olan Evlât tehlikesi dahi yok idi. Böylece cümlesi de iblisler gibi yılıştılar, Mr. Münaşakaşacı ve Mr. Kimizaman Mümin, Mr. Maymun Biraçek, Mr. Falso Franklin, Mr. Dikizci Dixon, Genç Balâpervaz ve Mr. İhtiyatlı Sakinleştirici. İllâ ve lâkin, Ey fûrumaye taife, cümleniz aldandınız zira o ziyadesiyle kahırlı ve celalli ses Tanrı'nın müteheyyicâne emreden sesiydi de, suiistimallerinden ve onun kelâmına hilafen saçıp savurduklarından dolayı serian kolunu kaldırıp onların ruhlarını tuzla buz edecek idi. Öylecene on altı Haziran perşembe günü Patk. Dignam bir 560 nüzulden ve eziyetli bir işret hasreti dönemini müteakip toprağa verilmiş idi, Tanrı'nın inayetiyle rahmet yağmış, nehirde takriben elli mil kat ederek turba getiren bir mavnacı tohumların filiz sürmeyeceğinden, tarlaların suya hasret çektiğinden, bataklıkların ve

kokularının nahoşlu-- ından dem vurmuş idi.
Nefes almak ne mümkün idi ve cümle
eni sürgünler susuzluktan kavrulup kalmışlar
idi ki kuraklığın hövlesini hiç kimse hatırlamıyor
idi. Gülpembesi tomurcuklar kararıp
kurumuşlar ve tepelerde ilk kıvılcımla
tutuşmaya hazır kupkuru sazlar ile dallardan
maada bir şey kalmamış idi. Cümle âlem diyor
idi ki, sanki bilirlermiş gibi, geçen sene Şubat
ayındaki o şiddetli kasırga mahsule büyük
zarar vermiş imiş de bu kadarcık kuraklık
yaptığına şükretmek icap eder imiş. Ama azar
azar, diyorlar idi bu akşam güneş battıktan
sonra, garpte dolanan fırtına geceye doğru
devasa rahmet yüklü bulutları getirecek ve
hava tahmincilerine göre ılık saçan gürültüsüz
şimşekler çakadursun gökten rahmet
boşanacak ve saat ondan sonra ise muazzam
bir şimşek çakarak uzun müddet
gümbürdeyecek ve göz açıp kapayana dek
bütün millet apar topar buharları tüten
sağanaktan kaçıp erkek iseler hasır
şapkalarını bir bez ya da mendille örterek

muhafazalı bir yere seğırtcekler, kadın iseler daha yağmur başlar iken tutturdıkları fistanları ile sekercesine koşacaklar imiş. Ely Place'te, Baggot Street'te, Duke's Lawn'da, bilâhara Merrion Green'den Holies Street'e doğru tüm o kupkuru yerlere bardaktan boşanırcasına yağmur yağacak ve hava patladıktan sonra ortalıkta ne bir fayton ne bir kupa ne de başka bir araba kalmayacak imiş. Pk. Muh. Mr. Yargıç Fitzgibbon'un kapısının karşısındaki (College arazileri davasında Mr. Healy ile müzakeratta bulunan) son derece müeddep bir kimse olan ve muharrir Mr. Moore'u (ki söylendiğine göre bir zamanlar Katolik olup şimdi de iyi bir Organist olmuş) ziyaretten dönen ve Mullingar'dan trupla yeğeni ve Mal M.'nin biraderinin Saint Swithin'e dek bir ay kadar kalacağı kente henüz dönmüş bulunan ve saçlarını kısa kestirmiş (ki şimdilerde Kendal Green pe-lerinleriyle birlikte moda) olan Alec. Bannon'a rastlayan ve hayret ederek burada ne yaptığını soran Mal. Mulligan, o eve gideceğini o da Andrew Horne'un oraya varıp

bir kadeh şarap yuvarlayacağını söyledikde,
ona antrparantez oynak bir genç inekten,
yaşına göre mütekâmil bacakları soba borusu
gibi bir kızıdan bahsederken o sırada boyuna
yağmur yağdığından her ikisi de Horne'un
oraya duhul ettiler idi. Orada, Crawford'un
ruznamesinden Leop. Bloom aralarında Leydim
Mercy talebesi Dixon Jun., Iskoçyah bir
delikanlı Vin. Lynch, Will. Madden, kaybettiği
yarıştan dolayı fevkalâde müteessir T.
Lenehan ve Stephen D., bir alay çenebaz
Şamatacı herif ilen oturmuş keyfine bakıyor idi.
Leop. Bloom evvelâ biraz kuvvetsiz idi, lâkin
hanımı Mrs. Moll'u o gece gördü-570 580
590 600 446

ğü acayip bir rüyada kırmızı terlikler ve Türk
şalvarıyla gördüğün den ve de mütebahhirîn
tarafından bir tahavvüle alâmet olduîhı beyan
edildiğinden naşı artık kendine gelmiş idi, ve
ordaki Mistress Purefoy doğum vaktini iki gün
geçtiği halde şiş karnı ilen yal-vara yakara
oraya alınmış, zavallı bedeni ilen hasta
yatağında kıvra-

610 nır iken ebeler de ellerinden bir şey gelmediği için son derece kederli idiler, içini ısıtacak bir tas pirinç çorbasını dahi midesi bulan-dığından dolayı içemiyor idi nefesi ise ziyadesiyle tıkanmış idi ve dediklerine göre, tekmelerinden topuz gibi bir oğlan olduğu gayet vazıh idi ise de, Allanın izniyle bir an evvel doğsa idi. işittiğime göre bu onun dokuzuncu yavrusu olacakmış da, Meryem Ana töreninin yapıldığı gün o sıralarda on iki aylık olan ve öbür üçüyle birlikte emzirmekte olduğu en küçük yavrusu öldüğünde onun tırnaklarını kesmiş, ki bu da aile incilinde akıcı bir el yazısı ile yazılmış imiş. Bir Metodist olmasına rağmen kudas ayininden geçmiş

620 olan ellisini geçkin kocasına pazar günleri güzel havalarda oğullarından ikisiyle Bullock Harbour'daki koyda yandan arklı hantal bir sandalla pisi veya mezigit balığı avlar ve torbalarını balıkla doldurur iken rastlarsınız, dediklerine göre. Kısacası fevkalâde mebzul miktarda yağmur yağacak ve her bir yanı tazeleyip mahsulü bolartacak imiş, amma ve lâkin mütebahhirîn tarafından söylendiğine göre rüzgârı ve suyu ateş takip edecek imiş ki Malachi takviminin tahminlerine intibak etmektedir (ayrıca işittiğime göre Mr. Russell da sahip olduğu ifti gazetesinde buna müşabih Hindistan menşeli tılsımlı bir kehanette bulunmuştur) lâkin iki olmadan 630  olmaz ya, bu akla da mantığa da sığmaz ancak yaşlısı da genci de bazen bütün tuhafliklarına rağmen isabetli tahminlerde bulunurlar ki bunu nasıl yaptıklarını bilemezsiniz.

Bunun zerine Lenehan o geceki gazetede çıkan mektuptan bahsetmek maksadıyla masanın başına geçip gazeteyi arar gibi

ceplerini yokladı (ve de onu bulmak için çok uğraştığını yemin kalem tebarüz ettirdi) lâkin Stephen'in teşci etmesiyle araştırmayı bırakıp onun yanına oturması istendiğinde bunu derhal ifa etti idi. Maskaralıktan ve bilhassa kadınlar hakkındaki azizliklerinden hoşlanan bir latifeperdaz olması hasebiyle, atlardan skandallara dek

640 her şeyden haberdar idi. Hakikati söylemek icap eder ise meteliksiz biri olduğundan dolayı umumiyetle kahvehanelerde ve seviyesiz meyhanelerde, haytalar ile, uşaklar ile, umumhane kadınları ile ve diğer sapısilikler ile düşüp kalktığından veyahut da sık sık rastladığı çavuş veya bir mübaşir ile sabahı ettiğinden iki içki arasında epey dedikodu toplar idi. Adeti veçhile yemeklerini bir aşevinde

447

ve şayet cebinde yarım şilinden başka metelik yok ise bir sa-u n etli veya bir çanak işkembe çorbası yiyecek ise, bir kopuktan H'nlediği dekolte bir şakayı veya şunu bunu anlatarak

ordaki her-eleleri gülmekten kırar ve öylecene dili sayesinde badireyi atlatır Hi tekisi, yani Costello, bu konuşmayı işitince onun şiir mi veya hikâye mi olduğunu sordu idi. Vallahi, değil, dedi idi Frank (ismi böyle idi de), veba salgını sırasında imha edilen Kerry ineklerinden bahsediyor idi. Ama canları cehenneme, diye ekledi idi gözünü kırparak, onların da mendebur boğalarının da. Bu kutunun içindeki balık şahane diyerek buyurup alsınlar diye dostane bir şekilde orada duran ve büyük bir iştiha ile seyrettiği tuzlu çaçabalıklarını gösterdi, halbuki ziyadesiyle aç olduğundan dolayı hakiki gayesi onları gövdeye indirmek idi. Bunun üzerine, Mort aux vaches dedi idi Frank, Bordeaux'da bir şarap deposuna sahip bir şarap ihracatçısının yanında çalışırken öğrendiği Fransız lisanı ilen, üstelik Fransızcayı da bir beyefendi gibi konuşuyor idi. Bu Frank, daha çocukluğundan itibaren haylazın teki idi de, ilçe kaymakamı olan pederi okusun, coğrafya filan öğrensin diye onu güçbelâ mektebe göndermiş, mihaniki

öğrensin diye üniversiteye yazdırmış, halbuki o acemi bir tay gibi gemi azıya almış, ders kitaplarından ziyade hâkimlerle mübaşirlerle haşır neşir olmaya başlamış idi. Bir vakitler bir tiyatro aktörü, sonra bir ordu bakkalı veya bir müşterek ba-hisçi olmak istedi idi ise de hiçbir işte dikiş tutturamadı idi de, hiçbir kuvvet onu ayılarından ve horoz dövüşlerinden ırak tutamadı idi, daha sonra deniz ummanına açılmış, çingeneler ilen yollara düşerek mehtaptan yararlanıp bir asilzadenin mahdumunu kaçırmış veya kızların serdiği çamaşırları iplerinden aşırılmış veya bir çitin ardında tavuk boğazlamış idi. Evinden uzaklara sayısız seferler ayrılıp gitmiş ve her defasında ilçe kaymakamı pederi onu görür görmez gözlerinden yaşlar boşanır olmuş idi: Ne, dedi idi, meselinin encamını merak eden Mr. Leopold, hepsini de öldürecekler mi? inanın, daha bu sabah onları Liverpool vapurlarına sevk ederlerken gördü idim, dedi idi. Meselenin bu kadar vahim olduğunu hiç bilmez idim, dedi idi. Seneler evveli, Mr. Gavin

Low'un Prussia Street'teki hayvan pazarında ve otlak mezatlarında kıyasıya Çiftlik hayvanları ticareti yapan kalantor celep Mr. Joseph Cuf-fe'nin muhasipliğini yaptığından dolayı bu türden hayvanlar ile sığırlar, yağh kuzular ve kırılacak koyunlar hakkında tecrübesi var 'di. Bu noktada sizinle aynı kanaatte değilim, dedi idi. Daha ziya-"e sığırlarda görülen bir tür soluğanlık ya da şap hastalığı kuşkusuz. Mr. Stephen, biraz halecanla ama oldukça isabetli bir tarzda 650 660 670 680 448 meselenin öyle olmadığını, İmparatorun Baş Kuyrukgıdııklayıcısı dan misafirperverliğinden dolayı ona teşekkürlerini ve Moskof. tan'ın en azimüşşan sığırpiyastosçusu Doktor Sığırvebası'nı, boî?

690 lan boynuzlarından yakalayıp alaşağı etmesi için birkaç topak ilac la göndereceğini beyan aden bir telgraf aldığıını söyledi idi. Hav- din, haydin, dedi idi Mr. Vincent açık kalplilikle, ırlandalı bir boğa ile methali olmasın bir, kendisini derhal bir belâyı berzahta bulur dedi idi. ismi ırlandalı cismi ırlandalı, dedi Mr. Stephen bira bardağını çevirerek, bir ingiliz porseleni mağazasında bir ırlanda boğası. Seni anlıyorum, dedi idi Mr. Dixon. Gelmiş geçmiş en gözü-pek sığırçobanı Çıttı Nicholas da bizim adımıza, işte o boğanın ta kendisini burnuna zümrüt bir halka takarak göndermiş idi. Çok haklısın, dedi idi Mr. Vincent masanın karşı tarafından, essahtan 700 da öyle, dedi idi, üstelik daha da besilek daha da cüsseli bir boğa, dedi idi, yoncaların üzerine asla yestehlemeyen. Boynuzları da bir kasretli idi, adamızdaki kadınlar hamur topaklarıyla oklavalarını bir yana fırlatıp peşine düşsün de boğa hazretlerini papatyaaçelenk-leriyle donatsınlar diye altın sırmadan derisi var idi ve burun deliklerinden tatlı buharlı nefesler solur

idi. Orası öyle de, dedi idi Mr. Dixon, lâkin o gelmezden evveli bir hadım olan Çiftçi Nicholas onu kendileri de ondan pek aşağı kalmayan bir tabipler heyetince layıkiyle iğdiş ettirmiş idi. Haydi şimdi git bakalım, dedi idi o, kuzenim Lord Harry'nin dediklerini harfiyyen yerine getir de

710 bir çiftçi hayırduası kazan, dedikte tokadını onun sağrısında epey seslice şaklattı idi. Lâkin o şaplak da hayırdua da boşuna gitmiş sayılmaz idi, dedi idi Mr. Vincent zira o ikisini telafi etmek gayesi ile ona öyle bir kurnazlık öğretti idi ki bu sayede o günden bugüne dek kızı, avradı, başrahibesi ve dulu kabul ederler ki ayın herhangi bir zamanında inekdamının karanlığında onun kulağına fısıldamayı veyahut da o upuzun mübarek diliyle enselelerini yalatmayı tüm irlanda'nın o dört tarlasında en yakışıklı genç bir âşık leventle yatmaya tercih eder. Bir başkası da dedi idi ki: Sonra da ona oyalı bir kombinezon ile bir etol ve bir korsa giydirdiler ayak bileklerine

720 büzgüler yapıp alnından sarkan perçemi

kırktılar ve her yanını ispermeçet yağı ile
ovdular ve postunu serip dilediğince terslesin
diye onun için yolun her bir dönemecinde
ahırlar inşa ettiler ve altından yemlikler
yerleştirerek içlerini piyasanın en âlâ
samanyla doldurdular. Bu aralık müminlerin
pederi (zira ona böyle diyorlar idü) öyle
ağırlaşmış idü kim, artık meraya yürüyemez
olmuş idü-Çare olarak bizim kurnaz
kadınlarımız ve de kızlarımız ona yemim
kucak kucak önlüklerinde taşıyarak getirdi
idüler ve o da karnı do-

449

doymaz hanımefendi hazretlerine bir muamma
göstermek ga-l jjen art ayaklarının üzerine
dikilip boğa lisanı ilen öyle bir bö--l*rtü koparır
idü kim cümlesi peşinden koşar idü. Ya, dedi
idü bir 730 haskası, ona öyle yüz vermişler idü
kim yeşil çimen hariç (zira nun kafasına denk
düşen yegâne renk bu idü) koskoca
memlekette yetişen hiçbir şeyi ağzına koymaz
idü ve adanın orta yerindeki bir tepenin üzerine
dikilen bir levhada şöyle bir bildiri yazıl-m,ş idü:

Lord Harry'ye göre, yerde yetişen yonca yeşil olur. Müteakiben, Mr. Dixon dedi idü kim, şayet Roscommon'daki veya Connemara kırlarındaki bir sığır uğrusunun veyahut da Sligo'da bir avuç kadar dahi olsa hardal veya bir torbacık kolza tohumu eken bir ortakçının kokusunu almayagörsün, ol saniyede cinnet getirmiş gibi memleketin yarısını aşar da boynuzları ilen ekili ne 740 varsa hallaç pambuğu gibi atar idü, hemi kül'ü de Lord Harry'nin emri ilen.

Bidayeten aralarında muaraza var idü, dedi idü Mr. Vincent, Lord Harry Çiftçi Nicholas'a sebbederek ne şeytanlığını bıraktı idü ne de hanesinde yedi zaniye barındıran kerhane mütayit-liğini, gözümü üstünden ayırmayacağım, dedi idü. Babamın yadigârı ol babatorik ilen ol hayvana cehennemini kaç bucak olduğunu göstereceğim, dedi idü. Lâkin bir akşam, dedi idü Mr. Dixon, Lord Harry bir tekne müsabakasını kazandıktan sonra (kendisi kürek kullanıyor idü ise de müsabakanın birinci kaidesi diğer müsabıkların kürek olarak samantırmığı kullanmaları idü)

taam et- 750 meden evvel kraliyet postunu temizler iken kendisi ilen bir boğa arasında fevkalâde bir müşabehet keşfetti idü ve kilerde muhafaza etdüğü parmak lekeleriyle kararmış bir el kitabını alarak hakikaten Romalıların meşhur şampiyon boğası Bos Bovum'un, kim mümtaz kenef Latincesinde şenliğin kralı manasındadır, ahfadından birisi olduğunu kat'i surette öğrenmiş idü. Bilahara, dedi idü Mr. Vincent, Lord Harry cümle saray mensubinin huzunda kafasını ineklere mahsus bir suyalağına soktu idü ve tekrar çıkarır iken onların cümlesine yeni ismini söylemiş idü. Müteakiben, başından aşağıya sular akadursun, ninesinden kalma eski bir entari ilen 760 etekliği giydi ve teallüm etmek gayesi ilen bir boğa lisanı gramer kitabı mubayaa etdi idü ve fakat bir deftere koskoca harflerle ya-ZIP ezberlediği ve sokağa çıkar iken canının çektiği yerlere, meselâ bir kayanın alnına veya bir çayhane masasına veyahut bir pambuk balyasına veyahut da bir oltanın mantarına yazsın diye Ceplerini tebeşirle doldurduğu

birinci şahıs zamirinden maada bir kelime dahi
belleyemedi idü. Velhasıl, onun ilen irlanda
boğası atasında çok geçmeden bir göt ilen
gömlek misali sıkı bir dostluk

450

teessüs etdi idü. Aynen böyle, dedi idü
Stephen, netice itibariyi

770 adadaki erkekler hep aynı şeyi düşünen
nankör kadınlardan hiçbi hayır gelmeyeceğini
anlayıb süratli bir sal inşa ilen pılılarını pırtıla
rını bohça edüb bordasına doluşub, cümle
direklere tırmanub yel kenleri fora edüb, orsa
palangalarını koyuverüb, palamarı zorla çe-
küb, rüzgâra üç çarşaf yayub, teknenin
burnunu rüzgâr ilen derya arasına çevirüb,
demir alub, dümen yekesini iskeleye doğru
tevcih edüb, afili korsan bayrağını çeküb, üç
kerre hurra deyu bağırub makinaları fayrap
edüb, sandallarına binüp Amerika kıt'asına
müteveccihen denize açıldı idüler. Mr. Vincent
de, bir lostromonun şu neş'eli gemici şarkısını
işbu vesile ilen bestelediğini söyledi

780 idü:

—Papa Peter yatağına işer. İnsan insandır
bunlara rağmen.

Talebelerin ahlâki hikâyeleri hitama erer iken
Kıymetli ahbabımız Mr. Malachi de işte daha
yeni karşılaştığı, iç hizmet komutanlığından

alametini mi yoksa sancağını mı ne almak ve harbe katılmak niyeti ilen şehre henüz vasıl olmuş bulunan ve Alec Ban-non isimli genç bir arkadaşının refakatinde kapıda gözükdü idü. Mr. Mulligan gayet nazik bir şekilde konuştukları mevzudan hazzetmiş bulunduğunu ifade etmek ilen kalmayub, hassaten temas

790 edilmekte olan işbu mazarrat hakkında bir projesini ortaya atıverdi idü. Binaenaleyh hâzırına o gün üzerlerine akıcı italik harfler ilen, Mr. Malachi Mulligan, İlkahçı ve kuluçkan. Lambay Adası, yazmış olduğu bir deste kartı dağıttı idü. Akabinde tavzih etmeğe başladığı projesi, Sir Züppoş Gecekuşu ilen Sir Lapacı Dübürzade'nin şehirdeki meşgalelerini teşkil eden avantüriye zevklerden içtinab edüb kendisini bedeni organizmamızın meydana getirülmesindeki en asil gayeye vakfetmek imiş. Pekâlâ, anlat bakalım, aziz dostum, dedi idü Mr. Dixon. Vallahi zamparalık değil ise ne olayım. Gelin oturun şöyle, ikiniz. Oturması da ayakta durması gibi bedava. Mr.

800 Mulligan bu davete icabet edüb,
maksudunu etraflıca tasrih ilen dinleyenlerine
bu düşünceye, gerek inhibituar gerek
prohibituar (hatta bu inhibisyon ister izdivaca
ait iğbirara veya muvazenede bin noksanlığa
istinad etsin, ve kezalik bu prohibisyon ister fitri
kusurlardan veya iktisab edilmiş inhimaklardan
neşet etsin) kısırlığın sebeplerini derpiş ederek
vasıl olduğunu dermeyan etdi idü. Gerdeğin
kendisine has ol en aziz teminatlardan mahrum
bırakılmasını görmesinin kendisine fevkalâde
üzüntü verdiğini söyledi idü: Hele halleri
vakitleri yerinde birçok cazib hatunun
saadetbahş duhullerini teksir edecek yerde
kasvetli bir manastırdaki yere ba-

451

b yürek yakan birtakım şeni keşişlerin tuzağına
düşüklerini va- 810 hut dişilik goncalarını ne
idüğü belirsiz cudamların kucaklarında :
beliklerini veyahut da yüz yakışıklı civan onları
okşayub sar-ağa hazır bekler iken onların paha
biçilmez tenasülî muccevherle-ni heba erdiklerini
düşündükçe, diye kalbinin kanadığı hususunda

onları temin etdi idü. Bu münasebetsiz vaziyete (kim arazsız bir ateşin zaptedilmesine izafe ederek sözünü ikmal etdi idü) mâni olmak için bazı kıymetli müşavirler ilen istişarede bulunub bu mes'elenin derununa nüfuz etdikçe, cüz'i bir ücret mukabilinde Lambay Adası mülkünü zilyedi, galebe çalan partimizin ziyadesiyle gözde bir Muhafazakâr üyesi olan Lord Talbot de Malahide'den 820 mubayaa etmeğe karar vermiş idü. Orada, Omphalos namı ilen ve Mısır'da olduğu veçhile bir obelisk diktirerek millî bir ilkah çiftliği tesis etmeği ve itaatkâr toprak sahipleri ilen zâbitâna, kendisine müracaat ilen tabii fonksiyonlarının ifasını arzulayan her cins ve hayatiyetdeki hatunlarını dölleme hizmetlerini takdim etmeği teklif etmek istediğini anlatmış idü. Para bir mâni teşkil etmiyor, dedi idü, hatta hizmetlerine mukabil olarak bir peni dahi almayacak imiş. Halli vakitli monden hanımefendilerden tutunuz da en fukara aşçı kızına dek, şayet endamları ilen mizaçları niyazlarını ateşin bir tarzda mukni iseler, aradıkları adamı onda bulacaklar 830

idü. Tagaddisi için ise kendisini münhasıran leziz yumru köklerden, balıklardan ve ordaki adavşanlarından müteşekkil bir rejim dahilinde tağdiye edecek imiş, zira son olarak zikredilen bu doğurgan kemiricilerin eti, ister ızgarası ister bir parça besbase ilen bir iki adet kırmızıbiber ilâvesiyle yahnisi, bu gaye için ziyadesi ilen tavsiye olunmakta imiş. Bir hayli hararet ilen beyan ve serdetdiği bu diskuru müteakiben Mr. Mulligan şapkasının üzerini örttüğü mendili aniden çekiverdi idü. Her ikisi de, zahir, yağmura tutulmuş ve her ne kadar adımlarını sıklaştırmış imişler ise de Mr. Mulligan'ın gri yünlü kumaştan elbisesinin koyulaşan renginden anla- 840 şılacağı üzre, gene de ıslanmış idüler. Projesi bu arada dinleyicileri tarafından ziyadesiyle beğenilmiş ve, tasallut edercesine Newcastle's kömür sevkiyatını düşünüb düşünmediğini soran Mary'li Mr. iJixon hariç herkesden kalbî methiyeler kazanmış idü. Mamafih Mr. Mulligan klasiklerden, aklında kaldığı kadarı ilen müddeasını zanf bir

tarzda takviye eder gibi görünen isabetli bir
iktibas ilen munevveranın gönlünü fethetdi idü:
Talis ac tanta depravatio bujus seculi, O
quirites, ut matresfamiliarum nostrae lascivas
cujuslibet semivi-n ""d titillationes testibus
ponderosis atque excelsis erectionibus
centuri-°num Romanorum magnopere
anteponunt, aralarında mevcut şenlik 850
1452

görmemişlere de meramını kayrandaki erkek
ve dişi geyik, çiftlikteki erkek ve dişi ördek gibi
onların daha kolayca hazmedebil? çekleri
hayvanlar âlemine ait teşbihler ilen ifade etmiş
idii.

Kendi zarafetini bir hayli mühimsediğinden kelli,
ve filhakika tertipli bir zat olduğundan naşi,
beraberindekiler onun serdettiğj proje hakkında
sitayişlerini mebzulen arz ederler iken
başından geçen bir maceradan dolayı
ziyadesiyle şadan, en yakın mücaviri-ne onu
anlatmadan edemedi idü. Mr. Mulligan, ol
esnada masayı idrak edüb, ol somunların ve
balıkların kimin içün hazırlanmış ol-

860 duğunu sordu ve, bigâneyi müşahede edüb kibarca eğilerek dedi idü kim, Af buyurunuz, efendim, size arz edebileceğimiz herhangi bir profesyonel hizmete ihtiyacınız var mıdır? Mumaileyh, bu teklif üzerine, aralarında münasip bir mesafeyi muhafaza ederek ona son derece kalbi teşekkürlerini nakletti ve cevaben oraya şu anda Horne'un hanesinde yatmakta bulunan bir hanımefendiyi ziyarete geldiğini, zavallı kadıncağızın enteresan bir vaziyetde olduğunu, onun çektiğı çileyi (kim bu noktada derin bir göğüs geçirdi idü) işitüb mes'ut hadisenin vuku bulub bulmadığını öğrenmek istediğini söyledi idü. Mr. Dixon, mevzuu değıştirmek gayesi ilen, 870 kalkub Mr. Mulligan'ın irileşmekteki göbeğini alaya alarak, onun prostatik torbacıktaki veyahut da erkek rahmindeki yumurtacık hamileliğinin bir alâmeti mi olduğunu yoksa, mümtaz tabib Mr. Austin Meldon vakasında olduğı üzre midedeki kurtan mı neşet etdiğini sordu idü. Mr. Mulligan cevaben bir kahkaha tufanına ya-

kalanub kasıklarını tuta tuta güler iken, Grogan Ana'yı (ne yazık kim pasaklı bir fahişe olmasına rağmen kendisi cinsinin en mükemmel bir mahlukudur) takliden tuhaf ve pek hoş bir şekilde çığırdı idü: işte sana hiçbi piç doğurmamış bi karın. Bu usturuplu laf neş'e kasırgasını tekrar ettirdi ve teknil odayı fevkalâde ayş ü ta-
880 raba gark etdi idü. Hengâme ayyuka çıkmış bir vaziyetde devam edegelir iken sofadaki bir gürültü sebebiyle kesiliverdi idü. Ol esnada dinleyiciler arasındaki biraz abus, sarışınca Iskoçya-h talebe konuşmağı en meraklı yerinde kesüb genç beyefendiyi en hararetli bir tarzda tebrik etdi ve nazik bir jestle, karşı karşıya gelüb kendisine bir sūrahi kordiyal takdim etmek istediğini ve aynı zamanda başını soru sorarcasına tutub (nezaket mevzuunda koca bir asırlık terbiye ve tedrisat dahi böyle nazik bir hareket istihsal edememiştir) bu pozunu şişesinin muadil fekat zıt bir muvazenesi ilen tevhid ederek nakledene kelimeler ilen vasıl olabileceğı

890 en vazıh bir şekilde kendisine ondan bir kadeh takdim edüb edemeyeceğini sordu idü: Mais bien sûr, asil yabancı, dedi idü o meser-453

ilen, et mille compliments. Elbet edebilirsin, ziyadesiyle memnun lurum, Saadetimi tamamlamak için işte bir bu kadeh eksik idü, I âkin, ulu Tanrım, heybemde bir kırıntı, kuyumda bir damla su jafii kalmasa, Tanrım, gene de diz çökerek insanlığa nimetlerini bahşeden ol ilahi kudrete bana saadet ihsan eyledüğü için şükür eder idüm. Bu sözleri söyleyüb kadehi dudaklarına yaklaştırdı, kordiyalden zevkle bir yudum içdi, saçlarını düzeltdi, bağrını açınca bir ipek kurdeleye bağlı sevgilisinin fotoğrafını onu verdiği günden beri muhafaza eden bir madalyon çıkıverdi idü. Ol yüz 900 hatlarına şefkat ilen bakarak, Ah Mösyö, dedi idü, şayet onu ol tılsımlı anda ol şirin eşarbi ve yeni edalı bonesi ilen (bana şirin bir şekilde söylediğine göre bayram hediyesi imiş) öyle bitasannu bir intizamsızlık ilen, öyle iç ezici bir letafet ilen gördüğüm gibi görse

idünüz bir, tallahi de, siz dahi, Mösyö, koçak mizacınızın icbarı ilen kendinizi topyekûn böyle bir adunun ellerine teslim eder idünüz veyahut da işbu meydanı ilelebet terk eder idünüz. Beyan ederim kim, hayatım boyunca bu suretde müteessir olmamış idüm. Tanrım, şükürler olsun sana, günlerimin Müellifi olarak! Bu suretde şirin bir mahlûkun iltifatına nail olan bir kimsenin saadeti 910 üç misline çıkar. Sözleri bir muhabbet nalesi ilen beligleşir iken, madalyonu tekrar bağrına yerleştirüb, gözlerini silerek tekraren inildedı idü. Tekmil Mahlûkatma Hayır İhsan eden Lütufkâr Tanrı, Senin ol en tatlı işkencelerin ne kadar ulu ve âlemşümul olmalı kim hür veya esir, saf bir çoban veya kostak bir snop, pervasız ihtirasının şaşaalı zirvesindeki âşık veya mütekâmil yaşıdaki zevç, herkesi kendine ram edebiliyor. Lâkin heyhat, efendim sadetden uzaklaşıyorum. Şu yeryüzündeki meserretlerimizin cümlesi de ne kadar gayri mükemmel ve çapraşık. Lanet olsun! Diye hüsrân ilen ünledi idü. Ah keşke tedbirli

davranıp pardösümü yanıma almayı 920
unutmasa idüm! Bunu düşündükçe ağlayasım
geliyor. Ol vakit, yedi defa yağsaydı dahi,
ikimize de bir şey olmaz idü. Elini alnına
vurarak, Ah sersem kafa, deyü bağırdı idü,
yarın yeni bir gün olacak ve, hay Allah, bir
marchand de capotes var tanıdığım, Monsieur
"oyntz, ondan bir livre mukabilinde bir hanımı
ıslanmaktan muha-'aza edebilecek Fransız
modeli güzel bir pelerin alabilirim. Çık-Ç'k! Diye
araya girdi idü Le Fecondateur, ol fevkalâde
hünerli seyyah (avec lui şehrin en sosyetik
mahallelerinde az buçuk yapmadığımız
olmuştur) arkadaşım Monsieur Moore'un
anlatdığına akılır ise Cape Horn'da, ventre
biche, ol suretde acayip yağmur ya-&ar ımüş
kim en mukavim pardösülerin dahi içine nüfuz
eder •müş. Ol şiddetteki bir sağanak, demiş
idü, sans blague, pek çok ta-

930 AM

lihsiz vatandaşı essahdan müstacelen öbür
dünyaya havale etmi dir. Öf! Bir livrel Diye
ünledi idü Monsieur Lynch. Turfa şeyler fi yatı

bir sou olsa dahi pahalı sayılır. Bir şemsiye, bir peri mantarın, dan daha büyük olmadığı takdirde, haydi haydi on sou etsin diye_ lim. Akli başında hiçbir kadın kullanmaz öyle şeyi. Sevgili Kitty'm bugün bana bu suretdeki bir selâmet gemisinde açlıktan ölmenden evvel bir tufanda raks edeceğini söylemiş ve (yüzü kıpkırmızı ke-940 silüb etrafda onun söylediklerini kapacak tereल्ली kelebeklerden gayri kimse bulunmadığı halde kulağıma fısıldayarak) zira diye hatırlatmış idü, Tabiat hatun, ilahi bir saadet ilen, kalplerimize işlemiş ve herkese belletmişdir kim, diğer şerait tahtında terbiye icaplarını ihlâl eden tabii kıyafetimizin masumiyetinin en isabetli, hatta tek kıyafet olduğu il y a deux choses. Birincisi, dedi idü, (ve bu noktada sevimli feylosofum, ben elimi uzatıp onun arabaya binmesine yardım eder iken, dikkatimi dağıtmamam için, dilini çıka-rub kulağımın içine hafifçe dokundurmuş idü) birincisi yunakda iken - Fekat bu esnada holden gelen bir zil sesi malûmat hazne-950 mizi zenginleştirmeyi kati

suretde vaat eden bir hitabeyi inkıtaa uğratmış idü.

içtimain umumi serazat şetaretinin ortasında bir zil çaldı idü, hepsi de bunun sebebinin ne olabileceğine dair faraziyeler yürüte-dursun, Miss Callan içeriye girüb, genç Mr. Dixon'a birkaç kelime söyledikten sonra, hâzırunun önünde derin bir hürmet ilen eğilmiş ve orayı terk etmiş idü. Bir sefihler meclisinin içinde bir an dahi olsa bir kadının mevcudiyeti her nevi zarif tevazuun teşhirine ve zarafetden nasibi daha kıtça olanlarının en şehvetperest neviden mudhik hurucatından içtinap etmelerine sebebiyet vermiş 960 iken, kadının gaybubeti ilen müstehcen tehzilâtın infilak etmesi bir olmuş idü. Costello, mastorlaşmış bulunan cibilliyetsiz bir herif, ne tuhaf şey, dedi idü. Alâmet bi şey, esaslı ineketi! Namussuzum kin seninlen randevulaşdı o karı. Ulan köpoğlu, ne yapdın kin? Nasıl tavlıyosun karıları? Şeytan tüyü var herifte, vallahi de, dedi idü Mr. Lynch. Mater imarethanesinde muamelat bu minval üzre tatbik olunmaktadır herhal. Bakın yahu,

Doktor O'Gargaracı-başı hemşirelerin
çenelerini nah böyle okşuyor imiş. Tallahi de
son yedi aydır orda koğuş hademesi olarak
çalışan benim Kitty an-latdı idü bana. Vay
anam vay, doktor, diye ünledi idü yeleği çuha-
970 çiçeği rengindeki delikanlı, kadınsı bir cilve
taklidi yapub vücudunu işvebazca kıvırtarak,
vücudumu nasıl da mıncıklıyossun! Seni hınzır
herif, seni! içim bir tuhaf oldu, vallahi. Sen de
Peder Opof3' sın'dan heç aşşağı kalmassın
hani, billahi! Ondan hamile kalmam1?

455

vlii ise, nah bu birada boğulayım, diye haykırdı
idü Costello. Ben göz etdükçe karnı nah böyle
şişiveren bi kadın tanıyorum. I âkin, genç
cerrah, ayağa kalkub hemşire az evveli
kendisini ko-&usdan çağırdıklarını tebliğ
etdüğünden naşı hâzırundan müsaade leb et(jj
jdü. Merhametli, inayetini esirgemeyen Tanrı ol
enceinte kadının takdire şayan bir metanet ilen
tahammül etdüğü ıstıraplarına bir nokta
koymuş ve onu nur topu gibi bir oğlan anası
kılmış 980 idü. Vukuf sahibi olmayan veya onu

tezyid etmeyen, asaletbahş bir mesleğe küfreyleyen kimselere sabır temenni ederim, dedi idü o zira Üluhiyetin hak etdüğü tazimin tahlisi yeryüzünde saadet için en büyük kuvvetdir. Şayet ihtiyaç duysa idüm onun ulvî zuhuratının faikiyetine şahadetde bulunacak bir bulut bulabilir idüm, der iken hiç şüphem yoktur kim, sadece bir durubi emsal olarak değil, insan kalbinde haşmetli bir müşevvik olur idü. Onların hallerini çekemem. Nedir öyle? Ol cana yakın Miss Callan gibi kendi cinsiyetinin cevahiri ve bizimkisinin ise hayranlığını kazanmış olan birisini gammazlamak ha? Hem de topraktan halk edil- 990 miş âciz bir eşrefi mahlûkatın maruz kalabileceğin en vahametli bir esnada? Düşünmesi dahi kahredici! Bu şekildeki habaset tohumlarının ekildiği ve Horne'un hanesindeki analara ve hemşirelere hak erdikleri tazimin gösterilmediği bir dünyada neşvünema bulan bir neslin atisini düşündükçe titriyorum. Serzenişini telaffuz etdikte geçer iken hâzırünü selâmlayub kapıdan çıkdı idü, bazıları da ol âdi kandilliyi defetmek istedi

idüler, ol meram kim şayet iğrenç bir beddua
ilen (zira küfürbazlıkda

üstüne yok idü) dindarlık mevzuunda bu dünyada gelmiş geçmiş en hakiki müminlerden geri kalmadığını ikrar ederek ihlâlini telhis etdirmemiş olsa idü 1000 ifa edilecek ve ol suretde hakkı avucuna verilmiş olacak idü. Sabaha çıkmayım kim, dedi idü o, helâlzade Frank Costello'nun hissiyatı her daim şu suretde idü kim pederime ve eski günleri düşündükçe kalbimi sevgiyle ısıtan ol reçelli sarma böreklerini açmada veya unhelvalarını karmada üstüne olmayan ve valideme hürmetde kusur etmemeye ziyadesi ilen ihtimam gösterecek şekilde ter-blye edilmiş idüm. iptida duhulünü müteakiben birtakım hayâsız alaylara muha-tab olduğunun farkına varmış ise de buna umumiyetle merhamet nedir tanımamakla maruf ol yaşların muhassalası diye tahammül 1010 etrniş olan Mr. Bloom'a avdet edelim. Bu uçarı gençler, hakikaten, yaşından fazla büyümüş çocuklar gibi zirzopluklarla dolu oluyorlar U: Onların dağdağalı münakaşalarında istimal etdikleri kelimeler rluk ilen anlaşılıyor ve ekseriya

muteber bir şey çıkmıyor idü: 456

Hırçınlıkları ve rezilane motsları onun ruhunu karartıcı nevide idü: Damarlarındaki kanın fıkır fıkır kaynaması onların lehine W halet yaratıyor idü ise de muaşeret kaideleri hususunda asla ihn. mamkâr değiller idü. Lâkin, Mr.

Costello'nun kelamı onun üzerinde nahoş bir tesir bırakmış idü zira kazmadişli kambur bir veledi 1020 zina gibi dünyaya evvelâ ayakları fırlamış, müteveffa liyakatli Mr Darwin tarafından arzu edilen hilkat zincirinin ol kayıp halkasını düşünmeye sevk etmek gayesi ilen cerrahın kerpeteni ilen kafatasında bıraktığı emareler hâlâ mevcut, kepçekulakları gayritabii şekilde fırlak bu bedbaht onun midesini bulandırmakda idü. insanoğluna tahsis olunan senelerin ortasını epey geçmiş ve artık hayatın bin bir meşakkatine tahammül etmiş olub, keزالik ihtiyatlı bir ecdadın ahfadı ve şahsen nadir bir müçtenib olması hasebi ilen, derununda feveran etmeye mütemayil cümle tehevvürü, onları derhal engelleyerek, seviyesiz insanların yuhaya ondukları, dü-1030

şüncesizce hüküm verenlerin istihfaf erdikleri ve herkesin göz yumduğu ama sadece göz yumduğu hadsiz hesapsız müsamahakârlığını kalbinde besleyerek tahakküm altına almağa gayret et-mekde idü. Feminin nahifliğini kendilerine alay mevzuu ittihaz edenlerin (kim asla iltifat etmediği bir âdet idü) işte onların münasip bir terbiye görmüş olmadıklarını ve taşıdıkları isimlere layık bulunmadıklarını düşünür idü: Böyleleri için, kim utanmak namına ne varsa hepsini kaybetdiklerinden dolayı kaybedecek başka bir şeyleri kalmamıştır, onun için küstahlıklarıyla paldır küldür ve şerefsiz bir şekilde ricat etmeleri onlar için tek acı lâkin çıkar 1040 yol olur. İhtiyarların suratlarını ekşitmelerine veya asık suratlı kimselerin homurdanmalarına kulak asmayan (Mukaddes Müellifin iffetli muhayyelesinin ettiği gibi) yasak meyveyi yemekden başka bir şey düşünmeyen müteheyyiç bir delikanlının hislerini takdir etmiyor değil ise de, meşru vazifelerini ifa etmekte olan bir hanımefendiye karşı gayri

insani bir tavrı hiçbir şerait tahtında hoş göremez idü: Netice itibariyle, hemşirenin sözlerinden müstacel bir tevellüdün husule geldiğini hissetmiş idü, mamafih, kabul etmek lâzım idü kim, bu suretde fahiş bir mihnetden sonra meselenin mesut bir şekilde hitam bulduğuna muttali olunması ehemmi-1050 yetini tahfif etmeyüb ve hak Taalâ'nın mağfiretini ve rahmetini bir kerre daha izhar etmiş idü.

Bu itibarla zihnindekileri yanındakine açarak, bu mevzu hakkındaki düşüncelerini ifade etmek gayesi ilen, kendi fikrine göre (belki de ifade etmemesi daha isabetli olur idü) loğusalığının bu taravetli mazhariyerle hitam bulması haberinden dolayı mesrur o -

407

mamak içün insanın ya soğuk bir hilkıyyete ve barid bir dehaya sahip olması lâzım geldiğini ve çünkü hiçbir taksiratı olmadığı halde ziyadesiyle ıstırap çektiğinden bahsetti idü. Şık esvaplı delikanlı onu bu vaziyete kocasının getirmiş bulunduğunu ve şayet diğer bir Efesli hatun

olmadığı takdirde şüphesiz böyle olması lâzım
1060 geldiğini söylemiş idü. Sana
söylemeliyim, dedi idü Mr. Crothers, sözünü
daha da tebarüz erdirmek gayesi ile masanın
üzerine vu-rub, senin o lzzetlu Hazretleri, uzun
favorili bir moruk, bugün buraya gene uğradı
idü, genzinden konuşarak hayatım dediği
Wilhel-mina ile bir çift laf etmek istiyor imiş de.
Kendini hazır tutmasını söyledi idüm, aman ya
birden patlayıverir ise diye. Vallahi,
mübalâğasız söylüyorum. Senin o ihtiyar
koğun erkeklik kudretine hayran olmamak
mümkün değil, herif o karıya bir çocuk daha
doğurtturur bak. Hep birden, her biri kendi
minvalince, onu tebci etmeye başladılar idü,
halbuki o şık delikanlı aynı teraneyi çalarak
1070 gedikteki adamın kadının nikâhlısından
gayri birisi, bir kilise mensubu, bir
meşaletaşığı (faziletli) vayahut da her
haneye lâzım olan öteberiyi satan bir seyar
esnaf olduğunu söyledi idü. Ne garib, diye
istiğraka daldı idü misafir, onların sahip olduğu
bu harikulade renasüh melekesi; bu

doğumhane ilen teşrihhanenin bu neviden vakarsızlıklara sahne olabilmesi, sadece akademik unvanların

iktisabının bu hiffet düşkünlerinin her cihetden mümtaz pek çok insanın en asil telakki ettiği bu san'atin fedakâr tabibleri-ne tahvil etmeye kâfi gelebilmesi. Lâkin, diye ilâve etdi idü, ihtimal kim hepsini tazyik altında tutan müterakim hislerinden kur- 1080 tulmak gayesi ilen yapıyorlardır zira müteaddid kerreler müşahede etmişimdir kim, canciğer dosrlar birlikte gülerler.

Fekat, ne münasebet ilen, diye asil lordumuz himaye edici azize soralım, lütufkâr bir prensin imtiyazı ilen medenî haklara sahip olan bu ecnebi, kendisini dahili siyasetimizin en faik lordu olarak nasıl resis edebilir? Sadakatin istişare etmesi iktiza eden ol minnetdarlık sindik nerededir? Geçen harb sırasında düşman onu kumbaracı askerlerine karşı ne vakit muvakkat bir avantaja sahip olsa bu vatan haini ol anı fırsat bilüb kuvvetlerini keyfince mutasarrıfı bulunduğu imparatorluğa karşı sürececek yerde kendi yüzde 1090 dördünü garantiye alma telâşsı ilen tir rir titremiş idü. İrtikâb ettiği d'ğer menfaatlar gibi bunu da

mı unutmuştur? Veyahut da, söyle-dlklerini
aslı var ise, başkalarını aidata aidata nihayet
kendisi mi danan kişi, kendine ait biricik zevk
vasıtası olmuştur? Şeci bir "'başının kerimesi
mazbut bir hanımefendinin harimi ismetini •nlal
etmek, veya onun iffetine en ufak bir gölge
düşürmek gayet-

458

le hadnaşinas bir tavır olacak idü ise de şayet
dikkatleri bu nokt ya çekmek istiyor idü ise
(filhakika ol suretde yapmamış olması z yadesi
ilen onun lehine olacak idü) varsın çeksın idü.
Bedbaht ka 1100 din, epey uzun müddetdir son
derece ısrarlı bir şekilde onun tekdirlerini,
çaresizlere has bir istihzadan gayri herhangi bir
his ilen dinleme hakkı ondan esirgenmiş idü.
Şöyle söylüyor idü, o namus bekçisi, sofulukda
tam bir pelikan, tabiate olan rabıtarlarından
bihaber, cemiyetin bu düşük tabakasından
çıkılmış bir hizmetçi kız ilen gayri meşru
münasebete teşebbüs etmekden hiç vicdan
azabı hissetmiyor idü! Ah, o haspa
süpürgesinin velayeti altında olmasa idü, o da

Mısırlı Hacer gibi terakki eder idü! Otlama alanları meselesinde o hırçın titizliği pek mahutdur ve Mr. Cuffe'nin huzurunda münfail bir çiftlik sahibinden köylü ağzı ilen de olsa pek 1110 isabetli ve kinayeli bir cevap almasına sebep olmuş idü. Bir de Hristiyanlık vaazı vermesi ona hiç yakışmıyor. İşlenmeyüb de saban demiri hasreti çeken bir tohumtarlası yok mudur kim hanesine mücavir? Buluğ çağında ayıblanan bir âdet hayatın ortasında bir ip-tilâ ve hacaletdir. Şayet bir terbiyıklı sefihler neslini sıhhata kavuşturmak gayesi ilen Gilead belsemmini kocakarı ilaçlarına ve lezzeti meşkûk vecizelere sarfetmesi şart ise o takdirde tatbikatı halihazırda onu tamamen işgal etmiş bulunan nazariyata daha ziyade intibak etsin. Onun aguşu izdivacı, muaşeret adabının misal göster-mekde muhteriz olduğu bir esrar yuvasıdır. Bazı solgun güzellerin 1120 iffetsizce imaları onu ihmal edilmiş ve kötü yola düşmüş bir muhibbe olarak teselli edebilir ise de bu cedid ahlâkiyatın müdafii ve sosyal yaralarımızın müdavii, kendi şarkî

diyarında köklendiği takdirde boy atub
şenlenen ve bol bulamaç belsem ifraz eden
fekat, daha mutedil bir iklime nakledildikde,
kökleri daha evvelce sahib oldukları kuvveti
kaybeden ve çıkardığı madde âtil, hamızî ve
tesirsiz olan egzotik bir ağaçtan başka bir şey
değildir.

Haber, Babîâli'ye mahsus merasimleri
hatırlatan bir ihtiyat-kârlık ilen revir ikinci
müdiresi tarafından nöbetçi hekim muavinine
tebliğ edilmiş, o da bunun üzerine murahhas
heyetine bir er-

1130 kek evlâdın doğduğunu ilan etmiş idü.
Kendisi dahiliye vekilinin ve hususi meclis
azalarının huzurunda mutad doğumertesi
merasimine muavenet etmek gayesi ilen
şahsen kadınlar koğuşuna vâsıl oldukda,
murahhas âzâlar, uzun süren uykusuzluk
sebebiyle gayet ciddî ve asabî, ve ol mes'ut
hadisenin gerek hastanın hizmetkârının gerek
ise doğum mütahasssısının ikisinin birden
gaybubeti münasebeti ilen daha da tahfif
edilmiş olan serbestîyi tezyid edeceğini ümid

ederek müttehiden bitabu takat ve tasvib ilen
derhal bir

459

ifakı lisan eylemeye başladılar idü. Mr. Tellâl Bloom'un teşvik, teskin ve ictinab etmeye çalışan sesi işitilmiyordu dahi. Ol an, böyle mütehalif mizaçlar arasındaki yegâne rabıta olarak tezahür 1140 eden ol insicamsızlık nümayışı için fevkalâde müsaid idü. Vaziyetin beher safhası mütevaliyen teşrih ediliyor idü: Ana bir baba ayrı biraderlerin doğum evveli zıddiyetleri, Sezaryen ameliyatı, babanın veya daha nadiren görülen, ananın vefatından sonraki doğumlar Childs Cinayeti diye malûm ve Mr. Avukat Bushe'un müte-heyycane müdafası ilen nahak yere itham edilen şahsın beraetini temin ettiğiinden dolayı unutulmaz kılınan kardeş katilliği vakası, ekberiyet hakları ve kralın ikizler ilen üçüzlere ihsanları, çocuk düşürme ve çocuk katli vakaları, muvazaalı veya ihbar edilmemiş olanları, akardiyak/o^Ajw infoetu ve ihtikan sebebiyle aprosopi (Mr. 1150 Namzet Mulligan tarafından iktibas edilen) bazı

enesiz Çinlilerde görülen ve fekk yumruların
medial hat

boyunca kusurlu olarak kavuşması neticesinde hâsıl olan ve (anlattığına göre) bir kulağın öbürünün söylediğın işitebildiğı agnasi vakaları, anestezinin veya şafak uykusunun faideleri, damarların tazyiki sebebiyle ileri hami-lelikde doğumsancılarının uzatılması, amnion kesesindeki mayiın şiddetinin prematüre olarak tahfifi (bilfiil bu vak'ada görüldüğü üzre) ve bunun neticesinde rahmin mikrop kapma tehlikesi, şırınga vasıtası ilen sun'i ilkah, hayızdan kesildikten sonra rahmin içe doğru kıvrılması, ırzına zorla tecavüz edilerek hamile bırakılan ka- 1160 dınlar mevzuunda ırkın irtikâbı meselesi, Brandenburghluların Sturzgeburt tabir etdikleri ol ıstıraplı doğum halleri, çok sayıda erkeğın menisi ilen, iki erkeğın menisi ilen ve hayız müddeti sırasında veya aralarında kan bağı bulunan ana ve babalar tarafından ilkah neticesinde doğan hilkat garibeleri - velhasıl Aristo'nun renklilitoğrafya resimli şaheserinde tasnif etdiğı insanın doğuşu hakkındaki cümle vak'alar. Ebeliğın ve adlî tıbbın en vahim mes'eleleri,

hamile bir kadının bir çit merdiveninden çıkmasının, ol hareket ilen, göbek kordonu cenini boğmasın diye men edilmesi ve şiddetli veya kifayetsiz şekilde hasret çektiğinin işarı üzerine 1170 elini vücudunun çağlar boyunca istimali ilen nikbet yeri diye isimlendirilen nahiyesine koymasının takbihi gibi hamileliğe taallûk eden en müteammim itikadlar kadar halecanla tetkik edilmiş idü. Aralarından birisi, tavşandudağı, memedeki lekeler, çokparmaklılık, mavi hastalık, doğuştan hasıl olan kırmızı lekeler ve kırmızı şarap lekesi gibi bütün anormalliklerin prima facie hepsine temas edilmiş ve arada bir rastlanan ol domuzkafalı (Madame Grissel Steevens vak'ası unutulmamış idü) veya köpekkıllı çocukların 460

tabiî mefruz izahı olduğu iddia edilmiş idü.

Kaledonya murahhası

1180 tarafından ileri sürülen ve temsil ettiği memleketin metafizik tra-disyonuna layık plazmatik hafıza teorisi bu çeşit vak'alarda insandan evvelki bir merhalede rüşeymî

inkişafın bir inkıtasını derpiş et-mekde idü. Bigâne bir mümessil ise bu iki içtihadın aksini öyle hararetli bir şekilde iddia etdi idü kim ikna olmamak mümkün değil idü: Yani, kadınlar ilen hayvanların erkekleri arasında cereyan eden çiftleşmeler teorisi - mehazı ise kendisinin esas ittihaz ettiği ve ol zarif Latin şairinin dehasınca bize nakledilegelen Meta-morphoses'in sahifelerindeki Minotaur misali masallar imiş. Onun sözleri fevkalâde tesirli olmuş ise de uzun sürmemiş idü.

Mr.

1190 Namzet Mulligan'ın rakip tanımayan bir şekilde üstadı olduğu azizlik kabilinden bir hitabet ilen, cinsel arzuların tatmini için en ideal kimsenin iyi kalpli ve temiz bir ihtiyar erkek olduğu kaziyesi muvacehesinde parladığı gibi sūrat ilen sönüverdi idü. Gene ol esnada, Mr. Murahhas Madden ve Mr. Namzet Lynch arasında biri ötekinden daha evvel vefat eden Siyamlı ikizler hadisesindeki hukukî ve teolojik dilem mevzuunda ateşli bir münakaşa başlamış ve bu muamma anında Mr. Piskopos

Muavini Diyakon Dedalus'a tevdi edilmek üzere müttefiken Mr. Tellâl Bloom'a havale edildi idü. Ol esnaya dek, üzerindeki kıyafetin ol tuhaf vakarın gayri 1200 tabiî teennisine icabeten midir yoksa derunundaki bir sadaya itaa-ten midir bilinmez, sessiz oturan delikanlı muhtasaran ve, bazılarına göre, mühmel bir şekilde Tann'nın tevhid ettiği şeyi kulun tecrid etmesini men eden kilise düsturunu beyan etdi idü.

Fekat, Malachias'ın hikâyesi onları dehşetden dondurmuş idü. Sahneyi gözlerinin gönünde tasvir etdi idü. Bacanın canibin-deki hafi kapı arkaya doğru kaydıkda bir hücre zuhur etdi idü -Haines! Kangımızın tüyleri diken olmadı idü kim! Bir destinde Kelt edebiyatı ilen memlû bir dosya, diğerinde ise Poison işaretli küçük bir şişe var idü. Haines onlara doğru hayaletvari bir sırtış

1210 ilen bakadursun hepsinin çehresinde taaccüb, dehşet ve istikrah okunmakda idü. Suçlusunun, aşikâr, tarih olması lâzım gelen korku uyandıran bir görüşle, buna müşabih bir

şekilde karşılanacağını tahmin ediyor idüm,
diye başlamış idü. Beli, hakikaten öyle idü.
Samuel Childs'ın katili benim. Nasıl da
cezalandırıldım ya! Cehennem beni
korkutamaz. Aynen yüzümden okunduğu gibi.
Asırlar boyunca, nasıl istirahat edebileceğim
acaba, diye boğuk bir sesle mırıldandı, bu defa
da devşirdiğim şarkılarımla ve zatı âlileri de bir
şeytan veya bir hortlak gibi peşimde Dublin'de
sürtüp duruyoruz? Benim cehennemim, ve
İrlanda'nınki de bu hayatın içinde.

461

Suçumun zail olması için orada tevaggul
etdim. Zevk ü tarab, kuzguncuk avı, İrlanda
lisanı (biraz inşat etdi), afyonruhu (destin-deki
şişeyi ağzına doğru kaldırdı), kamp yapmak.
Beyhude! Hayaleti peşimi bırakmıyor. Yegâne
ümidim cennet tozu... Ah! Felâket! Siyah
panter! Bir çığlık atub zail oldu ve kapı kayarak
kapandı idü. Bir an geçdikte kafası karşıdaki
kapıdan zuhur edüb, dedi idi kim: On biri on
geçende Westland Row istasyonunda bana
mülâki olun. Akabinde, gitdi idü. Cümle fışk u

fücur ehlinin gözlerinden yaşlar boşanmış idü.
Kâhin destini semaya doğru kaldırarak
mırıldandı idü: Mananaun'un kan davası!
Hâkim tekrar etdi idü: Lex talionis. Santimantal
kişi, kendisi için yapılan bir jeste ilişkin hiçbir
şükran duygusu hissetmeden ondan

zevk alan kimsedir. Malachias, hislerini
zaptedemeyerek, tevakkuf eyledi idü. Esrar
perdesi kalkmış idü. Haines üçüncü birader
olmakda idü. Onun ismi hakikiyesi Childs idü.
Siyah panterin kendisi, kendi pederinin hayaleti
idü. Unutmak gayesi ilen morfin müptelâsı
olmuş idü. Beni şad etdin, var ol! Kabristanın
canibindeki ıssız hanede kimsecikler
oturmuyor. Kangı ruh ikamet eder kim orada.
Örümcek, ağını uzletde örür. Geceleyin sıçan
deliğinden tarassut eder. Üzerinde bir lanet.
Nu-husetlidir. Katilin mekânı.
insan ruhunun yaşı kaçtır? Her yeni takarrübde
bukalemun misali rengini değiştirme, dilşat ilen
mesrur ve melil ilen müteessir hasletine sahip
olub yaşı da haleti gibi mütehavvildir. Orada
geviş getirerek hayallere dalmış oturan
Leopold, artık ol dölek reklâm ajanı ve
mütevazı bir varidatın sahibi değildir. Yirmi
küsür sene evveline avdet etmiştir. Genç
Leopold'dür sindik. Orada, maziye matuf bir
tertibde olduğu üzre, bir ayine içre bir ayine
(hey, hoop!), kendisini seyreyledi idü. Ol vakitki

civan sureti, inkişaf etmiş olan bağatur endamı,
bir sabah ayazında omzuna çaprazlama
geçirdiği mektebçantası ve onun içinde de,
durendiş anasının koyduğu koca bir parça
buğday somunu, Clanbrassil Street'deki eski
naneden liseye doğru yürümektedir. Veya gene
aynı boy boşu, bir 'ki sene geçdikde, ilk melon
şapkasını giymiş vaziyetde (ah, ne gün idü
ya!), daha ol yaşda, sipariş defteri tekml,
kokulu bir men-dil (sırf alayış için değil), bir
çanta dolusu mücellâ ziyneteşyası (ah 0
günler, şimdi mazide kaldı!) ve, mühtez ve
tabasbuslu tebessümler ilen şu veya bu yarım
gönüllü evkadınının veya yeni serpi-en bir
bakirenin parmaklarının uçlarına mahcubiyet
ilen kail olukları (ama ya kalpleri? sen ondan
haber ver!) tasannulu destbus-*rı ilen aile
firmasını temsilen tam salâhiyetdar bir seyyar
satıcı, koku, ol tebessüm, fakat, bunlardan da
ziyade, ol kara gözler

1220

BP

1230

1240

1250

1260

----- -162 -----

ilen ol müdahin tavırları karanlık basar iken,
müşabih mesailerden sonra ocak başında (bir
erişte aşının piştiğine emin olabilirsiniz) Jacob
piposuyla köşesine kurulmuş, bağa gözlüğü
ilen Avrupa'dan bir ay evvel gelmiş bir gazeteyi
mütalaa eden firmanın sahibine yüklü bir
meblâğ getirmiş oluyor idü. Ama durun, hoop,
ayine buğulanıyor ve civan şövalyemiz sislerin
arasında ufacık bir benek haline gelene dek
ıraklaşıp gidiyor. Şimdi kendisi ebeveyndir ve
bu etrafındakiler de herhalde mahdumlarıdır.
Kim bilebilir kim? Arif peder kendi evlâdını bilir.
Hatch Street'deki yağmurlu bir ge-1270 ceyi
hatırlıyor, ambarların önünde, ilkinin.
Yağmurluklu iki gölge Yeni Kraliyet
Üniversitesi'ni geçerlerken, birlikte (kız zavallı
bir gariptir, bir veledi zinadır, sadece bir şilin bir
peni de bahşış mukabilinde senin, benim,

herkesin olur çıkar), birlikte saatin batı seyrini
işitiyorlar. Bridie, Bridie Kelly! Bu ismi asla
unutmayacaktır, hatırlayacak ol geceyi her
daim: ilk gece, gelingecesi. Karanlığın
bağrında, arzulayan arzulayan ilen, deraguş
etmişlerdir, ve bir anda (fiat!) kâinat ziyaya
gark olacaktır. Kalp kalbe mi bindirmektedir?
Heyhat aziz kari. Bir sokakda hitam bulmuş idü
lâkin - dur! Dön! Olamaz! Zavallı kız korkmuş,
karanlığın içinden firar etmektedir. 1280
Zulmetin bir gelinidir o, bir gece kerimesi.
Güneşlialtınlı günü doğurma cesaretini
gösteremedi idü. Yo, Leopold, isimler ve
hatıralar seni teselli edemez. Kuvvetli olduğun
galatı hissini kaybetdin -artık beyhude. Senin
sulbünden gelme bir mahdumun yok senin.
Kimsenin Leopoldu olamayacaksın, Rudolphun
Leopoldu olduğu gibi.
Sadaları meşkûk bir sükûtun içinde terhib olub
birleşmekde idü: Bihudud fezanın sükûtu: Ve
serian, sessizce ruh tekevvün etmiş olan
nesiller devirlerinin diyarlarına naklediliyor.
Üzerinde kurşuni bir seherin tan ışığını

dökerek, toktağan yıldız yıldız şeb-1290
nemlerini saçarak inkıtasız asılı olduğu, ama
vasi bademyeşili ot-lakyerlerine asla nüzul
etmediği, bir diyar. Annesini apşak adımlarla
takib ediyor, dişitayını yeden bir kısarak. Onlar
seher vaktinin hayaletleri iseler de, bünyeleri
kâhinvari bir zarafet ilen yoğrulmuş, kalçaları
endamlı narin, boyunları esnek adaleli, başları
mazlum ürkek. Solup gidiyorlar, mahzun
hayaletler: Kayboluyor hepsi de. Agendath
metruk bir arazi, bir cücebaykuşlar, miyop
hüthüt-kuşları barınağı. Netaim, ol altın devri,
yok artık. Ve bulutlar tankıyla isyan
homurtularıyla gürleyerek gelecekler, hortlayan
canavarlar. Huu! Dinleyin! Huu! Pafalaks
onların ardından sinsi sinsi 1300 ilerlemekde,
alnından şimşek şimşek akrepler çaka çaka. iri
boynuzlu geyikler ve Tibetsığırlan, Bashan'ın
ve Babil'in boğaları.

mamutlar ve mastodonlar, alayı da batık
ummana, Lacus Mortis'c sökün etmekte.
Meş'um kindar zodyak ordusu! Hem boynuzlu
I^Am burçlular, borazan çalan kazma dişliler,
aslanyeleliler, dal dal boynuzlular,
hortumburunlular ve sürüngenler, sıçanlar,
gevişgeti-renler ve kalınderililer, kürei arzdaki
hareket eden uluyan cümle mahlûkat, güneşin
katilleri kükreyerek bulutları aşıyorlar.
Susuzluklarını gidermek gayesi ile ölü denize
doğru ilerliyorlar -iğrenç yudumlamaları ile
hararetlerini söndürmeğe, tuzdan uyuşmuş
tükenmez bir sel. Artık şer alâmeti semaların
altın- 1310 daki çöllerde ta arşa kadar boy
atarak, vasi, tekrar nema bulur. Ve işte,
tenasüh mucizesi, o kız, lâyezal gelin,
sabahyıldızının müjdecisi, ol gelin, ebedî
bakire. Ta kendisi, Martha, yitirilmiş sen, Mil-
licent, taze, aziz, nuryüzlü. Ne kadar asude bir
yükselişi var şimdi, parlak altınsarı
sandallarıyla, şafak sökmezden hemen önce,
yüzünde lûabüşşems mi derler öyle bir peçe
Pleiadeler arasında bir kraliçe. Salınıyor,

yıldızlı bedeninin etrafında süzülerek zümrüt, safir, leylakî ve açık mor dalgalar halinde ışık ışık, soğuk yıldızlara-sı rüzgâr akıntılarına asılmış, kıvrılarak, bükülerek, döndürerek, semalarda gizemli bir yazı çizerek, sayısız sembol istihalelerinden 1320 sonra Boğa burcunun alnına yakut renkli üçgen bir işaretle, alev alev, bir Alfa kondurarak akıyor. Francis, Stephen'e, yıllar önce Conmee'nin zamanında okulda bir arada oldukları günleri hatırlatıyordu. Glaucon'u, Alcibia-des'i, Pisistratus'u sordu. Şimdi neredeydiler? ikisi de bilmiyordu. Geçmişten ve hayaletlerinden söz ettiydin, dedi Stephens. Ne diye düşünürsün onları? Onları yaşama çağırısam da Lethe'nin sularını aşırıtsam o zavallı hayaletleler koşup gelmezler mi çağırıma? Kim böyle düşünür? Ben, Bous Stephenoumenos, boğalarladost ozan, onların lordu ve hayat vereniyim. Vincent'e gülümseyerek, 1330 dağınık saçlarını asmayapraklarından bir taç ile çevreledi. O yanıt ve o yapraklar, dedi Vincent ona, bir avuç geçegen şiirden çok, pek daha fazla bir şey

senin dâhi babana seslenebildiği zaman seni daha uzun bir biçimde süsleyecektir. Senin iyiliğini isteyen herkes buna kavuşmanı dileyecektir. Herkes düşlediğin işi gerçekleştirmeni, seni alkışlamayı arzuluyor Stephaneforos. Onları hayal kırık-'gına uğratmamamı gönülden isterim. O, hayır, Vincent, dedi Le-nehani, yanından onun omzuna bir elini dayayarak. Sakın korkma, nasını öksüz bırakamaz o. Genç adamın surati asıldı. Herkes, na> verdiği sözün hatırlatılmasının ve yeni kaybının onu ne denli 1340 zdüğünü görebiliyordu. Şamatalı sesler, acısını dindirmiş olmasa O radan kalkıp gidecek :i. Madden, birincisinin adına kanıp Scept-

464

re'e oynayarak beş drahmi kaybetmişti. Lenehan da bir o kada Yarışı anlattı onlara. Bayrağı indirdiler, üff! fırladılar, ne koşu üzerinde O. Madden ile kısarak en öne çıkıverdi. Bütün atları gect" gidiyor. Bütün kalplerde bir heyecan. Phyllis bile kendini

tutama' dıydı. Eşarbını sallayarak bağıırıyordu:
Yaşa! Sceptre kazanacak' Ancak yarışın
bitimine bir tur kala toplu halde koşarlarken o
kara at Throwaway yaklaşıyor, bir hizaya
geliyor, sonra onu geçiyOr

1350 Her şey yitti şimdi. Phyllis konuşmaz
oldu: Gözleri birer dertli nu-man çiçeği. Juno,
diye haykırdı, mahvoldum. Ama sevgilisi onu
teselli etti ve ona aralarında beyzi bonbonlar
bulunan parıltılı bir altın tepsi getirdi; Phylis
onları yemeye koyuldu. Bir damla gözyaşı
akıttı: Yalnızca bir damla. Yaman kamçıdır ha,
dedi Lenehan, şu W. Lane. Dün dört, bugün de
üç yarışı aldı. Var mı onun gibi cokey? Adamı
deveye ya da azgın bir camıza bindir çantada
kekliktir zafer onun için. Ama eskilerin dediği
gibi sabırlı olalım. Yazık talihsizlere! Zavallı
Sceptre! Dedi belirsizce inleyerek. Artık o eski
kısarak değil o. Bana sorarsan bir eşi gelmez
artık bir daha. Allah

1360 hakkı için, efendim, bir kraliçeydi o.
Hatırlar mısın, Vincent? Sen bugün benim
kraliçemi göresin isterdim, dedi Vincent. O ne

gençlik, ne taravet (Lalage bile sönük kalır onun yanında) sarı ayakkabıları ve mermerşahi giysisiyle, adı nedir bilemedim. Bizi gölgeleyen kestane ağaçları çiçek açmıştı: Hava onların baştan çıkarıcı kokusuyla bihuş vaziyetteydi, etrafımızda çiçektozları uçuşuyordu. Güneşin vurduğu yerlerde bir taş üzerinde Periplipomenes'in köprüünün ordaki dükkânında sattığı bir tepsi Korint üzümlü çöreğini kolayca pişirebilir insan. Ama o dişlerinin arasına onu sardığım kolumdan başka bir şeyi almak istemiyordu; onu kolumla biraz sı-

1370 kaçak olsam derhal latifeperdaz bir tarzda kolumu dişlemeye başlıyordu. Geçen hafta hastalandı, dört gün yataktan kalkmadı, ama bugün serbest, delişmen, gözünü budaktan sakınmıyor. Daha cazibeli oluyor o vakit. Buketleri de! Haspam zıpırın teki, yan yana uzandığımızda toplayıp durmuştu çiçekleri. Fısıldayıvereyim, dostum, tarladan ayrılırken kime rastladık dünyada bilemezsin. Con-mee, billahi! Çit boyunca yürümekteydi,

okuyarak. Bir dua kitabıydı galiba, eminim, bir de Glycera ya da Chloe'den aşk mektubu kaldığı yeri imlemek için. Tatlı yaratık mahcubiyetten renkten renge girerek, eteğindeki küçük bir şeyi düzeltiyormuş gibi yaptı

1380 Küçük bir dal parçası yapışmıştı eteğine zira ağaçlar bile âşıktı ona-Conmee geçtikten sonra taşıdığı o küçük aynaya bakıp güzelim yansımısını inceledi. Ama bize karşı nazik davranmıştı. Giderken bizi takdis etmişti. Tanrılar da naziktirler her daim, dedi Lenehan-465

ss'ın kısırağıyla şansımız yaver gitmedi ama belki onun bu birası lallah uğur getirir bana. Elini bir şaraptestisinin üzerine koydu: Malachi bunu görüp, yabancı ile kırmızı etiketi göstererek ona mani oldu. Usulca fısıldadı Malachi, Kelt rahipleri gibi ketum ol. Ruhu çok uzaklarda. Bir düştten uyandırılmak ola ki doğmak denli

, vericidir. Yoğun bir şekilde incelenen bir nesne, Tanrıların faziletkâr âlemine açılan bir kapıya dönüşebilir. Öyle değil m'. 1390 Stephen? Daha önceki gelişlerinden birinde Mısırlı rahiplerin Kar-ma'ya ilişkin yasaların gizlerini kendine açıklamış oldukları Theosophos öyle demişti bana, diye yanıt verdi Stephen. Ay kuşağındaki Alfa gezegeninden

turuncuateş gemidolusu Ay Tanrıları demişti
bana Theosophos, eterik eşleriyle birleşmek
istememişler ve bu nedenle ikinci takımyıldızda
yakutrenkli egolarıyla tecessüm etmişlerdir.
Mamafih, illâ ve lâkin ne çare ki söz konusu
olan şey onun hakkındaki bir nevi ruh
çöküntüsü içinde veya ipnotize edilmiş
olduğuna dair akıl almaz şüphenin tamamıyla
son derece sığmahi- 1400 yetteki yanlış bir
anlamadan kaynaklarfmış olması değildi.
Yukarıdakiler cereyan ederken basarî organları
bu safhada birtakım hayatiyet emareleri teşhir
etmeye başlayan bir kimse, en azından
dünyanın en ferasetli kimsesi kadar ferasetli
sayılır- ve bunun aksini düşünenler ise son
derece yanılmış olduklarını anlayacaklardır. .
Son dört beş dakika boyunca gözlerini dikmiş
Burton-on-Trent'te bulunduğu yerin tam
karşısında yer alan ve kırmızı etiketinden
dolayı herkesin dikkatini çekecek şekilde
duran Messrs. Bass ve Şti.'nce şişelenmiş
olup bir miktar Bir Numara Bass birasına
bakmaktaydı. Daha sonra kendisince pekâlâ

bilinen sebeplerden do-- 1410 layı ona malûm olduğu üzere, ki gidişatın mahiyetini tamamıyla değiştirmesine yol açmıştı, delikanlılık günleri ve binicilik hakkın* da demincekki anılarından sonra, durup dururken birden kendisine ait iki üç mahfem anısını hatırlamıştı ki öbür ikisi bunların yanında doğmamış bebek denli masum kalırdı. Mamafih, netice itibariyle, ikisinin de gözleri buluştu ve diğerinin o şeyi temizleyeceğini anlar anlamaz gayri ihtiyari kendisi de ona yardım etmeye karar verdi ve bunun üzerine istenen sıvıyla dolu cam kabı boynundan yakaladığı gibi ve mamafih aynı zamanda onun içindeki biranın tek bir katrasını bile heba etmemeye büyük ölçüde gayret sarf 1420 ederek onun içinde vasi bir çukur açtı. Netice olarak husule gelen münazara mevzuu ve tekâmülü itibariyle hayatın seyrinin bir hulâsasıydı. Mekân da meclis de aYsiyetten âri değildi. Münazaracılar memleketin en zeki olanla-

son derece hava tiydi. Horne'un evinin yüksek tavanlı büyük salonu daha evvel' bu kadar çeşitli ve tipik temsilciyi bir arada görmemiş ve o müessesenin kocamış çatı kirişleri de bu kadar ansiklopedik bir lisan, kat'a dinlememişlerdi. Hakikaten muhteşem bir manzara teşkil 1430 etmekteydi. Galloway Burnu'nun deniz havasından suratı yanar gibi parlayan Crotthers, gözalıcı Kuzey îskoçya kıyafetiyle masanın bir ucunda oturmaktaydı. Gene orada, onun karşısında, çehresi vaktinden evvel bozulan ahlâkını ve mevsimsiz inkişaf eden bilgeliğini şimdiden aksettiren Lynch oturmaktaydı. İskoçyalının yanı-daki yer nev'i şahsına münhasır Costello'ya tahsis edilmişti, onun yanında da Madden'in bodur sureti hareket etmeksizin kurulmuştu. Aslında ocağın önünde boş duran iskemle ev sahibine aitti fakat her iki cenahında tüvit şortu ve sepili inek derisinden kundu-ralarıyla kâşif kıyafetindeki Bannon ile bunlara taban tabana zıt 1440 çuhaçiçeği zarafeti ve şehirli adabüerkânıyla Malachi Roland St. John

Mulligan yer almaktaydı. Son olarak masanın başında, pedagoji ve metafizik tetkikatı gibi meşgalelerinden sonra Sokratik hasbıhallerin keyiflendirici atmosferinde bir melce bulan genç şair ile onun sağında ve solunda da hipodromdan henüz gelmiş olan düşüncesiz tahminci, ve üstbaşı yolların ve kavgaların tozuyla kirlenmiş ve onulmaz bir ayıbın çirkefiyle lekelenmiş olan, ancak metanetli ve vefalı yüreğinden Lafayate'in esinli kaleminin âtideki çağlara resmettiği o tenperver güzellik imajını başka hiçbir cazibenin veya musibetin veya tehdidin veya zilletin asla silemeyece-1450 ği o ihtiyatlı seyyah yerleştirilmişlerdi. Şimdi ve burada yeri gelmişken daha iptidada ifade edilmelidir ki her ne kadar Mr. S. Dedalus'un (Teo. Sept.) ileri sürdüğü fikirler onun fena halde ifsat edilmiş transandantalizme müptelâ olduğunu düşündürmekte ise de bu, kabul edilmiş bulunan ilmî metotlara ters düşmektedir, ilim, ne kadar tekrarlansa da azdır, maddî fenomenlerle iştigal eder. İlim adamı da sokaktaki adam gibi müşahhas

olayları görmezlikten gelmeyip onları

elinden geldiğince açıklamak
mecburiyetindedir. Mr. L. Bloom'un (Rek. Teli.)
arz ettiği müstakbel cinsiyetin tayinine ilişkin ilk
mesele gibi, »-1460 min - şimdilik -
cevaplayamadığı bazı soruların bulunduğu
doğrudur. Çocuğun erkek doğmasındaki
faktörün, Trinacrialı Empedoc-les'in içtihadına
göre sağ mebiz mi (ki diğerleri âdetten sonraki
dönemde olduğunu iddia etmişlerdir) yoksa
uzun süre ihmal edilmiş spermatozoitlerle
nemaspermelar mı olduğunu kabul etmeliyiz,
veyahut da Culpepper, Spallanzani,
Blumenbach, Lusk, Hert-
467

. Leopold ve Valenti gibi çoğu embriyologların
ileri sürdükleri ., j' ikisinin bir karışımı olduğunu
mu? Bu demektir ki, bir taraf-n
nemaspermelerin nisus formativusu ile diğer
taraf-tan pasif unsur lan succubitus felix, ani
isabetli olarak seçilmiş olan mevki arasında bir
teşrikimesai (ki tabiatın pek hoşlandığı bir
tarzdır) yer almakta- 1470 Hır Aynı
araştırmacının öne sürdüğü başka bir problem

de onun kadar ehemmiyet taşır: Çocuk ölümleri. Enterasandır zira, isabetli bir şekilde ifade ettiği gibi, hepimiz aynı şekilde doğarız ama farklı şekillerde ölürüz. Mr. M. Mulligan (Hyg. et Eug. Doc.) akciğerleri paslanmış vatandaşlarımızın tozların içine gizlenen bakterileri soluyarak adenit, akciğer hastalıkları vs. kaptıkları sıhhi şartları takbih etti. Bu faktörler, diye devam etti, ve sokaklarımızdaki iğrenç manzaralar, ukubet ilan afişleri, her zümreden din adamları, sakat askerler ve bahriyeliler, skorbütlerini teşhir eden vatmanlar, vitrinlerde asılmış ölü hayvan cesetleri, paranoik bekârlar ve kısır 1480 madamalar - işte bunlar, dedi, ırkımızın evsafındaki her türlü tereddinin sebebidir. Kalipedi pek yakında yaygın bir şekilde benimsenecek, diye kehanette bulundu, ve hayatı süsleyen her şey, hakikaten iyi müzik, güzel edebiyat, hafif felsefe, terbiyevi tablolar, Venüs ve Apollo gibi klasik heykellerin alçı mulaj röprodüksiyonları, müsabakalarda mükâfat kazanmış güzel bebeklerin artistik renkli fotoğrafları, bütün bu

küçük meşgaleler o malum şerait altındaki hanımların aradaki ayları gayet hoş bir şekilde geçirmelerine vesile olacaktır. Mr. J. Crothers (Disc. Bacc.) bu irtihallerden bazılarını atölyelerde ağır işler gördürülen kadın işçilerde rastlanan 1490 mideye ait travma vakalarında ve evlerdeki evliliğe dair eğitim noksanlığına lâkin en ziyade olarak hususî ve resmî ihmaller neticesinde yeni doğmuş bebeklerin bakımsızlığa duçar kalmasına, çocuk düşürme cürmüne veya bebek katli şeklindeki vahşiyane suçlara atfetmektedir, ilk saydığımız husus (ihmali kastediyoruz) şüphe yok ki pek doğru ise de bahsettiği, hemşirelerin mide boşluğunda sünger unutmaları şeklindeki vakalara kaideden ziyade is-"sna teşkil edecek surette nadir olarak rastlanır. Haddi zatında inceleyecek olursak, bütün bunlara ve ekseriya tabiatın gayelerini akkuk e"irmesine mani olan insanî kusurlarımıza rağmen bun- 1500 a hamileliğin ve doğumun böyle iyi bir surette cereyan etmekte 0 masına şaşmak lâzımdır. Mr. V. Lynch (Bacc. Arith.) ortaya fera-1' bir

fikir atarak doğumların ve ölümlerin olduğu gibi,
met ve ez'r hareketleri, kamerî safhalar, kan
hareketleri, umumiyetle ustalıklar, velhasıl
tabiatın vâsi atölyesinde çok uzaklardaki bir
neşin inkırazından tutunuz da parklarımızı
güzelleştiren sayısız

468

çiçeklerden birinin açmasına dek bütün diğer
tekâmül fenom nin henüz tavzih edilememiş
bulunan numeroloji ilmine tabi ! duğunu
söylemişti. Gene de, normal sıhhatli
ebeveynlerden ol 1510 sıhhatli görünen ve
ihtimamla bakılan bir bebeğin daha ilk aylar da
(aynı evlilikten olma diğer çocuklara bir şey
olmazken) anlaş ı mayan bir şekilde ölüme
niçin mağlup olduğu şeklindeki basit v direkt
sual, şairin dediği gibi, bizi sükûta sevk eder.
Tabiatın h' şüphe yok ki, yaptığı her şey için
kendine has makbul ve ilZatrı edici espabı
mucibeleri vardır; ve büyük bir ihtimal ile bu
nevi ölümler, muayyen bir ihtimaller kanunu
mucibince içlerinde marazı mikropların
yerleşmiş bulunduğu (modern ilim kat'i surette

izhar etmiştir ki sadece plazaya ait maddelerin
ölümsüz olduğu söylenebilir) organizmalar
neşvünemanın tedricen daha erken bir
1520 safhasında zail olma temayülündedirler
ki, bu şekildeki bir tertip, bazı hislerimizde
(bilhassa annelik hissinde) ıstıraba sebebiyet
verirse de, gene de, bazılarımıza göre, eninde
sonunda umumi olarak en güçlü olanın
yaşamakta devam etmesine vesile olduğundan
dolayı ırkın lehinedir. Mr. S. Dedalus'un (Teo.
Sept.) loğusalığında bir deri bir kemik kalmış
kanserli kadınlar ve mülahham serbest meslek
erbabı beylerden maada safravî siyasiyûn ve
klorozlu rahibeler gibi muhtelif gıdaları misli
geçmiş mükemmel bir itidal ile çiğneyebilen,
yutabilen, hazmedebilen ve zahir o malûm
kanaldan geçiren hepçil bir yaratığın tüysüz
loplardan masum bir kahvaltı

1530 almakla muhtemelen midevî bir ferahlığa ulaşacağına dair mütalaası (yoksa müdahalesi mi denilmeli?), başka hiçbir şey olmasa dahi ve ne kadar tatsız da olsa yukarıda zikredilen temayülü ortaya serer. Belediye mezbahalarının gavamıza ilmî mevzulardaki bütün kendini beğenmişliğine ve ukalâlığına rağmen bir asidi bir alkaliden tefrik edemeyen bu marazîbeyinh sanat züppesi ve embriyon âlimi kadar yakından âşinâ olmayanların tenvir edilmesi gayesiyle ifade etmeliyiz ki, bizim aşağı tabakadan ruhsatlı gıda maddesi müteahhitlerinin deni lisanında tüysüz lop anasından yeni doğan bir buzağının pişirilip yenilebilen eti manasına gelir. 29, 30 ve 31 1540 Holies Street adresinde ve bilindiği üzere maharetli ve sempatik üstad Dr. A. Home (Doğ. Müt., F. K. Q. C. P. I.) riyasetindeki Millî Doğum Hastanesi'nin içtima salonunda Mr. L. Bloom (Rek Teli.) ile yapılan alenî bir münakaşa sırasında, şahitler mumaileyhin bir kadının kediye torbaya soktuktan sonra (bu da, bir estetin, güya, tabiatın en muğlak ve en

muhteşem vetirelerine - yani, cins' münasebet fiiline bir telmihi olmaktadır) artık onu tekrar dışanY3 çıkarması ya da ona hayat vermesi, kendi deyişiyile, kendi hayatın

469

rtarması için şarttır, beyanında bulunduğunu ihbar etmişlerdir. Muhatabı da taşı gediğine koyarak, kendi hayatı pahasına, demiş-. j^A söyleyiş tarzının mutedil ve müctenip olmasına rağmen ga- 1550 yetle tesirli olmuştur.

Bu müddet zarfında tabibin mahareti ve sabrı mes'ut bir accouchement ile nihayet bulmuştu. Gerek hasta gerek tabib için pek zahmetli, bitap düşürcü bir say olmuştu. Cerrahlar ihtisasları dahilindeki her şeyi yapmışlar ve cesaretli kadın da onlara mertçe yar-mm etmişti. Hakikaten. Elinden geldiğince iyi bir mücadele vermişti ve şimdi de çok, ama çok mes'uttu. Daha evvel hakkın rahmetine kavuşanlar, bu dünyadan göçenler de aşağıya bakıp sevinerek bu hazin sahneyi tebessümle seyrediyorlar. Orada uzanmış, gözlerinde Annelikşavkı, yüreğinde bebek parmaklarına

karşı o 1560 yakıcı hasret (görölmeye layık bir manzara), bu yeni analığının dumanı üstünde ilk saniyelerinde, yukarıdaki O'na, Âlemşümül Zevç'e sessiz bir şükran duası nefhederek öyle yatarken tazim ile bakınız ona. Müşfik gözleri bebeğine bakarken sadece bir lütuf daha niyaz ediyor, o da sevgili Doady'sinin orada onunla olup saadetini paylaşması, Tanrı'nın kilden yarattığı o cimcimeyi, meşru hemâguş olmalarının meyvesini kucağına alması. Artık yaşlanmış (bunu birbirimize fısıldayabiliriz) ve omuzları hafifçe çökmüş bulunmakta ise de senelerin dağdağası Ulster Bankası'nın College Green şubesinin bu pakdamen muhasebe müdürü muavinine va-1570 kur bir ciddiyet getirmiştir. Ah Doady, eskiden sevilmişti, hayat boyunca bir eş olarak sadık kalmıştı, ama mazinin o güllük gülistanlık günleri bir daha asla dönmeyecekti! Güzel başını her zamanki gibi sallayarak o günleri hatırlıyor. Tanrım! Senelerin sisi içinden şimdi ne güzel! Lâkin çocukları hayalinde ikisinin yataklarının başında toplanıyorlar - Charley,

Mary Alice, Frederick Albert (ah keşke yaşasaydı), Mamy, Budgy (Victoria Frances), Tom, Violet Constance Louisa, Sevgili küçük Bobsy (Güney Afrika Harbi ndeki meşhur kahramanımız Waterford ve Kandehar Lordu "obs'a atfen) ve şimdi de ittihatlarının bu nihaî teminatı, hakiki 1580 rurefoy burnuyla bir Purefoylar prensi. Ailesinin ümidine, Dublin Şatosu Kraliyet Tahsildarlık dairesinde nüfuzlu bir vazifesi bulunan amca torununun oğlu Mortimer Edward'in ismi verilecek. Zararı böyle geçiveriyor işte: Ancak Peder Cronion burada biraz ağır avrandı. Yo, ah ü vah etmeyi bırak artık, sevgili şirin Mina. Sen e Doady, ecelin geldiğinde (Allah geçinden versin!) pek hoşlan-Sın gülağacından piponun küllerini silk ve önünde Kutsal Kitabı uduğun ışığı söndür zira kandilindeki yağ süratle azalmakta, hu-471)

zurlu bir kalple yatağına gir ve istirahat et. O bilir ve vakti gelin 1590 O seni çağıracaktır. Sen de hakikaten sıkı bir mücadele verdin erkeklik rolünü sadık bir şekilde oynadın.

Efendim, sizi tebr'U ederim. Bravo, Allahın mümtaz ve sadık kulu! Öyle günahlar veya (dünyanın onlara verdiği isimle) kötü h tıralar vardır ki insan onları ruhunun en karanlık köşelerinde sak lar, onlar da orada yerleşip beklerler. Bazen bu insanın hafızası kn relir, öyle şeyler hiç olmamış gibi davranır veya onların mevcudiyetini reddeder veya en azından kendisini onların o şekilde olmadığına inandırır. Ama tesadüfi bir kelime onları ansızın depreştiri-verir ve en olmadık şerait altında, meselâ, zevkle tef ile harp din-1600 lerken veya bir akşam vaktinin serin kristal asudeliğinde veya bir ziyafette, geceleyin, artık şarapla meşbu bir vaziyetteyken bir hayal veya bir rüya şeklinde onun karşısına dikiliverirler. O hayal onun üzerine feveran ederek, onu tahkir edercesine değil, intikam alıp onu insanlardan uzaklaştırmak için değü de, mazinin perişan kisvesiyle kefenlenmiş olarak sakın, uzak, sitemkârane bir şekilde gelir.

İnsanı söyleyeninin maraziyetinden, hayatın dürüstlüklerine karşı hususi bir istidadı olduğundan şüpheyeye düşüren böylesi nef-retlik sözler üzerine, yabancı hâlâ önündeki çehrede yavaşça yayı-1610 lan ve sanki âdetiymiş veya kasdî olarak takınmış gibi görünen sahte bir sükûnet kılığına bakmaktaydı. Son derece basit bir kelimenin bir müşahidin hafızasında uyandırdığı bir sahne o şahsa o eski günlerin hakikaten hem de zevkleriyle birlikte devam ettiği (bazılarının düşündüğü gibi) intibainı verir. Mülâyim bir Mayıs akşamı Roundtown'daki o hatırdançıkmayan, eflatun ve beyaz çiçekler açmış leylak bahçesindeki güzelce kırılmış bir çimenlik, oyunu seyreden narin ve parfümlü kadınlar ama gözleri daha ziyade çimenlerin üzerinde yuvarlanarak giden, biri bir başkasıyla kısa ça-lak bir darbeyle çarpışıp duran toplardaydı. Az ötedeki, suların za-1620 man zaman hulyalı bir şekilde aktığı kurşuni fıskiyeinin yanında bir parfümlü hemşireler grubu daha vardı, Floey, Atty, Tiny ve da* ha esmer arkadaşları, Kirazlı Leydi Hazretlerimiz,

beni büyüleyen neydi öyle bilemiyorum, tazeliği ve derinliğiyle cildinin o egzotik sıcaklığını nefis bir şekilde meydana çıkaran ve bir kulağından sarkan alımlı iki kiraz. Dört beş yaşında pazen giysili bir oğlan (çiçek'lerin coştığı bir mevsimdeydik ama çok geçmeden çanaklar çorn-lekler dizilince ocağın başında neşeli demler başlayacak) kızlar' sevecen elleriyle çevrilerek güvenli, fıskiyenin üzerinde durmak tadır. Bu eenç adamın şu anda yaptığı gibi, ola ki tehlikeden t-cS

471

İdiğının epey bilincinde kaşlarını bir parça çatıyor ama arada bir 1630 nnesinin, ongun gözlerinde belirsiz bir uzaklık ya da serzeniş göl-esj (alles Vergangliche) çiçekli tarhların üzerindeki piazettadan bakmakta olduğu yeri gözlemeyi de ihmal etmiyor.

Buna bir nokta koyun ve anımsayın. Son çabucak geliverir. O doğum odasına girin ve orada çalışanların yüzlerini inceleyin.

Görürsünüz ki, oradaki hiçbir şey aceleyle ve zorla yapılmaz. Daha ziyade, o yuvadaki

görevlerine uygun olarak koruyucu bir
dinginlikle karşılaşacaksınız, çok eskiden
Yahuda'nın Beytüllahm'ında bir beşiğin
çevresini saran çobanların ve meleklerin
mütayakkız bekleyişleri, ancak ışığın
yayılmasından önce olduğu gibi aşırı taşıyıcı
1640 nemle yüklü fırtınabulutları kabarıp taşan
yığıntılar halinde yeri de göğü de devasa bir
mahmurlukla kuşatarak çorak tarlaların,
uvuklayan ineklerin, kavruk çalılıkların ve
yeşilliklerin üzerine inerek tam ortasında çakan
ani şimşeklenmeler ve yankılanan gök-
gürültüleriyle patlayan bulutlardan seller
boşanıverir, transformasyon başkaca bir
biçimde değil işte böyle gerçekleşmiştir, şiddetli
ve ansızın, kelâmın telaffuz edilmesiyle birlikte.
Burke'e, diye fırlayan Lordum Stephen böyle
bağırınca, hepsi de sürü sepet onun ardından,
yavru horozu, şempanzesi, tabelacısı,
hapdoktoru, çöpadamaz Bloom birbirlerinin
peşinden hep beraber 1650 başlıklarına,
dişbudak bastonlarına, kılıçlarına, Panama
şapkalarına ve kınlarına, Zermatt

dağcısoptalarına vesairelerine hücum ettiler. Bir koç yığitler labirenti, her biri soylu öğrenciler. Hemşire Callan koridorda şaşkın, onları susturamıyor, merdivenlerden gülümseyerek inerken tam bir libreyi bulan akıntının kesildiğini bildiren doğum cerrahı da hakeza. Bir yana itiyorlar onu. Kapı! Açık mı? Ha! Bir patırtı bir şamata, bir dakika içinde yellim yelalim dışarı çıkıyorlar, hedefleri Denzille ve Holles'teki Burke'nin meyhanesidir artık. Dixon onları sert bir dille haşlıyor ama sonra bir küfür savurarak, onlara katılıyor. Bloom, yukarıdaki mutlu anaya bebeğine iyi 1660 dileklerini iletmek amacıyla, bir saniyecik hemşireyle kalıyor. Doktor Perhiz ile Doktor Sükûnet. Şimdi ona da gereken bu değil mi-? Horne'un evinin uyanık bekçisi mum gibi solgun suratıyla öyküsünü anlatmıştır. Hepsi gittikten sonra, sağduyulu müzahir bir nazar salarak, yaklaşıp soruyor çıkarken: Madam, leylek sizi ne zaman ziyaret edecek? Dışarıda hava ışıllı yıldızlı coelumun altında Dublin'in kaldı-r'nıtaşlarını parıldatan, yaşamın göksel özü, yağmuruyla meşbu, iann'nın

havası bu, Kâinatbabanın havası, kıvılcım
saçan her yeri Saran nermin hava. Derin bir
nefes alarak çek içine onu. Tanrı aş- 1670
472

kına, Theodore Purefoy, kahramanca bir iş
yaptın alimallah! Valla hi sen, evvel Allah, bu
mütezebzip âlemşümul fevkalâde çetrefil]'
vakayiname de istisnasız en şayanı dikkat
ebeveynsin. Hayretfezal O kadı nın
Allahvergisi Allahyapısı bedenindeki potansiyel
müm-künatı erkeğe has cüz'ünle müsmir ettin.
Sımsıkı sarıl ona! Hizmet et! Didin, ırgatlar gibi
çalış, allâmeliği de tüm o Malthusculan da siktir
et. Sen babasısin hepsinin de, Theodore.
Evinde kasaba olan borçlarının, bankada ise
altın külçelerinin (senin olmayan!) altında
eziliyor musun? Başını yukarıya kaldır! Yeni
doğan her ço-

1680 cuğun için ergin buğday kilesini
dolduracaksın. Bak, yapağın sıırıslık olmuştur.
Ordaki Darby Dullman ile Joan'ını mı
kıskanmaktasın? Züriyet namına ikiyüzlü bir
kargayla gözleri çapaklı bir köpekten başka

yok bir

kimseleri. Öf, dinle bak! O bir katır, güçten takatten kesmiş beş para etmez geberik bir salyangoz. Popülas-yonsuz kopülasyon! Olmaz, derim ben! Herod'un o masumları boğazlaması, asıl adı bunun bu. Sebzevat, aslında, kısır bir evlilik hayatı. Kadını kıpkırmızı, kanlı canlı biftekle beslemek lâzım! Bir illetler kumkumasıdır o, hipertrofik guddeler, kabakulak, hunnak, ayak çarpıklıkları, samannezlesi, yatakçıbanları, saçkıran, hareketli 1690 böbrek, guşa, siğiller, safravi nöbetler, safrataşları, soğuk ayaklar, varikozlu, damarlar gırla. Mersiyeler, ağıtlar, sağular ve elejiler gibi hilkî cenaze müziğine paydos! Yirmi yıldır aynı terane, esef etme hiç. Sen, yapsam mı yapmasam mı diye bekleyip de asla eyleme geçmeyenler gibi değilsin. Sen Amerikani gördün, hayattaki vazifeni yerine getirdin. Atlantikötesindeki bizonlar gibi çiftleşmek için saldırdın. Nasıl demişti Zerdüşt? Deine Kuh Trübsal melkest Du. Non trinkstDu die siisse Milch des Enters. Yaa! Senin için bol bulamaç fıskırtır. İç, beyim, iç bir memedolusu! Ana

sütü, Purefoy, insan soyunun sütü, ta
tepemizdeki ince yağmurbuharının içinde
tomur-

1700 cuklanırcasına parıl parıl alazlanan şu
yıldızların dahi sütü, hanı ihtilâlcilerin kafayı
çektikleri izbelerde diktikleri cinsten punç sütü,
deliliğin sütü, Kenan Diyarı'nın ballısütü.

ineğinin memesi sert mi dedin? Evet, ama sütü
sıcak, lezzetli ve besleyici. Havacıva mı
sandın, koyu kaymaklıdır bu süt. Onun
şerefine piri fâni. Mam! Perdeam Partulam et
Pertundam nunc est bibendum!

Hepsi de kol kola sokak boyunca haykırarak
içki âlemine doğru yöneldiler. Adamevlâtları.
Dün gece nerde sızaki yaptın. Emektar sūrahili
Timothy. Hayde yürrüü hatta koşş!

Familyağızda şemsiye ya da çizme va mı?

Bizim çıkçıkçıyılan moruk kırıkçı nirde

1710 kim? Hadi be, ne bileyim lan! Bak'oğlum,
Dix! Doğruca kurdele tezgâhına. Punch nirde
kim. Tammamdır. Jay, doğumevinden Ç1'

473

kan sar'oş papazı dikizle! Benedicat vos

omnipotens Deus, Pater et Films- Bi sakal
atsana, bayım. Denzille Lane kopilleri. Defolun,
keratalar! Cızlamı kır. Haydi, Isaacs, şu
pezevenkleri lambanın altından oksula. Bizinle
geliy min, saayın baayım? Hususi işlerinize
mani olmayalım da. Bloom pek efendi canım.
Hepsi de öyledir ya. En avant, mes enfants! Bir
numaralı topu ateşle. Burke'ye! Bur-ke'ye!
Derkene beş parasangyol aldılar. Slattery'nin
atlı askerleri. Merde yahu bizim hıyar
kâtibefendi? Papaz Steve, mürtedin itikadı. Yo,
yo, Mulligan! Kıç tarafta! Yürrü! Saate baksana
bi. Sepet 1720 havası çalma saati. Mulli! Sana
n'olduki canım? Ma mere m'a mar-ieee. Britanya
Saadetleri! Retamplatan digidi boumboum. Tüm
oylar lehine iki acıbadem bayan tarafından
Druidrum Yayınevi'nde basılıp ciltlenecek.
Sidikrengi danaderisi kapaklar. Artistik
renklendirmede en son buluş. Benim
zamanımda ırlanda'da çıkan en güzel kitap.
Silentium! Pergelleri açın. 'Ikkat. Hedef en
yakın meyhane ile bitişiğindeki tekel bayileri,
ileri, marş! Rap, rap, rap... askerler (kıt'a dur!)

susuzluktan yanıyor. Bira, biftek, borsacılık, betikler, buldoglar, buhargemileri, beleşçilik ve başpiskoposlar. Darağacında da olsaz. Bira, biftek betikleri çiğneyerek. Şayet İrlandaşkı-1730 naysa. Çiğneyenleri çiğne geç. Allah kahretsin! Uygun adımın ilen marş et. Canımız feda. Başpiskoposlar birahanesi. Dur! Faca et. Rugby. Hücüm. Tekmelemek yok. Ayy, ayaklarım! Acıdı mı? Hay-retefza halde müteessirim!

Soruy'm. Burda kim durupduru kim? Müftehir bi havacıva maliki, iflas vaziyetleri. Zilyoner durumları. Tığı teber, şahı leven-tiz. Bi metelik gördüysem bu hafta puştum billâ. Siz? Ü bermensch için atalarımızın balşerbeti. Keza. Beş adet Bir Numara. Siz, efendim? Zencefilli kordiyal. Bi öksürük şurubu da bana çek. içimiz ısınsın bi parça. Saatini kuruyor. Bir durdu mu artık çalışmaz bir 1740 daha o yaşlı. Bana apsent, t'ma'mı? Caramba! Bir yumurtalı içki al-saydın ya da çiğ yumurta yutsaydın. Sat kaç oldu? Benimkinin içi geçmiş. On var. Aman pek müteşekkirim. Estağfurullah. Sadrî travma

geçirdin, ha, Dix? Dediğın gibi valla. Herifçioğlu
ne vakit bağçesinde biraz uyuyum dişe bi
eşşekarısı gelip onu sokuyor. Mater in orda
oturuyor. Yuları ele vermiş. Aftosunu bilir min?
Tabbee, bilmem mi? Yağ tulumu.

Dezabiyesiylene gördümdü. Muz gibi soyunca
fıstık. Aşşurree, kaymak. Senin
cimbakukalardan değil o, h'Ç bilem. Perdeyi
çekiver, aşkım, iki Guinness. Aynısından
buraya. Haydi evlât. Azizim bi kez düştün mü
kalkmak için beklemiy- 1750 eeksın. Beş, yedi,
dokuz. Kıyak! Bi bakışı var ki insana, erirsın.
"ele semerini, hiç sorma gitsın. Gör ki inanasın.
Ah o abezan göz-

474

lerin tırabezan boynun, kalbimi çaldın kız sen,
ah seni atmıkhok kası. Efendim? Patates
romatizmaya bire bir mi? Zırva bunlar ca nım,
müsaade buyurursanız. Milleti kandırmaca.
Amamın sen billahi delisin. Evet, doktor?
Laponya'dan döndü mü? Ferasetin nefaset
kesbetmiş tamam mı? Kızılderili karıyla
uşakları ne âlemde? Lohusa yatağından kalktı

mı? Sabah yoğur akşam doğur. Parola Kılılara
bak. Bizimki solgun ölüm ile kanlı canlı doğum.
Meraba!

1760 Sen kendine kız, patron! Soytarının telgrafı. Meredith'ten aşırma îsalasyona, orkidasyona politasyona tabi tutulmuş cizvit! Halam Kinch'in pederine yazmış. Kötüçocuk Stephen terbiyeli Malac-hi'nin ahlâkını bozuyo. Hahaayt! Yakala meşini, evlât. Köpüklü tarafından. Nah, Jock, Iskoçyalı civanım arpasuyun hazır. Nur ol, ömrüne bereket! Bizim piyiz. Merci. Şerefimize. Ne dedin ne? Kaleden önce ayağıma çarptı. Yeni pantolomu kirletme, yav. Hey ahbap, şu karabiberi uzatsana. Na yakala. Kimyon ye bi şey kalmaz. Çakaladın mı? Çığlık çığlık sessizlik. Her herifin kendi şırfıntısı. Venüs Pandemos.

1770 Les petites femmes. Mullingar kasabasındaki arsız kötü kız. Onu sorduğumu söylersin. Sara'nın karnını okşamıştım. Malahide yolunda. Ben? Beni baştan çıkaran kadın ismini söyleseydi bari. Dokuz peniye mukabil ne bekliyordun ki? Machree, Macruiskeen. Kadayıf Moll seninle bi yatak güreşi yapsaydık. Sonra da birlikte çekip. Exl Bekliyorum, kumandan? Alimallah.

Behemahal. Mangırların gelmediğini görünce taş gibi donup kalayazdı. Katalavis? Mangizi ad lib aidiydi. Üç sterlin gördü ama dahi tebin yok demişti. Sen davet ettin biz de geldik, tamam mı? Sendeniz, a'kıdaş. Sökül pa-1780 ğılağı. iki şilinnen bi yarımp'ni. Fransız pilaçkacılardan mı öğrendin aşırmasıyonculuğu? Burda sökmez o numuralar. Senin bızdık epey üzgün. Senin arabın rengi de pek hoşmuş, vallayı da billayı da, Çayli. Enayi miyiz yani. O rözervuar, müssü. Sağ olasız.

Tabbi abbi. Ne diyong? Piyizhanede. Bulut. Ağnadım, beğim. Bantam, iki gün ağzına dirhem içki koymamış. Artık kırmızı Bor-do'dan başka bi şey içmiyormuş. Hadi be! Bak bi hele. Ulan, olacak iş mi yani. Bi de kelleye masraf etmiş. Nasıl konuşsun ki, komada. Hıyar bi makasçıynan beraber. A be nasıl yaptın? Hangi renkler mi verirdi moral? Mor ve al. Al sana moral. Polis! Bayılan 1790 baya biraz H20. Bantam'ın çiçeklerine bak. Cevza. Kıçını yırtacak. Ah Colleen Bawn.

Edalı bıldırcınım benim. Sus, lan! Söyle şuna
zırlıtyı kessin. Adama tüyo verdik güya,
yoksam kazanacaktı. Kahrolası Stephen
Hand. Tuttu uyuz beygiri kakaladı bize. Hara-
----- 475 -----

nın orda senin kodaman Bass'a telgraf getiren
çocuğa rastlamış. Avucuna dörtpeni tutuşturup
zarfı buharlan açıp okumuş. Kısarak tam
formunda. Bi bardak suya bi gine. Aklın dursun
gene. Vallahi de billahi de. Vaziyet muzır, di
mi? Bence elbet. Sigorya. Paparon-lar çaparizi
çakalladıkları an tekkeyi boylayabilir.
Madden'in bahsi Madden'i maddeten
kazandırmaz. Ey sığınağımız ve güç
kaynağımız şehvet. Abbas yolcu. Kalsaydın
yavu? Valideye gidicem. Dur 1800 biraz.
Kızardığımı görmesin, birisi. Beni bulursa
yandık. Hoş gelmişsin, bizim Bantam. Orivar,
mon viyö. Yengeye çiçek götürmeyi
unutmayasın. Anlatıvır lan. Kim virdi o tayı
sa'a? Yabancı değiliz. Essahtan. Atıf Baba'nın
refikası. Vallayı, dostum Leo. Namıssız, billayı.
Yaptıysam arap olayım. Orda koskoca bi sofı

keşiş var. Ne diyem anlatmıyon kim? Haa, tamam, bu da bi çift gıldırıcı değilse, dur, bu işin sonu mişa mişinna. Mübarek Atıf Babamız hürmetine, Amin.

Bi teklifin mi var? Steve, evladım, malı götüreceksin billâ. Ne, hâlâ içecek miyiz be? Zatı şahmerdanları bu fevkalâde haba- 1810 zan ve sülâleboyu sürnormal susuzluk çeken zata kazık marka bir resmi kuşat müskiratı ısmarlamaz mıydılar? Dur bi nefes alalım yahu. Hancı, hancı, iyi şarabın var mı, Staboo? Vi bi damlacıh da tadına bakak. Getir bakalım. Sağa bak. Ablak suratlı! Millete apsent. Nos omnes biberinim viridum toxicum, diabolus capiat posterioria nost-ria. Kapanışvakti, beyler. Ha? Bizim alengirli Bloom'a bi şarap çek. Ne, soğan mı dedin? Bloo? ilan toplayan hani. Foto'nun babacığı, halbuki kızı ne güzel. Alçak sesle, arkadaş. Sıvışmalı. Bonsoir la compagnie. Frengiiblisinin tuzaklarından da. O züppeyle Namby Amby de nerde? Hesabı ödemedi mi sıvıştı? Bizi ekti kerata. Ya- 1820 ni çekip gitti mi diyon, ağam. Şah. Şaha karşı kale. iyi kalpli

Kırıs-tiyan arkadaşım kulübemin anahtarını aldı
bu gece başımı koyabilecek bi yer bulmama
yardım edebilir misiniz? Amamın, şapa oturduk
desene. Ulan, hayatımda bu kadar güzel bi
zamkinosyon gör-mediymdim, helâl. Hey,
barmen, bu çocuğa bir iki kurabiye. Kanından
ve etinden virme, ama! Peynir kırıntısı bile mi?
Frengiyi de onunla beraber tüm öbür ruhsatlı
içkileri de cehennemin dibine yolla.
Kapatıyoruz, beyler! Dünyayı sarmış olan.
Sağlığınıza! A la vötre!
Haydaa, şu Makintoşlu herif de kim ola? Dusty
Rhodes. Şu 1830 kıyafetine bak bi ulaa! Ne o
öyle? Elleri sıkıymış gene. Et suyu, vallaha.
Canım da bi çekti ki. Dolaklarını gördün mü?
Richmondlu pis moruğu mu? Vallahi o! Penis
kurşun deposuydu sanki. Delilik mi
anlayamazsın. Ekmekçi Bartle deriz biz ona.
Bir zamanlar,

476

efendim, halli vakitli bi vatındaşmış o. Üstü başı lime lime o herif var ya, kimsesiz bi kızcağıznan evlenmiş. Çekip gitmiş sonra, kadın yani. Kaybolan aşk işte. Issız kanyonun Mackintoshlu gezgini Yat da örtünöver. Programlı saatte. Aman aynasızlara dikkat. Ne buyurdunuz? Onu bi encazede mi gördüydüm bugün? Hakkın 1840 rahmetine kavuşan arkadaşının? Ah ulu Tanrım! Ah zavallı yavrucuklar! Ulan masal mı anlatıyon, Pold! Dostun Padney'i kaya toy-baya sayıp gömdüley diye mi hüngüy hüngüy ağlıyoysun? Tanıdığım tüm zenciley ayasında Massa Pat en biyincisi. Doğduğumdan bu yana benzerine rastlamış değilim. Tiens, tiens, ama pek acıklı, o şey, billayı, elbet. Oo, yedi derecelik bir meyil üzerinde gaza basınca. Muharrek dingilli arabalar babayı yedi. Bire iki bahse girerim ki Jenatzy onu pes ettirir. Japonlar? Atışları yamandır, alimallah. Savaş muhabirlerine göre batırmışlar. Yazık ona, dedi, Mos-koflara da. Kapatıyoruz. On bir kişi var. Haydi beyler, çıkalım. Çe-

1850 kin arabanızı, ayyaş mendeburlar! Güle güle. iyi geceler. Allâhü Teâlâ bu gece sizin ruhunuzu fevkalâde bir şekilde şad etsin.

Dikkat beyler! O kadar da zom olmadık ya. Leith polisi bizi azat etti. Leith Lolisi tizi bazat. Tavus kuyruğu çıkaran şu oğlana dikkat et. Karnabahar bölgesinden rahatsız. Yehhuu. Gece. Mona, gerçek aşkım. Yehu. Mona, aşkım benim. Hu.

Dinle! Kapat çeneni. Harhar! Harhar! Alevler, işte gidiyor itfaiye! Tiramola ediyor. Mount Street'in orda. Kestirmeden! Harhar! Haydin evlâtlar. Sen gelmiyon mu? Koş, yelalim, şimşekler gibi. Harharharııl! 1860 Lynch! He? Yanımdan gel. Denzille Lane bu yanda. Kerhaneye bu duraktan. Biz ikimiz, demişti karı, esmer Mary'yi birlikte ararız ampazarında, gel. Tammamdır, ne vakit istersen. Laetabuntur incubilibus suis. Geliyo musun sen de? Ulan, şu siyahlar giymiş herif de kim? Suss! Işığa karşı günah işlediğinden işte şimdi de cümle âlemi ateşle cezalandıracağı hüküm günü geldi çattı. Harhar! Ut implerentur scripturae. Bi

türkü çağırsana. Ardından tıbbiyeli Dick arkadaşşı tıbbiyeli Davy'ye bağardı. Ulan Allanın belası, Merrion Hall'un duvarındaki şu kazurat sarısı ümmetçi de kim? İlyas Peygamber geliyor! Kuzunun kanında yıkanmış. Hepiniz gelin, ey şa-

1870 rapçeken, cinyuvarlayan, viskivuruşturan kılıksızlar! Gelin buraya, ey Allahın belaları, kalınenseliler, sarkıkkaşlılar, domuzçeneliler, nohutbeyinliler, sansargözlüler, martavalcılar, telaşemüdürleri ve yağıtulımları! Gelin, ey şenaate batmış sultanî tembeller! Alexander J. Christ Dowie, budur benim adım, Frisco sahilinden ta Vla-divostok'a bu gezegenin yarısından fazlasında salmıştır namını.

477

Üluhiyet o bildiğiniz boktan künet varyetelere benzemez. Ahdü-yman eñjerim ki Tanrı adaletlidir ve size görölmedik ümran bahsedecektir. Unutmayınız ki onun gibi muhteşem bir şeyi ne işit-miş ne de görmüşsünüzdür. Kral isa'ya kurtuluşunuz için haykırın. Ama erkenden kalkman gerekir, ey

ordaki günahkâr, her şeye ka- 1880 dir olan Tanrı'ya yaranmak istiyorsan şayet. Harhar! Yarım yamalak olmaz;. Onun dağarcığında elbet senin için de bir öksürük şurubu vardır, biraderim. Bir dene de gör.

15

(GENELEVİN, TRAMVAYLARIN PARKESİZ YAN MANEVRA hatlarındaki çıplak raylarla yeşilli kırmızılı ışılıtların ve tehlike işaretlerinin yer aldığı ön tarafındaki M abbot Street girişi. Kapıları ardına kadar açık sıra sıra mülevves haneler. Donuk renkli siperleriyle seyrek havagazı lambaları. Durmakta olan Rabiotti dondurma arabasının etrafında birtakım kavruk erkekler ve kadınlar ağız kavgasında. Aralarına kesilmiş mercan ve bakır renkli kartopu külçeleri yerleştirilmiş kâğıthelve-larını tutmaktalar. Onları ısıra yalaya, yavaş yavaş dağılmaktalar - ve çocuklar. Dondurma arabasının geriye çekilmiş kuğu ibikli tepesi bir fener 10 kulesinin beyaz ve mavimtırak şavkında zulmeti yara yara ağır ağır ilerliyor. Düdük sesleri, çağıran, yanıtlayan.) ÇAĞRI

Bekle, sevgilim, yanına geleceğim. YANITI
Ahırın arkasını dön, orda.

(Sağırdilsiz patlakgözlü bir ebleh, şekilsiz
ağzından salyalar aka aka silkinerekten
daülraksında. Çocuk ellerinden bir zincirin
hapsinde ilerliyor.)

ÇOCUKLAR 20 Ülen solak! Nasısın ülen!

EBLEH (sarsak sol kolunu kaldırarak guruldar)

Guyiyim!

479

ÇOCUKLAR

jCoca ışık nerde, ülen?

EBLEH

(guruldayarak) Gugubatıda.
(Çocuklar onu bırakırlar. O silkinmesini sürdürür. Bir cüce kadın iki parmaklık arasına gerili bir urganın üzerinde kendini dengeleyerek saymaktadır. Bir çöptenekesine yaslanarak yatan bir insan karaltısı kolunun ve şapkasının tıkadığı burnundan horultular, in- 30 ilterler çıkarmaktadır, dişlerini gıcırdatır sonra gene horlar. Bir basamakta bir beberuhi bir çöpyiğminin ortasında çömelmiş sendeleyerek çaput dolu torbasını omuzlamaya çalışıyor. Bir kocakarı, is tüten yağkandilinin başında durmuş, son şişesini torbasının kursağına tikiştiriyor. Ha bire itiyor ganimetini, tepeli başlığını yana doğru çekip topallayarak sessizce uzaklaşıyor. Kocakarı kandili sallana saltana, kovuğuna çekilecek. Kapı eşiğine çömelmiş, elinde püsküllü kâğıt raketi, çarpıkbecaklı bir çocuk ani hareketlerle yan yan zıplayarak kocakarının eteğine yapışıp onun peşine takılıyor; ikisi güçlkle ilerliyorlar. Ayyaş bir amele bir avludaki parmaklıklara iki 40 eliyle tutunmuş sendeleyerek zor bela

gidiyor. Bir köşede pelerinli iki gecebekçisi elleri kuburluklarında, upuzun durmaktalar. Bir tabak kırılıyor: Bir kadın haykırıyor: Bir çocuk feryat ediyor. Bir adamın kasemeleri avaz avaz yükseliyor, gevelenip yitiyor. Dolaşan, sinsice gezinen, her köşeden gözetleyen insan hayaletleri. Bir şişenin boynuna geçirilmiş bir mumla aydınlanan bir odada bir pasaklı kadın sıracalı kızının dolaşık saçlarını taramakta. Cissy Caffrey hâlâ genç ve tiz sesiyle dar bir sokakta bir şarkı tutturmuş.)

CISSY CAFFREY

Veriştirdim Molly'ye 50 Neşeli duhuliye, Kazın ayağı öyle, Kazın ayağı öyle.

(Er Carr ile Er Compton, copları koltuklarının altında salına sallana ilerli marş arşınlamakta ve birlikte ağızlarından bir osuruk savurmaktalar. Dar yoldaki adamların kahkahaları. Boğuk sesli bir cadaloz onları azarlar.

48Ü

CADALUZ Tevekkeli, götünüz kıllı. Yaşa kız sen Cavanlı kız.

CISSY CAFFREY

Yaşayım elbet. Cavan, Coothill ve Belturbet.
(şarkı söyler)

Veriştirdim Nelly'ye Soksun diye deliğe, Kazın
ayağı öyle, Kazın ayağı öyle.

(Er Çarr ile Er Compton, kankırmızı ceketleri,
kısa saçlı başlarında siyah kenarlı başlıklarıyla
dönüp kadını paylarlar, Stephen De-dalus ile
Lynch İngiliz askerlerinin yakınındaki
kalabalığın içinden geçmektedirler.) .

ERCOMPTON (parmağını sallar) Papaza yol
açın.

ER CARR (döner ve seslenir) Hey, papaz!

CISSY CAFFREY (çığlık çığlığa)

Aldı da gitti, maşallah, Artık nereye koyduysa,
Kazın ayağını öyle.

(Stepnen, sol elindeki bastonunu havaya
kaldırarak, coşkuyla bir Paskalya ilahisi söyler.
Lynch, cokeykepi kaşlarına inik, suratını
kırıştıran küçümseyici bir memnuniyetsizlikle
onun yanında dikilir.)

STEPHEN

Vidi aquam egredientem de templo a latere

dextro. Alleluia.

(Açlıktan nefesi kokan ihtiyar bir çaça bir kapı aralığından sümük-lüböcekboynuzu kafasını uzatır.)

481

ÇAÇA

(kısık sesiyle fısıldayarak) Şşt! Gel buraya bak ne diycem. Bakire bikrimiz içeride. Şşt!

STEPHEN 90

(altius aliquantulum) Etomnes ad' quos pervenit aqua ista.

ÇAÇA

(arkalarından zehirli fışkırtısını tükürür) Trinity tıp talebeleri. Am-cık ağızlılar. Sırf yarak ama beş paraları yok. (Edy Boardman, Bertha Supple ile yere çömelmiş, burun bükerek şalını burun deliklerine çekiyor.)

EDY BOARDMAN

(dalaşmasına) Bak şunun dediğine: Seni Faithful Place'te başında karıları kesen şapkası demiryolu yağcısı algarinanla gördüydüm. Yalan söylüyosam, nah şuracıkta. Sana mı kalmış söylemesi, dediy- 100 dim.

Beni evli bi hacığağayla gördün müydü hiç
müşteri peşinde koşarkene, dediydim. Onun
gibi değiliz harhalde! Kancık

oruspu, vay, bir Katır gibi inatçı! Ya bi seferinde
iki herifle birden turalaması, makinist
Kilbride'lan onbaşı Oliphant'la.

STEPHEN

(triumphaliter) Salvifacti sunt.

(Bastonunu sallayarak, dünyayı sarsar gibi
titreşen havagazı ışığında devinir.

Karaciğerrengi benekli beyaz bir spanyel
hırlayarak Stephen 'in ardından sinsice
yaklaşmaktadır. Lynch bir tekmeye köpeği
savuşturur.)

11 o LYNCH

Amaç da?

STEPHEN

(ardına bakar) Evrensel dili müzik ya da
rayihalar değil de o jest °uşturacakmış, dilin
sıradan duyumları değil de temel anlıksallığı,
Yapısal ritmi anlatma yeteneği.

LYNCH

Pomosofik filoteoloji. Mecklenburgh Street'te
metafizik!

STEPHEN

120 Shakespeare'i cadalozlaştırmış, Sokrat'ı

da kıhbıklaştırmış bulunuyoruz. Hatta o bilgeler bilgesi Stagyrıte'yi bile bir sevgi ışığıyla game vurup dizginledik ve onun sırtına bindik.

LYNCH Me! STEPHEN

Tamam da, bir somunla bir sürahiyi anlatmak için iki jeste ne hacet var ki? Bu hareket somunla sürahiyi, yani Hayyam'daki ekmekle şarabı anlatır. Tutsana şu bastonumu.

LYNCH

130 Hay senin şu sarı sopan da. Nereye gidiyoruz?

STEPHEN

Zampara vaşak, la belle dame sans merciye, Georgina Johnson'a, ad deam qui laetificat inventutem meam. (Stephen bastonunu hızla onun eline tutuşturdu ve ellerini ağır ağır uzatırken, başını geriye doğru, elleri göğsünden bir karış önde duracak şekilde, çekti, ellerini kesişen düzlemler halinde, parmaklarını birbirlerinden ayırarak, sol eli daha yüksekte aşağıya doğru çevirdi.)

LYNCH

Hangisi ekmek sürahisı? Önemi yok. Ha o, ha

gümrük idaresi. Sen 140 göster. Koltuk değneğini aldığın gibi yayın.

(Geçerler. Tommy Caffrey bir havagazı lambasına doğru güçlkle ilerler, direğe sarılır ve kısa hamlelerle tırmanmaya başlar. En üst mahmuzdan aşağıya kayar. Jack Caffrey tırmanmak için tutunur. Amele, yalpalanarak, bir işaretparmağıyla burnunun bir kanadını bastırır ve öbür burundeliğinden upuzun bir sümük fışkırtısı çıkarır. Havagazı lambasının direğini omuzlayıp, elinde yanan feneri, sendeleyerek kalabalığa karışır.

483

Sis nehrinin sürüngenleri yavaş yavaş geçerler. Lağımlardan, hendeklerden, mezbelelerden, çöplüklerden ve her bir yandan mülevves kokular yayılmaktadır. Ötelerde, güneyde denize yakın bir yerde bir 150 şavk seğırtip nehre ulaşır. Amele silkinerek ileriye doğru hamlelerle kalabalığı yarıp tramvay yan hattına doğru sendeler. Daha ötede demiryolu köprüsünün altında yüzü kıpkırmızı, nefes nefese, yan cebine ekmekle çikolata

tıkıştırıraduran Bloom gözüdür. Kuaför Gülen'in vitrininde onunla heybetli Nelson'un suretinin karma portresini sergiler. Yan taraftaki bir içbükey ayna ona hicranı aşk çeken sırta kadem basan elemdide Buluhum'u takdim etmektedir: Blo-om'u Bloom'una. Haşin Wellington'un nazarlarından irkilerek geçer, ne var ki dışbükey aynada sırttan bebedomuzgözleriyle semizgı-dısı ve lamparamanyapandispanya etleçyanacıkları tınmadı. 160

Antonio Rabaiotti'nin kapısında Bloom durur, parlak ark lambasının altında terlemektedir. Kaybolur. Az sonra çıkıp acele gider.)

BLOOM

Balık ve patates. Yetmez. Ah!

(İndirilmekte olan kepengin altından

Olhausen'in şarküteri dükkânına girer. Birkaç dakika sonra kepengin altından öf leye Poldy, pöf-leye Bluhum çıkar. Her iki elinde birinde ıpılık domuz ayağı ötekinde soğuk koyun

paçası karabiber kırıntısı serpili vaziyette birer paket tutmaktadır. Soluğunu tutarak ayağa dikilir. Sonra bir yanına doğru eğilerek paketi kaburgalarına dayar ve ve inilder.) 170

BLOOM

Böğrüm sancı saplandı. Ne diye koştum ki? (Usul usul nefes alır ve ağır adımlarla tramvay yan hattındaki ışıklı noktaya doğru ilerler. Gene o şavk seğirtir.

BLOOM

O da ne öyle? Işıldak? Projektör. (Cormack'ın köşesinde durur, bakınır.)

BLOOM

Aurora borealis ya da demir dökümhanesi?

Hah, itfaiye, elbet. Güneyde hiç olmazsa.

Esaslı yangın. Belki de onun evidir. Beggar's

180

484

Bush'ta. Biz kurtulduk, (neşeyle bir şarkı mırıldanır) Londra yanıv Londra yanıyor! A-lev al—di, al-ev al—di! (Talbot Street'in öte tarafında amelenin sendeleye sendeleye kalabalığı

yararak yürüdüğünü a-rür.) Onu kaçıracağım.
Koş. Çabuk. En iyisi surdan karşıya gece yim.
(Yolun karşısına geçmek için fırlar. Sokak
çocukları bağırır.)

SOKAK ÇOCUKLARI

Dikkat etsene, bayım!

(İki bisikletli, ışıklı kâğıt fenerleri saltana
sal/ana, zillerini çtngtr-data çingirdata, onu
sıyırarak geçtiler.) ZİLLER

Durdudurdurdurdudur.

BLOOM

(kazık gibi durur, belinde bir bertilme) Ayy!

(Çevresine bakınır, birden ileriye atılır.

Yükselen sisin içinden gayet yavaş ilerleyen
bir canavar kum yayıcı makine, önündeki
kırmızı dev farı yana sone, çektiği vagon
tellerinde gıcırdaya gıcırdaya olanca
cesametiyle ona doğru yaklaşmaktadır.

Makinist ayakçanını ha bire çalmaktadır.)

ÇAN

Dan Digi Dan Dan Digi Ban Bigi Bak Lan Bloo.

(Fren şiddetle çatırdar. Bloom, beyazeldivenli
polis elini kaldırıp kasılmışbacaklarıyla rayların

arasından budalaca çıkar. Direksiyondaki kütburunlu makinist gövdesini öne doğru sarkıtarak zincirlerle tekerlerinin üzerinden kayarak geçerken bağırır.)

MAKİNİST

Hey, boksulumu, güvercin mi uçuruyon orda len?

(Bloom kendisini kaldırırma dar atar ve gene durur. Paketli elty<(yanağındaki bir çamurparçasını siler.)

BLOOM 210

Tecmek yasakmış. Az kalsın çarpacaktı ama sancım geçti şükür. Sandow egzersizlerine başlamalı yeniden. Zor değil. Sokak kazalarına karşı sigortalanmayı da. The Providential, (pantolonunun eebini wklar) Zavallı anneciğimin nazarlığı. Topuğun raylara takılıverir ya da ayakkabının bağcığı bir dişli çarka. O gün polis arabası Leo-nard'ın köşesinde ayakkabımın derisini nasıl da sıyırdıydı. Üçüncü kez uğur getirir. Ayakkabı numarası. Küstah makinist. Amirlerine ihbar etmeliydim. Stres sinirlerini bozuyor. Belki de bu sabah o kadana karının

manzarasını kesen heriftir. Güzel kadındı
doğrusu. Gene de tam zamanında fren yaptı.
Bacağım bir kasılsın. Anlatsan 220 inanmazlar.
Lad Lane'deki o feci kramp. Yediğim zehirli bir
şeyden. Şans sembolü. Niçin? Belki de kaçak
etlerden. Hayvanın damgası (bir an gözlerini
yumar) Başım hafif dönüyor. Her ayki ba-
sağrısı ya da öbür şey. Beyinsisisimit. Çok
mecalsizim. Yetti artık. Ah!

(Meşum, bilinmedik çehreli bir karaltı,
konsantre cıva iğnelerini yemiş, bacaklarını
birbirine dolayarak

O'Beirne'nin duvarına yaslanmakta.

Genişkenarlı sombrerosunun altından o karaltı
kem gözlerle ona bakıyor.)

BLOOM 230

Buenas noches, senorita Blanca. Que calle es
esta?

KARALTI (bir kolunu fütursuzca kaldırır, imler)
Parola. Sraid Mabbot.

BLOOM

Hah ha. Merci. Esperanto. Slan leath.
(dişlerinin arasından mırıldanır) Gal Birliği
casusu, ateşbazlar göndermiştir.
(İlerler. Omzutorbalı bir paçavracı yolunu
keser. Bloom sola çekilir, paçavradorbalıadam
da sola.)

BLOOM Affe. 240

(Saçma doğru sıçrar, paçavradorbalıadam da
sağa.) 486

BLOOM Affe.

(Sendeler, yan yan gider, yana adımını atar,
geçer ve gider.)

BLOOM

Sağdan git, sağdan sağdan. Stepside'deki
Touring Club'ın orda bir işaret direği dikilirse bu
lütuftan dolayı kime minnettar kalacağız
acaba? Yolunu kaybetmiş ve Irish Cyclisfm
sütunlarında Pek Karanlık Stepside başlıklı
muktubu çıkmış olan bana. Sağdan git, git 250
git. Gecenin bu saatinde paçavracı. Garanti bir
dümendir. Katillerin kapağı atacağı ilk yer.
Dünyevi günahlarından arınmaya, (Tommy
Caff rey'in yakaladığı Jack Caff rey son süratle

Bloom'a bindirir.)

BLOOM O.

(Çarpışmanın etkisiyle sarsılır, durur. Tommy ile Jacky gözden kaybolurlar, şuracıktan, buracıktan. Bloom paketli elleriyle saatcebini, cüzdancebini, parakesesini, Günah Zevkleri'ni, patatesabunu yoklar.)

260 BLOOM

Yankesicilerden sakınmalı. Çarpmak, hırsızların eski numarası. Bindirirler. Cüzdanın gitmiş sonra. (Köpek, burnu yerde, koklayarak yaklaşır. Yerde yayılıp yatan bir karaltı aisırtr. Uzun bir Kudüslü müteveli kaftanı giymiş, başında morumsu püsküllü takke, sakallı kambur bir ihtiyar belirir. Bağa gözlüğü burnunun kanatlarından aşağıya sarmaktadır. Süzgün yüzünde yol yol sarı zehir lekeleri vardır.)

RUDOLPH

Bugün ikinci defadır iki buçuk şilini heba ettin. Sarhoş takımry-270 la arkadaşlık etme demiştim sana.

BLOOM

(domuz ve koyun paçalarını arkasında saklar, başım eğer, ılık ve soğuk ayaklarını duyumsar) Ja, ich weiss, papachi.

487

RUDOLPH

Rurda ne yaparsın ki? Sende ruh yok mu? (dermansız akbaba pençeleriyle Bloom'un sakın yüzüne dokunur) Sen Leopold'un torunu, benim mahdumum Leopold değil misin? Sen pederinin hanesini terk eden sevgili mahdumum Leopold değil misin?

BLOOM

(ihtiyatkârane) Öyleyim herhal, beyba. Mosenthal. Ondan geriye 280 ne kaldıysa.

RUDOLPH

(çıkışır) Bir gece paracıklarını israf edip bulut gibi sarhoş olduktan sonra getirmişlerdi seni eve. Ne derlerdi o koşucu heriflere?

BLOOM

(gençliğinde daromuzlu şık mavi bir Oxford giysisi içinde beyaz jilesi ve başında kahverengi Alpinist şapkasıyla, tam ayar gümüşten kurmasapsız Waterbury erkek saati

ile çift katlı mühürlü Albert kösteği tek mil; bir
yanı çamur içindedir) Atletler, beyba. Sadece o
defa oldu. RUDOLPH 290

Bir defa mı? Saçından tırnağına çamur içinde.
Elin yarılmış. Kazık-lıhumma. Seni kaputt
ederler, Leopoldleben. Baksana şu heriflere.

BLOOM

(zayıftan) Yarışalım demişlerdi. Çamurlu
olduğuna. Kaydım.

RUDOLPH (horlayarak) Goim nachez! Zavallı
annenin yüreğine inecekti!

BLOOM

Anaa!

ELLEN BLOOM 300

(pandomimacı kadınlara özgü çeneden bağlı başlığıyla, Dul Twankeyva-n çemberli eteği ve telaşıyla, omuzbaşlart kabarık düğmeleri arkadan

488

yenli bluzuyla, gri kolçakları ve işlemeli broşuyla, örgülü saçları bir sac filesine sanlı; elinde eğik duran bir mum, merdiven tırabzanlarının üzerinde belirir ve tiz, endişeli sesiyle haykırır) Aman Tanrım, ne yaptılar sana böyle! Nışadır ruhlarım! (Eteğinin katlarından birini kaldırarak yıkanmamış çizgili jüponunun cebini telaşla karıştırır. Bir ilaç şişesi, bir Agnus Dei, bumburuşuk bir patates ve selüloitten bir bebek art arda düşer.) Mukaddes Meryem adına, neredeydin nerede? 310 (Bloom, gözleri yerde, geveleyerek, ellerindeki paketleri dopdolu ceplerine koymak ister ama vazgeçer, homurdanır.) BÎR SES (keskince) Poldy! BLOOM Kim? (başını çabucak eğerek bir tokattan beceriksizce kaçınmaya çalışır) Buyrun

efendim. (Başını kaldırarak bakar.
Hurmaağaçlarından bir serap içinde Türk
kıyafetinde güzel bir kadın Bloom'un önünde
durmaktadır. Semiz kıvrımları al renkli
şalvarıyla altın sırma işlemeli cepkenini 320
doldurmaktadır. Beli geniş sarı bir kuşakla
sarılıdır. Geceleyin menekşe rengine bürünen
beyaz yaşmağı yüzünü örterek, sadece
irisiyah gözleriyle simsiyah saçlarını dışarıda
bırakmaktadır.)

BLOOM Molly!

MARION

Beyim? Şu andan itibaren benimle konuşurken,
Mrs. Marion deyiniz sayın bayım, (istihzalı)
Benim cici kocacığımın onca beklemekten
ayakları mı üşümüş bakayım?

BLOOM

330 (ağırlığını bir ayağından ötekine aktarır)
Yok, yok canım. Katiyen de-ğil-
(Sormak isteyerek, ümit ederek, zihninde
domuz paçası, karısına anlatmak istedikleri,
özürü, arzusu,
büyülenmişçesine heyecanla, azar azar

yutkunarak solur. Kadının alnındaki bir para
ışıldar.

489

Ayaklarında mücevherli ayakparmağıüzükleri
vardır. Ayakbilekle-ri ince bir zincirle birbirine
bağlanmıştır. Yanında, tepesi kulemsi türbanlı
bir deve beklemektedir. Sırtında salınan
mahfeye ulaşan sayısız basamaklı bir ipek
merdiven. Deve kışını devindirerek eşinir.
Marion devenin sağrısına şiddetli bir tokat
aşkederek onu Mağribi dilinde azarlarken
bileğindeki halkalar da mız mızlanırlar.) 340

MARION

Nebrakada! Feminium!

(Deve önayaklarından birini kaldırıp bir ağaçtan
iri bir mango yemişi koparır ve gözünü kırparak
çataltırmaklı ovucuyla sahibesine sunar, sonra
boynunu kaldırıp homurdanarak diz çökmeye
çabalar. Bloom birdirbir oynarcasına sırtını
kamburlaştırır.)

BLOOM

Sana verebileceğim şeyler... Yani işlerinin
menajeri olarak Mrs. Marion.....şayet siz....

MARION 350

Bazı değişiklikleri fark ettin demek? (gözlerinde hafif dostane bir istihza, ellerini yavaşça süslü göğüslüğünün üzerinde gezdirir) Ah Poldy, Poldy, çamura saplanmış biçare bir değneksin sen! Çık da gör hayatı. Bu koca dünyayı gör.

BLOOM

Zaten şu anda geri gidip o losyonu bayazbalmumunu, portakalçi-çeği suyunu alacaktım. Dükkân perşembeleri erken kapanıyor. Ama sabahleyin ilk işim. {birkaç cebini tapışlar} Şu hareketli böbrek. Ah! (Önce güneyi imler, sonra da doğuyu. Kullanılmamış pırıl pırıl li- 360 mon kokulu bir sabun ışık ve rayiha saçarak yükselir.)

SABUN Bloom'la ben ikimiz mükemmel bir çiftiz. O yeryüzünü aydınlatır. Ben gökyüzünü cilalarım. (Eczacı Sweny 'nin çilli suratı sabungüneşin halkası içinde belirir.)

SWENY Üç şilin bir peni, lütfen.

BLOOM Evet. Karım için. Mr. Marion. Özel reçete.

370 MARION

(yumuşakça) Poldy!

BLOOM Evet, ma'am?

MARION

Ti trema un poco il cuore?

(Fütursuzca, Don Giovanni'nin düetini mırıldanarak, kabarık göğüslü semirtilmiş bir güvercin gibi tombul, ağır adımlarla uzaklaşır.)

BLOOM

380 O voglio dan emin misin? Yani telâffuzund....

(Bloom, peşinde koklayarak onu izleyen teriyer, karısını izler. Yaşlı çaça, çenesindeki benden çıkan sert kıllar parlay adursun, Bloom'un ceketinin kolunu kavrar.)

ÇAÇA

Bi bakirebikri on şiline. Asla el değmemiş taptaze. On beş. Körkütük sarhoş yaşlı babası hariç kimse girmiş değil içine.

(Parmağıyla gösterir. Loş izbesinin aralığında,

yağmurdansırısti-lam Bridie Kelly kaçınarak
durmaktadır.)

BRIDIE

390 Hatch Street. Aklından neler geçiriyosun?
(Cıyaklayıp yarasa şalını çırparak koşar.
Zebella bir belalı geniş, çizmeli adımlarla onun
peşinden gider. Basamaklarda tökezler,
toparlanır, karanlığın içine dalar. Zayıf kahkaha
ayaklamaları işitilir, sonra daha zayıflaşır.)

491

ÇAÇA

(kurtgözleri ışıldayarak) Zevkini çıkarıyor. O
lüks evlerde bakire bulamazsın. On şiline. Sivil
hafiyeler bizi bulmadan kararını ver de. Ne
orospu çocuğudur o altmış yedi.

(Gerty MacDowell şuh bakışlarıyla, aksayarak
gelir. Göz süzerek, arkasından kanabulanmış
bezini çekerek mahcubane gösterir.) 400

GERTY

Tüm dünyevi mallarımla sana, yalnız sana.
{mırıldanır} Sen o işi yaptın. Tiksiniyorum
senden. BLOOM Ben? Ne zaman? Hayal
görüyorsun sen. Seni hiç görmedim ben.

ÇAÇA

Paşama elleşmesene, iftiracı karı. Paşama sahte mektuplar yazarsın. Sokak sokak gezerek müşteri ararsın. Ananın seni karyolanın direğine bağlaması lâzım, seni aşifte seni.

GERTY 410

(Bloom'a) Eteğimin altındaki tüm gizli şeylerimi görmüştün sen. (Bloom'un yenini kavrar, sızlanarak) Ahlâksız evli adam! Bana o şeyi yaptığın için âşık oldum sana.

(Yana doğru kayarak uzaklaşır. Mrs. Breen çuhadan sarkık körük cepli bir erkek paltosu)'la, uçarı bakışlı gözleri apaçık, tüm otçul fırlak ön üst dişleriyle tebessüm ederek yolun ucunda durur.)

MRS. BREEN Mr....

BLOOM

(vakurane öksürür) Madam, mektubunuzu alma zevkine son nail 420 olduğumda tarih ayın on altısını....

MRS. BREEN

Mr. Bloom! Sen burada günahkârlar yuvasında,

ha! Nasıl da yakaladım ama seni! Yaramaz!
492

BLOOM

(telaşla) Adımı öyle yüksek sesle söylemeyin.
Beni ne sanıyorsunuz siz? Kim olduğumu
gizleyin. Yerin kulağı var. Nasılsınız?
Görüşmeydi yüzyıllar. Şahane
görünüyorsunuz. Vallahi öyle. Daha şu
zamanda yaz da yazlığını gösteriyor hani.
Siyah ısıyı yansıtır. Bur-430 dan eve kestirme,
ilginç yermiş. Düşmüş kadınları kurtarmak için.
Magdalen Düşkünlerevi. Orada kâtibim de.....
MRS. BREEN

(birparmağım kaldırır) Bırak şimdi bu palavraları! Bundan hoşlanmayacak olan birini tanıyorum. Dur sen Molly'ye bir uğrayım da ben! (kurnazca) Şu anda burda ne aradığını açıkla yoksa vay haline!

BLOOM

(ardına bakar) Sık sık ziyaret etmek istediğini söylerdi. Teneke mahalleler. Egzotik yerler, yani. Zengin olsaydı zenci hizmetçiler 440 falan tutardı. Othello, kara hoyrat. Eugene Stratton. Hatta Liver-more Kumpanyası'nın aslarından biri olan o kastanyetçi. Bohee Biraderler. Hatta bacatemizleyicisi.

(Tom ile Sam Bohee, ince beyaz pamukludan giysili, kırmızı çoraplı, boyunlarında sertkolalı fularlar ve yakalarında geniş kırmızı yıldızçiçekleri içinde iki zenci zıplayarak çıkarlar. İkisinin de boynunda birer banço asılıdır. Daha ufarak soluk renkli karaderili elleriyle telleri tıngırdatmaktadırlar. Siyahi gözlerinin aklarıyla fUdisinden dişlerini ışıldata ışıldata koskoca tahta pabuçlarıyla takır tukur döne oynaya, sırt sırta ayakucu topuk, topuk

ayakucu, koca-450 zencidudaklarını şaklata şaklata yırılarak neşeli bir zenci dansı icra ederler.)

TOM VE SAM

Evde birisi var Dina'yla, Evde birisi var, biliyorum, Evde birisi var Dina'yla Eski bançoysu çalışıyor. (Ansızın kara maskelerini çıkarır ve ablak suratlarını gösterirler: Sonra, kıkırdayarak, fıkırdayarak, ktvrıla büküle, sallana sarsıla, neşeli zenci danslarını ede ede kaybolurlar.)

BLOOM

(ekşimsi nazik bir tebessümle) Biraz kurtlarımızı döksek, madem ki öyle isteklisiniz? Sizi şöyle bir saniyenin bir kesri kadar kucaklamama müsaade buyrulur mu?

MRS. BREEN (neşeyleçığılığı basar) Ah, seni eşkıya! Bak hele şu haline!

BLOOM

Eski günlerin hatırasına. Ben sadece dörtlü bir parti yapalım demek istedim, evliliklerimizi bir parça değiş tokuş etsek yani. Senden hep

hoşlanmışımdır, bilirsin, (umutsuzca) Sana o cici ceylanlı Valentine kartını göndermiştim hani.

MRS. BREEN

Allah aşkına, vallahi bir âlemsin! Kulaklarıma inanamıyorum, (sorarcasına elini uzatır) Arkanda ne saklıyorsun öyle? Söyle bakalım, haydi uslu uslu.

BLOOM

(serbest kalan eliyle kadının bileğini yakalar) Josie Powell'di değil mi, Dublin'in en güzel kızlarından biri. Nasıl da geçiyor zaman! Hatırlar mısın, şöyle bir bakınca maziye, eski bir Noel gecesi, Georgina Simpson'un evine davetliydik, Irving Bishop oyununu oynuyorlardı hani gözlerin bağlıyken düşünceleri okuyarak iğneyi buluyorsun? Konu, bu enfiyekutusunun içinde ne var?

MRS. BREEN

Sen o yarı komik yarı ciddi konuşmalarınla gecenin aslanıydın, görünüşün de öyleydi. Kadınlar beğenirlerdi seni hep.

BLOOM

(hareli ipekten devrikyakah smokinli,
yakasında mavi Masonluk rozeti, siyah
papyonu ve sedef düğmeleriyle elinde eğik bir
şampanya kadehi, kadınların gözdesidir)
Hanımlar, beyler, sizlere ırlanda'yı, güzellikler
ülkesini veriyorum.

494

490 MRS. BREEN

Unutulan o güzel günler öldü artık. O güzel aşk
şarkıları.

BLOOM

(sesini anlamlı bir şekilde alçaltarak) İtiraf
etmeliyim ki ben şu anda birisinin bir şeyi bir
parça çaydanlık mıdır diye meraktan çaydanlık
oluyorum.

MRS. BREEN

(coşarak) Aman ne çaydanlık! Londra'nın
çaydanlığı, vallahi her yanımda çaydanlık oldu!
(Bloom'a yan yan sürtünür) Bilmecelerden
oyunlardan sonra ağaçtan aldığımız
krakerlerimizi yemiş ve merdi-500 venin ordaki
divana oturmuştuk. Okseotunun altında yalnız
kalmıştık sonunda.

BLOOM

(başında kehribar renginde yarımaylı çift yanlı mor bir Napolyon şapkası, parmaklarıyla başparmağı kızın usulca teslim ettiği nemli dolgun ayasına yavaşça bastırmaktaydı)
Gecenin efsunkâr saati. Bu eldeki kıymığı

dikkatlice, yavaşça çekip çıkarmıştım, (kadının parmağına bir yakut yüzük geçirirken, sevecence) La ci darem la mano.

MRS. BREEN

(üzerinde mehtapmavisinden tek parça bir gece elbisesi, alnında gelinte-510 liyle süslü zarif bir taç, danskarnesi aymavisi saten iskarpininin yanına

düşmüş, avucunu yumuşakça kıvrırarak hızlı hızlı solur) Voglio e non.....

Ateş gibi oldun! Yanıyorsun! Sol el kalbe en yakın olan.

BLOOM

Şimdiki seçimini yaptığında güzelle çirkin dedilerdi. Asla affetmeyeceğim seni o yüzden, (sıkılmış yumruğu alnında) Düşün bunun ne demek olduğunu. O zamanlar seni ne çok sevdiğimi, (boğuk sesle) Kadın, mahvettin sen beni!

(Denis Breen, başında beyazsilindirşapkası, önünde arkasında Wisdom Hely ilan levhaları asılı, sevimsiz sakalı ileriye çıkık pantufla-520 lartnt sürüyerek, sağa sola geveleyerek geçer.

Bızdık Alf Bergan, üzerinde tabut örtüsü gibi köpeklere ziyafet bir kıyafet, bir sağa bir sola kasıklarını tuta tuta gülerek onun peşinden gitmektedir.)

495

ALF BERGAN

(önlü arkalı ilan levhalarını gösterip onları alaya alırken) U. p: Up.

MRS. BREEN

(Bloom'a) Merdiven altında cümbüş, (davetkâr nazarlarla Bloom'a bakar) Ne diye öpmemiştin iyileştirmek için sızlayan mahallimi? istemiştin de.

BLOOM (şaşkın) Molly'nin en iyi arkadaşı! Nasıl söylersin bunu? 530

MRS. BREEN

(etli dili dudaklarının arasında, bir güvercin busesi uzatır) Hnhn. Gel de çık işin içinden. Bana bir hediyen mi var orda?

BLOOM

(düşünmeksizin) Kaşer. Akşam yemeği için biraz meze. Et konservesi girmeyen ev, natamamdır. Leah 'taydım, Mrs. Bandmann

Palmer. Çarpıcı bir Shakespeare yorumcusu. Keşke programı atma-saydım. Tam da domuz paçasıyla gidilecek yer yani. Yokla şurayı. (Richie Goulding, başına geçirdiğı üç kadın şapkasıyla, Collis ve Ward'in üzerinde beyaz badanayla bir kurukafa ve çapraz kemikler 540 çizilmiş evrak çantasının ağırlığıyla bir yana doğru eğilmiş vaziyette belirir. Çantasını açarak, içine doldurmuş olduğı sosislerle tütsülenmiş ringabalıklarını, Findon mezgitlelerini ve sıkıcanasarıl-mış hapları gösterir.)

RICHIE

Bulamazsın daha iyisi Dub.

(Dazlak Pat, sıkın şapşal, bir kaldırımda dikilmiş, elindeki peçeteyi katlayarak beklerken bekleyedurmaktadır.)

PAT

(sosu haaktthaakacak eğik bir tabakla yaklaşır) Biftek ve böbrek. Bir 550 Şişe bira. Hi hi hi. Ben servis yapana dek bekle.

496 RICHIE

Amantanm. Hep siniyi yememek i....

(Başını düşürüp kararlılıkla yemeye koyulur.

Sendeleyerek geçmekte olan amele, alev alev
yanan çatalboynuzuyla onu boynuzlar.)
RICHE (eli sırtında, acıyla haykırır) Ayy belim!
Vayy belim!

BLOOM

(ameleyi gösterir) Bir ajan. Dikkat çekmeyi
bırak. Bu aptal kalaba-560 lıklardan tiksiniyim.
Buraya zevkimiz için gelmedik. Vaziyetim
oldukça vahim.

MRS. BREEN

Her zamanki gibi martaval hikâyelerini
okuyarak katakulli çeviriyorsun.

BLOOM

Buraya nasıl geldiğime ilişkin bir sır vereyim size. Ama kimseye anlatmak yok. Molly'ye bile. Son derece makul bir nedenim var.

MRS. BREEN (coşkulu) A, dünyada söylemem.

570 BLOOM

Biraz yürüyelim. Olur mu?

MRS. BREEN

Haydi.

(Çaça, onların farkına varmadıkları bir işaret yapar. Bloom, Mrs. Breen'le ilerler. Teriyer, acıklı iniltiyle kuyruğunu sallayarak onların peşinden gider.)

ÇAÇA

Çıfıtın gacısı seni!

497

BLOOM

ıvılafezmesi renginde spor giysili, yakasında bir sap hanımeli, kahvemi- 580 a-imsi sarı renkte son moda gömleği, Saint Andrew haçlı ekose boyunbağı, kısa beyaz tozlukları, kolunda açık kahverengi bir kaşpusiyer, sarımtırak kırmızımsı kahverengi kunduraları,

omuzkayışlı dürbünü ve gri melon şapkasıyla)
Hatırlar mısın, çook çok uzun bir zaman, yıllar,
yıllar önce, MiHy'nin memeden, Marionette
derdik ona biz, kesilmesinden hemen sonra
hepimiz Fairyhouse yarışlarına gitmiştik, öyle
miydi?

MRS. BREEN

(terzi işi gayet şık açık mavi giysili, beyaz velur
şapka ve örümceiağt gibi incetülüyle)
Leopardstown'a.

590

BLOOM

Evet, Leopardstown'aydı. Molly üç yaşında
Nevertell adlı bir ata oynamış yedi şilin
kazanmıştı, sonra Foxrock boyunca o külüstür
marka beşkişilik yük arabasıyla eve
dönüşümüz sen o zamanlar başında da Mrs.
Hayes'in, indirimli satışlarda on dokuz on bire
düşmesinden dolayı almanı önerdiği o
köstebekderisi çevrilmiş neticede adi bir
pamuklukadife dolanmış bir parça telden ibaret
beyaz velur şapkayla, ama istediğine bahse
girerim ki kadın kasten aldırmişti onu sana,

güzelliğinin şahikasındaydın....

MRS. BREEN 600

Kasten, biliyorum, şıfıntı karı! Nerden de hatırlattın! Ne âlâ öneri ya!

BLOOM

Zira hiç yakışmamıştı sana, öbür güzelim yünipliğinden hani üzerinde o çok sevdiğin cennetkuşu kanatlı kenarsız şapkanı giydiğinde hayran kalırdım sana ama sen de onunla biraz fazlaca gelgelli görünürdüyse de yazık ettin onu atmakla, seni gidi zalim haspa, yüreği bir nokta büyüklüğünde o minik parmak kadar şeyi.

MRS. BREEN

(Bloom'un kolunu sıkar, kırıtır) Gaddarlıktı benim yaptığım şey de 610 yani!

498

BLOOM

(alçak sesle, gizemli bir şekilde ve giderek hızlanarak) Moly'nin de Mrs. Joe Gallaher'in piknik sepetinden aşırıldığı baharlı biftek sandviçlerini atıştırmış. Doğrusunu istersen, bütün o davranışlarına, şey, hayranlarına

rağmen, o bana ahım şahım bir kadın olarak
gözükme-miştir hiç. Biraz....

MRS. BREEN Fazlaca....

BLOOM

Evet. Molly de gülüyordu zira bir çiftlikten
geçerken Rogers ile Maggot O'Reilly horoz gibi
öttülerdi, çay tüccarı Marcus Tertius Moses
ise, kucağında tasmalar falan tek mil finosu
kızıyla, Dansöz Moses derlerdi ona, tek atlı
faytonları içinde geçmişti de tam o anda sen
bana hiç işitmiş, okumuş ya da görmüş ya da
rastlamış mıyım diye sormuşun....

MRS. BREEN

(istekle) Evet, evet, evet, evet, evet, evet, evet.

(Bloom'un yanından uzaklaşır. Bloom, ardında inilleyen köpek, cehennemin kapısına doğru yürür. Kemerli bir kapıda bir kadın öne eğilmiş ayaklarını iki yana açmış inek gibi işemektedir. Pancurlu bir meyhanenin önünde bir aylaklar güruhu kırıkburunlu bir ustabaşt-nın şamatalı bir mizahla döktürdüğü öyküyü dinlemekteler. Aralarından kolsuz iki kişi, homurdanarak, ha babam de babam şaka yollu güreşmekteler.)

USTABAŞI

(çömelmış durumda, burnundan hırlayarak) Cairns, Beaver Street'te-ki yapıskelesinden indiği zaman nereye yaptı biliyon gu namıssı-zım oracıhtaki talaşların üzerinde duran, Derwan'in sıvacılarını bekleyen siyah bira bakracına yaptıydı.

AYLAKLAR

(yarık damaklartyla kişnergibi gülerler) Vay bee! (Boyalekeleriylekaplı şapkaları sallanır. Sınaatlart icabı tutkala ve 499 badanaya batmış vaziyette Bloom'un etrafında hoplaya zıplaya çağanoz gibi dolanırlar.)

BLOOM

Tesadüfe bak. Eğleniyorlar bir de. Maazallah. Güpegündüz. Yürümeye çalışıyor. İyi ki kadın değil.

AYLAKLAR

Vay bee, kıyaktı haa. Müshil ilacı. Vay bee, heriflerin birasına haa. 660

(Bloom geçmektedir. Ucuz fahişeler, tek başlarına, çiftler halinde, omuzlarında şallar, perişanhâller, arasokaklardan, kapılardan, köşelerden seslenirler.)

FAHİŞELER

Nereye böyle, çatlak bayım? Orta bacağından n'aber bakayım? Kibritin var mıydı, he? Gel de kaldırayım onu bir güzelce.

(Bloom bu necasetin arasından kaçarak kapağı ötedeki aydınlık bir sokağa atar. Bir pencerenin uçuşan perdesinin ardından bir gramo- 670 fonun hurdalaşmış metal kasası yükselir. Karanlıkta bir meyhaneiş-leticisikadın amele ve iki İngiliz askeriyle harıl harıl pazarlık etmektedir.) AMELE (geğirerek) Nerde bu pezivenk ev?

MEYHANEİŞLETICISIKADIN

Purdon Street'te. Bi şişe siyah bira bi şiline.
Bizde kafese almak yok.

AMELE

(m İngiliz askerini kollarından kavrayarak onları
ileri doğru sürükler) 680 Gelin yahu, Britanya
ordusu!

ER CARR

'asma bakarak) Herifin bir tahtası eksik.

500

ER COMPTON (güler) Dediğin gibi valla!

ER CARR (ameleye) Portobello kışlasının
kantininde Carr dersin. Sadece Carr. AMELE
(bağırarak) 690 Biz Wexfordlu. Kopilleriz.

ER COMPTON Hey! Başçavuştan ne haber?

ER CARR Bennett? Dostum olur. Severim
Bennett Çavuş'u.

AMELE

(bağırarak)

Bunaltıcı zincirler. Öz yurdumu kurtarın.

(Onları sürükleyerek ileriye doğru sendeler.

Bloom, yolunu şaşırılmış, 700 durur. Köpek, dili
bir karış

sarkmış, soluk soluğa yaklaşır.)

BLOOM

Boşu boşuna dolanıyorum. Bu umumhaneler. Kim bilir nereye gittiler, içkiliyken ayağına çabuk oluyor insanlar. Esaslı bir ekip-Westland Dow'da neydi öyle. Ardından üçüncü mevki biletiyle birinciye atla. Ama uzak olur. Arkadan lokomotifli tren. Bakarsın Malahide'de ya da bir istasyonda bulmuşsun kendini ya da bir çarpışma olsa. İkinci içki adamı baştan çıkaran. Bir kadeh yeter. Onu da niçin izliyorum ki? Olsun, aralarında en iyisi o. Mrs. Beaufoy Purefoy'un vaziyetini bilmeseydim oraya gitmeyecek ve onunla 710 tanışmayacaktım. Kısmet. O parayı kaptıracak, insanı soyup soğana çevirirler. Seyyarsatıcılarla laternacıların işi iş burda. Senin

neyin eksik? Haydan gelen huya gider. O
ananlıherifingöz kamaştı-
ranraylıtekerlihintmabudurömorku az kalsın
beni öteki dünyaya gönderiyordu şükür şuurum
yerindeydi de. Her zaman kurtarma'

501

vabilir, ama. O gün Truelock'un penceresinin
önünden iki dakika önce geçseydim vurulmuş
olacaktım. Bedensizlik. Kurşun sırf ceketimi
delip geçse bile asabi şoktan dolayı tazminat
alırsın, beş yüz sterlin. Kimdi o? Kildare Street
Kulübü kınnapzadelerinden. Tanrı avbekçisinin
yardımcısı olsun, (ileriye doğru bakar, duvarın
üzerine tebeşirle çiziktirilmiş bir erkeklik organı
resmiyle altındaki Islak 720 Rüya yazısını
okur.) Tuhaf! Molly'nin Kingstown'da kırağı
tutan arabacamına çizdikleri. Kiminkine
benziyordu? Aydınlik kapıağızla-rında,
pencere pervazlarında telli pullu taşbebek gibi
kadınlar Birdseye sigaralarını tütürerek
salınmaktadırlar. Tütünün yavantatlı rayihası
yavaş, beyzileşen çelenkler halinde uçarak
Bloom 'a doğru gelir.)

ÇELENKLER

Zevklidir zevkleri. Günah zevkleri.

BLOOM

imanım gevredi yahu. Gideyim mi, döneyim mi?
Ya bu mezeler? Yesem her yanımdomuzdan
yapış yapış olacak. Kafasızın tekiyim. 730
Onca para heba oldu. Bir şilin sekiz peni
zarardayız. (Köpek, kuyruğunu sallayarak
soğuk nemli burnunu ha bire Bloom 'un eline
dayar.) Ne tuhaf, beni severler hep. Hatta
bugün o canavar bile. En iyisi önce biraz
konuşmak onunla. Kadınlar gibi rencontresden
hoşlanırlar. Off, sansar gibi kokuyor. Chacun
son goût. Kızışıktır belki de. Eyyamı bahur. Ne
yapacağını bilemiyor. Haydi evlât! Fido! Haydi
evlât! Garryowen! (Kurtköpeği sırt üstü yayılıp
yatar, uzun kara dili dışarıya sarkmış, yakaran
pençeleriyle edepsizce kıvrılır.) Çevresinin
etkisi olacak. Ver de kurtul yahu. Aman kimse.
(Köpeği ayartıcı sözlerle çağırarak ayaklarını
sürüyüp uğrun uğrun, yedindeki köpekle sidik
740 kokan karanlık bir köşeye gelir.
Paketlerden birini açar ama domuz paçasını

yere tam bırakacağı anda vazgeçip koyun paçasını yoklar.) Üç peniye göre epey iri bir paça. Sol elimde tutuyorum ama. Daha fazla efor gerektirir. Niçindir? Fazla kullanılmadığından dolayı daha küçük. O, ver gitsin yahu. iki şilin altı. (Hayıflanarak sarılı domuz ve koyun paçalarını yere bırakır. Mastı paketi zorlukla parçalayarak kemikleri çatır çatır çiğneyerek paçaları homurtulu bir tamahla mideye indirir. Yağmurluktan iki bekçi sessiz sessiz, ihtiyatla yaklaşır. Birbirleriyle fısıldaşırlar)

502

750. BEKÇÎ

Bloom. Bloom'un. Bloom için. Bloom.
(İkisi de birer ellerini Bloom'un omzuna koyarlar.)

BİRİNCİ BEKÇÎ Suç üstü yakalandın. Nizamı bozmak yasaktır.

BLOOM

(kekeler) Ben başkalarına iyilikte bulunuyorum.
(Bir martı sürüsü, fırtınakuşları, gagalarında Banbury kekleri, Liffey 'in çamurlu sularından

açlıkla havalanırlar.)

MARTILAR 760 Gak gak ganguri gek.

BLOOM

insan dostları. Sevecenlikle yetiştirilmiş.

(Eliyle gösterir. Bob Doran, yüksek bir bariskemlesinden düşercesine uzanarak hapur hupur atıştıran spanyelin üzerine eğilir.)

BOB DORAN

Hey, bitli. Uzat elini bir. Uzat elini.

(Buldog ensesini kabartarak azıdişlerinin arasında bir parça domuz paçası eti, kuduzumsu mülevves salyalarını akıta akıta hırlar. Bob Doran sessizcene bir yere yığılıverir.) 770 İKİNCİ BEKÇİ

Hayvanları Himaye Cemiyeti.

BLOOM

(çoşarak) Soylu bir iş! Harold's Cross Bridge'de o vatmanı koşum takımından yara bağlamış zavallı atını kamçıladiğından ötürü azar-lamıştım. Bir de hakaret işittiydim adamdan. Gerçi yerler buz tutmuştu ve son tramvaydı. Sirklere dair tüm o anlatılanlar insanda moral diye bir şey bırakmıyor.

(Signor Maffei, suratı hiddetten kireç gibi, üzerinde göğüslüğü elmas düğmeli aslanterbiyecisi kıyafeti, ellerinde tuttuğu kâğıttan bir sirk çemberi, uzun saplı kırbacı ve tıkmaz zağarı gezlediği revolveriyle 780 ortaya çıkar.)

SİGNOR MAFFEİ

(meşum bir tebessümle) Hanımlar, beyler, terbiye edilmiş tazımı takdim ederim. Ben onu bulmak için ta Ajax'a gitmiş, damızlık cins hayvanlar arasından seçmiş ve etoburlara mahsus çivili eyerim sayesinde ehlileştirilmiş bulunuyorum. Karnının altını düğümlü sırimla kırbaçlarım. Makaralı bir palangayla boynuna boğarcasına geçirilmiş bir mekanizma ne denli huysuz olsa da değme aslanı hatta surdaki Libyalı adamyiyen Leo feroxu bile dize getirir. Akkor halinde bir demir çubukla düşünen sırtlan lakaplı Amsterdamlı 79° Fritz'in icadı olup yanan yerlerine sürülen bir liniment kullanırız biz. (gözlerini belirtir) Bende ne Hint şeytanlığı vardı. Bağrımda parlayan şu şeylerle gözümün parıltısı sindirir onları, (büyüleyici bir

tebessümle) Şimdi size sirkimizin medarı
iftiharı Mademoiselle Ruby'yi takdim ediyorum.
BİRİNCİ BEKÇİ Bizimle geleceksin. Adın ve
adresin.

BLOOM

Şu anda unutmuş durumdayım. Ha, evet.
(Yüksek kalite şapkasını çıkararak selamlar.)
Dr. Bloom, Leopold, dişcerrahı. Von Blum Pas-
800 ha'yı işitmişsinizdir. Milyonlar hadsiz
hesapsız. Donnerwetter! Avusturya'nın yarısı
onun. Mısır. Yeğenim. BİRİNCİ BEKÇİ İspatla.
(Bloom 'un şapkasındaki deri bandın içinden bir
kart düşer.)

BLOOM

(Kırmızı fesli, üzerinde geniş yeşil kuşaklı kadın
cüppesi, sahte bir Legion a'Honneur nişanı
takmış, acele kartı yerden alıp sunar)
Müsaadenizle anlatayım. Kara ve Deniz Genç
Subayları Kulübü üyesiyim. Dava-vekili:
Messrs John Henry Menton, 27 Bachelor's
Walk. 810

504

BİRİNCİ BEKÇİ

(okur) Henry Flower. Sabit bir ikametgâhı yok. Gayri kanuni şekilde tarassut ve tacizde bulunmakta. İKİNCİ BEKÇİ Suç anında neredeydin, söyle. İkazımızı dinledin.

BLOOM

(kalbinin üzerindeki cepten buruşmuş bir sarı çiçek çıkarır) İşte mevzubahis çiçek. Adını bilmediğim bir adam verdi onu bana.

(yapmacıksız) Eski bir fıkra var hani, hangi renkler moral verir? Bloom. İsim 820 değişikliği.

Virag. (alçak sesle ve güvenle mırıldanır) Yeni nişanlandık, amirim. İşin içinde bir de kadın var. Aşk gaileleri, {omzunu ikinci bekçiye hafifçe sürter) Bırak Alla'sen. Donanmadaki biz yiğitlerin şiarıdır. Üniformadan olacak, (vakur bir şekilde birinci bekçiye döner) Eh, arada bir bir Waterloo olayı gelir insanın başına. Bir akşam teşrif ediniz de size bir kadeh Burgonyamdan ikram edeyim, (ikinci bekçiye, neşeli) Sizi tanıştıtırırım, komiserim. Bitirim kadındır. Kuzu kuyruğunu titretir gibi şipşak, yamandır billah. (Ardında peçeli bir kadın, esmer, şeytansı bir surat belirir.) ESMER

ŞEYTANSI SURAT 830 Saraydan arıyorlar onu. Ordudan ihraç edilmiş.

MARTHA

(kalınpeçeli, boynunda kırmızı bir yular, elinde bir Irish Times nüshası, parmağını uzatarak serzenişte bulunur) Henry! Leopold! Lionel, yitirdiğim sen! Namusumu temizle.

BİRİNCİ BEKÇİ

(sertçe) Buyrun, merkeze.

BLOOM

(yılgın, şapkasını başına geçirerek geriler, sonra, elini kalbine koyar ve sağ dirseği dikaçılı, masonluk selamım vererek tedafüi ittifak işaretini 840 yapar) Yo, yo, muhterem efendimiz, nuru aşkımız. Hüviyet yanlışlığı Lyons Postası. Lesurques ve Dubosc. Childs kardeş katili va-

505

kasını hatırlayın. Biz tıp erbabı. Ufak bir baltayla öldürmüş adamı. Yanlışlıkla suçlanmaktayım. Masum bir insanın nahak yere mahkûm edilmesindense dokuz suçlunun serbest bırakılması daha evladır.

MARTHA

(peçesinin ardında hüngür hüngür ağlayarak)
Sözünden döndün. Benim asıl adım Peggy
Griffin. Pek mutsuz olduğumu yazmıştı
mektubunda. Seni, Bective Rugby Takımı'nda
bek oynayan ağabeyime şikâyet edeceğim,
kalpsiz hercai. sso

BLOOM

(eliyle ağzını örterek) Kadın sarhoş. Bu kadın
fazlaca alkol almış, (alçak sesle Ephraim 'in
parolasını mırıldanır) Şiboklet.

İKİNCİ BEKÇİ (yaşlıgözlerle, Bloom'a)

Kendinden kamilen utanmalısın sen.

BLOOM

Saygıdeğer jüri üyeleri, müsaade buyurunuz da
izah edeyim. Nahak yere itham edilmekteyim.

Yanlış anlaşılmış bir adamım ben. Ne kadar
suç varsa hep bana yükleniyor. Ben namuslu,
evli bir adamım, karakterimde bir leke dahi
yoktur. Eccless Street'te ika- 860 met
etmekteyim. Karımsa, pek mütemayiz bir
kumandan, korkusuz dürüst bir beyefendi, ve
muharebelerimizi kazanmamızda büyük payı
olan Britanya savaşçılarından neydi adı,

Tümgeneral Brian Tweedy'nin kerimesiyim.
Generalliğinin tümlüğünü de Ror-ke's Drift'teki
cansiperane müdafaasından dolayı
kazanmıştı. BİRİNCİ BEKÇİ Hangi alay?
BLOOM

(salondakilere döner) Royal Dublin
Silahendazları, bu yeryüzünün tuzu, dünyaca
ünlü şanlı askerler. Aranızda eksi askerlik
arkadaşla- 870 nmdan bazılarını görür gibiyim.
Yuvalarımızın bekçileri, imparatorluğumuzun
hizmetindeki bu tunç bilekli çelik yürekli
kahramanlarımız Metropoliten Polis teşkilâtımız
mensupları olan R.

D. S. 1er

506

BİR SES Dönekherif! Yaşasın Boerler! Joe
Chamberlain'i yuhalayan kimdi?

BLOOM

(eli birinci bekçinin omzunda) ihtiyar pederim
ise bir sulh hâkimiydi Ben de sizin kadar sadık
bir Britanyalıyım, efendim. Kralımız ve ülkemiz
uğruna bayrağımızın altında General Gough'un
kuman-880 danlığında parktaki o tevekkültü

alallâh muharebede savaşmış-ğım üstelik
Spion Kop'ta ve Bloemfontein'de askeri
telgraflarda duyurulduğu üzre yaralanmışlığım
dahi vardır. Beyaz tenli bir adamın yapabileceği
her bir şeyi yaptım ben. (sessiz bir
duygusallıkla) Jim Bludso. Burnunu kıyıda
tutmaya çalışırken. BİRİNCİ BEKÇİ Mesleğin,
ne iş yaparsın?

BLOOM

Evet, edebi meşgalelerim var, gazeteci-
muharrir. Hatta şu sıralarda, kâşifi olduğum ve
mükâfat kazanmış bulunan, bundan evvel-890
kilerden tamamıyla apayrı bir yer işgal edecek
olan bir hikâye antolojisinin
hazırlığı içindeyiz. Britanya ve İrlanda
matbuatıyla teş-rikimesai içindeyim Arzu
ederseniz telefon edip....

(Myles Crawford, dişlerinin arasında bir tüy,
sarsıla sarsıla hızla gelir. Kırmızı gagası hasır
şapkasının aylası içinde alazlanmış. Bir elinde
bir kangal ispanyol soğanını sallarken öteki
elindeki telefon ahizesini kulağına dayar.)

MYLES CRAWFORD

(horozibiği gibi sarkık gerdanı sallanmaktadır)
Alo, yetmiş yedi seksen dört. Alo, burası
Freeman Pisuarı ve Haftalık Götsileceği. Avru-
900 pa'nın Felci. Siz hangisi? Patburun? Kim
yazıyor, dedin? Bloom mu? (Mr. Philip
Beaufoy, suratısoluk, kusursuz sabah
kıyafetiyle, öneçi-kık cebinde yukarıfırlak bir
mendil, jilet gibi ütülü lavantaçiçeğiren-ginde
pantolonu ve rugan ayakkabılarıyla
tanıkkürsüsünde durmaktadır. Matcham'ın
Unutulmaz Darbeleri etiketli kalın bir dosyayı
taşımaktadır.)

BEAUFOY

(sözcükleri uzata uzata) Hayır, değilsiniz.
Kanaatime göre, alâkanız dahi yok. Şayet siz
necabetli bir beyefendi olsaydınız, çelebiliğin
en basit kaidelerine riayet etmiş bulunsaydımız,
böyle müstekreh bir tavır harekete tevessül
etmezsiniz. O da onlardan biri, sayın hâkim. Bir
müntahil; litterateur adı altında maskaralık icra
eden sinsî bir his istismarcısı. Tabiatındaki
cibilliyesizlikle benim en-çoksatan, hakikaten
harikulade, her biri mükemmel bir mücevher

olan su götürmez aşk sahnelerini ihtiva eden
metinlerimden bazılarını aynen aşırıldığı ayan
beyan meydandadır. Beaufoy'un, zatiâtilerinizin
de şüphesiz aşına oldukları o aşk ve büyük
malikânelerle dolup taşan kitapları krallığımızın
her bir köşesinde herkes tarafından
tanınmaktadır.

BLOOM

(sünepe bir uysallıkla ve asık suratla mırıldanır) Gülen büyücü kadınla el ele tutuşmasını anlatan o sahne hariç, müsaadenizle...

BEAUFOY

(dudaklarını yukarıya doğru kıvrarak dinleyicilere doğru mağrurane gülümser) Seni gidi soytarı eşşek, seni! Senin o mafevkattabia antika münasebetsizliğini tasvir edecek kelime bulamıyorum! O mevzuda daha fazla zahmet buyurup, canınızı üzmenize hiç gerek yok. Editörüm Mr. J. B. Pinker zaten aramızda hazır bulunuyor. Zannedersem, sayın hâkim, mutat şahitlik ücretini alacağız, değil mi? Bu cüretkâr matbuat çaylağı, üniversiteye bile gitmemiş bu Rheims Kargası yüzünden yüklüce para harcamış bulunuyoruz da.

BLOOM

(belirsizce) Hayat üniversitesi. Süprüntü edebiyat.

BEAUFOY

(bağırır) Şu iftiracıya bakın, âdemoğlunun ahlâkî tefessühünü teşhir ediyor! (dosyasını

uzatarak) Onu mahkûm ettirecek olan delilimiz, corpus delkti, işte burada sayın hâkim, bu münasebetsiz adamın damgasıyla tahrip edilmiş bulunan mütakâmil eserimin bir numunesi.

----- 508 -----

940 SALONDAN BİR SES

Musa, Museviler kralı, Musa, Kıçını sildi Daily News'a.

BLOOM

(yüreklenerek) abartıyorsunuz.

BEAUFOY

Seni aşağılık mel'un! At sulama havuzuna atmalılar seni, tıynetsiz herif! (hâkime doğru hitap ederek) Adamın

sürdürdüğü hususî hayata bakınız bir! Dörtlü bir mevcudiyet içinde! Sokakta melek, evde şeytan. Hanımların

huzurunda anlatılması uygun kaçmayan şeyler! 950 Çağımızın bir numaralı entrikacısı!

BLOOM (hâkime bakarak) Ya kendisi, bekâr bir kimse olarak, nasıl...

BİRİNCİ BEKÇİ Krala karşı Bloom. Hatun

Driscoll'u getirin.

MÜBAŞİR

Mary Driscoll, hizmetçi kız!

(Mary Driscoll, pasaklı bir hizmetçi kız yaklaşıp. Koluna geçirdiği bir kovayı taşımakta, bir elinde de bir bulaşık fırçası tutmaktadır.)

İKİNCİ BEKÇİ 960 Biri daha! Sen talihsiz sınıfa mı mensupsun? MARY DRISCOLL

(öfkelenir) Durumum fena sayılmaz. İyi bir karaktere sahibim, son işimde de tam dört ay çalıştım. Maaşım yılda altı sterlindi, cuma günleri de izne çıkma imkânı; ordan ayrılmamın sebebi bu beyin aşna fişne olmak istemesi.

BİRİNCİ BEKÇİ Onu neyle itham ediyorsun?

MARY DRISCOLL

Bana bir teklifte bulunmuştu ama bu yoksul halimle daha fazla ettiğime inanıyorum ben.

970

BLOOM

(dalgali kumaştan hırkası, spor fanila pantolonu, topuksuz terlikleri, dağınık saçları ve tıraşsız yüzüyle: yumuşaktan) Sana karşı saygıda kusur etmiş değilim. Seni hediye

boğdum, seviyenin çok üstünde şık
zümrüyeşili jartiyerler aldım. Tırtıkçılıkla
suçlandığında çaktırmadan senin tarafını
tuttum. Her şeyin bir orta noktası vardır.
Anlayışlı olsana kuzum. MARY DRISCOLL
(heyecanlanarak) Şayet o ispirilyelere el
sürdüysen iki gözüm önüme aksın!

980

BİRİNCİ BEKÇİ Şikâyet sebebi suçlamanız?
Bir şey olmuş muydu? MARY DRISCOLL
Avlunun arka tarafında üstüme geliverdi.
Hâkim Bey, o sabah hanım çengelliğe almak
için çarşıya inmişti. Bu bey bana bir sarıldı ki
neticesinde dört yerim birden morardı. iki kere
de elini eteğimin altına soktu. BLOOM O da
karşısaldırıda bulunmuştu. MARY DRISCOLL
990

(istihfafla) Vallahi şu bulaşıkfırçasına hürmetim daha fazla, inan olsun. Ona çıkıştığımda ne dese beğenirsiniz: Sakın kimseye söyleme.

(Her yandan gülüşmeler)

GEORGE FOTTRELL

(kraliyet mübaşiri, yankılanan sesiyle) Herkesi sükûnete davet ediyorum! Maznun şimdi asılsız bir ifade verecektir.

510

(Bloom suçunu reddeder ve elinde tamamen açmış bir nilüfer, uzun ve anlaşılmaz bir konuşmaya başlar. Dava vekilinin tahkikat jüri-1000 sine hitaben yaptığı heyecan uyandırıcı müdafaayı dinleyeceklerdir.

Kendisi tükenmiş, harap vaziyette bir insandır, ancak tabir caizse herkes tarafından dışlanmasına rağmen, saf bir genç kız gibi mazinin hatıralarını geriye getirip evcil bir hayvan gibi doğaya dönmek ve böylece ıslah olmakta kararlıdır. Bir zamanlar yedi aylık bir çocuk iken, ihtiyar yatalak bir ebeveyn tarafından itinaıyla bakılmış ve büyütölmüştür. Bir baba olarak her ne kadar delâlete düşmüş

ve ailesini ihmal etmiş ise de, son günlerinin yaklaşmakta olduğu şu safhada, geri kalan günlerinin akşamlarını bir aile babası olarak geçirmek, aile fertleriyle kucak kucağa ve onların sevgisiyle beslenmek 1010 maksadıyla artık yeni bir sahifeye çevirmek istemektedir.

Britanya

vatandaşlığına geçmiş bir kimse olarak, o yaz akşamı Loop Line Demiryolu İşletmesi'ne ait bir lokomotif sahanlığından, tam da yağmur pencerelerden seyrettiği o sevgidolu Dublinli aileyuvalannın ve şehir mıntıkalarının hakikatte banliyölerin saadet ve tüm o düzinesi bir şilin dokuz penilik Dockrell duvarkâğıtlartıyla, tekâmülünü temsil eden manzaralarının, acemi dilleriyle Çocuk İsa'ya dualarını eden o masum İngiltere doğumlu yavrucukların, evödevlerini yapmak için kafa patlatan genç talebelerin ya da piyano çalan genç kızların ya da efendime söyleyeyim ara sokaklarda ve yeşil patikalarda 1020 âşıklarıyla dört melodi düğmeli on iki katlı körüğüyle orgsesli meta-
lik Britanya armonikasının nağmelerini

dinleyerek dolaşan güzel kızların üzerine mırıl mırıl bir türkü gibi yağarken....

Her yandan gülüşmeler. Bloom abuk sabuk konuşmasını sürdürür. Muhabirler işitemediklerinden yakınırlar.) YAZMAN VE STENO (gözlerini defterlerinden ayırmaksızın) Kısa kesin lütfen.

PROFESÖR MACHUGH

(basınmasasından, öksürerek seslenir)
Sadede geliniz bayım.  ıkarın baklayı artık.
1030 (Bloom ile bakraç konusunda karşı avukatın suallerine geçilir. Ge- niş e bir bakraç. Bloom'un kendisi. Sıkışmıştır. Beaver Street'teyiz-dir. Sancı, evet. Çok fena. Bir sıvacının bakracı. Bacaklarını kasarak yürür. Anlatılmaz acılarla kıvranmaktadır.  l mc l ıstırap.   le üzeridir. Aş ya da Burgonya. Evet biraz ıspanak. Kritik an.
511

Bakraca bakmadı. Kimsecikler. Ne berbat şey. Tam değil, ama. Tidbits'/'» eski bir nüshası. şamata ve ıslık sesleri. Bloom, badana bulaşmış redingotu, başındaki eğik külüstür

silindir şapkası, burnunun üzerine yapıştırılmış bir plaster, zor işitilebilen bir sesle konuşur.)

}.J. O'MOLLOY 1040

(dava vekillerine özgü gri peruk ve cüppesiyle, sesinde ağlamstık yadsıma titremeleri) Burası, içkiyi fazlaca kaçırma delâletine düşmüş bir âde-moğluyla dalga geçmek maksadıyla edebe aykırı hafifliklerin teşhir edileceği bir mahal değildir. Bir hayvanat bahçesi veya Oxford panayırı olmadığı gibi tehzili adalet mahalli de değildir. Müvekkilim bir nevzat, yabanellerden gelen ve hayata bir firari olarak başlamış olan zavallı bir muhacir olup şimdi de alnının teriyle rızkını çıkarmaya çalışmaktadır. Hakkında yapılan asılsız suçlama, halüsi-nasyondan naşi bir anlık irsî bir sapkınlıktan mütevellittir zira suçlu olduğu iddia edilen hadisedeki neviden laubali tavırlar müvek- 1050 kilimin kendi memleketi olan Firavunlar diyarında genellikle tabii karşılanır. Prima facie, size şunu söyleyeyim ki tenasülî bir münasebet teşebbüsü mevcut değildir. Cinsî münasebet vuku bulmamış ve Driscoll'un şikâyetinde

tecavüz sübut bulmamıştır. Bilhassa
ceddaniyetten bahsetmek istiyorum.
Müvekkilimin ailesinde deniz kazaları ve
sairfilmenam vakalarına rastlanmaktadır. Şayet
maznun konuşabilseydi size neler anlatırdı
neler - muhakkak ki bir kitabın kapakları
arasına getirilmiş olan serencamların en
garibini. Bu şahıs, lort hazretleri, kundura
tamirciliğinden naşi tever-rüm illetinden müşteki

olup alil bir vaziyettedir. Kendisi Mongo- 1060
lizm nesebinden olduğu cihetle hareketlerinin
mesuliyetini deruhte edemeyeceğini arz
etmektedir. Aslında, divanedir.

BLOOM

(Yalınayak, çıkıkgöğüslü, üzerinde Hintli yeleği
ve şalvarı, ayakparmak-ları af dilercesine
içeriye doğru bükülmüş, köstebek gözlerini
açıp elini yavaşça alnında gezdirerek
şaşkincasına etrafına bakar. Ardından,
kuşağını bahriyelivari bağlayıp, bir şarklı
hürmetkârlığıyla boyun kırarak ve
başparmağını göğedoğru uzatarak mahkemeyi
selamlar.) Kendileri çoki güzeli akşami
yapmıştır, (sonra seke seke yürümeye başlar)
Za val lı küçcüh çocuh 107o Hey gece
domuzpaçası getiyiy

512

İki şilli ödeyi.... (Yuhalanır.)

J. J. O'MOLLOY

(halka doğru sertçe) Bu tek başına bir
mücadeledir. Hades aşkına, ben it uğursuz
takımının, sırtıkan sırtlanların hiçbir

müvekkilimin ağzını bu şekilde tıkamasına, onu taciz etmesine müsaade etmem. Musa şeriatı orman kanunlarının yerine geçmiş bulunuyor. Adaletin gayelerinden bir an dahi ayrılmaksızın şunu ehemmiyetle teba-

1080 rüz ettirmek istiyorum ki, maznunun mavzubahis fiille hiçbir alâkası olmadığı gibi davacı şahıs da herhangi bir şekilde kurcalanmış değildir. Bu genç kadına müddeialehy tarafından sanki kendi kerimesi imişçesine muamele edilmiştir. (Bloom, J. J. O'Molloy'un elini yakalar ve dudaklarına götürür) Esrarengiz elin bu işe de karıştığını ispatlamak maksadıyla, iddiaları çürütücü delilleri enikonu araştıracağım. Müvekkilim sıkılgan bir mizaca sahip olduğundan dolayı, dünyadaki bir centilmene yakışmayan münasebetszlikler yapacak ve kendi zevkine alet ederek onun bu vaziyete düşmesine sebebiyet veren bir alçak yüzünden kötü yola düşmüş bir kızı

1090 taşa tutacak olan en son kişidir. O doğru yoldan sapmak istemez. Tanıdığım en temiz

yürekli adamdır o. Az sonra slaytları burada gösterilecek olan uzak bir diyarda, Küçük Asya'da Agendath Neta-im'deki gayetle vasi gayri menkullerinin ipotek edilmesinden naşı işleri şu anda çok iyi gitmemektedir. {Bloom'a) Size zahmet bu iş sizin ellerinizden öpecek.

BLOOM

Eh, başa gelen çekilir.

(Kinnereth gölü ve onun çevresinde otlayan ineklerin bulanık görüntüsü duvara yansıtılır. Gelincikgözlü aksın Moses Dlugacz, mavi iş-1100 çi pantolonuyla mahkeme salonunda durmakta ve bir elinde bir portakal bir elinde de bir domuz böbreği tutmaktadır.)

DLUGACZ

(boğuk sesle) Bleibtreustrasse, Berlin, W. 13. (J. J. O'Molloy alçak bir duvar çıkıntısına çıkararak vakur bir şekilde ceketinin yakasını tutar. Soluk ve sakallı suratı uzar, gözleri fU-kurlaşır ve John F. Taylor'un müteverrim, kızıl elmacıkkemikli su-hll

ratına dönüşür. Sonra mendilini ağzına bastırarak ha bire akan gülpembesi kanını inceler.)

J. J. O'MOLLOY

(sesini yitirmişçesine) Affedersiniz. Şiddetli bir gripten mustaribim, ıııo hasta yatağımdan daha yeni kalktım da. Kalpten gelen birkaç kelime. (Seymour Bushe'nin kusumsu kafasıyla tilkimsi bıyıklarını vefilimsi fesahatperdazlığınt takınır.) Meleklerin kitabı açıldığında ol dalgın sinesi ruhyüceltimini merasimle başlatmıştır da ruhyücelimi de yaşamayı hak eder ki barodaki tutsakların mukaddes şüphe imtiyazlarını muhakkak teslim eder.

(Üzerinde bir şeyler yazılı bir belge mahkemeye sunulur.)

BLOOM

(saray kıyafetiyle) Her türlü referansı verebilirim. Messrs. Callan, Coleman. Mr. Wisdom Hely J. P. Eski patronum Joe Cuffe. Dub- 1120 ün eski Belediye Reisi Mr. V. B. Dillon. En yüksek çevrelerin tılsımlı âleminde dolaşmışlığım vardır.....Dublin sosyetesinin

kraliçeleri, (kayıtsızca) Daha bu gün Genel
Valilik malikânesindeki
kabul merasiminde eski dostlarım Kraliyet
Astronomu Sir Robert ve Lady Ball ile çene
çalıyorduk.....

MRS. YELVERTON BARRY

(dekolte opal tuvaleti, dirseklerine uzanan fildişi eldivenleri, üzerinde samur kürküyle süslenmiş kiremitrengi kapitone bir dolama, saçında balıkçıl tüyünden şık bir sorguç) Şu adamı tevkif ediniz, memur bey. Kocam Tipperary Kuzey Kontluğu'ndaki Munster'i teftiş seyahatin- n30 deyken, kalkmış bana acemice ve hüviyetini gizleyerek yazmış, altına da James Lovebitch diye imza atmış. Theatre Royal'da La Ci-gale'ın galasında ben locamda otururken güya benim eşsiz yarım kürelerimi görüp kendisini cennette farzetmiş imiş. Onu fevkalâde tahrik etmiş imişim. Ertesi perşembe günü, Dunsink saatiyle on altı otuzda bana terbiyemi bozduran münasebetsiz tekliflerde bulundu. Bana Monsieur Paul de Kock'un eseri olan Üç Çift Korseli *« isimli romanını postayla göndermek istediğini söyledi.

MRS. BELLINGHAM aShğf ve burnuna dek sarındığı fok ve tavşan kürkünden mantosuyla,
1140 514

kupa arabasından iner ve opossum derisi manşonundan çıkardığı kosko ca

kaplumbağakabuğu monoklü ile etrafı incelemeye koyulur) Bana da Evet, yanılmıyorsam aynı terbiyesiz şahıs. Zira doksan üç Şubba-tında zemheririn bastırıldığı, banyo sarnıcımızdaki emniyet borusunun ızgarasıyla toplu valfın dahi donduğu ve sulusepken yağdığı bir gün Sir Thornley Stoker'in önünde arabamın kapısını kapamıştı. Müteakiben, söylediğine göre benim şerefime dağlardan devşirilmiş bir edelvays çiçeğini bir zarfa koyup göndermişti. Çiçeği bir botanik mütehassısına muayene ettirmiştım de o da bana onun 1150 Model Çiftliğin serasından çalınmış olan ve evlerde yetiştirilen bir patates nebatının çiçeği olduğuna dair malûmat vermişti.

MRS. YELVERTON BARRY

Vay utanmaz herif!

(Sürtük kadınlar ve kılıksız çocuklardan oluşan bir kalabalık sökün eder.)

SÜRTÜK KADINLAR VE KILIKSIZ

ÇOCUKLAR (bağrıışarak) Dur hırsız! Ala ala hey, Mavisakal! Yaşasın Ikey Mo! İKİNCİ

BEKÇİ İşte bilezikler.

1160 MRS. BELLINGHAM

El yazısıyla yazdığı birçok mektubunda bana kürkler içindeki Venüs diye hitap ederek müfrit iltifatlarda bulunmuş ve ayazkesen arabacım Palmer'e güya derin merhamet hislerini ifade ederken aynı anda onun kulaklıkh kasketiyle muflonlu gocuğunu ve sandalyemin arkasında benim Bellingham hanedanının erkek geyik başı şeklinde altın perdahlı amblemiyle donatılmış samur kürklü ve armamı taşıyan üniforması içinde dururken benim yakınımda bulunma bahtiyarlığını kışkandığını da tebarüz ettirmiştir. Benim alt çıkıntılarımla sonuna kadar çektiğim ipek çoraplarımin içinde 1170 taşan baldırlarımı da mübalâğalı denilebilecek bir şekilde methetmiş, son derece pahalı danteller içinde saklı duran ve zihninde canlandırabildiğini ileri sürdüğü diğer hazinelerimden de hararet ve sitayişle bahsetmiştir. Evlilik yatağımı kirleterek mümkün olan en erken bir fırsatta onunla zina etmemiz hususunda beni teşvik ola

tmiştir (ve ken' teşv'k etmenin de hayattaki en mukaddes hedefi olduğunu da ifade etmiştir).

MUHTEREM MRS. MERVYN TALBOYS

(amazon kılığında, başında melon şapka, mahmuzlu çizmeler, kırmızı yelek, yol yol nakışlı açık kahverengi uzun silâhşor eldivenleri, tutarak kaldırdığı uzun eteği ve sürekli olarak çizmesinin vardelasını dövdüğü 1180 kısa avcı kamçısıyla) Bana da. Ali Ireland'a karşı Rest of Ireland maçı sırasında beni Phoenix Park'ın polo sahasında görmüştü de. Hatırlıyorum, gözlerim hayranlıkla kamaşaraktan son devreyi kazanan Inniskillings'in, o güzelim tayı Centaur'z binmiş kaptanı Slogger Dennehy'yi seyretmekteyim. Bu avam tabakasından Don Juan bir binek arabasının ardından beni gözetleyerek bana çifte zarf içinde hani karanlık bastırınca Paris bulvarlarında satılan, her kadını çileden çıkaracak o müstehcen fotoğraflardan bir tane gönderdi. Hâlâ saklarım. Fotoğrafta nahif güzel bir taze olan kısmen çıplak bir senyorita (yeminle karısı olduğunu söyleyerek fotoğrafı

kendisinin 1190 gizlice çektiğini anlatmıştı) bir de şüphesiz alçağın teki adaleli bir boğagüreşçisiyle. Yasak cinsî münasebette bulunm ktaydı. Bana, benimle aynı şeyi yapmamızı, yaramazlık etmemi, garnizondaki zabitlerle günaha girmemi teklif etti. Elindeki mektubu anlatmama imkân olmayan bir şekilde kirletmem, onu çokčasına hak ettiğinden dolayı cezalandırmam, apışarak üzerine oturup ona binmem, onu fevkalade şiddetli bir şekildft kırbaçlamam için diller döktü.

MRS BELLINGHAM Bana da. 1200 MRS. YELVERTON BARRY

Bana da.

(Birçokpek saygın Dublinli hanım ellerindeki Bloom'dan aldıkları uygunsuz mektupları kaldırırlar.)

MUHTEREM MRS. MERVYN TALBOYS
(ani bir öfke nöbetine kapılır ve çizmesinin
mahmuzlarını şakırdatarak yere vurur) Vallahi
de yaparım, Tanrı şahidim olsun. O
güvercinciğerli 111 üzerinde kalabildiğim
sürece kamçılarım. Diri diri yüzerim onu.

516

BLOOM

1210 (gözleri kapanırken, beklenti içinde siner)
Burada mı? (kivranır) Tekrar! (soluk soluğa
korkuyla çömeler) Tehlikeyi ne de severim!

MUHTEREM MRS. MERVYN TALBOYS

Hah, ne güzel söyledin! Seni benzeteyim de
gör. Eşşek sudan ge-lesiye kadar döveyim de
feleğini şaşırasın.

MRS. BELLINGHAM Pestilini çıkarıver
utanmazın! Allah yarattı deme!

MRS. YELVERTON BARRY Rezalet! Mazur
görülecek bir tarafı yok! Evli bir adam!

BLOOM

1220 Bütün bu insanlar. Hani biraz okşansınlar
demiştim. Kan topla-maksızın ılık pembe bir
sızlama. Kan dolaşımını tembih etmek

amacıyla zarif bir kızılıcık sopası ziyafeti.
MUHTEREM MRS. MERVYN TALBOYS
(alaylı bir gülüşle) Oo, öyle mi, kibar
beyefendileri? Dur sen, alimallah, şimdi
hayatının şokunu geçirmeye hazır ol, senin
kuyruğunu tava sapına çevireyim de gör.
İçimde uyuyan dişi kaplanı yaman
öfkелendirdin.

MRS. BELLINGHAM

(manşonuyla monoklünü kindarane sallar) Yak
canını şunun, göreyim 1230 seni Hanna.
Gevret imanını. Canı çıkasıya kadar marizle.
Dokuz kamçılı kırbaçla. Hadım et onu. Teşrih
et.

BLOOM

(titreyerek, sinerek ellerini kavuşturur: Ürkek
bakışlarla) Ah donuyorum! Ah üşüyorum! İlahi
güzelliğiniz yüzünden. Unutun, affedin. Kısmet.
Bu defa bırakıverin beni. (öbüryanağını uzatır)

MRS. YELVERTON BARRY

(huşunetle) Sakın affetmeyesin, Mrs. Talboys!
Şunu güzel bir ben-zetiver! 517

MUHTEREM MRS. MERVYN TALBOYS

(uzun eldiveninin düğmelerini hışımla çözerek)
Seni bırakmak mı? Gü- 1240 leyim bari.

Köpeğin enciği domuz köpeği seni! Ne
cesaretle konuşuyorsun benle! ibreti âlem için
sokağın ortasında meydan dayığı çekeceğim
sana. Mahmuzlarımı ta fırılacağına kadar
sokacağım içinde. Herkes onun boynuz
taktığını biliyor zaten, (binicikırbacını havada
çılıncasına şaklatır) Vakit kaybetmeden
indirsin şunun pan-tollarını. Buraya gelin, bayım!
Çabuk! Hazır mısınız?

BLOOM

(titreyerek, itaat etmeye başlayarak) Havalarda ne kadar sıcak.

(Kıvrıcık saçlı Davy Stephens, bir alay
yalınayak gazeteci oğlanla geçmektedir.)

A_{so}

DAVY STEPHENS

Mukaddes Kalbin Kuryesi ve Evening
Telegraph ırlanda Resmi Yortu Günü ekiyle.
Dublin'deki boynuzluların yeni adreslerini
yazıyor.

(Pek Muhterem Canon O'Hanlon altın sırmalı

cüppesiyle sarkaçlı bir mermer saati kaldırarak gösterir. Onun önünde Peder Conroy ile Muhterem John Hughes S. J. yere kadar eğilirler.)

SARKAÇLI SAAT (küçük keşisi açılarak)
Guguk.

Guguk. 1260

Guguk.

(Bir karyolanın piriç halkalarının şingirtisi işitilir.) HALKALAR Şingir. Mingir. Şingimır.

(Bir sis tabakası hızla dağılır ve jüri mahallinde silindirşapkalı jü-nreisi Martin Cunningham'ın, Jack Power'ın, Simon Dedalus'un, Tom Kenan'ın, Ned Lambert'ın, John Henry Menton'un, Myles Crawford'un, Lenehan'ın, Nosey Flynn'ın, M'Coy'un çehreleriyle isimsiz Varlığın belirsiz çehresi belirir.) 518

•1270 İSİMSİZ VARLIK

Eyersiz binmiş. Yaşına göre ağırlık. Vayy, herif kadını organize etmiş. JÜRİ ÜYELERİ (bütün başlar onun sesine doğru çevrilir) Sahi mi? İSİMSİZ VARLIK (hırlarcasına) Pupu üstünde popo. Beşe yüz şilin. JÜRİ ÜYELERİ (bütün başlar onaylarcasına eğilir) Çoğumuz öyle sanmıştık

BİRİNCİ BEKÇİ

1280 Fişlenmiş bu adam. Başka bir kızın da saçörgüsünü kesmiş. Aranıyor: Karindeşen Jack. Bin sterlin mükâfat.

İKİNCİ BEKÇİ (huşu içinde, fısıldar) Üstelik siyah giysili. Bir Mormon. Anarşist.

MÜBAŞİR

(yüksek sesle) Sabit bir ikametgâhı tesbit edilemeyen Leopold Blo-om'un maruf bir dinamitçi, sahtekâr, iki kadınla evli, meyancı ve boynuzlu olması ve Dublin şehri hemşehrilerinin başına belâ kesilmesi hasebiyle bu muvakkat celsede pek muhterem....

(Dublin Sulh Hâkimi taşsakallı Muhterem Sir Frederick Falkiner, 1290 gri taş rengindeki

hâkimlik

cüppesiyle yerinden kalkar. Kollarında
bir şemsiye asa taşımaktadır. Alnından Musa
şeriatının koçboynuz-ları kaskatı
yükselmektedir.) SULH HÂKİMİ

Bu beyaz kadın ticaretine bir son vereceğim ve
Dublin'li bu iğrenç haşarattan kurtaracağım!
(siyah başlığını giyer) Sayın Şerif Muavini Bey,
bu adam şu anda durmakta olduğu sanık
mahallinden alınsın ve Majestelerinin münasip
gördüğü sürece Mountjoy hapishanesinin
nezaretinde gözaltında bulundurulsun ve orada
öldüğünden emin oluncaya kadar asılsın ve
mesuliyetinizi idrak edip bir ihmal-

519

j bulunmayın yoksa Tanrı yardımcınız olsun.

Haydi götürün onu. 1300

(Başının üzerine siyah bir takke iner. Şerif
Muavini Uzun John Fanning keskin kokulu bir
Henry Clay purosunu içerek ortaya çıkar.)

UZUN JOHN FANNING

(kaşlarını çatarak çınlamalı bir sesle
gürlercesine konuşur) Yahuda Isca-riot'u kim

asacak? (Üstat berber H. Rumbold kanrenkli
deri yeleği ve sepici önlüğüyle, omzunda bir
kangal ip, sehpaye çıkar. Kemerinde bir
kurşunlu lobut ile bir çivili matrak asılıdır.
Güçlü, demir muş tali yamru yumru pençelerini
gaddarca ovuşturur.)

RUMBOLD 1310

(Sulh Hâkimi'ne meşum bir ünsiyetle) Cellat
Harry, Majesteleri, Merser Azraili. Bi
boğazlama beş Gine. Bi hamlede kesilir.
(George Kilisesi'nin çanları ağır ağır çalar,
battal tarrakası demirin.)

ÇANLAR Amanın! Yandım!

BLOOM

(çaresizlikle) Durun. Bir dakika. Martılar. İyi
kalpli bir. Görmüştüm. Masum. Maymun
kafesinin önündeki kız çocuğu. Hayvanat
bahçesinde. O utanmaz şempanze, (soluğu
kesilmişçesine) Karnının 1320 alt bölümü,
basen. Kızcağızın saflıkla kızarıvermesi beni
insanlığımdan iğrendirdiydi. (coşkularına yenik
düşerek) Çıkıp gitmiştim ordan. (kalabalıktaki
bir kimseye döner, yakararak) Hynes, sana

anlatabilir miyim? Tanırsın beni sen.

O üç şilini de verme istersen. Hatta daha lazımsa.....

HYNES (soğukça) Sizinle tanışıyor muyuz ki?
İKİNCİ BEKÇİ (köşeyi gösterir) Bomba şurada.

520

1330 BİRİNCİ BEKÇİ

Zaman ayarlı bir cehennem makinesi.

BLOOM Değil, değil. Domuz paçası. Bir cenazedeydim de.

BİRİNCİ BEKÇİ

(copunu çeker) Yalancı!

(Küçük av köpeği burnunu kaldırır ve Paddy Dignam'ın gri iskor-bütlü suratı ortaya çıkar.

Köpek, suratı kamilen yemiştir. Leşle doyan karnından pis kokulu soluklar çıkarır.

Büyüyerek insan boyutuna ve biçimine ulaşır.

Alman tazısı kürkü kahverengi bir cenaze kı-

1340 y afetine dönüşür. Yeşil, kanlı gözleri par
par

parlar. Bir kulağının

yarısı, burnunun tamamı ve her iki başparmağı gulyabanilerce yenilmiştir.)

PADDY DIGNAM

(çökük bir sesle) Doğru söylüyor. Benim cenazemdeydi. Doktor Fi-nucane tabî sebeplerden dolayı hastalığa yakalandığımda hayat emaresi kalmadığını beyan ettiydi. (Kesilmiş, kül gibi yüzünü aya doğru kaldırarak hazin hazin ulur.) BLOOM (muzafferane) İşittiniz mi?

1350 PADDY DIGNAM

Bloom, ben Paddy Dignam'ın ruhuyum. Dinle, dinle, O dinle! BLOOM Bu ses Esau'nun sesi. İKİNCİ BEKÇİ (istavroz çıkarır) Nasıl olur be yahu? BİRİNCİ BEKÇİ ilkokulda bunu okumamıştık. PADDY DIGNAM

Tenasühle. Hortlaklar.

BİR SES 1360

Hadi be.

PADDY DIGNAM

(içtenlikle) Bir zamanlar 27 Bachelor's Walk adresinde yeminli ifade ve beyanlar almakla memur davavekili Mr. J. H. Menton'un istih-

damındaydım. Şimdiyse bir geberik, kalp
cidarları hipertrofiye uğramış da. Vaziyet
berbat. Zavallı karımın dünyası başına yıkıldı.
Nasıl katlanıyor bunca sıkıntıya? O ispanyol
şarabından uzak tutun onu. (etrafına bakar) Bir
havagazı lambası. Defi hacet etmem lazım. O
ayran dokundu galiba. (Muhafız O'Connell,
elinde yas tülüne bağlanmış bir deste anahtar,
1370 zebella gövdesiyle çıkagelir. Yanında
kurbağakarınlı, kaplumbağa-boyunlu papaz
Peder Coffey beyaz keten cüppesi ve benekli
bezden gecebaşlığıyla, haşhaşlardan örülü bir
demet tutarak durmaktadır.)

PEDER COFFEY

(esner, sonra boğuk bir vıraklamayla okur)

Namine. Jacobs. Vobiscu-its. Amin.

JOHN O'CONNELL

(megafonunu bir sisdüdüğü gibi şiddetlice
öttürür) Dignam, Patrick T., merhum.

PADDY DIGNAM 1380

(kulaklarını diker, irkilir) Ne kastediyor?

(yalpalanarak öne doğru uzanır ve bir kulağını
yere dayar) Sahibinin sesi!

JOHN O'CONNELL

Uefin varakası sıra numarası U. p. seksen beş bin. Ada on yedi. Keyes Müessesesi. Parsel, yüz bir. (Paddy Dignam, kuyruğunun ucu dikleşmiş, kulakları tetikte, göze çarpan bir çabayla dinler, düşünür.)

522

PADDY DIGNAM

Ruhunun sükûn bulması için dua edin.

1390 (Kahverengi giysisi tasmaşının arkası sıra çakılları tıkırdatarak sü-rüklenedursun, sıvışarak bir kömürlüğe girer. Obur bir babaç sıçan gri kabuğunun altındaki mantarimsı pençeleri üzerinde badi badi yürüyerek onun peşine düşer. Dignam 'in zar zor işitilebilen sesi yerin altında ulumaktadır: Dignam öldü, yerin dibine battı. Tom Rochford, iki direkli makinesinden aşağıya atlar.)

TOM ROCHFORD

(bir eli iman tahtasında, eğilir) Reuben J. Bir florin verin, bulayım onu. (nazarlarını menholden ayırmaksızın) Şimdi sıra bende. Buyurun Carlow'a beyler.

1400 (Havaya sombalığı gibi gözüpek bir
sıçrayış yaparak kömürlüğün
içinde kaybolur. Direklerin üzerindeki iki kurs
dingildemeye başlar, sanki iki göz. Ortalık
yatıştır. Bloom lâğım çukurundan ağır ağır
geçmeye çalışır. Sis in içinden öpüşme sesleri
gelir. Bir piyano çalmaktadır. Bloom, ışıklı bir
evin önünde durur, dinler. Buseler yuvalarından
uçuşarak Bloom'un etrafında cıvılda, şakıya,
cilveleşe kanat çırpırlar.)

BUSELER

(şakıyarak) Leo! (cıvıldayarak) Mini mini pipili
bir kuştum, Leo'nun avucuna konmuştum!
(cilveleşerek) Gugu guk! Cik cik ci-1410 ik,
Guk guk guuk! (şakıyarak) Uyusun da
büyüsün! Pirouette! Le-opopold! (cıvıldayarak)
Lioli! (şakıyarak) O Leo!

(Süzölerek, Bloom'un giysilerine sürtünerek
hoppa parıltılı benekler halinde uçuşurlar.)

BLOOM

Bir erkeğin çalışına benziyor. Hüzünlü müzik.
Kilise müziği. Galiba burada.

(Zoe Higgins, üç bronz kopçayla kapatılmış
gökyakut renginde kombinezonu, boynunu
çeviren ince siyah kadife kordonuyla
basamaklardan aşağı seğırtirken başıyla
selamlayarak Bloom'un yanma so-1420 kulur.)

ZOE

Birisini mi aradınız? İçeride, arkadaşlarıyla
beraber. BLOOM Burası Mrs. Mack'ın yeri mi?

ZOE

Hayır, seksen bir. Mrs. Cohen'in evi. Buradan
iyisini bulamazsın. Terliksürüyen Anamız,
(teklifsizce) Bu gece kendisi de ganyanlar
hakkında tüyoları veren ve Oxford'daki
oğlunun paralarını ödeyen baytarla iş başında.
Fazla mesai yapıyor ama bugün şansı döndü
de. (kuşkulanarak) Oğlunun babası siz misiniz
yoksa?

1430 BLOOM

Yok canım!

ZOE

İkiniz de matemlisiniz. Küçük bey ne âlemdeymiş bakalım?

(Tetikte dururken teninde kadının yaklaşan parmak uçlarını duyum-sar. Sol uyluğuna doğru bir el kayıverir.) ZOE Bambruklar ne âlemde?

BLOOM

Ofsayt. Tuhaf, sağ taraftalar. Daha ağır olduklarına, herhal. Mil- 1440 yonda bir der, terzim Mesias.

ZOE

(birden telaşla) Sertleşmiş bir frengi çıbanı var. BLOOM Bende olmaz öyle şey.

ZOE

Dokunuyorum işte.

524 1450

(Elini pantolonun sol cebine kaydırarak sert buruşuk bir patetesi çıkarır. Ona ve Bloom 'a aptalca nemli dudaklarla bakar.) Bir nazarlık. Gelenek.

BLOOM ZOE

Zoe için mi? Temelli? Sana iyi davrandığım için

mi, he?

(Patatesi açgözlülükle ceplerinden birine koyar, sonra Bloom'un koluna girerek ona sıkıca sarılır. Bloom tedirgin gülümser. Yavaş, tek tek birbirini izleyen notalar halinde oryantal bir müzik çalınmaktadır. Kadının etrafları sürmeli billurumsu kara gözlerine bakar. Gülümsemesi yumuşar.)

ZOE

1460 Bir daha sefere beni tanırsın.

BLOOM

(elemli) Cana yakın bir ahuyu sevmemiştim hiç ama mukadderdi....

(Ceylanlar zıplayarak dağlarda otlanmaktalar. Yakında göller var. Göllerin kıyılarında sedirkorularının loş gölgeleri dizili. Çam kokuları yükselir, keskin reçine kokuları salkım salkım. Ateşin şark, tunç renkli kartalların pençelerinde yakuttan bir gök. Altında uzanan bir kadınoğa - çıplak, ak, kımıltısız, serin, kösnül. Şam gülleri arasında şırıldayan bir pınar. Dev irisi güller lâl asmalara fısıldar. Utanç yüklü bir şehvet, bir kan sızar gizemli

mırıltılarından.)

1470 ZOE

{odalık dudakları leziz domuzyağı merhemiyle
gülsuyuna batmış durumda müziğe uyarak bir
şarkı mırıldanır) Schorach ani wenowach,
benoith Hierushaloim.

BLOOM

(meftun kalarak) Aksanından senin iyi bir
aileden geldiğini düşündüm.

ZOE

Düşün düşün, derler hani.

525

(Altın dolgulu dişleriyle Bloom'un kulağını hafifçe ısırarak bayatlamış sarmısak kokan nefesiyle onu bunaltır. Güller bir yana çekilerek 1480 kralların altın mezarını ve onların çürümüş kemiklerini ortaya çıkarır.)

BLOOM

(hafifçe geri çekilerek, kadının sağ memesini hantal eliyle kurulmuş bir makine gibi avuçlar)
Dublinli kızlardan mısın sen?

ZOE

(uçuşan bir tutam saçını uzlukla yakalayıp bükerek topuzuna sarar) Vazgeçsene sen.
İngilizim ben, var mı bir sipsin?

BLOOM

(gene aynı şekilde) Pek kullanmam, yavrum.
Arada bir bir puro. Ço- 1490 cukça şeyler,
(uçarıca) insan ağzını pis bir saman çöpüyle daha zevkli bir şekilde meşgul edebilir.

ZOE

Devam et. Bir konferans çek millete.

BLOOM

(üzerinde fitilli kadifeden işçi tulumu, siyah jarse gömleği, uçuşan kırmızı boyunbağı ve başında apaş kasketiyle) İnsanlık ıslah olmaz. Sir Walter Raleigh yeni dünyadan o patatesle o otu getirmişti - biri her türlü hastalığı emerek yok ediyor, ötekiyse kulak, göz, kalp, hafıza, irade, anlayış, ne varsa zehirliyor. Demem şu ki, bir başkası o besin 1500 maddesini getirmeden yüz yıl önce o zehri getirmiş. Sir Walter Raleigh, intihar, iftiralar. Bütün âdetlerimiz. Öyle ya, şu cemiyet hayatımıza baksanıza! (Uzaktaki kilisenin kulelerinden geceyarısını imleyen çan sesleri.) ÇAN SESLERİ Gene buyur, Leopold. Dublin Belediye Reisi! BLOOM (belediye reisi kıyafeti ve zinciriyle) Arran Quay, Inns Quay, Rotunda, 526

Mountjoy ve North Dock müntehipleri! Hayvanpazarından nehre 1510 bir tramvay hattı ihdas edilmesi çok iyi olacaktır. Geleceğin müziğidir bu. Benim programımdır. Cuibono? Ancak bizim korsan Van-derdeckenlerimiz

hayalet para tekneleriyle.....

BÎR MÜNTEHÎP Müstakbel başyargıcımızın şerefine üç defa! (Fener alayının kızartısı yükselir.)

MEŞALE TAŞIYICILARI

Yaşşaa!

(Birkaç tanınmış parlamento üyesi, şehirli kodaman ve kentsoylu Bloom'la el sıkışarak onu kutlar. Üç kez sabık Dublin Belediye Reisi 1520 si Timothy Harrington belediye reislerine özgü kırmızı kıyafeti, altın zincir ve beyaz ipek kravatıyla meclis üyesi vekili Lorcan Sherlock ile görüşmektedir. İkisi de hemfikir hararetle başlarını öne doğru eğmektedirler.)

SABIK BELEDİYE REİSİ HARRINGTON

(kırmızı cüppesi, asası, altın belediye reisliği zinciri ve geniş beyaz ipek kaşkoluyla) O kıdemli Sir Leo Bloom'un hitabesi rüsumatödeyici-ler tarafından ödenmek üzere tab edilmelidir. Ve dahi doğmuş olduğu ev onun anısına bir levha ile donatılmalı ve şimdiye kadar Cork Street'e çıkan Cow Parlour diye

bilinen geçit de bundan 1530 böyle Boulevard
Bloom olarak tesmiye edilmelidir. MECLİS
ÜYESİ LORCAN SHERLOCK ittifakla kabul
edilmiştir.

BLOOM

(heyecanla) Bu Uçan Hollandalılar ya da yatan
Hollandalılar lüks kamaralarında yaslanmış
otururlar ve barbut atarlarken umurlarında
mıdır? Onların dinleri imanları, tek düşünceleri,
biricik devaları makinelerdir, işleri kolaylaştırıcı
apareyler, gaspediciler, zebaniler, birbirlerini
katletmek maksadıyla imal edilmiş canavarlar,
bir alay kapitalist ihtirasını emeği suiistimal
etmesiyle yaratılan kerih gul-1540 yabaniler.
Onlar kraliyet ormanlarında geyiklerini semirtir
ya da servet ve iktidarlarının bakarkr
ihtişamları içinde slnleri kek-
527

l'kleri köylüleri ayırt etmeksizin avlarken
insanlar acından lmekler, jyjg var ki, onların
saltanatları ilelebet ille de illet evet...

(Sürekli alkışlar. Dört bir yandan Venedikli gemilerin direkleri, kurdeleli ağaçlar ve şenlik takları yükselir. Cead Mile Failte ve Mah Ttob Melek Israel yazılı bir gemi caddeden geçer. Bütün pencerelere meraklı seyirciler, yol boyunca Royal Dublin Silahendazları, Kraliyet Özel İskoç Muhafızları, Kamerun Highlandersleri ve Gal Silahendazları alayları hazır ol vaziyetinde dizilmiş, halkın caddeye taşmasını önlüyorlardı. Liseli gençler havagazi lambalarıyla 1550 telgraf direklerine, pencerepervazlarına, binaların kornişlerine, dam oluklarına, baca külahlarına, parmaklıklara, oluk ağızlarına tünemişler ısıklık alıyor, alkış tutuyorlardı. Bulut sütunu meydana çıkar. Uzaktan bir bandonun çaldığı Kol Nidre işitilir. Kışkışçılar, yukarıya doğru kaldırdıkları Emperyal kartallarla, uçuşan sancakları ve salladıkları hurma dallarıyla yaklaşırlar. Altın vefildi-şinden papalık alemin en yüksekte tutulurken çevresi sivil flamalarla sarılır. Damalı cüppeleriyle Şehir Müşiri ve Athlonelu İz sürücüsü ve Ulster Baş Armacısı

John Howard Parnell'in öncülüğünde kortejin baş tarafı gözükür. Onları, Dublin Belediye Reisi Pek Muhte- 1560 rem Joseph Hutchinson, Lort Cenapları Cork Belediye Reisi Pek Muhterem Limerick, Galway, Sligo ve Mıhraceler, Dublin Büyükçe-hir İtfaiye Müfrezesi, kendi plütokratik sıralarına göre dizilmiş fi-nans azizleri grubu Down ve Connor Piskoposları, Pek Muhterem Michael Kardinal Logue, Armagh Başpiskoposu Hazretleri, tüm İrlanda Başpiskoposu Pek Muhterem Dr. William Alexander, Armagh Başpiskoposu Hazretleri, tüm İrlanda Başpiskoposu, Hahambaşı, Presbiteryen Kilisesi Başkanı, Protestan Baptist, Anabaptist, Meto-dist ve Moravya kiliseleri Mezhepleri Başkanları ile Dostluk Cemiyeti Fahri Kâtibi izlemektedir. Onların ardından da rengârenk fla- 1570 malarıyla esnaf ve zenaatkâr birlikleri, Ticaret Odası 'na kayıtlı firmalar ve redif askeri alayı geçerler: Bakırcılar, kuş meraklıları, değirmenciler, gazete reklam prodüktörleri, müellifler, noterler, masörler, meyhaneciler,

sargı bezi yapımcıları, bacatemizleyicileri, domuz-yağı tasfiyecileri, poplin ve y nl  ipek dokuyucuları nalbantlar, Italyalı ambarcılar, kilise tezyinat ılan, ipekli kumaş tüccarları, cevahirciler, m zayedeciler, lapacılar, yangın sigortası müfettişleri, kumaş boyayıcı ve temizleyicileri,    elenmi  bira ihracatçıları, p steki-ciler, bilet baskıcıları, armalı mühür hakk klan, at ahır  müstahdemi, kıymetli maden simsarları, kriket ve okçuluk malzemesi satıcıla- 1580 t, bilmececiiler, yumurta ve patates komisyoncuları,  orap ı ve eldi-528

venciler, su-havagaz -kanalizasyon boruları müteahhitleri. Onların ardından da imparatorluk kılıcını, Aziz Stephen'in demir tacını kutsal  ana ı ve  ncili taşıyan Kraliçenin Asilzadeleri, Te rifat ı Ba ı, Dizba ı Ni anı Sahibi Murahhas, Altın  ubuk, At ı Ba ı, Yüce Ba  Mabeyinci, Britanya Merasim Kıtaları, kıvrımlı borularını   t rerek selam dururlar. Bir zafer takının altında Bloom, ba ı açık, kenarla ı kakım kürküyle çevrili kırmızı kadife harmani

giy. miş, elinde Aziz Edward'm asası, arz küre ve güvercinli değnek ile 1590 curtana üzeri dökümlü haşa ile örtülü, altın başlıklı, uzun kızıl kuyruklu sütbeyazı bir ata binmiştir. Herkeste heyecan doruk noktasındadır. Hanımlar balkonlarından aşağıya gül tüveyçleri atarlar. Hava esans kokulanyla doludur. Erkekler sevinç çığlıklarıyla onu selamlarlar. Bloom'un saraylı delikanlıları seyircilerin arasında akdiken ve katırtırnağı dallarıyla koşuşurlar.)

BLOOM'UN SARAYLI DELİKANLILARI

Çalikuşu, çalikuşu Cümle kuşların sultanı, Eren Stephen gününde 1600 Karaçalıya yakalandı.

BİR DEMİRCİ

(mırıldanır) Allah aşkına, deyin! Bloom mu karşımızdaki? Otuz bir yaşında olduğuna inanmak zor. BİR KALDIRIMCI VE FAYANSÇI Meşhur Bloom işte bu, dünyanın en yüce devrimcisi. Ona saygı ve selam olsun! (Herkes şapkasını çıkarır. Kadınlar hararetle fısıldaşırlar.)

BİR MİLYONER KADIN

(varsılca) Ne kadar da yakışıklı, değil mi?

1610 BİR SOYLU KADIN

(soyluca) Neler görmüştür şu adam!

BİR FEMİNİST

(erkeksi) Ve yapmıştır!

BİR ÇINGIRAK TAKICISI

Klasik bir çehre! Bir düşünür alnı var onda.

(Hava Bloomesktir. Kuzeybatıda güneş bulutlar
arasından çıkıp şiddetle parlar.)

DOWN VE CONNOR PİSKOPOSU

Burada sizlere bu memleketin hâkimi
Fevkalâde Muktedir Zati Samii Âlileri ve
Fevkalâde Şevketli hükümdarımız şüpheye
mahal bırakmayan Imparator-Cumhurreisimizi
ve Kral-Başkanımızı takdim ederim. Yaşasın
Birinci Leopold!

1620 HERKES

Yaşasın Birinci Leopold!

BLOOM

(eski Roma imparatorlarının giydiği beyaz
gömlek ve mor pelerin içinde, Down ve Connor
Piskoposu'na, vakurane) Sağ olasın, epeyce
mümtaz efendim. WILLIAM, ARMAGH
BAŞPİSKOPOSU

(mor, geniş boyunbağı ve Protestan
şapkasıyla) Bütün kudretinizle 1630 cümle
hükümlerinizde İrlanda'da ve ona mülhak
diyarlarda kanunların ve mağfiretin hüküm
sürmesini temin edecek misiniz?

BLOOM

(sağ elini taşaklarının üzerine koyarak ant içer)
Tanrı yardımcım olsun. Hepsini yerine
getireceğime yemin ederim.

MICHAEL, ARMAGH BAŞPİSKOPOSU
(Bloom'un başına bir ibrikten briyantın boşaltır)
Gaudium magnum an-nuntio vobis. Habemus
carneficem. Leopold, Patrick, Andrew, David,
George, mesh olasın!

(Bloom'un kıyafeti altın sırmalı bir harmaniye
dönüşür ve Bloom 1640 bir yakut yüzük takar.
Mukadderat taşına tırmanır ve orada durur,
temsilci asilzadeler de aynı anda yirmi sekiz
taşlarını giyerler. Christ, Saint Patrick ve
George Kiliseleriyle neşe dolu Malahide'de
Zevkçanları çalar. Mirus Kermesi'deki
donanma fişekleri dört bir
530

yandan simgeselfalloproteknik örüntülerle
yükselmektedir. Asilzadeler, yaklaşarak ve diz
çökerek birer birer sadakat yemini ederler.)

ASİLZADELER

Size kul köle olacağıma, hayatımı ve her
şeyimi sizin uğrunuza adayacağıma yemin
ederim.

1650 (Bloom, Koh-i-Noor elması takılı elini
yukarıya kaldırır. Atı kişner.

Derhal sükût olur. Kıtalararası ve
gezegenlerarast radyo verici istasyonları
mesajı geçmeye hazırdırlar.)

BLOOM

Bendelerim! imdi, sadık savaş atım Copula
Felix'i mütevaris Baş Vezir tayin etmekte ve
işbu gün sabık refikamı boşayarak desti
kraliyetimizi gecelerin nuru Prenses Selene'ye
ihsan eylemekteyiz.

(Bloom'un, onun dengi olmayan daha önceki
karısı apar topar mektep arabasına havale
edilir. Prenses Selene mehtapmavisi kıya-1660
fai ve başında gümüş bir hilâl ile, iki devin
taşımakta olduğu tahtı-
revanından iner. Herkes heyecanla alkış
tutmaya başlar.)

JOHN HOWARD PARNELL

(kraliyetsancağını kaldırır) Ey şanlı Bloom!
nl biraderimin ardılı!

BLOOM

(John Howard Parnell'ı kucaklar) Size
yürekten teşekkür etmekteyiz, John, müşterek
atalarımızın Arzı Mev'ud'u yeşil irlanda'ya DU

şahane hüsnü kabulünüz için.

(Şehre ilişkin imtiyazları simgeleyen bir berat Bloom'a sunulur. Dublin 'in anahtarları, kırmızı bir yastığın üzerine çaprazvari yer-1670 leştirilmiş, kendisine verilir. Bloom herkese yeşil çorap giymiş olduğunu gösterir.)

TOM KERNAN Bunlara layıksınız,

Haşmetmeab.

BLOOM '

Yirmi yıl önce bugün ezeli düşmanımızı

Ladysmith'de hezimete

531

uğratmıştık. Obüslerimiz ve develer yüklenmiş döner-toplarımız düşmanın cenahlarını esaslı bir şekilde dövmüştü. Yarım fersah ilerledik! Düşman hücumda! Her şey yitti şimdi. Boyun mu eğeceğiz? Asla! Onları önümüze katıp devireceğiz! Haydin! İlerii! Hafif süvari cenahımız sola doğru hızla açılarak, Bonafide Sabaoth diye savaş naraları ata ata, Arap topçularının sonuncusu dahi kılıçtan geçirilene dek Plevne tepelerinin üzerinden azametle

ilerledi.

FREEMAN MATBAASI MÜRETTİPLERİ Yaşa!
Yaşa!

JOHN WYSE NOLAN

işte James Stephens'ı kurtaran adam! BİR
HAYRAT OKULU ÖĞRENCİSİ 1680 Bravo!
ESKİ BİR DUBLINLI Medarı iftiharısınız siz bu
vatanın, efendimiz, medarı iftiharı.

BİR ELMACIKADIN irlanda'ya böyle adamlar
lâzım.

1690

BLOOM

Aziz tebaam, yeni bir çağın fecrindeyiz. Ben,
Bloom, sizlere derim ki, hatta sabahındasınız.
Beli, işte size Bloom sözü, gayet yakın bir
vakitte, atinin Nova Hibernia'sının Yeni
Bloomusalem'i olacak olan ol altın şehir hulusu
edeceksiniz.

(İrlanda'nın tüm kontluklarından gelen rozet
takmış otuz iki işçi, inşaatçı Derman 'in
gözetiminde, Yeni Bloomusalem 'i inşa
etmektedirler. Billur çatılı, muazzam bir domuz
böbreği şeklinde kurulan kırk bin odalı görkemli
bir yapıdır. Bu binanın inşa edilebilmesi

amacıyla birçok yapı ve abide yıkılmıştır. Hükümet daireleri geçici olarak demiryolu hangarlarına nakledilmiştir. Çok sayıda ev yerle bir edilmiştir. Bu evlerin sahipleri, tümü de kırmızı L. B. harfleri yazılı fişlere ve karton kutulara yerleştirilmiştir. Fakirlerden bir bölümü bir merdivenden aşağıya düşerler. 1700 532 Sadık seyircilerin üzerine çıkmış olduktan Dublin kalesinin duvar-ları kısmen çöker.)

SEYİRCİLER

1710 (ölürlerken) Morituri te salutant. (ölürler) (Kahverengi Macintoshlu bir adam bir tabankapısından fırlar. Upuzun parmağını Bloom'a doğru uzatır.)

MACINTOSHLU ADAM

Anlattıklarının bir kelimesine dahi inanmayın. Leopold M'In-tosh'tur o zira, müseccel kundakçı. Asıl adı Higgins'tir.

BLOOM

Vurun şu adamı! Hristiyan köpeği! M'Intosh meselesi böylelikle halloldu!

(Bir pare top atışı. Macintoshlu adam yok olur. Bloom, asasıyla 1720 vurarak haşhaşlan

parçalar.

Sayısız güçlü düşmanın, celebin, milletvekilinin, kıdemli komisyon azasının ani vefat haberleri gelir. Bloom'un muhafızları fakirlere Kutsal Perşembe sadakası, andaç madalyonlar, balık ekmek, Yeşil Haç rozetleri, pahalı Henry Clay puroları, bedava çorbalık sığır kemiği, altın sırmayla bağlanmış mühürlü zarflar içinde lâstik prezervatifler, yumuşak karamela, ananaslı akideşekeri, kalkık yanlı şapka şeklinde aşk mektupları, hazır elbiseler, sahan sahan etli börek, şişe şişe Jeyes dezenfektanı, tenzilât kuponları, Araf'ta kırk gün bekleme dönemini kısaltan tövbekarlık senetleri, semirtilmiş domuz sosisleri, ücretsiz tiyatro bi-1730 letleri, bütün tramvaylar için geçerli sezonluk abonman karneleri, imtiyazlı Kraliyet Macar Piyango biletleri, iki penilik yemek kuponları, Dünyanın On t ki En Kötü Kitabı'nın ucuz baskıları: Kurbağa ile Fritz (siyasi), Bebeğin Bakımı (çocuksu), 7/6'ya 50 Yemek (mutfaksı), İsa Bir Güneş Miti Miydi?

(tarihsel), Ağnlan Def Etme Usulleri (tıbbî),
Bebeğin Muhtasar Dünyası (kozmetik), Haydi
Hep Birlikte Kıkırdalım (neşesal),
Reklamcının Vade Mecum'u (haberse!), Bir Süt
Annenin Aşk Mektupları (erotik), Uzayın
Ünlüleri (astrik), Kalbimize Ulaşan Şarkılar
(ezgisel), Tutumlulukla Nasıl Zengin Olunur
(hasisi) dağıtırlar. Millet itişip kakaşır. Kadını""
1740 Bloom'un harmanisinin eteğine dokunmak
için izdihamın
içinden

sıynlarak Bloom 'un atına zıplar ve büyük bir
tezahürat eşliğtna onu iki yanağından öper. Bir
magnezyum flaşlı fotoğraf çekilir. "e

J33

bekler ve meme çocukları havaya kaldınir.)
KADINLAR Küçük babamız! Küçük babamız!

BEBEKLER VE MEME ÇOCUKLARI

Poldy eve gelene dek el çırp el, Leo için
çikolata onun cebinde, tek. (Bloom, aşağıya
doğru eğilerek bebek Boardman karnını hafifçe
gıdıklar.)

BEBEK BOARDMAN

(hıçkırır, ağzından kesik sütler akar.)

Hayayaya.

BLOOM

(bir kör delikanlıyla el sıkışarak) Kendi
kardeşimden öte Kardeşim! (kollanyla yaşlı bir
çifti omuzlanndan sararak) Sevgili yaşlı
dostlarım! (Bloom, pejmürde kılıklı kızlar ve
oğlanlarla köşekapmaca oynar) Sobe! Yandın!
(ikizleri bir çocukarabasmda gezdirir) Dandini
dandini danalı bebek, haniymiş benim cici
bebeklerim! (hokkabazlık oyunlan yaparak
ağzından kırmızı, turuncu, san, yeşil, mavi,
lacivert ve mor renkli ipek mendilleri çekerek
çıkanr) Roygbiv. Saniyede 32 fit. {bir dulu
teselli eder) Yokluğu kalbi gençleştirir. (acayip
maskaralıklarla oynak bir İskoç dansı eder)
Haydindi, dağlar inlesin! (felçli bir emekli

askerin yatak ıbanlarını öper) Őereflı yaralar
bunlar! (şışman bir polis memuruna çelme takıp
onu dūřūrūr) U. p: up. U. p: up. (yüzü kızaran
bir garson kızın kulağına fısıldar ve sevecence
güler) Ah, seni yaramaz, seni! (ifti Maurice
Butterly'nin uzattığı çiğ bir şalgamı yer) Güzeli!
Şahane! (gazeteci Joseph Hynes'in uzattığı üç
şilini kabul etmez) Aman dostum, sözü mü olur!
(bir dilenciye bir palto verir) Lütfen kabul ediniz,
(yaşlı ve kötürüm erkek ve kadınlarla
kannüstünde ilerlemeyarışma katılır) Haydin
beyler! Kıvırın, kızlar!

ABEM

uygusalıhtan boğulurcasına, gözyaşını zümrüt
renkli atkısıyla siler) Ulu Tanrım, sen takdis et
onu! 'alınan ko boynuzlan herkesi sükûta
davet eder. Siyon sancağı çekilir.)

1750 1760 1770 BLOOM

(harmanisini görkemli bir şekilde çıkarır ve iri
göbeğı görünür, bir kâğıt tomarını açarak
kasıntılı bir edayla okur) Aleph Beth Chimel
Daleth Hagadah Tephilim Kaşer Yom Kippur
Hanukah Roschaschana Be-1780 ni Brith Bar

Mitzvah Mazzotth Askenazim Meshuggah
Talith.

(Bunun resmi bir tercümesi, sicil memuru
yardımcısı Jimmy Henry tarafından okunur.)

JIMMY HENRY

Bilinçlilik Mahkemesi şu anda açılmış
bulunuyor. Pek Katolik Majeste Hazretleri şimdi
açık hava adaleti uygulayacaktır. Ücretsiz
sağlık ve hukuk hizmetleri, çapraz bulmacalara
ve daha nice sorunlara çözümler. Herkes
davetlidir, şeref verirsiniz. Şehri Dubli-nimizde
Paradizyak Çağ'ın 1. yılında hizmetinizde.

PADDY LEONARD 1790 Ya bizim vergi ve
rüşumlarımız ne olacak? BLOOM

Ödeyeceksin, dostum.

PADDY LEONARD Sağ olasınız.

NOSEY FLYNN Yangın sigortamın poliçesini
ipotek ettirebilir miyim?

BLOOM

(katı bir ifadeyle) Efendiler, haksız fiiller kanunu
mucibince kefaletlerinizde altı ay müddetli bir
talik için beş

sterlinlik bir meblâğı 1800 ödemek

zorundasınız.

J. J. O'MOLLOY Daniel mi demiştim? Yo!

Peter O'Brien!

NOSEY FLYNN Beş sterlini nerden
bulucağım?

535

PISSERBURKE Mesane iltihabı için mi?

BLOOM

Asit. nit. hidroklor. dil, 20 damla Tinct. nux von.,
5 damla

Extr. taraxel. liq., 30 damla 1810 A. dis. ter in
die.

CHRIS CALLINAN

Aldebaran'ın tropikal ekliptikinin paralaksı
nedir?

BLOOM

Kavuştuğumuza çok sevindim, Chris. K. 11.

JOE HYNES Niçin üniforma giymiyorsun?

BLOOM

Tazimle yâdettiğim ecdadım küf kokulu bir zindanda Avusturyalı despotun üniformalarını giyerken seninkiler neredeydi? ıggo

BEN DOLLARD

Şengüller?

BLOOM Banliyölerdeki bahçeleri süsler (güzelleştirir).

BEN DOLLARD ikizler ne vakit geliyor?

BLOOM Babasını (peder, beyba) bir düşüncedir aldı.

LARRY O'ROURKE

1830 Yeni meyhanem için sekiz günlük bir ruhsat, n'olursunuz. Beni hatırladınız mı, Sir Leo, siz yedi numaradayken. Hanfendi için bir kasa siyah bira göndereceğim.

BLOOM (soğukça) Bilmem ki vallahi. Lady Bloom hediye kabul etmez de.

CROFTON Gerçekten bayramyerine dönmüş burası.

BLOOM (vakarla) Bayram yeri mi dediniz?

Kanımca bu kutsal bir ayın.

ALEXANDER KEYES 1840 Bizim Keyes
Müessesemiz ne vakit hazır olacak?

BLOOM

Yurttaşlara hizmette dürüstlüğü ve on emirde sarahati temin amacıyla reformu temsil ediyorum. Eskisinin yerine yeni dünyalar. Yahudi, Müslüman, gâvur. Tabiatın tüm çocuklarına üç dönümle bir inek. Cenaze arabaları lüks bunlar. Herkese mecburî amelelik yaptırılacaktır. Bütün parklar gecegündüz halka açık tutulacaktır. Elektrikli bulaşık yıkama cihazları. Tüberküloza, deliliğe, harplere ve dilenciliğe bir son verelim. Genel af, haftalık karnavallar maske serbest, herkese ikramiye, evrensel kardeşlikle birlikte evrensel li-1850 san Esperanto. Meyhane beleşçilerinin ve istiskali batakcıların vatanseverliğine paydos. Özgür ve laik bir ülkede özgür ve laik bir kilise, para bedava, kira bedava, aşk serbest. O'MADDEN BURKE Serbest bir kümeste serbest bir tilki. DAVY BYRNE (esneyerek) lyyyyyyyyyaaaaaakh!

BLOOM

De&işik din ve milletten soyların karışması,
karma evlilikler.

LENEHAN Ya karma banyolar? 1860

(Bloom yanındakilere toplumsal yeniden doğuş
tasavvurlarını açıklar. Kildare Street Müzesi
müdürü, Venüs Callipyge, Venüs Pande-mos,
Venüs Metempsikoz gibi kimi çıplak
tanrıçaların sallanaduran heykelleriyle, Ticaret.
Opera Müziği, Amor, Reklamcılık, İmalat, Söz
Hürriyeti, Birden Çok Oy Kullanma Hakkı,
Gastronomi, Kişisel Hijyen, Deniz Kıyısı
Konser Eğlenceleri, Ağrısız Doğum ve Herkes
İçin Astronomi adlı yeni dokuz müzü temsil
eden gene çıplak birtakım başka heykeli bir
araba içinde sürükleyerek ortaya çıkar.)

PEDER FARLEY

Bizim mübarek dinimizi devirmeye çalışan bir
episkopalyen, bir 1870 agnostik, bir
herhangibirşeyyen o. MRS. RIORDAN
(vasiyetnamesiniyirtar) Beni sukutuhayale
uğrattın! Kötü adam!

GROGAN ANA

(Bloom'a atmak için pabucunu çıkarır) Seni alçak! Nefretlik herif seni! NOSEY FLYNN Bi şarkı söyle, Bloom. O eski güzel şarkılardan birini.

BLOOM (keyifli bir mizahla) 1880

Onu hiç terketmemeye ant içmiştim vaktiyle, Lakin o zalim beni aldattı, niye?

Hem de benim tralom tralom tralomum ile.

HOPPY HOLLOHAN aşa Bloom, yaşa! Onun gibisi yoktur, canım.

538

PADDY LEONARD Sahne İrlandalı! BLOOM Hangi renkler moral verir? Mor ve al. 1890 (Gülüşmeler.)

LENEHAN Müntehil! Kahrolsun Bloom!

PEÇELİ FALCI KADIN

(hararetle) Ben bir Bloomistim ve bununla iftihar ederim. Her şeye rağmen ona inanırım ben.

Onun için canım feda olsun, ondan daha eğlendiricisi gelmemiştir bu dünyaya.

BLOOM

(seyircilere göz kırpar) Garanti hoş bir tazedir.

THEODORE PUREFOY

1900 (balıkçı kasketi ve gamselesiyle) Tabiatın mukaddes gayelerinden yan çizmek için mekanik bir teçhizatı var adamın.

PEÇELİ FALCI KADIN

(kendisinibıçaklar) Kahraman ilahım! (ölür)

(Birçok güzel ve ateşli kadın daha, kendilerini

bıçaklayarak, denize atlayarak, prusik asit,

akonitin, arsenik içerek, bileklerini keserek,

yemekten kesilerek, kendisini yol silindirlerinin

altına atarak, Nelson Sütunu'nun tepesinden

atlayarak, Guinness bira fabrikasının dev

kazanına atlayarak, kendilerini as/eksiye

maruz bırakarak, son moda jartiyerlerle

kendilerini asarak, kendilerini çeşitli katlardaki

1910 pencerelerden sokağa hop

diye fırlatarak intihar eder.)

ALEXANDER J. DOWIE

(öfkeli) Hıristiyan kardeşlerim ve
antiBloomistler, Bloom denen adam
cehhenemin finnarından fırlamış, hıristiyanlar
için kara bir lekedir. Daha küçük yaştan
şeytani bir ırz düşmanı olan bu taaffün
539

tmis Mendes keçisi daha bir bebekken zeval
bulmuş şehirleri ve efih bir yaşlı kadını
hatırlayarak vaktinden evvel safahat
düşkünlüğüne dair işaretler vermiştir. Bu
şenaate batarak kapkara olmuş aşâğılık mürai
herif, Ahdi-Cedid'de bahis olunan beyaz
boğanın ta kendisidir. Babilli Kızıl Fahişe'ye
tapan bu adam için burnundan soluduğu
nefesin ta kendisidir entrikacılık. Odun
ateşinde yakma- 1920 h kızgın yağ kazanına
atmalı bu herifi. Caliban!

KALABALIK

Asalım! Kızartalım! O da Parnell gibi kötü çıktı.
Mr. Fox!

(Grogan Ana pabucunu Bloom'a atar. Yukarı
ve Aşağı Dorset Stre-et'ten bir alay dükkâncı,

Jambon kemiği, kondanse süt tenekesi, satılamayan lahana, bayat ekmek, koyun kuyruğu, içyağı parçaları gibi küçük ve ticari değeri olmayan nesneleri fırlatır.)

BLOOM

(heyecanla) Bir yazortası deliliği bu, tiksiniç bir şaka gene. Yemin ediyorum, güneş görmemiş kar denli masumum ben! Kardeşim 1930

Henry, aradığınız. Benim ikizim olur. No:2 Dolphin Barn'da oturur. Bühtan, nahak yere beni suçlamış, yılan. Vatandaşlarım, sgeul i mbarr bata coisde gan capall. Eski dostum, seks mütehassısı Dr. Malachi Mulligan'ı çağırayım da lehime tıbbi şahadette bulunsun.

DR. MULLIGAN

(deri sürücü ceketi ve alnında yeşil sürücü gözlüğüyle) Dr. Bloom bisek-süel bakımdan anormaldir. Geçenlerde Dr. Eustache'in erkek akıl hastaları için özel sağlıkevinde kaçmıştı. Nesebi gayri sahih olup irsî sara hastalığı mevcuttur. Ana ve baba tarafından fil hastalığı emareleri bulgulanmıştır. Bariz kronik eksibisyonizm semptomla- 1940 nna

rastlanmıştır. Latant ambideksterite dahi mevcuttur. Suiistimalden dolayı prematüre kellik müşahede edilmekte, bilmünase-be sapık bir idealizme müptelâ olup, reforme bir zendosttur ve metal dişleri vardır. Ailevi bir kompleksite neticesi muvakkaten hafıza kaybına duçar olmuştur ki bu şahsın işlediğı günahlar ona karşı işlenen günahlardan daha azdır. Yapmış olduğum pervajinal muayenede, anal, koltukaltı, göğüs ve pübise ait 5427 adet kıla uygulanan asit testi neticesinde, kendisinin virgo intaçta olduğunu beyan ederim.

(Bloom yüksek kalite şapkasını cinsel organlarının üzerinde tutar.) 1950

DR. MADDEN

Hipospadya da oldukça bariz. Gelecek nesillerin menfaati icabı tesir altında kalmış olan kısımların şarap ruhları içinde muhafaza edilerek Milli Teratoloji Müzesi'nde teşhir edilmesi kanaatindeyim.

DR. CROTTERS

Hastanın ürinini muayene etmiş bulunuyorum. Teşhisim albuminoid olduğu merkezinde.

Salivasyon gayri kâfi, patellaya ait refleks ise entermitan.

1960 DR. PUNCH COSTELLO

Fetorjudakus son derece fark edilebilir durumda.

DR. DIXON

(tıbbi raporu okur) Profesör Bloom yeni kadın adamın mükemmel bir örneği. Kendisinin moral yapısı basit ve sevecen. Birçokları onu sevimli bir adam, aziz bir şahıs olarak tanımış. Netice itibariyle biraz antika bir adam, tıbbi anlamda geri zekâlı olmamakla beraber mahcupça. Tövbekar Rahipler Himaye Cemiyeti'nin misyonerlik heyetine başlı başına bir şiir denilebilecek, her şeyi açıklayan fevkalâde güzel bir mektup yazmış. Onun tam olarak imsak 1970 eden bir kişi olduğu söylenebilir ki bir saman yığının üzerinde uyuduğunu ve Ispartalılar gibi sade suya tirit misali yavan gıdalarla beslendiğini teyit edebilirim. Yaz kış, salt irlanda malı kıldan bir riyazet gömleği giyer ve her cumartesi kendisini kırbaçlatır. Yanılmıyorsam, Glencree islahevinde birinci sınıf bir mücrim olarak yatmış. Başka bir raporda da onun babasının ölümünden epey sonra doğduğu ifade edilir. Vokal organlarımız tarafından ayıtılması için müraccat edilen en mukaddes kelime aşkına müsamaha

göstermenizi rica ederim. Adamcağız çok yakında anne olmak üzeredir. 1980 (Genel bir kaynaşma ve merhamet duyguları. Kadınlar bayılır. Var-

lıklı bir Amerikalı sokakta Bloom için para toplar. Altın ve gümüş paralar, açık çekler, banknotlar, mücevherat, hazine bonoları, vadesi gelmiş kambiyo senetleri, borç senetleri, nikâh yüzükleri, saat köstekleri, madalyonlar, gerdanlıklar ve bilezikler süratle toplanır.)

541

1990

BLOOM

Ah, ne de isterdim anne olmayı.

MRS. THORNTON

(hemşire kıyafetiyle) Sıkıca kucakla beni, canım. Yakında kurtulacaksın. Sıkıca, güzelim. (Bloom onu sıkıca kucaklar ve, sarı ve beyaz ırdan sekiz erkek çocuk doğurur. Onları nadir bitkilerle donatılmış kırmızı halı döşeli bir merdivende görürüz. Sekizizlerin hepsi de, yüzleri değerli metallerden, bakımlı, giyimli,

terbiyeli, beş çağdaş dili gayet rahat bir şekilde konuşan, çeşitli sanat ve bilimlerle ilgilenen sağlıklı çocuklardır. Her birinin adı gömleğinin önünde okunaklı biçimde yazılıdır: Nasodoro, Goldfinger, Chrysostomos, Maindoree, Silversmile, Silberselber, Vi-fargent, Panargyros. Hepsi de derhal çeşitli ülkelerdeki dev holdinglere banka genel müdürleri, demiryolları işletme müdürleri, sınırlı sorumlu ortaklıkların yönetim kurulu başkanları, otel komplekslerinin yönetim kurulu başkan yardımcıları olarak atanırlar.)

2000

BIRSES Bloom, sen Mesih ibni Yusuf musun, yoksa ibni Davud mu? BLOOM (müphem) Dediğin gibi valla. TELAŞÇI BİRADER O halde Peder Charles gibi bir mucize yarat. BANTAM LYONS

Saint Leger'de kazandıracak bir kehanet. (Bloom gerilmiş bir ağın üzerinde yürür, sol gözünü sağ kulağıyla örter, kimi duvarların içinden geçer, Nelson Sütunu'na tırmanır, en 201° üstündeki çıkıntıya gözkapaklarıyla

tutunarak aşığı sarkar, on iki düzine istiridye
(kabukları dahil) yer, sıracı hastalığı çeken
birkaç kişiyi sağaltır, yüzünü Lord
Beaconsfield, Lord Byron, Wat Tyler, Mısırlı
Musa, Moses Maimonides, Moses
Mendelssohn, Henry Irving, Rip van Winkle,
Kossuth, Jean Jacques Rousseau, Baron
Leopold Rotschild, Robinson Crusoe, Sherlock
Holmes, Pasteur gibi çe-

542

////' tarihi kipliklere benzetecek şekilde
büzüştürür, her bir ayağını aynı anda ayrı
doğrultulara çevirir, meddi cezre dönüştürür,
serce-parmağını uzatarak güneş tutulmasına
yol açar.)

2020 BRINI, PAPALIK ELÇİSİ

(papalık zuhaf askeri kılığında, çelik zırhtan
göğüslük, kol zırhları, uyluk zırhları, bacak
zırhları, enli zındık bıyığı ve kahverengi kâğıt
piskoposluk tacı ile) Leopoldi autem generatio.
Musa'dan olma Nuh'tan ve Nuh'tan olma
Eunuch'tan ve Eunuch'tan olma O'Halloran ve
O'Halloran'dan olma Guggenheim'dan ve

Guggenheim'dan olma Agendath'tan ve
Agentdath'tan olma Netaim'den ve Netaim'den
olma Le Hirsch'ten ve Le Hirsch'ten olma
Jesurum'dan ve Jesu-rum'dan olma
MacKay'den ve MacKay'den olma
Ostrolopsy'den ve Ostrolopsy'den olma
Smerdoz'dan ve Smerdoz'dan olma We-
2030 iss'tan ve Weiss'tan olma Schwarz'dan
ve Schwarz'dan olma Adria-nopoli'den ve
Adrianopoli'den olma Aranjuez'den ve Aranju-
ez'den olma Lewy Lawson'dan ve Lewy
Lawson'dan olma Icha-budonosor'dan ve
Ichabudonosor'dan olma O'Donnell Mag-
nus'tan ve O'Donnell Magnus'tan olma
Christbaum'dan ve Christ

baum'dan olma ibni Benamor'dan ve ibni
Benamor'dan olma Jo-nes-Smith'ten ve Jones-
Smith'ten olma

Savorgnanovich'ten ve Sa-vorgnanovich'ten
olma Jaspertone'dan ve Jaspertone'dan olma
Vingtetunieme'den ve Vingtetunieme'den olma
Szombathely'den ve Szombathely'den olma
Virag'dan ve

Virag'dan olma Bloom et
2040 vocabitur nomen eius Emmanuel.
BİRÖLÜELİ (duvara yazar) Bloom bir
madrabazdır.

AM BİTİ

(fundalık eşkıyası kılığında) Kilbarrack'ın
ardındaki merbatta ne yaptıydın?

BİR KIZ BEBEK (çingırağını sallar) Ya
Ballybough Köprüsü'nün altında?

ÇOBANPÜSKÜLÜ FİDANI Ve de şeytan
vadisinde? _----- 543 -----

BLOOM 2050

ffkeden tüm bedeni alnından kıçına kadar
kızarır, sol gözünden üç damla yaş akar)

Geçmişime elleşmeyin. TAHLİYE EDİLMİŞ İRLANDALI KİRACILAR

(hırkaları ve külotları içinde, Donnybrook fuarı dürtlengiçleriyle) Sjam-boklayın keratayı!
(Eşek kulaklı Bloom, bağlanmış olduğu teşhir direğinde kollarını kavuşturmuş, ayaklarını

sarkıtmış, oturmaktadır. Islıkla Don Giovanni'^A
çalmaktadır, a cenar teco. Artane yetimleri el
ele tutuşmuşlar, Bloom'un çevresinde
zıplamaktadırlar. Prison Gate Hayır
Yurdu'ndan kızlar el ele tutuşmuşlar, karşıt
doğrultuda zıplamak- 2060 fadırlar.)

ARTANE YETİMLERİ

Seni gidi, seni kedi, seni pis keçi! Hanımlar
sana âşık sanırmışsın, öyle mi!

PRISON GATE KIZLARI

Kay'i görürsen Söyle de gelsin Çaya beklerim
Unutmayasın. HORNBLOWER 2070

(efod ve avcıkasketiyle, duyulur) Ve halkımızın
günahlarını Azazil'e taşıyacak, ey çöllerin ruhu,
sonra da Lilith'e, geceşeytanına. Ve hepsi de
onu taşılayacak ve kirletecek, şüphesiz,
Ham'ın diyarı Mizraim halkı ile Agendath

Netaim halkı.

(Herkes Bloom'a kâğıttan, yumuşak sahte taşlar atar. Çok sayıda hakiki seyyah ile sahipsiz köpek ona yaklaşarak onu kirletir. Masti-ansky ile Citron bol cüppeleri ve uzun bukleli saçlarıyla, Bloom'alaşırlar.

Sakallarını sallayarak Bloom 'a sürterler.)

MASTIANSKY VE CITRON Beüa! Istrialı

Laelein, sahte Mesih! Abulafia! Dönek! 2080

(Bloom'un terzisi George R. Mesias, kolunun altında bir terzi ütü-

544

süyle ortaya çıkar ve Bloom'a bir hesap pusulası uzatır.) MESIAS Bir adet pantolonun düzeltilmesi on bir şilin.

BLOOM

(sevinçle ellerini ovuşturur) Tıpkı o eski günler gibi. Zavallı Bloom!

(Karasakallı Iskaryot, kötü çoban Reuben J. Dodd, boğulan oğlunun cesedini omuzlarında taşıyarak teşhir direğine yaklaşır.)

REUBEN J.

2090 (boğuk bir fısıltıyla) Curnal etmişler,

ispiyoncunun teki zarvolara gitmiş, ilk trene yetişelim.

İTFAİYE TEŞKİLATI Harhar!

İSPİNOZ BİRADER

(Bloom'a renkli alevler şeklinde işlenmiş sarı bir giysi ile sivri bir külah giydirir. Boynuna bir torba barut asarak onu adalete teslim ederken, şunları söyler) Günahlarını affedin.

(Dublin İtfaiye Teşkilâtı'ndan yüzbaşı Myers, genel istek üzerine Bloom 'u ateşe verir.

Ağlayıp sızlamalar.)

2100 ABEM

Allaha şükür!

BLOOM

(I. H. S. harfleri işlenmiş dikişsiz bir giysi içinde, hüma alevler ortasında dimdik durur) Ardımdan ağlamayın, Ey irlanda'nın kızları.

(Dublinli basın mensuplarına yanık izlerini gösterir)

(İrlanda'nın kızları, siyahlar içinde, ellerinde büyük ayin kitapla^A ve yanan uzun mumlar, diz çökerek dua ederler.)

----- 545 -----

İRLANDA'NIN KIZLARI

Bloom'un Böbreği, duacımız ol
Hamam Çiçeği, duacımız ol 2110
Mentonlu Muallim, duacımız ol
Freeman ilan Şefi, duacımız ol
Hayırsever Mason, duacımız ol
Gezici Sabun, duacımız ol
Günah Zevkleri, duacımız ol
Sözsüz Müzik, duacımız ol
Abem'i Paylayan Sen, duacımız ol
Tüm Eteklikler Dostu, duacımız ol
Pek Şefkatli Ebemiz, duacımız ol
Vebaya ve Salgına karşı Koruyucu Patates,
duacımız ol. 2120

(Vincent O'Brien'in yönetimindeki altı yüz kişilik bir koro, orgcu Joseph Glynnin eşliğinde, Handel'in Hükmeden Kadiri Mutlak Allâhü Tealâ adına Alleluia bölümünü söyler. Bloom'un sesi kesilir, bedeni büzülür, kömürleşir.)

ZOE

iyi nağme yaptın haa!

BLOOM

(bandına kil piposunu geçirdiği yanları sarkık şapkası, tozlu pabuçları, elinde muhacirlere özgü kırmızı mendilden bohçası, gülümseyen gözlerle, örme sazdan bir ipe bağlı siyah abanoz domuzunu yederek) Artık get- 2130 mem lazım, hanım gizim, zira Connemara'nın cümle keçileri pös-tekimi seriviricehler.

(gözleriyaşarır) Çılgınlık vallahi. Vatanperver-üh, ölmüşlerimize ağıt yaksaz, müzik, neslimizin geleceyi. Olmalı veya olmamah. Heyat denilen rüya bitti. Huzur içinde bitse. Onlar yaşayıp gideceh. (yaslı bakışlarını uzaklara çevirir) Mafholdum. Bir 'ki akonitin tableti. Perdeleri endir. Bir mektup. Sonra sırt üstü uzan. (hafifçe solur) Sonrası yoh.

Yaşadığım kâr. Elve. Elveda.

ZOE

1 rParmağı boynunu saran kurdelede, haşince)
Deme yahu? Haydi güle güle. (istihzah) Galiba
bu sabah solundan kalkmış ya da daha 2140

evgiline girmeden belini getirmiş olacaksın. Ya, aklından geçenle-rı tahmin edebiliyorum!

----- 546 -----

BLOOM

(keyifsiz) Erkek, kadın ve aşk, nedir bu? Şişe ve mantarı. Bıktım artık. Boş ver her bi şeyi.

ZOE

(huysuzlanarak) İkiyüzlü manitacılara gıcık olurum. Şu Allanın cezvesi fahişeye bi kıyak yap artık.

BLOOM

2150 (pişman olmuşçasına) Çekilmez oldum, değil mi? Lüzumlu bir sersin sen. Nerelisin bakayım? Londralı mı?

ZOE

(hızla konuşarak) Domuzların org çaldığı Hog's Nortonlu. Yorkshi-reliyım ben.

(Bloom'un, memesinin başıyla oynayan elini tutar) Ağır ol, Tommy Mıncıkfaresi. Oramı bırak da şuramı kurcala. Bi şipşak-lık tıngırın var mı? On şilincik?

BLOOM (gülümser, başını hafifçe eğerek) Çık, hurim, çık.

ZOE

2160 Sahi misin be? (kadifepençeleriyle
Bloom'u teklifsizce tıpışlar) Salona gelip yeni
piyanolamızı görmek ister misin? Gel de
soyunayım.

BLOOM

(kadının soyunuk armutlarının simetrisini,
benzersiz bir sıkılganlıkla tartan tedirgin bir
işportacı gibi başının art bölümünü kaşır) Bir
kadın var ki, bilseydi fena halde kıskanırdı.
Yeşilgözlü canavar, (ciddileşeni) Ne kadar zor,
bilirim. Söylememe gerek yok.

ZOE

(hoşlanmışçasına) Gözün görmediği şeye
yürek nasıl üzölsün ki. (Bloom'u okşar) Gel.

2170 BLOOM

Gülen büyücü kadın! Beşığı sallayan el.

547 ZOE

Koca Bebek!

BLOOM

/üzerinde kundakbezi ve kürklü pelerini, tepesi
siyah saçlı koskoca kafa-ftvla ipiri gözlerini
kadının yarı açık kombinezonuna dikmiş, ıslak
dilini sarkıtıp peltek peltek konuşurken tombul
parmağıyla kombinezonun bronz kopçalarını
saymakta) Bil iki üç: Üç dök üç.

KOPÇALAR Sev beni. Sevme beni. Sev beni.

2180 ZOE

Sükût ikrardan gelir. (Pençemsi elinin küçük

ayrık parmaklarıyla Bloom'un elini kavrar, işaretparmağıtnı adamın avucunda gezdirip gizli bir düzgünün iletisini vererek onu felaketine çeker.) Sıcak eller soğuk taşlık. (Bloom parfüm kokuları, müzik ve iğvalar ortasında duraksar. Zoe onu koltukaltlarından yayılan kokuları sürmeli gözlerinin tahriki, dalgalı kıvrımlarına sinen ona sahip olmuş olan tüm hamhalat erkeklerin aslansı pis kokulu kombinezonunun hışırtısıyla çekerek merdivene doğru götürür.)
2190

HAMHALAT ERKEKLER

(azgınlıktan nefesleri kükürtümsü ufunet ve hayvan tersi kokan, localarında kıyameti kopararak, mecalsiz kalana dek böğürerek, dumanlı kafaları bir o yana bu yana yalpalanaraktan) Yeşşee! (Zoe ile Bloom iki kız kardeş fahişenin oturduğu koridora ulaşırlar. Kadınlar Bloom'u, rimelli kaşlarının altından meraklı nazarlarla inceler ve onun telaşlı selamına gülümseyerek karşılık verirler.)

ZOE

(imdada yetişen eliyle derhal Bloom'u kurtarır)

Hoop! Aman, yukarı düşmeyesin! BLOOM
amin iyisi yedi defa düşürmüş, (salonun
girişinde yana çekilerek 22Ü0
548

bekler) Önce siz buyurun, derler bizim köyde.
ZOE

Önce hanımlar, sonra beyler.
(Salona girer. Bloom duraksar. Zoe döner ve
elini uzatarak onu içe-riye çeker. Bloom seker.
Antredeki boynuzlu askıda bir erkek
şapkasıyla bir empenneabl asılıdır. Bloom
şapkasını çıkarır ama, onları görerek, kaslarını
çatar, sonra, dalgın, gülümser. Asmakatta bir
ka-2z\0 Pl açılıverir. Saçsız bap ve sivri sakalı
yukarıya kalkık, mor göm-
lekli, gri pantolonlu, kahverengi çoraplı, su dolu
bir damacanayı kucaklamış, pantolon askısının
iki ucu topuklarına değe değe sallanan bir
adam maymunumsu adımlarla çıkar. Bloom
hemen yüzünü başka yöne çevirerek
koridordaki masanın üzerinde duran bir koşan
tilki biblosunun spanyel gözlerini incelemek
amacıyla eğilir: Sonra kaldırdığı başıyla havayı

koklar ve Zoe'yu izleyerek salona girer. Abajurun mor ipeği ışığı hafifçe loşlaştırmaktadır. Bir pervane, çarpa kurtula, döne döne uçar. Zemin yeşimtaşı, gökmavisi ve zincifre renginde baklava şekilleri mozaigi bir muşambayla kaplıdır.

2220 Üzerinde akla gelebilecek her türden ayak izleri basılmış durumdadır: Topuk topuğa, topuk ayak kemerine, ayak başparmağı ayak başparmağına, ayaklar kenetlenmiş, dans ederken bedenselliklerini yitirmiş ayak sürümeleri, hepsi de Çingene çergesi gibi birbirine girmiş. Duvarlar porsukağacıdalları ve açık kayran resimleri dokunmuş goblenle kaplıdır. Şöminede tavuskuşu tüylerinden açık bir paravana yerleştirilmiştir. Lynch, kasketinin siperliğini ensesine çevirmiş şöminenin önüne serili kılları keçeleşmiş halının üzerinde bağdaş kurarak oturmaktadır. İnce bir çubukla tempo tutmaktadır. Kitty Ricketts, bahriyeli giysisi içinde süet eldivenleri mercan bilezi

2230 ğini açıkta bırakacak şekilde geriye
kıvrılmış, elinde zincirden örme
bir kese kemikleri görünen, solgun bir fahişe
masanın kıyısına ilişmiş bacağını sallarken bir
yandan da şöminenin üzerindeki yaldızlı
çerçeveleli aynada kendisini süzmektedir.
Ceketinin altından korsebağı-nın ucu hafifçe
sarkmaktadır. Lynch alaylı bir şekilde
piyanonun başındaki iki kişiyi imler.)

KITTY

(ağzını eliyle örterek öksürür) Bir parça
mankafadır da. (işaretparmagt-nı oynatarak
imler) Blemblem. (Lynch, çubuğuyla Kitty 'nin
eteğiyle jüponunu kaldırır. Kitty onları hemen
düzeltir) Kendine gel. (hıçkırık
hnhrrhelisapkasını çabucak eğerek kınayla
kızıllaşmış ışıltılı saçla- 2240 rım ortaya
çıkartır) Ah, özür dilerim!

ZOE

mbayı açsana, Charley, (avizeye giderek gazı
sonuna kadar açar) KITTY (havagazı alevine
bakar) Bu gece nesi var bunun? LYNCH
(peşten) Bir hayaletle gulyabaniler girer.

ZOE

Zoe'yu alkışlayın bakayım.

(Lynch'in elindeki çubuk ışıklanır: Pirinç bir maşa. Stephen, şapka- 2250 siy la bastonunu üzerine koyduğu piyanolanm başında durmaktadır. İki parmağıyla açık beşli dizileri bir kez daha yineler. Florry Talbot, puslu çilek renginde hırpani bir entari giymiş sarışın hımbıl yağıtulumu bir aşüfte, bir kolunu gevşekçe minderin üzerine bırakarak sedirin köşesine tembelce yayılmış, onları dinlemektedir. Mahmur gözkapığının üzerinden irice bir arpacık sarkmaktadır.)

KITTY

(beygirimsi ayağıyla bir tekme savurarak tekrar hıçkırır) Ayy, özürdü

ZOE

(anında yapıştırır) Dostun seni düşünüyor. Gömleğine bi düğüm 2260 at.

(Kitty Ricketts başını eğer. Boası çözülüp kayar ve omzundan sıyrılarak arkasına, koluna, sandalyeye ve yere düşer. Lynch kıvrılmış tırtık çubuğuyla kaldırır. Kitty

köşesine çekilerek yılanı boynuna dolar.
Stephen dönüp, kasketini alnına indirmiş
bağdaş kurarak oturan arkadaşına bakar.)

STEPHEN

mda bunu Benedetto Marcello'nun bulmuş ya
da yapmış olma-lr"n y°k bi önemi. Bu tören
şairlerin bir molası. Ola ki Demeter'e
550

2270 adanmış eski bir övgüdür, üstelik Coela
enarrantgloriam Domini\& uygun bir parça.
Hiperfrikyen ile miksolidayen kadar ya da Da-
vid'in yani Circe'nin, ne diyorum ben, Ceres'in
mabedi çevresinde şarap içerek raks eden
rahiplerin yazdığı metinler ile David'in baş
basoncusuna Kadiri Mutlakiyetinin ihtişamına
ilişkin verdiği kesin işaret kadar birbirinden ayrı
boğum ya da makamlardan etkilenmiştir. Mais
nom de nom, o da başka bir hikâye. Jetez la
gournie Faut que jeunesse se passe. (durur,
Lynch'in kasketini gösterir, gülümser güler)
Bilgi tümseğin hangi yanda senin?

KASKET

2280 (sıkıct bir huysuzlukla) Hadi be! Nasılsa

öyle işte. Kadının fendi. Ha Yahudirum, ha Rummyahudisi. Uçlar bir yerde birleşir. Ölüm, en yüksek yaşam biçimidir. Haxji be!

STEPHEN

Tüm hatalarımı, övündüğüm her şeyi, kusurlarımı eksiksiz anımsıyorsun. Gözlerimi sadakatsizliğe yummayı daha ne kadar sürdürebilirim? Bileğitaşı!

KASKET Hadi be!

2290 STEPHEN

Al bir tane daha. (kaşlarını çatar) Temel olan ile başat olanın birbirinden en büyük olası ara ile ayrılmış olması nedeniyledir ki....

KASKET Ki? Bitir tümcenî. Elinden geliyorsa.

STEPHEN

(çabalayarak) Nedeniyledir ki. En büyük olası elips. Tutarlı olan. Sona eriştiren dönüş. Oktav. Ki.

Ki!

KASKET

(Dışarıda gramofon avaz avaz Kutsal Şehit'i çalmaya başlar.) 2300

STEPHEN

(nsızın) İnsan dünyanın bir ucuna kaçsa da kendisini aşmaktan kurtulamaz; Tanrı, güneş, Shakespeare, gezgin bir satıcı gerçekte kendisini aşarak kendisi olur. Dur bir dakika, dur bir saniye. Sokaktaki şu herifin kahrolası şamatası. Öz, kendisi olmak amacıyla kaçınılmaz biçimde önceden koşullanmıştır.

Ecco! LYNCH

(Bloom'a ve Zoe Higgins'e sırtarak kişnercesine alaylı kahkahasıyla) Pek kültürlü bir konuşmaydı, di mi? ZOE 2310

(canlılıkla) Beynin sulanacak evladım, senin unuttuğundan çok, adamın Latince bilgisi.

(Florry Talbot şikemperver bir kötülükle Stephen 'e bakar.) FLORRY Dediklerine bakılırsa kıyamet bu yaz kopacakmış. KITTY Deme!

ZOE (bir kahkaha patlatır) Hey ulu adaletsiz Tanrım!

FLORRY 2320

(küskün) Anti-İsa'nın geleceğini yazıyordu ya, gasteler. Ayy, ayağım gıdıklanıyor.

(Pejmürde kıyafetli yalınayak gazeteci oğlanlar, oynak kuyruklu bir uçurtmayla koşarak, şamatayla, paldır küldür geçerler.) GAZETECİ OĞLANLAR

kon baskı. Salıncaklı oyuncak at yarışlarının neticeleri. Royal Canal da denizcanavarı. Anti-İsa'nın salimen gelişi.

----- 552-----
----- _

(Stephen döner ve Bloom'u görür.)

STEPHEN

2330 Bir zamanlar, zamanlar ve bir yarım zaman.

(Reuben J. Anti-İsa, gezgin Yahudi, bir haris eli arkasında açık ağır ağır yürüyerek ortaya çıkar. Belinin altına sarkan bir hacı çantasından senetler ve ödenmemiş faturalar fıskırmaktadır. Omuzlarının üzerinde uzun bir teknedireğinin tepesindeki bir kancadan, Lif-fey'in sularından kurtarılan biricik oğlunun sıırılsıklam hurdahaş gövdesi panto lunun kığından asılı durmaktadır. Punch Costello'nun

suretiyle, göttenbacaklı, kambursuratlı, beynisulanmış, sivri çeneli, çukur alınlı ve Ally Sloper burunlu bir gulyabani takla ata ata yuvarlanarak karanlığın içinden meydana çıkar.)

2340 HEPSİ

Bu da ne? GULYABANI

(çeneleri çatırdayarak, gözlerini fıldır fıldır döndürerek, ciyaklayarak, dışa doğru açtığı, muhteris kollarıyla kanguruvari zıplayarak ileri geri hoplarken, birden dudaksız suratını uyluklarından oluşan çatalın arasından uzatır) Il vient! C'est moi! L'homme qui rit! L'Homme prim-igene! (derviş gibi hu çekerek döner, döner) Sieurs et dames, faites vosje-ux! (Hokkabazlık yaparak çömelir. Ellerinden küçücük halka gezegenler uçuşur.) Les jeux sont faits! (gezegenler çatırtılı seslerle çarpışarak bir 2350 araya toplaşır) Rien va plus! (Gezegenler, uçan balonlar gibi uçarak yükselir ve gözden kaybolur. Guly abani zıplayarak boşluğa uçar.)

FLORRY

(iyice uyuşur, gizliden haç çıkarır) Dünyanın sonu!

(Ondan bir dişi taaffün sızar. Her yanı bulanık bir loşluk kaplar. Dışarıda, sürüklenen sisin içinden bir gramofon, öksürük ve ayak seslerim bastırarak çıғırır.)

GRAMOFON 2360

Yeruşalim!

Aç kapılarını da yırla

Hosanna....

(Bir roket hızla göğе doğru tırmanır ve patlar. Ordan bir ak yıldız düşer ve dünyanın sonuyla İlyas Peygamber'in ikinci gelişini duyurur.

Görünmeyen semtürreis ile semtülkadem arasına sımsıkı gerilmiş sonsuz bir cambaz ipinin üzerinden, Dünyanın Sonu, kürk kalpakla ekose fistan ve derebeyiuşağı etekliğı giymiş ikibaşlı bir ahtapot, Üç insan Bacağı şeklinde perende atarak karanlığın içinde fır döner.)

DÜNYANIN SONU

(Iskogalı şivesiyle) Şimdi Keel Row'u kim
çağıracah, Keel Row'u, KeelRow'u?
2370

(Sürüklenen sisin ve tıknefes öksürüklerin
üzerinden Ilyas Peygamber'in sesi gökten
şeamet baykuşu gibi carlar. Patiskadan bol,
borumsu kollu bir papaz cüppesi içinde,
Amerikan bayrağıyla kaplanmış bir kürsünün
üzerinden zangoçsuratıyla görünür. Önündeki
sehpaya sertçe vurur.)

ILYAS PEYGAMBER

Müsaadenizle işbu mahalde çene çalmak
yasaktır. Jake Crane, Creole Sue, Dove
Campbell, Abe Kirschner, öksürürken ağzınızı
kapatınız. Bakınız, bütün telefon hatlarını
işleten benim. Oğullarım, şimdi tam zamanıdır.
Tann'nın saatine göre 12:25. Annenize, 2380
geleceğinizi söyleyiniz. Derhal sipariş veriniz,
bakın nasıl memnun kalacaksınız. Siz de bizim
saflarımıza katılın. Ebediyet Kavşa-ğ'na
mavitren biletinizi ayırtınız. Yalnızca bir kelime
daha. Siz bir Tanrı mısınız yoksa kahrolası bir
ahmak mı? Isa ikinci Geliş'ini Coney Island'a

yapsa buna hazır mıyız? Florry Christ, Stephen Christ, Zoe Christ, Bloom Christ, Kitty Christ, Lynch Christ, kozmik gücü duyumsamak size kalmıştır. Kozmos denilince aklımız bokumuza mı karışmaktadır? Hayır. Meleklerin yanında olunuz. Bir menşur olunuz, içinizdeki o bir şey, daha yüksek benliğiniz var. Bir isa'yla, bir Gautama'yla, bir Ingersoll'la haşır neşir olabilir- 2390 sizsiniz. Hepiniz bu titreşimi yakalayabiliyor musunuz? Yakalayabil-diğinize inanıyorum ben. Ey cemaat, bir kere bu havaya girdiniz mi> artık cennetin yolları önünüzde açılmış demektir. Beni anlıyor musunuz? Bir yaşamparlatıcısıdır bu, şüphesiz. Gelmiş gelecek en harika şeydir. Ballı börekten âlâ, üstelik kaymaklı da. En cici en şı-Kırdım yoldur bizimkisi. Hudutsuz büyüklüktedir,-süpermuhte-Şemdir. Yüreği tazeler. Kımıldatır. Kendimden biliyorum, zira ben

554

de bir çeşit vibratörüm. Şaka bir yana, şimdi yatağa, yani temele inersek, A. J. Christ Dowie

ile ahengi feylosofi, anladınız mı? 2400 Okey.
Yetmiş Yedi Batı Altmış Dokuzuncu Sokak.
Tamam mı? Oldu. Solarfonla beni her zaman
arayabilirsiniz. Hıyardolmaları, üstelik bedava
kupon kazanırsınız, (bağırır) işte bizim izzet
şarkımız Hepiniz tek yürek halinde söyleyiniz.
Bir kez daha! (söyler) Yeru...

GRAMOFON

(İlyas Peygamber'in sesini bastırarak)
Yerruşşalliiimmmaççkaa... (plak kulakları
tırmalarcasına iğneye sürtünür)

ÜÇ FAHİŞE (kulaklarım tıkayıp çığırarak)
Öfff! İLYAS PEYGAMBER

2410 (gömleğinin kollarını sıvamış, suratı
kapkara, kollarını kaldırıp avazı çıktığında
bağırır) Yukardaki Büyük Birader, Mr.
Prezidant, neler dediğimi işitmişsindir herıld.
Tabbi ki sana olan inancım kavidir, ewelallah,
Mr. Prezidant. Şu anda Miss Higgins ile Miss
Ric-ketts'in ta içine girdi diye düşünüyorum
dinimiz. Şüphe yok ki, Miss Florry, şu anda
size bakıyorum da pek korkulu bir haliniz
olduğunu görüyorum. Mr. Prezidant, sen de

aşağı insen de canım kızkardeşlerimizi
kurtarmama yardım etsen bari. (seyircilere göz
kırpar) Mr. Prezidentımız, her bir şeyi anlıyor
ama bir şey söylemiyor.

KITTY-KATE

2420 Kendimden geçmişim. Zayıf bir anımda
günah işledim, o yaptığım şeyi de Constitution
Hill'de yapmıştım. Piskopos beni kiliseye üye
kaydettiği de kahverengi kütüğe yazdıydı.
Anamın bacısı bir Montmorency ile evlendiği.
Lekesiz bir kız oğlan kız iken evimize gelen bir
muslukçu benim yıkımım oldu.

ZOE-FANNY

içime girip pompalamasına sırf matrak olsun
diye müsaade etmişim. FLORRY-TERESA Üç
yıldızlı Hennessy konyağının üstüne bir de
portoşarabının ne-

555

• esi olaraktan. Whelan yatağa giriverince
günah işleyiverdik. 2430

STEPHEN

Başlangıçta söz vardı, sonda ise sonsuzevren.
Sekiz saadetimiz mübarek olsun.

(Saadetler, Dixon, Madden, Crotthers,
Costello, Lenahan, Bannon, Mulligan ve Lynch
beyaz cerrahiye
öğrencisi kıyafetleriyle, dörderli sıralar halinde,
kaz adımlarıyla gürültülü bir şekilde yürüyerek
hızla geçerler.)

SAADETLER

(anlaşılmaz bir şekilde) Bira biftek
boğuşkanbarak bettih borsacılıh barnum
babukluk başpiskopos.

2440 LYSTER

(kuveykırgrisi kısa pantolonu ve geniş kenarlı şapkasıyla, ihtiyatlıca der ki) Dostumuzdur bizim o. isim vermem gerekmez. Sen ışığı ara ki.

(Seke seke gider. Best, tiril tiril yıkanmış ütülenmiş berber gömleğiyle, lüle saçlar, kıvırtmaçlar içinde içeriye girer. Kerten kelemsiharflerle bezeli Nankin sarısı bir mandarin kimonosuyla pagoda şapka giymiş olan John Eglinton onu izler.)

BEST

(gülümseyerek şapkasını kaldırır ve tıraşlı kafasının tepesinde ucuna portakal bağlanmış bir saç örgüsü görünür) Onu güzelleştirmekle 2450 meşguldüm de, malûmâliniz. Güzel olan bir şey, malûmâliniz, demiştir Yeats, yoksa yani, demiştir Keats.

JOHN EGLINTON

(yeşilörtülü loş ışıklı bir fener çıkarır ve bir köşeye doğru tutar: kulak tırmalayıcı bir sesle) Estetik ile kozmetik kadınlara mahsustur. Ben hakikatten yanayım. Sade bir insan için sade bir hakikat. Tanderagee hakikatlerin

peşindedir ve onlara ulaşmakta kararlıdır.
(Kömürkovasının ardındaki ışıldağın konik
huzmesinde çenesini dizlerine dayamış ongun
bakışlı bilge ozan Mananaun MacLir'in sakallı,
düşünceler içindeki yüzü belirir. Sonra
yavaşça kalkar. Eski 2460 Kelt rahiplerini
andıran ağzından soğuk bir denizyeli eser.

Başını

556

çevresinde kıvrır kıvrır yılanbalıklarıyla yavruları
kaynaşmaktadır. Tüm bedenini yosunlarla
kavkılar bağlamıştır. Sağ eliyle bir bisiklet
pompasını tutar. Sol elinde ise iki kısıkcından
yakaladığı koskoca bir ıstakoz vardır.)

MANANAUN MACLIR

(dalgaların sesiyle) Aum! Hek! Wal! Ak! Lub!

Mor! Ma! Tanrıların ak yogisi. Hermes

Trismegistos'un bağıcılık kitabı, (denizyeli

uğultusunu andıran bir sesle) Punarjanam

patsypunjaub! Kimse dalga 2470 geçemez

benimle. Birisi demiştir ki: Soldan, şakti

kültünden sakınınız, (fırtınakuşu gibi bir çığlık

atar) Şakti Şiva, kara ve gizemli Peder!

(Bisiklet pompasıyla sol elindeki ıstakoza vurur. Yardımcı kadranında on iki burcun işaretleri yanar. Okyanusa özgü bir şiddetle inilder.) Aum! Baum! Pyjaum! Hanenin ışığıym ben! Rüyamsı kaymaklı tereyağıym ben! (Yahuda'nın iskeletleşmiş eli ışığı boğar. Yeşil ışık yiterek leylakileşir. Havagazı alevi fışırdarak inler.) HAVAGAZI ALEVİ Fuuh! Fuuuuuh! 2480 (Zoe abajura doğru koşar, dizlerini bükerek fitili ayarlar
ZOE Hazır hurdayken kimde bir emzik var?
LYNCH

(masanın üzerine bir sigara atarak) Buyur.
ZOE

(avurtlarcasına başını yana doğru dikerek) Bir hamfendiye öyle mi sunulur bıgı? (Lambaya doğru uzanır ve koltuk altlarındaki kahverengi püskülleri göstererek sigarayı alevin üzerinde yavaşça çevirir Lynch, pişkin, elindeki maşayla kombinezonunun bir yanını kaldırır.

Jartiyerlerin-2490 den yukarısı çıplak, teninin rengi safir ışığın altında superisi yeşiline dönüşür. Zoe sigarasından sakince bir nefes

eker.) Gvertemdeki güzellik noktasını
grebildin mi bari?

557

LYNCH Bakmıyorum ki.

ZOE

(mahcubane bakar) yle mi? Ne demezsin. Bir
Şeftali emmeye var mısın?

(Utanmıçasına bakışlarını çevirerek
gözucuyla Bloom 'u szer, sonra ona doğru
dönerek kombinezonunu maadan kurtarır.

Teni sil baştan, bir sıvıdaymıçasına
mavimtıraklasın Baparmaklarını e- 2500
viren Bloom, arzuyla gülümseyerek olduğu
yerde dikilir. Kitty Ric-ketts tkrğyle
ortaparmağını yalar ve, aynaya bakarak,
kaşlarını düzeltir. Bazilikogrammatı Lipoti
Virag, bacadelığinden içeriye hızla kayarak iner
ve pembe soytarı ayakaklar üzerinde sola
doğru kurumla iki adım atar. Çok sayıda
pardsyle sarmalanmıtır, kahverengi
makintounun altında bir tomar parmen
tutmaktadır. Sol gözünde Cashel Boyle
O'Connor Fitzmaurice Tisdall Farrell'in

monoklü parıldamaktadır. Başına Mısır hükümdarlık tacını giymiştir. Kulaklarının ardında birer kazteleği vardır.)

VI RAG 2510

(topuklarını bitıştırıp eğilir) Benim adım Szombathelyli Virag Lipo-ti'dir. (düşünceli ve kuru bir şekilde öksürür) Buralarda ahlâksızca ür-yanlığın külliyetlice mevcut olduğu aşikâr, değil mi efendim? Bu hanımın arka manzarasını gayri ihtiyari temaşa ettikde, senin bilhassa müptelâsı olduğun o hayli mahrem libaslardan giymediği teşhis edilmiş bulunmaktadır. Kalçadaki zerk emaresini ümit ederim ki müşahede etmişsindir? Güzel. BLOOM Büyükbabacığım. Lakin....

VİRAG 2520

Uıger taraftan, saçları bizim millî köknar iksirimize hayli medyun olduğu aşikâr olan vişnerengi rujlu beyaz kuafözlü iki numaraya gelemim, kendisi sokak kıyafetinde olduğu halde, kanaatimce, korası mabadını haylice sıkmakta. Nerdeyse belkemiği öne çıkmış, tanılıyorsam beni düzelt, lakin benim her daim bildiğim bir şey arsa o da cilvefüruş şahıslar tarafından iççamaşırlarını bir nebze-

558

cik dahi açıkta bırakacak şekilde tatbik edilen

bu fiil, eksibisyo-nististisisitinden dolayı sana
hep cazip gelmiştir. Kısacası: Hipog. rif.

Haksız mıyım?

2530 BLOOM

Ama bu kadın epey ince.

VIRAG

(tatlı dille) Şüphesiz! iyice bakıldıkta, eteğindeki
şu bol ceplerin ve alt kısmının hafifçe
daraltılmış olmasının gayesi kalçaların iriliğini
tedai ettirmektir. Hebenneka müşterilerin kaz
gibi yolunduk-ları muazzam tenzilâtlı
satışlardan alınmış yeni bir kıyafet. Gözleri
boyayan sahte letafet. En ince teferruatına
varıncaya kadar kusursuz bir itina. Bugün
giyebileceğin bir şeyi yarın asla giymeyiniz.
Parallaks! (basının asabi bir seğirmesiyle)
Beynimde bir şey nasıl çat 2540 etti, işittiniz
mi? Polisillabaks!

BLOOM

(bir dirseğini bir eline, işaretparmağını da
yanağına dayamış) Oldukça da üzgün
görünüyor.

VIRAG

(çakalımsı diklerini sapsarı ortaya çıkararak
istihzayla sol gözünü bir parmağıyla aşağıya
doğru çeker ve boğuk sesle haykırır)
Vazgeçsene! Sakın aldanma sen o haspalara
da, yapmacıklı mahzunluklarına da. Adi
zambak. Hepsinde de vardır Rualdus
Colombus'un keşfettiği peygamberçiçeği.
Düşür onu. Columbia onu. Bukalemonu. (daha
2550 neşeli) Pekâlâ o halde, müsaadenle
dikkatini üç numaralı kaleme çekeyim. Çıplak
gözle görülebilecek şeyleri hayli mebzul.
Kafatasındaki oksijenize nebatî madde
kitlesine bak. Dediğin gibi valla, kart papaz,
çorba! Aşşurreeee! Kabakçiçeği gibi açılmış, şu
semere bak sen evlât. BLOOM (hayıflanarak)
Vay, silahsız gelince böyle olur işte. VIRAG
Her çeşidinden mevcudumuz var, şekerli mi
istersiniz, yoksa az

3D.

a sade mi? Sen parayı bastır da, beğendiğini
seç. Hepsiyle de n^Akadar mesut olursun...

2560

BLOOM

Hangisiyle?

VIRAG

(dilini yukarıya doğru kıvrırarak) Nayım! Bak. Şunun kadrosu oturaklı. Mübareğin üzeri iki parmak kalınlığında bir yağ tabakasıyla kaplı. Önünde ileriye doğru iyice çıkık, handıysa çorba kâsesinin içine düşmeye hazır, hatırı sayılır ebatlardaki şu iki tümseğe bakılacak olursa memeliler sınıfından; ve dahi art aşağısına gidildikde, rektum ile avuçlandıkda kabardığını tedai ettiren iki ilâve tümsek daha var ki, sıklıktan maada insanın arzu ettiği her bir şeye sahip- 2570 tir. Bu sürerdeki etli nahiyeler itinalı bir ihtimamın mahsulüdür. Besi kafesinde semirtildiklerinde karaciğerleri devasa ebatlara vasıl olur. Çemenotlu ve benjuven macunu sürülmüş taze has ekmek topaklarının yeşil çayla birlikte gövdeye indirilmesi de onları bu kısa mevcudiyetleri boyunca muazzam şişkinlikte tabii tulum-larıyla mücehhez kılar. Bu da senin işine gelir, he? Kazanların kaynadığı, tencerelerin oynadığı o eski günler, gel de tahassür çekme.

Lycopodium. (gırtlacı seğirir) Güm, pat! Gene başladı işte. BLOOM Arpacıktan öğrenirim.
2570

VIRAG

(kaşlarını kaldırır) Bir altın yüzükle dokunun, derler. Argentum ad feminam, eski Roma ve kadim Yunanistan'da Diplodocus ve Ichthyosaurus'un konsüllüğü sırasında demiş olduğumuz gibi. Netice itibariyle,

Havva'nın her derde karşı birebir ilacı. Satılık değildir, badece kirallanır. Huguenot, (yeniden seğirmeler) Tuhaf bir ses vallahi, (yüreklenmişçesine öksürür) Lakin belki de sadece bir siğildir. İnşallah o bapta sana öğretmiş olduklarımı unutmamışsındır? Elenmemiş buğday unu ile bal ve küçük hindistancevizi.

BLOOM 2580

'düşünceli) Elenmemiş buğday unu ile lycopodium ve sillabaks. Bu 560

arayış da işkenceye dönüştü. Epey yorucu bir gün geçirdim, art arda tesadüfler. Dur. Ne demiştin, siğilkanı siğilleri yayar, yani...

VIRAG

(burnu daha da kıvrık, gözuçlan titrek, huşunetle) Başparmaklarını çevirmeyi bırak da santralını işlet. Gördün mü, unutmuşsun. Mne-moteknik talimleri yap biraz. La cause e santa. Tara Tara. (alçak sesle) Elbette hatırlayacak.

BLOOM

2590 Yanılmıyorsam biberiye de demiştin ya

da asalak nesiçler üzerinde irade gücü. Yo hayır, hatırlıyor gibiyim. Bir ölünün eli değerse iyileşir. Mnemo?

VIRAG

(heyecanla) Elbet efendim. Elbet efendim. Aynen öyle. (parşömen-tomartna hızlıca vurur) Bu betik sana nasıl hareket etmen hususunda bütün tafsilâtı teferruatlı bir şekilde gösteriyor. Helecanlı akonitin fobisi, hidroklorik asit melankolisi, ereksiyonda tenasül zevk ademiyeti mevzuları için fihriste müracaat etmen kâfi. İmdi Virag ampütasyon mevzuundan bahsedecek. Emektar dostumuz kostik.

2600 Aç bırakılmaları şarttır, incelmış boynunun altından atkılıyla kesip koparırsın. Lâkin, diğer mahallerde, meselâ Bulgarya'da ve Bask mıntakasında, kadınların erkek kıyafetleriyle dolaşmalarından hoşlanıp hoşlanmadığına karar verdin mi sen? (bir an bıyık altından güler) Koskoca bir seneyi dinî meselelerin tettebbuuna harcamayı düşünüyordun, 1886 senesinin yaz aylarınıysa

o milyonu kazanmak maksadıyla dairenin
muralbbaya tahviline hasretmişsin. Nar!
Ulviyetten kepazeliğe geçmeye bir adım kâfi.
Meselâ, pijamalar? Veyahut da apışlığı
takviyeli, kapalı çoraplı külotlar? Ve nihayet,
fanılalı donlar gibi müşevveş terkiplere ne
buyurulur! (istihzayla

2610 kıkırdar) Kikiriki!

(Bloom, ikircikli, gözlerini üç fahişenin üzerinde
dolaştırır, sonra, kulaklarında sürekli uçaduran
pervanenin vızıltısı, üzeri örtülü lambaya
çevirir.)

BLOOM O zaman bitirmek istiyordum. Gecelik
diye bir şey yoktu. Ama

561

• di yarın yeni bir gün olacak. Geçmiş bugün
oldu şimdi. Şu an ise yarın şimdi olduğu gibi
geçmiş dün.

VIRAG

(domuz gibi fısılayarak kışkırtır) Bir gün
yaşayan sinekler, şıfıntı dişilerin mabad
nahiyelerinden uzanan edep sınırlarından
intişar 2620 eden o güzelim kepaze kokulara

ram olarak bu kısa   m  rlerini ha bire
  ftle  erek harcarlar. Kiyak vallahi! (sarı
papa  angagası a  zıyla genzinden
gıdıklarcasına) Dehrimizin be   bin be   y  z
ellinci seneleri civarında Karpatlar'da bir
atas  z   s  ylenirdi. Bir ka  ık bal dostumuz
Bruin'i yarım d  zine en   l   malt sirkesinden
daha fazla cezbeden Ayının vızıltısı arıları
gocundurur. Ama bırakalım bunları. Ba  ka bir
zaman gene raci oluruz. Gayet memnun
kalmı  tık, biz di  erleri, (  ks  r  r ve, ba  ım
e  erek elinin   ukuruyla burnunu d     nceli bir
  ekilde ovu  turur) Bu gece sineklerinin de ı  ı  ı
takip ettikleri mal  munuzdur. Unutmayın ki
ayarlanması m  mk  n olmayan 2630 kompleks
g  zleri i  in bir aldatmacadır bu. Bu   etrefilli
hususlar i  in, Dr. L. B.'nin senenin sansasyon
uyandıran kitabı diye bahsetti  i Seksolojinin
Esasları veya A  kın ihtirası isimli eserinin on
yedinci kitabına bakmalısın. Bir de, mesel  yın,
hareketleri otomatik olanlar vardır ayrıca, idrak
etmeye   alı  . Onun hayatındaki g  ne   olup
  ıkıyor. Geceku  u geceg  ne  i gecesemti.

Yakala beni, Charlie! (Bloom'un kulağına üfler)
Vızz!

BLOOM

Arı mıdır kurtsineği midir geçen gün duvarın
gölgesinde şaşırmış
bir oraya bir buraya saldırırken gömleğimden
içeriye iyi ki ben.... 2640

VIRAG

(yüzünde duygudan eser olmaksızın, gür,
kadınsı bir edayla güler) Harika. Pantolonunun
yırtnacında ispanyol sineği veya büllüğünde
hardal yakısı, (sarkık hindi gerdanı
sallanadursun pisboğaz hindi gibi sesler
çıkartır)

Gulu gulu gulk! Neredeyiz ki? Açıl ya Susam!
işte geliyor! (parşömen tomarını çabucak açar
ve kandilböceği burnunu cır-naksı
parmaklarıyla kavradığı satırlar üzerinde
sağdan sola doğru kaydırarak okur) Dur bir
dakika, aziz dost. Aradığın cevabı getiriyorum
sana. Redbank istiridyeleri çok geçmeden bize
takdim edilecek. Aşçıların kralıyım bendeniz.
Belki de bu leziz çiftkabuklula- 2650 rın "ize
faydası dokunur, Perigord domalanları ise,
muhterem âk-

562

ilülkül haşmetlû domuzcağızların yerden
çıkardıkları bu yumrular asabî rahatsızlıklara
veya virajit vak'alarına karşı birebirdir. Her ne
kadar pis kokarlar ise de insanı kamçırlar,
(başını devindirerek ta-kılgancasına kıkırdar)
işte böyle gülerim de. Gözlüğüm okülerimde,
(aksırır) Amin!

BLOOM

(dalgıncasma) Oküler açıdan kadının çiftkabuk
vaziyeti daha da vahim. Ha bire açıl ya susam.
Yarık eşey. Tevekkeli haşarattan, sü-2660

rüngen şeylerden korkarlar. Oysa Havva ile yılan tezat teşkil ediyor. Tarihsel bir vakıa değil zaten. Kanımca aşıkâr bir örnekseme. Yılanlar da kadın sütüne düşkündür ya. Kıvrıla kıvrıla millerce hepçil ormanı geçip kadının memesini kan çıkana dek emmeme-lerler.

Elephantuliasis'in eserlerinde rastlanan o Romalı şenşenia hanımablalar gibi.

VIRAG

(sert kıvrımlı dudaklarını uzatarak, taşlaşan gözleri umutsuzca kapalı, gizemli bir tekdüzelilikle mezmur okur)

Meçhulü vaki olan ol memeleri gepgergin ol inekler....

2670 BLOOM

Artık çığlığı basacağım. Ne dedin, ne dedin?

Ha? Ya. (yineler) Memelerini hırsıyla emsinler diye onlara sunmak amacıyla kendiliğindenlikle timsahların mağarasını ararlar.

Karıncalar yaprakbitlerini sağlarlar, (derinden) içgüdülerdir dünyaya hükmeden. Yaşamda. Ölümde.

VIRAG

(başını çarpıtıp sırtını ve omuzlarının kamburlaşmış kanatlarını kabartarak çapaklı şişmiş gözleriyle pervaneye bakar ve boynuzumsu cırnağını uzatarak bağırır) Kim per per? Aziz Gerald kim? Aziz Ger, sen mi-2680 sin? Aman Tanrım, Gerald'mış. Ah, fena halde yanmasından fevkalâde endişe ediyorum. Lütfen insaf ehli biy zatı muhteyem bi-yincisınıf peşkiyiyle biy felakete mani oluveyemez mi? (miyavlar) Pisi pisi pisi pisi! (iç çeker, geriye çekilir ve altçenesini sarkıtıp yan yan bakar) Aman, şükür. Artık rahat, (birden çenelerini açıp havada çatır-datarak kapatır)

56Î

PERVANE

Ben bir mini mini şeyim ilkbaharda hep uçarım
Fırdönerim döne döne.

Bir zamanlar kral idim 2690 Şimdiyse budur
yaptığım Kanadımı çırpa çırpa! Hırpa!
(gürültülü kanat çırpışlarıy la mor abajura doğru seğirtir) Cici bici cici bici canımın içi jüponlar.
(Sol üst girişten iki adım kayarak Henry Flower ön sol ortaya doğru ilerler. Koyu renkli pelerin

ile sarkık tüylü bir sombrero giymektedir. Bir elinde gümüştellı kakmalı bir santur, ötekinde de kilden lülesi kadın başı şeklindeki upuzun saplı bir bambu Jacob piposu vardır.

Ayaklarında ise koyu kadife çoraplarla gümüştokalı rugan 2700 iskarpınler. İsa'ya benzeyen, kabarık saç lüleleriyle çevrelenmiş romantik yüzünde ince bir sakalı ve bıyığı vardır. Leylek bacakları ve serçe ayakları Candia Prensi tenor Mario'nunkilere benzemektedir. Kalkan kırmalı yakalarını bastırarak düzeltir ve sevdalı dilini gezdirerek dudaklarını nemlendirir.)

HENRY

(gitarının tellerine dokunarak alçak, tatlı bir sesle) Açan bir çiçektir o.

(Virag, dişlerini sıkmış, acımasızca lambaya doğru bakar. Bloom, ağırbaşlı, Zoe'nun boynunu inceler. Henry, zendost, çifte gerdanını piyanoya doğru çevirir.) 2710

STEPHEN

(kendi kendine) Gözlerin kapalı al. Baban gibi. Domuzların yediği mıar yapraklarıyla doldurdum midemi. Bu kadafı da fazla. Şöyle bir doğrulup gideyim şeyime. Yalnız burası da öyle. Steve, netameli bir yoldasın. Yaşlı Deasy'yi ziyaret etmeliyim ya da telgraf. B" sabahki görüşmemiz üzerimde derin bir etki bıraktı. Yaşlarımıza rağmen. Yarın uzun uzun yazarım. Hâlâ sarhoşum biraz, (tuşlara yeniden dokunur) Şimdi de minör tonlar. Evet. Ama fazla değil.

(Almidano Artifoni elindeki bir nota tomarını kaldırır.)

564

2720 ARTIFONI

Ci rifletta. Lei rovina tutto.

FLORRY Bize bir şey söylesene. O güzel aşk şarkıları.

STEPHEN

Ses yok ki. Bende iş kalmadı artık. Lynch, lavtaya ilişkin mektubu göstermiş miydin sana?

FLORRY

(yılışarak gülümser) Ötmek istemeyen güzel sesli huysuz kuş.

(Siyamlı ikizler Sarhoş Philip ile Ayık Philip, Oxfordlu iki üniver-2730 site öğretmeni, çim biçme

makineleriyle pencere pervazında görünürler, ikisi de Matthew Arnold maskesi takmıştır.)

AYIK PHILIP

Geri zekâlı birinden öğüt sana. Her şey iyi gitmiyor. Kurşunkaleminin açılmamış ucuyla yap hesabını, keşkekaleyhisselamvan. Üç sterlin on iki aldım, iki banknot, bir İngiliz altını, iki kuron, bir biteydin ah. Mooney's en ville, Mooney's sur mer, The Moira, Larc-het's, Holies Street Hastanesi. Burke'nin meyhanesi. He? Gözüm senin üzerinde.

SARHOŞ PHILIP

2740 (sabırsızca) Hadi be sen de. Canın cehenneme! Borcum yok benim. Bir de şu oktavları öğrenebilseydim. Kişilik tekerrürü. Kim söylemişti bana onun adını? (çim kesme makinesi vınlamaya ballar) Ha, evet. Zoe mou sas agapo. Daha önce buraya gelmiş gibi bir

his var içimde. Ne zamandı Atkinson değil
kartını bir yere koyduy-dum. Mac Bilmemkim.
Unmack, tamam. Şeyden söz ettiydi bana, dur
yahu. Swinburne müydü, değil miydi?
Hani bizim şarkı?

FLORRY 565

STEPHEN Gönül istiyor ama beden halsiz.
2750 FLORRY M vnooth'tan mısın sen? Bir
zamanlar tanıdığım birine benzettim de seni.
STEPHEN Artık orda değilim, (kendi kendine)
Zeki karı.

SARHOŞ PHILIP VE AYIK PHILIP

(çimbiçerleri çimensaplarıyla karşılıklı dans
ederek vınlarlar) Akıllara seza bu zekâ.
Kendine gel kendine gel. Durun yahu, kitap
sende mi, o şey, baston? Akıllarasezabuzekâ.
Kendinegelartık. Formunu koru. Bizim gibi
yap. 2760 ZOE

iki gece önce buraya işini görmek için,
düğmeleri teknil ilikli filan bir papaz gelmişti.
Kendini saklamana hacet yok, dediydim ona.
Başının kel olduğunu biliyorum zaten.

VIRAG

Kendi zaviyesinden son derece mantikî.
Ademoğlunun sukutu. (gözbebekleri irileşerek,
haşince) Papa'nın canı cehenneme! Güneşin
altında yeni bir şey yok. Keşişlerin ve
Bakirelerin Tenasülî Sırlarını ifşa eden Virag'ım
ben. Roma Kilisesi'ni niçin terk ettim? Rahip,
Kadın ve Konfesyonel'i okuyun. Penrose.
Flipperty Jippert. 2770 (kıvranıp durur) Kadın,
cana yakın bir mahcubiyetle hasırörme
korsesinin kopçalarını çözerek, sırlıklam
yonisini erkeğin linga-mına takdim eder. Kısa
bir müddet sonra erkek kadına pars pirzolası
ikram eder. Kadın gayetle mes'ut,
kuştüyütenine bürünür. Adam onun yonisini ipiri
- ve de semsert - lingamıyla azgıncasına
sever. (adam feryadı basar) Coactus volui.
Sonra ayrıları kabaran kadın ha babam de
babam devinir. Güçlü adam kadının bileğini
kavrar. Kadın ciyaklar, ısıtır, zehir kusar. Artık
öfkelenen adam, kadının semiz yadganasını
gaddarca tokatlar, (kendi kuyruğunun peşine
uşer) Piffpaff! Popo! (adam durur, aksırtr)
Hapşu! (kendiniparalar) 2780 Prrrrrht!

LYNCH

Umarım o muhterem pedere kefarecini
ödemışsindir. Bir piskoposu vurmaktan dolayı
dokuz ilahi. ZOE

(burun deliklerinden mors dumanları fışkırır) Bir
irtibat tesis edemedi. Sadece, duyguları,
anlarsın. Kuru bir ırpınış.

BLOOM Zavallı adam!

2790 ZOE

(aldırışsız) Başına gelenlerden dolayı sadece.
BLOOM Ne oldu ki?

VIRAG

(Kapkara bir ışıltıyla ağızını şeytancasına
aarak suratını kasar, kupkuru boynunu turna
gibi uzatır. Cacıklık burnunu havaya kaldırarak
ulur.) Verfluchte Goim! Bir pederi vardı.

Yahuda lacchia, Libyalı bir haremağısı,
Papa'nın piçi. {dirsekleri kaskatı kıvrılmış, acı
çeken gözleri kartaloz boynunun ucundaki
kafatasından fırlamış, sakat önayakla-2800 rt
üzerinde öne doğru uzanır, sağır dünyaya
karşı havlar) Bir orospunun oğlu. Apokalips.
KITTY

Sonra mavi kasketli Jimmy Pidgeon'dan çıkan Mary Shor-tall ondan hamile kalınca bunu hazmedemeyip katıla katıla ağlayarak yataklara düşmüş helak olup gitmişti de hepimiz cenazesinde bulunmuştuk. SARHOŞ PHILIP

(keyifsiz) Qui vous a mis dans cette fichue position, Philippe? AYIK PHILIP 2810 (neşeli) C'etait le sacre pigeon, Philippe.

567

(Kitty iğnesini çıkardığı şapkasını usulca köşeye bırakarak kınalı saçlarını eliyle düzeltir. Böylesi zarif bukleli saçlardan daha güzeli, daha zarifi asla görülmemiştir bir fahişenin omuzları üzerinde. Lynch Kitty 'nin şapkasını giyer. Kitty şapkasını çekip alır.)

LYNCH

İmler) Metchnikoff antropoit maymunları işte bu güzellikler sayesinde telkih etmiştir.

FLORRY

(başıyla onaylar) Lokomotor ataksi.

ZOE

(neşeli) Aboov, bizim lügat nerede!

2820 LYNCH

Üç bilge bakire.

VIRAG

(sıtma nöbetinden titreyerek, çatlak saralı dudaklarından, şarıl şarıl köpüklü sarı balgamlar dökülür) Aşk iksirleri satardı, ak balmumu, portakalçiçeği. Romalı yüzbaşı Panther onu tenasülâtıyla kirletmiş, (eli çatalında, titreyen fosforışıl akrep dilini çıkarır) Mesih aşkına! Herif kadının timpanını patlatmış, (anlaşılmaz şebek çığlıkları atarak kalçalarını edepsizce oynatır) Hik Hek! Hak! Hok! Huk! Kok! Kuk!

(Pancarsuratlı, balaban, burundeliklerikıllı, kocasakallı, lahana-kulaklı, pöstekigöğüslü, fırçasaçlı, şişgöbekli Ben Jumbo Dollard, beliyle cinsel organlarını sıkıca saran siyah bir mayo giymiş, öne doğru çıkar.)

BEN DOLLARD

(yaba gibi ellerindeki kastanyetleri şakırdatarak, bas varilton sesiyle şen Şatır ırlar) Ateşli kalbim aşka olunca teslim.
(İki bakire Hemşire Callan ile Hemşire Quigley

muhafızları ve kordonları aşır kollarını açarak
koşarlar ve ona sarılırlar.)

2830 568

2840 BAKİRELER

(coşarak) Big Ben! Ben Chreemiz bizim! BİR
SES Şu donlu adamı yakalayın.

BEN DOLLARD

(kalçasına vurarak bir kahkaha gümbürdetir)
Buyur, şimdi yakala.

HENRY

(göğsüne yasladığı kesik bir kadın başını okşayarak, mırıldanır) Kalbin senin, aşkım benim, (lavtasının tellerini çalarak) ilk gördüğüm zaman o....

2850 VIRAG

(derilerini soyup atar, tüyleri yığın yığın dökülür) Vay namussuzlar! (kömürkarası boğazını göstererek esner, sonra parşömentomanyla yukarıya doğru dürterek çenelerini kapatır) Firkatini izhar etdikten sonra. Elveda. Selâmetle. Dreck!

(Henry Flower bıyıklarını ve sakalını bir ceptarağıyla hızlı hızlı tarar ve diliyle ıslattığı avucuyla saçlarını düzeltir. Kılıcını çekip havaya kaldırır, barbari lavtası omzuna asılı, kapiya doğru kayar. Virag, kuyruğunu diker, yan duvardaki irinsarısı bir el afişine uzlukla şırakkadak vurup bir de kafa atarak ayakçaklarının iki sal-2860 lapati hamlesiyle kapiya ulaşır.)

EL İLANI

K. 11. ilan yapıştırmak Yasaktır. Kesinlikle gizlidir. Dr. Hy. Franks.

HENRY

Her şey yitti şimdi.

(Virag başını üç kez çevirip yeniden çıkarır ve koltuğunun altında tutar.) Vak kvak!

VIRAG'IN BAŞI

(Herkes sahneden çıkar.)

2870 STEPHEN

. mzunun üzerinden Zoe'ya) Protestan delâletini kuran o kavgacı pa-yeğlerdin kuşkusuz. Ama uzak dur Antisthenes denilen o köo'oğlu bilgeden ve Arius Heresiarchus'un nihai akıbetinden. Can çekişişi keneftede.

LYNCH Onun için hepsi de aynı tek Tanrı.

STEPHEN (sofuca) Her şeyin hâkimi olan Ulu Tanrı.

FLORRY 2880

(Stephen'e) Papazlıktan terksin sen garanti. Ya da keşişlikten. LYNCH En büyük günah, Keşsavak Keşişler.

(Tüm İrlanda'nın Başpiskoposu Pek Mümtaz

Simon Stephen Kardinal Dedalus Hazretleri, kırmızı cüppesi, sandalları ve çorapla-rtyla kapıdan içeriye girer. Gene kırmızılar giyinmiş yedi maymu-numsu cüce papazadayı, en büyük yedi günah, Kardinal'in uzun eteğini tutarak kaldırmışlar, altından dikiz geçmektedirler. Kardinal'in başında eğik duran külüstür bir silindir şapka vardır. Başparmakları koltukaltlarında, avuçları açık durmaktadır. Boynuna 2890 geçirdiği mantar tıpalardan bir tespihin göğsünün ortasına sarkan ucunda tirbuşondan bir haç sarkmaktadır. Başparmaklarını çeker, kollarını abartılıca sallayarak Tanrı'dan mağfiret niyaz eder ve yüksekten atarak azametle beyan eder:)

KARDİNAL

Conservio'yu tutukladılar En karanlık bir zindana tıktılar Uç ton çeken kelepçe ve zincirlerle Her bir azasını prangaya vurdular. (Sûggözü sıkıca kapalı, sol yanağı şişik, herkesi süzer bir an boyun- 2900

570

ca. Sonra, içindeki sevinci bastıramayıp elleri

kalçasında bir sağa bir sola sallanarak
yürekten gelen bir
çoşkuyla mizahi bir türkü tutturur:)
Ah, zavallı küçük şey
Sasasasası bacaklı
Beşli, yağlı ise de bir yılan denli kıvrak
Gel gör melun bir andavallı
Beyaz lahanasını yemesin diye
Vurmuş Nell Flaherty'nin zampara ördeğini.
2910 (Binlerce küçük sinek giysisinin üzerine
üşüşür. Kollarını çaprazla-
masına uzatarak iki yanını kaşırken yüzünü
ekşitir ve haykırır:)

Cehennem azabı çekiyorum. Hay Allahın
cezairebahrisefidi, İsa'ya şükürler olsun ki bu
minik kerataların belli bir hedefleri yok. Birlikte
hareket etseler beni bu Allahın cezası arz
küreden çoktan uçururlardı. (Başını eğik
tutarak işaret ve ortaparmaklartyla kısa bir
takdis işareti yapar ve Paskalya öpücünü
dağıtır; sonra, şapkasını sağa sola eğip göz
açıp kapayana dek eteklerini tutan cücelerin
boyutuna inerek komik bir dansa başlar.
Yerden bitme yamaklar kıkır kıkır güle-2920
rek, dikiz geçerek, birbirlerini dürterek, gözlerini
süzerek, Paskalya-
öpücünü dağıtarak onun ardından
zikzaklayarak yürürler. Kardinal'in sesi ta
uzaklardan tatlı, şefkatli, mert ve ahenkli işitilir:)
Getirecek kalbimi sana, Getirecek kalbimi
sana, Gecenin ıtırılı soluğu Getirecek kalbimi
sana! (sihirli kapıkolu döner.)
KAPIKOLU
Sanaaa!
2930 ZOE
O kapıda ecinniler var.

(Gıcırdayan merdivenlerden aşağıya bir erkek silueti iner ve bir yağmurlukla şapkanın askıdan alındığı işitilir. Bloom gayri ihtiyarı öne doğru fırlar ve geçerken kapıyı yarı aralık bırakarak cebinden çikolatayı alır ve sıkılarak Zoe 'ya uzatır.)

571 ZOE

iBloom'un saçlarını şöyle bir koklar) Hmmm! Sağ olasın, ananın ömrüne bereket. Sevdiğim şeye bayılırım ben.

BLOOM

(kapıeşiğinde fahişelerle konuşan bir erkek sesi işiterek kulaklarını diker) 2940 Ya burdaysa? Ardından? Ya da o yüzden gelmemiş? Ya da çifte âlem?

ZOE

(çikolatanın kâğıdını yırtarak açar) Çataldan önce yapılmıştır parmaklar, (bir parça koparır ve ısırırken bir parça da Kitty Ricketts'e verir, sonra civelekçe Lynch'e döner) Fransız pastiline itiraz var mı? (Lynch başıyla olurlar. Zoe ona takılır.) Ya şimdi al ya da alıncaya kadar bekler misin? (Lynch başını kaldırıp

ağzını açar. Zoe, ödülüne sağdan sola bir daire çizdirir. Lynch'in başı onu izler. Zoe soldan sağa çevirmeye başlar. Lynch Zoe'ya bakar.)
Yakala! 2950

(Zoe bir parçayı havaya fırlatır. Lynch, başını ustaca devindirerek çikolatayı kapar ve katır kutur çiğner.)

KITTY

(çiğneyerek) Kermes'te birlikte olduğum mühendiste harikaları vardı. Şahani likörlerle dolu. Genel Vali de hanımıyla ordaydı. Toft'un atlıkarıncasında ne eğlendik ne eğlendik. Hâlâ başım dönüyor.

BLOOM

(Svengalivari kürk paltosu içinde, perçemi Napolyonvari alnına düşmüş, kollarını kavuşturmuş, hışımla vantrilokvari büyümlü dualar oku- 2960 yarak delici kartal bakışlı gözlerini kapıya doğru çevirir. Sonra kasılarak sol ayağını öne doğru atar ve sağ kolunu sol omzundan aşağıya çekerek tahrikamız parmaklarıyla hızlı bir mason üstadı selamı çakar.) Yok °!> g», git, her kimsen,

emrediyorum sana!

BLOOM Vakarlı) Teşekkürler.

----- 572

ZOE

itiraz istemem. Buyur!

(Merdivenlerden, yürüyen bir kimsenin sert topuk sesleri işitilir.)

2970 BLOOM

(çikolatayı alır) Afrodizyak? Solucanotuyla yarpuz. Ama ben aldım onu. Vanilya müsekkimiydi, yoksa? Mnemo. Müşevveş ziya hafızada müşevveşiyete yol açar. Kırmızı, lupusa iyi gelir. Renkler kadınların karakterlerini tayin eder, varsa şayet. Bu loşluk bana hüzün veriyor. Ye iç keyfine bak zira yarın, (çikolatasını yer) Tadını bile etkiliyor, mor. Ama uzun zamandan beri ben hiç. Yepyeni bir his. Afrod. Şu rakipler. Gelmem lazım. Hiç olmamasındansa geçi evlâdır. Andrews'da domalan yiyeyim bari. (Kapı açılır. Genelevpatroniçesi Bella Cohen içeriye girer. Bir fildişi 2980 renkli üççeyrek, kenarları

püskülle çevrili bir entari giymekte ve

Karmen'deki Minnie Hauck gibi siyah bağa yelpazeyi işveli bir şekilde sallamaktadır. Sol elinde nikâh ve yıldönümü yüzükleri vardır. Gözleri bol bulamaç siyah sürmelidir.

Üstdudağından hafifçe bıyıklar çıkmıştır. Ablak zeytuni yüzü hafifçe terlidir ve iri burun delikleri turuncu renklidir. Kulaklarından büyücek zümrüt küpeler sarkmaktadır.)

BELLA

Amanın dostlar! Kan ter içinde kaldım.

Çevresindeki çiftlere bir göz atar. Sonra gözleri Bloom'a takılır ve 2990 uzun süre ısrarla onun üzerinde kalır. Koskoca yelpazesi terleyen yüzü boynu ve tombul vücuduna ha bire yel savurur. Şahin gözleri çakmak çakmaktır.

YELPAZE j

(hızla devinir, sonra yavaşlar) Evlisiniz, anladığım kadarıyla. '

BLOOM

Evet. Kısmen, kaybetmiştim de.

i7Z

YELPAZE

acılorak, sonra kapanarak) Hanım da patroniçe

herhalde. Jüpon egemenliği.

BLOOM 3000

(utangaçça sırtarak başını öne eğer) Aynen öyle.

YELPAZE (yeniden katlanarak, sol küpeye yaslanır) Beni unuttun mu yoksa?

BLOOM

Havet. Evyır.

YELPAZE

(beline doğru dayanarak) Daha önce düşlediğin o kim ki ben miyim o? O takdirde beni sen demektir tanıyorsun o zamandan beri? Ben onların hepsi ve aynısıyım şimdi ben? (Bella yaklaşıp, yelpazeyle hafifçe dokunur.) 3010

BLOOM

(ürküp çekilerek) Güçlü yaratık. Kadınların gönlünü çalan o baygınlığı okudu gözlerimden.

YELPAZE (hafifçe vurarak) Tanışmıştık seninle. Sen benimsin. Kader, böyle.

BLOOM

(sinerek) Kösnül dişi. Senin tahakkümünü müthiş arzuluyorum.

Tükenmiş, terk edilmişim ben, artık genç de

değilim. Tabir caizse, insan hayatının merkez postanesindeki özel gece kutusunun önünde, elimde ilave hizmet pulu taşıyan postalanmamış bir mek- 3020 tuP, beklemekteyim. Kapı da pencere de doksan derece açıldığından düşen cisimler kanunu uyarınca saniyede otuz iki fitlik bir ceyan husule getiriyor. Tam şu anda sol ilye kasımda bir siyatik ancı hissetmiş bulunuyorum. Ailemizde sık görülen bir şeydir bu.

lr "u' olan zavallı beybacığım bu hususta bir barometreydi adeta, ayvansal ısıya güvenirdi o. Kışlık yeleğinin astarı kedi kürkün-
b74

dendi. Son günlerinde, Davut Peygamber'le Sunamite'yi hatırlamış ve yatağını, ölümünden sonra dahi kendisine sadık kalmış olan Athos'la paylaşmıştı. Köpek salyası, sizin de tahmin.... (sakı. 3030 nır) Ayy!

RICHE GOULDING

(çantayüğüyle, kapıdan geçer) Takılmak sâri. Dublin'de daha ehveni yok. Krallara layık.

Karaciğerle böbrek. YELPAZE (hafifçe vurarak) Her şeyin bir sonu var. Benim ol. Şimdi.

BLOOM

(kararsız) Tam şimdi? Tılsımımdan ayrılmamalıydım. Yağmur, nemli denizkayalarının üzerinde oturuşum, benim yaşımda günah sayılır bunlar. Her bir fenomenin tabii bir nedeni var.

3040 YELPAZE

(yavaşça aşağısını imler) Haydi nazlanma.

BLOOM

(aşağıya doğru bakar ve kadının çözülmüş bağcıklarını görür) Bizi seyrediyorlar.

YELPAZE

(abucak aşağısını imler) Yapmam lazım.

BLOOM

(arzuyla g n ls zl kle) Bağcıkları sımsıkı d ğ mleyebilirim. Kel-lett mağazasında mektupla sipariş bölümünde ıraklık yap'arken 3050 öğrenmiştim. Uzdur elim. Attığı düğüm insanın huyunu açıklar. Müsaadenizle. Ne  nemi var. Bugün diz  km şt m zaten gene. Ayy!

(Bella giysisini hafifçe kaldırır, kendisini dengeleyerek sandalyesinin kenarına fotinli tombul toynağıyla ipekoraplı dolgun bukağılığım dayar. Bloom, yaşlı bacakları kaskatı, kadının toynağına eğilen* nazik parmaklarıyla bağcıklarını sokup çıkarır.)

BLOOM

Sevecence mırıldanır) Manfield'de ayakkabı tezg htarı olmak genç-ı-'min en güzel d ş yd ; Clyde Road hanımlarının inanılmaz l kansas derecede küçük ayaklarına oğlak derisinden diz boyunda 3060 astarlı şık çizmeleri giydirmenin, kopçalarını iliklemenin, h cıklarını çaprazlamasına bağlamanın o

güzelim tatlı sevinçleri. Hatta onların
Raymond'daki vitrinine her gün uğrar, ordaki
mankenin Parisli kadınlar gibi giydiği muslin
çoraplarını ve ravent sanına benzeyen
ayakuşlarını hayranlıkla seyredirdim.
TOYNAK Sıcak keçiderimi koklasana. Şu
mübarek ağırlığımı bir tartsana. BLOOM
(çaprazlamasına bağlayadursun) Çok mu sıkı?
TOYNAK 3070

Beceremediğin takdirde, Handy Andy, vallahi
tekmelerim futbolunu senin namına.

BLOOM

Kermes dansında yaptığım gibi bağcığı hatalı
bağlamayayım aman. Uğursuzluk getirir.
Yanlışı deliğine geçirmiştin.... o dediğin kimse.
O gece karşılaştığı.... Şimdi!
(Bağcıkları düğümler. Bella ayağını yere koyar.
Bloom başını kaldırır. Kadının ablak suratı,
gözleri Bloom 'u kaşlarının ortasından mıhlar.
Bloom'ungözleridonuklaşır, siyahlaşır
veşişkinleşir, burnu kalınlaşır.) BLOOM 3°80
ımırıldanarak) Yeni emirlerinize intizaren
saygılarımızı sunarız, sayın baylar....

BELLO Ejderha bakışı ve bariton sesiyle)
Şerefsiz köpek!

BLOOM

A/'''«Jİmparatoriçe!

576

BELLO (etleç yanakları sarkık) Zinakâr
çömleğe tapan it!

BLOOM 3090 (Sızlanarak) Kocamanım!

BELLO Bokyiyen!

BLOOM

(dizleri çözülerek) Şahşahanem!

BELLO

Çök yere! (yelpazesıyla Bloom'un omzuna
hafifçe vurur) Ayaklarını öne doğru uzat! Sol
ayağını bir adım geri at! Düşeceksin.

Düşüyorsun. Ellerini yere daya!

BLOOM

3100 (gözlerini hayranlıkla yukarıya doğru
çevirir ve kırpar, havlar) Domalanlar!

(Keskin, saralı bir çığlık atarak dört ayağı
üzerine düşer ve Bel-lo'nun ayağının dibinde
soluk soluğa hırlar: Sonra, ölmüş gibi, gözlerini
sımsıkı kapatıp gözkapaklart titreyedursun,

yere uzanır ve fevkalade haşmetli sahibinin önünde secdeye kapanır.)

BELLO

(kısa kesilmiş saçları, mor yanakları, tıraşlı etleç dudağında bıyıklı halkalar, ayaklarında dağlılara özgü dolakları, gümüşdüğmeli yeşil ceket, spor eteği ve ormanhorozu tüylü Alpli şapkası, ellerini ceplerine daldır-3110 mış, topuğunu Bloom'un koynuna dayayarak ezer de ezer) Ayaktabure-si! Olanca ağırlığımı duyumsa. Despotunun gururla kabarak parlayan görkemli topuklarının tahtı önünde eğil, köle. BLOOM (büyülenerek, melercesine) itaatsizlik etmeyeceğime ant içerim.

BELLO

ı , -ksek sesle güler) Bakındı hele! Seni bekleyen şeylerden hiç habe-vok senin. Senin hakkını avucuna verecek ve seni uslandıracak r bbar'ım ben! Seni süt dökmüş kediye çevirmezsem, burdaki herkese Kentucky kokteyli

ısmarlayacağım. Haydi göster kendini ac görelim, erkeksen. Yoksa topuklanarak cezalandırılmayı mı 3120 bekliyorsun eşofman giymiş vaziyette?

(Bloom sürünerek kanepenin altına girer ve püsküllü saçakların arasından bakar.)

ZOE

(onu gizlemek için eteğini yayarak) Burada değil.

BLOOM

(gözleriniyumarak) Burada değil.

FLORRY

(Bloom'ugiyssisiylesaklayarak) Öyle demek istemedi, Mr. Bello. Hanım hanım oturacağına söz veriyor, efendim.

3130 KITTY

Ona bu kadar "haşın davranmayın, Mr. Bello. Rica ediyoruz, Ma-damsör.

BELLO

(tatlı dille) Gel, cici şey, bak ne diyeceğim, sevgilim, sadece biraz cezalandıracağım. Seninle baş başa sohbet edelim biraz, tatlım. (Bloom çekingen başını dışarıya uzatır) Gel

cici kızım benim. (Bello Bloom'un saçlarını şiddetlice kavrar ve onu öne doğru çeker) Seni yumuşak emniyetli bir yerinden kendi iyiliğin için cezalandıracağım. O körpe kışın ne âlemde? Aa, çok nazikçe canım, köpeciğim. Ha- 3140 arlanmaya başla. BLOOM ty'ltrgibi) Şeyimi yırtmayasın... 578

BELLO

(vahşetle) Burunhalkası, kerpeten, falaka, asma çengeli, eskilerin Nubialı Köleleri gibi flütler çalarken kamçımı öptüreceğim sana Bu sefer işin bitiktir! Hayatının kalan günleri boyunca hep beni hatırlayacağın bir şeyler yapacağım sana. (alın damarları şişer, yu%u kıpkırmızı kesilir) Her sabah Matterson'un yağlı jambon dilimleriy. 3150 le bir şişe Guinness siyah birası teknil kallâvi gül gibi kahvaltımı ettikten sonra senin minderli eyerine oturacağım, (geçirir) Sonra kallâvi Borsa puromu emerken Ruhsatlı Lokantacılar Gazetesi'ni okuyacağım. Seni özel ahırımda kestirip etini şişlere geçirtmem de pek mümkündür, o zaman yağları cızırdayan

tencereden senin limonlu ya da kuşüzümlü
pilav içinde süt domuzu gibi pişmiş etinden bir
dilim alıp zevkle yiyeceğim. Bu seni incitecek.
(Kollarını kavuşturur. Bloom cıyaklar, akli
bokuna karışır.) BLOOM Acıyın bana, annee!
Yapmayın!

3160 BELLO

(genegirişir) Bir daha!

BLOOM

(çığlık çığlığa) Aman, cehennem buymuş
meğer! Vücudumun her bir azası nasıl da
kısıyor!

BELLO

(bağırır) Oh, canıma değsin, hasbinallah
benimelvekil! Altı haftadır işittiğim en güzel
haber bu. Al sana, beni bekletmesene ulan hırt!
(suratına bir tokat aşkeder)

BLOOM j

3170 (inler) Senin niyetin beni dövmek. Gidip
anlatacağım.... 1

BELLO Tutun şunu yerde, kızlar, ben üstüne
binesiye kadar.

ZOE

Elbet. Üstünde yürüsene! Ben yürüyeceğim.
579

FLORRY

Asıl ben yürüyeceğim. Öyle açgözlü olma.
KITTY Olmaz, ben yürüyüm. Bana bırakın onu.
(Kırış kırış suratlı, kırçılsakallı genelev aşçısı,
Mrs. Keogh, yağa batmış önlüğü ve yeşil erkek
çorapları ve pabuçlarıyla, yüzü gözü 3180 un
içinde, üzerinden taze hamur parçalan sarkan
bir oklavayı çıplak kırmızı kollu eliyle tutmuş,
kapıda belirir.)

MRS. KEOGH

(zalimane) Yardıma ihtiyaç var mı?
(Bloom 'u yakalayıp kimıldatmadan yerde
tutarlar.)

BELLO

(hırlayarak Bloom'un yukanya dönük yüzünün üzerine çömelir, tombalak bacağını kavrayarak purosunun dumanını üfler) Bakın, Keating Clay, Richmond Yetimhanesi'nin idaremeclisireismuavinliğine seçilmiş, Guinness'in imtiyazlı hisseleri de on altı üç çeyreğe dayan- 3190 mış. Craig ile Gardner'in bahsettiği o hisseleri almamakla ne ahmaklık etmişim ya! Kahrolası, kör talihim benim. Ya o hiç hesapta olmayan Alahın cezası Throwaway'm bire yirmi kazandırması! (purosunu öfkeyle Bloom'un kulağında söndürür) Nerede o Allanın cezası kültablası?

BLOOM

(dürtüklenerek ve kıcı ezilerek) Ayy! Anam! Canavarlar! Zalim adam!

BELLO

°n dakkada bir af dile. Yalvar. Hayatında yalvarmadığın kadar yalvar, (elini ve iğrenç purosunu müstehcen bir işaret yaparak uzatır) Nah, 3200 P bunu. ikisini de. Öp. (bir bacağını yana atar ve, dizleriyle binici gi-ı bastırarak,

haşin bir sesle çığınır) Deeh! Atımıza bindik,
gidiyoz z- Haydii, Eclipse çekilişlerine
gidiyoruz, (iki yana doğru eğilir ve a ">ın
taşaklarını hoyratça ezerken, bağır) Hahayt!
Atıl ileri evlat! ' usulünce beslerim ben.
(oyuncak atına biner, eyerinin üzerinde P ar)
Hanım atıyla gider tıngır mıngır, arabacı gider
şingir mın-

580

gır, bey atıyla gider dıgıdık dıgıdık dıgıdık
dıgıdık.

FLORRY

(Bello'yn kolundan çeker) Ben bineyim biraz
da. Yeterince bindi 3210 sen. Ben daha önce
demiştim.

ZOE

(Florry'yi çekerek) Ben. Ben. Hâlâ yetmedi mi
be, sülükler?

BLOOM

(boğulurcasına) Dayanamıycam.

İ

BELLO

Aa, dur daha. Sabret, (durup biraz nefes alır)

Kahrolası, işte. Bu tıkaç patlamak üzere.
(Arkasından tıkaçını çıkarır: Sonra, her yanını
burarak muazzam bir osuruk salar) Buyur işte!
(kendisini yeniden tıkaçlar) Evet, Allahıma, on
altı üç çeyrek.

3220 BLOOM

(birden her yanından ter boşanır) Erkek değil,
(burnunu çekerek koklar)

BELLO

(ayağa kalkar) Bu iş de burda biter. Hasretini
çektiğin şey gerçekleşti işte. Bundan böyle sen
erkek sayılmazsın, essahtan benim oldun, bir
kurt memet. Şimdi de cezalandırma robunu giy.
Bu erkek giysilerini çıkaracaksın, anladın mı,
Ruby Cohen? Bu şanjanlı ipeği giyince
başından ve omuzlarından aşağı öyle güzel ve
dökümlü duracak ki! Ama acele et, ya!

3230 BLOOM

(ürkerek) ipek, diyor hamfendi! Ah, kırıştı!
Büzüştü! Tırnaklarımın uçlarıyla mı dokunmam
lazım buna?

BELLO

(fahişeleri imleyerek) Onlar şimdi nasılsalar

sen de öyle olacaksın. Peruklu, permanantlı,
parfümspreyli, pirinçunupudralı, koltuk alt"
581

rl perdahtıraşlı. Teninin üzerinden mezurayla
ölçülerin alınacak. Balına kemikli karın altı
elmasişlemeli yumuşacık güvercin tüyü
satenden mengene gibi korselerin içine sonuna
dek zar zor tıklılıp bağlanacaksın, serbest
olduğu durumdan daha tombul bir hale gelecek
olan endamın da kafes gibi sıkı roplarla ve
üzerlerine müessesemizin arması işlenmiş
olan güzelim iki onzluk jüponlar, saçaklar ve
şunun bununla ve, elbet, Alice için hazırlanmış
kokularla zaptedilecek. Alice jartiyerin sıkılığını
hissedecek. Martha ile Mary de önceleri
böylesi çıtkırıldım bir kalça örtüsü içinde biraz
üşüyeceklerse de çıplak dizlerini çeviren
dantellerin ipince kıvrımları sana hatırlatacak
ki.....

3240 BLOOM

(yanakları allık içinde, hardal rengi saçları, iri erkek elleri ve burnu, sırttan ağzıyla sevimli bir subret) Holies Street'te onun giysilerini sadece iki kez giymiştim, latife işte. Elimiz dardayken çamaşır yıkatma masrafı olmasın diye onları ben yıkardım. Kendi giysilerimi tersyüz ederdim. Sırf tasarruf olsun diye.

3250 BELLO

(alaylı) Anneyi memnun edecek küçük işler, he? Sonracığıma, kapalı perdelerin ardındaki aynada balo giysisinin içinde eteksiz kalçalarıyla erkekkeçi memelerin çeşitli teslimiyet pozlarında civelekçe racon keserdin, he? Hah! Hah! Güleyim bari! Ya Mrs. Miriam Dandrade'in sana Shelbourne otelinde sattığı, ırzına son geçildiğinde dikişleri tümünden sökülmüş o eldendüşme siyah bluzla kısacık donlar, he?

3260 BLOOM

Miriam. Siyah. Demimondaine.

BELLO

alaylı bir kahkahayla) Aman yarabbi, ne kadar da komiksin! Servis apındaki kılları tıraşlayıp o

şeyi giyince yatakta teğmen Smythe-tnythe,
Mr. Philip Augustus Blockwell M. P., gürbüz
tenor Signor acı Daremo, asansörcü oğlan
mavigözlü Bert, Gordon Bennet
en'ı ünlü Henri Fleury, Sheridan, dörttebir
melez Krezüs, emektar T' l • •

"inity üniversite kürek takımından sekiz
numara, Newfound-
n ' afi'i ve Manorhamilton dul düşesi Bobs
tarafından düzülme- 3270
582

ye hazır vaziyetteki Mrs. Dandrade gibi aygın
baygın uzanmışsı dır. (yeniden alaycı bir
kahkahayla güler) Yarabbim, kargalar dahi giii
mez mi keyfiyetin böylesine?

BLOOM

(elleri ve yüz hatları devinerek) Gerçek bir
korse tutkunu haline gel meme, High
School'daki Vice Versa oyununda ben kadın
rolündev-ken, arkadaşım Gerald neden
olmuştu. Sevgili Gerald. Kız kardeşinin
korselerinin büyüüne kapılarak meftun olmuş.
Şimdilerde aziz Gerald pembe makyaj

boyalarıyla gözkapaklarını süslüyor 3280
Güzellerin kültü.

BELLO

(iblisçe bir neşeyle) Güzel! içimiz açılsın biraz!
Eteğinin dalgalı volanını kaldırarak
oturulmaktan pasparıldak tahta, kıçını kadınsı
bir dikkatle yerleştirdiğin zaman.

BLOOM

Bilim. Her birimizin tat aldığı çeşitli zevkleri
karşılaştırmak amacıyla, (içtenlikle) Aslında
pozisyon olarak yeğlenir.... zira sık sık ısla-
tırdım.

BELLO

3290 (haşince) İtaatsizlik istemem! Bıçkı tozu
köşede duruyor senin için. Sana kesin talimat
verdim, değil mi? Ayakta yapacaksınız,
efendim! Bir dübü rzade gibi davranmasını
öğreteceğim sana! Kundak-bezinde bir parça
ıslaklık görürsem, alimallah! Yaa! Doran'ın eş-
şeği üzerine yemin ederim ki benim eli maşalı
biri olduğumu anlayacaksın. Mazide işlediğin
günahlar karşısında dikilip hesap soruyorlar.
Sayısız. Yüzlercesi. MAZİNİN GÜNAHLARI

(sesleri karışarak) Kara Kilise'nin kuytusunda en azından bir kadın' la mahrem biçimde bir tür evlilik geçirdi. D'Olier Street'teki •" 3300 adreste eğleşen Miss Dunn'a hayali telefonla ağza alınmaz sözle söylerken, bir yandan da telefon kulübesindeki cihazın karşısın" müstehcen pozlar takınmıştır. Gerek sözleri gerek eylemleriyle t" gece orospusunu boş bir evin önünde yer alan gayri sıhhî bir mu\$ 583

temilatta dışkı ve sair maddeyi tevdi etmesi için teşvikte bulunmuştur. Beş umumi tuvalette nikâhlı eşini tüm güçlüazalı erkeklere teklif eden yazılar çiziktirmiştir. Ayrıca leş gibi kokan zaçyağı tesislerinin ordan Allanın gecesi geçerek nerelerini ne kadar görürüm diye çift çift sevişen sevgililerin önünden geçen de o değil miydi? Yatağında yatarken, yabani bir domuz gibi, zencefilli çörek ve bir posta havalesiyle kışkırtılmış rezil bir fahişenin ona sunduğu bir parça ziyadesiyle istimal edilmiş tuvaletkâğıdını mest olmuşça-sına seyretmemiş miydi?

BELLO

(yüksek sesle ıslık çalar) Baksana! Suçluluk hayatındaki en iğrenç müstehcenlik neydi ki? Tafsilatıyla anlat bir. Çıkar bakalım! Bi de-facık samimi ol.

(Sessiz, insanlıktan uzak yüzler, yan yan bakarak, zail olarak, an-laşılmazcasma konuşarak üşüşürler: Booloohoom, Poldy Kock, Bağcıklar bir peniye, Cassidy'nin cadalozu, kör delikanlı, Larry gergedan, genç kız, kadın, fahişe, o öbürü, dar sokak.)

BLOOM

Sorma bana! Müşterek dinimiz. Pleasants Street. Ben sanmıştım ki yansı...

Mukaddesatım üzerine yemin ederim ki....

BELLO (mütehakkim) Cevap ver. iğrenç sefil! Bilmek istiyorum. Beni eğlendirecek bir şeyler anlat, artık bir belden aşağı bir laf mı olur yoksa helâlinden bir hortlakhikhayesi mi veya bir mısra şiir mi, çabuk, çabuk, çabuk! Nerede? Nasıl? Ne zaman? Kaç kişiyle? Üç saniye vaktin var. Biir! Ikii! Üü.....

3320

BLOOM (uysal,çağıldar) Ben
ıġrererençburunlu ıġi rerererenç...

3330

(mü.

BELLO

Siğind^Akon bC' gk °rdan' SÜmÜklÜ Şey! Tut
dilini! Sana hitaP

3340

3350

3360

A

3370

----- 584 -----

BLOOM

(eğilir) Beyefendi! hanımefendi!

Erkekterbiyecisi! (Kollarım kaldırır. Halhalları
düşer.)

BELLO

(hicivli) Gündüzleyin kokulu iççamaşırlarımızın
üzerine çullarım onları tahtayla vurarak
yıkarsın, aybaşımızda olmamız fark etmez
senin için, sonra eteklerini iğneyle tutturup

kıçına da bir bulaşık bezi kıştırıp helalarımızı temizlersin. Ne âlâ olur, değil mi? (Bj0_ om'un parmağına bir yakut yüzük geçirir) Şimdi oldu! Bu yüzükle sahibin oluyorum. Teşekkür ederim, hanımefendi, de bakayım. BLOOM Teşekkür ederim, hanımefendi.

BELLO

Yatakları yaparsın, banyomu hazırlarsın, aşçımız ihtiyar Mrs. Ke-ogh'un kumlu oturağı dahil tüm odalardaki lâzımlıkları boşaltırsın. Aman, yedisini de adamakıllı çalkalayasın, emi, veya şampanya niyetine yalayıp yutarsın. Beni sımsıcak içesin. Tamam mı! Önümde susta duracaksın hep, yoksa dersini veririm alimallah, Miss Ruby, çıpıldak kıçını bayancığım, saçfırçasıyla bir güzel pataklarım. Tav-rü hareketindeki yannişlar sana öğretilecektir. Geceleyin iyicek-remlenmiş bilezikler takılı ellerine içerleri talkla tazepudralanmış ve parma kuçları hassas bir şekilde parfümlenmiş kırküçdüğmeli eldivenler giyeceksin. Bu türden lütuflar için eski şövalyeler canlarını feda ederlermiş, (kıkırdar)

Erkeklerimiz seni öyle hanım hanımcık
görmekten dolayı namütenahi kıvanç
duyacaklardır; hele albay, düğünden bir gece
evvel buraya yaldızlı topuklu yeni
atraksiyonunu okşamak için geldiğinde. Ama
senle önce ben kendim bir muamele
çekeceğim. At yarışlarında Charles Alberta
Marsh isimli bir tanıdığım var (daha şimdi o ve
Adliye Sarayı Arşivinden bir beyefendiyle
yatakta beraberdik), adam her bir türlü işini
görecek bir hizmetçi arıyor acilen. Göğüsler
şahane. Güler yüzlü-Omuzlar inik. Artıran var
mı? (imleyerek) Tekmiline. Koşup sepe°
ağzında getirecek şekilde sahibince eğitilmiş,
(kolunu sıvaya?11* Bloom'un ta fercine kadar
daldırır) Derin diye buna denir işte! Hay-din
beyler? Çadırları kurdunuz mu? (kolunu
artırmacılarından birin1" yüzüne hızla uzatarak)
Buyur, güverteyi yıkayıp iyice ovup cilalayın-
58£

BİR ARTIRMACI

Bir florin-

(Dillon müzayede salonunun uşağı çingırağını
çalar.) Dingi dong! BİR SES

Bir şilin sekiz peni fazla.

CHARLES ALBERTA MARSH Bakire zahir.
Nefesi temiz. Alâ.

BELLO

(tokmağtyla bir kez vurur) iki şilin. Emsalsiz
fiyat, sudan ucuz. Boy on dört karış. Orasını
burasını elleyin, muayene edin. Parmaklayın.
Bakın şu ayva tüylü tenine, şu yumuşacık
adalelerine, şu körpe vücuduna. Ah, altın bizim
yanımda olsaydı! Sağması da çok kolay. Her
gün üç galon taptaze süt. Hemi de bir saat
içinde sağılmağa hazır - hakiki verim budur.
Boğa babasının süt rekoru kırk haftada bin
galon tam yağlı sütmüş. Oha, hazine be! Ne
voli! Oha! (adının ilk harfi C'yi Bloom'un
sağrısına dağlar) Oldu! Cohen Garantisi! İki
şilinden fazla veren beyler?

ESMERYÜZLÜ BİR ADAM

(şivesini değiştirerek) Yuz pavund sterlink.

SESLER (hayretle) Halife için. Harun Er Reşid.

BELLO

(neşeli) Evet. Buyrun beyler. K lotunun beyaz farbalasını gösterecek Kadar dizine çıkan daracık, c retk rcasına kısa eteği güçlü bir silahtır, zumr yeşilijartiyerli, dizinin ötesine uzanan upuzun düz dikişli şef-  raplarıysa hovarda ve blase erkeğin en birinci insiyaklarına hitap er. Dört inçlik Louis Quinze topukları üzerinde sağrınız ayartıcı Unan m nhanisinde, baldırlar seyyal, dizler m tevazı ne  p şerek Kmeden dimdik yürümeyi  ğrenin. Olanca teşhir gücünüzü onu yartmak için kullanın. Onların Gomorev  sapkınlıklarına kucak a ın.

3380

3390

3400

586

1

BLOOM

(kızaran yüzünü koltuğunun altına eğer ve, i aretparmağı ağzında, at. taka sırtır) Ay, ne demek istediğinizi şimdi anladım!

BELLO

Başka ne işe yararsın ki, sencileyin iktidarsız birisi? (eğilerek ve inceleyerek, yelpazesini hoyratça Bloom'un kalçalarının tombul kıvrımları-nm altına batırır.) Kalk! Kalk! Manx Kedisi! Nedir bunlar böyle? Hani senin nargilen, kestiler mi yoksa (ilen, arıkuşum? Öt, kuşum 3410 öt. Bir arabanın arkasında çişini yapan altı yaşında bir çocuğun pipisi gibi sölpük. Git bir kova al ya da tulumbanı sat. (yüksek sesle) Bir erkekten beklenen işi yapabilir misin? BLOOM Eccles Street....

BELLO

(müstehzi) Hislerini incitmek aklımdan dahi geçmez ama orada koç gibi bir adam vaziyete hâkim. Vaziyetler değişti, cici genç bayım! Ordaki tam teşekküllü bir açikhava adamı gibi bir şey. Şansına küs, iki elinle bir sikini doğrultamayan sen dostum, şayet senin de 3420 her bir yanı yumrular topaklar etbenleriyle dolu bir silahın olsaydı. Herifcioğlu mermisini patlatmış, inan bana! Ayak ayağa, diz dize, karın karma, meme göğüse! Haremağası değil o kesinlikle. Ardından süpürgeotu gibi demet

demet kızıl kıllar fışkırıyor onun! Dokuz ay
bekle, evlâdım! Aman Tanrım, daha şu anda
kadının karnında tekmelemeye aksırmaya
başladı! Seni kudurtuyor bu, değil mi? Yüreğini
mi dağlıyor? (horlarcasına tükürür) Tükürük
hokkası!

BLOOM

Haksızlığa maruz kaldım, ben.....Polise
müracaat. Yüz sterlin. Sözü mü olur. Ben....

3430 BELLO

İstiyorsun ama elinden gelmiyor, sersem kaz.
Bizim istediğimiz sağanak senin çiselemen
değil.

587

BLOOM

I çıldırtmak için mi! Moll! Unuttum bile! Affettim!

Moll.... peni v

Biz.... Hâlâ.....

BELLO

(acımasızca) Yo, Leopold Bloom, sen Uykulu Vadi'de yirmi yıl sü-n gece boyunca uyuyalıdan bu yana kadının istenci her şeyi değiştirdi.

Evine dön de gör.

(Yaslı Uykulu Vadi tepelerin üzerinden seslenir.) 3440 UYKULU VADİ Rip van Wink!

Rip van Winkle!

BLOOM

(paramparça çarıkları ve paslı av tüfeğiyle, ayaklarının ucuna basa basa, parmaklarıyla yoklaya yoklaya, iri kemikli sakallı solgun yüzü kurşunlu yontma camlardan bakarak, bağırır)
Onu görüyorum! İşte o! Mat Dillon'un evindeki ilk gece! Ama o giysi, yeşili! Saçını sarıya boyamış, ve o....

BELLO

(istihzayla güler) O senin kızın, ürkrük şey, Mullingarlı öğrenciyle. 3450

(Sarışın, yesilyelekli, inceuzunsandalh Milly Bloom, mavi eşarbi denizrüzgârında dalganadursun, gözleri şaşkın apaçık, âşığının kollarından sıyrılarak seslenir.)

MILLY Şuraya bak! Babacık bu! Ama, Babacık, ne kadar da yaşlanmışsın!

BELLO

değişmiş, di mi? Biblo rafımız, üzerinde hiç yazmadığımız yazıma-samız, Hegarty Teyze'nin koltuğu, eski ustalara ait klasik röpro-düksiyonlarımız. Bir adamla erkekdostları orada keyif sürmekteler.

Gugukların Tekkesi! Niçin olmasın? Kaç kadına atladın, he, onları 3460 Karanlık sokaklarda muttasıl izleyip boğuk hırıltılarını onların içini gıcıklayıp, söylesene, seni erkek fahişe seni? Elllerinde fileleri, ma-um kadınlar. Bak maziye. Üzüm üzüme baka baka kararır mış, Ey. -----,-----

588-----

BLOOM ,

Onlar.... Ben.... jfll

BELLO

(act dille) Wren müzayede salonundan satın aldığı sahte Brüksel halısına topuklarıyla mühürlerini basacaklar. Fıkırdak Moll ile gü_ reşircesine, kadının donuna kaçan azgın pireyi ararlarken sanat sa-3470 nat uğrunadır deyip yağmurun altında eve taşıdığı o küçük heykelin bir yerini kıracaklar... En alt çekmecenin mahremiyetini ihlâl edecekler. Dürüp yakmak için, astronomi elkitabının sayfalarını yırtacaklar Hampton Leedom'dan on şiline aldığı pirinç şömine paravanasına tükürecekler.

BLOOM

On şilin altı peni. Adi alçaklara mahsus bir hareket. Gidip bir bakayım. Geri döneceğim. Kanıtlayacağım... BÎR SES Û

Yemin et! 9

(Bloom, dişlerinin arasında uzunca eğri bir avctbıçağı, yumruklarını sıkarak ağır ağır ilerler.)

BELLO

Parasını ödeyen bir müşteri olarak mı yoksa kapatma bir adam olarak mı? Çok geç. ikinci

en iyi yatağını yapmış bulunuyorsun, şimdi orada başkalarının yatması gerek. Mezarının kitabesi yazıldı. Artık senin işin bitik, unutmayasın bunu, bahtı karam.

BLOOM

Adalet! Bütün ırlanda'ya karşı bir kişi. Acaba hiç kimse?... (başparmağını ısırır)

3490 BELLO

Şayet bi parçacık şerefin kalmışsa zıbarır da cehennemi boylarsın. Seni zebanistana tam gaz götürecek eski nadir bir şarabım var.

Vasiyetnameni imzalayıp ceplerinde ne varsa bize bırakıver! Mete-likesizsen, saniye sektirmeden git, çal, çırp, getir! Seni bizim bah-
3480 i9

dibindeki bokçukuruna gömeriz da, oracıkta, evlendiğim ryeğenim gut hastalığı çeken tutuk boyunlu ihtiyar puşt peze-

''' . t II __, , , I , t , , , / ~ > , , , I , 0 , , u __ > : , , , , , , __ - _ I _ c __ * :

çen:

kVe de halkacı emektar Cuck Cohen'imizin ve
o tek fossepti-. jçjnde soluksuz tırlayan
isimlerini bile unuttuğum öbür on bir
kulampara kocamın yanında geberip boka
karışırsın, (balgamlı yük-
ek bir kahkaha patlatır) Sizi gübreye
çevireceğiz, Mr. Flower! (kii- 3500
cümsercesine ıslık çalar) Elveda, Poldy!
Elveda, babacık!

BLOOM

(başını ellerinin arasına alır) Ah iradem!
Hafızam! Günahkârım ben! Acı çeken....
(gözyaşı dökmeksizin ağlar)

BELLO

(istihzalı) Ağla bebek, ağla! Timsah gözyaşları!
(Bloom, çökmüş, sıkıca peçeli yüzü yere
dönük, hıçkırarak ağlar. Matem çanları işitilir.
Çula sarılmış ve kül içinde ağlama duvarı
önünde duran M. Shulomowitz, Joseph
Goldwater, Moses Herzog, Harris Rosenberg,
M. Moisel, J. Citron, Minnie Watchman, P.
Mas- 3510 tiansky, Muhterem Chazen Leopold

Abramovitz 'in karaşallı, sünnetli karaltıları.
Kollarını ağır ağır sallayarak dininden dönmüş
olan Bloom'un ruhuna ahüvah ederler.)

SÜNNETLİLER

(ölüdeniz yemişlerini, çiçekler hariç, onun
üzerine ataraktan cefakeş gırtlak sesleriyle
okurlar) Shema Israel Adonai Elohenu Adonai
Echad.

SESLER

(inleyerek) O da göçtü demek. Ya, evet. Evet,
hakikaten. Bloom? O da kim ki? Değil mi,
dedin? Tuhaf bi adamdı, işte dul karısı. Öyle
mi? Ya, evet. 3S2o (Karısının yakıldığı
kâfurağacı odunlarının alevlerinden reçineli
küller dökülür Buhur dumanlarının kasveti
manzarayı gizler ve dağılır. Meşe çerçeveden
saçları çözülmemiş, artistik tavşankanı çay
renginde incerek giysili bir perikızı
mağarasından inerek ağ gibi
örölüporsukağaçlarının altından geçer,
Bloom'un önünde durur.)

PORSUKAĞAÇLARI lapraiları fısıldayarak)
Bacım. Bacımız. Şş!

590

PERIKIZI

(yumuşak) Fani! (sevecence) Yo, ağlamayın!

3530 BLOOM

(güneşin ışınlan yol yol yüzüne vurmuş,
peltemsi hareketlerle sürünerek ağır ağır,
ağırbaşlı, dalların altına doğru ilerler) Bu duruş
biçimi Benden bunu beklediklerini hissetmiştim.
Alışkanlığın etkisi.

PERÎKIZI

Fani! Beni kötülerin yanında buldun sen:
Bacaklarını gösteren dansözlerin, âlem yapan
işportacıların, boksörlerin, meşhur generallerin,
ahlâksız pantomim yıldızlarının ve daracık
mayoları içindeki yüzyılın en gözde müzikal
olayı, Simi dansçıları La Aurora ile Karini'nin.
Ben, neftyağı kokan âdi pembe kâğıdın içine
gizlen-3540 mistim. Çevremi kulüp üyesi
erkeklerin bayat müstehcen fıkraları, toy
gençleri tedirgin edici öyküler, transparan
resimlerle hileli zarlara, takma göğüslere ve
birtakım özel ürünlere dair ilanlar ve fıtıklı bir
beyefendinin niçin bir kasıkbağı giyilmesi

gerektiğine ilişkin tanıklığını içeren makaleler sarmıştı. Evlilere yararlı bilgiler de yer almaktaydı.

BLOOM

(Bloom, kaplumbağa başını, perikızının kulağına doğru uzatır) Daha önce tanışmıştık. Başka bir yıldızda.

PERÎKIZI

3550 (üzüntülü) Kauçuk mamulleri. Yırtılmaz marka: Aristokrasinin hizmetinde. Erkek korseleri. Sara nöbetlerini tedavi ederim, aksi takdirde paranız iade olunur. Profesör Waldmann'ın muhteşem meme geliştiricisine dair içtenlikli tanıklıklar. Fotoğrafı görülen Mrs. Gus Rubin diyor ki: Göğüslerim üç haftada dört inçlik bir gelişme kaydetti. BLOOM Photo Bits mi yani?

PERÎKIZI Evet. Sen beni söküp aldın, meşeyle ve yaldızlı kâğıtla çerçevele-vlilik yatağının başucuna astın. Bir yaz gecesi, kimsecikler
3560

t'ken dört yerimden öpmüştün beni. Tutkulu
kaleminle gözle-y° • küslerimi ve ut yerimi
koyultmuştun. rırru, b"&

BLOOM

(İcakgönüllülükle onun saçlarını öper) O klasik
inhinaların, güzel lümsüz, kıvanç duyardım
sana bakmaktan, seni övmekten, somutlaşmış
güzelliğin karşısında dize gelirdim sanki.

PERÎKIZI Karanlık gecelerde işitirdim
övgülerini.

BLOOM

(canlı) Evet, evet. Yani, benim sana.... Uyku
herkesin en kötü ya- 3570 nını ortaya çıkarır,
çocuklar hariç belki.

Yataktan düştüğümü ya da aslında itildiğimi
biliyordum. Çelik şarabı horlamaya birebirmiş
derler. Öbürleri için o İngiliz icadı var, birkaç
gün önce bir broşürü geldi, yanlış adresli.
Gürültüsüz, taciz etmeyen bir soluma
sağladığını iddia ediyor, (içini çeker) işte
böyleydi hep. Acizlik, evlilik-miş senin adın.

PERÎKIZI

(parmakları kulaklarında) Ve o sözcükler.

Benim lüğatimde yok onlar.

BLOOM 3580

Anladın mı onları?

PORSUKAĞAÇLARI PERÎKIZI

yatak odasında neler görmedim ki? Nelere bakmak zorunda kal-dım nelere!

BLOOM

Zur diler gibi) Bilmem mi? Kirli çamaşırlarımız, yanlış tarafı özenle dışta bırakılmış. Halkalar gevşek. Cebilitarik'tan uzun bir den 3590 uzun zaman önce. PERİKIZI (başını eğer) Daha beter, daha beter!

BLOOM

(ihtiyatlıca düşünür) O antika konsol. Onun kadar çekmiyordu. Tam altmış dokuz kilo geliyordu. Çocuğu memeden kestikten sonra dört kilo almıştı. Tahtadaki çatlaklık, tutkalllanması gereken. He? Ve o sadece tek sapı kalmış Yunan desenli acayip kap. (Parıltılı bir şelalenin çağıltısı işitilir.)

ŞELELE

3600 Poulaphouca Poulaphouca
Poulaphouca Poulaphouca.

PORSUKAĞAÇLARI

(dalları birbirine karışarak) Dinle. Fısıltı.
Haklıdır kız kardeşimiz. Biz Poulaphouca
şelalesiyle büyüydük. Baygın yaz günlerini biz
gölgelendirdik.

JOHN WYSE NOLAN

(arka planda, İrlanda Milli Orman Korucusu
üniformasıyla, tüylü şapkasını çıkararak selam
verir) Berhudar olasin! Saygın günleri
gölgelendirin, Ey irlanda'nın ağaçları!

3610 PORSUKAĞAÇLARI

(mırıldanarak) High School gezisiyle
Poulphouca'ya gelen kimdi. Gölgemize
sığınmak için fındık aramaya çıkan sınıf
arkadaşlarından ayrılan kimdi?

BLOOM

(ürkerek) Poula High School'u mu? Mnemo?
Hassalarıma tam sahip değilim. Sarsıntı
geçirdim. Tramvay çarptı
da.

593

YANKI

Yalancı!

BLOOM

kıkszöğüslü, vatkah şişeomuzlu, üzerine dar gelen gri ve siyah çizgili t merdikoş bir delikanlı giysisi, beyaz tenis ayakkabıları, üstten kıvrılfordürlü çoraplar ve armalı kırmızı bir okulkepiyle) High School •s çışıydım, serpilmekte olan bir oğlan. O sıralar birazcık yeti-vordu, seni sarsan bir araba, hanımlar vestiyerinden ya da tuvaletinden yayılan kokular, eski Royal Tiyatrosu'nun merdivenlerindeki hıncahınç kalabalık (zira sürü içgüdüünden ve loş, cinsellik-kokan tiyatronun günahkârca eğilimleri azat etmesinden olacak, sıkıştırılmaya

bayılırlar), hatta kadın çoraplarının fiyatlistesi. Sonra da sıcaklar bastırırdı. O yaz güneşte lekeler görüldü. Okul tatil. Gelsin romlu bademli kekler. Eski zaman günleri.

(Eski zaman günleri, mavi beyaz futbol fanilaları ve şortlarıyla High Schoollu oğlanlar - Master Donald

Turnbull, Master Abraham Chatterton, Master Owen Goldberg, Master Jack Meredith, Master Percy Apjohn-

ağaçların seyredildiği bir yerde durmuşlar Master Leopold Bloom 'a bağırıyolar.)

ESKİ ZAMAN GÜNLERİ Uskumru! Bize dönmüş! Yaşasın! (alkış tutarlar)

3620

3630

BLOOM

Utkafalı, sıcakeldenli, anasının atkısıyla sarıp sarmaladığı Bloom, attan tortoplarından sendeleyerek ayağa kalkmaya çabalar) Gene! On ti yaşlımdayım sanki, Qh> kekâ, Momague Street,tekj tüm çan]a_ Çalalım, (zayıf bir sevinç çığlığı atar) Yaşasın bizim High

Schoolu-

3640 YANKI

Domuz!

PORSUKAĞAÇLARI adayarak) Haklıdır kız kardeşimiz. Fısıltı. (Ağaçlığın her yanında "t buseler işitilir. Orman perileri ağaç gövdelerinden ve yaprakların arasından çiçek çiçek açarak bakarlar.) Bu sakit gölgeli yerimize hr 3650 metsizlik eden kim?

PERİKIZI

(parmaklarının arasından, utangaçça) Orada? Açık havada?

PORSUKAĞAÇLARI

(aşağılara doğru salınarak) Evet, kız kardeş. Üstelik bakir çimenlerimizin üzerinde.

ŞELALE

Poulaphouca Poulaphouca

Poucaphouca Poucaphouca. JI

perikizi m

3660 (parmaklarını açarak) Ah, rezalet! S

BLOOM™

Erken gelişmiştim. Gençlik. Tüm o hayvanlar.

Orman Tanrısına kurban sundum, ilkyazın
açan çiçekleri. Çiftleşme zamanıydı. Ka-piler
çekim doğal bir fenomendir. Lepiskasaçlı Lotty
Clarke, zavallı babacığımın operadürbünüyle
tam kapatılmamış perdelerin arasından
geceliğiyle görmüştüm onu: Şehvet
düşkününün çimenleri bir yiyişi vardı. Taşan
coşkunluğuyla beni baştan çıkarmak için Rialto
Köprüsü'nden yokuş aşağı yuvarlanırcasına
indiymiş kız. Eğri büğrü ağaçlarına tırmanmıştı
ve ben. Bir aziz dahi karşı koyamaz-3670 di.
Şeytana uydum işte. Üstelik, kim gördü ki?
(Titreşen Zavallı Buzağı, akboynuzlu bir yavru,
geviş getiren, burun delikleri nemli kafasını
yaprakların arasından uzatır.)
TİTREŞEN ZAVALLI BUZAĞI (çıkık
gözlerinden iri gözyaşı damlaları akarak,
sızlanır) Ben, ben gör* dü.
BLOOM Sadece tatmin için bir ihtiyacımı ben...
(son kerte kederli) Kız tavla* maya çıktığımda
hiçbi kız bana.

Çok çirkindim. Oynamazlardı —

oyo

Howth tepelerinde rododendronlar arasından
dolgunmemeli, h l kuvvklü, frenküzümü döken
bir diŖikeçi geçmektedir.) 3680

DIŖIKEÇİ

(meler) Megeggaggegg! DiŖiŖiŖiŖiyim!

BLOOM

ih acık suratı kıpkırmızı, üst baŖı
Ŗeytanarabası ve katırtırnağı sapla-la kaplı)
Resmen niŖanlanıyoruz. KoŖullar durumları
deęiŖtiriyor. l olun bir dikkatle ta aŖaęılardaki
suya bakmaktadır) Saniyede otuz ki sırlıslıkla
âŖık. Basın karabasanı. BaŖı dönmüŖ İlyas
Peygamber Uçurumdan düŖse. Kraliyet
Matbaası kâtibinin hazin sonu.

(GümüŖsessizlięindeki yaz havasında
Bloom'un mumyalanmıŖ mankeni Lim s Head
uçurumundan aŖaęıya döne döne onu
bekleyen 3690 mor sulara doğru yuvarlanır.)

MANKENMUMYA

Bbbbbbllllllblblblblobşb!

(Ta ötelerde, Bailey ve Kish fenerleri arasındaki körfezde Erin's King, bacasından karaya doğru giderek genişleyen bir kömürduma-nından sorguç uzatarak yol almaktadır.) MECLİS ÜYESİ NANNETTI (güvertede bir başına, alpaka yününden koyu renkli giysisi içinde, çaylak-suratısarmış, eli yeleşinin oyuntusunda, nutuk atar) Benim memleketim de dünya ülkeleri arasındaki yerini aldığı zaman işte ancak 3700 o zaman, mezarımın kitabesi yazılsın. Diyeceğim...

BLOOM Budur. Prff! PERİKIZI

urumlu) Biz ölümsüzlerin, bugün de gördüğün üzre öyle bir yeri-lz ve kıllarımız yoktur. Buz gibiyizdir, sanki mermer - ve safız-r- tlektrik ışığı yeriz biz. (işaretparmağı dudaklarında, bedenine vet/ı kıvrımlar vererek gerinir) Benimle konuştun sen. Arkadan ""lemistim. O halde sen nasıl olur da?...

I

596

3710 BLOOM

(aşığınmtşk duygusuyla süpürgeotlannı
ayağıyla eşeleyerek) Ah tint bir eşşek gibi
davrandım. Tenkiyeler dahi yaptırdım. Altıda bir
r relik kavasyaya bir çorbakaşığı kayatuzu
ekliyorsun. Makattan v karıya. Hanımların
gözdesi, Hamilton Long şıringasıyla. PERÎKIZI
Gözlerimin önünde. Pudraponponu. (ktzartr ve
dizini büker) ve öbür şeyler!

BLOOM

(kederli) Evet. Peccavi! Arkanın ad değıştirdiğı
o canlı sunakta vazi-.5720 femi yerine getirdim,
(ansızın şevklenerek) Zira. o parfümlü narin el
dünyayı yöneten o el ne diye?..

(Ağdçgövdelerinin çevresinde karaltılar ağır
orman makamında yılankavi, ötüşerek
dolaşırlar.) KITTY'NİN SESİ (çalılıkta) O
yasaklardan bize de uçlansana. FLORRY'NİN
SESİ İşte.

(Bir ormantavuğı ağaçların altından abullabut
kanat çırpır.) LYNCHİN SESİ 3730 (çalılıkta)
Üff! Amma sıcak, ha! ZOE'NUN SESİ Sıcak
bir yerden gelmiş de.

VIRAG'IN SESİ

(elinde mızrağı, yüzünde mavi çizgiler, başında
tüyü ile savaşçı kıyafetli1' de bir Kızılderili
kuşşef, kayın kozalaklarıyla meşe
palamutlarını fig111' yerek ve çıtırdayan
kamışlığı arşınlayarak ilerlemektedir) Sıcak!
Sıcak' Sitting Bull'dan sakının!

t

597

BLOOM

Harına tahammül edemiyorum. O tatlı
endaminin o tatlı iş-esi Hele bir kadının,
kabalarını yayarak oturmuş olduğu yere 3740
mak, son bir lütufta bulunuyormuşçasına - ve
de bilhassa daha urken beyaz saten astarlı
ceketini iyice kaldırmışsa. Kadın kadın öyle,
dolgun, içimi öyle dolgun.

ŞELALE

Dolgudolga Poulaphouca Poulaphouca
Poulaphouca.

PORSUKAĞAÇLARI

Şş! Kız kardeş, konuşsana!

PERÎKIZI

(âmâ, yaşmaklı ve başlığı koskoca iki kanatlı

beyaz rahibe giysisi içinde, 3750 gözleri dalgın)
Tranquilla Manastırı. Sör Agatha. Mount
Carmel. Knock ve Lourdes'daki hayaletler.
Arzu diye bir şey kalmamış (başı öne
düşerken, inilder) Sadece semaviyat. Hulyalı
kaymakakı martının kasvetli suların üzerinde
süzülerek uçtuğu yer.
(Bloom yarı doğrulur. Pantolonunun arka
düğmesi kopar.)
DÜĞME Pıtt!

(Coombe'dan iki sürtük yağmur altında bas bas bağırarak dans e-derler.)

SRTKLER 3760

Leopold Leopold kopmuş donunun uçkuru
Şimdi onun sorunu, Nasıl rtsn orasını, Nasıl
rtsn orasını.

BLOOM

gukça) Tılsımı bozdunuz. Yeter artık! Şayet
sadece semaviyat ol-y ı neredede olacaktınız, ey
şakirtler ve çmezler? işeyen bir mer-eP gibi
hem istekli hem mahcup.

PORSUKAĞAÇLARI

3770 (gmşvarağı yaprakları dklr,
yaşlanmış cılız kolları titreşiri Muhakkak ki! "

*I

PERÎKIZI

(yüzünün hatları sertleşir, giysisinin kıvrımlanmı
yoklar) Günahkâr'ık bu! Namusuma halel
getirmeye çalışmak! (giysisinde büyücek ısu
bir leke belirir) Masumiyetimi kirletmek! İffetli bir
kadının giysisine dokunmaya layık değilsiniz
siz. (giysisine sanınmaya çalışır) Dur Şeytan,
artık aşkşarkıları söylemek yok. Amin. Amin.

Amin. Amin (bir hançer çeker ve, Şövalyeler
Birliği'nin armalı zırhına bürünmüş onun
böğrüne saplar) Nekum!

3780 BLOOM

(zıplar, onu elinden yakalar) Hayt! Nebrakada!
Dokuz canlı kedi! Dürüst olalım, madam.
Bahçıvan çakısıyla oynamak yasak. Tilki ile
üzüm hikâyesi, he? Dikenli teliniz de olduğuna
göre ne eksisiniz var ki? Çarmıha germek
kifayet etmiyor mu? (perikızımın yaşmağım
kavrar) Sofu bir manastır başpapağını mı
yoksa aksak bahçıvan Brophy'yi mi tercih
edersin, yoksa fıskıyesiz sakanın heykelini mi,
yoksa iyi ana Alphonsus'u mu, he Reynard?

PERÎKIZI '

(bir çığlık atarak yaşmağını orada bırakıp
Bloom'dan kaçır, alçı kalık 3790 çatladığından,
çatlaklarından kötü kokulu dumanlar fışkırır)
Polü...

BLOOM

(ardından seslenir) Sanki sen kendin pek
matah bir şeysin de. Hc bir yanın irikmiyormuş,
üstün başın sümöklere salyalara sıvaşmamış

gibi. Denemiştim. Senin gücün bizim zaafımız.
Damızlığı"11' zın creti nedir? Ne ödeyeceksin
trink para? Okuduğuma g'e' Riviera'daki
erkekdansıları parayla tutuyormuşsun.
(kaına

olan perikızı bir ağıt yakar) Söylesene?
Ardımda on altı yıllık zen kleliğim var. Acaba
yarın bir jüri bana beş şilinlik nafaka bağ mı
dersin, he? Git o masalları başkasına anlat,
bana değil. (&0*1 3800 Kızışık. Soğan. Bayat.
Kükürt, içyağı. (Bella Cohen karşısında
dikiliverir.)

BELLA

Bir daha sefere beni tanıyacaksın.

BLOOM

Liyjgit ona bakar) Pensee. Kuzu kıyafetinde bir
koyun. Kazma x ı' suratının her yanı kıllı. Gece
yatmazdan önce çığ soğan cilde l elir Bir miktar
da ifte gerdan talimi yaparsın. Gözlerin senin
doldurulmuş tilkinin gözleri gibi fersiz. Öbür
şeylerinin boyu-ndalar yalnız, o kadar. 
uskurlu pervane değilim ki ben.

BELLA 3810

(asa&sayarak) Yüreksizin birisin sen aslında,
(domuzamt ulur)

Fbracht! BLOOM

(asağısayarak) Önce tırnaksız orta parmağını
temizle, belalının sor ğumuş kafayağı ibiğinden
damlıyor. Bir avuç saman al da silin.

BELLA Tanıdım şimdi seni, ilan toplayıcısı!

Sapı silik!

BLOOM Gördüm onu, abanozişleticisi! Frengi
ve belsoğukluğu taciri!

BELLA 3820

(piyanoya döner) Saul'un cenaze marşını
hanginiz çalıyordu?

ZOE

nendeniz. Peygamberçiçeklerine mukayyet ol.
(koşaradım piyanoya gider ve kolları çapraz,
akorları gümbürdetir) Garson, bira getir garson,
haydi Çarliston, (arkasına göz atar) iyi mi?
(koşaradım ma-saya döner) Senin olan
benimdir, benim olansa benim.

(Kitty, canı sıkılmış, dişlerine çikolata kâğıdı
kaplamaktadır. Bloom Zoe'ya yaklaşır.)

BLOOM (n°*içe) Patatesimi geri verir misin,
lütfen?

3830

600

ZOE Yandı da bitti kül oldu, aman pek matah
bir şeydi de sanki. i

BLOOM

(duygulu) Matah bir şey sayılmaz, ama
annemin bir yadigârı.

ZOE

Bir şey verip geri al Tanrı sorar nerede Sen
bilmiyorum dersin Cehennemi boylarsın.

3840 BLOOM

Eir hatırası var onun. Almam gerek onu

senden. STEPHEN Sahip olmak ya da olmamak, işte sorun bu.

ZOE

Buyur, (kombinezonunun eteğini kaldırarak çıplak kalçalarını açar ve çorabının üst bölümünden patatesi yuvarlayarak çıkarır) Saklayanlar, nerede bulacaklarını bilirler.

BELLA

(hiddetli) Hayde. Burası çalgılı dikizhane değil. Sen de o piyanoya 3850 öyle sertçe vurma. Paralar, beyler? (Piyanoya doğru gider. Stephen ceplerini araştırır ve ucundan tuttuğu bir banknotu Bella'ya uzatır.)

STEPHEN

(abartılı nezaketle) Bu ipek keseyi halkın domuz kulağından yap' tim. Madam, özür dilerim. Müsaadenizle, (belli belirsiz Lynch tU Bloom'u imler) Hepimiz aynı yolun yolcusuyuz, Kinch ve Lynch-Dans ce bordel oü tenons nostre etat.

601 LYNCH

• menin ordan seslenir) Dedalus! Benim hürmetlerimi de sunu-ver ona.

3860

STEPHEN (Bella'ya bir madeni para verir) Bu altın. Size.

BELLA

(parayı inceler, sonra Stephen'e, ardından Zoe, Florry ve Kitty'ye bakar) Üç kız mı istiyorsun? Burada on şilin var.

STEPHEN

(keyifli) Yüz bin kez özür dilerim, (cebini yeniden karıştırır ve iki kron çıkarıp Bella'ya verir) Müsaadenizle, brevi manu, gözlerim iyi görmüyor da.

(Bella parayı saymak için masaya giderken Stephen tek heceli söz- 3870 cüklerle kendi kendine konuşur. Zoe masanın üzerine eğilir.

Kitty, Zoe'nun omzuna yaslanarak bakar.

Lynch kalkar, kepini düzeltir ve, Kitty 'nin belini kavrayarak başını onlarınkilerin arasına sokar.)

FLORRY

(ağır ağır kalkmaya çabalar) Vayy! Ayağım uyuşmuş. (Masaya doğru topallar. Bloom yaklaşır.)

BELLA, ZOE, KITTY, LYNCH, BLOOM
(&rgeçe, hırlaşa) Beyler... on şilin... üçü için
ödüyor... bi dakika müsaade buyurun... bu
beyefendi ayrı
ödeyecekmiş.... kim dokunu- 3880 yor ki?...
Vayy! ... kimi çimdiklediğine dikkat et... bütün
gece mi kalacaksınız
yoksa kısa bir süre mi?... Kim demiş?... Sen
yalancı-s'n. özür dilerim... beyefendi bir
beyefendi gibi ödedi... içkiler... or» biri epey
geçti.

STEPHEN

P'yanolanın başında, tiksindir gibi yapar) içki
yok! On biri mış? Bir muamma! 602

ZOE

(jüponunu kaldırır ve yarım İngiliz lirasını
çorabının 3890 kar) Sırt üstü yatarak alnımın
teriyle kazanıyorum.

LYNCH (Kitty 'yi masadan çekerek) Gel!
KITTY Bekle, (iki kronu kavrar) FLORRY Ya
ben.

LYNCH Hoppala!

(Kitty'yi kucaklayıp kaldırır ve kanepenin
üzerine fırlatır.) 3900 STEPHEN

Tilki zırladı, horozlar pırladı, Cennetin çanları
On biri çalıyordu. Artık biçare ruhunun
Cennetten çıkma zamanıydı.

BLOOM

(masanın üzerine Bella ile Florry'nin arasına
usulca yarım İngiliz lirası bırakır) İşte.

Müsaadenizle, (sterlinlik banknotu alır) Üç
çarpy on. Hesap tamam.

3910 BELLA

(hayranlıkla) Tam çarıklı erkânıharpsin yani,
koca hüsnübey seni. Öpesim geldi seni. ZOE
(imler) Onu mu? Kuyu gibi derindir mübarek.
üst bölümüne so-

/Lynch, Kitty'yi kanepeye yatırır ve onu öper.
Bloom banknotla Stephen e doğru gider.)

BLOOM Bu senin.

STEPHEN

Ne oldu ki? Le distraitya da dalgın dilenci.
(Cebini yeniden karıştırır 3920 ve bir avuç
bozuk para çıkarır. Bir nesne yere düşer.) Ve
düşer.

BLOOM here eğilip bir kibrit kutusunu alır ve
Stephen 'e uzatır) Bu işte.

STEPHEN Bizim Lucifer. Sağ ol. BLOOM
(usulca) En iyisi sen o paraları bana ver de ban
saklayım. Niçin fazla ödeyesin? STEPHEN
(bütünparalarını ona verir) Önce dürüstlük
sonra cömertlik. 3930

BLOOM

İyi ama akıllıca olur mu? (sayar) Bir, yedi, on
bir, ve beş. Altı. On bir. Kaybetmiş olduğun
paradan sorumlu değilim.

STEPHEN

On biri niye vurdu? Proparoxyton. Bir sonraki
an öncesi diyor Les-smg. Tilki susamış,
(yüksek sesle güler) Büyükannesini gömmüş.
Ola ki öldürmüştür onu.

BLOOM

Burda bir sterlin alu ve on bir var. Yuvarlak
hesap bir sterlin yedi

Şilin. 3940

604

STEPHEN Tasamın on beşiydi.

BLOOM Yok, ama....

STEPHEN

(masaya gelir) Sigara, lütfen. (Lynch, kanepeden masaya bir sigara atar) Demek Georgina Johnson ölmüş ve evlenmiş.

(Masada bir sigara belirir. Stephen ona bakar.) Hayret. Salon sihirbazlığı. Evlenmiş. Hm. (bir kibrit yakar ve muammamsı bir melankoliyle sigarayı 3950 yakmaya koyulur)

LYNCH

(ona bakarak) Kibriti yaklaştırdığın takdirde sigaranı yakma olasılığın epey artacaktır.

STEPHEN

(kibriti gözüne yaklaştırır) Vaşak gözü. Gözlük almam gerek . Dün kırılmıştı. On altı yıl önce. Uzaklık. Gözler her şeyi dümdüz görür. (kibriti gözünden uzaklaştırır. Kibrit söner.) Düşünen beyindir. Yakını: Uzağı. Görülebilenin kaçınılmaz kipliği, (gizemli bir şekilde kaslarını çatar) Hm. Sfenks. Geceleyin iki götlü olan

canavar. Evlenmiş.

3960 ZOE

Onunla evlenen adam gezici bir tacirdi de onu da yanında götürmüştü.

FLORRY

(basıyla onaylar) Londralı Mr. Kuziye.

STEPHEN Londralı Kuzu, dünyamızın
günahlarını birlikte götürmüş.

LYNCH

(kanepede Kitty'yi kucaklayarak pes perdeden
bir ilahi okur) Dona nobis pacem. -----

605 -----

(Sigara, Stephen'in parmaklarından kayıverir.
Bloom sigarayı yerden alıp şöminenin içine
atar.)

69y0 BLOOM

Sigara içme. Yemen lazım senin. O mendebur
köpeğe rastlamasay-dım. (Zoe'ya) Bi şeyiniz
yok mu?

ZOE

Acıkmış mı?

STEPHEN

(gülümseyerek, elini Zoe'ya doğru uzatır ve
Tanrıların Alacakaranlığı 'ndaki kan andı
havasına uydurarak bir ezgi söyler) Hangende
Hunger,

Fragende Frau, 3939 Macht uns aile kaputt.

ZOE

(trajik bir şekilde) Hamlet, babanın, burgusuyum ben! (Stephen'in elini tutar) Mavi gözlü civanım el falına bakayım. (Stephen'in alnını imler) Zekâ yok, kırıksıklık yok. (sayar) iki, üç, Merih, cesareti gösterir. (Stephen başını sallar) Vallahi de.

LYNCH

Çahzeybeğidir kendisi. Titremek sarsılmak nedir bilmez bu civan. (Zoe'ya) El falını kim öğretti sana?

ZOE 3990

(doner) Olmayan taşaklarıma sor sen onu. (Stephen'e) Yüzünden okunuyor. Gözlerinden, öyle işte. (başı eğik, kaşlarını çatır)

LYNCH

gölerek, Kitty'nin kabalarına iki tokat şaklatır) Öyle işte. Falaka.

(burulan iki değneğin şaklaması işitilir, piyanolanın tabutu açılma-ı, Peder Dolan'ın, kutusundan fırlayan kuklaninkine benzeyen minicik yuvarlak kel kafası görünür.)

606

PEDER DOLAN

Aranızda kötüek isteyen var mı, çocuklar?
Gözlüğünü mü kırırriK? 4000 Seni tembel aylak
zibidi küçük düzenbaz. Gözünden okunuyor.
(Don John Conmee'nin mülayim, şefkatli,
papazvari, serzenişi bast piyano/a tabutundan
çıkarak.)

DON JOHN CONMEE

Bakın, Peder Dolan! Bakın. Stephen çok iyi bir
oğlancıktır, eminim.

ZOE

(Stephen'in elinin ayasını inceleyerek) Tıpkı
kadın eli.

STEPHEN

(mırıldanır) Sürdür. Mavalını. Beni tut. Okşa.
Onun elyazısını hiç 4010 okuyamadıydım,
Onun mezigitbalığı üzerindeki şaibeli
başparmak izleri hariç. ZOE Hangi gün
doğmuştun sen? STEPHEN Perşembe. Bugün
yani.

ZOE

Perşembe çocukları açık olur yolları.
(Stephen'in elindeki çizipltn parmağıyla izler)

Kader çizgisi. Nüfuzlu dostlar.

FLORRY 4020 (parmağıyla göstererek)

Muhayyile.

FLORRY

Ay dağı. Bir gün karşına bir.... (Stephen'in ellerine kısa bir baktı otaf) iyi olmayan şeyleri söylemeyim sana.

Yoksa öğrenmek mi istersin

607

BLOOM

(Zoe 'nun parmaklarını ayırır ve kendi elini uzatır) Şerriniz hayrınızdan fazla. Buyur. Benimkine bak.

BELLA

Göster. (Bloom'un elini çevirir) Düşündüğüm gibi. Yumrulu boğumlar, kadınlar hoşlanır.

ZOE

(Bloom'un elinin ayasını inceleyerek) Izgara gibi. Denizleri aşarlar zengin karı alırlar.

BLOOM 4030

Yanıldın.

ZOE

(çabucak) Haa, anladım. Kısa serçeparmağı. Kılıbık koca. Şimdi de mi yanıldım?

(Kara Liz, tebeşir dairesinde yumurtlayan dev anası bir tavuk, yerinden kalkar, kanatlarını açar ve gıdaklar.)

KARA LİZ

Gıdak. Kluk. Kluk. Kluk. (yeni yumurtladığı yumurtasının yanma çekilir ve badi badi yürüyerek uzaklaşır.)

BLOOM

(parmağıyla elini imleyerek) Surdaki bere bir kazada oldu. Yirmi iki yıl önce düşmüştüm, kesilmişti. On akımdaydım.

4040

ZOE Baksana, dedi köre. Daha daha ne haber?

STEPHEN endım? Tek bir gayeye doğru ilerlemektedir. Yirmi iki yaşında-. ' Un altı yıl önce o da yirmi iki yaşındaydı. On altı yıl önce ben 4050 ı ıkı düşmüştüm. Yirmi iki yıl önce oyuncak atından düştü-

608

günde on altısındaydı o. (silkinir) Elimi incittiydim bir yerde. []; çiye gitmem gerek.

Para?

(Zoe, Florry'nin kulağına bir şeyler fısıldar, ikisi gülüşürler. Bl00m elini çeker ve sola yatık rahat bir elyazısıyla, kavisleri ağır ağır sür leyerek masanın üzerine yazar.)

FLORRY Ne?

('Bitirimsağrılı bir kısrağa koşulu ve

Donnybrook, Harmony Ave-4060 nua'den
James Barton'un
sürdüğü üç yüz yirmi dört numaralı binek
arabası tırıs giderek geçer. Blazes Boylan ile
Lenehan yayılarak oturduktan yan sıralarda ha
bire sallanmaktadırlar. Ormond'un boyacısı
arkada dingilin üzerine çömelmiş oturmaktadır.
Yatay güneşliğin üzerinden Lydia Douce ile
Mina Kennedy gözlerini dikmiş hüzünle
bakmaktadırlar.)

BOYACI

(yerinden zıplayarak başparmağı ve solucan
gibi kıvrıp durduğu kurt-parmaklarıyla onları
sarakaya alır) Agon magon var mı söyle
babafingon? 4070 (Altın ile bronz fısıldaşırlar.)

ZOE

(Florry'ye) Fısıll fısıll, (genefısıllar)

(Blazes Boylan, kanotiyesini yana devirmiş,
ağzında bir kırmızı O-çek, arabanın bagaj
yerinin üzerinden uzanır. Denizci şapkası ve
beyaz ayakkabılarıyla, Lenehan, Blazes
Boylan'in ceketinin omzundan uzun bir saç
telini özenle alır.)

LENEHAN

Ho! Neler görüyorum burada? Kumlardaki örümcek ağlarını mı fırçalıyordun?

4080 BOYLAN

(doygun, gülümser) Bir hindi yoldum da.

A _____ 609 -----

LENEHAN Gecen kıyak geçti demek.

BOYLAN

ij-rt kalın küttırnaklı parmağını kaldırarak göz kırpar) Blazes Kate! Malımız garantili, beğenmezsen para yok. (işaretparmağını kaldırır) Kokla da bak.

LENEHAN

(ahi dört köşe, koklar) Aa! Mayonezli ıstakoz.
Aa! ZOE VE FLORRY 4090 (birlikte gülerler)
Ha ha ha ha.

BOYLAN

(emin bir adımla arabadan atlar ve herkes
işitecek şekilde yüksek sesle konuşur)
Merhaba, Bloom! Mrs. Bloom hâlâ giyinmedi
mi?

BLOOM

(mor kadife ceket, kısa pantolon ve saman
rengi çoraplardan oluşan uşak kıyafeti ve
pudralı peruğuyla) Korkarım Hayır, efendim.
Son şeylerini.....

BOYLAN

(ona altı peni atar) Al, bir cin içersin sodaylan.
(şapkasını zarif bir 4100 hareketle Bloom'un
başındaki boynuzun dallarından birine asar)
Beni 'Çeri al. Karınla özel bir işim var, anladın
mı?

BLOOM

Ağ olunuz, efendim. Peki, efendim. Madam
Tweedy banyosunu yapmakta, efendim.

MARION etnalde gayetle onurlanmıştır. (suları

taşıra taşıra faşır faşır ban-a" çıkar) Raoul
sevgilim, gel de
kurula beni. Dımdızlak teni-'Çindeyim. Yeni
şapkamla araba süngerim hariç.
H

----- 610 -----

-
4110 BOYLAN
(gözlerinde neşe pırıltıları) Mükemmel!
BELLA

Ne? Ne oluyor?
(Zoe onun kulağına fısıldar.)
MARION

Bırak baksın, göt lalesi! Puşlavat! Kendini
kamçılatan! Güçlü bir fahişeye ya da sakallı
karı Bartholomona'ya yazayım da yaraları bir
inç kalınlığında kabuk bağlayacak şekilde
işkence etsinler, imzalı mühürlü makbuz alıp
getirsin bana.

4120 BOYLAN
(kendine sarılır) Bak hele, bu küçük zimbirtiyi
daha fazla tutamayacağım. (gergin süvari
bacaklarıyla ilerler) BELLA (gülerek) Ho ho ho

ho. BOYLAN

(Bloom'a, omzunun üzerinden) Gözünü anahtar deliğine uydurabilir ve ben ona birkaç kez binedurayım kendi kendinle oynarsın.

BLOOM

4130 Sağ olunuz, efendim. Oynarım efendim. Seyre katılmaları için iki erkek dostumu getirebilir bir de fotoğraf çekebilir miyim acaba! (bir merhem kavanozunu uzatır) Vazelin, efendim? Portakalçiçeği-Hık su?...

KITTY

(kanepeden) Anlatsana, Florry. Anlatsana. Ne...

(Florry ona fısıldayarak anlatır. Dudaklarını saklata, avazı çt*»' ğtnca, hapır hupur mırıldana aşksözlerifısıldar.)

MINA KENNEDY

"ileri yukarıya çevrili) Oo, sardunyalar ve güzelim şeftalilerin ko-ıf u gibidir muhakkak! Oo, kadının her bir azasına tapıyor adeta! 4140 Birbirine girmişler! Buselere gark olmuş!

LYDIA DOUCE

(ağzı açılarak) Nayım nayım. Oo, kadını

kucağına almış hem yapıyor hem odada
dolaştırıyor! Oyuncak atına binmiş. Ta
Paris'ten, isfew York'tan işitilir sesleri.

Ağızlardolusu kremalı çilekler gibi.

KITTY (gülerek) Hi hi hi.

BOYLAN'IN SESİ (karnının dibinden, tatlı,
boğuk) Ah! Godblazegrukbrukarçkraşt!

MARION'UN SESİ 4ıSo

(hançeresinden yükselen, boğuk, tatlı) Oo!

Fasafisobusenapuistnap-huçk?

BLOOM

(gözleri çılgınca açılmış, kendisini kucaklamış)

Bastır! Gizlen! Bastır! Geçir ona! Yetmez!

Zımbala!

BELLA, ZOE, FLORRY, KITTY Ho ho! Ha Ha!
Hi hi! LYNCH

(parmağıyla gösterir) Doğaya bir ayna tut.

(güler) Hu hu hu hu hu!

(Stephen ile Bloom aynaya bakarlar. William Shakespeare'in sakal- 4160 sız, felçten kaskatı kesilmiş yüzü, holdeki rengineyiği boynuzlu şapka askısının aksi başının tam üzerine vurmuş, aynada belirir.)

SHAKESPEARE

vakarlı bir vantrilokçayla) Boş kafanın sesini görgüsüz kahkahalar-aile getiren. (Bloom'a) Sen ki görünmez olmayı düşünürsün.

612

Nazar eyle. (iğdiş edilmiş besili kara horoz sesiyle carlar) lagogo' R-zim moruk

Perşembesabahı nasıl da kesmişti soluğunu. lagogog0ı

BLOOM (üçfahişeye işkilli bir gülümsemeyle) Fıkrayı ne zaman dinleyeceğim?

4170 ZOE

Sen iki kez evlenip bir kez dul kalınca.

BLOOM

Kimileyin göz yumarsın. Büyük Napolyon bile ölümünden sonra çırılçıplak ölçüleri alınırken... (Dul kadın Mrs. Dignam minicik kalkık burnu ve yanakları ölüm-laklakiyatı, gözyaşı ve Tunney 'in kırmızı İspanyol şarabıyla tutuşmuş, dulluk giysisi içinde, çarpık bonesiyle, yanakları, dudakları ve burnu alıktı pudralı, yavrularını önüne katmış bir dişi kuğu gibi koşar adım geçmektedir. Eteğinin altında merhum kocasının günde-4180 Hk pantolonuyla burunları kalkık kırk beş numara postalları görülür. Bir elinde bir îskoçyalı Dul Kadınlar sigorta poliçesi bir elinde de yavrularının, altında, Patsy yakası kalkmış, bir paket domuz-pirzolası sallanadursun tek pabucuyla zıplayarak, Freddy sızlanarak, Susy ağlamsık morinabalığı ağzıyla, Alice bebekle cebelleşerek onunla birlikte koşuştukları pek geniş bir şemsiye tutmaktadır. Mrs. Dignam, etekleri uçuşa uçuşa, sille tokat onları gütmektedir.) FREDDY Anne be, ne diye itiyosun öyle! SUSY 4190 Anne, et suyu

taşıyor!

SHAKESPEARE

(bırfelçli öfkesiyle) İkincisiylek imseev lenmedi
ilkiniki möldürdü.

(Martin Cunningham'm sakallı yüzü

Shakespeare'in sakalsız yUzunun yerini alır.

Geniş şemsiye sarhoşçasına sallanırken

çocuklar bit yana koşuşurlar. Şemsiyenin

altında Mrs. Cunningham şen du{aP' kası ve

kimono giysisiyle ortaya çıkar. Bir sağa bir sola
doğru kaff

613

Japonvari bir bükülüşe eğilir.)

MRS. CUNNINGHAM

(şarkt söyler)

Bana derler Asya'nın incisi! 4200

MARTIN CUNNINGHAM

(telaşsız, ona bakmaktadır) Muazzam!

Fürumayenin Allahı kahrolası haspa!

STEPHEN

Et exaltabuntur cornua iusti. Kraliçeler en
birinci boğalarla yatarlar.

Büyükyaşlıatadedemin, aşkına ilk günah

ıkartma hücresini yaptığı Pasiphae'yi
anımsayın. Madam Grissel Steevens ile
Lambert ailesinin teres pilerini de unutmayın.
Nuh arapla sarhoş olmuştu. Gemisi de açıktı.
BELLA 4210

Burada  yle şeyler yoktur. Yanlış kapıyı
aldınız.

LYNCH

Bırak da konusun. Paris'ten yeni döndü.
ZOE

(Stephen'e koar ve onun koluna girer) Devam
et, canım! Biraz Darle-vu söyle.

(Stephen şapkasını başına geçirir ve  mineye
doğru zıplayıp orada omuzlarını silkerek,
yüzünde yalancı bir tebessüm, yüzgeçli ellerini
iki yanına doğru açar.)

LYNCH 4220

anepey, yumruklayarak) Rmm Rmm Rmm
Rrrrrrrmmmm.

STEPHEN

\iit*mt?evinimlerk safma saPan konuşur)
Akşamlarınızı eldiven-ve daha nice şeylerini
hatta kalbini satan güzel kadınlarla ge-
614

çireceğiniz binlerce yer mükemmel revaça
olan birahaneler nr sesler gibi fevkalâde şık
giysili bir sürü kokotun kankan dansı va tıkları
ve bekâr ecnebilere Parizyen soytarılıklarını
sergileyeseL mesela İngilizcesi kıt ise aşk ve
tenperver hissiyat konusunda n denli güçlü
olduğunu söyleyerek bilhassa salozlaştırıp
yanaştıkla 4230 yığınla yer. Pek güzide beyler
zevkiniz için siz cenaze mumlarını ışığında ve
her gece gümüşten gözyaşlarının akıtıldığı
cennet ve cehennem şovunu mutlaka ziyaret
etmektir. Din hakkında haki. katen şok edici
dehşetli ve bu universal dünyada görülen
saçmalık şeyler. Geldiklerinde tamamen
ağırbaşlı olan bütün şık kadınlar vampir

adamın pek taze genç ve dessous troublants
rahibeyi düdük-lediğini gördükten sonra
soyunmaya başlarlar, (dilini kuvvetlice şaklatır)
Ho, la la! Cepifqu'ila!

LYNCH

Vive le vampire!

4240 FAHİŞELER

Bravo! Parlevu!

STEPHEN I

(başını kaldırmış, şaklabanlıkla kendini
alkışlayarak yüksek sesle güler) Kahkahalar
sükse bin beş yüz. Melekler de tıpkı orospular
gibidir, kutsal apostollar da kılığı kıyafeti hoşça
hıyar haydutların daniskası. Pırıl pırıl elmaslar
takınmış havalı kostak demimondaines. Yoksa
sizin tercihiniz belki de yaşlı erkeklerin
müptezel modern zevklerine daha çok mu
müptelasınızdır? (Lynch ile fahişelerin karşılık
verdiği soytarıca jestlerle çevresini gösterir)
Tersine çevrilebilen kauçuk 4250 kadın
mankeni ya da çıplak bakirelerin tabii
büyüklükte gayede lezbik beş kerre on kerre
öpülesi--dikiz mahalli. Buyurun, beyle'.

aynadan her türlü pozisyonu, trapezleri ve türlü çeşitli aygıtla»3 birlikte arzuladığınız takdirde kasabın oğlunun ılık karaciğeri ya da piece de Shakespeare karnındaki omleti murdar ettiği dehşetengı hayvani muameleyi seyredin.

BELLA

(karnını tıptışlayarak alkış tutarken bir kahkaha çığılığı atarak an l doğru yıkılır) Karnındaki omleti.... Ho! Ho! Ho! Ho!.. Karnın*»1" omleti....

----- 615 -

STEPHEN

{k,rıtarak) Sizi seviyorum, sevgili efendimiz. İngiliz lisanını siz var konuşmak double entente cordiale. Ha, evet, mon loup. Kaç para? Waterloo. Watercloset. (ansızın durur ve işaretparmağını kaldırır) (gülerek) Omlet.. (gülerek) Ankor! Ankor!

BELLA FAHİŞELER

STEPHEN Dinleyin bak. Rüyamda bir karpuz görmüştüm. ZOE Seyahate çıkacaksınız ve ecnebi bir bayana âşık olacaksınız. LYNCH Bir kadın uğruna devri âlem.

4260 4270

Rüyaların tersi çıkar hep.

FLORRY STEPHEN

nuZTLT'u uŞtl ^AraS1- FahİŞder S°ka^A

SerPenti- Ave-K t^AXd " mi b3na gÖStCrd"

tlkn3ZCa bir dUh *™

BLOOM

(Stephen'eyaklaşarak) Baksana....

STEPHEN

ASîfIT M'™"3 dDÜ*manlarım- Ve hAP öyle
kaltak. Uçsuz dRsıZ dünya, (bağırır) Pater!
Özgür!

4280 616

BLOOM Hey, baksana... STEPHEN

Beni yola getirecek, ha? O merde alors!

(akbabapençelerindeki tırnakları keskinledir ve bağırır) Hold! Hiliho! 4290 (Simon Dedalus'un sesi, bir parça mahmur ama tetikte, hiliho diye karşılık verir.)

SIMON

Asayiş berkemal. (güçlü kallavi şahin kanatlarıyla havada dönerek, coşturucu çığlıklar koyuvererek değimsizce dalışa geçer) Hey, evlat! Nasıl, kazanıyor musun? Hoop! Gidisi! Bu kırmalarla düşüp kalkıyorsun demek. Onları eşeğimin yanına bile yaklaştırmam ben! Bayrağımızı dalgalandır hep! Gümüşi bir fonda kanatlarını açmış ufkî uçuşta kızıl bir kartal. Ulster Baş Armacısı! Hayhoop! (küçük bir tür av köpeğinin sesini taklit ederek havlar da havlar) Bulbul! Burbl-4300 blburblbl! Hay, evlat! (Duvarkâğıdındaki ağaçlıklar ve kayranlar kırlara doğru sıra sıra hızla geçerler. Büyükannesini gördükten sonra gizlendiği

yerden çıkan, kuyruğu dimdik, ipiri bir tilki hızla koşarak pasparıldak gözleriyle yaprakların altında porsuk yuvası aramaktadır. Bir zağar sürüsü, burunları yerde, avlarını koklayarak, havlaya havlayp, burblbrbliye biliye kana susamış iz sürmekteler. Ward Union'in kadın ve erkek avcıları da onlarla birlikte, öldürmek hırsıyla ha bire koşmaktalar. Six Mile Point, Flathouse, Nine Mile Stone'dan ellerinde boğumlu sopalar, direnler, sombalığızıpkınları, kementlerle 4310 yayalar, kırbatı sürügüdücüler, tamtamlı ayı avcıları, kılıçlı boğa-güreşçileri, dalgalanan meşale/eriyle soluk zenciler onları izlemekte. Barbutulardan, ta ve apalı zar oynayanlardan, yüksüklü üçkâğıtılardan, karmanyolacılardan oluşan bir kalabalığın uğultusu iştilir. Erketeciler ve tüyocular, sihirbazlara özgü silindir şapkalarıyla kısık sesli müşterek bahisiler kulakları sağır edici yaygaralarını bastırmaktalar.)

KALABALIK

Yarış programı. Yarışları gösteren program!

Autsayderlere on katı! 617
paralı Tommy burda! Paralı Tommy! 4320 Biri
hariç on katı! Biri hariç on katı! Spinning
Jenny'ye oyna, şansını dene! Biri hariç on katı!
Bes yüze kadar yolu var, beyler! Beş yüze
kadar yolu var! Autsayderlere on katını
veriyorum! Biri hariç on katı!
(Cokeysiz bir autsayder bir hayalet gibi
fırlayarak, yelesi ay köpüğü, gözyuvaları yıldız
yıldız, varış noktasını geçer. Onu doludizgin
giden bir at sürüsü izler. İskelet atlar, Zinfandel,
Westminster Dükü'nün Ceylon'u, Prix de Paris.
Şeylerinin üzerinde, eyerlerinin 4330 üzerinde
zıplayan, zıplayan paslızırhlı cüceler binmiş
onlara. Sonuncusu çiseleyen yağmurda soluk
soluğa, esmere çalan sarı bir at, favori Kuzey
Horozu, üzerinde de kahverengi kepli, kolları
turuncu yeşil ceketli Garrett Deasy, dizginleri
sıkıca kavramış, hokeysopası savrulmaya
hazır. Altındaki yaşlı, oynak yerleri şişmiş
beyazgetrli at taşlı yolda orsa boca
ilerlemektedir.)

ORANGE LOCALARI

(alay ederek) Eğil önüne de asıl dizginlere,
beyim. Sonuncu tur! Geceleyin evine varırsın!
GARRETT DEASY 4340

(tırnaklarıyla kazıdığı yüzü postapullanyla
sıvanmış, dimdik dikilerek hokeysopasını
savurur ve atı eğitilmiş bir dörtnalda yorga
giderken mavi gözleri avizenin prizmasında
şimşeklenir) Per vias rectas! (Onun ve
şahlanan atının üzerine sel gibi, rakseden
havuç sikkeleri, arpa, soğan, şalgam ve
patatesten oluşan koyunetli çorba bardaktan
boşanmasına yağar.)

YEŞİL LOCALAR

Hava güzel, Sir John! Hava güzel, Devletlu
Efendimiz!

(Er Carr, Er Compton ve Cissy Caffrey, her biri
kendi havasım tutturmuş, pencerelerin altından
geçerler.)

4350

STEPHEN Durun! Dostumuz sokaktaki
gürültü.

ZOE

(elinikaldırır) Susun!

ER CARR, ER COMPTON VE Sissy

CAFFREY Gene de yüreğimde Yorkshire aşkı
tütüyor...

ZOE

O benim işte. (ellerini çırpır) Dans! Dans!

(piyanolaya koşar) iki 4360 penisi olan var mı?

BLOOM

Var mı?..

LYNCH (penileri ona uzatır) İşte.

STEPHEN

(sabırsızlıklaparmaklartnı çatırdatarak) Çabuk!

Çabuk! Kâhin asam nerede? (piyanoya doğru
koşar ve bastonunu alarak ayağına tarttmılıca
vurur)

ZOE

4370 (silindir kolunu çevirir) işte oldu.

(İki peniyi delikten içeri atar. Sarı, pembe ve
mor ışıklar yayılmaya başlar. Silindir
mırıldanarak döner ve ağır duruksun bir vals

alar. Fiyonklu sa örgülü peruğu, saray giysisi ve benekli kolsuz mantosuyla Profesör Goodwin, inanılmaz yaşından dolayı iki büklüm, elleri fitreye litreye odada sendeleyerek ilerler. Piyanotaburesi-nin ucuna ilişerek oturur ve fiyonklu sa örgüsü bir kalkıp bir ine-dursun başını hanım hanımcık bir zarafetle eğe eğe elsiz ırpı kollarını kaldırıp klavyeye ha bire vurur.)

ZOE

4380 (topuklarını vurarak kendi etrafında döner) Dans. Kim katılacak bana? Dans eden yok mu? Şu masayı çekelim.

619

(Piyanola değişen ışıklarla vals temposunda Sevdiiim Kız Bir Yorkshirelı Kız 'in girişini alar. Stephen bastonunu masanın üzerine atarak Zoe'yu belinden sararak kavrar. Florry ve Bella masayı şömineye doğru iterler. Stephen, Zoe'yu abartılı bir nezaketle kollarına alarak odanın içinde döne döne vals yapmaya başlar. Bloom bir kenarda durur. Zoe'nun giysi

kolu nezaketten kopacak kolundan düşerek ak kasçıçeği aşı yerini ifşa eder. Profesör Maginni'nin perdelerin arasından uzattığı bacağının ayakucunda bir silindir şapka dönmektedir. Maginni, ustalıklı bir tekmeyele şapkayı döne döne ba- 4390 sınıfın tepesine oturtur ve patenle kayarak afileşapkasıyla sahneye çıkar. Bordo ipek klapalı kurşuni bir redingot, krem bürümcükten bir yakalık, oyuk yakalı bir yelek, beyaz kravatlı dik yaka, lavantaçiçe-ği renginde dar bir pantolon, rugan iskarpin ve kanaryasarı eldiven giymektedir. Yakasında koskoca bir dalya takılıdır. Kıvrımlı bir bastonu iki yana doğru çevirerek sallar, sonra da koltuğunun altına kıştırır. Bir elini hafifçe göğsüne koyar, eğilir, ve çiçeğiyle düğmelerini okşar.)

MAGINNI

Devinimin şiirselliği, kalisteni sanatı. Madam Legget Byrne ya da 4400 Levenston ile bir ilişkimiz yoktur. Fantezi kıyafet baloları düzenlenir. Alayış. Katty Lanner adımı. Ya. Beni izleyin! Koreografik yeteneklerim, (menüet

yaparcasına arı ayaklarıyla sekerek öne doğru ilerlerler) Tout le monde en avant! Reverence! Tout le monde en place!

(Prelüd biter. Profesör Goodwin, kollarını belirsizce çırparak, uçuşan pelerini taburenin üzerine düşerken büzülür, iner. Müzik belirgin bir vals temposuna dönüşür. Stephen ile Zoe pürkeyf dönerler. Işıklar, sarı pembe mor-kâh şavkır kâh körsür.)

PIYANOLA

iki delikanlı söz ediyordu kızlardan, kızlardan, kızlardan, 4410 Geride bıraktıkları yavuklularından.....

(Bir köşeden altınsaçlı, narinsandallı, sıkımbelli günahsız eli, kı-zımsı mavileriyle sabah saatleri koşarak çıkarlar. Çevire çevire ip atlayarak çalak danslarını ederler. Kehribar şartlarıyla öğle saatleri onları izler. Gülerek, el ele tutuşarak, başlarında yüksek tarakları çakmak çakmak, kollarını kaldırıp dalgacı aynalardaki güneşi yakalarlar.)

----- 620 -

MAGINNI

(eldivenli elleri, alkışının sesini boğar) Carre!
Avant deux! Düzgün so-4420 luyun! Balance!
(Sabah ve öğle saatleri kendi yerlerinde
dönerek, birbirlerine yaklaşıarak, arkaya doğru
yay çizerek, karşılıklı
eğilerek vals yaparlar Arkalarındaki kavalyeler
kollarını kıvrıp öyle tutarak ellerini indirirler ve
kaldırdıkları

omuzlarına dokunurlar.)

SAATLER Dokunabilirsin benim şeyime.

KAVALYELER Dokunabilir miyim senin
şeyine?

SAATLER 4430 Ah, ama hafifçe!

KAVALYELER]

Ah! Pek hafifçe! PIYANOLA

Benim minik utangaç minik sevgilimin beli.

(Zoe ile Stephen pervasızca, daha da
aldırıışsız, dönerler. Alacakaranlık saatleri
yanaklarında hafif allık ve suni gülümsü bir
pembelik, dağların uzun, dağınık, hantal,
mahmurgözlü gölgelerinden çıkıp gelirler. Kara,
yarasamsı yenleri dağyeliyle çırpınan kurşuni
tüller giyinmişlerdir.)

4440 MAGINNI

Avant huit! Traverse! Salut! Cours de mains!
Croise!

(Gece saatleri süzülerek birer birer son yerlerini de alırlar. Sabah, öğle ve alacakaranlık saatleri onların önünden çekilirler. Yüzleri maskelidir, saçlarında hançerler ve bileziklerinde ölgün sesli çingiraklar vardır. Yorgun argın, tüllerinin altında dizktrarmizkırar-lar.)

621

BİLEZİKLER Amanın! Yandım! ZOE

(kıvrılarak, eli alnında) Ah! 4450 MAGINNI

Les tiroirs! Chaîne de dames! La corbeille! Dos d dos!

(Arabesk devinimlerle bezgincesine zeminde örüle çözükle diz ktra kıvrıla, baş döndürücü yıldızlar gibi şekilden şekle girdiler.)

ZOE

Başım dönüyor!

(Dans etmeyi bırakır ve kendini bir sandalyeye atar. Stephen, Florry 'yi derhal bırakıp Kitty ye sarılır. Dem çeken bir balabankuşu haşin tiz

çığlığını ünletir. İñlesızlagıcırdayan Toft'un ağır
bati atlıkarıncası ağır ağır odayı
döndürmektedir odanın çevresinde.) 4460
PIYANOLA Sevdığım kız bir Yorkshireh kız.
ZOE imanına kadar Yorkshireh. Haydin,
herkes buruya! (Florry'yi yakalayarak onunla
vals yapar.)

STEPHEN Pas seul!

(Kitty'yi döndürerek Lynch'in kollarına bırakır,
masanın üzerinden dişbudak bastonunu kapar.
Bloombella Kittylynch Florryzoe hün-napşekeri
haspalar hepsi de döñe dolana vals yaparlar.
Stephen 4470 şapkası bastonuyla ortalarında
ağzını kapatmış eliyle uyluğunun alt yanını
kavramış kurbağa gibi pertav alıp zıplamakta,
tekme atıp sıçramaktadır. Yaygara hayhuy
takatuka çakararak haydi yallah düttürüdüñ mavi
yeşil sarı şavkımlarla Toft'un ağır bati
atlıkarıncasında yaldızlı ejderlerden sarkınmış
biniciler, bağırsakları fandango yeri göğü
tekmeleyerek kâh hoplamakta kâh
düşmektedirler.)

PIYANOLA

Fabrikada alışan bir kız da olsa Giysileri son moda değilse de.

4480 (Sıkıcatutunarak yel yeperek yelken
kürek göz kamaştıran kulak tır-
malay an yalnız yaldırak bir seyirle ağır batı
cızlam çekip aşıramento seyran edip döne
döne geçerler.

Barabumm!)

TUTTI Ankor! Bis! Bravo! Ankor! SIMON
Ananın sülalesini düşün!

STEPHEN

Ölüm dansı.

(Uşağın çingırağı çangır sil baştan digidan
çangırdarken, atı, beygi-4490 ri, öküzü,
yavrudomuzlar,
Isa'nıneşeğine binmiş Conmee, patalyasında
kollarını kavuşturmuş çıkırık çekerek gayda
çalarken ayağım yere vurup güm este! Horon
tepen koltuk değneği ve topal ayağıyla denizci.
Barabumm! Beygirlerin domuzların çingıraklı
atların Ga-dara domuzlarının tabuttaki Corny
'nin çelik köpekbalığı kayasının tek saplı
Nelson 'un çocuk arabasından feryat figan
düşen eriklekesi içinde iki fitne fücür
Frauenzimmer'in üzerinden. Vay anasına,
adam bir şampiyon. Bira fıçısından çıkma
fitilmavisi zadegan Muh. akşamduası Love
tenezzüh arabasında Blazes aldırışsız iki-
büklümmorina bisikletçiler şekerlikremalı
pastasıyla Dilly giysiler 4500 aşırı süslü değil.
Ardından son dönemeçte bir
aşağı bir yukarı ağır
bati bindirirken güm diye genel vali ile karısı
bira fıçısı gibi çalkala yavrum tütüyor güm
diyeshireli gülüm. Barabumm!

Çiftler bir yana yığılıp kalırlar. Stepken gözleri karardığı halde döner. Oda tersine dönmektedir. Gözleri kapalı, sendeler. Kırmızı raylar göğe doğru uçuşmaktadır. Her yanında yıldızlar güneşler ha bin dönerler. Yaldırak tatarcıklar duvarlarda titreşerek dans ederler Stephen ansızın durur.)

STEPHEN İ]

(Stephen'tn annesi, bir deri bir kemik, üstünde solmuş portakalçiçek- 4510 lerinden bir çelenk lime lime kurşuni giysisi ve yırtılmış gelin duvağı, dökülmüş ve burunsuz yüzü mezarküfünden yemyeşil, açılan zeminden kaskatı yükselir. Kalan tek tük saçı ince mi incedir. Mavihalkalı bomboş gözçukurlarını Stephen'in üzerinde tutarken açılan dişsiz ağzından sessiz bir sözcük dökülür. Bir bakireler ve günah çıkartan papazlar korusu dilsizcene terennüm ederler.)

KORO

Liliata rutilantium te confessorum...

Iubilantium te virginum.... (Kulenin tepesinden Buck Mulligan, morlu sarılı alaca bulaca soy-

4520 tan

giysisi ve ıngıraklı palyaço kukuletasıyla durmuş, bir elinde dumanı üstünde tereyağı sürölmüş bir poğaça hayretten ağızı açık, kadının cesedine bakar.)

BUCK MULLIGAN

Hunharca öldürölmüş. Çok yazık! Mulligan felekzede anayla karşılaşıyor, (gözlerini yukarıya doğru çevirir) Tanrıların habercisi Malachi!

ANA

(ölölere özgü o belirsiz delilik tebessümüyle) Bir zamanların güzeller güzeli May Goulding idim ben. Şimdi ölüyorum. 4530

STEPHEN

(dehşetten donakalır) Hortlak, kimsin sen? Yo. Bu nasıl şeytanca bir iştir?

BUCK MULLIGAN

(ıngıraklı kukuletasını sallar) Bak şu işe! Çömezim Kinch zavallı anasını kahrından gömmez mi! Bok yoluna gitmiş kadıncağız, (gözlerinden akan erimiş tereyağı damlaları poğaçalarının üzerine dökölür) Bizim engin

güzel anamız! Epi oinopaponton.

ANA

Manmıts küllü nefesini usulcacık onun üzerine çevirerek daha yaklaşıp) 4540 Herkes bu yoldan geçecek, Stephen. Erkekten çok kadın var dün----- 624 -----

yada. Sen de. Bir gün gelecek.

STEPHEN

(Ürkü, pişmanlık ve dehşetten bogulurcastna) Seni ben öldürmüşüm diyorlar, anne. Senin aklını karıştırdı o. Kanserden ölmüştün sen benim yüzümden değil. Mukadderat.

ANA

(ağzının bir yanından yeşil bir safra sızıntısı azar azar akar) O şarkıyı söylemiştin bana. Acı gizemi aşkın.

4550 STEPHEN

(coşkuyla) o sözcüğü söyle bana, anne, şimdi biliyorsan şayet. Bütün erkeklerin bildiği o sözcüğü.

ANA

Sen Dalkey'de Paddy Lee'yle trene atladığın o
gece kim kurtarmıştı seni? Yabancılar
arasında kederli dururken kim acımıştı sana?
Duanın gücü her şeyi halleder. Ursuline
risalesinde ıstırap çeken ruhlar için dualar,
papalığın kırk günlük günahların affı dönemi.
Tövbekar ol, Stephen. STEPHEN 4560
Gulyabani! Sırtlan!

ANA

Öteki dünyamda senin için dua edeceğim.
Dilly'ye söyle de her gece zihin
yorgunluğundan sonra o pirinç lapasından
yapsın sana. Seneler boyunca sevdim ben
seni, Ah, oğlum, ilkevlâdım, rahmimde seni
taşıdığım zamanlar.

ZOE

(şömineparavanasıyla kendini yelleyerek)
Eriyorum!

FLORRY

(Stephen'i imler) Bak! Kireç gibi oldu!

BLOOM 4570

(daha da açmak için pencereye gider) Baş
dönmüş.

ANA (kin için yanan gözleriyle) Tövbe et! Ah, cehennem ateşi!

STEPHEN

(soluk soluğa) Yakan ama öldürmeyen! Cesetçiğneyicisi! Derisi soyulmuş baş, kanlı kemikler.

ANA

(küllenmiş nefesini yaya yaya yüzü giderek yaklaşır) Ahan ha! (parmağını uzatarak kapkara çürümüş sağ kolunu yavaşça Stephen'in göğsüne doğru kaldırır) Tann'nın elinden sakın! 4580 (Kötücül kırmızı yüzlü yeşil bir yengeç öfkeyle sıkıdığı kıskaçlarım Stephen'in kalbine batırır da batırır.) STEPHEN

(hiddetten boğulmuşçasına yüz hatları kül rengine girer, yaşlanır) Bok!

BLOOM

(pencerenin yanından) Ne?

STEPHEN

Ah non, par exemple! Anlıksal imgelem! Ya hep ya hiçtir bana göre. Non serviam!

FLORRY 4590

Biraz soğuk su verin şuna. Dur. (dışarıya

koşar)

ANA

(umutsuzca inleyerek ellerini yavaşça oğuşturur) Ey isa'nın Kutsal Yü-reği, sen ona acı! Onu cehennemden kurtar, Ey ilahi Kutsal Yürek!

626

STEPHEN

Hayır! Hayır! Hayır! Tinimi sındırın, hepiniz, elinizden gelirse! Hepinizi dize getiririm sonunda!

ANA

4600 (hırıldayarak can çekişir) Stephen'den mağfiretini esirgeme, Tanrım, hatırım için! tsa çarmıha gerilirken sevgisi, ıstırabı ve çektiği eziyet karşısında duyduğum acıyı anlatmak imkânsız.

STEPHEN

Nohung!

(Bastonunu iki eliyle kaldırır ve avizeyi paramparça eder. Nihai bir morartıh alev anı ve, izleyen karanlıkta, teknil uzayın harabiyeti, camların kırılışı ve duvarların yıkılışı.)

HAVAGAZI MEMESİ Pvfungg!

4610 BLOOM Dur!

LYNCH (atılarak Stephen'in eliniyakalar)

Tamam! Durun! Paniklemeyin!

BELLA Polis!

(Stephen, başını ve kollarını kaskatı arkaya doğru uzatmış, bastonunu bırakarak seri ve sert adımlarla kapıdaki fahişeleri geçip odadan çıkar.)

BELLA

4620 (pğltğı basar) Takip edin onu!
(İki fahişer holkapısına koşar. Lynch, Kitty ve
Zoe koşar adım odadan çıkarlar. Heyecanlı
konuşurlar. Bloom
onları izler, geri döner.)

FAHİŞELER

(kapı aralığında sıkış sıkışa, göstererek) işte
orada.

ZOE

(imleyerek) Orda. B ir şeyler oluyor.

BELLA

Avizenin parasını kim ödeyecek? (Bloom'un
ceketinin eteğini kavrar) işte, onunla
birlikteydiniz. Avize kırıldı.

BLOOM 4630

(bir koşu antreye gider sonra acele döner) Ne
avizesi, kadın?

BİR FAHİŞE Ceketı yırtılmış. BELLA

(gözleri öfke ve tamahla acımasız, gösterir)
Bunu kim ödeyecek? On şilin. Sen de şahitsin.

BLOOM

(Stephen'in bastonunu çekip alır) Ben? On
şilin? Ondan yeterince sızdırmadın mı? Daha

demin o sana?..

BELLA 4640

(sesini yükselterek) Bak şimdi, bırak bu ağızları. Burası kerhane değil. On şilinlik bir ev.

BLOOM

(Başı avizenin altında, zinciri çeker. Havagazı memesi mızırdanarak kısık leylağimsı mor bir tayf halinde yanar. Bloom bastonu kaldırır.)

Sadece şişesi kırılmış. Yaptığı şey sırf....

BELLA

'&eriye doğru çekilerek ılığı basar) İsa aşkına! Yapma!

BLOOM

4650 (bir darbeyi savuştururcasma davranarak) Kâğıda nasıl vurduğun göstermek için. Bunda altı penilik bile hasar yok. On silinmiş!

FLORRY

(bir bardak suyla, girer) Nerde o? BELLA Polisi çağırayım mı?

BLOOM

Ha, biliyorum. Makamındaki patburunu. Ama Trinity'de bir öğrenci o. Müessesenizin

müşterileri. Kirayı ödeyen beyler, (bir mason işareti yapar) Beni anlıyor musunuz?
Başhâkim yardımcısının 4660 yeğeni. Bir skandal çıksın istemezsin.

BELLA

(öfkeli) Trinity. Kürek yarışlarından sonra bir vaveyla buraya doluşurlar ama birşeycik ödemezler. Sen mi öğreteceksin burda ne yapmam gerektiğini yoksa? Nerede o?

Tazminat davası açacağım! Rezil rüsva edeceğim onu, alimallah! (bağırır) Zoe! Zoe!

BLOOM

(aceleyle) Ya senin Oxford'daki kendi oğlun olsaydı? (ikaz yollu) Biliyorum. BELLA 4670 (dili tutulmuş gibi) Kim oluyorsun sen? Sarı çiz!

ZOE

(koridorda) Bir hırlaşma var.

BLOOM

Ne? Nerede? (masaya bir silin atarak fırlar) Bu, lamba şişesi için-Nerede? Biraz temiz havaya ihtiyacım var. (Koridordan dışarıya seğirtir.

Fahişeler gösterirler. Florry eğik bar-

629

dazından suları d ke d ke onu izler.
Kapı    inde kümelenen bütün fahi  eler  an
 an ederek sisin kalktığı sa  tarafı gösterirler.
Sol taraftan  ıngır mıngır bir binek arabası
gelmektedir. Evin önünde yavaşlar. Bloom
koridorun kapısından, iki sessiz zamparayla
arabadan inmekte olan Corny Kelleher'i tanır.
Yüzünü öbür yana çevirir. Bella koridordan
fahi  elerini körükler. Kızlar  apır  ekerli upur
a ure  p c klerini  f r rl r. Corny Kelleher
  ren  ve sefih bir tebessümle cevap verir.
Sessiz zamparalar arabacıya parasını vermek
için dönerler. Zoe ile Kitty h l  sa  tarafı
göstermektedirler. Bloom hızla aralarından
geçerek hilafet ba lı ıyla pa osunu

eker ve yüzünü yana doğru çevirip
basamaklardan aŗaęıya seğirtir. Sarı iz
Harun Reŗit, sessiz zamparaların arkasından
Çevik leopar adımlarıyla ardında
anasontohumu dolu yırtık torbalardan bir iz
bırakarak kayıp parmaklıklara doğru yeler.
Attığı her uzun adımı diŗbudak bastonla
noktalar. Binici kasketi ve eski gri puntoluyla,
Trinity -li Hornblower'in köpek kamçısını
savurarak yeddiği bir tazı sürüsü kokusunu
almıŗ, uluya uluya, soluk soluğa, oyun ederek,
kiriŗi kırarak, dillerini uzatarak, topuklarını
ısırarak, kuyruğuna atılarak onu ta arkalardan
izlemektedir. Bloom yürür, zikzak koŗar,
kulaklarını yassıltıp seğirtir. akıllarla,
lahanakoanlarıyla, bisk viku-tularıyla,
yumurtalarla, patateslerle,  l 
morinabalıklarıyla, kadın ŗıptıkt rlikleriyle topa
tutulur. Onun ardından taze bir iŗtiyakla zikzak
seğirterekten bağırıp ağıraraktan
kızıŗmıŗasına kovalamaktadırlar yiyerekten
ustamınkini: 65C, 66C, gece bekçisi, John
Henry Menton, Wisdom Hely, V. B. Dillon,

Meclisüyesi Nannetti, Alexander Key es, Larry O'Rourke, Joe Cuff e, Mrs. O'Dowd, Pisser Burke, İsimsiz Varlık, Mrs. Riordan, Abem, Garryowen, Nederler-diadma, Acayipsurat, Hıkdemişburnundandüşmüşsherif Onudaha-öncegördüydüm, Başıkistliadam, Chris Callinan, Sir Charles Cameron, Benjamin Dollard, Lenehan, Bartell d'Arcy, Joe Hynes, Red Murray, Editör Brayden, T. M. Healy, Mr. Justice Fitzgibbon, John Howard Parnell, Muhterem Sombalıgı Konservesi, Profesör Joly, Mrs. Breen, Denis Breen, Theodore Purefoy, Mina Purefoy Westland Row Postanesi Memuresi, C. P. M'Coy, Lyons dostları, Hoppy Ho-lohan, Sokaktakiadam, Sokaktakiöbüradam, Futbolayakkabıları, Kütburunlu Vatman, Zengin Protestan Kadın, Davy Byrne, Mrs. Ellen M'Guinness, Mrs. Joe Gallaher, George Lidwell, Nasırlı Jimmy Henry, Mubassır Laracy, Peder Cowley, Varidat Müdürlüğünden Crofton, Dan Dawson, Diş Cerrahı Bloom cerrah aletleri takımıyla, Mrs. Bob Doran, Mrs. Kennefick, Mrs. Wyse Nolan,

John Wyse Nolan,
Clonskeatramvayındakocakıçıkertilenhavalievli
4680 4690 4700 4710 630

kadın, Günah Zevkleri 'ni satan kitapçı, Miss
Dubedatilededad\<a pankadtn, Madamlar
Roebucklı Gerald Stanislaus M oran, Drim
4720 mie'nin İdarî Kâtibi, Wetherup, Albay
Hayes, Mastiansky, Citron
Penrose, Aaron Figatner, Moses Herzog,
Michael E. Geraghty, Af#[fettis Troy, Mrs.
Galbraith, Eccles Street'in köşesindeki polis
memuru, yaslı Doktor Brady stetokopuyla,
sahildeki esrarengiz adam, bir av köpeği, Mrs.
Miriam Dandrade ve bütün âşıkları.) BAĞIRIP
ÇAĞIRMALAR

(hercüaparmërçtopar) Bloom'dur o! Bloom, dur!
DurBloom! Durdu-runuğruyu! Hi! Hi! Köşeye
kıstırınonu! (Beaver Street'in kösesinde
darağacı platformunun altında nefesi kesilen
Bloom yaygaracı kavgacı güruhunun bir karış
önünde, tüm o 4730 "HU HU"li patırtıyla
kıyameti kiminiğin kopardığının sebebi hikme-
tini hiç de pek anlamaksızın durur.)

STEPHEN

(abartılı jestlerle, ağır ağır derin derin soluyarak) Sizler benim konuklarındınız.

Davetsiz. George'un beşincisi ve Edward'ın yedincisi sayesinde. Suçlusu tarihtir. Belleğin analarınca öykülenmiş.

ER CARR I

(Cissy Caffrey'e) Sana hakaret mi ediyordu? 9

STEPHEN

Ona dişil seslenme kipiyle hitap ediyordum. Ola ki cinsliksizdi. 4740 Tamlayan durumu değil.

SESLER

Hayır, öyle demedi. Onu gördüm. Surdaki kız. O delikanlı Mrs. Cohen'in ordaydı. Ne oluyor?

Askeri ve sivil. CISSY CAFFREY *

Ben askerlerle birlikteydim, onlar da, anlarsınız, şeye gitmek için beni bıraktılar, bu genç bay da arkamdan koşturdu. Bi şilinlik bı orospu olsam da beni gören erkeğe sadık kalırım ben.

i

SESLER Karıadamasadık.

STEPHEN 4750

tlvich ile Kitty'nin başlarını görür) Selam,
Sisyphus, (kendisini ve öbürlerini imler) Poetik.
Üropoetik.

CISSY CAFFREY Evet, onunla çıkıktım.

Benle asker dostum.

ER COMPTON

Şu pezevengin kulağına indir bi yumruk, Harry.
Görsün gününü.

ER CARR

(Cissy'ye) Benle arkadaşım işemeye gitmişken
bu adam sana sataştı mıydı?

LORD TENNYSON 4760

(çelebi şair İngiliz bayrağı ceketi ve kriket
pantolonuyla, başı açık, uzun sakallı)

Muhakeme etmek onların işi değil.

ER COMPTON indir bi yumruk, Harry.

STEPHEN

(Er Compton'a) Senin kim olduğunu bilmiyorum
ama pek haksız sayılmazsın. Doktor Swift
zırhlı bir adamın gömlekli on adamı
haklayabileceğim söyler. Gömlek bir
kapsamlama. Bütünün, onu temsil eden bir
parçası.

CISSY CAFFREY 4770

(kalabalığa) Hayır, ben bu askerlerleydim.

STEPHEN

(tatlılıkla) Niçin olmasın? Korkusuz asker
oğlan. Kanımca örneğin bütün kadınlar.....

632

ER CARR

(kasketi çarpık, Stephen'in üzerine üzerine
yürür) Hey, kumandan, se nin çeneni şöyle bir
dağıtsam nasıl olur acep?

STEPHEN

(havaya bakarak) Ne dedin? Hiç de hoş değil.
Soylu miidafaai nefis 4780 sanatı. Bense,
şiddetten tiksiniyorum, (elini sallıyor) Elim biraz
ağrıyor da. Enfin cesentvos oignons. (Cissy
Caffrey'e) Burada bir huzursuzluk var.

Anlatsana nedir?

DOLLY GRAY

(kadın kahraman Eriha'nın işaretini vererek
balkonundan mendilini sallıyor) Rahab. Aşçının
oğlu, elveda. Salimen Dolly'ne kavuştun.
Ardında bıraktığın kızı düşünle de o da seni
düşlesin. (Askerler gözlerini kısarak dönerler.)

BLOOM

(kalabalığı dirseğiyle yararak gelir ve Stephen
'in yenisini tutup şiddetlice 4790 çeker) Vazgeç,

profesör, arabacı bekliyor.

STEPHEN

(döner) Ha? (kendini kurtarır) Onunla ya da bu yassılmış portakalın üzerinde dimdik yürüyen herhangi bir insanoğluyla ne diye konuşmayayım ki? (parmağını uzatır) Gözlerini gördüğüm takdirde hiç kimseden korkmam ben. Dik dursun yeter, (bir adım geriye sendeler)

BLOOM

(onu tutarak) Kendine hâkim ol.

STEPHEN

4800 (anlamsızca güler) Ağırlık merkezim yer değiştirdi. Püf noktasını unutmuşum. Surda bir yere oturalım da halleşelim. Hayat mücadelesi varoluşun yasasıdır ancak barışsever insanlar, özellikle çar ve ingiltere kralı, arbitraj diye bir şey icat etmişlerdir, (alnını tıptırlar) Ama bunun içinde rahip ile kralı öldürmem gerektiği yazılı.

633

BASTONU KIRIK BIDDY

P ofesörün dediğini işittin mi? Kollejde okumuş bir profesördür kendisi.

AMCIK KATE Elbet işittim.

BASTONU KIRIK BIDDY 4810 Meramını ne kadar da berrak bir halis-ül lisan ile ifade etti.

AMCIK KATE Aynen öyle. Üstelik pek isabetli bir keskinlikle.

ER CARR

(kendini çekip kurtarır ve öne doğru yürür)

Kralım hakkında neler diyorsun bakalım?

(Yedinci Edward kemerli bir kapıda belirir.

Üzerinde Kutsal Kalp işareti işlenmiş, Dizbağı

ve Devedikeni, Altın Post, Danimarka Fili,

Skinner ile Probyn'in atı, Lincoln Barosu

Azalığı ve Kadim ve Şanlı Massachusetts

Topçu

Bölüğü nişanları takılı beyaz bir jarse 4820
ceket vardır. Kırmızı bir hünnap emmektedir.
Made in Germany damgalı malası ve
önlüğüyle, müntahab azîm mümtaz ve haşmetli
bir mason kıyafetindedir. Sol elinde, üzerinde
İşemek Yasaktır yazılı bir sıvacı kovası vardır.
Coşkulu sayhalarla karşılanır.) YEDİNCİ
EDWARD

(ağırdan, vakur ama gayri vazih) Sulh,
mükemmel sulh. Hüviyetimi, elimdeki kovadan
anlarsınız. Eyvallah,
beyler, (tebaasına döner) Buraya hilesiz
usturuplu bir dövüşe şahitlik etmek gayesiyle
gelmiş bulunuyor ve
her iki şahsa da iyi talihlerin en âlâsını canı
gönülden diliyoruz. Mahak makar a bak. (Er
Carr, Er Compton,
Step- 4830 nen, Bloom ve Lynch ile el sıkışır)
(Herkes alkışlar, Yedinci Edward kovasını
kaldırarak onları selamlar.)

ER CARR (Stephen'a) Tekrar et bakayım.

634

STEPHEN

(asabi, dostane, kendisini toplar) Şu anda bir kralım olmamasına karşın sizin bakış açınızı anlıyorum. Bir müstahzarat çağında yaşıyoruz. Burada bir tartışmaya girmek zor. Amaç da bu ya. Sen vatanın 4840 uğruna ölürsün. Herhalde, (kolunu Er Carr'ın yeline dayar) Böyle bir şey dilediğimden değil. Ama ben derim ki: Ülkem ölsün benim için. Şu ana dek bunu yapmış değil. Onun ölmesini istemedim ben. Kahrolsun ölüm. Yaşasın yaşam!

YEDİNCİ EDWARD

(ışıldayan yüzünde beyaz bir hünnap, Şakacı İsa kılığı ve halesiyle kılıçtan geçirilmiş insan yığınlarının üzerinden yükselir)

Herkesi şaşırtıyor yepyeni metotlarım. Körler görsünler diye gözlerine toz atarım.

STEPHEN

4850 Krallar ve tekboynuzlar! (bir adım geriler)
Gel bir yere orda seninle ben... Ne diyordu o kız?...

ER COMPTON

Hey, Harry, şunun kampanalarına bi tekme indir. Bombilisini de unutma.

BLOOM

(erlere, tatlılıkla) Bunun ne dediğinden haberi yok. içkiyi fazlaca kaçırdı galiba. Apsent. Yeşilgözlü canavar. Tanırım onu. Efendi çocuktur, bir şair. Aldırmayın siz.

STEPHEN

4890 (başını eğerek gülümser, güler)
Düzenbazların vatanperver efendisi, âlimi ve hâkimi. ER CARR Kim olursa olsun, sikimden aşağı Kasımpaşa. ER COMPTON Sikimizden aşağı Kasımpaşa.

635

STEPHEN

Benden gıcık kaptılar zahir. Boğaya tutulan yeşil şal.

(Parisli Kevin Egan siyah İspanyol püsküllü gömleği ve konspiratör şapkasıyla Stephen 'i selamlar.)

KEVIN EGAN 4900

H'lo! Bonjour! Dents jaunesli vieille ogresse.
(Patrice Egan, tavşansuratı bir ayva yaprağını kemiredursun, arka taraftan gözetlemektedir.)

PATRICE

Socialiste!

DON EMİLE PATRIZIO FRANZ RUPERT
POPE HENNESSY

(ortaçağa özgü zırhlı yeleği, miğferinde uçan iki yabankazı, soylu bir feveranla zırhlı elini erlere doğru uzatır)

Werf şu eykes fussboden, sarı-conilerin
salçaya batmış kazulet koca porcoslarını!
4910

BLOOM (Stephen'e) Haydi eve. Başın belaya
girecek.

STEPHEN (sallanarak) Benim kaçındığım yok
ki. Zihnimi açıyor bu adam.

BASTONU KIRIK BIDDY Asilzade sınıfından
olduğu bir bakışta anlaşılıyor.

CADALÖZ

Al üstünde yeşil, derdi. Wolfe Tone.

ÇAÇA

Ah da en aşağısından yeşili kadar makbul.

Daha da iyi hatta. Yaşa- 4920 sını askerler!

Yaşasın Kral Edward!

636

BÎR KODOŞ (gölerek) Hey! Eller yukarı De
Wet.

ABEM

(zümrüt renkli atkısı ve değneğiyle, okur)
Gökteki Tanrı irlandalı önderlerimizi asan ingiliz
köpeklerinin Boğazlarını kesmek için 4930 Bir
güvercin gönder.

CROPPY BOY

(ipin halkası boynunda, acılar içinde
dökölmekteki bağırsaklarını elleriyle bastırır)
Yaşayan bi şeye beslemem nefret asla Lakin
severim memleketimi kraldan fazla.

RUMBOLD, ŞEYTAN BERBER

(siyahmaskeli iki asistanının eşliğinde,
açmakta olduğu torbastyla ilerler) Hanımlar,
beyler, Mrs. Pearcy'nin Mogg'u öldürmek için
satın aldığı satır. Bir yurttaşının talihsiz
karısını, boğazını bir kulaktan 4940 bir kulağa
keserek doğradıktan sonra azalarını bir
çarşafa sararak bodrumda saklayan Voisin'in
bıçağı. Seddon'u ipe götüren olayda Miss
Barron'un cesedinden çıkarılan arseniği içeren

şışe.

(İpi silker. Asistanlar kurbanın bacaklarına sıçrar ve onu, hırılda-' yarak, aşağı çekerler. Croppy Boy'un dili şiddetle dışarı fırlar.)

CROPPY BOY

Hanasının huhuna hua hetmeyi hunutmuş. (Ruhunu teslim eder. Asılan gencin ürkünç ereksiyonundan fışkıran sperma damlaları ölüm mahkûmugiysisinden geçip kaldırım taşlarına dökülür. Mrs. Bellingham, Mrs. Yelverton Barry ve Muhterem 4950 Mrs. Mervyn Talboys koşarak gelirler ve onları mendillerine emdirirler.)

RUMBOLD Nerdeyse ben de öyle. (İlmiği çözer) O korkunç isyancıyı asan ip-----
--- 637-----

Hatıralık bir parçası on şilin. Kraliçe Ekselanslarının izniyle, (kafamı asılan adamın açılan karnına hızla sokar ve kıvrım kıvrım ve tüten bağırsaklara bulanık kafasını gene geri çeker) Meşakkatli vazifem şu anda bitmiş bulunuyor. Tanrı kralı korusun! YEDİNCİ

EDWARD

(kovasını takırdatarak vakurane, yavaşça dans ederken yumuşak bir erinçle okur)

4960

Taç giyme töreninde, taç giyme töreninde, Oh, çok neşelenicez, Viski, bira, şarap içicez!

ER CARR

Baksana. Kralım hakkında neler diyorsun bakalım?

STEPHEN

(ellerini havaya kaldırır) Aa, bıkkınlık geldi! Bir şey demiyordum. O benim paramla yaşamımı istiyor, istek onun efendisiymişçesine, sahip olduğu dürüst imparatorluk adına. Para bende olmayan bir şey. (ceplerinifütursuzca arar)

Birisine vermiştim. 4970

ER CARR

Senin boktan paranı isteyen mi var?

STEPHEN

(gitmek için davranmaya çalışır) Birisi çıkıp da bu lüzumlu serlere en az nerede

rastlayabileceğimi

söylemeyecek mi bana? Ça se voit aussiâ

Paris. Şey olduğumdan değil... Ama, Aziz Patrick adına!.....

(Kadınların başları bir araya gelir. Kelleşekeri şapkalı Yaşlı Dişsiz Nine, göğsünde patates afetinin ölümçiçeği, bir şapkalı mantarın üzerine oturmuş, belirir.)

STEPHEN 4980

Aha! Tanıyorum seni, haminne! Hamlet, intikam! Kendi yavrulan-nı yiyen ihtiyar domuz! 658

YAŞLI DIŞSİZ NINE

(ileri geri sallanarak) irlanda'nın sevgilisi, ispanya Krah'nın kerimesi, alanna. Kendi evimde bir yabancı, adabımuaşeret nedir bilmezler! (banşı sızlanmasıyla ağıt yakar) Ochone! Ochone! Büyükbaşlar ipeği! (yanıkır) Zavallı yaşlı irlanda'yı gördün ve onun ne halde olduğunu anladın mı?

STEPHEN

4990 Neler söylüyorsun? Bok değil, kuş!
Kutsal Teslis'in üçüncü kişisi nerede?
Soggarth Aroon? Muhterem Leş Kargası.
CISSY CAFFREY

(tiz sesle) Engel olun da kavga etmesinler! BİR
KODOŞ Askerlerimiz ricat etti. ER CARR
(kemerini çekiştirerek) Benim puşt kralımın
aleyhine bi laf eden hangi puştsa boynunu
kivırıp koparıveririm.

BLOOM

4500 (dehşete düşer) Bir laf etmiş değil ki. Bir
kelime dahi. Sırf bir yanlış anlama. ER
COMPTON Haydi, Harry. Çak şunun gözüne
bir. Bu herif Boer-yanlısı. STEPHEN Öyle bir
şey mi demişim? Ne zaman?

BLOOM

(İngiliz askerlerine) Güney Afrika'da sizin için
savaştık, ırlanda sila-hendazlan. Tarihe
girmiyor mu? Kraliyet Dublin Silahendazları.
Kralımızın şeref payesi verdiği.

AMELE 4510

(sendeleyerek geçerken) Ya, evet! Tanrı
aşkına, evet! Haydi, tepişe-cehsenğiz tepişiñğ!

Haydi! Bo! (Zırhlı miğferli haberciler mızrakuçlarından sarkan bağırsakları ileriye doğru kaldırır, Bıyıkları Müthiş Türkvari Binbaşı Tweedy horoztüylü ayıpostu başlığı, taçhizatı, apoletleri, yaldızlı rütbe imleri ve süvari çantaları ile, göğsü madalyalarla pırıl pırıl esas vaziyetinde durur. Şövalyeler Birliği'ne özgü hacı savaşçı selamını çakar.)

BİNBAŞI TWEEDY

(somurdanarak homurdanır) Rorke's Drift!
Kalkın aslanlarım, saldı- 4520 nn onlara! Mahar
Shalal hashbaz.

ABEM

Erin go bragh!

(Binbaşı Tweedy ile Abem birbirlerine madalyalarını, nişanlarını, savaş andaçlarını, yaralarını gösterirler. İkisi de ateşli bir husumetle selam verirler.)

ER CARR

Benzeteyim şunu bir.

ER COMPTON

(kalabalığı geriletir) Burda taraf tutmak yok. Şu pezevengi kasap 4530 dükkânından çıkmışa

benzet hadi. (Bir araya gelen bando takımları
bangır bangır GarryowenV ve Tanrı Kralı
Korusun 'u çalarlar.) CISSY CAFFREY
Dövüşecekler şimdi. Benim için!

AMCIK KATE Cesur ile güzel. 640

BASTONU KIRIK BIDDY Bana kalırsa şu
matemli şövalye hasmını yere serecek.

4540 AMCIK KATE

(kıpkırmızı kesilerek) Yoo, madam. Benim
istediğim kırmızı yelekle bahtiyar Sen Jorj!
STEPHEN

Orospu çığlıkları sokaktan sokağa Dokuyacak
Yaşlı irlanda'nın kefenbezini.

ERCARR

(kemerinigevşeterek bağırır) Benim puşt
pezevenk kralımın aleyhine bi laf eden hangi
ibne pezevenkse boynunu kıvrıp
koparıveririm.

BLOOM

4550 (Cissy Caffrey'in omuzlarını sarsar)
Konuşsana be! Dilin mi tutuldu? Milletler ve
nesiller arasındaki bağsın sen. Konuş, kadın,
kutsal hayatverici!

CISSY CAFFREY

(paniğe kapılarak, Er Carr'ın yenini kavrar) Ben senle diyil miyim? Ben senin aftosun diyil miyim? Cissy senin kadının, (çığlığı basar) Polis!

STEPHEN

(esrimiş durumda, Cissy Caffrey'e)
Ellerin bembeyaz, dudakların al 4560 Endamın narin senin.

SESLER Polis!

UZAKTAKİ SESLER Dublin yanıyor! Dublin
yanıyor! A-lev al—dı, al-ev al-dı! (Kükürtlü
alevler ha bire yükselir. Kesif bulutlar
akarcasına geÇer-
MI

Ağır Gatling topları gümbürder. Bir cehennem.
Askeri birlikler yayılır. Nal sesleri. Topçular.
Boğuk sesli komutlar. Çanlar çanlar. Taraftarlar
haykırır. Sarhoşlar nara atar. Fahişeler çığırır.
Sisdü-dükleri öter. Bahadırların haykırışları.
Ölenlerin feryatları. Mızraklar göğüslük zırhlara
çarpar. Hırsızlar ölüleri soyarlar. Deniz- 4570
den kanatlanan, bataklıklardan havalanan,
yüksek yerlerdeki yuvalarından dalışa geçen
sümsükkuşları, karabataklar, akbabalar,
çakırdoğanlar, tırmanan çulluklar, doğanlar,
bozdoğanlar, karataavuklar, deniz kartalları,
martılar, albatrosalar, yabankazları, teknil yırtıcı
kuşlar havada çığlık çığlığa dolaşır durur.
Geceyartsı güneş kararır. Yer sarsılır. Dublin
'in ölmüşleri Prospect ve Mount Jerome'dan
beyaz koyunpostu abaları ve siyah keçiderisi
mantolanyla mezarlarından kalkıp kimi

kimselere görünürler. Hiç gürültüsüz, yer
yarılır, bir uçurum peyda olur. Atlet fanilas ve
külotuyla Tom Rochford, milli engelli koşunun
başında ipi göğüsler ve akabinde 4580 boşluğa
atlayıp gider. Bir koşucular ve atlayıcılar
kuşağı onu izler. Çılgın tavırlarıyla uçurumun
kıyısından zıplarlar. Gövdeleri dalışa geçer.
Sikirdim giysili fabrika kızları fıkır fıkır
Yorkshire bara-bummlarını çalkalarlar. Sosyete
leydileri, kendilerini korumak amacıyla
eteklerini başlarının üzerine kaldırırılar. Kısa
kırmızı pelerinli gülen cadılar
süpürgesopalanna binmiş havada cirit atarlar.
Quakerlyster temriyelerini plasterler. Ejderha
dişleri yağar. Karıklardan silahlı kahramanlar
fışkırır. Dostane kırmızı haç şövalyelerinin
işaretiyle selamlaşırlar ve süvari kılıçlarıyla
düello yaparlar: Wolfe Tone, Henry Grattan'a
karşı, Smith O'Brien, Daniel O'Con- 4590 nell'e
karşı, Michael Davitt, Isaac Butt'a karşı, Justin
M'Carthy, Parnell'e karşı, Arthur Griffith, John
Redmond'a karşı, John O'Le-ary, Lear
O'Johnny'ye karşı, Lord Edward Fitzgerald,

Lord Gerald Fitzedward'a karşı, Glenlerden O'Donoghue, Donoghue Glen-lerine karşı. Dünyanın merkezi olan yüksek bir tepenin üzerinde Saint Barbara'nın kırsal mihrabı yükselir. Muştu ve kelâm cenahlarında siyah mumlar dikilidir. Sunaktaşının üzerinde mantıksızlık tanrıçası Mrs. Mina Purefoy, ayağına zincir vurulmuş, şişik karnının üzerine yerleştirilmiş bir kutsal çanakla, çırılçıplak yatmaktadır. Bir dantel jüponla, tersine çevrilmiş bir ayin kaftanı içinde Pe- 4600 der Malachi O'Flynn, iki sol ayağının topukları önde, askeri bir birlikte takdis ayinini yönetir. Sade cüppesi ve takkesiyle Muhterem Mr. Hugh C. Haines Love M. A., başıyla yakası önden arkaya doğru dönük, açık bir şemsiyeyi ayini yöneten papazın üzerinde tutar.)

----- 642 -----

PEDER MALACHI O'FLYNN Introibo ad altare diaboli.

MUHTEREM MR. HAINES LOVE Gençlik günlerimi neşelendiren şeytana sena. PEDER MALACHI O'FLYNN

4610 (kutsalçanaktan kanlarıdamlayan bir
kutsal ekmek parçası alır) Corpus meum.

MUHTEREM MR. HAINES LOVE

(ayini yöneten papazın jüponunu arkadan iyice
kaldırarak içine bir havuç sokulmuş kül rengi
çıplak kıllı kışını sergiler) Benim bedenim.

BÜTÜN CEHENNELİKLERİN SESİ Kacapat
rutkoy akşab Nadırnat, Hâllilüdmahle! (Gökten
Adonai'nin sesi haykırır.)

ADONAI

İrnaaaaaaaaaaat!

4620 TANRININ BÜTÜN SEVGİLİ

KULLARININ SESİ

Elhamdülillah, Tanrıdan başka yoktur tapacak!
(Gökten Adonai'nin sesi haykırır.) ADONAI
Tannanının!

(Köylü ve kentli Orange ve Green partizanları
tencere tava herkeste bir hava, Kick the Pope'«
ve Daily, daily sing to Mary'yi söylerler.)

ER CARR

(zehir zemberek bir dille) İpne isa'nın
yardımıynan geberticeğim onu. Pezevenk
ibnetorun o puşt sikişmiş gırtlığını büküp

koparta-4630 caşım!

(Av köpeği, kalabalığı kıyın kıyın koklayarak
yüksek sesle hırlar.)

MZ 4640

BLOOM

(lynch'e koşar) Onu uzaklaştıramaz mısın?

LYNCH

Adam eytişimden hoşlanıyor, evrensel dil.

Kitty! Onu götür hurdan, haydi. Beni dinlediği yok. (Kitty 'yi sürükleyerek uzaklaştırır.)

STEPHEN (parmağıyla göstererek) ExitJudas.
Et laqueo se suspendit.

BLOOM

(Stephen'a koşar) Daha kötü bir şey olmadan gel benimle şimdi. Al şu bastonunu. STEPHEN
Sopa, istemez. Akıl varken. Bu salt ussal bir ziyafet.

YAşLI DİşSİZ NINE

(Stephen'tn eline bir haņer tutuşturur) Bitir işini, acushla. Sabahleyin saat 8.35'te cennete gideceksin, irlanda da  zg r olacak, (dua eder)
Ey güzel Allahım, onu kabul et!

CISSY CAFFREY

(Er Carr'ı çekerek) Gelsene, dut gibisin. Bana hakaret etti ama onu 4650 bağışlıyorum, (kulağına bağırarak) Bana ettiği hakareti bağışlıyorum.

BLOOM

(Stephen'TM omzunun üzerinden) Evet, git ya. Baksana, kendinde değil.

ER CARR

(stlinerek kendini kurtarır) Ona hakaret edicem.

(Yumruğunu uzatarak Stephen'a doğru koşar ve savurarak onun suratına indirir. Stephen afallayarak sendeler, çöker ve yere yıkılır.

644

4660 Yüzü göğ e çevri/i, yüzükoyun yatar ken, şapkası duvara doğru yuvarlanır. Bloom koşarak şapkayı alır.)

BİNBAŞI TWEEDY (yüksek sesle) Tüfek omza! Ateş kes! Selam dur! av köpeği

(kudurmuşçasına havlayarak) Ute ute ute ute ute ute, ute ute.

KALABALIK

Bırak kalksın! Yerdeyken vurma ona! Hava! Kim? Asker vurdu ona. O bir profesör. Bir yeri incinmiş mi? Ona kaba davranmayın! Bayılmış!

4670 BİR KOCAKARI

Bir beyefendiye ne hakla vuruyor, üstelik

sarhoş da. Gidip Boer-lerle savaşıya ya!

ÇAÇA

Bak hele neler diyyo! O askerin, aftosuyla
gezmeğe yok mu hakkı? Zaten onun cesaretini
sınamak için vurduydu.

(Birbirlerinin saçlarını kavrayıp suratlarını
cırmalarlar ve birbirlerine tükürürler.) av köpeği
(havlayarak) Hav hav hav.

4680 BLOOM

(onları ayırmak için geriye doğru iter ve yüksek
sesle bağırır) Ayrılın, dövüşmeyi bırakın!

ERCOMPTON

(yoldaşını çekmeye çalışarak) Haydi. Tüyelim,
Harry. Aynasızlar geliyor! (Yağmurluklu iki
uzun boylu bekçi bir arada dururlar)

645

birinci bekçi Burda neler oluyor?

ER COMPTON

Biz bu kadınla birlikteydik. Bu adam bize
hakaret etti. Sonra da 4690 arkadaşına
saldırdı, (av köpeği havlar) Bu uyuz kancığın
sahibi yok mu?

CISSY CAFFREY (beklentili) Kanıyor mu?

BIRADAM

(diz çöktüğü yerden doğrularak) Hayır,
kendinden geçmiş. Az sonra ayılır.

BLOOM (adama keskin nazarlarla bakar) Onu
bana bırak. Ben onu şimdi.....

İKİNCİ BEKÇİ 4700 Sen kimsin? Onu tanıyor
musun?

ERCARR

(bekçiye doğru devinerek) Hanım arkadaşşıma
hakarette bulundu.

BLOOM

(öfkeli) Bir tahrik yokken ona vurdun sen. Ben
şahidim. Memur bey, bu askerin sicil
numarasını alın. İKİNCİ BEKÇİ Vazifemi ifa
ettiğim sırada senin aklına ihtiyacım yok.

ER COMPTON

(yoldaşını çekerek) Haydi, tüyelim, Harry.
Yoksa Bennett seni kode- 4710 se tıkacak.

646

ERCARR

(çekilirken sendeler) Allah yefallesin moruk
Bennett'i. Akgötlü puş. tun teki o. Kim takar onu
simdik!

BİRİNCİ BEKÇİ (not defterini çıkarır) Adı

nedir? BLOOM

(kalabalığın üzerinden gözetler) Surda bir araba var. Bir saniye bana yardım ediver de, çavuş....

4720 BİRİNCİ BEKÇİ

Adı ve adresi.

(Corny Kelleher, şapkasının çevresinde matem kurdelesi, elinde bir cezane çelengi, seyirciler arasında belirir.)

BLOOM

(çabuk çabuk) Hah, tam adamı! (fısıldar) Simon Dedalus'un oğlu. Bir parça sarhoş. Söyle de, şu polisler şu aylakları biraz geriye çeksın.

İKİNCİ BEKÇİ iyi geceler, Mr. Kelleher.

4730 CORNY KELLEHER

(bekçiye, mahmur gözlerle bakarak)

Tamamdır. Onu tanırım. Yarışlarda biraz kazandı. Gold Cup. Throwaway. (güler) Bire yirmi. Anlıyor musun beni?

BİRİNCİ BEKÇİ

(kalabalığa döner) Haydi, öyle aval aval ne bakıyorsunuz? Çekin burdan bakalım.

(Kalabalık, mırıldana mırıldana dar sokaktan
aşağı ağır ağır dağılır.)

t

647

CORNY KELLEHER

cen bana bırak, çavuş. Her şey tamamdır,
(başını sallayarak güler) 4740 Bazen aynı haltı
biz de karıştırırız, hatta daha beterini. He?
Değil mi, he? BİRİNCİ BEKÇİ (güler) Öyledir
zahir.

CORNY KELLEHER

(ikinci bekçiyi dirseğiyle dürter) Zapta geçirme
gitsin, (başını sallayarak bir şarkı mırıldanır)
Benimkiyle hoppa
nina hoppa nina hoppa nina nina nay nom. He,
öyle değil mi, ne dersin, he?

İKİNCİ BEKÇİ (gülerek) Ya, elbet, daha da
beterini. 4750

CORNY KELLEHER

(gözünü kırparak) Gençler gençliğini
yaşayacak. Arabam şu köşeyi dönünce.
İKİNCİ BEKÇİ Tamamdır, Mr. Kelleher. İyi
geceler.

CORNY KELLEHER İcabına bakarım.
BLOOM

(sırayla her iki bekçiyle tokalaşır) Çok
teşekkür ederim, beyler. Sağ olasınız,
(mahrem bir şekilde geveler) Skandal
istemiyoruz burada, anlarsınız. Babası
tanınmış yüksek bir şahsiyet. Kurtlarını
dökmüş biraz, anlarsınız.

BİRİNCİ BEKÇİ

Tabii, anlıyorum, efendim.

4760

İKÎNCÎ BEKÇİ Bir mesele yok, efendim.
Sadece yaralama vakalarını karakola rapor
etmek zorundayız.

BLOOM

(başını htzlt hızlı eğerek) Tabiatıyla. Gayet
doğru. O takdirde mec-4770 buren, göreviniz.

İKÎNCÎ BEKÇİ Vazifemiz bu bizim. CORNY
KELLEHER İyi geceler, dostlarım.

BEKÇİLER (birlikte selamlayarak) iyi geceler,
beyler. (Yavaş ağır adımlarla yürürler.)

BLOOM (patlar) Allahtan sen çıktın ortaya.

Araban var mı? 4780 CORNY KELLEHER

(başparmağını sağ omzunun üzerinden
uzatarak yapı iskelesinin önüne çekilmiş olan
arabayı gösterir) İki satıcı Jammet'te bize

şampanya ısı-marladıydı. Adamlar prens gibi,
billahi. Onlardan birisi yarışta iki sterlin

kaybetti. Acısını boğacak. Sonra cici kızlara
gidelim diye tutturdu. Ben de onları Behan'ın
arabasına attığım gibi dosdoğru geneleve.

BLOOM Gardiner Street'ten eve gitmekteydim
ki birden kime...

CORNYKELLEHER

4790 (güler) Ben de karılarla oynaşayım
istedilerdi ya. Olmaz evvel Allah,
dediydim.Bencileyin sencileyin eski kurdara
yakışmaz, (yemden güler ve fersiz gözlerle
yan yan bakar) Allaha şükür ki evlerimizde
649

cut, jje) değil mi, ne diyorsun? Hah, hah, hah!
BLOOM

İnilmeye çalışır) He, he he! Evet. Zaten ben de
surdaki eski bir dostumu ziyaret ettiydim,
Virag, sen tanımazsın (zavallı adamcağız, bir
haftadır yataktaymış) birlikte birer kadeh likör
aldık, sonra tam eve gitmek üzereydim
ki.....

(Atişner.)

AT 4800

Evevevevevev! Eveveveve!

CORNY KELLEHER

Tabii surdaki arabacımız Behan o iki satıcıyı
Mrs. Cohen'in orda bıraktıktan sonra
söyleyince ne olduğunu görmek için bir kenara
çek dediydim, (güler) Ayık cenazearabası

sürücüleri nadirattandır. Onu evine götüreyim mi? Nerede oturuyor? Cabra'da bir yerde mi, he?

BLOOM

Yo, sanırım, Sandycöve'da, öyle dediymi galiba.

(Stephen, sırt üstü yatmış, yıldızlara karşı solumaktadır. Corny 4810 Kelleher, göz ucuyla bakarak, ata fıstıki makam bir şeyler söyler.

Bloom, melül, nazarlarını indirir.)

CORNY KELLEHER

(ensesini kaşır) Sandycove! (eğilir ve Stephen'e seslenir) Hey! (tekrar seslenir) Hey! Zaten üstü başı talaşa

batmış. Bak, bir şeyini çalmış olmasınlar.

BLOOM »o, yo, yo. Parası bende, şapkasıyla bastonu da.

CORNY KELLEHER

ıvı o halde, bir şeyciği kalmaz. Kırığı çıkığı yok. Pekâlâ, ben kaç- 4820 yun. (güler) Sabahleyin bir randevum var. Ölüyü gömeceğiz. Yolun açık olsun!

650 AT

(kişner) Eveveveveve!

BLOOM

iyi geceler. Ben biraz bekleyim, birkaç dakika sonra onu alıp...

(Corny Kelleher faytona döner ve biner. Atın koşum takımları sın-gtrdar.)

CORNY KELLEHER 4830 (ayakta, arabadan)

iyi geceler.

BLOOM

iyi geceler.

(Arabacı dizginleri tartar ve kamçısını gayretlendirircesine kaldırır. Arabayla at ağır ağır, meleme, geriler ve döner. Corny Kelleher yan sırada, Bloom 'un açmazı karşısında ağzı paça başını ileri geri sallamaktadır.

Arabacı, öndeki yerinden başını sallayarak bu sessiz pantomimvari meserrete katılır. Bloom, sessiz mesrur cevaben başını sallar.

Başparmağı ve ayasıyla Corny Kelleher polislerin onun uyumasına mücadele edeceklerine dair tekrar güvence verir zaten baş-4840 ka yapacak bir şey kalmamıştır. Başını hafifçe eğerek Bloom minnettarlığını bildirir zira Stephen'in tam da gereksindiği şeydir bu. Araba hoppa nina şingırdayarak şinanay nom yolun köşesinden kıvrılır. Corny Kelleher tekrar eliyle güvencenin anay verir. Tıngırtıdayan nallarla ştıngırtıdayan koşumların hoppanına nay nomları giderek işitilmez olur. Bloom, elinde tuttuğu Stephen 'in talaşa gark olmuş şapkası ve dişbudak bastonuyla, duruksun durur. Sonra ona doğru eğilerek omzunu sarsar.)

BLOOM

Hey! Ho! (Yanıt gelmez. Tekrar eğilir.,) Mr. Dedalus! (yanıt yoktur) 4850 Adını söylersen. Uyurgezer, (yeniden eğilir ve duraksayarak, ağzım sırt üstü yatmakta olan Stephen in

yüzüne yaklaştırır) Stephen (Bir ya-nttgelmez.
Bir daha seslenir.) Stephen!

STEPHEN (pofurdar) Kim? Siyah panter.
Vampir, (esneyerek gerinir, sonra seslik
651

• uza(a uzata boğuk bir sesle mırıldanır)
Kim... sürmekte... Fergus şimdi
Ve delerek... ağacın örülü gölgesini?..
(inleyerek sol yanma döner, dizlerini karnına
doğru çeker.)

BLOOM

Sür okuyor. Tahsil görmüş. Yazık. (Tekrar
eğilerek Stephen 'm yelek 4860
düğmeleriniçözer) Nefes alsın. (Stephen'm
giysilerindeki talaşları eliyle ve parmaklarıyla
usul usul temizler) Bir sterlin yedi. Bir yeri
incinmedi zaten, (dinler) Ne?

STEPHEN

(mırıldanır)

... gölgeleri... ağaçların

... ak göğsünü... soluk deniz.

(Kollarını uzatarak gerinir, tekrar esner ve
bedenini kıvrır. Bloom, şapkayla bastonunu

tutarak, ayağa dikilir. Uzakta bir köpek havlar. Bloom bastonu tutan elini bir sıkıp bir gevşetir. Gözlerini Step- 4870 hen'in yüzüyle bedenine çevirir.)

BLOOM

(geceyle konuşur) Yüzü bana zavallı annesini anımsatıyor. Gölgeyi ağaçlıkta. Derin ak göğüsleri. Ferguson, sanırım anladım. Bir kız. Kızın biri. Ona gereken şey de bu zaten, (mırıldanır)..... yemin ederim ki hep seni düşüneceğim, hep gizleyeceğim, cüzünü ya da küllini asla ifşa etmeyeceğim, böceğim, köçeğim..... (mırılda- ntr)..... denizlerin acımasız kumlarında... sahilden bir taş atımlık mesafede.... denizin çekildiği yerde.... ve aktığı....

(Sessiz, düşünceli, uyanık, meçhul bir önder tavriyla parmakları 4880 dudaklarında nöbetini tutar. Karanlık duvarın önünde ağır ağır, on bir yaşında, çalınmış bir çocuğun yerine bırakılmış, Eton kıyafetli camdan pabuçlu,

küçük bronz miğferli, elinde bir kitap tutan bir
peri oğlanın hayaleti belirir. Gülümseyerek ve
sayfayı öperek sağdan sola doğru
işitilmeyecek şekilde okur.) BLOOM 'hayretten
donakalmış, işitilmeyecek şekilde seslenir)
Rudy!

RUDY

(Bloom 'un gözlerine görmeksizin bakar ve
gülümseyerek ve sayfayı öperek 4890
okumasını sürdürür. Nahif ve morumsu bir
yüzü vardır. Giysisinin düğ. meleri elmas ve
yakuttandır. Serbest kalan sol eliyle ucunda
menekşe renkli fiyonk bağlanmış ince bir fildişi
baston tutmaktadır. Yeleğinin cebinden beyaz
birkuzucuk bakmaktadır.)

III I

16

PEK BAŞKA BİR ŞEY YAPMADAN ÖNCE
MR. BLOOM TA

laşların haylice bölümünü temizledi ve, Stephen'a şapkasıyla bastonunu uzatarak onun fena halde gereksindiği bir öksüzler babası tavrıyla onu epeyce ferahlattı. Onun (Stephen'ın) zihni tam manasıyla pek dağınık değildi de bir paręa bulanıktı ve onun özellikle, içecek bir şey istemesi üzerine saatin kaç olduğunu ve ortalıkta bırakın iğmeyi yüzlerini yıkamak için dahi bir Varty suyu tulumbası mevcut bulunmadığını göz önünde tutan Mr. Bloom'un aklına birden çare olarak süt, soda ya da madensuyu cinsinden bir şeyler bulabilecekleri Butt köprüsünün orda olsa olsa bir taşatımı mesafedeki arabacılar barınağı dedikleri yere gitmenin en isabetli iş olacağı fikri geldi. Ama sorun oraya nasıl gidileceğiydi. şu anda ne yapacağını bilemez durumdaydı ancak bu konuda bir çıkar yol bulmak da belli ki ona düşmekteydi o da Stephen art arda esneyedur-sun münasip bir çare arayışına geçti. Görebildiği kadarıyla Stephen'ın yüzü oldukça solgundu bu nedenle, ikisi de, bilhassa Stephen, hoşaf gibi olduklarından o andaki

sorunlarını halledebilecek ne türden olursa olsun bir nakil vasıtası, öyle bir şeyin bulunmasının mümkün olabileceğine hep inanarak, temin etmenin ilk adım olacağı düşüncesi hâkim oldu. Bu sebepten önce talaşların temizlenmesi gibi bir iki hazırlıktan sonra,talaş hattında sadakatle hizmet görmüş olan sabuna batmış mendilini de orada unutup, ikisi birden, daracık bir geçit olduğu halde Beaver Street adı verilmiş olan yolda nalbantın ve Montgomery Street'in köşesindeki ahırların bir hayli müteaffin kokulu muhitine varana dek oraya Kaaar ilerlediler ve orada sola saparak Dan Bergin'in köşesinden Amiens Street'e çıktılar. Ne var ki, North Star Hotel'in önünde, Çende âlem yapan birilerince tutulmuşa benzeyen ve pek profes-y°nel bir ısıklıkçı sayılamayacak olan Mr. Bloom'un ısığa benzer ttakım sesler çıkarıp kollarını iki kez başının üzerinde bükerek

656

çağırmaya teşebbüs ettiği ve ilgilendiğine dair hiçbir emare göster meyen bir paytoncu hariç

inanarak beklediği o kiralık arabadan es er dahi yoktu.

Şaşılacak şeydi doğrusu ama, sağduyuyla katlanmak gerekiyordu, aşikâr ki ya sabur çekip taban tepmekten gayri yapacak bir şey yoktu ve onlar da öyle yaptılar. Öylecene, çok geçmeden vardıkları Mullet'in ve Signal House'ın oradan ilerleyerek çaresiz Amiens Street tren istasyonu istikametinde yola düzüldüler, Mr Bloom pantolonunun arka düğmelerinden birinin eski zamandan 40 beri muteber bir darbimeseli değıştirmek olursak bütün düğmelerin akıbetine uğramış bulunmasından dolayı kendini olayın ruhuna tümünden kaptırarak bu talihsizliği cansiperane bir tavırla geçıştirmeye gayret etti. İkisi de, tesadüfen, zaman zaviyesinden belli bir telaş içinde olmadıklarından, ve bir müddet önce de Jupiter Pluvius'un ziyaretini müteakip hava açtığından naşı, avare avare dolaşarak müşterisiz sürücüsüz boş bekleyen bir arabanın yanından geçtiler. Gelin görün ki, Dublin United Tramways Com-pany'nin bir

kumserme aracı dönmekteydi ve adamlardan yaşlısı refikine apropos bir müddet evvel kendisinin mucizevi şekilde at-50 lattığı hadiseyi nakletti. Great Northern tren istasyonunun, Belfast'ın başlangıç noktası olan ve elbet o geç saatte bütün trafiğin durmuş olduğu ana girişini geçtiler ve morgun arkakapısından (burası pek iç açıcı bir mahal sayılmazdı, vелеv ki geceleyin daha da dehşetli bir manzarası vardı) ilerleyerek nihayet Dock Tavern'e varıp çok geçmeden C bölgesi polis karakoluyla meşhur Store Street'e kıvrıldılar. Bu nokta ile artık ışıkları söndürölmüş devasa Beresford Place ambarları arasında önce sağa dönerken Stephen, nedense zihninde Talbot Place'teki taş yontucusu Baird'le tedai ettirerek Ibsen'i düşünmeye başladı, onun fidus AchatesXv£\n\ yapan 60 diğeri ise deruni bir memnuniyet ile bulundukları yerin oldukça yakınındaki James Rourke'un şehir fırınından yayılan kokuları, halkın tüm ihtiyaçları arasında en başta geleni ve en elzem olanı günlük ekmeğimizin o son

derece nefis kokusunu içine çekmekteydi.
Ekmek, hayatımızın direği, ekmeğini kazan,
Oo söyle bana pişkin francalalar nerde, fırıncı
Rourke'ta deniliyor.

En route suskun ve, hakikati gizlemeye ne
hacet, henüz tam manasıyla ayıkmamış
yoldaşına, her şeye rağmen melekelerinin
hepsine tamamen ve her zamankinden daha
çok hâkim, hatta insanı tiksindirici şekilde ayık
olan Mr. Bloom genelevlerin, kötü
70 şöhretli kadınların ve apiko muhabbet
tellallarının tehlikelerine dair birtakım ikazlarda
bulundu, ki bir alışkanlık haline gelmediğ1
657

da mr uğrandığı takdirde dahi pek tavsiye
edilmeyen bu hu-onun yaşındaki genç
delikanlılar için hele hele
içkinin tesiri ı nda bir de işret belasına müptela
olmuşlarsa bir bakıma tam bir tehlikesi
teşkil ederdi şayet
her ihtimale karşı bir parça jiu-.I bilmiyorsan ki
o takdirde sırt üstü yere serilip yatmış olan bir
Ham dahi kendini kollamadığın takdirde feci bir

tekme savurabi-lirdi. Stephen mahzuz bir
şekilde bayılmış yatarken on

birinci saatte Corny Kelleher'in yiğit bir öncü gibi çıkagelip de oracıkta belirmesi Allahın fevkalâde bir lütfü sayılırdı, aksi takdirde finis 80 Stephen'ın nezarethaneyi, hatta hatta, hapishaneyi boylayarak ertesi gün mahkemede Mr. Tobias'ın, ama o bir müşavir avukat olduğuna aslında, yaşlı Wall'in demek istemişti, ya da Mahory'nin, huzuruna çıkarılması şayialar yayıldığı takdirde bir delikanlının yıkımı demek olurdu. Buna değinmesinin nedeni, yürekten tiksindiği o polislerden birçoğunun ingiltere krallığına hizmet etme namı altında yaptıkları vicdansızlıklardı ve, Mr. Bloom'un Clanbras-sil Street'teki A bölgesinde cereyan eden bir iki vakayı hatırlayarak dediği gibi, on galonluk bir lazımlığın içinde bir delik açacak denli sıcıp sıvayabilirdi. Onlara ihtiyacınız olduğu zamanlar asla or- 90 talıkta değillerdir, oysa şehrin sakin mahallelerinde, örneğin Pembroke Road'da bu kanun bekçilerine bol bol rastlarsınız, bunun aşikâr nedeni de zenginler tabakasını korumak için maaşa bağlanmış olmalarıdır. Değindiği diğer

bir Őey de askerlerin her an patlamaya hazır her türden ateŐli silahlar ya da hafif silahlarla teĖhiz edilmiŐ bulunmalarıydı ki bu onların hiĖ yoktan bahanelerle sivillere karŐı Őiddete baŐvurmalarını teŐvik etmekten baŐka bir Őey sayılmazdı. Zamanını da saĖlığını da ve hatta karakterini de heba etmekle kalmayıp, olanca £. s. d.'ni alıp götürmeleri bir yana her bir Őeyini ćarćur eden en büyük tehlike kiminle ićtiĖindir dedi. 100 pek arifane ve ayrıca o ziyadesiyle münazaalı alkollü ićkiler mevzuuna temas ederek kendisinin hem besleyici ve kanyapıcı hassaları hem de mülayimlik vermesi hasebiyle (bilhassa, kendisinin sadık bir müstehlik i olduĖu iyi bir Burgonya Őarabı) yıllanmıŐ bir bardak Őaraptan büyük zevk aldıĖını ama belli bir hududu asla gećmeyip her bir türlü belaya ćanak tutmaktan baŐka bir Őey olmayacaĖı ve insanın kend isini baŐkalarının insafına terketmesine yol aćacaĖından dolayı bir sınır koyduĖunu da ekledi. En fazla da ephen'in biri harić tüm öbür meyhane müdavimi confrere\cn ta-a mdan terk edilmesini tenkit

etmiş ve bunun her ne şerait tah- 110 n<Ja
olursa olsun kardeş tıp öğrencilerinin son
derece göze batan 11 *alleşliği olduğunu ifade
etmişti.

658

—Ve o kimse de Yahuda idi, dedi o ana dek
ağzından hiç' söz çıkarmamış olan Stephen.
Bu ve buna benzer mevzularda konuşa
konuşa Gümrük Ida resi'nin arkasındaki
kestirme yoldan ilerleyip Loop Line Köprü
sü'nün altından geçince bitap düşen adımlarını
çeken, önünde kor kömürlerle dolu bir maltız
bulunan nöbetçikulübesi gibi bir yer gördüler.
Stephen kendi arsuuyla kaldırımtaşlarından
ibaret bir 120 yığına bakmak maksadından
maada bir sebep olmadan durdu ve maltızdan
yayılan ışıktaki, nöbetçikulübesinin loşluğunda
belediye bekçisinin zar zor seçilen karaltısını
çıkarabildi. Bunun daha önceleri vuku bulmuş
olduğuna dair bir bahsin geçmiş olduğunu
hatırlamaya başladı ise de o bekçinin
babasının quondam dostlarından biri olan
Gumley olduğunu fark edip onu hatırlayana dek

akla kararı seçtiydi. Onunla karşılaşmamak amacıyla demiryolu köprüsünün sütunlarına yaklaştıydı.

—Birisi seni selamladı, dedi Mr. Bloom. Aşikâr kemerlerin altında dolaşmakta olan orta boylu bir ka-130 raltı tekrar selam vererek dedi ki: — iyi geceler!

Henüz kendine gelememiş olan Stephen elbet bu selama mukabelede bulunmak için irkilerek durdu. Mr. Bloom her daim başkasının işine karışmamayı şiar edindiğinden dolayı ince mizacının saiklerine uyarak yürümeye devam ettiyse de pek korkuya ka-pılmaksızın bir nebze endişeyle qui vivede kalmaktan kendini alıkoyamadı. Her ne kadar Dublin civarında nadirattan olsa da, şehir sınırlarının dışındaki ıssız bir mekânda kendi halinde yayaların başlarına bir tabanca dayayarak onları dehşete düşüren ve yol ke-140 serek soygunculuk yapmaktan başka hiçbir gelirleri olmayan azılı haydutların, Thames Embankment'in aç aylak dolaşan serserileri cinsinden orada yuvalanmış olabilecek serserilerin ya da bir çırpıda çullanıp

ya canın ya paran misali artık ne tırtıklayabilirse seni orada azap ve gazap içinde bırakıp fertiği kırmaya hazır alelade çapulcuların mevcudiyeti de bilinmeyen bir vakıa değildi. Stephen, yani o selam veren karaltı iyice yaklaştığında Corley'in çürük mısırviskisi kokan nefesini tanıyıp zaten onun da aman aman ayık bir durumda olmadığını gördüydü. Kimileri ona Lord John Corley derlerdi ve şeceresi dahi şu surette husule gelmiş idi. Kendisi, ge' 150 çenlerde vefat eden, Louthlu bir çiftçinin kerimesi Katherine Brophy isimli biriyle evlenmiş olan, G bölgesinden müfettiş Corley'in en büyük oğlu idi. Dedesi New Rosslu Patrick Michael Corley bir meyhanecinin, kızlık ismi (aynı şekilde) Katherine Talbot dul eşiyle evlenmiş idi. Şayiaya bakılırsa (mamafih ispatlan-⁰ ıstı) bu kadın Talbot de Malahide lortlarının sülâlesinden gel-vdi ve onların şüphesiz o tür yerler arasında en güzellerinden bi-^ lan ve görülmeye değer malikânelerinde, anası mı yoksa teyzesi l veya

başka bir akrabası mı, anlattıklarına göre,
çamaşırhanede hVmet ggrrrie payesine
kavuşmuş olan son derece güzel bir kadın-
Binaenaleyh, her ne kadar sefih ise de

henüz nispeten genç lan ve şu anda Stephen'a hitap etmekte olan bu adam bazı kimseler tarafından latife kabilinden Lord John Corley diye anılırdı.

Stephen'ı bir yanına alarak her zamanki ruh karartıcı teranesini okumaya başladı.

Geceleyin başını sokacak bir kulübe için bir meteliği dahi yokmuş da. Bütün dostları onu terk etmiş de. Üstelik Lenehan'la da kavgalaşmış ve Stephen'a onun kahrolası adı bir ayyaş olduğunu söylemiş ve daha birtakım başka münasebetsiz kelimeler sarf etmişti. Şu anda işsizdi ve Stephen'a yalvararak Allah aşkına ne olursa olsun yapabileceği bir iş bulmasını istiyordu. Yo, o malikânenin vârisinin sütkardeşi olan kimse o çamaşırhane'deki ananın kızıydı da anne tarafından mı bir şekilde bir rabitaları vardı yoksa, her iki olay da aynı zamanda cereyan ettiğinden şayet bütün bunlar başından sonuna dek tam bir uydurmasyon değilse ne olayım. Neticede işi bitik mi bitikti. —Senden böyle bir şey istemezdim ama, diye sürdürdü Corley, vallahi

Allah da şahittir ya, halim harap. — Yarın ya da öbür gün bir iş açılacak, dedi Stephen ona, Dal-key'de erkek çocuklar için bir okulda müdür muavinliği. Mr. Garrett Deasy. Dene bir. Benden de bahsedebilirsin.

— Ah, Tanrım, diye yanıt verdi Corley, ben öğretmenlik yapamam ki, dostum. Ben hiç çalışkan bir talebe olmadıydım, diye yarım bir gülüşle ekledi. Christian Brothers'da orta ikide iki kez çalışmıştım. — Benim de yatacak bir yerim yok, diye duyurdu ona Stephen.

Corley ilk ağızda Stephen'ın, sokaktan bir yellozu odasına alığından dolayı işinden kovulmasıyla ilgili mi diye kuşkuya düş-müşrü. Malborough Street'te Mrs. Maloney'in işlettiği bir pansiyon vardı, sadece altı peni ödenen ve her türlü musibetin kaynaştı bir yer idiyse de

M'Conachie ona Winetavern Street'teki Bra-Aⁿ Head'de bir şiline karşılık muhitin az çok temiz olduğunu oylemişti (ki hitap edilen kimseye uzaktan uzağa Frer Bacon'u mıştınyordu). Kendisi de acından ölmekteyse de bununla alâkalı ır kelime dahi söylememişti.

Gerçi buna benzer şeyler iki akşamda bir ya da buna yakın hi şekilde cereyan ediyor olsa da, Corley'in diğerlerinden pek farklı olmayan bu yepyeni hezeyanında inanılacak bir taraf görmemesine rağmen Stephen'ın hisleri bir bakıma ağır basmış idi. Her ne kadar Latin şairinin dediği gibi bilhassa hand ignarus mahrum succurrere

200 disco etcetera şansı yaver gitmiş ve her ayın ortasından sonra on altısında, ki aslında ayın tam da parasının büyük bir kısmının suyunu çektiği günüydü, maaşını cebine indirmişti. Ama işin en komik tarafı, Corley'in kafasından Stephen'ın bolluk içinde yaşadığı ve yoksullara yardım elini uzatmaktan gayri yapacak bir şeyi bulunmadığı fikrini hiçbir şeyin silemeyeceğiydi. Vaziyete bakın. Elini bir cebine yiyecek bir şey aramak niyetiyle değil de her şeye rağmen gayret gösterip bir şeyler yiyebilmesi için ona ödünç verecek bir şilin filan bulur muyum diye saktuydu, fakat sonuç menfi çıkınca büyük bir sukutuhayale uğradıydı zira

parayı bulamıyordu.

210 Araştırmalarının hasılası birkaç bisküvi kırmtısydı. Bir an için kafasını patlatarak parasını kaybetmiş mi ki bu pek iç açıcı bir vaziyet sayılmazdı yoksa bir yerde mi bırakmış olduğunu ki şüphesiz öbür ihtimalin tam tersi olmalıydı, hatırlamaya çalıştı. Hatırlamaya çalıştıysa da tam bir araştırmayı tahakkuk ettiremeyecek denli yorgundu. Bisküvileri hayal meyal anımsıyordu. Dur bakalım onları ona kim vermişti acaba veyahut da nerede yoksa kendisi mi satın almıştı. Mamafih, bir başka cebinde, o karanlıkta peni olduğuna hükmettiği ancak sonra yanıldığını anladığı birkaç sikke bulduydu. —Ulan, bunlar yarımkrnluklar, diye duyurdu ona Corley. 220 Ve o da baktı ki hakikaten öyle idi. Gene de Stephen onlardan birini ödünç verdi ona.

—Sağ olasın, dedi di Corley, centilmen adamsın vesselam. Bir gün gelir borcumu öderim. Yanındaki kim senin? Bikaç kez afişyapıştırıcısı Boylan'la gördüydüm onu,

Camden Street'teki Bleeding Horse'ta. Bana bir torpil yapsan da orda işe soksan. Onlu arkalı ilan taşıyıcılığı yapacaktım ama bürodaki kız önümüzdeki uç hafta kimseye ihtiyaçları olmadığını söyleydi - işe bak. Hay Allah, rezervasyon yapman lazım, işe bak, sanki Carl Rosa mübarek-ler. Ama işe gireyim de ne halt karıştırırlarsa karıştırırsınlar, soka* 230 süpürgeciliğine bile kayılım.

Netice itibariyle iki buçukluktan sonra artık pek efkârlı gözükmeyen Corley, Stephen'a Bags Comisky namında bir adamda bahisle Stephen'a onu gemi levazımatçısı Fullam'dan tanıması g rektiğini, orda muhasebecilik yaparken sık sık Nagle'nin arka ta fına O'Mara ve Tighe isminde ufarak kekeme bir adamla uğrad'g

661

anlattı. Her ne hal ise herifçioğlunu evvelsi akşam, sarhoş oldu-- asayışı bozduğu ve polisle gitmeyi reddettiği için on şilin ceza ödetip kodese tıkmışlar.

Bu sırada Mr. Bloom kaldırımtaşlarının etrafında, inek gibi ça-l san biri olduğu gözünden kaçmayan belediye bekçisinin nöbetçi kulübesi önündeki kömür maltızının yanında dolanıp durmakta, Dublin uyuyadursun kendi âlemine dalmış kendi çapında bir nevi şekerleme yapmaktaydı. Arada bir Stephen'ın giyimi kuşamı pek verinde olmayan muhatabına bir göz atıyor ve her ne kadar bu zadeganı bir yerlerden gözü ısıırıyorsa da nereden olduğuna dair hiçbir ipucu bulamadığı gibi ne zaman sorusuna da kesin bir cevap veremiyordu. Basiretli bir kimse olduğundan naşı zeyreklikten yana çok kimseyi cebinden çıkaran Mr. Bloom, adamın son derece fersude şapkasıyla hırpani giysilerinin de müzmin bir züğürtlüğün delili olduğunu anlamakta gecikmemişti. Aşikâr ki, onun çanak yalayıcılarından biriydi ama bu aslında her tarafta kapı komşularını taciz etmekten başka bir şey değildi ve aslını daha da derinden araştırarak olursanız şayet sokaktaki adamın kendisini mahkemede para cezasıyla olsun

veya olmasın ağır hapis cezasına çarptırılmış olarak bulması pek rara avis bir vaziyet olurdu. Her hal ü kârda, gecenin o saatinde ya da sabah sabah insanların yolunu kesecek kadar külliyetli miktarda arlanmaz bir yüz­süz­lüğü vardı demek. Yüzü kasap sünger­iyle silinmiş mübareğin şüphesiz.

Bu ikisi vedalaştıktan sonra Stephen, tecrübeli gözleriyle öbür asalağın yavşak yaltakçılığına yattığını sezmemiş değildi. Karşılaşmalarını kastederek, şöyle dedi, gülerekten, Stephen yani: —Kötü vaziyetteymiş. Benim seninle Boylan adlı bir afişya-pıştıncısıyla, ona ilan taşıyıcılığı işi vermesi için konuşman için konuşmamı söyledi.

Pek fazla bir alâka izhar etmediği bu zekâvet karşısında, Mr. Bloom yarım saniye kadar bir müddetle bir tarak dubası palamarı hizasında boşluğa mücerret bir nazar atfeyleyerek, Gümrük Daire-sı nın rıhtımı önünde demir atmış ve mümkündür ki tamirden geçmiş o pek meşhur Eblana'nın adını anıp neşelendi, ve bunun "zerine kaçamak kabilinden dedi ki:

—Herkesin kısmeti kendine, derler. Şimdi dedin de onun yünü hatırlar gibi olduydum. Ama, bir an bu konuyu bir yana bira-P sorayım, kaç para verdin ona, diye sordu, şayet bunu aşırı mekiğime vermezsen?

, »arım kron, diye yanıt verdi Stephen. Uyuyacak bir yer Du'ması gerekmiş de.

240

250

260

270

662

—Gerekmiş! Diye kendini tutamayarak haykırdı Mr. Bloom bu malumat karşısında pek şaşırmış görünmeksizin, her halde yalan söylemiyordur ve kuşkusuz gerekiyordur. Herkes kendi ihtiva. 280 cı kadar ya da herkes kendi emeği kadar. Yalnız, şimdi duruma bir bakalım, nerede, diye ekledi gülümseyerek, uyuyacaksın sen kendin? Sandycove'a kadar yürümen imkânsız. Diyelim ki yürüyebil, din,

Westland Row istasyonunda olanlardan sonra oraya gidemezsin. Boşu boşuna kendini harap etmiş olursun sırf. işlerine karışmak kesinlikle haddim değil, biliyorum, ama babanın evini niçin terkettin? — Belamı bulmak için, diye yanıt verdi Stephen.

— Muhterem babanızı bir vesileyle daha yeni görmüştüm, diye diplomatça karşılık verdi Mr. Bloom, aslında bugün, ama tam 290 gerçeği, dün. Şimdi nerede oturuyor o? Görüşme sırasında taşındığını işitmiştim de. — Galiba Dublin'de bir yerde, diye yanıtladı Stephen ilgisizce. Niye ki?

— Yetenekli bir adam, dedi Mr. Bloom baba Mr. Dedalus'u kastederek, hem de birçok yönden, bir kere doğuştan raconteur adam eşi bulunmaz biri. Seninle iftihar ediyor, haklı olarak. West-land Row terminalinde öbür ikisinin yani Mulligan ile o İngiliz turist dostunun tüm o Allahın cezası istasyon onlara aitmiş gibi gargaraya getirip Stephen'ı orada ekerek, aynen böyle, bu üçüncü 300 dostlarını allem kallem dışladıklarına ayan beyan tanık

olduktan sonra belki de dönersin diye düşündüm, demeyi göze aldı. Mamafih bu teklife herhangi bir yanıt gelmediyse de, Stephen'in zihni harıl harıl aile ocağını son gördüğü, kız kardeşi Dilly'nin şöminenin başında oturmuş ikisinin Maggy, Boody ve Katey ile mevsim başı mıydı yoksa büyük perhizin ilk günü müydü öyle bir vesileden kilisenin üçüncü düsturu mucibince emredilen günlerde riayet ve istinkâf maksadıyla yedikleri birer yumurta ve çiftini iki peniye aldıkları cuma ringalarının üstüne süt niyetine yulafezmesiyle içecekleri kurumkaplı çaydanlıktaki özsüz Trini-310 dad kabuk kakaosunu beklediği, bir yandan da çamaşır cenderesinin altında kedinin kare şeklinde bir ambalaj kâğıdı üzerindeki dardağan yumurta kabuklarıyla yanık balık başlarını ve kılçıklarını yalayıp yuttuğu o zamanı hayal etmekle meşguldü.

—Hayır, diye yineledi Mr. Bloom gene, senin yerinde olsaydım ben şahsen senin o mizahi yönüyle sizi

eğlendiren içki arkadaşın Dr. Mulligan'a bir kılavuz, filozof ve dost olarak pek fazla güvenmezdim. O, kendi

menfaatinin nerede olduğunu pekâlâ bili*

663

yor,

ola ki hayatında bir öğün dahi sektirmemiştir.

Elbet sen be-

im gördüğüm her şeyi görmedin. Lakin onların meçhul bir makatla senin içkine bir tutam tütün ya da bir miktar uyuşturucu koyduklarını öğrenmek beni hiç şaşırtmazdı.

Gerçi dinlediği her şeyden Dr. Mulligan'ın her sahada mükemmel hezarfen bir zat olduğunu, sadece tıpla iktifa etmediğini, ve şayet söylenenlerin aslı var ise kendi branşında da süratle ön plana çıkmakta olduğunu, çok yakın bir gelecekte hizmetlerine karşılık esaslı ücretler talep eden bir sosyete doktoru olarak müreffeh bir seviyeye erişeceğini anlamıştı,

üstelik tüm o mesleki başarısına ilaveten Skerries'de, yoksa Malahide'de miydi?, boğulmasına muhakkak gözüyle bakılan o adamı suni teneffüsle ve ilk yardım dedikleri usulle kurtarmış olması, kabul etmesi gerekirdi ki, ne kadar övse az sayılacak ziyadesiyle şeci bir hareketti, bu yüzden de doğrusu bu yaklaşımının ardında halis muhlis domuzluk ya da kıskançlıktan maada nasıl hakiki bir sebep yatabileceğini kavramakta son derece aciz kalıyordu.

—Yalnız bütün bunlar şu anlama geliyor ki senin beynini sö-mürüyor o, demek cesaretini bulabildi. Stephen'in yüzünün o andaki haşin ifadesine atfettiği dostlukla pekişmiş yarı endişeli yarı meraklı muhteriz nazar aydınlatıcı ipuçları sağlamaktan uzaktı, hatta sarf etmiş olduğu birkaç teklifsiz kelimeye bakılacak olursa kendisini fena halde kıstırmış olup olmadığı sorusuna ait hiçbir emare yoktuysa da meselenin içyüzünü biliyordu da ancak kendisince malum sebeplerden dolayı şu ya da bu şekilde... Ezici fakirliğin böyle bir etkisi

vardı, ve sahip olduğu olağanüstü entelektüel yeteneklerine karşı, iki yakasını bir araya getirmekte epey güçlük çektiğini açıkça görüyordu.

Erkekler tuvaletinin yanında etrafı italyan oldukları anlaşılan ve aralarında küçük bir anlaşmazlık olduğundan dolayı şetaretli lisanlarının cerbezeli ifadelerini hararetli bir münakaşayla bilhassa canlı bir tarzda ortaya döken bir grupta çevrili bir dondurma arabasını fark ettiler.

— Puttana madonna, che ci dia i quattrinil Ho ragione? Culo rotto!

— Intendiamoci. Mezzo sovrano più....

— Dice lui, perö!

— Mezzo.

— Farabutto! Mortacci sui!

— Ma ascolta! Cinque la testapiu...

Mr. Bloom, Stephen ile, gösterişsiz ahşap bir yapı olan ve da-a önce hemen hemen hiç uğramadığı arabacılar barınağına girer-

320 330 340 350

ken genç dostunun kulağına oranın, bir zamanlar meşhur, Invin cibles örgütünden Keçi-Postu Fitzharris olduğu söylenen işletici* hakkında birkaç şey çıtlattı ve bu söylentilerin doğruluğunu iddia etmesinin bahis konusu olmadığını beyanla ola ki zerresinin dahi hakikat olmayabileceğini ileri sürdü. Birkaç saniye sonra iki gece yolcumuzun orada çene çalarak yiyip içmekte olan ve aşikâr ki meraklarını büyük çapta cezbettikleri gayetle mütenevvi bir kimsesiz çocuklar ve homo cinsinin diğer tarife gelmez numuneleri koleksiyonunun ısrarlı bakışları dışında selamsız sabahsız bir köşede kendi başlarına salimen oturduklarına şahit olmaktayız. — Şimdi bir fincan kahveyi yudumladık ya, diye havayı yumuşatmak amacıyla girişti Mr. Bloom, biraz da dişe dokunur bir şeyler yemen gerek diye düşünüyorum, bir poğaça ya da öyle bir şey. Bunun üzerine derhal kendisine sangfroid ile eyleme geçip bahis konusu maddeleri sessizce sipariş etti. Faytoncular,

dok işçileri ve bu neviden kimseler hot polloisi sathi bir incelemeden sonra, pek memnun olmadıkları aşikâr, gözlerini onlardan ayırdılar, ancak kızılısakallı, saçının bir kısmı kırçıl zilzurna bir şahıs, belki de bir denizci, gözlerini yere indirmeden önce vecitle bakmasını epey bir süre sürdürmüştü. Mr. Bloom, söz hürriyeti hakkını istimal ederek, ancak kuşkusuz bahis konusu lisan ile pek fazla bir mümaresesi bulunmadığı

ve voglio üzerinde epey müşkülât çektiği
cihetle, protege'sine, â propos sokakta hâlâ
şiddetini muhafaza eden kızılca kıyamet dalaş,
sesirii işitilebilecek şekilde yükselterek dedi ki:
—Güzel bir dil. Yani şarkı söylemek için.
Şiirlerini niçin o dilde yazmıyorsun? Bella
Poetria! Öylesine melodili ve dolgun.

Belladonna. Voglio.

Stephen, maddeten ve manen yorgunluktan
mustarip, olanca gücüyle esnemeye gayret
ederek, yanıtladı:

—Bir dişi filin kulaklarını hoşnut etmek için.
Para konusun-daydı çekişmeleri.

—Öyle mi? Diye sordu Mr. Bloom. Aslında,
içinden, salt gerektiğinden daha fazla lisanın
mevcut

bulunduğunu geçirip, elbet diye ekledi
düşünceli, ola ki onu saran güneyn
cazibesindendir sırf.

Barınağın işleticisi bu tete-a-tetem. ortasında
kahve namı altında sıcak değme silme acayip
bir terkiplerle dolu

bir fincan ile Nuh nebiden kalmışa benzeyen bir

öreği masaya koydu. Ardından, kendi
tezgâhına doğru
yollandıktan sonra, Mr. Bloom ona bakıyor-
665

eibi görünmesin diye onu alıcı gözle daha
sonra incelemeye r veriydi. Bu sebepten,
gözleriyle Stephen'ı başlaması için svik
ederken bir yandan da muvakkaten kahve diye
isimlendirilmesi mukarrer mayii havi fincanı
tedricen uğrun uğrun onun önüne doğru
itmekteydi.

_Sesler aldatıcıdır, dedi Stephen az bir
sessizlikten sonra, tıpkı adlar gibi. Çiçero,
Podmore. Napolyon, Mr.
Goodbody. İsa, Mr. Doyle. Şekspirler de
Murphyler denli yaygınmış. Nedir ki bir
isim?

_Evet, haklısın, diye Mr. Bloom yapmacıksız
bir edayla ona
katıldı. Elbette. Sözüm ona poğaçayı
Stephen'a doğru iterek bizim, adımız da
değiştirilmiş, diye ekledi. Kızılsakallı denizci,
onlardan ayırmadığı gözlerini, dikkatini özellikle

çektığı aşıkâr olan Stephe.n'ın üzerine
kondurarak, sordu — Ya sizin isminiz neydi ki?
Mr. Bloom tam zamanında yoldaşının fotinine
dokunmuştu ya, Stephen, beklenmedik bir
cihetten gelen bu
ılık tazyike kulak asmış görünmeden, yanıtladı:
— Dedalus.

Denizci aşırı içkiden, tercihan Hollanda cini ve
sudan tahrip olmuş bir çift şişik uykulu gözden
ona doğru kasvetli nazarlar yöneltti.

— Simon Dedalus'u tanır mısınız? Diye sordu
nihayet. — İşitmişliğim var, dedi Stephen.

Mr. Bloom, başkalarının da ayan beyan kulak
misafiri olduklarını görerek, bir an bayağı
taaccüp etti. — İrlandalıdır o, diye açıkladı
gözüpek denizci nazarlarını hâlâ aynı şekilde
yönelterek ve başıyla onaylayarak. Hakiki bir
İrlandalı.

— Biraz fazlaca İrlandalı, diye mukabele etti
Stephen.

Mr. Bloom'a gelince, bütün bunlardan hiçbir
anlam çıkarama-yıp, denizcinin kendi isteğiyle
barınağın diğer sakinlerine dönerek onlara

hitaben:

— Elli yarda uzaklıkta duran iki şişenin üzerindeki iki yumurtayı omzunun üzerinden vurduğunu görmüştüm. Solak keskin nişancı, demiş olmasıyla ne gibi bir alâkası olduğunu kendi kendine sordu. Denizci arada bir kekelediğinden konuşmakta biraz müşkülât çekmesine ve el kol hareketlerinin de kaltabanca olmasına rağmen elinden geldiğince meramını anlatmaya gayret etmekteydi. — Şişeler nah şurada, farzet. Elli yarda ölçülmüş. Yumurtalar

400

410

420 430 440 666

şişelerin tepesinde. Omzunun üzerinden silahının horozunu teti&e alıyor. Nişan alıyor. Vücudunu yarım döndürerek sağ gözünü tamamıyla kapattı Sonra yüz hatlarını iki yana çeker gibi yapıp alımsaz çehresiyle geceye doğru ters bir bakış attı.

— Dan! Diye haykırdı bir kez, ardından.

Dinleyenlerin hepsi bir yumurta daha kaldığına,
ikinci bir patlama sesi gelecek diye beklediler.

—Dan! Diye bağırdı ikinci kez. 450 ikinci yumurta aşıkâr tahrip oldukça, denizci başıyla onaylayarak gözünü kırptı ve kanasusamışçasına ekledi:

—Buffalo Bill öldürür atınca, Iskalamadı hiç, ıskalamayacak hay atınca. Mr. Bloom'un nezaket uğruna tutup ona bunun Bisley'deki gibi bir nişancılık müsabakası mı olduğunu sormasına dek bir sessizlik hüküm sürdüydü. —Ne dedin? Diye sordu denizci. —Çok oluyor mu? Diye sürdürdü Mr. Bloom hiç orali olmaksızın. 460 —Ha, diye yanıt verdi denizci, dinsizin hakkından imansız gelir hesabının sihirli tesiriyle bir miktar gevşeyerek, on senelik bir hadise. Bütün dünyayı Hengler'in Royal Sirki'yle dolaştıydı. Bu numarayı yaptığını Stockholm'da gördüydüm. —Tuhaf rastlantı, diye Mr. Bloom çaktırmadan Stephen'e duyurdu. —Adım Murphy benim, diye sürdürdü denizci. Carrigaloeli D. B. Murphy. Neresi, bilir misiniz?

—Queenstown limanı, diye yanıt verdi Stephen.

—Bildin/dedi denizci. Fort Camden ile Fort Carlisle. O taraf-

470 lardanım ben. Memleketim orası. O

taraf-lardanım ben. Yengeniz

de ordadır. Beni bekleyip durur, zahir.

Vatanımız güzel ingiltere'ye.

Yedi senedir denizleri dolaşarak göremediğim hakiki karımdır o

benim.

Mr. Bloom onun bu sahneye zuhurunu kolayca tasavvur edebiliyordu: Deniz Ana'yı ektikten

sonra, yağmurlu bir gecenin kör mehtabında

yurda dönerken yol kenarındaki bu denizciler

kulübesine uğramıştı. Karısı için dünyayı aşmış

gelmiş. Bilhassa o Alice-Ben Bolt konusunda,

Enoch Arden ve Rip van Winkle hakkında

epey hikâye vardı da, buralarda Caoc

O'Leary'yi hatırlayan kimse 480 var mı, biçare

John Casey'in en birinci ve de en tumturaklı

inşaat parçalarından biridir, üstelik kendi

çapçağzında mükemmel bir şı-

• Hir de. Gaibe ne denli ölçüsüz bağılı olsa da, firar ettikten sonra j dönen kadınlardan hiç söz edilmez. Penceredeki surat! So-unda ipi göğüslediği zaman kendi şaşkınlığının yargıcı olarak muhabbetinin kurbanı olan ayali hakkındaki ürkünç hakikat kafasına dank etti. Sen beni pek beklemiyordun ama ben temelli geldim ve her şeye yeniden başlayacağım. Ayrı düştüğü karısı gene o aynı şöminenin karşısında oturmuştur. Beni öldü sanıyor, okyanusun dibinde mortoyu çekmiş halde. Surda da, vaziyete göre, Taç ve Çapa birahanesinin işleticisi Chubb veya Tomkin Amca ceket- 490 ni fora edip oturmuş, soğanlı bifteğini gövdeye indirmekte. Babaya yer yok. Vuuuu! Rüzgâr! Kadın kundaktaki bebeğini dizine yatırmış, postmortem bir çocuk. Sefinenin demiri hoptiri ninna nin-nom! Kaptanımın emiri yalelli! Süveyş'ten aldı kömürü hoptiri ninna ninnom! Boynumuz kıldan ince. Çaresiz, katlanacağız. Sevgilerimin kabulünü temenni ederim kırık kalpli kocan D.

B. Murphy.

Dublin'in yerlilerinden olmadığı aşikâr görünen denizci, faytonculardan birine dönerek sordu:

—Fazla bi çiğneme tütününü gibi bi şey bulunmaz, di mi? 500

Muhatabı faytoncuda o şeyden bulunmuyor idiyse de, barınağın işleticisi bir çiviye asılı ceketçağızından bir topak tütün çıkardı ve arzu edilen nesne elden ele aktarıldı. —Sağ olasın, dedi denizci.

Bir çiğnem ağız tütününü ağzına tevdi ettikten sonra çiğneye-rekten, pepeleyerek ağır ağır devam etti: —Bu sabah on birde vardık.

Bridgewater'dan tuğla yüklü üç-direkli Rosevean'h. Buraya geçmek için bindiydim.

Daha bu akşam ödedim, işte evraklarım.

Gördün mü? D. B. Murphy. Birinci sınıf tayfa. 510

Bu ifadesini teyiden bir iç cebinden pek temiz görünmeyen katlanmış bir kâğıt çıkarıp yanındakine uzattı. —Dünyada görmediğin yer kalmamış hani, dedi barınak işleticisi tezgâhın üzerine eğilerek. —Öyle ya, diye yanıt verdi

denizci kısa bir süre düşündükten sonra, donanmaya yazıldığımdan bu yana bir parça dolaştık işte. K'zıldeniz'e gittim. Çin'e, Kuzey Amerika'ya, Güney Amerika'ya gittim. Bi seferinde korsanlar peşimize düştüydü. Yığınla aysberg gördüm, küçük buzullar gördüm. Gemi idaresi denince bi eşi daha görülmemiş Kaptan Dalton'un kumandasında Stockholm'a, Kara-520 aeniz'e, Çanakkale Boğazı'na gittim. Rusya'yı gördüm. Gaspodi pomilyou. Rusların duası bu.

—Acayip manzaralar görmüşsündür, anlatsana be yahu, dive atıldı bir faytoncu.

—Elbet, dedi denizci, kısmen çiğnediği tütünü ağzında aktararak. Acayip şeyler de görmüşlüğüm var, her bi türlüünü. Bi seferinde bi timsahın bi gemi demirinin tırnağını nah benim bu tütünü çiğnediğim gibi ısınverdiğini gördüydüm.

Lapalaşmış tütünü ağzından çıkararak dişlerinin arasına yer-530 leştirdi ve acımasızca ısırdı:

—Harrrt! Aynen böyle. Peru'da adam yiyen köpekbalıklarının, cesetleri ve atların ciğerlerini yediklerine şahit olduydum. Bakın işte. Burada. Bi arkadaşım gönderdiydi.

Gemi kilerine benzeyen iç cebini arayıp bir resimli kartpostal çıkardı ve masanın üzerinde önüne doğru sürdü. Üzerindeki baskıda şunlar yazılıydı: Choza de Indios. Beni, Bolivia.

Herkes dikkatini kartpostaldaki resme yöneltmişti: Sorgun dallarından yapılmış ilkel

kulübelerinin önünde sürüsepel çocuğun
(herhalde yetmiş seksen kadar vardı) arasında
çizgili peşta-540 mallara sarınmış çömelik
oturan, kıpraşan, emziren, alınlarını kırıştıran,
uyuklayan bir grup vahşi kadın. — Bütün gün
koka çiğnerler, diye ekledi lafazan taife.

Mideleri mutfak rendesi gibi. Artık çocuk
doğuramadıkları zaman memelerini kesip
atarlar. Bak nasıl da upuryan oturmuş ölü bi
atın karaciğerini çiğ çiğ tıkmıyorlar.

Denizcinin kartpostalı torlak baylar için epey
uzun bir süre ilgi odağı haline geldi.

— Onları nasıl kendinden uzakta tutarsın,
bilyonuz mu? Diye sordu latife yollu. 550

Kimseden bir ses

çıkmayınca, gözünü kırparak dedi ki: — Cam.

Onların ödünü koparır. Cam.

Mr. Bloom hiçbir hayret emaresi

göstermeksizin kartpostalı fütursuzca

çevirerek kısmen silinmiş olan adresle posta
damgasına göz gezdirdi. Şöyle yazılıydı:

Tarjeta postal, SenorA Boudin, Galeria

Becche, Santiago, Chile. Herhangi bir mesaj

faian bulunmaması bilhassa dikkatini çekmişti. Nakledilen dehşetengiz hikâyelere yüzde yüz inanmamakla beraber (vayahut da Maritana'da tasvir olunan William Tell ve La-zarillo-Don Cesar de Bazan vukuundaki evvelki şahsın topunu 560 öbür şahsın şapkasından geçirmesinin mevzubahis olmasına rağmen o yumurtayı vurma meselesine) adı ile (temsil ettiğini iddia ettiğı kimse olduğunu ve hüviyetini mahfice değıştirdikten sonra kül yutturmaya çalışmadığını farz etsek dahi) o kartpostaldeki gay-

669

I hakiki adres arasında bir tenakuzu meydana çıkarmış olmaktan [•türü dostumuzun bonas fidesWgi hakkında birtakım şüpheler beslemeye başlamışsa da ki bu ona her ne kadar pek fazla derecede -vie uzun seyahatlere çıkmış olmasa dahi kaderin bir cilvesiyle müstakır bir tarzda yaptığı en uzun yolculuk olan Holyhead'e gidisini saymazsak denizlerden uzak bir hayat sürmüş de olsa kalben yaradılıştan bir maceraperest olduğu

için bir bakıma uzun zaman- 570 dır hasretle düşünmekte olduğu bir arşamba yahut da bir cumartesi günü deniz yoluyla uzun bir seyahate çıkma niyetini hatırlatmış idi. Martin Cunningham, Egan sayesinde bir paso temin edeceğini sık sık söylemişse de muttasıl şu ya da bu şekilde Allanın cezası bir prz çıkılmış ve neticede bu plan suya düşmüş idi. Ama elzem olan tediye yapılmış ve bir riske girilmiş olsa dahi, kesen müsait olduğu takdirde pek pahalı sayılmazdı, olsa olsa birkaç Gine ki Mullingar'a gidiş dönüş ücretinin bile beş şilin altı peni olduğunu düşündü. Bilhassa karaciğer rahatsızlığı çeken bir kimse olduğundan bu seyahat canlandırıcı ozon sayesinde sıhhat için fay- 580 dalı ve her zaviyeden fevkalâde zevkli olacak idi; güzergâh boyunca Plymouth, Falmouth, Southampton vesaire gibi çeşitli yerleri görecek ve nitecede bunları şüphesiz inkişafların, kulelerin, manastırların en muazzamını göreceği, Parklane'in zenginliği ile tanışıklığını yenileyeceği modern Babilimizin ihtişamı devasa payitahttaki öğretici bir turla

noktalayacaktı. O anda aklına gelen ve hiç de fena olmayan bir fikir de hazır ordayken etrafa bir bakıp oranın en mümtaz eğlence yerlerini meselâ banyoları, birinci sınıf ılıcaları ve kaynarcaları mebzul Margate'yi, Eastbourne'u, Scarbo-rough'yu, Margate vesaireyi ihtiva eden bir yaz müziği konser turu 590 için aranjmanlar yapmaya çalışmayla alâkalıydı. Muhakkak ki kıy-tık bir kumpanya ile veya, senin o Mrs. C. P. M'Coy gibi valizini ödünç ver de biletini postalayım türü boyundan büyük işlere kalkışan mahalle kanlarıyla değil. Hâşâ, tek mil üyeleri ırlandalı olan mutena bir kafil, kendi meşru zevcesi olan ve bir bakıma Elster Grimes ile Moody-Manners'a karşı bir protesto kabilinden başakt-nsiyle birlikte Tweedy-Flower Grand Opera Kumpanyası, diye geçirmekte ve bunun son derece basit bir mevzu olduğundan, ve muktezi torpilleri patlatabilecek kabiliyette yırtık bir kimsenin mahalli gazetelerde

kifayetli gürültüleri koparabilmesi halinde ba-
600 şandan oldukça emin idi ve böylece iş ile
zevk meczedilebilir idi. Lakin öyle bir şahıs kim
olabilirdi? Sorun burada idi.

Kezalik, hakikaten kati olmamakla beraber,
zamana ayak uydurmak maksadıyla
söylentilere göre bürokratik muhitlerde mutat
670

miktarda kırtasiyecilik ve içi geçmiş
bağnazlığın savsaklamalarla birlikte yeniden
alevlenen bir mevzu olan yeni seferler ihdas
etmek suretiyle muazzam bir iş sahası
açılabileceğini de düşündü Bu sahada genel
olarak halkın, sokaktaki adamın, meselâ
Brown Robinson ve diğerlerinin seyahat etme
ihtiyaçlarını karşılamak 610 maksadıyla
muhakkak ki tasaddi ve teşebbüs için büyük
bir fırsat zuhur etmekte idi. Bunun
muvacehesinde, sokaktaki adamın, sistemin
aslında takviye edilmesi lâzım gelirken, bilakis
birkaç değersiz pavnd yüzünden, benim o
onulmaz sümsüklüğüm yüzünden dünya evine
girdiğim gibi ilââhir kafese tıklı kalma yerine

yaşadıkları dünyayı daha fazla görmekten mahrum bırakılması teessüf edilecek ve mânâsız bir vaziyet idi. Netice itibariyle, kahrolası, yaşadıkları şehir hayatının on biri mütacaviz yeknesak aylık meşakkatinden sonra bilhassa Tabiat ananın en şaşıaalı bir vakti olan yaz mevsiminde 620 adeta hayata yeniden avdet etme mânâsına gelen venue değişimini hak ediyorlardı. Tatile çıkanlar için adamızda da vevv Dublin'de yahut hatta onun pitoresk dolaylarında kıyamet kadar cazip yerler ile istimli trenle ulaşılabilen Poulaphouca gibi sıhhat için faideli ve dinçleşmek maksadıyla nefis ormanlık bölgeler, vevvse çıldırtıcı kalabalıktan çok daha uzaklardaki, irlanda'nın bahçesi unvanını boşuna kazanmamış ve şayet hava rahmetli değil ise malul arabasındaki yaşlılar için ideal bir muhit olan Wicklow'da, ve hatta şayialar eğer hakikat ise coup d'oeifm ziyadesiyle muhteşem olduğu Donegal bozkırında (aslında bu yöreye muvasalat pek kolay olmadı- 630 ğından naşı oraya giden ziyaretçilerin

sayısı bu yöreden elde edilebilecek olan faideler nazarı itibare alındıkta olması lâzım gelen seviyeye henüs vasıl olmamıştır) halbuki Silken Thomas, Grave O'Malley, George IV, deniz seviyesinden yüzlerce fit yüksekliklerdeki rododendronlar her çeşit ve şeraitteki insan ve bilhassa ilkbaharda gençlerin tercih ettikleri gözde bir mesire yeri olan, ama ne yazık ki umumiyetle, istitraten söyleyeyim ki, akıllarına esiverip kasten veyahut kazaen, uçurumdan düşerek ölenlere de rastlanan ve Nelson Sütunu'ndan sadece kırk beş dakikada varılabilen Howth'da da aynı şekilde mükemmel fırsatlar mevcut idi.

Elbet

640 carî turist seferleri henüz bir bakıma emekleme devrinde olduğundan dolayı onların kalacakları yerler de pek ahım şahım değildir. Sırf merak saikasıyla, bir güzergâhı trafiğin mi meydana getirdiğim, yoksa bunun aksinin mi varit olduğunu veyahut da her ikisinin de muteber mi olduğunu araştırmak ona enteresan gözüküyordu-Kartpostalın öteki resimli yüzünü

çevirip Stephen'e doğru uzattı.

671

_Bir zamanlar bi Çinli gördüydüm, diye
sürdürdü deliduman
vkücü, bu Çinlinin küçük küçük hamurumsu
hapları vardı, onları
koydumu açılıverirlerdi de her bi hap başka
şekiller alırdı. Bi-; bi gemi olurdu, bi diğeri bi ev,
bi diğeri de bi
çiçek. Fareden orba yaparlar, diye
iştihaaverane ekledi, bu Çinliler billâhın. 650
Onların yüzlerinde şüphelenme emareleri
sezmiş olacak ki, dünya gezgini serüvenlerine
merbutiyetle devam
etti.

_Trieste'deyken bi Italyanın bi herifi
öldürdüğünü gördüydüm. Sırtından
bıçakladıydı. Bıçak nah, böyle. Konuşadursun,
tıynetine pek yaraşan tehlikeli görünüşlü bir
sustahçakı çıkarıp saplamaya hazırmış gibi
tuttu. —Bi abanozda iki kaçakçı arasında bi
dalaş çıktıydı. Herifçioğlu kapının ardına
gizlenmiş, adamın arkasından vurmuştu, işte

böyle. Mevlâna kavuşmaya hazırlan, dediği.
Kütt! Sapına kadar girdiydi sırtına.

660

Denizcinin üzerlerinde mahmurane dolaşan
muacciz nazarları meydan okurcasına başka
sorusu olanların ortaya çıkmalarını bekler
gibiydi.

—Şahane bi çeliği var, diye yineledi,
dehşetengiz stilettosunu inceleyedursun.
En cesur bir şahsı dahi dehşete garketmeye
kâfi gelecek bu müellim denouement m
akabinde, denizci, sustalısının ağzını çat diye
kapadığı gibi bahis konusu silâhı tekrar
tedehhüş yuvasına, yani cebine kaldırdı. —
Kesici silâhlarda üstlerine yoktur, dedi, zahir
karanlık bir 670 köşede oturmakta olan biri
diğerlerine duyururcasına. Invincib-les'in park
cinayetlerini ecnebilerin işlediğine inanmalarının
sebebi bıçak kullanmalarıydı.

Cehaletin sürür olduğu mülâhazası ile söylendiği aşikâr olan bu beyan üzerine Mr. B. ve Stephen, her birisi kendisine mahsus tarzda, haliyle katiyen entre nous nevinden dinî bir asudelik içinde insiyaki olarak manalı nazarlar teati ettiler ve kılını kıpırdatmaksı-zın o kaynamış zımbırtıyı höpürdeten Keçi-Postu'na, namı diğer işleticiye doğru baktılar. Onun aslında bir sanat eseri olan ve kendi başına bir tettebbu mevzuu teşkil eden tariflere sığmayan bimânâ 680 suratı, orada geçenlerden bir nebzesini dahi anlamadığı intibasını irmekteydi. Tuhaf, pek!

Müteakiben epeyce uzun süren bir inkıta hüküm sürdü. taamlardan biri ıspazmoz geçirircesine kahve lekeleriyle kaplı bir Kşam gazetesini, bir diğeri choza de\\ yerlilerin kartını, bir diğeri e denizcinin tezkeresini okumaktaydı. Mr. Bloom'u soracak olur-
672

sanız, kendisi dalgın bir vaziyette sadece düşünüp durmaktavH Zikredilmiş bulunulan hadisenin geçtiği

zamanla birlikte dün ce reyan etmiş olanları da canlı bir şekilde hatırladı, takriben virm 690 sene evvel, daha o henüz on besindeyken seksenlerin iptidamda daha doğrusu seksen birde, toprak kavgalarının kızıştığı günlerde bu hadise handıysa cümle âlemin dikkatini üstüne toplamış idi.

—Hey, patron, diye Mr. Bloom'un düşüncelerini kesti denizci. Şu kâatları geri versene. Bu talebi yerine getirildikte, denizci onları pençeleriyle toparlayarak aldı.

—Cebelitarık kayasını görmüşlüğü'n var mı? Diye sordu Mr. Bloom.

Denizci, bir yandan çiğneyedursun, evet, tabii yahut da hayır 700 mânâsına çekilebilecek şekilde işmizaz gösterdi.

—Ah, siz de mi gittiniz, dedi Mr. Bloom, Europa Point, hane-berduş ola ki kimi hatıratını nakleder umuduyla evet mânâsına çekip, lâkin öyle olmadı da, herifçioğlu talaşların içine bir tükrük fış-kırtısı göndererek uyuşuk bir istigña ile başını salladı.'

—Tahminen hangi seneydi acaba? Diye soruşturdu Mr. B. Geminizi anımsıyor musunuz? Soi-disant denizcimiz yanıt vermeden önce hırsla forsla ıne-r iesini sürdürdü:

—Denizdeki o karanlıklardan da, gemilerden ve teknelerden 710 ' de bıktım usandım, dedi.  mr  billah tuzlu konserve.

Yorulmuşa benziyordu, sustu. Soruyu soran da böylesi hinoğluhin bir kurttan fazlaca bir şey elde edemeyeceğini sezinleyerek kürei arzı eviren suyun devasa ebatlarına dalıp gitti, şu kadarını söylemek k fidir ki, haritaya şöyle bir nazar atfetmekle dahi anlaşılacağı üzre arzın dörtte   n  dolu dolu kapsamakta idi ve böylece dalgalara hükmetmenin ne m n ya geldiğini de tam olarak idrak etti idi. En azından birkaç kez, belki de on kezden fazla, Doll-ymount'taki North Bull civarında pek hoş koktuğu söylenemeyecek olan ve aşik r ki birbirleriyle bakışıp durdukları denize yakın 720 bir duvarda birisinin bir yerde şarkısını söylediği terütaze ormanlarla körpe çayırları

düşleyerekten oturmayı âdet edinmiş belli bir yersiz yurtsuz ihtiyar eski bir deniz kurdunu görmüşlüğü vardı. Acaba neden diye onu bir düşüncedir almıştı. Belki de semtika-demlerin ve tüm o türden şeylerin üstüne ve altına, pekâlâ altına olmasa da, bata çıka, sırrını kendisi bulmaya çalışmıştı, ölümüne susamış gibi. Halbuki yirmiye karşı sıfır ihtimalle aslında sır diye bir şey mevcut değildi. Mamafih, işin minutiaesine girmeksizin, Şu , gayet vazıh idi ki deniz orada olanca haşmetiyle durmakta ve hadisatın tabii akışı içinde şu kimse ya da bir başkası ka-meydan okuyarak onun üzerinde yelken açarak uçmak zo-da kalmış, halbuki bu da sadece insanların umumiyetle o nevi-, mesuliyetlerini allem edip kallem edip cehennem fikri veya vango ve sigorta fikri gibi aynı istikamette işleyen şeyleri başka kimselere nasıl yüklediklerini göstermiştir, öyle ki diğerleri bir başka yere sırf bu sebepten dolayı Lifeboat Sunday ister denizden ırak iç kısımlarda ister deniz kenarında otursun her iki vaziyette de

kendisine bu şekilde takdim olunmuş bulunmasından dolayı mevsim ne olursa olsun her türlü şerait tahtında vazife icabı İrlanda her vatandaşından bunu bekler, diyerek kışın kimi zaman büyük meşakkatlere katlanarak gemiyi donatan ve onu yola çıkaran, ayrıca irlanda fenerlerini de, Kish'i ve diğerlerini de unutmadan, her an alabora olma tehlikesine maruz limanreislerine ve sahil muhafaza teşkilâtına şükranlarını sunmaları icap eder, der iken aklına bir zamanlar kıızıyla beraber iken fırtınalı olması bir yana adamakıllı dalgalı bir havada başından geçenler geldi.

—Korsan isminde bi gemide benimle denize açılan bi tayfa vardı, eski bi denizkurdu, o da tam bi korsan, haa, diye devam etti denizci, sonraları karaya çıktı da valiyi vurup aylığı altı ingiliz lirasına bi beyefendinin uşağı

olup çıktıydı. Bu üzerimdeki pantolon onundur bir de gamsele yağmurlukla o sustalıyı veriydi. Keşke bana da öyle bi iş nasip olsa, tıraş olur giyinirsin. Dolaşmaktan bıktım artık. Şimdi bizim oğlan var, Danny denize açılmış da anası da ona Cork'taki bi tuhafiyecide kendini harap etmeden para kazanabileceği bi iş bulmuş. —Kaç yaşında ki oğlun? Diye sordu dinleyenlerinden, ha sırası gelmişken, hani yandan bakılınca belediye evrak müdürü Henry CampbeH'e uzaktan uzağa benzeyen biri, elbet onun mükedder büro gailelerinden irak hali, kir pas içinde pejmürde kılıklı ve burun nahiyesinde epeyce bir kızartı.

—Kim, diye cevapladı onu denizci ağırdan şaşırmışçasına bir titremle, oğlum Danny mi? On sekizine basmıştır herhal, öyle olması lâzım.

Bunun üzerine Skibbereenli baba kurşuni veya her halü kâr-a napak gömleğini iki eliyle açarak bir gemi demirini temsil et-e* maksadıyla çini mürekkebiyle işlenmiş bir dövmenin görüldüğü göğsünü kaşımaya başladı.

Bridgewater'daki o yatakhane bit
kaynıyordu, diye du-au> namussuzum. Yarın,
olmazsa, öbürsü gün vıkansam ivi olu-
674

cak. O siyahları felâket oluyorlar. Nefret
ediyorum pezevenkler den. Olanca kanını emip
bitiriyorlar keratalar. Herkesin, onun göğsüne
baktığını görerek hatırlarına gömleğini çekerek
denizcilerin ümidinin o kadim sembolüne ve
teferruatına ilâveten 16 sayısıyla genç bir
adamın yandan görünen hafif abus suratını
ayna gibi ortaya çıkardı.

—Dövme, diye izahat verdi resimleri gösteren.
Karadeniz'de Kaptan Dalton'un
kumandasındaki gemimizi bonaça Odessa
açıklarında kımıltısız hale getirdiği sırada
yaptırdıydım. Yapan da, Antonio isminde bi
tayfa. Kendisi de işte surda, bi Yunanlı.

—Yaparkene çok acıttı mıydı? Diye sordu
denizciye birisi.

Hazrete gelince, kendisi harıl harıl derisini
çekiştiriyor. Şeyinin şeyisini. Çeke çeke yahut.
—Baksana buraya, dedi denizci, Antonio'yu

göstererek, işte surda, ikinci kaptanı kalaylamakla meşgul. Şimdi de bakın işte, diye de ekledi parmaklarıyla derisini çekiştirerek, marifetleri biteceğe benzemiyor ki, bi sarakaya gülüyodur garanti.

Hakikaten de Antonio adlı genç adamın morumsu suratı zoraki tebessüm edermiş gibi görünmekteydi ve bunun tuhaf tesiri, bu sefer öne doğru kaykılan Keçi-Postu dahil, herkeste tam bir hayranlık uyandırmıştı. — Ya, ya, diye ah etti denizci, gözlerini bağatur göğsüne doğru indirerek. Sonra da köpekbalıklarına yem oldu. Ya, ya.

Derisini tutmayı bırakınca profil gene en baştaki normal ifadesini aldı. — Dövmen halâlîm ki halâlîm, dedi liman işçilerinden biri. — Ya o numara nesi ki? Diye sordu iki numaralı kaldırım mühendisi. — Canlı canlı mı yedilerdi? Diye sordu bir üçüncü bahriyeli.

— Ya, ya, diye ah etti gene kahramanımız, sadece numara hakkındaki soruyu tevcih eden kişiye müteveccihen kısa süreli yarım bir çeşit tebessüm ile, bu kez bir parça daha neşeli.

Yem olduydu. Bi Yunanlıydı kendisi. Ardından, anıştırdığı trajik sona kıyasla ipten kazıktan kurtulmuşa benzeyen espirisini patlattı: — Ne bok adammışsın Antonio, Tek başına bıraktın sen benio.

Siyah bir hasır şapkanın altından bir fahişenin boyalı ve bitkin çehresi barınağın kapısından içerisini, zahir bir başına keşfe çıkmış, değirmenine daha öğütülecek zahire bulmak maksadıyla kaçamaklı gözlerle süzdü. Mr.

Bloom ne yana bakacağını şaşırarak,

675

kin görünmesine rağmen anında telaşla başını çevirdi, ve, masa-üzerinden arabacının, şayet aslı varsa, bırakmış olduğu Abbey ,eet'in pembe baskılı nüshasını tutup kaldırarak kâğıdın pembene baktı ne diye pembeydi ama. Böyle yapmasının sebebi kapıdan bakan çehreyi gördükte derakap onun, o gün öğleden sonra Ormond Quay'de bir an için kısmen görmüş olduğu o şapşal karı-nın, yani yanında gördüğü kahverengi tayyörlü hanımefendiyi (Mrs. B.) tanıyan ve onun çamaşırlarını

yıkamak için yalvaran aşüftenin suratı olduğunu anlamış olmasıydı. Hem düşünülecek olursa çamaşır da oldukça müphemdi hem, değil mi ya! Mamafih açık kalpliliği onun, Holies Street'te karısının iç çamaşırları kirlendiğinde onları yıkadığını ve kadınların da erkeklerin şayet kadın onu hakikaten seviyorduyorsa, beni seven kirli gömleğimi de sever hesabı, inisiyalleri Bewley ve Draper sabit marka mürekkebiyle işlenmiş (yani onunkiler öyleydi) müşabih çamaşırlarını

aynı şekilde yıkadığını itiraf etmek mecburiyetinde bırakmıştı. Gene de tam o anda, diken üstünde oturduğundan, kadının yokluğunu onun varlığına yeğlediğinden dolayı, işletici elinin kaba bir hareketiyle onu oksuladığı vakit hakikaten ferahlamıştı. Evening Telegraph'ın bir ucundan kadının kimi tahtalarının eksik olduğunu gösteren kontagımsı camsı sırttan çehresini kapının ucundan bir an için gördü -kadın, Murphy reisin engin göğsünü çeviren meraklılar grubunu aşikâr bir meyelân ile seyretti ve ardından yoklara karışıp gitti. — Gambot, dedi işletici. — Aklımın işi değil, diye Stephen'a fısıldadı Mr. Bloom, tıbbi açıdan diyorum ki, Lock hastanesi kaçkını zührevi hastalıkları bünyesinde barındıran sefil bir yaratık nasıl da hayasızca insanlara asılıyor ve akli başında bir adam, şayet sıhhatine bir nebze ihtimam gösteriyorsa. Talihsiz yaratık! Tabii eninde sonunda onun bu vaziyetinden mesul olan bazı kimseler vardır. Ama sebebi ne olursa olsun.... Stephen kadını görmemiş olduğundan omzunu

silkti ve dedi ki:

—Bu ÷lkede insanlar o kadının satıp satabileceğinden çok daha fazlasını satıp yüklerini tutuyorlar. Vücudunu satıp da ruhunu satın alabilecek gücü olmayanlardan korkma sen. O kadın kötü bir tacır. Pahalıya alıp ucuza satıyor.

Daha yaşlı olanı, herhangi bir şekilde sıkılğan veya müşkülpesent bir zat olmasına rağmen, bunun rezaletin son perdesi olduğunu ve instanter engellenmesi icap ettiğini, o çeşit kadınlara (bu mevzudaki evde kalmışlığın verdiğ i nanemollalık bir tarafa) lü-

810 820 830 840 850 676

zumlu bir şer olarak vesika verilmesi ve onların münasip otorit lerce muayene edilmesi, hakikaten ifade edilebilirdi ki, bir/w, familias olarak, ta ilk başlangıcından beri bunun şiddetli bir müda fiydi. Bu neviden bir tarzı hareketi tesahup eden bir kimse, ded' Bloom, mevzuu kamilen tavzih ederek, bütün alâkadarlara devam. ılı bir lütuf bahşetmiş olacaktır.

—Sen iyi bir Katolik olarak, diye mütalaasını

serdetti, ruha inanırsın. Yoksa bununla, herhangi harici bir objeden, meselâ bu masa veya şu fincandan farklı olarak insanın zihnini, beyingücünü 860 mü kastetmekte. Buna ben de inanıyorum çünkü salahiyettar kimseler bunu gri maddenin kıvrımları diye izah etmişlerdir. Aksi takdirde mesela X şuaları gibi icatlarımız olmazdı. Değil mi ya?

Bu suretle alâkalanan Stephen, cevap vermeden evvel zihnini toparlamak ve hatırlamak maksadıyla hafızasını fevkalbeşer bir surette çalıştırmak mecburiyetinde kaldı: —En yetkili ağızlar bana bunun basit bir madde olması hasebiyle bozulmasının söz konusu olmadığını anlatmışlardır. Anladığıma göre, işittiklerimden edindiğim intiba şudur ki, corruptio per se ve corruptio per accidens gibi ikisi de saray âdabından dışlanan Ken-870 di öbür azizliklerine ilâveler yapmaya muktedir olan Asli Sebebi ile imha edilme ihtimali hariç ölümsüz olabilirdi.

Her ne kadar bunun istilzam ettiği tasavvuf! incelikten yana dünyevî müdrikesi bir parça

noksan ise de Mr. Bloom bunun umumi mealini tamamıyla kabul etmiş idi, ancak basit babında noktai nazarını serdetme lüzumunu hissederek, derhal mukabelede bulundu: — Basit? Münasip kelimenin bu olduğunu zannetmiyorum. Muhakkak ki, haklısın, şunu kabul etmek lâzım ki, insan basit bir ruha anca kırk yılda bir rastlar. Ama benim varmak istediğim nokta 880 şu ki, meselâ o şuaları keşfetmek için Röntgen'in yaptığı şey başkaydı, yahut teleskopu Edison, yoksa çok daha evveldi sanırım Galileo'ydu, o adam, yani, ve aynı şey elektrik gibi o şümullü tabiat hadiselerine ait kanunlar için de hakeza, lâkin tabiatüstü bir Tanrı'nın mevcudiyetine inandığını söylemek ise bambaşka bir şey. — Ha o mesele, diye tevbih etti Stephen, Mukaddes Kitabın en fazla bilinen çok sayıdaki hükümlerinde nihai olarak ispat edilmiş bulunmaktadır, ikinci derecedeki deliller hariç. Bu çetrefilli mevzuda mamafih iki dostumuzun noktainazarla-890 rı, tahsilleri ve daha başka her şeyleri ve bilhassa yaşlan arasında dağlar

kadar fark olduğundan dolayı birbiriyle çelişki içindeydi.

677

_İspat mı edilmiş? Diye bir inanmazlık
tebessümüyle karşı , jgha tecrübeli olanı, ilk
noktainazarına sımsıkı sarılarak. Bun-A n pek
emin değilim. Bu mevzuda herkesin kendine
göre bir fik-l vardır ve, meseleyi

taassubkâr tarafına sürüklemeyen,
müsaadenle bu noktada seninle in toto aynı
kanatte olmadığımı tebarüz ettirmeliyim. Benim
inancım şudur ki, hakikati samimiyetle
söylemek icap ederse, o parçaların hepsi de
muhtemelen keşişler tarafından koyulmuş
düzmecelerden başka bir şey olmayıp belki de
bu vaziyet Hamlet gibi eserleri tam olarak kimin
yazdığı, Bacon mı, 900 zira Shakespeare'i
benden namütenahi daha fazla bildiğine göre
muhtemelen ki teferruatını sana anlatmama
hacet olmayan millî şairimize dair o devasa
problemin bir tekrarıdır. Şu kahveni bitiremez
misin, sen de yani? Ver karıştırayım. Şu
poğaçadan da bir parça al bakalım. Handıysa
bizim reisin tuğlalarına benziyor mübarek. Ama
kendisinde olmayan bir şeyi veremez ki hiç
kimse. Isır ucundan biraz.

—imkânı yok, diye kıvrırarak geçiştirdi
Stephen, o anda zihinsel vaziyeti daha
fazlasını serdetmekten imtina ettiği için.
Kusur buluculuk taamülen beyhude olduğuna,
Mr. Bloom en 910 iyisi dipteki şekeri

karıştırmayı veya bunu denemeyi geçirip
hırınlığa yakın bir hisle Coffee Palace'ı ve
oranın mutedil (ve kazançlı) atmosferini
düşündü. Şüphe yok ki bu meşru bir gaye idi
ve tartışmasız son derece hayırlı neticeler
alıyordu; şimdiki gibi barınaklar ise geceleyin
serserilere alkolsüz meşrubat takdim etmek,
akşamları ehliyetli zevat tarafından aşığı
tabakalar için konserler, piyesler ve faideli
konferanslar tertip etmek gayesiyle
işletiliyordu. Diğer taraftan, bir vakitler orada
pek mümtaz bir yer işgal eden karısına piyano
alması karşılığında ödedikleri meblâğa - ki
gayet mütevazı bir ücret idi - ait vazıh ve
üzücü bir hatırası mev- 920 cuttu. inanmaya
şiddetle mütemayil olduğu fikre göre herhangi
bir rakip tanımayacak bir tarzda esaslı bir net
kâra ulaşılmalıydı. S04 bakır sülfat
zehirlenmesi veyahut da bir yerde okuduğunu
hatırladığına göre ucuz bir aşevinde ama
nerede, ne vakit hatırlaya-mıyordu bazı kuru
bezelyelerin içindeki bir şeyler. Her ne hal ise
tekmil gıda maddelerinin muayenesi, tıbbi

muayenesi ona her vakit olduğundan daha elzem gözükmekteydi ki muhtemelen tıbbi tahlil mevzuunda Dr. Tibble'ın Vi-Cocoa'sına olan rağbeti izah etmeye kâfi gelirdi. — iç bakalım bir yudum, deme cüretini gösterebildi kahveyi 930 katıştırmasını müteakip. Hiç olmazsa bir tadına bakmaya razı olan Stephen, hantal

678

maşrapayı, kulpundan tutarken faşır diye dökülen kahverengi s nın içinden kaldırdı ve müstekreh meşrubattan bir yudum içti

—Gene de kokar moka ama tok tutar, diye insaniyetli deha teşvik etti, gıda konusunda gayet titizimdir. Çok az dahi şikem perver olmayışının yegâne sebebi muntazam

öğünlerle iktifa etmenin zihinsel olsun, el işi olsun, her neviden müstakar çalışm için sine qua non teşkil ettiği idi. Daha mugaddi yiyecekler yemeli-940 sin. O vakit kendini bambaşka bir insan gibi hissedersin.

—Sıvı besinleri yerim ben, dedi Stephen. Ama ah, şu bıçağı burdan uzaklaştırmak lütfunda bulunur musun? Bana Roma tarihini

hatırlatıyor.

Mr. Bloom derhal istenildiği gibi yaparak töhmetlendirilmiş olan nesneyi, Roma veya antik çağla bir alâkası vara hiç benzemeyen boynuzsaplı kör sıradan bir bıçağı, uç noktasının en göze çarpan noktası olduğunu müşahede ederek, ortadan kaldırdı.

—Müşterek dostumuzun hikâyeleri de kendisi gibi, dedi Mr. Bloom apropos bıçaklar, *cofidente ma sotto voce*. Anlattıklarına inanı-950 yor musun? Bütün gece o mavalları saatlerce okur okur da bana mısın demez gene de. Baksana şuna.

Denizlerdeki hayatın nice korkunç ahval ve sergüzeştleriyle dolu rüzgârları tüten gözleri uykudan şişmişti; mamafih, ilk nazarda ağzından dökülen bütün o tesvilât haddi zatında pek muhtemel görünmüyor idiyse de kamilen martavaldan ibaret olmaması ve hakikaten doğru olması ihtimali de pekâlâ mevcut idi. O esnada önünde duran şahsı evirip çeviriyor ve gözleri ona takılalıdan bu yana onu Şerlokholmesliyordu. Başı hafif

kelleşmeye meyyal ise de şemailindeki mevsuk olmayan bir řey onun bir 960 hapishane kačkını olduğunu ihsas ediyor ve böyle esrarengizkıhlkı bir tipin kalafatılarla ayak değirmencileri kumpanyasını tedai ettirmesi için insanın muhayyilesini fazlaca zorlaması iktiza etmiyordu. Zaten anlattığı vakadaki şahsın, insanlar ekseriye başkalarının başına gelmiş gibi anlatırlar ya, kendisi olması ve günahlarının kefareтини yukarıda tasvir edilen melodramatik şekilde ödeyen Antonio zatı muhteremleri (ki mill şairimizin kaleminden neşet eden aynı isimdeki şahsiyet ile hiçbir alkası yoktur) bir tarafa onu kendisinin öldürmüş ve hayatının dört beř yakşı senesini sfl mahpushanelerde geçirmiş olması pekl mümkündü. Diđer taraftan 970 sadece kurt masalı okuyor da olabilirdi, ki aşikr safdillerle, yabancı diyarlardan haber bekleyen řu arabacılar gibi

Dublin yerlileriyle karşılaşan Hesperus
uskunasının vesairenin dolaylarında palavra
sıkarak umman denizlerinde yelken açmış her
kadim denizcinin

----- 679 -----

çlkmış olması mazur görülebilir bir zaaf
sayılabilirdi. Velha-1 hulâsatülhulâsa bir insanın
kendisi hakkında söylediği yalanlar, Si
kalarının onun hakkında düzdükleri bilcümle
kuyruklu yalanlarla asla boy ölçüşemez.

_Dikkat buyurun, bunların topunun da
uydurmasyon oldu- nu söylüyor değilim, diye
söze devam etti. Buna benzer sahne-l re sık
olmasa dahi zaman zaman rastlanır. Devler,
elbet onlarla 980 karşılaşmak epey zor olsa da,
arada bir görünürler, cüce kraliçe Marcella
hakeza. Henry Street'teki balmumu heykeller
sergisinde Aztekler tabir edilen oturan
eğribacaklı birtakım heykelleri kendi gözlerimle
gördüydüm, adamların bacaklarını
düzeltebilmeleri mümkün değil, annadınız mın,
diyerek yanında oturan adamın sağ dizinin
ardındaki veter mi denir her ne karınağrısı ise

sınırlarını işaretleyerek, buralarındaki adaleler var ya, onlara tapınan milletin önünde tanrılar gibi o şekilde oturmaktan son derece cılız kalırlar diye devam etti. Basit ruhlara bir örnek sana.

Mamafih lafı Sinbad ile onun dehşetengiz sergüzeştlerine (ki 990 ona bir parça Ludwig, namı diğer Ledwidge'yi, onun Gaiety afişlerinde boy gösterdiği ve Michael Gunn'ın harikulade başarılı Flying Dutchman'fa idareci üye olduğu ve her ne kadar hayali veya bunun aksi sefinelerin de trenler gibi sahnede biraz yavan kaçtığı bir hakikat ise de herkesin onu dinlemek maksadıyla akın akın geldiği zamanları hatırlatıyordu) getirdiyse de bunda bizatihi telif edilemeyecek bir husus bulunmadığını itiraf etti idi. Bilâkis o sırtından hançerleme motifi italyanlara pek de yabancı gelmeyen bir mesele idi ancak aslında rahatlıkla söylemeliydi ki Coombe yakınında küçük İtalya'nın ordaki o dondurmacılarla balık tavacıları ve hele 1000 hele patates kızartmacıları ve dahi diğerleri ertesi gün

sessizce, ve ucuzundan diye ekledi, ağzınıza layık de rigueur sarımsaklı bir aş hazırlamak gayesi ile geceleri kedi cinsinden o zararsız ve lüzumlu hayvanları avlamaya bir parça fazlaca müsait olmaları hariç makul muktesit çalışkan insanlardı.

—İspanyollar da, meselâ, diye devam etti, öyle ateşin mizaçlı olup Şeytan gibi fevridirler ve kanunları kendi hislerine göre tefsir ederek karınlarında taşıdıkları o hançerlerle insanın işini hemencecik bitiriverirler. Sürnormal sıcakların neticesi, mevsimleri icabı. Benim karım, tabir caizse, İspanyoldur, ana tarafından yani. Aslına 1010 bakarsan, İspanya'da, yani Cebelitarık'ta doğduğu için (teknik açıdan), şayet istese İspanyol vatandaşlığı talep edebilir. Tipi de İspanyol zaten, iyice esmer, bilirsin, kara yani. Bana sorarsan mevsim şartları karakteri etkiler derim. Onun için sorduydum şiirlerini

II

----- 680 -----

-- _____

italyanca yazıp yazmadığını.

—Buraya girerken karşılaştığımız ateşli tipler, diye Stephe araya girdi, on şilin uğruna esaslı tutuşmuşlardı. Roberto ruba roh sua.

—Aynen dediğin gibi, diye onayladı Mr. Bloom.
1020 —Üstelik, dedi Stephen gözlerini dikmiş bir yerlerdeki bilin.

meyen bir dinleyicinin ya da kendisinin üzerinde dolaştırarak Dante'nin coşkunu ve âşık olduğu ikizkenar üçgen Miss Portinari ile Leonardo'yu ve Tommaso Mastino'yu da bilmekteyiz

—Kanlarında var, diye onadı Mr. Bloom derakap. Güneş hepsinin kanını kaynatmış, vesselam. Tesadüf bugün yolum Kildare Street müzesine düştüydü de, şayet deyiş yerindeyse buluşmamızdan az önceydi, ordaki antik heykellere bir göz atfıydım. Kal-çalardaki, göğüslerdeki o muhteşem tenasüp. O türden kadınlara burda pek rastlamazsın. Arada bir bi istisnası çıkar. Evet, güzeller 1030 var, ağzı burnu yerinde olanlar, ama benim kastettiğim şey kadın endamı. Üstelik giysiler konusunda

öyle zevksizler ki, çoğu yani, kim ne derse desin, bence kadının doğal güzelliğine güzellik katar giyim. Kırış kırış çoraplar, belki de, lakin şüphesiz, en çok gıcık kaptığım şeydir hatta onları görmek beni tiksindirir, diyebilirim.

Ne var ki, her bir yanda ilgi bir bakıma giderek azalmakta idi ve diğerleri deniz kazaları, siste kaybolan gemiler, aysberglerle müsademeler ve buna benzer vukuat hakkında sohbetে başlamışlar idi. Bizim bahriyelinin de elbet bu mevzuda anlatacak şeyleri vardı. Horn Burnu'ndan birkaç kez geçmiş, Çin denizlerinin o 1040 müthiş muson rüzgârlarını yemiş bir kimse olarak ummanların bütün bu muhataralarına karşı ona moral veren veyahut da o neviden bir kelamda bulunduydu, muazzez bir madalyon sayesinde kurtulmuş olduğunu beyan ettiydi.

Böylecene ondan sonra Daunt kayalığı açıklarındaki gemi enkazına, hık demiş Henry Campbell'in burnundan düşmüş olan o arabacının çıkıp da Booterstown kumsahndaki Palme olduğunu söylemesine dek kimsenin adını hatırlayamadığı o talihsiz Norveç barkının enkazına doğru sürüklenmişler. O sene bütün şehir bu olaydan bahsettiydi (Albert William Quill bu mevzuda Irish Times 1050 için fevkalâde meziyetli güzel orijinal bir şiir yazmıştı), kıyıya vuran dalgalar onun üzerinden geçiyor, ardı arkası kesilmeyen kalabalıklar kıyıda dehşetten taş kesilmiş heyecanla onu seyrediyorlardı. Ardından bir başkası Mona'nın nemli ve ağır bir havada orsasından gelmekte olan Swansea limanına bağlı S. S. Lady Cairns e çarpmasına ve bütün mürettebatını yitirmesine ilişkin bir şeyler 68] "vledi. Hiçbir yardım ulaştırılamamış. Kaptanı, Mona'nın yani, üsademe bölmesinin göçmesinden korktuğunu söylemiş. Hiç su yokmuş, zahir, sintinesinde. Bu merhalede bir hadise cereyan ettiydi.

Zartayı koyuverme mecburiyetinde kalan
denizci iskemlesinden kalkıverdiydi. 1060
_Pruvandan geçiyim bi şöyle arkıdaş, dedi
asude bir şekerleme yapmaya tatlı bir şekilde
henüz başlamış olan yanındaki adama-
Ağır adımlarla hantalcasına yavaş yavaş
kapiya doğru ilerledi,
barınağın dışındaki tek basamağa gâvur ölüsü
gibi indi ve sola doğru kıvrıldı. Denizci oralıkta
pozisyonunu aladursun, onun kalkmasından
sonra her iki cebinden dışarıya fırlamış içini
ısıtmak maksadıyla kendi hususi istihlâki için
herhalde bahriyeli romu olacak iki şişeye gözü
takılan Mr. Bloom, onun şişelerden birini
çekerek tapasını çıkardığını ya da kapağını
açtığını ve ağzını dudakları- 1070 na
dayayarak lıkır lıkır sesler çıkara çıkara sıkı
bir fırt çektiğini gör-düydü. Denizcinin kadın
kılığında bir karaltıyla kesişmesine müteakip
birtakım manevralardan sonra netice itibariyle
sırta kadem bastığını gözünden kaçırmayan
bizim ıslaholmaz Bloom, gözlerini iyice
zorlayarak denizci^Arom şişesini soğurarak

bihakkın tazelen-dikte, onun ağzını açmış, son ziyaretinden bu yana tanınmayacak şekilde değişmiş ve büyük çapta gelişmiş olan Loop Line iskelelerine ve köprülerine aval aval bakınmakta olduğunu sezer gibi olduydu. Görünmeyen birisi ya da birileri onu bir erkekler tuvaletine, ki tanzifat idaresinin her tarafta bu maksatla inşa ettiklerin- 1080 den biriydi, tevcih etmekteydi, ancak sessizliğin hâkim olduğu kısa bir müddet sonra denizci, ta oraya gitmeyi boşlayıp oracıkta işini görüverdi de bir süre yere şarıl şarıl akan sintinesuyunun gürültüsü araba durağındaki atlardan birini uyandırmışa benzediydi. Her ne hal ise, çingırdayan koşumları müteakip, uykulu bir toynak depreşerek yere yeniden bastı. Kor kömür dolu mangalın yanına-Şindaki nöbetçi kulübesinde, yukarıda zikredilen ve merhametsiz realitede artık fülûsü ahmere muhtaç ve müftakir vaziyette olan, Şimdilerde kilisenin ianesiyle geçinen (bir zamanlar en itibarlı eşhas ile rabitaları olan ve bütün hayatı boyunca konforlu bir evde 1090 yaşamış ve senelik iradı

helâlinden 100 sterlin iken elbet senin eş-
Şoğlubeşkulak tutmuş olanca servetini har
vurup harman savur-fnuştı) ve bu mavakkat
iş de muhtemelen insaniyet yüzü suyu
hürmetine kendisini daha evvelden tanıyan Pat
Tobin sayesinde u'an Gumley'den başkası
olmayan belediyeye ait taşların bekçisi a*'fçe
tedirgin kulübesinin içinde cümle azası sükûnet
bulup da

682

kendisini Morpheus'un kollarına terkedene dek
deprenip ırgalan di. Avucunda yarı buçuk bir
metelik dahi yokken şehrin için(je fınk atıp
cümbüşlendikten kelli sıfırı tüketmiş idi. Had
safhada iç-1100 tiğini söylemeye hacet yok,
kıssadan hisse bütün bunlar gösteriyor ki
şayet yakasını bu zahir zuhuratından
kurtarmayı kıvırabilseydi kendisi bir baltaya
sap olabilir - hem de devasa bir iş kurabilir idi
Bütün bu arada İrlanda ticaret filosundaki gerek
dahili gerekse harici ki zaten ikisi de aynı
kapiya çıkar ya düşüşü yüksek sesle
lanetlemekteydi. O sene Alexandra

tersanesinde, bir Palgrave Murphy gemisinden başka bir tekne kızaktan havuza indirilmiş değildi. Limanlar maşallah ibadullah idi de bir geminin çıkıp geldiği olmuyordu.

Gemi kazalarıyla tahripçiler eksik olmuyor ama, dedi anlaşı-1110 lan aufait olan işletici. Anlamak istediği şey, Galway limanı projesinin Mr. Worthing-ton yahut da ona benzer bir şahıs tarafından münakaşa konusu edildiği bir sırada o geminin ne diye gidip de Galway'daki tek kayalığa bindirdiği idi, efendim? O zamanki kaptana sorun bu suali, diye fikir yürüttü, bakalım Britanya hükümeti ona bu iş için yevmiye olarak ne kadan rüşvet vermiş Lever Line'ın kaptan John Lever'ine.

—Yalan mı bu dediğim, reis? Diye sordu halihazırda zatına mahsus işret aleminden ve sair cehitlerinden avdet eden denizci-1120 ye.

Senin hazret şarkının veya homurtulu
kelimelerden ibaret illâ ve lâkin azîm bir fors ile
ünlenen heyamola mı desem işte ikililerin
üçlülerin gırla gittiği sözüm ona müziğin
kokusunu aldı idi. Mr. Bloom'un keskin
kulakları o sırada onun galiba tapasını açtığını
(ki doğruydı) işittiydi, herhalde o işret ve su
dökme işlerini yapar iken onu biteviye
avucunun içinde saklayagelmiş ve mevzubahis
mayi ateşi bir parça kekre bulmuş idi. Hâsılı
kelâm maharetli âlemi işret-cum iş ü nûşunu
müteakiben soire'ede bir bade havası
estirerekten halecanla fayrap edip apar topar
içeriye daldı idi. 1130 —Peksimetler demir gibi
sert idi

Etler dersen Lut'un karısının götünden daha
tuzlu. O, Johnny Lever! Johnny Lever, O!
Ki bu teheyyüçten sonra o dehşetengiz
vatandaş gene meclise dönüp kendisine açılan
mahalle olanca sıkletiyle oturmaktan ziyade
çöküverdi. Keçi-Postu, şayet onun o olduğunu
farzeder isek, bir menfaati olacak ki, irlanda'nın
tabîî zenginlikleri veya ona

nzer bir mevzu hakkında cerbezeli-yavan bir
nutuk çekerek kva etmekte ve bitmek
tükenmek bilmeyen bu diskurunda n Tanrı'nın
dünyası üzerindeki biri hariç en varlıklı ülke
oldu- 1140 "unu, devasa miktarlardaki kömürü,
her sene ihraç edilen altı mil-von pavnd
kıymetindeki domuz eti, on milyonu bulan
tereyağı ve yumurtası ve fakir halka fahiş
vergiler ödeten ve piyasadaki etlerin en âlâsını
kendi midesine indiren İngiltere'den kat kat
üstün olduğuna dair ve bu minval üzerinde ne
kadar istimi varsa hepsini salmakta idi. Bu
münasebetle mükâlemeleri daha da dallanıp
budaklandı ve herkes bunun bir vakıa olduğu
hususunda hemfikir oldu. irlanda toprağında
Allanın yaşayan her bir şeyini yetiştirmek
mümkün, diye ifade etti, baksanıza Albay
Everard nah, Navan'da tütün yetiştirmiyor
muydu! irlanda beykininin bir benzerini başka
1150 nerede bulabilirdiniz ki? Ancak bütün
konuşmaları bertaraf ederek mükâlemeyi
inhisarına alıp, o yüce ingiltere'ye irtikâplarının

ona kazandırdığı kudrete rağmen
cürümlerinden dolayı hesap sorulacak günün
pek uzak olmadığını beyan etti gayet kat'i bir
dille crescendo. Almanlar ve Japonlar onlara
göstereceklerdi, diye tasdik etti. Boerler sonun
başlangıcıydı. Kalp ingiltere halihazırda
devrilmek üzereydi ve onun yıkımı, onların
Achilles'in topuğu olan ırlanda yüzünden
olacaktı, derken ordakilere Yunanlı kahraman
Achilles'in bu en zayıf noktası hakkında bilgi
verdi, bunu anlatırken fotininin üzerinde bahis
konusu veteri gösterirken tek mil dinle-1160
yicilerinin dikkatlerini tamamiyle çekmiş ve
anlamalarını temin etmiş bulunuyor idi. Onun
tüm ırlandalılara nasihati şöyleydi: Doğduğunuz
bu ülkede kalın ve ırlanda için çalışıp ırlanda
için yaşayın. Parnell, ırlanda'nın harcayacak bir
tek insanı yoktur, dememiş mi!
Her bir yandaki sessizlik, finaleinin bitişini izhar
etmekte idi. Senin dalgacı bahriyeli bu
muvahhiş havadisâtı hiç tınmadan dinledi.
— Ağır ol, patron, diye düpedüz
mukabelebilmişil etti senin denizhıyarı

demincekki mütearifeye aksülamel ile bir parça
huy- 1170 suzlanıp.

ingiltere'nin sukutuna vesaireye müteallik bu
soğuk duşa muvafakat gösterdi idiyse de,
işletici mamafih esas telâkkisine bağlı kaldı.

—Ordudaki en iyi askerler kim? Diye
celallenerek sual etti K'ranta eski muharip. Ya
en iyi atlayan, en iyi koşanlar? Ya en iyi
amirallerimizle generallerimiz? Söylesene sen
bana. —İrlandalı elbette, diye yapıştırdı,
suratındaki çiller hariç

684

Campbell'a benzeyen arabacı.

1180 I—Elbet ya, diye tasdik etti yaşlı gemici,
irlandalı Katolik

köylü. İmparatorluğumuzun belkemiğidir o. Jem
Mullins'i tanır mısın?

Onun şahsî kanaatlerini herkes gibi
serdetmesine müsaade etmesine rağmen,
işletici, bizim ya da onun olsun, her türlü
imparatorluğa kem gözle baktığını ve ona
hizmet eden hiçbir İrlandalıya hoş gözle
bakmadığını beyan etti. Müteakiben, ortalık

kızıştıkt-ta, söylemeye hacet yok, ikisi de onların atışmalarını birbirlerine zifos atıp kapışmadıkları müddetçe alâka ile takip eden seyircileri kendi taraflarına cezbetmeye çalışarak birkaç gazûb laf daha etti-
1190 1er.

Uzun senelerden beridir Mr. Bloom derunî malâmattan mün-ceren bu fikri şeddeli bir lâf ü güzaf olarak bertaraf etmeye epey mütemayil idi zira, zahidâne o vuslatın arzu edilip edilmemesi muallakta iken, boğazın karşı tarafındaki müttetiklerinin, şayet onlar düşündüğünden çok daha keşkekaleyhisselâm değil idiyseler,

kendi kuvvetlerini faş edeceklerine
ketmedecekler idi. Bu, bazı muhitlerdeki
kardeş adanın maden kömürü damarının yüz
milyon senede tükeneyeceği şeklindeki çılgınca
fikre müsavi idi ve şayet, zaman ilerledikçe,
diğerlerinin tavırlarına bakarak bu mev-
1200 zuda şahsi kanaatini ancak bu meseleyle
aynı şekilde alâkalı olarak her türlü ihtimal
muvacehesinde daha evvel meydana
gelebileceğini ve bu vaziyet tahtında bu esnada
aralarında dağlar kadar fark olsa da her iki
ülkeden mümkün mertebe faydalanmaya
gayret etmenin son derece münasip olacağını
söyleyebilirdi. Bir diğer enteresan nokta da,
hâşâ huzurdan fahişelerin ve genç uşakların
aşklarının ona İrlandalı askerlerin İngiltere
uğruna savaştıkları kadar hatta daha da fazla
ona karşı da savaştıklarını hatırlatmasıydı. Ve
şimdi, niçin? O halde ikisinin, yani ünlü
Invincible Fitzharris olduğu veya mazide olmuş
olduğu rivayet edilen bu yerin lisansiyesi
1210 ile aşikâr sahtekârın teki olan ötekisinin
oynadıkları şu sahne ona ister istemez külah

giydirmeye çalıştığını hatırlatıyordu, yani o bir parça insan ruhunu tetkik etmiş bir seyirci olarak, diğerleri farkında değillerken, dönmekte olan dolabın evvelden planlamış olduğunu anlıyor idi. Ola ki hiç de öbür şahıs olmayan müstecire veya işleticiye gelince, kendisi (B.) gayri ihtiyari, şayet insan tamamiyle hebenneka biri olmadığı takdirde hususi hayatının altın bir kaidesi olarak o çeşit kimselere iltifat etmemesinin ve onlara bulaşmaktan ve uzak da olsa bir jurnalcinin çıkarak Denis veya Peter Carey kraliçenin - artık kralın ya -müddeiumumisine rapor etmesi, ki son

685

, fece içtinab ettiği bir fikir idi, ihtimalinin her zaman mevcut bu- 1220 ı nmasından dolayı onların ihanetlerine hedef olmaktan imtina etenin en doğru hareket olacağını hissetti idi. Bu bir yana, kendisi kanunlara halel getiren ve prensip olarak cürümle alâkalı işlerden hiç mi hiç hoşlanmazdı. Mamafih, suçluluğa ait bu meydânlar onun bağrında herhangi bir şekil ve

de şemailde hiçbir vakit barınmış değiller idiye de, şüphesiz ki her daim, siyasal kanaatlerinin verdiği cesaret ile (filhakika, şahsen, kendisi bu çeşit şeylere asla bulaşmayacağından emin idi) bıçağının o soğuk çeliğini bilfiil savuran bir adama karşı, (derununda hiç değişmeksizin kalarak) ve avnı surette aşk yüzünden kan davası güden sevdiği kadının koca- 1230 sı ekseriya, aralarında öteki şanslı fani ile ilişkilerine dair birkaç kelime söylendikten sonra (adam ikisini de takip ettirmiştir), ya o kadına sahip olursun ya da onun uğruna asılırsın hesabı, adamın maşukasında evlilik sonrası alternatif liaison neticesinde akli başına gelip de Postu lakaplı Fitz'in kadının asıl mütecaviz mücrimlere götürmekte olan arabayı sürmekte olduğunu ve yapılan ihbarların aslı varsa, bilfiil pusuya düşüren tarafta, ve aslına bakılırsa, kodaman bir hukukçu olan kimse olduğunu anlayana dek hançerini kadına daldırarak öldürücü yaralar açan o güneylilere belli bir nevi hayranlık hissettiğini inkâr edecek değil idi. Hâsılı kelâm artık bu 1240 çok eski bir

vak'a idi ve sözüm ona Postu-vesaire dostumuza gelince, muzaffer çıkıp vazıh bir şekilde idamei hayat etmiş idi. Ya eceliyle ölmesi veyahut da bir darağacının tepesinde asılması gerekiyor idi. Aktrisler gibi, hep katiyyen son performanslarıdır da ardından tebessümlerle çıkagelirler tekrar. Gülünç derecede cömerttir, mütelevvindir, iktisat hakkında hiçbir fikri yoktur, muttasıl kemik yerine onun gölgesini kapmaya çalışır. Ve de aynı surette, Mr. Johnny Lever'in de rıhtım civarındaki teferrüçleri sırasında Old Ireland tavernasının -Erin'e dön vesaire- şipşirin havasında küllliyetlice £. s. d. yitirmiş olduğuna dair pek müsellem bir şüp- 1250 neye kapılmış idi. Müteakiben öbürüne gelince daha geçenlerde, kstephen'e anlattığı gibi, kendisine hakaret eden o şahsı nasıl kolayca ve tesirli bir şekilde sustururken kullandığı lisanın tıpkısını 'Şitmiş idi.

—Bir şeylere küsmüş olmalı, diye beyan etti o her ne kadar

haksızlıklar kurbanı ise de netice itibariyle
mütesekkin şahıs, de-
yıverdiydim. Bana Yahudi dediği, üstelik de
hiddet ederek kırıcı
ır Şekilde. O vakit ben de vazih hakikatlerden
bir nebze dahi
aPmaksızın ona Allahının, yani isa'nın ve tüm
ailesinin de benim
s'Di bir Yahudi olduğunu söyledim, oysa
gerçek şu ki Yahudilikle 1260
686
bi ilintim yok benim. Nasıl oturtmuşum, di mi?
Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır. Herkes de
gördüydü ya, herifçioğlu dut yemiş bülbüle
döndü. Haksız mıyım, sen söyle!
Ürkek bir mağmumiyet ve gururla gözlerinde
uzun bir hatalı, sın bakışı, onun mülayim
ithamına keزالik niyazmendî nazarlarla cevap
veren Stephen'ın üzerine dikti, zira onun
gözlerinde hepsinin bu kadar olmadığını
anıştıran türden ışımlar vardıya benziyordu.

—Ex quibus, diye mırıldandı Stephen ağzında geveleyerek 1270 iki göz ya da dört gözle halleşedursunlar, adı Christus ya da Bloom'dur ya da herhangi başka bir şey, secundum carnem.

—Elbette, diye girişerek onayladı Mr. B., meselenin her iki tarafına bakman lâzım. Doğru ve yanlış konusunda insicamlı, değişmez kaideler serdetmek zordur, lâkin ne tarafa baksan ıslah edilecek bi şeyler bulursun, ne var ki, dediklerine göre bizim kendi çilekeş îrlandamız da dahil olmak üzere tüm ülkeler layık oldukları hükümetlerce idare edilirler. Ancak her taraftan bir parça iyi niyet ister. Evet, anladık, karşılıklı üstünlüklerinden dem vurarak böbürleniyorlar, e, karşılıklı eşitliğe ne olacak, ya! Her ne şekil ve 1280 şemailde olursa olsun şiddete ve müsamahasızlığa çok içerlerim. Bunlarla hiçbi netice alamadığın gibi hiçbi şeyi de önleyemezsin. Taksitli sisteme benzer bir devrime ihtiyaç var. Bunun muvacehesinde, sırf başka bi sokakta oturuyorlar ve bitişik evde başka bi şiveyle

konuşuyorlar diye insanlardan nefret etmek saçmalığın dik âlâsı değil midir allasen.

— Skinner aralığıyla Ormond pazarı arasındaki unutulmaz kanlı köprü muharebesiyle yedi dakika harbi, diye onadı Stephen. Evet, ona tamamiyle katılıyordu Mr. Bloom, onun bu sözünü küllühüm tasdik edip, söyledikleri ziyadesiyle doğru idi hani. 1290 — Lâfımı ağzımdan kaptın vallahi, diye karşılık verdi. Birbirini tutmayan deliller kumkuması, insan ne diyeceğini şaşırtıyor billahi....

Bütün bu rezilâne kavgalar, onun naçiz kanaatine göre kanı bozukluğun bir hezeyanı, bir çeşit osuruğu cinlilik tezahürü veya bir nevi hormon dengesizliğinin neticesi olup sehven bir şeref ve bir bayrak çöpatlatamazhğına vehmedilmekte, ve insanlar ne zaman duracaklarını asla bilmediklerinden dolayı büyük nispette her bir tamahkârlığın ve kıskançlığın ardında yatan para meselesine bağlı bir meseledir. 1300 — itham ediyorlar, diye belirtti işitilir bir sesle.

Sonra diğerlerinden olabildiğince uzağa

döndü... öyle ya, be"

687

, • je ve konuşmasını daha da yaklaşıarak sürdürdü... diğerleri şey tmesinler diye... nesine lâzımdı. _Yahudileri, diye hafifçe duyurdu yandan, ülkenin mahvına bep olmakla suçluyorlar. Zerre kadar aslı yok bunun, sana soyluyum bak. Tarih, öğrenince şaşıracaksın, şüpheyeye mahal bırakma-vacak şekilde kanıtlamıştır ki ispanya engizisyonun Yahudileri kovmasından sonra zevale yüz tutmaya başlamış ingiltere de, diğer yönlerden affedilmez hatalar işlemiş fevkalâde muktedir ama habis bir devlet adamı olan Cromwell onları ülkeye kabul etmeye 1310 başladıktan sonra refaha kavuşmuştur. Niçin? Çünkü onların maneviyatı münasip hassalarla meşbudur. Pratik insanlardır ve bunu ispat etmişlerdir. Ne olduklarını saymama hacet yok zira bu konudaki numune eserleri zaten biliyorsun, üstelik ortodokssun da. Lâkin iktisadi, dine dokunmayalım, alanda rahip deyince akla yoksulluk geliyor, ispanya'ya

dönelim, savaşta gördün işte, girişken Amerika'yla kıyaslanınca. Türkler, inançlarından dolayı. Zira ölür ölmez dosdoğru cennete gideceklerine inanmasalar daha iyi bir hayat sürmeye çalışırlardı, en azından bence öyle. Sahte iddialarla dünyalıklarını çıkaran bölge papazlarının hokkabazlığı da bu- 1320 dur işte. Ben, diye dramatik bir forsla devam etti, ilkönce sana bahsettiğim o kaba herif kadar irlandalıyım ve herkesin, diye sözünü neticelendirdi, her türlü dine bağlı insanların ve sınıfların pro rata haylice yüklü bir gelire kavuştuğunu görmek isterim, hem de öyle varla yok arası değil, yılda 300 £ civarında olmalı. Meselenin can damarı budur işte, üstelik mümkündür de, insanlar arasında dostane ilişkileri tahrik edecek olması da cabası, iyi ya da kötü, benim kanaatim budur. Vatanseverlik budur bence. Klasik dil derslerimizde Alma Mater, vita bene'de çatpat Latincesini öğrendiğimiz gibi, Ubi patria. Vatan, karnının doyduğu yerdir, çalıştığın 1330 takdirde. Çapanoğlunun aptes suyuna

benzeyen bir fincan kahve bozuntusunu
yudumlar ve bu ahvali umumiyeeye dair
hulâsayı dinler 'ken, Stephen nazarlarını belli
bir noktaya temerküz ettirmeden dikmiş
bulunuyor idi. işitebiliyordu, tabii, sabahları
Ringsend'de yuvalarını örten ya da öyle
görünen kendi renklerindeki çeşit çeşit
Kumların tüm o renklerine çabucak gömülüp
gizleniveren o yengeçler gibi değişik tonlara
bürünen her çeşitten sözcüğü. Sonra gözlerini
kaldırdı ve çalıştığını takdirde dediğini işittiği
sesin söz-ukleri söyleyen yoksa söylemeyen
gözlerini gördü. 1340 — Ben hariç, diyebildi
sonunda, çalışmayı kastederek. ^A gözler bu
deyi {'zerine şaşırdı zira o, pro tem. onlara
malik

683

olan şahıs bildirdi ki, ya da konuşan sesi miydi
bunu yapan, herk çalışmalı, mecburen,
beraber.

—Yani, elbet, diye atıldı öteki onaylamak amacıyla, mürrik" olan en geniş anlamıyla çalışma. Hatta sırf şan şöhret amacını ta mayan edebi mesai bile. Gazetelere yazı yazmak bugünlerde e kolay yol. Bu da bir çalışma. Önemli çalışma. Öyle ya, seni tanıdığım kadarıyla, senin tahsiline harcanan onca paradan sonra bum 1350 telâfi etmeye hak kazanmış biri olarak kendi fiyatını biçebilirsin Kendi felsefeni işleyerek kaleminle yaşamayı en azından bir köylü kadar hak etmiş durumdasın. Di mi? ikiniz de irlanda'ya lâzımsınız, beyin ve adale, ikisi de eşit ehemmiyette.

—Herhalde sen, diye Stephen karşılık verdi bir tür yarım gülüşle, kısaca irlanda denilen faubourg Saint Patrice'ye ait olduğundan dolayı önemli olabileceğimden kuşkulanmaktasın. — Hatta bir adım daha ileri giderim, diye çıtlattı Mr. Bloom.

—Ama, diye onun sözünü kesti Stephen, kanımca irlanda'nın önemi onun bana ait olmasından kaynaklanıyor. 1360 —Kime ait?

diye sual etti Mr. Bloom eğilerek, ola ki yanlış anlamış olduğunu vehmedip. Affedersin. Ne yazık ki, cümleinin son bölümünü işitemedim. Ne diyordun sen o?...

Stephen, aşikâre huysuzlanarak, yineledi ve kahve maşrapası mıdır her ne nesne ise pek kibar olmayan bir şekilde bir yana itip, ekledi: — Ülkeyi değiştirmek olası. Gel konuyu değiştirelim.

Bu isabetli öneri karşısında Mr. Bloom, konuyu değiştirmek için, gözlerini indirdi, ama bu damdan düşercesine söylenen sözden sonra konuşmanın nasıl bir mecra takip etmesi gerektiğini bir 1370 türlü kestiremiyordu. Davranışındaki serzeniş yanı daha ağır basıyordu kuşkusuz. Söylemeye hacet yoktu ki onun az önceki curcunasının etkisiyle ayık haline yabancı bir huşunet içindeydi. Muhtemelen gerekli olan ve Mr. B.'nin en büyük önemi atfettiği aile-hayatından nasibini almamış ya da uygun insanlarla bir arada olma fırsatını bulamamıştı. Göz ucuyla ve bir parçacık

endişeyle yanındaki genç adamı inceledi ve onun Paris'ten yeni döndüğünü hatırlayarak endişesi bir tür haşyete dönüştü, daha ziyade ona çokça babasını ve kız kardeşini anımsatan gözleri konuyu aydınlatıcı bir ipucu vermiyordu, ne var ki, bu genç adam insanın aklına geleceği 1380 parlak olduğu halde vaktinden önce çürümeye başlayan ve bunun tek sorumlusu da kendileri olan kültürlü delikanlıları getiriyordu. Örneğin, o yarıkaçık zıpır O'Callaghan'ı ele alalım, soylu ama yoksul bir ailedendi, sarhoş olduğu zamanlar birtakım garip davranış-

689

eileyip aklına estiği gibi delilikler yaparak etrafındaki herke-

u ktırır onlara elaman dedirtirdi meselâ caddelerde kesekâğdın-

S1 bir givsiyle (gerçekten) gezerek gösteriş yapma gibi bir âdeti

a Bu eğlence faslı son bulduktan sonra her zamanki denoue-

başlardı, başı belâyaya girince birkaç arkadaşı,

Lower Castle

v d'daki John Mallon'un marizini sıkı bir şekilde
ihlas ettirdikten
onu oradan t yd r rl r, ceza kanununun
muaddel maddesi- 1390 • ikinci bendi
mucibince uysallaştırılma korkusuyla, celbedil-
ek.  zere geri zek lilerin bile anlayacağı
nedenlerden asla ifşa edilmeyen birtakım
isimler verilir. Kısacası, k r k r parmağım
gözüne, hiç kulak asmadığı altı on altı, Antonio
vasire, cokeyler, estetler ve yetmişler ya da o
civarlarda pek moda olan dövmeler hatta lortlar
kamarasında dahi zira tahtın sahibi
gençliğinde, daha veliaht iken, lortlar kamarası
 yelerinin ve diğer kodamanların sadece devlet
başkanının izinden giderken, zihninden
az m şşan kimselerin şaibelerini geçirdi birkaç
sene evvel kraliyet mensuplarının Cornwall
vakasında olduğu gibi ahl ka mugayir
davranışları ki ta- 1400 biata aykırı
şatafatlarıyla, iffetli Mrs. Grundy'nin kanunlar
muvacehesinde fevkal de iğrenç bulduğu ama
onların d ş nd ğu sebeplerden değil yalnız

kadınlar her zaman birbirleriyle incir çekirdeğini doldurmayan sebeplerden dalaşırlar çoğu zaman da bu kıyafetler ve onun gibi şeylerle ilgilidir. Mutena iç çamaşırlarına meraklı hanımlar ve kıyafetlerine düşkün beyler, aralarındaki gediği tarizlerle daha da genişletmeye gayret ederek ve bu iki cins arasındaki münasebetsiz fiilleri daha da sahih bir şevk yaratabilmek gayesiyle, kadın onunkinin düğmelerini ardından da erkek onunki-leri çözdü, iğneye dikkat et, halbuki yamyamların yaşadığı adalar- 1410 da vahşiler, meselâ, gölgede doksan derecede bu türden şeylere kumpas sallamazlar. Ne var ki, düşüncelerimizin başlangıcına dönersek, diğer taraftan en alçak basamaktan kendi gayretleriyle terakki edip zirveye kadar yükselen diğerleri de var idi. Salt Allah yergisi deha sayesinde mümkün oluyor bu. Beyin ile, efendim. Bu ve diğer sebeplerden, daha da bekleyerek bu beklenmedik vesileden faydalanma hususuna alâka duyduğunu hatta bunun bir vazife olduğunu hissetti ama sebebini

bir türlü kestiremedi zira zaten halihazırda

birkaç şilin içerdeydi lâkin buna kendisi sebep olmuştu. Mamafih onun zihnini tembîh edebilen epey yüksek ka- 1420 lbreden biriyle ünsiyet peyda etmek bu küçük masrafı kat kat te-
ederdi. Bu şekildeki bir enetelektüel münebbih, arada bir zi-lın için en âlâ bir tonik fonksiyonu yerine geçebilirdi. Buna bir de a°ıtısaz bir tip olan emektar denizciyle tanışma, münakaşa etme,

690

hora tepme, kürek çekme fırsatını da ilâve edince, gece kull tüm o envai çeşit hadisât, tekmili birden, bilhassa son zamanla h halkın alâkasının mihrak noktası haline gelen en düşkün vaziyet olanların, yani madenkömürcülerinin, dalgıçların, çöplük farele 'nin vesairenin hayatları da dahil içinde yaşadığımız dünyanın h'

1430 minyatür kameosunu meydana getiriyordu. Ol ezher saati inkis f ettirmek maksadı ile, eline kalemi alıp da şu bayatlamış metotları (zira yapmak istediği şey sadece buydu) muharrirliğe başlasa acaba şansı,

sütunu bir Gine hesabıyla Mr. Philip Beaufoy'un kine yaklaşacak derecede yaver gider miydi, diye geçirdi. Meselâ, Bir Arabacı Barınağı 'nda Edindiğim intibalar.

Tesadüfe bakın, Telegraph'm pembe -oysa utanmak nedir bilmeyen- kâğıda basılı yarış neticelerini veren ilâvesi dirseğinin hemen yanında durmaktaydı, ve zihni bir solüsyona vasıl olmaksızın gene kendisine ait olan bir ülke ile Bridgewater'den gelmiş olan 1440 gemi ve A. Boduin'e hitaben yazılmış olan kartpostal üzerinde kaptanın yaşını bul bilmecesi ile meşgul iken, gözlerini kendisini bilhassa alâkadar eden mütevali serlevhalar üzerinde maksatsızca-sına gezdiredursun, Er-Rahman celle celâlühû, bugün de gündelik matbuatımızı esirgeme bizden. Önce biraz ilerleyecek gibi oldu ama meğerse H. du Boyes isminde, bir daktilo veya onun gibi bir şeyin acentasıymış. Yaman bi muharebe, Tokyo, ırlanda'da sevişme, zarar ziyan 200 £. Gordon Bennett. Muhaceret vurgunu. Başpiskopostan mektup. William f. Ascot, Gold Cup'ı kazanıyor.

Aut-sayder Throwaway'in zaferi, Capt. Marshall'ın yağız atı Sir Hu-1450 go'nun büyük sürpriz yaratarak büyük nişanı aldığı '92 Derby'sini hatırlatıyor. New York'ta felaket. Binlerce kişi hayatını yitirdi. Ayak ve Ağız. Müteveffa Mr. Patrick Dignam'ın cenazesi.

Böylece, mevzuu değiştirmek gayesiyle Dignam R. I. P. hakkında, epey hüzünlü bir uğurlama diye düşündüğü yazıyı okudu. Ya da en azından bir üslup değişikliği.

—Bu sabah (yazıyı Hynes koymuştu muhakkak) müteveffa Mr. Patrick Dignam'ın cenazesi No: 9 Newbridge Avenue, Sandymount adresindeki ikametgâhından, Glasnevin'de defnedilmek üzere kaldırılmıştır Vefat eden zat şehir hayatının fevkalâde sevilen dostane şahsiyetiyle tema-1460 yüz etmiş bir simasıydı ve kısa süren bir hastalığı takip eden ferağı derin teessüre gark ettiği her sınıftan hemşehrilerine büyük bir şok tesiri icra etmiştir. Müteveffanın birçok arkadaşının hazır bulunduğu cenaze merasimi

(Hynes bunları Corny'nin tembihlemesiyle yazmıştır şüphesiz) 164 North Strand Road adresinde mukim Messrs. H. J. O'Nei'1 and Son tarafından icra edilmiştir. Matemciler arasında şu şahısla

691

t jji- Patk. Dignam (oğlu), Bernard Corrigan (kayınbiraderi), O Henry Menton, Dv. Vet., Martin Cunningham, John Power, .) ye, l jji adorador douradora (matbaanın piri Monks'a Keyes anlattığı sırada olacak) Thomas Kernan, Simon Dedalus, Step-Dedalus B. A., Edw. J. Lambert, Cornelius T. Kelleher, Joseph M'C. u nes L. Boom, C. P. M'Coy-M'Intosh ve daha birçokları.

L Boom (ismindeki yanlışlık) ve dizgi hataları sebebiyle en k'icük bir infial dahi hissetmek şöyle dursun, C. P. M'Coy ve Stephen Dedalus, söylemeye hacet yok, küllühüm namevcudiyet-lerivle bas bas bağırırlarken (M'Intosh'u bir yana bırakalım) aynı zamanda gülmekten katılacak hale gelen L. Boom bunu yeniden esnemeye hazırlanmakta olan, yarı

asabi dostu B. A.'ya abuk sabuk baskı hatalarının mutad tesirini unutmaksızın gösterdi. _îbranilere ilk nâme şöyle miydi? Diye sordu altçenesi müsaade eder etmez. Metin: Ağzını aç da ayağını içine koy.

—Öyle. Vallahi, dedi Mr. Bloom (ne var, hiç alâkası olmayan ayak ve ağzı ekleyene dek ilkin başpiskoposu kastettiğini zannetti) ferahlamış ve ziyadesiyle memnun, aynı zamanda Myles Craw-ford'un idaresinde böyle bir şeyin olmasına da bir parça hayret etmiş vaziyette, işte.

Öbürküsü ikinci sahifeyi okuyadursun Boom (bu kere ona yeni unvanıyla hitabedersek) kısa süren bu boş zamanını kendi tarafındaki üçüncü sahifede yer alan üçüncü Ascot yarışının hikâyesini dembedem okumakla geçirmekte idi. 1000 ingiliz altını ile 3000 ingiliz altını tıngır para. Damızlık taylar ve dişi taylar. Mr. E Ale-xander'in Throwaway'ı, B'ham, 5 yaş, 9 st. 4 lbs. (W. Lane) Righta-way-Thrale ile 1., Lord Howard de Walden'in Zinfandel'ı (M. Cannon) 2., Mr. W. Bass'ın Sceptre'ı 3.. Zinfandel üzerine 4'e 5 bahisli, Throwaway 20'ye 1 (auts.). Sceptre çok az daha ağırca, Zinfandel üzerine 4'e 5, Throwaway 20'ye 1 (auts.). Throwaway ile Zinfandel birbirinden ayrılmaksızın koştular. Atların kazanma şansları eşit gi-DI gözükürken tanınmamış bir autsayder bir çıkış yaparak öne doğ-ru atıldı, 2 1/2 millik bir parkurda Lord Howard de Walden'in al ^Aygır tayını ve Mr. W. Bass'ın doru dişi tayını geçerek uzun süre önde gitti ve yarışı bitirdi. Kazanan atın yetiştiricisi Braime idi, de-?C. k' Lenehan'ın ileri sürdüğü gibi olay

sırf palavradan ibaret eğildi. Zaferi bir at boyu mesafeyle ferasetli bir şekilde garantiletti- 1000 ingiliz altını ile 3000 ingiliz altını tıngır para. Yarıştaki ar: J- de Bremond'un (Bantam Lyons'un meraktan şatlarcasına uşturduğu ama henüz ulaşmamış olan Fransız atı) Maximum u- Başarılı sonuca götüren farklı yollar. Sevişmenin zarar ziyanı.

1470 1480 1490 1500 692

0 avanak Lyons mütehevvir davranışıyla hedefi ıskalayıp sonu geldi. Elbet bunu yapmasının sebebi büyük oynamak gayesi ı idiye de olaylar öyle gelişti ki zavallı ebleh sonunda hava alrıakl 1510 yetinmek zorunda kaldı, ümidini yitirip. Neticede tahminden ih ret kalmıştı bütün işi.

—Onların bu şekilde gelecekleri belliydi zaten, dedi o, Bl0 om yani.

—Kimin? dedi, bu arada söyleyim, eli incinen öteki. —Bi sabah gazeteyi açıcaksın, diye doğruladı arabacı, ve oku-yucaksın: Parnell'in Dönüşü, istedikleri şeye bahse girerdi. Bir gece bir Dublin silahendazı o barınaktaymış da, onu

Güney Afrika'da gördüğünü söylemiş. Gururdu onu öldüren. Bence gidip kendisini vurmak veya 15 numaralı komite odasından sonra eski 1520 haline dönüp onu suçlayacak bir kimse kalmayana dek bir müddet kimseciklere gözükmemeliydi. Akli başına gelip de eski benliğine kavuştuğu zaman herkes birden onun önünde çıplak dizlerinin üzerine çöküp onu selâmlarlardı. Ölmemiştir o. Sadece bi yerlere kaçmıştır. Getirdikleri tabutun taş doluydu içi. ismini de değiştirmiş. De Wet yapmıştı, Boer generali. Rahiplere çatmakla hata yapmıştı bence. Vesaire vesaire vesaire.

Buna rağmen Bloom (hakiki unvanıyla) onların hatırladıkları şeyleri hayretle karşılamaktaydı zira anlattıklarının onda dokuzu öyle tek tük değil binlerce katranvariline dairdi demek ki yirmi 1530 küsur sene geçtiğine göre tam bir nisyandı. Hiç mümkün görünmüyordu elbet o taşlarda dahi bir parçacık hakikat payı varsa, far-zetsek bile, dönüşünün son derece mahzurlu olacağını düşündü, her şey bir yana. Belli ki onun ölümündeki bir şeyler onları ifrit

ediyordu. Ya bir sürü çeşitli siyasi tertipleri tam ikmal edilme safhasına yaklaşmışken şiddetli bir zatürriyeden ziyan olup boynu bükük göçüp gitmiş ya da belki de ölümü bir yerde ıslandıktan sonra çizmeleriyle elbiselerini değiştirmeyi ihmal etmiş olmasından dolayı husule gelen bir soğukalgınlığı kondisyonunu bir odaya kapanmış olduğundan dolayı bir mütehassısa gösterememesi ve neti-1540 cede bu yüzden on beş gün dolmadan herkesi acılara garkederek (yoksa belki de acınmalarının sebebi işlerinin ellerinden alınmış olduğunu görmekten mi neşet etmekteydi) ölmesine medyundur. Muhakkak ki onun nerede olabileceğine ilişkin herhangi bir ipucu Fox ve Stewart gibi çeşitli takma isimler altında dolaşmaya başlamasından dahi evvel Alice, neredesin hesabı katiyyen mevcut değ»' ken bile onun hareketlerini yakından bilen hiçbir kimse bulunma-dığından dolayı arabacı dostumuzdan sadır olan mülâhaza mürnk'

695

- hudutları içerisinde olabilirdi. Binaenaleyh

tabiatıyla onun '•t, ni doğuştan insanların bir lideri ki hakikaten öyle idi ve ço-
1 ayaklarla altı fit veya diyelim ki beş fit on hatta on bir inç ge-boyuyla haşyet uyandıran bir şahsiyet olarak kurcalayacaktı, h'lbuki Falanca Filanca Beyler, mumaileyhin eline su dökemez. kusurlarını unutturacak vasıfları pek fazla değil iken dahi bo-
larını öttürebilmişlerdi. Elbette bunlardan bir hisse çıkarılabilirdi ayakları kilden bir ilah, güvendiği sadık yardımcılardan yetmiş kişinin birbirlerine çamur ata ata ona saldırdıklarını düşünün. Katilleri de hakeza

tıpkısının aynısı. Geri dönmen lâzımdı.
Zihninden söküp atamadığı bu his seni çekti
durdu. Baş roldeki dublörlere göstermek için
nasıl. Onu bir kez ziyadesiyle kıymet verdiği
In-suppressible'm yoksa United Ireland'm
dizginlerini imha ettikleri o mutlu vesileyle
görmüştü, aslına bakarsanız, yere düştüğünde
silindir şapkasını alıp ona vermiş o da
Teşekkür ederim, demişti, dudaklarını
fincandan azıcık ayırarak anlatmış olduğu bu
küçük aksi tesadüfe rağmen soğukkanlı
görünüşünün altında heyecanlı olduğu aşikârdı:
Tanrı'nın himmetiyle. Lâkin, dönüşü mevzuuna
gelince. Döner dönmez peşinden köpekleri
salmazlarsa sen de kendini şanslı say emi
körolası. Ardından umumiyetle bir alay
mızmızlanmalar sökün etti, Tom ondan yana
ve Dick ile Harry ona karşı. Bunun üzerine,
zâtı âlileri, yerinizi almış olan adama karşı
çıktınız ve Tichborne davasındaki davacı gibi
hüviyet vesikalarınızı göstermek
mecburiyetinde kaldınız, hani o Roger Charles
Tichborne, geminin ismi hatırlayabildiği

kadarıylan Bella idi de, vârisi, delillerden anlaşıldığı üzere batan gemideymiş ve Çini mürekkeple yapılmış bir dövme işareti varmış, Lord Bellew miydi ismi, aslında bütün bu detayları gemideki arkadaşlarından pek kolayca edinebilirdi, verdikleri eşkal ile mutabakat sağlamak gayesiyle ayağa kalktığında, kendisini şöyle takdim etti: Affedersiniz, benim ismim Falanca Filanca veyahut da bu neviden alelade bir beyan. Daha ihtiy-atkâr bir hareket tarzı da, Bloom'un yanında oturan ve filhakika bahis konusu mümtaz şahsiyet gibi müfrit bir teheyyüç izhar etmeyen kimseye dediğince, ilkönce ülkenin nabzını yoklamak olabilirdi.

—O kahpe, ingiliz fahişesi bunu ona yapan, diye mütalaasını serdetti harabatın işleticisi. Tabuta ilk çiviği çakan o.

—Esaslı karıdır sen işine bak, diye mülâhazada bulundu soi-ISant belediye evrak müdürü Henry Campbell, atlar anası maşal-^ Nice yiğidin dizlerini gevşetmiştir o karı. Bir berber dükkânın-Rördüydüm onun resmini.

Kocası bir kaptanmıs. hem de zabıt.

1550 1560 1570 1580 - 694

—Ya, diye ekledi Keçi-Postu gırgırına, dandik aleyhisselartı 1600 Bu mizahi mahiyetteki uluorta

zamime, entourageı arasınH

epey bir miktar kahkahayı mucip olduydu.

Bloom'a gelince ise müphem bir tebessüm

kıpırtısı olmaksızın, sadece nazarlarını kan

istikametine doğru çevirmekte ve keyfiyetin,

yangına körükle gider gibi, aralarında gidip

gelen incir çekirdeğini doldurmayan türden tatlı

kelâmlarla dolu alelusul mektupların ifşa edildiği

o sıralar fevkalâde alâka uyandıran ol tarihî

hikâye üzerinde tefekkür etmekteydi. Araya

tabiatın girmesine dek tamamiyle Platonik idiler

sonraları aralarındaki merbutiyet azar azar

zirvesine ulaşana dek koyulaştı ve o sarsıcı

darbe aslında onun defterini dürmeyi akılları-

1610 na komuş sayısı pek az olmayan kötü

niyetli kimselerce hayırlı bir haber olarak

karşılaşana dek ilişkileri tüm şehir halkının

ağzına sakız olduysa da, her ne kadar daha

sonraları dallanıp budaklanıp eriştiği
sansasyonel seviyedekine benzemiyor idiyse
de daha önceleri de bunu bilmeyen kimse
kalmamış gibi bir şey idi. Mamafih, kadın onu
mahbubu ilan edip de isimleri birleştirildiğine
göre, meseleyi, yani, şahitlerin onu falanca
falanca muayyen bir tarihte üst katlardaki bir
apartman dairesinden keşsavaklığa bir parça
müptelâ haftalık mecmuaların sayesinde adeta
bastığı bir keyfiyet olarak içeriye duhul ettiği
gibi aynı gece kıyafetiyle ve bir merdi-1620 ven
vasıtasıyla apar topar çıkma filini işlerken
görmüş olduklarına dair yemin etmesi
şeklindeki tıklım tıklım bir mahkemede herkesi
mübalâğasız elektrik çarpmış gibi
heyecanlandıran ve şahit ma-halinde yeminli
ifadesinden zuhura gelmiş olan onun kadının
ya-takodasını paylaşmış olduğu keyfiyetini
ayyuka çıkarıp ayağa düşürmek için nasıl bir
mecburiyet olabilirdi ki? Halbuki meselenin aslı
şu idi ki bu sadece bir kocanın kısırlıklığı ve
aralarında isimlerinden maada bir şey
kalmamış vaziyetteyken en müncezib ucuna

dek iktidarlı hakiki bir erkeğin sahneye çıkıp onun fettan sihirlerinin tuzağına düşerek maşukasının tebessümleriyle kendinden 1630 geçmesi ve böylece aile mesuliyetlerini unutması meselesiydi. Zevcî hayatın ezeli ve ebedî mes'elesi, söylemeye hacet yoktur ki> zuhur etmiş olur. Evli kimseler arasında aşk-ı hakikiyenin, o münasebette başka bir erkeğin de bulunması halinde, idamesi mümkün müdür? Buyurun. Şayet erkek kadına muhabbet besliyor ise-bir çılgınlık dalgasına kendisini kaptırmış ise bu onları hiç alâkada etmez idi. Kendisi, diğer askerî şahsiyetler ile mukayese edildikte (ki tam da umumiyetle her gün karşılaştığımız hafif süvari alay111 dan,

daha da doğrusu 18. süvari alayına mensup) elveda, benim W yüzbaşım nevinden bir kimse ve şüphesiz kadının vaktiyle InCl rif'in rahipler ve papazların topuyla ve en nikbin intizarlarını 1640 s sah fersah aşan bir şekilde şiddetle müdafaa ettiği memleketin bölgelerindeki evlerinden tahliye edilmiş sevgili kiracıları da un zevcî tekerine taş koyana ve böylecene masaldaki eşşeğin kniesine benzeyen bir şekilde onun başını nara yakmalarına dek öhrete ulaşması son derece muhtemel bir kimse olduğunu şıpını-i sezgileyiverdiği kendisine has bir tarzda itidal sahibi (yani, dü-ük bir lider, ötekisi değil) bir hüviyette ve şüphe yok ki yüksek mertebeden birtakım cevherlerle tezyit edilmiş bir erkekliğin muhteşem bir timsali olduğu meydandadır, imdi de maziyi nazar eylercesine müşahede ettikte her bir şey bir rüya gibi görünmekte 1650 idi. Ve ardından geri dönüş yapabileceğin en berbat hareket idi zira söylemeye hacet yok ki her bir şey zamanla değiştiğinden dolayı her şeyi yadırgardın. Niçin, diye düşünceye daldı,

uzun seneler semtine uğramadığı bir mahal olan Irishtown sahili, gelin görün, şehrin kuzeyine taşınmasının akabinde bir bakıma farklı görünmekteydi. Kuzey veya güney, mamafih, bu şiddetli bir ihtiras meselesiydi, saf ve tabii, özene bezene inşa ettiğin bir şeyin yerle yeksan olmasıydı zaten o da yarım da olsa ispanyol olduğuna tam da aynı şeyi çın tutuyordu, hiçbir şeyi yarım yapmayan tipler, edep erkân namına ne varsa her bir şeyi fırlatıp atan güneyin muhteris 1660 kayıtsızlığı.

—Aynen dediğim gibi yani, dedi Stephen'a o, ağzı paça, hani kan ve kum hakkında. Şayet epeyce yanılmıyorsam o da ispanyol idi.

—İspanya kralının kızı, diye yanıt verdi Stephen, siz ispanyol soğanlarına elveda ve orevar imiş de Deadman denilen ilk yöre topraklara ve Ramhead'den Sicilya'ya kadarının şöyleymişliği şu kadarmışlığı hakkında epey çetrefilli bir şeyler ekledi.

—Oyley miymiş? Diye nida etti Bloom, şaşarak ama kat'iyyen namüteaccibâne, bu tevatürü hiç işitmiş değilim

şimdiye kadar. 1670 Mümkündür, bilhassa
orada, yaşadığı yer elbet, ıspanya, işte.
Cebindeki Günah Ze... kitabını dikkatle
saklayarak, sırası gelişken, ona o tarihi geçmiş
Capel Street

kütüphanesinden alınmış İtabı hatırlattığından
cüzdanını cebinden çıkararak ihtiva ettiği
utenevvi muhteviyatını seri bir şekilde çevirdi
evirdi ve nihayet

O.

Baksana şuna, sırası gelmişken, dedi, soluk
bir fotoğrafı

Katle seçip masanın üzerine koyadursun,
sence bu ıspanyol tipi "ıdır?

kendisine hitap edildiği aşikâr olan Stephen,
eğilip kadınlığı- 1680

696

nın tam baharında olması ve göğüslerini bol
bulamaç teşhir ede şekilde yosmacasına
dekolte bir tuvalet giymiş olması hasebivi etine
dolgun kıvrımları muvazzah bir tarzda göze
çarpan sarm vücutlu dolgun dudakları
aralanmış, dişleri mükemmel, üzerinH In Old

Madrid adlı o sıralar pek tutulan bir baladın da göründü?" bir piyanonun, suri olarak cazibesine kapılmışçasına, yanında du ran bir hanımefendiyi gösteren fotoğrafa baktı.

Fotoğrafının este tik icrasından Dublin'in en gözde fotoğrafık sanatçısı Westmoreland Street'tek Lafayette mes'ul olduğuna, Stephen'e bakmakta

1690 olan siyah, iri gözleri (hanımefendinin), hayran olunası bir şeye bakarmış gibi gülümser vaziyetteydi. —Mrs. Bloom, karım prima donna Madam Marion Tweedy diye belirtti Bloom. Birkaç sene evvelki hali. Doksan altıda ya da o civarda. Tam kendisi gibiydi o vakitler.

Genç adamın yanında o da artık onun meşru zevcesi olan ve Binbaşı Brian Tweedy'nin kabiliyetli kerimesi olduğunu daha küçük yaşta şantöz olarak şayanı dikkat bir maharet sergileyen hatta henüz on altısında şeker bir kız iken halk önünde ilk konserini verdiğini duyurduğu hanımefendinin fotoğrafına bakmaktaydı. 1700 Yüzüne gelince ifadesi

capcanlı olmakla beraber umumiyetle pek alâkabahş olan ve lâkin o tuvalet içinde en avantajlı halinde gözükmediği belli olan endamının hakkını vermiyordu. Hiç zorlanmadan, dedi Bloom, her bi şeyiyle pozunu alabilir, ama o yerlerinin semiz kıvrımlarını bir yana bırakırsaz. Boş zamanlarında bir parça resim yapmışlığı vardı da, kadın endamının umumî teşekkü-lâtı üzerinde ısrarla duruşunun sebebi de, hasbelkader, daha o gün öğleden sonra National Museum'da sanatın mükemmel bir şekilde teşekkül etmiş olduğu o Yunan heykellerini görmüş olmasıydı. Mermer, omuzların, sırtın ve gerisinin hakikisini topyekûn bir si-
1710 metriyle verebiliyordu. Evet, püritanizm, ancak Saint Joseph'in metbu hırsızlığı alors (Bandez!) Figne toi trop. Halbuki hiçbir fotoğraf bunu başaramaz zira bir kelimeyle sanat değildir vesselam.

Bu konu onu heyecanlandırdığından deniz kurdundan örnek alarak fotoğrafı kendi namına konuşsun bahanesiyle güzelliğin' kana kana içsin diye birkaç dakika ortada bırakmayı geçirdi, karısı sahne kıyafetiyleyken, vallahi, başlı başına bir ziyafetti ki fotoğraf makinesi hakkını vermekten uzak kalıyordu. Ne ki profesyonel etiket kaidelerine yakışmazdı o yüzden. Filhakika ılık güzel nevinden bir geceydi lakin artık şu anda güneşe rağmen fırtınanın

1720 akabinde bu mevsime göre şahane bir serinlik yayıldıydı. Ve deru-nundan gelen bir nevi sese uyup bir hareket yapmak için hemen 697

da bir nevi bir ihtiyaç hissetti. Mamafih, kıpırdamaksızın yerin-, oturup sadece hafif kirlenmiş semiz kıvrımlarla kırıışmış ancak v,pranmalara rağmen güzelliğini yitirmemiş olan fotoğrafı seyre Haldi, ardından, öbürkinin kadının kabarıp inmekteki embonpoinû-l simetrisini tartarken muhtemel teeddübünü daha da artırmamak maksadı ile düşünceli bir

şekilde gözlerini uzaklara çevirdi. Filhakika o hafif kirlilik hafifçe kirlenmiş bir yatak çarşafı gibi sadece ilâve bir cazibe katıyordu, yenisinden farksız, filhakika kolası çıktığına çok daha iyi sayılırdı. Ya gittiyse şey yaparken o? Adamın 1730 aklına ancak onun sırf geçici bir isteği olarak geldiğini söylediği lambayı aradıydım zira o anda yatağın vesairenin darmadağınık olduğu sabahı hatırladı ve Ruby ile metenin nesi (sic) hakkındaki kitap tam da isabet hani tutmuş evin lâzımlığının dibine düşüvermiş Lindsay Murray'a tarziyeler ile. Genç adamın civarında olmaktan şüphesiz büyük zevk almaktaydı, hem tahsilliydi hem de distingue, fevrî oluşu da cabası, önceleri pek tahmin etmezsin ama pekâlâ edersin ki çocuk tanıdığın öbür mürekkep yalamışlardan kat kat üstün. Üstelik fotoğrafın güzel olduğunu söylemişti ki, ne dersiniz deyin, gerçi o sıralarda 1740 öyleydi de şu anda vazıh bir şekilde daha şişmanlamıştı. Niçin ol-masındı ki? Her bir şeyle alâkalı olarak dürüst ve hakkaniyetli olmak var iken, adi gazetelerin o

mutat çirkef sayfalarındaki iddia edildiğine göre profesyonel bir golfçuyla veya sahnelerin en son gözdesiyle çirkin davranışlarda bulunduğu şeklinde hep o zevcî teşevvüslere dair hayat boyunca lekeleyici haberleriyle ilgili türden şeyler hakkında ziyadesiyle fazla boş söylentiler edilegelmek-teydi. Nasıl olup da talihin onları bir araya getirdiği ve aralarında cemiyet nazarında isimlerini birleştiren bir rabitanın başlamış olduğu mahkemede sarahaten birtakım namlı sahil otellerinde haf-1750 tada iki üç kerre cinsî münasebette bulunduklarını ve münasebetlerinin, her şey yerli yerine oturdukta, zamanla içli dışlı bir hale geldiğini ayan beyan ifşa edici mutat cilvekâr ve tavizkâr ifadeleri 'htiva eden mektuplarla anlatılmış idi. Sonra bir nisi hükmü ve Kraliyet dava vekili sebep göstermeye çalışır ve, nakzetmeye muvaffak olamayınca, nisi kat'ileşir. Ama bu vaziyette iki günahkârımız, birbirlerine hararetle sarılarak, mesele vakti gelip de bir avukata havale edilinceye kadar gadre uğrayan taraf her zaman olduğu g'bi

bunu kale almamayı göze alabilirdi. O, B, tarihi zinakârlık harmanisine büründüğü vakit dahi sonuna kadar dillere destan bir şe- 1760 Kilde bildiğinden şaşmayan günahkâr liderin sayıları onu veya bir düzineyi hatta ondan di, fazlayı bulan sadık taraftarları hep O'Bri-

698

enci tefsircilerin vaktiyle tribünün hususi hayatını inikas ettir mutat birbirine çamur atma meşgalesindeki zevzek kalemlerinde dökülen birtakım hadnaşinas herzeler yüzünden Insuppressibk\'\ yo United Ire/and\'mdı elbette (hatırıma gelmişken, münasip h' tesmiye değil) matbaa tesislerine sızıp hurufat kasalarını çekici veya onun gibi bir şeylerle kırdıkları o vak'a sırasında değişmiş bir insan olduğundan naşı, her zamanki itinasız kıyafetine rağmen 1770 hâlâ ilahlarının onca ululadıktan sonra, o kadının herkesten önce sezmiş olduğu gibi ayaklarının kilden yapılmış olduğunu sukutu hayale uğrayarak keşfeden sümsük herifleri sindiren zarplı bir şahsiyeti vardı. Umumî velvelenin ortasında bilhassa alevli olan o

vakitler Bloom tabii orada toplanan kalabalıkta bir adamdan karnının boşluğuna fena bir dirsek yemenin acısıyla kıvrandıydı da o kadar feci de değildi neyse. Şapkası (Parnell'in) silindir tipindendi ve kazaen yere düşmüştü ki, vukuata şahit olduktan sonra tarihî bir hadise olarak o itiş kakış arasında şapkayı kapıp kendisine iade etmek istemişti ve nefes nefese şapkasız ve düşünceleri şapkasın- 1780 dan millerce ırakta iken dahi gene de doğuştan memleketinin menfaatini düşünen ve daha anasının dizinde bir bebek iken Tan-rı'nın himmetiyle neticede nasıl bir hayra kavuşulacağını bilmek şeklinde bir fikir olarak onun zihnine yerleştirilen bu işe her şeyden evvel şanı şerefi namına teşebbüs eden bir centilmen, (ve filhakika onu kendisine fevkalâde müsaraat ile iade etmiş idi) derhal vericiye dönmüş ve mükemmel bir aplomb ile teşekkür ederim, efendim, demiş ve lâkin bunu günün daha erken bir vaktinde müşterek bir

dostun defnini müteakip onun mevtasını
mezara tevdi etmiş olma acı vazifesinden
sonra onu kendi şaşaasıyla baş başa bı-
1790 raktıkları sırada şapkasını hallettiği hukuk
maslahatının tezyinatından epey farklı bir ses
tonu ile söylemiş idi, velhasıl tarihin farklı bir
tekerrürü.

Diğer taraftan onu derununda daha da fazla
öfkeliendiren şey arabacının ve diğerlerinin
soytarılıkla, şaklabanca kahkahalarla,
hakikatte hiçbir boktan anlamadıkları halde her
şeyi, sebebini ve içyüzünü biliyorlarmış gibi
gözükerek yaptıkları patavatsız şakalardı,
mesele de, tam da birbirlerine sarıldıkları bir
sevişme pozisyonu gibi memnu
muamelatlarına dikkati celbeden ve yoldan
sapmış olan dilberin dize gelip lordu ve
efendisinin affına sığınarak ona
1800 yalvarması ve her ne kadar yarım ağızla
da olsa gözyaşları o güzel yanaklarından
süzüle süzüle şayet mağduriyet içindeki
zevcesi bu meseleye göz yumduğu ve geçmiş
unutduğu takdirde bu münasebeti keseceğine

ve artık onun ziyaretlerini kabul etmeyeceğine
699 up

l yeminler vermesi ailevi bir kıyamete
sevkeden kritik bir anda kaeelmiş olan mutat
veçhile delikanlı Jones'in imzasız bir mek-
bundan dolayı meşru zevcesinin de bir taraf
teşkil ettiğini farz mez 'se^A A^Au iki tarafın
kendilerine dair idi ki, ola ki aynı zaman-, Ok
sayıda başkaları da mevcut idi. O şahsen,
kuşkucu mizaçlı lduğuna, o adamı ya da cemi
olarak adamların bir hatunun bekleme
listesinde biteviye sıralarının gelmesini
gözlediklerine inanmı- 1810 vor ve bunu
tereddütsüz itiraf etmekten kaçınmıyordu, hatta
bu hatun dünyadaki en iyi zevce olsa ve hatta
diyelim ki birbirleriyle yağlı ballı olsalar dahi,
kadın, vazifelerini ihmal ettiği takdirde, evlilik
hayatından bıkmayı tercih etmiş ve erkeklerin
adaba aykırı niyetlerle ısrarlı alâkalan
karşısında nazik sefahata dalarak bir parça
halecanlanmayı aklına komuş ve neticede
arzuları başka birinin üzerinde temerküz
etmiştir, ki henüz cazibelerini yitirmemiş kırkına

merdiven dayadığı halde akça pakça evli kadınlar ile kendilerinden daha genç erkekler arasındaki sayısız /iaisotilatm sebebi de, şüphe yok ki kadın aşklarına dair nice maruf vak'anın ayan beyan 1820 ispat etmiş olduğu gibi, işte budur. Bin kerre yazıklar olsun ki genç bir adam, başkalarından daha akılsız olmadığı halde, kıymetli vaktini hayatı boyunca sürececek bir tenasülî hastalığı ona aşılatabilecek olan sefih kadınlarla yele vermektedir. Her ne kadar bekârlık sultanlık ise de bir gün Hayatının Prensesi karşısına çıktığı vakit o da dünya evine girecek amma ve lâkin o vakte kadar hanımlarla arkadaşlık etmek bir conditio sine qua non idi, ancak buna müteallik son kerte vahim kuşkuları vardı, Stephen'ın ağzından Miss Ferguson'a (ki büyük bir olasılıkla onu sabahın o erken saatinde Irishtown'a getiren çobanyıldızının ta 1830 kendisi idi) dair laf almak gibi bir niyeti olmadığından değil de, oğlan kız muaşakası fikri ile beş parasız sıyrıtan bayanlarla haftada iki ya da üç kez âşıkane teatilere çiçeklere ve

—Evvelsi gün, yani, dedi Stephen ifadesini düzelterek.

1850 Bu bilgi üzerine tam manasıyla sersemleyen Bloom düşünmeye başladı. Her ne kadar üzerinde hemfikir değiller idiyse de bi bakıma her ikisinin de zihinleri, sanki aynı düşünce silsilesinde ilerliyordu denilebilecek bir şekilde bir benzerlik arz etmekte idi Eh yirmi sene kadar evvel Buckshot Foster döneminde parlamento ile şerefyaab olmak için bir quasi namzet olduğu zaman politikaya bir parça bulaşmış olduğu sıralarda o dahi maziyi düşünerek hatırladı ki (ki bizatihi derin bir sürür kaynağı idi) bu aynı ifrat fikirlere gizliden gizliye bir ilgi duymakta idi. Meselâ, o vakitler henüz başlangıcında olan tahliye edilen kiracılar meselesi insanların zih-1860 nini büyük çapta meşgul etmeye başladıkta, söylemeye hacet yok ki, ona bir nebze dahi medar olmaksızın veya onun bazıları pek makbul olmayan hükümlerine tam manasıyla güvenmeksizin her hal ü

kârda iptidada prensip olarak köylülerin temellüküne modern düşünce cihetinin ifadesi olarak tamamiyle taraftar iken (ki bu tarafgirlikten, hatasını idrak ettikte, bilahara kısmen kurtulmuş idi) ve hatta bir zamanlar bir toprağa dönüşçü olarak insanların zihnine aşladığı dikkate şayan telakkilerinde Michael Davitt'ten dahi bir adım ileriye gitmekle ayıplanmış iken - ki Barney Kier-nan'ın meyhanesindeki klanların toplantısında dostumuz tarafın-

1870 dan öyle hayasızcasına bir tarzda kendisine atfedilen imalara şiddetli bir şekilde içermesinin sebeplerinden birini teşkil etmekte idi ve bu yüzden o, ekseriye haylice yanlış anlaşılmasına ve faniler arasında en az bedhuy olanı olduğu halde, tekrarlamak lâzım ki, onun böğrüne bir yumruk yerleştirme (mecazî manada) mutat alışkanlığını berteraf etmiş idi, halbuki bizatihi siyaset mevzubahis oldukça, propagandadan ve mütekabil husumetten daima neşet eden zayıf ve bunların intaç ettiği sefalet ve ıstırapın genç ve

saf delikanlılar üzerinde takaddüm eden bir neticesi olarak, kısacası bilhassa, en uygun olanın mahvolduğunun ziyadesiyle farkın- 1880 da idi.

Her ne hal ise lehteki ve aleyhteki hususları tarttıkta, saat bire yaklaşmakta olduğuna, yatıp uyuma vakti çoktan gelmiş de geçmekteydi bile. Mühimmi, onu eve götürmek bir parça rizikolu idi zira bakarsınız hadisatın öyle bir tarzda gelişmesi mümkün idi ki (birisi kimileyinki huysuzluk nöbetine yakalanıverir) ve delâlete

701

j- in de bir ayağı sakat bir köpeği (cinsini çıkaramamıştı ve de 1 nda aynı şey veya bunun zıddı olduğundan değil idiyse de ken-,. • Je eiini incitmiş idi) Ontorio Terrace'a, evet orada otururkendi vet vazıh bir şekilde hatırlıyordu, getirdiği gece olduğu gibi her vi berbat ediverir idi. Diğer taraftan Sandymount ya da Sandco-1890 e fikri için tamamıyla uzak mı uzak ve üstelik de çok geçti onun cin bu iki alternatiften hangisi olsun diye bir hayli

teşevvüş içinde *ji]Sfe taraftan bakılırsa bakılsın, her bir şey onun bu fırsattan azamî oranda faydalanmasını işaret etmekte idi. Onun ilk intibai birazcık mağrur olduğu ya da aşırı taşkın olmadığı şeklinde idiyse de bir bakıma ona alışmış gibiydi. Filhakika, ona bir meseleyi açmış olsa da, münasip görüldüğü takdirde cep harçlığı olarak ya da onu giydirmek gayesiyle birkaç kuruş yardımda bulunmasına müsaade etmiş olsa ona fevkalâde hususî bir zevk bahşetmiş olacağı gibi bir teklifi zihninden geçirdi diyelim, kendisine bu mesele açıldıkta, 1900 dedikleri gibi derhal kale almayacaktı ve onu en fazla efkârlandırıcı şey de lafı oraya nasıl getireceğini ya da o bu mevzuu mühimsemiş olsa dahi bunu ona tam olarak nasıl anlatacağını bilmemesiydi. Her hal ü kârda, o defalık kargışlı teamüllere uymaktan vazgeçip şu neticeye vardı ki, bir fincan Epps kakaosu ile bir gecelik seyyara bir de bir iki halı serip paltoyu da yastık niyetine katladımıydın hiç olmazsa emin ellerde olur ve sıcacık uyurdu ki e, artık bunun da şayet şu ya da bu şekilde bir

kıyamet kopmadıkça kimseye çok miktarda bir zararı dokunmayacağını düşündü. Harekete geçme zamanı gelip çatmıştı zira o beşuş koca dostumuz, yerine mihlan- 1910 mış gibi oturan bahis mevzuu sürtük kocanın evinin yolunu tutup aziz sevgilisi Queenstown'a kavuşmak için pek acelesi yoğa benziyordu ve Sheriff Street Lower'in sol tarafındaki bir üçkâatçının yaşın mâni teşkil etmediği tekaüt güzellerle dolu yaş deri ticarethanesi daha birkaç gün o iltibaslı karakterin neredede idüğüne ilişkin en âlâ ipucu olacağı gayetle muhtemel idi, herhal kendisi orada bir yandan onların (denizkızlarının) hislerine cümle âlemin kemikle-rindeki ilikleri dondurmayı amaçlayan sıcak iklimlere dair altıpatlar revolver anekdotlarıyla duman attırıyor iken bir yandan da bu arada devasa miktarlarda kaçak viski ve bizzat kendisine dair güya 1920 kendisi diyelim ki Mr. Cebir'in passim ifade ettiği gibi eşittir be-n'm ismim ve adresim türünden mutat şişinmelerin refakatinde onların müheykel letafetlerini hırpalıyor olmalıdır. Aynı zamanda

'Cinden kendi kendine o kan ve yaralar kahramanına bir Yahudi olduğuna ilişkin o hoş hazırcevaplığına gülümsedi, insanlar bir kurt tarafından ısırılmaya tahammül edebilirler ama onları deliye dön-

702

düren şey bir koyun tarafından ısırılmaları olurdu. Hassas Achil les'in keza en zayıf noktası. Sizin Allanınız bir Yahudiydi. Zira çoğu zaman onlar onun Carrick-on-Shannonlu ya da Sligo kontln 1930 gündaki biryerlerdenfilan olduğunu vehmedere benzemektedirler.

—Ben derim ki, diye kahramanımız karısının fotoğrafını ihtiyatlı bir şekilde cebine koyup mütekâmil bir tefekkürü müteakiben nihayet telkinde bulundu, burası epey kasvetli olduğuna sen benimle eve gelsen de orada her bi şeyi konuşsak. Bizim fakirhane bu civarda oldukça yakın. İçme şu pis şeyi bırak. Kakao sever misin? Bi dakika. Şu şeyleri bi ödeyim de.

Fotoğrafi ihtiyatlıca cebine yerleştiredursun, hayırlısıyla surdan bi çıkalım, gerisi kolay, diye geçirerek kulübenin işleticisine 1940 işaret etti de adam oralı değildi.

—Evet, en iyisi öyle, diye onayladı Brazen Head konusu ya da o ve her neresi olursa olsun hiç fark etmeyen Stephen.

Meşgul beyninde (B'nin) her türlü Ütopik planlar akmaktaydı: Eğitim (hakiki tarafından), edebiyat, gazetecilik, Titbits'ten seçmeler, modern ilancılık, ingiltere'nin banyolarla ve kapalı gişe oynayan sahil tiyatrolarıyla dolu, kaplıcalarında konser turları, tam manasıyla hakikisine uygun aksanla İtalyanca düetler ve birtakım diğer şeyler, tabii bütün millete ve karısına söylemesi şart değildi, şansı biraz da yaver gittiği takdirde. Bir fırsatını yakalayıverseydi. 1950 çünkü ümitlerini öyle emin bir şekilde bağlamasının sebebi babasının sesiydi ve kendisinin ki de muhtemelen o kadar iyi olabilirdi, laf aramızda keka, konuşmayı o malûm sadetten uzaklaştırma-yalım da.

Arabacı eline geçirdiği gazeteden, sabık kral naibi Kont Cado-gan'ın Londra'da bir yerde faytoncular cemiyetinin yemeğine riyaset ettiğini yüksek sesle okuyordu. Bu heyecan verici tebliği sessizlik ve bir iki esneme takip etti. Ardından biraz hayatiyeti kalmış gibi görünen senin ihtiyar yüksek sesle reisülküttab locasına tayin olunan Sir Anthony MacDonnell'in Euston'dan ayrıldığı veya o 1960 mealde bir şeyler okudu. Ki gayetle meraklı bir zekâvet tarafından niçin diye yankılandı.

—Biz de görelim yahu, babalık, bakalım ne yazıyor, diye girişti bizim eski denizci, elbet ki biraz sabırsızlık izhar ederek.

—Buyur evlât, diye yanıt verdi muhatabı ihtiyar şahıs.

Denizci elindeki kılıftan yeşilimtırak camlı gözlüğünü fora edip pek yavaşçana burnuyla kulaklarına geçirdi. —Gözler hapı yutmuş he? Diye soruşturdu belediye evrak

703

üdü-rünü andıran sempatik şahsiyet.

_JSfe olmuş ki, diye yanıtladı anlaşılan kendi
çapında az bu-
k okumuş birisi olan kırçıl sakallı bahriyeli
tasvir etmek gerekir- 1970 e denizyeşiü
lombozlarından dik dik bakarak, okurken
kullanırım ırözlüğümü. Karanlıkta kitap
okurdum, tabir caizse. En çok Bin gir Gece
Masalları 'nı severdim, bir de Sevgilim Bir Gül
Gibi Kırm-

Bunu der demez cerideyi koca elleriyle açtığı
gibi boğulmuş olarak bulunan Lord bilmemkimin
ya da ikinci kazığı geçmeden ve kalecinin
(Ire'in mevcudiyetine aldırmaksızın) ayağını
vurduğu belli yeni yahut da elden düşme
olduğu aşikâr fotininin bağcıklarını gevşetmek
ve onları satan kimseyi perdahlamakla pek
meşgul olduğu bir sırada Nottingham takımına
yüz küsur sayı kazandıran 1980 Kriket Kralı
Iremonger'in üzerine daldı, yüzlerinin
ifadelerinden anlaşıldığına göre yeterince
uyanık durumda olanların hepsi de ya bön bön
baktı ya da önemsiz laflar ettiydiler.
Velhasıl Bloom, vaziyeti idrak ile, kovulmadan

önce kalkayım bari diye geçirerek ama asıl daha ziyade ordakilerin hesabını ödemek mecburiyetinde kalmamak maksadiyle, yerinden kalktı ve basiretlice önlemini alıp diğerlerinin bakmadığı bir sırada kimseye çaktırmadan işleticiye belli belirsiz bir veda işareti çaktı da, nihaî yekûnu dört peni (ki bu meblâğı kimseye çaktırmadan dört bakır mangır halinde tevdi etti, anlıyacağınız Mohikanların sonu) tutan, 1990 zaten daha önceden koşup okuyanlar için matbu fiyatlistesinde hataya mahal bırakmayan rakkamlarla kahve 2d, pastalar aynı, ki vallahi, Wetherup'un dediğı gibi bir kerre iki misli paraya alamazsın, böylece gelmiş oldu. — Haydi, diye öğütledi seancex kapamak amacıyla.

Oyunun tuttuğunu ve yolun açık olduğunu görüp barınaktan ya da kulübeden ve zelzele hariç hiçbir şeyin dölce far nientelenn-den çıkaramayacağı gamseleli elite topluluktan ayrıldılar. Kendini hâlâ zayıf ve bitkin hissettiğini itiraf eden Stephen, bir an için,

kapıda duraladı.

2000

—Hiç anlamadığım bir şey, dedi
sümmettedarik orijinal olsun d'ye. Geceleri
kafelerde masaları ne diye tepetaklak, yani
sandalyeleri masalara tersine koyarlar.

Buna karşılık müheyya Bloom bir an
tereddütsüz empromp-tü> derhal dedi ki: —
Sabahleyin yerleri süpürmek için.

Böyle deyip, samimiyetle ve aynı zamanda
itizaren refikinin Sagına geçmek amacıyla
düşünülecek olursa çevikçe sekerek dön-
ip

dü, ha, âdeti veçhile, sağ tarafı klasik tabiriyle onun hassas Achi] 2010 le'i olurdu da. Gece havasının

şüphesiz şu anda soluması harika id' lâkin Stephen'in bacakları bir parça mecalsizdi.

— Sana iyi gelecektir (hava, yani), dedi Bloom, yürümeyi de kastederek, az beklesen sadece yürümene bak

nasıl bambaşka biri olup çıkacaksın. Haydi. Uzak değil. Bana yaslan.

Böylecene sol kolunu Stephen'in sağına geçirip onu destekle-di böylecene.

—Evet, dedi Stephen farklı bir adamın yabansı cinsten adalesiz bingıldayan ve saire vücudunun kendisine yaklaşmasını hissettiğini düşündüğünden ikircikli. 2020 Her neyse taş yığınının ordaki, kadro dışı belediye görevlisi

Ex-Gumley'in esas itibariyle hâlâ uyku tanrısının kollarında meseldeki gibi rüyasında güzelim tarlalarla taptaze çayırıları görerek-ten uyumakta olduğu nöbetçikulübesiyle mangalı

filan geçtiler. Ve apropos taşların tabuta benzetilmesi pek de fena sayılmazdı zira aslında bölünme sırasında çoğunluğu göklere çıkarılan köylü sınıfına mensup ve belki de ucuz ikametgâhlara yerleştirmiş olduğu tahliye edilen kiracıların ta kendileri olabilecek ihanetçi seksen küsur müntehipten yetmiş ikisi de taşa tutularak öldürülmüş idi.

Der iken, kol kola Beresford Place'i arşınlarlarken Bloom'un 2030 salt bir amatör olarak en fazla sevdiği bir sanat şekli olan müzikten bahsetmeye başladılar. Wagner türü müziğin her ne kadar kendisine has bir yüceliği var idiyse de, Bloom'a bir parça ağır ve ilk seferinde takip edilmesi müşkül gelmekteydi lâkin Mercadente'nin Huguenots'unun, Meyerbeer'in Çarmıhta Son Yedi Sözcük'ünün ve Mozart'ın On İkinci Ayin'ının müziğine ise bayılıyordu, hele hele Gloria, ona göre, birinci sınıf müzik denen şeyin zirvesi sayılırdı ki mübalâğasız başka her bir şeyin tozunu yele verir idi. Katolik kilisesinin kutsal müziğini, Moody ve Sankey ilâhileri ya da Yaşamamı

Buyur Ki Protestan Gibi Nasıl Yaşanır
Göstereyim gibi bu türden ra-2040 kiplerin
üretildiği müziğe haydi haydi tercih ederdi.
Bilhassa Ros-sini'nin ölümsüz pasajlarla dolup
taşan ve karısı Madam Marion Tweedy'nin,
Upper Gardiner Street'teki cizvit pederlerinin
kilisesinde, onu virtuosolarla, ya da daha
doğrusu virtuosuyla dinlemeye gelenlerin
kapılarına tehacüm ettikleri o mukaddes
binada, büyük bir başarıyla icra ederek ve
hakiki bir sansasyon yaratarak şöhretine
şöhret kattığını ve diğerlerini gölgede
bıraktığını tereddütsüz söyleyebileceği eseri
Stabat Mater'e, olan hayranlığında ise birinciliği
kimseye kaptırmazdı. Herkes onunla boy
ölçüşebilecek kimsenin mevcut olmadığı
hususunda hemfikir idi ve mukaddes vasıl"
705

müziğin çalındığı bir ibadet mahallinde umumun
tekrar diye ar-C larını dile getirdiklerini
söylemek yeter de artar bile. Netice iti-1 civle,
Don Giovanni evsafında ve kendi türünde bir
pırlanta olan Martha gibi hafif" opera müziğini

tutmasına rağmen, her ne kadar - dece sathî bir bilgiye sahip ise de, Mendelssohn gibi ağırbaşlı klasik ekole karşı bir penchanh vardı. Sırası gelmişken, tabii ki eskilerin beğenilen eserlerini kamilen bilmekteydi ve lafı par excellence Lionel'in Martha, M'appari aryasına getirdi ki, oldukça tuhafta geçenlerde, daha da doğrusu dün, pek değer verdiği bir imtiyaz olarak Stephen'in hürmetli babasının dudaklarından bu parçanın mükemmel bir şekilde filhakika bütün diğerlerinin pabucunu dama atacak biçimde icra edildiğini dinlemiş veya tesadüfen işitmiş-ti. Stephen, nazikâne ifade edilen bir suale cevaben, bu şarkıyı söylemediğini anlatarak Shakespeare'in, en azından o dönemi ya da o döneme yakın zamanların şarkılarına övgü yağdırmaya başladı: Fetter Lane'de mukim botanikçi Gerard'ın yakınındaki lavtacı Dowland, Mr. Arnold Dolmetsch'ten annos ludendo hausı, Doulan-dus amblemlı bir enstrümanı altmış beş ingiliz altınına satın almayı kurarmış ve B. tam olarak hatırlamadıysa da isim şüphesiz aşına

idi, Farnaby and Son deux ve comes oyuncularını ile Queen's Cha-pel'de ya da artık onları her nerede bulursa küçük klavsenleri çalan Byrd (William), dediydi, bir de danslı şarkılarla aryları besteleyen Tomkins ve John Bull.

Hâlâ konuşadursunlar, yolun ortasına yaklaşırken zincirin ötesinde süpürge makinesini çekerek kaldırım taşlarıyla döşeli zeminde ilerlemekte iken uzun bir çamur sütunu sıçratınca bunun gürültüsünden dolayı Bloom altmış beş İngiliz altını ile John Bull hakkındaki zikriyatı tam manasiyle anlayamamış idi. Onun meşhur siyaset adamı John Bull ile aynı kimse olup olmadığını sordu, z'ra her ikisinin de aynı ismi taşıyor olmaları ona şaşılacak bir tesadüf olarak gelmişti. Zincirlerin orada at yavaşça onlara doğru kıvrılmaya başlayınca, bunu sezen, her zaman etrafını dikkatle gözetleyen Bloom, ya-n'ndakinin kolunu hafifçe çekerek şaka yollu uyardı: — Bu gece hayatlarımız tehlikede. Yol silindirine dikkat!

Bunun üzerine durdular. Bloom, karanlıktan
ansızın çıkıp _Ç'k seÇık bir şekilde hilkatinin
efendisi tefekküre dalmış tüneğinde
oturadursun art ayağını en önde tutan bir
rahvar, bir kalçakı-ran, bir karakıçlı, bir
kuyrukoylatan, bir kafasallayan olduğun-
2050

dan

naŞi kemiklerinin ve hatta kaslarının dahi farklı
bir şekilde 2060

2070 2080

P aşmasıyla yepyeni sürünecek denli
burnunun dibinde beliren

2090 706

bir atın altmışbeş ingiliz altını gibi bir kıymeti
haiz olmayan ba na baktı. Lâkin öylesine iyi
zavallı bir hayvan idi ki ona veren u bir parça
şekeri olmadığına hayıflandı lâkin, arifane
fikrettiğinc karşılaşılabilir olan her sıkışık
duruma hazırlıklı olabilmek pek mümkün değil
idi. Koskoca ürkek alıkça cinsten bir at idi
sadece bir derdi bile olamayacak kadar. Lâkin
bir köpek dahi, diye geçi/ di, meselâ Barney

Kiernan'ın ordaki aynı irilikteki o itle karşılaşmak, mübarek, tam bir fecaat olurdu. Ama o şekilde, üzümleri hörgücünde taktir ederek kaçak viskiye çeviren çöl gemisi bir de-2100 ve gibi yaratılmış olmasında bizzat o hayvanın bir taksiratı yoktu ki. Cümlesinin onda dokuzunu kafese tikip eğitebilirsin, arılardan maada insanın hazakatine hiçbiri ulaşamaz. Zıpkın firketeli balina sırtı kaşınan ve de espriyi anlayan timsah, tebeşir dairesindeki horoz, kartal bakışım karşısındaki kaplan. Vahşî hayvanlara dair bu mukarin düşünceler zihnini işgal etti de o yüzden cadde gemisi manevrasını yapar ve Stephen eskilere dair pek enteresan hikâyesini sürdürür iken dikkatinin bir miktar dağılmasına neden oldu idi. —Ne diyordum şimdi ben? Ha, evet! Karım, diye duyurdu in

2110 medias res girişerek, sizinle müşerref olmaktan dolayı gayetle şeref-yab olacaktır zira kendisi her türden müziğe ihtiraslı bir şekilde meraklıdır.

Yan gözle dostane tarzda Stephen'in doymak

bilmeyen bir iştiyak sahibi mutat yakışıklı
edepsiz şahsa tıpatıp
benzemeyen ve muhtemelen taban o şekilde
olmayan anasının sureti yanyüzüne baktı.
Gene de, babasının hünerine sahip olduğunu -
ki bundan oldukça emindi - varsayarak Lady
Fingall'ın irlanda
Endüstrisi yararına düzenlediği geçen
pazartesi günkü konser ve umum aristok-
2120 ratlar gibi zihninde yepyeni ufuklar açıldı.
Frauların memleketi Amsterdamlı bir
Felemenkli olan Jans Pieter Sweelinck'in
Gençliğin Sonu Burda adlı
aryası üzerinde enfes varyasyonlar
betimliyordu şimdi. Johannes Jeep'in
bestelediği berrak bir deniz ile
erkeklerin sevimli kıyacıkları denizkızlarının
seslerine ilişkin eski bir Alman şarkısını daha
da çok severdi de
söylerken bir parça dili dolaşırdı Bloom'un:
Yon der Sirenen Listigkei Tun dile Poeten
dichten.
Bu açılış mezürlerini söyledi ve extempore

tercüme eti. Blöf"11'

707

, sını eğer, mükemmelen anladığını ve kesinlikle devam etme- 2130 l j rica etti ve o da bunu yerine getirdi.

Bloom'un daha ilk notasını işitir işitmez hayran kaldığı onun ibi hayret verici güzellikteki tenor bir ses, bu en nadir bir hazine, garracloough gibi ses üretiminde muteber bir salâhiyettar tarafından layıkıyla yönlendirildiği takdirde, üstelik bir de notaları okuyabildiğine göre, baritonların onu bir peniye bulunduğu bir piyasada istediği fiyata işbulur ve talihli sahibine yakın bir gelecekte en büyük işleri çeviren zengin para babalarının ve asalet unvanlı şahsiyetlerin malikânelerindeki, üniversiteden aldığı B. A. (kendi başına muayyen bir reklâm) unvanı ve centilmence tavrıyla herkesi 2140 daha da etkileyip iyi bir intiba yaratarak muhakkak surette üstün bir başarıya kavuşacağı şatafatlı salonlara bir entree kazandırabilirdi; zira sosyetenin giyim kuşam merakı mevzuunda henüz toy bir

miiptedi olduğuna böylesi ufak bir şeyin insanı nasıl herkesin hışmına uğratacağına ait bir fikri olmadığına, şayet kıyafetine çekidüzen verildiği takdirde onların lütuf ve keremine mazhar olabilir-seydi akıl cihetinden de şanslı olduğundan dolayı diğer maksatlar ve ihtiyaçlar için de istihdam edilebilirdi. Filhakika sadece birkaç ay zarfında, tercihan Noel mevsimi geldikte onun onların musikili ve artistik conversazionelerine iştirak ettiğini cinsi latifin kalplerin- 2150 de hafif bir çırpıntı estirdiğini ve kayıtlara

geçmiş kimi vakalardan vakıf olduğu üzre
sansasyon peşinde koşan hanımlar tarafından
kuşatıldığını -filhakika, fazla kurcalamaya
hacet yoktu ama kendisi de bir zamanlar, şayet
isteseydi, bunu kolayca yapabilirdi -şimdiden
kolayca görebiliyordu. Bunlara ilâveten elbet
hususî ders ücretlerinden maada, hiç de
yabana atılmayacak nakdî kazançlar da bahis
konusu olacaktı. Antrparantez şunu da
düşündü ki, şu mülevves para yüzünden
ilânihaye bir sahne ozanı hayatını sürdürmeye
de mecbur değildi. Lakin bu istikamette doğru
adım at-ması "iç şüphe yok ki hem nakdî
zaviyeden hem de şahsiyeti ci- 2160 netinden
kendi haysiyetine en ufak bir gölge dahi
düşürmeyecek ve bir kuruşun dahi ilaç gibi
geleceği ziyadesiyle muhtaç olduğu ir anda
eline bir çek tutuşturulması fevkalâde faideli
olacağından olayı gerekli idi. Bundan maada,
son zamanlarda zevklerin bir dedeye kadar
tereddiye uğramasına rağmen, cari beylik
müzikten ark1' o türden orijinal müzik, Ivan St.
Austell ile Hilton St. Just ve n arın genus

omnesinin onlara itimat eden halka
yutturdukları ha-r a kolayca kalan tenor
sololarından oluşan mutat hayide bestemden
sonra Dublin'in musikî dünyasında su
götürmez bir yeni-o'acağmdan, sür'atle gayet
müştehir bir hale gelecektir. Evet, 2170

708

şüpheye hiç mahal yok ki, elinde fevkalâde bir
çıkışla kendine İv isim yapmaya ve içinde
kendisine mukavim bir halet yaratac ve, atıye
müteveccihen King Street'in müzahirânına
muazzam k-konser vereceği ve, farzedelim,
şayet kendisini şiddetli bir itici şöhrete
ulaştıracak bir velinimet bulduğu takdirde, evet
ne var f koskoca bir şayet, ve o itişin vereceği
yürü ya kulum cinsinden h' tesirle hayli şöhret
kazanmış pırlanta gibi nice genç insanın ayas
na çelme atan o mukadder tembellik
itihadından kurtulacağı şeh-rin gözünde
yüksek bir mevkie ulaşmaya yeterli tüm kartlar
mev-

2180 cut idi. Elbet öbüründen bir nebzecik bile
çalmayacaktı, zira kendi kendinin efendisi

olarak edebi çalışmaları için şayet arzu ettiği şey bu ise şarkıcılık meşgalesiyle atışkıya sebep olmaksızın ve sadece kendisine ait bir mesele olduğundan dolayı hiçbir surette itibarını herhangi bir şekilde zedelemeksizin boş saatlerinde yığınla zamanı olacaktı.

Filhakika, fırsat ayağına gelmişti ve işte bu yüzdendir ki diğeri, her türlü şeytanetin kokusunu bir mil öteden alan acayip keskin bir hurna sahip olduğundan dolayı ona öylesine sarılmaktaydı.

Tam o sırada at. Daha sonra müsait bir fırsatta, niyet ederek

2190 (Bloom niyet ederek), meleklerin yürümeye ekindiğ yere budalalar hesabı hiçbir surette onun husus münasebetlerine burnunu sok-maksızın ona, onu küçümsemeye hatta yanında bulunmadığı sırada az da olsa gln vesilelerle onu aşağılayan veya artık ne derseniz deyiniz Bloom'un mtevezı kanaatine göre o şhsın karakterinin o yanına nahoş bir yan feneri (kastimiz kelime oyunu yapmak değil) tutan gelişmekte olan malum bir

pratisyen ile alâkasını kesmesini tavsiye etti. At, tabir caizse tahammülünün son noktasına ulaşmış durdu ve, kabarık azametli kuyruğunu yükseklere kaldırıp, süpürgelerin az 2200 sonra süpürüp parlatacağı zemine hissesine düşen dumanı üstünde üç ters küresi bıraktı. Ağır ağır üç kez, dolgun sağrısından birbirinin ardına, pisledi. Ve sürücüsü şefkatle aygır (ya da kısrak) bitirene dek, tırpanlı arabasında bekledi.

Bloom, bu contretempsx.cn istifade, Stephen'le yan yana direk ayrılmış zincirlerin aralığından geçtiler ve, bir pislik yığınının üzerinden aşarak, Stephen daha cüretkârane ama peşten baladının sonunu ırlayadursun, Gardiner Street Lower istikametine ilerlediler-Undalle Schiffe brücken.

2210

Sürücü, kancasına kurulmuş iyi, kötü ya da tarafsız bir kelin¹ A _____.----- 709 -----

İrmeksizin bu biri tıknaz, biri zayıfça ikisi de esmer adamın Pe-s \[aher'e nikâh kıydırmak

amacıyla demiryolu köprüsüne doğru
Hislerini seyreyledi. Onlar yürürken zaman
zaman durup denizli 7'ları, insan aklının
muhalifleri ve bu meyanda kattıkları daha
h'rcok diğer mevzu, gaspçılar, buna muvazi
tarihî vak'alar ya da
lhasıl çöpçü arabası mıdır lüpçü arabası mıdır
ol nende Lower fardiner Street'in nihayetinde
öylecene kışüstü oturmuş onların kancalarının
ardından bakaduran zattan epeyce
uzak, olduklarına işitmesine imkân ihtimal
olmayan mevzular hakkında fite â tefelerini (ki
elbet tamamen dışında kalıyor idi) sürdürerek
gene yürüdüler.

I

BLOOM İLE STEPHEN DÖNERKEN HANGİ KOŞUT YÖN-leri izlediler?

ikisi birlikte Beresford'dan normal yürüme hızıyla başlayıp sırasıyla Lower ve Middle Gardiner adlı sokakları ve Mountjoy Square West'i izlediler: Sonra, adımlarını yavaşlatarak, ikisi de ayrımsa-maksızın Gardiner Place'ten sola yönelerek Temple Street'in en uçtaki köşesine dek ilerlediler: Ardından, daha da yavaşlayarak ve arada bir durarak sağa, Temple Street North'tan Hardwich Place'e dek uzandılar, ikisi de George's Church'ten önceki alana herhangi 10 bir dairedaki bir giriş veteri olduğu yaydan daha kısa olduğu için çapı doğrultusunda yaklaşıp, ayrı ayrı, rahat adımlarla orayı geçtiler. Yolculukları sırasında duumvirate neler görüştü?

Müzik, yazın, ırlanda, Dublin, Paris, dostluk, kadın, fahişelik, diyet, havagazı ışığının ya da ark lambasının ve elektrik ampulünün yakın çevredeki ağaçlar üzerinde güneyönelim etkisi, belediyenin açık çöp sepetleri, Roma Katolik

Kilisesi, rahiplerin bekârlığı, ırlanda ulusu, cizvit eğitimi, tıp öğrenimi, dünkü gün, Sebt günü arifesinin uğursuz etkileri, Stephen'ın kolapsı.

20 Bloom, olaylara karşı tepkilerindeki benzerlik ve farklılıklar açısından aralarında ortak benzeş özellikler keşfetti mi?

Her ikisi de müziği plastik ya da grafik anlatımlara yeğleyen t" sanatsal duyarlılıktaydılar, ikisi de Avrupalı yaşam biçimini adal»1'

yaşanacak yer olarak da Atlantiğin doğu yakasını batı yakasına eliyorlardı, ikisi de küçük yaşta ailelerince uygulanan terbiye ve ' &u ortodoks dinsel, ulusal, toplumsal ve törel öğretilere inançsızlıklarını açıklamada kalıt aldıkları kararlı bir aykırı direnme ile ka-laştırılmılardı. ikisi de karşı cinsler arasındaki çekimin hem esri-hem de körletici etkilerini kabul etmekteydiler. tıcı

Bazı noktalarda görüşleri karşıt mıydı?

Stephen perhiz yapmanın ve sorumlu yurttaşlığın önemi konusunda Bloom'un görüşlerine açıkça karşı çıkmaktaydı; Bloom

ise Stephen'ın yazınsal insan tininin sonsuza dek onanmasına ilişkin görüşlerine içten içe karşı çıkmaktaydı. Bloom, Stephen'ın ırlanda halkının Kelt dininden Hristiyanlığa, 432 yılında Leary'nin saltanatından 260 yılına ya da ona yakın bir tarihte Sletty'de yemek yerken boğaz tıkanması yüzünden boğularak ölen ve Rossnaree'de gömülen Cormac MacArt'ın (t I.S. 266) saltanatına kadar Papa Celestine I tarafından gönderilen Odysseus'un oğlu Potitus'un oğlu Calpornus'un oğlu Patrick tarafından döndürölüş tarihini belirleme konusundaki yanılığya ilişkin düzeltmesini içten içe onamaktaydı. Bloom'un gastrik inanisyona, etkinliklerini zihinsel eforla ve rahatlatıcı bir ortamdaki süratli dairesel devinimle hızlandırılan çeşitli oranlarda karıştırılmış birtakım kimyasal bileşimlere, alkol derecesine bağladığı kolapsı, Stephen başlangıçta bir kadının elinden daha iri olmayan bir sabah bulutu hayaletine (ki iki ayrı gözlem noktasından, Sandycove ve Dublin'den birlikte sezgilenmişti) bağlamaktaydı. Görüşlerinin eşit

ve olumsuz olduğu noktalar var mıydı?
Havagazı ışığının ya da elektrik ışığının yakın
çevredeki bitkiler üzerindeki güneyönelim
etkileri. Rl °om geçmişteki gece gezintileri
sırasında benzer konuları tartış-m'Ş mıdır?
4 te Owen Goldberg ve Cecil Turnbull ile
geceleyin Longwo-Avenue ile Leonard'ın
köşesi, Leonard'ın köşesi ile Syngé
Street ve Syngé Street ile Bloomfield Avenue
arasındaki yollarH 1885'te Percy Apjohn ile
akşamları, Uppercross Baronluğu'nH-
Cebelitarık Villası ile Crumlin'deki Bloomfield
House arasınd-duvara yaslanarak. 1886'da
arada bir kimi tanışlarıyla ve kapışık lerinde,
bekleme odalarında, banliyö hatlarındaki
üçüncü simi tren kompartmanlarında muhtemel
müşterilerle. 1888'de Matthew Dillon'un
Roundtown'daki evinin salonunda sık sık
Binbaşı Brian Tweedy ve kızı Miss Marion
Tweedy ile birlikte ve ayrı ayrı 1891'de bir ve
1893'te bir kez Julius (Juda) Mastiansky ile,
her iki. si de Lombard Street West'teki kendi
(Bloom'un) evinde. 1884, 1885, 1886, 1892,

1893 ve 1904 yıllarının oluşturduğu düzensiz diziye ilişkin Bloom varacakları yere ulaşmazdan önce neler düşündü?

Bireysel gelişim alanının aşamalı genişlemesi ile deneyimin birey-lerarası ilişkilerin çevrik alanında bir kısıtlamaya geriletici biçimde eşlik ettiğini düşündü. Yani ne bakımlardan?

İnsan yokluktan varlığa çokluk olarak gelmiş ve birlik olarak karşılanmıştır: Varlık varlığa herkesle herkes olarak herkesle birlikti:

Varlıktan yokluğa herkesle kimsenin algılamadığınca gitmiş olacaktı. Varacakları yere ulaştıklarında Bloom nasıl bir edimde bulundu?

Eccles Street'te, eşitfarklı tek sayıların dördüncüsü olan 7 numaralı evin önündeki merdivenlerde kapı anahtarını almak için elini düşünmeden pantolonunun arka cebine soktu. Anahtar orda mıydı?

Evvelsi gün giymiş olduğu pantolonun aynı cebindeydi.

713

Miçin iki misli sinirlenmişti?

Hem unutmuş olduğu için hem de kendisine iki kez unutmamayı anımsattığını hatırladığı için. gu durumunda, anahtarsız çiftin önündeki seçenekler, (sırasıyla) bilinçli ve kendiliğindenlikle, nelerdi? içeriye girmek ya da girmemek. Kapıyı çalmak ya da çalmamak. Bloom'un karan?

Bir çare. Ayağını alçak duvara dayayarak bodrum girişinin parmak- 90 lıklarını aştı, başındaki şapkasını bastırıp parmaklıklarla kenar tahtalarının birleştiği alt bölümdeki iki çıkıntıyı kavrayarak bedenini beş fit dokuz buçuk inçlik uzunluğunda iki fit on inçlik bodrum girişinden içeriye ağır ağır indirdi ve kendisini parmaklıklardan ayırıp düşüşün çarpmasına hazırlamak niyetiyle kasılarak bedenini boşlukta rahatça devinecek biçimde sarkıttı. Düştü mü?

Bedeninin ingiliz ağırlık ölçüsü sistemine göre, 19 Frederick Street North adresindeki eczacı kimyager Francis Froedman'ın eczanesinde insanın kendisini belli sürelerde tartması için bulundur- 100 duğu taksimatlı tartı aygıtınca, Urûç Yortusu'nun son gününde, demek ki miladi takvimin bin dokuz yüz dördüncü kebiise (Musevi takviminin beş bin altı yüz altmış dördüncü ve Hicri takvimin bin üç yüz yirmi ikinci) yılının on iki Mayıs'ında, (altın sayısı 5, gü-neş-ay yılları gün farkı 13, güneş çevrimi 9, Dominikal harfler CB, !5 yıllık Roma

dönemindeki 2. yıl, Jülyen dönemi 6617, MCMIV) doğrulandığı üzere yüz elli dört librelik bilinen ağırlığı ile. u sarsıntıyı yarasız beresiz atlattı mı?

"sadmeyle sarsıldıysa da dengesini yeniden kazanarak bir yeri Clnmeden ayağa kalktı ve aydınlık kapısının mandalını serbest HO kalan tarafını çaba sarfederek istinat noktasına birinci türden k-1 dıraç yöntemiyle kaldırdı ve art bitişiğindeki bulaşıkhaneden mı fağa gecikmeli bir giriş yapıp bir kükürtlü kibriti sürtünme ile tuşturarak musluğunu çevirdiği yanıcı kömür gazının çıkmasını sağladı ve ayarlayarak dingin kızıl-beyaz bir kıvama indirgedi»' yükselen bir alev oluşturacak biçimde onu yaktı, son olarak d seyyar bir mumu yaktı. Bu arada Stephen'ın zihni belli başlı hangi imgeler silsilesini algılıyordu? Bu parmaklıklarına yaslanmış durumda, mutfak penceresinin saydam camlarından bir adamın 14 mumluk bir havagazı alevini ayarladığını, bir adamın 1 mumluk bir mumu yaktığını, bir adamın elinde bir mumla mutfaktan çıktığını

algıladı. Adam başka yerde gözöktö mü?
Dört dakika geçtikten sonra mumunun zayıf ışığını sokak kapısının üzerindeki yarım daire açık yelpaze biçimindeki yarısaydam camdan görebilmiştir. Sokak kapısı menteşelerinin üzerinde ağır ağır döndü. Girişin ardındaki boşluktan adam şapkasız elinde mumla göröndü. Stephen onun işaretine uydu mu? Evet, yavaşça içeriye girerek kapıyı kapayıp zincirlemesine yardım etti ve adamın sırtını, sessiz adımlarını ve mumun ışığını yavaşça izleyerek holün solundaki ışığı sızdıran bir kapı aralığını geçip besten fazla basamaklı bir döner merdivenden dikkatle inerek Blo-om'un evinin mutfağına girdi. Bloom ne yaptı?
Mumu, alevinin üzerine soluğunu yeğın bir biçimde üfleyerek söndürdü, oturulacak yerleri kaşığa benzeyen arkası bahçe penceresine dönük olanı Stephen için, öbürü kendisi için iki sandalyeyi1 lminenin önüne çekti, bir dizini yere dayayıp ocağın içinde çap-lamasına yerleştirilmiş uçları reçineli çubuklardan, çeşitli renk-rdeki kâğıtlardan ve 14 D'Olier Street'teki

Messrs Flower and u'Donald'ın deposundan tonu yirmi bir şiline alınmış en iyi cins-eğri büğrü çokgen Abram kömürlerinden bir yığın oluşturdu, kâğıtları üç çıkıntılı yerden bir kükürtlü kibritle tutuşturarak yakıttaki gizilgücü, karbon ve hidrojen elementlerinin havadaki oksijenle özgür bir birleşmeye geçmesiyle açığa çıkardı.

Stephen aklından hangi benzer görüntüleri geçirdi?

Başka yerlerde başka zamanlarda bir ya da iki dizi üzerine çökerek onun için ocak yakan başkalarını, Kildare Kontluğu'ndaki Sallins Clongowes Wood Isa Cemiyeti Koleji'nin revirinde Birader Mic-hael'ı: Dublin'deki ilk evleri Fitzgibbon Street on üç numarada babası Simon Dedalus'u: Can çekişen kız kardeşi Miss Julia Mor-kan'ın Usher's Island 15 numaradaki evinde vaftizannesi Miss Kate Morkan'ı: Eniştesi Richie (Richard) Goulding'in karısı mutfağında: Eniştesi (Richie (Richard) Goulding'in karısı teyzesi Sara'yı Clanbrassil Street 62 numaradaki evinin mutfağında: Simon Deda-lus'un eşi anası Mary'yi 1898 Saint Francis Xavier bayramının sabahında North Richmond Street'teki evlerinin mutfağında: 16 Stephen's Green North'taki University College'in fizik eğitim dekanı Peder Butt'u: Cabra'da babasının evinde kız kardeşi Dilly'yi (Delia). Stephen bakışlarını ocaktan onun karşısındaki duvara doğru çevirip bir yardalık

bir yüksekliğe kaldırdığında ne gördü?
Beş sarmal zemberekli çingırağın altında, baca dikmesinin yanındaki girintiye enlemesine takılı iki kanca arasından sarkan eğri çiz-g'li bir ipin ucuna asılı küçük boyutlarda art arda bağlanmadan Katlanmış bitişik üçgenler halinde kare biçiminde dört mendil ve a»Şılmış pozisyonunda ikisi dış uçlarında biri de birleşme noktasında üç kalkık tahta mandalla kıstırılmış üstleri ve ayakları Lisle askılı bir çift gri kadın çorabı. 'om mutfak ocağında ne gördü?

716

Sağ (daha küçük olan) gözde mavi emaye bir kulplu tencere: Sol (daha büyük olan) gözde siyah bir demir çaydanlık.

Bloom ocakta ne yaptı?

Saplı tencereyi sol göze koydu, kalktı ve suyun akmasını sağlamak amacıyla musluğu çevirmek için çaydanlığı eviyeye götürdü. Su aktı mı?

Evet. Wicklow Kontluğu'ndaki 2 milyar 400 milyon galon kapasiteli bir rezervuardaki

bir yeraltı sukemerinden ilk fabrika maliyeti doğrusal yarda başına 5 £'e inşa edilmiş olan tekli ve çiftli ana filtre boru sistemleriyle süzülerek akan ve Dargle, Rathdown, Glen of the Downs ve Callowhill tarikiyla, 22 nizami millik bir mesafeyi aşarak 26 dönümlük Stillorgan bendine ulaşan ve oradan bir boşaltma sarnıçları sistemi aracılığıyla şehir sınırında Upper Leeson Street'teki Eustace Bridge'de 250 fitlik bir eğimle, gerçi uzun süren yoğun kuraklık ve günde 12 1/2 milyon galonluk su ikmalî yüzünden su seviyesi havuz savaklarının altına düşmüş olmasına karşın belediye ölçüm sorumlusu ve suişleri mühendisi Mr. Spencer 190 Hatty, C. E.'nin, suişleri kurulunun yönergesiyle belediye suyunun tüketim dışı amaçlarla kullanılmasını yasaklamış (1893'te olduğu gibi Grand ve Royal kanallarının içilemeyen suyuna müracaat etme olasılığını göz önünde tutarak) özellikle Güney Dublin Fakirleri Himaye Cemiyeti, 6 inçlik bir sayaçtan sağlanan yoksul başına günde 15 galonluk istihkaklarına karşın,

sayaçlarının halkın kendi kendini idare eden borcuna sadık, güvenilir vergi mükelleflerinden oluşan başka bir kesimin ziyanını temsilen belediye hukuk müşaviri Avukat Mr. Ignatius Rice'ın onayıyla gece başına 20.000 galonluk bir israfla suçlanmıştı.

200 Ocak başına dönen suyaâşık, su çekicisi, su taşıyıcısı Bloom suyun nesine hayranlık duydu? Evrenselliğine: Demokratik eşitliği ve kendi düzeyini gerçekleştirirmede doğasının değişkinliğine: Mercator'un haritasındaki okyanusun enginliğine: Pasifik Okyanusu'nun 8000 kulacı aşan Sun-

----- 717 -----

Ham çukurunun iskandil edilemeyen derinliğine: Dalgalarının din-ienmekbilmezliğine ve yüzey parçacıklarının sırayla tüm kuyulara ulaşmasına: Birimlerinin bağımsızlığına: Deniz durumlarının değişkenliğine: Sütlimanken hidrostatik dinginliğine: Gelgit azıttığında ve aybaşı gelgitinde hidrokinetik kabarışına: Kudurmuşlu-ğundan sonraki çöküşüne: Kuzey

ve Güney Kutbu kutupçevresi 210 buzullarının
temizliğine: Mevsimsel ve ticari önemine:
Yerkürenin anakaralarına oranla 3'e karşı 1
üstünlüğüne: Astropikal Oğlak Dö-nencesi'nin
altındaki tüm bölgeyi kapsayan millerce ve
millerce karelik tartışmasız engin
hegemonyasına: O ezeli çanağının yüzyıllar
boyunca süregelen dengeliliğine: O sarımtırak
çamurlu yatağına: En değerli metallerin
milyonlarca tonu dahil tüm çözünür öz-dekleri
çözelti halinde eritebilme ve tutma
kapasitesine: Yarımadaları ve adaları yavaş
yavaş aşındırmasına, sürekli olarak homotetik
adalar, yarımadalar ve uçurumlu burunlar
oluşturmasına: Alüvyonlu çökeltilerine: Ağırlığı,
oylumu ve yoğunluğuna: Kızgın, ılı- 220 man
ve soğuk bölgelerde tedrici renk değişimlerine:
Kara göllerine akan ırmaklarla denizlerle
birleşen akarsular ve onların kolları, denizaşırı
akıntılar, Golfstrim, kuzey ve güney ekvatorial
akıntılar-daki seyrüsefer olanaklarına:
Denizdepremlerinin,

hortumların, Artezyen kuyularının, taşkınların, sellerin, anaförlerin, ivinti yerlerinin, çağlayanların, salıntılarının, birleşen nehirlerin, ayrılan nehirlerin, geyzerlerin, şelalelerin, girdapların, Maelstromların, subas-kınlarının, tufanların, şiddetli yağmurların yeğînliğine: Yeryüzünü çepeçevre saran vasi çevren eğrisine: Pınarlarının gizemine ve değnek falı ya da nemölçen aygıtlarla ortaya çıkarılan ve örneğini 230 Ashtown Gate'te duvardaki deliğın dibindeki kuyuda gördüğümüz, çiğlenmiş havadaki, çiy damıtımındaki gizli nemliliğine: İki kısım hidrojen bileşeni ile bir kısım oksijen bileşeni şeklindeki bileşiminin yalınlığına: Sağaltıcı erdemlerine: Lût Gölü'nün sularındaki yüzdürme gücüne: Derelerdeki, çaylardaki, elverişsiz baraj-lardaki, sızıntılı gemilerdeki dayançlı girinimine: Temizleyici, susuzluğu giderici ve ateşi söndürücü, bitkileri besleyici özelliklerine: Örneklık ve yetkinlik timsali olarak yanılmazlığına: Buhar, sis, bulut, yağmur, sulusepken, kar ve dolu olarak başkalaşımına: Sıkı yangınmusluklarındaki

gücüne: Göl, koy, körfez, haliç, boğaz ve 240 lagunlarda, atollerde, takımadaları çeviren denizlerde, deniz geçitlinde, fyortlarda, girintilerde, gelgit bölgelerinde, nehirağızların-a ye deniz kollarında sergilediği biçimsel çeşitliliğine: Buzullar-aki, aysberglerdeki, deniz buzlarındaki somluğuna: Hidrolik eğirmençarklarını, türbinleri, dinamoları, elektrik santrallerini,

WfP 718

kastarlama istasyonlarını, tabakhaneleri, ditme değirmenlerini çalıştırmadaki uysallığına: Kanallar, gidiş geliş uygun nehirler ve yüzdürme ve ziftleme havuzlarındaki yararlılığına: Gelgitlerin ya da bir düzeyden öbürüne dökülen akarsuların denetimiyle elde 250 edilebilen gizilgücüne: Harfî olmasa bile sayısal olarak yeryüzünün sakinleri olan (anakustik ve fotofobik) direyi ve biteyine: insan bedeninin % 90'ını oluşturmalarıyla heryerdeliğine: Gölsel bataklıklardaki zararlı buharlarının zehirli çirkeflerinin, solmuş çiçek sularının, batanaydaki irkintilerinin muzırlığına.

Yarıdolmuş çaydanlığı şu anda yanmakta olan kömürlerin üzerine yerleştirdikte, hâlâ akmakta olan musluğa niçin döndü?

Kirlenmiş olan ellerini kısmen kullanılmış üzerine hâlâ kâğıt yapışık küçük Barrington limonrayihah sabun kalıbıyla (ki on üç saat önce dört peniye almış ve parasını hâlâ ödememişti) ve güzel so-260 ğuk hiçdeğişmeyen hepdeğişen suyla yıkamak ve onları dönen tahta bir merdaneye geçirilmiş uzun kırmızıkenarlı bir havluyla kurulamak için. Stephen, Bloom'un önerisini hangi nedenden ötürü kabul etmedi?

Hidrofobisi olduğundan, soğuk suyla kısmi temastan ya da suya batırılmaktan nefret ettiğinden, (son aldığı banyo bir önceki yılın Ekim ayına rastlıyormuş), cam ve kristal gibi saydam nesnelerden hoşlanmadığından ve düşünce ve dilde de berraklıktan kuşku duymasından ötürü.

Bloom'un Stephen'a hijyen ve profilaksi üzerinde ve bunlara ek 270 olarak, insan anatomisinin soğuğa en duyarlı bölümleri ense

ve mide ile ayak ayası ya da tabanı olduğundan dolayı deniz ya da nehirde banyo yapılması halinde başın önce ıslatılması ve yüz ve boyun ile göğüs ve karın nahiyesindeki kaslara süratle su çırılması konusunda nasihat vermesini engelleyen şey neydi? Berraklığın, dehanın düzensiz orijinalitesiyle uyumsuzluğu. Aynı şekilde ne gibi didaktik nasihatleri de vermekten kaçındı?

Seslenmeyle ilgili: Beykın, tuzlanmış morina ve tereyağının protein yüzdesiyle kalori değerinden sağladığı enerji ve sonuncusunda birincisinin yokluğu ve ilkinde ikincisinin bolluğu. gv sahibine göre konuğunun en belirgin özelliği neydi? 280 Özgüveni ve buna eşit ve karşıt bir kayıtsızlık ve kendini toparlama gücü. Ateş aracılığıyla sıvı kabında hangi eşanlı görüngü cereyan etti?

Kaynama görüngüsü. Mutfak ile bacadeligi arasında vantilasyonun devamlı yukarıya doğru akışıyla körüklenme sonucu yanma, tutuşmuş olan yakıt demetlerinden, bitkisel varlığını ısıнын (ışığıyan erke) baş kaynağı

güneşten her yerde mevcut ışıklı geçirgen
esirin içinden aşır gemesine borçlu olan ilk çağ
ormanlarının yapraklı fosilleşmiş
döküntülerindeki sıkıştırılmış mineralleri içeren
çokyüzlü bitümlü kömür öbeklerine iletilmişti.
Böylesi bir yanmayla mey- 290 dana gelen bir
devinim hali olan ısı (taşınan), sürekli ve artan
bir şekilde ısı kaynaktan, metal demirin
pürüzlü cilasız koyu renkli yüzeyinden, kısmen
soğurum kısmen geçirimle ilerleyerek ısını
azar azar yükselterek olağandan kaynama
noktasına ulaştırmıştır ki ısıdaki bu artış 1
litrelik suyu 50°'den 212° Fahrenheit'a
çıkarmak için gereken 72 ısı birimin
harcanmasının sonucu olarak ifade edilebilir.
Isıdaki bu artışın gerçekleştiğini ne duyurdu?

vaydanhkkapağının altından iki yandan eşanlı olarak çift kavisli

b,r su buharı fışkırtısı. 30o

Di

°om, bu biçimde kaynatılmış olan suyu hangi kişisel amacı için kullanabilirdi? Tıraş olmak için.

720

Geceleyin tıraş olmanın ne gibi avantajları vardı?

Daha yumuşak bir sakal: Tıraştan tıraşa kasten kendi yapışık sabun köpüğüyle bırakıldığı takdirde daha yumuşak bir fırça: uzak yerlerde mutat saatler dışında beklenilmeyen bir şekilde kadın tanıdıklarıyla karşılaşıldığı takdirde daha yumuşak bir cilt: Günün akışına değgin sakin düşünceler: Daha dinlendirici bir uykudan uya-310 nıldığında daha taravetli bir duygu, zira sabah gürültüleri, beklenti ve endişeleri, takırdayan bir sütgüğümü, bir postacının kapıyı iki kez çalışı, okunmuş ama yüzünü sabunlarken yeniden okunan bir gazete, aynı noktanın yeniden

sabunlanması, bir sarsıntı, bir kurşun sesi ve bunlara eşlik eden hiç lüzumu olmadığı halde korksun mu korkmasın mı gibi düşünceler tıraşın hızını artırıcı bir etkiye ve bir çentiğe -ki bu kesğin üzerine özenle kesilip nemlendirilmiş yakı bezi yapıştırılır- yol açabilir: Ki yerine getirilecekti. Işığın yokluğu niçin onu gürültünün varlığından daha az tedirgin etmekteydi?

320 Sıkı dolgun erkeksi kadınsı, pasif aktif elindeki dokunma duygusunun güvenilirliğinden dolayı. Özelliği (elinin) neydi ve bunların ne gibi karşıt etkileri vardı?

Cerrahi ameliyat geçirmişti ancak gayesinin vasıtayı mubah kılması durumunda bile insan kanı akıtılması konusunda isteksiz olduğundan, doğal sırasına göre heliyoterapi, psikofizikoterapi ve oste-opatik ameliyatı yeğlemekteydi.

Mutfaktaki, Bloom tarafından açılan tabak dolabının alt, orta ve üst raflarında neler bulunuyordu? Alttaki rafta dikey olarak beş kahvaltılık tabağı, üzerlerinde altı kah-330 valti fincanı ters oturtulmuş yatay konumda altı

fincantabağı, düz oturtulmuş bir bıyıklıfincan ve bir Crown Derby fincantabağı, ke" narları yaldızlı dört beyaz yumurta kabı, içindeki çoğu bakır bozuk paralar görünen açık bir güderi kese, bir de küçük bir aromatik (menekşe) şekerleme kavanozu. Orta rafta içinde karabiber bulu-

721

kenarı çentik bir yumurta kabı, bir tuzluk, yağlıkâğıda sarılı .İlirt siyah zeytin, boş bir Plumtree et konservesi kutusu, içinde bir i rsey armudu bulunan oval bir iplik sargılı hasır sepet, yarısı boş rnercanpembesi ipekkâğıdından kılıfı yarı soyulmuş bir şişe VVilliam Gilbey and Co.'nun beyaz Invalide porto şarabı, bir paket nyebilen Epp kakaosu, buruşturulmuş bir folyo kâğıdında libresi 340 2/-'lik beş onz Anne Lynch kalite çayı, en âlâ kristal kesme şeker içeren silindir şeklinde bir teneke kutu, iki soğan, iri olanı İspanyol ve tam, ötekisi daha küçükçe ve yerli, daha geniş yüzeyli ve daha keskin kokulu iki parçaya ayrılmış, bir kavanoz İrlanda Örnek Mandırası

kreması, kahverengi bir çömlek içinde ısıyla suya mayhoş serum ve yarı katılaştırılmış peynirimsi maddelerle dönüştürülmüş yarım pint kadar ekşimiş bozuk süt ki Mr. Bloom'un ve Mrs. Fleming'in kahvaltıları için çıkarılan miktar toplandıkta, ceman bir emperyal pint eder ki bu da ilk alındığındaki toplam miktarıydı, iki karanfil tanesi, bir yarım peni ve içinde çiğ bir pirzola 350 bulunan küçük bir tabak. Üst rafta çeşitli boyut ve menşeli bir dizi reçelkavanozu (boş). Dolap örtüsü üzerinde dikkatini çeken şey neydi? 8 87, 88 6 numaralı yırtılmış iki bahis biletinin dört çokgen parçası. Alnını bir süre kırıştırmasına hangi anımsamalar yol açtı?

Rastlantılara değgin anımsamalar, gerçeğin kurgudan daha tuhaf oluşu, Butt Bridge'deki arabacılar barınağında Evening TekgrapA'm pembe akşam baskısında resmi ve kesin sonuçlarını okumuş olduğu Gold Cup açık handikapı sonucunun ilk habercisi.

lahmini ya da kesin sonuca ilişkin ilk ipuçlarını nerede almıştı? 360

Bernard Kiernan'ın 8, 9 ve 10 Little Britain Street'teki ruhsatlı işyerinde: David Byrne' nin 14 Duke Street'teki ruhsatlı işyerinde: °wer O'Connell Street'te Graham Lemon'un önünde esmer bir am eline, Siyon kilisesini yeniden kuran Ilyas peygambere ait " el ilanı (ki sonradan atmıştı) tutuşturduğunda: Lincoln Pla'teki ecza deposu F. W. Sweny and Co.'nun (Limited) bürosu ci- 722 varında Frederick M. (Bantam) Lyons'un Freeman's Journalve Ar tional Press'm atmak üzere olduğu (ki sonradan atmıştı) o günle- nüshasını süratle ve art arda isteyip, okuyup geri verdiği zaman k' 360 ardından,

yüzünde parlayan esin ışığı ve kollarında kehanet dilin de hakkedilmiş olan soyunun gizini taşıyarak o doğu mimarisinde ki Türk Hamamı ve Sıcak Banyolar binasına doğru yönelmişti. Endişelerini hangi hafifletici mülahazalar bertaraf etti?

Yorumlama güçlükleri zira herhangi bir olayın önemi onun meydana gelişini ses yansımasının elektrik deşarjını izlemesi gibi değişkendir, ayrıca olası kayıpların, başarılı bir yorumundan başlayarak topyekûn yorumlanmasındaki başarısızlık sonucu gerçek bir kaybın hesaplanmasındaki güçlükler. Haletiruhiyesi?

370 Bir şey yitirmemişti, bir şey beklemiyordu, düş kırıklığına uğramamıştı, halinden memnundu. Ne diye memnundu?

Belli herhangi bir kayba uğramamış olmasından. Başkalarına belli avantajlar sağlamış olmasından. Yahudi olmayanlara bir ışık.

Bloom Yahudi olmayan birisine nasıl kahvaltı hazırladı?

İki çayfincanına silme iki kaşık dolusu Epps eriyebilir kakaosunu koydu ve etiketinde basılı kullanım talimatı uyarınca devamla her bir fincana, yeterli bir süre kaynadıktan sonra önerilen maddeleri önerileri tarz ve miktarda yayılması amacıyla ilave etti.

380 Ev sahibi konuğuna fazladan ne gibi özel misafirperverlik davranışları sergiledi? Evin efendisi olmanın ona verdiği, biricik kızı Millicent'in (Mü

723

ona hediye ettiği taklit Crown Derby bıyıklıfincanını kullanma ay-rıcalığından feragat edip onun yerine konuğununkinin eşi bir fincan alarak ve genellikle karısı Marion'un (Molly) kahvaltısı için ayrılan koyu kremadan konuğuna bol bulamaç sunarak kendisine jse daha az ölçüde koyarak. Konuk bu misafirperverlik işaretlerinin farkında mıydı ve onları takdirle karşıladı mı?

Onun dikkati bunlara ev sahibinin latifeli sözleriyle çekilmişti, o da onları ağırbaşlılıkla karşılayıp ikisi birlikte latifağırbaşı bir sükûnet

içinde Epps'in tanrının nimeti kakosunu içtiler.
390

Zihninden geçirdiği ama başladığı hareketi tamamlamak amacıyla öbürü ve kendisi için ilerideki bir fırsata saklamış olduğundan dolayı söylemediği misafirperverane sözler var mıydı?

Konuğunun ceketinin sağ tarafındaki 1 1/2 inç uzunluğunda bir söküğün onarılması. Dört hanım mendilinden birini, prezantabl bir duruma getirildikte, konuğuna hediye etmek. Kim daha çabuk içti?

Bloom, başlanıçta on saniyelik bir avantajla ve sapından ısının sürekli iletildiği kaşığın içbükey yüzeyiyle rakibinin bir yudumuna karşı üç, ikisine karşı altı ve üçüne karşı dokuz yudum içerek.

400

Tekrarlanan hareketinin eşliğinde ne gibi düşünceler yer aldı?

Sessiz arkadaşının zihinsel kompozisyonlarla meşgul olduğuna Vanlış olarak hükmedip, edebiyata eğlence olsun diye bakma yeri-ne>

kendisinin de William Shakespeare'in eserlerine birçok defalar u5sel ya da gerçek hayatın apra5ık sorunlarının çözümü amacıyla a5ıvurmu5 olduğunca onun eğitsel yanlarından alınacak zevkler berinde tefekküre daldı.

410

Onlara özüm bulabilmi5 miydi?

Kimi klasik parçaları dikkatli ve küçük sözlüğünün yardımıyla d falarca okumasına kar5ın, metinden edindiği kanaat yeterli olmu5, bulduğu cevaplar her noktayı aydınlatamamı5tı.

1877'de 11 yaşımda ümitvar bir 5airken Shamrock adlı haftalık bir gazetenin sırasıyla 10/-, 5/- ve 2/6'lık üç

ödüllü yarışması münasebetiyle onun tarafından yazılmış olan ilk özgün nazım parçasının son dizeleri nelerdi?

Basılsın 5iirlerim Gazetede isterim 420 Onlara var mı acep münasip bir yeriniz.

5ayet lütfederseniz Sonunda ekleyiniz Adım L. Bloom'u, naçiz kulunuz.

Geçici konuğu ile kendisi arasında onları
birbirinden ayıran dört öğe buldu mu?

İsimleri, yaşları, ırkları, inançları.

Gençliğinde adıyla yaptığı anagramlar nelerdi?

Leopold Bloom Ellpodbomool 430 Molldopeloob

Bollopeloom Old Ollebo, M. R

Kinetik şairimiz 14 Şubat 1888'de önadının

kısaltılmış hali üzerinde nasıl bir akrostiş

hazırlamış ve Miss

Marion (Molly) Tweedy y göndermişti?

Pek uyaklı kafiyele şarkılar yazar durur şairler
O tatlı musikisiyle sevgilisini bulur.

\

725

La la la, dokuz çarpı dokuz kez söylerler o
şarkıyt. Derim ki şaraptan da şarkıdan da aziz
sen,

Ya, bu dünya benimdir, şayet benim isen. 440
Af, 47, 48, 49 South King Street'teki Gaiety
Theatre'nin müsteciri Michael Gunn tarafından
sipariş edilen ve süper yılbaşı ve Noel njvesi
Gemici Sinbad'in (yapımcısı R. Sheldon 26
Aralık 1992, yaza-Greenleaf Whittier, dekorlar
George A. Jackson ve Cecil Hicks, kostümler
Mrs. Michael Gunn'ın denetiminde Mrs. ve
Miss Whe-lan, koreografı Jessie Noir,
palyaçoluklar Thomas Otto tarafından) ikinci
tabındaki (30 Ocak 1893) altıncı sahne olan
elmaslar vadisinde sunulmak üzere geçen
yılların olaylarıyla içinde bulunduğumuz yılın
fıkstürüne ait Şayet Brian Boru geri
dönebilseydi de eski Dublin'i görseydi şimdi
adlı bir baş kadın oyuncu Nelly Bouverist ta-

450 rafıdan söylenmesi tasarlanan aktüel bir konuya ilişkin bir şarkıyı (Müzik: R. G. Johnston) tamamlanmasına engel olan şey neydi?

En başta, İmparatorluğa ait ve yerel meseleler arasındaki belirsizlikler, Kraliçe Victoria'nın (doğumu 1820, tahta çıkışı 1837) beklenen 60. yıldönümü jübilesi ve yeni belediye balık halinin açılışının ertelenmesi: ikinci olarak, York Dükü ve Düşesi Ekselansla-rıyla (gerçek) Majesteleri Kral Brian Boru'nun (hayali) peşi peşine ziyaretleri meseleleri üzerinde müfrit çevrelerin muhalefetinden çekinmiş olması: Üçüncü olarak, geçenlerde Burgh Quay'da kurulan Grand Lyric Hall ile Hawkins Street'te kurulan Theater Ro- 460 yal'a ilişkin profesyonel etiket ile profesyonel rekabet arasındaki çatışkı: Dördüncü olarak, Nelly Bouverist'in entelektüel, siyasi ve güncel olmayan yüz ifadesine duyulan merhametten ve Nelly Bouverist'in kendisi (Nelly Bouverist) makalelerde arzı endam ederken entelektüel, siyasi ve güncel olmayan iç çamaşırlarının

neden °lduğu şehvaniyitten kaynaklanan bir oyalanma: Beşinci olarak, münasip müziğin ve Herkesin Fıkralar Kitabı'ndan (1000 sayfa ve ner birinde bir kahkaha) mizahi kinayelerin seçimindeki zorluklar: altıncısı, yeni Belediye Reisi Daniel Tallon'un, yeni Emniyet * 'üdüğü Thomas Pile'in ve yeni Başsavcı Yardımcısı Dunbar Plun- 470 et Barton'un adlarıyla ilgili eşsesli ve bozuk sesli uyaklar. '5'an arasında nasıl bir ilişki vardı?

726 480

16 yıl önce 1888'de Bloom, Stephen'in şimdiki yaşındayken Ste hen 6 yaşındaydı. 16 yıl sonra 1920'de Stephen, Bloom'un simdik' yaşına ulaştığında Bloom 54 yaşında olacaktı. 1936'da Bloom 70'ine ve Stephens de 54'üne bastıklarında, başlangıçta yaşlarım 0-16 olan oranı 17 72-13 V2 olacaktı ki bu oran istenildiği kada müstakbel yıllar eklendikçe artacak ve fark da azalacaktı, zjra . yet 1883'te mevcut olan oran o zamana dek değişmemiş olsaydı yani böyle bir şeyin mümkün olabileceğini tasavvur edersek 1904'te Stephen 22 iken

Bloom 374 olurdu ve 1920'de Stephen 38 iken, yani Bloom'un o zamanki yaşı, Bloom 646 olurdu, Stephen maksimum salhorde bir yaş olan 70'ine ulaştığında, 714 yılında doğmuş olmasından ötürü 1190 yıl yaşamış olacağından dolayı, maksimum saldide bir yaş olan, Metuşelah'ın 969 yaşını dahi aşmış olur, beri taraftan, şayet Stephen yaşamaya devam ederse o yaşa I.S. 3072'de ulaşmış olacak, Bloom da I.Ö. 81.396 yılında doğ-490 muş olma zorunda kalacaktır. Bu hesaplamaları hangi olaylar hükümsüz kılabilirdi?

Her ikisinin birden ya da ikisinden birinin yok olması, yeni bir takvim çağının başlatılması, dünyanın imha edilmesi ve bunun neticesinde her ne kadar kaçınılmaz ise de zamanı önceden kestirilemeyen insan soyunun kökünün kazınmış olması.

Daha önceki kaç karşılaşmaları onların önceden var olan tanışıklıklarını kanıtlamıştı? İki. Birincisi, 1887'de, Matthew Dillon'un Roundtown, Kimmage Road'daki malikânesi Medina Villa'nın leylakbahçesinde, Step-500

hen'in annesi de varken, Stephen o zaman 5 yaşındaydı ve tanıştırılırken elini uzatmak istememişti, ikincisi, 1892 Ocak ayının yağmurlu bir Pazar günü Breslin Oteli'nin pastanesinde, Stephen m babası ile Stephen'in büyükamcası da varken ve Stephen o sıralar 5 yaş daha büyükken. Bloom, oğlunun ve ardından babasının da desteklediği yemek verini kabul etti mi?

727

Büyük bir minnetle, müteşekkirâne takdirle, samimi ve kadirşi-asça bir şükranla, takdirkârane müteşekkir ve halisane esefle, istinkâfetti.

gu hatıralar üzerindeki sohbetleri aralarındaki üçüncü bir bağı or- 510 taya çıkardı mı? Mrs. Riordan (Dante), birtakım gelirleri olan dul bir kadın, 1 Eylül 1888'den 29 Aralık 1891'e kadar Stephen'in ailesiyle birlikte oturmuş ve 1892, 1893 ve 1894 yıllarında da 54 Prussia Street'te mukim Elizabeth O'Dowd'un mülkü olan City Arms Otel'i'nde de oturmuştu ve orada 1893 ve 1894'ün kimi bölümlerinde o zamanlar 5 Smithfield'de mukim Joseph Cuffe'nin istihdamında bir kâtip olarak o civardaki North Circular Road'da Dublin Hayvan Pa-zarı'nda satışlara nezaret ederken, aynı otelde ikamet eden Blo-om'a sürekli olarak haber yetiştirmişti. 520

Bloom onun bedensel bakımıyla ilgili herhangi özel bir hayırseverlikte bulundu mu? Ilık yaz akşamlarında kimi zaman, kısıtlı da olsa belli bir gelir sahibi olan bu hastalıklı dul kadını malûl arabasında, tekerlekleri ağır ağır döndürerek Mr. Gavin Low'un işyerinin tam karşısındaki Mrs. Riordan orada bir süre kalır ve tekmercekli dürbünüyle tramvaylardaki,

şışırılmış pnömatik lastiklerle teçhiz edilmiş uzun yol bisikletlerindeki, binek arabalarındaki, tandemlerdeki, özel ve kiralık landolardaki, karoçalardaki, iki tekerlekli gezinti arabalarındaki ve faytonlardaki Phoenix Park'ta şehre gitmekte 530 ya da vice versa olan hiçbirini tanımadığı insanları gözetler dururdu.

A^{Asıl} oluyor da bu şekilde nöbet tutmayı gönül rahatlığıyla yapabiliyordu?

A^{İra} gençliğinin baharındayken çokrenkli dairesel bir bombeli amin içinden dışardaki anacaddede meydana gelen sürekli deği-Ş'khklerin yarattığı güzel manzarayı izler, yayaların, dörtayaklıla-lın> velespitlerin, vasıtaların ağır ağır, hızlı hızlı, muntazaman, döne döne dolanarak küreyi çeviren sarp kıyıdan döne dol akıp gidişlerine bakardı. Mrs. Riordan sekiz yıl önce öleliden bu yana ne gibi farklı anılar kalmıştı?

En eski olarak, bezik kartları ve fişleri, Skye teriyeri, sözde serveti, zaman zaman dalgınlaşması ve kulak zarı iltihabından dolavı

başlangıç halindeki sağırılığı: Daha yeni olarak, Meryemana heykelinin önündeki kolza yağı kandili, Charles Stewart Parnell için ve Michael Davitt için yeşil ve maron renkli fırçaları, ipek kâğıtları. Bu anılarını kendisinden daha genç bir dosta anlatmasını daha zevkli kılan, onları tazeleyici başka bir yöntem daha kalmamış mıydı?

Daha önceleri aralıksız olarak uygulanmış ve sonraları bırakmış olduğu, Eugen Sandow'un Bedenî Kuvvet Nedir, Nasıl Elde Edilir adlı eserinde gösterilen ve özellikle oturarak çalışan işadamları için hazırlanmış olup çeşitli adale gruplarını çalıştırmak ve neticede hoş bir sertlik, daha zevkli bir gevşeme ve gençlere özgü rahat bir çevikliğe yeniden kavuşulması amacıyla bir aynanın önünde zihinsel konsantrasyonla yapılması gereken oda jimnastikleri.

İlk gençlik yıllarında özel bir çeviklik sergiler miydi?

Ağırlık kaldırmak gücünün ve tam tur jirasyon ise cesaretinin ötesinde idiyse de High School

öğrencisiyken karın adalelerinin anormal derecede gelişmiş olması sonucu paralel barda dengeli ve yatay durma hareketini mükemmel bir şekilde icra edebiliyordu.

ikisinden biri kendi farklı soyuna açıkça bir anıştırmada bulundu mu? Hiçbiri.

729

P valın ortak biçimine indirgendiği takdirde, Bloom'un Step-hen'in Bloom hakkındaki düşünceleri ile Stephen'in Bloom'un « phen hakkındaki düşünceleri nelerdi?

O onun bir Yahudi olduğunu düşündüğünü düşündü, oysa o onun onun Yahudi olmadığını bildiğini düşündü.

570

Ketumiyet kısıtlamaları kaldırıldıkta, her birinin soyları nasıldı?

Bloom, Szombathely, Viyana, Budapeşte, Milano, Londra ve Dub-linli Rudolf Virag (sonraları Rudolph Bloom) ile Julius Higgins (doğumda adı Karoly) ve Fanny Higgins'in (kızlık adı Hegarty) ikinci kızları Ellen Higgins'in tek erkek ve biricik mirasçısı.

Stephen, Cork ve Dublinli Simon Dedalus ile Richard ve Christina Goul-ding'in (kızlık adı Grier) kızı Mary'nin en büyük ortak mirasçısı. Bloom ile Stephen vaftiz edilmişler miydi, nerede ve kimin tarafından, din adamları mı yoksa laik kimseler mi? Bloom (üç kez), Muhterem Mr. Gilmer Johnson M. A. tarafından, 580 tek başına, Coombe'deki Saint Nicholas Without Protestan kilisesinde, James O'Connor, Philip Gilligan ve James Fitzpatrick tarafından, birlikte, Swords köyündeki bir tulumbanın altında, ve Rathgar'da Three Patrons kilisesinde Muhterem Charles Malone

C. C. tarafından. Stephen (bir kez), Rathgar'da Three Patrons kilisesinde, Muhterem Charles Malone C. C.

tarafından, tek başına.

Öğrenimlerinde bir benzerlik buldular mı?

Bloom yerine Stephen'ı koyarsak, Stoom sıra ile bir anaokulunu ve bir ortaokulu geçebilirdi.

Stephen yerine Bloom'u koyarsak, Hlephen sıra ile ortaokulun hazırlık, altıncı, yedinci ve sekizinci sı- 590 "ıflarıyla Kraliyet

Üniversitesi'nin giriş sınavını ve sonraki üç yılı su gibi-geçerdi. 'om hayat üniversitesine devam ettiğini söylemekten niçin kaçındı?

730

Söyleyeceği bu şeyin daha önce onun tarafından Stephen'a ya a Stephen tarafından ona ifade edilmiş olup olmadığına ilişkin mün hem bir tereddüdünden dolayı.

Kişisel olarak hangi iki mizacı temsil ediyorlardı? Bilimsel. Artistik.

600 Bloom, kuramsal bilimden ziyade uygulamalı bilime meyyal olduğunu kanıtlamak

amacıyla hangi kanıtları öne sürdü?

Karnı doymuş vaziyette sindirimini kolaylaştırmak amacıyla sırt üstü yatarken artık yaygın olan ama bir zamanlar pek devrimsel sayılan örneğin, havada dolaşan paraşüt, yıldız dürbünü, helezonik tirbuşon, çengelliğne, madensuyu sifonu, vinçli ve savaklı kanal havuzu, emmebasma tulumba gibi icatların önemini takdir etmiş olmanın tahrikiyle düşünüp bulduğu birtakım pratik icatlar.

Bu icatlar daha ziyade anaokullarının geliştirilmesine yönelik tasanlar şeklinde miydi? 610 Evet, patlangaçların, elastik balonların, tehlikeli oyunların, lastikli sapanların meriyetten kaldırılması.

Hamel burcundan Balık burcuna kadarki on iki burç işaretini sergileyen astronomi kaleydoskoplarını, güneşin ve gezegenlerin minyatür mekanik modellerini, rakam şeklinde jelatin pastilleri, hayvan şeklindeki bisküvilerle

eş-leştirmek üzere geometrik şekilli bisküvileri, dünyaharitalı oyun topları, tarihi kıyafetli kuklaları içermekteydiler.

Tasarılarını tahrik eden başka ne vardı? Ephraim Marks ve Charles A. James'in ulaştığı maddi olanaklar, birincisi 42 George Street South'taki Id'lik dükkânıyla, ikincisi 30 620 Henry Street'teki duhuliye 2d, çocuklar Id, ne alırsan 6 V^Ad" mağazası ve dünya fantezi eşya panayırı ve balmumu heykelli sergisi: Ve düşey olarak maksimum görünürlükte (tahmin etme» için), yatay olarak maksimum okunaklılıkta (çözmek için) ve dıK-731

kati ilgiyi çekmek, ikna etmek ve karar verdirmek amacıyla mık-atısı bir etkililikte, üç harfli tek kavramlı simgelere yoğunlaştırul-dukta çağdaş reklam sanatının şimdiye dek istifade edilmemiş olan sınırsız olanakları.

Ne gibi?

K.11. Kino'nun 11/-Pantolonları.

Keys Müessesesi. Alexander J. Keyes. 630

Ne gibi değil?

Şu upuzun muma bakın. Ne zaman yanıp biteceğini tahmin edin ve hakiki deriden bedava bir çift özel ayakkabı kazanın, 1 mumluk aydınlatma gücü garanti. Adres: Barclay ve Cook, 18 Talbot Street. Basilizıbart (Sinek Pudrası). Aliyulâlâ (Ayakkabı Cilası).

Sizegöre (Tirbuşonla, tırnakeğeli ve pipo temizleyicin ikiyeğizli çakı). Asla ne gibi değil? Plumtree Et Konservesi bulunmayan ev nedir? 640 Natamam.

Bulunan ev ise, bir mutluluk yuvası.

23 Merchants' Quay, Dublin'de George Plumtree tarafından imal edilmiş ve 4 oz'luk çömleklere konulup, Rotunda Ward, 19 Hardwicke Street adresindeki Encümen Üyesi Joseph P. Nannetti, M. P. tarafından ölüm ilanlarıyla ölüm yıldönümleri köşesinin altına dercedilmiştir. Etiketdeki ad Plumtree'dir. Bir et çömleğinde bir er'kağacı, tescilli marka.

Taklitlerinden sakınınız. Peatmot. Trumplee. Moutpet. Plamtroo.

A_tephen'in, özgünlüğün kendi başına kendi

ödölünü sağlamasına 650 karşın ille de başarıyı mucip olmadığını istidlal etmesi amacıyla °nu istintaç etmek için misal olarak hangi örneği gösterdi?

Kendi düşüncesinin ürünü olan ve sonradan bir yana attığı atla çekilen ve içinde oturmuş yazı yazmakla meşgul gayet şık giyimli iki kızın bulunduğu bir ışıklı gösteriarabası. Bundan esinlenerek Stephen zihninde nasıl bir sahne canlandırdı?

Dağ geçidinde تنها otel. Sonbahar.

Alacakaranlık. Şömine yakılmış. Kuytu köşede genç adam oturmakta. Genç kadın girer.

Huzursuz. Tek başına. Oturur. Sonra pencereye doğru gider. Oturur. 660

Alacakaranlık. Kadın düşünür. تنها otelin kâğıdına yazar. Düşünür. Yazar. iç çeker.

Tekerlekler ve toynaklar. Kadın dışarıya fırlar.

Adam kuytu köşesinden çıkar. O tek duran kâğıdı alır. Ateşe doğru tutar. Alacakaranlık.

Okur. Tek başına.

Ne?

Öne yatık, dik ve geriye yatık: Queen's Hotel, Queen's Hotel. Queen's Ho... Bundan esinlenen Bloom zihninde hangi sahneyi kurdu?

The Queen's Hotel, Ennis, Clare Kontluğu,
Rudolph Bloom'un 670 (Rudolf Virag) 27
Haziran 1886 tarihinde kendisinin aldığı 1 kısım
kloroform linimentine 2 kısım akonit
linimentinden müteşekkil bir nevralljik liniment
(ki kendisi tarafından 27 Haziran 1886 günü
öğleden sonra saat 3:15'te Ennis, 4 Main Street
adresindeki James Cullen'in büyük manifatura
mağazasından yeni bir ekstra-şık hasır şapka
satın aldıktan sonra, ancak bunun neticesi
olarak değil -yukarıda adı geçen yerde, adı
geçen toksini satın aldıktan sonra, ancak
bunun neticesi olarak değil- 27 Haziran 1886
sabahı saat 10:20'de Ennis, 17 Church
Street'teki Francis Dennehy Tıp Mer-kezi'nden
satın alınmıştır) şeklindeki aşırı dozda
boğanotu (ako-680 nit) neticesinde bir akşam
vakti belirtilmeyen bir saatte öldüğü yer.
Bu eşsesliliği bir bilgiye mi yoksa bir rastlantıya
mı ya da bir sezgiye mi yordu?

733

gir rastlantıya.

Sahneyi konuğunun zihninde canlandırması

için sözlü olarak tasvir etti mi?

Kendisi öbürünün yüzünü görmeyi ve öbürünün sözlerini dinlemeyi yeğledi, öyle ki bu muhtemel anlatıyla kavrayacak ve kinetik mizacı ferahlayacaktı.

Ona anlatılan ve anlatanın Pisgah Dağı'ndan Filistin'e bir Bakış ya 690 da Erik Masalı olarak tasvir ettiğı ikinci sahnede sadece ikinci bir rastlantı mı gördü?

Ona, nceki sahneyle ve okulyıllarında yazılmış olan çeşitli konulardaki denemelerin ya da ahlaki vecizelerin eklendiğı (rneğın, Benim Gözde Kahramanım ya da Oyalanmacılık Zaman Hırsızlığıdır) anlatılmamış ama zımnen var olan öbür sahnelerle, kendi içinde ve kişisel denklem ile bir arada ister Philip Beaufoy, Doctor Dick'in ya da Heblon'un resmi sirkülasyonlu ve mali destekli bir yazın organında çıkan Mavi İncelemeler'de başlatmış oldukları hazırlık ve orta bir ğrencilerinin kullanımı amacıyla örnek pedago- 700 jik temalar olarak özellikle derlenmiş ve seçilmiş olsun (yüzde yüz

değerli) ister sempati duyan ve tedrici olarak yaz gündönümünden üç gün sonraki gün, yani, 21 Haziran Salı (S. Aloysius Gonzaga), güneşin doğuşu sabahleyin 3:33, güneşin batışı akşamleyin 8:29, giderek uzamakta olan geceler boyunca başarılı öykülerin değerini bilin ve başarılı gelişmeleri mahrem bir şekilde önceden haber veren murakıpların entelektüel uyarımı amacıyla şifahi olarak istimal edilsin kimi mali, toplumsal, kişisel ve cinsel başarı olasılıklarını 'Çeriyormuş gibi görünmüştü. Zihnini sık sık hangi ailevi sorun bütün öbürlerinden daha fazla 710 °'masa bile onlar kadar kurcalamaktaydı?

Karılarımızla ne yapılacağı.

Mefruz münferit çözümleri neler olmuştu?

7Z4

Salon oyunları (domino, halma, pireatlatmaca, mikado, toplu yuu sük oyunu, napolyon, ecarte, bezik, yirmibeş, komşum dilenci, dama, satranç ya da tavla): Gergef işi, polis yardımlaşma cemiyeti için yama ya da örgü

işleri: Müzikal düetler, mandolin ve gitar, piyano ve flüt, gitar ve piyano: Hukuk yazmanlığı ya da zarf adresleme-On beş günde bir çeşitli eğlence yerlerine ziyaretler: Serin bir süte-720 vinde ya da ılık bir sigara salonunda nazikâne buyuran ve maalmemnuniye itaat edilen bir bayan işletici olarak ticari faaliyet: Erotik taharrüşün devletçe teftiş edilen ve tıbben denetlenen erkek genelevlerinde gizlice tatmini: Civardaki muteber saygınlıkta kadın tanıdıklarıyla nadiren aksatılan muntazam fasılalarla muntazaman sık sık önleyici

nezaretle karşılıklı sosyal ziyaretleşmeler:
Özellikle liberal öğrenimi hoş kılmayı
amaçlayan eğitici akşam kursları.
Karısındaki hangi zihinsel gelişme noksanlığı
örnekleri onun son olarak zikredilen
(dokuzuncu) çözümü tercih etmesine yol açtı?
Gayrimeşgul anlarında birden daha çok kez bir
tabaka kâğıdı Yu-730 nanca, İrlandaca ve
İbranice olduğunu ileri sürdüğü harflerle kap-
lamışlığı vardı. Çeşitli aralarla biteviye,
Quebec-Kanada'daki bir şehrin adının büyük
harf inisiyalini doğru olarak yazma yöntemini
soradurmuştur. Dahili siyasi komplikasyonları
ya da harici kuvvetler dengesini pek az
anlayabilmiştir. Faturaları toplarken ekseriye
parmak hesabına başvurmuştur. İcazlı
namelerden oluşan kompozisyonlarını
tamamladıktaki, fırın boya tekniğıyle kaligrafi
kullanmayı boşlamış demir sülfatın, göztaşının
ve meşe mazısının koroziif etkisine maruz
bırakmıştır. Alışılmışın dışında yabancı kökenli
çokheceli sözcükleri fonetik olarak ya da
yanlış bir analogjiyle ya da 740 her ikisiyle

yorumlamıştır: Metempsychosis (Metenin nesi), namı diğer (kutsal kitapta sözü edilen tafraturûş bir şahıs). Karısı, kişi, yer ve nesnelere ilişkin bu ve buna benzer muhakeme yetersizliğinden kaynaklanan zekâvet noksanlığını ne ile dengelemektedir? Tüm dengelerdeki tüm şakulî kolların aşikâr kusurlu paralelliği' nin yapımdan dolayı meydana geldiği kanıtlanmıştır. Bir şahsa İÜŞ" kin yargısındaki isabetliliğin yarattığı muvazenenin doğruluğu tecrübe ile kanıtlanmıştır.

735

, 0IT1) bu nispî cehalet durumuna çare olarak nasıl girişimlerde bulundu?

750

peşitli şekillerde. Belli bir kitabı, belli bir sayfasının yerini açık bı-akıP Söze carPan b'r Yere koyarak. Açıklama kabilinden bir atıfta bulunduğunda, o bilginin onda bilkuvve mevcut olduğunu varsayarak: Onun huzurunda, orada bulunmayan başka bir kimsenin cahilane sehvinini açıkça alaya alarak. Dolaysız öğretme

girişimlerinde nasıl bir başarı elde etti?
Karısı her şeyi değil sadece bütünüñ dikkat ve
ilgisini yönelttiği ve şaşılacak şekilde
anlayabildiği, özenle tekrarladiği, daha zor bir
şekilde hatırlayabildiği, kolayca unutuverdiği,
sık sık hata yaparak tereddütle tekrar
hatırlayabildiği, bir cüzünü izleyebiliyordu. 760
Hangi sistem daha etkili olmuştu?
Kendisini ilgilendirici hususları tazammun eden
dolaylı telkinler. Örneğin?
Yağmurda şemsiye kullanmayı sevmezdi, o ise
şemsiyeli kadınları severdi, karısı yağmurda
yeni şapka giymeyi sevmezdi, o ise yeni şapka
giyen kadınları severdi, yağmur yağarken
karısına yeni şapka alırdı, o da yeni şapkayı
giyerek şemsiye taşırdı.
Konuğunun örnek öyküsünde ima edilen
analojiyi kabul ettikte, Babil sürgünüñden
sonraki hangi mümtaz şahsiyetleri misal olarak
ileri sürdü? 770 Uç arı gerçek arayıcısı olan
Mısırlı Musa'yı, More Nebukim'ın (Kararsızlar
Kılavuzu) müellifi Moses Maimonides'i ve
Moses Mendelssohn ki öyle mümtaz bir

şahsiyetti ki, Musa'dan (Mısırlı) Mo-ses'e (Mendelssohn) dek Moses (Maimonides) gibisi yoktur.

736

Düzeltilme babında, Bloom, hatırı kalmasın, Stephen'ın sözünü et tiği Aristo adlı dördüncü bir arı gerçek arayıcısına ilişkin, hangi beyanda bulunmuştu?

Sözü edilen arayıcının adı pek bilinmeyen filozof bir hahamın öğrencisi olduğu.

780 Yasanın anapokrifaya ait öbür şanlı oğullarıyla seçilmiş ya da reddedilmiş bir ırkın çocuklarından söz edilmiş miydi?

Felix Bartholdy Mendelssohn (besteci), Baruch Spinoza (filozof), Mendoza (boksör), Ferdinand Lasalle (reformcu, düelloçu).

Antik ibrani ve antik ırlanda dillerindeki hangi nazım kırıntıları, konuk tarafından ev sahibine ve ev sahibince konuğa değişik ses tonlamaları ve metinlerin tercümeleriyle birlikte okunmuştu?

Stephen tarafından: Sut/, sut/, suil arun, sut/go siocair agus sui/go si-ocair agus suilgo cuin

(yürü, yürü, git yoluna, güvenle yürü, dikkatle yürü). 790 Bloom tarafından: Kifeloch, harimon rakatejch m'baad l'zamatejch (saçlarının arasında yanakların soyulmuş bir nar gibi).

Her iki dilin akustik simgelerinin glifık bir karşılaştırılması, şifahi karşılaştırılmasını doğrulamak amacıyla nasıl yapılmıştı? Yan yana getirerek. Günah Zevkleri (ki Bloom tarafından çıkarılıp kaşla göz arasında ön kapağı masanın yüzeyiyle temas halinde olacak biçimde yerleştirilivermişti) diye isimlendirilmiş yazınsal biç-e-mi bayağı bir kitabın sondan önceki boş sayfasının üzerine bir kurşunkalemle (ki Stephen tarafından temin edilmişti) Stephen trlan-daca, ge, e, de me harflerini yalın ve değiştirilmiş olarak yazdı, bu-800 na karşılık Bloom da sıral ve sayal sayılar, 3, 1, 4 ve 100 olarak aritmetiksel değerlerini belirterek lbranice ghimel, aleph, daleth ve (mem olmadığından) ikame edilen ghimel harflerini yazdı. Her ikisinin bu münkariz ve yeniden canlandırılan dillerin her bı-

737

isine ilişkin sahip oldukları bilgi teorik miydi yoksa pratik mi?

»juayyen çekim ve sentaksa ait dilbilgisel kurallarla sınırlı olması ve sözcükleri hemen

hiç içermemesi nedeniyle teorik.
gu diller arasında ve onları konuşan halklar arasında hangi noktalarda temaslar mevcuttu? Her iki dilde gırtlaktan çıkarılan seslerin, solukla telâffuz edilen fonetik işaretlerin, içtüremeye değgin ve örneğe körü körüne bağlı 810 harflerin mevcudiyeti: Eskilikleri, her ikisinin de israil'in atası Nuh Peygamber'in ahfadından Fenius Farsaigh ve irlanda'nın ataları Heber ve Heremon tarafından kurulan hatip okulunda öğretilmiş olması: Hahamların ve culdeelerin eserlerinden oluşan kazıbilimsel, soykütüğüne değgin, azizlerin yaşamöykülerine değgin, Kutsal Kitabın tefsirine değgin, vaızlara değgin, yer adlarına değgin, tarihsel ve dinsel literatür, Tevrat, Talmud (Mischna ve Ge-mara), Massor, Eski Ahit'in ilk beş kitabı, Boz ineğin Kitabı, Ballymote'un Kitabı, Howth Antolojisi, Kells'in Kitabı: Dağılışları, eziyet görmüş olmaları, yaşamlarını sürdürmüş olmaları, yeniden 820 canlanmış olmaları: Gettodaki (S. Mary Manastırı) ve ayinevindeki (Âdem ile Havva

Tavernası) havra ve kilise törenlerinin ayrıksılığı: Ceza kanunları ve Yahudi kıyafet kararnamelerinde ulusal kıyafetlerinin yasaklanması: Siyonlu Chanah David'deki restorasyon ve ırlanda siyasal özerkliği ya da devri olasılığı.

Bloom o çoğulcu, budunsal açıdan azaltılması olanaksız bütünleşmenin beklentisiyle hangi ilâhının birkaç dizesini terennüm etti?

Kolod balejwaw pnimah Nefesch,jehudi, homijah.

yarkı bu ilk beytinin sonunda niçin inkıtaya uğramıştı? 830 kusurlu bellek tekniğinin neticesi olarak. ayıcı bu yetersizliğini nasıl telâfi etti?

738

Genel metnin dolaylamalı bir evirimiyle.

Karşılıklı düşünceleri hangi ortak gözlemlerde birleşti?

Mısır kitabelerindeki hiyerogliflerden Yunan ve Roma alfabelerine dek giderek artan bir yalınlaşma ile çağdaş stenografi ve telgraf kodlarının çivi yazısı yazıtlarda (Samîler) ve

virgölümsü beşdamarlı İrlandaca (Kekçe)
yazısından evrilegelmesi.

Konuk, ev sahibinin isteğini yerine getirdi mi?
840 Maalmemnuniye, imzasını İrlandaca ve
Roma harfleriyle atarak.

Stephen'ın işitsel duyumu neydi?

Bir loşlukta geçmişin birikimi kadim güçlü
alışılmadık bir ezgi işitti. Bloom'un görsel
duyumu neydi?

Bir aydınlıkta geleceğin nasibi çevik tanıdık bir
genç adamın silüetini gördü.

Stephen'ın ve Bloom'un gizlenmiş kimliklere
ilişkin az çok eşzamanlı istençli

duyumsamaları nelerdi? Görsel, Stephen'ın:

Johannes Damasçenus ve Epiphanius Monac-

850 hus'un şarapkarası saçlı, aktenli,

birbuçukayaklı olarak tasvir ettikleri geleneksel

hipostaz figürü. İşitsel, Bloom'un: Felâket

coşkusunun geleneksel ifadesi.

Geçmişte Bloom için hangi uğraşlar mümkün

görünmüştü ve örnek aldığı kimseler kimlerdi?

Roma Katolik, Anglikan ya da Nonconformist

bir kilisede: Örnek-

739

Pek Muhterem John Conmee S. J., Muhterem
T. Salmon, D. n' Trinity College Müdürü, Dr.
Alexander J. Dowie. ingiltere ya Ha irlanda
barosunda: Örnekler, Seymour Bushe, K. C.,
Rufus Isa-

K. C. Modern tiyatro ya da Shakespeare
tiyatrosu: Örnekler, Charles Wyndham, büyük
komedyen, Osmond Tearle (t 1901), 860
Shakespeare yorumcusu.

gv sahibi konuğunu bağıntılı bir tema
üzerindeki olağandışı bir menkıbeyi ezgi söyler
gibi okuması için teşvik etti mi?

Rahat bir konumda, kimsenin onların
konuşmalarını işitemeyeceği mahrem bir
yerde, diplerinde mekanik bir karışımın
yarıkatilaşmış artakalan rüsubatı sıcacık
içecekleri, su artı şeker artı krema artı kakao
tüketildikten sonra huzur içinde.

Bu şarkılı menkıbenin birinci (majör) bölümünü
söyleyin.

Küçük Harry Hughes ile bütün okul arkadaşları
Top oynamak için çıktılar dışarı. 870

Küçük Harry Hughes topa ilk tekmeyi atıverdi
Top gitti de Yahudi'nin bahçe duvarın aşıverdi.
Hele küçük Harry Hughes'un topa ikinci
vuruşunda

Yahudi'nin camları şangır şungur aşağıda.

ÇU» ftU, M*y İUahZ <i*U till jicuu^A tUyUfytaijti
fk. Rudolph'un oğlu bu bölümü nasıl karşıladı?
Halisane hislerle. Bir Yahudi olarak,
mütebessim, zevkle dinledi ve kırıksız mutfak
penceresine baktı. 'Menkıbenin ikinci (minör)
bölümünü söyleyin.

Ardından Yahudi'nin kızı çıktı evinden Tüm
giysileri elbet yeşilden. "Gel buraya, gel
buraya, küçük yaramaz seni, Topunla gene
oyna da göreyim seni."

"Niçin gelecekmişim, elbette gelmiyceğim
Arkadaşlarım yokken hiç yalnız gelir miyim!
Şayet ustam işitirse alimallah, Sonra ben ne
halt ederim!"

Kız, oğlanın zambakakı elinden tuttuğu gibi
Çekti, evin içine getirdi, Sonra bir odaya girdiler
ki Ne kadar bağtrsa işitilemeyeceği.

741

Kız cebinden bir çakı çıkardı Ve oğlanın
minnacık başını kesip attı. Artık o topunu
oynayamayacak asla Ölüler arasına karıştı
kendisi zira.

tłmO U^AM^{*}" Otuu i^{*}tH C,u~ t^{*}u< -fv.f.tJu,
ûVlc"

t>»>i A-Z l^{*}tc^{*}ı fe<%/t (,a&,o^Aai-. A£j&Uf y«-
CaM â^AÂu

MİHicent'in babası bu ikinci bölümü nasıl karşıladı?

Karışık duygularla. Gülümsemeksizin, tüm giysileri yeşilden bir Yahudi kızını bir hoş olarak dinledi ve gördü. Stephen'ın açıklamalarını özetleyin.

İçimizden birinin, en küçüğümüzün kurban edilmesi mukadder. 900 Bir kez kazaen, ikincisi kaderi kıskırttığı için isteyerek. Belası onu terk edilmiş olduğu bir sırada, onu daha da gönülsüzleştiren bir umut ve gençlik hayali gibi bulacak ve onu dîfenmesiz tutacak. Sonra onu olağandışı bir mekâna, hafi kâfir bir meskene götürecektir ve orada, amansız, onu rızasıyla kurban edecek. Ev sahibi (mukadder kurban) üzgün müydü?

u kendisiyle ilintili olmayan bir edime değgin bir hikâyenin onun tarafından anlatılmamasını

diledi. tv sahibi niçin (gönölsüz, dirençsiz) idi hâlâ? nerJi korunumu yasası gereğince.

910 742

Ev sahibi (hafi kâfir) niçin suskundu?

Cinayet ayinlerinin leh ve aleyhindeki olası kanıtları tarttı: Hiye rarşinin tahrikleri, halkın hurafelere inancı, süregelen doğruluk cüzlerindeki şayiaların yayılması, servet düşmanlığı, mukabelebil. misilin etkisi, atavizm kaynaklı suçluluğun zaman zaman ortaya çıkışı, hafifletici bağnazlık durumları, ipnozla telkin ve uyurgezelik Bu zihinsel ya da bedensel bozuklukların hangisine kesin bağışa, lığı vardı?

İpnozla telkine karşı: Bir defasında, uyandığında, uyumakta oldu-920 ğu daireyi tanıyamamıştı: Birçok kez, uyandığında, belirli olmayan sürelerde hareket edemez ve ses çıkaramaz durumda kalmıştı. Uyurgezerliğe karşı: Bir defasında, uyurken, bedeni yükselmiş, yüzer gibi eğile büköle, sönmüş olan şömineye doğru ilerlemiş ve hedefine ulaştıkta oracıkta kıvrılmış, üzerinde pijaması,

soğukta uzanmış, uyuyakalmıştı.

Bu sonuncu ya da buna benzer herhangi bir olay ailesinin başka bir ferдинin başına gelmiş miydi? İki kez, Holies Street'te ve Ontario Terrace'ta, kızı Millicent (Milly) 6 ve 8 yaşlarındayken uykusunda bir korku çığılığı atmış ve 930 gece kıyafetindeki iki siluetin sorularını dilini yutmuşçasma boş gözlerle yanıtlamıştı. Kızının bebekliğine ilişkin başka hangi anıları vardı?

15 Haziran 1889. Yenidoğmuş sancılı bir kız bebeğın konjestiyona yol açan ve o yüzden ağlayış. İkinci kez vaftiz edilerek Padney Sock adı verilen bir çocuk olarak kumbarasını çarpa çarpa sallayış 1-Babasının gevşemiş üç kuruşluk düğmelerini biy, ikki, üç, biy bebecik, biy oğlancık, biy kukla, diye çekiştirmesi: Sarışınlığı, es-mer ana babadan doğmasına karşın ceddinde sarışınlar varmış, es' ki, bir istisna, Herr Hauptmann Hainau, Avusturya ordusundan. 940 daha yakınlarda, bir sanrı, yüzbaşı Mulvey, İngiltere donanmasın' dan.

743

riangi andemik özellikler mevcuttu?

guna karşılık, burun ve alna ait teşekklat, arada kesiklik olsa da doğrudan doğuya sleleden gelmeydi ve uzun aralıklarla aralıklardan en uzun aralıklara devam edegidecekti. Onun gençlik çağına ilişkin anıları nelerdi?

Oyuncak çemberiyle atlamaipini bir kseye atmıştı. Duke imenliğinde, bir ingiliz ziyaretçinin ricası üzerine, adamın onun fotoğrafik imajını alıp götürmesine nazikçe izin vermemişti (itiraz nedeni belirtilmeden). South Circular Road'da Elsa Potter'ın da bu- 950 lunduğu bir sırada, meşum görünümlü bir şahıs tarafından takip edilince, Stamer Street'in yarısına dek ilerlemiş ve aniden gerisingeriye dnmştı (bu değişimin nedeni belirtilmeden). Doğumunun 15. yildnmnden bir gün önce Westmeath Kontluğu-Mul-lingar'dan bir mektup yazmış ve oralı bir öğrenciye kısaca değinmişti (okulu ve sınıfı belirtilmeden). ikinci bir ayrılığa almet olan bu birinci ayrılık onu kederlendirdi mi?

Zannettiğinden daha az, umut ettiğinden daha

çok.

Aynı zamanda ancak farklı bir şekilde yer alan hangi ikinci azimeti 960'de aynı şekilde sezgilemişti?

Kedisinin geçici azimeti.

Niçin aynı şekilde, niçin farklı bir şekilde?

Aynı şekilde, zira gizli bir amaçla harekete geçen yeni bir erkek (Mullingarlı öğrenci) ya da sağaltıcı bir bitki (kediotu) arayışı, farklı şekilde, zira sakinlerine ya da meskenlerine sağlayabileceği farklı getirilerden dolayı.

744

Başka bakımlardan, farklılıkları birbirine benziyor muydu?

Hareketsizlik bakımından, iktisatlılık bakımından, beklenmeyen 970 tavırlar sergilemeleri bakımından.

Ne gibi?

Öne doğru eğilerek sarı saçlarını kurdeleyle bağlaması için başını dikeltmesi (kedinin boynunu uzatmasına karşı). Üstelik, Stephen's Green'de ağaçların baş aşağı vurduğu gölün bomboş yüzeyini uyuklayan içi geçmiş bir

balığın mevkiini muhafazadaki kararlılığıyla (faregözetleyen kediye karşı) göze çarpan eşmerkezli dairesel suhalkalarıyla harelendiren açıklamasız tükürmesi. Gene ünlü bir askeri muharebenin tarihini, savaşıran tarafları, sebebini ve neticelerini hatırlayabilmek amacıyla saç örgülerinden birini çekmesi 980 ı (kulağınitemizleyen kediye karşı). Daha daha, Terelelli Milly, rüyasında adı Joseph olmuş olan bir atla konuşmasız hatırasız bir sohbette bulunduğunu görmesi, (ki) ata bir bardak limonata vermesi ve onun (atın) kabul ediyor görünmesi (şöminededüşkuran kediye karşı). Ayrıcana, hareketsizlik, iktisatlılık, geleneğe olan temayüller, beklenmeyen tavırlar sergileme bakımlarından farklılıkları birbirine benziyordu. Evlenme yıldönümleri münasebetiyle verilen hediyeleri, [1) bir baykuş, 2) bir saat], onun ilgisini çekmek ve onu eğitmek amacıyla hangi şekilde kullanmıştı?

990 Açıklanacak nesne dersleri olarak: 1)

Yumurtlayan hayvanların doğası ve âdetleri,

havada uğma olasılığı, kimi görme
anormallikleri, kadim tahnit ameliyesi: 2) ekl,
diğli ark ve reglatrde sergilenen sarkaç
ilkesi, sabit bir kadran üzerinde saat
doğrultusunda muharrek ibrelerin eğitli
pozisyonlarının beğeri ve sosyal reglas-yonu
açısından transpoze edilmesi, daha uzun ve
daha kısa ibre aynı inhiraf açısında iken,
videlicet, aritmetik dizi olarak her saati 5 5/lı
dakika geçe, her saatte saat bağına bir anın
yinelge sağınlığı-Milly hangi şekillerde karęılık
vermiğti?

745

hatırlayarak. Doğumunun 27. yıldönümünde
babasına Crown Derby porselen taklidi bıyık
resimli bir kahvaltı fincanı hediye et- 1000 miğti.
Ihtimamkrlıkla: aylıkların ödendiği gün ya
da o sıralarda şayet babası ona bir

şey almamışsa ya da almadığından babasının isteklerini tahmin ederek onun gereksinmelerine karşı ihtimam gösterirdi. Ona hayranlık göstermekle: Tabii bir olaydı ki onun tarafından, Milly'ye değil, şöyle açıklanıyordu kızın, onun bilgisinin bir cüzünü, zırnığını, çeyreğini, binde birini azar azar elde etmeksizin ona anında sahip olma isteğinin ifadesi.

Uyurgezer Milly'nin babası gündüzgezer Bloom, gecegezer Step-hen'a nasıl bir öneride bulundu?

Perşembeyi (hâlâ) Cumaya (normal) bağlayan saatleri mutfağın 1010 hemen üzerindeki ve ev sahibiyle ev

sahibesinin yatak odasının bitişiğindeki sandık odasında eğreti bir yatakta istirahatle geçirmek.

Böyle bir eğreti çözümün uzatılmasından ne gibi çeşitli avantajlarla sonuçlanabilirdi?

Konuk için: Güvenli bir ikamet ile sakin bir çalışma ortamı. Ev sahibi için: Zihinsel

tazelenme, başkası namına

huzur duyma. Ev sahibesi için: Saplantılarının

dağılması, doğru italyanca telâffuzun öğrenilmesi.

Bir konuk ile bir ev sahibesi arasındaki bu eğreti temaslar bir öğ- 1020 renci ile bir Yahudi kızı arasındaki

uzlaştırıcı bir birleşmenin akıbet olarak gerçekleşmesini niçin engellemez ya da bununla engellenmez?

Çünkü kıza giden yol anadan geçer, anaya giden yol kızıdan geçer.

tv sahibesinin hangi sadet dışı çokheceli sorusuna konuk tekhe-celi olumsuz bir yanıt verdi? Ekim 1903'te Sydney Parade tren istasyonunda kazara ölen

74b

Merhume Mrs. Emily Sinico'yu tanıyıp tanımadığı.

Ev sahibi bunun neticesinde söylemek üzere olduğu hangi gerekli 1030 cümleyi bastırmak zorunda kaldı? Mrs. Mary Dedalus'un (kızlık adı Goulding) 26 Haziran 1903'te Rudolph Blom'un (doğuştaki adı Virag) ölüm yıldönümünün arifesine rastlayan defin törenine

gidemeyişini açıklayan bir cümle. Barınma önerisi kabul edildi mi?

Derhal, izah edilemez bir tarzda, dostlukla, nazikâne reddedildi. Ev sahibi ile konuk arasında nasıl bir para alışverişi cereyan etti? Birincisi, ikincisine, ikincisi tarafından birincisine verilmiş olan (£ 1-7-0) bir pavnd yedişilin tutarındaki parayı, faizsiz, iade etti.

1040 Sırasıyla hangi karşıöneriler öne sürülmüş, kabul edilmiş, değiştirilmiş, nazikâne reddedilmiş, başka sözlerle tekrarlanmış, yeniden kabul edilmiş, onaylanmış, yeniden doğrulanmıştı?

Önceden düzenlenmiş bir italyanca kursunun başlatılması, kurs mahalli öğrencinin ikametgâhı. Bir dizi şan derslerinin başlatılması, kurs mahalli öğretmenin ikametgâhı. Bir dizi statik, semistatik ve Aristo felsefesine dair entelektüel diyalogların başlatılması, toplantı mahalli her iki konuşmacının ikametgâhları (iki konuşmacının da aynı yerde ikamet etmeleri durumunda), Ship Oteli ve Tavernası, 6 Lower Abbey Street

(işleticileri, W. ve E. Connery, 1050 İrlanda Ulusal Kütüphanesi, 10 Kildare Street, Ulusal Doğum Hastanesi, 29, 30 ve 31 Holies Street, halka açık bir park, bir ibadet yerinin civarı, iki anacaddenin kavşak noktası, ikametgâhlar' arasında çizilen bir doğru çizginin orta noktası (şayet iki konuşmacının ikametgâhları ayrı yerlerdeyse).

747

Bu birbirine ters düşen önerilerin gerçekleştirilmesinde Bloom jçjn sorun yaratan şey neydi? Geçmişin telafi edilemezliğı: Bir kezinde Dublin-Rutland Squa-re'de Albert Hengler'in Rotunda'daki sirkinde sezgisi güçlü rengârenk bir palyaço babalık özlemi içinde sahneden dışarıya çıkarak izleyicilerin arasına girmiş ve tek başına oturan Bloom'un yanına 1060 giderek onu keyifle izleyen müşterilere yüksek sesle onun (Bloom'un) onun (palyaçonun) babası olduğunu ilan etmişti. Geleceğın öncedengörünemezliğı: Bir kezinde 1898 yazında o (Bloom) bir florinlik bir gümüş paranın (2/-) tırtıklı kenarını üç çentikle

işaretlemiş ve kent ekonomisinin dalgalarıyla tedavöl etsin ve bir gün dolambaçlı ya da dolaysız bir şekilde geri dönsün diye Grand Canal - 1 Charlemont Mall'daki aile bakkaliyesi J. ve T. Davy'ye olan borcunu ödemek amacıyla tediye etmiş ve aynı şahıs tarafından alınıp kabul edilmişti.

Palyaço Bloom'un oğlu muydu? 1070 Hayır. Bloom'un parası geri dönmüş müydü? Asla. Arada bir yinelenen bir düş kırıklığı onu niçin daha da çok bunaltıyordu?

Zira insan varoluşunun bu kritik dönümnoktasında eşitsizliğin, tamahkârlığın ve uluslararası düşmanlığın ürünü olan birçok sosyal kondisyonu düzeltmiş olmayı arzulardı.

O halde bu kondisyonları elimine ederek insan yaşamının sınırsız bir şekilde mükemmelleştirilebileceğine mi inanmaktaydı? 1080

insan bütünselliğinin temel bölümleri olarak insanların vazettiği kanunlardan farklı, doğanın koyduğu genel koşullar mevcuttu:

748

Beslenmenin idamesi için kıyıma olan gereksinme: insan varoluşunun uç noktalarındaki, doğumun ve ölümün dayanılmaz acılan-Primatların ve (özellikle) insan dişilerinin erginlik çağından menopoza dek süren tekdüze âdet görme hali: Deniz, madenocakları ve fabrikalarda kaçınılmaz kazalar: Kimi pek ıstıraplı hastalıklar ve bunların neticesinde yapılan cerrahi ameliyatlar, fitrî akıl hastalıkları ve doğuştan olma suçluluklar, insanları kırıp geçiren sal-1090 gınlar: Korkuyu insan zihninin temel yaklaşımı haline getiren yok edici felâketler: Merkezleri kesif kalabalık bölgelere rastlayan

depresyon felâketleri: Bebeklikten olgunluğa ve zevale dek büyüme gerçeği.

Soyut düşüncelere dalmaktan niçin kaçındı? Çünkü, ekarte edilecek olan daha az kabule şayan görüngülerin yerine daha çok kabule şayan görüngülerin ikame edilmesiydi.

Stephen da onun kaderini paylaştı mı?

Onun bilinenden bilinmeyene tasım yoluyla ilerleyen bilinçli rasyonel bir hayvan ve bir mikro ile makrokozmos arasında kaçınılmaz boşluğun belirsizliği üzerinde kurulmuş bilinçli rasyonel bir tepkisi olarak önemini teyit etti.

Onun bu teyidi Bloom tarafından kavrandı mı?

Söz olarak değil. Öz olarak. Bu kavrayışsızlığına karşı onu ne rahatlattı?

Ehil bir anahtarsız vatandaş olarak bilinmeyenden bilinene doğru boşluğun belirsizliği içinde enerjik bir şekilde ilerlemiş olması.

Esaret elinden ıssız diyarlara göçü hangi aşamalarla, hangi törenle eşliğinde gerçekleşmişti?

749

Ucu Yanan Mumu

Taşıyan mo

BLOOM

Bastona Geçirilmiş Diyakonluk Şapkasını

Taşıyan

STEPHEN

Hangi anma töreni ilahisinin hangi secreto ses perdesiyle?

113., modus peregrinus: In exitu Israel de Egypto: Domus Jacob de popu/o barbaro.

Çıkış kapısında her biri ne yaptı?

Bloom mumu zemine yerleştirdi. Stephen şapkasını başına yerleştirdi.

1120

Çıkış kapısı hangi yaratık için bir giriş kapısıydı? Bir kedi için.

Onlar, önce ev sahibi,, ardından konuk zifiri karanlığın içinden evin arkasındaki bir geçidi geçerek bahçenin

loş aydınlığında sessizce ortaya çıktıklarında hangi manzarayla karşı karşıya geldiler?

Salkım salkım nemli gecemavisi yıldız

yemişleriyle asılı duran gö-kağacı.
Bloom dostuna çeşitli takımyıldızlarını
gösterirken zihni hangi düşüncelere
dalmaktaydı?

Evrimin giderek yayılmasına ilişkin düşünceler:
Kameri ayın baş- 1130 angıcında, hadid
noktasına yaklaşırken

ayın görünmezliğı: Güneşi-gında yeryüzünün
merkezine doğru 5000 ayak derinliğı batırılmış
şakuli bir şaftın

alt ucuna yerleştirilen bir gözlemci tarafından
fark e<Jilebilen sonsuz örüntülü pırıl pırıl gayri
mütekâsif

Samanyolu: 10 ışıkyıl (57.000.000.000.000
mil) uzaklıktaki ve oylumu gezge-
750

nimizin boyutunun 900 katı olan çi'râ-yı
Yemânî (Kelb-i Ekber'de alfa) yıldızı: Arkturus:
Gün-tün eşitliklerindeki devinme olayı: içi. ne
bizim güneş sistemimizin 100 tanesi
sığdırılabilecek olan Ori-yon ile kuşağı ve altılı
güneş theta ile nebularları: Ölmekteki vç 1140
1901'deki Nova gibi doğmaktaki yeni yıldızlar:

Bizim sistemimi, zin Herkül takımyıldızına doğru hızla ilerlemesi: Duran yıldız denilen ancak gerçekte hudutsuz uzaklıktaki geleceklere (ki karşılaştırıldıkta ortalama insan ömrü olan yetmiş yıllık bir dönem hiç mesabesinde bir nokta gibi kalır) gideduran yıldızların ıraksı devinmesi ya da ihtilaf-ı manzar.

Yayılmının giderek azaldığı karşıt düşüncelere de daldı mı?

Yeryüzünün katmanlaşmasındaki jeolojik dönemlerin uzunluğu: Yeryüzünün boşluklarında, kımıldatılabilen kayaların altında, kovanlarda ve tepelerde gizli mikrop, tohum, bakteri, basil, sperma 1150 gibi sayısız çok ufak entomolojik organik varlıklar: Tek bir topluiğ-ne başında moleküler çekimin türdeş yapışmasıyla içerilen milyonlarca trilyonlarca hesaba sığmaz sayıda görülemeyecek kadar küçük moleküller: Kendi başlarına uzay boşluğunda başka cisimlerle toplaşan birer evren olan ve her biri zaman boyunca bölünebilen bileşen parçalardan oluşan ve gene her birisi tekrar tekrar bölünebilen bileşen cisimlerden, bölünenlerden ve bölenlerden, gerçek bir bölme olmaksızın, yeterince yürütüldüğü takdirde hiçbir şeyin hiçbir yere asla ulaşamayacağı bir şekilde azalagiden al ve akyuvarlarla donatılmış insan serumunun evreni. 1160 Bu hesaplamaları daha kesin bir sonuca ulaşacak şekilde niçin inceden inceye

yapmadı? Zira birkaç yıl önce 1886'da dairenin kareye çevrilmesi problemiyle uğraştığı sıralarda nispeten bir aşamaya kadar, örneğin, 9'un 9. kuvvetinin 9. kuvveti, doğru olarak hesaplanabilen öyle büyük ve öyle çok rakamlı bir sayının mevcudiyetini öğrenmişti ki elde edilen sonucu yazmak için her biri tabaka tabaka top top Çin kâğıdından 1000 sayfalık sık dizilmiş 33 cilt kâğıdın talep edilmesi gerekirdi ki basılı tümsayı birimleri olan onların, yüzlerin, binlerin, on binlerin, yüz binlerin, milyonların, on milyonların, yüz milyonla-1170 rın, milyarların, kuvvetlerinden herhangi birinin bir kuvvetine in-

751

eden inceye işlenerek azami kinetik durumuna çıkarılmış bir gi-jlgücü öz olarak kapsayan her bir dizinin her bir rakamının nebu-lasını nüvesinin hikâyesini tamamıyla içerebilsin. Gezegenlerin ve uydularının türler dahil bir ırk tarafından iskânı ve söz konusu ırkın bir kurtarıcı tarafından olası sosyal ve ahlâki halâsı sorunlarını çözmeyi daha kolay buldu

mu?

Farklı bir zorluk düzeyinde. Normalde 19 tonluk bir atmosfer basıncına dayanabilen insan organizmasının yerkürenin atmosferinde bir hayli yükseğe çıkarıldıkta eşartanlı dizi yoğunluğuna maruz kalarak troposfer ile stratosfer arasındaki sınır çizgisine yaklaştıkça 1180 burun kanaması, solunum zorlukları ve baş dönmesi kondisyonlarla karşılaşacaklarının bilincinde, bu soruna bir çözüm olarak, tasavvur ettiği bir geçici varsayıma göre bu koşullara uyabilen anatomik açıdan daha farklı bir bünyeye sahip insanlardan oluşan bir ırkın Merih'te, Utarit'te, Zühre'de, Satürn'de, ya da Uranus'ta ve benzer koşullarda yaşayabileceği savının aksini kanıtlamak imkânsız idi, ancak bütüne ve birbirine benzeme neticesinde sınırlı farklarla çeşitli biçimlerde yaratılan göksel bir insan soyu ola ki orada da burada olduğu gibi değişmeden ve çaresiz bir şekilde kendini beğenmişliklerine, kendini beğenmişliklerin kendini beğenmişli- 1190 gine ve kendini

beğenmişlik adına ne varsa hepsine yapışmış olarak kalacaktı. Ya olası halâs sorunu? Minör, majörce kanıtlanmıştı.

Daha sonra takımyıldızlarına ilişkin hangi çeşitli özellikler ele alındı?

veşitli enerji derecelerini gösteren çeşitli renkler (beyaz, sarı, koyu kırmızı, açık kırmızı, sülügen): Parlaklık dereceleri: 7.si dahil

Vukselerek sergilenen kadirleri: Durumları:

Arabacı takımyıldızı: alsingham yolu: Davud'un

arabası: Satürn'ün dairesel kuşakları: 1200

armal bulutların yoğunlaşarak güneşlere

dönüşmesi: Çiftgüneşle-rırı birbirine bağlı

deveran.: Galileo, Simon Marius, Piazzzi, Le

Ver-

752

rier, Herschel ve Galle'nin birbirlerinden

bağımsız olarak aynı manlardaki keşifleri:

Bode ve Kepler'in dolanma uzaklıkların küpleri

ve zamanlarının kareleri üzerindeki

sistemleştirme p\ l simleri: Kuyruklu yıldızların

sınırsız denilebilecek sıkıştırılabilim özelliği ve

günberiden günereğe dek vasi eliptik çıkış ve

yeniden giriş yörüngeleri: Meteörik taşların yıldızsal kökeni: Daha gen olan astrokopistin doğumu döneminde Merih'teki Libya tufanlar.- 1210 Her yıl S. Lawrence (şehit, 10 Ağustos) yortusuna rastlayan dö-' nemde meteor sağanaklarının tekrar vaki olması: Kollarında yaşha. yi taşıyan ve hilâl denilen yeniayın her ay ortaya çıkması: Göksel cisimlerin insan bedeni üzerindeki etkisi: William Shakespearean doğumu döneminde hiçbatmayan Yatık Koltuk takımyıldızının deltası üzerinde aşırı parlaklıkta (1. kadir) bir yıldızın ortaya çıkarak geceye ve gündüze egemen olması (iki ışıksız eskigüneşin çarpışarak akkor haline gelmesi ve birbirine karışmasıyla meydana gelen ışıklı yeni bir güneş) ve Leopold Bloom'un doğumu döneminde Kuzeyssel Taç takımyıldızının görünüp kaybolduğu sırada

1220 benzer kökenli ama daha az parlak bir yıldızın, ve (muhtemelen) benzer kökenli diğer yıldızların, küçük Rudolph Bloom'un doğumu ve ölümünden birkaç yıl sonra Arabacı takımyıldızında görünen ve daha başka kimselerin doğum ve ölümlerinden birkaç yıl önce ve sonra başka başka takımyıldızlarından, Stephen Deda-lus'un doğum döneminde (gerçekten ya da muhtemelen) bir görünüp bir kaybolan Andromeda takımyıldızından ortaya çıkması: Bunların eşliğinde meydana gelen güneş ve ay tutulması olayları, gölgeye girmeden gölgeden çıkmaya, rüzgârların kesilmesi, gölge geçişi, kanatlı yaratıkların dilsizliği, gece ve alacakaranlık hayvan-
1230 larının zuhuru, tayfı ışınların sürekliliği, karasularının belirsizliği, insanoğlunun solgunluğu. Meseleyi tarttıktan ve olası yanılgıları da hesaba kattıktan sonra çıkardığı (Bloom'un) mantıksal sonuç neydi? Bir gökselağaç olmadığı, bir gökselmağarasemenderi olmadığı, bir

gökselhayvan olmadığı, bir gökselinsan olmadığı. Bunun, bilinenden bilinmeyene hiçbir bilinen yöntem olmadığından, bir Ütopya olduğu: Eşit olarak aynı ve farklı cesametlerdeki bir ya da daha çok sayıda cismin farazi biraradahğıyla eşit olarak sınırlı bir duruma çevrilebilen bir sonsuzluk: Aldatıcı biçimlerin devingenliği' 1240 nin uzayda durdurulması, havada yeniden devinir duruma getir»"

753

eSi: Olası izleyicilerinin gerçek şimdiki varoluşa girmesinden Ince bir şimdi olarak var olması sonuçlanmış olabilecek bir geçmiş- Görülen şeylerin estetik değeri hakkındaki kanısı daha mı pekişti?

Kuşkusuz, şairlerin burçların ateşin anlayışlılığını celbederek ya da gezegenlerinin uydusunun duygusuzluğunu anıştırarak aşkın çıl-dırtıcı hezeyanlarıyla ya da reddolunmanın alçaltıcılığı karşısında yineleyegeldikleri örnekleri sonucunda.

Astrolojik etkilerin yeryüzündeki karayıkımlara

yol açtığı kuramını bir akait olarak kabul etti mi?

1250

Kanıtlanabilmeleri de çürütölmeleri de mümkün görünüyordu, ayrıca aybetimsel haritalarında kullanılan adlar dizini de bir yandan doğrulanabilir sezgiye bir yandan da temelsiz benzetmeye dayanmaktaydı: Rüyalar Gölü, Yağmurlar Denizi, Şebnemler Körfezi, Doğurganlık Okyanusu. Ay ile kadın arasında ne gibi özel bir yakınlık görmekteydi?

Silsile halindeki arzi batınlardan önce ve birlikte var olan eskilliği: Geceleyinki faikiyeti: Uydusal bağımlılığı: Aydınlatıcı yansıması: Belirli zamanlarında bir doğa bir bata, bir parlaya bir sone tüm evrelerindeki sadakati: İfadesinin zorlamalı değişmezliğı: Onaylama- 1260 yıcı soruşturmaya bellisiz tepkisi: Dışa ve içe akan sular üzerindeki erki: Büyöleme, yaralama, güzel kıyafetlere bürünme, çıldırtma, suç teşvik ve ona yardım etme gücü: Yüzünün asude esrarı: Yalnız mütehakkim amansız şaşaalı yakınlığının dehşeti: Fırtına ve

durgunluğunun yoraları: Işığının, deviniminin ve huzurunun kışkırtıcılığı: Kraterlerinin, yavan denizlerinin, sükûtunun uyarıcılığı: Görülebildiğinde, ihtişamı: Görülemediğinde, cazibesi. Bloom'un nazarını açıkça görülebilen hangi ışıklı imin celbetmesi Stephen'inkini celbeni?

754

1270 Evinin (Bloom'un) ikinci katında (arka tarafta) bir gazyağı lambasının 16 Aungier Street'teki pencere storları, perde çubuğu ve H" ner kepenk imalâtçısı Frank O'Hara'dan alınmış makaralı stor perdeye vuran eğik ışığı.

Görünmeyen cazip bir şahsın, karısı Marion (Molly) Bloom'un görünen bir imle, bir lambayla, iş'ar edilen hikmetini nasıl açıkladı?

Dolaylı ve dolaysız sözel imlemeler ya da onamalarla: Sevgi ve hayranlıkla ram olarak: Nitelemelerle: Güçlkle: Telkinle.

O sırada ikisi de sessiz miydi?

1280 Sessiz, her biri benzeş yüzlerinin onlarmonununolmayan karşılıklı adalelerinin

Çifte aynasındaki
Öbürüne dalmış vaziyette.

Bellisiz bir süre hareketsiz mi kaldılar?
Stephen'in nerisi, Bloom'un teşvikiyle ikisi,
nce Stephen, ardından Bloom, yan yana
durarak yarı karanlıkta işediler, su dökme
uzuvlarını evire kıvıra yerleştirip karşılıklı
olarak görünmez kıldılar, nazarları, önce
Bloom'un, aıdından Stephen'in, vurmaktaki
ışıklı ve yaraşıklı gölgeye doğru kalktı. Aynı
şekilde mi?

Önce ardışık, sonra eşanlı işemelerinin gezingeleri birbirine ben-1290 zemiordu: Bloom'un ki daha uzun, daha kesik kesik, alfabenin sondan bir önceki harfinin tamamlanmamış hali gibi çatallaşmıştı ki kendisi High School'un son sınıfındayken (1880) bu kurumun 210 öğrencisinin hepsiyle aynı andaki yarışmada en fazla yükseklik noktasına çıkarabilmeyi başarmıştı: Stephen'ın ki daha yüksek, daha şarılıtlıydı ki kendisinin bir önceki günün son saatlerinde müdrirlerin istihlâki neticesinde zorlayıcı mesanevi basıncı epey artmıştı.

755

ye kdiğerinin görünmeyen işitilebilen koşut amaçlı uzvu her birine ne gibi sorunları düşündürdü? Bloom'a: Tahriş olma, kabarma, sertleşme, tepki gösterme, boyut, 1300 asepsi, kılılık sorunları. Stephen'a: Sünnet edilen isa'nın (1 Ocak, Aşai Rabbani ayinini dinlemek ve gereksiz aşagılık işlerden kaçınmak amacıyla mecburi tatil) papazlığa değgin arılığı sorunuyla kutsal gulfenin, Kutsal Roma Katolik

ve Papalık Kilisesi'nin Calcata'da muhafaza edilen etten nikâh yüzüğünün Meryem Ana gibi en yüksek hürmete mi yoksa saç ve ayaktımaıkları gibi kutsal uzantılara gösterilen dördüncü dereceden tapınmaya mı layık olduğu sorunu.

Her ikisi tarafından eşzamanlı olarak hangi göksel im gözlemlendi?

1310

Bir yıldızın aşikâr büyük bir hızla Şilyak takımyıldızındaki Vega'dan çıkıp gökkubbeyi geçerek Berenice'in Lüleleri yıldızkü-mesinin ötesinde Semtürreis'in üzerinden ta zodyakın Aslan burcuna dek kaydığını. Merkezci kalan, merkezkaç gidene geçmesi için nasıl yol verdi?

Pürtüklü bir erkek anahtarın sapını kaypak bir dişi kilidin deliğine sokup, anahtarın başını kanırtarak ve çıkıntılarını sağdan sola çevirerek, dilini yuvasından çekti, hazreti Nuh'tan kalma bir menteşe-siz kapıyı sarsıla sarsıla içeriye doğru sürerek serbestçe giriş ve serbestçe çıkış için bir menfez husule getirdi.

1320

Birbirlerinden ayrılırken birbirlerini nasıl uğurladılar?

Aynı kapıda eşiğin karşılıklı yanlarında amudî şekilde ve vedalaşmaktaki kollarının hatları birleştikleri noktalarda iki dik açının toplamından daha dar açılar oluşturacak biçimde durarak.

*eğeliklerinin birleşimine, (sırasıyla) merkezkaç ve merkezci kofuldaki ellerinin ayrılıma hangi ses eşlik etti?

756

Saint George kilisesinin çanlarından ding dong diye yayılan gecenin o saatindeki çan sesi.

O seste ikisi ve her biri tarafından nasıl yansımalar işitildi? 1330 Stephen tarafından: Liliata rutilanûum. Turma circumdet. lubilantium te virpnum. Chorus excipiat.

Bloom tarafından:

Amanın! Yandım! Amanın! Yandım!

O gün Bloom ile o çan sesinin çağrısına uyarak güneyde Sandymo-unt'a kuzeyde Glasnevin'e gitmiş olan grubun birtakım üyeleri

neredeydi?

Martin Cunningham (yatakta), Jack Power (yatakta), Simon Deda-1340 lus (yatakta), Joe Hynes (yatakta), John Henry Menton (yatakta), Bernad Corrigan (yatakta), Patsy Dignam (yatakta), Paddy Dig-nam (mezarda).
Yalnız kalınca, Bloom ne işitti?

Mübarek yerin üzerinde inzivaya çekilmekte olan ayakların çifte yankılanmasını, yankılanan sokakta bir Yahudi'nin ağız tamburasının çifte ötümünü. Yalnız kalınca, Bloom ne hissetti?
Donma noktasının ya da Fahrenheit, Centigrade ve Reaumur un mutlak sıfırının binlerce derece altındaki yıldızlararası uzayın so-1350 ışığını: Yaklaşan fecrin ilk alâmetlerini.

757

fansesi ve elteması ve ayaksesi ve yalnızlıkürpertisi ona neyi anımsattı?
cu anda çeşitli yerlerde çeşitli biçimlerde hayata gözlerini yum-mU« olan dostlarını:
Percy Apjohn (Modder River'de muharebede öldü), Philip Gilligan (Jarvis Street

hastanesinde ftizideri), Matthew E Kane (Dublin Bay'de kazayla boğularak), Philip Moisel (Heytesbury Street'te piyemiden), Michael Hart (Mater Misericordiae hastanesinde ftiziden), Patrick Dignam (Sandymount'ta nüzulden). Hangi görüngünün hangi görünümü onu kalmaya meylettirdi? 1360 Son üç yıldızın yitiyor, seherin yayılıyor, yeni bir güneş diskinin görünmeye başlıyor olması. Bu görüngülerin bir seyircisi olmuş muydu?

Bir kez, 1887'de, Kimmage'de Luke Doyle'un evinde uzayıp giden bir yirmi soruda oyunundan sonra bir duvara oturup gözlerini doğuda Mizrach istikametine çevirerek güne değgin bu görüngüyü sabırla beklemişti. Bu ilk görüngüye ilişkin neler anımsadı? Havanın daha canlı oluşunu, uzaktaki bir sabah horozunu, çeşitli noktalardaki kilise saatlerini, kuşların müziğini, erkenci bir yalnız 1370 yolcunun adımlarını, görünmeyen ışıklı bir bedenin yaydığı görü-nebilen ışığını, çevrenin dibinde yenidendoğan güneşin ilk altın ucunu. Kalmış mıydı?

Aerinden esinlenerek bahçeyi tekrargeçmiş, koridora tekrargirmiş, Kapıyı tekrarkapamış ve tekrargeridönmüştü. Kısa bir ah çekerek lfiurnu tekraryakmış, merdivenleri tekrarçıkılmış, zemin kattaki ön °danın kapısına tekraryaklaşmış ve tekrargirmişti. 758

Girişini ansızın ne engellemişti?

1380 Kranyumunun küresel oyuğunun sağ temporal lobu masif bir kerestenin köşesiyle temas haline geldiğinden, o nahiyede saniyenin

pek az ancak hissedilebilir bir kesri kadar sonra, önceki duyumların intikali ve algılanması neticesinde acı veren bir duyumun baş göstermiş olması. Mobilyaların konumlarında meydana getirilmiş olan değişiklikleri betimleyin.

Kuru erik rengi pelüş kaplı bir kanepenin karşısından sıkıca sarılmış İngiliz bayrağının yanındaki şömine tarafına çekilmişti (ki sık sık yapmaya niyetlendiği bir şeydi): Mavi ve beyaz dama kak-1390 malı Endülüs çinisi kaplı masa kapının karşısına kuru erik rengi pelüş kanepenin yerine konulmuştu: Ceviz büfe (ki çıkıntılı köşesi girişini bir an için engellemişti) kapının yanındaki yerinden çekilerek kapının önünde daha uygun ama daha tehlikeli bir yere konulmuştu: Sağdan ve soldan iki koltuk şöminenin yanına, daha önce mavi ve beyaz dama kakmalı (Endülüs çinisi kaplı masanın durduğu yere getirilmişti. Onları betimleyin. Biri: Horlanıp bir yana itilerek mustatil bir halının gayri muntazam bir püskülünü kaldıran ve artık yayvan minderinin kumaşında 1400

merkezde yoğunlaşp-yayıldıkça seyrelen bir renk atmasını sergileyen kolları kalınca, sırtı arkaya doğru meyilli alçak, minderli, rahat bir koltuk. Öteki: Ötekisinin tam karşısına yerleştirilmiş, tepeden oturma yerine ve oturma yerinden tabanına dek çatkısı koyu kahverengine verniklenmiş, oturma yeri parlak örmesazdan bir daire şeklinde ayakları kavisli parlak bükülü kamyştan narin bir iskemle. Bu iskemleyle koltuk ne bakımlardan anlamlıydılar?

Duruş, simgesellik, ikinci derecede kanıt olma, süpermenliğe tanık olmalarındaki benzerlik bakımından anlamlı.

----- 759 -----

Önceleri büfenin işgal ettiğı yeri şimdi ne işgal etmekteydi?

Tuşlafl açıkta, kapalı kasasının üzerine bir çift uzun hanım eldive- 1410 ni ile içinde dört yanık kibrit çöpü, kısmen içilmiş bir sigara ve rengi solmuş iki izmarit bulunan yeşil bir kül tablası koyulmuş, notasehpasında sol natürel

anahtarında şan ve piyano için O Güzel tişk
Şarkıları 'nın (sözler G. Clifton Bingham
tarafından, şan Madam Antoinette Sterling
tarafından) notası ad libitum, forte, pedal,
animato, devamlı pedal, ritirando, hitam, nihai
işaretleriyle.

Bloom bu nesneler üzerinde sırasıyla hangi
duyumsamalar içinde tefekküre daldı?

Bir el şamdanını kaldırırken, kasılarak: Sağ
şakağında çürüyen bir şişkinliğe dokunurken,
acıyla: Nazarlarını vasi sıkıcı bir pasifle na-
1420 rin pırıl pırıl bir aktife odaklarken,
pürdikkat: Halının kalkık püskülünü düzeltmek
için eğilirken, ihtimamla: Dr. Malachi Mulli-
gan'ın yeşilin çeşitli tonlarını içeren renk
şemasını anımsarken, eğlenerek: Sözleri ve
önceki hareketleri yinelerken ve çeşitli içsel
duyarlık mecraları aracılığıyla tedrici renk
atmasıyla birlikte ve onun sonucunda meydana
gelen ılık, hoş bir yayılmayı algılamak, zevkle.
Müteakip hareketleri?

Endülüs çinisi kaplı masanın üzerindeki açık
bir kutudan bir inç yüksekliğinde bir minyatür

siyah koni çıkarıp dairesel tabanını k- 1430
k bir metal tabağın üzerine oturttuktan sonra
mumunu şöminenin üstünde sağ köşeye
yerleştirdi, yeleğinden Agendath Netaim
başlıklı katlanmış bir (resimli) ilan çıkarıp
stnkr bir göz attı, mce bir silindir haline
gelene dek sardı, mumalevinde tutuşturdu
yanan silindiri koninin tepesine takıp koninin
korlaşmasını bekledi, silindiri yanmamış ucu
tam yanmayı kolaylaştıracak biçimde mumun
tabağına yerleştirdi.

11

Bu

ameliyeyi ne izledi?

Minyatür volkanın ucu kesilmiş olan kraterli konik tepesinden 760

1440 şarka özgü bir buhurun keskin kokusuyla yüklü dikey ve yılankavi bir duman yükseldi.

Şöminenin üstünde mumdan başka hangi homotetik nesneler durmaktaydı?

21 Mart 1896 yılında saat sabahleyin 4:46'da durmuş olan damarlı Connemara mermerinden bir saat, Matthew Dillon'un evlenme hediyesi:

Saydam bir fanus altında buza benzeyen dallı budaklı cüce bir ağaç, Luke ve Caroline

Dopyle'un evlenme hediyesi: içi doldurulmuş bir baykuş, Belediye Meclisi Kıdemli üyesi

John Ho-oper'ın evlenme hediyesi.

1450 Bu üç nesne ile Bloom arasında ne gibi bakışlar teati edildi?

Şöminenin üzerindeki yaldızlı çerçeveli büyük aynada cüce ağacın boyasız arka yanı

doldurulmuş baykuşun dik duran sırtına

bakmaktaydı. Aynanın üzerinde Belediye

Meclisi Kıdemli Üyesi John Hooper'ın evlenme hediyesi vazıh malihulyah bilgece canlı hareketsiz şefkatli bir nazarla Bloom'a bakıyordu, Bloom ise muğlak durgun deruni hareketsiz merhametli bakışıyla Luke ve Caroline Doyle'un evlenme hediyesini gözden geçiriyordu.

O sırada dikkatini aynadaki hangi karışık bakışsımsız imge çekti?

Yalnız (kendine göre) değişebilen (başkasına göre) bir adamın im-1460 gesi.

Niçin yalnız (kendine göre)?

Yoktu erkek ve de kız kardeşi.

Lâkin o adamın babası onun dedesinin oğlu idi.

Niçin değişebilen (başkasına göre)?

Bebeklikten olgunluk çağma kadar anne tarafına çekmişti. Olgun-

761

luk çağından ihtiyarlığa kadar da babasına benzer olmuştu. Aynadan ona son olarak hangi görsel izlenim iletildi?

Karşı taraftaki iki kitaplığa düzensiz olarak ve alfabetik sırasına uyulmaksızın yerleştirilmiş

cilt cilt birçok ters kitabın parıldayan adlarıyla optik yansıması. 1470 Bu kitapların bir dökümünü yapın. Thorn's Dublin Postanesi Rehberi, 1886.

Denis Florence M'Carthy'nin Bütün Şiirleri (s. 5'te bakır kayın yaprağı sayfa işaretliği).

Shakespeare'in Bütün Eserleri (koyu kırmızı maroken, altın işlemeli). Faideli Hesap Cetvelleri (kahverengi bez ciltli).

//. Charles Zamanında Sarayın Gizli Tarihi (kırmızı bez ciltli, işlemeli cilt). Çocuğun Kılavuzu (mavi bez ciltli). 1480 Killarney Güzelleri (ceketli).

Biz Küçük Oğlanlar İken yazan William O'Brien M. P. (yeşil bez ciltli, hafifçe solmuş, s. 217'de zarf sayfa işaretliği).

Spinoza'dan Düşünceler (vişneçürüğü deri). Semaların Öyküsü yazan Sir Robert Ball (mavi bez ciltli).

Ellis'in Madagaskar'a Üç Yolculuk (kahverengi ciltli, kitabın adı silinmiş).

Stark-Munro Mektupları yazan A. Conan Doyle, Dublin Şehri Halk Kütüphanesi'nin

malıdır, 106 Capel Street, 21 Mayıs'ta ödünç verilmiştir (Yortu Arifesi) 1904, iade tarihi: 4 Haziran 1904, 13 1490 gün gecikmeli (siyah beyaz ciltli, beyaz harf ve sayılı fişli).

Çm'de Yolculuklar yazan "Viator" (Ambalaj kağıdıyla yeniden kaplanmış, kitabın adı kırmızı mürekkeple yazılmış).

Talmud Felsefesi (dikişli risale).

Lockhart'ın Napolyon'un Hayatı (kapaksız, sayfa kenarlarında kahramanın zaferlerini mühimsemeyen, mağlubiyetleri abartan notlar).

*oll und Haben yazan Gustav Freytag (siyah mukavva ciltli, Gotik harflerle, s. 24'te sigara kuponundan sayfa işaretliği).

H°zier'in Rus-Türk Harbinin Tarihi (kahverengi bez ciltli, 2 cilt, 1500 l

IHU" 762

kapağın solunda zamlı etiketli, Garrison Library, Governor's Parade, Cebelitarık).

Laurence Bloomfield İrlanda'da yazan William Allingham (ikinci baskı, yeşil bez ciltli, yıldız yonca tezyinatlı, önceki sahibinin adı sağdaki boş yaprakta silinmiş).

Astronomi Elkitabı (kahverengi deri kapağı çıkmış, 5 levha, antik 10-puntoluk harflerle, yazarın dipnotları 6-puntoluk harflerle sayfa yanlarındaki bilgiler 8-punto, başlıklar 12-puntoluk küçük harf). 1510 İsa'nın Gizli Hayatı (siyah mukavva ciltli).

Güneşin İzinde (sarı bez ciltli, başlık sayfası eksik, her sayfanın tepesinde başlık yineleniyor). Vücut Kuvveti Nasıl Elde Edilir yazan Eugen Sandow (kırmızı bez ciltli).

Geometrinin Kısa ve Basit Esasları

Fransızcasının müellifi E Ignat. Pardies ve İngilizceye terceme eden John Harris D. D.

Londra, R. Knaplock için Bifhop's Head'de tab

edilmiştir, MDC-CXI, kıymetli doftları
Southwark kasabası Parlamento Üyesi
Charles Cox, Efquire'a ithaf olunmuş risaleyle
baş sayfasında 1520 kitabın Michael
Callagher'in mülkiyetinde olduğunu tafdik
eden mürekkeple ve hüfnühatla yazılı 1882
Mayısının 10'un-cu günü tarihini taşıyan ve
şayet kitap kaybedilmiş veya yanlış bir yere
gitmiş ise, onu bulmuş olan şahsın kitabı
dünyanın en âlâ yeri olan Wicklow
Kontluğu'ndaki Ennifcorthy-Dufery Gate'de
marangoz Michael Gallagher'e iade etmesini
talep eden bir ifade mevcuttur.

Ters kitapların tersine döndürülmesi süreci
boyunca zihninden hangi düşünceleri
geçirmekteydi?

Düzen gereksinmesi, her şeyin bir yeri olmalı
ve her şey yerli ye-1530 rinde olmalı:

Kadınların sahip olduğu

kifayetsiz edebiyat anlayışı: Bir bardağa
oturtulmuş bir elmanın ve bir küvete dayalı bir
şemsiyenin yersizliği:

Gizli bir belgeyi bir kitabın altına ya da

sayfalarının arasına saklamanın güvensizliği.
içlerinde en hacimli kitap hangisiydi? Hozier'in
Rus-Türi Harbinin Tarihi.

763

gu eserin ikinci cildinde içerilen öbür bilgiler
arasında neler vardı?

Ehemmiyetli (unutulmuş), ancak önemli bir
zabit, (unutulmaz) Binbaşı Brian Cooper
Tweedy tarafından sık sık hatırlanan bir
muharebe.

Niçin, ilk olarak ve ikinci olarak, bahis mevzuu
esere müracaat et- 1540 medi?

ilk olarak, hafızatekniğini uygulamak amacıyla:
ikinci olarak, bir hafıza kaybı fasılasından
sonra, ortadaki

masada oturmuş bahis mevzuu kitaba
müracaat edecek iken, o askeri harekâtın
adını, Plevne, hafıza

teknikiyle hatırlamış olduğu için.

Oturma duruşundayken onu teselli eden şey
neydi?

Masanın ortasında dimdik duran 9 Bachelor's
Walk'taki P. A. Wren'de müzayededen alınmış

bir Narcissus heykelinin içtenliği, çıplaklığı, pozu, dinginliği, gençliği, zarafeti, cinselliği, basireti. Oturma duruşundayken onu taciz eden şey neydi? 1550

Olgun erkeklerin kıyafetindeki iki gereksiz giysi kalemî olan ve doku itibarıyla genişlemeye müsait olmayan elastikiyetsiz yakasının (17 numara) ve yeleğinin (5 düğmeli) kısıtlayıcı sıkılığı. Bu tacizliği nasıl bertaraf etti?

Yakasını içindeki siyah kravatı ve açılır iğnesiyle boynundan çıkarıp masanın solundaki bir mevkîye koydu. Yeleğinin, pantolonunun, gömleğinin ve fanilasının düğmelerini ters doğrultuda leğen nahiyesinden birbirine genişleyen bir üçgen şeklinde yaklaşan gayri muntazam kıvrır kıvrır siyah kılların orta çizgisi boyunca karnının ve göbük çukurunun çevresi üzerinden yumruların orta çizgisi 1560 boyunca göğüs kafesindeki altıncı vertebranın kesişme noktasına, oradan dik açılı iki doğrultudan ilerleyerek ve sağ ve solda birbirine eşit mesafede iki noktadaki meme tümseklerinin tepelerinde

tavsif olunan dairelerde sonuçlanacak şekilde art arda çözdü. Askılı pantolonunun birisi natamam çiftler çiftler dizilmiş olan altı eksi bir düğmesinin her birini birbiri ardından çözdü.

Hangi istençdışı hareketler izledi?

2 parmağının arasına diyaframının altındaki sol kaburgaaltı nahiyesinde 2 hafta 3 gün önce (23 Mayıs 1904) bir arı tarafından sokula-1570 rak meydana getirilen bir sikatrisin çevresindeki kası sıkmaya başladı. Her ne

kadar kaşıntıya duyarsız idiyse de sağ eliyle kısmen soyulmuş tamamen yunanmış cildinin çeşitli nokta ve yüzeylerini gelişigüzel kaşıdı. Sol elini yeleğinin sol alt cebine sokarak oraya (galiba) Sydney Parade'da Mrs. Emily Sinico'nun cenaze töreni münasebetiyle (17 Ekim 1903) koymuş olduğu bir gümüş para (1 şilin) çıkarıp tekrar yerine koydu.

16 Haziran 1904'ün bütçesini denkleştirin. Borç
1580 1 Domuz böbreği

1 Nüşa Freeman's Journal 1 Banyo ve
Rahatlama Tramvay bileti

1 Patrick Dignam'ın Anısına

2 Banbury çöreği 1 Öğle yemeği 1 Kitap

yenileme ücreti 1 Paket Mektup Kâğıdı ve Zarf

1 Yemek ve Rahatlama

1590 1 Posta Havalesi ve Pul

Tramvay bileti

1 Domuz Paçası

1 Koyun Paçası

1 Cake Fry Sütlü Çikolatası

1 Simit

1 Kahve ve Poğaça

Ödünç alınanın iadesi (Stephen Dedalus)

Bakiye 1600 Macak £-s-d £-s-d

0-0-3 Eldeki Nakit 0-4-9

0-0-3 Alınan komisyon. Freeman's Journal 1-7-6

0-1-6 Ödünç alınan (Stephen Dedalus) 1-7-0 0-

0-İ 0-5-0 0-0-1

0- 0-7 0-1-0 0-0-2 0-2-0 0-2-8 0-0-1 0-0-4 0-0-3

0-1-0 0-0-4 0-0-4

1- 7-0 0-16-6

£2-19-3 £2-19-3 765

Soyunma ameliyesi devam etti mi?

Ayaktabanlarında iyi huylu ısrarlı bir ağrının

duyumsanmasında, ayağını bir yana doğru

uzatıp çeşitli istikametlerde tekrar tekrar

yürüyüşleri esnasında ayağına binen tazyiğin

sebebi olduğu kırılganlıkları, şişleri ve fırlak

yerleri inceledi, sonra, eğilerek, kopçaları açtı,

bağları çözdü ayakkabının iki tekini de ikinci

kez tekrar çıkardı, kısmen nemlenmiş olan ve

uç tarafı ayak başparmağının tırnağıyla gene

yırtılmış olan sağ çorabını kurtardı, sağ ayağını

kaldırdı ve, mor elastik bir çorap askısını

çözdü, sağ çorabını çıkardı, ço- 1610 rapsiz

sağ ayağını koltuğunun oturma yerinin kıyısına yerleştirdi, ayak başparmağının tırnağının çıkıntılı bölümünü nazikçe kopardı, kopardığı bölümü burundeliklerine götürdü ve canlı tırnağın kokusunu içine çekti, sonra, memnuniyetle, kopardığı tırnak parçasını atıverdi. Niçin memnuniyetle?

Zira içine çektiği koku Master Bloom'un Mrs. Ellis'in Çocuk Yu-vası'nda öğrenciyken her gece kısa bir süre diz çöküp gece duasını okuyarak tutkulu düşüncelere dalma edimi sırasında sabırla çekiştirip kopardığı ve içine çektiği öbür tırnak parçalarının kokularını 1620 andırmaktaydı.

Bir arada ve art arda cereyan eden bütün bu tutkular şu anda hangi nihai tutkuda birleşti? İlk evlat olma, erkek evlat olma ya da son evlat olma hakkından, ya da bahçe kapısında bekçievi ile tenezzüh yolu dahil debdebeli bir sayfiye evini çeviren turbalık merayla birlikte münasip miktarda dönümlük, evleklik, perçlik ya da kanuni arazi ölçüsü neyse (takdir edilen değeri 42 £) vâsi bir mülke sahip olmaktan, ya

da diğ er taraftan, Rus in Urbe ya da Qui si
sana şeklinde tasvir olunan İspanyol stiline bir
ev ya da yalnız bir taraftan bitişik müstakil bir
1630 villaya sahip olmaktan vazgeçmiş, hususi
bir kontratla ehven fiyat-" damı saz ve
samandan kır evi benzeri, cephesi güneye
bakan tepesinde fırlıdağı toprağa bağlantılı
paratoneri teknil, balkonu pa-razitik nebatlarla
(sarmaşık ya da frenksarmaşığı) kaplı, zeytin
ye-ş'li rengine mükellef cilalı ve pırıl pırıl piring
akşamlı muazzam

766

bir kapısı, cephesi yalancımermer kaplama ve
dam saçakları]a kalkan duvarları ağ şeklinde
taşlarla süslü ve tercihan balkondan epey
yüksekte 5-6 dönümlük kendi arazisi içinde yer
yer işga] edilmemiş ve işgal edilemez meralara
nazır güzel manzaralı taş sü

1640 tunlu bir korkuluğu olan ve en yakın anayoldan geceleri ustalıkla budanmış sıkın sıkı gürgen çitinin üzerinden evin ışıklarının görülebileceği bir mesafede, anakentin çevresinden asgari 1 mil uzaklıkta yer alan bir yerde, tramvay durağı ya da tren istasyonuna (örneğin, güneyde Dundrum ya da kuzeyde Sutton gibi şartsız vare-setle 999 sene imtiyazlı mevkilerdir ki ikisinin de eşit seviyede arzkürenin kutupları gibi ftiziye yakalanmış hastalara şıfalı geldiği tecrübeyle sabit olmuştur) 15 dakikayı aşmayan bir zaman sınırın içinde, cumbalı (2 mızrakbaşı şeklinde pencerele), duvarında termometresi tek mil 1 misafir odasıyla 2 hizmetçi odası, kapalı ocağı 1650 ve bulaşıkhanesiyle çini kaplı mutfadı, bezli duvarakâğıdıyla kaplı holü, Encyclopaedia Britannica ile New Century Dictionary'yi içeren kararmış meşeden sökölüp takılır bir kitaplığı, ortaçağdan kalma ve şarktan gelme çaprazlamasına asılmış eski silahları, yemek gongu, sumermerinden lambası, topuzlu pandölü, yanında telefon rehberiyle ebonitten

otomatik telefon cihazı, ortası krem rengi, bordürü kafes işi elle dokunmuş Axminster halısı, sütunlu ve pençe ayaklı iskambil masası, som pirinçten şömine gereçleriyle şömine rafında altın taklidi pirinçten katedral çanı vuruşlu garantili kronometreli saati, higrografik çizgeli barometres, rahat sa-1660 lon kanepeleri ve köşe parçaları, üç kanatlı Japon paravanalı ve tükrük hokkaları (beziryağı ve sirke kullanılarak parlaklığı asgari bir mesai ile tekrar elde edilebilen koyu şaraprengi deriden kulüp stilinde) ve piramit şeklinde şaşaalı prizmatik orta avizesi, parmakla eğitilmiş papağanlı (dili tayyedilmiş) hezaran kafesi, düzinesi 10/-'luk vişneçürüğü çiçek desenli çapraz bezekli kabartma manzara resimli duvarkâğıdı ile tepesinde taç frizi, basamakları, dik yüzleri, tırabzan babaları, tırabzan parmaklıkları ve korkulukları sütun gövde kaplamalarıyla pekiştirilmiş, kâfurlu balmumuyla ovulmuş açıkrenk damarlı meşeden merdivenle çıkılan art arda 1670 birbirini dik açılı olarak takip eden üç katı:

Sıcak ve soğuk sulu, küvetli ve duşlu banyo dairesi: Asma katında tek buzlucamdan mustatil pencereli, muharrek oturaklı, kollu lambalı, köşebent ve gergi çubukları pirinçten, kol dayanacak yerleri, taburesi ve kapısının iç yüzeyinde yağlıboya taklidi artistik resmiyle W.C.'li: Keza-lik, daha sade W.C.'li: Aşçı tecrübeli ve yarıtecrübeli iki kadın hizmetçi (maaşlarına iki senede bir otomatikman 2 £ zam yapılır, ayn-

767

ca kapsamlı sadakat teminatlı, senelik 1 £ ikramiyeli ve 30 senelik hizmetin hitamında tekaüdiye istihkakı - 65 yaş sistemi itibariyle) için tuvalet ve hijyenik ihtiyaçları dahil hizmetçi dairesi, kileri şaraphanesi, teldolabı, buz kuyusu, müştemilâtı, kömürlük ve odunluğu ile akşam yemeğine davetliyseler (tuvalet ve fraklı) mümtaz misafirler için şarap şişesi mahfazaları (köpüksüz ve köpüklü kalite şaraplar), hiç aralıksız karbon monoksit gazı ikmali tekml 2 katlı bir ikametgâh. Evin bahçelerinde hangi ek atraksiyonlar

ierilebilirdi?

Ek olarak, gayri kanuni mtecavizlere karşı tepeleri kırık camlarla kaplı duvarlarla çevrili bir tenis ve duvartenisi sahası, bir fundalık, botanik ilmine uygun düzende, tropikal palmiyelerle bezeli cameknlı bir kameriye, fıskiyele bir kayalık bahçe, insan prensipler mucibince tanzim edilmiş bir arıkovanı, mustatil imenlik alanlarda kırmızı ve krom sarısı laleler, mavi zambaklar, iğdemler, u-haiekleri, hsnyusuflar, ıtırşahılar, inciieklerinden eksantrik elipslerle bezeli (soğanları, 23 Upper Sackville Street'teki perakende tohum ve zambak soğanı tüccarı, fidanlık bahevanı ve kimyevi gübre acentası Sir James W. Mackay, Limited'den temin edilebilir) oval tarhları, bir meyve bahçesi, sebze bahçesi ve asma limonluğ, çeşitli müfredattan edevat için de asma kilitli bir kulübe. Ne gibi edevat?

Yılanbahğ tuzakları, ıstakoz sepetleri, olta kamları, küçük balta, 1700 kantar, bileğitaşı, toprak presi, biçerdöver, araba torbası,

teleskop merdiveni, 10 dişli tırmık, banyo takunyaları, saman kurutucusu, karıştırma tırmağı, bağcı bıçağı, boya tenekesi, fırça, çapa vesaire. Bilahara ne gibi faydalı ilâveler yapılabilirdi?

Bir tavşan yuvası ile tavuk kümesi, bir güvercinlik, bir botanik limonluğu, 2 hamak (biri hanımın, biri beyin), sarısalkım ya da ley-*ak ağaçlarıyla gölgelendirilip gizlenen bir güneşsaati, egzotik ve armonik şekilde akort edilerek sol canibî kapı direğine raptedilmiş

768

çingirdaklı bir Japon çingırağı, büyük bir su fıçısı, yandan çıkarrıa-1710 lı ve çimen hazneli bir çimen kırpma makinesi, hidrolik hortumlu bir çimenlik sulayıcısı. Ne gibi nakil vasıtaları uygun düşerdi?

Şehre inerken kendilerine mahsus ara istasyonuna ya da terminaline sıkça uğrayan tren ya da tramvay vasıtasıyla. Taşraya uzanırken yanına zincirsiz serbest tekerlekli bir sepet ilâve olunan bir uzun yol bisikleti olan velespitlerle, ya da bir eşekle çekilen örme işi hafif bir araba ya da kavi toynaklı küçük bir atın (iğdiş atı 14 k) çektiği şık bir payton gibi nakil vasıtaları.

Kurulması olası bu rezidansın adı ne olabilirdi?
1720 Villa Bloom. St. Leopold'un Yeri.

Çiçekliyuva.

7 Eccles Street'teki Bloom, Çiçekliyuva'daki Bloom'u gözünde canlandırabiliyor muydu?

Dökümlü safyün giysileri içinde, fiyatı 8/6'lık Harris tüvitinden kasketi ve elastik takviyeli pratik bahçe fotinleri

ve süzgeçli kova-sıyla guruba yakın kendisini

aşırı yormaksızın yeni kırılmış çimen kokulan
arasında köknar
fidanlarını bir hizada diker, şırınga eder, budar,
destekler, ot tohumlarını eker, zararlı ot dolu bir
elara-basını
yürütür, toprağı düzeltir, bilgeliğini çoğaltır,
ömrünü uzatırken.

1730 Bunlarla birlikte daha ne gibi entelektüel
meşgaleler mümkün idi?

Enstantane fotoğrafçılık, dinler üzerinde kıyasî
tetkikler, çeşitli şehvaniyet ve hurafelerle ilgili
tatbikata dair folklor, semavi burçlar üzerinde
istiğrak. Daha eğlenceli ne gibi meşgaleler?
769

Açık havada: Bahçe ve tarla işleri, düzgün
şose kır yollarında, makul irtifadaki tepelere
tırmanarak bisikletle gezintiler, ıssız tatlı
sularda ve gözlerden ırak nehirlerde emniyetli
hafif kürekli sandallarla ya da bütet ve (yaz
uykusu dönemi) ivinti yerlerinden uzak sularda
daha hafif sıklette tonoz demirli yarış
tekneleriyle ge- 1740 zintiler, akşam
promenadları ya da çevrede at binerek dolaşıp

verimsiz araziyi teftiş ile buna karşıt olarak köylülerin kesek ve saman yaktıkları münasip yerlerin teftişı (kış uykusu dönemi), içeride: Çözümöbulunmamış tarihi ve kriminal problemlerin ılımlı güvenlik havasında tartışılması: Tayyedilmemiş egzotik erotik şaheserler üzerinde hasbıhaller: Çekiç, biz, çivi, vida, metal raptiye, ağaçdelgisi, pens, kütburunlu rende ve tornavida içeren alet kutusuyla evde marangozluk işleri. Zirai ürünler ve hayvancılıkla iştigal eden bir beyefendi çiftçi olabilir miydi?

1750

1 ya da 2 sağmal inek, 1 yığın yayla samanı ve zarurî çiftlik edevatı vesaireyle, uç-uca bir yayık ve bir şalgam sıkıcısıyla vb. gayri mümkün değildi.

Kontluk aileleri ve toprak sahibi kimseler arasındaki içtimai mevkii ve vatandaşlık vazifeleri ne olurdu? Silsilei meratib yükselen sırasına göre tertip edildikte, bahçevan, kâhya çiftçi, hayvan üreticisi, ve zanaatinin zirvesinde, aile arması ve amblemiyle

(Semperparatus) klasik rumuzunu taşıyan ve saray salnamesinde (Bloom, Leopold, P., M. P., P. C, K. P., L. L. D. -honoris causa-, Bloomville, Dundrum) mutat şekliyle kayıtlı ve gerek 1760 sarayda gerekse elit münevveran nezdinde ise (Mr. ve Mrs. Leopold Bloom ingiltere'ye gitmek üzere Kingston'dan ayrıldılar) Şeklinde bahsolunan bölge sulh hâkimi ya da önyargıcı. °u mevkide kendisine ne gibi bir hattı hareket tayin ettiydi? hereğinden fazla mülayimlik ile aşırı huşunet arasında bir tavır: ^Az ya da çok nispette içtimai eşitsizliğin fasılasız bir şekilde tan-Zlrr» olunduğu indî sınıflamalardan oluşan gayri mütecanis bir ce-

770

miyette mümkün olan en geniş serbestinin hafifletici sebepleriyle tavllanmış ve fakat menkul ya da gayri menkul mülklerin son me-1770 teliğine kadar cebren müsaderesi ve krallığa devri gibi tedbirlerle takviye edilmiş tarafsız mütecanis su götürmez bir adaletin tevzii Ülkedeki tesis edilmiş en yüksek

kuvvete sadakat ve dürüstlüğe karşı fıtrî bir aşkla harekete geçen gayeleri amme nizamının müsa-mahasız bir şekilde idamesi, hepsinin birden aynı zamanda olmasa bile birçok suistimallerin bastırılması (zira her ıslahat ya da tasarruf tedbirinin nihai analizde birtakım cereyanlar dahilinde mukaddeme kabilinden çareler oldukları sabittir), kanunların (örf ve âdetlere dayananlar olsun yazılı hukuğa ya da ticaret hukuğuna dair olsun bütün kötü niyetli kanunsuzlara ve nizamnameler ile tali-

1780 matnamelerin hilafına hareket eden mütecavizlere, istimalden sakıt olan feodal tatbikatı hortlatanlara, beynelmilel zulmün bütün çığırtkan kışkırtıcılarına beynelmilel düşmanlıkları mütemadiyen körükleyen

herkese, ailevi şetaretin bütün aşâğılık tacizkârlarına, ailevi ve zevcîliğin bütün muannit ihlâlcilerine karşı harfiyen iltizamı şeklindeydi.

Daha çok küçük yaşından bu yana dürüstlüğe taptığını kanıtlayın.

1880'de High School'dayken Master Percy Apjohn'a İrlanda (pro-testan) kilisesinin (ki babası Rudolf Virag'ın -bilahara Rudolph Bloom- Beni İsraililerin inancından dönerek 1865'te Yahudiler

1790 Arasında Hristiyanlığın Teşviki Cemiyeti tarafından komünyon âyini ile intisap ettiği kiliseydi; ancak kendisi müteakiben bundan vazgeçerek kararını 1888'de izdivacı hasebi ve döneminde Roman katolikliği lehinde değiştirmişti) akidelerine inançsızlığını açıklamıştı. 1882'de ise Daniel Magrane ile Francis Wade'e gençliğe mahsus arkadaşlıkları (ki birincisinin vaktinden evvel muhacereti ile hitam bulmuştu) sırasında gece gezintileri yaparkene sömürgeci yayılma (örneğin, Kanada) siyasi teorisini ve Charles

Darwin'in İnsanın Kökeni ile Türlerin Orijininiz
şerhettiği tekâmül teorilerini müdafaa etmişti.
1885'te James Finton Lalor, John Fisher
Murray,
1800 John Mitchel, J. F. X. O'Brien ve
diğerlerince müdafaa edilen kolektif ve milli
iktisat programına, Michael Davitt'in çiftçiye
toprak dağıtılması politikasına, Charles Stewart
Parnell'in (Cork City M-P.'si) meşrutiyet
kışkırtıcılığına, sulh programına, William Ewart
Gladstone'un (Midlothian M. P.'si, N. B.)
reformların kısıtlanmasını desteklemek
amacıyla 120 esnaf birliğinden müteşekkil,
Rip°n

771

IVİarkizi (doğrucu) ile John Morley'in
refakatindeki 2000 meşale dahil 20.000 meşale
taşıyıcısının teşkil ettiği nümayişkâr fener
alayının merkezini görebilmek için
Northumberland Road'daki bir ağacın dalları
arasında emin bir pozisyona tırmanmıştı.
gu sayfiye evi için ne kadarlık bir meblâğı ve
nasıl ödemeyi dü- 1810 sönmekteydi? İşbilir

Ecnebi Her iklime Uygun Millî Dostane Devletdestekli inşaat Kooperatifi'nin (kuruluşu 1874) broşürüne göre senede esham ve tahvilattan kaynaklanan güvenli bir gelirin Vö'sünü teşkil ve 1/3'ü anahtar tesliminde*ve bakiyesi senelik taksitler halinde tediye edilecek olan, meselâ, 800 £ artı bu meblâğın % 2 72'si, ki yirmi senelik bir dönemde mubayaa için verilen ve senelik kirası, esas kira dahil, 64 £'e baliğ olan borcun itfama kadar senelik eşit taksitlerle ödenen 1200 £'lik (20 yıllık bir mubayaanın yaklaşık fiyatı üzerinden) bir kapitalin % 5'lik basit faizini temsil eden azami 60 1820 £'lik taksitlerle; tapu senedi iare edenin ya da edenlerin temellükünde kalacak ve icabı halinde gayri menkul cebren başkasına satılabilecektir, kontratta belirtilen müddetlerdeki gecikmelerle ilgili olarak karşılıklı tazminat ile hakkın düşmesi bahis mevzuu olacak, bunların dışında, mesken, tayin olunan müddetin hitamında içinde oturan kiracının mutlak mülkiyetine geçecektir. Peşin olarak mubayaayı kolaylaştırabilecek ne gibi

sûratli lâkin emniyetsiz kazanç yolları olabilirdi? Nokta ve çizgi sistemiyle Ascot'ta öğleden sonra (Greenwich saat ayarıyla) saat 3'ü 8 dakika geçe l'e karşı 50 veren bir autsayder ta-1830 rafından kazanılan 1 ya da birkaç millik ve furlongluk milli bir at yarışının (engelli ya da engelsiz) neticesini Dublin'e bahisçilerin yararlanabilmeleri için öğleden sonra 2:59'da (Dunsink saat ayarıyla) ulaştıran özel bir telsiz telgraf. Muazzam parasal kıymeti haiz bir nesnenin (kıymetli taşlar, damgalı ya da damgasız değerli posta pulları—7 şilin, leylâki, delinmemiş, Hamburg, 1866: 4 peni, pembe, mavi kâğıt, delikli, Büyük Britanya, 1855: 1 frank, tunç rengi, resmi, tırtıllı, çaprazlama sürşarjlı, Lüksemburg, 1878, eski hanedan yüzüğü, eşsiz bir tarihi eser beklenmedik depo ya da dolaplarda umulmadık bir şekilde bulunmasıyla ya da müstesna yollardan 1840 772

elde edilmesiyle: Meselâ hava yoluyla (uçan bir kartal tarafından düşürülerek), ateşle (kundaklanmış bir binanın karb'onlaşmış ka-

lıntılarının arasında), denizde (yüzegiden batmaktaki gemiden atılmış, batık ya da metruk gemi enkazından kurtarılmış), karada (yenilebilen bir kümes hayvanının katısında). Bir İspanyol mahkûmun uzaklardaki değerli bir hazineyi hibe etmesi ya da borçlarını ödemeye muktedir bir banka teşekkülüne 100 yıl evvel % 5 mürekkep faizle yatırılmış ve şu anda 5.000.000 stg. £'e (beş miyon pavnd sterlin) baliğ olan altın külçeleri. Düşüncesiz bir tarafla mu-1850 ayyen bir emtianın 32 parça halinde sevkiyatı ve her bir sevkiyatın tesliminde başlangıç fiyatı olan V4 ile başlayıp 2'nin silsile-i hen-desiyesi halinde (1/4d, V2d, 1d, 2d, 4d, 8d, 1s 4d, 2s 8d ta 32 parçaya kadar) giderek artan fiyatlarla nakden tediye edilmesi şartıyla tanzim edilen bir kontrat imzalanması. Monte Carlo bankasını soymak gayesiyle ihtimaller kanununun tetkikine binaen hazırlanmış olan bir plan. Asırlık muhit-i dairenin murabbaya çevrilmesi probleminin halli ve hükümetten 1.000.000 £ (sterlin) mükâfat alınması. Endüstriyel yollardan büyük servet

sahibi olunabilir mi?

i860 Bleibtreustrasse, Berlin, W. 15
adresindeki Agendath Netaim'in broşüründe
önerilen yüzlerce dönümlük vasi kum
alanlarının ıslahı ve portakal bahçeleri ve
kavun bostanları ile yeniden ağaçlandırma
projelerinde kullanılması. Atık kâğıtların, lağım
farelerinin derilerinin, kimyasal hassalarca
zengin insan kazuratının, birincisinin vasi
istihsalı, ikincisinin vasi miktarı üçüncüsünün
muazzam kemiyeti (zira vasati hayatiyette ve
iştihadaki normal bir insan, sı-vısal yanürünleri
elimine ettikte, senede 80 librelik bir yekûna
(hayvani ve nebati gıdaların karışımı) varan
istihsalde bulunur ki, 1901 sayımına göre
İrlanda'nın toplam nüfusu olan

4.386.035 ile

1870 zarp edersez...) göz önünde tutularak,
istimali. Daha geniş çapta planlar mevcut
muydu?

Dublin kumsalında meddin zirvesinde ya da
Poulaphouca, P°' werscourt ve başlıca
akarsuların sutoplama havzalarında kurulu
hidrolik santrallar ile elde edilen beyaz

kömürden (hidrolik güç) yararlanılması için
liman komisyonunun tasvibine sunulan 50.000
771

W. H. P.'lik ekonomik elektrik istihsalini
hedefleyen formüle edilmiş bir plan.

Dollymount'taki North Bull yarımada deltasının
kuşatma ve sahil çıkıntısındaki alanda golf
sahaları ve atış meydanları üzerinde gazinolar,
büfeler, atış galerileri, oteller, pansiyonlar,
kıraathaneler, kadınlı erkekli yüzme havuzları
dizili asfaltlanmış 1880 bir piyasa yolunun
yapılması planı. Sabahleyin erken süt tevziatı
için köpeklerle ve keçilerle çekilen vanların
istimali. Island Bridge ile Ringsend arasındaki
nehir yolunda, mazotla çalışan nehir
tekneleriyle turistik otobüslerle, dekovil posta
trenleriyle ve üç lisan konuşan rehber dahil,
kıyıdan seyreden gezinti vapurlarıyla (adam
başına günde 10/-) Dublin dahili ve haricinde
İrlanda turistik trafiğinin inkişafı için bir plan.
İrlanda su yollarının, yosunyataklarının
temizlenmesini müteakip, eski cazip haline
getirilmesi için bir plan. Hayvan Pazarı (North

Circular Road ve Prussia Street) ile rıhtımların (Lower Sheriff Street ve East Wall) arasını Cattle Park, 1890 Liffey Kavşağı ve 43-45 North Wall'daki Midland Great Western Railway terminali ile Link Line demiryoluna paralel olarak (Great Southern ve Western Railway hattına kavuşacak şekilde) ve Great Central Railway'in, Midland Railway of England'in, City of Dublin Steam Packet Company'nin, Lancashire ve Yorkshire Railway Company ile Dublin and Glasgow Steam Packet Company'nin Glasgow and Irish Steam Packet Company'nin, Dublin and Morecambe Steamers'in, London and North Western Railway Company'nin, Dublin Limanı ve Doklar idaresi Ambarları'nın Dublin hatlarına ve terminal istasyonlarına ve Palgrave, Murphy and 1900 Company'ye, buharlı gemi sahiplerine, Akdeniz, İspanya, Portekiz, Fransa, Belçika ve Hollanda'yla Liverpool Deniz Nakliyat Sigortaları Ortaklığı'na pek yakın bir tramvay hattıyla birleştirme planı; demiryolu ile hayvan nakliyesinin maliyeti ve

Dublin United Tramways Company Limited'in ilâve nakliye maliyeti hayvan yetiştiricilerin nakliye ücretleriyle karşılanabilir.

Hangi şartlar altında bu neviden çeşitli planlara teşebbüs edilmesi tabii ve muktazi neticeleri istihsal eder? Muvaffakiyetli bir hayat boyunca toplanmış 6 haneli rakamlarla fade edilen muazzam bir servet sahibi olan mümtaz bir sermaye- 1910 darın (Blum Pasha, Rotschild, Guggenheim, Hirsch, Montefiore, Morgan, Rockefeller) kendisi hayattayken, hibede bulunduğu istenilen meblâğa müsavi bir bağış vesikası istihsali ya da bağışta

774

bulunan o şahsın ağrısız bir surette terk-i hayat eylemesinden sonra vasiyet yolu ile, bir de sermayenin fırsatlarla birleşmesiyle iste-nen işler yapılabilirdi.

Nasıl bir akıbetten dolayı böylesi bir servete artık ihtiyacı kalmazdı?

Tek başına, tükenmez bir altındamarı filizi keşfederek.

1920 Gerçekleştirilmesi böylesine zor planlan
zihninde kurması hangi sebepten dolayı idi?
Buna benzer zihinsel kurguların ya da
kendisine ait deruni bir hasbıhalin ya da
mazinin asude hatıratının
bizatihi aktarılması geceleyin yatmazdan önce
alışkanlık haline getirildikte yorgunluğu hafifletici
bir tesir icra
eder ve netice itibarıyla kusursuz bir zindelik ile
tazelenmiş bir hayatiyet bahşeder.
Gerekçeleri?
Bir fizikçi olarak 70 yıllık bir insan ömrünün
asgari 2/7'sinin, yani 20 yılının uykuda geçtiğini
öğrenmişti. Bir filozof olarak herhangi 1930 bir
insan ömrünün hitamında bir kimsenin
arzularının sadece pek cüzi bir kısmının
gerçekleştirilebildiğini bilmekteydi. Bir fizyolog
olarak habis nesiçlerin artifîsiyel olarak
bilhassa bayıltarak yapılan bir operasyonla
tesirsiz kılınmasına taraftardı. Neden
korkuyordu?

Uyku sırasında öldürölmekten ya da beyinsel kıvrımlarda yer alan hamlî zekâdaki bir kusurdan dolayı aklıselimiiiiin bir delaletiyle kendi canına kıymaktan. Adeti veçhile en son neleri düşünürdü?

Yoldan geçenlerin durmalarına ve hayretle seyretmelerine neden

775

olacak tüm süslemelerden arınmış arızî bir nazar atfedildiğinde en 1940 yalın ve en etkin haline indirgenmiş ve çağdaş yaşamın süratiyle uyum içinde yeni bir afiş türüyle olağandışı bir reklamı. Açtığı ilk çekmecedey ne vardı?

Milly (Millicent) Bloom'a ait, kimi sayfalarında Papli işaretli 2 gözlü, 5 saç teli dimdik koskoca bir küresel kafalı önden görünen gövdesinde 3 kocaman düğme ve 1 üçgen ayaklı resim çizili bir Vere Foster resimli yazı defteri: İngiltere Kraliçesi Alexandra ile aktris ve profesyonel güzellerden Maud Branscombe'un solmuş 2 fotoğrafı: Üzerinde parazitik bir bitkinin temsilî resmiyle Mizpah yazısını, 1892-Noel tarihini ve

gönderenlerin adlarını (Mr. + Mrs. M. 1950 Comferford'dan—nazım yazarı: Bu Noel Yortusu getirsin size, Neşeyle barışı mutlu evinize) taşıyan bir Noel yortusu kartı: 89, 90 ve 91 Dame Street'teki Messrs. Hely's, Ltd.'den alınmış kısmen erimiş bir kırmızı mühür mumu parçası: Aynı firmanın aynı reyonundan alınmış bir grosa yaldızlı "J" kalem ucundan kalanları ihtiva eden bir kutu: Yuvarlak kumları içeren yuvarlak camdan eski bir kumsaati: Leopold Bloom tarafından 1886'da yazılan William Ewart Gladstone'un 1886 Özerklik kanun layihasının (ki hiç kanunlaşmamıştı) sonuçlarına ilişkin mühürlü bir kehanet (hiç mühürlenmemişti): S. Kevin's . Fakirlere Yardım Panayın'na ait 6d'lik, 100 ikramiyeli 1960 2004 numaralı bir kermes bileti: Küçük harf peyle pazartesi tarihli bir mektup, şöyle ki: Büyük harf peyle Papli virgül büyük harf neyle Nasılsın soru işareti büyük harf be Ben çok iyiyim nokta paragraf başı imza fiyakalı bir büyük harf meyle Milly nokta yok: Müteveffa Ellen Bloom'a (doğumu Higgins) ait

işlemeli akikten bir ziynet iğnesi: Müteveffa Rudolph Bloom'a (doğumu Virag) ait işlemeli akikten bir atkı iğnesi: Daktiloda yazılmış 3 mektup; gönderen Martha Clifford, c/o P. O. Westland Row: Gönderenin ad ve adresinin transkripsiyonundaki 3 harf tersten alfabetik soldan sağa sıra ile dördü çizgiler ile kesildikte (sesli harfler çıkarıldıkta) N. 1970 IGS./WI. UU. OX/W. OKS. MH/Y İM: Modern Society adlı haftalık bir İngiliz mecmuasından kız okullarında bedenî cezalar mevzunda kesilmiş bir yazı: 1899 senesinde bir Paskalya yumurtasına be-zeyen pembe bir kurdele: Posta Kutusu 32, P. O., Charing Cross, Londra, W. C. adresinden postayla satın alınmış, sargısı kısmen açılmış ihtiyat çıkıntılı iki kauçuk prezervatif: 1 düzine iki cins kâğıttan mamul zarfla hafif çizgili filigranlı mektup kâğıdı içeren

776

bir paket, 3'ü kullanılmış: Çeşitli Avusturya-Macaristan madeni pa. raları: Kraliyet ve imtiyazlı Macaristan Piyango İdaresi'ne ait 2 bi-

1980 let: Düşükgüçlü bir pertavsız: Box 32, P. O., Charing Cross, Londra, W. C. adresinden posta yoluyla satın alınmış) a) çıplak sefiorita (arttan görünüm üst pozisyonda) ile çıplak toreroyu (önden görünüm alt pozisyonda) ağız ağıza birleşirken ve b) rahibi (tam giysili, gözler sefih) rahibeye (kısmen giysili, gözler çevrik) anal ihlâlde bulunurken gösteren 2 erotik fotoğraf kartpostal: Eski kahverengi çizimleri tamir etmek için bir usulü anlatan bir gazete kupürü: Kraliçe Victoria zamanından leylak renkli ld'lik zamlı bir pul: Leopold Bloom'un Sandow-Whiteley'in kasnak egzersiz aletini (erkekler için 15/-, atletler için 20/-) muntazaman uyguladığı 2 aylık

1990 dönemin öncesinde, sırasında ve sonunda kaydettiği vücut ölçülerini gösteren bir cetvel, şöyle ki, göğüs 28 in ve 29 V2 in, pazılar 9 in ve 10 in, önkol 8 1/2 in ve 9 in, uyluk 10 in ve 12 in, baldır 11 in ve 12 in: 1 Harika ilaç broşürü, rektuma ait şikâyetlerin tedavisinde dünyanın bir numaralı ilacı, Harika ilaç, Coventry House, South Place, Londra E

C'den istenebilir, yanlışlıkla Mrs. L. Bloom'a, yanlışlıkla Sayın Madam yazılı kısa bir notla birlikte gönderilmiş.

Broşür metninde bu sihirli ilacın sahip olduğu avantajlar nasıl dile getirilmişti?

Siz uyurken sizi rahatlatır ve iyileştirir, yellenirken güçlük çeker-2000 seniz, tabiata en müthiş bir şekilde asiste eder ani tesir ve kati netice alır, gazları boşaltıp rahatlama sağlar, böylece her tarafınız temiz kalır ve defî tabiiniz serbestleşir, yepyeni bir insan olmanıza yol açıp hayatı yaşanmaya layık kılmak için peşin 7/6 ödeyiniz. Harika İlacı bilhassa kadınlar pek faydeli bulmakta ve boğucu bir yaz gününde bir pınarın taze ve soğuk suyunu içmişçesine lâtif bir netice alarak hoş bir sürprizle karşılaşmaktadırlar. Bu ilacı hanım ve bey dostlarınıza tavsiye ediniz, tesiri hayat boyunca sürer. Uzun yuvarlak ucunu sokunuz. Harika ilaç. Müspet beyanlar var mıydı?

2010 Çok sayıda. Rahip, Britanya deniz subayı, tanınmış muharrir, şehirli erkek, hastane görevlisi, kadın, beş çocuk anası ve unutkan dilenciden.

777

Unutkan dilencinin sondaki müspet beyanının sonu nasıl bitiyordu?

Ne yazık ki hükümetimiz Güney Afrika harekâtı sırasında askerlerimize bu harika ilaçlardan temin edememişti!

Ne kadar rahatlardı ordakiler!

Bloom bu nesneler derlemine hangi nesneyi ekledi?

Martha Clifford tarafından (M. C.'ye bakınız) yazılmış, Henry Flower (H. F.'yi L. B.'ye çeviriniz) tarafından

alınmış olan 4. bir mek- 2020 tup.

Bu harekete hangi zevkli düşünce eşlik etti?

Söz konusu mektuptan maada, evvelsi gün boyunca, cazibeli yüzünün, endamının ve hitap tarzının evli bir kadın (Mrs. Josephine Breen, doğumu Josie Powell), bir hemşire, Miss Callan (kızlık adı bilinmiyor), bir hizmetçi,

Gertrude (Gerty, soyadı bilinmiyor) tarafından beğeniyle karşılandığı düşüncesi. Aklına nasıl bir imkân gelmekteydi?

Hemen yakın bir gelecekte değil ama, güzel vücutlu, sosyetik, para hırsı mutedil, epey oyunlar bilen, doğuştan bir leydi olan bir fa-2030 hişeyle birlikte pahalı bir akşam yemeğini müteakip özel bir apartman dairesinde füsunun taşkın gücünü sahneye koyma imkânı. 2. çekmecedeki neler vardı?

Evraklar: Leopold Paula Bloom'un nüfus cüzdanı: Millîcent (Milly) Bloom lehine, 25 yaşına bastığında muteber olacak Scottish Widows Assurance Society'nin 500 £'lik bir sigorta poliçesi ve sırasıyla 60 yaş ya da ölümünde ve, ölümünde, 65 yaş ya da ölümünde ve ölümünde 430 £'lik, 462-10-0 £'lik kazanç poliçeleri ve 299-10-0 £'lik kazanç poliçeleriyle (ödenmiş) istenildiğinde 133-10-0 £'lik nakit ödemeli poliçeler: Ulster Bank'ın College 2040 778

Green şubesine ait, 31 Aralık 1903'te son bulan ve para yatıranın lehine 18-14-6 £'lik (on

sekiz pavnđ, on dört şilin ve altı peni, sterlin)
net şahsî servet bakiyeli yarım yıllık bir hesap
hülâsasını gösteren bir banka hesap defteri:
900 £'lik Kanada % 4'lük devlet tahvili (damga
vergisinden muaf): Satın alınmış olan bir mezar
yeriyle alâkalı olarak Katolik Mezarlıkları
(Glasnevin) Komitesi yaftaları: Tek taraflı
mukavelename ile isim değışikliğine ilişkin bir
mahalli gazete kupürü. Bu ilan metnini iktibas
edin.

2050 Ben, eskiden Macaristan kralhğındaki
Szombathely'de halen de, Dublin 52

Clanbrassil Street'te mukim Rudolph Virag,
işbu ilanla bundan böyle her vesile ile ve her
zaman Rudolph Bloom ismini aldığımı ve bu
isim ilen anılmak istediğimi duyururum.

2. çekmecedede Rudolph Bloom'a (doğumu
Virag) ilişkin başka hangi nesneler vardı?

Rudolf Virag'ın babası Leopold Virag ile 1852de
(sırasıyla) 1. ve 2. kuzenleri Macaristan'ın
Szesfehervar yöresinden Stefan Virag'ın
atölyesinde çekilmiş soluk bir eski fotoğrafı.
İçinde bir bağa gözlüğün Fısıh (Hamursuz

Bayramı) töreni dualarının şükran bölümünü
2060 işaretlediği çok eski bir Musevi kutsal
kitabı: Rudolph Bloom'un Ennis'te işlettiği
Queen's Hotel'in bir fotoğraf kartpostalı: Sevgili
Oğlum Leopold'a yazılı bir zarf.

Bu üç dolu sözcükten oluşan hitap hangi bölüm
pörçük ibareleri çağrıştırdı?

... Alalı yarın bir hafta olacak... Leopold sen
adam olamazsın... sevgili annen ilen... artık
tahammülfersa... annene... bırak canım sen
de... Athos'a müşvik davran, Leopold... sevgili
oğlum... her daim... benden... das Herz... Got...
dein...

Bu nesneler, progresif melankoli çeken bir kula
ilişkin Bloom'da 2070 ne gibi hatıraları
canlandırdı? -i

779

Yaşlı bir adam, dul, taranmamış saçlar,
yatağında, başı sarılı, inlemekte: Takatsiz bir
köpek, Athos: Nüksededuran nevralsiye karşı
hafifletici olarak pek az miktarlarda sonra da
giderek artan dozlarda alınan akonit habbeleri:
Zehirle intihar ederek ölmüş bir yetmişliğin

yüzü. Bloom niçin nedamet hissine kapıldı?
Zira yontulmamış bir sabırsızlıkla kimi inanç ve
âdetlere hürmet-sizce davranmıştı.
Ne gibi?

Bir ögünde et ile sütün bir arada yenilmesi yasağı: Uyumsuzcasına 2080 nazariyatçı, ateşlicesine maddiyatçı bezirgan eski dindaş ve vatandaşlarıyla haftalık sempozyumları: Erkek evlâtların sünnet edilmesi: Musevi kutsal metinlerinin fevkattabia mahiyeti: Sebt gününün mukaddesliği. Bu inanç ve âdetler ona şimdi nasıl gözükmekteydiler?

O zaman gözüksüklerinden daha fazla rasyonel değil, başka inanç ve âdetlerin şimdi gözüksüklerinden daha az rasyonel değil.

Rudolph Bloom'a (müteveffa) ilişkin ilk hatıraları nelerdi?

Rudolph Bloom (müteveffa), oğlu Leopold Bloom'a (yaş 6) Dublin, Londra, Floransa, Milano, Viyana, Budapeşte, Szombathely 2090 arasında mazideki muhaceret ve bu yerlerde iskân muameleleri hakkında anılarını (dedesi Macaristan Kraliçesi ve Avusturya İmparatoriçesi Maria Theresia'yı görmüş) keyifli cümlelerle ticari nasihatler de vererekten (sen penileri hallet, pavndlar kendi başlarının çaresine bakarlar) anlatırdı. Leopold Bloom

(yaş 6) bu anlatıları muttasıl coğrafi bir Avrupa haritasını (siyasi) izleyerek ve adı geçen merkezlerde çeşitli işyerleri şubeleri ihdas etme önerileriyle birlikte dinlerdi.

780

Zaman, bu muhaceretlerin hatırasını anlatanda ve dinleyende aynı 2100 derecede ama farklı şekillerde yok etmiş miydi?

Anlatanda yılların geçmesi ve narkotik toksinlerin istimali neticesinde: Dinleyende yılların geçmesi ve kendini başkalarının yerine koymanın yarattığı dalgınlığın tesiri neticesinde. Anlatanın hangi huyları unutkanlığının tabii sonuçlarıydı?

Sık sık şapkasını çıkarmadan sofraya otururdu. Sık sık eğdiği tabaktan kaymaklı beктаşıüzümü ezmesi suyunu höpürdete höpür-dete içerdi. Sık sık dudaklarına bulaşmış olan yemek kalıntılarını katladığı bir zarf ya da bulabildiği bir kâğıt parçasıyla silerdi. Hangi iki ihtiyarlık arazi daha sıkça görölmekteydi?

2110 Miyop olduğuna, bozuk paraları parmaklarıyla hissederek sayması ve

şışkinlikten dolayı geçirmesi. Bu hatıralara karşı hangi nesne kısmi bir teselli sağlıyordu? Hayattayken gelir sigortası poliçeleri, banka hesap cüzdanı, muvakkat senetlerin zilyetliği tasdiknamesi. Bloom'u katı hasıla-ı zarp onu muhafaza eden bu desteklerden, yani varidatından mahrum ettikte ve müspet kıymetlerinin hepsini elimine ederek ehemmiyetsiz menfi gayri hakiki bir kemiyete ircaı halinde vaziyeti. Sıra ile, inen kölesel nizam ile: Yoksulluk: Taklit mücevherler sa-2120 tan sokak işportacılığı, batık ya da şüpheli alacakların tahsilatıyla vazifeli belâlı, kiliseye yardım ve harçlar toplayıcısı.

Dilencilik: £ başına 'A'd gibi cüzi bir meblâğ ödeyen hileli iflâsçı, reklâm yaftası dolaştıncısı, el ilanı dağıtıcısı, geceleri dolaşan derbeder, tarizci dalkavuk, malul bahriyeli, çanakyalayıcısı, bozguncu, curnalcı, delik deşik ıskarta şemsiyesini açarak park sırasında oturan egzantrik şehir maskarası. Mahrumiyet: Kilmainham (Royal Hospital) sakini,

781

damla illeti ya da körlükten dolayı devamlı
malul olmuş mazbut beyleri barındıran
Simpson Hospital sakini. Sefaletin son perdesi:
Yaşlı iktidarsız kuskunsuz haksız itibarsız
geberik tımarhanelik donsuz.

2130

Hangi horlanmaların eşliğinde?
Daha önceleri yakınlık gösteren dişilerin soğuk
fütursuzluğu, kuvvetli erkeklerin istihfafı,
ekmek kırıntılarının
kabulü, arızî tanışların görmezlikten gelmeleri,
gayri meşru ruhsatsız sokak köpeklerinin
sidikleri, çürümüş
sebze meyve füzelerinin çocuklarca deşarjı,
değerinin az ya da hiç mesabesine hatta ondan
da aşağıya inışı.

Böyle si bir durum neyle önlenebilirdi?
Vefat ile (durum değışimi), azimet ile (yer
değişimi).

Tercihan hangisi? 2140

İkincisi, asgari mukavemet suretiyle.
Hangi mülâhazalar azimeti kamilen

istenilmeyecek bir şey değilmış gibi gösteriyordu?

Kişisel kusurların karşılıklı olarak hoşgörölmesini engelleyen aralıksız cinsî münasebet. Birbirinden habersiz bir şeyler satın alma alışkısının yerleşmesi. Daimî olmayan ikametgâhla mukabele etme zarureti. Hangi mülâhazalar azimeti gayri makul kılıyordu?

Bahis konusu taraflar birleşip de ziyadeleştik ve çoğaldıkça bu suretle zürriyet hâsıl olup kemale erdirildikte, taraflar, şayet uyanıl- 2150 mamış iseler, ziyadeleşip çoğalmak için tekrar birleşmek mecburiyetinde

kalırlar, ki tekrar birleşerek o ilk birleşen taraflardan oluşan çifti meydana getirmeleri abes olurdu ki zaten mümkün değildir.

782

Hangi mülâhazalar azimetini makbul kılıyordu? Çok renkli ya da ıskala numaraları ve tarama inhinaları istimal edilerek hazırlanmış umumî coğrafi haritalar ile hususî askerî şemalarla temsil olunan İrlanda'daki ve dışındaki bazı yörelerin cezbe-dici vasıfları. İrlanda'da?

2160 Moher falezleri, Connemara'nın rüzgârlı bozkırları, taşlaşmış sualtı kentiyle Lough Neagh, Devler Yolu, Fort Camden ve Fort Carlisle, Tipperary'nin Altın Vadisi, Aran Adaları, Royal Meath Meraları, Kildare'deki Brigid'in Karaağacı, Belfast'taki Queen's Island Tersanesi, Salmon's Leap, Killarney Gölleri.

Dışında?

Seylan (2 Mincing Lane Londra, E. C, 5 Dame Street Dublin adresli Pulbrook, Robertson and Co.'nun bayii Thomas Kernan'a çay yetiştiren baharat bahçeleriyle), Kutsal şehir Kudüs (Ömer Camii ile özlemlerin hedefi Şam Kapısı),

Cebelitarık boğazı (Marion 2170 Tweedy'nin biricik doğum yeri), Parthenon (çıplak Grek ilah ve ilahe heykellerinin yuvası), Wall Street para pazarı (ki milletlerarası finansı denetlemektedir), ispanya'da La Linea'daki Plaza de Toros (Cameronların O'Hara'sının bir boğa tarafından öldürüldüğü yer), Niagara (hiçbir insanoğlunun üzerinden kazasız belasız geçemediği), Eskimo elleri (sabun yiyiciler), memnu ülke Tibet (giden hiçbir yolcunun geriye dönmediği), Napoli Koyu (görmenin ölmek demek olduğu), Lût Gölü. Hangi delâlet ile, hangi işaretleri izleyerek?

Denizdeyken, Büyükayı'yı, geceleyin alfa omega hattıyla teşkil 2180 edilen zaviye-i kaimeli müsellesin kaim veteri ile haricen omega-da taksim ile elde edilen ve Ursa Maior'un alfa hattıyla bu şekilde elde edilen Ursa Maior'daki betadan alfaya çizilen doğru çizginin kesişme noktasında yer alan Kutupyıldızını. Karadayken, güneye doğru, eti budu yerinde sapıdkraziye gezente bir kadının tam ör-

tlmemiş eteğinin kıcındaki aralığından çeşitli kameri evrelerin ifşa olunduğu ikitoparsal bir ayı. Yolcumuzun gaybubetini nasıl bir gazete ilanı ifşa edecektir?

5 £ mükâfat, 7 Eccles Street'ten kayıp, çalınmış ya da delâlete düşürülmüş 40 yaşlarında Leopold Bloom (Poldy) adında «boyu 5 fit 9 1/2 in, tıknaz, esmerimsi, son görüldüğünde siyah bir elbise giyen 2190 ve ola ki o yandan bu yana sakal bırakmış bir beyefendi aranıyor. Yukarıdaki meblâğ onun bulunmasına yol açacak bilgiyi getirene verilecektir.

Mevcudiyet ya da namevcudiyet olarak ona hangi âlemşmul iki hatlı isimlendirmeler yakıştırılacaktır? Herkesçe farzedilebilecek ya da hiç kimsece bilinmeyecek. He-hangi Bir Kimse ya da Hiçbir Kimse. • Neler kazanacaktı?

Herhangi bir kimsenin dostları olan yabancılarca payelendirilecek ve armağanlara gark olunacaktı. lmsz,

güzel, Hiçbir Kimse'nin 2200
gelini bir huri.

Gaybubetteki yolcumuz hiçbir yerde hiçbir
şekilde asla tekrar ortaya çıkmayacak mıydı?
Kendi kendini icbar ederek diyardan diyara
geçerek, insanların olayların arasında zû-
zenebî mahrekinin nihaî sınırına, necmi
sabitlerin, şems-i mütehavvillerin, teleskobik
seyyarelerin, ilm-i hey'etin kimsesiz başıboş
gezen evlatlarının ötesine, fezanın en uzak
noktasına dek biteviye dolaşacaktı. Bir
yerlerde zar zor işiti-lebilen bir ses duyacak ve
gönülsüz de olsa, güneşin icbarıyla geriye
çağırışın emrine itaat edecekti, işte o zaman,
Kuzey Tacı bur- 2210 cundan kopup Koltuk
takımyıldızının deltası üzerinde bir bakıma
yenidendoğmuşçasına tekrar gözükecek ve
hesaba sığmaz çağlar ve çağlar süren
yolculuklardan sonra yabancılaşmış bir
intikamcı,

784

canileri cezalandıran bir adalet meleği, yağız
bir Haçlı, uyanmış bir uykucu olarak,

Rotschild'in ya da gümüş kralınıninkilere kat be kat galebe çalan parasal varlıklarla dönecekti. Böylesi bir avdeti akıldışı kılan şey ne olabilirdi?

Zaman içinde tersine çevrilebilir bir uzaydan geçerek yapılan bir hicret ile dönüş ve uzay içinde tersine çevrilemez bir zamandan 2220 geçerek yapılan bir hicret ile dönüş arasındaki tatmin edici olmayan bir müsavat.

Atalete sevkeden hangi durumların tesiri yolculuğu gayri cazip kıldı?

Ağırdan almasına sebep olan, vaktin geçliği:
Görünmezliğe sebep olan, gecenin karanlığı:
Tehlikelere sebep olan, caddelerin
emniyetsizliği: Hareketleri engelleyen, istirahat
ihtiyacı: Arzuyu engelleyen ve arzululuğa
sebep olan serinlikle (çarşaf) tavlanmış
sıcaklık (insani) bekleyişi: Narcissus'un
heykeli, yankısız ses, arzulanan arzu.
2230 İçinde birisinin yatmakta olduğu bir yatak,
boş bir yataktan farklı olarak ne gibi avantajlara
sahiptir? Gece yalnızlığının giderilmesi, insani
(erişkin dişi) ısınmanın gayri insani (sıcak su
şişesi) ısınmaya olan kalite üstünlüğü, sabah
temasının ayartıcılığı, şayet pantolon
dikkatlicesine katlanmış ve som-yalı yatak
(çizgili) ile yün yatak (sütlükahve damalı)
arasına uzunlamasına yerleştirilmişse evde
yapılan bastırmadaki tasarruf. Kalkmazdan
önce birbiri ardı sıra teraküm etmiş hangi
yorgunlukları Bloom kalkmazdan önce sakın
bir şekilde gözden geçirdi?
Kahvaltı hazırlanması (yakılan kurban):
Bağırsak konjestiyonu ve 2240 taammüden

defi hacet edilmesi (azizlerin azizi): Banyo
(Yahya ayini): Cenaze (Samuel ayini):
Alexander Keyes reklamı (Urim ve Thummim):
Gayri mugaddi öğle yemeği (Melkisedek ayini):
Mü-

78S

zeyi ve Millî Kütüphaneyi ziyaret (mukaddes
mekân): Bedford Row, Merchant's Arch,
Wellington Quay boyunca kitapavı (Simc-hath
Tevratı): Ormond Hotel'de müzik (Shira
Shirim): Bernard Ki-ernan'ın meyhanesinde
dürüst bir troglodit ile haraza (katliam): Bir
araba seyahati dahil kısa bir ara, matem evine
bir ziyaret, vedalaşma (beyaban): Dişi
teşhirciliğinin ürünü erotizma (Onan ayini): Mrs.
Mina Purefoy'un uzun süren doğuruşu (Kurban
ayini): Mrs. Bella Cohen'in 82 Lower Tyrone
Street'teki kerih hanesine ziya- 2250 ret ile
müteakiben Beaver Street'te çıkan dalaş ve
beklenmedik kargaşa (Armageddon): Butt
Bridge'deki Arabacılar Barınağı'na ve ondan
sonraki gece yürüyüşü (kefareti).
Bloom gayri ihtiyari endişelendiğine zahip

olmadığına zahip olmasın diye kalkmak için kendi kendine hangi muammayı empoze etti? Gerilimli damarlı keresteden bir masanın hissiz cismaniyetinden çıkan, işittiği kısa keskin beklenmedik gürültülü bir çatırtının nedeni. Kalkmış, gidip çokrenkli, çokbiçimli, çok sayıda giysiyi toplamak- 2260 ta olan Bloom, kendi ihtiyarıyla endişeli, kendi kendine empoze ettiği hangi muammayı çözemedi? M'Intosh kimdi? Otuz yıldır Bloom tarafından rabitasız bir sebatla düşünölüp duran hangi aşikâr muamma o anda, yapay ışığın sönmesiyle istihsal olunan tabii karanlıkta, ansızın sakın bir şekilde aydınlandı? Mum söndüğünde Moses nerdeydi?

Bloom daha yeni çıkardığı erkek giysilerini toplamış yürürkene, mükemmel bir gündeki hangi kusurları usul usul, art arda sayıp döktü? 2270 Bir reklamın yenilenmesine ilişkin onay almakta muvakkat bir ba-

786

şansızlık: Aynı şekilde, Thomas Kernan'dan (5 Dame Street, Dublin ve 2 Mincing Lane, Londra

E. C. adreslerindeki Pulbrook, Robertson and Co. bayii) bir miktar çay almakta: Kezalik, Helenik tanrıçalarının mabatlarındaki anus deliğinin varlığı ya da yokluğunun doğrulanmasında: Mrs. Bandmann Palmer'in 46, 47, 48, 49 South King Street'teki Gaiety Tiyatrosu'nda Leah performansına duhul (bedava ya da bilet alarak) etmede..

Bloom, duraklayıp, namevcut bir ehrenin hangi intibasını sessizce 2280 hatırladı?

Kayınpederi Kraliyet Dublin

Silahendazlarından, Cebelitarıklı ve Dolphin Barn-Rehobothlu müteveffa Binbaşı Brian Cooper Twe-edy'nin çehresini.

Aynı şeyin yinelenegelen hangi intibaları bilfarz mümkün idi?

Amiens Street'teki Great Northern Railway terminalinde sabit muttarit hızlanmayla paralel hatlar boyunca, süregittiği takdirde sonsuzluğā doğru ricat ederken: Paralel hatlar üzerinden, sonsuzluktan tekrar çıkıp, sabit muttarit hız kesmeyle Amiens Street'teki Great Northern Railway terminaline dönerken. 2290 Kadın iç

amaşırlarının hangi muhtelif izlenimlerine maruz kaldı?

Bir ift yeni kokusuz yanıpek siyah kadın çorabı, bir çift yeni me-nekşerengi jartiyer, bir adet ince Hint muslininden kesimi dokumlu, çavşır, yasemin ve Muratti Türk sigaralarının kokuları sinmiş, uzunca bir engelliğne takılı kavisli katlanmış fevkalâde büyük kadın külotu, kenarları ince dantelli patiskadan bir kaşkorse, mavi harel ipekten bir pilili jüpon ki bütün bu nesneler dikdörtgen Şeklinde bir sandığın üzerine

dörde katlanmış, köşeleri bastırılmış ön tarafları beyaz B. C. T. (Brian Cooper Tweedy) harfleri işlenmiş çokrenkli etiketleriyle gayri muntazam bir şekilde atıl-2300 mışlardı. Kişisel olmayan hangi nesneleri fark etti?

787

Bir ayağı kırık, kamilen damalı kreton kaplı, elma desenli, üzerinde siyah bir hanım şapkası duran bir komodin, 21, 22, 23 Moore Street adresindeki sepet, fantezi eşya, çini ve hırdavat imalâtçısı Henry Price'tan alınma desenli bir porselen takımı üzerinde bir leğenin, sabunluğun ve fırçalığın (musluk taşında bir arada), sürahinin ve gece lâzımlığının (yerde, ayrı durumda) yer aldığı musluk taşının üzerine ve yere dağınık bir şekilde bırakılmış.

Bloom'un edimleri?

Giysileri bir sandalyenin üzerine boca edip üzerindeki öbür şeyleri 2310 çıkardı, karyolanın başucundaki uzun süslü yastığın altından katlanmış uzun beyaz bir gecelik entarisini çekip aldı, başını ve kollarını entarinin münasip deliklerine soktu, karyolanın

başucundaki bir yastığı karyolanın ayakucuna aktardı, yatak çarşafını da düzeltip yatağa girdi.

Nasıl?

Bir odaya (kendisinin olsun ya da olmasın) girerken âdeti veçhile, ihtiyatlı bir şekilde: yatağın yilankavi yayları eski pirinç halkaları ve muallakta duran kıvrımlı döner milleri gevşemiş olduğuna, ve de tazyik ve zor altında titrediklerine, endişeli bir şekilde: Bir vah- 2320 şî hayvan inine girer ya da kösnüllükle bir pusuya yatar ya da yılanların yuvasına yaklaşırcasına, sakıngan bir şekilde: Daha az rahatsız etsin diye, hafif bir şekilde: Döllenme ve doğumun, evliliğin yerine getirilmesi ve evliliğin bozulmasının, uyku ve ölümün yatağı olduğuna, kutsar bir şekilde.

Giderek yayıldıkça bedeni neyle karşılaştı? Yeni temiz yatak çarşafı, ilâve kokular, bir insan bedeninin -dişi, karısının- mevcudiyeti, bir insan bedeninin -erkek, kendisinin değil- yatakta bıraktığı, iz, kimi kırıntılar, kimi yeniden ısıtılmış et konservesi zerrecikleri, ki

silkip attı. 2330

Şayet tebessüm etmiş olsaydı, ne diye
tebessüm etmiş olacaktı?

788

Her giren kimsenin kendisini ilk giren kimse
olarak tasavvur ettiğini oysa o kimsenin her
daim daha önceki bir dizinin, bir sonraki dizinin
ilk terimi olsa bile, son terimi olduğunu,
herkesin kendisini birinci, sonuncu, tek ve
rakipsiz zannettiğini oysa o kimsenin
sonsuzlukta başlayan ve sonsuzluğa doğru
yinelenegiden bir dizide ne birinci ne sonuncu
ne tek ne de rakipsiz olmadığını düşünmüş
olduğundan dolayı. Daha önceki hangi dizinin?

2340 Mulvey'in dizideki ilk terim olduğunu farz
edersek, Penrose, Bar-tell d'Arcy, Profesör
Goodwin, Julius Mastiansky, John Henry
Menton, Peder Bernard Corrigan, Royal Dublin
Society'nin At Gösterisi'ndeki bir çiftçi, Maggot
O'Reilly, Matthew Dillon, Valentine Blake Dillon
(Dublin Belediye Reisi), Christopher Calli-nan,
Lenehan, bir italyan laternacı, Gaiety
Theatre'da bilinmeyen bir beyefendi, Benjamin

Dollard, Simon Dedalus, Andrew (Pisser) Burke, Joseph Cuffe, Wisdom Hely, Belediye Meclisi Kıdemli Üyesi John Hopper, Dr. Francis Brady, Mount Arguslu Peder Sebastian, Merkez Postane'deki bir ayakkabı boyacısı, Hugh E. (Bla-2350 zes) Boylan vesaire ve her biri sonuncu terime dek saire. Bu dizinin son üyesi ve yatağın bir önceki işgalcisine ilişkin düşünceleri nelerdi? Dinçliğine (pespayenin teki), bedenî tenasübüne (ilan yapıştırıcının teki), tecimsel yeteneğine (düzenbazın teki), kolayca etkilenebilirliğine (fiyakacının teki) ilişkin düşünceler. Gözlemciye göre dinçliğe, bedenî tenasübe ve tecimsel yeteneğe ilâveten niçin kolayca etkilenebilirlik? Zira aynı dizinin daha önceki üyelerinde aynı şehvetliliğin önce endişeyle, sonra anlayışla, sonra arzuyla, ve nihayet yorgunlukla, 2360 aynı anda kavrayış ve vesvese belirtileriyle yana tutuşa aktarıldığını giderek artan bir sıklıkla müşahade etmişti.

789

Müteakip düşüncelerini hangi hasımca

duygular etkilemişti? Gıpta, kıskançlık, feragat, itidal. Gıpta?

Enerjetik insan kop lasyonu dominan pozisyonuna ve pasif ama hantal olmayan bedensel ve zihinsel bir di i organizmasında yatan devamlı ama keskin olmayan cinsel isteğın tam manasıyla tatmin edilmesi için gerekli

enerjetik piston ve silindir devinimine bilhassa intibak- edebilen bedensel ve zihinsel bir erkek organizmasından dolayı. 2370 Kıskançlık? Özgür durumundayken sıkı ve tayyar olan bir naturanın hem cez-bedip hem de kolayca cezbedildiğinden dolayı. Her bir durumda cezbeden(ler) ile cezbedilen(ler) arasındaki cazibe fasılasız çem-bersel tevsi ve art arda radyal girişlerin artışı ve eksilişiyle ters orantılı olarak değiştiğinden dolayı. Cazibenin iniş ve çıkışlarının güdümlü olarak kontamplasyonu, istenildiği takdirde, zevkin dalga gibi inip kabarmasına da yol açtığından dolayı.

Feragat?

a) Eylül 1903'te, 5 Eden Quay'da tüccar terzi ve hazırcı George 2380 Mesias'ın müessesesinde başlayan tanışıklıktan, b) karşılıklı ziyaretleşmeler, bizzat iadei ziyaretleşmelerden, c) ihtiras ve âlicenaplık, dostane diğerkâmlık ve âşıkane egoizmin güdülerinin tesiri altında nispî gençlikten, d) soydışı cazibe, soyiçi yasak ve soyuştur imtiyazlardan, e) cari masrafların ortak olduğu

ve net hâsılâtın paylaşılacağı yaklaşmaktaki
bir taşra konser turnesinden dolayı.
itidal?

Tabiidir ki tabiattaki her bir yaratık ya da
yaratıklarca kendi ben-
790

2390 zeşmeyen benzeşik tabii tabiatı ya da
tabiatları icabı icra edilen her tabii edim ya da
edimleri tabiatın kendisini ifade etmesi şeklinde
anlaşılması gerektiğinden. Seyyaremizin bir
kara güneşle çarpışması neticesinde bir afetle
imha olması denli bir felâket olmamasından.
Hırsızlak, haydutluk, çocuklara ve hayvanlara
işkence yapılması, sahtekârlıkla zimmetine
para geçirme, güveni kötüye kullanma, kamu
parasının çarçur edilmesi, kamu güvenine
hiyanet etme, temaruz etme, yaralama,
küçükleri kötü yola sevk etme, kri-minal iftira,
şantaj, mahkemeye hakaret, kundakçılık,
vatana ihanet, ağır cürüm işleme, açık
denizlerde isyan, yankesicilik, hapis-
2400 hane kaçkınılığı, fuhuş ve kumarla iştilal
etme, yalancı tanıklık, izinsiz avlanma,

murabahacılık, kralın düşmanlarına jurnalcilik, sahte kişiliğe girme, cebren ırza tecavüz, insan öldürme ve kasdî ve taammüden cana kıymadan daha az ayıplanan bir şey olmasından. Değişen hayat şartlarına bedensel organizma ile ona tahsis olunan yiyecek, içecek, edinilmiş âdetler, müptelâ olunan temayüller ve ehemmiyetli hastalık gibi teferruat arasında karşılıklı bir muvazene ile sonuçlanan bir intibak sağlamanın tüm öbür muvazi vetirelerinden daha anormal bir şey olmamasından. Kaçınılmaz olmasından ziyade, telâfi olunamazlığından. 2410 Niçin kıskançlıktan ziyade feragat ve itidalden daha az gıpta?

Bir beladan (izdivaç) bir belaya (zina) bir tek şey (kopülasyon) kalır ancak izdivacî mütecavaz aleyhinin izdivacî mütecavizi zinakârane mütecavaz aleyhinin zinakârane mütecavizinin bu edimini bir bela olarak telakki etmemiştir.

Şayet var ise, ne gibi bir mücazat?

Suikast, asla, zira iki yanlış bir doğru yapmaz.

Çarpışarak düello, olmaz. Boşanma, henüz değil. Mihaniki bir hile (otomatik karyola) ile ya da şahsen şahadet (gizli gözleme merceğiyle) teşhir ederek rezil etme, şimdi değil. Hukuki iltimasla tazminat davası açma ya 2420 da yara bere (kendi kendine yaptığı) beyyinesiyle saldırıya uğramış gibi yapma, imkânsız değil. Müteessir olduğuna suspayı istemek, imkânsız değil. Şayet mümkünse, muhakkak, müsamaha zuhur eder ise, rekabete girişilmesi (malzeme, bol kazançlı bir rakip mahremiyet ajanı) ve ardından kıymetten düşürme, uzaklaşma,

791

tezlil, öbüründen ayrılanı koruyucu ayrılık, ayırana her ikisinden koruma.

Belirsizlik boşluğuna karşı bilinçli olarak tepki gösteren bir kimse olması hasebiyle, duygularını kendisine hangi mülâhazalarla haklı göstermeye çalıştı?

Kızlık zarının önceden takdir buyurulan kırılganlığı: Bu şeyin ken- 2430 di başına önceden farz edilen gayricismaniliği: Yapılması

önerilen şeyin kendi kendini sürdürücü
tansiyonu ile yapılan şeyin kendi kendini
kısaltıcı gevşeticiliği arasındaki uyumsuzluk ile
nispetsizlik: Dişiye yanlış olarak atfedilen
güçsüzlük. Erkeğin kuvvetliliği: Ahlâk
kaidelerindeki farklılıklar: Muzari geçmiş
zaman kipinde bir ibarenin (gramatik zaviyeden
bakıldıkta müzekker fail, vasıtasız müennes
tümleçli tekheceli taklit sesli müteaddi fiil) aktif
çatıdan pasif çatılı mütekabil muzari geçmiş
zaman kipinde bir ibareye (gramatik zaviyeden
bakıldıkta müennes fail yardımcı fiil ve
mütemmim müzekker tekheceliye benzeyen
taklit sesli past parti- 2440 sip ajanlı) herhangi
bir anlam

değişikliğini istilzam etmeyen dev-rikleştirilmiş gramatikal istihalesi: Tohumlayıcıların tenasül yoluyla devamlı muhassalası: Zaferin ya da protestonun ya da intikamcı-lığın beyhudeliği: Sağır maddenin rehaveti: Yıldızların duygusuzluğu.

Bu hasımca duygular ve düşünceler, en yalın biçimlerine indirgendiklerinde, hangi noktada birleştiler? Şarkî ve garbî arzî nısf-ı kürelerin keşfedilmiş ya da edilmemiş tüm iskânı kabil diyarlarda ve adalarda (geceyarısı güneşinin diyarı, Takdis Olunmuşların Adaları, Yunan adaları, Arzı Mev'ud) sü- 2450 tün ve balın ve salgısal kanların ve meni ılıklığının keskin kokula-rıyla meşbu olan ve ne intiba bıraktıklarına ya da ifade tezatlarına aldırış etmeyen, sessiz ve sakin kâmil şehvaniyeti ifade eden mebzul eğrileriyle donanmış dünyevi aileleri hatırlatan şahmî ön ve arka dışı nısf-ı kürelerinin hep hazır ve nazır oluşundan dolayı memnuniyet. Tatminöncesinin görülebilir işaretleri?

Proksimal bir ereksiyon: İştıyaklı bir muhalefet:
Tedricî bir yükselme: Muvakkat bir vahiy:
Sessiz bir istiğrak.

2460 Ardından?

Karısının semiz yumuşak kokuşak kavunları
andıran kışının semiz kavunumsu nisf-ı
kürelerinin her birini yumuşak sarı
karılıklılarında vuzuhsuz uzanık kışkırtıcı
kavunkokuşağımsı öpücükle öptü.

Tatminsonrasının görülebilir işaretleri?

Sessiz bir istiğrak: Muvakkat bir örtünme:

Tedricî bir zillet: İştıyaklı bir istikrah: Karib bir
ereksiyon. Sessiz edimi ne izledi?

Uyuşuk bir niyaz, daha az uyuşuk bir
teslimiyet, bir tenbih başlan-2470 gıcı,
kateşizmik bir soruşturma. Nakleden bu
soruşturmaya hangi değişiklikleri yaparak
cevap verdi?

Negatif: Martha Clifford ile Henry Flower
arasındaki gizli yazışmayı, 8, 9 ve 10 Little
Britain Street adresindeki Bernard Kiernan and
Co. Limited'in ruhsatlı meyhanesinin içinde,
önünde ve civarında yer alan açık

kavgalaşmayı, soyadı namalûm Gertrude'un (Gerty) teşhirciliğinin neden olduğu erotik provokasyon ile aynına mukabeleyi anlatmaktan imtina etti.

Pozitif: 46, 47, 48, 49 South King Street adresli Gaiety Theatre'da 2480 Mrs. Bandmann Palmer'in Leah oyunundaki performansından, 35, 36 ve 37 Lower Abbey Street adresli Wynn's (Murphy's) Hotel'de akşam yemeğine davet edildiğinden, adını bilmediği günün moda yazarlarından birince Günah Zevkleri namı altında günahkârane pornografiye meyyal bir ciltten, akşamyemeğisonrası bir cimnastik gösterisi sırasında belli bir mesleği olmayan Simon Dedalus'un yaşayan en büyük oğlu, profesör ve muharrir Stephen Dedalus'un 793

yanlış hesaplanmış bir hareket neticesinde, geçirdiği önemsiz bir sarsıntıdan (ki şu anda tamamen iyileşmiş vaziyetteydi), yukarıda adı geçen profesör ve muharririn huzurunda onun (nakledenin) süratli zamanlama ve cimnastikî esneklikle icra ettiği hayret verici 2490 aero-

nautik bir hareketten söz etmeyi ihmal etmedi. Anlatılanlar daha başka değişikliklere de tabi tutulmuş muydu? Kesinlikle.

Bu anlatılanların en önemli noktası olarak hangi olay ya da kişi ön plana çıktı? Stephen Dedalus, profesör ve muharrir.

Bu kesik kesik süregiden ve giderek daha da vecizleşen konuşmalar sırasında dinleyen ve nakleden tarafından kendileriyle ilgili olarak hangi karıkoca haklarında ne gibi edim kısıtlanmaları ve engellemelerinin mevcudiyeti fark edilmekteydi? 2500

Dinleyen tarafından, nikâhları onun doğumunun (8 Eylül 1870) 18. seneidevriyesinden 1 takvim ayı sonra, yani 8 Ekimde kıyıldığı ve aynı tarihte izdivaç cinsel temas yoluyla tamamlanıp 15 Haziran 1889'da doğan bir kız evlat ile sonuçlandığı, aynı senenin 10 Eylülünde aynı beklentiyle cinsel temas yoluyla ve son olarak 5 hafta önce, yani 27 Kasım 1893'te yer almış olan meninin halis dişilik organına fıskırtıldığı mükemmel bir şehvanî cinsî münasebetle tamamlanıp 29 Aralık 1893'te doğup 11 günlük

iken 9 Ocak 1894'te vefat eden ikinci bir (ve tek erkek) evlat ile sonuçlandığı, ve mütebaki 10 yıl 5 ay 18 günlük bir devrede şehvanî cinsî münasebe-2510 tin meninin halis dişilik organına fışkırılmaksızın natamam olduğu cihetle veludiyette bir kısıtlanma. Nakleden tarafından, her ne kadar kendisi ile dinleyen arasında, nakleden ile dinleyenin kız evlatlarının 15 Eylül 1903'te hayız ve hemorajiyle işar olunan erginliğinden bu yana mükemmel zihinsel birleşme yer almamış olması ve mütebaki 9 ay 1 günlük müddet sırasında izdivacî ve bu-luğî kemale ermiş bu dişilerin (dinleyen ve evladı) arasında daha öncelerden tesis edilmiş olan idrak eksikliğine dayalı tabii bir an-

laşma neticesinde bedenî serbestliğe dayalı eksiksiz serbesti sınır-2520 lamasına gidilmesi cihetiyle zihinsel ve bedensel bir faaliyet kısıtlanması.

Nasıl?

Geçmiş ya da gelecekteki maskülin azimetlerin nerede, hangi yere, hangi zamanda, ne kadar süreyle,

muvakkat gaybubetlerde ise ne maksatla idüklerine dair tekrarlanan çeşitli feminin sorgulamaları ile.

Dinleyenin ve nakledenin görünmeyen düşüncelerinin üzerinde ayan beyan ne devindi?

Bir lambayla abajurunun, mütenevvi ziya ve göle tedriçlerinden 2530 oluşan konsantrik dairelerin gayri sabit serileri halinde yukarıya çevrik yansıması.

Dinleyen ile nakleden hangi istikametlerde yatmaktaydılar?

Dinleyen, doğu-güneydoğu: Nakleden, batı-kuzeybatı: Kuzeyde, 53. arz derecesi, batıda

6. tul dairesi üzerinde: Arzî hattıistivaya 45°lik bir zaviyede. Hangi durukluk ya da devinim halinde?

Kendilerine ve birbirlerine nazaran duruk. Her biri ve ikisi birden asladeğişmeyen fezanın herdaimdeğişert tanklarında, muntazam sür-git devinimiyle batıya, sırasıyla ileriye ve geriye doğru taşına-2540 raktan devinim halinde.

Hangi duruşlarda?

Dinleyen: Sol el başın altında, düz bir hat halinde uzatılmış bacak sol bacağın üzerine dayalı, Gea-Tellusvari maksadına erişmiş, boylu boyunca uzanmış, küpüne sıçan düşmüş sol yanına yanyanal ya-

795

tısında. Nakleden: Sağ ve sol bacakları bükülü, sağ elinin işaret-parmağıyla başparmağı burun kemiğine dayalı, Percy Apjohn'un çektiği bir enstantane fotoğrafta tasvir edilen pozda, bezgin düşmüş çocukadam, rahimde bir adamçocuk. Rahim mi? Bezgin mi düşmüş? Dinleniyor. Seyahatler etmiştir de. 2550 Kiminle?

Denizci Sinbad ve Terzi Tinbad ve Zindancı
Zinbad ve Balınacı Binbad ve Çakıcı Çinbad ve
Kifayetsiz Kinbad ve Yardakçı Yinbad ve
Gerdelci Ginbad ve Postacı Pinbad ve
Lostromo Linbad ve Hamlacı Hinbad ve
Lobyacı Dinbad ve Bildircına Finbad ve Yaveri
Ninbad ve Ftisili Xinbad. Ne zaman?

Mağmum yatağa girerken tüm Nurlugüncü
Mağmumbad'ın ummanı anka kuşlarının yatağı
gecesinde Denizci Sinbad'ın bir değirmi
murabba ummanı anka kuşu yumurtası vardı.

2560 Nerede?

796 18

Evet sık sık hastalanmış gibi bir sesle yatağa
düşmüş numarası yaptığı o zamanlardan bu
yana iki yumurtası dahil kahvaltısının yatağına
getirilmesini istemek gibi bir şeyi o güne dek
yapmamıştı da niyeti bir lort edasıyla kendisini
aralarının pek sıkı fıkı olduğunu düşündüğü o
çırpı gibi Mrs Riordana ilginç göstermek ve
bize zırnık bile bıraktığı olmadı hiç nesi varsa
takdis ayinlerine kendisine ve kendi ruhu için
kibritçinin böylesi görülmüş değil renkli

ispiertosuna 4 peni öderken bilfiil ödö kopuyor
karının tüm rahatsızlıklarını anlatırdı bana hele
o bitmez tükenmez dedikoduları siya-
10 setten tutun da zelzelelere ve dünyanın
sonuna değgin önce biraz eğlensek şöyle
Tanrım dünya sana emanet ya bütün kadınlar
onun gibi olsaydı üstlerinde bir mayo dekolte
giysiler elbet kimse onun böyle giyinmesini
istemiyor kanımca dindarlığı erkeklerin ona
ikinci bir kez bakmamaları yüzünden inşallah
ben onun gibi olmam asla yüzlerimizi örtmemizi
istememesine şaşmak lazım ama tahsil terbiye
görmüş bir kadındı kuşkusuz ya Mr Riordan
burada Mr Riordan şurada diye geveze
konuşmaları adam herhalde ondan ne kadar
uzak tutarsa kendini o derece mesuttu hele
köpeğinin kürkümü koklaması ve ha bire
sürtünüp etekliğimin altından yu-
20 karılara doğru hem de o zaman gene de
onun yaşlı kadınlara garsonlara ve dilencilere
bile öyle nazik davranması güzel bir şey kibirli
olmasının var bir nedeni ama her zaman öyle
değil şayet gerçekten ciddi bir şikâyeti olsaydı

onların her şeyin tertemiz olduğu bir hastaneye
gitmeleri çok daha iyi bir şey ancak bir ay
boyunca ona dadılık yapmam gerekecekti evet
sonra da hastaneden bir hemşire getirtirdik
azarlanacak biri daha kovulana dek tutardık
onu orada ya da bir rahibe bakarsın ondaki
müstehcen fotoğraftaki gibi benim

asla olamayacağım denli bir rahibe evet çünkü
hastalandıklarında ne de kaknem ve çocuksu
oluyorlar iyileşmek için
30 bir kadın istiyorlar burnu kanasa Ah sanki
bir facia olmuş sanırsın
797

ya o güneydeki ölgünbakışlı yuvarlak tümsecik
o elbiseyi giydiğim gün Sugarloaf Mountaindaki
şarkılı toplantıda ayağı burkulduğu zaman Miss
Stackın ona çiçek getirişi sepetin dibinde
bulabildiği en kötü solmuşlarından bir erkeğin
yatak odasına girmek için bir vesile olsun da
yaşlı bakire sesiyle adamcağızın onun aşkına
öldüğünü düşlemeye çalışarak senin yüzünü
asla göremeyeceğim bir daha oysa yatakta
sakalı bir parça uzamış handıysa bir erkeğe
benziyordu babam da aynıydı üstelik
sargılardan ve ilaç içirmekten tiksiniyim jiletle
nasırlarını yontarken parmağını kestiğinde
mikrop kapacak diye ne kadar korkmuştu ama
ben hasta olduğum zaman bakalım ne ihtimam
yalnız elbet kadın kısmı kimseye gaile olmasın
diye açıklamaz onlarsa aksine ya bir yerlerde

belini getirmiş belli şehvetindendi garanti
aşkından değil yoksa onu düşünerek yemek
içmekten kesilirdi diyesim herhalde o uygunsuz
kadınlardan biriydi şayet oradaydıysa o
gerçekten ve uydurduğu otel hikâyesi bir sürü
yalan gizlesin düşünsün diye Hynes beni
oyaladı kimdi o rastladığım ha evet Mentonu
hatırlar mısın rastladım bir de kim düşüneyim
bir o kocaman bebedsuratlıyı gördüm daha
yeni evliler Pooles Myrioramada genç bir kızla
aşna fişne o epey sıkılmış sıvışırken ben ona
sırtımı döndüm yok zararı ama bir defasında
beni kesmeye yeltenecek denli küstahlaştı iyi
etmişim Tanrım ağzı fersiz gözleri de ömrümde
gördüğüm tüm hamşolar arasında savcı olacak
bir de ne var ki yatakta uzun süre dalaşmaktan
hoşlanmam öyle değilse bile bir yerde
rastladığı ya da çaktırmadan ayarladığı bücür
bir kahpe ya da öyle birisidir onun ne mal
olduğunu benim kadar bilseler evet zira evvelsi
gün kibrit almak için öndeki odaya ona
Dignam'ın haberini gazetede göstermeye
girdiğimde bir şeyler sezdim o da papyra

kağıdıyla kapattı sanki işine dalmış
numarasıyla demek büyük olasılıkla onun
kendisine zaafı olduğunu zanneden birisineydi
zira tüm erkekler onun yaşında hele şimdi onun
gibi kırkına merdiven dayamışlarsa az buçuk
öyle olurlar adamdan biraz para sızdırabilmek
için cilveler yaşlının aptalı gibi aptal olmaz
sonra her zamanki gibi kıcımlı öpmeleri
gizleyecek aklınca sanki benden önce kiminle
yaptığı kimi tanıdığı pek umurumdaydı öyle
gene de bilmek isterim ikisi biteviye burnumun
dibinde dolaşmasınlar da Ontario Terraceta
rastladığımız Mary gibi hani onu tahrik etsin
diye o etsiz kıcına kat kat pamuk bağlayıp
şişiren o şapşal karı o boyalı aşüftelerden
üzerine sinen düzgün kokuları da ceketinde
uzun bir saç bulmuştum onsuz mutfağa
girdiğimde su içiyormuş rolü yapıyordu onlara 1
kadın yetmez kabahat onda hep tabii Noelde
kadına bizimle sofraya oturmasını

798

söyleyerek hizmetçileri şımartması buyurun
lütfeñ Oo hayır teşekkür ederim benim evimde

olmaz teyzesini ziyarete giderken patateslerimi düzinesine 2 şilin 6 peni saydığım istiridyelerimi çalsın lütfen düpedüz soygun vallahi ama onunla arasında bir şeyler vardı eminim öyle bir şeyi anlamam için biraz süre beyimiz kanıtın yok ki demesin mi onun kanıtıydı Ah evet teyzesi istiridyeyi çok severmiş de ama hakkında düşündüğümü ona bir bir söyledim çıkıp onunla yalnız kalmayı önerdiydi onları gözetleyecek kadar al-çaltamazdım kendimi cuma izinli olduğu gün odasında bulduğum jartiyerler benim için kâfi birazcık da fazla ona iki haftalık işten çıkma ihbarımı bildirdiğimde suratının sinirden şiştiğini de görmüştüm onlar olmadan daha iyi görürüm işlerimi odaları onlardan daha çabuk temizlerim yalnız şu kahrolası mutfak işleri ve çöplerin bırakılması olmasa zaten bu evden ya o gider ya da ben diye veriştirmiştım onun gibi alçak yüz­süz bir yalancıyla oynaştığı aklımın ucundan geçseydi ona dokunmazdım bile yüzüme karşı inkâr ediyor tuvalet dahil ortalıkta şarkılar söyleyip duruyor biliyor çünkü rahatının pek yerinde

olduğunu yaa o kadar uzun bir süre o işi
yapmadan edebilmesi imkânsız olduğuna bir
yer bulup yapması şart kıçım da son
boşalışıydı Boylan'ın Tolka boyunca yürürkene
elimi öyle acıtırcasına sıkıdığı gece miydi sonra
gene sıkınca ben de başparmağımla elinin
üstüne bastırmıştım öylesine Mayısta mehtap
gözlerinde aşkı söylerken zira onunla benim
hakkımda bir saplantısı var anlıycağınız
ahmak değil akşam yemeğine çıkmış da
Gaityye gitmiş de ama neşesi kursağında
kalacak gene de günahı boynuna bir bakıma
değişmiş gibi de ama ben yakışıklı bir oğlanın
avucuna biraz para sıkıştırır da o işi
yapmadıkça seninki aynı usulde berdevam
kendi başıma yapamam ya genç delikanlı
benden bekler onla yalnızken iyice şapşırtırım
jartiyerlerimi görmesini o yenilerini yüzünün
pancar gibi kızarmasını sağlar onu ayartırım bi-
Jirim oğlanlar ne hissederler saat başı ha bire
büllüklerini parmaklarken gamzeli
yanaklarında ayna gibi görünür soru ve cevabı
şunu şunu şunu o kömürcüyle yapar mısın

evet bir piskoposla evet vallahi yaparım zaten
ona daha Dublinde bir yabancıykene neydi o
yerin adı hani abideler falan gırla o yünlü şeyi
örerkene bir dekan ya da bir piskoposun
havranın avlusunda yanıma oturup heykelleri
anlata anlata ta

burama gelmişti ama dinliyoruz ya adam bu sefer kimi düşünüyorsun haydi söyle kim var aklında söylesene ismini kimmiş bakalım bu Alman imparatoru evet diyelim ki ben oyum düşün bir beni kötü yola düşürmeye çalıştığını anlayabiliyor musun asla ['başaramaz bunu hayatının bu yaşında artık bunlardan

799

vazgeçmesi lâzım hangi kadın olursa olsun kendini harap etmekten başka bir şey değil üstelik hava cıva aldığı halde boşalana dek hoşuna gidermiş gibi rol keser sonra ben durduruyorum ya zaten dudaklarımı solduruyor ama artık buna bir son vermeli nedir insanların hep aynı şeyden bahsetmesi ilk keresinde neyse de sonraları alelade bir şey yaparsın ve artık unutursun önce onunla evlenmeden bir erkeği ne diye öpemezmişsin bazen insan nasıl da istiyor delicesine o haldeyken bütün vücudun öyle şahane elinde değil ki keşke adamın biri çıksa da öyle bir anda bana sarılıp beni öp-se uzun sıcak ta ruhuna işleyen bir buse gibisi var mı elin ayağın kesilir ha bir de o

tiksindiğim günah çıkarma Peder Corrigana her gidişimde peder beni okşadı deyince okşadıysa ne zararı var ki nereni ben de aptal gibi kanalın ordaki sırada dedim ama vücudunun neresini okşadı çocuğum bacağımın arkasından yukarıya doğru öyle mi evet yani iyice yukarısı oturak yerini mi evet Tanrım bir türlü kıcıımı deyip de kurtulamadım ne alâkası var ya sen onu nasıl demişti unuttum hayır peder ve bu arada hep gerçek pederimi düşünüyorum ne diye öğrenmek istiyor ki ben zaten günahımı anlatmıştım hay Allah her zaman ıslak tombul bir eli vardı aslında isterse okşasın aldırduğım yoktu hamutunun içindeki kısa ve kalın boynundan anladığıma göre onun da ya acaba o günah çıkarma locasında kim olduğumu biliyor muydu ben onun yüzünü görebiliyordum o benimkini göremiyordu elbet başını hiç çevirmez ya da renk vermezdi ama babası öldüğünde kıpkırmızıydı gözleri ne yapacaklarını bilmezler oysa bir kadın tabii bir erkek ağladığında müthiş bir şey olması bir yana o kıyafette

zerinden buhur kokuları yayılan papa gibi biri
tarafından kucaklanmak isterdim hem bir
papazla evli olsan hiç tehlikesi olmaz
kendisiyle meguldr hep sonra seni
baılaması için Papa Hazretlerine bir Şeyler
verirsin acaba benimle kendini tatmin etmiş
midir ordan ayrılırken holde kabalarımı öyle
teklifsizce tokatlamasından hiç hazzetmezdim
ama kıkır kıkır gülerdim de at mıyım ki ben ya
da bir merkep mi ola ki kendi pederlerini
dnyordur merak ettiğim Şey beni
düşünürken uyanık mı yoksa d m görüyor
ben de var mıyım rüyada dur kimin verdiğini
söylediydi o çiçeği hani o aldığı ne içkisi
kokuyordu viski ya da siyah bira değil ya da
belki de afişleri yapıtırdıkları o tatlımsı irile
başka bir içki o gözalıcı yeşil ve sarı içkileri
yudumlamak ne hoş olurdu silindir Şapkalı
tiyatro bekçilerinin içtikleri o pahalı içkilerden
bir defasında babasıyla pullardan söz ederken
sincaplı Amerikalının kadehine parmaımı
batırıp tatmıtım son defakinden sonra uykuya
dalmamak için elimden geleni

yaptıydı porto şarabıyla konserve eti yedikten
sonra nefis tuzlum-su bir tadı vardı evet zira
ben de kendimi harika ve yorgun
hissediordum daha yatağa atlar atlamaz o
gökgürültüsü beni uyandırana dek top patlasa
duymayacak denli uykuya dalmışım Tanrım
merhametini esirgeme bizden yer gök
sarsılıyor dünyanın sonu geldi diye
geçiriyordum bizleri cezalandırmak için tam
haç çıkarır 160 Meryemanaya dua okurken
tıpkı Cebelitarıktaki o korkunç yıldırımlar gibi
kıyamet kopacak sanırsın ardından çıkar
gelirler ve Tanrı yok derler şayet her şey bir
oraya bir buraya öyle apar topar akıp dururken
hiçbir şey sadece tövbekar olmaya karar
verirsin Whitefriars Streetteki küçük kilisede
Mayıs ayı uğruna yaktığım mum işte uğurlu
gelmişti oysa işitse alay eder çünkü adamın
kiliseye ayine ya da toplantıya gittiği yoktur hiç
senin ruhun der içinde ruh yoktur ki sadece gri
bir madde ruh sahibi olmanın ne demek
olduğunu bilmiyor ki adam evet lambayı

yaktığımda zira o koskoca ipiri kırmızı gaddar şeyiyle herhalde 3-4 kez gelmişti da-170 man mı derler her ne karınağrısıysa handıysa patlayacak dersin oysa burnu pek büyük gözükmediydi istorları indirip de saatlerce özene bezene giyindikten makyaj yapıp saçlarımı taradıktan sonra her şeyimi çıkarıp soyununca demir ya da kalın bir külünk gibi sürekli durup durduydu istiridye mi yemiş nedir birkaç düzine garanti sesi de şahane bir formdaydı yo hayatım boyunca hiç kimse-ninki onunkisi gibi beni tam dolduracak boyutlarda olmamıştır bütün bir kuzuyu yemiş olmalı öyle ya bizleri ortamızda koskoca bir delikle yaratmanın mânâsı ne ya da bir aygır gibi ta içine daldırması senden istedikleri tek şeydir bu gözünde o kararlı kötü bakışla 180 gözlerimi yarı aralamak zorunda kaldım gene de üzerimde yapsın diye dışarı çıkarttığımda tüm o büyüklüğüne rağmen pek öyle aşırı taşıırı bir mecali kalmış gözüküyordu şayet hepsi boşalmamışsa böylesi daha iyi geçen defa tam içimde bitirsin işini diye bırakmıştım kadınlar

için iyi icat vallahi erkek bütün zevkini
ıkaracak aynı Şeyi onlara yapsan bir parçacık
o zaman Milly yüzünden neler çektiğimi
anlardı kimse inanmaz dişleri de yeni
ıkıyordu Mina Pu-refoyun kocası üstüme iyilik
sağlık her yıl saat gibi hiç Őařmaksızın
kadıncağızın karnını bir çocukla ya da ikizlerle
şişirip durur kadının üstü başı bebek kokar hep
ya o muhabbetkuşu mudur nedir 190 diye

çağırdıkları zenci piçleri gibi başında bir tutam saç yarabbim bu çocuk zenci yahu oraya son gidişimde bir manga çocuk al takke ver külah feryat figan kulaklarımın tozu patlayacak güya sıhhatli olucağız bizleri fil gibi ya da şeyler gibi şişirmeden rahat edemezler ya da bir tanesini daha göze alsaydım ama ondan olmasın gerçi

----- 801 -----

evlenmiş olsaydı eminim güzel turp gibi çocukları olurdu lâkin ne bileyim Poldy daha bir yürekli evet o zaman fevkalâde şık olurdu herhalde Josie Powelle rastlayışından cenazeden ve beni düşünmesinden Boylan da onu çileden çıkarmışım şimdi ne düşünürse düşünsün şayet bir faydası varsa ben sahneye çıktığımda ucundan ucundan kırıştırıyorlardı o da dans ediyordu gece boyunca da Ge- 200 orgina Simpsonların yeni evlerindeki partide oturup durmuş sonra da başımın etini yemeye başlamıştı sebebi de onun bir köşede yalnız başına kalmasını istememesiymiş derkene tutup da Hazreti Isanın bir marangoz olduğunu

söyleyince siyaset üzerine ayaküstü bir münakaşa başlatan kendisi ben değil sonunda ağlattı beni tabii kadınlar her şeye karşı hassastır sonraları ses çıkarmamış olduğum için zıvanadan çıktıydım ne var benim için yanıp tutuştuğunu biliyordum ve Onun ilk sosyalist olduğunu söyleyerek beni öyle tedirgin etmişti ki onu anlayabilmem imkânsız hale gelmişti ama adam bir sürü acayip şey biliyor özellikle de vücutla ve içimizle il- 210 gili ben de sık sık bu konuları içimizde neler var okuyayım diye heveslendiysem de o aile doktorunun orda oda kalabalıkken ve o konuşurken hep iştiridim sesini sonra da onu seyrederdim o kadın konusunda sakinmiş gibi görünürdüm zira o ne vakit kime gidiyorsun diye sorsa hep kıskıncılığını belli ederdi ben de Floeye derdim Lord Byronun şiirleriyle üç çift eldiven hediye etmişti bu da öyle kapandı ne vakit istesem ona kolayca telâfi ettirebilirdim bu işlerde iyiyimdir o karıyla samimiyeti tekrar artırsa ve onunla bir yerde buluşmak için çıksa bile soğan yemek istememesinden anlardım

daha ne oyunlar bilirim bluzumun yakasını
aşağı kıvıver derim ya 220 da dışarıya
çıkarken tülümle ve eldivenimle ona
dokunurum o zaman 1 öpücük onların
yüklerini hoplatır ancak tamam da şimdi
bırakalım gitsin o karıya elbet kadın ona
delicesine aşıkmiş gibi davranmaktan
hoşlanacak buna bir diyeceğim yok sadece
ona gider ve gözlerinin içine baka baka onu
seviyor musun diye sorarım beni kandıramaz
ama bizimkine gelince kendini ona âşık sanır
tutar karıya bana yaptığı gibi kendi şapşal
suretiyle ilanı aşk gerçi ben onu bunu ettirmek
için akla karayı seçtiydiysem de hoşuma da
gitmemiş değildi zira bu hislere hâkim olduğunu
özgürce hareket edebildiğini gösteriyordu ben
gece mutfakta patates köftesi 230 yaparken
bana da açılmak üzereydi de sana bir şey
söylemek istiyorum yalnız ellerim kollarım
hamur içinde diye yakınıp onu susturdum
zaten rüyalarından söz etmemizden önceki gece
biraz fazla konuşmuştum onun için ona lazım
olandan fazlasını bilmesini istemiyordum Josie

her zaman beni kucaklardı o vani bizimkini
kaste-

802

diyorum ne zaman oraya gitse saçmalar durur
bir aşağı bir yukarı ta dibine kadar yıkadım
dediğim halde hâlâ yıkadın mı diye sorduy-du
mümkündür kadınlar hep insanın kulağına
koyarlar hem orday-ken bastıra bastıra hafifçe
kırpıştırdığı cin gibi gözlerinden anlarlar 240
onu ellerine bir şey geçirseler sanki alâka
duymuyormuş havasında o da öyle biri onu
şımartan şey ne merak ettiğim filan yok çünkü
o sıralar pek yakışıklıydı Lord Byron gibi
görünmeye çalışırdı beğendiğimi söylediydim
halbuki bir erkeğin o denli güzel olması da iyi
değil yani nişanlanmamızdan önce biraz
öyleydi ama sonraları pek beğenmemişti
gülmekten kırıldığım o gün kıkır kıkır durmak
ne mümkün olanca firketelerim bir biri ardına
düşmekteler saçlarım da öyle kabarmış her
zaman keyfin yerinde dediydi bana evet zira
bundan gıcık kapıyordu bunun ne anlama
geldiğini biliyordu çünkü aramızda neler

geçtiğini açık açık ona anlatırdım hepsini 250 değilse bile ağzını sulandıracak kadar işte ama kabahat bende değildi biz evlendikten çok sonraları da pek semtimize uğramadı o sapık kocasıyla otura otura kim bilir şimdi ne haldedir onu son gördüğümde onunla bir kavgalaşmadan yeni çıkmış gibi bir hali vardı maksadı lafı kocalara getirmek kocasından bahsettiydi onu mahvetmek istiyormuş ne anlattıydı bakıyım Ha tamam bazen yatağa çamurlu pabuçlarıyla girdiğini ayrıntı kabardığında düşünün öyle her an sizi öldürmeye hazır bir herifle yatağa girmeyi ne adam yahu neyse herkes başka bir kaçık Poldy meselâ hava nasıl olursa olsun ister yağışlı ister güneşli ayaklarını paspasa daima siler ve ken-260 di pabuçlarını kendisi boyar üstelik sokakta karşılaştın mı derhal şapkasını çıkarır işte şimdi de ayağında terlikler Up up yazılı bir kartpostalla 10000 £ peşinde Ah sevgili May öylesi bir vaziyet insanı çıldırtmaz mı herif pabuçlarını çıkarmaktan âciz söyleyin böyle bir adamla ne yaparsınız öyle biriyle

evlenmektense 20 kez ölmeyi yeğlerim zaten o da benim gibi onu çekecek başka bir kadın bulamaz ya benimle tanış gel benimle yat tamam o da kalbinin derinliklerinde bunun farkında başka bir adama âşık olduğundan ama niçin aklına şaşayım kocasını zehirleyen şu Mrs Maybricki ele alalım evet üzerinde bulunmuş böyle bir şey yaptığından

dolayı 270 tabii cani sayılacak ama bazı
adamlar insanın sabrını taşırır fena halde deli
eder ve daima dünyanın en berbat kelimesi
bizimle ne diye evlenmek istiyorlar madem ki
öyle kötü bir şey netice oraya varmıyor mu
evet bizsiz yapamazlar da ondan çayına sinek
kâğıdından çıkardığı beyaz Arsenik koymuş
öyle değil miydi adı ona sorsam Yunancadan
geldiğini söyler ve eskisinden daha fazla bir
şey de öğrenmiş olmazdık öbür herife
çılgıncasına âşık olmalıymış

803

ki ona ayrıca başka ne yapsındı tutup bir
kadını asacak denli zalim değillerdir herhalde
mutlaka değil mi başka ne yapsındı tutup bir
kadını asacak denli zalim değillerdir herhalde
mutlaka değil mi hepsi de ne kadar farklı ben
DBCdeyken daha tanıştırılma- 280 misken
Boylan ayağımın şeklinden bahsetmişti Poldy
bir yandan gülerек dinlemeye çalışıyor ben de
ayağımı sallıyordum ikimiz de 2 çayla tereyağlı
ekmek istedik evde kalmış iki kız kardeşiyle
baktığını gördüydüm ayağa kalktığımda kıza

nerde olduğunu sormuştum sanki
umurumdaymış gibi bir de erkek pantolonu
almamda ısrar edişı çıkarması yarım saat
sürüyor sürekli altımı ıslatıyorum hafta
geçmiyor ki yeni bir moda çıkmasın öylesine
uzun bir süet eldivenlerimi arka koltukta
unutmuştum soyguncu bir karı yürütmüştür
garanti bir de Irish Timesa Dame Streetteki
DBCnin tuvaletinde kaybolmuştur bulanların
Mrs Marion Blooma iade etmeleri 290 diye ilan
vermemi istedişdi döner kapının aralığından
gözlerini ayağımdan ayırmadığını görmüştüm
ha bire bakmaktaydı ben de ona baktım 2 gün
sonra umutla çay içmeye gittiğimde orda yoktu
hele ayağım onu nasıl tahrik etmişti zira öbür
odadaykene ayak ayak üstüne atfıydım önce
yürünmeyecek denli sıkı iskarpınleri
kastetmişti elim de güzeldir öyle burcuma
uygun taşlı bir yüzüğüm olsa şık bir göz
zümrüt alsın diye ona asılayım bir de altın
bilezik ayağımı pek sevmem gene de ayağım
yüzünden ona epey para harcattım
Goodwinlerin yalapşap konserinden sonra

geceleyin hava soğuk rüzgârlı ama güzeldi
evde baharatlı romumuzu iç- 300 tik ateş daha
tam sönmemişti ki Lombard Street Westteki
şömine-halısının üzerine uzanmamı ve
çoraplarımı çıkarmamı istemişti bir başka
zaman da çamurlu fotinlerimle orada
bulabileceğim bütün o at terslerine basa basa
yürümemi söylediği lâkin elbet o bütün
diğerlerimiz gibi normal değildi ki ben onu
geçebilirmişim bu da ne anlama geliyor diye
sorduğumda ne cevap verdiğini unuttum zira
gazetenin son baskısı o anda geçmekteydi ve
Luvan Sütevin-de kıvrıcık saçlı yüzünü daha
önce bir yerde gördüğüm çok nazık bir adam
ben tam tereyağımı tadarken dikkatimi çekti
biraz oyalandım Bartell dArcy de ben
Gounodnun Ave Mariasını söyledik- 310 ten
sonra koro yerinin merdivenlerinde beni öpmek
için yanıma yaklaşıp Ah canımın içi ne
bekliyoruz ki alnımdan öp de vedalaşa-lım
takıldı dala şalım o tenekemsi sesine rağmen
ateşli bir adamdı şayet aslı varsa benim pes
notalarım hep baydırmış şarkı söylerken

ağzını tutuş şekli çok hoşuma giderdi sonra da
öyle bir yerde bu yapılır mı çok kötü dediydi
ben bunda bir kötülük görmüyorum bir gün
bunu söyleyeceğim ona henüz değil amma
şaşıracak

804

ha sonra onu oraya götürecek ve o işi
yaptığımız yeri ona göstereceğim onun için
şimdi buyurun bakalım ister beğen ister
beğenme 320 sanki onun haberi olmaksızın
hiçbir şey yapılamaz sanıyor nişanla-nana dek
annemden dahi haberi yoktu aksi takdirde beni
öyle ucuza kapatamazdı zaten kendisiyse 10
kat daha beter durumdaydı donumdan ufacık
bir parça kesip ona vermem için yalvarmalar
Kenilworth Squareden geçtiğimiz akşamdı
eldivenimin kopça iliğini öptüydü ben de
çıkarmak zorunda kaldıydım yatak odamın
şeklini sorabilir miyim diye müsaade istemesi
ben de ne yapayım eldiveni cebine
sokuverdiğini gördüğümde bıraktım onda
kalsın unutmuşum gibisine beni düşünsün
külotlar konusunda vallahi deli bu adam

besbelli o arsız suratlı şeyler etekleri
göbeklerine 330 dek uçuşa uçuşa bisikletleriyle
geçerkene her daim onları dikizlerken
görürsünüz onu Milly ile ben onunla
dışarıya çıkıp açık hava eğlencesine gittiğimizde
bile güneşleyen krem muslin giysili kızın tam
karşısına her bir atomunu görecektek şekilde
durduydu yağmur yağarken arkasından
geldiğimi görünce ama ben onu o beni
görmezden önce gördüydüm Harold Cross
Roadun köşesinde üzerinde yeni trençkotuyla
yüzünün rengini ortaya çıkaran Çingen
renklerinde atkısı boynunda kahverengi
şapkası tekmi her zamanki gibi saman
altından su yürütmede bir işi olmayan o yerde
ne yapıyordu ki üzerinde bir etek taşıyan ne
varsa ona gidip istediklerini 340 alabilecekler
ama biz hiç soru filan sormuyucaz ama onlar
sen nerdeydin kiminleydin nereye gidiyorsun
öğrenmeden edemezler gözleri boynumda
korka korka ardımdan geldiğini
hissedebiliyordum epeydir evden uzak kalmıştı
sıcaktan bunalıyormuş da onun için yarı bir

dönüş yapıp durdum o da evet diyeyim diye
tebelleş olmasın mı nihayet yüzüne baka baka
eldivenimi yavaşça çıkardım yağmurda yarı
açık kollarım üşümüştür diye bahane olsun da
eliyle beni tuttu o arada ha bire külotuma
külotuma dayanamayıp yeleğinin cebinde
taşıması için

bebeğiminkini vermeye söz verdim O Maria Santisima o yağmurun altında sırılsıklam olmuş tıpkı kos-350 koca bir keşkekaleyhisselâm dişleri şahane muntazam onlara bakarken karnım acıkiyordu üzerindeki güneş ışınlarını andıran turuncu kombinezonumu kaldırmam için yalvardı nasıl olsa kimsecikler yok diyerek çamurlu yere diz çöktü şayet ısrarla karşı çık-masaydım vallahi yepyeni trençkotunu berbat edecekti yalnızken ne çılgınlıklar yapacaklarını asla kestiremezsin ona ulaşmak için ne kadar vahşileşiyorlar kimse geçiyor mu diye tuttum bir parça kaldırdım ve dıştan pantolonuna dokundum daha da kötü bir şey yapmasını önlemek amacıyla aynı daha kalabalık bir yerde Gard-

805

nere yaptığım gibi yüzükparmağımla sünnetli mi değil mi öğrenmek için meraktan çatlıyordum o ise olanca vücudu paluze gibi 360 titreyerekten her şey çabucak olup bitsin isterler zevki mevki kalmaz o sırada babam akşam yemeği gelecek diye bekleyedurmakta

cüzdanimi kasapta unuttuğumu dönüp onu almaya gittiğimi söyle-yeymişim dedi ne Yalancı sonra bana o kelimelerle dolu olan mektubunu yazmıştı herhangi bir kadına hangi yüzle böyle sosyetik tavırlarından sonra pek acayip geliyor sonra buluştuğumuzda seni incittim mi diye sorduysa elbet gözkapaklarım inik öyle bir şey olmadığını anladı kafası biraz çalışıyor öbür budala Henry Doyle gibi değil mimikli kelime oyununda her zaman bir şeyleri kırar ya da yırtardı talihsiz erkeklerden nefret ederim ve ne anlama geldi- 370 ğini bilseydim tabii ki âdet yerini bulsun diye hayır demem icap ederdi seni anlamıyorum dedim doğal değil mi evet öyle tabii Ce-belitarıktaki o duvara bir kadının şeyini çizmişler üstüne de o kelimeyi yazmışlar bir yerde bulamıyordum yalnız çok küçük çocukla-rınıkini görmüşlüğüm vardı sonra her sabah bir mektup yazmaya başladı kimi zaman günde iki defa o sıralar sevişme biçiminden hoşlanıyordum bir kadın nasıl fethedilir biliyordu 8 iri gelincik gönderdi bana zira ayın 8inde doğmuştum sonra Dolphins

Barnda kalbimi öptüğü gece anlatabilmem
imkânsız vallahi hiçbir şey öyle bir his
yaratamaz bu dünyada lâkin Gardner gibi iyi
kucaklamasını 380 bildiği yoktu inşallah dediği
gibi Pazartesi aynı saatte dörtte gelir rasgele
saatlerde çıkagelen insanlardan hoşlanmam
sebzeci sanarak kapıyı açarsın bakarsın bir
başkası üstelik soyunuksundur ya da
mülevves perişan haldeki mutfağın kapısı
rüzgârdan açılıverir Lombard Streette
mendebur suratlı ihtiyar Goodwinin konser için
uğradığı gün yemekten henüz kalkmışım suratı
kıpkırmızı nefes nefese ulan moruk öyle bakıp
durma profesör ödümün patladığını söylemek
zorunda kaldıydım evet ancak hakikaten
kendine göre yaşlı bir beyefendiydi daha da
saygılı olunması mümkün değil dı-şarda
diyecek kimse de yok perdeyi aralayıp
bugünkü haberci oğ- 390 lan gibi önce porto
şarabıyla şeftalileri gönderince önce
erteleyecek sandıydım bir yandan benimle
dalga geçtiğini düşünerek tam parlayacaktım ki
kapıyı taktakataktak çalışını tanıdım biraz

gecikmiş olacaktı zira 2 Dedalus kızını okulda dönerken gördüğümde 3ü V4 geçiyordu saatin kaç olduğunu hiç bilmem hatta bana verdiği o saat bile bir türlü doğru dürüst çalışmadı gidip göstermek istiyorum o topal denizciye parayı attığımda ingiltere için vatan ve güzellik ısıık çaldığım zaman sevdiğim hoşça bir kız vardı temiz fanilamı bile giymemiş tuvaletimi tamamlamamıştım haftaya bu-

806

400 gün Belfasta gidilecek isabet o da kalkıp Ennise gitsin babasının 27nci senei devriyesi oteldeki odalarımızın birbirine bitişik olduğunu ve yeni yatakta delice şeyler yaptığımızı düşünmesi hoş olmaz öbür odada biri belki de öksürükleri nerdeyse duvarı yıkacak protestan rahibi varken durmasını beni rahat bırakmasını söyleye-medim ona o takdirde ertesi gün bana hiç inanmazdı bir şeycik yapmış değiliz bir kocayla problem çıkmaz ama bir âşığı kandıramazsın ona hiçbir şey yapmadığımızı söyledikten sonra elbet bana inanmadı yo o gittiği yere gitmesi daha iyi üstelik ona hep bir

şeyler olur Maryboroughdaki Mallow konserine giderkene ikimiz için

410 sıcak çorba söylemişti ardından zil çalınca perondan aşağıya çorba etrafa saçıla döküle çalakaşık içmesi rezalet yani garson da peşinden cümleâleme maskara oluyoruz tren nerdeyse kalkacak seninki çorbayı bitirmeden parayı ödemiyor 3üncü sınıf vagonda iki beyefendi gayet haklısın dedilerdi haklıydı da kimi zaman pek dikkafa-lı olur aklına komasın bir şeyi iyi ki vagon kapısını çakısıyla açabilirdiydi de Corka kadar gitmek mecburiyetinde kalmadık herhalde bunu ondan intikam almak için yaptılardı Ah onunla yumuşa sevimli minderlerle döşeli acaba linçi sınıfta mı götürür beni bir tren ya da arabada gezintiye çıkmak ne güzel olurdu ola ki kondüktöre

420 iyi bir bahşış vererek trende yapmak isteyebilir o işi Ah gene her zamanki salak herifler gözleri olabildiklerince avanak bize alık alır bakarlar o gün Howtha giderkene kompartmanda bizi yalnız bırakıp çıkan işçi müstesna bir adamdı onunla ilgili bilgi almak

isterim belki de 1 ya da 2 tünel sonra
pencereden dışarıya

bakarsın o zaman çok güzel olur sonra
dönerken meselâ hiç dönmesem ne derler ki
onunla kaçmış bu da seni sahneye sürükler bir
yıl kadar oluyor ne vakitti Clarendon Stretteki
St Therasas Halide verdiğim son konserde şu
anda Kathleen Kearney ve onun gibi hanım
hanımcık küçük kızlar söylüyor babam orduda
olduğuna ve dalgın

430 dilenciği söyleyip Lord Roberts broşu
taktığıma suratımdan İrlan-dalılık aktığı Poldy
de yeterince irlandalı gözükmediğine onu
yönetiyordu etrafa haber yayıp Bize Yolu
Göster Şefkatli Işığı bestelediğini duyuruyor
bana Stabat Materi söylediği gibi kim bilir daha
neler yaptırır Cizvitler öğrenesiye dek
boşlayacağım tangır tungur piyano çalan bir
farmasondu Bana Yol Göster de eski bir
operadan tırtıklanmış evet son zamanlarda şu
Sinner Fein midir her ne karın ağrısıysa onlarla
gezip duruyordu bir yandan mutat bayağı
saçma sapan konuşmaları bana gösterdiği o
boyunsuz küçük adam pek akıllıymış
geleceğin adamı olup çıkacakmış Griffith pek

gö-

440 züm tutmadıydı bence yani ama herhalde
bildiği oydu bir boykot 807

vardı siyaset konusunu açmalarından nefret
ediyorum yok savaş sonrasıydı yok

Pretoriaydı Ladysmithti G 8inci Tb 2nd East Al
mensubu Teğmen Stanley Gardnerin tifodan

öldüğü Bloemfonte-indi ya hakiler içinde

yakışıklı bir gençti boyu da tam benimkine

uygun o da epey cesurdu eminim kanal

havuzunda öpüşerek ve-dalaştığımız akşam

ne güzelsin demişti İrlandalı kızlara özgü

güzelliğim yüzü heyecandan solmuş ayrılmak

üzere yoldan görülebilirdik doğru dürüst

duramıyordu ben de öyle kızışık

hissediordum ki nadiren öyle daha baştan

aralarında sulh anlaşması yapabilirlerdi ya da

yıllarca süren savaşlarda ateşler içinde

kıvrana kıvrana- 450 na fidan gibi gençlerin

ölümüne yol açmaktansa koca Oom Paul ile

tüm öbür yaşlı Krugerler gidip birbirlerini

boğazlayabilirlerdi bir de dürüstçe vurulsa bari

o kadar da kötü olmayacak merasimlerde bir

alayın geçişini seyretmeye bayılırım La
Roqueda ispanyol süvarilerini ilk gördüğüm
zaman ne kadar güzeldi sonra Algeci-rastan
körfezin karşı yakasına bakmak kayadaki tüm
ışıklar sanki ateşböcekleri gibi ya da 15
Acresteki manevralarda Black Watch
mensuplarının IOuncu Hussars Gal Prensinin
önünden etekleriyle uygun adım geçişleri ya da
mızraklı süvariler Ah mızraklı süvariler şahane
onlar ya da Tugelada zafer kazanan Dublinler
babası süvari 460 birliklerine at satarak
kazanmış servetini benim ona verdiklerimden
sonra o da bana Belfasttan güzel bir hediye
getirebilir ketenleri nefis oluyor ya da o kimono
şeylerinden onları koyduğum çekmeceye daha
önceki gibi naftalin lopçuklarından almalıyım
onunla dolaşmak ve yeni bir şehirde bu şeyleri
satın almak bu yüzüğü yanıma almasam daha
iyi parmağımın boğumundan aşkırtmak için çevir
de çevir ya da gazeteleriyle bütün şehri ayağa
kaldırıp beni polise ihbar ederler ama onlar bizi
evli zannederler Ahh hepsinin canı cehenneme
sanki umurumdaydı bol parası var ve

evlenmeye niyeti yok onun için birinin onu
sızdırması lâzım beni beğeniyor mu 470 bir
öğrenebilsem pudralanırken elaynasına
yakından baktığımda tabii bir parça hoşaf gibi
görünüyordum insan aynada hakiki ifadeyi
yakalayamaz üstelik koskoca kalçalarıyla
tepemde o şekilde ha bire işleyen adamakıllı
ağır ha ateş gibi kıllı göğsüyle hep uzanıp
yatmanı isterler Mrs Mastianskynin bana
anlattığı şekilde bana arkadan sokması daha
iyi olmaz mı köpeklerin yaptığı gibi yani dilini de
uzatabildiğince çıkarır öbürü de çingiraklı
zurnasıyla öyle sakın usul usul şıklık
konusunda böylesi erkeklerle aşık anlamaz
üzerindeki mavi takım ile zarif kravat
gökmavisi ipek şeyli çoraplar şüphesiz varlıklı
elbiselerinin kupundan o kallavi saatinden an-
480 hyorsun ne ki son haberleri okuyup da 20
ingiliz lirası kaybettiği-

808

ne biletleri yırtarak ve kalayı basarak hışımla
döndüğünde o aut-sayder kazandığı için
kaybettiğini söylediymiş yarısını da benim

namıma oynamış Lenehanın t yosu yüzünden
adama ne s vg ler s  p s vadiyd  o bele  i
Glencreedeki ziyafetten sonra o uzun yolculuk
sirasında Featherbed Mountaından geçerkene
bana tebelles  olduysa Belediye Reisi iğrenç
bakışlarıyla beni s zdukten o imansız Val
Dillon onu ilkin sıra tatlılara gelince fındıkları
di lerimle k -rarkene fark ettiydim
parmaklarımdaki o pilicin her bir zerresini 490
silip süpürmek isterdim öyle lezzetli öyle  ıt r
 ıt r  yle ilik gibiydi mübarek ne var
taba ımdaki şeylerin hepsini yemek
istemiyordum o  atallarla balık bıçakları resm 
ayar damgalı g m  tendi Ah benim de olsa
aslında onlarla oynarken birkaçını
man onumdan içeriye kolayca
kaydırıverebilirdim restoranlarda biteviye para
s zdırmaktır içi bo azınızdan geçen bir lokma
için  u bir fincan uyuz Çayımız için m te ekk r
olmamız gerekiyor bu da kendi başına hatırı
sayılır bir iltifat sayılır dünyanın bu
b l nm      her ne hal ise madem ki
berdevam en azından iki kombinezon daha

isterim bu biir bir de ama ne tür külotlardan
hoşlandığını bilmiyorum ki

500 galiba donsuzluğu yeğliyor dememiş miydi
evet ya Cebelitarıkta kızların yarısı asla
giymezlermiş Tanrının onları yarattığı gibi
çıplak o Endülüslünün Manolasını söyleyişi
üzerinde olmayan şeyi gizlemeye çabalamış
değildi eve suniipek çoraplarının ikinci çifti de
bir gün giyildikten sonra kaçıkları var mı diye
gözden geçirilir bu sabah onları Lewerse iade
edebilir ve hır çıkarabilirdim ve or-dakine onları
değiştirtebilirdim ama asabım bozulsun
istemedim bir de ona rastlama ve her şeyi
berbat etme rizikosunu göze alamazdım hem
de insanın tenini saran korsalardan bir tane
isterim Şık Bayandaki reklamında ucuz
kalçaları esnek körüklü benimkini 510
sakladıydı ama onda iş yok adaleleri kasarak
art alttaki göze batır-casına yayvan görünümüne
mani olarkten II/61 ık güzel bir endam verdiğini
mi söylüyorlardı benim göbeğim bir parça
incedir yemeklerde siyah birayı kesmem lâzım
yoksa gitgide iyice alışıyorum ORourkesten
son gönderilenlerde köpük namına bir şey ara
ki bulasın kolay yoldan para kesiyor Larry

diyorlar ona hele Noel-de gönderdiği o uyuz
paketteki bayat pastayla Bordo şarabı diye
yutturmaya çalıştığı kimsenin tenezzül edip
ağızına yaklaştırmayacağı bir şişe bulaşık suyu
Allah rızası için tükür desen susuzluktan
ölürüm diye korkar da biraz nefes talimleri
yapmam gerek acaba

520 yağları azaltır mı aşırıya kaçmamak en
iyisi zaten sıskalık şimdilerde pek moda değil
jartiyerler moda bugün giydiğim o mor
jartiyerlerim var ayın birinde aldığı çekle bana
aldığı tek şey bu Ay dün

809

son kısmını bitirdiğim yüz losyonu da vardı
yüzüme tazelik veriyor ona aynı yerde yenisini
yaptırması için söyledim de söyledim yaptırmış
mıdır Allah bilir dediydim ona şişesinden
anlarım diye ne yapayım şayet unuttuysa sığır
eti suyu ya da tavuk çorbası gibi içine bir
miktar çavşır ile menekşe koyarak sidiğimde
yıkamak zorunda kalacağım sertleşmiş ya da
biraz yaşlanmış gibi görünüyor sanmıştım
parmağımı yaktığım yerin soyulan derisininin

altındaki tenim daha tazeydi ne yazık ki her
yanımız o şekilde değil dört adi 530 mendil 6/-
civarında hulasası bu dünyada şıklık olmadan
bir yere varılmıyor vessalam her şey
beslenmeye ve kiraya gidiyor elime geçtiğinde
vallahi söylüyorum bakın nasıl lüks içinde
yüzeceğim çaydanlığa çayı hep avuç dolusu
atmak istemişimdir nedir o ölçüyle damlalıkla
nerdeyse gidip bir çift uyuz pabuç alsam bu
yeni ayakkabıları beğendin mi evet kaçta aldın
giyecek bir şeyim yok kahverengi tayyör ile
etek ve ceket bir de temizlikçideki 3 kendi
yağıyla kavrulan bir kadın için nedir ki bunlar
erkekler sana bakmaz kadınlar da seni
burunlar zira bir erkeğin olmadığını anlarlar
üstelik her şey de her geçen gün
pahalılaşmakta 35 yaşına kadar 540 sadece 4
yılım kaldı yoo ben neysem oyum Eylülde
35ime basacağım o zaman ben de Ah evet şu
Mrs Galbraithe bakın bir benden epey yaşlıca
geçen hafta sokağa çıktığımda gördüydüm
güzelliği yok olmakta aslında şahane bir kadın
beline kadar inen saçları muhteşem onları şey

gibi Grantham Stretteki Kitty OShea gibi
arkasına bir silkisi var her gün linçi işim karşı
tarafa bakıp saçlarını severcesine tarayışını
seyretmekti yazıklar olsun ki onunla anca or-
dan taşınmamızdan bir gün evvel
tanışabilmiştim ya Gal Prensini âşık olduğu
Jersey Zambağı Mrs Langtry herhal bir kralın
adına yollara düşen ilk adam gibi hepsi de hık
demiş burnundan düşmüş 550 yalnız ben bir
karaderilininkini denemek isterdim 45ine dek
güzelliğini muhafaza etmiş tuhaf bir hikâye var
nasıldı ha yaşlı ve kıskanç bir koca ile istiridye
bıçağı şey o kadının beline dolanan tenekeden
bir şey giydirmiş Gal Prensi de ha evet istiridye
bıçağıyla hakikat olamaz böyle bir şey anca
bana getirdiği Master Francois Falancanın
eserleri gibi bazı kitaplarda bir papaz mıymış
ne sağbağırsağı düştüğünden dolayı çocuğunu
kulağından doğuran birine ilişkin maşallah bir
papaz tutsun böyle şeyler yazsın ya onun g—
tü en ahmak insan bile bilir bunun mânâsını
hayatta en nefret ettiğim şey suratında
herkesin ayan beyan görebileceği o re- 560

zilane yalancıktan ifadeyle hakikatle ilgisi yok
ya o bana iki defa getirdiği Ruby ve Kırbaçlı
Kraliçeler hatırlıyorum kadının herifi bir
kancaya asıp da bir iple kamçılıdığı bölüm
olan 50nci sayfaya

810

geldiğimde tabii bir kadına ilginç gelen bir şey
yok bunda hepsi uydurma balodan sonra
adamın kadının iskarpininden şampanya
içmesi Inchicorede Meryemananın kucağında
beşiğinde yatan bebek İsa gibi hiçbir kadın öyle
toraman bir bebeği içinden çıkaramaz önceleri
bebeğin onun sağrısından çıktığını sandıydım
zira ihtiyacı olduğunda hacet yerine nasıl
gidebiliyordu elbet onun zen-

570 gin bir hanım olması lâzımdı benim
doğduğum sene Zatı Şahaneleri

Cebelitarıktaykene şeref duymuştu ağacı
diktiği o yerde mutlaka zambakları bulmuştur
zamanında daha başka şeyler de dikmiştir
biraz daha erken gelmiş olsaydı isteseydi beni
bile o takdirde şimdi bu vaziyette olmazdım
birkaç adi şilin kazandığı o Free-manı fırlatıp

atmalı da bir büroda ya da muntazaman maaş
alabileceği bir yere ne bileyim bütün gün
boyunca para sayabileceği bir tahta
oturtacakları bir bankaya girmeli ama o sana
dönecek yer bı

rakmamacasına evde ayak altında dolaşmayı tercih eder bugün ne programın var keşke babası gibi pipo içmesine bile razıyım bir er-580 kek kokusu olsun ya da şapşal şapşal dolaşıp reklam arama numarası yapar halbuki şimdi Mr Cuffenin yanında çalışıyor olabilirdi ama o yaptığından sonra onları barıştırmaya çalışmam için beni oraya göndermeler onun orada yükselmesini şef olmasını sağlayabilirdim bir iki kez bana acayip bir mirada attıydı başlangıçta mübarek kasıntı mı kasıntı filhakika essahtan Mrs Bloom yalnız başı miadını doldurmuş kıcı hakuran kafesi gibi eskimiş kupu mupu kalmamış giysim yüzünden keyfim iyice kaçıktı işe bak ki gene moda oluyor onlar sırf onu memnun edeyim diye almıştım zaten onu lâkin sonunda baktım olacak gibi değil dediğim gibi Todd and 590 Burnse gitmekten vazgeçtim ben de Leese değil tıpkı satıldığı mağaza gibiydi bir hayır kurumu yararına eski eşya satışı bir yığın süprüntü şu lüks mağazalardan nefret ederim ne sinir şeylerdir daha beteri bir şey bilmiyorum

ama o kadın giyimi ve yemek pişirme hakkında
pek fazla şey bildiği kanaatinde raflarda ne
bulursa tencerenin içine boca eder onun
dediklerini yapacak olsam başıma geçirdiğim
her Allanın şapkası bu bana yakıştı mı evet
onu al başımın ta millerce üzerinde
düğünpastası gibi duran şapkanın bana
yakıştığını söylediği Grafton Streetteki o
yerdeyse satıcı kız iki ayağı bir pabuçta
tencere kapağı gibi arkamdan kayıp duran
şapka-

600 nın da onu oraya götürmek gafletinde
bulunmuştum kızda ise bir küstahlık sırtarak
özür dilerim galiba sizi biraz fazlaca sıktık diyor
ulan orda işi ne ki ben kıza dik dik bakınca
evet orda kazık gibi dikiliyordu hiç şaşmadım
lâkin ikinci defa değişmişti domuzkafalı Poldy
her zamanki gibi inatçı mı inatçı bana kapıyı
açarken

kalktı-811

ğında lâkin biteviye göğüslerime baktığını
görmüştüm beni uğur-lamış olması da
nezaketini gösteriyordu her halü kârda

müteessirim Mrs Bloom vallahi inan olsun ilk seferinde fazla üzerinde durmaksızın o hakarete uğramış ve ben de işte onun karısı olaraktan hafifçe gülümsediydim kapıdayken o son derece müteessirim der-kene memelerimin öne doğru çıktığının farkındaydım eminim öy-610 leşiniz evet galiba onları o şekilde eme eme bir parça sertleşmelerine yol açtıydı öyle uzatınca ben de susadım handıysa memecikler diyordu onlara beni güldürüyordu evet özellikle bu memebaşım en hafif bir şeyde semsert oluyor gene öyle yaptıracağım o iki yumurtayı da Marsalayla çırpıp onları onun için semirteceğim şu damarlarla şu şeyler de nedir ne tuhaf bir yapılışı var ikiz olursa diye 2si aynı müzedeki o heykeller gibi güzelliği temsilen yerleştirilmişler sanki oraya içlerinden biri onu eliyle saklar gibi duruyordu bir erkeğin o dopdolu iki torbasıyla ve ta aşağılara sarkan ya da şapkaas- 620 kışı gibi yukarıya doğru uzanıp insana yapışan öbür şeyiyle nasıl görüldüğüne bakarsan tevekkeli onu lahanayaprağıyla örtüyorlar kasaplar çarşısının

arkasındaki o iğrenç Iskoçyah Cameron
dağlısı ya da eskiden balık heykelinin
bulunduğu yerdeki ağacın ardına gizlenen kızıl
saçlı öbür sefiş herif ben oradan geçerken
güya durmuş da işiyormuş gibi yaparak don
mintan bir yana fora göreyim diye bir uzatışı
vardı Kraliçenin bölüğü değil büllükleri iyi ki
onların yerine Surreyleri gönderdilerdi zaten
onu her fırsatta sana göstermeye çalışırlar
Harcourt Street istasyonundaki erkekler
tuvaletinin oradan nerdeyse her geçişimde sırf
denemek için herifin biri 630 dünyanın 7
harikasından lincisiymişçesine muhakkak
benimle göz göze gelmeye çalışırlardı Üff o
mülevves yerler bir de kötü kokarlar
Comerfordların partisindeki yürek tazeleyici
hemi de mesane şişirici portakalata ve
limonatalardan sonra geceleyin Poldyyle eve
dönerkene onlardan line girdiydim öyle ısıricı
bir ayaz vardı tutamadıydım ne vakitti 93
senesinde kanalın donduğu sıralar evet birkaç
ay sonrasıydı ne yazık ki orada çömeliş
erkekler pisua-rında beni görecek birkaç

Cameron yoktu eskiden bir resmini çizmeye çalıştıldım sosise ya da ona benzer bir şeye benziyordu yırtıp attım ortalıkta dolaşırken bir tekme yemekten ya da bir yere 640 çarpaktan korkmazlar mı ki kadın güzellik demektir herkes kabul ediyor Helysteki işini kaybettiği zaman ben de elbiseleri satıp Coffee Palaceta piyano tıngırdatırken Holies Streetteki zengin bir adama çıplak olarak poz verip resmimi yaptırmamı önerdiydi saçlarımı indirirsem o banyo yapan orman perisi gibi olur muydum
812

evet ama o daha genç ve ben de biraz onun İspanyol fotoğrafında-ki orospu karısı gibiyim hani orman perileri o şekilde dolaşırlarmış onun hakkında bir soru sormuştum metenin bilmem nesi gibi bir kelimeyi yani o da tuttu karnasyonla ilgili telâffuzu zor mu zor bir

650 kelime söyledi zaten hiçbir şeyi doğru dürüst anlatamaz bedenini anlayabileceği şekilde sonra gider Böbreği uğruna tavanın dibini yakar neyse bu seferki o kadar fazla değil mememin başını ısırmaya çalıştığı noktada hâlâ dışının izi var ılgılığı basmaya mecbur kal-dıydım insanı incitmeye çalışmaları öyle korkunç bir şey değil mi Millyyi emzirirken memelerim nah böyle iki kişiye yetecek kadar sütle dolmuştu bu da neden acaba diye sormuştu sütannelik yaparak haftada bir pavyon kazanabilirmişim Penrose 28 numarada Citronların evinde duran o nahif görünüşlü talebe az kaldı beni pencereden içerisini gördüydü derhal havluyla yüzümü örttüm ta-

660 lebe olması incitmişti beni o bana belladonna reçetesi yazması için Dr Bradyyi çağırana dek süttten kestilerdi memelerimi ona emzirtmek zorunda kaldıydım öyle sertleşmişlerdi ki inek sütünden daha tatlı daha koyu dediydi sonra mememden çayın içine sağlamak istedi inanılmaz bir adam gazetelerde

çıkmalı yaptıklarının yarısını hatırlayabilsem de onlardan bir kitap yazsam Master Poldynin Maceraları evet cildi de çok daha pürüzsüz bir saattir onlarla uğraşıyor vallahi saat tutsan koca bir bebek tut ki her bir şeyi ağızlarına almak isterler şu erkeklerin kadınlardan aldığı zevklerin tümü de ağzını hissedebiliyorum Aman Tanrım biraz gerinmeliyim keşke 670 burda o olsaydı kendimi bırakabileceğim biri içim yanıp tutuşuyor ya da rüyamda görsem beni arkadan parmağıyla gıdıklayarak 2 kez yaparkene bacaklarımı onun etrafına dolamış durumda 5 dakika kadar geldiydim sonra da onu kucaklamıştım Oh Tanrım her bir türlü şeyi bağırarak söylemek istiyordum sik gibi bok gibi öyle şeyler yani ama çirkin kaçmasın diye ya da o kelimelerin yaratacağı gerginlikten nasıl karşılayacağını bilemezsin ki bir adamı önce tanıman lâzım Allaha şükür ki hepsi onun gibi değil bazıları o işi yaparken nazik olmanı isterler bu zıtlık dikkatimi çekti yapıyor ama konuşmuyor saçlarım güreşmekten bir parça dağınık gözle-

680 rimle o biçim baktıydım dilimi de
dudaklarımın arasından ona doğru uzattım
vahşi canavar Perşembe Cuma bir Cumartesi
iki Pazar üç Ah Allahım Pazartesiye kadar
nasıl bekleyeceğim
gufgufgufgufdüüüüüüt bir yerde tren geçiyor o
lokomotiflerin gücü devasa devler sanki suyu
da ha bire çalkalayıp her yandan dışarıya
fıskırtıyorlar O güzel aşk şarkıııııııııııı
geceler boyunca boğucu cehennem sıcaklığında
karılarından ve evlerinden uzak kal-
815

mak zorunda olan zavallı adamlar daha bugün
iyi ki o eski Free-manlarla Photo Bitsleri yakıp
o tür şeyleri bıraktım yalancı herif iyice
dikkatsizleşiyor mütebakisini de tuvalete attım
yarın onları benim için kessin de bir yıl
boyunca orda kalmasın karşılığında 690
elimize birkaç peni geçer geçen Ocak ayının
gazeteleri nerde diye sorduysa bir de o eski
paltoları sarıp sarmaladım da holü boşalttım
olduğundan daha sıcaklaştırıyorlar orasını o
yağmur ne güzeldi güzellik uykumun ardından

tazeleyici Cebelitarık gibi mi olacak diye
endişelendiydım yarabbim her yanı gece olmuş
gibi karayel esmeye başlamazdan önceki o
sıcaklar kayanın da bir dev gibi rüzgârı
önlercesine dikilirken parıldayışı onların 3
Rock dağına kıyasla matah bir şey sanıyorlar
onu yer yer kırmızı nöbetçi kulübe-leriyle
halbuki orada kavaklar hepsi de pırıl pırıl ya o
sarnıçlardaki yağmur suları güneşin altında ha
bire tependen seni ezercesine 700 babamın
dostu Mrs Stanhopeun B Marche Paristen
bana göndermiş olduğu o güzelim elbiseyi
kamilen soldurduydun ne yazık en sevdiğim
Köpekçağızım diye yazmıştı üzerine ne iyi
kadındı bir adı daha vardı bu kartı sana küçük
bir hediye gönderdiğimi haber vermek için
yazıyorum daha yeni sıcak şahane banyo
yaptım tertemiz bir köpek gibi oldum yani
şahaneydi arapçık arapçık diyordu ona Cebe
dönmek ve seni Bekleyiş ve o eski Madriddeyi
söylerken dinlemek için dünyaları verirdim bu
alıştırmaların adı Conco-ne bana daha yeni
alındıydı bazı kelimeleri çıkaramamıştım şallar

eğlenceli şeyler ama hiç yoktan sebeplerle
gözyaşı gene de orası 710 güzel bence sence
birlikte geçirdiğimiz o çay saatlerini daima
hatırlayacağım enfes kuşüzümlü çöreklerle
ahududulu bisküvilere bayılıyorum ya şimdi
sevgili Köpekçagızım yazmayı unutma emi
baki deyip kesmiş babana ve de Yüzbaşı
Grovea selamlar faslını atlamış sevgiler selmlr
syglr Hester x x x x x hiç de evli bir kadına
benzediği yoktu tıpkı genç bir kız adamsa onun
arapçığından epey daha yaşlı La Lineada
matador Gomeze boğanın kulakları verildiği
boğa güreşlerinde üzerinden geçeyim diye teli
ayağıyla bastırdığı zaman ne kadar sevecendi
şu giymek mecburiyetinde olduğumuz elbiseler
her kim icat ettiyse Killiney tepesine çıkmanı
bek- 720 lerler bir de sanra meselâ o piknikte
korsa filan teknil kımıldaya-bilmen imkânsız bir
kalabalıkta giderkene koşman ya da bir yana
çekilmen gerekebilir işte o yüzden öbür
kudurmuş yaşlı boğa kuşaklı ve şapkaları o 2
şeyli banderillerolara saldırmaya başlayınca bu
arada çılgın adamlar bravo toro diye

bağırmakta elbet kadınlar da

zarif beyaz mantillalarının içinde onlardan daha
az kötü değiller o zavallı atların bağırsaklarını
deşip dökmeleri hayatımda öyle bir
814

şey görmüş değilim evet Bell Lanede ben
köpeğin havlamasını taklit ederkene bana ne
itiraflarda bulunduydu zavallı hayvan has-
730 ta öyle acaba onlara ne olmuştur çoktan
ölmüşlerdir 2si de bir sisin içindeymişçesine
insan kendini yaşlanmış gibi hissediyor kekleri
ben yaptydım elbet o zamanlar her bir şey
kendim içindi Hester diye bir kızla saçlarımızı
mukayese ederdik benimki onunkinden daha
kalın tepemde bağladığımda arkamda nasıl
toplayacağımı gösterdiydi şunu bunu işte tek
elle bir ipliğe nasıl düğüm atılır sanki iki
kuzindik o sıralar kaç yaşımdaydım o fırtınalı
gecede onun yatağında uyumuştum kollarını
boynuma dolamıştı sabahleyin de yastık
kavgası yaptydık ne eğlenceli babamla ve
Yüzbaşı Grove ile Alameda
esplanadasındaykene her fırsatta bandodan
ba-

740 na bakıyordu önce başımı kaldırıp kiliseye baktım sonra aşağıya pencerelere sonra da gözlerimi indirince gözlerimiz birleşti birden tüm vücudumu ateş basıverdi gözlerim dans ediyordu hatırlıyorum sonradan aynada kendime baktığımda kendimi tanıyamadım öyle değişmişim hafifçe kel olmasına rağmen ve aynı anda hem zekî hem de bir yandan hayal kırıklığına uğramış bir yandan da neşeliymiş gibi görüldüğüne bir kız için çok çekiciydi Ashlydyatın gölgesindeki Thomasa benziyordu güneşten cildim şahane bir renk almıştı bir gül sanki o heyecan geceleri gözüme uyku girmez oldu onun açısından hoş olmazdı ama geç kalmadan mâni olabilirdim

750 okuyayım diye Aytaşını verdiydi Wilkie Collinsin okuduğum ilk kitabı East Lynnei de Mrs Henry Woodun Ashlydyatın gölgesin-deyi öbür kadının yazdığı Henry Dunbarı sonraları yalnız başıma olmadığımı görsün diye ona içinde Mulveylerin fotoğrafıyla birlikte ödünç vermiştim bir de Lord Lytton Eugene Aram sonra adından dolayı Mrs Hungerfordun Molly

bawnini vermişti bana içinde Molly geçen
kitaplardan hoşlanmıyorum Flandersten
getirdiği mağazalardan ha bire kumaş şunu
bunu aşıran hem de metrelerce Molly adlı bir
fahişeyi anlatan o kitap gibi ff bu battaniye de
ne kalın hah şöyle doğru dürüst bir geceliğim
de yok ki bu şey de al-

760 tıma kıvrılıp duruyor üstelik yanımda o
varken ve uslu durmazken hah şöyle o
zamanlar sıcakta gezer dururdum gömleğim
sırılısıklam olurdu kabalarım koltukta
oturduğum yere yapışırdı öyle sıkı besili
görmek için kanepenin üzerine çıkar eteklerimi
kaldırırdım geceleyin böcekler kıyamet gibi
cibinlikler yüzünden bir satır okuyamazdım
Tanrım kaç yıl oldu sanki asırlar geçmiş gibi
tabii bir daha hiç gelmedilerdi adresini de tam
vermemişti ola ki o ecnebi akrabalarının hep bir
yerlere gittiğinin bizimse hiç gitmediğimizin
farkına varmıştır o yükselen dalgaların
arasında gemi pruvalarının

815

beşik gibi sallandıklarını gemi kokularını

karaya ıkımış izinli Subayların üniformalarını
hatırlıyorum deniz tutmasına yakalanmış 770
gibiymdim çok ciddi görünüyordu bir şey
demeden yüksek düğmeli izmelerimleydim
eteğim uçuşmakta beni altı yedi kere öptü
ağladım mı evet galiba ağlamıştım ya da ona
yakın elveda derken dudaklarım
öğünmekteydi seyahat için özel mavi renkte
Çok tuhaf bir şekilde simetrik değilmiş gibi
dikilmiş Muhteşem bir tayyör giymişti hava son
derece güzeldi onlar gittikten sonraysa bir
kasvet bassın çılgıncasına kaçıp bir yerlere
gitmeyi düşlediydım bizim bulunduğumuz yerde
hiç kolay değil babam teyzem hep evlilik
bekliyorum daima bekliyorum ona daaaa yol
göstersiinin diye ben bekliyorum ne de uçan
ayaklarına süratleeee kahrolası topları ma- 780
gazanın her yanında patlaya gümbürdeye
özellikle Kraliçenin doğum günü her bir yana bir
şeyler atıyorlar pencereleri açmadıysan
General Ulysses Grant mı yoksa başka biri mi
önemli bir şeyler yapmış olan büyük bir adam
gemiden inip karaya ayak bastığında Nuh

Nebiden bu yana orda Konsolosluk yapan ve onun gelmesini bekleyeduran yaşlı Sprague onu karşılayınca zavallı adamı bir azarlasın üstelik oğlunun yasını tutmakta haydee başlamış sonra gene sabahları borazanlarla kalk borusu faslı ve trampetlerin gürültüsü zavallı talihsiz askercikler yürü babam yürü karavana kokuları ortalığı cüppeli uzunsakallı ihtiyar yahudilerle hahamların kokusun- 790 dan daha çok sarmakta sonra ateşkeskomutu silahlar susar askerler hatları geçmek için koşuşurlar muhafız anahtarlarıyla dolaşıp kapıları kilitler ardından gaydalar yalnız Yüzbaşı Groves ile babam pipolarını yakıp Rorkes Drift ile Plevneden Sir Gamet Wolseley-den Hartumdaki Gordondan bahsederler yaşlı kurt içkisi her daim pencere pervazında zerresini bıraktığı olmaz her dışarıya çıkışlarında kafayı bulurlar burnunu karıştırıp, köşesinde anlatacağı bir seks fıkrası daha düşünüp durur ama ben ordaykene uyduruk bir bahaneyle benim odadan çıkmamı istemeyi

asla unutmaz içtiği Bushmills viskisinden
sitayişle konuşur işte önüne ilk çıkan kadı- 800
na da aynı şeyi yapabilirdi durmaksızın içmek
ve yaşlılık öldürdü onu herhal eski zamanlarda
günler seneler gibi hiçbir kimseden mektup
geldiği olmaz kendime postaladığım içleri kâğıt
kırpıntısı dolu birkaçı müstesna kimi zaman
canım öyle sıkılır ki insanları tırnaklarımla
paralamak gelir içimden hele o tek gözlü ihtiyar
Arap ile hiya hiya ahiya diye serenat yapan
erkek eşeği senin erkek eşeğini ortalığı
karıştırdığı için taltif etmek lâzım ellerim sarkık
öyle pencereden karşıki evde hoş bir genç var
mıdır diye bakışım kötü tıpkı şimdiki gibi Holle'.
Streetteki bir hemşirenin abayı yaktığı o
816

810 tıp öğrencisi pencerede sokağa çıkmak
üzere olduğumu göstermek için şapkamı ve
eldivenlerimi giydiğimde hiçbir hareket yok
anlayışsız mermer kafalı dev bir postere
yazsan da gözüne gözüne tutsan dahi
anlayacakları yok sol elle iki defa tokalaşsan
Westland Row kilisesinin önünde hafifçe

kaşlarımı çattıydım da gene de beni tanıyamadıydı nasıl oluyor da çok akıllıyız diye geçiniyorlar söyleyin bakalım bu gri maddeden var onlarda ama saplarında bana sorarsanız City Armsdaki o taşralı celeplerin zekâları etini sattıkları öküzlerden ve ineklerden çok daha azdı ya o kömürcünün çingırağı o yaygaracı namussuz aklınca şapkasından çıkardığı başkasına

820 ait faturayla beni dolandıracak nedir o eller öyle eskiler alayım es-kiiyurbacıı bugün fakir bir adama verecek kırık şişeniz var mı ne bir ziyaretçi ne bir mektup onun çekleriyle Sayın Madam diyerek-ten ona gönderdikleri o harika ilaç gibi kimi ilanlar hariç sadece onun mektubuyla bu sabah Millyden gelen kartpostal bakın ona bir mektup yazmış son mektubu kimdendi Ha Mrs Dwennden yahu tutup onca yıldan sonra benden pisto madrileno tarifini istemek için ta Kanadadan mektup yazmak da nerden gelmiş aklına Floey Dillon ise aslı varsa çok zengin bir mimarla evlenmişmiş dediklerine bakılırsa adamın sekiz odalı bir villası varmış

kızın babası

830 yetmişine yaklaşmış her daim neşeli bir adamdı işte böyle Miss Tweedy ya da Miss Gillespie bu işte piyana bu maun büfede ise som gümüşten bir kahve takımı var sonra öldüydü öyle uzaklarda insanların durup durup kendi acıklı hikâyelerini anlatmalarından nefret ederim herkesin kendi derdi kendisine yetiyor o zavallı Nancy Blake geçen ay hâd zatürreden öldüydü hani gerçi onu o kadar iyi tanıımıyordum benden ziyade Floeyin arkadaşındı zavallı Nancy cevap vermek zorunda kalmak da sıkıcı her daim hatalarımı gösterir durmak bilmez elem verici kederinize teyessürlerimi hep yaparım bu hatayı halayı da inceltme işareti koymadan inşallah bir

840 daha sefere bana uzun bir mektup yazar yalnız bir şey varsa beni gerçekten beğeniyor Oh şükürler olsun yüce Tanrıya şiddetle arzu ettiğim bir şeyi bana verecek birisini buldum beni gene canlandırdı artık senin eskiden olduğu gibi burada bir şansın kalmadı keşke birisi bana bir aşk mektubu yazsa onunkisi pek

ahım şahım bir şey değil ona istediğini
yazmasını söylediydim her zaman senin Hugh
Boylan eski Madrid yaveleri zevzek kanlara
göre aşk inliyorum ölüyorum ama o yazmış
olsaydı sanırım içinde bir hakikat payı
bulunurdu gerçek ya da değil bütün gününü
dolduruyor ya zaten aşk da her an düşündüğün
ve baktığın her yerde yepyeni bir dünya
850 görmek gibi bir şey değil mi cevabını
yataкта yazabilirdim o za-
817

man birkaç kelimeyle hayal etsin beni diye Av
Dillonun Hanımlara Mektuplar kitabından
yazdığı mektuplarla bir kadını iğfal ederek
mahkemede olay yaratan o adama yazdığı o
upuzun dargın mektuplar gibi değil ondan bir iki
basit kelime yazmasını istediğim zaman o tutar
aynı açık kalplilikle bir beyefendinin teklifine en
büyük dünyevî mutlulukla müspet cevabını
istediği gibi kıvı-rırdı alelcile alel acele vay
canına başkaca bir şey yok onlar için tamam
da şayet bir kadınsan yaşlanır yaşlanmaz seni
çöplüğün dibine fırlatıp atıverirler. O sabah ben

yatağımdaykene önce Mulveyinki geldiymiş Mrs 860 Rubio onu kahvemle birlikte getirmiş ve orda dikilerek durmuştu ben onları göstererek bana vermesini söylediğim zaman zarfı açmak için firkete kelimesini hatırlayamadığımdan ha horquilla demişim kadıncağız ne demek istediğimi anlamamış üstelik de hemen burnunun dibindeki kıvrık takma saçında kendini matah bir şey sanıyor 80ine yoksa 100üne yaklaştığına çirkin suratında kırışksız yer kalmamış dininin o baskılarını da ekleyince dünyadaki gemilerin yarısına bedel Atlantik filosu İngiliz bayrağı ve bütün o carabinerolarıyla limana gelip de 4 sarhoş ingiliz bahriyelisinin onlardan bütün o kayayı almasını bir türlü hazmedemediğinden ve 870 onu memnun etmek için Santa Manadaki âyinlere onun istediği kadar sık gitmediğimden dolayı şalına sarılmış öyle nikâh falan varsa o başka azizlerin tüm o mucizeleriyle siyah Meryemanası ve simli entarisiyle Paskalya Pazarında

sabahleyin güneşin 3 kez dansı hele rahibin
elinde çan ölmüşlere vatikan getirişi kendisini
Ma-jestadı uğruna kutsayışı bir hayranınız diye
yazmıştı dehşetle irkil-diydim onu gördüğümde
içimden onunla tanışmak geliyordu Calle Real
boyunca beni takip etti mağazanın vitrininde
birden geçerken bana dokunuverdi ama
randevu istemek amacıyla bana yazmış
olacağı aklımın ucundan geçmiyordu bütün gün
kaşkorsemin 880 altında sakladım ve nerde bir
ıssız köşe bulduysam çıkardım çıkardım
okudum babamsa talimlerde emir
yağdırıdursun elyazısından ya da pullardaki
dilden çıkarmaya çalışıyorum şarkılar
söyleyerek anımsıyorum beyaz bir gül mü
taksam o koskoca salak saati de yanıma
koydum ki vakti yaklaştırsın Mağribi
duvarlarının dibinde beni öpen ilk erkekti o
sevgilim küçük bir oğlanken dilini ağzıma
koyana dek öpüşmenin ne anlama geldiğini hiç
bilmezdim ağzı tatlı öyle gencecik dizimi birkaç
kez kaldırıp ona doğru usulünü öğretsin diye
ne demiştim ben ona nişanlı mıymışım ne Don

Miguel de la Flora adlı bir ispanyol
asilzadesinin oğluyla şaka niyeti- 890 ne şaka
o da benim onunla 3 sene içinde evleneceğimi
zannede-

818

rek latife olarak söylenmiş pek çok sözde
hakikatler gizli değil midir nitekim Bloom da
Flora gibi çiçek demek ya kendimle ilgili ona
birkaç gerçek şeyi de anlattım biraz hayal
kursun maksadım ispanyol kızlarını
beğenmezmiş galiba onlardan biri onu
istememiş de onu tahrik ettiydim bana getirdiği
çiçeklerin hepsini göğsümde ezdiydi
pesetalarla perragordaları sayamıyordu ama
ona öğrettim Cappelquinli olduğunu söyledi
Blackwaterda bir yer ama çok kısaydı sonra
ayrılmazdan önceki gün Mayıstı evet
ispanyanın 900 bebek kralı doğduğunda
Mayıstı ilkbaharda hep böyle olurum her yıl
yeni bir adamla olayım OHara kulesinin orda
kayanın tepesindeki topun altında yıldırım
çarptığını söylediydim ona Claphama
gönderilen ve gösteri sırasında koşuşarak

birbirlerinin tepesine çıkan kuyruksuz berber maymunlarını da anlattıydım Mrs Rubio onun hınzır bir kaya akrebi olduğunu ve incelerin çiftliğinden piliçleri aşırıldığını ve çok yaklaşır san sana taş bile attığını söylemişti o bana bakmaktaydı üzerimde o önü açık beyaz bluzum vardı maksadım aşırıya kaçmadan ona mümkün mertebe cesaret vermek daha yeni yeni kabarmaya başlamıştılar ben yorulduğum deyince

910 köknar ağacının kovuğuna uzandık vahş bir yer galiba gelmiş geçmiş en yüksek kaya imiş dehlizleri kazamatları o ürkünç kayalarla sarkık buz mudur nedir aşağı sarkan o şeylerle kaplı Saint Michael mağarası ve de merdivenleri fotinlerim tamamen çamura batmış vaziyette maymunlar ölünce herhalde bu yoldan aşağıya inerek denizden Afrikaya ulaşıyorlar ta uzaklarda gemiler fındıkkabukları sanki bir Malta gemisi geçmekteydi evet deniz ve gökyüzü istediğini yapabiliirdin orada sonsuza dek uzanıp yatabiliirdin dıştan okşadı onları çok severler bunu yapmayı yuvarlak

olduklarına herhal onu harekete geçirmek için
pirinçsapından beyaz şapkamla üzeri-
920 ne eğilmiştim yüzümün sol tarafı en güzel
yanım onun son günü şerefine bluzum açılmış
şeffaf bir tür gömlek vardı üzerinde pembe
göğsünü görebiliyordum kendisinininkini
benimkine birazcık dokundurmak istediği ama
bırakmadıydım önce bir küssün kim bilir verem
midir ya da bir çocuk peydahlama
korkusundan embara-zada o ihtiyar hizmetçi
Ines bir damlası dahi içine girdiği takdirde
demişti sonra Muzla denemiştım ama kopar da
içimde kalır diye korkuyordum zira bir
zamanlar bir kadının içinden orada yıllarca
kalmış ve kireç bağlamış bir şey çıkardıklarını
işitmiştim çıktıkları o yere girmek için deli
oluyorlar sanki asla yeterince dibine ulaş-
930 mayacaklarmış gibisine bir telaş ama
sizinle işleri bitince bir dahaki sefere kadar
akıllarına bile getirmezler evet zira orada
fevkalâde bir his var öyle güzel her zaman
nasıl bitirdiydik evet Ha evet he-
819

yecanımı gizleyerek onunkini mendilimle
çektim ama bacaklarımı açtıydım da eteğimin
iç tarafına dokundurtmuyordum zira eteğim
yandan yukarıya kadar açılıyordu cehennem
azabı çektirdiydim önce biraz gıdıkladım
kalkışına bayılıyordum oteldeki o köpek
rrrrssst avokvokavok gözleri kapalıydı
altımızda uçan bir kuş seninki hâlâ utangaç
olsun öyle daha hoşuma gidiyor inleyerek o
şekilde üzerine çıkıp düğmelerini çözerek
onunkini çıkardığım ve derisini geriye
sıyırdığımda bir parça kızardıydı ucunda göz
gibi 940 bir şey vardı hepsinin de ortasında
Düğmeler erkeklerin yanlışı tarafında Molly
sevgilim dediği bana neydi adı Jack Joe
Harry Mulvey neydi galiba evet bir teğmendi
epey sarışınca güler gibi sesli ben de tuttum ne
derler ona tüm o ne derler ona bıyığı varmış
tekrar geleceğini söyledi Tanrım daha
dünmüş gibi geliyor şayet evli olsaymışım o
takdirde beni yaparmış ben de ona söz verdim
evet sadakatle uçaraktan beni bağladığını ölse
de öldürülse de yüzbaşılığa hatta amiralliğe

terfi etmiş olsa da 20 yıldır köknar ağacı
kovuğu dediysem ardımdan gelip de elleriyle
gözlerimi kapatıp kim olduğunu tahmin etmemi
istese onu tanıyabilirdim hâlâ

genç 950 belki de 40 yaşında Blackwaterh bir kızla evlenmiş ve epey değişmiştir hepsi de değişir bir kadın karakterinin yarısı olsa onlarda karısı daha onu rüyasında bile görmeden önce sevgili kocasıyla neler yaptığımı ne bilecek üstelik güpegündüz tüm dünyanın gözü önünde Chronicleda bir makale yapsınlar bunu sonra bir parça çıl-gınlaştım Benady Broşun bisküvi torbasını şişirdiğimlen bir patlattım Allahım bir gürültü kopsun ne kadar çulluk ve güvercin varsa çığlık çığlığa aynı yoldan geriye dönüp Middle Hill üzerinden eski askerî karakolu ve Yahudi mezarlığını bu arada mezartaşlarındaki Ibranice yazıları okuyormuş gibi yapa yapa geçerkene tabancasıyla 960 ateş etmek istedim tabancam yok dedi başına bela kesilmiştim H M S Calypso yazılı siperli kepini ben düzelttikçe o eğrikleştiriyor-du şapkamı sallayarak mabedin dışında konuşan o yaşlı Piskopos kadınların yüce vazifelerinden bisiklete binip siperli kepler giyen şimdiki kızlardan dem vuran uzun vaizini verirkene bloomer denilen yeni kadın jimnastik

k lotlarını da ihmal etmediydi Allah ona akıl bana bol bol para ihsan eyleye herhal onun yüzü suyu hürmetine demişler öyle adımın Bloom olacağı da hiç aklıma gelmezdi bir kartvizitte nasıl görünecek diye k ğıda yazdığımda mesel  kasapla konuşurkene başüstüne M Bloom vallahi çok güzelsiniz der 970 dururdu Josie ben onunla evlendikten sonra neyse Breen ya da Briggsden daha iyidir brigmiş bir de o bottomlu isimler var Mrs Ramsbottom ya da başka türden bir bottom Mulvey de matah bir

820

isim değil yani ondan boşandım diyelim Mrs Boylan annem artık her kim idiyse bana daha güzel bir isim takabilirdi Allahaşkına mesela o güzelim Lunita Laredo gibi Willis Roadan aşağı Jerse-yin öbür tarafında kıvrıla kıvrıla Europa Pointe doğru koşarkene ne kadar eğlenirdik şimdi Millyninkleri o merdivenden yukarıya koşarkene seyretmekten hoşlanırım ya benimkiler de bluzumun içinde yalpalana yalpalana oynardı zıplayarak karabiber

ağaçlarının ve akçakavakların yapraklarını
yoldum ve ona doğru fırlattım Hin-distana
gittiymiş seyahatlerini yazacakmış dünyanın bir
ucuna gitmeyi ve dönmeyi göze alan bu
erkekler vakit varken hiç olmazsa bir kadını bir
parça haydi iki parça sıkıştırmak hakları öyle
ya bakarsın boğulacaktır ya da bir yerde
gümleyecektir o Pazar sabahı o ölen Yüzbaşı
Rubios ile Windmill Hillden yukarı düzlüğe
tırman-dıydık nöbetçinininki gibi eski usul
dürbünüyle bir iki gemi gördüğünü söylüyordu B
Marche Paristen gelen o elbiseyi giydiydim ve
mercan kolyeyi taktıydım boğaz pasparıldak ta
Fası nerdeyse Tanca körfezini apak tepesi
karlı Atlas dağını görebiliyordum tıpkı bir nehir
o boğazlar şeffaf öyle Harry Molly sevgilim
sürekli onu düşünüyordum denizde her zaman
öyle sonra âyinde zirveye doğru juponum
kaymaya başlayınca irtifadan haftalar haftalar
boyunca onun kokusu için mendilini yastığımın
altında sakladığıydım Cebe-litarıkta işe yarar bir
parfüm bulunmazdı sadece o ucuz peau dEs-
pagne kuruyunca insanın üzerinde leke

birakan hani her şeyden ziyade ben ona bir yadigâr vermek isterdim o bana uğur getirsin diye o acayip Claddagh yüzüğünü veriydi ben de Güney Afrikaya giden ve orada Boerlerin pis savaşı yüzünden ve hummadan ölen Gardnere veriydim ama sonunda mağlup oldular ya opal ya da inci gibi sanki uğursuzluk getirmişti ama 18 karat altındandı çok ağır olduğuna lâkin öyle bir yerde ne bulabilirsin ki Afrikadan esen kumkurbağası fırtınasıyla limana vuran o Mary the Mary midir neydi adı o terkedilmiş gemi yo. bıyığı yoktu Gardnerdi o evet perdahlanmış tıraşlı yüzünü görür gibiyim Gufgufgufdüüüüüüüüüü-üüüüüü.üüüüüt gene o tren inleyen namesiyle ah o eski günlee-rimdeee hasretle gözlerimi kapalı soluk soluğa dudaklarımı uzatıp öpebilseydim eğer hüznülü gözlerini açarak piano işte burada buğulanırken dünya buğdüny kısmı berbat gelir ah o aşk şarkılarıuuu-uuu bir daha sahneye çıktığımda bununla bir çınlatayım da ortalığı Kathleen Kearney ile bütün o çığırtkanları Miss Şuymuş da Miss Buymuş da Miss Öbürü politikadan

bahsederek götümün kenarı kadar anlarlar ya
ortalıkta seke seke gezen bir sürü
serçeosuruğu kendilerini ilginç göstermek için
ne varsa yapar bunlar yerlimalı

821

irlandalı güzeller asker kızayım ben ne olmuş
ya siz kimlerin kızısiniz çizmecilerle
meyhanecilerin mi bağışla beni payton
elarabası sandıydım seni bir subayın koluna
girip benim gibi Alamedada yürüyüş yapma
fırsatını ele geçirmek için elli kere kış atarlardı
geceleri orkestra çalarkene gözlerim çakmak
çakmak göğüslerim ihtiras nerde onlarda Allah
o zavallı salakların yardımcısı olsun ben 15 ya-
1020 şımdaykene erkekler ve hayat hakkında
onların 50sine bastıklarında öğreneceklerinden
fazlasını biliyordum o şekilde şarkı söylemesini
bilmiyorlar ki Gardner o şekilde gülümseyen
ağızma ve dişlerime bakan bir erkeğin bunu
unutmasına imkân yoktur demişti ilkin
aksanımdan hoşlanmadığını sandıydım o da
tam ingiliz yani pullarına rağmen babamın bana
bıraktığı tek şey gözlerim an-neminkilere

çekmiş endamı da her ne halse bütün o
astklerin kasıntı olduklarını söylerdi hep
halbuki o hiç de öyle değildi dudaklarımda erir
giderdi önce suratına bakılmaya layık

bir kocayla benimkisi gibi bir kız bulsunlar da
ha bir de elini sallasa ellisini pe- 1030 sinden
koşturabilecek Boylan gibi paralı bir
yakışıklının iştahını kolları birbirlerine
kenetlenmiş vaziyette o işi 4 ya da 5 kez
yapsınlar da göreyim onları ya o sesleri onunla
evlenmeseydim çoktan bir prima donna
olabilirdim gelir aşkının güzel ta hançeremde
çene geriye pek fazla değil ikile canım
Hanfendimizin Odası alacakaranlıkta hendekli
çiftlik ile kemerli odalar konusunda bir tekrar
evet koro merdivenindeki performanstan sonra
verdiği Güneyden esen yelleri söyleyeceğim
memelerim ortaya çıksın diye siyah tu-
valetimdeki o danteli değiştireyim elbet
Evvelallah bir de o alâmet yelpazemi onartayım
kıskançlıklarından çatlasınlar onu dü- 1040
şündükçe deliğim kaşınıyor, daima içimden
şey yapmak geliyor içimde bir fırtına esiyormuş
da en iyisi aman dikkat uyanıp da gene
ıslatmaya başlamasın kıcıımı belimi sağrılarımı
kamilen yıkamışken keşke bir banyomuz
olsaydı kendime ait bir oda ya da neyse keşke

başka bir yatakta kendi başına uyuşa soğuk ayakları üzerimde öyle açıl da osuracak bir yer bulalım yahu Tanrım ya da ne yapacaksak daha iyi yapalım evet öylecene tut onları yanımda bir parça piano usulcana güzeeee o tren gene uzaklardanpianissi-mo eeee bir kşarkı daha

oh rahatladım nerede olursan ol kardeş zartayı koyuverecek- 1050 sin kim bilir belki de çayla birlikte aldığım o domuz pirzolası sonradan gayet iyiydi sıcak olduğuna hiçbir koku alamadıydım şarküterideki o tuhafbakışlı herif dolandırıcıların şahı eminim inşallah o lamba tütüyordur burnumun içi kurum dolucak ama onun hava-gazını bütün gece açık bırakmasından evlâdır Cebelitarıkta da ge-822

çeleri yatağımda huzursuz olurdum kahrolası hatta ne diye öyle sinirliyim anlayım diye kalkardım ama kışın hoşuma gitmez değildi daha çok insan elbet Hey Allahım o kış da ne kötü söğüdüydü havalar on yaşımda kadardım öyle miydi evet o büyük bebeğim vardı bir sürü

cici giysisi bir giydirir bir soyardım ayaz kesen
o rüzgâr

1060 dağlardan esip ta ne Nevadaydı Sierra
Nevadaya kısacık kombinezonumla şöminenin
karşısında durup kendimi ısıtmaya çalışırdım o
şekilde dans etmeye bayılırdım sonra bir koşu
yatağıma giderdim karşıda oturan adamın hep
orda olduğuna ve ışıklarını söndürüp bitevi
bana baktığına eminim yaz gelince ev içinde
çıplak dolaşırdım soyunuk halimi ne severdim
ya lavaboda kendimi okşaya-raktan krem
sürerdim ama oda faslına gelince ben de
söndürür-düm ışığımı ve işte o anda 2miz
kalırdık uykuya falan güle güle artık hiç
olmazsa bu gece inşallah onun yoldan çıkaran
o tip öğrencileriyle çıkmaz düşünün genç adam
tekrar geldiğinde saat sabahın

1070 4ü müdür yoksa daha mı fazladır bravo
çocuğa beni uyandırmayacak kadar nazik
bütün gece paralarını savurup gevezelik
etmekten ve dur durak bilmeksizin içmekten ne
anlarlar bilmem su içseler ya sonra başlar bize
buyruk yağdırmaya yok yumurtası yok çayı

yok Findon morinasıyla sıcak tereyağlı
kızarmış emeği galiba yakında onu ũlkenin
kralı gibi oturtmak zorunda kalıcağız
yumurtanın iini kaşığın ters ucuyla ite kaka
bunu nerde ũđrendiyse artık ũst kat
merdivenlerinden sabahleyin tepsideki
fincanları şangırda-taraktan apar topar inişi yok
mu ũmũr vallahi sonra kediyle oynaması nasıl
da sũrtũnũr insana ama kendisi için ha pireli mi
acaba 1080 bir kadın gibi tıpkı musibet şey her
daim yalanıp ıslak ıslak lâkin o nefretlik
tırnakları acep bizim gũremediđimiz bir şeyleri
gũrebiliyorlar mı o şekilde bakışları merdiven
başında ũyle uzun sũre oturup dinlemesi benim
hep beklediğim ne de hırsız şey ama aldığım o
gũzelim parçayı yarın ona biraz balık alayım
bari ya da bugũn Cuma evet alayım da biraz
kuřũzũmũ reeliyle sũtlũ pelte çok eskiden
olduğu gibi Londra ve Newcastleden Williams
and Wood-sun o iki librelik erik ve elma
karışımı kavanozlardan değil bereketli ama o
kemikleri ne fena o yılanbalıkları şey mezgıt
evet gũzel bir parça mezgıt alayım da hep 3

kişiye yetecek kadar alıyorum
1090 unutup amaan kasaplardan bıktım artık
Buckleys nedir o fileto pirzola efendime
söyleyim but biftek kontrfile koyun boynu ve
dana yüreği adı bile kâfi şey ya da piknik için
her birimiz 5/- ver-sez ya da ona ödetsez ve
onun için de başka bir kadın davet etsez kimi
Mrs Fleming ve arabayla Furry Glene ya da
Strawberry Bed-se gideriz ilkin bütün atların
toynaklarını inceletirdik ona mektup-
823

lan yaptığı gibi yo Boylanla değil orada evet
birkaç dana rostosu ve jambon karışık
sandviçle setlerin dibinde küçük küçük evler
var belli ne için ama hava çok sıcak dediydi
lâkin resmî tatil de değil amaan sen de Hamsin
Yortusunda dolaşan şu kadınlardan nefret
ediyorum nedir öyle uğursuz bir gün bence
tevekkeli arı soktuydu 1100 onu sahiller daha
iyi ama ömrü hayatımda bir daha onunla kayığa
binmeye tövbe sonra da Brayde denizcilere
kürek çekmesini bildiğini söylemesi biri çıkıp
da Gold Cup için engelli yarışlarda at binebilir

misin diye sorsa seninki evet diyecek ama
hava patlayınca senin numaracı olanca
ağırlığıyla bana yaslanıp bana

dizgini sağa kır şimdi sola kır o arada deniz bir kabarsın battık batıyoruz derke-ne küreği elinden kayıp üzengiden bir fırlasın şükür hepimiz dibi boylamadığımıza tabii o yüzme biliyor bense hiç tehlike filan yok canım sükûnetini muhafaza et spor pantolonuyla öyle içimden herkesin önünde onları paralamak ve ötekinin dediği gibi kıcını 1110 kırbaçlamak geldi ydi eşek sudan gelinceye hak etti ydi bunu zira lâkin City Arms Otelinden öbür güzel Burkeyle birlikte olan kim olduğunu bilmediğim o uzunburunlu herif de ordaydı ve her zamanki gibi istenmediği yerlerde iskelenin üzerinde bir çingar çıkar mı diye etrafı gözetlemekte herifte bir yüz var kusarsın şükür kü aramızda bir ilişki olmadı ydı bu da 1 teselli işte bana getirdiği Mr Paul de Kock gibi başka ünlü bir beyefendi tarafından yazılan o Günah Zevkleri de nasıl bir kitap acep insanlar o ismi ona hortu-muyla bir kadından öbürüne dolaşıp durduğuna vermişlerdir garanti beyaz iskarpinlerimi değiştirmeye dahi fırsat bulamadı ydım 1120 tuzlu suyla hışıı çıkmıştı ya o tüylü şapkam

rüzgârda bir o tarafa bir bu tarafa uçarak
ne rahatsız edici şey yarabbim kışkırtıcı da
denizin kokusu beni bir coştursun tabii ya
kayadan kıvrılınca arkada Catalan
Körfezindeki sardalyelerle çapakbalıkları
balıkçıların sepetlerinde şahane gümüş sanki
mübarekler ihtiyar Luigi hani Cenovadan gelen
yüz yaşında mıymış dedilerdi bir de o uzun
boyu küpeli delikanlı üzerine çıkmak için
tırmanman gereken bir erkek istemem hepsi de
çoktan öbür dünyayı boylamışlardır herhal
üstelik bu berhane gibi yerde geceleri yalnız
başıma kalmak istemiyorum lâkin katlanmam
lâzım herhal o kargaşada taşınırkene 1130
dahi eve bir tutam tuz getirmediydim birinci
katta misafir salonunda müzik akademisi
kuracaktı pirinç levhalı falan ya da Blo-omların
Pansiyonu açmayı düşündüydü elbet buyur
sen de babanın Enniste yaptığı gibi her şeyini
batır babasına ve bana yapmak istediğini
söylediği öbür şeyler gibi yani ama onu
anlıyordum halayımız için gidebileceğimizi
söylediği bütün o harika yerler meh-

tapta Venedik gondollar Como gölü bir gazeteden resmini kesmiş mandolinler fenerler Ah ne kadar güzel dediydim ben ne istersem derhal onu yapacaktı güya vakit geçirmeksizin erkeğim olur mu-1140 sun güğümlemleri taşırmısın icat ettiğİ onca plan için ona karpuz-kabuğundan bir madalya vermeleri lâzım sonra tutsun bizi bütün gün buruya hapsedsin bir dilim ekmek için kapıya hangi menhus dilencinin gelip de ne martavallar okuyacağını sonra da ayağını içeri daldırıp kapıyı kapatmama mâni olacağını hiç bilemezsin Lloyds Haftalık Haberlerde 20 yıl hapiste kaldıktan sonra çıkıp da yaşlı bir kadını parası için öldüren o kaşarlanmış mücrim dedikleri adamın resmindeki gibi o adamın zavallı karısını ya da artık her kimse anasını düşünün bir herifin suratını görmemek için şehir değiştirir insan emin olmak için bütün kapıları ve pencereleri sür-

1150 güleyip kilitleyene dek rahat edemediydim ama bu sefer de bir hapishaneye ya da bir

tımarhaneye tıkmış gibi hissetmeye başlıyor
insan hepsini kurşuna dizmeli dokuz kamçılı
kırbaçla canına okumalı zebella gibi herif
zavallı bir yaşlı kadını yatağında boğazlasın
vallahi tutup keserdim şeyini bir faydası
dokunacağından değil ama hiç yoktan iyidir
hırsızların mutfağa girdiğini işittiğime emin
olduğum o gece gömleğini giyip elinde şamdan
ve ocak süngüsü sanki bir fare ararmışçasına
aşağı indiydi lâkin ödü bokuna karışmış suratı
çarşaf kireç gibi beyaz aklınca hırsızlar işitip
de kaçsınlar diye ha bire gürültü çıkarıyordu
aslında çalınacak fazla
1160 bir şey yok da haliyle korkuyor insan
Milly de uzakta olduğuna kızı ta oralara
göndermesi yani neymiş dedesinin yüzü suyu
hürmetine fotoğrafçılık öğrenmeliymiş halbuki
kızı Skerrys akademisine gönderseydi ya
orada da hep birinci olur bir şeyler öğrenirdi
benim gibi olmazdı garanti benimle Boylan
yüzünden planlamıştır bunu yüzde yüz eminim
her şeyi nasıl da tertipler bu adam yarabbi Milly
varken son zamanlarda evde dönecek yer

kalmadıydı şayet kapıyı sürgülersem tamam
ancak ilkin bir huzursuzluk kapıyı çalmadan
eve girmesi aşağıda elimde eldiven
yıkandırkene kapının arkasına sandalyeyi
dayadıydım ne sinir şey ama sonra bütün gün
1170 hizmetçi kadınlar gibi ikişer ikişer
camekâna koy ki baksın o minnacık cicilibicili
heykeliğini hantallığı ve dikkatsizliğiyle kırdığını
öğrenirse diye kadın gitmeden önce o îtalyan
delikanlıya ek yerini görünmez şekilde
onarttıydım 2 şiline bir patates bile kaynatmaz
tabii efendim ellerini koruması lâzım son
zamanlarda dikkat ettim de hep onunla masada
oturmuş ona gazetede bir şeyleri açıklıyor
kurnaz karıysa anlamış gibi kafa sallayıp
duruyor elbet onun tarafını tutacak biz ona
eyvallah demiyoruz ya tutup bize mi anlatacak
825

vallahi ben çok safım kadının mantosunu
tutmalar zaten onun bir kabahati olsa benim
yüzümden der ona benim işim bitikmiş de rafa
kaldırılmam lazımmış sanıyor ama yanılıyor
alâkası yok görece- 1180 giz

göreceğiz şimdi Tom Evansla da kırıştırdığına vaziyeti fena sayılmaz iki oğlu da Murrayların o haşarı kızlarıyla ıslık çalıp beni taklit ediyorlar sonra da Milly de bizle oynayabilir mi lütfen maşallah kız rağbette artık ondan ne koparırlarsa geceleyin Nelson Street boyunca Harry Devanın bisikletine binerek iyi ki onu şimdi bulunduğu yere göndermiş zira haddini iyice aşmaya başladıydı patinaj alanına gitmek için tutturmalar sigara dumanını burunlarında tutmalar diktiğim ceketinin arkasına düğmenin ipliğini dişimle koparırkene kokusundan anladıydım benden gizleyemezdi çok bir şey diyorum yalnız keşke üzerindeykene dikmesedim zira ayrılık 1190 mânâsına gelir son erikli pudingi de 2ye ayırdıydım vallahi çıkıyor kim ne derse desin yalnız dili benim zevkime göre bir parça uzunca bluzun önden çok açık derdi bana tencere dibin kara hesabı ki-minki daha kara acaba pencerenin pervazında otururkene bacaklarını o şekilde kaldırma her şeyin meydana çıkıyor millet gelip ge-çerkene ona nasıl da bakıyor tıpkı ben o

yaştayken bana baktıkları gibi elbet o yaşta
paçavra giysen yakışır bir de kendisine hiç
dokundurmaması yok mu Theatre Royalde
Only Wayde ayağını çek ordan insanların bana
dokunmasından nefret ederim kendi
yaşamından korkuyor pilili etekliğini yesinler
tiyarolarda gırla gidiyor- 1200 dur herhal
karanlıkta o biçim dokunmalar nasıl da dibine
dibine yapışırlar hep Gaietydeki Beerbohm
Tree in Trilby oyununda aşağıdaki o genç
meselâ bir daha öyle ezilmek için oraya gitmek
mi tövbe eksik olsun Trilbysi de birabomu da iki
dakkada bir dayayı-verip uzaklara bakmalar bir
parça sapık mutlaka daha sonra Swit-zerin
penceresinden iki şık kadına yaklaştırmaya
çalışırken gördüy-düm onu aynı numarayı
çekmek üzere bütün o hareketleri ve yüzünü
tanıdığım ama o beni hatırlamıyordu ya
Broadstoneda onunla ayrılırken dahi onu
öpmemi istemediydi inşallah orada ona hizmet
etmek için önünde susta duracak benim gibi
birini bu- 1210 lur kabakulak olduğu
bademcikleri şiştiği zamanki gibi yok şu ner-de

yok bu nerde e tabii daha tam manâsıyla
açılmış değil ben kendim bile anca kaçtı 22
yaşımdan önce lâıykıyla gelebilmiş değildim
hep yanlış yere kayardı kızlara has
saçmalıklar işte şımarık şımarık gülerekten o
Conny Connollynin siyah kâğıt üzerine beyaz
mürekkeple ona yazdığı mektubu
mühürmumuyla mühürleyişi ne ki perde
indiğinde onu alkışa tutmuştu çünkü ne kadar
yakışıklıydı o zamanlar bir de kahvaltıya öğle
ve akşam yemeklerine gelen

826

Martin Harvey vardı sonraları kendi kendime
bir erkek bir hiç uğ-
1220 runa bir kadın için hayatına son verdiği
takdirde ancak hakiki aşk böyle olmalı diye
düşünürdüm artık öyle erkeklerin sayısı epey
azalmıştır muhakkak ancak benim başıma
gelmedikçe buna inanması güç çoğunun içinde
bir zırnık sevgi yoktur billahi bugünlerde
birbirleriyle dolu tıpkı senin gibi hissedecek
öyle iki insan bulmak bir parça çatlak olurlar
ekseriya babası bir parça kaçık olmalı nedir o

gidip onun ardından kendini zehirlemek zavallı
ihtiyar adamcağız herhal kendini terkedilmiş
gibi hissettiydi senin küçük kahpe de benim
şeylerime musallat zaten birkaç eski püskü
şeyim var daha 15inde saçlarını yaptırmak
istediydi pudralarım sonra cildini

1230 bozacak vallahi öyle şeylere daha vakti
var kâfi ömrü boyunca ama güzel olduğunu
bildiğine içi kıpır kıpır dudakları kıpkırmızı öyle
ne yazık ki o şekilde kalmıyorlar benimkiler de
öyleydi amaan onunla mı uğraşıcaım
yarışlarda Mrs Joe Gallahere rastladığımız
hani onun da Avukat Friery ile bizi atlı
arabasında görmezlikten geldiği gün ona gidip
yarım stonluk patates almasını söylediydim de
Çingen karıları gibi nasıl da çemkirdiydi ben de
Yaradana sığındım da kulaktozuna helâlinden
2 tokat aşkettim bu sana anana öyle cevap
verdiğin bu da arsızlığın için elbet sabrımı
taşırıydı zaten neydi ha çayımдан çöp mü
çıktıydı yoksa evvelsi gece uyuma-

1240 dığımдан mıydı yediğim peynir mi asabım
bozuktu bıçakları haç-vari koyma diye kaç

kere tembih ettiydim aslında kendisi de de-di-ydi
ya evde ona hükmedecek kimse olmadığına
dur bakalım şayet bizimki kızcağzın
inançlarına ilişkin münasip bir tedbir almazsa
yapacağımı bilirim son defa o zaman gözleri iki
çeşme ağladydı ben de onun gibiydim ya
kimse bana bir şey buyurmaya cesaret
edemezdi kabahat bizimkinde elbet çoktaan bir
kadın tutacağımız yerde ikimiz burada köleler
gibi benim hiç şöyle doğru dürüst bir hizmetçim
olmayacak mı bir daha sonra onun geldiğini
gördüydü daha önceden bildirmeliydim ona
aksi takdirde yanına bırakmazdı

1250 baş belâsı değil mi bunlar o ihtiyar Mrs
Fleming ona bir şey yaptırmak mı istedin
kendin de ardından koşacaksın tabakların
çanakların içine doğru aksıracak osuracak
elbet kadın kocamış elinde değil iyi ki
gardrobun arkasında kaybolan o mülevves
bulaşıkbezini bulduydum bir şey olduğunu
anlamıştım aydınlık penceresini açtım ki
kokular gitsin diye arkadaşlarını eve yemeğe
getirmesi öyle bir gece bir köpekle çıkageldiği

gibi lütfen yani vallahi bu delilik bilhassa Simon
Dedalusun oğlunu babası.da tam bir tenkitçi
yani

kriket maçında gözlüklerini kaldırmış silindir
şapkası başında orabında koskoca bir delik
bir taraftan gülerek
birisine oğlunun ortao-
827

kulda bilmem ne için kazandığı bütün o
m k fatlardan dem vurur 1260 parmaklıklara
tırmadığını düşünün bizi tanıyan biri görmüş
olsa o ahım şahım cenazelik pantolonunda
koca bir delik açmış mıdır acep tabiatın ona
verdiği yetmezmiş gibisine nasıl da peşinde
sürükleyip o pis mutfağa buyur etmiş akıl var
mı bu adamda söyleyin şimdi yazık çamaşır
günü değil de eskimiş donum asılmış o acuze
karının eseri  t  yanığı dahil hepsinin teftişine
alesta vaziyette olucaktı çocukcağız başka bir
şey sanabilirdi o söylediğim yağları da hiç
ıkarmamış ki öylecene gitti felçli kocasının
durumu da k -t leştiğine zaten onlar da her
zaman bir musibet ya bir hastalık ya bir
ameliyat öyle bir şey yoksa bile herif iiyordur
kadıncağız d - 1270 v yordur gidip gene birini
aramam l zım her sabah kalktığımda mutlaka

yeni bir şey vardır güzel Allahım güzel Allahım
mezarı boylamadan rahat etmemiz kısmet
olmayacak herhal şayet müsaade çıkarsa bir
dakika kalkabileceğiz işte Aman Tanrım dur
evet o şey üzerime gelmiş evet şimdi e tabii
sizi de izaç etmez mi bütün o dürtmeler
batırmalar sürmeler içimde kaldırdı bak şimdi
Cuma Cumartesi Pazar ne yapacağım ben
vücutta ruh muh kalır mı bu tarzdan
hoşlanıyorsa o başka bazı erkekler bundan
hoşlanırmış Allah bilir ama hepimizde bir
muzırlık mevcut her 3 ya da 4 haftada bir 5 gün
aylık mutat hadisemiz al sikini vur duvara o
gece üze- 1280 rimde o şekilde geldiğinde sırf
bir tek o sefer işte Michael Gun-nın ona
Gaietyde Mrs Kendal ile kocasını görmemiz
için verdiği locadaykene Drimmiesde bir sigorta
problemini halletmiş de bendeki çılgınlığa bakın
ama elinde dürbün tepeden bana bakan o şık
beyefındiye pas vermediydim öbür tarafımda
Spinozadan dem vuran adama ve de sanırsam
milyonlarca sene önce mortoyu çekmiş olan
ruhuna da hakeza o kritik vaziyette pek

ilgilenmişim gibi öne eğilmiş sonuna dek
oturmaya mahkûm mümkün mertebe
gülümsemeye çalışıyordu Scarlinin o karısını
dünyada unutamam apar topar öyle hızlı bir
oyunmuş dedilerdi zina hakkında üst balkon-
1290 dan hıyarın teki zinakâr kadını ıslıkladıydı
yuhaladıydı galiba gidip öbür sokağa çatışmak
içinbir kadın buldu telafi etmek için bütün arka
yolları koşarak dolaştı keşke onda da
bendekinden olaydı o zaman yuhalardı inanın
ki kediler bile bizden daha şanslı içimizde daha
çok mu kan var nedir O sabır ver yarabbim
deniz gibi akıyor içimden oysa o iri yapısına
rağmen beni hamile bırakmadı yeni serdiğim
temiz çarşafları berbat etmek istemiyorum
giydiğim temiz çamaşırdan dolayı mıydı
kahrolası kahrolası bakire misin değil misin
anlamak için yatakta bir leke görmek isterler
hep kafalarına taktıkları tek şey budur ne de
salaktırlar ya 40 kere dul kalmış ya 1300
828

da boşanmış olabilirsin bir parçacık kırmızı
mürekkep lekesi tamamdır böğürtlen suyu ya

da yo fazla morca olur Peygamber aşkına
nedir şu günah zevklerinden çektiğimiz bunu
kadınlara layık gören her kimse bir yandan
çamaşır bir yandan yemek pişirmek çocuklar
bu kahrolası karyolanın şingirtısı da yok mu
parkın ta öte tarafından bizi işitebiliyorlardır
garanti şilteyi yere serip yastığı kıcımın altına
yerleştirmemizi önerdiydim acaba gündüzleyin
daha mı zevkli olur kolaydır herhal surdaki
kıllarımı kessem iyi olucak pişiriyorlar beni
genç bir kız gibi görünürüm belki nasıl da emer
ya

1310 bir dahaki sefere giysilerimi kaldırdığı
zaman yüzünün halini görmek için neler
vermezdim lâzımlık da nerede dur altımda
kırılacak diye ödüm nasıl da kopuyor hep o
eski komodinden sonra dizinde otururkene ağır
mı geliydim ona acaba önce öbür odada
sadece bluzumla eteğimi çıkardığım zaman
onu koltuğa kasten oturtmuştum zira
bulunmaması gereken yerde harıl harıl
ağırlığımı hiç hissetmediydi o aromalı
pastillerden sonra inşallah nefesim güzel

kokmuştur dur Tanrım bir zamanlar bir erkek
gibi anında hani kolaycana ısıklık çalabiliyordum
Ey Allahım ne gürültü üzerindeki köpük olsa
bari birisinden para gelecek herhalde
sabahleyin

1320 parfümlemem şart unutma kalçaların
bundan güzelini görmediğine bahse girerim
şunların beyazlığına bak en pürüzsüz yeri de
tam burası şu iki şeyin arası şeftali gibi ne de
yumuşak Tanrım bir erkek olsaydım da güzel
bir kadının üzerine bineydim O Tanrım ne bu
patırtı Jersey lalesi gibi dur dur O Lahorda
nasıl da boşanır sular

acaba benim içimde bir rahatsızlık mı var kim
bilir yoksa içimde büyüyen bir şey mi var her
hafta o şeyin o şekilde gelişi ne zamandı ben
geçen Hamsin Yortusuydu evet sadece 3 hafta
kadar doktora gitmem lâzım ne ki evlenmezden
önce içimden o beyaz

1330 şey geldiği ve Floeyin beni Pembroke
Roaddaki kadın hastalıkları mütehassısı o
yaşlı teneşir kargası Dr Collinse yolladığı
zamanki gibi olucak vajinan dediydi orama

bütün o yaldızlı aynalarla halıları vajinalarındaki

ve kokhorozbinalarındaki en sudaYı bir bahaneyle ona koşan Stephens Greenli o zengin karılardan bu şekilde toparlıyordu herhal elbet onlarda para bol onlar için hava hoş dünyadaki son adam olsa dahi onunla evlenmezdim üstelik çocuklarında da tuhaf bir şeyler var her tarafta o pis dişileri koklayıp dururlar yaptığım şeyin kötü bir kokusu var mıydı diye sormuştu bana ne yapmamı istiyordu yani altın olanı hariç mi belki ne soru ya o kırıış kı-

1340 rış moruk suratına komprimanlarımla sivaştırsam mı diye geçirdiy-dim o zaman gününü görürdü ve onu kolayca geçebilir misin neyi — 829

geçiceğiz yahu diye düşündüydüm soruş şekline bakılınca Cebelitarık kayasından bahsettiğini sandıydım laf aramızda gayet de güzel bir icat ne ki ben kendim küvette ıkınarak boşaltmayı tercih ederim sonra akıtmak için zinciri çekerim ooh serin diken diken olur her yanımla ancak içinde bir şey var gibi gelir bana Millynin-kindenden anlardım hep kurt var mı yok

mu gene aynı şey ya ona yaptırıp ücretini
ödemek ne kadar doktor bir İngiliz altını lütfen
bir de sorar sık sık omisyon oluyormuyum diye
şu ihtiyar herifler nerden bulurlar bunca lafı
miyop gözleriyle üzerimde omisyon 1350
olurlar yana kalkık itimat edip de bana
kloroform ya da artık Allah bilir hangi ilacı
vermesine razı gelmezdim lâkin oturup da
kaşlarını öyle çatarak burnu öyle akıllı akıllı
yazmasına bayılırdım seni kahrolası yalancı
aşüfte Ah her bir şey eblehin teki olmasın da
kim olursa olsun bunu keşfedebilecek kadar
zekiydi tabii hepsi kendi düşüncesinin eseri ya
o delice mektupları Pırlantam senin muhteşem
vücudunla alâkalı altı çizilmiş ve ondan çıkan
her bir şey sonsuza dek kıvanç verici bir
güzelliktir okuduğu ve bana da bazen günde 4
ya da 5 kere okuttuğu abuzambak bir kitaptan
almış bu satırı hayır dediydim emin misin O
evet dediydim oldukça emi- 1360 nim deyince
çenesini kapanıydı ardından ne geleceğini
bilmez miyim tabii bir zaaf herhal onun beni
heyecanlandırması nasıl oldu bilmiyorum ben

Rehoboth Terracetaykene tanıştığımız ilk gece
durup bir yerde tanışmışız gibisinden
birbirimize 10 dakika kadar baktıydık benim
anneme çektiğime Yahudi görünüşlü olmamdan
dolayı herhal beni eğlendirmek için yarı
ağlamsık tebessümüyle neler neler anlatırdı
bütün Doyleler de onun Parlamento üyeliğine
namzet olacağını söyledilerdi Ah ne aptalmışım
ki onun bütün o özerklik hareketi ve millî ittifak
konularındaki pehpehlemelerine inandım
Huguenotlann iç karartıcı bir şarkısını bulup
getirdiydi 1370 daha alâyişli olsun diye
Fransızca söylenecekmiş O beau pays de la
Touraine lâkin o şarkıyı bir defa bile
söylemediydim sadece dinî izahatlar abuk
sabuk laflarla zulümler falan bir şeyden rahatça
zevk almana müsaade eder mi hiç o zaman da
büyük bir lütufta bulunmuş gibi Brighton
Squaredeykene eline geçen ilk fırsatta
punduna getirip eline bulaşan mürekkebi benim
kullandığım üstelik de jelatini hâlâ üzerinde
Albion sütlü ve kükürtlüsabunla yıkamak
bahanesiyle Ayy ne kadar güldüydüm o gün

fenalık geli-cekti ama üstünde durmuyayım o kadar şimdi bunun oturakları daha makûl ebatlarda yapmalılar ki bir kadın üzerine doğru dürüst 1380 oturabilsin bizimki yaparkene diz çöküyor bu dünyada onun âdetlerine sahip bir âdemoğlu daha yaratılmamıştır herhalde başı yata-

830

ğın ayakucunda uyumasına bakın bir sert bir yastık olmadan nasıl iyi ki tekme filan atmıyor da Allah korusun yoksa bütün dişlerimi kırardı o Hintli Tanrı gibi eli burnunun üzerinde soluması yağmurlu bir Pazar günü beni Kildare Streetteki bir gösteriye götürdüydü san önlüklü bir adam yanına elinin üzerine yatmış ayakparmakları dışarıda öyle Yahudilerinkiyle Hazreti Isanının toplamından daha büyük bir dinmiş dediydi bütün Asyayı kaplayan başka her-

1390 keşi taklit ettiği gibi onu da taklit ettiydi o da yatağın ayak ucunda koskoca kare şeklinde ayakları karısının ağzının içinde uyuyordur herhal bırak şu pis kokulu şeyleri

Allah aşkına şu nerde bu peçeteler allasen ha
evet tamam inşallah külüstür gardrop
gıcırdamaz oops işte başladı bilmem mi nasıl
da derin uyuyor bir yerlerde eğlenmiş aldığı
parayı hak etmiştir karı elbet bizimki altında
kalmaz efendim Off bu baş belası şey inşallah
öteki dünyada daha iyi şeyler olucak kendimizi
bağlayışımız Tanrım sen şefaattir eyle bu gecelik
iyi de şimdi bu topaklanmış şangırtılı külüstür
karyola bana daima yaşlı Coheni anımsatıyor
kim bilir kaç kere üzerinde yayılmış-
1400 tır seninki de babamın onu Lord
Napierden aldığını sanadursun bakalım küçük
bir kızkene ondan hoşlanırdım ona yavaşça
piano dediydim zira O yatağını severim
Allahım 16 yıldan sonra işte burdayız ve
halimiz her zamanki gibi kötü sahi kaç ev
dolaştık yahu biz Raymond Terrace sonra
Lombard Street ve Holies Street biz telaş
içinde koşuşurkene seninki ısılığını çala çala
yok çömlek-leriymiş yarı buçuk mobilyamızın
taşınmasında güya adamlara yardım
ediyormuş gibi kargatulumba dolanmakta City

Arms Hotel ise kötünün

de kötüsü dediydi Warden Daly sahanlıktaki o
güzelim yer içeride her daim birileri duasını
edip olanca ufunetini ardında
1410 bıraktıktan sonra orada en son kim vardı
bilirdin hep tam durumumuz bir parça
düzelecekkene bir şeyler oluverir ya da
Thomsda Helysde ve Mr Cuffeyle Drimmiede
tam bir baltaya sap olurkene ya kurtulmamazı
sağlıyacak olan eski piyango biletleri yüzünden
hapse tıklılacaktır ya da saygısızca
davranışları yüzünden yakında diğerleri gibi
Sinner Fein ya da farmasonlar davasına
Freemandaki işinden de kovularak evin yolunu
tutucaktır ondan sonra Coadys Lanede bana
gösterdiği yağmur altında sırlıklam vaziyette
ağır ağır yürüyen o kısa boylu adamın bize bir
hayrı dokunucak mı bakalım bir de pek
kaabiliyetli olduğunu ve halis muhlis irlandalı ol-
1420 duğunu söyler durur halis muhlis olan şey
üzerinde gördüğüm pantolonu onun sırf dur
Georges kilisesinin çanları dur 45 dakika saat 1
dur saat 2 eve gelmesi için ne güzel bir zaman
değil mi bir kimse tırmanıp aydınlığa inmek öyle

ya bir kimse görseydi o ma-
831

lum âdetinden vazgeçirtirim ben onu ilkin
gömleğine bakıyım o Fransızca mektup hâlâ
orda mı diye cüzdanına bakayım yalancı
erkekleri tanımam zannediyor 20 cebinin tümü
de yetmez yalanlarına o takdirde biz ne diye
söyleyecekmşiz hakikat olsa bile inanmazlar
sonra Aristokratın Şaheserindeki bebekler gibi
yataklarında sarmalanmış vaziyette başka bir
seferinde de normal hayatta bizde yeterince
yokmuş gibi o eski Aristokrat mıdır ismi her
neyse olma- 1430 dan insanı o iğrenç
resimlerle tiksindirmesi iki başlı ve bacaksız
çocuklar hep böyle habislikler düşünürler
başkaca hiçbir şey bulunmaz beyinsiz
kafalarında yavaş yavaş zehirleyeceksin onları
yarısını sonra beyefendiye çay ve iki tarafına
tereyağı sürülmüş kızartılmış ekmek ile günlük
yumurta biz artık hiçbir şey değiliz canım
Holies Streette bir gece erkek hep o erkek
gaddarlığı bu beni yalamasına müsaade
etmediydim de bir kere gecenin yarısı boyunca

verde aralarında biri öldüğü zaman yaptıkları
gibi hani kahvaltı falan etmezler ve
konuşmazlar ya işte öyle çıplak yatıyordu
okşanmak istiyordu herhal bir defasında
tahammül edeyim dediy- 1440 dim bıraktım
hevesini alsın ama hep yanlış yapıyordu zira
sadece kendi zevkini düşünmekteydi dili
fazlaca yassı mıdır nedir ne diye
tekrarlamasını istemediğime vardı elbet bir
sebebi kendisine gelince keka adamı
karafatmaların kaynaştığı kömürlüğe kilitlesen
farkına varmaz da horul horul uyur acaba Joise
miydi benim artıklarına kalan aşüfte adam
doğuştan yalancı vallahi yo nerde onda o
cesaret evli bir kadınla benimle Boylanın
istememesi onun için garanti ama onun dediği gibi
Denişine gelince o zibidi kılıklı herife koca
demek için bin şahit lâzım evet o küçük
orospusu yok mu onun yakasını kaptırdığı
College yarışlarında ben Milly ile birlikte 1450
onunlaykene bile kellesinin tepesinde çocuk
bonesiyle o Hornblo-wer arka yoldan bizi
içeriye aidiydi kıçlarını kıvıra kıvıra yürüyen o

iki kızı koyun gözleriyle süzdüydü ilkin ona göz kırpmak iste-di-ydim tabii faydasız paraları böyle gidiyor işte Mr Paddy Digna-mın sayesinde bunlar evet Boylanın getirdiği gazetede hepsi de o büyük cenaze merasiminde Çingene güveyleri gibi giyinmişler hakiki bir subayın cenazesini görseler bir de harika bir şey tüfekler başaşağı trampetler peşten siyalara bürünmüş zavallı atı ardından yürümekte L Bloom ile Tom Kernan denilen ve bir yerlerde içip de erkekler WCsinden aşağıya düşerek dilini ısıran o küçücük fi- 1460 çımsı sarhoş adamcık ve Martin Cunningham ile iki Dedalus ve Fanny MCoyun beyaz lahana kafalı kocası bir gözü tornistan sıska şey kalkmış benim şarkılarımı söylemeye çalışıyor sil baştan doğması gerek öyle bir şey için ya o göğsü açık emektar yeşil elbisesi

832

e onları başka hangi yolla memnun edecek ki bir ses ki yağmur yağıyor sanırsın şimdi olduğu gibi görüyorum arkadaşlık diyorlar bir de buna birbirini boğazlayıp sonra da

gömüceksin hepsi de karıları ve çocuklarıyla
evde ve bilhassa da Jack Powerin barda
çalışan o kapatması tabii ya karısı ya hastadır
ya da hastalanmak üzeredir ya
1470 da biraz iyileşmeye yüz tutmuştur o da
yakışıklı adamdır hani yalnız kulaklarının
üzerinde saçları bir parça kırlaşmış vaziyette
hepsi de iyi insanlar vesselam vallahi bir daha
kocamı onların eline bırakmam muhakkak onu
tiye almaları öyle arkasından öyle sersemce
hareketlerde bulunduğu zaman pekâlâ
biliyorum ki kazandığı her bir peniyi onların
kursağına indirmek maksadıyla çarçur
etmeyecek ve çoluk çocuğuna bakacak kadar
kafası çalışıyor mendebur herifler zavallı
Paddy Dignam aynı şey ama bir bakıma
üzülüyorum onun için karısıyla 5 çocuğu ne
yapıcak şimdi hele bir de sigorta da
yaptırmadıysa küçük maskara bir pab
köşesinde takılıp

1480 kalmadığı olmaz hiç karısı ya da oğlu da beklemede Bill Bailey lütfen eve gelsene artık matem kıyafeti onun görünümünü pek ıslah etmez ama şayet güzelsen çok yakışır insana hangi erkek yoktu o evet o Glencreedeki ziyafetteydi ve bas varilton Ben Dollard konser için frak kiralamaya Holies Streete geldiğinde zarına zoruna kendini frağın içine sokmuş ve gülümseyen koskoca Dolly suratı tıpkı kırbaçlanmış çocuk götü gibi sevimli ve şapşal görünmüyor muydu şüphe yok ki sahnede esaslı bir manzara arzetmiş olacaktı düşünün onu kispeti içinde yürürkene görmek için 5/- ödeyerek önceden yer ayırtıyorsunuz Simon Dedalus da her daim bir

1490 tuhafılık yapardı ikinci mısrayı ilkin söylemek gibi ah o eski vah bu yeni ne kadar güzel söylerdi akdiken dalındaki bakire her daim de çapkınlığından vazgeçmez Freddy Mayersın hususi opera seansında onunla birlikte Maritanayı söylediğim zaman ne tatlı parlak bir sesi vardı Phoebe güzelim elveda sevgilim seevgUim her daim Bar-tell DArcy

güzel buruk bir elveda elbet sesi doğuştan
güzel olduğuna yapmacık filan arama onda
nasıl da tüm benliğini saran bir duş gibi O
Maritana baltagirmemişorman çiçeği makamı
değiştiril-se de benim İçin bir parça fazla tiz
olsa da şahane söylemiştik birlikte o sıralar
May Gouldingle evliydi ama ne var ki olayın
tadını

1500 kaçırarak bir şeyler söylemeden
edemezdi artık dul bir erkek o acaba oğlu nasıl
bir şey yazarmış dediydi üniversitede İtalyanca
profesörü mü olacaktı da ben de ondan ders
alacaktım ne demeye getiriyor bu adam
kalkmış fotoğrafımı göstermiş ona iyi çık-
mıyordum o resimde modası geçmeyen bir
kıyfatla çektirseydim bari gene de beni genç
gösteriyor fotoğrafımı ona armağan etmiş

833

midir acaba tutsun beni de versin bari niye
olmasın ki Kingsbridge istasyonundan aşağı
babası ve annesiyle arabada giderkene gör-
düydim onu ben matemliydim 11 sene önceydi
şimdi evet 11 ya- ı şında olucaktı ne yararı

vardı yas tutmanın ne ha öyle ha böyle o j
ilk ağlaması kâfiydi benim için duvardaki
ölümsaatinin tiktaklarını 1510 ' işitiyordum elbet
o kedi için yas tutmakta ısrarlıydı şu anda
kosko- i

ca adam olmuştur o aralar masum bir çocuktu
Lord Fauntleroy giysisi ve dalgalı saçlarıyla
sahnedeki bir prens gibiydi onu Mat Dillonlarda
gördüğüm zaman o da beni sevmiştii
hatırlıyorum hepsi de severler ya dur Allahım
evet dur evet bak şu işe bu sabah is-kambil
falımda birleşme çıktıydı daha önce rastlamış
olduğum genç bir yabancıyla ne esmer ne
sarışın ben o zannettiymdim ya genç de değil
yabancı da üstelik yüzüm öteki tarafa dönüktü
7nci »

kart neydi ondan sonra maça 1 Olusu
karayoluyla seyahat anlamına ardından bir
mektup alıyorum ve rezaletler dam 31üsüyle
karo 81isi 1520 sosyetede yükselişi gösteriyor
evet dur hepsi de çıkıyor ve 2 kırmızı 8 de yeni
giysiler için şuna bak rüyasını da görmemiş
miydim evet işin içinde şiirle ilgili bir şey de

vardı umarım pancar suratlı bir Kızılderili gibi
dimdik duran ya da gözlerinin ta içine giren
yağlı uzun saçları yoktur niye öyle yaparlar
bilmem kendileriyle de şiirleriyle de dalga
geçsinler diye mi küçük bir kızkene ben şiirden
hoşlanırdım ilkin onu Lord Byron gibi bir şair
sandıydım ama onda o kaabiliyet ne gezer
epey farklı sanmıştım onu o da çok mu »
genç acaba o şimdi dur 88 ben evlendiydim 88
Milly dün 15ine bastı 89 Dillonlardaykene kaç
yaşındaydı ki 5 ya da 6 dersez 88 1530 demek
ki 20 küsur olmalı şayet 23 ya da 24se ona
göre çok yaşlı sayılmam inşallah ukala
üniversite öğrencilerinden değildir yok canım
yoksa mutfakta onunla oturur Epps kakaosu
içer miydi konuşurken her bir şeyi anlamış gibi
gözüktüydü bakarsın ona Trinity Collegeden
mezun olduğunu söylemiştir henüz profesör
olamayacak kadar genç inşallah Goodwinin
olduğu gibi bir profesör değildir o tam bir John
Jameson ordinaryüs profesörüydü hepsi de bir
kadını anlatırlar şiirlerinde e benim gibisini zor
bulur biraz tatlı '

aşk iniltileri peşten gitar nağmeleri her tarafta
şiiir mavi deniz mehtabın güzelim ışıltısında
geceleyin gemiyle Europa Pointteki 1540 fener
kulesi Tarifadan dönerkene o adamın çaldığı
gitar ne kadar manâlıydı acaba bir daha oraya
dönecek miyim hiç hep yepyeni yüzler bir
kafesin gizlediği seni süzen iki göz bu şarkıyı
söyleyeyim ona bari benim gözlerim onlar
şayet hakikaten şairse aşkın yıldızı denli
parlak siyah iki göz ne güzel sözler bunlar değil
mi aşkın genç yıldızı Allah biliyor ya kendinden
bahsedebileceğin akıllı bir

8M

insanla konuşmak değişik bir şey olacak onu
her zaman onu dinlemezdim Billy Prescottun
ilanıymış da Keyesin ilanıymış da artık hangi
Allahın cezvesinin ilanıysa sonra işleri bir
parça aksamaya-1550 görsün cezasını biz
çekeriz çok seçkin bir şahsiyettir mutlaka öyle
birisiyle tanışmak isterdim Tanrım öbür kelleleri
bir

yana bırak üstelik de genç Margate Strand
deniz hamamlarında kayanın kenarından
görebildiğim bir ilah ya da şey gibi çıplak o
yakışıklı delikanlılar sonra öylecene denize
atlarırdı niçin bütün erkekler öyle olmuyor o
zaman kadınlar için bir teselli olurdu satın aldığı
o küçük heykel gibi bütün gün seyretsem
yorulmam uzun kıvrıkcık saçlı başıyla omuzları
dinleyesin diye parmağını kaldırmış işte sana
hakiki güzellik ve şiir her daim o canım diri
matrakukası dahil onun her yanını öpmek
istemişimdir canımın içi kimse bakmadığı 1560
zamanlar onu ağzımın içine dahi almaktan
kaçınmam çocuksu yüzüyle sana bakarak
emmeni istiyormuş gibi öyle temiz ve beyaz
emicem vallah 1/2 dakika bir kısmı içime kaçsa
bile ne çıkar yulaf çorbası ya da çiy gibi bir şey
hiçbir sakıncası yok üstelik o domuz erkeklere
nazaran ne de temizdir kim bilir garanti 1 yıl
başından öbürüne onu yıkamak akıllarından
dahi geçmiyordur çoğu öyle yani kadınlarda
bıyık çıkmasına sebep olan şey de bu işte Ah
kendi yaşımda genç ve yakışıklı bir şairle

tanışsam sabahleyin ilk iş onları kapı dışarı ederim ta ki dilekkartım çıkana ya da kupa kızını çiftleyene dek sonra o gelinceye kadar okurum ne bulursam ince-1570 lerim ya da kimden hoşlandığını biliyorsam ezberlemeye çalışırım ki şayet bütün kadınların aynı olduklarını sanıyorsa beni aptal sanmasın ben de ona öbür kısmını öğretirim onun içini eritirim altımda bayılana dek işlerim üzerinde sonra o da sevgilisi ve metresi olarak bütün gazetelerde 2mizin fotoğraflı dahil benim hakkımda aleni yazılar yazar meşhur olduğı zaman Ah ne halt ederim ben işte o vakit yoo vallahi olmaz hiç terbiye nezaket hiç hiçbir şey yok mu mizacında ki sırf ona Hugh demedik diye gelip kıcımlı öyle tokatlıyor bir şiirle lahananın farkını anlayamayacak denli hödük onları 1580 layık oldukları yerde tutmazsan işte böyle olur müsaade bile istemeksizin gözümün önünde pabuçlarıyla pantolonu çıkarıp hayasızca sandalyeye yığması ya ardından bir rahip ya da bir kasap ne bilyim Jül Sezar devrindeki o tarihi hipokratlar gibi o yarım

gömle-ğiyle öyle adi şekilde dikilmesi Eh elbet o da kendine göre haklıdır vaktini geçirecek şaka maka bir aslanla yatsan daha iyi olucak Tanrım bir de ona sormalı acaba ne diyecek yaşlı bir Aslana sorsan der ki O bırak canım kısa jüponumun içinde öyle semiz ve iştahlandırıcı olmalılardıydı ki adamcağız dayanamamıştı beni bile iştahlandırıyor bazen varsın çıkarsın erkekler bir kadının onlar için hep yuvarlacık bembeyaz vücudundan tadını ben de isterdim ba- 1590 zen bir değişiklik olsun diye onların o üstünüze üstünüze kabaran semsert ve dokunduğun vakit aynı zamanda yumuşacık şeyleriyle denemeyi John amcamın upuzun bir şeyi var köşede toplanan oğlanların söylediğini işittiydim ben Marrowbone Lane köşesinden geçerkene Mary teyzemin kıllı bir şeyi var karanlık olduğuna bir kızın geçtiğini biliyorlar ya yüzüm falan kızarmadıydı niçin kızar-sınmış yani tabiat böyle de ondan işte upuzun şeyini Mary teyzemin kıllı şeyinin içine koyarmış vesaire sonunda bir süpürgenin sapını takıyormuşsun

meğer erkekler gene her tarafta istedikleri şeyi
seçip alırlar evli bir kadın ya da şen bir dul ya
da genç kız zevk- 1600 lerine göre farklı farklı
Irish Streetin arkasındaki evler gibi yo ama
bizleri her daim zincirlerler beni
zincirleyemezler onlardan mı kor-kucam bir
anlatmaya başlasam ahmak kocalarının
kıskançlığı yüzünden böyle bir şey için kavga
edeceğimiz yerde ne diye dost kalamayız
kocası birlikte ne yaptıklarını öğrenmiş e
elbette yaptıysa kendisi yapabilir mi zaten ne
yapsa boynuzlunun teki sonra da Fair
Tyrantstaki kadınla ilgili ta öbür uçtaki aşrılığa
kaçıyor elbet adamın kocayı da karısını da 2nd
bir kez aklına getirdiği yok istediği kadındır ve
onu elde eder yoksa ne diye verilmiş bu arzular
bize söyleyin bakalım hâlâ genç oluşum benim
kabahatim mi sora- 1610 rım size bazen
uykudaykene hariç o da ters tarafımdan beni
hiç kucaklamayan o soğuk herifle yaşamama
rağmen vaktinden önce kartalıp bir acuzeye
dönüşmemiş olmam bir mucize kime
sarıldığının da farkında değildir garanti bir

kadının götünü öpen bir erkek sıfırdır benim
nazarımda ardından gider nerde 1 atomluk
hissimizin bulunmadığı gayri tabii bir şey varsa
onu öper hepimiz aynıyız 2 topak domuzyağı
şayet ben öyle bir şeyi bir erkeğe yapmam
gerekse püff pis hayvanlar düşüncesi bile kâfi
ayaklarını öpeyim sen-yorita hiç olmazsa bu
makul salonumuzun kapısını öpmemiş miydi
aynen öyle çılgın bir adam vallahi benden
başka kimse anlamaz 1620 onun kaçık
fikirlerini ama elbet bir kadın genç görünmesi
için günde nerdeyse 20 kez kucaklanmak ister
kimin tarafından fark etmez âşıkane ve
birisince sevilerek olsun kâfi bazen öyle ki
istediğin adam yanında değilse vallahi
Cenabıhakka sığınıp bir akşam karanlığında
kimsenin beni tanımadığı rıhtımların oraya
gider seferden yeni dönmüş olduğuna
abazanlık yüreğini dağlamış bir denizci bulur
ve kim olduğuna bakmadan bir kapının ardında
bir yerde o işi yapardık ya da Rathfarnhamda
Bloomfield çamaşırha-

-----•

nelerinin orda fırsat kollayıp şeylerimizi çalmak
amacıyla çadır ku-1630 ran vahşikıllıklı
Çingenelerden biriyle ben bizimkileri oraya
örnek çamaşır adına kanıp sadece birkaç defa
göndermiştim de art arda hep aynı eski püskü
tek çorapları falan yollamışlardı o edepsizgö-
rünüşlü güzel gözlü delikanlı karanlıkta bir dalın

kabuğunu soyar-kene bana saldırıp bir duvara
yaslasa da bir kelime söylemeden üzerime
binse ya da bir katil kim olursa olsun o
silindirşapkalı şık beyefendiler de aynı şeyi
yaparlar bu taraflarda oturan hani Hard-wicke
Laneden çıkan K Cnin boks maçındaki
galibiyetin şerefine bize balık ziyafeti çektiği o
akşam tabii benim için davet ettiydi
tozluklarından ve yürüyüşünden anladıydım bir
dakka sonra dö-1640 nüp de baktığımda ordan
bir kadının da çıktığını gördüydüm mü-levves
bir fahişenin teki ondan sonra da evine karısına
gidecek de o denizcilerin yarısı hastalıktan
çürümüşlerdir- herhal Hey çık ordan da biraz
geri git Peygamber aşkına koca leş seni
figanlarımı sana getiren rüzgârlar işte böyle
uyusun da inlesin ulu Bilge Poldo de la Flora bu
sabah kartlarda falının nasıl çıktığını bilseydi o
zaman tam inlerdi işte 2 71inin arasında hapse
tıkılan şaşkınlık içinde esmer bir adam işlediği
hangi suçtan dolayı artık Allah bilir ben
bilmiyorum kendisi mumya gibi sarmalanmış
uyurkene aşağıda beyefendi hazretlerinin

kahvaltısını hazırlamak için ben mutfakta 1650
kendimi helak edeceğim ha güleyim bari
aklımın işi değil onlara ilgi gösterdin mi seni itin
götüne sokup çıkarırlar vallahi kim ne derse
desin dünya kadınlar tarafından idare edilse
çok daha iyi olurdu o zaman kadınların gidip de
birbirlerini öldürdüklerini boğazladıklarını
görmezsiniz kadınların onlar gibi sarhoş
sarhoş ortalıkta dolandıklarını son
meteleklere kadar kumar oynayıp at
yarışlarında kaybettiklerini hiç gördünüz mü
evet zira bir kadın ne yaparsa yapsın nerde
duracağını bilir tabii biz olmasaz onlar da
katiyen bu dünyaya gelemezlerdi bir kadın ve
bir anne olmanın ne demek olduğunu bilmezler
nasıl bilsinler ki onlara bakacak bir an-1660
neleri olmasaydı benim hiç olmadıydı hepsi de
nerede olurlardı şimdi de geceleri kitaplarından
çalışmalarından uzakta başıboş dolaşıp
durması ve bermutat velveleli bir evde
oturmaması da bu yüzden herhal ne terslik
yani öyle pırıl pırıl bir oğulları varkene kıymetini
bilmezler bense mahrum erkek çocuk

yapamıyor mu benim suçum değil birlikte
geldiydik ben o iki köpeğe bakarken ıpissız
caddenin ortasında dışisinin arkasından
girmişti beni tamamen gözümü yıldırıyordu bu
ağlaya ağlaya ördüğüm o yün hırkaya
sarmalayıp gömdürmeseydim bari yoksul bir
çocuğa verseydim ama bir çocuğum daha
olmayacağını biliyordum pekâlâ üstelik ilk
ölümümdü o günden bu yana çok değiştirdi
bizi bu olay O kara 1670 kara düşüncelerle
geçirecek değilim vaktimi artık niçin kalmıya-
cak acaba bu gece eve getirdiği kimselerin hep
tuhaf olduklarını düşünmüşümdür şehirde
başıboş dolaşıp Allah bilir kimlerle karşı-
laşıyordur fahişeler yankesiciler şayet
yaşasaydı zavallı annesi bundan hoşlanmazdı
hayatını mahvediyor belki de hâlâ şu saat
harika öyle sessiz danslardan sonra eve
dönmeye bayılırdım gecenin havası onların
arkadaşları var konuşabilirler bizimse hiç yok
ya olmayacak bir şeyi ister ya da hançerini
saplamaya hazır bir kadın öyle kadınlardan
nefret ederim tevekkeli bize öyle

davranmıyorlar haşyet verici orospularız biz
çektığımız bütün o sıkıntılar bizi böyle 168C
hırçınlaştıran herhal ben öyle değilim öbür
odada kanepenin üzerinde de pekâlâ
uyuyabilirdi çocukken de gene böyle utangaç
idi herhal ne kadar da genç anca 20 ben de
bitişik odada lâzımlıktay-kene işitmiştir bak
hele ne çıkar Dedalus acaba Cebelitarıktaki o
isimler gibi Delapaz Delagracia ne antika
isimler vardır ya orda bana tespih veren Santa
Marialı Peder Vilaplana sonra Calle las Siete
Revueltastaki Rosales y O'Reilly ve Governor
Streetteki Pisimbo ile Mrs Opisso aman ne isim
yarabbi öyle bir adım olsaydı gider kendimi ilk
nehre atardım Hay Allah bütün o daracık
sokaklar yok Paradise Yokuşu yok Bedlam
Yokuşu yok Rodgers Yokuşu yok 169C
Crutchetts Yokuşu yok Şeytan Gediği
merdivenleri tevekkeli böyle delişmen olmuşum
ben farkındayım bunun işte yemin ediyorum o
zamankinden bir gün bile daha yaşlı
hissetmiyorum acaba dilim döner mi gene o
ispanyolca como esta usted muy bien graci-as

y usted bak unutmamışım unuttum sanıyordum yalnız grameri isim herhangi bir şahsın yerin ya da şeyin adıdır huysuz Mrs Rubi-onun bana ödünç verdiği Valeranın içi başaşağı iki şekilde sorularla dolu o romanını okumayı hiç denemediydim sonunda ordan ayrılacağımızı biliyordum her zaman ben ona îspanyolcasını söylerim o da bana îtalyancasını o zaman pek öyle cahil olmadığımı anlar ne 170C yazık ki kalmadı zavallı çocuk çok yorgundu muhakkak derhal yatmak istemiş kahvaltısını yatağına götürebilirdim bir parça kızarmış ekmekle uğursuzluk getirmesin diye bıçakla yapmadıktan sonra ya da suteresi getiren kadının günüyse güzel ve lezzetli bir şeyler mutfakta birkaç zeytin var belki sever ben Abrineste onlara bakmaya bile tahammül edemiyorum criada ben varım ya öbür şeikle değiştirdiğimden bu yana oda fena görünmüyor bak içimden bir ses bana sürekli olarak kendimi takdim etmek zorunda ka- ' lacağımı söyleyip duruyordu oysa beni tanıdığı falan yok çok komik olurdu diil mi ha ben onun

karişıyım ya da tut ki biz onunla 171C
ispanyadaydık yarı uyanık nerde olduğunu
bildiği yok dos huevos estrellados senor
Tanrım bazen ne kaçıkça fikirler üşüşüyor
aklıma meselâ bizde kalmış olsa ne eğlenceli
olurdu niye olmasın ki üst katta boş bir oda var

Millynin arka odadaki karyolası yazılarını ve çalışmalarını ordaki masada yapabilir velhasılı bütün yazılarını orada yazar şayet sabahları benim yaptığım gibi yatakta okumak isterse o da 1 kişilik kahvaltı zaten hazırlanırken 2 kişiliği de hazırlayabilir rahat sokaktan onun için pansiyoner toplayacak değiliz herhalde gidip bu Allanın gazabı evi tutmasaydı şöyle akli başında 720 tahsil terbiye görmüş bir insanla uzun uzun sohbetleşmek isterdim o fesli Türklerin sattıkları türden kırmızı terliklerim olsa sarı ya da bir de güzel yarışeffaf bir sabahlığım fena halde ihtiyacım var ya da epey oluyor Walpolesdeki gibi sadece 8/6 mıydı yoksa 18/6 mıydı şeftaliçiçeği renginde bir robdöşambr ona bir fırsat daha ve-riceğim sabahları erken kalkıcağım Cohenlerin külüstür yatağından bıktım artık hepsi de yeni gelmiş bütün o taptaze ve nefis zerzevatı lahanaları domatesleri ve havuçları ve her türden şahane meyveleri görmek için çarşıya da çıkmış olurum kim bilir gördüğüm linçi adam kim olacak sabah sabah çıkıp ararlar o şeyi Mamy

730 Dillon söylediydi bunu geceleri de öyle âyine gidiyormuş gibi ya-paraktan Ah şu anda ipiri sulu bir armut olsa da şöyle aşerdiğim zamanlardaki gibi insanın ağzında eriyen sonra ona yumurtalarını ve onun ağzını daha da büyültmek için olacak verdiği bıyıklıfıncanla çayını önüne sürerim o cici kremamdan da hoşlanır herhal ha aklıma gelmişken epey neşeli davranacağım çok şarkı söylemek yok arada bir bir parça pieta Masetto ardından sokağa çıkmak için giyinmeye başlayacağım presto non son piu forte en güzel jüponumu giyeceğim doya doya bir baksın da bombilisi de kalkıdaversin şayet istediği buysa bildireyim ona ki karıcığı sikilmiştir evet han-740 dıysa ta boyuncağzıma kadar sikilideverilmişimdir onun tarafından değil aralıksız tertemiz çarşıfta kafasuyunun lekesi var onun hatırı için yıkamak bile gelmiyor içimden bana inanmıyorsan karnımı yokla onu orada durdurmasaydım ve içime koymasaydım aklıma geleni söylerim ona pekâlâ üstelik önümde yaptırtırım canıma değsin zinakâr bir

kadınsam bu tamamen onun suçu birinin
tiyatronun balkonunda söylediği gibi Ah bu ne
iştir şayet şu gözyaşı vadisinde işlediğimiz tek
suç buysa Allah ta şahittir ya pek fazla
sayılmaz bu herkes yapmıyor mu ki saklıyorlar
sadece kadın denilen şey başka niçin
çıkarılmış ortaya zaten aksi takdirde O bizi
erkek-750 leri mıknatıs gibi çekicek şekilde
halk etmezdi Onun halk ettiği gibi madem ki
götümü öpmek istiyor ben de donumu çekip
açar

----- 839 -----

domalarak suratına dayarım olancasını ne
vardıysa isterse dilini sokup deliğimden 7 mil
yukarıya uzatsın ordaykene kahverengiki-
sımlarıma da bir uğrasın o zaman söylerim ona
1 £ ya da hatta 30/-istediğimi iç çamaşırı almak
istediğimi söylerim o da verirse zararlı çıkmaz
öbür kadınların yaptığı gibi onu soyup soğana
çevirmem istesem onun imzasını atarak kaç
kere kendi namıma yüklü bir çek yazabilirdim
kimi zaman birkaç pavndı kitlemeyi

unuttuğunda zaten harcamıyacaktı ben de bırakırım yapsın arkadan yeni külotlarımı bulaştırmasın da Ya işte elden ne gelir ki oralı değilmiş gibi 1 2 176C soru sorarım cevaplarından anlarım o vazietteykene sır saklayamaz ki onun ruhunu okurum ben kışımı iyice sıkarım o biçim birkaç söz söylerim kışımı kokla bokumu yala ya da aklıma gelen ilk şeyi sonra da konuyu açarım ona evet A dur ya evlat sıra bizim meselede çok neşeli ve dostçasına yaklaşırım Ya lâkin şu musibet şeyi unutuyordum pöff güler misin ağlar mısın perhizdeyiz ama turşu-suz edemeyiz yo eski şeylerimi giyerim böylesi daha iyi anlayana sivrisinek saz yaptı mı yapmadı mı bilmeyecek hiç işte sana böylesi yaraşır eski püskü fark etmez sonra onu siler atarım üzerimden tıpkı omisyonu gibi ardından sokağa çıkarım seninki tavana baksın 177C dursun nereye gitti şimdi kendimi istetmeliyim tek yolu bu çeyrek geçiyor ne kademsiz bir saat şu anda kalkıyordur Çinliler örgülü saçlarını tarıyorlardır güne hazırlanmaya birazdan rahibelerin Angelus

çanı çalmaya başlar onların uykusunu piç
edecek kimseleri yok arada bir çıkan bir iki
nöbetçi papaz hariç ya da bitişikteki çalarsaat
sabahın köründe yeri göğü çınlatan biraz uyur
muyum acaba 1 2 3 4 5 ne biçim çiçekler
yapmışlar böyle yıldız gibi Lombard Streetteki
duvarkâğıdı çok daha iyiydi bana verdiği önlük
de öyle bir şeydi sadece onu ben sadece iki
kez kullandıydım şu lambayı indirip bir daha
deneyim ki erken kalkabileyim Findlatersin
178C ordaki Lambese gidiceğim biraz çiçek
göndersinler de ortalığı süsleyim bakarsın
yarın bugün yani onu eve getirir yo olmaz
Cumaları uğursuz gün ilkin ortalığı toplıyım bir
ben uyurkene toz ürüyor mu ne sonra müzik
ve sigara one refakat ederim ilkin piyanonun
tuşlarını sütle temizleyim de ne giyeyim beyaz
gül taksam mı ya da Liptondaki şekerli çörekler
zengin bir mağazanın kokusu gibi var mı libresi
71/2d ya da 2 libresi lldye içleri vişneli ve
pembe şekerli olanlardan mı masanın ortasına
güzel bir saksı şeyden ucuza alırım dur nerde
gördüydüm onları daha geçen gün âşığım

çiçeklere Ah bütün evi güllerle bezeyebilsem
Ulu Tanrım var mı ta- 179C biat gibisi dağların
vahşeti sonra denizler yarışan dalgalar ve yulaf
buğday ve her türlü şeyin yetiştiği tarlalarıyla
güzel memleketimiz
840

seyretmesi kalbe huzur veren güzelim
sığırların dolaşması nehirler ve göller ve
hendekler dahil her yerden fışkıran türlü türlü
şekillerde kokularda ve renklerde çiçekler
çuhaçiçekleri ve menekşeler Allah yoktur
diyenler için doğadır bu işte onlara da tüm o
öğrendiklerine de ne diye gidip bir şey
yaratmıyorlar bakalım kendilerine ateist midir
her ne karın ağrısıysa adını takan o kimselerin
gidip ilkin kendi beyinlerini temizlesinler
dediydim ona sık sık sonra 1800 tam ölürkene
papaz gelsin diye ulurlar niçin niçin zira kendi
kem [' , vicdanlarından dolayı cehennemden
korkarlar da ondan O tabii
onları iyi tanırım kâinattaki ilk insan kimdi
herkesi halk eden birisi yokken henüz kim Ya
ne onlar biliyor bunu ne de ben buyurun işte
yarın güneşin doğmasına mâni olsunlar da
göreyim onları Howth Headde gri tüvit elbisesi
ve hasır şapkasıyla rododendron-ların
arasında yattığımız gün güneş senin için
parlıyor dediydi bana ona evlenme teklif
ettirtiğim gün evet ilkin ona ağızımdan bir parça

susamlı çörek veriydim şimdiki gibi bir
artıkıldı evet 16 yıl önce Allahım o upuzun
öpüşmeden sonra soluğum kesilir gibi 1810
olduydu evet dediydi dağların bir çiçeğiydim
ben evet zaten hepi-.7; miz çiçeğiz biz bir
kadının vücudu evet hayatında söylediği tek
doğru şeydi o ve bugün güneş senin için
parlıyor evet o yüzden hoşlanmıştım ondan
çünkü bir kadının ne olduğunu anlıyor
hissediyordu ve onu her zaman idare
edebilirdim onun için ona verebi-leceğimce
zevk verdim verdim ta o benden evet dememi
isteyin-ceye dek ilkin cevap vermediydim
sadece gözlerim tepeden denizin üzerine ve
ufka doğru çevrili neler neler geçiyordu
aklımdan Mulveyi de Mr Stanhopeu da Hesteri
de babamı da yaşlı Yüzbaşı Grovesu da
iskelede uçtu uçtu ne uçtu birdirbir ve
uzuneşek oy-1820 nayan denizcileri de vali
konağının önündeki yuvarlak miğferini 74
çeviren beyaz şeyli nöbetçiyi de zavallı
adamcağız kavrularaktan
ve şalları içinde gülen dev taraklı ispanyol

kızlarını da sonra sa-bahleyinki mezatları da
Yunanlıları da Yahudileri de Arapları da ve
Avrupanın her köşesinden gelmiş daha kim bilir
kim tüm öbür kimleri de Duke Streeti de Larby
Sharonun önünde gıdaklamalardan geçilmeyen
tavuk pazarını da yarı uykuda tökezleyeduran
zavallı eşşekleri de merdiven basamaklarında
uyuklayan harmanıydi kim idüğü belirsiz
âdemoğullarını da boğaları taşıyan arabaların
koca tekerleklerini de binlerce yıllık eski şatoyu
da evet krallar gi-1830 bi tepeden tırnağa
beyazlara bürünmüş başları sarıklı ve küçücük
75(dükkânlarında oturmanız için sizi buyur
eden o yakışıklı Mağribileri de posadalarındaki
bir kafesin gizlediği 2 gözün demiri öpen Sığını
süzdüğü esk' nencerelerivle Rondayı da
geceleri yarı ara-

841

lanmış meyhaneleri de kastanyetleri de
Algeciras da vapuru kaçırdığımız bekçinin
feneriyle sükûnet içinde
dolaşıp durduğu geceyi de Oo derinlerden
kaynaşan Oo akıntıyı da kimileyin kıpkızıl

sanki ateş kesilen denizi
de o muhteşem gurupları da pembe mavi sarı
evleri de gülbahçelerini de yaseminleri de
sardunyalı da
kaktüsleri de ve kızılığında dağların bir Çiçeği
olduğum Cebelita-rığı da evet Endülüslü kızlar
gibi gülü saçıma
taktığım zaman yok- 1840 sa kırmızı mı
taksam evet Mağribi duvarının altında beni
nasıl öptüğünü de ve
düşündüm ki bir başkası olucağına o olsun ve
gözlerimle sorduydum ona gene sorsun diye
evet o da
sorduydu bana ister miyim diye evet evet
diyeyim diye dağ çiçeğim benim sonra ilkin
kollarımla ona sarıldım
evet kamilen parfümlediğim memelerimi
hissedebileceği şekilde onu ta kendime çektim
evet ve onun yüreği
çılgınlar gibi vurmaktaydı ve evet dediydim
evet isterim Evet.

Trieste-Zurich-Paris 1850 1914-1921

KÂZIM TAŞKENT KLASİK YAPITLAR DIZISI

Ulysses

James Joyce

Çeviren: Nevzat Erkmen

Amphitryon

Heinrich von Kleist

Çeviren: Ahmet Cemal

Bütün Oyunları

Christopher Marlowe

Çeviren: M. Hamit Çalışkan

Genel Dilbilim Sorunları

Emile Benveniste Çeviren: Erdim Öztokat

Yanık Njâll'ın Sagast Anonim
Çeviren: Necmi Ergün Sirte Kıyısı Julien
Gracq Çeviren: ismail Yerguz Don Quijote
Miguel De Cervantes Çeviren: Roza Hakmen
Ak Şeytan John Webster Çeviren: M. Hamit
Çalışkan Bir Kadının Portresi Henry James
Çevirenler: Necla -Ünal Aytür
Canterbury Hikâyeleri
Geoffrey Chaucer Çeviren: Nazmi Ağıl
İçDeney Seçilmiş Şiirler
Georges Bataille John Donne
Çeviren: M. Mukadder Yakupoğlu Çeviren:
Bülent Bozkurt
KÂZIM TAŞKENT KLASİK YAPITLAR DİZİSİ
//. Richard
William Shakespeare
Çeviren: M. Hamit Çalışkan
Yeni Hayat
Dante Alighieri
Çeviren: Işıl Saatçioğlu
Tiyatro ve İkizi
Antonin Artaud
Çeviren: Bahadır Gülmez

Denemeler Samuel T. Coleridge Çeviren: Halit Çakır

Eupalinos ve Öteki Söyleşim/er

Paul Valery

Çeviren: Tahsin Yücel

Sessizlik Zamanı

Luis Mart n-Santos

Çeviren: Yıldız E. Canpolat

Pasajlar

Walter Benjamin

Çeviren: Ahmet Cemal

Yazınsal Uzam

Maurice Blanchot

Çeviren: S nd z  zt rk Kasar

Portekiz Mektupları

Anonim Çeviren: Ay sen G r

Leviathan

Thomas Hobbes

Çeviren: Semih Lim

İngiliz Posta Arabası

Thomas de Quincey

Çeviren: Mehmet H. Doğan

Locus Solus